

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume VII

THE FIRST BOOK IN
THE SUTTANTAPIṬAKA
DĪGHANIKĀYA

Part 1

WITH THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE AGGAMAHAPANDITA
BALANGODA ANANDA MAITREYA
NAYAKA THERA

PROFESSOR OF THE MAHAYANA BAUDDHA-DHARMA AT THE
VIDYODAYA UNIVERSITY OF CEYLON

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B. E. 2505

C. E. 1962

සුගතනාපිටකේ
දීඝනිකායෝ
සීලකඤ්චගෙහා

සුත්තනාපිටකයෙහි
දීඝනිකාය
සීලසකඤ්චගීය

**“තථාගතසංවේදීන්හා සිත්තුවෙ ධම්මවිනයො පිටුවො වරෝචනී
නො පටිච්ඡන්තා.”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වසින් දෙන්නා කරණ ලද
ධර්මය හා වනය විවෘත වූයේ බලලඬි වැසුන් නො ම බලලඬි.”**

(අභිඤ්ඤාසංඝයා, ජිකත්තංග - සරණාගත, 3 කථා)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය	x1
සංදේපනය	xiii
සංකීර්ණකර්ම-Abbreviations	xvii
පාළි තෝර්ණ- <i>Pali Alphabet</i>	xviii
විසයසූචි	xix
පෙළ හා පරිච්ඡේද	2 - 643
පදනුකතමණිකා	645 - 672
සංදේශනාමානුකතමණිකා	673 - 674
ඉදිරිපත්	675 - 676

සංසකාරකනිවේදනය

සූත්‍රාන්තරපිටකයෙහි වතුරුගම විසින් දන්තාලද සිටුමහ සහි අකුරුහි පලමු සහිය වූ දීඝනිකායෙහි ශීලසකකිවගීයෙන් යුත් ප්‍රථමභාගය බුද්ධිජයන්හි ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා සබ්බාසායෙන් සන්වත - සූත්‍රාන්තරපිටක ග්‍රන්ථසබ්බාසායෙන් පලවූ වත ග්‍රන්ථය වේ

ලඛිකාබෞද්ධමණ්ඩලය විසින් ආරාධිත වූ - දුතට ශ්‍රීලඛිකා විද්‍යාදාය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි මහායාන බෞද්ධමණි පිළිබඳ ප්‍රමුඛවෘත්තී වූ බලන්තොඩ ආනන්දමෙත්තය නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙහි පාළිය සිංහල භාෂායෙන් පරිවර්තනය කරණ ලදී

භාෂානතර - සමයානතර අභ්‍යාසයෙන් දිප්ත වූ බුද්ධිප්‍රභා ඇති බැවින් තථාගතප්‍රවේශ ධර්මිකයෙහි දුරවබෝධ වූ තැන් සුබෝධ කරලීමෙහි සම්ථතා ඇති අභ්‍යාමනාපණ්ඩිත ආනන්දමෙත්තය නායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් දීඝනිකායාගත දිට්ඨිවිනිවේදන කථාදිග විෂය කොට ඇති ශීලසකකිවගීයෙහි ගමනිරවහාසයෙන් යුත් පාළිපද්‍යනට ලියූ අභිව්‍යාච්ඡාසය පුරාතනාචාර්යයන්ගේ ව්‍යාච්ඡාසවරූප ගණන ඇති බව එය කියන සුමනීන්ට වැටහෙනු නියතයි

අපගේ අවසාන සංසකාරණයෙන් මුද්‍රණයට පැමිණි මේ ග්‍රන්ථය මෙසේ ප්‍රකට කරලීම පිළිබඳ සිහ සුකුකම් ඉටු කළ සියලු පින්වත්හු ධර්මදානමය කුශලමහිමයෙන් සුබභාගී වෙත්වා

සරච්ඡාතර වර්ජකයන් සථවිර
ත්‍රිපිටකපරිවර්තන කාරක සභාවෙහි ද
සංසකාරක මණ්ඩලයෙහි ද සමපාදක.

බුද්ධිවම 2505,
ත්‍රිපිටකකාසීලය,
ධම්ප්‍රකාශන විද්‍යාලය,
174, දෙමටගොඩ, කොළඹ

සංඥාපනය

දිසනිකාය:

මහසංගීහි තුනට තැගුණු බුද්ධචර්යාස සුත්ත අතිබම විනය විසින් පිටක තුනෙකින් පරිපුර්ණය එහි සුත්තපිටකය දිසාගම (දික්සති), මජ්ඣිමාගම (මැදමිසති), සංයුතකායම (සංයුත්සති), අබ්බකානරාගම (අභ්ගුරු සති), චුද්දකාගම (කුදුගත්සති) යි පංචාගමයෙකින් (සති පසෙකින්) සුත්තය එයින් පාඨපොඨාධිපති පුරික වෑ සිංහලව්‍යාපාර සහිතව මෙහි පළවනුයේ දිසාගමය ය. ඉතර සිවුසතිපයෙහි එන සුත්තයට වඩා දීඨි වූ සුත්ත ඇතියෙන් මේ දිසාගම - දිසනිකාය නම් විය එහි වර්ගයෝ සිලකඩකි-වග්ග, මහාවග්ග, පාටිකවග්ග යයි තුනෙකි සුත්ත ගණන සුරියසේන මේ හැම බණවර විසින් සුසාවෙන සසුන් පිළිවෙතෙහි මුල් ම වූ සිල් පිළිබඳ කථා බහුල වන බැවින් මුල් ම වර්ග සිලකඩකිවග්ග නම් විය. ඉතිරි නො කොට හැම දිවු ම ඇතුළත් කොට දිව්‍යවිනිවේදනය කළ බැවින් මුහම්ජාල සුත්තය එහි මුල්ව තැබිණ. එහෙයින් කිසු පැරැණි විකාශයෙහි.

“සිලකථාබාහුලුතො පන සිලකඩකිවග්ගො පඨමං නිකඛිතොතො දිව්‍යවිනිවේදනකථාභාවතො පන සුත්තනතපිටකස්ස නිරවසෙසදිව්‍ය-විභජනං බුහම්ජාලං පඨමං නිකඛිතනනති දට්ඨබ්බං” යි

බුද්ධචර්යා විසින් දෙසු සුත්ත ද මෙහි ඇත බුදුරජුන්ගේ ඉදිරියෙහි ම ආරියසුන්තොරුන් සියලු බුද්ධචර්යා කැටි කොට එකක-දව්‍යාදි නසින් ගලපා දෙසු දසුත්තරසුත්ත, සංගීතිසුත්ත දෙක මෙහි විශේෂ ස්ථානයක් ගනී මෙයට අනුව බුද්ධපරිනිවෘණයෙන් පසු පැවැති සංගීති විධි සකස් වූ බව සිතිය හෙයි

ත්‍රිපිටකය ම ප්‍රථම සංගීතියෙන් සංගීත වූයේ, බුදු රජුන් බරමාණ කාලයෙහි ම සම්පන්න විසින් අසා සිතූ දරා ගෙන ආ පරිදි ම ය. එය විකාශයෙහි මෙසේ දැක්වෙයි “යෙහුයොන හි තිණි පිටකානි භගවතො බරමාණාසාලෙ සිතානුකතමෙනෙව සංගීතානි, විසෙසතො විනයානිබම-පිටකානිති දට්ඨබ්බං” යි.

දිසනිකායෙහි හැම සුත්තයෙක ම ජීලසමාසිප්පඥාකථාව බෙහෙවින් එහි එහෙත් අතුරු කථාවන්හි බුද්ධිකාලයෙහි මිනිසුන් අතර පැවැති සමාජවාදිත්ව, ඉතිහාසප්‍රවාහනි, නානා දූෂිතාද, කුලවාද, විද්‍යා, ශිල්ප, රාජකීය ආදිය ද සඳහන් වෙයි.

අනාසම්ප්‍රදයයෝ.

පෙරවාදීන්ගෙන් ම බෙදී ගිය සබ්බසම්ප්‍රදායීන්ගේ සුත්තපිටකයෙහි ද දිසාගම මධ්‍යමාගම සංයුතකායම එකොත්තරාගම ක්ෂුද්‍රකායම යැ යි පස් ආගමයෙක් ඇත එහි දිසාගමය මහාවිහාරීය පෙරවාදීන්ගේ දිසනිකායට ඇතැම් තැන්හි සමාන වුව ද වෙනස් තැන් බොහෝ වේ. බුද්ධගණන් නම්

තෙරුන් විසින් ක්‍රි ව 412 - 413 පමණේ දී සතුටෙන් විතසාමාවට නගන ලද දිසාගමයෙහි සූත්‍ර 30 ක් අපගේ දික්සහියේ එන මහාලි ජාලිය සූත්‍ර මහාසූදස්සන මහාසතිපට්ඨාන පාචික අග්ගසූදා පාසාදික ලක්ඛණ ආචාරානාටය යන සූත්‍ර එහි දක්නට නැත ඒ වෙනුවට පාලි දික්සහියේ නැති අන්‍ය වූ නමෙකින් හැඳින්වෙන සූත්‍ර කෙනෙක් ඇත.

“එහි පලමු වැන්න වඩුළුණි පිළිබද එකෙකි දෙවැන්න එකොත්තර බම පිළිබද ය තෙවැන්න ත්‍රිරාශිබම පිළිබද ය සිවුවැන්න නගර වණිකාවෙහි පස් වැන්න ප්‍රතිපත්තිගුණික පිළිබද ය සවැන්න ලොකප්‍රඥපති පිළිබද ව යැ”යි මහ සමාසනිවාදී දිසාගමය පිරික්සා බැලූ අනුකූල්වංශ බනර්ජි මහතා¹ කියයි

පාලි දික්සහියේ 34 වැන්න වූ දසුත්තර සූත්‍රය සමාසනිවාදීන්ගේ පොතේ 10 වැන්න වී ඇත පාලි පොතේ 16 වැන්න වූ මහාපරිනිපාණ සූත්‍රය සමාසනිවාදීන්ගේ පොතේ දෙවෙනි සූත්‍රය වෙයි පාලි පොතේ 15 වැන්න වූ මහානිදන සූත්‍රය සමාසනිවාදී පොතේ පලමුවැන්න ව සිටි සංගීති සූත්‍රය පාලි පොතේ 33 වැන්න වූව ද සමාසනිවාදී පොතේ 9 වැන්නයි සත්විසිවන අග්ගසූදා සූත්‍රය ඒ පොතේ ම පස් වැන්න ව ද, සුවිසිවන පාචික සූත්‍රය පහළොස් වැන්න ව ද, එකුන්තිස්වන පාසාදික සූත්‍රය එහි සතළොස් වැන්න ව ද එයි.

පාලි දික්සහියේ 22 වැන්න වූ මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රය සමාසනි-වාදීන්ගේ මධ්‍යමාගමයෙහි 98 සූත්‍රය ව ද, තිස්වන ලක්ඛණ සූත්‍රය එහිත් තිස් වැන්න ව ද, බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය එහි එක්විසි වැන්න ව ද සිටි

මහ පොතෙහි එන පිළිවෙලට වඩා පාලි දික්සහියේ එන සූත්‍ර පිළිවෙල පිළිගත යුතු යැ යි ආචාර්‍ය් Franke (ප්‍රාංක) කියයි²

සමමිතිය ආදී අන් නිකායනට අයත් සූත්‍ර ග්‍රන්ථයන්හි මුල් පිටපත් මෙතෙක් සොයා ගෙන නැත මහ - ටිබෙට් භාෂාවකට නගන ලද ඔවුන්ගේ ඇතැම් සූත්‍ර දක්නා ලැබෙනත් ඔවුන්ගේ අංගමයක් සම්පූර්ණයෙන් ඇති නියාවෙක් නො පෙනේ

සූත්‍රසංකෂිප්ත

1. බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයෙහි - තෙරුවනට මෙරමා කරන නිගායෙහි නොකිපිඟා යුතු බව ද, තෙරුවන් ගුණ කීයනු අසා උදම් නොවිඟා යුතු බව ද, පුත්‍රදුතන් කරන බ්‍රද්‍රගුණවානුම් සිල් පමණක් අරඬා කරන සුළු දෑයක් බව ද දැක්වෙයි එයට පසු ශීලකථා ද, දෙසැට මිහදිවු ද, දූෂට්-ශිෂීපයන් ප්‍රතිත්‍යගමනපාදය ද, තථාගතයන් වහන්සේ දූෂට්ජාලයෙන් මිදුණු බව ද දැක්වේ

1 Sarvasvavadi Literature p 23

2 Origins of Buddhism by G C Pande. p 79, Zeitschrift für Vergleichende Sprachforschung 1913 (409f)

2. සාමඤ්ඤාඵල සුත්‍රයෙහි - නිගණ්ඨනාහපුත්තාදී ආයානාන් සදෙනාගේ බමි ද, සිල් පුරාණ පටන් රහත් බව තෙක් ලබන මහණ දම් පල ද දැක්වෙයි

3. අමබව්‍ය සුත්‍රයෙහි - බුදු රජුන් අමබව්‍යයාගේ කුල මත් බිඳුම, බමුණු කුලයට වඩා කැන්කුලය උසස් නිසාව, වෛදිකයන්ගේ විද්‍යාවරණ, ශාසනික විද්‍යාවරණ, නවුත් පැවිදිද ශාසනයේ විනාශවූ බව යන මෙතෙක් ද දැක්වේ

4. සොණදණ්ඩ සුත්‍රයෙහි - සොණදණ්ඩබමුණාගේ බුදුගුණ වැනිම ද, බමුණන්ගේ ජාතිවාදයේ නිසරු බව ද, සැබෑ බමුණකු වන සැටි ද, ශීල ප්‍රඥ දෙකේ අගය ද පැවැසේ

5. කුබදනන සුත්‍රයෙහි - දූෂාමි යාගයේ විසාර දැක්වේ.

6. මහාලී සුත්‍රයෙහි - දෙව් රු දකුම් ආදියට වඩන සමාගියේ තතු ද, මහණ දහමේ පරමාචාර්ය ආර්‍ය ඵල ලාභය බව ද, රූප ජව දෙක පිළිබඳ ව ඇති වාදකථා ද එයි

7. ජාලිය සුත්‍රයෙහි - ජීවයන් රූපයන් එකෙක් ම ද? නැත නොත් දෙකෙක් දැයි ප්‍රශ්නය ද, බුදුදහම ඒ අනතුරු දෙක ම නො ගන්නා බව ද දැක්වෙයි

8. සීහනාද සුත්‍රයෙහි - බැහැරියන්ගේ තපොබමි ද, ශාසනික විමුක්ති ක්‍රමය ද, බුදු රජුන්ගේ සිහනාදය ද දැක්වේ

9. පොඬු පාද සුත්‍රයෙහි - සංඥාතිරේඛය ද, ජීලාදී ස්කන්ධ තුන ද, ආත්මවාද විභාගය ද, බුදුරජුන් වදාළ නොවදාළ ද ද, සසානාසසාන, අනානාසනික, අමාරාපිකේධපික යන ව.ද ද, චතුස්සත්‍යය ද, අත්මභාව ප්‍රතිලාභ තුන ද දැක්වේ.

10. සුභ සුත්‍රයෙහි - ආර්‍ය ශීල, ආර්‍ය සමාධි, ආර්‍ය ප්‍රඥ තුන දැක්වේ

11. කෙට්ඨික සුත්‍රයෙහි - කුන් පෙළහර ද, අනුශාසන ප්‍රාතිභායාමියේ උතුම් බව ද, නාම රූප අනුත්පාද නිරෝධයට පැමිණෙන තැන ද දැක්වේ

12. ලොහිව්ව සුත්‍රයෙහි - 'පරතට දහම නො දෙසිය යුතු ය' යන මිහදිවුමේ ආදීතව ද, වෛදනාගී ආයානාන් තිදෙනාගේ සැටි ද, අවේශ්‍ය ආයානානුගේ ගුණ ද දැක්වේ

13. තෙවිජ්ඣ සුත්‍රයෙහි - යාග භෞම බබ්ලොව මහ නොවන බව ද, සතර බබ්ලොහර තතු ද, බබ්‍රා හා එක් වන මහ ද දැක්වේ.

* බොහෝ පොත්හි 'කෙට්ඨික' යැයි පෙනේ මේ පිළිබඳ විවේචනයක් මතු උපසුන්දරයෙහි එයි

මේ සුත්‍ර තෙලෙසින් ශිලසකනි වගීය නිමාවට ගෙයි. ඉතර සුත්‍ර පිළිබඳ කථා මී ලග කාණ්ඩ දෙකේ එයි.

මේ සුත්‍රයන්හි එන අවිශද තැන් පිළිබඳ විවරණ ද, දික්කියේ තතු හඟවන ප්‍රයෝගිකාව ද දීක්කියාගේ තුන් වන කාණ්ඩයෙහි දැතුලත් වෙයි.

මේ ශිලසකනි වගීයේ පෙළ හා ව්‍යාඛ්‍යාතය සකස් කිරීමෙහි දැනවිමොරද පරවාහැර වජිරකුණ, කොළඹ නව කෝරළයේ ප්‍රධාන සබ්‍යතායක සාමිඥයන් වහන්සේගේ ද, පණ්ඩිත ලබුහම ලබ්‍යානඤ මහාසථවිරයන් වහන්සේගේ ද, පණ්ඩිත කෝදුගොඩ කුණාලොක, දක්ෂිණ ලබ්‍යාමේ ප්‍රධාන සබ්‍යතායක සාමිඥයන් වහන්සේගේ ද උපදෙස් බොහෝ ප්‍රයෝජනවත් වූ බව කෘතඥතා පූර්වක ව සඳහන් කරමිනි.

බලන්ගොඩ ආනඤ්ඤමත්‍රෙය ස්ථිර,

බුඩ වර්ෂ 2505 වත්තෙහි
ඉල් පුරපහොලොස්වක් ලත් තුළ දින,
ශ්‍රී ලබ්‍යා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ දී යැ.

සමූහකතනීරූපණය

ABBREVIATIONS

සි	—	තෘප්තපණ්ණාසකං.
සිඞ්ග	—	සිඞ්ගකතර - මුද්දකපණ්ණාසකං.
සං	—	සංකතර - මුද්දකපණ්ණාසකං.
මජ්ඣිම	—	මජ්ඣිමනිකායාපට්ඨකපණ්ණාසකං.
PTS.	—	Pali Text Society - Dighanikaya.

සුභගන්තපිටකේ

දිග්භිකායෝ

පඨමෝ භාගෝ

සිලකබ්බිවග්ගො

සුභතනාපිටකේ

දීඝිනිකායො

සීලකඛනවග්ගො

—:—

නිමො තස්ස භගවතො අරහතො
සමමාසමවුද්ධස්ස.

1.

බ්‍රහ්මජාලසුත්තං.

1 එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා අනතරා ච රාජභංගං අනතරා ච නාලඤ්ඤං අභ්‍යානමග්ගපට්ටනෙනා හොති මහතා භික්ඛුසංඝේෂන සද්ධිං පඤ්චානෙනාති භික්ඛුසතෙති සුසෙය්‍යො¹පි ඛො පරිබ්බාජකො අනතරා ච රාජභංගං අනතරා ච නාලඤ්ඤං අභ්‍යානමග්ගපට්ටනෙනා හොති සද්ධිං අනෙතවාසිනා බ්‍රහ්මදූෂෙතනා මාණවෙන

තත්‍ර සුදං සුසෙය්‍යො පරිබ්බාජකො අනෙතපරිඥායෙන බුද්ධස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සංඝස්ස අවණණං භාසති සුසෙය්‍යස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අනෙතවාසී බ්‍රහ්මදූෂෙතනා මාණවො අනෙතපරිඥායෙන බුද්ධස්ස වණණං භාසති, ධම්මස්ස වණණං භාසති, සංඝස්ස වණණං භාසති ඉති තෙ උතො ආවර්ගනෙතවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උජ්ජිප්පවතිකවාදාද් භගවන්තං පිටිඞ්ගො පිටිඞ්ගො අනුබද්ධා¹ හොති භික්ඛුසංඝං ච

2 අප් ඛො භගවා අම්බලවෙසිකාසං රාජාගාරකෙ එකරතතිවාසං උපගංථී සද්ධිං භික්ඛුසංඝේෂන සුපසියො¹පි ඛො පරිබ්බාජකො අම්බලවෙසිකාසං රාජාගාරකෙ එකරතතිවාසං උපගංථී සද්ධිං අනෙතවාසිනා බ්‍රහ්මදූෂෙතනා මාණවෙන තත්‍ර 'පි සුදං සුසෙය්‍යො පරිබ්බාජකො අනෙතපරිඥායෙන බුද්ධස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සංඝස්ස අවණණං භාසති සුසෙය්‍යස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අනෙතවාසී බ්‍රහ්මදූෂෙතනා මාණවො බුද්ධස්ස වණණං භාසති, ධම්මස්ස වණණං භාසති, සංඝස්ස වණණං භාසති ඉති තෙ උතො ආවර්ගනෙතවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤස්ස උජ්ජිප්පවතිකවාදාද් විහරන්ති

සුත්‍රානුකපිටකයෙහි
දීක්ෂිතිය

සීලසකනිවේය

ඒ භාග්‍යවත් අභිත් සමාස්සමුද්ධායන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1.

ව්‍යවහාරසූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් ඛික්ඛන්ත සමග රජගහනුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතරෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්සෙක් වෙති සුප්පිය නම් පිරිවැජ්ජාත් බිඹදත් නම් තරුණ අතුවැස්සා සමග රජගහ නුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතර වූ දික් මගට පිළිපත්සෙන් වේ එහි දී සුප්පිය පිරිවැජ්ජා නොයෙක් කරුණින් බුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, බමියට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එතෙක් ඔහුගේ අතුවැසි තරුණ බිඹදත් තෙමේ නොයෙක් කරුණින් බුදුරජාණන් වහන්සේ පසසයි, බමිය පසසයි, සංඝයා පසසයි මෙසේ ඒ ඇදුරු අතුවැසි දෙදෙන එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා ම විරුද්ධවාද ඇත්තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් ඛික්ඛන්තපිරිසත් අනු ව ගියෝ වෙත්

2 ඉක්ඛිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බලට්ඨිකා උපනෙහි රාජා-
ගාරකයෙහි (රජ ගෙහි) ඛික්ඛන්ත සමග එක් රැයක් නවාතැනට එළැඹිසේක බිඹදත් නම් තරුණ අතුවැස්සා හා සුප්පිය පිරිවැජ්ජාත් එක් රැයක් පිහිටට එහි ම එළැඹිසේ ය එහි දී ද සුප්පියපිරිවැජ්ජා නොයෙක් කරුණින් බුදු රජාණන් වහන්සේට නිදා කෙරෙයි, බමියට නිදා කෙරෙයි, සංඝයාට නිදා කෙරෙයි ඔහුගේ අතුවැසි තරුණ බිඹදත් නොයෙක් කරුණින් බුදුගුණ කියයි, දහම්ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි මෙසේ ඒ ඇදුරු අතුවැසි දෙදෙනා එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා ම විරුද්ධවාද ඇත්තෝ වූ වෙසෙත්,

3 අථ ඛො සම්මසුලානං භික්ඛුනං රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාළො සන්තිසින්නානං සන්තිපතීතානං අයං සංඛියාධමෙමා උදපාදි “අච්ඡරියං ආවුසො, අබ්භුතං අචුසො, යාවඤ්චිදං තෙන භගවතා ජානතා පසාදා අරහතා සමමාසමුද්ධොති සත්තානං නානාගිමුත්තිකතා සුපාටිවිදිතා අයං හි සුසපියො පරිබොජකො අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සම්මස්ස අවණණං භාසති සුපටියස්ස පන පරිබොජකස්ස අනෙකවාසී බ්‍රහ්මදන්තො මාණවො අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසති, ධම්මස්ස වණණං භාසති, සම්මස්ස වණණං භාසති ඉතිහ’මෙ උතො ආචරියනෙකවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස උජ්ඣිපට්ඨනිකවාදා භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බො භොන්ති භික්ඛුසම්මං වා”ති

4 අථ ඛො භගවා තෙසං භික්ඛුනං ඉමං සංඛියාධමං විදිත්වා යෙන මණ්ඩලමාළො තෙහුපසම්මති උපසම්මතීනා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි නිසජ්ජ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙත්ති “කාය හු” තථ භික්ඛුවෙ ඵතර්භි කථාය සන්තිසින්නා සන්තිපතීතා? කා ව පන වො අනන්තරා කථා විපාකතා?”ති

ඵමං වුනෙත තෙ භික්ඛු භගවන්තං ඵතද්වොචුං “ඉධ භනෙත අමතාකං රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාළො සන්තිසින්නානං සන්තිපතීතානං අයං සංඛියාධමෙමා උදපාදි “අච්ඡරියං ආවුසො, අබ්භුතං අචුසො යාවඤ්චිදං තෙන භගවතා අරහතා සමමාසමුද්ධොති සත්තානං නානාගිමුත්තිකතා සුපාටිවිදිතා අයං හි සුසපියො පරිබොජකො අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සම්මස්ස අවණණං භාසති සුපටියස්ස පන පරිබොජකස්ස අනෙකවාසී බ්‍රහ්මදන්තො මාණවො අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසති, ධම්මස්ස වණණං භාසති, සම්මස්ස වණණං භාසති ඉතිහ’මෙ උතො ආචරියනෙකවාසී අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස උජ්ඣිපට්ඨනිකවාදා භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බො භොන්ති භික්ඛුසම්මං වා”ති අයං ඛො භනෙත අනන්තරාකථා විපාකතා අථ භගවා අනුපාතෙතා”ති.

5 “මමං වා භික්ඛුවෙ පරෙ අවණණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, සම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුලෙහි න ආකාතො න අපාච්චයො න වෙතසො අනභිරුද්ධි කර්ණියා මමං වා භික්ඛුවෙ පරෙ අවණණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, සම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර වෙ තුලෙහි අස්සථ කුපිතා වා අනත්තමනා වා, තුමං ගෙවස්ස තෙන අනන්තරායො මමං වා භික්ඛුවෙ පරෙ අවණණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, සම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුලෙහි අස්සථ කුපිතා වා අනත්තමනා වා, අපි හු පරෙසං සුසාසිතං දුබ්බාසිතං තුලෙහි ආජාතෙය්‍යා වා”ති

“නො භෙතං භනෙත”

“මමං වා භික්ඛුවෙ පරෙ අවණණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, සම්මස්ස වා අවණණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුලෙහි අග්‍රතං අග්‍රතො නිබ්බේදෙනිබ්බො ‘ඉති’පෙතං අග්‍රතං ඉති’පෙතං අතච්ඡං නථි වෙතං අමෙතසු න ව පනෙතං අමෙතසු සංවිජ්ජති”ති.

3 ඉක්බිති රු අලුයම්හි නැගී සිටී, නිෂිදන ශාලායෙහි රැස් වූ හුන් බොහෝ භික්ෂූන් අතර මේ කථාව පහළ විය “ඇවැත්නි, සත්ත්වයන්ගේ ආශයානුශයෙන් දක්නා, අර්භත් වූ සමාස්තමුඛ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන්ගේ එකතු අනෙකකුට වෙනත් අදහස් ඇති නියාව කොතරම් මැනවින් දන්නා ලද්දේ ද යන මෙය ආශ්චර්ය ය, අද්දිකු ය මේ සුප්පියපිරිවැජ්‍යා වනාහි නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, ධර්මයට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එහෙත් මොහු තරුණ අතැවැසි බඹදන් තෙමේ නොයෙක් කරුණින් මුදු ගුණ කියයි, දහම් ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි. මෙසේ මේ ඇදුරු අතැවැසි දෙදෙනා එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා විරුද්ධකථා ඇත්තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් භික්ෂූසංඝයාත් පත්‍රපඤ්ඤෙහි හිසෝ වෙති” යනු සි

4 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ගේ මේ කථාව දන, නිෂිදනශාලාව කරා එළැඹිසේක එළැඹ, පණවන ලද අස්තෙහි හිද ගත් සේක හිද ගෙන ම, භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, තෙපි දුන් කවර කථාවෙකින් හුන්තෝ වහු ද? කවර නම් අනුරු කථාවෙක් තොප විසින් අභාල කරන ලද දැ?” සි විමාරා වදල සේක.

මෙසේ වදල කල්හි, ඒ භික්ෂූහු “වහන්ස, මෙහි රු අලුයම්හි නැගී සිටී, නිෂිදනශාලායෙහි රැස් වී හුන් අප අතර මේ කථාව පහළ විය ‘ඇවැත්නි, සත්ත්වයන්ගේ ආශයානුශය දන්නා, සියල්ල දන්නා, ඒ භාග්‍යවත් අයින් සමාස්තමුඛයන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන් එකතු අනෙකකුට වෙනත් අදහස් ඇති නියා කොතරම් මැනවින් දන්නා ලද ද’ යන මෙය ආශ්චර්ය ය, අද්දිකු ය මේ සුප්පිය පිරිවැජ්‍යා නොයෙක් කරුණින් මුදුරජාණන් වහන්සේට දෙස් කියයි, ධර්මයට දෙස් කියයි, සංඝයාට දෙස් කියයි එහෙත් ඔහු තරුණ අතැවැසි බඹදනා නොයෙක් කරුණින් මුදුගුණ කියයි, දහම්ගුණ කියයි, සහගුණ කියයි මෙසේ මේ ඇදුරු අතැවැසි දෙදෙනා එකෙක් අනෙකාට ඉදුරා විරුද්ධ කථා ඇති වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් භික්ෂූ සංඝයාත් පත්‍ර පඤ්ඤෙහි හිසෝ වෙති” සි වහන්ස, අප අතර මේ කථාව අභාල විය එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙහි එළැඹී සේකැ” සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කලක

5 (ඒ භික්ෂූන්ගේ කථාව අසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදරන සේක්) “මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියතොත්, සංඝයාට හෝ දෙස් කියතොත්, එ තන්හි දී තොප විසින් කොප නො ඉපැදවියැ යුතු ය නොසතුට නො ම ඉපැදවියැ යුතු ය සිතැ අමනාප බව නො කට යුතු ය මහණෙනි, අනුන් මට දෙස් කියතොත්, ධර්මයට හෝ දෙස් කියතොත් සමඝයාට හෝ දෙස් කියතොත් ඒ දෙස් කීමෙහි තෙපි කීපෙත්තනු නම්, නොසතුටු හෝ වත්තනු නම්, එයින් තොපට ම (තොපගේ ම ධ්‍යානලාභාදියට) අන්තරාය (බාධ) වන්නේ ය

“මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියතොත්, එහි තෙපි කුපිත වන්නු නම්, එසේ කල්හි තෙපි ඒ අනුන් කී දෑ සුභාෂිත ද (සත්‍ය කථාවක් ද) නැත හොත් දුෂාෂිත ද (අසත්‍ය කථාවක් ද) සි දැනැ ගත හැකි වන්නු දැ” සි ප්‍රශ්න කල සේක

“වහන්ස, මෙය නො වන්නේ ම යැ (කීපුණොත් කියන කථාවේ ඇත්ත නැත්ත දැන ගත හැකි නො වන්නමේ ම යැ)” සි ඒ භික්ෂූහු ටත්තර දුන්හ

(එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදලසේක) “මහණෙනි, අනුන් මට හෝ ධර්මයට හෝ සංඝයාට හෝ දෙස් කියතොත්, එහි තොප විසින් ‘මේ කාරණයෙකුත් මෙය අභූතයෙකි’ මේ කාරණයෙකුත් මෙය අසත්‍යයෙකි’ මේ කියන දෙයක අප කෙරෙහි නැත, මෙය අප කෙරෙහි අවිද්‍යාන යැ” සි නැති දෙස් නැති සැටියට ම ළිකා ඉවත් කල යුතු ය.”

6 “මම, වා, භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤ්ඤා වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුමෙහි ත ආනන්දො න සොමනස්ස. න චෙතසො උබ්බිලාචිතතං.¹ කර්මෙයං මම, වා භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤ්ඤා වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර චෙ තුමෙහි අස්සථ ආනන්දෙනා සුමනා උබ්බිලාචිතො.² තුමහං යෙවස්ස තෙන අනුරායො මම, වා භික්ඛවෙ පරෙ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ඛම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සඛ්ඤ්ඤා වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුමෙහි භුතං භුතො පටිජාතිතබ්බං. “ඉති‘පෙතං භුතං, ඉති‘පෙතං තච්ඡං, අඤ්චෙතං අමෙහසු. සංවිජ්ඣති ව පනෙතං අමෙහසු‘ති.”

7. “අපාමන්තකං බො පනෙතං භික්ඛවෙ ඔරමන්තකං සීලමන්තකං, යෙන පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය කතම්ඤ්ඤා වා භික්ඛවෙ අපාමන්තකං ඔරමන්තකං සීලමන්තකං, යෙන පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය ?

8 “පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිච්චිතො සමණො ගොතමො නිහිතදණ්ඩො නිහිතසන්තො ලජ්ජි දයාපනො සබ්බපාණභුත-
තිතානුකම්පි විහරති”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

9 “අදින්නාදුතං පහාය අදින්නාදුතා පටිච්චිතො සමණො ගොතමො දින්නාදුඤ්ඤි දින්නපාටිකබ්බි අචෙතෙන සුචිභුතෙන අත්තනා විහරති”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

10 “අබ්‍රහ්මචරිතං පහාය බ්‍රහ්මචාරී සමණො ගොතමො ආරාමාරී චිරතො මෙට්ඨනා ගාමබ්බිමා”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

11 “මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චිතො සමණො ගොතමො සච්චවාදී සච්චසන්තො ථෙතො පච්චිසිතො අවිසාවාදකො ලොකස්සා’ ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ඣො තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය.

6 “මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ බමියේ හෝ සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි තොප විසින් ප්‍රීතිය නො ඉටුදැවිය යුතු ය සොමනස නො කළ යුතු ය සිතෙහි ප්‍රීතියෙන් ඉල්පුණුව නො කළ යුතු ය මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, බමියේ හෝ ගුණ කියතොත්, සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි තෙව් ප්‍රීත වන්නහු නම්, සතුටු වන්නහු නම්, තොපට ම එයින් අනතරය වේ (=තොපගේ ම ධ්‍යානාදිගුණලාභයට එය බාධක වේ) මහණෙනි, අනුත් මාගේ හෝ බමියේ හෝ සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියතොත්, එහි තොප විසින් ‘මේ කරුණින් මෙය ඇත්ත ය මේ කරුණින් මෙය එසේ ම ඇති එකෙක මෙය අප කෙරෙහි ඇත්තේ වේ මෙය අප තුළ විද්‍යමාන ම යැ’යි ඇතිගුණ ඇතිගුණ වශයෙන් පිළින කට යුතු යි

7. මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ යමෙකින් (=ඔවුන් වහන්සේ කෙරෙහි වූ යම් ගුණයක් කරුණ කොට ගෙන) කියන්නේ නම්, ඔහු කීයන ඒ ගුණය අල්පමාත්‍ර එකෙක ස්වල්ප-මාත්‍ර එකෙක ආචාරසිලගුණ පමණක් ම වූ මද දූශයක මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ යමෙකින් කියන්නේ නම්, ඔහු කීයන ඒ අල්පමාත්‍ර වූ ස්වල්පමාත්‍ර වූ සිලමාත්‍ර වූ ගුණය කවරේ ද? යන්:-

8 “භ්‍රමණගොතම තෙමේ පණ්ඩා හැර දමා, පණ්ඩායෙන් වැළැක්කේ ය බහා තැබූ දඹුල්ලුගුරු ඇත්තේ ය (දඹු මුගුරු නො දරන්නේ ය) බහා තැබූ ආශ්‍රම ඇත්තේ ය (ආශ්‍රම නො දරන්නේ ය) පව්ව පිළිකුල් කරන්නේ ය (මෙහි සිට පැමිණියේ ය (මෙහි සිට යන්නේ ය) සියලු සතුන් කෙරෙහි භීතානුකම්පා ඇති වී වෛෂ් යැ”යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ කීයන්නේ ය

9 “භ්‍රමණගොතම තෙමේ අසිනාදන් හැර දමා අසිනාදනින් වැළැකුණේ ය දුන් දය ම පිළිගන්නාසුලු ය දුන් දය ම සිතිනුත් කැමැති වූ ඉවසන සුලු ය නොසොර වූ පිරිසිදුසිතින් යුතු වූ වෛෂ් යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ කීයන්නේ ය

10. “භ්‍රමණගොතම තෙමේ අභිරමිසර දුරු කොට ඛමසර හැසිරෙන්නේ ය හැම දහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වූ හැසිරෙන්නේ එයින් වැළැක්කේ යැ” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ කීයන්නේ ය

11 “භ්‍රමණගොතම තෙමේ බොරු කීම දුරු ලා, බොරු කියමන් වැළැක්කේ ය ඇත්ත කියන්නේ ය ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කීයන-නේ ය තහවුරු වූ පිහිටි කථා ඇත්තේ ය ඇදහිය යුතු කථා ඇත්තේ ය ලොව නො රව්වන්නෙකු” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථා-ගතයන්ගේ ගුණ කීයන පුහුදුන් තෙමේ කීයන්නේ ය

12 “පිත්තං වාචං පභාස පිත්තං වාචං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඉතො සුඤ්ඤාන අමුත්ත අකඛාතා ඉමෙසමෙතදා අමුත්ත වා සුඤ්ඤාන ඉමෙසං අකඛාතා අමුසමෙතදා ඉති භික්ඛානං වා සනිකා සංඝිකානං වා අනුපාදා. සමගාරොමො සමගාරතො සමගනන්දී සමගකරණං වාචං භාසිතා”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථා-ගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

13, “ඵරුසං වාචං පභාස ඵරුසං වාචං පටිවිරතො සමණො ගොතමො. යා සා වාචා තෙලා කණණසුඛා පෙමනීයා හදසඛිතො පොරි ඛුත්තකකතා ඛුත්තනමාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

14 “සමථසලාපං පභාස සමථසලාපං පටිවිරතො සමණො ගොතමො, කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනාසවාදී, නිබ්බවතිං වාචං භාසිතා කාලෙත සාපදෙසං පරිගනනවතීං අත්ථසංඝිතනති” ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

15 “ඛිජ්ජාමභුතගාමසමාරමානං පටිවිරතො සමණො ගොතමො එක-භතනිකො සමණො ගොතමො රතතුපරතො චිරතො විකාලතොජ්ජනා නවචිතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිවිරතො සමණො ගොතමො මාලාගනි-විලෙපනධාරණමණිනවිභුසනට්ඨානා පටිවිරතො සමණො ගොතමො, උච්චාසගතමහාසගතා පටිවිරතො සමණො ගොතමො ජාතරුපර්ජන-පටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ආමකධිඤ්ඤාපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ආමකමංසපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඉන්ද්‍රියමාර්ජනපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො, දුර්ග්ගසපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො අපේ-ලකපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො කුකුචවිසුකරපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො හස්තිවාසාවලවපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඛෙත්තවස්ථුපටිගතණං පටිවිරතො සමණො ගොතමො දුතෙය්‍ය පභිණගමිනානුසොගා පටිවිරතො සමණො ගොතමො කග්ගිකකා පටිවිරතො සමණො ගොතමො කුලාකුටි-කංසකුටි-මානකුටි පටිවිරතො සමණො ගොතමො උකෙකාටින-විඤ්චන-නිකති-සාචියොගා පටිවිරතො සමණො ගොතමො ඡේදන-වධ්වනික-විපරාමොස-ආලොප-සහසාරා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා භි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

12 “ඉමණ ගෞතම තෙමේ පිහුණු බස් දුරු ලා, පිහුණු බිණීමෙන් වැළැක්කේ ය මේ තැනින් අසා ගෙන මොවුන් බිඳවනු පිණිස එ තන්හි නොකියනුපු ය එ තැනින් අසා ගෙන මවුන් බිඳවනු පිණිස මේ තන්හි නොකියනු පු ය මේ සේ බිඳණවුන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද වෙසි එකට ගැලපුණවුන්හට (=සමගයට පැමිණ සිටිනවුන් හට) රුකුල් දෙන්නේ ද වෙසි සමගයෙන් සිටිනවුන් හා වාසය කැමැත්තේ ය සමගයෙන් වසන්නවුන්හට කැමැත්තේ ය සමග ව සිටින්නවුන්හට සතුටු ය සමගය ඇති කරන බස් කියන්නේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

13. “ඉමණ ගෞතම තෙමේ රළුබිණුම් දුරු ලා, රළුබිණුම්වලින් වැළැක්කේ ය. නිදෙස්, කන්කළු, පෙම් උපදවන, පහසුයෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි (මොළොක්) වූ, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාට මනාප යම් බසෙක් වේ නම්, එ බඳු වූ බස් කියන්නේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

14. “ඉමණ ගෞතම තෙමේ හිස් දෙඩුම් හැරු දමා, හිස් දෙඩුමෙන් වැළැක්කේ ය පුදුසු කාලයෙහි කථා කරන්නේ ය ඇත්තක් ම කියන්නේ ය වැඩ සලකන බසක් ම කියන්නේ ය නවලොවුකුරාදහම් ඇසුරු කොට ම කියන්නේ ය හික්මුම ඇසුරු කළ (=හික්මුම ඇති කරන) බසක් ම කියන්නේ ය සිතා තමා ගන්නට පුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, සිමාවක් ඇති (=ප්‍රමාණවත් වූ), දෙ ලෝ වැඩ පසත්තා වූ ම බසක් පුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ යැ” යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

15 “ඉමණගෞතම තෙමේ බිජ්ජමුක (=වැල වන දෑ ද, භූත සමූහ (=පැල වුණු ද) ද සිදුමෙන් බිඳුමෙන් වැළැක්කේ ය එක් වේලේ (පෙරවරු) වලඳන බත් ඇත්තේ ය රැබොජුනෙන් වැළැක්කේ ය නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ ය නවනු - ගනු - වගනු - පිහුළුස්සන්නේ වැළැක්කේ ය ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමට, ඇඟ හැරැසීමට කරුණු වන මල් ගඳ පිලෙවුන් දැරුමෙන් වැළැක්කේ ය පමණ ඉක්මැවූ උගහුන් ද නොකැප වූ මහඅඟුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ ය රන් පිඳි මසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය අමු (නොපිසු) බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය අමුමස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය සත්ත්තු කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය දැසිදහුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය එළබැටෙළවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය කුකුළන් කුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය ඇතුන් ගෙරින් අසුන් වෙලෙඳුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ ය ගිහියනට දුතමෙහෙවර කැරුමෙහි ද, ගෙන් ගෙට පණ්ඩු පණන් ගෙන යෑමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ ය වෙලෙඳ ගනුදෙනුයෙන් වැළැක්කේ ය හොරතරාදියෙන් කිරුමෙන්, බොරු රන් ආදිය පෑමෙන්, හොරමිනුම්-වලින් මිනුමෙන් වැළැක්කේ ය අල්ලස් ගෙන හිමියන් නොහිඟි කැරුමෙන්, තාතාරපායයෙන් අහුන් රැවැටුමෙන්, අගනා දහට හුරු නො-අගනා දහක් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මේ කී නොකී හැම කෙතොටික කම්වලින් ම වැළැක්කේ ය. අත් පා ආදිය සිදුමෙන්, මැරුමෙන්, රුකැන් ආදියෙන් බැඳුමෙන්, මං පැහැරුමෙන්, ගම් පැහැරුමෙන්, සැහැසිකම් කැරුමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

විලසිලය නිමි.

16 “යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණව්‍යාහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං ඤිජගාමිභුතගාමසමාරම්භං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං මූලඤ්ජං ඛනිඤ්ජං ඵලඤ්ජං අග්ගඤ්ජං ඤිජඤ්ජමෙව පඤ්චමං. ඉති වා ඉතිඵවරුපා ඤිජගාමිභුතගාමසමාරම්භං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

17 “යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණව්‍යාහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං සන්තිධිකාරපරිභොගං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං අනාසකනිධිං පාසකනිධිං වජ්ජකනිධිං යාන-සකනිධිං සසනකනිධිං ගඤ්ඤකනිධිං ආමිසකනිධිං. ඉති වා ඉති ඵවරුපා සන්තිධිකාරපරිභොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

18 “යථා වා පනෙනෙ හොනෙනා සමණව්‍යාහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි හොජනානි භුඤ්ජේය්‍යා තෙ ඵවරුපං විසුකදස්සනං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං නච්චං ගීතං වාදිතං පෙකකං අකකානං පාණ්ණස්සරං වෙතාලං¹ කුම්භථුනං සොහනකං² වණ්ඤාලං වංසං ධොවනං³ ගජපීඨං අස්ස-සුඨං මිහිසුඨං උසහසුඨං අජසුඨං මෙණ්ඩසුඨං⁴ කුක්කුචසුඨං වච්චක-සුඨං දණ්ඩසුඨං මුලිකසුඨං නිබ්බුඨං උය්‍යොධිකං ඛලග්ගං සෙනා-ඛ්‍යුතං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉතිඵවරුපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

16 “තච ද, යම් සේ සමහර භවත් මහණබමුණු කෙනෙක් (හිතියන්) සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, මූලබීජ ද (හිතුරු ඇ පැළ වන මුල් ද) සකන්ධබීජ ද (හුග ඇ පැළ වන කඳ ද) පරාබීජ ද (උස් උණ බට ඇ පැළ වන පුරාක් ද) අශ්‍රුබීජ ද (ඉරිවේරිය ඇ පැළ වන දළ ද) පස් වන බීජබීජ ද (ඵ ඇ පැළ වන ඇට ද) යන මේ කී බීජසමූහ ද (=පැළ වන ද ද), භූතසමූහ ද (=පැළ වූණු ද ද), පෙළීමෙහි (=සිදුම් බිදුම් තැළුම් තැවුම් යා සි කියන ලද සමාරම්භයෙහි) යෙදුණේ වැ වෙසෙත් ද, මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ බීජශ්‍රාම භූතශ්‍රාම සමාරම්භයෙන් ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තථාගතයා යන්ගේ ගුණ කියන ලෝකීක ජන තෙමේ කියන්නේ ය

17 “යම් සේ වතාහි සමහර පින්වත් මහණබමුණු කෙනෙක් (හිතියන්) සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලඳ අත්තසන්නිති (=කාම රැස් කොට තබා ගැනීම), පාතසන්නිති (=බොන ද රැස් කොට තබා ගැනීම), චක්‍රසන්නිති (=චක්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම), යානසන්නිති (=රිය ගැල් ආදිය ද පාවහන් ආදිය ද රැස් කොට තබා ගැනීම), ශයනසන්නිති (=යහන් රැස් කොට තබා ගැනීම), ගනිසන්නිති (=සුවද ද රැස් කොට තබා ගැනීම), ආමිසසන්නිති (=ඉහත කී ද හැර තවත් තල සහල් ඇ වුව මනා පසය රැස් කොට තබා ගැනීම) යන මේ සේ වූ සන්නිධිකාර-පරිභොගයෙහි (=පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙහි) යෙදී වෙසෙත් ද, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ සන්නිධිකාර පරිභොගයෙන් (=පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙන්) වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයාගේ ගුණ කියන පුත්‍රදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

18. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ හිතියන් සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, තටසමජ්ජා (=තථවත් සමූහයක් එක් වැ ජනසමූහයා ඉදිරියෙහි දක්වන නැවුම්), ආබ්‍යාන (=මහාභාරත රාමායණාදී කථා කීම හෝ ඇසීම), පාණ්‍යවර (=අතින් ලොහොතෙර ගැසීම හෝ අත්තල ගැසීම), වේතාල (=ලිඛිතා කාලම්පට ගැසීම හෝ මතුරු දරා මලසිරුරු නැතිවූවීම), කුම්භපුන (සිවුරස් බෙර වැසීම), ශෝභනක (රංගබලිකරණය නෙවත් රහම්බලෙහි දී දේවතාවතට ඥාන්ත්‍රවශයෙන් නාන්දිනිත ගායනා නොහොත් ප්‍රති-ගානවිත්‍ර කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයෝග්‍ය ක්‍රියාව), උණ-ගස් මසොවා ගෙන කාරෙන ක්‍රියාව, අසිඛාවතය (=මලවුන්ගේ ඇට පුවද කවා තබා තකන්සෙමෙහි ඊ වටා සිට උත්සව කැරැම), ඇත් සුද (=ඇතුන් සිට නැග සුද කැරැම), අස් සුද (=අසුන් නැග සුද කැරැම) ඇත්පොර, අස්පොර, මීසුපොර, ගොන්පොර, එළුපොර, බැවෙළු-පොර, කුකුළුපොර, වටුපොර, පොලුහරඹ, ඔටුසුද, මල්ලපොර, සුද පවත්නා තැන් දක්නට යෑම, බලසෙන් ගණිත තැන් දක්නට යෑම, බලසෙන් බෙදන තැනට යෑම, ඇත්ඇති අස්ඇතිඇ බලඇති දක්නට යෑම යන විසුළුදස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණෙහි සුම් තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ විසුළුදස්තෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, චන්දනෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයාගේ ගුණ කියන පුත්‍රදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

19 “යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ ඵවරූපං ජ්ඣාපමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුතතා විහරන්ති - සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිකාරපථං සන්තිකං ඛලිකං ඝටිකං සලාකතජථං අක්ඛං පඬුගුරුං වඛිකං මොක්ඛවිකං විඬුලකං පන්තාලුකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්ණං ඉති වා ඉතිඵවරූපං ජ්ඣාපමාදට්ඨානානුයොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

20 “යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ ඵවරූපං උච්චාසයනමිසාසයනං අනුසුතතා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං ආසද්ධිං පලලඛිකං ගොතකං¹ විත්තකං පටිකං පටලිකං කුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිත්තපථෙණිං කාදලිමිපවරපච්ඡත්ථරණං සඋත්තරච්ඡදං උභයොලොභිතකුපඬානං. ඉති වා ඉතිඵවරූපං උච්චාසයනමිසාසයනං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

21 “යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ ඵවරූපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුතතා විහරන්ති - සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නහාපනං සමිබ්බනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාපිලෙපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්ථබ්බනං සිබ්බනං දණ්ඩකං නාමිකං අසිං ඡත්තං විත්තාපාගනං උණ්ඨිසං මණ්ඩං වාලවීජනිං ඔදුනානි වත්ථානි දීඝදසාති ඉති වා ඉතිඵවරූපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

19 “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණවුණෝ (අනුත්) සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, අටපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අතස්දකෙළිය, මඩුලුපානුම, යනනිකාත්‍රිඛාව, දුදකෙළිය, කල්ලිගැසුම, ලහඅත් කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළනලා පිඹීම, කෙළි නගුලින් සෑම, කරණම්පානුම, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළ තැළියෙන් වැලි ආදිය මැනුම, කුඩා රිය පැදැවීම, කුඩා දුනුයෙන් පිදුම, ඇකිරි කෙළිය, සිකු දෑ කීම, විකලාංගා-නුකරණය යන ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණයෝග්‍රම් තෙමේ එ සේ පමාවට කරුණු වූ දු-කෙළිවල යෙදීමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ පරිද්දෙන් හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

20 “යම් සේ වනාහි සමහර පින්වත් මහණවුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්සහලා පුටු ය, පලහය, මහකොටුපලය ය, විශමනින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, එළොම්මුවා හුදුඇතිරිය, ගත මල් යෙදු එළොම්ඇතිරිය, තිලිය (පුලුන් මෙන්තය), සිංහාදී රූපවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කොට තැනූ පසතුරුණ, කෝසෙය්ග නූලින් විසූ පසතුරුණ, සොළොසක් නිශ්‍රියතට සිටි නටන්තට තරම් දිග පුලුල ඇති එළ-ලොම්මුවා ඇතිරිය, ඇතුන් පිටි එළක ඇතිරිය, අහුන් පිටි එළක ඇතිරිය, රියවලා එළන ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන සේ අඳුන්දිවසමින් මසා කළ සසතුරුණ, ඉස්දෙරු පාමුලා රතුකොට්ට තබා ඇති රතුදුටුවියන් සහිත මහගු ගහන යන ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිකරණය කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, මහණයෝග්‍රම් තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බඳු වූ උස්ගහනින් මහගහනින් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය.

21. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණවුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද හුවදහුණයෙන් ඇඟ ඉලීම, අත් පා ආදියේ මනා සටහන් ගත්වනු පිණිස කෙල් ගා මැසීම, හුවද දියෙන් නැඹීම, උරහිස් ආදියේ මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැඩපතින් මුහුණ බැලීම, ඇඟ මප ගත්වනුවට අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවහුණු මුවවිලෙවුන් දැරීම, හස්තාභරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරයට් දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් කළ දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඹ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිව්මිණි පැලැදීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති හුදු රෙදි බැඳීම යන ආදී ඇඟ උනු තැන් පිරිමීමටත් ඇඟ සැරැසීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණයෝග්‍රම් තෙමේ එබඳු දෑ පරිභෝග කැරැමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මේ සේ හෝ තථා-ගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

22 “යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපං තිරච්ඡානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං¹ රාජකථං චොරකථං මහාමනනකථං සේනාකථං භයකථං සුඛකථං අනනකථං පානකථං වස්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගක්ඛකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්‍රිය-කථං² සුරකථං විසිඛාකථං කුම්භකථං පුබ්බපෙනකථං නානත්තකථං ලොකකඩාසිකං සමුදදනකාසිකං ඉතිභවාභවකථං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානකථාය පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය.

23 “යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපං විග්ගාහිකකථං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ධම්මට්ඨනයං ආජානාසි අහං ඉමං ධම්මට්ඨනයං ආජානාමි කිං නිං ඉමං ධම්මට්ඨනයං ආජානියාසි³ භූවිජ්ජපටිපන්නො කම්මසි, අභමසමි සමමා පටිපන්නො සහිතං මෙ, අසහිතං තෙ පුරෙ වචනීයං පච්ඡා අච්ච වච්ඡා වචනීයං පුරෙ අච්ච ආවිණ්ණං⁴ තෙ විපරාවක්ඛං ආරොපිතො තෙ වාදෙ නිග්ගහිතො කම්මසි වර වාදපමොක්ඛාය නිබ්බි-පෙති වා සවෙ පභොසි”ති ඉති වා ඉතිඵවරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

24. “යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ ඵවරුපං දුතෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගං අනු-සුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං ‘රාජමහාමනනානං ඛතායානං වුහමණානං ගහපනිකානං කුමාරානං ‘ඉධ ගච්ඡ අමුත්තාගච්ඡ ඉදං හර අමුත්ත ඉදං ආහරා’ති ඉති වා ඉතිඵවරුපා දුතෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගං පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථා-ගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

25. “යථා වා පනෙතෙ භොනොනා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ කුහකාච භොකානි ලපකාච තෙඤ්ඤානි ව නිපෙසසිකාච ලාභෙන ලාභං නිජ්ඣිසිතාරො ඉති වා ඉතිඵවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජනො තථාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

මජ්ඣිමනිකායෙ නිව්ඛිතං

22. “යම් සේ සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ (අනුත්) සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා, චෝරකථා, මහාමාත්‍යකථා, සේනාකථා, ගහකථා, යුද්ධකථා, ආකාරකථා, පානකථා, වස්ත්‍රකථා, ඥානකථා, මාලාකථා, ගන්ධකථා, ඥාතිකථා, යානකථා, මුමකථා, නිගමකථා, නගරකථා, ජනපදකථා, සත්‍රිකථා, ගුරුකථා, විවිකථා, කුමන්ත්‍රණකථා, සුළුප්‍රේමකථා, නානාකිකථා, ලෝකාබ්‍යාසිකා කථා, සමුද්‍යාබ්‍යාසිකා කථා, ඉතිහාසවකථා යන මේ කී හෝ අත් මේ බඳු වූ තීරණවිතක-ථාවල යෙදී වෙසෙත් ද, මහණ ගෝත්‍රී තෙමේ මේ ආදී හෝ මේබඳු කථාවලින් වැළැක්කේ යැයි මහණෙනි, මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

23. “යම් සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහාගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ‘තෝ මේ දහම්විනය නොදන්නෙහි මම ම මේ දහම් විනය දනිමි’ ‘මේ දහම්විනය කිමැ’ යි තෝ දනිති ද ? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි ය මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය තා බස කරුණු රහිත ය තෝ පලමුවෙන් කියූ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියූ යුත්ත පලමුවෙන් කියෙහි ය තා කරුණ ම පුහුණු කළ දෑ මගේ එක වචනයෙන් ම පෙරැළී ගියේ ය මා විසින් තව දෙස් නැගිණ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මා නැගූ දෙයින් මිඳෙන්නට නැගිරෙව (=ඒ ඒ තැන ගොස් උගනුව) නැක්කෙහි නම් එය විසඳව’ යන ආදීන් මේ බඳු වූ උනුත් බැණ දෙබා ගැනුමකි යෙදෙත් ද, මහණගෝත්‍රී තෙමේ මේ බඳු වූ බැණුමෙන් දෙබුමෙන් වැළැක්කේ යැ” යි කියා හෝ, මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

24. “යම් සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, ‘මෙහි යත්තැ අසෝ තැනට එන්නැ මෙය ගෙනැ යත්තැ අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ යි (කළ නියෝග පිළිගෙන) රජුන්ගේ, රජමහමාතියන්ගේ, ඝණ්ඩයන්ගේ, බ්‍රාහ්මණ-යන්ගේ, ගෘහපතියන්ගේ, රජකුමරුවන්ගේ මේ බඳු වූ දුතමෙක-වරෙහි, පණිවුඩ ගෙනැ යෑමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, මහණගෝත්‍රී තෙමේ මේ බඳු දෑයෙන් වැළැක්කේ යැ” යි, මහණෙනි, මෙ සේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

25. “යම් සේ වතාහි සමහර පින්වත් මහණබමුණෝ අනුත් සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුහකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර තකා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු ඔස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිවුපසය ලබනු සඳහා කසින් හෝ බසින් ඇහැවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභාපේක්ෂාගෙන් අනුතට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, මහණගෝත්‍රී තෙමේ මේ කී හෝ මේ බඳු වූ හෝ කුහනලපනවලින් වැළැක්කේ යැ” යි මහණෙනි, මෙ සේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

26 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය නිරවන්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං අභ්‍යං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිතං ලක්ඛණං මුසිකවන්තං අග්ගිකොමිං දබ්බිකොමිං ප්‍රසභොමිං කණ්ණොමිං තණ්ඩුලකොමිං සප්පිකොමිං තෙලකොමිං මුඛකොමිං ලොභිතකොමිං අභ්‍ය- විජ්ජා ව්‍යුජ්ජිජ්ජා බ්‍යානවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භුතවිජ්ජා භුජ්ජිජ්ජා අභිජ්ජා විසවිජ්ජා විවජ්ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ජානං¹ සරපරිත්තාණං මගපක්කං ඉති වා ඉතිඑවරුපාය නිරවන්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජානො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

27 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය නිරවන්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං මණ්ඩලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං ව්‍යුජ්ජිකක්ඛණං අග්ගිකක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආට්ඨිකක්ඛණං ඉන්ද්‍රිකක්ඛණං පුරිකක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිකක්ඛණං දසලක්ඛණං දසිලක්ඛණං හස්තිකක්ඛණං අසලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගොලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩුලක්ඛණං කුක්කුලක්ඛණං විට්ඨකලක්ඛණං ගොධා- ලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං කව්ඡපලක්ඛණං මගලක්ඛණං ඉති වා ඉති- එවරුපාය නිරවන්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති. ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජානො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

28 “යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේති තෙ එවරුපාය නිරවන්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙතති - සෙය්‍යපිදං ‘රඤ්ඤං නිශ්ශ්‍යං හවිස්සති රඤ්ඤං අග්ගිකං හවිස්සති අබ්භතතරංතං රඤ්ඤං උපයංතං හවිස්සති. බාහිරංතං රඤ්ඤං අපයංතං හවිස්සති බාහිරංතං රඤ්ඤං උපයංතං හවිස්සති අබ්භතතරංතං රඤ්ඤං අපයංතං හවිස්සති අබ්භතතරංතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති බාහිරංතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති බාහිරංතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති අබ්භතතරංතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති’ ඉති ඉමස්ස ජයො හවිස්සති ඉමස්ස පරාජයො හවිස්සති ඉති වා ඉතිඑවරුපාය නිරවන්ත- විජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො සමණො ගොතමො”ති ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨජ්ජානො තපාගතස්ස වණණං වදමානො වදෙය්‍ය

26 “යම්හේ වතාහි ඇතාමි පිත්ථත් මහණ ඛමුණෝ (අනුත්) සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අංගශාසත්‍රය, නිමිත්තශාසත්‍රය, උත්පාත-
ලක්ෂණය, ස්වප්නශාසත්‍රය, පුරුෂලක්ෂණශාසත්‍රය, මුෂකවිජිතන විද්‍යාව,
අත්තිකත්මය, දර්ශිතත්මය, කුණ්ඩත්මය, කණ්ණිකත්මය, තණ්හුලකත්මය,
සර්වජ්ජනත්මය, තෙතලකත්මය, මුඛපනත්මය, ලෝභිතකත්මය, අංගවිද්‍යාව,
වෘත්තවිද්‍යාව, සංචාරවිද්‍යාව, ශ්විතවිද්‍යාව, භූතවිද්‍යාව, භූරිවිද්‍යාව, අභිවිද්‍යාව, විෂවිද්‍යාව,
වෘක්ඛිකවිද්‍යාව, මුෂකවිද්‍යාව, ශාකුතවිද්‍යාව, වායසවිද්‍යාව, පක්ඛිවිද්‍යාව,
ශරපරිත්‍රාණය, මෘගපක්ෂය යන මේ කී හෝ මෙබඳු තීරණිකවිද්‍යයෙන්
මිථ්‍යාච්චිකයෙන් දිවි පවත්වන් ද, මහණගොසුම් තෙමේ වතාහි මෙබඳු
තීරණික විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චිකයෙන් වැළැක්කේ යැ”යි මහණෙනි,
මෙසේ හෝ තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

27 “යම්හේ වතාහි ඇතාමි මහණඛමුණෝ (අනුත්) සැදුනායෙන්
දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණු ය, දඹුලකුණු ය, වත්ලකුණු ය, කඩු-
ලකුණු ය, ඊලකුණු ය, දුබුලකුණු ය, අවිලකුණු ය, ඉතිරිලකුණු ය,
පුරිස්ලකුණු ය, කුමරිලකුණු ය, කුමරිලකුණු ය, දස්ලකුණු ය, දසිලකුණු ය,
ඇත්ලකුණු ය, අස්ලකුණු ය, මිසුලකුණු ය, වහස්ලකුණු ය, ගොත්ලකුණු ය,
ඵළලකුණු ය, බැටෙළලකුණු ය, කුකුළුලකුණු ය, වට්ටලකුණු ය, ගොසි-
ලකුණු ය, කැණිලකුණු ය, කපුලකුණු ය, මුඛලකුණු ය යන ආදී වූ
මේ බඳු තීරණික විද්‍යයෙන් මෙ බඳු වූ මිථ්‍යා ආච්චිකයෙන් දිවි පවත්වන් ද,
මහණගොසුම් තෙමේ වතාහි මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යයෙන්
මෙබඳු වූ මිථ්‍යාආච්චිකයෙන් වැළැක්කේ යැ”යි මහණෙනි, මෙසේ හෝ
තථාගතයන්ගේ ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

28 “යම්හේ වතාහි ඇතාමි පිත්ථත් මහණඛමුණෝ (අනුත්) සැදු-
නායෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ‘අසෝ දිනා (අසෝ නැකැතින්) අසෝ
රජුන්ගේ සිය නුවරින් (සුද සඳකා) නික්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින්
පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට ඇතුළත
වූ රජුන්ගේ පිටත සිටින සතුරුරජුන් හමුවට යෑම වන්නේ ය
(අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුන්ගේ ඉවත් වෑ යෑම
වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුන්ගේ රට
ඇතුළත සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්)
ඇතුළත සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යෑම වන්නේ ය රට ඇතුළත
සිටින රජුනට ජය වන්නේ ය. පිටත සිටින සතුරුරජුනට පරාජය
වන්නේ ය (අසෝ නැකැතින්) පිටත සිටින සතුරුරජුනට පරාජය
වන්නේ ය රට ඇතුළත සිටින රජුනට පරාජය වන්නේ යැ යි මෙසේ
‘මොහුව ජය වන්නේ ය මොහුව පරාජය වන්නේ යැ’ යි කීමෙන් මෙ
බඳු වූ තීරණික විද්‍යයෙන් මෙබඳු වූ මිථ්‍යාච්චිකයෙන් දිවි පවත්වන් ද,
මහණගොසුම් තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණිකවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යා
ච්චිකයෙන් වැළැක්කේ යැ” යි මෙසේ හෝ මහණෙනි, තථාගතයන්ගේ
ගුණ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

29 “යථා වා පනතෙකෙ නොනොකා සමිණ්‍යාභිමාණා සභාදෙය්‍යානි
 නොපනතානි භුක්තීන් නො පවරාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය
 ජිවිතං කපෙන්නා—සෙය්‍යපිදං වන්දනාපනා හවිසානි, පුරිසයානොහො
 හවිසානි, නානාතනානොහො හවිසානි, වන්දිමපුරිසානං පටගමනං හවිසානි,
 වන්දිමපුරිසානං උපපටගමනං හවිසානි, නානාතනානං පටගමනං හවිසානි,
 නානාතනානං උපපටගමනං හවිසානි, උකාපානො හවිසානි, දිසාභානො
 හවිසානි, භූමිවාලො හවිසානි, දෙවද්‍රැහුනි හවිසානි, වන්දිමපුරිස-
 නානාතනානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙයං වොදනං හවිසානි එවං-
 විපානො වන්දනානො හවිසානි, එවංවිපානො, පුරිසයානො හවිසානි,
 එවංවිපානො නානාතනානො හවිසානි, එවංවිපානං වන්දිමපුරිසානං
 පටගමනං හවිසානි, එවංවිපානං වන්දිමපුරිසානං උපපටගමනං හවිසානි,
 එවංවිපානං නානාතනානං පටගමනං හවිසානි, එවංවිපානං නානාතනානං
 උපපටගමනං හවිසානි, එවංවිපානො උකාපානො හවිසානි, එවං-
 විපානො දිසාභානො හවිසානි, එවංවිපානො භූමිවාලො හවිසානි, එවං-
 විපානො දෙවද්‍රැහුනි හවිසානි, එවංවිපානං වන්දිමපුරිසනානානානං
 උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙයං වොදනං හවිසානි ඉති වා ඉතිඑවං-
 රාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය පටිපිටිතො සමිණ්‍යා නොනොකා’ති”
 ඉති වා හි හිකඩවෙ පුරුප්පනො තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

30 “යථා වා පනතෙකෙ නොනොකා සමිණ්‍යාභිමාණා සභාදෙය්‍යානි
 නොපනතානි භුක්තීන් නො පවරාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය
 ජිවිතං කපෙන්නා—සෙය්‍යපිදං පුබ්බවිකා හවිසානි, දුබ්බවිකා
 හවිසානි, පුබ්බකඩං හවිසානි, දුබ්බකඩං හවිසානි, වෙමං හවිසානි, හසං
 හවිසානි, රොහො හවිසානි, ආරොහසං හවිසානි, පුද්ගලානො සංඝානං
 කාවෙය්‍යං ලොකායනං ඉති වා ඉතිඑවරාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය
 පටිපිටිතො සමිණ්‍යා නොනොකා’ති” ඉති වා හි හිකඩවෙ පුරුප්පනො
 තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

31 “යථා වා පනතෙකෙ නොනොකා සමිණ්‍යාභිමාණා සභාදෙය්‍යානි
 නොපනතානි භුක්තීන් නො පවරාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය
 ජිවිතං කපෙන්නා—සෙය්‍යපිදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං
 සංකීර්ණං විකීර්ණං පුහගකරණං දුබ්බගකරණං විරුද්ධගකරණං
 ජිව්‍යානිත්‍යානං¹ නානාතනානං කපාතිපපනං නුපපනං කණ්ණපපනං
 ආදයපසානං කුමාරිකපසානං දෙවපසානං ආදිමුත්තං විකුප්පිතං
 අබ්‍යුජ්ජනං සිද්ධිතං ඉති වා ඉතිඑවරාපාය නිරවන්තරිත්‍යාය මිවන්තරිත්‍යාය
 පටිපිටිතො සමිණ්‍යා නොනොකා’ති” ඉති වා හි හිකඩවෙ
 පුරුප්පනො තපාගතස්ස වණ්ණං වදමානො වදෙය්‍ය

1 නිප්පදානං ඔක්ක

29 “යම්යේ ඇතාම පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳූ, “අසෝ දිනා වසුනුයෙක් වන්නේ ය අසෝ දිනා සුඛිග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා තක්කලුග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සදු ගිරු දෙදෙනාගේ කිසි මහින් යම් වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමහින් යම් වන්නේ ය අසෝ දිනා නකක් තරුන් කිසි මහින් යම් වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමහින් යම් වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වූ අසත් ගෙරැවුම් වන්නේ ය සදු ගිරු දෙදෙනාගේ ද නකක් තරුවල ද උදව් බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය සුඛිග්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වන්දුග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය තක්කලුග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සදු ගිරු දෙදෙනාගේ පටහමනය (කිසි මහ යම්) මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සදු ගිරු දෙදෙනාගේ උත්පට (අනියම් මහ) ගමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය තකක්තරුවල පටහමනය මෙබඳු විපාක ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පටගමනය මෙබඳු විපාක ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කා-පතනය මෙබඳු පල දෙන්නේ ය දිග්දහය මෙබඳු පල දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල දෙන්නේ ය වැසි නැති වූ අසත් ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සදු ගිරු දෙදෙනාගේ ද නකක්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ’ හි කියමින් මෙබඳු තීරණවිතවිද්‍යායෙන් ඔප්පාදිවිතා-යෙන් දිව් පවත්වන ද, මහණගොයුම් තෙමේ මේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණ-විතවිද්‍යායෙන් ඔප්පාදිවිතායෙන් වැළැක්කේ යැ’ හි තථාගතයන්ගේ ශුද්ධ කියන පුහුදුන් තෙමේ මෙසේ හෝ කියන්නේ ය

30 “යම්යේ ඇතාම පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳූ, මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය මෙසමයෙහි කියා වන්නේ ය මෙසමයෙහි රට තුනක වන්නේ ය මෙසමයෙහි රට දුර්ගික වන්නේ ය මෙසමයෙහි රටට උවදුරු නැති වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු ඇති වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය මේ කලා රෝග දුරු වන්නේ යැ’ හි පලාපල කීම ද, මුදුව (ඇඟිලි පැරැක්කි සංඥා තාගිණීම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් දිනට ම කියා ගෙන යමින් ගිණීම) ද, සංඛ්‍යාතය (පිණි ගණනාව) ද, කාව්‍ය ශාස්ත්‍රය, ලේඛන-යන ශාස්ත්‍රය යන මෙබඳු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන්, ඔප්පා ද්-ජිවයෙන් දිව් පවත්වන ද, මහණගොයුම් තෙමේ මේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන් ඔප්පාදිවිතායෙන් වැළැක්කේ යැ’ හි මෙසේ හෝ මෙතරුණි, තථාගතයන්ගේ ශුද්ධ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

31 “යම්යේ වතාහි ඇතාම පින්වත් මහණවුණෝ අනුන් සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳූ, ආවාහ සදහා කකක් කීම, විවාහ සදහා නකක් කීම, වෙන් වූ දමු සැමියන් සමග වන්නට තකක් කීම, අලු සැඟි-යන් වෙන් වන්නට නකක් කීම, දුන් යක රැස් කිරීමට නකක් කීම, මුදල් යකට පොලියට දීමට නකක් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති කරවීමට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැරැදීම, බිම් පාල කිරීම ආදී ක්‍රියා මඟ වැනි කරන යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැරැදීම, ගණනාවට යන දුරු ගම් රැකෙනවනට පිළියම් කිරීම, මන්ත්‍රාදි බලයෙන් දිව්ගුණ බැවීම, උන්ත්‍රාදියෙන් හඟු නද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හාත් ගුණ වැටෙනවට මතුරු දැමීම, කැමටපෙන කි දෙවනාවේකය යැවීම ප්‍රශ්න ඇසීම (අ-ජනම් ආලීම), කුමරිය-කට දෙවනාවේකය කරවා ප්‍රශ්න ඇසීම (කුමරියකලවා පෙන කියැවීම), ජිවිතා පිණිස ගිරු වැදීම හා පිදීම, මහාමු පිදීම, මතුරු දසා මුදුව යන ජල් පිණිස, මතුරු දසා සිරි කන කැරැවීම යන මෙබඳු ව තීරණ-විත විද්‍යායෙන් ඔප්පාදිවිතායෙන් දිව් පවත්වන ද, මහණ ගොයුම් තෙමේ මේ හෝ අන් මොවු වූ තීරණවිත විද්‍යායෙන් ඔප්පාදිවිතායෙන් වැළැක්කේ යැ’ හි, මෙසේ හෝ මෙතරුණි, තථාගතයන්ගේ ශුද්ධ කියන පුහුදුන් තෙමේ කියන්නේ ය

32 “යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤා තෙ එවරුපාය තිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මිවණ්‍යජ්චෙන ජ්විකං කප්පානති—සෙය්‍යාපිදං සන්ධිකමමං පණ්ඩිකමමං භූරිකමමං,¹ වය්‍යකමමං වොය්‍යකමමං වජ්ඣකමමං වජ්ඣපරිකමමං ආවමනං නගාපනං ජුහනං වමනං විරෙවනං උඤ්චිවරෙවනං අබොවිරෙවනං සීසම්චෙවනං කණණ්ණෙලං තෙතතතප්පනං නාඤ්ඤකමමං අඤ්ඤනං පච්චිඤ්ඤනං සාලාකීයං සලලකතතීයං දුරකතීකීවණ්‍ය මූලභෙසජ්ජානං අනුප්පදනං මහතිනං පටි-මොකෙඛා ඉති වා ඉතිඑවරුපාය තිරවණ්‍යනවිජ්ජාය මිවණ්‍යජ්චා පටිපිටරතො සමණො ගොතමොති” ඉති වා හි භික්ඛවෙ පුට්ඨස්තො තපාගතස්ස වණණං වදමානො විදෙය්‍ය

33 ඉදං ඛො තං භික්ඛවෙ අපමනතතං භිරමතතං සීලමතතං යෙන පුට්ඨස්තො තපාගතස්ස වණණං වදමානො විදෙය්‍ය

මහාසීලං නිවසීතං.

34 අනථි භික්ඛවෙ අඤ්ඤාදි ධම්මා ගමනීරා දුද්දසා දුරනුබොධා සන්තා පණ්ණිකා අතකතාවචරා නිපුණා පණ්ණිකවෙදනීයා, යෙ තපාගතො සං අභිඤ්ඤා සවණිකතා පච්චෙදනී, යෙහි තපාගතස්ස යථාභුච්චං වණණං සමමා වදමානා විදෙය්‍යං කතමෙ ව තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගමනීරා දුද්දසා දුරනුබොධා සන්තා පණ්ණිකා අතකතාවචරා නිපුණා පණ්ණිකවෙදනීයා යෙ තපාගතො සං අභිඤ්ඤා සවණිකතා පච්චෙදනී, යෙහි තපාගතස්ස යථාභුච්චං වණණං සමමා වදමානා විදෙය්‍යං ?

35 සන්ධි භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා පුබ්බන්තකපටීකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකපිහිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති අවසාදසහි වජ්ඣති තෙ ව නොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා කිමාගමම කිමාරබ්භ පුබ්බන්තකපටීකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකපිහිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති අවසාරසහි වජ්ඣති ?

32 “යම්නිසං ආත්මා චිත්තං මහණවුණේ සද්දායෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආත්මිකම (දෙවියනට බාර වීම), ප්‍රණීතිකම (බාර ඔප්පු කිරීම), භූරිකම (බිම් තෙහි ඉඳ පිරවැනු මන්ත්‍රයට උපවාර කිරීම), පණ්ඩිතයා (බෙහෙත් බලයෙන්) පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩිතයකු කිරීම, වාස්තු කමය (අළුත් බිම්හි ගෙවල් නැංවීම), වාස්තු පරිකරණය (ගෙඩිමිති උපදුරු දුරු ලත්තට බිලියම් කිරීම), මිතුරු දපා බ්‍රව් සේදීම, මිතුරු දපා අනුන් නැවීම, අනුනට සෙන් පනා ගිනි පිදීම, වමන කැරවීම, විරේක කැරවීම, උභව විරේකය, අබෝවිරේකය (වස්ති කිරීම), ශිෂ් විරේකය, ගිහිකන්ගේ කන් ලෙඩට තෙල් පිසීම, ඇස සිසිල් කරන බේත් තෙල් පිසීම, නසා කිරීම, ඇස පටල කැපෙන්නට කාරම් අදුන් සාදා දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අදුන් සාදා දීම, අනුන් ඇස උල්-ආන ලෙඩට බේත් කිරීම, ශල්‍යකම කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාය විකිත්සාව), කාරම් බේත් බැඳ වණ පුළු වූ පසු ඒවා ගලවා දීම යැයි මෙසේ වූ තීරණික විද්‍යායෙන්, ජීවිතයන් දීම පවත්වන ද, මේ හෝ මෙබඳු අත් සියලු තීරණික විද්‍යායෙන් ජීවිතයන් මහණසංග්‍රහයේ තෙවේ වැළැක්වීමේ යැ”යි මෙසේ හෝ තවත්යන්ගේ ශුණ කියන පුද්ගලයන් තෙවේ කියන්නේ ය

33 මහණෙකි, තථාගතයන්ගේ ශුණ කියන පුද්ගලයන් තෙවේ යමෙකින් එය කියන්නේ නම්, මේ (මහ කියන) ඒ ශුණය වනාහි මඳ වූ පුළු හුදෙක් සිල් පමණක් ම වූ එකක

මහාසිලය නිමි.

34 මහණෙකි, තථාගත තෙවේ යම් දහම් කෙනෙකුත් අනුන්ගේ උපදෙස් නැති වූ විශිෂ්ට ක්‍රමයකින් දැන පසක් කොට ලොවට දන්වා ද, තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ශුණ කියනු කැමැත්තෙන් යම් දහම් කෙනෙකුත්ගෙන් එය චෝදනාවට කිය ගැනී වන්නේ ද, එසේ වූ, ගැමුරු වූ, එ හෙයින් ම දුක සේ දැක්ක යුතු, දුක සේ දැන ගත යුතු, ආත්ම වූ, උතුම් වූ, තකියෙන් බැස ගත නොහැකි වූ, (ගෙවත් ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ම බැස ගත යුතු වූ), සිසුම් වූ, නුවණැත්තන් විසින් ම දැන යුතු වූ, අත්‍ය වූ ම බිම් කෙනෙක් ඇත්තා මහණෙකි, තථාගත බුදු රජ තෙවේ යම් දහම් කෙනෙකුත් අනුන්ගේ උපදෙස් නැති වූ විශිෂ්ට ක්‍රමයකින් දැන පසක් කොට ලොවට දන්වා ද, සිසුම් වූ, නුවණැත්තන් විසින් ම දැන යුතු වූ ඒ බිම්ගේ තම කවුරු ද ? යත්

35 මහණෙකි, පුරිත්තකල්පික වූ (අතීත ආත්මභාවයාගත ගත වූ සංකෘතිපරම්පරා කොටස තාණොදෂ්ඨ ව්‍යයෙන් වරදවා කල්පනා කොට ගත්), ඒ අතීත සංකෘතිපරම්පරා කොටස අනුව පහළ කොට ගත් දෂ්ඨ ඇති සමහර මහණවුණු කෙනෙක් ඇත්තා මහ අතීතසංකෘතිපරම්පරා කොටස ඇරඹූ කරුණු අවොලොකනයින් අප්‍රත්‍යක්ෂකාර දෂ්ඨප්‍රකාශන වචන කියත් ඒ හවත් මහණවුණේ කුමක් නිසා කුමක් ඇරඹූ අතීත සංකෘතිපරම්පරා කොටස වරදවා කල්පනා කොට ගත්තෝ, අතීත සංකෘතිපරම්පරා කොටස අනුව පහළ කොට ගත් දෂ්ඨ ඇත්තෝ, අතීත සංකෘතිපරම්පරා කොටස ඇරඹූ අවලෝක කරුණෙකින් නොසෙස් වැදූරු දෂ්ඨප්‍රකාශනවචන කියත් ද ? යත්

36. සන්ති භික්ඛවෙ එනෙ සමණවුහමණා සස්සභවාදා සස්සභං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි තෙ ව භොතෙනා සමණවුහමණා කිමිගම්ම කිමාරබ්බ සස්සභවාදා සස්සභං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති චතුභි චජුභි ?

37 ඉධ භික්ඛවෙ එකවේවා සමණො වා වුහමණො වා ආභාස- මිනිභ පටානමිනිභ අනුයොගමිනිභ අපාමාදමිනිභ සම්මාමනසිකාර- මිනිභ තථාරූපං වේතොසමාහිං චුසාමි යථා සමාහිතෙ විතෙත අනෙක- විතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපීදං “එකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො තියොංපි ජාතියො වතෙයොංපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දසාපි ජාතියො විසතිමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතතාරීසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතීසතමපි ජාතීසහස්සමපි ජාතීසතසහස්සමපි අනෙකාතිපි ජාතීසතාති අනෙකාතිපි ජාතීසහස්සාති අනෙකාතිපි ජාතී- සතසහස්සාති අමුත්තාසිං එවනනාමො එවමිතාතෙතා එවංවණො එව- මිතාරො එවංසුබද්ධකපටිසංවේදී එවමාසුපරිගතෙතා සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං¹ නුත්තාසිං එවනනාමො එවමිතාතෙතා එවංවණො එව- මිතාරො එවංසුබද්ධකපටිසංවේදී එවමාසුපරිගතෙතා සො තතො වුතො ඉබ්බපනෙනාති.”

ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති සො එවමාන ‘සස්සභො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ටෙඨා එසිකට්ඨාසිට්ඨිතො තෙව සත්තා සක්ඛාවනති සංසරන්ති වචන්ති උපපජ්ජන්ති, අජිජ්ඣෙව සස්සතිසමං තං කිස්ස ගොඤ්ඤා ? අතං හි අභාසමිනිභ අනුයො- ගමිනිභ අපාමාදමිනිභ සමමිනසිකාරමිනිභ තථාරූපං වේතොසමාහිං චුසාමි යථා සමාහිතෙ විතෙත අනෙකවිතිං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි සෙය්‍යපීදං එකමපි ජාතීං ඥෝපි ජාතියො —පෙ— අනෙකාතිපි ජාතීසත- සහස්සාති ‘අමුත්තාසිං එවනනාමො එවමිතාතෙතා එවංවණො එව- මිතාරො එවංසුබද්ධකපටිසංවේදී එවමාසුපරිගතෙතා සො තතො වුතො අමුත්ත උපපජ්ජන්ති අජිජ්ඣෙව සස්සතිසම’න්ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ එනෙ සමණවුහමණා සස්සභවාදා සස්සභං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙතති

36. මහණෙනි, යම් කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාදය යි (සද්දාම යි) කරුණු සතරෙකින් පණවන් (උගන්වන්) ද, එසේ වූ ආස්වාද දෘෂ්ටි ගත් ඇතැම් මහණවරුන් කෙනෙක් ආත්මයාහ ඒ භවත් මහණවරුන් කුමක් ඇහුරු කොට, කීමෙකු එල්ලා, ආස්වාදයට ගත්තේ ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාදය යි කරුණු සතරෙකින් ලොවට කියා පාත් ද? යත්.

37. මහණෙනි, මෙහි කිසි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ ඵ්‍යය ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන (වැර වඩා), උත්සාහය ප්‍රත්‍යය කොට ගෙන (උත්සාහ වඩා), යළි යළි විශ්වාසයෙහි යෙදීමට පැමිණ (පුත්‍ර පුත්‍රා වැර වඩා), නොපමා බවට පැමිණ (පළමු සිටිය සිතිය නිසා), නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වූ පිහිටි කල්හි අනේකවිධ වූ පෙර වූ සුදු පිළිවෙල සිහි කෙරේ ද, එසේ වූ විත්තයමාධියක් ලබයි ඒ මෙසේ යි “අසෝ තැනැත්තී, එහි මේ නම් ඇතියෙමි වීම, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු ආකාර ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම, මේ තෙක් වගස් සීමාවක් ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැනැත්තී උපතිමි, එහි ද මේ නම් ඇතියෙමි වීම, මේ නම් ගෝත්‍ර ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු ආකාර ඇතියෙමි වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දශයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සියදහසක් ද, නොයෙක් සිය ගණන් ජාතීන් ද, නොයෙක් දහස් ගණන් ජාතීන් ද, නොයෙක් සියදහස් ගණන් ජාතීන් ද, මෙසේ පැහැ සටහන් ආදී ආකාර සහිත කොට, නාමයෝත්‍ර වශයෙන් උද්දේශ සහිත කොට නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ සුදු පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

මෙසේ බ්‍යානානුභාවයෙන් යුක්ත ගෙනෙමි දෘෂ්ටියක වූයේ මෙලෙස කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාදය (සද්දාම ය), වද ය (අප්පය ගෙවත් කිසිවක් නො උපදවන්නේ ය), හිරි කුලක් සේ නිශ්චල වූ සිව්සේ වෙයි ගැහුරු වළ කැන සිටුවන ලද ඉන්ද්‍රකීලයක් සේ ස්ථිර වූ සිව්සේ වෙයි ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි භවයෙන් භවයට හැසිරෙති, මැරෙති, මැරී උපදිති (මහාපාපිටි ආදී) සද්දාම වස්තුන් මෙන් ඒ ආත්මය ද ලෝකය ද සද්දාම වූ විද්‍යමාන ම ය එසේ (මා) කියනුයේ කවර හෙයින්? යත් මම් වනාහි විශ්වී වඩා, උත්සාහ වඩා, පුත්‍ර පුත්‍රා වැර වඩා, නොපමා බව නිසා, නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වූ පිහිටි කල්හි නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ සුදු පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එබඳු වූ විත්තයමාධියක් ලැබීම, ඒ මෙසේ ය “අසෝ තැනැත්තී, එහි මේ නම් ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතළිසක් ගණන් ජාතීන් ද මෙසේ පැහැ සටහන් ආදී ආකාර සහිත කොට, නාම ගෝත්‍ර වශයෙන් උද්දේශ සහිත කොට, නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ සුදු පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි මේ කාරණයෙන් මම, යමක් ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාදය, වද ද, හිරිකුලක් සේ තහවුරු වූ සිව්සේ ද, ඉන්ද්‍රකීලයක් සේ නිශ්චල වූ සිව්සේ ද, ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි යි, ඒ සත්ත්වයෝ ම භවයෙන් භවයට යෙහි යි, ඒ සත්ත්වයෝ ම මැරෙති යි, මැරී යළි උපදිති යි මෙසේ ආත්මයන් ලෝකයන් පොළොව ආදී නො නැසී පවත්නා වස්තුවට සම වූ හැම කල්හි ම විද්‍යමාන යන යි මෙය දනිමි”

මහණෙනි, යමක් අරමුණු කොට ඇතැම් මහණවරුන් ආස්වාද දෘෂ්ටි ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආස්වාදය කොට පණවන් ද, මේ ඒ පළමු කාරණය යි.

38 දුතියෙ ව භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා කිමාගමම කිමාරබ්බ සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙන්නි ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ආතප්පමනාය පටිනම්මනාය අනුසොගමනාය අපමාදමනාය සම්මානසිකාරමනාය නපා-
රාපං වෙතොසමාතිං පුසති යපා සමාහිතෙ චිත්තෙ අනෙකච්චිතං පුබ්බ-
නිවාසං අනුසාරති—සෙය්‍යපීදං එකමපි සංවට්ඨිවට්ටං ඤෝපි සංවට්ට-
ච්චට්ටාති නිණ්පි සංවට්ඨිවට්ටාති චත්තාර්පි සංවට්ඨිවට්ටාති පඤ්ඤාපි
සංවට්ඨිවට්ටාති දසපි සංවට්ඨිවට්ටාති ‘අමුත්තාසිං එවන්තාමො
එවබ්බොත්තා එවංචණණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසු-
පරියනෙතා සො තතො චුතො අමුත්ත උපපාදිං තත්තාපාසිං එවන්තාමො
එවබ්බොත්තො එවංචණණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එව-
මාසුපරියනෙතා සො තතො චුතො ඉබ්බපපනොති’ ඉති සාකාරං
සඋදෙදසං අනෙකච්චිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරති.

සො එවමාහ ‘සස්සතො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ටෙය්‍ය
එසිකට්ඨාසිට්ඨිතො තෙව සත්තා සන්ධිවන්ති සංසරන්ති වචන්ති උපපජ්ජන්ති
අජ්ජිකෙව සස්සතිසමං තං කිස්ස භෙත්තු ? අහං හි ආතප්පමනාය —පෙ—
නපාරාපං වෙතොසමාතිං පුසාමි යපා සමාහිතෙ චිත්තෙ අනෙකච්චිතං
පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි—සෙය්‍යපීදං එකමපි —පෙ— දසපි සංවට්ට-
ච්චට්ටාති ‘අමුත්තාසිං එවන්තාමො —පෙ— ඉබ්බපපනොති’ ඉති සාකාරං
සඋදෙදසං අනෙක චිතං පුබ්බනිවාසං අනුසාරාමි ඉමිනාපාහං එතං
ජානාමි යපා සස්සතො අත්තා ව ලොකො ව වඤ්ඤා කුට්ටෙය්‍ය එසිකට්ඨා-
සිට්ඨිතො තෙව සත්තා සන්ධිවන්ති සංසරන්ති වචන්ති උපපජ්ජන්ති
අජ්ජිකෙව සස්සතිසමංති ”

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ධාතං යං ආගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙන්නි

39 තතියෙ ව භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා කිමාගමම කිමාරබ්බ
සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙන්නි ?

38 දෙවෙනි කාරණයෙහිත් හවත් මහණබ්‍රහ්මණෝ කුමක් නිසා කුමක් අරමුණු කොට ආශ්වාදාදික වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආශ්වාද කොට පණවන් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් කෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහ කොට, විශ්වී කොට, පුත පුතා වැර වඩා, සමානිසම්පුත්ත බව නිසා, සමානිසමානස්කාරය* නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා ව පිහිටි කල්හි අන්තර්විධ වූ පෙර වූ කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරේ ද, එසේ වූ වින්ත සමාධියක් ලබයි ඒ මෙසේ ය “අසෝ තැන වීම, එහි මේ නම් ඇතිවෙමි වීම, මේ නම් යෝත්‍ර ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු පාඨ ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු ආහාර ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම, මේ තෙක් ආයු සීමාවක් ඇතිවෙමි වීම, ඒ මම් එයින් සැව අසෝ තැන උපනිමි, එහි ද මේ නම් ඇතිවෙමි වීම, මේ නම් යෝත්‍ර ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු පාඨ ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු ආහාර ඇතිවෙමි වීම, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම, මේ තෙක් ආයු සීමා ඇතිවෙමි වීම, ඒ මම් එයින් සැව මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් සංවතීවිවතීයක් ද සංවතීවිවතී දෙකක් ද සංවතීවිවතී කුතක් ද සංවතීවිවතී සතරක් ද සංවතීවිවතී පසක් ද සංවතීවිවතී දශයක් ද, පාඨ සටහන් ආදී ආකාර සහිත කොට, නම් ගොන් විසින් උදෙසාම සහිත කොට, නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

මෙබඳු බ්‍යානානුභාව ඇති හේ දෘෂ්ටිගතිය වූයේ මෙසේ කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් සද්කාලික ය, වද ය, ගිරි කුලක් හේ නිසල ය, ඉන්ද්‍රියයක් හේ තහවුරු ය, ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අත් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට හැවිදිනි, මැරෙහි, මැරී උපදිනි, (මහාපාටිව්‍යාදි) සද්කාලික වස්තූන් මෙන් ආත්මය ද ලෝකය ද හැම කල්හි විද්‍යමාන ම ය “මෙසේ මා කියනුයේ කවර හෙයින්? යත්. මම් වහාහි උත්සාහ කොට, විශ්වී කොට, පුත පුතා වැර වඩා, සමානිසම්පුත්ත බව නිසා, සමානිසමානස්කාරය නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා ව පිහිටි කල්හි නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එසේ වූ වින්ත සමාධියක් ලැබිමි ඒ මෙසේ ය ‘අසෝ තැන වීම ,මෙසේ එක් සංවතීවිවතීයක් ද, සංවතීවිවතී දෙකක් ද .. සංවතීවිවතී දශයක් ද ආහාර සහිත කොට උද්දේශ සහිත කොට පෙර වූ කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි මේ කාරණයෙහිත් යම්හේ ආත්මයන් ලෝකයන් සද්කාලික ද, වද ද, ගිරිකුලක් හේ නිසල ද, ඉන්ද්‍රියයක් හේ තහවුරු ද, ඒ සත්ත්වයෝ ම මෙයින් අත් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට හැවිදිනි ද, මැරෙහි ද, මැරී උපදිනි ද (මහාපාටිව්‍යාදිය මෙන්) හැම ද ම ආත්මානු ද, එසේ මේ කාරණය දැනිමි ”

මහණෙනි, සමහර මහණ බ්‍රහ්මණෝ යමක් නිසා යමෙක එල්බෑ ගෙන ආශ්වාදාදිවහිත වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආශ්වාද කොට පණවන් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය යි

39. තෙවෙනි කාරණයෙහි ද හවත් මහණබ්‍රහ්මණෝ කුමක් නිසා, කිමෙක එල්බෑ ගෙන, ආශ්වාද දෘෂ්ටි යන්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ආශ්වාද කොට පණවන් ද? යත්

* සමානිසමානස්කාරය නිසා උපමානසිකාරය පමණිකසිකාරය අන්තො සුණ්ණතී වුතො හෙති විකා

ඉබ් භික්ඛවෙ එකවේවා සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආනාසමනියො පටිඤ්ඤාය අනුසංගමනියා අප්‍රාප්තියා සමාමනියා ආනාසමනියා තපාරූපං වෙදනාසමාධිං ඵුසස්සි යපාසමාභිනෙ විනෙත අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති — සෙය්‍යපීදං දස'පි සංවට්ඨවට්ඨාති විසස්සිප්පි සංවට්ඨවට්ඨාති නිංසමපි සංවට්ඨවට්ඨාති චන්දාරියමපි සංවට්ඨවට්ඨාති “අමුත්‍රාසිං එවංතාමො එවංගොතොනා එවංවණේණො එවමාහාරො එවංගුහංගුකපට්ඨසංවේදී එවමාගුපට්ඨසංතොනා සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං.1 තත්‍රාපාසිං එවන්තාමො එවංචෙතොතොනා එවංවණේණො එවමාහාරො එවංගුහංගුකපට්ඨසංවේදී එවමාගුපට්ඨසංතොනා සො තතො වුතො ඉබ්බපට්ඨකොති” ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති

සො එවමාහ “සංගොතො අනතො ව ලොකො ව වණේණො කුට්ටෙය්‍යා එසිකට්ඨාසිට්ඨිතො තෙව සත්තො සංඝොතිති සංසරන්ති වචනති උපපජ්ජන්ති අනිත්තෙව සංගොතිසමං තං නිසංගොතිති? අහං හි ආනාසමනියො —පෙ— තපාරූපං වෙදනාසමාධිං ඵුසස්සි යපාසමාභිනෙ විනෙත අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරාමි— සෙය්‍යපීදං දස'පි සංවට්ඨවට්ඨාති —පෙ— චන්දාරියමපි සංවට්ඨවට්ඨාති ‘අමුත්‍රාසිං එවන්තාමො —පෙ— ඉබ්බපට්ඨකොති’ ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරාමි ඉමිනා මහං එතං ජාතාමි යපා සංගොතො අනතො ව ලොකො ව වණේණො කුට්ටෙය්‍යා එසිකට්ඨාසිට්ඨිතො තෙව සත්තො සංඝොතිති සංසරන්ති වචනති උපපජ්ජන්ති අනිත්තෙව සංගොතිසමං’ති”

ඉදං භික්ඛවෙ තතිසං යානං යං ආගමම යං ආරාමං එකෙ සමණ-බ්‍රාහ්මණො සංගොතවාදො සංගොතො අනතොනං ව ලොකං ව වණේණොපෙතිති.

40 වතුපෙඨ ව ගොතොනා සමණබ්‍රාහ්මණො නිමාගමම නිමාරාම සංගොතවාදො සංගොතො අනතොනො ලොකො ව වණේණොපෙතිති?

ඉබ් භික්ඛවෙ එකවේවා සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා නාහංගොති විමංසි. සො තත්‍රාසමනියොනං විමංසානුචරිතං සංගොතොනං එවමාහ ‘සංගොතො අනතො ව ලොකො ව වණේණො කුට්ටෙය්‍යා එසිකට්ඨාසිට්ඨිතො තෙව සත්තො සංඝොතිති සංසරන්ති වචනති උපපජ්ජන්ති අනිත්තෙව සංගොතිසමනි.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් උත්සාහය නිසා, විශ්‍යය නිසා, පුන පුනා වැර වැඩුම් නිසා, අප්‍රමාදය නිසා, සමාභිමනග්-කාරය නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි තන් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරේ ද, එසේ වූ විභ්‍යා සමාධි-යක් ලබයි එය (සිහි කරනුයේ) මෙසේ ය “අසෝ තැන විමි, එහි මෙ තමි, ඇතියෙමි විමි, මෙ තමි ගෝත්‍ර ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි විමි, මෙ තෙක් ආශ්‍ර සීමාවක් ඇතියෙමි විමි, ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැන උපනිමි, එහි ද මෙ තමි ඇතියෙමි විමි, මෙ තමි ගෝත්‍ර ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි විමි, මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි විමි, මෙ තෙක් ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙමි විමි, ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි”යි සංවතීව්‍යවතී දශයක් ද, සංවතීව්‍යවතී විස්සක් ද, සංවතීව්‍යවතී තිසක් ද, සංවතී විවතී සතළිසක් ද යි මෙසේ ආකාර සහිත වූ උද්දේශ සහිත වූ තොයෙක් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

හේ මෙසේ කියයි “ආත්මයන් ලෝකයන් සද්දාසාලිකය, වද ය, හිරි කුලක් සේ නිසල ය ඉදුකිලක් සේ තර ය ඒ සත්ත්‍ර ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට යෙහි, මැරෙහි, මැරී උපදිහි, මහා-පාපිව්‍යාදී ශාසන වස්තුනට සම ව හැම කල්හි ම ආත්මයා ය මෙසේ මා කියනු යේ කවර හෙයින් ? යත් මම ව්‍යාති උත්සාහය නිසා, විශ්‍යය නිසා, පුන පුනා වැර වැඩුම් නිසා, නොපමා ඛට නිසා, මනාසේ මෙනෙහි කැරුම් නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි තොයෙක් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙමි ද, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලැබිමි ඒ මෙසේ ය ‘අසෝ තැන විමි එයින් සැව මෙහි උපනිමි’යි සංවතීව්‍යවතී දශයක් ද සංවතීව්‍යවතී සතළිසක් ද යි මෙ සේ ආකාර සහිත, උද්දේශ සහිත තොයෙක් වැදෑරුම් පෙරු වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙමි මේ කරුණින් මම යම්සේ ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වත ද, වද ද, හිරි කුලක් සේ නිසල ද, ඉදුකිලක් සේ තහවුරු ද, ඒ සත්ත්‍ර ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි ද, හවයෙන් හවයට හැවිදින ද, මැරෙහි ද, මැරී උපදින ද, මහාපාපිව්‍යාදී ශාසන වස්තුන් හා සම ව හැම ද ම ආත්මයා ද, එසේ මේ කාරණය දනිමි’ යනු යි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණෝ ශාසනදෘෂ්ටි ඇත්තෝ, යමක් නිසා, යමෙක එල්ලා ගෙන, ආත්මයන් ලෝකයන් ශාසන කොට පණවන් නම්, මේ ඒ තෙවෙනි කාරණය යි

40 සිවු වන කරුණෙහි ද, හටත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක එල්ලා ගෙන ශාසනව්‍යාදී වූවෝ, ආත්මයන් ලෝකයන් ශාසන කොට පණවන් ද? යත්

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තඹ්බ කරන්නේ වෙයි, විමසන්නේ වෙයි හේ ඒ ඒ කරුණින් තඹ්බ කොට, විමාසුම් නුවණ පමණින් ම කාරණය මැන “ආත්මයන් ලෝකයන් සද්දාසාලික ය, වද ය, හිරිකුලක් සේ නිසල ය, ඉදුරුකිලක් සේ තර වැ සිටියේ ය, ඒ සත්ත්‍ර ම මෙයින් අන් තැනට යෙහි, හවයෙන් හවයට යෙහි, මැරෙහි, මැරී උපදින, මහාපාපිව්‍යාදී ශාසනිකට (සද්දාසාලික වස්තුවකට) සම ව හැමද ම ආත්මයා”යි මෙසේ තමාගේ හුදු වැටැහීම කියයි

ඉදං භික්ඛවෙ චතුස්සං ධාතුං යං ආගමිති යං ආරබ්භා එකෙ සමික-
 චායා සංසාරවාදාදි සංසාරාදි අනාගතභව ලොකස්ථාපි පඤ්ඤාපෙතති

41 ඉමෙති ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමිකචායා සංසාරවාදාදි සංසාරා-
 අනාගතභව ලොකස්ථාපි පඤ්ඤාපෙතති චතුස්සං ධාතුං යං භික්ඛවෙ භික්ඛවෙ
 සමිකා වා චායා වා සංසාරවාදාදි සංසාරාදි අනාගතභව ලොකස්ථාපි
 පඤ්ඤාපෙතති, සමිකා තෙ ඉමෙතෙ චතුස්සං ධාතුං චතුස්සං වා අඤ්ඤා-
 තරො නස්මි ඉතො චතුස්සං

42 තස්මිං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති 'ඉමෙ ඛො දිට්ඨිමානා
 ඵලිංගිකා ඵලිංගිකා, ඵලිංගිකා, ඵලිංගිකා, භවස්සානාති ඵලිංගිකාපරායා'ති
 තස්මිං තථාගතො පජානාති තෙතො ව උත්තරිකා පජානාති තං ව
 පජානාති න පරාමසති අපරාමසතො වස්ස පච්චිකාපෙතති නිබ්බුති
 පිදිතා වෙදනානං සමුදයස්ථාපි අනාගතභව අඤ්ඤාපෙතති ආරබ්භාති නිසාර-
 භවස්ථාපි සමිකා අනුපාදා පිඤ්ඤාතො භික්ඛවෙ තථාගතො

43. ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගමිති, දුර්ගතා දුර්ගතා, දුර්ගතා
 සංසාරා පඤ්ඤා² අනාගතභව භවස්සානා පඤ්ඤා වෙදනා³ යෙ තථා-
 ගතො සංසාරා අඤ්ඤා සමිකා, පඤ්ඤාතො යෙති තථාගතො සමිකා
 වස්සානා සමිකා වෙදනා වෙදනා

සමිකානාමාදි

44 සතො භික්ඛවෙ එකෙ සමිකචායා ඵලිංගිකා ඵලිංගිකා, ඵලිංගිකා
 අඤ්ඤාතො ඵලිංගිකා සංසාරා ඵලිංගිකා අනාගතභව ලොකස්ථාපි
 පඤ්ඤාපෙතති චතුස්සං ධාතුං යං භික්ඛවෙ භික්ඛවෙ භික්ඛවෙ
 සමිකා වා චායා වා සංසාරවාදාදි සංසාරාදි අනාගතභව ලොකස්ථාපි
 පඤ්ඤාපෙතති, සමිකා තෙ ඉමෙතෙ චතුස්සං ධාතුං චතුස්සං වා අඤ්ඤා-
 තරො නස්මි ඉතො චතුස්සං

2 පඤ්ඤා, ම ජ සං

3 වෙදනා, ම ජ සං

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවුණෝ යමක් නිසා, යමක් ඇරැබෑ, ශාස්තෘ දූෂිතයන්ගේ ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්තෘ කොට පණවත් නම් මේ ඒ සිවු වන කාරණයයි,

41 මහණෙනි, ශාස්තෘදූෂිතයන්ගේ ඒ මහණවුණෝ මේ සතර කරුණින් ආත්මය ද ලෝකය ද ශාස්තෘ කොට පණවත් මහණෙනි, ශාස්තෘ දූෂිතයන්ගේ යම් මහණ බවුණු කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්තෘ කොට පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු සතරින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එකෙකින් හෝ එසේ පණවත් මේ සතර කරුණින් සිටත් අන් කරුණෙක් ඔවුනට නැත

42 මහණෙනි, මේ දූෂිත (හෝ දූෂිතකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මේ සේ පරාමිෂ්ට වූවෝ, මෙවුනු වූ තීරයාදී විපාකගති ඇත්තෝ වන්නාහ, මෙවුනු පරලොවක් ඇතිතෝ වන්නාහ' යි ඒ මේ සතර දූෂිතයන් ම තථාගත තෙමේ නත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එයන් දැනී එයින් මත්තෙයි වූ (ශීල සමාධි ප්‍රඥ විමුක්ති විමුක්තිඥාදර්ශන සම්මාදර්ශන යන මේ) සියල්ලන් දැනී එය දන්නේ, 'මෙය මම දැනිමි' යි තාමත් දූෂිත මාන වශයෙන් පරාමිෂ්ටය නොකෙරෙයි, එය පරාමිෂ්ටය නොකරන ඒ තථාගත වුදු විසින් තමා ම කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය. (මෙහි සුව පත් වුනු සි අසෝ නැත සුව පත් වුනු සි සිතමින් යම් සැප වේදනාවක් ඇතිවු අන් නොවුණේ නොවිට දූෂිතගතයට වදින්නේ ද), තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආශ්වාදය ද ආදීනවය ද ඒ වේදනාවන්ගේ නික්මීම ද තත් වූ පරිදි දැන, ඡන්දරාශය දුරු වූ බැවින් උපාදාන රහිත ව මිදුණේ වෙයි

43 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් බමු කෙනෙකුත් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම්, යම් බමු කෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත වුදුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියන්නට තැත් කරන්නෝ කියන්නාහු නම්, මේ - ගැඹුරු වූ, සම්මුදු වූ කෙනෙකුත් විසින් ම විනා සෙස්සවුන් විසින් නො දක්ක හැකි වූ, එයෙහි ම පෙස්සවුන් විසින් අවබෝධ නොකට හැකි වූ, ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ, තනිගෙන් බැස නොගත හැකි වූ, සිසුම් වූ, ප්‍රාඥයන් විසින් ම දත හැකි වූ ඒ බමුගේ ය.

සලලු බණ්ඩර යි

44 මහණෙනි, යම් කෙනෙක් ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාස්තෘ කොට ද එක් කොටසක් අශාස්තෘ කොට ද කරුණු සතරෙකින් පණවත් නම්, එසේ වූ ඒකත්‍යශාස්තෘක වූ ද ඒකත්‍යඅශාස්තෘක වූ ද ඇතැම් මහණවුණු කෙනෙක් ඇත්තාහ

ඒ හටත් මහණ බවුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක එල්බෑ ඒකත්‍ය-ශාස්තෘක ද ඒකත්‍යඅශාස්තෘක ද වූවාහු (එක් කොටසක් සද්ධාර්මික යැ යි ද එක් කොටසක් සද්ධාර්මික නොවේ යැ යි ද යන දූෂිත ඇත්තාහු) ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාස්තෘක යැ යිත් එක් කොටසක් අශාස්තෘක යැ යිත් කියා සතර කරුණෙකින් පණවන්නේ ද? යත්

45 හොති ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං කදාපි කර්භපි දීඝස්ස අඤ්ඤානො අච්චයෙන අයං ලොකො සංවට්ඨති සංවට්ඨමානෙ ලොකෙ යෙභ්‍යස්ස සත්තා ආභස්සරස්සංවත්තනිකා භොනති, තෙ තත්ථ භොනති මනොමයා පිතිහක්ඛා සයම්පභා අනතලික්ඛවරා සුභට්ඨාසිනො චිරං දීඝ-මඤ්ඤානං නිට්ඨන්ති

හොති ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං කදාපි කර්භපි දීඝස්ස අඤ්ඤානො අච්චයෙන අයං ලොකො විවට්ඨති විවට්ඨමානෙ ලොකෙ සුඤ්ඤානං බ්‍රහ්ම-විමානං පාදුහවති අපඤ්ඤාතරො සත්තො ආයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤාක්ඛයා වා ආභස්සරස්සායා විවිඤ්ඤා සුඤ්ඤානං බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජති සො තත්ථ හොති මනොමයො පිතිහක්ඛා සයම්පභො අනතලික්ඛවරො සුභට්ඨාසි චිරං දීඝ-මඤ්ඤානං නිට්ඨති තස්ස තත්ථ ඵකක්ඛස්ස දීඝරාගො නිබ්බුඤ්ඤානං අනති-රති පටිත්ථස්සා උපපජ්ජති ‘අභො වත අඤ්ඤාපි සත්තො ඉත්ථත්තං ආගචෙජ්ජස්සනති’ අප අඤ්ඤාතරොපි සත්තො අයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤාක්ඛයා වා ආභස්සරස්සායා විවිඤ්ඤා බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජන්ති තස්ස සත්තස්ස සභව්‍යතං තොපි තත්ථ භොනති මනොමයා පිතිහක්ඛා සයම්පභා අනත-ලික්ඛවරා සුභට්ඨාසිනො චිරං දීඝමඤ්ඤානං නිට්ඨන්ති

තත්‍ර භික්ඛවෙ යො සො සත්තො පඨමං උපපන්නො තස්ස ඵචං හොති: ‘අභමසමි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිතු අනභිතුනො අඤ්ඤාදඤ්ඤාසො ඵසව්හති ඉස්සරො කත්තා නිමිත්තා සෙසට්ඨා සජ්ජා¹ වසී පිතා භුත-භව්‍යානං මයා ඉමෙ සත්තා නිමිත්තා තං කිස්ස හෙතු? මමං හි පුබ්බෙ ඵතදහොසි² අභො වත අඤ්ඤාපි සත්තො ඉත්ථත්තං ආගචෙජ්ජස්සනති ඉති මමඤ්ඤා³ මනොපඤ්ඤා ඉමෙ ච සත්තො ඉත්ථත්තං ආගතා’ති යොපි තෙ සත්තා පච්ඡා උපපන්නා³ තෙසමපි ඵචං හොති අයං ඛො භවං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිතු අනභිතුනො අඤ්ඤාදඤ්ඤාසො ඵසව්හති ඉස්සරො කත්තා නිමිත්තා සෙසට්ඨා සජ්ජා වසී පිතා භුතභව්‍යානං ඉමිනා මයං හොතා බ්‍රහ්මා නිමිත්තා තං කිස්ස හෙතු? ඉමං හි මයං අද්දසාම ඉධ පඨමං උපපන්නං මයං පනමහා පච්ඡා උපපන්නා’ති

1 ස.ජ්ජා PTS

2 මෙ ව පෙස.

3 උපපන්නා 3 බ්‍ර 1

45 මහණෙනි, දික් කලක් ඇවෑමෙන් කිසි සමයෙක මේ ලොව තස්තේ ද, එබඳු වූ කාලයක් වේ ම ය එසේ ලොව නැසෙන කල්හි සත්ත්‍ව බෙහෙවින් ආහස්සර බඹලොවැ උපදින්නෝ වෙති. ඔහු එහි බ්‍යානමිත්ත බලයෙන් උපන්නෝ වෙති, ප්‍රිතිය ම ආහාර කොට ඇත්තෝ වෙති, භුමි ම බැබළෙන්නෝ වෙති, අයසෙහි හැසිරෙන්නෝ වෙති, සිත්කළු වස්ත්‍රාභරණ හැඳ පැලඳ සිටින්නෝ වෙති. එහි ඔහු ඉතා බොහෝ කලක් සිටීත්

මහණෙනි, දික් කලක් ඉක්මිමෙන් කිසි සමයෙක මෙලොව නැවැත හට ගන්නේ නම් එසේ වූ කාලයක් වෙයි එසේ ලොව හට ගන්නා කල්හි හිස් බඹවීමකක් පහළ වෙයි එ කල්හි එක්තරා සත්ත්වයෙක් ආශ්‍ර ගෙවී යෑමෙන් හෝ පින් ගෙවී යෑමෙන් ආහස්සර බඹ ලොවින් ආව ඒ හිස් බඹවීමකහි උපදී හෙ පතමේ එහි බ්‍යාන සිතීන් උපන්නෝ ප්‍රිතිය ම ආහාර කොට ඇත්තේ වෙයි සිය සිරුරු එළියෙන් ම බබළන්නේ වෙයි, ආකාශවාරි වෙයි, සිත්කළු වස්ත්‍රාභරණ ඇඳී වැ සිටින්නේ වෙයි. තේ එහි ඉතා බොහෝ කලක් සිටියි එහි ඔහු හුදෙකලා වැ බොහෝ කලක් දුසු හෙයින් ‘අත් සත්ත්‍ව ද මේ අත්බවට එන්නාහු නම් යෙහෙකැ’යි ප්‍රාචිනාවෙන් තාණොවෙන් ඔහුට පහළ වෙයි ඉක්කිනි එක්තරා සත්ත්ව කෙනෙක් ද ආශ්‍ර ගෙවීමෙන් හෝ පින් ගෙවීමෙන් හෝ ආහස්සර ලොවින් ආව ඒ බඹවීමකට, ඉහුගේ සත්ත්වයට පැමිණෙත් ඔහු ද එහි බ්‍යානමිත්තහි උපන්නෝ ප්‍රිතිය ම ආහාර කොට ඇත්තෝ වෙත්, ස්වමිප්‍රාන වෙන්, ආකාශවාරි වෙන්, සිත්කළු උයන් වීත් ඇදියෙහි සිටින්නෝ (නොහොත් සිත්කළු වස්ත්‍රාභරණ හැඳ පැලඳ සිටින්නෝ) වෙන් ඔහු එහි ඉතා දික් කලක් සිටීත් මහණෙනි, එහි යම් සත්ත්වයෙක් පළමු වැ උපන්නේ ද, ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි “මම බ්‍රහ්ම වෙමි, මහා-බ්‍රහ්ම වෙමි, අත් හැම මැබ පවත්වා සිටින්නෙමි වෙමි, අනුත් විසින් නො මඩනා ලද්දෙමි වෙමි, ඒකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි, සියල්ලත් වශයෙහි පවත්වන්නෙමි වෙමි, ඊශ්වර වෙමි, කතී වෙමි, මවින්නා වෙමි, ලොවට උත්තම වෙමි, ලොව සකස් කරන්නා වෙමි, පුරුදු කළ වසිතා ඇත්තෙමි, උපන්නවුන්ගේ ද උපදිනවුන්ගේ ද පියා වෙමි මා විසින් මේ සත්ත්වයෝ මවන ලදහ ඒ (එසේ සිතනුයේ) කවර හෙයින්? යත්. ‘අත් සත්ත්ව කෙනෙකුත් ජෛති මේ අත්බවට එන්නාහු නම් යෙහෙකැ’යි පූජිතයෙහි මට මේ සිත පහළ විය මෙසේ මාගේ ප්‍රාචිනාව ද විය මේ සත්ත්වයෝත් මගේ ඒ ප්‍රාචිනාව අනු ව මේ අත්බවට ඇත” යනු යි යම් සත්ත්ව කෙනෙක් පසු වැ උපන්නේ ද ඔවුනට ද මේ සිත වෙයි ‘මේ හවන් තෙමේ බ්‍රහ්ම ය, මහා-බ්‍රහ්ම ය, අනුත් මැබැ පවත්වා සිටින්නා ය, අනුත් විසින් නො මැඩුණේ ය, ඒකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නේ ය, ලොව තමා වශයෙහි පවත්වන්නේ ය, ඊශ්වර ය, කර්තෘ ය, නිමිත්තා ය, උත්තමියා ය, ලොව සකස් කරන්නා ය, පුරුදු කළ වසිතා ඇත්තා ය, උපත් උපදනා සියල්ලන් ගේ පියා ය මේ හවන් බඹහු විසින් අපි මවන ලද්දෙමු වමු ඒ කවර හෙයින්? යත්. මොහු වනාහි අපට පළමු ව ජෛති උපන්නහු අපි දුටුවමු අපි වනාහි පසු වැ උපන්නෙමු” යනු යි

46 තත්‍ර භික්ඛවෙ ගො සො සතෙනා පඨමං උපපන්නො, සො දීඝාසු-
කතරො ව හොති වණ්ණවිජාතතරො ව මහෙසකකිතරො ව යෙ පන තෙ
සතනා පච්ඡා උපපන්නා, තෙ අපාසුකතරා ව හොනති දුබ්බණ්ණතරා ව
අපෙසසකිතරා ව ථාතං බො පතෙනං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං අඤ්ඤාතරො
සතෙනා තම්භා කායා චචිත්තා ඉජ්ජතනං ආගච්ඡති

ඉජ්ජතනං ආපදො සමානො අගාරයමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣි අගාරසමා
අනගාරියං පබ්බජ්ජො සමානො ආතප්පමනිය පබ්බතමනිය අනුගොග-
මනිය අප්පමාදමනිය සම්මාමනසිකාරමනිය තපාරූපං වෙතොසමාධිං
ඵළ්ඣති යථා සමාහිතො විතෙන තං පුබ්බෙතිව්භං අනුස්සරති, තතො පරං
නානුස්සරති, සො එවමාස

‘ගො බො සො භවං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤාදඤ්ඤාසො
වසවතති ඉසාසරො කතනා නිමමානා සෙට්ඨා සජ්ජා වසී පිතා භුත-
භව්‍යානා, යෙන මයං නොතා බ්‍රහ්මණා නිමමිතා, සො නිවෙවා බ්‍රහ්මා
සසානො අච්චිතණ්ණමධිමෙමා සසානිසමං තපෙව ථස්සති යෙ පන මයං
අසුමානො තෙන හොතා බ්‍රහ්මණා නිමමිතා, තෙ මයං අනිව්වා අස්සව්වා
අපාසුකා වචනබ්බමා ඉජ්ජතනං ආගතා’ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ-
බ්‍රහ්මණා එකච්චසස්සතිකා එකච්චඅසස්සතිකා එකච්චං සස්සනං එකච්චං
අසස්සනං අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනාති

47 දුතියෙ ව හෙ නොතා සමණබ්‍රාමහණො නිමාගමම නිමාරබ්භ
එකච්චසස්සතිකා එකච්චඅසස්සතිකා එකච්චං සස්සනං එකච්චං අසස්සනං
අනතානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනාති ?

46. මහණෙනි, එහි යම් සත්ත්වයෙක් පළමු වැ උපන්නේ ද, හේ සෙත්සනට වඩා දීඝායුෂක වෙයි, සෙත්සනට වඩා වණ්ණවත් වෙයි, සෙත්සනට වඩා මහායශ්ශ් ඇත්තේ වෙයි. යම් කෙනෙක් විනාහි පසු වැ උපන්නේ ද ඔහු පළමු උපන්නකුට වඩා මන්දායුෂක ද වෙයි, ඔහුට වඩා වණ්ණයෙන් හිත ද වෙයි, ඔහුට වඩා අල්පයශ්ශ් ඇත්තේ ද වෙයි. මහණෙනි, යම් භෙයෙකින් ඔවුන් අතුරෙන් කිසි සත්ත්වයෙක් ඒ බ්‍රහ්මනිකායයෙන් සැව මේ මිනිසත්ඛවට පැමිණේ ය යන කාරණයෙන් ඇද්ද මෙය විද්‍යමාන ය (වන එකෙක) එසේ සේ මේ මිනිසත්ඛවට ආගේ මි ගිහි ගෙයින් පැවිදි බිමට වදි ගිහි ගෙයින් පැවිදි බිමට වන්නේ ම, හේ උත්සාහ වඩා වැර වඩා පුන පුනා වැයම් කොට නොපමා බව නිසා ක්‍රවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි මෙයින් පෙරු වූ ජාතිය සිහි කෙරේ ද, එයින් ඔබ්බෙන් සිහි නො කෙරේ ද, එසේ වූ විතසමාධියක් ලබයි. හෙ තෙම මෙසේ කියයි “යම් ඒ භවත් බ්‍රහ්මයෙක් මහාබ්‍රහ්ම ද, අනුත් මැඛ පවත්-වන්නේ ද, ඊශ්වර ද, කාරක ද, නිමිපක ද, උත්තම ද, ලොව සකස් කරන්නේ ද, පුරුදු කළ වශිතා ඇත්තේ ද, උපනුන්නටත් උපදනා-වුන්නටත් පිතා ද, යම් භවත් මහබ්‍රහ්මයෙකු පිසින් අපි මවන ලද්දේ ද, ඒ මහබ්‍රහ්ම තෙමේ නිත්‍ය ය, චූළ ය (නො මැරෙන්නේ ය), සදාකාලික ය, නොවෙනස් වන ස්වභාව ඇත්තේ ය, මහාපෘථිවි ආදී ශාඛිත වස්තූන් හා සම වැ එසේ ම නොවෙනස් වැ සිටින්නේ ය. යම් බඳු අපි ඒ භවත් බ්‍රහ්මයෙකු පිසින් මවන ලද්දේ ද, ඒ අපි අනිත්‍යයමය, අච්ඡේද්‍යයමය, අල්පා-යුෂකයමය, මැරෙන ස්වභාවය ඇත්තමය, එ බැවින් බ්‍රහ්මයින් සැව මෙහි මේ මිනිසත්ඛවට ආමික” යනු සි

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරඹූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ එකතා-ශාඛිකයින් ඒකතාශාඛිකයින් වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොටත් එක් කොටසක් අශාඛිත කොටත් පණවත් නම්, මේ ඒ පළමු කාරණය සි

47. දෙවෙනි කාරණයෙකින් — පිත්ථත් මහණ බමුණෝ භූමන් නිසා කීමෙක එල්ලා ඒකතාශාඛික ද ඒකතා අශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිතයින් එක් කොටසක් අශාඛිතයින් කොට පණවත් ද? යත්

සන්ති භික්ඛවෙ බිබ්බාපදෙසිකා නාම දෙවා තෙ අතිවෙලං හස්ස-
බිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති තෙසං අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්ම-
සමාපන්නානං විහරන්තං සති මුස්සති සතියා සමමොසා තෙ දෙවා තමනා
කායා චචන්ති.

ථානං ඛො උතෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං අඤ්ඤානරො සතෙනා
තමනා කායා චචිනො ඉන්ද්‍රියතං ආගච්ඡති ඉන්ද්‍රියතං ආගතො සමානො
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො සමානො
ආතප්පමනිය පට්ඨානමනිය අනුයොගමනිය අප්පමාදමනිය සමමාමනසි-
කාරමනිය තපාරූපං වෙතොසමාතිං උසති යථාසමානිතෙ විතෙත තං
උපබ්බන්තිවාසං අනුස්සරති, තතො පරං නානුස්සරති

සො ඵම්මාන යෙ ඛො තෙ භොජනනා දෙවා න බිබ්බාපදෙසිකා,
තෙ න අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති තෙසං න
අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරන්තං සති මුස්සති
සතියා අසමමොසා තෙ දෙවා තමනා කායා න චචන්ති, නිච්චා ධූවා සයානා
අවිපරිණාමධම්මා සස්සතිසමං තපෙව ථස්සන්ති යෙ උත මයං අනුමිත
බිබ්බාපදෙසිකා, තෙ මයං අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නා විහරමන
තෙසං නො අතිවෙලං හස්සබිබ්බාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරන්තං සති
මුස්සති සතියා සමමොසා ඵලං මයං නමිතා කායා වුතා අනිච්චා අක්ඛවා
අප්පාපුකා චචන්තිමමා ඉන්ද්‍රියතං ආගතා'ති

ඉදං භික්ඛවෙ උතියං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ ඵකෙ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා ඵකච්චසස්සතිකා ඵකච්චඅසස්සතිකා ඵකච්චං සස්සතං ඵකච්චං
අසස්සතං අනන්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති

48 තතිතෙ ව නොනොතා සමණබ්‍රාහ්මණා කිම්ගමම කිම්රබ්භ
ඵකච්චසස්සතිකා ඵකච්චඅසස්සතිකා ඵකච්චං සස්සතං ඵකච්චං අසස්සතං
අනන්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති ?

සන්ති භික්ඛවෙ මනොපදෙසිකා නාම දෙවා තෙ අතිවෙලං අඤ්ඤා-
මඤ්ඤං උපතිජ්ජායන්ති තෙ අතිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපතිජ්ජායන්තා
අඤ්ඤාමඤ්ඤාමති විතනාති පදුසෙනති තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤාමති පදුට්ඨවිභානා
නිලනානකායා කීලනනවිතනා තෙ දෙවා තමනා කායා චචන්ති

මහණෙනි, බිහිබාපදෝසික නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත්තාහ මිහු ආහාරයේ-පහෝගකාරය ඉක්මවා මෙවුන්දමිනි ද කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහි ද යෙදුණෝ වැ වෙහෙත්. බොජුන් ගන්නා කාලසීමාව ද ඉක්මවා මෙවුන්-දමිනි ද කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහි ද ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණ වසන මවුන්ගේ බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති වේ එසේ සිහි නැති වීමෙන් ඒ දෙවියෝ ඒ දේවනිකායයෙන් ව්‍යුත වෙත්.

මෙසේ වූ එක්තරා සන්නිද්‍යයක් ඒ දේවනිකායයෙන් සැව මේ මිනිස්බවට පැමිණේ ය යන යමක් ඇද්ද, මෙය ඇති එකෙක. එසේ මේ මිනිස්බවට පැමිණියා වූ ම හේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වේ පැවිදි වූයේ ම උත්සාහ වඩා, වැර වඩා, පුනපුනා වැර වඩා, එළැඹ සිටි සිහිය වඩා, නුවණ වඩා, යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වැ පිහිටි කල්හි ඒ පෙර ඇත්බව සිහි කෙරේ ද, එයින් යට සිහි නොකෙරේ ද, එබඳු වූ වින්තසමාධියක් ලබයි.

හේ මෙසේ කියයි “යම් පින්වන් දෙව් කෙනෙක් බිහිබාපදෝසික නො වෙත් ද, මිහු බොජුන්වෙලාව ඉක්මවා මෙවුන්දමිනින් කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහින් ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණියෝ වැ නො වෙහෙත් එසේ වේලාව ඉක්මවා මෙවුන්දමිනින් සෙසු කාසික වාවසික ක්‍රියායෙහින් ඇලෙන ස්වභාවයට පැමිණ නොවසන මවුනට බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති නො වේ එසේ සිහි නැති නොවනුයෙන් ඒ දෙවියෝ ඒ දේව-නිකායයෙන් ව්‍යුත නො වෙත් මිහු නිත්‍ය හ ඒකාන්ත හ සද්කාලික හ නො පෙරළෙන සුලු හ ශාස්වතීනට (පැවිසි ආදි සද්කාලික වස්තූනට) සම වැ එසේ ම සිවුනාහ යම් බඳු වූ අපි වනාහි බිහිබාපදෝසික වමෝ ද, ඒ අපි වේලාව ඉක්මවා හිමිබාරතීගමයට පැමිණියෝ වැ චූසුමෝ ද, වේලාව ඉක්මවා හිමිබාරතීගමයට පමිණියෝ වැ වසන ඒ අපට බොජුන් ගැන්මෙහි සිහි නැති විය සිහි නැති වීමෙන් මෙසේ අපි ඒ දිව්‍යනිකායයෙන් ව්‍යුත වුවමෝ එ කෙසින් ම අනිත්‍ය වූවමෝ අබ්‍රාව වූවමෝ අල්පාසුෂ්ක වූවමෝ මැරෙන ස්වභාවය ඇත්තමෝ මේ මිනිස්බවට පැමිණියමිහි” යනු සි.

මහණෙනි, යමක් නිසා ගමක එල්බෑ ඇතැම් මහණවුණෝ ඒකත්‍යශාස්වතික ද ඒකත්‍යඅශාස්වතික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාස්වත ද එක් කොටසක් අශාස්වත ද කොට පණවන් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය සි

48 තෙවෙනි කරුණෙහි ද - පින්වන් මහණවුණෝ කුමක් උදෙසා කුමක් ඇරැඹ ඒකත්‍යශාස්වතික ද ඒකත්‍යඅශාස්වතික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් කොටසක් ශාස්වත වශයෙනුත් කොටසක් අශාස්වත වශයෙනුත් පණවන් ද ? යත්

මහණෙනි, මහෝපදෝසික නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත්ත මිහු කිපුණු සිහින් බොහෝ වේලා උනුත් බලන් මිහු කිපුණු සිහින් උනුත් බලන්නෝ, උනුත් කෙරෙහි හින් දුෂිත කෙරෙත් මෙසේ උනුත් කෙරෙහි දුෂිත කල සිත් ඇති මිහු (එ කෙසින් ම) මිරිකුණු කය ඇත්තෝ මිරිකුණු සිත් ඇත්තෝ ඒ දේවනිකායයෙන් ව්‍යුත වෙත්

ථානං ඛො පනෙනං භික්ඛවෙ පිජ්ඤි යං අඤ්ඤානරො සනෙනා තමහා කායා චිත්තො ඉජ්ඤානං ආගච්ඤි ඉජ්ඤානං ආගතො සමානො අගාරයො අනගාරියං පබ්බජති ආගරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො සමානො ආතපාමනිකාය පඩානමනිකාය අනුශාසනමනිකාය අපමාදමනිකාය සමමා- මතතිකාරමනිකාය තපාරූපං වෙතොසමංගිං චූඝති ගථාසමාභිතෙ විනතත තං ප්‍රබෙඛනිවාරිතං අනුස්සරති තපතා පරං නානුස්සරති

සො එවමාන යෙ ඛො තෙ භොනනා දෙවා න මනොපද්දෙසිකා, තෙ න අනිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනති තෙ න අනිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤමභි අපපුට්ඨවිතතා අනිලනතා- කායා අනිලනතචිතතා තෙ දෙවා තමහා කායා න චිත්තති නිව්වා ධූවා සංඝතා අපිපරිණාමඛමමා සංඝතිසමං තපථව ධංඝනති යෙ පන මයං අනුමා මනොපද්දෙසිකා, තෙ මයං අනිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායමාන තෙ මයං අනිවෙලං අඤ්ඤාමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤමභි පුට්ඨවිතතා නිලනතා කායා කිලනතචිතතා එවං තමහා කායා චූතා අනිව්වා අධූවා අපාසුකා වචනධමමා ඉජ්ඤානං ආගතා'ති

ඉදං භික්ඛවෙ නතිසං ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණා එකච්චසංඝතිකා එකච්චඅසංඝතිකා එකච්චං සංඝතං එකච්චං අසංඝතං අනතානඤ්ඤි ලොකඤ්ඤි පඤ්ඤපෙන්නති

49 වතුජෙඨ ව ගොනනා සමණබ්‍රාහ්මණා නිමාගම නිමාරබ්භ එකච්චසංඝතිකා එකච්චඅසංඝතිකා එකච්චං සංඝතං එකච්චං අසංඝතං අනතානඤ්ඤි ලොකඤ්ඤි පඤ්ඤපෙන්නති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා තදානි භොති විමංගි සො තක්කපරියාහතං විමංසානුච්චිතං සංගමපටිගානං එවමාන යං ඛො ඉදං චූච්චති වඤ්චුනති'පි සොතනති'පි භාණං'ති'පි කායො'ති'පි, අයං අනතා අනිව්වා අධූවා අසංඝතො විපරිණාමඛමමා යං ව ඛො ඉදං චූච්චති විතතනති වා මනො'ති වා විඤ්ඤාණනති වා අයං අනතා නිජච්චා ධූවො සංඝතො අපිපරිණාමඛමමා සංඝතිසමං තපථව ධංඝනති නි

ඉදං භික්ඛවෙ වතුජෙඨ ථානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණා එකච්චසංඝතිකා එකච්චඅසංඝතිකා එකච්චං සංඝතං එකච්චං අසංඝතං අනතානඤ්ඤි ලොකඤ්ඤි පඤ්ඤපෙන්නති

එක්තරා සත්‍යයක් ඒ දේවනියාගෙන් සැව මේ මිනිසකුට පැමිණේ ය යන යමක් ඇද්ද, මහණනි, ජම් කාරණය ඇති එකෙකි එසේ හේ මේ මිනිසත්ඛට පැමිණියේ ම ගිහියෙක් තිත්මැ පැට්ටිමට පැමිණේ පැට්ටිමට පැමිණි හෙතෙමේ උත්සාහය නිසා විශ්වය නිසා නැවත නැවත වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම්හේ සිත මොනවට පිහිටි කල්හි ඒ පෙර අත්ඛට සිහි කෙරේ ද, එසින් යට සිහි නො කෙරේ ද, එබඳු වූ විභවයමාගියක් ලබයි

හේ මෙසේ කියයි. “යම් පිත්ඛන් දෙව් කෙනෙක් මනෝපදෙසික නො වෙත් ද, ඔහු බොහෝ වේලාවක් උනුත් කිපි සිතීන් නො බලත් ඉතා බොහෝ වේලාවක් කිපිසිතීන් උනුත් නො බලන ඔහු උනුත් කෙරෙහි සිත් රිදුවා නො ගතීන් උනුත් කෙරෙහි සිත් රිදුවා නො ගත් ඔහු කලානත නො වූ කය ඇත්තෝ, කලානත නො වූ සිත් ඇත්තෝ, ඒ දිව්‍ය නිකායයෙන් වූහ නො වෙත් යම් බඳු වූ අපි වනාහි මනෝපදෙසික වූමු ද, ඒ අපි ඉතා බොහෝ වේලාවක් උනුත් කිපි සිතීන් බැලුමින් ඒ අපි බොහෝ වේලා උනුත් කිපි සිතීන් බලන්නමෝ උනුත් කෙරෙහි සිත් රිදුවා ගනුමින් ඒ අපි උනුත් කෙරෙහි රිදුවා ගත් සිත් ඇත්තමෝ කලානත වූ කය ඇත්තමෝ කලානත වූ සිත් ඇත්තමෝ මෙසේ ඒ දේවනියාගෙන් වූහ වුවමෝ (එකෙකින් ම) අනිත්‍යයමය අඩුවයමය අල්පාසුරුකයමය මාරෙත ස්වභාවය ඇත්තමෝ මේ මිනිස්ඛට ඇමුහ” යනු සි

මහණනි, ඇතැම් මහණවුණෝ යමක් උදෙසා යමක් ඇරැබූ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍යඅශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත ද එක් කොටසක් අශාඛිත ද කොට පණවත් නම්, මේ ඒ තෙවෙනි කාරණය සි

49 මහණනි, සතර වන කාරුණිය - හවත් මහණවුණෝ කුමක් උදෙසා කුමක් ඇරැබූ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍යඅශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොටත් එක් කොටසක් අශාඛිත කොටත් පණවත් ද? යත්.

මහණනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තනි විතනි කරන්නේ වෙයි, අයෝනිසෝමතස්කාරයෙන් විමසන්නේ වෙයි හේ තනි කොට ගන්නා ලද, නොනුවණින් විමසා ගැන්ම අනුවා පැවැති, නම්පණ හුදු වැටැහීම මෙසේ පවසයි “ඇස යැ සි ද කණ යැ සි ද දිව යැ සි ද කය යැ සි ද කියා මේ යමක් කියනු ලැබේ නම්, එසේ වූ මේ පාත්මය අනිත්‍ය ය, අඩුව ය, අශාඛිත ය, පෙරළෙනපුලු ය සිත ය කියා හෝ මනස ය කියා හෝ විඤ්ඤාන ය හෝ යමක් කියනු ලැබේ නම්, එසේ වූ මේ ආත්මය වනාහි නිත්‍ය ය, වූ ය, ශාඛිත ය, නොපෙරළෙනපුලු ය, (මහාපාටිච්ඡාදි) සද්ධාර්මික වස්තූන් හා සම වූ එසේ ම නො වෙනස් වූ සිටුවෙන් ය” යනු සි

මහණනි, යමක් උදෙසා යමක් ඇරැබූ ඇතැම් මහණවුණෝ ඒකත්‍යශාඛික ද ඒකත්‍ය අශාඛික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත කොට ද එක් කොටසක් අශාඛිත කොට ද පණවත් නම්, මේ ඒ සතරවන කාරණය සි

ඉමෙ හි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණවුහමණො එකච්චසංඝානිකා එකච්චඅසංඝානිකා එකච්චං සංඝානං එකච්චං අසංඝානං අනානාඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුති චජ්ඣති

යෙ හි තෙව් භික්ඛවෙ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා එකච්චසංඝානිකා එකච්චඅසංඝානිකා එකච්චං සංඝානං එකච්චං අසංඝානං අනානාඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව චතුති චජ්ඣති, එතෙසං වා අඤ්ඤානරොත තප්පි ඉතො ඛග්ගිං

50 තසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිධංතො එවං ගතිතා එවං පරාමිධං එවංගතීකා භවිස්සන්ති එවංඅභිසම්පරායං”ති තං ච තථාගතො පජනාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති තං ච පජා- නතං න පරාමිසති, අපරාමිසතො වස්ස පච්චතනංගෙව නිබ්බුති විදිතා වෙදනාතං සමුදයඤ්ච අප්ථගමඤ්ච අසාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිසාරණඤ්ච යථාභූතං විදිතා අනුපාදා විමුත්තො භික්ඛවෙ තථාගතො

51 ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මො ගමහිරං දුද්දසා දුරනුබොධා සන්තාං පණීතා අතකතාවචරා නිජුණො පණ්ණිතවෙදනියා, ගෙ තථාගතො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකානිං පචෙදෙති, ගෙහි තථාගතස්ස යථාභූතිං වණණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං

52 සන්ති භික්ඛවෙ එතෙ සමණවුහමණො අනානානනිකා අනාන- නනතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි චතුති චජ්ඣති තෙ ච භොජනො සමණ- වුහමණො කිම්ගමම කිම්රබ්භ අනානානනිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි චතුති චජ්ඣති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චං සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ආතප්පමනිකාය පඛානමනිකාය අනුසයාගමනිකාය අප්පමාදමනිකාය සමමාමනසිකාරමනිකාය තථාරූපං වේතොසමාධිං චුසති යථාසමාහිතෙ විනේන අනාසඤ්ඤාදී ලොකස්මිං විහරති සො එවමාහ “අනාචා අයං ලොකො පරිච්චුමො තං කිස්ස භෙදා ? අයං හි ආතප්පමනිකාය -පෙ- තථාරූපං වේතොසමාධිං චුසාමි යථා සමාහිතෙ විනේන අනාසඤ්ඤාදී ලොකස්මිං විහරාමි ඉමිනා මහං එතං ජාතාමි යථා අනාචා අයං ලොකො පරිච්චුමො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ පථමං ධානං යං ආගමම යං ආරබ්භ එතෙ සමණ- බ්‍රාහ්මණො අනානානනිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි,

මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ ඒකත්‍යාශාවෙනික ද ඒකත්‍යාශාවෙනික ද වූවෝ මේ සතර කරුණින් ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාවෙන ද එක් කොටසක් අශාවෙන ද කොට පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ යම් බමුණකෙනෙක් හෝ ඒකත්‍යාශාවෙනික ද ඒකත්‍යාශාවෙනික ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාවෙන ද එක් කොටසක් අශාවෙන ද කොට පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ සතර කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක් කරුණෙකින් හෝ එසේ පණවත් මෙයින් පිටත් අත් කරුණෙක් නැත

50 මහණෙනි, ‘මේ දූෂටිකාරණයෝ මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරාමිශීනය කරන ලද්දේ මෙබඳු නිරයාදි විපාකයා ඇත්තෝ වෙත්, මෙබඳු පරලොභි ඇතියෝ වෙත් යැ’ යි මේ සතර දූෂටිගතය ම තථාගත තෙමේ දන්නේ ය තථාගත තෙමේ එය ද එයින් මත්තෙහි වූ සියල්ල ද දැනී එය දන්නේ, ‘මෙය මම් දැනිමි’ යි ඒ දුන්ම නෂණය දූෂටි මාන වශයෙන් පරාමිශීනය නො කෙරෙ යි එය පරාමිශීනය නො කරන්නා වූ ඔහු විසින් ම තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (සුව ඇති තැන් පතපතා අන්‍යාත්මිකයෝ නානාදූෂටිගතයට පිවිසෙත් නම්) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උපත ද නැස්ම ද රසය ද දෙස ද කික්මුම ද ඇති සැටි දන උපාදන රහිත වූ ඔදුණේ වෙයි

51 මහණෙනි, තථාගත බුදුරජ යම් බමුණෙකුන් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දන පසක් කොට පවසා නම්, තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම භුණ කියන්නට තැන් කරන්නෝ යම් බමුණෙකුන් කරණ කොට ගෙන කියන්නෝ නම්, මේ වතාහි ගැඹුරු වූ දුර්දෘෂි වූ දුරනුබෝධ වූ ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ අතකීවර වූ සිසුම් වූ පණ්ණිතවේදනීය වූ ඒ බමුණෝ ය

52 මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණු කෙනෙක් ලොව කෙළවරක් ඇති- නැතිබව පිළිබඳ උපද්‍රවය ගත් දූෂටි ඇත්තෝ, කරුණු සතරෙකින් ලොවෙහි අන්තය හෝ අනන්තය පණවත් ඒ හටත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරඹූ අන්‍යානන්තත්වයද ඇත්තෝ කරුණු සතරෙකින් ලොවැ අන්‍යානන්තය පණවත් ද? යත්

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් උත්සාහය නිසා විශ්‍යය නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා අප්‍රමාදය නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අන්ත- සංඥී වූ වෙසේ නම්, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලබයි හේ මෙසේ කියයි “මේ ලොව අන්තවත් ය, භාන්පසින් ම වට ය * ඒ කවර තෙසින ? යත් මම් වතාහි උත්සාහය නිසා යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අන්තසංඥී වූ වෙසෙමි ද, එසේ වූ විත්තසමාධියක් ලැබීම. මේ කරුණින් මෙලොව යම්ගේ අන්තවත් ද, භාන්පසින් වට ද, එසේ මෙය මම් දැනිමි” යනු යි

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරඹූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ අන්‍යා- නන්තකදූෂටි ඇත්තෝ ලොවෙහි අන්‍යානන්තය පණවත් නම්, මේ ඒ පළමු වන කාරණය යි

*. පරිවර්ත (පරිවර්තමත්)-වරින් ම මාසය ඇත්තේ යනු පද්‍ය යි එයින් ‘සසීමය, වට ය’ යන අදහස ලැබේ

53 දුතියෙ ව භොජෙනා සමණ්‍යාසමණා කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානතිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අනප්පමනිකං පට්ඨානමනිකං අනුසොගමනිකං අප්පමාදමනිකං සම්මාමනසිකාරමනිකං තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵ්ඤ්ඤති, යපාසමාහිතෙ චිත්තෙ අනන්තසඤ්ඤි ලොකස්මිං විහරති සො එවමාහ “අනන්තො අයං ලොකො අපරිඥනො, යෙ තෙ සමණ්‍යාසමණා එවමාහංසු අනන්තො අයං ලොකො පරිච්චුමො’ති, තෙසං මුසා, අනන්තො අයං ලොකො අපරිඥනො තං කිස්ස ගෙතු ? අහං හි අනප්පමනිකං -පෙ- තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵ්ඤ්ඤති යපාසමාහිතෙ චිත්තෙ අනන්තසඤ්ඤි ලොකස්මිං විහරාමි, ඉමිනාමිහං එතං ජානාමි යපා අනන්තො අයං ලොකො අපරිඥනො’ති.”

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං ථානං යං අගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා අනානානතිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති

54. තතියෙ ව භොජෙනා සමණ්‍යාසමණා කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානතිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අනප්පමනිකං පට්ඨානමනිකං අනුසොගමනිකං අප්පමාදමනිකං සම්මාමනසිකාරමනිකං තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵ්ඤ්ඤති, යපාසමාහිතෙ චිත්තෙ උද්ධමධො අනන්තසඤ්ඤි ලොකස්මිං විහරති තිරිතං අනන්තසඤ්ඤි සො එවමාහ “අනන්තො ව අයං ලොකො අනන්තො ව, යෙ තෙ සමණ්‍යාසමණා එවමාහංසු ‘අනන්තො අයං ලොකො පරිච්චුමො’ති, තෙසං මුසා, යෙ’පි තෙ සමණ්‍යාසමණා එවමාහංසු ‘අනන්තො අයං ලොකො අපරිඥනො’ති, තෙසමපි මුසා, අනන්තො ව අයං ලොකො අනන්තො ව තං කිස්ස ගෙතු ? අහං හි අනප්පමනිකං -පෙ- තපාරූපං වෙතොසමාධිං ඵ්ඤ්ඤති යපාසමාහිතෙ චිත්තෙ උද්ධමධො අනන්තසඤ්ඤි ලොකස්මිං විහරාමි තිරිතං අනන්තසඤ්ඤි ඉමිනාමිහං එතං ජානාමි යපා අනන්තො ව අයං ලොකො අනන්තො” වාති

ඉදං භික්ඛවෙ තතියං ථානං යං අගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා අනානානතිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති.

55. චතුත්තරිකං ව භොජෙනා සමණ්‍යාසමණා කිමාගමම කිමාරබ්බ අනානානතිකා අනානානතං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති ?

53 දෙවෙනි කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක ඵල්බෑ අන්තානන්තිකදූපටි ගත්තෝ ලොවෙහි අන්තානන්තය පණවන් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහය නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් (ධ්‍යානයෙකින්) සිත මනා වෑ පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අනන්තසංඝී වෑ වෙසේ ද, එසේ වූ චිත්තසමාධියක් උපදවයි හේ මෙසේ කියයි. “මේ ලොව අනන්ත ය, අපරිශන්ත ය යම් ඒ මහණබමුණු කෙනෙක් ‘මේ ලෝකය කෙළවරක් ඇත්තේ ය භාත්පසින් වට යැ’ යි මෙසේ කිහු ද, ඔවුන්ගේ කීම බොරු ය. මේ ලෝකය අනන්ත ය, අපරිශන්ත ය කවර හෙයින්? යත්: මිත්‍ර වනාහි උත්සාහය නිසා . යම් සමාධියෙකින් සිත මනා වෑ පිහිටි කල්හි ලොවෙහි අනන්තසංඝී වෑ වෙසෙමි ද, එබඳු වූ චිත්තසමාධියක් ලැබීමී ලෝකය යම් සේ අනන්ත ද අපරිශන්ත ද, මම මේ කාරණයෙන් මෙය එසේ දකිමි” යනු යි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමෙක ඵල්බෑ ඇතැම් මහණබමුණෝ අන්තානන්තිකදූපටි ගත්තෝ ලෝකය පිළිබඳ අන්තානන්තය පණවන් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කරුණ ය යි.

54. මහණෙනි, තෙවෙනි කරුණෙහි ද - මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබෑ අන්තානන්තිකදූපටි ඇත්තෝ ලොවෑ අන්තානන්තය පණවන් ද? යත්.

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ උත්සාහය නිසා චිරිශ්‍රය නිසා පුනපුනා වැර වැඩුම් නිසා නොපමාව නිසා නුවණ නිසා, යම් සමාධියෙකින් සිත මොනොවට පිහිටි කල්හි, ‘ලොවෙහි උභිත් යටින් කෙළවරක් ඇතැ’ යි සංඥ ඇති වෑ, එහෙත් ‘ලොවෙහි සරසින් කෙළවරක් නැතැ’ යි යන සංඥ ඇති වෑ වෙසේ ද, එසේ වූ චිත්තසමාධියක් ලබයි හේ මෙසේ කියයි. “මේ ලොව කෙළවරක් ඇත්තේ ද කෙළවරක් නැත්තේ ද මේ යම් මහණබමුණුකෙනෙක් ‘මෙලොව කෙළවරක් ඇත්තේ ය, වට යැ’ යි කිහු ද, ඔවුන්ගේ වචන හිස් ය යම් මහණබමුණුකෙනෙක් වනාහි ‘මේ ලොව කෙළවරක් නැත්තේ ය සීමාවක් නැත්තේ යැ’ යි කිහු ද, ඔවුන්ගේ වචන ද හිස් ය මේ ලොව අන්තවත් ද අන්තන්ත ද මේ ඒ කවර හෙයින්? යත්: මිත්‍ර වනාහි උත්සාහ වඩා, චිරිශ්‍ර වඩා . යම් සමාධියෙකින් සිත සමාධික කල්හි ලොවෙහි උභිත් යටින් කෙළවරක් ඇතැ යි ද සරසින් කෙළවරක් නැතැ යි ද යන සංඥ ඇති වෑ වෙසෙමි ද, එසේ වූ චිත්තසමාධියක් ලැබීමී ලෝකය යම් සේ කෙළවරක් ඇත්තේ නැත්තේ වේ ද, මේ කරුණින් එසේ මෙය මිත්‍ර දකිමි” යනු යි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමෙක ඵල්බෑ ඇතැම් මහණබමුණෝ අන්තානන්තිකදූපටි ගත්තෝ ලෝකයේ අන්තානන්තය පණවන් ද, මේ ඒ තෙවෙනි කරුණ ය යි.

55 සිවුවන කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබෑ අන්තානන්තිකදූපටි ගත්තෝ ලොවෑ අන්තානන්තය පණවන් ද? යත්.

200 භික්ෂුවෙ එකතුවා සමජණා වා බ්‍රාහ්මණො වා නිකායී හො. විමංසි යො නිකායපරිපාතනං විමංසානුවර්තනං සංගමපටිනාතං එවමො. “පනවායං ලොකො අනතවා න පනානනොනා. යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණ එවමානංසු. ‘අනතවා අයං ලොකො පරිවට්ටමො’ති, තෙසං මුසා යෙ‘පි තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවමානංසු ‘අනනොනා අයං ලොකො අපරිපාතනො’ති. තෙසම්පි මුසා යෙ‘පි තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවමානංසු ‘අනතවා ව අය ලොකො අනනොනා වා’ති තෙසම්පි මුසා තෙවායං ලොකො අනතව න පනානනොනා”ති

201 ඉදං භික්ෂුවෙ චතුර්ථං ධාතං යං ආගමම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අනානානතිකා අනානානනං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති.

202 ඉමෙති ඛො තෙ භික්ෂුවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අනානානතිකා: අනානානනං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුති චද්දති යෙ හි කෙළි භික්ෂුවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අනානානතිකා අනානානනං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉප්පෙතෙව චතුති චද්දති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරොන නාඤ්ඤා ඉතො බිහිංඛා

203 නගිදං භික්ෂුවෙ තථාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිධර්මානා එවං ගතිකා එවං පරාමිධර්මා එවංගතිකා හවිසස්සන්ති එවා අභිසම්පරායා”ති තඤ්ච තථාගතො පජානාති, තතො ව උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති අපරාමසතො වස්ස පච්චතතඤ්ඤාව නිබ්බුති විදිතා චෙදිතානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමිඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීතවඤ්ච නිසසරණඤ්ච යථාභූතා විදිතා අනුපාදා විමුතොනා භික්ෂුවෙ තථාගතො

204. මෙම ඛො තෙ භික්ෂුවෙ ධර්මා ගම්පිරා දුද්දසා දුරනුසොධා සනනා පඤ්ඤා අනානානවරා නිපුණා පඤ්ඤාවෙදනියා යෙ තථාගතො සසං අභිඤ්ඤා සචරිකාභිං පවෙදෙති, යෙ හි තථාගතස්ස යථාභූතං වණ්ණං සමමා වදමානා වදෙය්‍යසුං

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ තර්ක කරන්නේ වෙයි, විමසන්නේ වෙයි හේ ඒ ඒ කරුණින් තර්ක කළ, විමුක්තිප්‍රාප්තිය පමණින් ම මැන ගන්නා ලද සිය වැටැහීම මෙසේ පවසයි- “මේ ලොව අනතයක් (කෙළවරක්) ඇත්තේ නො වෙයි. අනතයක් නැත්තේ නො වෙයි යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අන්තවත් ය, වට යැ’ යි කියත් නම්, ඔවුන්ගේ වචන හිස් ය යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අනතයක් නැත්තේ යැ යි, කොණක් නැත්තේ යැ’ යි කීහු නම්, ඔවුන්ගේ ද වචන හිස් ය යම් මහණබමුණකෙනෙක් ‘මේ ලොව අනතවත් ද වේ, අනතය ද වේ’ යැ යි කියත් නම්, ඔවුන්ගේ ද වචන හිස් ය මේ ලොව අනතයත් ඇත්තේ නො වේ ම ය” යනුයි.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරඹූ ඇතැම් මහණබමුණෝ අන්තානන්තික වූවෝ ලොවේ අන්තානන්තය පණවත් නම්, මේ ඒ සිදුවන කාරණය යි.

56 මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ අන්තානන්තික දූෂිත ගත්තෝ මේ සතර කරුණින් ලෝකයේ අන්තානන්තය පණවත් මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණකෙනෙක් හෝ අන්තානන්තික දූෂිත ගත්තෝ ලෝකයේ අන්තානන්තය පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කී සතර කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත්හී කරුණෙක් එයට නැත.

57 මහණෙනි, “මේ දූෂිත හෝ දූෂිතකාරණයන් මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරාමාර්ථ වූවෝ මෙබඳු නිරයාදිප්පාකාති ඇත්තෝ වන්නාහ මෙබඳු වූ පරලොභී ඇතියෝ වන්නාහ” යි තථාගත තෙමේ ඒ දේ සතර දූෂිතය ම තත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එය ද දැනී එයින් මත්තෙහි වූ (ශිලා සමාගි ප්‍රඥ විමුක්ති විමුක්තිඥාදර්ශන සම්ඥාඥාන යන මේ) සියල්ලන් දැනී එය දන්නේ, ‘මෙය මම් දනිමි’ යි තෘණෝ දූෂිත මාන වශයෙන් ඒ දැනීම පරමඥිතය නො කෙරෙයි එය පරමඥිතය නොකරන ඒ තථාගත බුදුහු පිසින් ම තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (මෙහි සුව පත් වමු යි, අසෝ තැන සුව පත් වමු යි සිතමින් යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොවූවෝ නානා විධ දූෂිත- ගතකයට වදිත් ද,) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආත්මාදය ද ආදිනවය ද නික්මීම ද තත් වූ පරිදි දත උපාදන රහිත වූ මිදුණේ වෙයි

58 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් බමුණකෙනෙකුත් පරෝපදේශ රහිත වූ විශිෂ්ටඥානයෙන් දන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරේ නම්, යම් බමුණකෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම භූණ කියන්නට තැත් කරන්නෝ කියන්නාහු නම්, මේ, ගැඹුරු වූ සම්ඥ බුදු කෙනෙකුත් විසින් ම විනා සෙස්සවුන් විසින් නො දක්න හැකි වූ සෙස්සවුන් විසින් අවබෝධ නො කට හැකි වූ ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ තර්කයෙන් බැස ගත නො හැකි වූ සිසුම් වූ ප්‍රාඥයන් විසින් ම දත හැකි වූ ඒ බමුණෝ යි.

59 සන්නි භික්ඛවෙ එකෙ සමණව්‍යාහමණො අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජනති අමරාවිකේඛපං චතුභි වජ්ජුභි තෙ ව භොනොනා සමණව්‍යාහමණො කිමාගමම කිමාරඛන අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජනති අමරාවිකේඛපං චතුභි වජ්ජුභි ?

60 ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපපජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාති තස්ස එවං කොති “අභං ඛො ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපපජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාති. අභඤ්චො ඛො පන ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපපජානොනා, ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානොනා, ඉදං කුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මෙ අස්ස ඡන්දෙ වා රාගො වා දොසො වා පටිඤ්ඤා වා, යත්ථ මෙ අස්ස ඡන්දෙ වා රාගො වා දොසො වා පටිඤ්ඤා වා, තං මමස්ස මුසා යං මමස්ස මුසා, සො මමස්ස විඝාතො යො මමස්ස විඝාතො, සො මමස්ස අනතරායො” ති

ඉති සො මුසාවාදභයං මුසාවාදපරිජේගුච්ඡා නෙපිදං කුසලනති ව්‍යාකරොති න පතිදං අකුසලනති ව්‍යාකරොති තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානො වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජනති අමරාවිකේඛපං. “එවමපි මෙ නො, තථා’ති’පි මෙ නො අඤ්ඤාපා’ති’පි මෙ නො නො’ති’පි මෙ නො, නො’ති’පි මෙ නො” ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං සංකං යං ආගමම යං ආරඛන එකෙ සමණ-ව්‍යාහමණො අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජනති අමරාවිකේඛපං.

61 දුතියෙ ව භොනොනා සමණව්‍යාහමණො කිමාගමම කිමාරඛන අමරාවිකේඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨං සමානා වාචාවිකේඛපං ආපජ්ජනති අමරාවිකේඛපං ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉදං කුසලනති යපා-භුතං නපපජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාති තස්ස එවං කොති “අභං ඛො ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපපජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානාති අභඤ්චො ඛො පන ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපප-ජානොනා, ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපපජානොනා, ඉදං කුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මෙ අස්ස ඡන්දෙ වා රාගො වා දොසො වා පටිඤ්ඤා වා, යත්ථ මෙ අස්ස ඡන්දෙ වා රාගො වා දොසො වා පටිඤ්ඤා වා, තං මමස්ස උපාදානං යං මමස්ස උපාදානං, සො මමස්ස විඝාතො යො මමස්ස විඝාතො, සො මමස්ස අනතරායො” ති

59. මහණෙනි, අමරවික්ෂේපක වූ සමහර මහණබමුණකෙනෙක් ඇත්තාය. ඔහු ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වස්සු සතරෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ඒ හවත් මහණබමුණෙක් කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ අමරවික්ෂේපක වූවෝ, ඒ ඒ තත්වය ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වස්සු සතරෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ද ? යත්-

60 මහණෙනි මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටි නො දනී 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටි නො දනී ඔහුට 'මේ කුසලා' යි මම ඇතිසැටි නො දනිමි, 'මේ අකුසලා' යි ඇතිසැටි නො දනිමි මම වනාහි 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි, 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි, 'මේ කුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, 'මේ අකුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, ඒ පැවැත්මෙහි මට ඡන්දයෙක් හෝ රහයෙක් හෝ ද්වේෂයෙක් හෝ පටිකැණීමවෙක් හෝ වන්නේ ය යම් කරුණෙක්හි මට ඡන්දය හෝ රහය හෝ ද්වේෂය හෝ පටිකැණීම වන්නේ නම්, ඒ මගේ ප්‍රකාශය බොරුවෙක් වන්නේ ය මගේ යම් ප්‍රකාශයෙක් බොරු වන්නේ නම්, එය මට දුකෙක් වන්නේ ය මට යම් දුකෙක් වන්නේ නම්, එය මට සවිඵ් මෝක්ෂ දෙකට බාධක වන්නේ ය" යි මෙසේ සිතෙත් වෙයි

මෙසේ හෙතෙම මුසාවාදයට බියෙන්, මුසාවාදයට පිළිකුලෙන්, 'මෙය කුසලා' යි නො ම පවසයි 'මෙය අකුසලා' යි නො ද පවසයි ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම "මෙසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත එසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත, ඒ දෙකින් ම අත් පරිද්දෙකිනුත් පිළිගැන්මක් මට නැත 'නො පිළිගනිමි' යි කියා එකෙකුත් මට නැත 'නො ම නො පිළිගනිමි' යි කියා එකෙකුත් මට නැතද" යි වාග්වික්ෂේපයට අමරවික්ෂේපයට පැමිණේ.

මහණෙනි, යමක් නිසා යමක් ඇරැබූ ඇතැම් මහණබමුණෝ අමරවික්ෂේපක වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අමරවික්ෂේපයට පැමිණෙත්නාහු නම්, මේ ඒ පළමු කරුණ යි.

61 මහණෙනි, දෙවෙනි කරුණෙහි ද - හවත් මහණබමුණෙක් කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ අමරවික්ෂේපක වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට අමරවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ද ? යත්

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ 'මේ කුසල' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නො දනියි 'මේ අකුසල' යැ' යි ඇති සැටි නො දනියි. ඔහුට මෙසේ සිතෙත් වෙයි "මම වනාහි 'මේ කුසල' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නොදනිමි 'මේ අකුසල' යැ' යි ඇති සැටියෙන් නො දනිමි. 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දන්නෙමි 'මේ කුසලා' යි පැවැත්මෙහි නම්, 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටි නො දන්නෙමි 'මේ අකුසලා' යි පැවැත්මෙහි නම්, එ කරුණෙහි මට ඡන්දයෙක් හෝ රහයෙක් හෝ ද්වේෂයෙක් හෝ ප්‍රතිෂ්ඨයෙක් හෝ පිටා හැක්කේ ය යමෙක දී මට ඡන්දයෙක් හෝ රහයෙක් හෝ ද්වේෂයෙක් හෝ ප්‍රතිෂ්ඨයෙක් හෝ වන්නේ නම්, එය මට උපාදානයක් වන්නේ ය යමෙක් මට උපාදානයක් වන්නේ නම්, එය මට දුකෙක් වන්නේ ය මට යම් දුකෙක් වන්නේ නම්, එය මට සවිඵ් මෝක්ෂ දෙකට බාධක වන්නේ ය" යනු යි

ඉති සො උපාදානගයා උපාදානපරිජේගුච්ඡා නෙවිදං කුසලනති ව්‍යාකරොති න පනිදං අකුසලනති ව්‍යාකරොති, තත් තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානො වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජති අමරාවිකෙඛපං. “එවම්පි මෙ නො තපාති”පි මෙ නො අඤ්ඤාපාති”පි මෙ නො නොති”පි මෙනො, නො නොති”පි මෙ නො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ පුඨිං යං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ-
 බ්‍රාහ්මණා අමරාවිකෙඛපිකා තත් තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාපිකෙඛපං
 ආපජ්ජනති අමරාවිකෙඛපං.

62. තත්තෙ ව භොනෙතො සමණබ්‍රාහ්මණා ක්ථිගම්ම ක්ථිමාරබ්භ
 අමරාවිකෙඛපිකා තත් තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජනති
 අමරාවිකෙඛපං?

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චිං සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉදං කුසලනති
 යපාභුතං නපජ්ජානාති ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපජ්ජානාති තස්ස
 එවං භොති “අහං ඛො ඉදං කුසලනති යපාභුතං නපජ්ජානාමි. ඉදං
 අකුසලනති යපාභුතං නපජ්ජානාමි අහංඤ්චිව ඛො පන ඉදං කුසලනති
 යපාභුතං නපජ්ජානෙතො, ඉදං අකුසලනති යපාභුතං නපජ්ජානෙතො,
 ඉදං කුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලනති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, සනති
 හි ඛො පන සමණබ්‍රාහ්මණා පණ්ණාසිකා නිපුණා කතපරපච්ඡාදා වාලවෙතිරුපා
 වොභිජ්ජනතො මඤ්ඤා චරනති පඤ්ඤාගතෙන දිට්ඨිගතාති, තෙ මං තත්
 සම්පුපුඤ්ජෙය්‍යං සම්පුගාතෙය්‍යං සම්පුභාගෙය්‍යං යෙ මං තත් සම්පු-
 පුඤ්ජෙය්‍යං සම්පුගාතෙය්‍යං සම්පුභාගෙය්‍යං, තෙසාං න සම්පායෙය්‍යං
 යෙසාං න සම්පායෙය්‍යං, සො මමස්ස විභාතො යො මමස්ස විභාතො,
 සො මමස්ස අනතරායො”ති

ඉති සො අනුගොගතො අනුගොගපරිජේගුච්ඡා නෙවිදං කුසලනති
 ව්‍යාකරොති න පනිදං අකුසලනති ව්‍යාකරොති, තත් තත් පඤ්ඤා
 පුට්ඨා සමානො වාචාපිකෙඛපං ආපජ්ජති අමරාවිකෙඛපං. “එවම්පි
 මෙ නො තපාති”පි මෙ නො අඤ්ඤාපාති”පි මෙ නො නොති”පි මෙ නො
 නො නොති”පි මෙ නො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ තත්තං යං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ එකෙ සමණ-
 බ්‍රාහ්මණා අමරාවිකෙඛපිකා තත් තත් පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාපිකෙඛපං
 ආපජ්ජනති අමරාවිකෙඛපං.

මෙසේ හෙ නෙම උපාදානය කෙරෙත් බිගෙත්, උපාදානය කෙරෙත් පිළිතුලින් 'මෙය කුසලා' යි කියා හෝ නො පවසයි 'මෙය අකුසලා' යි කියා හෝ නො පවසයි ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම, "මෙසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත එසේත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත අන් සැටියෙකිනුත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත 'එසේ නැතැ' යි කියාත් මගේ පිළිගැන්මක් නැත 'එසේ නැත්තේත් නො වේ' යා යි කියාත් මගේ පිළිගැන්මක් නැතැ" යි වෘත්තිත්වයට අමර්ශිත්වයට පැමිණෙයි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණෝ යමක් නිසා යමෙක එල්බෑ අමර්ශිත්වයට වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වෘත්තිත්වයට අමර්ශිත්වයට පැමිණෙත් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය යි

62 මහණෙනි, තෙවෙනි කාරණයෙහිත් - හවත් මහණබමුණෝ කුමක් නිසා කීමෙක එල්බෑ අමර්ශිත්වයට වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වෘත්තිත්වයට අමර්ශිත්වයට පැමිණෙත් ද ? යත්

මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ 'මේ කුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දැනී 'මේ අකුසලා' යි ඇති සැටියෙන් නො දැනී ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වෙයි "මම වතාහි මේ කුසලා යි තත් වූ පරිදි නො දැනීම 'මේ අකුසලා' යි තත් වූ පරිදි නො දැනීම මම ද 'මේ කුසලා' යි තත් වූ පරිදි නො දන්නෙමි, 'මේ අකුසලා' යි තත් වූ පරිදි නො දන්නෙමි, 'මේ කුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, 'මේ අකුසලා' යි කියා හෝ පවසන්නෙමි නම්, නුවණැති සිසුමි බුද්ධි ඇති මෙරමා හා කළ වාද ඇති අශ්ලෝකී රයෙන් විද පලා ලන දුනුවාවන් බඳු වූ, තමන්ගේ හිසුණු නුවණින් අනුත්තර ලබ්ධිත් බිඳ ලන්නවුන් බඳු වූ යම් කෙනෙක් හැසිරෙත් ද, එසේ වූ මහණබමුණු කෙනෙක් ඇත්හ, ඔහු ඒ කුසලාකුසලයෙහි මගේ ලබ්ධිය මා දැනින් විචාරන්නාහ 'කවර කරුණෙකින් මේ අවය ගනී ද ?' යි කරුණු විචාරන්නාහ මා කරුණු කී කල්හි එහි දෙස් දක්වා තථ්‍යය කරන්නාහ මම් ඔවුන්ට කරුණු දක්වා මගේ මතය සපුටි කොට කියන්නට සමත් නො වෙමි යම් කෙනෙක් තට කරුණු දක්වා සවමනයාපනය කරන්නට මම සමත් නො වෙමි ද, එය මට පිබාවෙක මට යම් පිබාවෙක් වේ ද, එය මට සවම් මෝක්ෂ දෙකට බාධක වන්නේ ය" යනු යි මෙසේ හෙතෙම ප්‍රශ්න කරනුවට බිගෙත්, ප්‍රශ්න කළ හොත් උත්තර දීමට බැර වෙතැ' යි උප්පාදෙත්, 'මේ කුසලා' යි සෘජු වූ (ඉදුරු) නො ම කියයි 'මේ අකුසලා' යි කියා හෝ සෘජු වූ නො කියයි ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම, "මගේ මෙසේත් ගැන්මක් නැත මගේ එසේත් ගැන්මක් නැත අන් පරිද්දෙකිනුත් මගේ ගැන්මක් නැත 'නැතැ' යි කියා මගේ ගැන්මක් ද නැත 'එසේ නැත්තේත් නැතැ' යි කියාත් මගේ ගැන්මක් නැතැ' යි වෘත්තිත්වයට අමර්ශිත්වයට පැමිණෙත්

මහණෙනි, ඇතැම් මහණබමුණෝ යමක් නිසා යමෙක එල්බෑ අමර්ශිත්වයට වූවෝ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වෘත්තිත්වයට අමර්ශිත්වයට පැමිණෙත් නම්, මේ ඒ තුන්වන කාරණය යි

63 වතුපේ ව හොනොනා සමණ්‍යාසමණා කිමාගමම කිමාරබ්බා අමරාවිකේධිකා තප්පි තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධිකා ආපඤ්ඤානි අමරාවිකේධිකා ?

ඉධ භික්ඛවෙ එකපෙට්ඨා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා මනෙදු හොති මොමුහො යො මනෙදුනා මොමුහනා තප්පි තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධිකා ආපඤ්ඤානි අමරාවිකේධිකා “අපි පරො ලොකො”ති ඉති වෙ මං පුට්ඨසි, අපි පරො ලොකො”ති ඉති පව මෙ අස්ස, අපි පරො ලොකො”ති ඉති තෙ නං ව්‍යාකරෙය්‍යං එවමිපි මෙ නො තප්පි”තිපි මෙ නො අඤ්ඤාප්පා”තිපි මෙ නො නො”තිපි මෙ නො නො”තිපි මෙ නො නප්පි පරො ලොකො”ති ? -පෙ- අපි ව තප්පි ව පරො ලොකො ? -පෙ- අපි සත්තා ඔපපාතිකා ? -පෙ- අපි ව තප්පි ව සත්තා ඔපපාතිකා ? -පෙ- තෙවපි න තප්පි සත්තා ඔපපාතිකා ? -පෙ- අපි සුකට්ඨකකට්ඨානං කම්මානං එලං විපාකො ? -පෙ- තප්පි සුකට්ඨකකට්ඨානං කම්මානං එලං විපාකො ? -පෙ- අපි ව තප්පි ව සුකට්ඨකකට්ඨානං කම්මානං එලං විපාකො ? -පෙ- තෙවපි න තප්පි සුකට්ඨකකට්ඨානං කම්මානං එලං විපාකො ? -පෙ- හොති තප්පිතො පරමමරණො ? -පෙ- න හොති තප්පිතො පරමමරණො ? -පෙ- හොති ව න හොති ව තප්පිතො පරමමරණො ? -පෙ- තෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණො නි ? ඉති වෙ මං පුට්ඨසි “තෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණො”ති ඉති වෙ මෙ අස්ස, තෙව හොති න න හොති තප්පිතො පරමමරණො”ති ඉති තෙ නං ව්‍යාකරෙය්‍යං එවමිපි මෙ නො තප්පි”තිපි මෙ නො අඤ්ඤාප්පා”තිපි මෙ නො නො”තිපි මෙ නො නො”තිපි මෙ නො”ති.

ඉදං භික්ඛවෙ වතුපේ ධානං යං ආගමම යං ආරබ්බ එකෙ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අමරාවිකේධිකා තප්පි තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධිකා ආපඤ්ඤානි අමරාවිකේධිකා

64 ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණ්‍යාසමණා අමරාවිකේධිකා තප්පි තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධිකා ආපඤ්ඤානි අමරාවිකේධිකා වතුනි වතුනි යෙ භි කෙවි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අමරාවිකේධිකා තප්පි තප්පි පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධිකා ආපඤ්ඤානි අමරාවිකේධිකා, සබ්බෙ තෙ ඉමෙකෙව වතුනි වතුනි, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙන තප්පි ඉතො ඔතිඤ්ඤා.

63. සභා වැන්නෙහි ද - හවිඳ් මනණවුණෝ කුමක් නිසා කිසිවක් එළුවා අවර්ජිතවීමට වුවත්, ඒ ඒ කාරණෙහි ප්‍රශ්න විමර්ශන අදාළ ම වාණිජවීමට අවර්ජිතවීමට පැමිණෙත් ද? යත්:

මෙතෙක්, මේදී ඇතැම් මනසකින් හෝ ඛමුසකින් හෝ මද නුච-
ණත්වයේ වෙයි, නොහෝ සේ මුළු වෙයි හෝ නුචණ මද ඛාවිත්, වොහෝ
සේ මුළු ඛාවිත්, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විමාරන ලද්දේ ම, වාග් චිකිත්සාපට
පරිසරයක චිකිත්සාපට පැමිණෙයි ඒ මෙසේ ය 'පරලොවෙන් ඇද්ද ?' යි
මෙසේ ම දැනත් විමාරයි නම්, 'පරලොවෙන් ඇතැ' යි මෙසේ ම
හැඟිනෙකි ඒ නම්, 'පරලොවෙන් ඇතැ' යි මෙසේ එය තව වසදන්නෙමි
එහෙත් 'දිව මෙසේත් හැඟිනෙකි නැත අන් පරිද්දෙකුත් හැඟිනෙකි
නැත මව හැඟිනෙකි නැත්තේත් නොවෙයි, මව හැඟිනෙකි නැති
නො වන්නේත් නො වෙයි 'පර ලොවක් තැද්ද ?' යි විමාරයි නම් 'පර
ලොවක් ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ දැ' යි විමාරයි නම් 'පරලොවෙන්
නො ම ඇත්තේත් නො ම නැත්තේත් වේ දැ' යි විමාරයි නම්.
උපපාදක (=මාරි උපදානා) සත්කයෝ ඇත්තෝ ද ?' යි විමාරයි නම්
'උපපාදක සත්කයෝ නැත්තෝ ද ?' යි උපපාදක සත්කයෝ ඇත්-
තෝත් නැත්තෝත් වෙත් දැ' යි . උපපාදක සත්කයෝ නො ම
ඇත්තෝත් නො ම නැත්තෝත් වෙද් දැ' යි ප්‍රකාශකයානමයත්වයෙන්
එල විපාක ඇද්ද ?' යි ප්‍රකාශකයානමයත්වයෙන් එල විපාක තැද්ද ? යි
ප්‍රකාශකයානමයත්වයෙන් එල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද යි
ප්‍රකාශකයානමයත්වයෙන් එල විපාක නො ම ඇත්තේත් නො ම
නැත්තේත් වේ දැ' යි .. සත්කයා මරණින් මතු වන්නේ ද ?' යි සත්කයා
මරණින් මතු නො වන්නේ ද ? යි සත්කයා මරණින් මතු නො ම
වන්නේත් නො ම නොවන්නේත් වේ ද ?' යි විමාරයි නම්, 'සත්කයා
මරණින් මතු නො ම වන්නේත් නො ම නො වන්නේත් වේ යැ' යි මව
හැඟිනෙකි ඒ නම්, 'සත්කයා මරණින් මරණින් මතු නො ම වන්නේත්
නො ම නො වන්නේත් වේ යැ' යි එය තව වසදන්නෙමි එහෙත් මෙසේ
මව හැඟිනෙකි නැත එසේත් මව හැඟිනෙකි නැත උන් ලෙසකිනුත්
දිව හැඟිනෙකි නැත එසේ නැත යි කියාත් මව හැඟිනෙකි නැත
නැත්තේ ම නැත යි කියාත් මව හැඟිනෙකි නැත" යනු යි

මහභේති, යමක් නිසා යමක් රෝග ඇතිවීම මහත්මමයාණන්
ලබ්ධිමත්වීමට වූයේ, ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්චික-
මේපයට අපර්යන්ත වික්ෂේපයට පැමිණෙන්නම්, මේ ඒ සතර වන
කාරණයයි.

61 මහනෙති, ඒ මහනවමුණෝ අමරවික්ෂේපක වූවෝ, ඒ ඒ කැරැණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම මේ සතර වස්තූයෙන් වාග්වික්ෂේපයට පාද්ධිත්තවික්ෂේපයට පැමිණෙත් මහනෙති, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ චූළාණුකෘතෙක් හෝ පමරවික්ෂේපක වූවෝ, ඒ ඒ කැරැණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලද්දේ ම වාග්වික්ෂේපයට පැමිණෙත් නම්, අපඨිත්ත වික්ෂේපයට පැමිණෙත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ වස්තු සතරින් ම හෝ මොවුන් පතුරන් එක්තරා වස්තුවෙකින් හෝ වාග්වික්ෂේපයට අපඨිත්ත වික්ෂේපයට පැමිණෙත්. මෙයින් පිටත්හි වස්තුවෙක් ඔවුනට නැත.

65 තඤ්ඤං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිමානා එවං ගතිතා එවං පරාමිමානා එවංගතිකා ගටිස්සන්ති එවංඅභිසම්පරාධා”ති. තඤ්ඤා තථාගතො පජානාති තතො ච උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ඤා පජානනං න පරාමිසති. අපරාමිසතො චස්ස පච්චතතං යෙව නිබ්බුති විදිතා චෙදනානං සමුදයඤ්ඤා අත්තගමඤ්ඤා අස්සාදඤ්ඤා ආදීනවඤ්ඤා නිස්සරණඤ්ඤා යථාභූතං විදිතා අනුපාදා විමුත්තතා භික්ඛවෙ තථාගතො

ඉමෙ ඥානො හෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගච්ඡිරා දුද්දසා දුරනුදොධා සන්තා පඤ්ඤා අතකකාවචරා නිපුණා පඤ්ඤානවෙදනීයා යෙ තථාගතො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තා පචෙදෙති, යෙති තථාගතස්ස යථාභූතං වණණං සම්මා චදම්මානා චිදෙය්‍යං

66 සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්‍යාසමණා අභිච්චසමුප්පානනිකා අභිච්චසමුප්පානනං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතනි දථිති වජ්ඣති තෙ ව නොනෙතා සමණ්‍යාසමණා කීම්මාගමම කීම්මාරබ්බ අභිච්චසමුප්පානනිකා අභිච්චසමුප්පානනං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතනි දථිති වජ්ඣති ?

සන්ති භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාසත්තා නාම දෙවා සඤ්ඤාසාදා ච පත තෙ දෙවා තම්මා කායං වචනනි ධානං ඥානං පනෙතං භික්ඛවෙ විජජති යං අසඤ්ඤාතරො සතෙතා තම්මා කායං වචනනි ඉත්තනං ආගච්ඡති ඉත්තනං ආගතො සම්මානො අගාරසමා අනගාරයං පබ්බජති අගාරසමා අනගාරයං පබ්බජිතො සම්මානො ආනප්පමනාය පඤ්ඤානවෙදනාය අනුසොගමනාය අප්පමාදමනාය සමමානසිකාරමනාය තපාරූපං චෙතොසමාධිං පුඤ්ඤා, යථා සම්මානිතෙ විතෙත සඤ්ඤාසාදං අනුසාරති තතො පරං නානුසාරති, යො එවමග “අභිච්චසමුප්පානනා අත්තා ච ලොකො ච තං කීස්ස හෙතු” අගා හි පුඤ්ඤා කානොධිං සොමධි ඵතරති අනුචා සන්තතනාය¹ පරිණතො”ති

ඉදං භික්ඛවෙ පඨමං ධානං යං ආගමිම යං අගාරබ්බ එකෙ සමණ්-
යාසමණා අභිච්චසමුප්පානනිකා අභිච්චසමුප්පානනං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා
පඤ්ඤාපෙතනි

65. මහණෙනි, ‘මේ දූෂිතයානගේ මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරමාණු වූවෝ, මෙබඳු විපාකයක් ඇත්තෝ වන්නාහ, මේ බිඳු පරලොව ඇතිගේ වන්නාහ’ යි තථාගත තෙමේ ඒ කාරණය දැනි තථාගත තෙමේ එය ද එයින් මත්තෙහි ද ද දැනි. එසේත් ඒ දැන්ම ‘මම මෙය දැනීම’ යි තෘෂ්ණාවෙන්දූෂිත වශයෙන් පරමර්ශනය නො කෙරෙයි එසේ පරමර්ශනය නොකරන ඔහු විසින් පරෝපදේශ නැති වූ (තමා විසින් ම) තමාගේ කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ වෙයි (‘මෙහි සුව පත් වමහ’ යි ‘අසෝ තැනැ සුව පත් වමහ’ යි සිතමින් යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොටුවෝ නානාවිධ දූෂිතභවයට වදිත් ද,) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනාවන්ගේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආභාදය ද ආදිතවය ද නික්මීම ද තතු වූ පරිදි දැන ඡන්දරගය දුරු වූ බැවින් උපාදාන රහිත ව මිදුණේ වෙයි

මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් ධර්ම කෙතෙකුත් තෙමේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම්, යම් ධර්ම කෙතෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියන්නට තැත් කරන්නෝ කියන්නාහු නම්, මේ - ගැඹුරු වූ, සජ්ඣ බුදු කෙතෙකුත් විසින් ම විනා සෙස්සත් විසින් නො දක්කැ හැකි වූ, එ හෙයින් ම සෙස්සත් විසින් අවබෝධ කර නො හැකි වූ, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, කරුණෙන් බැස ගත නොහැකි වූ, සිසුම් වූ, ප්‍රාඥයන් විසින් ම දත හැකි වූ ඒ ධර්මයන් ය

66. මහණෙනි, අභිච්ඡක්‍රපාතන දූෂිත ඇති ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්තාහ ඔහු ආත්මය ද ලෝකය ද අකාරණෝත්පත්ත කොට (හේතු ප්‍රත්‍යය නැති ව උපන්නවුන් කොට) කරුණු දෙකෙකින් පණවත්. ඒ ගවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් අරුතු අභිච්ඡ-සමුපාතනවාද ඇත්තෝ දෙ කරුණෙකින් ආත්මයත් ලෝකයත් අකාරණෝත්පත්ත කොට (ඉහෙි පහල වූවන් කොට) පණවත් ද ? යත්-

මහණෙනි, අසංඥාත්ව නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත්ත ඒ දෙව්ගේ අත් සංඥා හටගෙන ප්‍රතිසංකීර්ණයෙන් පහල විමෙන් ම ඒ බ්‍රහ්ම-නිසායයෙන් ව්‍යුහ වෙන් ‘එක්තරා සත්ත්වයෙක් ඒ බ්‍රහ්මනිසායයෙන් සැව මේ මිනිසත් බවට පැමිණේ හේ මේ මිනිසත්බවට ආගේ ම ගිහිගෙයින් නික්මැ පැවිදි බිම් වදි ගිහි ගෙයින් පැවිදිබිමට වන්නේ ම උත්සාහය නිසා විර්ගය නිසා පුතපුතා වැර වැඩුම් නිසා සිහිය නිසා සමාසම්පන්නකාරය නිසා යම් සමාගියෙකින් සිත මොහොවට පිහිටි කල්හි ඒ ප්‍රතිසංකීර්ණයෙන් උත්පත්තිය සිහි කෙරේ ද, එයින් යට සිහි නො කෙරේ ද, එසේ වූ විත්තසමාසයක් ලබයි’ යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය ඇත්තේ ම ය (මෙය සිදු වන දශෙකී) හෙ තෙමේ “ලෝකය ද ආත්මය ද කාරණ රහිත ව (ඉබේ) පහල වී ය ඒ එසේ මා කියනුයේ නවර හෙයින් ? යත්- මම ව්‍යාභි පෙරැ නො වීම ඒ මම පෙරැ නො ඇති වී දැන් ඇති බවට පිරිනැමුණෙමි” යි මෙසේ කිය යි

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවලුණෝ යමක් නිසා යමක් ඇරැබූ අභිච්ඡක්‍රපාතනවාද ඇත්තෝ ආත්මයත් ලෝකයත් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවත් නම්, මේ ඒ පලමුවන කාරණය යි.

67 දුතියෙ ව භොනො, සමණ්‍යාසමණං කිම්භවෙව කිමාරබ්බ අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනනං අත්තානඤ්ඤ ලොකඤ්ඤ පඤ්ඤපෙතති^{*}

ඉධ භික්ඛවෙ ඵකචෙවං සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා තුඤ්ඤානි ගොති ඵිමංසි සො තකකපරිගාහනං ඵිමංසානුචරිතං සංවප්පිතානං ඵචමාහ “අභිච්චසමුප්පනො අත්තං ව ලොකො වා”ති

ඉදං භික්ඛවෙ දුතියං සානං යං අංගමම යං අරබ්බ ඵකෙ සමණ-බ්‍රාහ්මණො අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනනං අත්තානඤ්ඤ ලොකඤ්ඤ පඤ්ඤපෙතති

68. ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණ්‍යාසමණො අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනනං අත්තානඤ්ඤ ලොකඤ්ඤ පඤ්ඤපෙතති ද්විති වදන්ති.

යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අභිච්චසමුප්පනතිකා අභිච්චසමුප්පනනං අත්තානඤ්ඤ ලොකඤ්ඤ පඤ්ඤපෙතති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව ද්විති වදන්ති, ඵතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නත්ථි ඉතො ඛහිතා.

69 තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති -පෙ-^{*} යෙ හි තපාගතස්ස සංඝභුච්චං වණණං සමමා වදමානා වදෙය්‍යං.

70 ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණ්‍යාසමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං අරබ්බ අතෙකවිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදන්ති අට්ඨාරසති වදන්ති යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං අරබ්බ අතෙකවිතිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදන්ති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව අට්ඨාරසති වදන්ති, ඵතෙසං වා අඤ්ඤාතරෙත නත්ථි ඉතො ඛහිතා

71. තසිදං භික්ඛවෙ තපාගතො පජානාති “ඉමෙ දිට්ඨිධ්‍යානා ඵංගතිතා ඵංග පරමධ්‍යානං ඵංගතිතා හවිසානත්ථි ඵංගතිසමපරායා”ති තඤ්ඤ තපාගතො පජානාති තතො ව උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ඤ පජානතං ත පරමසති අපරමසතො වස්ස පච්චන්තඤ්ඤෙව නිබ්බුතී විදිතා වෙද-නානං සමුදයඤ්ඤ අත්ථගමඤ්ඤ අස්සාදඤ්ඤ අදීනවඤ්ඤ නිස්සරණඤ්ඤ සංඝභුතං විදිතා අනුපාදවිමුත්තො භික්ඛවෙ තපාගතො.

* 65 පෙදෙශ මහලංකානපබ්බා

67 දෙවෙනි කරුණෙහි - හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැඹූ අභිවිච්ඡාමුඥානාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවන් ද' යත්.

මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ ඔවුණෙක් හෝ තර්ක විතර්ක කරන්නේ වෙයි අයෝනියෝමනස්කාරයෙන් විමසන්නේ වෙයි හේ තර්ක කොට ගන්නා ලද, නොනුවණින් විමසා ගැනීම අනුවා පැවැති, 'ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත ය' යන තමාගේ හුදු වැටැහීම මෙසේ කියයි.

මහණෙනි, ඇතැම් මහණවලුණෝ යමක් නිසා යමක් ඇරැඹූ අභිවිච්ඡාමුඥානාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවන් නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කරුණකි.

68 මහණෙනි, ඒ මහණවලුණෝ අභිවිච්ඡාමුඥානාද ඇත්තෝ, මේ දෙ කරුණින් ම ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවන්.

මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අභිවිච්ඡාමුඥානාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අකාරණෝත්පත්ත කොට පණවන් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙ කරුණින් ම හෝ මොවුන්ගෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එසේ පණවන්. මේ දෙකින් පිටත් කි කරුණෙක් ඔවුනට නැත.

69 මහණෙනි, 'මේ දූෂිත (හෝ මේ දූෂිතකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරමාණු වූවෝ මෙබඳු නිරයාදි විපාකගති ඇත්තෝ වන්නාහ. මෙබඳු වූ පරලොභි ඇතියෝ වන්නාහ' යි තථාගත තෙමේ මේ දෙවැදූරුම් දූෂිතභාවය ම නත් අසුරින් දැනී තථාගත තෙමේ එය ද දැනී තථාගත බුද්ධයෝ ගුණ ඇති සැටියෙන් කියන්නට තැත්-කරන්නෝ යමෙකින් කියන්නෝ නම් ඒ ධර්මයෝ වනාහි මොහු වෙති.

70. මහණෙනි, ඒ මහණවලුණෝ පුජාත්තකල්පිත වූවෝ, පුජාත්තය අනුව වා පහළ කැරැ ගත් දූෂිත ඇත්තෝ මේ කරුණු අටළොසින් පුජාත්තය ඇරැඹූ අනත්තප්‍රකාර දූෂිතප්‍රකාශක වචන (දර්ශනවාද හඟවන වචන) කියත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ යම් ඔවුණු කෙනෙක් හෝ පුජාත්තකල්පිත වූවෝ, පුජාත්තය අනුව වා පහළ කොට ගත් දූෂිත ඇත්තෝ පුජාත්තය ඇරැඹූ අනත්තප්‍රකාර දූෂිතප්‍රකාශක වචන කියන් ද, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු අටළොසින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ කියන්නාහ මෙයින් පිටත් කරුණෙක් ඔවුනට නැත.

71 මහණෙනි, "මේ දූෂිත (හෝ දූෂිතකාරණයෝ) මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මෙසේ පරමාණු වූවෝ, මෙබඳු නිරයාදි විපාකගති ඇතියෝ වන්නාහ, මෙබඳු පරලොභි ඇතියෝ වන්නාහ' යි මේ අටොළොස් දූෂිතභාවය ම තථාගත තෙමේ දන්නේ ය තථාගත තෙමේ එයන් දැනී එයින් මත්තෙහි වූ සියල්ලන් දැනී ඒ දැන්ම නාෂණා දූෂිත වශයෙන් පරමර්ශභාවය නො කෙරෙයි එය පරමර්ශභාවය නො කරන ඒ තථාගත බුද්ධ විසින් පරෝපදේශ රහිත වා (තමා විසින් ම) කෙලෙසුන්ගේ නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (යම් සැප වේදනාවන්හි ඇලුණු අත්තොටුවෝ නත් වැදූරුම් දූෂිතභාවයට වදිත් නම්) තථාගත තෙමේ ඒ වේදනා-වත්තේ උත්පත්තිය ද විනාශය ද ආඤාදය ද ආදීනවය ද නික්මීම ද තත් වූ පරිදි දැන උපාදාන රහිත වා මිදුණේ මේ.

ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගම්හිරා දුද්දසා දුරනුබොධා සන්නා පණීතා අතඤ්ඤාචාරා ඤාපුණා පණ්ණිනවෙදනියා යෙ තාපාගතො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා පච්චෙදෙති, යෙති තාපාගතස්ස යපාභුච්චං වණණං සම්මා වදමානා ට්ඨෙය්‍යං.

72. සනති භික්ඛවෙ එකෙ සම්ඤ්චායමිණං අපරනතකපටිකා අපරනතානුදිට්ඨිනා අපරනතං ආරබ්භ අනෙකමිතිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදනති වතුචන්තාරිසාය වජ්ඣති තෙ ච භොජනා සම්ඤ්චායමිණං කිමාගම්ම කිමාරබ්භ අපරනතකපටිකා අපරනතානුදිට්ඨිනො අපරනතං ආරබ්භ අනෙකමිතිතානි අභිවුත්තිපදානි අභිවදනති වතුචන්තාරිසාය වජ්ඣති?

73 සනති භික්ඛවෙ එකෙ සම්ඤ්චායමිණං උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤාදිවාද උද්ධමාසාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොළඝති වජ්ඣති තෙ ච භොජනා සම්ඤ්චායමිණං කිමාගම්ම කිමාරබ්භ උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤාදිවාද උද්ධමාසාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොළඝති වජ්ඣති?

රූපි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති. අරූපි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති. රූපි ච අරූපි ච අත්තා හොති -පෙ- නෙව රූපි නාරූපි අත්තා හොති -පෙ-, අත්තවා අත්තා හොති -පෙ- අනන්ත වා අත්තා හොති -පෙ- අනන්ත වා අනන්තවා ච අත්තා හොති -පෙ- නෙවනන්තවා¹ නානන්තවා ච අත්තා හොති -පෙ- එකන්තසඤ්ඤා අත්තා හොති -පෙ- නානන්ත- සඤ්ඤා අත්තා හොති -පෙ- උරිත්තසඤ්ඤා අත්තා හොති -පෙ- අපාමාණසඤ්ඤා අත්තා හොති -පෙ- එකන්තසුඛි අත්තා හොති -පෙ- එකන්තසුඛි අත්තා හොති -පෙ- සුඛිදුකති අත්තා හොති -පෙ- අදුකතිසුඛි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණං සඤ්ඤාදිති නං පඤ්ඤාපෙනති.

මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් බමි කෙනෙකුත් තෙමේ ම විසිනි ඥානයෙන් දැන පසක් කොට පවසා නම්, යම් බමි කෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියන්නට තත්තත්තෙන් කියන්නාහු නම්, මේ - ගාමුරු වූ, සඵල බුදු කෙනෙකුත් විසින් ම නිසා සෙස්සවින් විසින් නො දක්කා හැකි වූ, සෙස්සවින් විසින් අවබෝධ නො කට හැකි වූ, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තකියෙන් බැසා ගත නො හැකි වූ, සිත් වූ, ප්‍රාඥයන් විසින් ම දැන හැකි වූ ඒ බමියෝ ය

72 මහණෙනි, අපරාන්තකල්පික වූ, අනාගත සකානුවරම්පරාව නාමොදාසච්ච වශයෙන් වරදවා කල්පනා කොට ගත්, ඒ අනාගත සකන්ධපරම්පරා කොටස අනුවා පහළ කොට ගත් දෘෂ්ටි ඇති, ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්ත මතු අනාගත සකානුවරම්පරා කොටස ඇරැඹා කරුණු සුසාලිසෙකින් නොයෙක් වැදෑරුම් දෘෂ්ටිප්‍රකාශක වචන කියත් ඒ හවත් මහණවලුණෝත් කුමක් නිසා කිමෙකැ එල්ලා අපරාන්තකල්පික වූවෝ, අපරාන්තක අනුවා සිය දෘෂ්ටි ඇත්තෝ සුසාලිස් කරුණෙකින් අපරාන්තක ඇරැඹා නොයෙක් වැදෑරුම් දෘෂ්ටි-ප්‍රකාශක වචන කියත් ද? යත්.

73 මහණෙනි, උග්ගාසාගතික වූ ('මරණින් මතු ආත්මය ඇතැ'යි කියන) 'ඒ ආත්මය සංඥ ඇත්තෙකැ'යි දෘෂ්ටි ගත් ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්ත මතු මරණින් මත්තෙහි වූ ආත්මය සංඥ ඇත්තක්හු කොට කරුණු සොළොසෙකින් පණවත් ඒ හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා කුමක් ඇරැඹා 'මරණින් මත්තෙහි ආත්මය සංඥ යැ' යි දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වස්තු සොළොසෙකින් මරණින් මත්තෙහි ආත්මය සංඥවත් කොට පණවත් ද? යත්

කෙනෙක් 'ආත්මය රූපවත් ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ ඇත්තේ යැ' යි පණවත් ඇතැම් කෙනෙක් 'ආත්මය රූපවත් නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ ඇත්තෙකැ' යි පණවත්. අන් කෙනෙක් 'ආත්මය රූපීන් වේ, අරූපීන් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය රූපයක් ඇත්තෙක් ද නො වේ, රූපයක් නැත්තෙක් ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත්. තවත් කෙනෙක් 'ආත්මය (එය පැතිරු ඇති ප්‍රදේශ වශයෙන්) කෙළවරක් ඇත්තෙක, එහෙත් මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් තවත් කෙනෙක් 'ආත්මය (පැතිරු පැවැති ප්‍රදේශ වශයෙන්) කෙළවරක් නැත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ සහිත යැ' යි පණවත් අන් කෙනෙක් 'ආත්මය (උඩු යැටි දෙදිනින්) සීමාසහිත ය, සරසින් සීමාරහිත ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් අන් කෙනෙක් 'ආත්මය (ප්‍රදේශවශයෙන්) සීමාවක් ඇත්තෙක් ද නො වේ, නැත්තෙක් ද නො වේ. මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය ඒකාකාර සංඥ ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය තාත්වික සංඥ ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය ප්‍රමාණ වශයෙන් නොමඟත් සංඥ ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය අප්‍රමාණසංඥ ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් ඇතැම්හු 'ආත්මය ඒකාන්ත සැප ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් ඇතැම්හු 'ආත්මය ඒකාන්ත දුක් ඇත්තේ ය, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහර කෙනෙක් 'ආත්මය සුව ද දුක් ද ඇත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත් සමහරු 'ආත්මය සුව ද දුක් ද යන දෙක ම නැත්තෙක, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සංඥ යැ' යි පණවත්.

74 මහණෙනි, ‘මරණින් මතු ආත්මය ඇතැයි එය සසංඥා යැ’ යි දුෂ්ටි ගත් ඒ මහණුවුණෝ මේ සොළොස් කරුණින් මරණින් මතු සංඥා සහිත වූ ආත්මයක් පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ ‘මරණින් මතු සංඥා සහිත ආත්මයක් ඇතැයි’ දුෂ්ටි ගත්තෝ සංඥා ඇති ආත්මයක් පණවත් ද, ඒ සියල්ලෝ මේ වස්තු සොළොසින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා වස්තුවෙකින් හෝ එය පණවත්. මෙයින් පිටත් කරුණෙක් ඔවුනට නැත

75 මහණෙනි, ‘මේ දුෂ්ටිසථානයෝ මෙසේ ගන්නා ලද්දේ, මේ සේ පරාමාෂට වූවෝ, මෙවැනි විපාක ගති ඇත්තෝ, මෙවැනි පර ලොචි ඇත්තෝ වන්නාහ’ යි ඒ කාරණය තථාගත තෙමේ දැනී තථාගත තෙමේ එයත් දැනී, එයින් වැඩි තරම් දැන් දැනී හේ ඒ තමාගේ දැන්ම ද තාමණාදින් දැනී කොට නො ගනී එසේ දැනී කොට නො ගන්නා ඔහු පිසින් තමා ම කෙලෙස් නිවීම දන්නා ලද්දේ ය (අන් තොවූවෝ යම් සැප වේදනා පතා දුෂ්ටි ගනිත් තම ඔවුන්ගේ ඒ) වේදනාවන්ගේ කට ගැන්ම ද විනාශය ද ආශ්වාදය ද ආදීනවය ද නිශ්ශරණය ද තත් වූ පරිදි දැනීමෙන් ඒ තථාගත තෙමේ උපාදාන රහිත වූ මිදුණේ වෙයි

76 මහණෙනි, තථාගත තෙමේ යම් බමි කෙනෙකුත් තෙමේ ම දැන පසක් කොට පථසා තම්, යම් බමි කෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණය මොනොවට කියන්නට තැත් කරනුවෝ කියන්නෝ නම්, මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුර්දර්ශ වූ දුරනුබෝධ වූ ශාන්ත වූ ප්‍රණීත වූ අතකීවමර වූ නිපුණ වූ පණකිතවෙදු වූ බමියෝ ය

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ ය.

77 මහණෙනි, උභාමාසාතනික අසඤ්ඤාවාද ඇති (මරණින් මතු ආත්මය අසංඥා යැ යි පණවන) ඇතැම් මහණබමුණු කෙනෙක් ඇත්තාහ ඔහු මරණින් පසු සංඥරහිත ආත්මයක් කරුණු අවෙකින් පණවත්. ඒ භවත්තු කුමක් නිසා කුමක් ඇරඹූ උභාමාසාතනික අසඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ මරණින් පසු සංඥරහිත ආත්මයක් කරුණු අවෙකින් පණවත්ද? යත්.

78 මහණෙනි, ඇතැම්හු “ආත්මය රූපවත් ය, මරණින් පසු නො බිඳෙන්නේ ය හෙවත් නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් ඇතැම් කෙනෙක් “ආත්මය අරූපි ය, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් ඇතැම්හු “ආත්මය රූපවත් ද රූපරහිත ද වෙයි, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් ඇතැම්හු “ආත්මය රූපවත් ද නො වේ, අරූපි ද නො වේ, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත්. සමහරු “ආත්මය අන්තයක් ඇත්තේ වෙයි, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තරහිත යැ යි, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තවත් ද අන්තන ද වේ, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය අන්තවත් ද නො වේ, අන්තන ද නො වේ, මරණින් පසු නිත්‍ය ය, අසංඥා යැ” යි පණවත්

79 ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණව්‍යාභමණා උද්ධමාසාතනිකා අසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උද්ධමාසාතනිකා අසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව අට්ඨති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරොත නඤ්ඤි ඉතො ඛතිද්ධා

80. කසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති -පෙ- යෙහි තථාගතස්ස යථාභාවං වණණං සමමා වදමානා විදෙය්‍යං

81. සතති භික්ඛවෙ එකෙ සමණව්‍යාභමණා උද්ධමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති තෙ ව භොතෙතො සමණව්‍යාභමණා නිමග්ගමි කිමාරබ්බ උද්ධමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති

82 “රුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි” ති නං පඤ්ඤාපෙනති. ‘අරුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘රුපි ව අරුපි ව අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘නෙවරුපි නාරුපි අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘අනත්තවා අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘අනත්තවා ව අනත්තවා ව අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති ‘නෙවනත්තවා නානත්තවා අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි’ ති නං පඤ්ඤාපෙනති

83 ඉමෙහි ඛො තෙ භික්ඛවෙ සමණව්‍යාභමණා උද්ධමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති යෙ හි කෙව් භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උද්ධමාසාතනිකා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදාදි උද්ධමාසාතනා නෙවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව අට්ඨති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරොත නඤ්ඤි ඉතො ඛතිද්ධා

84. කසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති -පෙ- යෙහි තථාගතස්ස යථාභාවං වණණං සමමා වදමානා විදෙය්‍යං

79 මහණෙනි, උද්ධමාසාතනික අසංකල්පවාද ඇති ඒ මහණවලුණෝ මේ අට කරුණින් මරණින් මතු සංඥ රහිත ආත්මයක් පණවත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් උද්ධමාසාතනික අසංකල්පවාද ඇත්තෝ මරණින් මතු අසංඥ ආත්මයක් පණවන්නෝ නම්, ඒ සියල්ලෝ ම මේ අට කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත් කරුණෙක් ඔවුනට නැත

80 මහණෙනි, තපාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි ම වූ ගුණය මොනොවට කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, . මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුද්දිය වූ කරුණු සි

81 මහණෙනි, උද්ධමාසාතනික නෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇති ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් මරණින් මතු සංඥ නොමැති වූත් අසංඥ නොවූත් ආත්මයක් අට කරුණෙකින් පණවත්

ඒ හවත් මහණවලුණෝ කුමක් නිසා, කුමක් අරමුණු කොට, උද්ධමාසාතනික නෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇත්තෝ, මරණින් මතු අසංඥත් නො වූ සසංඥත් නො වූ ආත්මයක් අට කරුණෙකින් පණවත් ද? යත්

82 “ආත්මය රූපවත් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, අසංඥත් නො ම වේ, සසංඥත් නො වේ යැ” යි සමහරු පණවත් සමහරු “ආත්මය අරූපි වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය රූපිත් අරූපිත් වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥත් අසංඥත් නො ම වේ” යැ යි පණවත්. සමහරු ආත්මය අරූපි ම ද අරූපි ම ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ම ද අසංඥ ම ද නො වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සසීම (සීමාසහිත) වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො ම වේ යැ” යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සසීම ද අසීම ද නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥ ද අසංඥ ද නො ම වේ” යැ යි පණවත් සමහරු “ආත්මය සීමාසහිත මත් නො වේ, සීමා රහිත මත් නො වේ, මරණින් මතු නිත්‍ය ය, සසංඥත් අසංඥත් නො ම වේ” යැ යි පණවත්.

83 මහණෙනි, උද්ධමාසාතනික නෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇති, ඒ මහණවලුණෝ මේ අට කරුණින් මරණින් මතු සසංඥ ද අසංඥ ද නො වූ ආත්මයක් පණවත් මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උද්ධමාසාතනික නෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤි වාද ඇත්තෝ, මරණින් මතු සංඥ සහිත ම නො වූත් සංඥ රහිත ද නො වූත් ආත්මයක් පණවන්නෝ නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ අට කරුණින් ම හෝ මොවුන් අතුරෙන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත්. මෙයින් පිටත් කි කරුණෙක් ඔවුනට නැත

84 මහණෙනි, ඒ කාරණය . තපාගත නෙමේ දැනි මහණෙනි, යම් කෙනෙක් තපාගත බුදුහුගේ ඇති සැටියෙන් ම වූ ගුණය කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම් මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුද්දිය වූ . කරුණු සි

85 සනති භික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ණාගමණො උචෙත්ථවාදා සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති සත්තංභි වජ්ඣති තෙ ව තොනොනා සමණ්ණාගමණො කිමාගමම කිමාරබ්භ උචෙත්ථවාදා සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති සත්තංභි වජ්ඣති ?

86 ඉධ භික්ඛවෙ එකචෙවා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා එවංවාදී හොති එවංදිට්ඨි 'යතො ඛො හො අයං අත්තා රුපි වානුමමහාභුතිකො මාතෘපෙතතිකසමහාවො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

87. තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි නෙසො නැපීති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා දිබ්බො රුපි කාමාවචරො කාමලිඛිකාරො¹තාරහනෙධා, තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

88 තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි න සො නැපීති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා දිබ්බො රුපි මනොමයො සබ්බඛතපච්චිඛි අභිතිජ්ඣෙයො තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

89 තමඤ්ඤා එවමාහ 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං නිං වදෙසි නෙසො නැපීති වදාමි. නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති. අපි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො රූපඤ්ඤානං සමතිකකමා පටිකසඤ්ඤානං අත්තමා² නානාත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරො අනතොනා අකාසොති ආකාසානසඤ්ඤාතො තං නිං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි පස්සාමි සො ඛො හො අත්තා යතො කායස්ස හෙදා උච්ඡිජ්ජති විතස්සති න හොති පරමමරණො. එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා සමමා සමුච්ඡින්නො හොති' ති ඉතෙථකෙ සතො සත්තාස්ස උචෙත්ථං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති

1 කාමලිකාරාහාර සපකා, මිජසං.

2 අත්ථිකාමා, මිජසං.

85 මහණෙනි, උචේදදූපටික වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙනෙක් ඇත්ත ඔහු විද්‍යමාන වූ සත්ත්වයාගේ මුල්යුත් වීම, විනාශය, භව විගමය කරුණු සහෙකින් පණවත් ඒ භවත් මහණවලුණෝ කුමක් කියා කුමක් අරමුණු කොට උචේදදූපටික වූවෝ ඇති සත්ත්වයන් සිද්ධි, වැනැස්ම, නො පැවැත්මට පැමිණීම සත්කාරුණෙකින් පණවත් ද ? යත්.

86 මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දූෂිට ඇත්තේ ජෙ (කෙසේ ද ? යත්) “පිත්ථත, යම් හෙයකින් මේ ආත්මභාවය රූපවත් ද, සතර මහා භූතයන්ගෙන් නිපන්නේ වේ ද, මාපියත්ගේ ශුක්‍රශෝනිතයෙන් භට්ඨත්තේ ජෙ ද, කරුණු කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සිද්ධි ද, වැනැස්ම ද, මරණින් මත්තෙහි නො වේ ද, පිත්ථත, මෙ පමණෙකින් ම මේ ආත්මභාවය මුළු මතින් ම සිද්ධි ගියේ වේ” යනු සි මෙසේ සම්භරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්

87 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මතින් සුන් නො වේ භවත, රූප වූ, කාමාවචර දෙව්ලෝ සයට ඇතුළත්, කබලිකාර ආහාර චලදත, දිව්‍ය වූ අත් ආත්මයෙක් ඇත නෝ එය නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, එකී දිව්‍යත්මය යම් හෙයකින් කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සිද්ධි යන්නේ ද, වැනැස්මත්-නේ ද, මරණින් මතු නො වන්නේ ද, මෙ පමණින් ම මේ ආත්මය මුළු මතින් සුන් වේ” යනු සි මෙසේ සම්භරු විද්‍යමාන වූ සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්

88 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය මෙය නැතැයි නො කියමි භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මතින් සුන් නො වෙයි භවත, රූප වූ, (ධ්‍යාන) සිතීන් උපත්, සියලු අභපසභ ඇති, නො පිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති, දිව්‍ය වූ අත් ආත්මයෙක් ඇත්තේ ම ය එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, ඒ ආත්මය යම් හෙයකින් ඒ කය බිඳීමෙන් සිද්ධි යේ ද, වැනැස්ම ද, මරණින් මතු නො වේ ද, භවත, එතෙකින් ම මේ ආත්මය මුළු මතින් සුන් වූයේ වේ” යනු සි මෙසේ සම්භරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්.

89 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු ද්‍රවත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළු මතින් සුන් නො වේ භවත, කැම ලෙසින් ම රූපසංඝ ඉක්මිමෙන්, ප්‍රතිසංඝ නිරුභි වීමෙන්, නානාකිසංඝ නො මෙතෙකි කිරීමෙන්, ‘අයස අනන්ත’ යැයි ධ්‍යාන වඩා ආයාසානන්තයකන භූමියට පැමිණි අන්‍ය ආත්මයෙක් ඇත එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, එකී ආත්මය වනාහි ඒ (නාම) කය බිඳීමෙන් සිද්ධි යේ, වැනැස්ම, මරණින් මතු නො වේ” යනු සි මෙසේ සම්භරු විද්‍යමාන වූ සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවවිගමය පණවත්.

[illegible]

91 නම්ඥෙහි එවිමග්ග ‘අපි ඩො හො එසො අත්තා සං කිං. වදෙසි න සො නඤ්ඤි වදාමි නො ව ඩො හො අගං අත්තා එත්තාචතා. සම්මා සම්මුච්ඡිත්තා. හොති අපි ඩො හො අඤ්ඤා අත්තා සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්ඤායත්තං සම්මත්තසම්ම නඤ්ඤි කිංඤ්ඤිති ආකිංඤ්ඤායත්තනුපගො තං කිං න ජානාසි න පසාසි නම්ඥා ජානාමි පසාසිමි සො ඩො හො අත්තා යතො ඤායසං හෙදා උච්ඡිජ්ජති විනාසාති න හොති පරමමරණං එත්තාචතා ඩො හො අගං අත්තා සම්මා සම්මුච්ඡිත්තො හොති’ති ඉද්ධපෙන සත්තං සත්තස්ස උචෙඤ්දං විනාසං විහවං උඤ්ඤපෙත්තති

92 තම්බෙදෙස්ස එවමාගා ‘අපි බොහෝ සේ අතහැර යාමට
 වෙදෙහි නෙතෙසා නැති වී වැටීම, නොව බොහෝ අය අතහැර එතැනට
 සමාගම් සමුළුවී නොයා හොඳින් අපි බොහෝ අයෙකු අතහැර සබ්බසො
 ආකීඤ්ඤායනාදි සම්මිකානුම සනාතමයා පරිනිවේදනාදි
 නෙවසාදි සාසනාදි සාසනාදි සාසනාදි සාසනාදි සාසනාදි සාසනාදි සාසනාදි
 ජාතාමි පසාමි සො බොහෝ අතහැර යාමට කාලසායනෙදී උච්ඡිද්ධ
 විනාශයක් නොයා පරමාර්ථයා එතැනට යාමට සො අය අතහැර සමාගම්
 සමුළුවී නොයා හොඳින් ඉතෙමන සනාතයා පරිනිවේදනාදි විනාශය
 විනාශය පරිනිවේදනාදි

[illegible]

94 කිසිදු භික්ෂුවකුට තමාගේ පරිත්‍යාගය - පෙර - ගෙවී තිබියදීත් භික්ෂුවකුට වන්දනා කිරීමට අවස්ථාවක් නොමැත.

95 සතර්ති කිකතිවේ එකෙ සමණවුහමණා දිව්යිබමමතිබ්බානවාද සතො සතතස්ස පරමදිව්යිබමමතිබ්බානං පඤ්ඤපෙතනී පඤ්ඤිති වජ්ඣති ණෙ ව ණොතෙනා සමණවුහමණා කීමාගමම කීමාරබ්බ දිව්යිබමමතිබ්බානවාද සතො සතතස්ස පරමදිව්යිබමමතිබ්බානං පඤ්ඤපෙතනී පඤ්ඤිති වජ්ඣති ?

90 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය, එය නැත්තේ යැ”යි නො කියමි භවත, එතෙකුදු වුවත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුල්සුන් නො වෙයි භවත, භෑම ලෙසින් ම අනන්ත ආකාශ අරමුණ ඉක්මැ ‘විඤ්ඤාන අනන්තය’ යි සමාධි වඩා විඤ්ඤානන්තායතනභූමියට පැමිණ සිටින අන් ආත්මයෙක් ඇත නෝ එය නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, එකී ආත්මය යම් තෙයකින් ඒ (නාම) කය බිඳී යෑමෙන් මුල් සිඳි ගේ ද, වැනැසේ ද, මරණින් මත්තෙහි නො වේ ද, භවත, මෙතෙකින් මේ ආත්මය මුළුමනින් සුන් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

91 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය, එය නැත්තේ යැ”යි නො කියමි “භවත එතෙකුදු වුවත් ඒ ආත්මය මෙතෙකින් මුළුමනින් සුන් නො වේ භවත, භෑම ලෙසින් විඤ්ඤානන්තායතනභූමිය ඉක්මැ, ‘කිසිත් නැතැ’ යි සමාධි වඩා ආකිංඝානා-යතනභූමියට පැමිණ සිටින අන් ආත්මයෙක් ඇත එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, ඒ ආත්මය ඒ නාම කය බිඳීමෙන් සිඳෙන බැවින්, වැනැසෙන බැවින්, මරණින් මත්තෙහි නො වන බැවින් භවත, මෙතෙකින් මේ ආත්මය මුළුමනින් සුන් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

92 ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන ඒ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි වැලි දු භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් මුළුමනින් සුන් නො වේ භවත, භෑම පරිද්දෙන් ආකිංඝානා-යතනභූමිය ඉක්මැ, ‘මෙය ශාන්තය, මෙය උතුම්’ යි සමාධි වඩා නෙවසංඤ-නායාඤ්ඤාමයට පැමිණ සිටින අන් ආත්මයෙක් ඇත්තේ ම ය එය නෝ නො දකී, නො දකී එය මම් දකිමි, දකිමි භවත, ඒ ආත්මය ඒ නාම කය බිඳීමෙන් සිඳී යන බැවින්, වැනැසෙන බැවින්, මරණින් මත්තෙහි නො වන බැවින් මෙතෙකින් ම, භවත, මේ ආත්මය මුළුමනින් සුන් වේ” යනු යි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත්

93 මහණෙනි, ඒ මහණවලුන් උචේදදූෂටි ඇත්තෝ මේ කරුණු සතෙකින් විද්‍යමාන සත්ත්වයා ගේ උචේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය පණවත් මහණෙනි, යම් උචේදදූෂටික මහණවලුන් කෙනෙක් විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උචේදය, විනාශය, විනවය පණවත් නම් ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු සහිත් ම හෝ මොවුනතුරෙත් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත කරුණෙක් ඔවුනට නැත

94 මහණෙනි, ඒ කාරණය තථාගත තෙමේ දකී තථාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ ගැඹුරු වූ දුදීර්ශ වූ කරුණු යි

95 මහණෙනි, දෘවංගමනිථිථිඤ්ඤාමය ගත් සමහර මහණවලුන් කෙනෙක් ඇත්ත ඔහු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදෘවංගමනිථිථිඤ්ඤාමය කරුණු පසෙකින් පණවත් ඒ භවත් මහණ වලුන් කුමක් නිසා කුමක් ඇරැබූ දෘවංගමනිථිථිඤ්ඤාමය ගත්තෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයා ගේ පරමදෘවංගමනිථිථිඤ්ඤාමය කරුණු පසෙකින් පණවත් ද’ යත්.

96. ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා එවංවාදී
හොති එවංදිට්ඨි 'යතො ඛො හො අයං අත්තා පඤ්චති කාමගුණෙහි
සමපට්ඨො සමඛිහිහුත්වා පරිවාරෙති, එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා
පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉත්ථෙකෙ සතො සත්තස්ස
පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

97 තමඤ්ඤා එවමාන 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං තිං
වදෙසි තෙසො නත්ථිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා
පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පතොතා හොති තං කිස්ස හෙතු ' කාමා හි ඡො
අතිච්චා දුක්ඛා විපරිණාමධම්මා තෙසං විපරිණාමඤ්ඤාචාභාවා උපපජ්ජන්ති
යොකපරිදෙවදුක්ඛසද්ධනස්සුපායායා යතො ඛො හො අයං අත්තා
විච්චෙව කාමෙහි විච්චි අනුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිවාරං
විචෙකජං පිතිත්ථුං පඨමං කුතං උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛො
හො අයං අත්තා පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉත්ථෙකෙ
සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

98 තමඤ්ඤා එවමාන 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං තිං
වදෙසි තෙසො නත්ථිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා
පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පතොතා හොති තං කිස්ස හෙතු ' යදෙව තත්ථ
විතක්කිතං විවාරිතං එතනෙනතං ඔදාරිකං අක්ඛායති යතො ඛො හො
අයං අත්තා විතක්කවිවාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සමපසාදනං චේතනො
එකාදිභාවං අවිතක්කං අවිවාරං සමාධිජං පිතිත්ථුං දුතියං කුතං
උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා පරමදිට්ඨංගම-
නිබ්බානං පතොතා හොති'ති ඉත්ථෙකෙ සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගම-
නිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති

99. තමඤ්ඤා එවමාන 'අපි ඛො හො එසො අත්තා යං තිං
වදෙසි තෙසො නත්ථිති වදාමි නො ව ඛො හො අයං අත්තා එත්තාවතා
පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං පතොතා හොති තං කිස්ස හෙතු ' යදෙව තත්ථ
පිතිතං චේතනො උබ්බිලාචිතත්තං එතනෙනතං ඔදාරිකං අක්ඛායති
යතො ඛො හො අයං අත්තා පිතියං ව විරාගා උපෙක්ඛකො ව විහරති
සතො ව සමපජානො තුඛං ව කාශයනි පටිසංචෙදෙති, යත්තං අරියා
ආවික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා තුඛවිහාරීති තං තතියං කුතං උපසම්පජ්ජ
විහරති, එත්තාවතා ඛො හො අයං අත්තා පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං
පතොතා හොති'ති ඉත්ථෙකෙ සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨංගමමනිබ්බානං
පඤ්ඤාපෙනති

96 මහණෙනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් හෝ බ්‍රහ්මණෙක් නෝ මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දූෂි ඇත්තේ වෙයි (කෙසේ ද? යත්) “භවත, යම් තෙසකින් මේ අත්ඛට්‍ය පස්කම්කොටසින් සමර්පිත වැ (මොනොවට පිහිටා, ඇලී), සමන්විත වැ ඉදුරන් පිණවා ද, භවත, මෙතෙකින් ම මේ ආත්මය පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ වෙයි” යනු සි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයා පිළිබඳ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය පණවත්

97 බ්‍රහ්ම අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු වූවත්, භවත, එය මෙතෙකින් පරමදූෂටබ්‍රහ්මණයට පැමිණියේ නො වෙයි ඒ කවර හෙයින්? යත් භවත, පස්කම්හු වූ කලී අතීතාස හ, දුක්ඛ, පෙරළෙන සුළු හ මවුන් ගේ පෙරළීමෙන්, අත් පරිද්දෙකින් විෂමත් නෝ කැඩුම් වැලැපුම්, දුක් දෙමුත්, සිත කුලු දැඩි පෙළුම් උපදී භවත, යම් විටෙක මේ ආත්මය කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම අකුසල් දහමුත්ගෙන් වෙන් ව ම, විභිකසනිත විචාරසනිත, විෂම්කයන් උපන් ප්‍රිතියත් සුවයත් ඇති ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබ වෙසේ ද, භවත, මේ පමණකින් ම මේ ආත්මය පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ වේ” යනු සි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය පණවත්

98 බ්‍රහ්ම අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය මෙය නැතැයි නො කියමි එතෙකුදු වූවත්, භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ නො වෙයි ඒ කවර හෙයින්? යත් යම් බඳු වූ ම විභිකයෙක් විචාරයෙක් මේ ද, එයින් මෙය ඔදුරුක වැ වැටැහෙයි එහෙත් යම් විටෙක මේ ආත්මය විභිකවිචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමත් සිය සිත්සතත් වෙසෙසින් පහදවන, සිතැ එකඟ බව ඇති, විභික රහිත, විචාර රහිත, සමාසියෙන් උපන් ප්‍රිතිය හා සුවය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ ද, භවත, මේ පමණකින් මේ ආත්මය පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ වේ” යනු සි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය පණවත්

99 බ්‍රහ්ම අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ඇත්තේ ම ය එය නැත්තේ නො වේ. භවත, එතෙකුදු වූවත් මේ ආත්මය මෙතෙකින් පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ නො වේ ඒ කවර හෙයින්? යත් එහි යම් ප්‍රිතියෙක් සිතේ ඉල්ලුණු බවෙක් පේ ද, මෙයින් මේ දෙවෙනි ධ්‍යානය ඔදුරුක වැ (දළ වැ) වැටැහෙයි භවත, යම් විටෙක වතාසි මේ ආත්මය ප්‍රිතියෙහුත් වෙන් වීමෙන් උපේක්ෂාව ඇත්තෙක් ද වී, සිහි ද ඇත්තේ, නුවණින් දක්නේ වෙසේ ද, සුවයත් තම කයින් විදි ද, අංසියෝ යමක් හේතු කොට ගෙන බ්‍රහ්ම ‘මේ තෙමේ උපේක්ෂා ඇත්තේ ය සිහි ඇත්තේ ය සුවවිසුම් ඇත්තේ යැ’ යි කියත් නම්, ඒ තුන්වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ ද, භවත, මෙතෙකින් ම මේ ආත්මය පරම දූෂටබ්‍රහ්මණය ලැබුයේ වේ” යනු සි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණය පණවත්

100 තමඤ්ඤා එවමාහ ‘අභි බො හො එසසා අත්තා, යං කිං වදෙසි, තෙසො නාඨීති වදුමි නො ව බො හො අයං අත්තා එත්තාවතා පරමදිට්ඨාධම්මනිබ්බානං පනොතා හොති තං කිංසු කෙතු’ යදෙව තත්ථ ප්‍රබමිති වේතසො ආහොගො එත්තෙතනං ඔද්‍රාරිකං අකඩායති. යතො බො හො අයං අත්තා ප්‍රබසා ව පතානා දුක්ඛස්ස ව පතානා පුබ්බෙව සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්ථගමා¹ අදුක්ඛමිත්‍රං උපෙක්ඛායතිපාටිපුද්ධිං වතුත්ථං කිංතං උපසම්පජ්ජ පිහරති, එත්තාවතා බො හො අයං අත්තා පරමදිට්ඨාධම්මනිබ්බානං පනොතා හොති’ති ඉදෙථකෙ සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනාති

101 ඉමෙහි බො තෙ භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨාධම්මනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනාති පඤ්චති වජ්ජති යෙ හි කෙවි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා දිට්ඨාධම්මනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨාධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනාති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව පඤ්චති වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරො නාඨී ඉතො ඛිතිංඛා.

102 තසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති -පෙ- යෙහි තථාගතස්ස යථාභූවං වණණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

103 ඉමෙහි බො තෙ භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිතො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති වතුචන්තාරිසාය වජ්ජති. යෙ හි කෙවි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිතො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව වතුචන්තාරිසාය වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරො නාඨී ඉතො ඛිතිංඛා.

104 තසිදං භික්ඛවෙ තථාගතො පජානාති -පෙ- යෙහි තථාගතස්ස යථාභූවං වණණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

105 ඉමෙහි බො තෙ භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකපටිකා ව අපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිතො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති ආසට්ඨිතා වජ්ජති යෙ හි කෙවි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පුබ්බන්තකපටිකා ව අපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිතො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිහිතාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනාති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙතෙව ආසට්ඨිතා වජ්ජති, එතෙසං වා අඤ්ඤාතරො නාඨී ඉතො ඛිතිංඛා.

100. ඔහුට අනෙකෙක් මෙසේ කියයි “භවත, තා කියන මේ ආත්මය ආත්මයේ ම ය මෙය නැතැ යි නො කියමි එහෙත්, භවත, මේ ආත්මය මෙතෙකින් පරමදූෂටබ්‍රහ්මණිය ලැබුණේ නො වේ ඒ කවර හෙයින්? යන් එහි ‘සුව’ යැ යි (ධ්‍යානයෙන් නැගී සිටියහුගේ ඒ සුවයෙහි) සිතේ නැමුණුවෙකින් වේද, මෙයින් මේ ධ්‍යානය ඔබ්බට වැ (දළ වැ) වැටැණේ භවත, යම් විටෙක වතාසි මේ ආත්මය සුඛයාගේ ද ප්‍රභාණ-යෙන් දුඃඛයාගේ ද ප්‍රභාණයෙන්, පළමුවෙන් ම (කලින් ම) සොමිතස් දෙමිතස් දුරු වී යාමෙන්, දුක් නැති සුව නැති උපේක්ෂාසමාපි දෙකේ පිරිසිදුව ආති, සිවුවන ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ ද, භවත, මෙතෙකින් ම මේ ආත්මය පරමදූෂටබ්‍රහ්මණිය ලැබුණේ වේ” යනු සි මෙසේ සමහරු විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණිය පණවත්

101. මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ දූෂටබ්‍රහ්මණිය වැද ආත්මයෝ මේ කරුණු පසින් විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණිය පණවත්

මහණෙනි, යම් මහණකෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ දූෂටබ්‍රහ්මණිය වැද ආත්මයෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂටබ්‍රහ්මණිය පණවත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ කරුණු පසින් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය පණවත් මෙයින් පිටත්හි කරුණෙක් ඔවුනට නැත

102. මහණෙනි, ඒ කරුණ තරාගත තෙමේ දැනී යම් කෙනෙක් තරාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ගුණ මොනොවට කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ ගම්හිර වූ දුදීසි වූ කරුණු සි

103. මහණෙනි, ඒ මහණබමුණෝ අපරාන්තකල්පික වූවෝ (සාමන්‍යදූෂි වශයෙන් අනාගත සකකි කොටස කල්පනා කොට ගත් ලබ්ධි ආත්මයෝ), අපරාන්තය (අනාගත සකකි කොටස) අනුට ඇති කැරැ ගත් දූෂි ආත්මයෝ මේ කරුණු සුසංග්‍රිහයකින් අනාගත සකකි කොටස අරමුණු කොට අනේකවිධ අධ්‍යයනපද (දැනිතවාදප්‍රකාශන වචන) කියත් මහණෙනි, යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අපරාන්තකල්පික වූවෝ අපරාන්තානුදූෂිත වූවෝ අපරාන්තය (අනාගත සකකි කොටස) අරමුණු කොට දැනිතවාදප්‍රකාශන වචන කියත් නම්, ඔහු හැම මේ කරුණු සුසංග්‍රිහයන් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එසේ කියත් මෙයින් පිටත්හි කරුණෙක් ඔවුනට නැත

104. මහණෙනි, එය තරාගත තෙමේ දැනී යම් කෙනෙක් තරාගත බුදුහුගේ ඇති පරිදි වූ ම ගුණ කියනු කැමැත්තෝ කියන්නාහු නම්, මේ ඒ ගැමුරු වූ දුක සේ දක්ක යුතු වූ කරුණු සි

105. මහණෙනි, සුඵ්පානකල්පික වූ ද අපරාන්තකල්පික වූ ද ඒ මහණබමුණෝ අතීත සකකි පරම්පරා කොටස ද අනාගත සකකි පරම්පරා කොටස ද අරමුණු කොට මේ කරුණු දෙසැටින් අනේකවිධ දූෂිප්‍රකාශන වචන (දූෂිවාද හඟවන වචන) කියා පාත් මහණෙනි, සුඵ්පානකල්පික ද අපරාන්තකල්පික ද සුඵ්පානපරාන්තකල්පික ද සුඵ්පානානුදූෂිත ද වූ යම් මහණබමුණුකෙනෙක් සුඵ්පාන අපරාන්ත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂිප්‍රකාශන වචන කියා පාත් නම්, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම හෝ මොවුනතුරන් එක්තරා කරුණෙකින් හෝ එය කියා පාත් මෙයින් බැහැර වූ කරුණෙක් ඔවුනට නැත

106 තඤ්ඤං භික්ඛවෙ නථාගතො පජානාති ඉමෙ දිට්ඨිට්ඨානා එවං ආගතා එවං පරාමිට්ඨා එවංගතිනා භවිස්සන්ති එවංඅභිසම්පරායා'ති, තඤ්ඤා නථාගතො පජානාති තතො ව උත්තරිතරං පජානාති තඤ්ඤා පජානනං න පරාමිසති අපරාමිසතො චස්ස පච්චින්නඤ්ඤෙව නිබ්බුතී විදිතා වෙදනානං සමුදයඤ්ඤා අජායමඤ්ඤා අස්සාදඤ්ඤා ආදීනවඤ්ඤා නිස්සරඤ්ඤා යථාභූතං විදිති අනුපාදුරීමුත්තො භික්ඛවෙ නථාගතො

107 ඉමෙ ඛො තෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ගමිතූ උද්දසා දුරනුබොධා සන්තා පණීතා අතකතාවචරා නිපුණා පණ්ණිතවෙදනීයා, යෙ නථාගතො සයං අභිඤ්ඤා සමපිකන්ධා පවෙදෙති, යෙති නථාගතස්ස යථාභූතං වණණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යා

108 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති චතුති වජ්ජති, තදපි තෙසං භවතං සමණ්ඩ්‍රාහමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථ ඤිතමෙව

109 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා ඵකච්චසස්සතීකා ඵකච්චඅසස්සතීකා ඵසුච්චං සස්සතං ඵකච්චං අසස්සතං අත්තානඤ්ඤා ලොකඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙතති චතුති වජ්ජති, තදපි තෙසං භවතං සමණ්ඩ්‍රාහමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථ ඤිතමෙව

110 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා අත්තානන්තිකා අත්තානන්තං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙතති චතුති වජ්ජති, තදපි තෙසං භවතං සමණ්ඩ්‍රාහමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථ ඤිතමෙව

111 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා අමරාපිකෙතිකා තජ්ඣ¹ තජ්ඣ පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාපිකෙතිකා ආපජ්ජනති අමරාපිකෙතිකා චතුති වජ්ජති, තදපි තෙසං භවතං සමණ්ඩ්‍රාහමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිපථ ඤිතමෙව

1 තත්‍ර තත්‍ර කෙසුචි පොඤ්ඤා

106. මහණෙනි, 'මේ දූෂිතයානගේ මෙතෙක් ගන්නා ලද්දේ මෙසේ පරාමිෂ්ට වූවේ මේ බද්ධ (පරලොච්ච) ගති ඇතිසේ වන්නාය. මේ බද්ධ පරලොච්ච ඇතිසේ වන්නා හැ යි මේ කාරණය තර්කානුකූලව දකී. එය ද තර්කානුකූලව දකී. එයින් වැඩි ද දකී. ඒ දැන්ම ද තෘෂණාදූෂිතයෙකුගේ පරමාණිකය නොකෙරෙයි. එසේ පරමාණිකය නොකරන බව විසින් පරෝපදේශ රහිත වූ තමා කෙරෙහි ම නිවිඤ්ඤා දන්නා ලද්දේ ය. මේදනාවන්ගේ ඉපැදීම ද වැනැස්ම ද රසය ද දෙස ද නික්මුම් ද තතු වූ පරිදි දැන තර්කානුකූලව දකීන වූ ඥානයේ මේ

107. මහණෙනි, තර්කානුකූලව දකී යම් දහම් කෙනෙකුත් තෙතම ම වෙසෙසා දැන පසක් කොට ලොවට පවසා ද, යම් දහම් කෙනෙකුත් කරුණ කොට ගෙන තර්කානුකූලව දැන පරිදි ම වූ ඉන් මොනොවට කියනු කැමතිගේ කියන්නාහු ද, මොහු වනාහි ගැඹුරු වූ, දුක සේ දැක්ක හුණු වූ, දුක සේ අනුභව කට හුණු වූ, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තකිසෙත් බැස ගත නොගෙන, සිසුම් වූ, නුවණැත්තන් විසින් දැන හුණු වූ ඒ ධර්මයෝ ය

108. මහණෙනි, එහි (ඒ දූෂිතයාගේ අතුරෙහි) යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ශාස්තෘවාද ඇත්තෝ කරුණු සතරෙකින් ආත්මය ද ලෝකය ද ශාස්තෘ කොට පණවූ නම්, එය ද තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවන් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂණාවට පැමිණි (තෘෂණාසෙන් සමන්විත) ඒ දූෂිතයෙකුගේ (දූෂිතයාගේ හුරින් විදින ලද බැවින් වූ) පරිත්‍යාසයෙන්, වංචල බවෙන් ම ය

109. මහණෙනි, එහි ඒකාග්‍රාශීත්වය ද ඒකාග්‍රාශීත්වය ද වූ යම් මහණබමුණු කෙනෙක් කරුණු සතරෙකින් ආත්මය ද ලෝකය ද එක් කොටසක් ශාස්තෘත්වය එක් කොටසක් අශාස්තෘත්වය කොට පණවූ නම්, එය ද (එහි තතු) නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවන් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂණාවට පැමිණි බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සැලකීමෙන් ම ය

110. මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් තුළු අනාගත-ත්වය වාද ඇත්තෝ ලොව අනන්තය බව කෝ අනන්තය බව සතර කරුණෙකින් පණවූ ද, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවන් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂණාවට පැමිණි බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සැලකීමෙන් ම ය

111. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අමාරාවක්සේපන වාද ඇත්තෝ ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රත්ත විවාරන ලද්දෝ සතර කරුණෙකින් වාග්මිත්සේපනට අමාරාවක්සේපනට පැමිණෙත් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවන් මහණබමුණන්ගේ විදීමෙන්, තෘෂණාවට වූ බවින්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචලතාවෙන් ම ය.

112 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා අභිච්චසමුප්පානිකා අභිච්චසමුප්පානං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙතති ද්විති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

113 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිතො පුබ්බන්තං අරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිද්වන්තිපදාති අභිචදනති අව්ඨාරසති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

114 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා උද්ධමාසානතිකා සඤ්ඤාදිවාද උද්ධමාසානතා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති සොළසති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

115 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා උද්ධමාසානතිකා අසඤ්ඤාදිවාද උද්ධමාසානතා අසඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති අව්ඨති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

116 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා උද්ධමාසානතිකා තෙවසඤ්ඤාදිවාද උද්ධමාසානතා තෙවසඤ්ඤාදිං නාසඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤපෙතති අව්ඨති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව

117 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා උච්චේදවාද සතො සත්තාසා උච්චේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤපෙතති සත්තති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

118 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා දිට්ඨධම්මනිබ්බාතවාද සතො සත්තාසා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බාතං පඤ්ඤපෙතති පඤ්චති වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

119 නත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණා අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිතො අපරන්තං අරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිද්වන්තිපදාති අභිචදනති චතුර්වත්තාර්ථසාධ වජ්ජති, නදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාගමණානං අජානතං අපස්සතං වෙදසිතං, තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පජ්ඣතමෙව.

112 මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් අභිවිච්ඡමුප්පානන වාද ඇත්තෝ ආත්මයන් ලෝකයන් අභිවිච්ඡමුප්පානන ගැ (හේතු රහිත ව උපතා) යි කරුණු දෙකෙකින් පණවන් ද, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන්, තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචලතාවෙන් ම ය

113 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණුකෙනෙක් පුච්ඡානනකල්පිත වූවෝ, පුච්ඡානනානුදූෂ්ටික වූවෝ අටළොස් කරුණෙකින් අනිත්‍යඝනක පරමිපරා කොටස අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂ්ටිප්‍රකාශක වචන කියා පාන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාස-යෙන්, සසලබවෙන් ම ය

114 මහණෙනි, යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසාතනික සඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ මරණින් මතු සංඤී වූ ආත්මයක් සොළොස් කරුණෙකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාවෙන් ම ය

115 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසාතනික අසඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ කරුණු අටකින් මරණින් මත්තෙහි සංඤරහිත ආත්මයක් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, සායාලුමෙන් ම ය

116 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසාතනික නෙවසඤ්ඤාවාද ඇත්තෝ කරුණු අටකින් සංඤී නො ම වූත් අසංඤී නො ම වූත් ආත්මයක් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාවෙන් ම ය

117 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උච්චේදවාදී වූවෝ විද්‍යමාන වූ සත්‍යයාගේ උච්චේදය, විනාශය, භවිෂ්‍යමය කරුණු සතෙකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණාගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාවෙන් ම ය

118 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් දූෂ්ටිමිනිථිථිභාවාද ඇත්තෝ විද්‍යමානසත්‍යයාගේ පරමදූෂ්ටිමිනිථිභාවය කරුණු පහකින් පණවන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණ බමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාස-යෙන්, වංචල බවෙන් ම ය

119 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අපරාත්තකල්පික වූවෝ, අපරාත්තානුදූෂ්ටික වූවෝ කරුණු ප්‍රසාදිසෙකින් අනාගත ඝනක පරමිපරා කොටස ඇරැඹූ අනේකවිධ දූෂ්ටිප්‍රකාශක වචන කියා පාන් ද, එයත් එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ භවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය තෘෂ්ණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, වංචල බවෙන් ම ය

120 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො පුබ්බන්තකපටිකා ච අපරන්තකපටිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානු-දිට්ඨිනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකච්ඡිතානි අභිද්‍රව්‍යතිපදානි අභිවදන්ති දොසට්ඨියා වදන්ති, තදපි තෙසං භවතං සමණව්‍යාහමණානං අජානනං අපයානං වෙදගිතං, තණ්හාගතානං පරිතගිතවිපථඤ්ඤාමෙව

121. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො සංස්කරවාදා සංස්කරං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

122. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො එකච්චසංස්කරිකා එකච්චඅසංස්කරිකා එකච්චං සංස්කරං එකච්චං අසංස්කරං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

123. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුභි වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

124 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො අමරාවිකේධිකා තත් තත්ථ පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවිකේධපං ආපජ්ජන්ති අමරාවිකේධපං චතුභි වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

125 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො අභිච්චසමුප්පන්නා අභිච්චසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති දොසි වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා.

126 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකච්ඡිතානි අභිද්‍රව්‍යතිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසති වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

127 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උග්ගමාසාතනිකා සඤ්ඤාදිවාදා උග්ගමාසාතනා සඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සොළසති වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා

128. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමණො උග්ගමාසාතනිකා අසඤ්ඤාදිවාදා උග්ගමාසාතනා අසඤ්ඤාදිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වදන්ති, තදපි එස්සපච්චයා.

120 මහණෙනි, එහි පුජානතකල්පික වූ ද, අපරානතකල්පික වූ ද, පුජානතාපරානතකල්පික වූ ද, පුජානතාපරානතානුදූෂිත වූ ද, යම් මහණ-බමුණු කෙනෙක් දෙසැටින් කරුණින් පුජානත අපරානත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වචන කියා පාත් නම්, එය ද එහි තතු නොදන්නා නොදන්නා ඒ හවත් මහණබමුණන්ගේ වේදනාවෙන් ම ය. තෘණෝපගත වූ ඔවුන්ගේ පරිත්‍යාසයෙන්, විෂපඤ්ඤාවෙන් ම ය.

121 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් ශාඛිතදූෂිත ඇත්තෝ සතර කරුණෙකින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාඛිත කොට පණවත් ද, (එසේ පැණැවීමට කරුණු වූ) ඒ (දූෂිතාභාවය) වේදනාව ද (භයානතයන් නිසා සිතා උපදනා) සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

122 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් ඒකත්‍යශාඛිත-කික ද ඒකත්‍යඅශාඛිතක ද වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් එක් කොටසක් ශාඛිත ද එක් කොටසක් අශාඛිත ද කොට කරුණු සතරෙකින් පණවත් නම්, එයට කරුණු වූ ඒ වේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

123 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අත්‍යානතනික-වාද ඇත්තෝ ලෝකය පිළිබඳ සසීම අසීම බව කරුණු සතරෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

124 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අමරාවික්ෂේපක වූවෝ ඒ ඒ කරුණෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලදුවෝ ම සතර කරුණෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරාවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් ම වේ.

125 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අභිවිච්ඡාමුප්පත්තික වූවෝ ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ ම පහළ වූවන් කොට කරුණු දෙකෙකින් පණවත් ද, එසේ පැණැවීමට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

126 මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් පුජානතකල්පික වූවෝ පුජානතානුදූෂිත වූවෝ පුජානතය අරමුණු කොට අවලෝච්ඡා කරුණෙකින් අනේකවිධ දූෂිතප්‍රකාශක වචන කියා පාත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

127. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසානනික සංකල්පවාද ඇත්තෝ, මරණින් මත්තෙහි සොළොස් කරුණෙකින් සංඥාවන් වූ ආත්මය පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

128. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභිමාසානනික අසංකල්පවාද ඇත්තෝ මරණින් මත්තෙහි සංඥාමය ආත්මයක් කරුණු අටෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂිතවේදනාව ද සපයීමෙන් ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

129 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො උග්ගමාසානතිකා නෙවසඤ්ඤිකාසඤ්ඤිවාදා උග්ගමාසානනා නෙවසඤ්ඤිං නාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨති වජ්ජති, තදපි එස්සපච්චයා.

130. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො උච්ඡේදවාදා සතො සත්තස්ස උච්ඡේදං විතාසං විහවං පඤ්ඤාපෙනති සත්තති වජ්ජති, තදපි එස්සපච්චයා.

131. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො දිට්ඨධම්මතිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මතිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්ඤති වජ්ජති, තදපි එස්සපච්චයා.

132 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකපිතිකාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනති චතුචන්තාරිසාය වජ්ජති, තදපි එස්සපච්චයා.

133. තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො පුබ්බන්තකපටිකා ව අපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තානු-දිට්ඨිනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකපිතිකාති අභිවුත්තිපදාති අභිවදනති ආංසට්ඨියා වජ්ජති, තදපි එස්සපච්චයා.

134 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

135 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො එකච්චසස්සතිකා එකච්චඅසස්සතිකා එකච්චං සස්සතං එකච්චං අසස්සතං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

136 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලොකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

137 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාහමිණො අමරාරිකෙඛපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤාං පුට්ඨා සමානා වාචාවිකෙඛපා ආපජ්ජන්ති අමරාරිකෙඛපං චතුති වජ්ජති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තීති නෙතං ධානං විජ්ජති.

129. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උභයමාසානික නෙවසඤ්ඤාසංකල්පවාද ඇත්තෝ මරණින් මත්තෙහි සංඤින් නො ම වූ අසංඤින් නො ම වූ ආත්මයක් කරුණු අවෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂ්ටවේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් වේ

130. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් උච්චේදවාද ඇත්තෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ උච්චේදය, විනාශය, භවවිගමය කරුණු සහෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂ්ටවේදනාව ද සපර්ශ-ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ

131. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් දූෂ්ටධර්මනිවාරණවාද ඇත්තෝ විද්‍යමාන සත්ත්වයාගේ පරමදූෂ්ටධර්මනිවාරණය පස් කරුණෙකින් පණවත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂ්ටවේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් වේ

132. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අපරාන්තකල්පික වූවෝ, අපරාන්තානුදූෂ්ටික වූවෝ අපරාන්තය (අනාගත සකකි පරම්පරා කොටස) ඇරැඹූ කරුණු සුසාමියෙකින් අනේකවිධ දූෂ්ටිප්‍රකාශන වචන කියා පාත් ද, එයට කාරණ වූ දූෂ්ටවේදනාව ද ස්පර්ශ ප්‍රත්‍යයයෙන් වේ.

133. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පික ද අපරාන්තකල්පික ද පුළුන්තාපරාන්තකල්පික ද වූවෝ, පුළුන්ත අපරාන්ත අනුවෑ පාල කළ දූෂ්ට ඇත්තෝ අතීත සකකි පරම්පරා කොටසත් අනාගත සකකි පරම්පරා කොටසත් අරමුණු කොට දෙසැටක් කරුණුවලින් අනේකවිධ දූෂ්ටිප්‍රකාශන වචන කියත් ද, එයට කරුණු වූ දූෂ්ටවේදනාව ද ස්පර්ශප්‍රත්‍යයයෙන් වේ

134. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් ශාශ්වතදූෂ්ටික වූවෝ කරුණු සහරෙකින් ආත්මයත් ලොකයත් ශාශ්වත කොට පණවත් ද, ඔහු වූ කලී ඒ දූෂ්ටාභ්‍යාදය ස්පර්ශයෙන් තොර වූ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යමාන නො වේ

135. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් එකත්‍යශාශ්වතීක එකත්‍යඅශාශ්වතීක වූවෝ සතර කරුණෙකින් ආත්මයත් ලෝකයත් කොටසක් ශාශ්වතත් කොටසක් අශාශ්වතත් කොට පණවත් නම්, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දූෂ්ටාභ්‍යාදය විදින්නාහ යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නො වේ.

136. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අත්තානන්තික වාද ඇත්තෝ කරුණු සහරෙකින් ලෝකය පිළිබඳ සසීම අසීම බව පණවත් ද, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දූෂ්ටවේදනාව විදින්නාහ යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නො වේ

137. මහණෙනි, එහි යම් මහණබමුණු කෙනෙක් අමරාවික්ෂේපක වූවෝ ඒ ඒ විෂයයෙහි ප්‍රශ්න විචාරන ලදුවෝ ම සතර කරුණෙකින් වාග්වික්ෂේපයට අමරාවික්ෂේපයට පැමිණෙත් ද, ඔහු කලී ස්පර්ශයෙන් තොර වූ ඒ දූෂ්ටවේදනාව විදින්නාහ යන මේ කාරණය නැත්තේ ය.

138 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො අභිච්චසමුප්පනනිකා අභිච්චසමුප්පනං අත්තානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති අභිච්ච වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

139 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො පුබ්බන්තකපටිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනො පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිච්චනපදාති අභිච්චදනති අභිච්චසති වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසං-වෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

140 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො උග්ගමාසාතනිකා සඤ්ඤද්විදාදා උග්ගමාසාතනා සඤ්ඤද්විං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සංග්‍රහසති වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

141 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො උග්ගමාසාතනිකා අසඤ්ඤද්විදාදා උග්ගමාසාතනා අසඤ්ඤද්විං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අභිච්ච වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

142 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො උග්ගමාසාතනිකා තෙවසඤ්ඤද්විදාදාදා සඤ්ඤද්විදාදා තෙවසඤ්ඤද්විං නාසඤ්ඤද්විං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අභිච්ච වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

143 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො උච්චේදවිදාදා සතො සත්තස්ස උච්චේදං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙනති සත්තසි වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

144 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතො සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්ඤාසි වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

145 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො අපරන්තකපටිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනො අපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිච්චනපදාති අභිච්චදනති චත්‍රවිතතාදිසාය වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදි-ස්සනනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති

146 තත්‍ර භික්ඛවෙ යෙ තෙ සමණව්‍යාගමණො පුබ්බන්තකපටිකා ව අපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපටිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තානු-දිට්ඨිනො පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකවිතිනාති අභිච්චනපදාති අභිච්චදනති ද්වාසට්ඨිතා වදන්ති, තෙ වත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවෙදිස්ස-නනිති තෙතං ධාතං විජ්ජති.

138 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අභිච්චකමුත්පත්ත ව-ද ඇත්තෝ, කරුණු දෙකෙකින් ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ උපතා සි පණවන් ද, ඔහු කළි ඒ දූෂ්ටවේදනාව ස්පර්ශයන් තොර වැ විදින්නාහ යන කාරණය නැත්තේ ය

139 මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පිත වූවෝ, පුළුන්තය අනුවා පහල කැරැගත් දූෂ්ට ඇත්තෝ, කරුණු අවොළොසෙකින් පුළු සකකිපරම්පරා කොටස ඇරැඹූ අනේකවිධ දූෂ්ටප්‍රකාශක වචන කියා පාත් ද ඔහු ස්පර්ශයෙන් තොර වැ ඒ දූෂ්ටසංඝාතදය විදින්නාහ යන මේ කරුණ නො මැත්තේ ය

140 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උභ්‍යාසානික සංකල්පවාද ඇත්තෝ, මරණින් මතු සංඝ ඇති ආත්මයක් සොළොස් කරුණෙකින් පණවන් ද, ඔහු කළි ස්පර්ශයන් තොර වැ ඒ දූෂ්ටසංඝාතදය විදින්නාහ යන මේ කරුණ නො මැත්තේ ය

141 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උභ්‍යාසානික අසංකල්පවාද ඇත්තෝ, මරණින් මතු සංඝ නැති ආත්මයක් කරුණු අවෙකින් පණවන් ද, ඔහු කළි එයට කරුණු වූ දූෂ්ටවේදනාව ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

142 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උභ්‍යාසානික නොවසංකල්පවාද ඇත්තෝ, මරණින් මත්තෙහි සංඝී නො ම වූත් අසංඝී නො ම වූත් ආත්මයක් පණවන් ද, එයට කරුණ වූ දූෂ්ට වේදනාව ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

143 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් උච්චේදවාදී වූවෝ විද්‍යාන සත්ත්වයාගේ උච්චේදය, විනාශය, හවිවිමය කරුණු සතෙකින් පණවන් ද, ඔහු කළි එයට කරුණ වූ දූෂ්ටවේදනාව ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ නැත්තේ ය

144 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් දූෂ්ටධර්මිථාණ වාද ඇත්තෝ, විද්‍යාන සත්ත්වයා පිළිබඳ පරමදූෂ්ටධර්මිථාණය කරුණු පසසකින් පණවන් ද, ඔහු කළි එයට කරුණ වූ දූෂ්ටසංඝාතදය ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යාන නො වේ

145 මහණෙනි, එහි යම් මහණවලුණු කෙනෙක් අපරාත්තකල්පික වූවෝ අපරාත්තය අනුවා පහල කැරැගත් දූෂ්ට ඇත්තෝ කරුණු ප්‍රසංගිකෙකින් අපරාත්තය ඇරැඹූ අනේකවිධ දූෂ්ටප්‍රකාශක වචන කියා පාත් ද, ඔහු කළි එයට කරුණ වූ දූෂ්ටවේදනාව ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යාන නො වේ

146 මහණෙනි, යම් මහණවලුණු කෙනෙක් පුළුන්තකල්පිකත් වූවෝ, අපරාත්තකල්පිකත් වූවෝ, පුළුන්තාපරාත්තකල්පිකත් වූවෝ, පුළුන්තා- අපරාත්තයන් ඇරැඹූ පහල කැරැගත් දූෂ්ට ඇත්තෝ, කරුණු දෙසැවෙකින් පුළුන්ත අපරාත්ත දෙක අරමුණු කොට අනේකවිධ දූෂ්ටප්‍රකාශක වචන කියත් ද, ඔහු කළි එසේ දූෂ්ට ගැන්මට කරුණ වූ දූෂ්ටසංඝාතදය ස්පර්ශයෙන් තොර වැ විදින්නාහ යන මේ කරුණ විද්‍යාන නො වේ

147 තතු හිතකළේ යෙ තෙ සමණවුහමිණා සසානවාද සසානාදනනානඤ්ච ලොකඤ්ච පඤ්ඤපෙනති වතුති වද්දුති, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා එකවිටසසානිකා එකවිටසසානිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා අනනානනිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා අමරපිකෙවිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා අභිවිටසමුපනනිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා පුබ්බන්තකපපිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා උභිමාසානනිකා සඤ්ඤවාදාද, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා උභිමාසානනිකා අසඤ්ඤවාදාද, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා උභිමාසානනිකා නෙවසඤ්ඤාසඤ්ඤවාදාද, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා උච්ඡේදවාදාද, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා දිව්ඛධම්මිබ්බානවාදාද, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා අපරන්තකපපිකා, යෙ'පි තෙ සමණවුහමිණා පුබ්බන්තකපපිකා ව අපරන්තකපපිකා ව පුබ්බන්තාපරන්තකපපිකා ව, පුබ්බන්තාපරන්තානුදිව්චිනො පුබ්බන්තාපරන්තො ආරබ්භඅනෙකපිතිනාති අභිවුත්තිපදනී අභිවදන්ති ආසව්වයා වද්දුති, සබ්බෙ තෙ ජනි එසාසායනෙති පුසා පුසා පටිසංවෙදෙකති තෙසං චේදනාපච්චයා තණ්හා, තණ්හාපච්චයා උපාදානං, උපාදානපච්චයා භවො, භවපච්චයා ජාතී, ජාතීපච්චයා ජරාමරණං භොකපරිදේවදුක්ඛදුග්ගසුපායාසා සමනවන්ති. යනො චො හිතකළේ හිතවු ජන්තො එසාසායනානං සමුදයං ව අජරිතං ව අසායං ව අඤ්ඤං ව කිසුරංණං ව යථාභූතං පජානාති, අයං ඉමෙති සබ්බෙතෙව උත්තරිතරං පජානාති

148 යෙ හි කෙවි හිකඩවෙ සමණ වා බ්‍රාහ්මණ වා ප්‍රබන්ධා-
කප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා ප්‍රබන්ධාපරන්තකප්පිකා වා ප්‍රබන්ධා-
පරන්තානුද්විතො ප්‍රබන්ධාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකප්පිතානි
අභිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව ආසට්ඨිතා වජ්ඣුනි
අනෙතාප්පිකා ඵළ්ඨ සිතා ‘ච උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා
නිමුල්ලන්ති] ඵළ්ඨ පරියාපන්තා අනෙතාප්පිකා ‘ච උමුල්ලමානා
උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]” සෙය්ථාපි හිකඩවෙ පදකො
කෙව්වෙට්ඨා වා කෙව්වනෙතාපි වා සුබ්‍රව්ච්ඡිකෙත ජාලෙත පරිත්තං
උදකද්ධං ඔන්රෙය්ඨා, තස්ස ඵවමස්ස “යෙ බ්බෙ කෙවි ඉමසීං උදකද්ධෙ
මුලාර්ථා වාණා, සබ්බෙ තෙ අනෙතාප්පිකා ඵළ්ඨ සිතා ‘ච උමුල්ලමානා
උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති] ඵළ්ඨ පරියාපන්තා අනෙතා-
ප්පිකා ‘ච උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]” ති ¹
ඵවමෙව බ්බෙ හිකඩවෙ යෙ හි කෙවි සමණ වා බ්‍රාහ්මණ වා ප්‍රබන්ධා-
කප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා ප්‍රබන්ධාපරන්තකප්පිකා වා ප්‍රබන්ධා-
පරන්තානුද්විතො ප්‍රබන්ධාපරන්තං ආරබ්භ අනෙකප්පිතානා අභිවුත්ති-
පදානි අභිවදන්ති, සබ්බෙ තෙ ඉමෙහෙව ආසට්ඨිතා වජ්ඣුනි අනෙතාප්පිකා
ඵළ්ඨ සිතා ‘ච උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති, [නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]”
ඵළ්ඨ පරියාපන්තා අනෙතාප්පිකා ‘ච උමුල්ලමානා උමුල්ලන්ති,
[නිමුල්ලමානා නිමුල්ලන්ති]”

* [ ] විශ්වානාථයා පද්මි පරාජයකළ න දිශානති

147 මහණෙනි, එහි යම් මහණ බමුණුකෙනෙක් ආශ්වාදයේ ගත්තේ සතර කරුණකින් ආත්මයන් ලෝකයන් ආශ්වාද කොට පණවත් ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඒකත්‍යආශ්වාදිකත් ඒකත්‍යඅශ්වාදිකත් වුවෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් අත්තානන්තික වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණුකෙනෙක් අමරාපිකෂපක වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණුකෙනෙක් අභිවිච්ඡාසනික වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් සුචිත්තකල්පික ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් උභිමාසානතික සංකල්පවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් උභිමාසානතික අසංකල්ප වාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් උභිමාසානතික නෙවසංකල්පවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් උචේදවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් දූෂටමිනිපාණවාද ඇත්තෝ ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් අපරානතකල්පික ද, යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් සුචිත්තකල්පිකත් අපරානතකල්පිකත් සුචිත්ත-අපරානතකල්පිකත් වුවෝ සුචිත්තපරානතානුදූෂිත වූ දෙසැටක් කරුණුලිත් අනේකභිධ දූෂටප්‍රකාශක වචන කියත් ද, ඒ සියල්ලෝ සපයියන නසින් උපත් සපයියෙන් රූපාදි අරමුණු ස්පයී කොට දූෂටාසාවාදය විදිත් ඔවුන්ගේ දූෂටිවේදනාප්‍රත්‍යයයෙන් තෘණෝච වේ තෘණෝප්‍රත්‍යයයෙන් උපාදාන යේ උපදානප්‍රත්‍යයයෙන් හවය වේ හවප්‍රත්‍යයයෙන් ජාතිය වේ ජාතිප්‍රත්‍යයයෙන් ජරා මරණ ශෝක පරිදේව ද්‍රව්‍ය දොෂිකසා උපයාසයෙන් යන මොහු පහළ වෙන් මහණෙනි, යම් කලෙක වනාහී මහණ තෙම ස්පයීයන න සදෙනාගේ හේතු ව ද නිරෝධය ද ආත්මවාදය ද ආදීනවය ද ප්‍රකාශිත ද නතු වූ පරිදි දන ගනී ද, මේ තෙමේ මේ කී හැම දූෂටිගතනට වැඩියක් ම (සිරිසංකෘතියප්‍රඥ ප්‍රඥවිමුක්ති යන මේ සියල්ල ම) දනා ගනී

148 මහණෙනි, සුචිත්තකල්පික වූ හෝ අපරානතකල්පික වූ හෝ සුචිත්තපරානතකල්පික වූ හෝ යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ සුචිත්ත අපරානත අරමුණු කොට පහළ කරා ගත් දූෂට ඇත්තෝ, අත්තානාගත සකකි පරමිපරා කොටස් අරමුණු කොට, අනේකභිධ දූෂටිප්‍රකාශක වචන කියා පාන්නෝ ද, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම (මගේ මේ) දේශනාදූල තුළට හසු කරන ලදුවෝ, මේ දේශනාදූලෙහි බැඳුණෝ ම, මෙහි තුළ ම ඉපිලෙන්නාහු ඉපිලෙන් ගැලෙන්නාහු ගැලෙන්. මෙයට ඇතුළත් වූහ ම ඉපිලෙන්නාහු, ඉපිලෙන් ගැලෙන්නාහු ගැලෙන් මහණෙනි, යම් හේ දක්‍ෂ වූ කෙටුලෙක් හෝ කෙටුලකුගේ අනාවැසියෙක් හෝ සිග්‍රම් ඇස් ඇති දූලින් මද දිය ඇති දියවලක් කිසිසිකි කොටා අතුරන්නේ ද, “මේ දියවලෙහි යම් කිසි මහත් ප්‍රාණි කෙනෙක් වෙන් නම්, ඒ සියල්ලෝ ම මේ දූලට හසු කරා ගන්නා ලද්දේ ම මතු වන්නෝ මතු වෙත්. ගැලෙන්නාහු ගැලෙන් මෙහි ඇතුළත් වූවෝ දූල තුළට හසු වූවෝ ම මතු වන්නෝ මතු වෙත් ගැලෙන්නෝ ගැලෙන් යැ” යි ඔහුට ගමේ සිතෙක් වන්නේ ද, මහණෙනි, එ පරිදෙත් ම සුචිත්ත කල්පික වූ හෝ අපරානතකල්පික වූ හෝ සුචිත්තපරානතකල්පික වූ හෝ සුචිත්ත අපරානත දෙක අනුවා පහළ කරා ගත් දූෂට ඇති යම් මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ දෙසැටක් කරුණින් සුචිත්ත අපරානත දෙක අරමුණු කොට අනේකභිධ දූෂටිප්‍රකාශක වචන කියා පාත් ද, ඒ සියල්ලෝ මේ දෙසැට කරුණින් ම (මගේ) දේශනාදූලට හසු වූවෝ ම, මේ දේශනාදූලෙහි බැඳුණෝ, මෙහි ම මතු වන්නෝ මතු වෙති ගැලෙන්නෝ ගැලෙති මෙහි ම ඇතුළත් වූවෝ මේ දේශනා දූල තුළට හසු වූවෝ ම, මතු වන්නෝ මතු වෙති ගැලෙන්නෝ ගැලෙති

149 උච්ඡින්නාභවනෙතතිකො භික්ඛවෙ තපංගතස්ස කායො නිට්ඨති යාවස්ස කායො ධස්සති, තාව නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා කායස්ස හෙද උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා

සෙය්‍යාපාපි භික්ඛවෙ අම්බපිණ්ඩියං වණ්චෙව්ඡින්නාය යාති කානිචි අම්බාති වණ්චෙවපිඛද්ධාති, සබ්බාති තාති තදුක්ඛයාති භවනති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ උච්ඡින්නාභවනෙතතිකො තපංගතස්ස කායො නිට්ඨති යාවස්ස කායො ධස්සති, තාව නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා කායස්ස හෙද උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දුක්ඛිනති දෙවමනුස්සා'ති

150 එවං වුතෙන ආයස්මා ආනිකෙද්‍ය භගවතං එතදවොච 'අච්ඡරියං භනෙන, අබ්බුතං භනෙන, කො නාමායං භතෙන ධම්මපරියායො'ති

"තසමානිත නිං ආනන්ද ඉමං ධම්මපරියායං අක්ඛජාලනති'පි නං ධාරෙති ධම්මජාලනති'පි නං ධාරෙති බ්‍රහ්මජාලනති'පි නං ධාරෙති දිට්ඨිජාලනති'පි නං ධාරෙති අනුත්තරො සබ්බාමපිජයො'ති'පි නං ධාරෙති"ති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා කෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දනති

ඉමසංචිං ච පන වෙය්‍යාකරණංචිං භඤ්ඤමානෙ දසසහස්සි ලොකධාතු අකම්මපිට්ඨාති

බ්‍රහ්මජාලසූතං නිව්ඤ්ඤාං සබ්බං

149 මහණෙනි, තථාගත බුදුහුගේ ශරීරය මූලින් සිඳිනා ලද භව කාණ්ඩය ඇත්තේ සිටි යම් තාක් කල් ඔහුගේ කය සිටින්නේ ද ඒ තාක් දෙවිමිනිස්සු ඔහු දක්නාහ කය බිඳීමෙන් ජීවිතයාගේ පරික්ෂණ වීමෙන් මත්තෙහි දෙවිමිනිස්සු ඒ බුදුහු නො දක්නාහ මහණෙනි, යම් සේ අභිකෑන නවුවෙන් ගිලිහුණු කල්හි, තවුච හා බැඳුණු යම් අභි පල කෙතෙක් වූහු නම්, ඔහු හැම එය අනුව යන්නෝ වෙත් ද, එ පරිද්දෙන් ම තථාගත බුදුහුගේ කය මූල් පුත් වූ භවකාණ්ඩය ඇත්තේ සිටි, යම් තාක් කල් ඒ බුදුහුගේ කය සිටුවේ ද, ඒ තාක් දෙවිමිනිස්සු ඔහු දක්නාහ කය බිඳීමෙන් ජීවිතය පරික්ෂණ වීමෙන් මත්තෙහි දෙවිමිනිස්සු ඔහු නො දක්නාහ

150 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද ඔට්ටි තෙමේ “වහන්ස, ආශ්වාසී ය’ වහන්ස, අද්ද්‍රත ය’ වහන්ස, මේ ධර්මය කීනම් වේ ද?” යි මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කෙළේය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, “ආනන්දය, එසේ නම්, මෙහි ලා මේ ධර්මපඨායය අපිජාල නමැයි ද සලකා ගනුව ධර්මජාල නමැ යි ද සලකා ගනුව බ්‍රහ්මජාල නමැ යි ද සලකා ගනුව දුෂ්ටජාල නමැයි ද සලකා ගනුව නිරුත්තරසංශ්‍රාමවිජය යැ යි ද සලකා ගනුව” යි වදාළ සේක

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක ආරාධිත සිත් ඇති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචන සතුටින් පිළිගත්හ.

මේ නිර්ගාථක සූත්‍රය වදාරනු ලබන කල්හි දසදහසක් ලෝ ද කම්පිත වී ය

පළමුවන බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය නිමිසේ ය

ශ්‍රාමශාසනප්‍රකාශය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙක හාගාවකුත් වහන්සේ එක්දහස් දෙසියපණයක් පමණ වූ මහත් සිත්තුවක් සමග රජගහ තුළට සම්පූර්ණ කෝමාරහරිව ජීවිතයෙන් අභිවේනෙහි වසන සේක එ සමයෙහි වනාහි මගධ රටට අභිපත් වූ, වෛදේහීපුත්‍ර වූ අජාසත් රජ තෙමේ එ දවසට පැමිණි පුණ්‍ය පොහෝ දිනයෙහි සිටි මහත්පුරුෂ අවසන්ති වූ පුපිපි කුමුදු ඇති සුරා සඳ කැල්මෙන් බබළන රූයෙහි (ඉල්ලිය පසොලොස්වත් දා රූයෙහි) රජපහයෙහි මතු මහල්පාලයට නැගුණේ, රජ ඇමැතියන් විසින් පිරිවැරුණේ (එසැමුණු සේසත් ඇති මහඟු කපුත් අස්තෙහි) හුන්වෙයි වෙසී ඉක්මනින් වෛදේහීපුත්‍ර වූ මගධාධිපති අජාසත් රජ ඒ පුණ්‍යපොහෝ දින මෙසේ උදන් ඇති ය

“භවත්ති, අංඛපී සි! රාත්‍රිය සඳ රූයින් සිත්කළ වෙසී (අහුමතිකාදි දේශයන්ගෙන් පහ වූ රාත්‍රිය රමණීය ය)! භවත්ති, රාත්‍රිය සඳ රූයින් විශෙෂයෙන් ශෝභන ය! භවත්ති, රාත්‍රිය සඳ රූයින් දකුණු කළු ය! භවත්ති, රාත්‍රිය සඳ රූයින් ප්‍රසාදපනක ය! භවත්ති, රාත්‍රිය සඳ රූය කරන කොට ගෙන ලක්ෂණීය ය! යමක්හු ඇසුරු කරන අපගේ සිත පහදනේ නම් එසේ වූ කවර නම් මහණකු බමුණකු අද ඇපි එළැඹ ඇසුරු කරන්න මෝ ද!” යනු සි

2 රජහු මෙසේ කී කල්හි, එක්තරා රජ ඇමැතියෙක් වෛදේහී-පුත්‍ර වූ මගධාධිපති අජාසත් රජහට “දේවයන් වහන්ස, මේ කාශාප-ගෝත්‍රික පුරුෂයෝ පැවිදි මුළුමනින් ඇත්තෝ ද, පැවිදි ගණයා ඇත්තෝ ද වෙති ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකටයක කීර්තිමත්ත බොහෝ දෙනා විසින් සත්පුරුෂයෙකැ යි සම්මත වූ තීර්ථංකර කෙනෙකු මරානුඳු හ පැවිදි වූ බෝහෝ කල් ඇත්තෝ ය දෙකුත් රජ පරපුරක් තරම් කල් ඉක්මවා සිටිතෝ ය මහළු වියට පැමිණියෝ ය දේවයන් වහන්සේ ඒ කාශාපගෝත්‍රික පුරුෂයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන සේක් වා, කාශාපිය පුරුෂයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදනේ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ වචන කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඤ්චර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ තුෂණීමුහුන විය

3 අන් කිසි රජ ඇමැත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඤ්චර අජාතශත්‍රු රජුහට “දේවයන් වහන්ස, මේ ගෝසාල මකඩලීහු පැවිදි පිරිසක් ඇත්තෝ ද, පැවිදි ගණයා ඇත්තෝ ද, ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට යක කීර්ති-මත් හ තීර්ථංකර කෙනෙකු බෝහෝ දෙනා විසින් සාධු යැ යි සම්මත හ රාහුඳු හ පැවිදිවූ බොහෝ කල් ඇත්තෝ ය රජපරපුර දෙක තුනක් ඉක්ම-යන තරම් දික් කලක් තෙවුවන් ය පැසිම වයසට පැමිණියෝ ය දේවයන් වහන්සේ ඒ ගෝසාල මකඩලීන් ඇසුරු කරන සේක් වා ගෝසාල මකඩලීන් වෙත එළැඹ ඇසුරුකරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදනේ නම්, ඒ ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල්හි වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙඤ්චර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ තුෂණීමුහුන විය

4 අඤ්ඤාතරො 'පි ඛො රාජාමච්චො රාජානං මාගධං අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං එතදච්චො 'අයං දෙව අජිතො කෙසකම්බලො සඛිති වෙච ගණී ව ගණාවරියො ච ඤාතො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤා චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො නං දෙවො අජිතං කෙසකම්බලං පසිරුපාසතු අපොචනාම දෙවස්ස අජිතං කෙසකම්බලං පසිරුපාසතො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙත රාජා මාගධො අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං, භුණ්ති අහොසි

5 අඤ්ඤාතරො 'පි ඛො රාජාමච්චො රාජානං මාගධං අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං එතදච්චො 'අයං දෙව ඡක්ඛුමො කම්චායනො¹ සඛිති වෙච ගණී ව ගණාවරියො ච ඤාතො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤා චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො නං දෙවො පකුඛං කම්චායනං පසිරුපාසතු අපොචනාම දෙවස්ස පකුඛං කම්චායනං පසිරුපාසතො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙත රාජා මාගධො අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං, භුණ්ති අහොසි

6 අඤ්ඤාතරො 'පි ඛො රාජාමච්චො රාජානං මාගධං අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං එතදච්චො 'අයං දෙව සඤ්ජයො බෙලුච්චුත්තං සඛිති වෙච ගණී ව ගණාවරියො ච ඤාතො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤා චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො නං දෙවො සඤ්ජයං බෙලුච්චුත්තං පසිරුපාසතු අපොචනාම දෙවස්ස සඤ්ජයං බෙලුච්චුත්තං පසිරුපාසතො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙත රාජා මාගධො අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං, භුණ්ති අහොසි

7 අඤ්ඤාතරො 'පි ඛො රාජාමච්චො රාජානං මාගධං අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං එතදච්චො 'අයං දෙව නිගණො නාහපුත්තං සඛිති වෙච ගණී ව ගණාවරියො ච ඤාතො යසසි තිත්ථංකරො සාධුසම්මතො බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤා චිරපබ්බජිතො අභිගතො වයො අනුපාතො නං දෙවො නිගණං නාහපුත්තං පසිරුපාසතු අපොචනාම දෙවස්ස නිගණං නාහපුත්තං පසිරුපාසතො චිත්තං පසිදෙය්‍යා'ති එවං වුත්තෙත රාජා මාගධො අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තං, භුණ්ති අහොසි

8 තෙත ඛො පන සමයෙන ජිවිතො කොමාරහත්ථො රඤ්ඤා මාගධස්ස අජාතසත්තස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස අවිදුරෙ භුණ්තිභුතො තිසිනො හොති අපි ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තං වෙදෙහිපුත්තො ජිවකං කොමාරහත්ථො එතදච්චො 'ත්ථං පන සමථ ජිවක කිං භුණ්ති'ති

1 කම්මානො, කම්බ

4 අත් එක්තරා රජඥාමාත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ කේශකම්බල අජිතයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් වූ, බොහෝ දෙනා විසින් සංවූසම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, දික්වයස් හිග, මහළු විය පැමිණි නිචාඤ්ඤා කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ කේශකම්බල අජිතයන් ඇසුරු කරන සේක් වා කේශකම්බල අජිතයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදින්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල් වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජ මුවෙන් කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

5 අත් එක් රජඥාමාත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, කාන්තායනගෝත්‍රික මේ සකුධයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් වූ, බොහෝ දෙනා විසින් සංවූසම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් හිග, මහළු වියට පැමිණි නිචාඤ්ඤා කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ කාන්තායන පකුධයන් වෙත එළැඹ ඇසුරු කරන සේක් වා කාන්තායන පකුධයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල් වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය.

6 අත් රජඥාමාත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධාගිපති අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ වෛරාච්ඡුත්‍ර සංජයයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති බොහෝ දෙනා විසින් සංවූ සම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් හිග, පැසිම් වයසට පැමිණි, ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් නිචාඤ්ඤා කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ වෛරාච්ඡුත්‍ර සංජයයන් ඇසුරු කරන සේක් වා වෛරාච්ඡුත්‍ර සංජයයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදන්නේ නම් ඒ ඉතා යෙහෙකැ” යි මේ බස් කී ය මෙසේ කී කල් වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

7 අත් රජඥාමාත්තෙක් ද වෛදේහීපුත්‍ර මගධාගිපති අජාතශත්‍රු රජුට “දේවයන් වහන්ස, මේ ඤානසූත්‍ර නිර්ග්‍රහයෝ සංඝි ද ගණි ද ගණාවාසී ද වෙති බොහෝ දෙනා විසින් සංවූසම්මත වූ, රාත්‍රඥ වූ, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති, දික්වයස් හිග, මහළු විය පත්, ප්‍රකට වූ, කීර්තිමත් නිචාඤ්ඤා කෙනෙකු දේවයන් වහන්සේ ඒ ඤානසූත්‍ර නිර්ග්‍රහයන් ඇසුරු කරන සේක් වා ඤානසූත්‍ර නිර්ග්‍රහයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේගේ සිත පහදන්නේ නම් ඒ ඉතා යෙහෙකැ” යි කී ය මෙසේ කී කල් වෛදේහීපුත්‍ර මගධෙවර අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කිසිත් නො බැණ හුන්නේ ය

8. එ මේලෙහි වතාහි කෝමාරහව්ව ජීවකු තෙමේ වෛදේහීපුත්‍ර මගධාගිපති අජාතශත්‍රු රජුට නොදුරෙහි නිකඛ වැ හුන්නේ වෙයි ඉක්බිත්තෙන් වෛදේහීපුත්‍ර මගධාගිපති අජාතශත්‍රු රජ තෙමේ කෝමාරහව්ව ජීවකයා අමතා, “ගහළු ජීවකය, හුමෙතා වූ කලී කවර හෙයින් කිසිත් නො බැණ ඉන්නෙහි ද ?” යි කී ය

“අයං දෙව භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො අමතාකං අමඛවනො විහරති මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං අඩ්ඨතෙළසෙති භික්ඛුසතෙති නං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවං සලාසාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුත්තො ‘ඉති පි සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරථි සත්ථං දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා’ති නං දෙවො භගවන්තං පසිරුපාසකු අපෙචනාම දෙවස්ස භගවන්තං පසිරුපාසකො වින්තං පසිදෙත්තා”ති.

“තෙන හි සමම ජීවක හත්ථියානාති කප්පාපෙඨී”ති

9. ‘එවං දෙවා’ති ඛො ජීවකො කොමාරහච්චිං රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස පටිසුඤ්ඤා¹ පඤ්චමන්තාති හත්ථිනිකා-සතාති² කප්පාපෙඨී රඤ්ඤො ච ආරොහණීයං නාගං, රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස පටිවෙදෙසි ‘කප්පිනාති ඛො තෙ දෙව හත්ථියානාති යස්ස ‘දුති සාලං මඤ්ඤාසී’ති.

අථ ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො පඤ්චසු හත්ථිනිකාසත්තෙසු පච්චිකා ඉත්ථෙයා අරොපෙඨී ආරොහණීයං නාගං අභිරුහිත්ථි උක්කාසු ධාරියාමානාසු රාජගහමහා නිගාසි මහච්ච රාජානුනාවෙන සෙත ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස අමඛවනං තෙන පායාසි

10 අථ ඛො රඤ්ඤො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහිපුත්තස්ස අවිදුරෙ අමඛවතස්ස අනුදෙව හයං අනු ජම්භිතත්තං අනු ලොමහංසො අථ ඛො රාජා මාගධො අජාතසත්තු වෙදෙහිපුත්තො භිතො සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජාතො ජීවකං කොමාරහච්චිං එතද්දෙවාච ‘කච්චි මං සමම ජීවක න වඤ්ඤෙසි ? කච්චි මං සමම ජීවක න පලමෙහෙසි ? කච්චි මං සමම ජීවක න පච්චිත්ථිකානං දෙසි ? කථං හි නාම තාවමහතො භික්ඛුසංඝස්ස අඩ්ඨතෙළසානං භික්ඛුසතානං නෙව ඛිට්ඨසද්දො හසීස්සති න උක්කාසිතසද්දො න නිගෙක්කාසො”ති.

“මො හාසි මහාරාජ³ න නං දෙව වඤ්ඤෙති. න නං දෙව පලමෙහෙති න නං දෙව පච්චිත්ථිකානං දෙමි අභික්කම මහාරාජ, අභික්කම මහාරාජ. එතෙ මණ්ඩලමාලෙ⁴ දීපා කාගන්ති”ති.

1 පටිසුඤ්ඤා, මජ්ඣං.

2 හත්ථිකා, සි හත්ථිකා, කප්පි

3. මො හාසි මහාරාජ මො හාසි මහාරාජ, සිහි.

4 මණ්ඩලසාලෙ, මජ්ඣං.

එ පිට කෝමාරහව්ව ජීවක කියනුයේ, “දෙවයන් වහන්ස, මේ භාග්‍යවන් අර්හත් සමාසක්ඛමුද්ධියත් වහන්සේ එක්දහස් දෙසිය පණසක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂුසමුහයක් හා අපේ අඹවෙනෙහි වැඩ වසන සේක ‘ඒ’ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අර්හත් ය, සමාසක්ඛමුද්ධිය, විද්‍යාවරණසම්පන්න ය, සුගත ය, ලෝකවින් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථී ය, දෙව්මිනින්නට ශාස්තෘ ය, බුද්ධිය, භාග්‍යවන් යැ’ යි ඒ භාග්‍යවන් ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ වැ මෙසේ කලාශ්‍රය වූ කිර්තියබිදයෙක් උස් වැ නැංගේ ය. මහරජ තෙමේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹ ඇසුරු කෙරේ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරු කරන මහරජහුගේ සිත පැහැදෙන්නේ නම් ඒ ඉතා යෙහෙකි” යි කියේ ය.

“යහළු, ජීවකය, එසේ නම් හස්තිසානයන් සරසව්” යි රජ කී ය.

9 ‘දේවසිනි, එසේ යැ’ යි කියා, කෝමාරහව්ව ජීවක තෙමේ වෛදේහී-පුත්‍ර වූ මහගෙඬවර අජාතශත්‍රු රජුට පිළිවදන් දී (පිරිවර ස්ත්‍රීන් සඳහා) පත්සියක් පමණ ඇතිත්තන් සරසවා, රජුට ද නැගීමට සුදුසු ඇතකු සඳවා, වෛදේහීපුත්‍ර වූ මහගෙඬවර අජාතශත්‍රු රජුට “දේවසිනි, ඔබට භාෂිතාන සරසවන ලදී යම් ගමනකට දෑත් කලැ හි ඔබ සිහත් නම් එය කරන්නැ” යි දැන්වී ය.

එ පිට වෛදේහීපුත්‍ර මහගෙඬවර අජාතශත්‍රු රජු පත්සියක් ඇතිත්තන් මහා එක් එක් ස්ත්‍රීය බැහින් නංවා, තෙමේ තමාට නැගීමට සුදුසු ඇතු පිට නැග, දඹුවැටි පහන් දරනු ලබන කල්හි, මහත් රාජර්ථියෙන් රජගහ නුවරින් නික්මුණේ ය නික්මූ කෝමාරහව්ව ජීවකයාගේ අඹවනය කරා ගියේ ය.

10 ඉක්බිත්තෙන් අඹවනයට නොදුරෙහිදී වෛදේහීපුත්‍ර වූ මහබාසි-පති අජාතශත්‍රු රජුට බියෙන් වූයේ ම ය, ඇඟ වෙවුලුමෙන් වූයේ ම ය, ලොමුදහ ගැන්මෙන් වූයේ ම ය එ පිට . අජාතශත්‍රු රජු තෙමේ බිය ගත්තේ, තැනිගත්තේ, හටගත් ලොමුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, කෝමාරහව්ව ජීවකයා අමතා “කීමෙක් ද ? යහළු ජීවකය, මට වංචා නො කෙරෙහි ද, කීමෙක් ද යහළු ජීවකය, මා නො රවටසි ද ? කීමෙක් ද, යහළු ජීවකය, මා සතුරුනට පාවා නො දෙසි ද ? භික්ෂූන් එක්දහස් දෙසිය පණසක් පමණ වූ ඒ යා මහත් භික්ෂුසමුහයකගේ කිසිසුම් හඬෙක් කෙසේ නම් නො වන්නේ ද ? උකැසි හඬෙක් හෝ කෙසේ නම් නො වන්නේ ද ? කටහඬෙක් හෝ කෙසේ නම් නො වන්නේ ද ?” යි ඇසී ය.

එ පිට “මහ රජාණනි, බිය නො ගන්නැ දේවසිනි, ඔබට වංචා නො කරමි. දේවසිනි, ඔබ නො රවටමි දේවසිනි, ඔබ සතුරුනට පාවා නො දෙමි මහරජාණනි, ඉදිරියට වසින්නැ මහරජාණනි, ඉදිරියට වසින්නැ. කෙල, මහකුලමාලයෙහි (වට හලෙහි හෙවත් හිඳුනා හලෙහි) පහන් දැල්වේ” යැ යි කෝමාරහව්ව ජීවක කී ය.

11. අප ඛො රාජා මාගධො අජාතසනතු වෙදෙහිපුනො යාවතිකා නාගයා භුමි නාගෙන ගතො නාගා පච්චොරොගිනො පතතිකො 'ව ගෙන මණ්ඩලමාලයා ආරං තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්නො ජිවකං කොමාරභවිං එතදවොච කතං පන සම්ම ජිවක භගවා'ති

“එසො මහාරාජ භගවා එසො මහාරාජ භගවා මජ්ඣිමං පමං නියායො පුරන්ධොමුඛො නිසින්නො පුරකංතො භික්ඛුසඛසංයා”ති.

12. අප ඛො රාජා මාගධො අජාතසනතු වෙදෙහිපුනො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්නො එකමනාං අවොසි එකමනාං සීතො ඛො රාජා මාගධො අජාතසනතු වෙදෙහිපුනො තුණ්ණිභුතං තුණ්ණිභුතං භික්ඛුසඛසං අනුච්චොකොනො රතදම්ම විපාසනාං, උදනං උදනෙහි. ‘ඉමිනා මෙ උපසමෙන උදයිතෙද්දා¹ කුමාරො සමන්තාගතො හොතු යෙනෙතරහි උපසමෙන භික්ඛුසඛසං සමන්තාගතො’ති

“අගමා ඛො කිං මහාරාජ යථාපෙමං”ති ?

“පිතො මෙ භනො උදයිතෙද්දා¹ කුමාරො ඉමිනා මෙ භනො උපසමෙන උදයිතෙද්දා¹ කුමාරො සමන්තාගතො හොතු යෙනෙතරහි උපසමෙන භික්ඛුසඛසං සමන්තාගතො’ති

13 අප ඛො රාජා මාගධො අජාතසනතු වෙදෙහිපුනො භගවනො අභිවාදො භික්ඛුසඛසං අඤ්ඤාලිපණ්ණමොනො එකමනාං නිසීදි එකමනාං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො අජාතසනතු වෙදෙහිපුනො භගවනාං එතදවොච “පුච්චෙය්‍යමිං භනො භගවනාං කිංඤ්ඤෙව දෙසං, සචෙ මෙ භගවා ඕකාසං කරොති පඤ්ඤායා චෙය්‍යානරණො”ති

“පුච්ච මහාරාජ යදකඩසි”ති.

14 “යථා හු ඛො ඉමානි භනො පුට්ඨිප්පායනානි සෙය්‍යපිදං². හත්ථොරොහා අය්‍යාරොහා රවිකා ධනුග්ගහා³ චෙලකා චලකා පිණ්ඩදුග්ගා⁴ උග්ගා රාජපුත්තා පක්ඛිඤ්ඤො මහානාගා සුරා විමමයොධිතො දුග්ගා-පුත්තා⁵ ආලාරිකා⁶ කපාකා නාගපකා⁷ සුදු⁸ මාලාකාරා⁹ රජකා පෙසකාරා තලකාරා¹⁰ කුමභාරා ගණකා මුද්දිකා, යානි වා පතඤ්ඤාති¹¹ පි එවංගතිකානි¹² පුට්ඨිප්පායනානි, තෙ දිට්ඨංච ධර්මං සඤ්චිකං සිප්පලං උපජිවනති තෙ තෙත අත්තානං පුච්චෙති පිනෙනති¹³ මානාපිතාරො පුච්චෙති පිනෙනති පුත්තදරං පුච්චෙති පිනෙනති මුත්තාමච්චෙ පුච්චෙති පිනෙනති. සමණෙසු බ්‍රාහ්මණෙසු¹⁴ උභයෙකං දුක්ඛණං පත්ථොපෙනති¹⁵ සොචගතිකං පුබ්බිපාකං සග්ගංවත්තනිකං. සකකා හු ඛො භනො එවංගෙව¹⁶ දිට්ඨංච ධර්මං සඤ්චිකං සාමසද්දාප්පං පඤ්ඤාපෙකුනති”¹⁸

1 උදයනදා, තෙසුමි	2 සෙය්‍යපිදං, ලිප්සං	3 ධනුග්ගහා, සිත්ති
4 දුග්ගිකා, සිත්ති	දුග්ගා PTS	5 දුග්ගිකා, ලිප්සං
6 ආලාරිකා, සිත්ති	7 කපාපකා, ලිප්සං	කපාපිකා, සහ
8 සුරා, ලිප්සං	9 මාලා, ලිප්සං	10 නාලා, සහ
11 ගතානි, සි I	12 පිනෙනති, ලිප්සං	පිනෙනති, සහ (සඛිච්ච)
13 සමාග්ගාභිජනෙසු, සි I සිත්ති	14 පඤ්ඤා, සි I	15 එවංගෙව, (යඤ්ච)
	16 පඤ්ඤාපෙකුනති, සි I	

11 එක්ඛිති වෛදේහිපුත්‍ර මගධෙඛිර අජාතශත්‍රු රජ ඇතුපිටින් යා නැති තෙක් දුර ඇතු පිටින් ගොස්, ඇතුගෙන් බැස, පාගමන් ඇතියේ ම (පසින් ම) මණ්ඩලමාලථාරය (වට හල් දෙර) කරා එළැඹියේ ය එළැඹි කෝමාරහච්චි ජිවකයාගෙන් ‘යහළු ජිවකයා, භාග්‍යවත් තෙමේ කොහි ද?’ යි ඇසී ය.

“මහ රජාණනි, තෙල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ය මැදම් වැඩි නිසා (මැද කණුවට පිටු දි) පෙර දිගට මුහුන ලා, භික්ෂුසමුහයා විසින් පෙරටු කරන ලද වැ තෙල වැඩ ඉන්නෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යැ” යි කොමාරහච්චි ජිවක කී ය

12. එ පිට වෛදේහිපුත්‍ර වූ මගධෙඛිර අජාතශත්‍රු රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය එළැඹි පසෙක සිටියේ ය එසේ සිටි රජ තෙමේ වෙසෙසින් පනන් වූ, කැළැඹුම් නැති විලක් සේ බැඳූ බැඳූ පැත්තෙහි කුණෙහිමුහුන වැ හුන් භික්ෂුසමුහයා දෙස නැවත නැවත බලා, “දැන් මේ භික්ෂුසමුහයා යම් සංහුන්බවෙකින් හුක්ක ද මගේ උදුසිහසු කුමාර තෙමේ ද මේ බඳු වූ ම සංහුන්බවින් සමන්විත වේ වා” යි උදන් ඇති ය

එ විට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහරජ, තොප සිත ප්‍රේමය ඇති දෙසට ගියේ වේ ද” යි වදාළ සේක.

“වහන්ස, උදුසිහසු කුමාර තෙමේ මට ප්‍රිය ය වහන්ස, භික්ෂුසංඝයා දැන් යම් බඳු සංගිදීමෙකින් සමන්විත ද, මගේ උදුසිහසු කුමාර තෙමේ මේ බඳු වූ සංගිදීමෙන් සමන්විත වේ වා” යි රජ කී ය

13. එක්ඛිති වෛදේහිපුත්‍ර මගධාගිපතී අජාතශත්‍රු රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද, භික්ෂුසංඝයා ද ඇදිලි බැඳ වැද, පසෙක ඉද ගත්තේ ය පසෙක හිඳගත් රජ තෙමේ “වහන්ස, ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණයක් විසඳන්නට කිසි ලේශමාත්‍ර අවකාශයක් ගන්නා සේක් නම්, මම් විවාරන්නෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“මහරජ, ඉදින් කැමැත්තෙහි නම් විවාරන්නැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

14 “වහන්ස, යම්සේ ඇතරුවෝ ය, අසරුවෝ ය, විසරුවෝ ය, දුනුවාවෝ ය, දිගදද දරනුවෝ ය, සෙන් විදහනුවෝ ය, සැහැසි මහ සෙබලෝ ය, හුද වදිනා උසස් රජපුත්තු ය, හුද මැදට පැනවදිනා යෝධයෝ ය, ඇතුන් බඳු මහ සෙබලෝ ය, හුදෙකලා වැ හුද වදිනා සෙබලෝ ය, සම්පෑටියෙන් වැසි හෝ පලිහක් දරා හුද කරන්නෝ ය, ගෙහි ම වූ ගෘහදාස යෝධයෝ ය, මේ වඩන්නෝ ය, ඇම්බැටියෝ ය, නාවන්නෝ ය, සුපකාරයෝ ය, මාලාකාරයෝ ය, රජකයෝ ය, පෙහෙරු ය, කුලපොත්තෝ ය, කුම්භල්ලු ය, අවිදි ගණකයෝ ය, හස්තමුද්‍රා ගණකයෝ ය යන මොවුන් පුරුදු පුහුණු කරන ශිල්ප කෞතක් වෙත් ද, මේබඳු වූ යම් අන්‍ය බොහෝ ශිල්පයෝ හෝ වෙත් ද, ඔහු හැම මේ අත්බවිසි ම තමන් විසින් ම අත් දැක්කැ හැකි ඵල ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත්. ඔහු එයින් තමන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මාපියන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත්. අමුදරුවන් සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මිත්‍රාමාන්‍යයන් (සහ යහළුවන්) සුවපත් කෙරෙත්, පිනවත් මත්තෙහි පල දෙන සහ සැපතට සුදුසු සුවච්චාක ඇති ස්වගීය පිණිස පවත්නා දන් මහණ-බමුණන් කෙරෙහි පිහිටුවන් වහන්ස, මෙසේ ම මහණ දූමභි සාන්දූභවක (මෙහි ම අන්දක්කැ හැකි) ඵලවිපාකයක් පණවන්නට (දක්වන්නට) හැකි ද” යි රජ විවෘණී ය.

15. “අභිජාතාසි නො තිං මහාරාජ ඉමං පඤ්ඤාං අඤ්ඤා සමණ-
 බ්‍රාහ්මණෙ පුච්ඡිතා”ති

“අභිජාතාමිහං භනෙන ඉමං පඤ්ඤාං අඤ්ඤා සමණබ්‍රාහ්මණෙ
 පුච්ඡිතා”ති.

“යථාකථං පන තෙ මහාරාජ බ්‍යාකරිංසු, සචෙ තෙ අගරු හාසස්සු”ති

“ත ඛො මෙ භනෙන ගරු යජ්ඣං භගවා වා නිසිනො, භගවන්ත-
 රූපො වා” ති “තෙන හි මහාරාජ තාසස්සු”ති.

16. “එකමිදුහං භනෙන සමයං යෙන පුරණො කස්සපො
 තෙභුපසඛකමිං උපසඛකමිනා පුරණෙන කස්සපෙන සද්ධිං සමමාදිං
 සමමාදනිදං කථං සාරාණිදං චිත්තසාරෙනා එකමන්තං නිසිදිං. එකමන්තං
 නිසිනො ඛො අහං භනෙන පුරණං කස්සපං එතදවොචං යථා හු
 ඛො ඉමානි හො කස්සප පුච්ඡිප්පායන්තානි සෙය්‍යපිදං හන්තරොහා-
 -පෙ- යානි වා පනඤ්ඤාති¹ පි එවංගනිකානි පුච්ඡිප්පායන්තානි තෙ
 දිට්ඨො ඛමෙම සන්තිදිකං සිසුප්පං උපජ්චන්ති. තෙ තෙන අත්තානං
 සුඛෙතනි පිනෙතනි මාතාපිතරො සුඛෙතනි පිනෙතනි පුත්තදුරං
 සුඛෙතනි පිනෙතනි භික්ෂාමචෙව සුඛෙතනි පිනෙතනි සමණෙසු
 බ්‍රාහ්මණෙසු උද්ධමනිකං දක්ඛණං පතිට්ඨාපෙනති සොචගනිකං සුඛච්චාකං
 සග්ගසංවත්තනිකං සක්කානු ඛො හො කස්සප එවමෙව දිට්ඨො ඛමෙම
 සන්තිදිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපෙත්තුනති.

17 එවං වුත්තෙ භනෙන පුරණො කස්සපො මං එතදවොච. කරොතො
 ඛො මහාරාජ කාරයතො ඡිද්දතො ඡේද්දපයතො පවතො පාවයතො
 සොචයතො සොචාපයතො කිලමයතො¹ කිලමාපයතො එද්දයතො
 එද්දපයතො පාණමතීපාතයතො අදින්නං ආදිසතො සන්ති ඡිද්දතො
 නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කමරාතො පරිපලන්ති තිට්ඨතො පරදුරං
 ගච්ඡතො මුසා භණතො කරොතො න කරියති පාපං චුරපරිගනොත
 වෙ² පි වකෙකත යො ඉමිස්සා පඨවියා³ පාණෙ එකමංසචලං
 එකමංසපුඤ්ඤං කරෙය්‍ය, නස්සි තතොනිදුතං පාපං, නස්සිපාපස්ස ආගමො
 දක්ඛණඤ්ඤා⁴ පි ගබ්භාය⁵ තීරං ගච්ඡිය්‍ය හතනොතො ඝාතනොතො
 ඡිද්දනොතො ඡේද්දපෙනොතො පවෙනොතො පාවෙනොතො, නස්සි තතො නිදුතං
 පාපං, නස්සි පාපස්ස ආගමො. උත්තරඤ්ඤා⁶ පි ගබ්භාය⁷ තීරං ගච්ඡිය්‍ය
 දදනොතො දුපෙනොතො යජනොතො යජාපෙනොතො, නස්සි තතො නිදුතං
 පුඤ්ඤං, නස්සි පුඤ්ඤස්ස ආගමො දුනෙන දමෙන සංගමෙන සඤ්චිවෙජ්ජන
 නස්සි පුඤ්ඤං නස්සි පුඤ්ඤස්ස ආගමො⁸ ති.

1 කිලමිතො, තෙසු

2 කරතො ඡද්දතො, PTS.

3 ගංගාරි, PTS.

15 “මහරජ, ඔබ මේ පෑණය අත් මහණබ්‍රමණන් අතින් විවාලා දන්නෝ ද (මනෙක ඇද්ද) ?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“වහන්ස, මේ පෑණය අත් මහණබ්‍රමණන් අතින් විවාලා දතිමි (මනෙක ඇතැ)” යි රජ කී ය.

“මහරජ, කෙසේ නම් ඔබට ඔහු මෙය විසාදුවෝ ද ? ඉඳින් ඔබට බරෙක් නො වේ නම් එය කියන්නැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැන්නකු හෝ ඉන්නා තැනෙක එය කීම මට බරෙක් නො වේ” යැ යි රජ කී ය.

“මහරජ, එසේ නම් කියන්නැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

16. (එ විට රජ මෙසේ කී ය) “වහන්ස, මම එක් වරෙක කාශ්‍යප පුත්‍රණයන් කරා එළැඹියෙමි. එළැඹ ඔහු භා සතුටු වීම් සතුට උපදවන, සිතැ රැදැවියැ හුණු කතාබස් අවසන් කොට පසෙක ඉදගනිමි වහන්ස, එසේ පසෙක ඉදගන මම කාශ්‍යප පුත්‍රණයන් අමතා, ‘භවත් කාශ්‍යපසිනි, යම් සේ ඇතැරුවෝ ය, අසරුවෝ ය, .. යන මොහු හැම මේ අත්බවිනි ම නමත් වියින් අත් දැක්කැ හැකි පල ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත් ද, ඔහු එයින් නමත් .. මා පියන් . අඹුදරුවන් මිත්‍රාමාත්‍යයන් සුවපත් කෙරෙත් ද පිනවත් ද, මහණබ්‍රමණන් කෙරෙහි .. දන් පිහිටුවත් ද, භවත් කාශ්‍යපසිනි, එසේ ම මහණදමෙහි මෙහි ම අත් දැක්කැ හැකි පල විපාකයක් දක්වන්නට හැකි ද ?’ යි මෙය විවාලෙමි.

17. ‘වහන්ස, මෙසේ කී කල්හි කාශ්‍යප පුත්‍රණයෝ මට මෙය කීහ.

“මහරජ, නමා ම කරන්නහුට ද අනුන් ලවා කරවන්නහුට ද, අනුන්ගේ අත් ආදිය සිඳින්නහුට ද සිදුවන්නහුට ද, අනුන් දඹු ආදියෙන් පෙළන්නහුට ද පෙළවන්නහුට ද, පරා සතු දු පැහැරූ ගැනුම් ආදියෙන් මෙරමා තවන්නහුට ද අනුන් ලවා තවවන්නහුට ද, අහර වැලැක්වීම් ආදියෙන් අනුන් වේශෙයන්නහුට ද මෙරමා ලවා වේශෙයවන්නහුට ද, මෙරමා කමිපිත කරන්නහුට ද අනුන් ලවා කමිපිත කරවන්නහුට ද, පණ තසන්නහුට ද තස්වන්නහුට ද, නොදන් දෑ ගන්නහුට ද ගන්වන්නහුට ද, ගෙවල් බිඳින්නහුට ද බිඳුවන්නහුට ද, කිසිත් නො ඉතිරි කොට සියල්ල පැහැරූ ගන්නහුට ද පැහැරූ ගන්වන්නහුට ද, එක් ගෙයක් වටා සිට එහි ඇති බඩුමුවු පැහැරූ ගන්නහුට ද ගන්වන්නහුට ද, මහැ රුක සිට එහි යනෙහුවන්නේ බඩු පැහැරූ ගන්නහුට ද, පරමුවන් කරා යන්නහුට ද, මුසවා තෙපලන්නහුට ද, පවක් කරමි යි සිතා කරන්නහුට ද පවෙක් නො කැරෙයි යමෙක් කරකැත්තක් සේ තිසුණු නිම් වලල්ලක් ඇති වහුයකින් මේ පොළොවෙහි සතුන් මරා එක් මස්ගොඩක් එක් මස්රැසක් කරන්නේ නම්, ඒ සේතුයෙන් වන පවෙක් නැත, පාපයෙන් පැමිණීමෙන් නැත, සතුන් මරමින් මරමින්, සිඳිමින් සිදුවමින්, පෙළමින් පෙළවමින්, ගංගා නදියේ දකුණු තෙරට නමුදු යන්නේ නම්, ඒ සේතුයෙන් පවෙක් නැත, පවේ පැමිණීමෙන් නැත දෙමින් දෙවමින්, ගංගා කරමින් කරවමින්, ගංගා නදියේ උතුරු තෙරට නමුදු යන්නේ නම් ඒ සේතුයෙන් පිනෙක් නැත, පින් පැමිණීමෙන් නැත දීමෙන්, ඉදුරන් දුමිමෙන් (සෝ පෙහෙවස් වීසීමෙන්) ශිලසංය-මයෙන්, සබවස් රැකීමෙන් පිනෙක් නැත, පින් පැමිණීමෙන් නැත” යනු යි.

ඉත්ථං ඛො මෙ භතෙන සුරණො¹ කංඝපො සඤ්චිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුට්ඨං සමානො අකිරිතං බ්‍යාකාසි²

සෙත්ථාපි භතෙන අම්බං වා පුට්ඨං ලබ්බුරං බ්‍යාකරෙත්ථ³ ලබ්බුරං වා පුට්ඨං අම්බං බ්‍යාකරෙත්ථ⁴, එවමෙව ඛො මෙ භතෙන සුරණො¹ කංඝපො සඤ්චිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුට්ඨං සමානො අකිරිතං බ්‍යාකාසි².

තස්ස මග්ගං භතෙන එතද්දහොසි 'කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතෙ විසන්තං අපසාදෙනබ්බං මඤ්ඤායා'ති. සො ඛො අහං භතෙන සුරණස්ස කංඝපස්ස හාසිතං නෙව අහිනන්දිං තපට්ටිකොසිං.³ අනභිතන්දිකා අපට්ටිකොසිකා අනතතමනො අනතතමතවාචා අනිච්ඡාරෙතා තමෙව වාචං අනුග්ගණ්හතො⁴ අනිකුරුතො⁵ උට්ඨායාසනා පකකාමිං.⁶

18. එකමිදුහං භතෙන සමගං යෙන මකඛලී ගොසාලො තෙනුප-සංකමිං උපසංකමිකා මකඛලීනා ගොසාලෙන¹ සද්ධිං සමෙමාදිං. සමෙමාදන්තං කථං සාරාණීයං² විධිසාරෙතා එකමිනතං නිසීදිං එකමිනතං නිසින්නො ඛො අහං භතෙන මකඛලී ගොසාලං³ එතද්දවාචං⁴ 10 'යථා නු ඛො ඉමාහි හො ගොසාල පුට්ඨිප්පායතතාති සෙත්ථාපිදං හත්ථාරොහා -පෙ- සකකානු ඛො හො ගොසාල එවමෙව දිට්ඨංච බමෙම සඤ්චිකං සාමඤ්ඤාඵලං පඤ්ඤාපෙතුනති

19 එවං වුත්තෙ භතෙන මකඛලී ගොසාලො මං එතද්දවාච 'නත්ථි මහාරුජ් හෙතු නත්ථි පච්චයො සත්තාතං සංනිලෙසාය අහෙතු අපච්චයා සත්තා සංකිලීයානති නත්ථි හෙතු නත්ථි පච්චයො සත්තාතං විසුද්ධියා අහෙතු අපච්චයා සත්තා විසුද්ධිනති නත්ථි අතතකාරෙ නත්ථි පරකාරෙ නත්ථි පුරිසකාරෙ නත්ථි බලං නත්ථි චිරිතං නත්ථි පුරිසථාමො නත්ථි පුරිසපරික්කමො සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා සබ්බෙ ජීවා අචසා අචලා අචිරිතා නිගතිසම්මතභාවපරිණතා ඡසෙත්ථාගිතාති සුඛදුක්ඛං පටිසංසෙදිදෙනති

වුද්දස ඛො පනිමාහි යොනිපඤ්චිකසතසංස්ථාති සට්ඨි ව සතාති ඡ ව සතාති, පඤ්ච ව කමමුනො සතාති, පඤ්ච ව කමමාහි, නිගති ව කමමාහි, කමෙම ව අධික්කමෙම ව

1 පුරාණො, මජ්ඣං 2 වා, PTS 3 තපට්ටිකොසිං, PTS

4 අනුග්ගණ්හතා, PTS 5 අනිකුරුතො, මජ්ඣං සා

6 පකකාමිං, මජ්ඣං 7 මකඛලීගොසාලො, PTS 8 සාරංගිතං, මජ්ඣං

9 මකඛලීගොසාලො, PTS 10 එතද්දවාච, PTS

11 පඤ්ඤාපෙතුන PTS

වහන්ස, මෙසේ කාශ්‍යප පුරුණයෝ මා විසින් සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්ණ ඵලය විවාරන ලදුවෝ ම අක්‍රියාවාදය දක්වූහ වහන්ස, අභි කෙබඳු ද ? සි විවාරන ලද්දේ දෙල් මෙබඳු යා සි කියන්නේත් දෙල් විවාරන ලද වැ අභි මෙබඳු යා සි කියන්නේත් යම්තේ ද, එසේ ම වහන්ස, කාශ්‍යප පුරුණයෝ මා විසින් සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්ණ ඵලය විවාරන ලදුවෝ ම අක්‍රියාවාදය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට 'මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බමුණකු පෙළියා යුතු කොට කෙසේ නම් සිතනු හැක්කේ ද ?' සි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම කාශ්‍යප පුරුණයන්ගේ වචනය නො පැයැසිමි. විරුද්ධ බසකුදු නො කිමි නො පසසා විරුද්ධ බසක් ද නො කියා, නො සතුටු සිතැත්තෙමි, නොසතුටු බසක් නො කිත්මවා, ඔවුන් බස සාර වශයෙන් නො ගන්නෙමි, සාර වශයෙන් සිතා නො තබන්නෙමි, උතස්තෙන් නැති නික්මිණිමි

18 වහන්ස, අන් එක් වරෙක මම ගෝසාල මකඛලීන් වෙත එළැඹියෙමි එළැඹි ඔවුන් හා සතුටු වීම් සතුටට කරුණු වූ සිතැ රුදැවියා යුතු වූ කතා බස් කොට අවසනා පසෙක ඉඳ ගනිමි පසෙක ඉඳ ගන්නෙමි, වහන්ස, මම ගෝසාල මකඛලීහු අමතා, 'හවන් ගෝසාලසිනි, යම් තේ ඇතරුවෝ ය අසරුවෝ ය යන මොහු හැම මෙ අත්බවිනි ම තමන් විසින් දක්කා හැකි ඵල විපාක ඇති ශිල්ප නිසා දිවි රකිත් ද, ඔහු එයින් තමන් මාපියන් අමුදරුවන් හා යහළුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිතවත් ද, මහණබමුණන් විෂයයෙහි දත් පිහිටුවත් ද, හවන් ගෝසාලසිනි, මෙසේ ම මහණදමෙහි මෙහි ම අත් දක්කා හැකි ඵලවිපාක-යක් දක්වන්නට හැකි ද ?' සි මෙය විවාලෙමි

19. වහන්ස, මෙසේ විවාල කල්හි ගෝසාල මකඛලීහු මට මෙය කීහ "මහරජ, සත්තියන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවෙක් ප්‍රත්‍යය-යෙක් නැත හේතුවක් නැති වූ ප්‍රත්‍යයක් නැති වූ (ඉබේ ම) සත්තියෝ කෙලෙසෙත් සත්තියන්ගේ පිරිසිදු වීමට ද හේතුවෙක් නැත, ප්‍රත්‍යයෙක් නැත හේතු නැති වූ ප්‍රත්‍යය නැති වූ සත්තියෝ පිරිසිදු වෙත් තමාගේ යහපත සදහා තමා විසින් සාල යුතු කම්යෙක් නැත අනුන්ගේ යහපත සදහා කළයුතු අවවාදානුශාසනාදී කම්යෙක් ද නැත කරන්නහු සැපතට පමුණුවන පුරුෂ කාමීයෙක් ද නැත සැපත් ලබනුට ඉවහල් වන බලය කියා එකෙක් නැත විසිය කියා එකෙක් නැත පුරුෂශක්තිය කියා එකෙක් නැත පුරුෂ පරාක්‍රමය කියා එකෙක් නැත හැම සත්තු හැම ප්‍රාණීහු හැම භූතයෝ හැම ජීවයෝ තමන්ගේ ශක්තියක් බලයක් විසියක් තැන්තෝ ම නියමය, සංගතිය (තම තමා අයත් වනිට පැමිණීම), සම්භාවය යන මේ තුනින් පරිණාමයට පැමිණියෝ අභිජාති සයෙක්හි ම සැප දුක් විඳිත්

මේ ප්‍රමුඛ යෝගිහු තුදුස් ලක්‍ෂ හදහස් හසියෙකි කම පන්සියෙකි (අත් සැලියෙකින්) කම පසෙක් ද කම තුනෙන් ද වෙත්. (කායවාන්-සම වූ) දුර්භි කම ද, (මනාසම වූ) අධි කම ද වේ

චුට්ඨි පටිපදා, චුට්ඨිනන්දකපො, ජලභිජාතියො, අට්ඨ පුරිස-
භූමියො, එකුතපඤ්ඤාස ආජීවකසනෙ, එකුතපඤ්ඤාස පරිබොජකසනෙ,
එකුතපඤ්ඤාස නාගාචාසසනෙ, මිසෙ ඉන්ද්‍රියසනෙ, තිංස නිරයසනෙ,
ජ්වතිංස රජොධාතුසො, සත්ත සඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත අසඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත
නිගණ්ඨිගබ්භා, සත්ත දෙව්‍යා, සත්ත මානුසා, සත්ත පෙසාචා, සත්ත සරා,
සත්ත පට්ටව්‍යා, සත්ත පට්ටවසතානි, සත්ත පරානා, සත්ත පසානසතානි,
සත්ත සුරිතා, සත්ත සුරිතසතානි, චූළාසීති මහාකප්පතො සතසහස්සානි
යානි බාලෙ ච පණ්ණිනෙ ව සක්ඛාපිත්ථා සංසරිත්ථා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති

තත්ථ නත්ථ ඉමිනාහං සීලෙන වා වතෙන වා තපෙන වා
මුහම්චරිශෙත වා අපරිපක්ඛං වා කම්මං පරිපාචෙස්සාමිති පරිපක්ඛං වා
කම්මං පුස්ස පුස්ස බ්‍යන්තී කරිස්සාමිති හෙවං නත්ථ දෙණමිතෙ සුඛදුක්ඛ
පරිශන්තකතෙ සංසාරෙ නත්ථ භාගනවඩ්ඪන්ත, නත්ථ උක්ඛංසාවකංසෙ
සෙය්‍යථාපි නාම සුත්තගුලෙ ඛින්නන නිත්තබ්බිගමානමෙව පලෙහි, එවමෙව
බාලෙ ව පණ්ණිනෙ ව සක්ඛාපිත්ථා සංසරිත්ථා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති

ඉත්ථ ඛො මෙ භන්ත මක්ඛලී ගොසාලො සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපථලං
පුට්ඨො සමානො සංසාරසුද්ධිං බ්‍යාකාසි සෙය්‍යථාපි භන්ත අම්බං වා
පුට්ඨො ලබ්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ලබ්බං වා පුට්ඨො අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය,
එවමෙව ඛො මෙ භන්ත මක්ඛලී ගොසාලො සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපථලං
පුට්ඨො සමානො සංසාරසුද්ධිං බ්‍යාකාසි තස්ස මය්‍යා භන්ත එතදභොසි
කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතෙ වසන්තං අපසා-
දෙනබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යානි සො ඛො අහං භන්ත මක්ඛලීය්‍ය ගොසාලස්ස
භාසිතං නෙව අභිනන්දිං තප්පටික්ඛාසිං අතභිනන්දිත්ථා අපටික්ඛෙය්‍යාසිත්ථා
අනතමනො අනතමනවං අනිට්ඨාරෙත්ථා තමෙව වං අනුක්ඛණ-
නො අනිකුජ්ඣෙනා උට්ඨංයාසතා පක්ඛාමිං

20 එකමිදුහං භන්ත සමයං යෙන අජිත්තා කෙසකම්බලො¹
තෙහුපසබ්බමිං උපසබ්බමිත්ථා අජිතෙන කෙසකම්බලෙන² සද්ධිං සමෙමාදිං
සමෙමාදනීයං කථං සාරාණිං³ ඵ්ඨිසාරෙත්ථා එකමන්තා හිසිදිං එකමන්තා
තිසිත්තො ඛො අහං භන්ත අජිතං කෙසකම්බලං⁴ එතදවොචං⁵ 'ගථා හු
ඛො ඉමානි හො අජිත පුපුරිප්පායතනානි සෙය්‍යපීදං⁶ හත්ථෙරොනා
-පෙ- සක්ඛා හු ඛො හො අජිත⁷ එවමෙව දිට්ඨෙව ධ්වමෙව සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤපථලං පඤ්ඤපෙතභුතානි⁸

1 කෙසකම්බලී, කත්ථ

2 කෙසකම්බලිනා, කත්ථ

3 සාරණීයං මජ්ඣං

4 කෙසකම්බලී, කත්ථ

5 එතදවොච, කත්ථ

6 සෙය්‍යපීදං, මජ්ඣං

7 ඛො අජිතො, කත්ථ

8. පඤ්ඤපෙතනී, මජ්ඣං

ප්‍රතිපත්ති දෙසැටෙකි. අනන්තකල්ප දෙසැටෙකි අභිජාති සයෙකි. පුරුෂභූමි අපෙකි ජීවිකාවාතනි සාරදහස් නවසියෙකි පරිව්‍රාජකයන් පිළිබඳ ප්‍රවිජ්‍යා සාරදහස් නවසියෙකි නාගමණකල්ප සාරදහස් නවසියෙකි ඉන්ද්‍රියයෝ දෙදහසෙකි නිරයයෝ තුන්දහසෙකි අත්පිටු පාපිටු ආදී බුලි කැවැරෙන තැන් සතිසෙකි. සංඤ්ඤා සතෙකි අසංඤ්ඤා සතෙකි. නිර්ව්‍යාකූල සතෙකි (පුරුකින් පැල වෙත උක් හුණ ආදී ගඟී සතෙකි.) දෙව වගී සතෙකි මනුෂ්‍යවගී සතෙකි පිශාව ජාති සතෙකි මහවිර සතෙකි මහාපරිවර්ගී සතෙකි කුඩා පරිවර්ගී සත්සියෙකි මහාප්‍රපාත සතෙකි කුඩා ප්‍රපාත සත්සියෙකි මහාසවර්ත සතෙකි කුඩා සවර්ත සත්සියෙකි අනුවණයනුත් නුවණැත්තනුත් සසර දිවා හැවිද දුක් කෙළවර කිරීමට ගෙවිය යුතු කල්ප අසුසාර ලක්‍ෂයෙකි

එහි මේ සිලසෙන් හෝ ව්‍යායාමෙන් හෝ තපසින් හෝ බහිසරින් හෝ තොමුහු කළ කම්ම මුහුකුරුවන්නෙමි යි කියා කළ යුත්තෙක් නැත මුහුකළ කම්ම විද විද කම්ම කරන්නෙමි යි කියා හෝ මෙසේ කළ යුතු දූෂකෝ නැත. ද්‍රෝණයෙන් මැන ප්‍රමාණවත් කරන ලද්දක් සේ යුළු දුක් දෙක (කියනලද කාල සීමාව ගෙවුණු කල්හි) කෙළවර කැරුණේ වෙයි. සසර ගමනෙහි අඩු වීමෙන් වැඩි වීමෙන් නැත නැතිමෙන් බැසීමෙන් නැත ගමනේ දමැලි හුවටෙන් ලිහෙමින් දිග ඇති තෙක් ම සේ ද, එයින් මතු නො සේ ද, එ පරිදි ම අනුවණයන්ත් නුවණැත්තන්ත් (සසර) දිව හැවිද දුක් කෙළවර කරන්නාහ' යනු යි

වහන්ස, මෙසේ යෝසාල මකබලිහු මා විසින් සාන්දූෂික ශ්‍රාමණ්ඩලය විවාරන ලදුවෝ ම සංසාරඉද්ධිවාදය පැවැසූ හ වහන්ස, අභි කෙබඳු ද යි විවාරන ලද්දේ දෙල් මෙබඳු යැ යි කියන්නේත් දෙල් කෙබඳු ද යි විවාරන ලද්දේ අභි මෙබඳු යැ යි කියන්නේත් යම්සේ ද, එ සේ ම හෝසාල මකබලිහු මා විසින් සාන්දූෂික ශ්‍රාමණ්ඩලය විවාරන ලදුවෝ ම සංසාර ඉද්ධි ය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට 'මා වැන්නෙක් සිය රට වසන මහණකු හෝ බමුණකු පෙළියැ යුතු නොයට කෙසේ නම් සිතියැ හැකි ද'යි මේ සිත විය. වහන්ස, ඒ මම හෝසාල මකබලිහන්ගේ වචනය නො පැහැසිමි, එයට විරුද්ධ බසකුත් නො කිමි මෙසේ නො පසසා, නො ද විරුද්ධ බසක් කියා, නො සතුවූ සිතැත්තෙමි නුමුදු, නො සතුවූ බසක් නො නික්මවා, එ ම බස සාර වශයෙන් නො ගත්තෙමි, සාර වශයෙන් සිතා ද නො තබන්නෙමි, හුතත්තෙන් නැති නික්මුණමි

20 වහන්ස, මම එක් විටෙක කේශකම්බල අජීවයන් කරා එළැඹියෙමි. එළැඹ මිහු හා සතුවූ විම සතුවට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතා බස් නිමවා එක් පසෙක හිදැ ගනිමි. එසේ හිදැ ගත්තෙමි, මිහු අමතා 'හවත් අජීවයෙකි, යම්සේ ඇතරුවෝ ය අසරුවෝ ය .. යන මොහු හැම මේ අත්බවිසිම තමන් විසින් දුක්කැ හැකි ඵල ඇති ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, මුහු එයින් තමන් තම මාපියන්... අමුදරුවන් මිත්‍රාමාත්‍යයන් හුව පත් කෙරෙත් ද, පිතවත් ද, මහණබමුණන් විෂයයෙහි අත් පිහිටුවත් ද, හවත් අජීවයෙකි, මෙසේ ම මහණදමෙහින් මේ අත්බවිසි මැ දුක්කැ හැකි ඵල විපාකයක් දක්වන්නට හැකි ද' යි මෙය විවාලෙමි.

වහන්ස, මෙසේ මා විවෘල කල්හී, කේශකම්බල අජිතයෝ මට මෙය කීහ “මහරජ, දුන් දූශෙහි පල නැත කළ මහායාගයෙහි පල නැත කුශලාකුශල කම්මන්තේ ඵලයෙක් විෂංකයෙක් නැත. පරලොච්ඡි සිටියා හට මෙ ලොව නැත, මෙලොව සිටියා හට පරලොවෙක් නැත මවට උපකාර අපකාර කිරීමෙහි ඵල විපාක නැත පියාට උපකාර අපකාර කිරීමෙහි ඵල විපාක නැත උපපාදක (මෙයින් සැව නැවත උපදනා) සන්ධුයෝ නැත සමාග්ගත (නිවැරදි මගින් ගිය) සමාන්ප්‍රතිපත්ත (නිසි මග පිළිපත්), මෙ ලොවත් පරලොවත් කුමු ම වෙහෙසින් දෑත පසක් කොට (ලොවට) හෙළි කරන මහණබමුණු කෙනෙක් නැත. සතර මහාභූතයන්ගෙන් නිපත් මේ පුරුෂ තෙමේ යම් විටෙක කථරිය කෙරේ නම්, එ විටැ (මොහුගේ කයෙහි වූ) පෘථිවිදාතුව බාහිර පෘථිවිදාතුව රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි ආපෝධාතුව බාහිර ආපෝධාතුව රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි තේජෝධාතුව බාහිර තේජෝධාතුව රූප කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි වායුධාතුව බාහිර වායුධාතුව කරා යෙයි, එය අනුගමනය කරයි. ඇස් ආදී ඉද්දියගේ අභ්‍යව පැන ගෙන් වැද තොත් ඇඳ පස්වනු කොටැති පුරුෂයෝ මල සිරුර ගෙන යෙන් සොහොන තෙක් පමණක් පදගෝ (ගුණාගුණ වචනයෝ) පැණෙත් ඇට පරෙව්-වත් වේ ආභත්තුකසත්කාරාදි වශයෙන් දුන් දත් මල සිරුරෙහි අළු කිස නිමහනු තෙක් ම වේ (එයින් පසු එහි කිසිත් ඉතිරි නො වේ) දත යනු අඥයන් විසින් පණවන ලද්දෙකි යම් කෙනෙක් ආස්තීක වාදය (පරලොවත් ඇතැයි කම් විපාක ඇතැයි යන ආදි වූ වාදය) කියත් නම්, එය ඔවුන්ගේ හිස් බොරුවෙකි, ප්‍රලාපයෙකි අනුවණයෝ ද නුවණැත්තෝ ද යන භෑම කය බිඳීමෙන් මුල් සුත් වෙන්, වැනැසෙන්, මරණින් මතු ඇති නො වෙත්” යනු සි

වහන්ස, මෙසේ කේශකම්බල අජිතයෝ මා විසින් සන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්‍යඵලය විවාරන ලදුවෝ ම උචේද්‍යවාදය පැවැසූහ වහන්ස, යම්හේ අභි විවාරන ලද්දේ දෙල් කියන්නේ ද, දෙල් තෝ විවාරන ලද්දේ අභි කෝ කියන්නේ ද, එසේ ම, වහන්ස, කේශකම්බල අජිතයෝ සන්දූෂිත ශ්‍රාමණ්‍යඵලය විවාරන ලදුවෝ ම උචේද්‍යවාදය පැවැසූහ

වහන්ස, ඒ මට ‘මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බමුණකු වෙහෙසිය යුතු කොට කෙසේ නම් සිතියැ හෙන්නේ ද?’ යි මේ සිත පිය වහන්ස, ඒ මම කේශකම්බල අජිතයන්ගේ බස නො ම පැහැසිම්, එයට විරුද්ධ බසක් ද නො කිමි එය නො ම පසසා, විරුද්ධ බසකුත් නො කියා, නො සතුවූ සිතැත්තෙමි, නො සතුව හඟවන බසකුත් නො කිත්මවා, ඔවුන්ගේ ඒ වචන සාර වශයෙන් නො හන්නෙමි, සාර වශයෙන් සිතා නො පිහිටුවන්නෙමි, හුන්සෙත් නැති නික්මිණිම.

21 එකමිදුනං භනන්ත සමයං යෙන සෙකුබ්බා කච්චායනො තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිදුනා පකුබ්බෙන කච්චායනෙන සද්ධං සලම්බාදිං සමම්බාදනීයං කථං සාරාණීයං චිත්තිසාරෙණි එකමනතා නිසිදිං එකමනතා නිසිනොතා බො අහං භනන්ත පකුබ්බං කච්චායනං එතදවොචා යථා නු බො ඉමානි හො කච්චායන පුට්ඨිප්පායනතානි, සෙසයාපිදං. භන්දරෙතා -පථ- සක්කා නු බො හො කච්චායන එවමෙව දිට්ඨෙව ධරමෙව සන්දිට්ඨිකං සාමසද්දඵලං පසද්දපෙකු ? නති

එවං වුතොත භනන්ත පකුබ්බා කච්චායනො මං එතදවොච “සතතිමෙ මහාරුජ් කායා අකථා අකථිට්ඨා අනිමිතො අනිමිතො වසද්ධො කුට්ඨා එසිකථාසිට්ඨිතො තෙ න ඉසුජ්ජනති, න විපරිණමනති, න අසද්දමසද්දං ව්‍යාඛාදෙන්නති, නාලං අසද්දමසද්දං සුඛාය වා දුක්ඛාය වා සුඛදුක්ඛාය වා කතමෙ සතත ? පඨවිකායො ආපොකායො තෙජජාකායො වායොකායො සුඛෙ දුක්ඛෙ ජීවෙ සතතමෙ ඉමෙ සතත කායා අකථා අකථිට්ඨා අනිමිතො අනිමිතො වසද්ධො කුට්ඨා එසිකථාසිට්ඨිතො තෙ න ඉසුජ්ජනති, න විපරිණමනති, න අසද්දමසද්දං ව්‍යාඛාදෙන්නති, නාලං අසද්දමසද්දං සුඛාය වා දුක්ඛාය වා සුඛදුක්ඛාය වා. තත්ත තත්ථි භනතා වා සාතෙතා වා සොතා වා සාවෙතා වා විසද්දතා වා විසද්දපෙතා වා යො’පි තිදණෙන සතෙත ජිහං ජිහුති, න කොචි කසුචි ජිවිතා වොරොපෙති. සතතතො යෙව කායානමනනරොත සත්ථං චිවරමනුපකති”ති

ඉන්ද්‍රං බො මෙ භනන්ත පකුබ්බා කච්චායනො සන්දිට්ඨිකං සාමසද්දඵලං පුට්ඨං සමානො අසද්දෙන අසද්දං ඛ්‍යාතාපි සෙසයාපි භනන්ත අමං වා පුට්ඨං ලබ්බං ඛ්‍යාතරොය, ලබ්බං වා පුට්ඨං අමං ඛ්‍යාතරොය, එවමෙව බො මෙ භනන්ත පකුබ්බා කච්චායනො සන්දිට්ඨිකං සාමසද්දඵලං පුට්ඨං සමානො අසද්දෙන අසද්දං ඛ්‍යාතාපි.

තස්ස මග්ගං භනන්ත එතදහොසි කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජ්ජෙත වසන්තං අපසාදෙනධං විසද්දග්ගා ?”ති. සො බො අහං භනන්ත පකුබ්බස්ස කච්චායනස්ස භාසිතං තෙව අභිතද්ධිං තප්පට්ඨි-කෙකාසිං අතභිතද්ධිනා අප්පට්ඨිකෙකාසිනා අනත්තමනො අනත්තමනවාචං අනිච්ඡාරෙණි තෙමෙව වාචං අනුග්ගණ්නනො අනික්ඛුජ්ජනො උට්ඨා-යාසනා පකකාමි

22. එකමිදුනං භනන්ත සමයං යෙන භිග්ගෙකා නානපුපත්තා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකමිදුනා නිග්ගෙකෙන නානපුපත්තෙන සද්ධං සලම්බාදිං සමම්බාදනීයං කථං සාරාණීයං චිත්තිසාරෙණි එකමනතා නිසිදිං එකමනතා නිසිනොතා බො අහං භනන්ත නිග්ගෙකං නානපුපත්තං එතදවොචා

21 වහන්ස, අන් එක්වරෙක මම ක්‍යායායනායෝගික සක්‍රමයන් වෙත ගියෙමි ගොස් ඔවුන් හා සතුටු වීම සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතාබස් නිමවා පසෙක ඉදහනිමි එසේ ඉදහන් මම කාතායනා පකුටයන් අමතා “භවත් කාතායනාගිනි, යම් සේ ඇතැවෝ ය, අසරු වෝ ය යන මොහු හැම මේ අත්බවිනි ම තමන් විසින් දුක්ක හැකි ඵල ඇති ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත්ද, ඔහු එසින් තමන් තම මා පියන් . අඹුදරුවන් මිතුරන් කම්කරුවන් දුටුවන් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණබ්‍රාහ්මණයා . දන් දෙත් ද, භවත් කාතායනාගෙහි, මෙසේ ම මහණ-දමෙහින් මේ අත්බවිනි ම දුක්ක හැකි ඵලයක් දක්වන්නට හැකි ද?” යි මෙය විචාලෙමි

වහන්ස, මෙසේ මා විචාල කල්හි කාතායනා පකුටයෝ මට මෙය කීහ

“මහරජ, කිසිවකු විසින් නො කරන ලද, නො කළ විධාන ඇති, ඉදු බෙලෙහුද නො මවන ලද, අන් කිසිදු ලෙසෙකින් නො ම මවනලද, රද වූ (කිසිවක් නො උපදවන), පටුකුලක් සේ ස්ථිර (හෙවත් පරිණාම රහිත), ඉඤ්ඤිලයක් සේ තර වැ සිටිනුයෙන් තහවුරු වූ, කාය (සමුත්ත) සතෙක් වෙත් කවර සතෙක් ද? යන් පඨමිකාය, ආපොකාය, තෙජාකාය, වායොකාය, සුඛ, දුකඛ, සත්වන ජීවය ද වෙන් ඔහු නො සැලෙත් නො පෙරළෙත් උනුනට බාධක නො වෙත් උනුනට සුවය හෝ දුක හෝ සුව දුක් දෙක ම හෝ දීට්ට සමත් නො වෙත් ඒ කාය සතෙහි නසන්නෙක් හෝ නස්වන්නෙක් හෝ, අසන්නෙක් හෝ අස්වන්නෙක් හෝ, දැන ගන්නෙක් හෝ දන්වන්නෙක් හෝ නැත. යමෙක් තිසුණු සැතෙකින් හිස සිඳින්නේ නම්, එහි කිසිවෙක් කිසිවකු දිව්‍යෙන් තොර නො කරයි. වැලි, සප්තකායයන් අතරින් ආශ්‍රමය විවරයට වැද ගනී” යනු යි

වහන්ස, මෙසේ මා විසින් සාන්ද්‍යඵල ශ්‍රාමණ්‍යඵල විචාරන ලද කාතායනා පකුටයෝ අනෙකකින් අනෙකක් (ඉදුරා ම එයට විරුද්ධ දෑයක්) පැවැසූහ වහන්ස, අඹි විචාරන ලද්දේ දෙල් ගැන කරුණු කියන්නේත් දෙල් විචාරන ලද්දේ අඹි ගැන කරුණු කියන්නේත් යම්සේද, එසේ ම, වහන්ස, කාතායනා පකුටයෝ මා විසින් සාන්ද්‍යඵල ශ්‍රාමණ්‍යඵල විචාරන ලදවෝ ම අනෙකෙක් අනෙකක් (ඉදුරා ම වෙනස් දෑයක්) පැවැසී ය

වහන්ස, ඒ මට “සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බ්‍රාහ්මණකු වෙතෙසිය යුතු කොට මා වැන්නෙක් කෙසේ නම් සිතන්නේ ද?” යි මේ සිත විස වහන්ස, ඒ මම කාතායනා පකුටයන්ගේ වචනය නො පැස-සිමි නො ද විරුද්ධ බසක් කීම නො පසයා, විරුද්ධ බසක් ද නො කියා, නො සතුටු සිතැත්තෙමි, නො සතුටු හඟවන බසක් නො කියා, ඒ ඔවුන්ගේ බස සාරවශයෙන් නො ගන්නෙමි, සාරවශයෙන් සිතැ නො තබා ගන්නෙමි, හුණන්නෙක් නැති නික්මීණිමි

22 වහන්ස, තවත් එක් විටෙක මම ඥානප්‍රමුතිර්මුත්තයන් කරා එළැඹුණෙමි එළැඹී ඔවුන් හා සතුටු වීම සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතාබස් නිමවා එක් පසෙක හුන්නෙමි වහන්ස, පසෙක හුන් මම ඔවුන් අමතා-

“යථා ණු ඛො ඉමානි හො අග්ගිවෙස්සන පුට්ඨිප්පායතනානි, සෙය්‍යපීදං භන්දාරොතා -පෙ- සකකා ණු ඛො හො අග්ගිවෙස්සන ඵලමෙව දිට්ඨෙව ඛමෙම සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤපෙතු” ?නති

එවං වුත්තෙ භන්තෙ නිගණ්ඨො නාතපුත්තො මං එතදවොච “ඉඛ මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති කථංඤ ච මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති ? ඉඛ මහාරාජ නිගණ්ඨො සබ්බවාරිවාරිත්තො ච හොති, සබ්බවාරිගුත්තො ච, සබ්බවාරිගුත්තො ච, සබ්බ-වාරිගුත්තො ච එවං ඛො මහාරාජ නිගණ්ඨො වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති යත්තො ඛො මහාරාජ නිගණ්ඨො එවං වාතුයාමසංවරසංවුත්තො හොති, අයං වුච්චති මහාරාජ නිගණ්ඨො ගතත්තො ච යතත්තො ච සිතත්තො ච” ති

ඉථං ඛො මෙ භන්තෙ නිගණ්ඨො නාතපුත්තො සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨො සමානො වාතුයාමසංවරං බ්‍යාකාසි, සෙය්‍යථාපි භන්තෙ අමිං වා පුට්ඨො ලබුජං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ලබුජං වා පුට්ඨො අමිං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඵලමෙව ඛො භන්තෙ නිගණ්ඨො නාතපුත්තො සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨො සමානො වාතුයාමසංවරං බ්‍යාකාසි

නස්ස මග්ගං භන්තෙ එතදහොසි කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජ්ජෙව සත්තං අපසාදෙතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍ය ? ‘ති. හො ඛො අහං භන්තෙ නිගණ්ඨස්ස නාතපුත්තස්ස භාසිතං තෙව අභිනඤ්චං. නප්පට්ඨෙකාසිං අනභිනඤ්චං අප්පට්ඨෙකාසිතං අනතතමත්තො අනතත-මනවාවං අනිවර්තරෙත්ති තමෙව වාවං අනුග්ගණ්තත්තො අනිකඤ්ජන්තො උට්ඨායාසතා පකකාමිං.

23 එකමීදං භන්තෙ සමයං යෙන සඤ්ජයො බෙලට්ඨිපුත්තො² තෙහුපසබ්බමිං උපසබ්බමිත්වා සඤ්ජයෙන බෙලට්ඨිපුත්තෙන සග්ගිං සමොද්දං සමමාදානං කථං සාරංගීයං විනිසාරෙත්ති එකමන්තො නිසීදං. එකමන්තො නිසීත්තො ඛො අහං භන්තෙ සඤ්ජයං බෙලට්ඨිපුත්තං එතදවොච. “යථා ණු ඛො ඉමානි හො සඤ්ජය පුට්ඨිප්පායතනානි, සෙය්‍යපීදං - භන්දාරොතා -පෙ- සකකා ණු ඛො හො සඤ්ජය ඵලමෙව දිට්ඨෙව ඛමෙම සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤපෙතු” ?නති

“භවත් අන්තිවේශයාගෙනෙති, යම් හේ ඇතැරුවෝ ය, අසරුවෝ ය . . යන මොහු හැම මෙ අත්බවිනි ම තමන් විසින් අත් දක්කා හැකි ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, ඔහු එයින් තමන් මාපියන් අමුදරුවන් . මිතුරන් කම්කරුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණබමුණකට .. දන් දෙත් ද, භවත් අන්තිවේශයාගෙනෙති, මෙ හේ ම මහණදමෙහින් මෙ අත්බවිනි ම දක්කා හැකි එලවපාකයක් පෙන්වියැ හැකි දු ”?යි මෙය විවාලෙමි

වහන්ස, මෙහේ මා විවාල කල්හි ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්තරයෝ මට මෙය කී ය:

“මහරජ, මේ නිර්මුත්තරයාසතයෙහි නිර්මුත්තරයෙකු යාම (හාන) සතරක් ඇති ශිල්පයෙකු වැටුණේ වේ මහරජ, කෙසේ නම් නිර්මුත්තරයෙකු යාම සතරක් ඇති සංවරයෙන් සංවාත වේ ද? යත් මහරජ, මෙහි නිර්මුත්තරයෙකු වැටුණු සියලු සිසිල් දිය ඇත්තේ වේ සප්පකාර සංවරලක්ෂණයෙන් සමන්විත වේ පිඹ හල සියලු වාසියන් (හෙවත් පව්) ඇත්තේ වේ (කම්කරුලක්ෂණ වූ) සියලු පාපවාරණයෙන් (මෝක්ෂය) සපයී කොට සිටියේ වේ මහරජ, මෙහේ නිර්මුත්තරයෙකු වාසුසීමසංවරයෙන් සංවාත වූයේ වේ මහරජ, යම් කෙසෙකින් නිර්මුත්තරයෙකු මෙසේ වාසුසීමසංවරයෙන් සංවාත වේ ද, එකෙකින් (මෝක්ෂාධිගමයෙන් ම කෙලවරට) පත් සිතැත්තේ ද, (කායාදී ඉද්දියෙන් නිව දුරටත් සංයම් කල යුත්තක් නැති බැවින්) සංයත අන්ත ඇත්තේ ද, (මොනොවට) පිහිටි සිතැත්තේ ද වේ යැ යි කියනු ලැබේ ”

වහන්ස, මෙහේ ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්තරයෙකු මා විසින් සාන්ද්‍යවීයා ශ්‍රාමණ්ඩලය විවාරන ලද්දේ ම වාසුසීමසංවරය පැවැසිය යම් හේ අම් විවාරන ලද්දේ දෙල් දක්වන්නේ ද, දෙල් විවාරන ලද්දේ අම් දක්වන්නේ ද, එසේ ම, වහන්ස, ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්තරයෝ සාන්ද්‍යවීයා ශ්‍රාමණ්ඩල විවාරන ලද්දේ ම වාසුසීමසංවරය පැවැසූහ

වහන්ස, ඒ මට “කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් සිය රටෙහි වසන මහණකු හෝ බමුණකු වෙහෙසියැ යුතු කොට සිටින්නේ ද ”? යි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම වනාහි ඥානපුත්‍ර නිර්මුත්තරයන්ගේ වචනය මැනැවැයි නො පැසැසිමි, විරුද්ධ බසකුදු නො කිමි නො ම පසසා, නො ද විරුද්ධ බසක් කියා, නො සතුටු සිතැතියෙමි, නොසතුට හඟවන වචනයක් ද නො කියා, ඔවුන් කී ඒ බස් සාරවශයෙන් ද නො පිළිගත්තෙමි, සිතැ ද නො ම තබා ගත්තෙමි, හුතස්තෙන් නැති කිත්මැ යියෙමි

23 නැවත ද වහන්ස, එක් වරෙක මම වෙවැරවිසුණු අංජයයන් කර ගියෙමි ගොස් ඔවුන් සා සතුටු වීම් සතුටට කරුණ වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක ඉඳැ ගනිමි වහන්ස, එසේ ඉඳැ ගත්තෙමි, ඔවුන් අමතා, “භවත් අංජයයෙහි, යම් හේ ඇතැරුවෝ ය, අසරුවෝ ය යන මොවුන් හැම මේ අත්බවිනි ම තමන් විසින් අත් දක්කා හැකි ශිල්ප නිසා ජීවත් වෙත් ද, එයින් තමන් මාපියන් තම අමුදරුවන් . . තම මිතුරන් කම්කරුවන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණබමුණකට . . දන් දෙත් ද, භවත් අංජයයෙහි, මෙ පරිද්දෙන් ම මහණදමෙහින් මෙ අත්බවිනි ම දක්කා හැකි එලයක් දක්වියැ හැකි දු ”? යි මෙය කිමි.

වහන්ස, මෙසේ මා කී කල්හි ටෙවරටිට්ඨුරු ඝංජයයෝ මට මෙය කීහ

‘පරලොවෙක් ඇත් ද’යි ඉදින් මා විචාරයි නම්, (පරලොවෙක් ඇතැ) යි මට අදහස් වී නම්, ‘පරලොවෙක් ඇතැ’යි යුෂමත්භට එය විසඳන්නෙමි එහෙත් මෙසේත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් ඇතැ’යි එපරිදි වූ අදහසෙකුත් මට නැත අන් පරිද්දෙකිනුත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් ඇත්තේ නො වේ’යි කියාත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් නො මැත්තේ නො වේ’ කියාත් මගේ අදහසෙක් නැත ‘පරලොවෙක් නැත් ද’යි ඉදින් මා විචාරයි නම්, ‘පරලොවෙක් ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද’යි මා විචාරයි නම් ‘පරලොවෙක් නො ම ඇත්තේත් නැත්තේත් නො ම වේ ද’යිත් මා විචාරයි නම් . . ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත් ද’යි ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු නැත් ද’යි . ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත්තේත් නැත්තේත් වෙත් ද’යි ‘මෙයින් සැව පරලොවැ උපදනා සත්තු ඇත්තේත් නො ම වෙත් ද, නැත්තේත් නො ම වෙත් ද’යි ‘කුශලා-කුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇද්ද’යි ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක නැද්ද’යි ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් වේ ද’යි... ‘කුශලාකුශලකම්මයන්ගේ ඵල විපාක ඇත්තේත් නැත්තේත් නො වේ ද’යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේ ද’යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේත් නො වන්නේත් වේ ද’යි ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි වන්නේත් නො වන්නේත් නො වේ ද’යි මෙසේ මා විචාරයි නම්, ‘සත්ත්වයා මරණින් මත්තෙහි නො ම වන්නේ යැ’යි, ‘නො වන්නේ නො වෙයි, කියා මට අදහස් වී නම්, ‘සත්ත්ව තෙමේ මරණින් මත්තෙහි නො ම වන්නේ ය, නො වන්නේ නො වෙයි’ කියා යුෂමත්භට එය විසඳන්නෙමි මේ කාරණය මෙසේ ම යැ යිත් මට අදහසෙක් නො වේ. එසේම මේ කාරණය වෙනැයිත් මට අදහසෙක් නො වේ ‘අන් සැටියකින් මේ කාරණය වෙනැ’යිත් මට අදහසෙක් නො වේ ‘මේ කාරණය මෙසේ නො වෙනැයිත් මට අදහස් නො වේ ‘මෙය මෙසේ නො වන්නේ නැතැ’ යි ද මට අදහස් නො වේ’ යනු යි

වහන්ස, මා විසින් ටෙවරටිට්ඨුරු ඝංජයයෝ සාන්දූෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය-ඵලය විචාරන ලද්දෝ ම අපසිනනවිකෂෙපය (ඉමක් කොණක් නැති හේ වචනයන්ගෙන් ප්‍රස්තය ඉවත් කිරීම) පැවැසූහ. වහන්ස, අඬ විචාරන ලද්දේ දෙල් ගැන කියනුයේත්, දෙල් විචාරන ලද්දේ අඬ ගැන කියනුයේත් යම්සේ ද, එසේම, වහන්ස, ටෙවරටිට්ඨුරු ඝංජයයෝ සාන්දූෂටික ශ්‍රාමණ්‍යඵල විචාරන ලද්දෝ ම විකෂෙපය පැවැසූහ.

වහන්ස, ඒ මට “මේ තෙමේ මහණබ්බුණන් අතුරෙන් හැම ගෙන් ම බාලතම ය, මූඬතම ය සාන්දූෂටික ශ්‍රාමණ්‍යඵල විචාරන ලද්දේ ම කෙසේ නම් විකෂෙපය කියා පාන්නේ ද” යි මේ අදහස විය වහන්ස, ඒ මට “කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් මා රටවැසි මහණකු හෝ බමුණකු හෝ වෙහෙසිය යුතු කොට සිතන්නේ ද?” යි මේ සිත විය වහන්ස, ඒ මම ටෙවරටිට්ඨුරු ඝංජයයන්ගේ වචනය නො ම පැසැසිමි එයට විරුද්ධ බසකුත් නො කිමි නො පසසා, විරුද්ධ බසකුත් නො කියා, නො සතුටු වූයෙමි නමුදු නො සතුට හඟවන බසක් නො කීත්මවා, ඒ ඔහුගේ වචන සාර විසින්ද නො පිළිගනුයෙමි, සිතා ද නො තබනුයෙමි, හුතස්නෙන් නැගී නික්මැ ගියෙමි.

24 සො ‘හං භරණන භගවනනමපි පුච්ඡාමි: යථා නු ඛො ඉමානි භරණන පුප්ඵසියායතනානි, සෙය්‍යපීදං භන්තාරොහං -පෙ- සකකාං හු ඛො මෙ භරණන ඵලමෙව දිට්ඨංව ඛෙමෙව සන්ධිට්ඨිකං සාමිඤ්ඤප්ප- පඤ්ඤපෙකු ?’නති”.

“සකකා මහාරාජ” තෙන හි මහාරාජ තඤ්ඤෙවන්ත පටිපුච්ඡියාමි, යථා තෙ ඛමෙය්‍ය, නථා නං ඛ්‍යාතරෙය්‍යාසි”

25 “තං කිමඤ්ඤෙහි, මහාරාජ, ඉධ තෙ අස්ස පුරිසො දසො කම්මකරො පුබ්බුට්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපටිස්සාපි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො සො ඵලමස්ස ‘අච්ඡරිතං වත හො, අඛණ්ඩං වත හො, පුඤ්ඤානං ගති පුඤ්ඤානං විපාකො. අයං හි රාජා මාගධො අජාතඝනකු වෙදෙහිපුත්තො මනුසො. අහමි මනුසො. අයං හි රාජා මාගධො අජාතඝනකු වෙදෙහිපුත්තො පඤ්ඤාති කාමගුණෙහි සම්පට්ඨො සම්බිඞ්ගුතො පරිවාරෙති දෙවො මඤ්ඤෙ අභමානමිත්’ස්ස දසො කම්මකරො පුබ්බුට්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපටිස්සාපි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො සො වතස්සාහං පුඤ්ඤාති කරෙය්‍යං යනුනාහං කෙසං මස්සං ඛ්‍යාතරෙය්‍යා කාසායාති වන්තාති අච්ඡාදෙය්‍යා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය’නති.

සො අපරෙත සමයෙන කෙසමස්සං ඛ්‍යාතරෙය්‍යා කාසායාති වන්තාති අච්ඡාදෙය්‍යා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය සො ඵලං පබ්බජතො සමානො කායෙන සංවුත්තො විහරෙය්‍ය, වාචාය සංවුත්තො විහරෙය්‍ය, මනසා සංවුත්තො විහරෙය්‍ය, සාසච්ඡාදනපරමනාය සන්තුට්ඨා අභිරතො පටිවෙත්තං.

තඤ්ඤො තෙ පුරිසා ඵලමාරොචෙය්‍යං. ‘යඤ්ඤ දෙව ජාතෙය්‍යාසි, යො තෙ පුරිසො දසො කම්මකරො පුබ්බුට්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාර- පටිස්සාපි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො, සො දෙව කෙසමස්සං ඛ්‍යාතරෙය්‍යා කාසායාති වන්තාති අච්ඡාදෙය්‍යා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය සො ඵලං පබ්බජතො සමානො කායෙන සංවුත්තො විහරති, වාචාය සංවුත්තො විහරති, මනසා සංවුත්තො විහරති, සාසච්ඡාදනපරමනාය සන්තුට්ඨා අභිරතො පටිවෙත්තං’ති අපි නු නිං ඵලං වදෙය්‍යාසි. උතු මෙ හො සො පුරිසො පුනදෙව හොතු දසො කම්මකරො පුබ්බුට්ඨාසි පච්ඡානිපාති කිංකාරපටිස්සාපි මනාපචාරි පියවාදී මුට්ඨලොකකො” හි

24 වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද විචාරමි. වහන්ස, යම්හේ ඇතැරුවෝ ය, අසරුවෝ ය යන මොහු කැම මේ අත්බවැසි ම තමන් විසින් අත් දැක්කා හැකි සිප් සතර නිසා ජීවත් වෙත් ද, එයින් තමන් මොසියන් අඹුදරුවන් මිත්‍රාමාත්‍යයන් සුවපත් කෙරෙත් ද, පිණවත් ද, මහණබමුණන්ට .. දන් දෙත් ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම මේ අත්බවැසි ම සාන්ද්‍රවේන ශ්‍රාමණ්‍යඵලයක් පණවන්නට හැකි ද ?” සි රජ විචල්‍ය ය එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ හේක: “මහරජාණෙනි, කැක්කේ ය එසේ නම් තොප පිළිවිසමි. තොප රිසි ලෙසකින් උත්තර දෙන්නා.

25 මහරජාණෙනි, මතු දක්වෙන කරුණු තෙපි කීමා සි (කෙසේ) සිතන්නහු ද ? මෙහි තොපගේ වැඩ පල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, සාමාන්‍යයට කළ යුතු වතාවත් හැම කොට නිමවා පසු වැ හෝනා පසු, කිකරු වැ හැසිරෙන, තොප මනාප ද ම කරන, ප්‍රිය කපා ඇති, තොපගේ තුටුපහවූ මුහුණ ම බලමින් හැසිරෙන (=මුහුණ සතුටු කරන්නට ම උත්සාහ කරන) දාසයෙක් ඇත්තේ නම්, ඔහුට “පිනෙහි ගසිය, පිනෙහි ඵල විපාක අහෝ ආයාධි සි! අහෝ පුදුම සි! මේ වෙළෙඳෙහිපුත්‍ර මගධෙයවර අජාතකපුරු රජ වතාහි මිනිසෙකි මම ද මිනිසෙකිමි මේ රජ වූ කළු පත්කම්මුණයෙන් යුක්ත වූයේ සමන්විත වූයේ දෙවියකු මෙන් ඉදුරන් පිණවසි මම වූ කළු ඔහුගේ වැඩ පල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, සියලු කටයුතු නිමවා කැමට ම පසු වැද හෝනා, කිකරු වැ පවත්නා, ඔහුට මනාප සේ හැසිරෙන, ප්‍රිය වචන කියන, ඔහු සතුටු මුහුණ දක්නට බලා සිටින දාසයෙකිමි. පින් කෙළෙමි වීම් නම්, ඒ මමත් මොහු සේ වන්නෙමි එබැවින් කෙහෙරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙත් පැවිදිබිමට වදින්නෙමි නම්, ඉතා යෙහෙකැ” සි මෙසේ සිතෙක් වෙයි

හේ පසු කලෙක කෙහෙ රවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙත් පැවිදි බිමට වදනේ නම්, මෙසේ පැවිදි වූයේ දහැමින් ලබන කන බොන ද හා හඳනා පොරෝනා සිටුරු ම පරම කොටැහි බැවින් (එයින් මත්තෙහි අන් කිසි ආමිසයක් නො යොග්‍ය බැවින්) පරමසංලේඛයෙන් (කෙලෙස් කුණි කරන අග්‍ර පැවැත්මෙන්) තෘප්ත වූයේ, කායවිතතවිවේක දෙකෙහි ඇලුණේ, කායආරයෙන් සංවෘත වැ (අකුසල් නො කැරෙන සේ කය රැක ගෙන) වසන්නේ නම්, වෘත්ආරයෙන් සංවෘත වැ (වෘත්ආරයෙන් අකුසල් නො කැරෙන සේ චරිතය රැක ගෙන) වසන්නේ නම්, මනෝආරයෙන් සංවෘත වැ (සිතෙන් අකුසල් නො කැරෙන සේ සිත රැක ගෙන) වසන්නේ නම්-

ඉදින් තොපගේ රජපුරුෂයෝ තොපට ‘අවහරා දේවයන් වහන්ස, දැනගන්න’ ඔබ වහන්සේගේ වැඩ කටයුතු කරන, කළින් නැගී සිටින, හැමට ම පසු වැ සැතැපෙන, කිකරු වැ හැසිරෙන, ඔබ වහන්සේට මනාප ද ම කරන, පිය බස් ඇති, ඔබ වහන්සේගේ තුටු පහවූ මුහුණ ම බලමින් හැසිරෙන, ඔබ වහන්සේගේ යම් දෘෂ්ටරූපයෙක් වී නම්, දේවයන් වහන්ස, හෙ තෙමේ කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ ගිහිගෙත් පැවිදිබිමට වන්නේ ය හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ, දහැමින් ලැබෙන ආහාර පාන වසත්‍ර ම පරම කොටැහි බැවින් තෘප්ත වැ ප්‍රවිච්ඡායෙහි ඇලුණේ, කසින් සංවෘත වැ වෙසෙයි වචනයෙන් සංවෘත වැ වෙසෙයි සිසින් සංවෘත වැ වෙසේ යැ” සි දන්වන්නෝ නම්- ‘හවන්ති, ඒ මගේ පුරුෂ තෙමේ ඒ වා. නැවත ද මගේ වැඩපල කරන, පළමුවෙන් නැගී සිටින, හැමට ම පසු වැ සැතැපෙන, කිකරු වැ හැසිරෙන, මනාපවාරි ප්‍රියවෘද්ධ, මා මුහුණ සතුටු කරන්නට බලා සිටින, මගේ දාසයෙක් වේ වා’ සි තෙපි මෙසේ කියන්නහු ද ?” සි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරේක.)

“නො හෙතෙං භනන්ත අථ ඛො නං මයමෙව අභිවාදෙත්තාමයි, පච්චු-
ට්ඨොත්තාමයි, ආසනෙනපි නිමිනෙත්තාම අභිනිමනෙත්තාමයි නං
විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනයිලානපච්චයගෙසඋපරිකකාරොති ධම්මකම්පිස්ස
රකකාවරණගුත්තිං සංවිද්දෙත්තාමා”ති

“තං කිමඤ්ඤාසී මහාරාජ, යදි ඵලං සනෙත්ත හොති වා සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං නො වා ?”ති

“අඤ්ඤා ඛො භනන්ත ඵලං සනෙත්ත හොති සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං.”ති

“ඉදං ඛො තෙ මහාරාජ මයා පඨමං දිට්ඨංව ධම්මෙ සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාත්ත”නති.

26 “සකකා පන භනන්ත අඤ්ඤාමපි ඵලමෙව දිට්ඨංව ධම්මෙ
සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපෙතු ?”නති

“සකකා මහාරාජ තෙන හි මහාරාජ, තඤ්ඤාදෙත්තං පටිපුට්ඨස්සාමි
යථා තෙ ධම්මොත්ත තථා නං ඛ්‍යාකරෙත්තාසී නං කිමඤ්ඤාසී මහාරාජ
ඉධ තෙ අස්ස පුරිසො කස්සකො ගහපතීකො කාරකාරකො රාසිවඩ්ඪකො,
තස්ස ඵලමස්ස “අච්ඡරියං වත හො අබ්බුතං වත හො පුඤ්ඤානං ගති
පුඤ්ඤානං විරාකො අයං හි රුජා මාගධො අජාතසතතු වෙදෙහිපුත්තො
මිත්‍රස්සො අගමපි මිත්‍රස්සො අයං හි රුජා මාගධො අජාතසතතු වෙදෙහි-
පුත්තො පඤ්ඤාසී කාමගුණෙහි සමපට්ඨතො සම්බිහිගුණො පරිවාරෙහි
දෙවො මඤ්ඤා අගමපනවිහිස්ස කස්සකො ගහපතීකො කාරකාරකො
රාසිවඩ්ඪකො සො වතස්සාහං පුඤ්ඤාති කරෙත්තං යනුත්තාහං
කෙසමස්සං ඔහාරෙත්තා කාසායාති වන්ථාති අච්ඡාදෙත්තා අගාරස්මා
අනගාරියං පබ්බජෙත්තා”නති

සො අපරෙත සමයෙන අප්පං වා භොගකඩ්දනං පහාය මහනතං වා
භොගකඩ්දනං පහාය අප්පං වා ඤ්ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහනතං වා
ඤ්ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කෙසමස්සං ඔහාරෙත්තා කාසායාති වන්ථාති අච්ඡාදෙත්තා
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙත්තා සො ඵලං පබ්බජිතො සමානො කායෙන
සංවුත්තො විහරෙත්තා, වාචාය සංවුත්තො විහරෙත්තා, මනසා සංවුත්තො විහරෙත්තා,
සංසච්ඡාදනපරමකාය සනතුට්ඨා අතීරතො පටිපට්ඨො

තං වෙ තෙ පුරිසා ඵලමාරොචෙය්‍යං ‘යකෙක දෙව ජානෙත්තාසී යො
තෙ පුරිසො කස්සකො ගහපතීකො කාරකාරකො රාසිවඩ්ඪකො, සො
දෙව කෙසමස්සං ඔහාරෙත්තා කාසායාති වන්ථාති අච්ඡාදෙත්තා අගාරස්මා
අනගාරියං පබ්බජිතො සො ඵලං පබ්බජිතො සමානො කායෙන සංවුත්තො
විහරති වාචාය සංවුත්තො විහරති, මනසා සංවුත්තො විහරති, සංසච්ඡාදන-
පරමකාය සනතුට්ඨා අතීරතො පටිපට්ඨොති අපි නු තං ඵලං වදෙත්තාසී
‘ඵතු මෙ හො පුරිසො පුනදෙව හොතු කස්සකො ගහපතීකො
කාරකාරකො රාසිවඩ්ඪකො’ති”

“වහන්ස, එය එසේ නොවෙයි වැලි, අපි ම ඔහු ආදරයෙන් වදින්නමෝ ද වමු දැක හුනස්නෙන් නැගී සිටින්නමෝ ද වමු අස්නෙන් නිමිතන්නමෝ ද වමු සිටුරු බොජුන් සෙනසුන් සිලන්පස බෙහෙත්-පිරිකරින් ආදරයෙන් නිමිතන්නමෝ ද වමු ඔහුට බාර්මික රක්ෂාවරණ-ගුප්තිය (දැමැරිකවල) ද සලසන්නමු” යි රජ කී ය.

“මහරජාණෙනි, එය කිමැ යි සිතන්නවු ද ? ඉදින් මෙසේ ඇති කල්හි මහණදම් පිරිමේ සාන්ද්‍යඵකඵලයක් ඇත්තේ වේ ද ? නො වේ ද ?” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක)

“වහන්ස, මෙසේ ඇති කලා ඒකාන්තයෙන් සාන්ද්‍යඵකශ්‍රාමණ්‍ය-ඵලය වේ” යි (රජ කී ය)

“මහරජ, මේ වනාහි තොටට මා විසින් පණවන ලද මේ අත්බවහි ම ලැබෙන පළමු වන සාන්ද්‍යඵක ශ්‍රාමණ්‍යඵලය වේ” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

26 “වහන්ස, මෙසේ ම අනෙකුදු මේ අත්බවහි වූ සාන්ද්‍යඵක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයක් පණවන්නට හැක්කේ ද ?” යි (රජ පුළුවන්)

“හැක්කේ ය, මහරජාණෙනි එසේ වී නම්, මහරජාණෙනි, තොට ම මෙහි ලා පිළිවිසිමි තොටට රිසියෙන පරිදි එය කියන්නැ මහරජාණෙනි, ඒ කිමැයි හඟනාහු ද ? මෙහි ගොවිතැන් කරන, එක් ගෙයකට අභිපතී වූ, තොප අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, තොටගේ පුරුෂයෙක් ඇත්තේ නම්, ඔහුට ‘පිත්තවත්ති, පිනෙහි ගතිය, පිනෙහි ඵලය ආබෝධී ය’ අද්භූත ය! මේ වෛද්ද්හිපුත්‍ර මග්ගධම්මර අජාතකුණ්ඩරජ ද මිනිසෙකි මම ද මිනිසෙකිම මේ රජ වනාහි පස්කම් ගුණයෙන් සුක්ක වැ, සමන්විත වැ, දෙවියකු සේ ඉදුරන් හසුරුවයි මම් වූ කලී එක් ගෙයකට ම අභිපතී, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, ඔහුගේ ගොවියෙක් වෙමි ඒ මම් ඉදින් පිත් කරන්-තෙමි වීම් නම්, ඒකාන්තයෙන් මොහු බදු වන්නෙමි ඒ මම් කෙහෙරදිලු බන්ධා, කාසාවන් හැඳෑ, හිසිගෙන් පැවිද්දට වදනෙමි නම්, ඉතා යෙහෙකැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්-

හේ පසු කලෙක මඳ වූ හෝ යම්පන්රූප හැර දමා, මහත් වූ හෝ සම්පන්රූප හැර දමා, මඳ වූ හෝ ඥාතිවේදියා හැර දමා, මහත් වූ හෝ ඥාතිවේදියා හැර දමා, කෙහෙරදිලු බන්ධා, කාසාවන් හැඳෑ, හිසිගෙන් පැවිද්දට වදින්නේ නම්, මෙසේ පැවිදි වූ ම හේ දැහැමින් ලත් ආහාර පාන වීර පමණෙකින් ම සතුටු වැ, කායචිත්ත විමර්කයෙහි ඇලුණෙක් වැ, කසින් සංවාත වැ වචනයෙන් සංවාත වැ මනසින් සංවාත වැ වෛසන්නේ නම්-

තොටගේ පුරුෂයෝ තොටට “අවසර! දේවයන් වහන්ස, භාරණයක් දැන ගන්න ගෘහපතීක වූ, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන, ඔබ වහන්සේගේ ගොවියෙක් වූ යම් පුරුෂයෙක් වී ද, හේ කෙහෙරදිලු බන්ධා කාසාවන් හැඳෑ හිසිගෙන් පැවිද්දට වන්නේ ය හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම දැහැමින් ලත් ආහාරපානවීර පමණෙකින් තෘප්ත වැ ප්‍රවිච්ඡායෙහි ඇලුණේ, කසින් වචසින් මනසින් සංවාත වැ වෛසේ යැ” යි මෙසේ දන්වන්නෝ නම්- ‘හවත්ති, ඒ මගේ පුරුෂ තෙමේ ඒ වා නැවැතත් ගෘහපතීක වූ, අයබදු සපයන, බන්ධානා වඩාලන මගේ ගොවියෙක් වේ වා’ යි තෙපි කියන්නහු ද ?” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන් සේක)

“නො හෙතෙං භනෙන අථ ඛො නං මගමෙව අභිවාදෙය්‍යාමපි පච්චු-
ටෙයිස්‍යාමපි, ආසනෙනපි නිමනෙතය්‍යාම, අභිනිමනෙතය්‍යාමපි නං
චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපට්ඨගහෙසජ්ජපරික්ඛාරෙති ඛමමිනමපි ‘සා-
රකඛාවරණගුහතිං සංවිද්දෙය්‍යාමා’ති.

“තං කිමමඤ්ඤෙසි මහාරාජ, යදි ඵලං සනෙත හොති වා සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං නො වා ?”ති

“අභිං ඛො භනෙන ඵලං සනෙත හොති සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵල”නති.

“ඉදං ඛො තෙ මහාරාජ මයා දුතියං දිට්ඨෙව ඛමෙම සංන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාත්තනති”

27. “සක්කා පන භනෙන අඤ්ඤමපි දිට්ඨෙව ඛමෙම සන්දිට්ඨිකං
සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපෙත්තුං ඉමෙති සන්දිට්ඨිකෙති සාමඤ්ඤඵලෙති
අභික්ඛන්තතරඤ්ඤා පණ්ණිතතරඤ්ඤා ?”ති

“සක්කා මහාරාජ තෙන හි මහාරාජ සුඤ්ඤාති සංවුක්ඛං මනසි
කරොති භාසිසංඝමි”ති

“ඵලං භනෙන”ති ඛො රුජා මාගධො අජාතඝනතු චෙදෙතිපුත්තො
භගවතො පට්ටසොසි

28. භගවා එතදවොච “ඉධ මහාරාජ තථාගතො ලොකො උප්පජ්ඣති
අරහං සමමාසමිබ්බුද්ධො විජ්‍යාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරෙ
පුරිසදම්මසාරපි සන්ථා දෙවමනුස්සානං බ්‍රහ්මා භගවා සො ඉමං
ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුභමිකං සස්සමණ්ඩ්‍රාහමණ්ණං පජං
සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්තො පච්චෙදෙති සො ඛමමං දෙසෙති
ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාන්ථා සමාඤ්ඤතං
කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුඤ්ඤං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති

29. තං ඛමමං සුඤ්ඤාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා
කුලෙ පච්චාජාතො සො තං ඛමමං සුන්ති තථාගතෙ සඤ්ඤා පටිලහති.
සො තෙන සඤ්ඤාපටිලාභෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසංවික්ඛති ‘සමොඛො
සරුවසො රජාපථො¹ අබ්බොක්ඛාසො පබ්බජ්‍යා නසිදං සුකරං අභාරං
අජකිංචසකං එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුඤ්ඤං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං
චරිතුං, යනනුක්ඛානං කෙසමිසුප්පං ඔභාරෙතො කාසායාති වන්ථාති
අච්ඡාදෙතො අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය’නති.

“වහන්ස, එය එසේ නො වන්නේ ය. වැලි අපි ම ඔහු ආදරයෙන් වදින්නමෝ ද වමු දැක හුනාන්නෙන් නැති සිටින්නමෝ ද වමු. අන්නෙන් නිමිතත්තමෝ ද වමු සිවුරු බොජුන් සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර යන මෙයින් ඔහු වෙසෙසින් නිමිතත්තමෝ ද වමු ඔහුට දැනුම් වූ රකවල් ද සලසන්නමු” යි රජ කී ය

“මහරජාණෙනි, ඉදින් මෙසේ ඇති කලා සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙන් වේ ද? නො වේ ද? ඒ කීමැ යි සිතවු දු” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක).

“වහන්ස, මෙ සේ ඇති කලා ඒකාන්තයෙන් සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය-ඵලයෙන් වේ” යැ යි රජ කී ය

“මහරජාණෙනි, මේ - තොපට මා විසින් පෙන්වන ලද මේ අත්ඛේති ම වූ දෙවෙනි සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍යඵලය යැ” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

27 “වහන්ස, මේ සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනාප වූ වඩා උතුම් වූ, මේ අත්ඛේති ම ලැබෙන අනෙකුදු සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයක් පැණවිය හැක්කේ දු” යි (රජ ප්‍රථමික).

“හැකි යි මහරජාණෙනි එසේ නම් අසන්නැ මොනොවට සිත යොමු කරන්නැ කියන්නෙමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

“එසේ ය, වහන්සැ” යි කියා වෛදෙහිපුත්‍ර මහබෝධි අස්ථානසමුදා රජ පිළිවදන් දුන්නේ ය.

28 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

“මහරජාණෙනි, මෙහි අර්තන් වූ සමාසක් සම්බුද්ධ වූ විද්‍යාවරණසම්පන්න වූ සුභත වූ ලෝකවින් වූ නිරුත්තරපුරුෂදම්‍යසාරථී වූ දෙවිභික්ෂුන්ට ශාස්තෘ වූ බුද්ධ වූ භගවත් වූ තථාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලෝකය ද, මහණබමුණන් සහිත, සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු මිනිසුන් හා සහිත සත්ත්වප්‍රජාව ද තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ඔවුනට අවබෝධ කරවයි හේ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක (නිවරද) කොට, අවසනා හදුක (නිවරද) කොට, අභි සහිත කොට, ව්‍යංජනයෙන් සහිත කොට, සජ්ජිකාරයෙන් පුණී කොට, පිරිසිදු කොට, දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්‍ෂා-ත්‍රයෙන් සංගෘහිත වූ සියලු) ශාසනබ්‍රහ්මචරීය ප්‍රකාශ කෙරෙයි

ගැහැටියෙක් හෝ ගැහැටිපුතෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ ධර්ම අසයි හේ ඒ දහම් අසා තථාගත බුදුහු කෙරෙහි සැදහැ ඇති කෙරෙයි. හේ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් සම්පන්න වූයේ, ‘හිඟ්ගෙහි විසීම සම්බාධයෙකි (අවහිරයෙකි). (රුහාදි රජස් නැගෙන) රජස් පථයෙකි පැවිද්ද (සම්බාධ නැති) අත්‍යවකාශය (එළි මහන) වැන්න හිඟ්ගෙහි වසන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිපුන් කොට, ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, ශංඛලිඛිතයක් සේ මේ බ්‍රහ්මභර සරන්නට පහසු නො වේ (එබැවින්) මම් කෙහෙරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ පෙරෙවැ හිඟ්ගෙන් පැවිදිබිමට වදනෙමි නම් යෙහෙකැ’ යි මෙසේ නුවණින් සලකයි.

සො අපරෙත සමයෙන අපං වා නොගක්කකිං පහාය මහනතං වා නොගක්කකිං පහාය අපං වා ඤ්ඤතිපරිවරිං පහාය මහනතං වා ඤ්ඤතිපරිවරිං පහාය කෙසමස්සුං ඕහාරෙතා කාසායාති වජ්ඣාති අවජාදෙතා අහාරසමා අනහාරියං පබ්බජති සො ඵලං පබ්බජිතො සමානො පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරගොවරසමපන්නො අඤ්ඤානෙත්ත සුඤ්ඤානෙත්ත භගදස්සාපී සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු කායකම්මච්චිකම්මෙන සමනතාගතො කුසලෙන පරිසුද්ධාජ්ඣො සීලසමපන්නො ඉද්දියෙසු ගුහන-දායො හොජනෙ මතතඤ්ඤා සතිසමපජඤ්ඤාන සමනතාගතො සනතුපට්ඨා

29. කථංඤ්ඤා මහාරාජ භික්ඛු සීලසමපන්නො හොති? ඉධ මහාරාජ භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති නිභිතදණ්ඩො නිභිතසන්ථො ලජ්ජි දායාපන්නො සබ්බපාණභූතභිතානුකම්පි විහරති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො හොති දින්නාදාදි දින්නපාටිකඛිති අපේනෙන සුචිභුතෙන අත්තනා විහරති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි

අබ්බසම්මරියං පහාය බ්බසම්මාරි හොති ආරාචාරි¹ වීරතො මෙට්ඨතා ගාමබ්බමා, ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි.

මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො හොති සච්චවාදී සච්චසන්ධො පේතො² පච්චසිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි.

පිසුණං වාචං³ පහාය පිසුණං වාචාය පටිවිරතො හොති ඉතො සුඤ්ඤාන අමුත්ත අක්ඛාතා ඉමෙසං හෙදාය අමුත්ත වා සුඤ්ඤාන ඉමෙසං අක්ඛාතා අමුත්ත හෙදාය ඉති භින්නානං වා සන්ධානං, සන්ධානං වා අනුපාදා⁴ සම්භාරාමො⁵ සම්භාරතො සම්භානනදිං සම්භානකරණිං වාචං හාසිතා හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි

ඵරුසං වාචං⁶ පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතො හොති යා සා වාචා නෙළා කණ්ණසුඛා පෙමනියා⁷ හදායධාමා පොරි බහුජනකන්නා බහුජනමනාපා, කථාරුපං⁸ වාචං හාසිතා හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි

සමථපාලාපං පහාය සමථපාලාපා පටිවිරතො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී බ්බමවාදී විනයවාදී නිධානවාදී වාචං හාසිතා හොති කාලෙන සාපදෙසං පරිනන්තවතිං අත්ථසඤ්ඤිතං ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසමි

1 අනාචාරි, මජ්ඣං

2 පේතතා, සත්ථා

3 පිසුණාචාරි, PTS 4 අනුපාදානා, PTS 5 සම්භාරාමො, මජ්ඣං

6 ඵරුසාචාරි, PTS සිඤ්ඤා 7 පෙමනියා, මජ්ඣං

8 ඵරුපං PTS. සිඤ්ඤා

හේ පත්‍ර කලෙක අල්ප වූ හෝ සම්පත් රැස හැරු, මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැරු, මද වූ හෝ නැපිරිස හැරු, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැරු, කෙතෙරවුලු බහාව, කසාවත් හැද පෙරෙවැ, හිසගෙන් පැවිදිබිමට වදි හේමෙහේ පැවිදි වූයේ ම පාඨිනමාකඩසංවරයෙන් සමත්විත වූයේ, ඇවාරයෙන් හා ගෝවරයෙන් යුක්ත වූයේ, ස්වල්පමාත්‍ර වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද වූ කාශවක්කමයෙන් සමත්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ඇඳිව ඇතියේ, සිල්වත් වූයේ ඉපදියයන්නි වැසු දෙර ඇතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තන්හි) සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුක්ත වූයේ, සිට්ඨසයෙහි තුන්වැදූරුම් සතුටින් සතුටු වූයේ, ශික්‍ෂා-පදයන්හි සමාදන් වැ හික්මෙයි

29 මහරජ, මහණ තෙතම කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද ? යත්. මහරජ, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණසාධය හැර දමා, ප්‍රාණසාධයෙන් වෙනෙයින් වැළැක්කේ වෙයි බහා නැඩු දඩුමුගුරු ඇත්තේ (දඩුමුගුරු නො දරන්නේ), බහා නැඩු ආශ්‍රම ඇත්තේ (ආශ්‍රම නො දරන්නේ), පට්ට පිළිතුල් කරන්නේ, මෙමුත්‍රයට පැමිණියේ (මෙමුත්‍රයෙන් යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි සිතානුකම්පා ඇති වැ වෙනස් මේ ද ඔහුගේ එක් ශිලයෙක් වේ

හේ අදන්තාදානය හැර දමා, නොදුන් ද ගැන්මෙන් මුළු මනින් වැළැක්කේ වෙයි දුන් දය ම පිළිගන්නාසුලු වූයේ, දුන් දය ම සිහිනුත් කැමැති වැ ඉවසනසුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදුසිත්ත යුතු වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ අබරම්සර දුරුලා බබසර සරන්නේ වෙයි ගැමිදහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ බොරු කීම දුරුලා, බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. ඇත්ත කියනසුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කථා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කථා ඇත්තේ, ලොව නො රච්චන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ කේලාම් කීම දුරුලා, කේලාම් කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මෙ තැනින් අසා මොවුන් (ඔවුන් ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, එ තැනින් අසා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මෙ තැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳනවුන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැළපෙනවුන් (සමගියට පැමිණියවුන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමගියෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමගියෙන් වසන්නවුනට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුනට සතුටු වනුයේ, සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ රළු බිණුම් දුරුලා, රළු බස් දෙවුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි නිදෙය්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නො ගැමි, මොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බයෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

හේ බොල් හිස් දෙඩැවිලි කැරදමා, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි සුදුසු කාල වේලායෙහි කථා කරන සුලු වූයේ, ඇත්තම් කියන-සුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්ම ඇති කරන බසක් ම කියන-සුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට සුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොතක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

30 ඛිජ්ඣාමභූතගාමිසමාරම්භා¹ පටිවිරතො හොති, එකභතතීකො² හොති රතතුපරතො³ පටිවිරතො⁴ විකාලතොජනා නච්චිගිත්වාදින-
විසුකදස්සනා⁵ පටිවිරතො හොති මාලාගනිවිලෙපනධාරණමඤ්ඤිත-
විභූසනට්ඨානා පටිවිරතො හොති. උච්චාසගනමිභාසගතා පටිවිරතො
හොති ජාතරූපරජතපටිග්ගහණා⁶ පටිවිරතො හොති ආමකඛඤ්ඤ-
පටිග්ගහණා⁷ පටිවිරතො හොති ආමකමංගපටිග්ගහණා⁸ පටිවිරතො
හොති. ඉන්ද්‍රියාදිකපටිග්ගහණා⁹ පටිවිරතො හොති දුඤ්දසපටිග්ගහණා¹⁰
පටිවිරතො හොති අජේලකපටිග්ගහණා¹¹ පටිවිරතො හොති කුසකුටි-
සුකරපටිග්ගහණා¹² පටිවිරතො හොති හන්තිගවස්සවලව්‍යා¹³ පටිග්ගහණා
පටිවිරතො හොති බෙත්තනවන්තපටිග්ගහණා පටිවිරතො හොති දුතෙග්ග-
පහෙණ¹⁴ ගමිනාත්තසොගා පටිවිරතො හොති කගපිකකයා පටිවිරතො
හොති තුලාකුටිකංසකුටිමානකුටි¹⁵ පටිවිරතො හොති උකෙකාටනවඤ්ඤන-
තිකතිසාපි¹⁶ ගොගා පටිවිරතො හොති ඡේදනවධබ්බකිනවිපරාමොස-
ආලොපසහසාකාරා¹⁷ පටිවිරතො හොති, ඉදම්පි¹⁸ සො හොති සීලස්මිං.

චූලසීලං¹⁹ නිවෙසිතං.

31. යථා වා පනෙතෙ නොනෙතා සමණව්‍යාහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි
හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං ඛිජ්ඣාමභූතගාමිසමාරම්භා¹ අනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං. මූලබ්ජං ඛනිබ්ජං එළුබ්ජං² අග්ගබ්ජං
බ්ජබ්ජමෙව³ පඤ්චමං. ඉති වා ඉතිඑවරූපා⁴ ඛිජ්ඣාමභූතගාමිසමාරම්භා⁵
පටිවිරතො හොති ඉදම්පි⁶ සො හොති සීලස්මිං.

32 යථා වා පනෙතෙ නොනෙතා සමණව්‍යාහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි
හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං සනතිධිකාරපටිභොගං අනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං. අනාසනතිධිං පානසනතිධිං වන්දසනතිධිං
යානසනතිධිං සංකසනතිධිං ගනිසනතිධිං ආමිසසනතිධිං. ඉති වා ඉති
එවරූපා සනතිධිකාරපටිභොගා පටිවිරතො හොති ඉදම්පි⁷ සො හොති
සීලස්මිං.

1. සමාරම්භා, මජ්ඣ.	2. එකං භතතීකො, මජ්ඣ.
3. රතතුපරතො, මජ්ඣ.	4. විරතො, එච්. සෙ.
5. විසුකා, මජ්ඣ.	6. පරිග්ගහණා, (සබ්බපථ)
7. ගවස්සං, සෙ.	8. පඤ්චං, සීලී මජ්ඣ සා
9. කුටි, මජ්ඣ.	10. සාපි, මජ්ඣ.
11. සහසං මජ්ඣ.	12. දුඤ්ද සීලං, මජ්ඣ.
13. සමාරම්භා, මජ්ඣ.	14. එලං, සෙ එළු, සි එච්
15. බ්ජබ්ජං, එච්.	16. ඉති එවරූපා, ආකාසං
17. සමාරම්භා, මජ්ඣ.	

30 හේ බීජසමූහ (පාල වන ද) ද, භූතසමූහ (පාල වුණ ද) ද සිදු-
මෙන් බිඳුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක්
වෙළු වලදන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි
තවනු ගනු වානු විසුළුදැන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇතැ
අඩු තැන් පිරැවීමට, ඇත සැරැවීමට කරැණු වන මල්ගඳවිලෙවුන්
දැරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්මැවු උසසුන් ද, නොකැප වූ
මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් පිඳි මසු කහවණු
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අමු ධාන්‍ය පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි අමු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන්
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දැසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කුකුළුන්
හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇතුන් අසුන් වෙළෙඹුන් ගෙරින්
පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ
වෙයි හිසියතට දූත මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙන්ගෙට පණවූවූ පණත්
ගෙන යෑමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි වෙළෙඳ ගනුදෙනුයෙන්
වැළැක්කේ වෙයි භාරතරුදියෙන් කිරැමෙන්, බොරැ රන් පැමෙන්,
හොර මිනුම්වලින් මිනුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි අල්ලස් ගෙන හිමියන්
නොහිමි කිරීමෙන්, තානා උපායෙන් අනුන් රැවැටුමෙන්, අගනා
දූගට හුරැ නො අගනා දූගස් පෙන්නා කරන මායාගෙන්, මෙ කී නොකී
හැම කෙරැටිකකම්වලින් ම වැළැක්කේ වෙයි අත් පා ආදිය සිඳීමෙන් ද,
මැරීමෙන් ද, රුකන් ආදියෙන් බැඳීමෙන් ද, සැහැසිකම්වලින් ද
වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වෙයි

වුලලසිලය නිමිසේ ය.

31 යම්හේ වතාහි සමහර හවන් මනණබමුණෝ සැදුහැගෙන්
දුන් බොජුන් වලඳ, මූලපීජ ද (හිඟුරැ ආදි පාල වන මුල් ද), සකකි පීජ ද
(නුග ආදි පාල වන කඳ ද), පරැපීජ ද (උක් උණ බට ආදි පාල වන
පුරැක් ද), අග්‍රපීජ ද (ඉරිවේරිය ආදි පාල වන දළ ද), පස් වනු පීජ-
පීජ ද (පී ආදි පාල වන ඇට ද) යන මේ කී පීජසමූහ ද (පාල වන ද ද)
භූතසමූහ ද (පාල වුණු ද ද) පෙළීමෙහි (සිදුම් බිදුම් තැළුම් තැවුම් යැයි)
කීයන ලද සමාරම්භයෙහි යෙදුණෝ වෙසසත් ද, හෙතෙමේ මේ
බදු වූ පීජශ්‍රාම භූතශ්‍රාම සමාරම්භයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහු ගේ
ශිල්පයක් වේ

32 යම්හේ වතාහි ඇතැම් හවන් මනණබමුණු කෙනෙක්
සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, කැම රැස් කොට තබා ගැන්ම, බොත
ද රැස් කොට තබා ගැන්ම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැන්ම, රිය ගැල්
ආදිය ද පාවහන් ආදිය ද යන යාන රැස් කොට තබා ගැන්ම, ඉහතැ කී ද
කැර තවත් තල සහල් ඇ වුව මනා පසය රැස් කොට තබා ගැන්ම
යන මෙසේ වූ සහතිධිකාරපරිභෝගයෙහි (පසය රැස් කොට තබා
ගෙන වැළැඳීමෙහි) යෙදී වෙසසත් ද, හෙතෙමේ මේ හෝ මේබදු වූ හෝ
සහතිධිකාර පරිභෝගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ

33 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාසමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං විසුකදස්සනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං නච්චං ගිතං වාදිතං පෙකකං අකඛාතං පාණ්ණියරං වෙනාලං කුමනථුතං සොහනකං¹ වණ්ණාලං වංසං ඛොපනකං² හස්සිසුඤ්ඤායොගිනි මහිසසුඤ්ඤායොගිනි උස්සසුඤ්ඤායොගිනි අජසුඤ්ඤායොගිනි මෙණ්ඩසුඤ්ඤායොගිනි³ කුක්කුලසුඤ්ඤායොගිනි වට්ඨකසුඤ්ඤායොගිනි දණ්ඩසුඤ්ඤායොගිනි මුට්ඨිසුඤ්ඤායොගිනි⁴ නිබ්බුඤ්ඤායොගිනි උග්ගොධිකං බලයං සෙනාඛ්‍යුතං අණ්ණිකදස්සනං⁵ ඉති වා ඉති ඵවරුපං විසුකදස්සනා පටිච්ඡිතො භොති ඉදමපිස්ස භොති සීලසමී

34 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාසමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං ජ්ඣාසමාදව්ඤ්ඤානුසොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිකාරපථං සන්තිකං බලිකං සරිකං සලාකහස්සං අකකං පඞ්ඤාපීරං වඞ්ඤාකං මොක්ඛපීකං විභ්‍යුලකං පහතාලකං රථකං ධනුකං අකඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්‍යං ඉති වා ඉති ඵවරුපං ජ්ඣාසමාදව්ඤ්ඤානුසොගං පටිච්ඡිතො භොති ඉදමපිස්ස භොති සීලසමී

35 යථා වා පනෙතෙ භොනෙතා සමණ්ණාසමණා සඤ්ඤායොගිනි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපං උච්චාසගනමකාසගනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්දිං පලලඞ්කං ගොතකං විතතකං පටිකං පටලිකං කුලිකං විකතිකං උදුලොමිං ඵකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසසය්‍යං කුන්තකං හස්සස්සරං අස්සස්සරං රථස්සරං අජ්ඣාසවෙර්‍යං කාදලිමිතපට්ඨපට්ඨස්සරං සඋහතරච්ඡදං උහතොලොභිතකුපධානං ඉති වා ඉති ඵවරුපං උච්චාසගනමකාසගනං පටිච්ඡිතො භොති ඉදමපිස්ස භොති සීලසමී

1 සොහනගරකං, කප්ඵි සොහනගරකං, PTS සොහනගරකං, ජිජ්ජං
 2 ඛොපනං, කප්ඵි ඛොපනං, ධුති 3 මණ්ණං, මජ්ජං
 4 මණ්ඩපිකං, මජ්ජං 5 සිහල පටාභංගසු න ඳ්ඤාති
 6 අතිකං - කෙසුමි

33 යම්ගේ සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැරෙත් දන් බොජුන් වලඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, නටසමණ් (නවවත් සමුදයක් එක් වැ ජනයමුතයා ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), ආබ්‍යාන (මහාභාරතාදිය කීම හෝ ඇසීම), පාණ්ඩර (අතින් ලොහොබෙර ගැසුම් හෝ අත්තල ගැසුම්), වේතාල (දඬුමුවා තාලම්පට ගැසීම හෝ මතුරු දපා මලසිරුරු නැගිටුම්), කුම්භචුත (සිවුරස් බෙර වැසුම්), යෝගනක (රංගබලිකරණය හෙවත් රහමඩුල්ලෙහි දී දේවතාවතට යෝනාත්‍ර වශයෙන් නැඟිහින ගායනය හෝ ප්‍රතිභානවිත්‍ර කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයෝග්‍යභික්ෂුවා), උණගස් ඔසොවා ගෙන කරන ක්‍රියාව, අභිභොවනය (මලවුන්ගේ ඇට සුවද කවා තබා නකත්සෙමෙහි ජ වටා සිට උත්සව කිරීම), ඇත්පොර, අස්පොර, මිසුපොර, ගොන්-පොර, එළපොර, බැටෙළපොර, කුකුළුපොර, වඩුපොර, පොලුහරඹ, මිටුසුද, මල්ලපොර, යුද පවත්නා තැන් දක්නට යාම, බලසෙන් ගණිතා තැන් දක්නට යාම යන මෙබඳු විසුළු දස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ විසුළු දස්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

34 යම්ගේ වනාහි සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැරෙත් දන් බොජුන් වලඳ, අටපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අතස්සකෙළිය, මඩුලු පැනුම, සන්තිකාක්‍රියාව, දුදුකෙළිය, කල්ලි ගැසුම, සලාඅත්-කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළ නලා පිඬුම, කෙළිනගුලින් හැම, කරණම් ගැසුම, කත්තාගුරුවා කෙළිය, කොළනැළියෙන් වැලි ඇ මැනුම, ක්‍රියාර්ථ පැදවීම, කුඹා දුන්නෙන් පිදීම, ඇකිරිකෙළිය (පිටේ හෝ අතසේ අකුරු ඇඳ ඒ කියවීම), සිතු දෑ කීමේ ක්‍රියාව, විකල්පාගානුකරණය (කනුන් කොරාත් ඇදින් සේ ඉරියවු පැවැත්වීම) යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

35 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැරෙත් දන් බොජුන් වලඳ, දික්සහලා පුටු ය, පලහය, මහකොළපලහය, විශමතෙන් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, එළොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගතමල් යෙදූ එළොම් ඇතිරිය, නිලිය (පුළුන් මෙත්තය), සිංහාදීර්ථවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කසුකම් කළ පසතුරුණ, කෝසෙය්‍ය හුසින් විසු ඇතිරිය, අසු පිටු එලන ඇතිරිය, රියා එලන ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන සේ අඳුන් දිවිසමින් මහා කළ ඇතිරිය, කෙතෙල්ලුවසමින් කළ මහඟු පසතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රතුකොට්ට තබා ඇති රතු උඩුවියන් සහිත මහඟු යහන යන මෙබඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහෝගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

36 යථා වා පනෙනෙක නොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං මිණ්ඩාසමිණනවිසානානුසංගං
අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙසංසීදං උච්ඡාදනං පරිද්දෙනං නිකාපනං
සමිණ්ඩාසං ආදසං පඤ්ඤානං ටොලාපිලෙපනං මුඛවුණ්ණකං¹ මුඛලපනං²
ගන්ධබ්බං සිඛාබ්බං දණ්ඩකං නාමිකං ඛයනං ජනනං විමුළාසනං
උණ්ණසං මණ්ණං මාලවිජනිං මද්දනාති විජනාති දිසදසාති ඉති වා දුති-
එවරුපා මිණ්ඩාසමිණනවිසානානුසංගා පරිවිජිතො තොති ඉදමිධිසං
තොති සිලසමි.

37 යථා වා පනෙනෙක නොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං තිරවිජානකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙසංසීදං රාජකපං වෝරකපං මිණ්ඩාසමිණකපං සෙවනාකපං භසකපං
සුඤ්ඤකපං පනනකපං පානකපං විජනකපං සසනකපං මොලාකපං ගනිකපං
ඤ්ඤාතිකපං යානකපං ගාමිකපං නිගමිකපං නිගරකපං ජනපදකපං
ඉන්ද්‍රිකපං පුරිකකපං [කුමාරකපං කුමාරිකපං]³ සුරකපං විසිකපං
කුමාරිකපං පුබ්බලපනකපං නානිකපං ලොකකඩ්ඩිකං සමිද්ද-
කඩ්ඩිකං ඉති නවාගවකපං ඉති වා ඉතිඑවරුපාස තිරවිජානකපං
පරිවිජිතො තොති ඉදමිධිසං තොති සිලසමි.

38 යථා වා පනෙනෙක නොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං විකාශිකකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙසංසීදං “න නිං ඉමං ධම්මිකපං ආජානං උතං ඉතිං ධම්මිකපං
ආජානං නිං නිං ඉමං ධම්මිකපං ආජානිසංසි”⁴ මුඛපට්ටකෙනා
කුමිසි අභිමුඛි සමිවාපට්ටකෙනා, සභිතං නමි, අසනිතං තෙ පුරෙ විවිකිසං
පච්ඡා අවමි පට්ඨා වචනිසං පුරෙ අවමි. ආචිණ්ණං⁵ තෙ විපරිකපං
ආජානපිතො තෙ ටොලා නිගමිතො නමිසි වර වාදසංගොකපං. නිසං-
සංසි වා සවෙ පඤ්ඤාසාති ඉති වා ඉතිඑවරුපාස විකාශිකකපං
පරිවිජිතො තොති, ඉදමිධිසං තොති සිලසමි.

39 යථා වා පනෙනෙක නොනොනා සමිණ්ඩාසමිණා සඤ්ඤාසාති
තොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං දුතෙසංසංසිකපෙනානුසංගොකපෙනානුසුත්තා
විහරන්ති, සෙසංසීදං උඤ්ඤං රාජමිණ්ඩාසමිණානං ඛනිකිකානං මුඛමිණ්ඩාසං
ගහපතිකානං කුමාරිකං “ඉධ ගමිසි අනුමාගමිසි දදං හර අනුමා දදං
ආනග”⁶ නි ඉති වා ඉතිඑවරුපා දුතෙසංසංසිකපෙනානුසංගා පරිවිජිතො
තොති ඉදමිධිසං තොති සිලසමි.

1 මුඛවුණ්ණ, මිණ්ඩා.
3 මුඛවුණ්ණ, මිණ්ඩා.

2 මුඛලපන, සිද්ධි.
4 අභිමුඛ, අනුමා.

36. යම්හේ වතාහි සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුඤ්ඤායෙන් ඇඟ ඉළීම, අත්පාඇති මනා සටහන් ගන්වනුවට තෙල් ගා මැඬීම, සුවද දිගෙන් නැවීම, උරහිස්ඇති මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් තැළීම, කැවපතින් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැඳීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවසුඤ්ඤ මුව-විලෙවුන් දැරීම, හස්තාභරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බය බැඳීම, විසිතුරු සැරසට් දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති පුදු රෙදි බැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිළිවිමටත් ඇඟ සැරැසීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු දෑ පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

37. යම්හේ වතාහි සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, රූපකපා, වෙරකපා, මහාමාත්‍ය කපා, ඡත්තා කපා, භය කපා, සුඛ කපා, ආහාර කපා, පානකපා, වස්ත්‍රකපා, ශයන කපා, මාලා කපා, ගනි කපා, ඥාති කපා, යාන කපා, ග්‍රාම කපා, නිගම කපා, නගර කපා, ජනපද කපා, ඡත්‍රී කපා, පුරුෂ කපා, කුමාර කපා, කුමාරි කපා, ගුරු කපා, විවි කපා, කුමහසරාන කපා, නානාභිකපා, ලොකාබ්‍යාසිකා කපා, සමුද්‍රාබ්‍යාසිකා කපා, ඉතිහසාභව කපා යන මේ බඳු වූ තීරස්ථිත කපාවල යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මේසින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බඳු කපාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

38. යම්හේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නො දැනිති මම ම මේ දහම් විනය දැනිමි. ‘මේ දහම් විනය කීමැ’යි තෝ දැනිති ද ?’ තෝ වරදවා පිළිපත්කෙහි මම මැනවින් පිළිපත්නෙම වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය තා බස කරුණු රහිත ය. තෝ පලමුගෙන් කියෑ සුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියෑ සුත්ත පලමුගෙන් කියෙහි ය තා කලක් ම පුහුණු කළ දෑ මගේ එක් වචනයෙන් ම පෙරැළී ගියේ ය මා විසින් තට දෙස් නැගිණ මා විසින් නිගන්තා ලද්දෙහි. මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරෙට (ඒ ඒ තැන ගොස් උගනුව) හැකි නම් එය විසඳව” යන ආදීන් මේ බඳු වූ උනුත් බැණ දෙබා ගැනුම්හි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ බඳු වූ හෝ බැණුම්දෙකුවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

39. යම්හේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ “මෙහි යන්නා, අසෝ නැතට එන්නා, මෙය ගෙනා යන්න, අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නා” යි කළ නියෝග පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහආරාධිපතින්ගේ ඤාත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගෘහාභියන්ගේ රජකුමාරවන්ගේ, මේ බඳු දෑ මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙන යාමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දෑ මෙහෙවරින්, පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ.

40 සථා වා පනෙනෙ භොදනො සමණමුහමිණා සඤ්ඤාසාධි
භොජනාති භුඤ්ජති, තෙ භුක්තො ච භොගාති ලපිංචා ච තෙජෙනිකා ච
තිප්පෙසිකා ච ලාබොධා ච ලාභා නිජ්ඣිසිතො රුති වා ඉතිඵලරූපා
භුක්තිලපනා පටිවිරතො පොති. ඉදම්පි සුභොති සිලසමුච්ඡි

මජ්ඣිමනිකාය: නිවද්දනං.

41. ගරා වා ප්‍රජනනෙ භෞතො ඤාණමාසිණා සඤ්ඤාදෙසාති
 තොජ්ජාති භුඤ්ජාති තෙ ඵමරුපාය තිරමිජාතිජ්ජාය ටිමිජාජ්ජිත
 ජිට්ඨං¹ කප්පානති, සෙසාපිදුං අඛං නිජිතං උපාතං² සුචිණං³
 උකඛණං මුට්ඨකමිජ්ජානං අඤ්ඤාමං දඤ්ඤාමං ජුඤ්ඤාමං නාඤ්ඤාමං
 සප්පිගෙමං තෙලප්පාමං මුට්ඨපොමං ලොකිතපොමං අඛමිජ්ජා මුඤ්ඤිජ්ජා,
 මහමමිජ්ජා⁴ සිමිට්ටිජ්ජා, භුතමිජ්ජා, භුමිජ්ජා, අභිජ්ජා, විසමිජ්ජා
 විමිට්ඨමිජ්ජා, මුට්ඨකමිජ්ජා සඤ්ඤාමිජ්ජා වාසමිජ්ජා, උකකමිජ්ජා⁵
 සරපරිතොතං මුට්ඨකමං ඉති ටිං ඉති ඵමරුපාය තිරමිජාතිජ්ජාය
 ටිමිජාජ්ජිතං පටිට්ඨිතො තොති ඉදමිජ්ජා පොති සිලසමි

42 යථා වා පතෙකෙ නොනොනා සමිකත්වාසිණා සද්ධාදෙයානි
 භොජනානි භුක්තුජිනා තෙ ඵවරුපාය තිරිඡ්ඡානවිජ්ජාය විඡ්ඡාජ්ජින
 ජිවිකා කුප්පොනනි, සෙය්ඨිදං. මිණිලකකිණං වන්දලකකිණං දණ්ඩලකකිණං⁶
 අඬිලකකිණං උසුලකකිණං බහුලකකිණං පාත්තිලකකිණං⁷ ඉන්දලකකිණං
 පුරිසලකකිණං කුමාරලකකිණං කුමාරිලකකිණං දුසලකකිණං දුඬිලකකිණං
 හන්දිලකකිණං අසාලකකිණං මිනිසලකකිණං⁸ උසභලකකිණං පො-
 ලකකිණං⁹ අප්පලකකිණං මොණඩලකකිණං¹⁰ කුකුචුලකකිණං වට්ඨක-
 ලකකිණං ගොඛාලකකිණං කණ්ණිකාලකකිණං කවිජ්ජලකකිණං
 මෙලකකිණං ඉති වා ඉතිපවරුපාය තිරිඡ්ඡානවිජ්ජාය විඡ්ඡාජ්ජින පටිවුරනො
 භොනි ඉදමිද්ධං භොනි ධරුසිං.

43 යළි වා පනෙනෙ කොනෙතා සමිණවුය්සිණ සඬාදෙය්සාති
 හොජනාති භුදුජ්ඣා තෙ එවරුපාය නිරවිජානවිජ්ජාය මිවිජාජිවන
 ජිවිතං කපපනති සෙය්සදිදු: රඤ්ඤං තිසසානං හවිසුනි, රඤ්ඤං
 අතිසසානං හවිසුනි, අඛනනාදානං රඤ්ඤං උපසානං හවිසුනි, ඛාතිරුනං
 රඤ්ඤං පපසානං හවිසුනි, ඛාතිරුනං රඤ්ඤං උපසානං හවිසුනි,
 අඛනනාදානං රඤ්ඤං පපසානං හවිසුනි, අඛනනාදානං රඤ්ඤං ජයො
 හවිසුනි, ඛාතිරුනං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසුනි, ඛාතිරුනං රඤ්ඤං
 ජයො හවිසුනි, අඛනනාදානං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසුනි දුති
 ඉමිසං ජයො හවිසුනි, ඉමිසං පරුජයො හවිසුනි දුති වා දුති-
 එවරුපාය නිරවිජානවිජ්ජාය මිවිජාජිව පටිවිජරතො තොති දුදමිජ්ජ
 තොති සීලගමි

1 **ජීවිත, මරණ.**

2 **ငါးဖားငါး၊ နေဝါ**

3. **සුඛය, දිගු. සුඛය, 6**

4. **ଦେଖା, ଦେଖି**

ਚ ਰਸਮ, ਭਵਾਨ

6 භේදානුකූල, සමානාකූල, විෂය,

7. **આ બેઠક, અવધુર**

00 0000 0000

3. **అధ్యక్ష, వికాస,**

10 စစ်ဆွဲခြင်း, စောင့်ရှောက်ခြင်း

40 යම්හේ සමතර පින්වත් මහණබමුණෝ සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, කුහකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභයත්කාර පතා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිටු පසය ලබනු සදහා කසින් හෝ බසින් ඇතැම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභා-ප්‍රේක්ෂායෙන් අනුතට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙබඳු වූ හෝ කුහනලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

මධ්‍යම ශිලය නිමිසේ ය.

41 යම්හේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අංගශාසනය, නිමිත්තශාසනය, උත්පාතලක්ෂණය, ස්වප්නශාසනය, ලක්ෂණශාසනය, මූෂකවර්තනපිදුම, අත්තිකෝමය, දර්පිකෝමය, තුෂ්කෝමය, කණ්ණෝමය, තණ්ඩුලකෝමය, සර්පිකෝමය, තෙලකෝමය, මුඛකෝමය, ලෝකිතකෝමය, අංගපිදුම, වාස්තුපිදුම, ක්ෂාත්‍රපිදුම, ශ්වපිදුම, භූතපිදුම, භූරිපිදුම, අසිපිදුම, විෂපිදුම, වාස්තිකපිදුම, මූෂකපිදුම, ශාකූතපිදුම, වාග්ගපිදුම, පක්වධ්‍යානය, ගර-පරිත්‍රාණය, මාගපක්ෂය යන මේ කී හෝ මෙබඳු වූ හෝ කිරිඟ්තිනපිදුමෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වෙයි

42 යම්හේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණය, වත්ලකුණය, දඹුලකුණය, කඩුලකුණය, රළකුණය, දුටුලකුණය, අච්චලකුණය, ඉතිරිලකුණය, පුරිලකුණය, කුමරිලකුණය, කුමරිලකුණය, දත්ලකුණය, දඹුලකුණය, ඇත්ලකුණය, අස්ලකුණය, මිශ්‍රලකුණය, වහල්ලකුණය, ගොන්ලකුණය, එළලකුණය, බැටෙළලකුණය, කුකුළුලකුණය, වටුලකුණය, ගොන්ලකුණය, කැණලකුණය, කපුලුලකුණය, මුට්ටලකුණය යන ආදී මෙබඳු කිරිඟ්තින පිදුමෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ

43 යම්හේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සද්දහයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, “අසෝ දිකා අසෝ නැකැතින් (සුද සදහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිට නුවරට ඊම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුළ උන් රජුන්ගේ යාම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යාම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් රට තුළ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් අතුලතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යාම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රට තුළ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බඳු වූ කිරිඟ්තිනපිදුමෙන්, මෙ බඳු වූ මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ කිරිඟ්තිනපිදුමෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

44 යථා වා පනෙනෙහෙ තොනොනා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන ජිවිකං කපපානති. සෙය්‍යපීදං වන්දනාහො හවිස්සති පුරිසග්ගාහො හවිස්සති. නකඛතතග්ගාහො හවිස්සති වන්දමිපුරිසානං පටගමනං හවිස්සති වන්දමිපුරිසානං උපපටගමනං හවිස්සති නකඛතතානං පටගමනං හවිස්සති නකඛතතානං උපපටගමනං හවිස්සති උක්ඛාපානො හවිස්සති දිසාඛාහො හවිස්සති භූමිවාලො හවිස්සති දෙවදුන්දුහි හවිස්සති වන්දමිපුරිසනකඛතතානං උග්ගමනං ඕගමනං¹ සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති ඵවංවිපාකො වන්දනාහො හවිස්සති ඵවංවිපාකො නකඛතතග්ගාහො හවිස්සති ඵවං- විපාකං වන්දමිපුරිසානං පටගමනං හවිස්සති ඵවංවිපාකං වන්දමිපුරිසානං උපපටගමනං හවිස්සති ඵවංවිපාකං නකඛතතානං පටගමනං හවිස්සති ඵවංවිපාකං නකඛතතානං උපපටගමනං හවිස්සති ඵවංවිපාකො උක්ඛාපානො හවිස්සති ඵවංවිපාකො දිසාඛාහො හවිස්සති ඵවංවිපාකො භූමිවාලො හවිස්සති ඵවංවිපාකො දෙවදුන්දුහි හවිස්සති ඵවංවිපාකං වන්දමිපුරිසනකඛතතානං උග්ගමනං ඕගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වං පටිවිරතො හොති ඉදම්පිස්ස හොති සීලසමිං.

45 යථා වා පනෙනෙහෙ තොනොනා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන ජිවිකං කපපානති සෙය්‍යපීදං පුබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති දුබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති පුභිකඛං හවිස්සති දුබ්භිකඛං හවිස්සති ඛෙමං හවිස්සති හයං හවිස්සති රොගො හවිස්සති. අරොග්‍යං හවිස්සති මුද්දං ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොකායතං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන පටිවිරතො හොති. ඉදම්පිස්ස හොති සීලසමිං.

46 යථා වා පනෙනෙහෙ තොනොනා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන ජිවිකං කපපානති සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං පුභගකරණං දුබ්භගකරණං විරුධාභගකරණං ජිව්හානිජාමහනං² හත්ථසංගතනං හත්ථාභිජපපනං හත්ථජපපනං කණ්ණ- ජපපනං ආද්‍යධර්මකං කුමාරිජපකං දෙවජපකං ආදිවිවුපට්ඨානං මහකුපට්ඨානං අබ්බජ්ජලනං සිරිවික්ඛායනං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වං පටිවිරතො හොති ඉදම්පිස්ස හොති සීලසමිං.

1 ඕග්ගමනං, නෙසුචි

2 ජිව්හානිජාමහනං බ්‍රහ්ම

44. යමිසේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණ බමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ ව්‍යුත්තණය වන්නේ ය අසෝ දිනැ සුඤ්ඤාණය වන්නේ ය අසෝ දිනැ සද්ධර්ම දෙදෙනා නිසි මිනින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ තකක් තරුන් නිසිමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනැ උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දාය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස් ගෙඳවුම් වන්නේ ය සද්ධර්මයෙන් ද, තකක් තරුන්ගේ ද උදව් වැසීම කෙළෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය සුඤ්ඤාණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ව්‍යුත්තණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නක්ෂත්‍රගුණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයෙන් නිසි මිනින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද්ධර්මයෙන් නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නිකක් තරුවල පටගමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පට්ඨතය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය දිග්දාය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. වැසි නැති වැ අහස්ගෙඳවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සද්ධර්මයෙන් ද තකක් තරුවල ද උදව් වැසීමත් කෙළෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ”යි කියනුයේ මෙබඳු තීරණික විද්‍යායෙන්, මෙබඳු මිත්‍යාචරයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු තීරණික විද්‍යායෙන්, මිත්‍යාචරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

45. යමිසේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණ බමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වස්තේ ය මේ සමයෙහි නිශං වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට සුභික්ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට දුර්භික්ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට ඩිය වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ”යි පරාපල කීම ද, දිශාව (ඇගිලි පුරුක්කි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාලාංශාසනය, ලෝකායන ශාසනය යන මේ හෝ මෙබඳු තීරණික විද්‍යායෙන්, මිත්‍යාචරයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ තීරණික විද්‍යායෙන්, මිත්‍යාචරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

46. යමිසේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාත සදහා නකක් කීම, විවාත සදහා තකක් කීම, වෙන් වූ අමුසාමයන් එක් වන්නට තකක් කීම, අමුසාමයන් වෙන් වන්නට තකක් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට තකක් කීම, දුර්ග් ණයට පොලියට දීමට තකක් කීම, සොහොනය ඇති වනුවට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැර දීම, ඕනි පාලු වන්නට හදි සුභියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගබ් රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිවගුලු බැඳීම, මන්ත්‍රාදියේ භූතයන් හඳුනා හදි කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හඳුනා පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබලිපතනි දේවතාවෝ කෙටි පුන්ති ඇඟීම, කුමරියක ලවා පෙත කියවීම, ජිවිකා පිළියම් කිරීම, පිදිම, මහගුලු පිදිම, පිතුරු දපා මුට්ටු ගිහිපල් පිහිටුවීම, මතුරු දපා සිරිකත කැඳවීම යන මේ හෝ අන් මේ භූත විද්‍යායෙන්, මිත්‍යාචරයෙන් දීර්ඝ පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ද, අන් මෙබඳු වූ ද තීරණික විද්‍යායෙන්, මිත්‍යාචරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

47 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණමුග්ගණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජනානෙ එවිරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජවිකා කප්පෙනති. සෙය්‍යපිදං සන්තිකමම. පණ්ඨිකමම. භූතකමම. භූරිකමම. වස්සකමම. වොස්සකමම. වජ්ඣකමම. වජ්ඣපරික්ඛ්‍රණං ආවමනං නකාපනං ජුතනං වමනං විරෝචනං උදාචිරෝචනං අබොච්ඡේචනං සිසචිරෝචනං කණණකෙලං නෙතතතප්පනං නඤ්ඤකමම. අඤ්ජනං පච්චඤ්ජනං සංලාඝ්ඨං සලලතතතිං දුරකතික්ඛිට්ඨං මූලභෙසජ්ජානං අනුපාදනං ඔසගිනං පටිමොකෙඛා ඉති වා ඉතිඑවිරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදමස්ස භොති සීලසම්.

48. ස ඛො¹ සො මහාරුජ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භුතොච්ඡි භංගං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො සෙය්‍යාදංසි මහාරුජ ඛතියො මුද්ධාවසින්නො² නිකතපට්ඨාමිත්තො න භුතොච්ඡි භංගං සමනුපස්සති යදිදං පච්චජ්ජිකතො, එවමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න භුතොච්ඡි භංගං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො සො ඉමිනා අරියෙත සීලක්ඛකෙන සමන්තාගතො අර්ඝ්ගතං අනවජ්ජත්ඛං පටිසංවෙදෙති. එවං ඛො මහාරුජ භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති.

49. කප්ඤ්ඤ මහාරුජ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථොරො භොති? ඉධ මහාරුජ භික්ඛු වක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභාගාති භොති නානුබ්බා-ඤ්ජනභාගාති යන්ධාකරණමෙනං වක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විතරනං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභිස්සවෙය්‍යං³ තස්ස සංවරය අසංවුතං විතරනං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභිස්සවෙය්‍යං තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනිත්ථියං මනිත්ථියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අර්ඝ්ගතං අභ්‍යාසෙකත්ඛං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො මහාරුජ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථොරො භොති

1 අථ ඛො, කෙසුචි

2 මුද්ධාවසින්නො, පකප්ඵි

3 අභිස්සවෙය්‍යං, අභිස්සවෙය්‍යං, රක්ඛති

47 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සෑදතැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තිකම්, ප්‍රණීතිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වාස්තු පරිකිරණ, මතුරා දපා මුව දෙවුම, මතුරා දපා අනුන් තැවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියනට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම, ගිනිවිසර්වන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිසා දීම, ගිනියන් සදහා ඇස පටලයට සිසිල ගත්වන තෙත් තෙල් පිසීම, ගිනියනට තසා දීම, කාරම් අදුන් සාදා දීම, ඇස සිසිල ගත්වන අදුන් සාදා දීම, ගිනියන්ගේ ඇස උල්ඇත ලෙඩට බේන් කිරීම, ගිනියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාය-විකින්නාව), කාරම් බේන් බාද වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දමම යා”යි මේ ආදී වූ හෝ මෙවල වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිට්‍යාආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සියල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි, මේ ද බහුගේ ශිල්පයක් වේ

48 මහරජාණනි, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශිල්පමිපන්න වූයේ ශිල්ප-සංවරණේතුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් පහල විශා හැකි බියක් නොදැකි මහරජාණනි, ඝෘත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනාසු සතුරන් ඇති ඝෘත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශා හැකි කිසිදු බියකුත් යම්ගේ නො දන්නේ ද, මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශිල්පමිපන්න වූයේ, ශිල්ප-සංවරණේතුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවර-යෙකින් ඉපාදියා හැකි බියක් නො දැකි හේ මේ ආදි ශිල්පකතියෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සතන්ති නිදෙස් වූ කායික වෛතසික සුවය විදි. මහරජ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ශිල්පමිපන්න වේ

49 මහරජාණනි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්ති වැසූ දොර ඇත්තේ වේද ? යත් මහරජාණනි, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දක ශ්‍රද්ධාවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගන්නේ වේ ශ්‍රද්ධාවශයෙන් අත් පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගන්නේ වේ යම් කරුණෙකින් වක්‍යුරිත්‍යය වසා නො ගෙන වසන්නහුගේ විත්තයන්තා නයට විෂම ලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල සංහාවයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නාහු ද (නො හොත් විත්තයන්තානග ලුහුවදනාහු ද) එහි (ඒ වක්‍යුරිත්‍යයාගේ) සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. ඒ වක්‍යුරිත්‍යය රකි ඒ වක්‍යුරිත්‍යයෙහි සංවරයට පැමිණේ කනින් හඬ අසා . නාසායෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙන් රස ආස්වාදය කොට .. කසින් ස්ප්‍රෂටවය (ඇඟට හැපෙන ද) ස්පර්ශ කොට ... සිතින් ඛම්බුඛිබන දන, ශ්‍රද්ධාවශයෙන් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ ශ්‍රද්ධාවශයෙන් අත් පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රෝත්‍රේත්‍යය ... ශ්‍රාණේත්‍යය ... ජිහ්වේත්‍යය කායේ-ත්‍යය . මනභුත්‍යය සංවර කොට නොගෙන වසන්නාහුගේ විත්ත-සන්නානගට විෂමලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල සංහාවයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නාහු ද (නොහොත් විත්තසන්නානග අනුබදනාහු ද.) ඒ ශ්‍රෝත්‍රේත්‍යයාගේ .. ශ්‍රාණේත්‍යයාගේ ජිහ්ව-ත්‍යයාගේ කායේත්‍යයාගේ මනභුත්‍යයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී. ශ්‍රෝත්‍ර ශ්‍රාණ ජිහ්වා කාය මන භුත්‍යය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ භුත්‍යය-සංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සතන්ති අව්‍යාසේක සුඛය (කෙලෙසුන් ගෙන් තෙත් තොටමෙන් වූ පිරිසිදු අභිවිත්ත සුඛය) විදි මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ භුත්‍යයන්ති වැසූ දොර ඇත්තේ වේ.

50 කථංඤා මහාරුජ භික්ඛු සත්ථමපජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො
 හොති? ඉධ මහාරුජ භික්ඛු අභික්ඛන්තන පටික්ඛන්තන සමපජානකාරී
 හොති ආලෝකිතෙ විලෝකිතෙ සමපජානකාරී හොති. සමිඤ්ජනෙ¹
 පසාරිතෙ සමපජානකාරී හොති සබ්බසාධපත්තචිවරධාරණෙ සමපජානකාරී
 හොති අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සමපජානකාරී හොති උච්චාර-
 පය්‍යාවකෂෙමෙ සමපජානකාරී හොති ගතෙ සීතෙ නිසිතෙ සුතෙත
 ජාගරිතෙ භාසිතෙ නුණභිභාවෙ සමපජානකාරී හොති එවං ඛො මහාරුජ
 භික්ඛු සත්ථමපජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො හොති.

51. කථංඤා මහාරුජ භික්ඛු සනතුට්ඨො හොති? ඉධ මහාරුජ
 භික්ඛු සනතුට්ඨො හොති කායපට්ඨාරිගෙත චිවරෙත කුච්ඡිපට්ඨාරිගෙත²
 පිණ්ඩපානෙන සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති
 යෙය්‍යථාපි මහාරුජ පක්ඛි සක්ඛුණො යෙන යෙනෙව චෙති සපත්තභාගේ³ව
 චෙති, එවිතෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු සනතුට්ඨො හොති කායපට්ඨාරිගෙත
 චිවරෙත කුච්ඡිපට්ඨාරිගෙත පිණ්ඩපානෙන සො යෙන යෙනෙව
 පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති එවං ඛො මහාරුජ භික්ඛු සනතුට්ඨො හොති

52 සො ඉමිනා ව අරියෙත සීලකඩකේන² සමන්තාගතො ඉමිනා ව
 අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙත සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙත සත්ථමප-
 ඤෙඤාන සමන්තාගතො ඉමිය ව අරියාය සනතුට්ඨියා සමන්තාගතො
 විවිත්තං සෙතාසනං හජ්ජති අරඤ්ඤො රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ජරං හිරිගුහං
 සුසානං වනපඤ්ඤං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ජං සො පච්ඡාගත්තං
 පිණ්ඩපානපටික්ඛන්තො නිසීදති පලලඛකං අභුජ්ඣා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය
 පරිපුබ්බං ඤාති උපට්ඨිපෙතා

53 සො අභිජ්ඣා ලොකෙ පහාය ටිගතාභිජ්ඣාන වෙනසා විහරති.
 අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිඤ්ඤාමෙති ඛ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අඛ්‍යාපන්තවිත්තො
 විහරති සබ්බපාඤාභුතභිත්තානුකම්පි ඛ්‍යාපාදපදෙසං චිත්තං පරිජොගෙති
 චිත්තමිදාං පහාය විගතචිත්තමිදො විහරති ආලෝකසඤ්ඤා දුතො
 සමපජානො චිත්තමිදාං විත්තං පරිසොගෙති උග්ගච්චකුක්ඛච්චං පහාය
 අනුභවතො විහරති අජ්ඣාතං වූපසන්තවිත්තො උග්ගච්චකුක්ඛච්චං චිත්තං
 පරිසොගෙති විචිතිච්ජං පහාය තිණ්ණවිචිතිච්ජං විහරති අකථංකභි
 ඤාසලෙසු බමෙමසු විචිතිච්ජාය චිත්තං පරිසොගෙති

1 සමිඤ්ජනෙ, පකුසුචි

2 පට්ඨාරිගෙත, සිඤ්ඤා

3 ඉමිනා සීලකඩකො, සබ්බසා

50 මහරජාණනි, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාදීසම්ප්‍රජාතනයෙන් (සිහි නුවණින්) සමන්විත වේද? යත්

මහරජාණනි, මේ සස්තෙහි චූෂණ තෙමේ ඉදිරියට යාමෙහි පෙරළා ඊමෙහි (ආපසු හැරීමෙහි) වෙතා නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය හැකිලීමෙහි, දිනු කිරීමෙහි නුවණින් දන ම (එය) කරනුයේ වෙයි සහලසිවර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දූර්වමෙහි නුවණින් දන ම කරන්නන් වෙයි ආහාර ගැන්මෙහි, පැන් පිමෙහි, පිටි කෑපිලි ආදිය කෑමෙහි, මී ආදිය රස විඳීමෙහි, නුවණින් දන ම කරනුයේ වෙයි මල මුළු පහ කිරීමෙහි නුවණින් දන ම කරනුයේ වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි ගිවීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි, පොතිණිනෙහි නුවණින් දන කරනුයේ වෙයි මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සිහි නුවණින් සමන්විත වෙයි

51 මහරජාණනි, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේද? යත්:

මහරජාණනි, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුශ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තෑනකට නික්මා යේ ද, අට පිරිසර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි මහරජාණනි (පියා හඹනුවට තරම්) අත්පාටු ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තෑනක පියා හඹා යේ නම්, පියාපත්තර සිහින ව ම යම් සේ පියාගමා ද, එසේ ම, මහරජාණනි, ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුශ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තෑනකට යේ ද පා සිවුරු (සෑදි අට පිරිසර පමණක්) රැගෙන ම යෙයි මහරජාණනි, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ

52 මහරජාණනි, ඒ හෙයින් තෙමේ ආසි ශිලාකැබ්බියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි ඉදියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සමානිසම්ප්‍රජාතනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආසි සන්තුමෙයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසාමූල පටිත කදුරුලි ගිරිගුහා සංභොත් වනපෙත් (වනප්‍රස්ථ) අත්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනාදායක කිසි සෙනස්තක් හඳුනාගත නොහැකි හේ පිටු සෙවීමෙන් පෙරළා ආයේ, පසුබත් සෙවීමෙහි, පලන් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා, කමටහනට අභිමුඛ කොට සිහිග එළවා හිඳි

53 හේ ලොවැ (පඤ්ච දසාදනසංකෘත කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකම්මණප්‍රමාණයෙන් (ගට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අතීක්ඛායෙන් ශුන් සිහින් වෙසෙයි අතීක්ඛාව කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි. ව්‍යාපාද ප්‍රභේෂය (ක්‍රෝධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ භික්ෂානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි ක්‍රෝධය කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි ස්ත්‍රීත්වය හැර, පහ වූ ස්ත්‍රීත්වය ඇත්තේ, එම රු දෙක්සි ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥාව ඇත්තේ, සිහියෙකුත් නුවණින් ශ්‍රිකත වූයේ වෙසෙයි ස්ත්‍රීත්වය කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි. උදහසත් (සිතා නොසැනුන් බවත්) කුකුසත් (කළ නොකළ දූගෙහි පළකාමිල්ලන්) සිහින් දුරු ලා, අනුශ්‍රිත වැ (නොසැනුන් බැවින් තොර වැ), සංසිදුණු ස්වකීය විතතසන්තානය ඇත්තේ, උදහස් කුකුස් දෙක කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිනි සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි

54 සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසො ඉණං අංදයං කම්මනෙත පයො-
 රෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනතා සම්පේකියං, සො යාති ච පොරොණානි
 ඉණමුලානි තාති ච බන්ධනිකරෙය්‍ය, සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං
 දුරහරණං, තස්ස ඵවමස්ස. “අහං ඛො පුබ්බ ඉණං අංදයං කම්මනෙත
 පයොරෙසිං. තස්ස මෙ තෙ කම්මනතා සම්පේකියං සො ‘හං යාති ච
 පොරොණානි ඉණමුලානි තාති ච බන්ධනි අකාසිං. අපි ච මෙ උත්තරිං
 අවසිට්ඨං දුරහරණං”ති. සො තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ පාමොජ්ජං, අභි-
 ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

55. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසො ආබාධිකො අස්ස උක්ඛිතො
 බාලකගීලානො, හතතං වස්ස නවජාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලම්භතා,
 සො අපරෙත සමයෙන තම්හා ආබාධා මුළුවෙය්‍ය, හතතඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය,
 සියා වස්ස කායෙ බලම්භතා, තස්ස ඵවමස්ස. “අහං ඛො පුබ්බ ආබාධිකො
 අකොසිං උක්ඛිතො බාලකගීලානො හතතං ච මෙ නවජාදෙසි. නවස්ස
 මෙ අසි කායෙ බලම්භතා සො ‘මහි ඵතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තො
 හතතඤ්ච මෙ ඡාදෙති අපි ච මෙ කායෙ බලම්භතා”ති සො තතොනිදුතං
 ලහෙට්ඨ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

56 සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසො බක්ඛිනාගාරෙ බද්ධො අස්ස, සො
 අපරෙත සමයෙන තම්හා බක්ඛිනාගාර මුළුවෙය්‍ය සොජ්ඣිනො අබ්බයෙන¹,
 න වස්ස කිංඤ්චි භොගානං වයො, තස්ස ඵවමස්ස. “අහං ඛො පුබ්බ
 බක්ඛිනාගාරෙ බද්ධො අකොසිං. සො ‘මහි ඵතරහි තම්හා බක්ඛිනාගාර මුත්තො
 සොජ්ඣිනො අබ්බයෙන නජ්ඣ ච මෙ කිංඤ්චි භොගානං වයො”ති. සො
 තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

57 සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසො දුසො අස්ස අනත්තාබිනො
 පරාධිනො න යෙනකාමබ්බමො, සො අපරෙත සමයෙන තම්හා දුසබ්‍යො
 මුළුවෙය්‍ය අත්තාබිනො අපරාධිනො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමබ්බමො, තස්ස
 ඵවමස්ස. “අහං ඛො පුබ්බ දුසො අකොසිං අනත්තාබිනො පරාධිනො
 න යෙනකාමබ්බමො, සො ‘මහි ඵතරහි තම්හා දුසබ්‍යො මුත්තො අත්තාබිනො
 අපරාධිනො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමබ්බමො”ති සො තතොනිදුතං ලහෙට්ඨ
 පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

54 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් (පොලියට) ණය මුදලක් ගෙන කමානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කමානා සමාග්‍රි වන්නේ නම්, හේ යම් පරාණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් දැන් නම් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම් පළමුවෙන් ණයට මුදල් ගෙන කමානා කෙළෙමි, ඒ මගේ කමානා සමාග්‍රි විය ඒ මම් යම් පරාණ ණය මුදල් වී නම් එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි, අමුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණයකැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

55 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස ගිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බඩුන් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟ පත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මැන කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බඩුන් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟ පත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම් වූ කළු පෙරු දුකට පත්, දැඩි ගිලන් බව දැනී පලවෙක් වීම්. මට අහර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟ පත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම් දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අහර ද රිසියෙයි මා ඇඟ පත ශක්තිය ද ඇතැ”යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

56 මහරජාණනි, යම් සේ පුරුෂයෙක් හිර ගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බන්ධ විසදුම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හේතුයෙන්) ඔහුගේ කිසි හොඟ විනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම් වූ කළු පෙරු හිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම් ඒ මම් දැන් බන්ධ විසදුම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි මගේ භාගයකට කිසි විනාශයක් ද නැතැ”යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

57 මහරජාණනි, යම් සේ තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැන භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් තැත්තේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා හැකි වූයේ ඒ දසසාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම් වූ කළු පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දසයෙක් වීම් ඒ මම් දැන් ඒ දසසාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් තැනියෙමි, නිදහස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යා හැකියෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසට පැමිණෙන්නේ ද -

59 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ පුරිසො සධනො සන්තොගො කන්තාරභාන-
මග්ගං පටිපලේස්ස දුබ්බිකඛං සප්පට්ඨතං සො අපරෙතෙ සමයෙන නං
කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොස්සිතා ගාමනතං අනුපාපුණෙය්‍ය ඛෙමං
අප්පට්ඨතං, තස්ස ඵලමස්ස “අතං ඛො පුබ්බෙ සධනො සහොගො
කන්තාරභානමග්ගං පටිපජ්ජි. දුබ්බිකඛං සප්පට්ඨතං සො‘මිති ඵතර්භි
නං කන්තාරං තීණේණ, සොස්සිතා ගාමනතං අනුපාතෙනා ඛෙමං අප්පට්-
භග්”නති සො තතො නිදානං ලභෙට්ඨාමොජ්ජං අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං. --

60. ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා
බ්බකායාරං යථා දුසම්‍යං යථා කන්තාරභානමග්ගං ඵලං ඉමෙ පඤ්ච
නිවරණේ අප්පට්ඨිතේ අත්තති සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි මහාරුජ ආනණ්‍යං
යථා ආරොග්‍යං යථා බ්බකායා මොක්ඛං යථා භුජ්ස්සං යථා ඛෙමනතභුමි
ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ පටිපත්තේ අත්තති
සමනුපස්සති

61 තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණේ පටිපත්තේ අත්තති සමනුපස්සතො
පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කාශො පස්සං-
මහති පස්සංඛාකාශො පුබ්බං චෙදෙති පුබ්බිතො විතනං සමාධිංති

62 සො විච්චෙවච කාමෙහි විච්චි අකුසලෙහි ධම්මෙහි සම්බන්ධං
සම්මාරං විචේකජං පිතිපුබ්බං පඨමං කානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො
ඉමමෙව කායං විචරිතපේන පිතිපුබ්බෙන අභිසන්නති¹ පරිසන්නති²
පරිපුරෙති පරිපථරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචිතො කායස්ස විචරිතපේන
පිතිපුබ්බෙන අප්පුට්ඨං හොති

63 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ දුකෙධං න්‍යාපකො වා න්‍යාපකන්තොචාසී වා
කංසථාලෙ න්‍යානිසවුණ්ණාති ආකිරිතා උදකෙන පරිපෙඨාසකං
පරිපෙඨාසකං සන්තොග්‍යං³ සංගං න්‍යානිසවිණ්ඨි සෙහානානුගතා සෙහානපරෙතා
සන්තරම්භිරු පුට්ඨා සෙහානෙන න ව පඤ්ඤාති -

ඵලමෙව ඛො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං විචේකජෙන පිතිපුබ්බෙන
අභිසන්නති පරිසන්නති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචිතො
කායස්ස විචේකපේන පිතිපුබ්බෙන අප්පුට්ඨං හොති ඉදංවෙ ඛො මහාරුජ
සංඤ්චිකං සාමසුද්දාප්ලං යුරිමෙහි සංඤ්චිකෙහි සාමසුද්දාප්ලෙහි
අභිසන්නන්තරඤ්ච පඤ්චන්තරඤ්ච

1 අභිසන්නති සිමු, මජ්ඣ.

2 පරිසන්නති සිමු, මජ්ඣ.

3 සෙහානෙහි සිමු, මජ්ඣ.

58 මහරජාණනි, යම්සේ ධනවත් වූ තෝගයම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආහාර ඇති, උවදුරු ඇති, දිය නැති දික් මහකට බස්තේ ද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධක පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේ ද, උවදුරු නැති විපත් නැති ගම්මානයකට බස්තේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතියෙමි, හෝග සම්පත් ඇතියෙමි, දිය නැති, ආහාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභය සහිත දික් මහකට බවුසෙමි ඒ මම දන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙලෙමි නිරුපද්‍රැත භය රහිත ගමකට පැමිණියෙමි වෙමි” කි හිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නයට පැමිණෙන්නේ ද-

59. මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් හිරිහෙයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිය නැති දික් මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දකී මහරජ ණය නැති බව යම්සේ ද, ලෙඩ තැනි බව යම්සේ ද, හිරිහෙත් මිදුණුබව යම්සේ ද, නිවහල්බව යම්සේ ද, උවදුරු නැති බිම යම්සේ ද, එසේ ම (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (හෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දකී

60 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පස දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදී. සිතැ ප්‍රීතිය ඇත්තහුගේ නාම කය සාහිෂ්ඨ සංහුන් නාම කය ඇත්තේ සුව විඳි සුවාතියුහු සිත සමාධි-ගත වේ (එකඟ වේ)

61 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, තෙස අකුසල් දහමුත් ගෙන් ද වෙන් ව ම, විතකිසහිත, විවාරසහිත, විවේකයෙන් (නිවරණ පහ විමෙන්) උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පලමු ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ හේ මේ කරජ කය ම විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීති සුවයෙන් තෙමසි, මුළුල්ල ම තෙමසි, පුරා ලසි, මුළුල්ල ම ස්පඨි කෙරෙහි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහුගේ මුළු කයෙහි ඒ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් පැතිරු වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

62 මහරජාණනි, යම් සේ කපුටෙක් (කිලිගෙක්) හෝ කපුටකුගේ (කිලිකුගේ) අතැවැස්සෙක් හෝ ලොහොතලියෙකු නාන පුණ්‍ය බහා දිය ඉස ඉස පිඬු කරන්නේ ද, ඒ නාන පුණ්‍ය පිඬු කාවැදුණු දිය ඇත්තේ, කැම තැන ම දියෙන් හුක්ක වූයේ, ඇතුළත පිටත මුළුල්ල ම දියෙන් පැතිරු ගියේ දිය නො වගුරුවන්නේත් වේ ද -

63 මහරජාණනි, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම විවේක-යෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් තෙමසි මුළුල්ල ම තෙමසි පුරා ලසි මුළුල්ල ම ස්පඨි කෙරෙහි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කයෙහි විවේකජ ප්‍රීති සුවයෙන් පැතිරු වැද නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි මහරජ, මේ ද පලමු දක්වුණු සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ ද වඩා උතුම් වූ ද සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයෙකි.

64. පුන ව පරං මහාරුජ භික්ඛු විතක්කපිවාරුතං වූපකමා අපකිත්තං සමපසාදනං වෙතසො ඵකොදිභාවං අභිතක්කං අභිවාරං සමාභිජං පිතිසුඛං දුතියං කුතං උපසමපජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං ගොති

65 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ උදකරහදො උබ්බිදොදකො, තස්ස තෙවස්ස සුරක්ඛිමං දිසංග උදකස්ස අංගමුඛං, න දක්ඛිණංග දිසංග උදකස්ස අංගමුඛං, න පච්ඡිමංග දිසංග උදකස්ස අංගමුඛං, න උත්තරංග දිසංග උදකස්ස අංගමුඛං, දෙවො ව න කාලෙන කාලං සමමා ධාරං අනුපවෙවෙජ්ජය, අථ බො තමො ව උදකරහදො සීතා වාරිධාර උබ්බිජ්ජිමා තමෙව උදකරහදං සිතෙන වාරිතා අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙය්‍ය පරිපථරෙය්‍ය, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස වාරිතා සිතෙන අපඤ්චං අස්ස-

ඵවමෙව බො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං ගොති

ඉදමපි බො මහාරුජ සන්ධිවසීකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමෙති සන්ධිවසීකෙති සාමඤ්ඤඵලෙති අභික්කන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

66 පුන ව පරං මහාරුජ භික්ඛු පිතියා ව විරහා උපෙකකිකො ව විහරති සතො සමපජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙකකිකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියං කුතං උපසමපජ්ජ විහරති

සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිසුරෙති, පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපඤ්චං ගොති

67 සෙය්‍යථාපි මහාරුජ උපාලිතිං වා පදුමිතිං වා පුණ්ඩරිකිතිං වා අපෙසකව්වාති උපාලාති වා පදුමාති වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජාතාති උදකෙ සංවඤ්ඤාති උදකාමුත්තරාති අන්තොසුත්තං-පොසිති¹ තාති යාව වග්ගා යාව ව මුලා සිතෙන වාරිතා අභිසංඤ්ඤා² පරිසංඤ්ඤා³ පරිසුරෙති, පරිපඤ්චාති නායං⁴ කිඤ්චි සබ්බාවතං උපාලාතං වා පදුමාතං වා පුණ්ඩරිකාතං වා සිතෙන වාරිතා අපඤ්චං අස්ස

1 අංකා නිමුක්ඛ පොසිති, උබ්බං ස ස
2 පරිසංඤ්ඤා, පලා ස ස

2 අභිසංඤ්ඤා, පලා ස ස
4 නායං, බහුසු

64 මහරජාණනි, තැවැත ද (අනෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විතනී විවාරයන්ගේ සංභිද්ධිමත්, සිය සතන්හි උපත්, සිය සතන් පහදවන, (ඉඟුව හා එක් වැ යෙදුණු) සිතා එකඟ බව ඇති, විතනීය නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපත්, ප්‍රියයන් සුවයන් ඇති, දෙවෙනි බ්‍යානගට පැමිණ වෙහෙසි හේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපත් ප්‍රියසුවයෙන් තෙමයි. මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි. ඔහුගේ මුළුකරය විවේකයෙන් උපත් පිති සුවයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

65 මහරජ, යම්ගේ යටැ උල්පතින් මතු වන දිග ඇති ගැඹුරු විලෙක් වේ ද, එයට පෙරදිගින් දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, පැසිම් දිගින් ද දිග ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිග වැද ගන්නා මගෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසින්නේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ විලෙක් සිහිල් දිගදකර මතු වී ඒ වල ම සිහිල් දිගෙන් තෙමන්නේ ද, හැම පරිදි තෙමන්නේ ද, පුරා ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිර සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිඳිල් දිග පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත් ද-

මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපත් පිති සුවයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කරය සමාධියෙන් උපත් පිති සුවය පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

මහරජ, මේ සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ඩලය ද පළමු දක්වුණු සාන්ද්‍රවේක ශ්‍රාමණ්ඩලයකට වඩා මනෝඥ ද වඩා උතුම් ද වේ

66 නැවත ද (අනෙකක් කියමි) මහරජ, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය ගේ ද විරාගයෙන් (පහවීමෙන්, සංභිද්ධිමත්), උපේක්ෂායෙන් ද යුක්ත වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුක්ත වැ වෙහෙසි සුවය ද කසින් විඳි දායීගෝ යම් බ්‍යානගක් හේතු කොට ගෙන බ්‍යානලාභියා ඇරඹූ 'උපේක්ෂාව ඇත්තේ ය, සිහි ඇත්තේ ය, සුවවිහරණ ඇත්තේ ය' යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි බ්‍යානගට පැමිණ වෙහේ

හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් තෙමයි, හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලඟි, හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

67 මහරජ, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබර හෝ දිගෙහි උපන්නේ දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නොනැගුණේ, දිග තුළ ම භිලි වැඩෙන්නේ ද, ඒ හැම අග දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිහිල් දිගෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි ගියේ, හැම තැන් ම පැතිර වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පබරවලා හෝ සිහිල් දිග පැතිර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද-

එවමෙව බො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤානි පරිසංඤ්ඤානි පරිසුරෙහි පරිපථරති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්චං ගොති

ඉදමපි බො මහාරුජ සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුරිමෙහි සන්ධිට්ඨිකෙහි සාමඤ්ඤාඵලෙහි අභිකක්ඛන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

68 පුන ච පරං මහාරුජ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුඤ්ඤාව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථිභ්මා අදුක්ඛමිසුඛං උපෙක්ඛා-සතිපාරිසුද්ධිං චතුර්ථං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙනසා පරියොදනෙන ඵරිණා නිසින්නො ගොති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙනසා පරියොදනෙන අපච්චං ගොති

සෙසාපාපි මහාරුජ පුරිසො ඔදනෙන වජෙත සසිසං පාරුපිණා නිසින්නො අස්ස, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදනෙන වජෙත අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො මහාරුජ භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන වෙනසා පරියොදනෙන ඵරිණා නිසින්නො ගොති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන වෙනසා පරියොදනෙන අපච්චං ගොති

ඉදමපි බො මහාරුජ සන්ධිට්ඨිකං සාමඤ්ඤාඵලං පුරිමෙහි සන්ධිට්ඨිකෙහි සාමඤ්ඤාඵලෙහි අභිකක්ඛන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

69 පුන ච පරං මහාරුජ සො භික්ඛු එවං සම්මානිතො වින්හො පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛගණේ විගතාසකතිලෙසෙ මුද්දාසෙ කම්මතිසෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනත ඤාණදස්සනාය වින්හං අභිනිහරති අභිනින්නා-මෙති සො එවං පජානාති “අයං බො මෙ කායො රුපි වාතාමිභාග්ගතිකො මාතාපෙනතිකසමාචො ඔදනාමාසුපවයො අභිවිවුච්ඡාදනපරිමද්දන-ගෙදනවිධංසනාමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං ඵත්ථ සිතං ඵත්ථ පටිබඤ්ඤානාති

70 සෙසාපාපි මහාරුජ මණි වෙච්චියො සුභො ජාතිමා අධ්මාසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣා විපසසන්නො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, භාත්ථස්ස සුත්තං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ණාසනං වා භාමෙනං චක්ඛමා පුරිසො ගජෙත්ථ කරිණිං පච්චට්ටකෙතස්ස “අයං බො මණි වෙච්චියො සුභො ජාතිමා අධ්මාසො සුපරිකම්මකතො, අවෙජ්ඣා විපසසන්නො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො භාත්ථං සුත්තං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ණාසනං වා” ති

මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික සුඛයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, හැමපරිදි පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කෘයෙහි නිෂ්ප්‍රිතික සුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, මේ සාන්දුෂ්ටික ශ්‍රාමණ්‍යඵලය ද පලමු කී සාන්දුෂ්ටික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයකට වඩා මනෝඥ වූත් වඩා ප්‍රණීත වූත් එකෙකි

68 මහරජ, තැවත ද (අනෙකක් කියමි.) මහණ තෙමේ සුඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඃඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොමනස් දෙමනස් දෙදනාගේ පහ වීමෙන් දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපේක්ෂා සමානී යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බවී ඇති සතර වන බ්‍යානක ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසර වූ සිතින් පැතිර වැද ගෙන භුත්තේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කෘයෙහි පිරිසිදු වූ ප්‍රාභාර වූ සිතින් පැතිර වැද නොගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, යම්සේ පුරුෂයෙක් සුදු වනින් හිසින් වටා පෙරෙව් සුත්තේ ඵෙ නම්, ඔහුගේ කෘයෙහි සුදු වනින් වැද නොගත් (නො වැටුණ) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, මහරජ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසර වූ සිතින් පැතිර වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

මහරජ, මේ සාන්දුෂ්ටික ශ්‍රාමණ්‍යඵලය ද පලමු දක්වුණු සාන්දුෂ්ටික ශ්‍රාමණ්‍යඵලයකට වඩා මනෝඥ වූ වඩා ප්‍රණීත වූ එකෙක

69 තව ද (අනෙකක් කියමි) මහරජ, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිටි තැනි වූ කල්හි, පහ වූ චින්තෝපක්ෂේප ඇති කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, විදුහිනා භාවනාවට යෝග්‍ය වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදුහිනාභ්‍යතය පිණිස, (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභ්‍යතයන් ගෙන් බැදුණේ ය, මාපියන්ගේ භූතශෝණිතයෙන් උපන්නේ ය, බන් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අතීත බව ද දුගඳු හරහුවට සුවද විලවුන් ඉෂ්ඨා යුත් බව ද, ලොබ දුරුලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද සවහාව කොටැත්තේ ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැස්සේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දත ගනී

70 මහරජ, යම්සේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙක පහළ වූ අවැස් වූ මොනොවට පිරිමු කළ, සිසුම් වූ වෙසෙසින් පහත් වූ, පිපිතුරු වූ, බෝවනාදී සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රත්වන් වූ හෝ රත්වන් හෝ සුදුවන් හෝ පඩුවන් හෝ හුයෙක් අමුතන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙකි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අවැස් වූ මොනොවට පිරිමු කැරුණු, සිසුම් වූ, වෙසෙසින් පහත් වූ, පිපිතුරු වූ, සියලු බෝවනාදී ආකාරයෙන් යම්සුණි වූ වෙරළ මණෙක මෙහි නිල් වූ හෝ රත්වන් වූ හෝ රත්වන් වූ හෝ සුදුවන් වූ හෝ යම් හුයෙක් අමුතන ලද්දේ මේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද-

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරියොදානෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපක්ඛිප්පෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො එවං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රුපි වානුමමසාභුතිකො මානාපෙතතිකසමකාවො ඔදනකුමමාසුපවයො අතිවිවුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන විද්ධංසනධමෙමො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්බානති

ඉදංමිදං ඛො මහාරුජ් සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමෙහි සඤ්චිකෙහි සාමඤ්ඤඵලෙහි අභික්ඛන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

71 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරියොදානෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපක්ඛිප්පෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත මනෝමයං කායං අභිනිමින්නාය¹ විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමමනා කායං අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බවිකපට්ඨමිතිං අභිනිජ්ඣයං,

සෙය්‍යථාපි මහාරුජ් පුරිසො මුඤ්ඤාමනා ඉඳිකා² පවාසෙය්‍ය³ තස්ස එවමය්‍යං අයං මුඤ්ඤා අයං ඉඳිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා අඤ්ඤා ඉඳිකා මුඤ්ඤාමනානෙව ඉඳිකා පවාලුහාති⁴

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරුජ් පුරිසො අසිං කොසියා පවාසෙය්‍ය තස්ස එවමය්‍යං “අයං අසි අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කොසි, කොසියානෙව අසි පවාලුහාති”ති.

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරුජ් පුරිසො අසිං කරණඛා උද්ධරෙය්‍ය තස්ස එවමය්‍යං: “අයං අසි අයං කරණඛා, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කරණඛා, කරණඛානෙව අසි උද්ධරෙය්‍ය”ති⁵

එවමෙව ඛො මහාරුජ් භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිපුඤ්ඤා පරියොදානෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපක්ඛිප්පෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත මනෝමයං කායං අභිනිමින්නාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමමනා කායං අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බවිකපට්ඨමිතිං අභිනිජ්ඣයං ඉදංමිදං ඛො මහාරුජ් සඤ්චිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමෙහි සඤ්චිකෙහි සාමඤ්ඤඵලෙහි අභික්ඛන්තතරඤ්ච පණීතතරඤ්ච

1 අභිනිමින්නාය ඛොසෙස

3 පබ්බාසනෙය ඛොසෙස

2 ඵසිකං ඛොසෙස

4 පබ්බාලුහා ඛොසෙස

5 උද්ධරිතො සො

මහරජ, ඵපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්‍ය වූ කල්හි සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදුර්විකාශ්‍රය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, එය අතට තමා හරිසි හෙ තෙමේ “මගේ මේ කය වූ කලී රුපි ය, සතර මනාභූතයන්ගෙන් කැපුණේ ය, මාපියන්ගේ ශුභ්‍ර ශෝණිතයෙන් නිවන්ගේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ හරතට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද ලෙඩ දුරුලභවට පිරිමැදුම් ආ කල යුතු බව ද ඒ කලත් භිදෙන බව ද විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ යථාභාව කොටැත්තේ ය. මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ”යි මෙසේ දැන ගනී.

මහරජ, මේ ද පලමු දුක්චුණු සාන්ද්‍යථික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් ද වූ සාන්ද්‍යථික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි.

71. හේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්‍ය වූ (සාද්ධි ඉපැදවීමට යෝග්‍ය වූ) කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ මේ සිරුරෙන් රුපි වූ, සියලු අභපසතින් සුත්, විකල නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පාසි

මහරජ, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණ ගසෙකින් තණකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ මුද්‍රාණගස ය, මේ එහි තණ බඩ ය, තණ ගස එකෙකි, එහි බඩය අනෙකෙකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙත්ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, යම්හේ කෝ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, යම්හේ වතාහි පුරුෂයෙක් තගකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට “මේ තගා ය, මේ සැවය ය තගා එකෙක, සැවය අනෙකෙක සැවය කෙරෙත්ම තගා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, ඵපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ්‍ය වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රුපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසතින් සුත්ත වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පාසි මහරජ, මෙය ද පලමු දුක්චුණු සාන්ද්‍යථික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයනට වඩා කාන්ත වූ ද . . සාන්ද්‍යථික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි.

72 සො එවං සමාගිනෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛනණෙ විගතූපකකීලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනීතරති අභිනීත්තාමෙති සො අනෙකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිනුතොති. එකො'පි හුත්වා ඛහුධා තොති ඛහුධාපි හුත්වා එකො තොති, ආචිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඛං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියා'පි උමමුජ්ජනිජුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදුකෙ, උදුකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසෙ'පි පලලභේකත කමති සෙය්‍යථා'පි පකඛි සකුණො ඉමෙ'පි චන්දිමසුරියෙ එවංමගිද්ධිකෙ එවංමනාහුතාපෙ පාණිතා පරාමසති පරිමජ්ජති යාව චුහමලොකාපි කාසෙත වසං වතෙතති

73 සෙය්‍යථාපි මහාරාජ දුෂකං කුමනාකාරො වා කුමනකාරනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මතතිකාය යං යදෙව භාරතවිකතිං ආකභේධය තං තදෙව කරොය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

සෙය්‍යථාපි වා පත මහාරාජ දුෂකං දුන්නකාරො වා දුන්නකාරනෙත-වාසී වා සුපරිකම්මකතායමිං දුන්නසමීං යං යදෙව දුන්නවිකතිං ආකභේධය තං තදෙව කරොය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

සෙය්‍යථා වා පත මහාරාජ දුෂකං සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකා-රනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතායමිං සුවණ්ණසමීං යං යදෙව සුවණ්ණවිකතිං ආකභේධය තං තදෙව කරොය අභිනීප්ථාදෙය්‍ය-

එවමෙව ඛො මහාරාජ භික්ඛු එවං සමාගිනෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛනණෙ විගතූපකකීලෙසෙ මුද්දගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනීතරති අභිනීත්තාමෙති සො අනෙකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිනුතොති එකො'පි හුත්වා ඛහුධා තොති ඛහුධා'පි හුත්වා එකො තොති ආචිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඛං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදුකෙ උදුකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලභේකත කමති සෙය්‍යථාපි පකඛි සකුණො ඉමෙ'පි චන්දිමසුරියෙ එවංමගිද්ධිකෙ එවංමනාහුතාපෙ පාණිතා පරාමසති පරිමජ්ජති යාව චුහමලොකා'පි කාසෙත වසං වතෙතති

72. හේ වේදස් සමාහිත වූ සිත පිටසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙළක් රහිත වූ කල්හි, උපපත්‍රයෙන් පහ වූ හිස කල්හි, මොද වූ කල්හි, ක්ෂණික වූ (සාද්ධිකාධිකාරය වූ) කල්හි, සිටි කල්හි, නික්මගියාව පැමිණ කල්හි. සාද්ධිකාධිකාරය පිණිස (පරිත්‍යාගය) පරිත්‍යාග සිත අවිජ්‍යාය, නැමුණු කෙරෙයි. පෝ පෝතමිධි වූ සාද්ධිකාධිකාරය (සාද්ධි කොට්ඨාසය) නැමින නැමින අනුභව කෙරෙයි (හෙමත් නාමි කමිත් සාධි කෙරෙයි. ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබයි). පිටෙව්සෙන් එකෙක් වූ සිටි ද (සාද්ධි බලයෙන්) බහු ප්‍රකාර දී යළිද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකාර වෙ කෙරෙයි (පෙට්තිසිටි) ප්‍රකාර වෙ කෙරෙයි (පොතොති සිටිමි) ඕක්තිසෙන් සිටිතව, පවුරෙන් සිටිතව, පවුරෙන් සිටිතව පහසෙහි වේත් කිසිවෙක නො ගැටෙතැයි මැදින් පිහිටිද ගෙන යෙයි දිසෙහි වේත් පොළොවෙහි ද යටට මැසිනි (කිලි) උඩට නැගිනි (මතුළු) කෙරෙයි. නො බිඳෙන (සරි නො බිඳෙන) දිසෙහි පොළොවෙහි පේ යෙයි පහස පැටි සතුණයකු වේත් පහසෙහි ද පළමුව (පොරොත්තුකරයෙන්) යෙයි. අනිසා වෙත්සානි පැටි වෙත් පහසාව පැටි වේ සද හිරු දෙදෙනා ද, අනිත් පරිත්‍යාග කෙරෙයි (පෙරලයි), (මොව්ව පහස යට) පිටිදි දි. වෙ පොරොත්තු ද (සිසල්ල) කමිත් වසෙහි පවත්වයි.

73. වෙරළ, යෙසේ දක්ෂ කුමලෙන් හෝ කුමලක්ෂණයේ පහවැස්සෙන් හෝ වොනොවට පිටසිදු කළ (පහස කළ) මැදිපත් යෙ යම් පාර්ශ්ව විපෙක්ෂක කැමැත්තෙන් නම්, ඒ ඒ දූස ම කරන්නේ ද, වොනොවට නිපදවන්නේ ද-

වෙරළ, යෙසේ දක්ෂ දන්තකාරයෙන් (හේදන් ආදියෙන් පිහිටුණු කළ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයකුගේ පහවැස්සෙන් හෝ වොනොවට පිටසිදු කළ (පෙදස් ඉවත් කොට වොනොවට සකස් කළ) දෙනෙහි යෙ යම් දන්තකාරයක් (පෙදෙහි කළ පිහිටුණු රූපාදියක්) කැමැති වන්නේ නම්, ඒ ඒ දූස ම කරන්නේ ද, වෙසෙසින් නිපදවන්නේ ද,

වෙරළ, යෙසේ හෝ දක්ෂ රත්තරුවෙක් හෝ රත්තරුවකුගේ පහවැස්සෙන් හෝ වොනොවට සකස් කළ රත්තරු යෙ යම් සාද්ධිකාධිකාරයක් (පාර්ශ්ව ආදියක්) කැමැත්තෙන් නම් ඒ ඒ දූස ම කරන්නේ ද- නිපදවන්නේ ද.

වෙරළ, පෙරිදිදෙන් ම වෙසෙසි වෙසෙසි සමාහිත වූ සිත පිටසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙළක් රහිත වූ කල්හි, උපපත්‍රයෙන් පහ වූ හිස කල්හි, මොද වූ කල්හි, ක්ෂණික වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නික්මගියාව පැමිණ කල්හි, සාද්ධිකාධිකාරය පිණිස සිත වේදෙසෙහි නැමුණු කෙරෙයි හේ පෝතමිධි වූ සාද්ධි කොට්ඨාසය නැමින නැමින වේදි. පිටෙව්සෙන් එකෙක් වූ සිටි වොනෝ දෙනෙක් වෙයි, වොනෝ දෙනෙක් වේ එකෙක් වෙයි වෙසෙසි පෙට්තිසිටි, නො පෙට්තිසිටි ද සිටි ඕක්තිසෙන් සිටිතව, පවුරෙන් සිටිතව, පවුරෙන් සිටිතව පිහිටිද පහසෙහි වේත් කිසිවෙක නො ලැබී යෙයි දිසෙහි වේත් පොළොවෙහි නිලිම ද මතුළු ද කෙරෙයි. පොළොව මතු සිටි පේ නො බිඳෙන දිසෙහි යෙයි. පහසකු පේ පළමුව පහසෙහි යෙයි වෙසා වෙත්සානි වෙත් අනුභාව පැටි සද හිරු දෙදෙනා පෙරලෙයි. පිටිදි දි බවලොව වෙත් ද කමිත් නම්, වෙසෙසි පවත්වයි

ඉදිරි බො මහාරාජ සංවිධානය සාමාන්‍යයාලය පුරවැසි සංවිධානයක් සාමාන්‍යයාලයේ අභිනවයාගතවනු ලබන පරිදි වනු ඇත.

74 සො එම්. සමානිත වන්න පරිපූර්ණ පරිපූර්ණ අනුමතය වනු පැහැදිලිව පෙන්වා දෙනු ලබන සමානිතයේ සිට ඇතිවන පරිපූර්ණය දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය.

75 සො එම්. සමානිත වන්න පරිපූර්ණ පරිපූර්ණ අනුමතය වනු පැහැදිලිව පෙන්වා දෙනු ලබන සමානිතයේ සිට ඇතිවන පරිපූර්ණය දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය.

ඉදිරි බො මහාරාජ සංවිධානය සාමාන්‍යයාලය පුරවැසි සංවිධානයක් සාමාන්‍යයාලයේ අභිනවයාගතවනු ලබන පරිදි වනු ඇත.

76. සො එම්. සමානිත වන්න පරිපූර්ණ පරිපූර්ණ අනුමතය වනු පැහැදිලිව පෙන්වා දෙනු ලබන සමානිතයේ සිට ඇතිවන පරිපූර්ණය දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය.

77 සො එම්. සමානිත වන්න පරිපූර්ණ පරිපූර්ණ අනුමතය වනු පැහැදිලිව පෙන්වා දෙනු ලබන සමානිතයේ සිට ඇතිවන පරිපූර්ණය දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය. සො එම්. අභිනවයා අභිනවයාගේ සො දිනිය යුතුය.

මහරජ, මෙය ද පලමු දක්වුණු සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් වූ සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයෙකි

74 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස (=දිවකන් ක්‍රවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණෝපවාරය ඉක්මවා සිටි දිව කනින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි

75 මහරජ, යම්හේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙරහඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණ්ණබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම්හේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬයි කියාත් මේ මිනිසුබෙර හඬයි කියාත් මේ සත් පණ්ණබෙර ගැටබෙර හඬයි කියාත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මහරජ එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ (කම්ණ්ණම) වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණෝපවාරය ඉක්මවා දිව කන් ක්‍රවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත් දුරු වූත් ලං වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

මහරජ, මේ ද පලමු කී සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ වඩා උතුම් වූ සාන්ද්‍රජීවක ශ්‍රාමණ්‍යඵලයෙකි.

76. හේ තෙමේ මෙසේ එකඟ වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිම කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණම වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, චේතස්පට්ඨායඥානය පිණිස (=අනුන්ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා ක්‍රවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අත් සන්තප්තයන්ගේ අත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිග්ගිතින් පිරිසිදු දකිති රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතැ සි ද දකිති රාග රහිත සිත රාග රහිත සිතැ සි ද දකිති දෝෂ සහිත සිත දෝෂ සහිත සිතැ සි ද දකිති දෝෂ රහිත සිත දෝෂ රහිත සිතැ සි ද දකිති මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතැ සි ද දකිති මෝහ රහිත සිත මෝහ රහිත සිතැ සි ද දකිති සංකප්පිත (=හැකුළුණ) සිත හැකුළුණ සිතැ සි ද දකිති වික්ෂිප්ත (=විසුරුණ) සිත විසුරුණ සිතැ සි ද දකිති. මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ සි ද දකිති අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ සි ද දකිති සෝතතර සිත සෝතතර සිතැ සි ද දකිති. අනුතතර සිත අනුතතර සිතැ සි ද දකිති. සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි ද දකිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි ද දකිති. විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ සි ද දකිති අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ සි ද දකිති

77 මහරජ, යම්හේ සැරසෙන සුළු සමුයක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ලදුරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැඩ පතක හෝ පතන් දිග බදුනෙක හෝ සිය මුව සටනන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙස් ඇති තැන් සදෙස් කැතැ සි දන්නේ ද, එකී දෙස් නැති තැන දෙස් නැතැ සි දන්නේ ද-

එවමෙව ඛො මහාරාජ හික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතතෙ පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අතඛානණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපනෙත වෙතොපරියඤ්ඤාය විතතා අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති

සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙකසා වෙතො පරිච්ච පජානාති සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති සදෙසං වා විතතං සදෙසං විතතනති පජානාති විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති සඛිඛිතනං වා විතතං -පෙ- ප්‍රිකක්ඛිතනං වා විතතං -පෙ- මහග්ගනං වා විතතං -පෙ- අමහග්ගනං වා විතතං -පෙ- සුලත්තරං වා විතතං -පෙ- අනුත්තරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුත්තනං වා විතතං විමුත්තනං විතතනති පජානාති අවිමුත්තනං වා විතතං අවිමුත්තනං විතතනති පජානාති

ඉදමපි ඛො මහාරාජ සඤ්චිකං සාමසද්දාළලං පුරිමෙති සඤ්චිකෙති සාමසද්දාළලෙති අභිකක්කනතරඤ්ච පණ්ණිකතරඤ්ච

78 සො එවං සමාහිතෙ විතතෙ පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අතඛානණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ධිතෙ ආනෙඤ්ජපනෙත පුබ්බෙතිවාසානුසාරිඤ්ඤාය විතතං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපීදං එකමපි ජාතියොදො ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතසො'පි ජාතියො පඤ්ච'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිස්සමපි ජාතියො චතසමපි ජාතියො පඤ්චමපි ජාතියො ජාතියමපි ජාතියසතසොමපි අනෙකො'පි සංවට්ටකපො අනෙකො'පි විවට්ටකපො අනෙකො'පි සංවට්ටිවට්ටකපො අමුත්තාසිං එවංනාමො එවංගොතනා එවංවණණො එවංකාමො එවං සුබද්ධකපිටිසංවෙදී එවමාසුපරියනො සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං තත්තාසිං එවංනාමො එවංගොතනා එවංවණණො එවමාමො එවං-සුබද්ධකපිටිසංවෙදී එවමාසුපරියනො සො තතො වුතො ඉබ්බපනො'ති ඉති සාකාරං සඋදෙසං අනෙකපිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති

79 සෙය්‍යපාපි මහාරාජ පුරිසො සභමො ගාමො අඤ්ඤං ගාමං ගවේජය්‍ය සො තමො ගාමං සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගවේජය්‍ය තස්ස එවමස්ස 'අභං ඛො සකථො ගාමො අමුං ගාමං අගවේජං තත්ත එවං අධ්‍යාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අසොසිං තමොපි ගාමො අමුං ගාමො අගවේජං තත්ත එවං අධ්‍යාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අසොසිං සො'වති තමො ගාමො සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගතො'ති

මහරජ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලාය පහ වූ සිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කෂේකම වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණේ කල්හි, පරසිත් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැමුරු කෙරෙයි

හේ අන් සතුන්ගේ, අන් පුතුලන්ගේ සිත සියසිතියන් පිරිසිදු දැනී. සරාග සිත සරාග සිතා සි ද දැනී විතරාග සිත විතරාග සිතා සි ද දැනී සඤ්ඤා සිත සඤ්ඤා සිතා සි ද දැනී, විතඤ්ඤා සිත විතඤ්ඤා සිතා සි ද දැනී සමෝග සිත සමෝග සිතා සි ද දැනී, විතමෝග සිත විතමෝග සිතා සි ද දැනී සංකම්පිත සිත සංකම්පිත සිතා සි ද දැනී විකම්පිත සිත විකම්පිත සිතා සි ද දැනී මහද්දගා සිත මහද්දගා සිතා සි ද දැනී අමහද්දගා සිත අමහද්දගා සිතා සි ද දැනී සෝත්තර සිත සෝත්තර සිතා සි ද දැනී අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දැනී සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දැනී අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා සි ද දැනී විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතා සි ද දැනී අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දැනී

මහරජ, මේ ද පළමු දක්වුණු සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයනට වඩා මනෝඥ, වඩා උතුම්, සාන්ද්‍රණික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි

78 හෙතෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලාය පහ වූ සිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කෂේකම වූ කල්හි, සිරි කල්හි, නිබ්බල බවට පත් කල්හි, පූජ්‍යෝතිව්‍යාසානුසංඝාති ඥානය (අපර වුසු කඳු පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දසයක් ද ජාති විශ්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සූවසසක් ද, බොහෝ සංවර්තී කල්ප ද, බොහෝ විවර්තී කල්ප ද, බොහෝ සංවර්තී විවර්තී කල්ප ද, “අසෝ තත්ති මේ නම් ඇතියෙමි වීම මේ ගොත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම මේ බඳු ආකාර ඇතියෙමි වීම මේ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මේ බඳු (මෙතෙක්) ආහු කෙළවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එයින් පැටු අසෝ තාන උපතිමි එහි ද මේ නම් ඇතියෙමි වීම මෙ ගොත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු පැහැ සටනත් ඇතියෙමි වීම මේ බඳු ආකාර ඇතියෙමි වීම මේ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආහු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිමි”යි මෙසේ අනේකවිධ වූ පෙරු වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ වණ්ඳි වෘයෙන් ආකාර සහිත වූ නම් ගොත් විසින් උද්දේය සහිත වූ බහුරිව වූ පූජ්‍යෝතිව්‍යාසය සිහි කෙරෙයි

79 මහරජ, යම්සේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගමකට යන්නේ ද, ඒ ගමිනුත් අන් ගමකට යන්නේ ද, (නැවත) හේ ඒ ගමින් සිය ගමට ම පෙරලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙමි එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්පනමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ ගමිනුත් අසෝ ගමට ගියෙමි එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්පනමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගමට ම පෙරලා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මේ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද—

81 මහරජ, යම්කෙසේ ආකාර මං තන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයක් වන්නේද, එහි උඩු මහලෙහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ ගෙට පිවිසෙනවුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් පිටියෙහි ඇත මැන යන එන-වුනුත්, සිවුමංගන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිටිනෙත්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත්, මේ මිනිස්සු පිදියෙහි ඇත මැන යෙත්, මොහු සිවුමංගන්දිය මැද උන්නෝ වෙත් යැ”යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේද-

මහරජ, එපරිදි ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වැ දිප්තිමත් වැ කෙලෙස් නැති වැ උපකෙලය පහ වැ මාදු වැ කම්කෘම වැ ස්විත වැ නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ චක්‍රය උපපත්ති දක්නා හුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැහැරු කෙරෙයි, හේ මානුෂක විෂයය ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ මේ භවත් සත්ත්ව කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, මනෝ-දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයහ, ආර්යයනට උපවාද කළහ, මිසදිවුමහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් වුත ඇතියන. ඒ මොහු කා බුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්ට කම්යෙන් උපත් ගතිය වූ, තමන්ට තමන් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ, නිරයට වත්ත එහෙත් මේ භවත් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, වාග්සුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, මනෝ-සුචරිතයෙන් සමන්විතයහ, ආර්යයනට උපවාද නොකළහ, මිසදිවු ගත්තන, සම්මුඛ විසින් ගත් ශිලාදිය ඇත්තන මොහු කා බුත් මරණින් මතු, ශෝභන ගති ඇති සහ ලොවට වන්නාහ”යි මෙසේ මරණාන්තක වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තන් වූ ද, පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සවහන් ඇති වූ ද, නොමනා පැහැ සවහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියන් වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සත්ත්වයන් දකී මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්ම වැ පැවැති දිවැසින්, භිත ප්‍රණීත, සුවණ්, දුප්ණ් සුගත දුභිත සත්ත්වයන් දකී කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරා එළැඹී සිටි සත්ත්වයන් දකී

මහරජ, මේ ද පළමු දැක්වුණු සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍යඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ, වඩා උතුම් වූ, සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙකි.

82 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වැ දිප්ත වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පහ වැ මාදු වැ කම්කෘම වැ ස්විත වැ නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, ආසුචයන්ගේ කෘයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැහැරු කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මේ දුක් ඉපැත්මට කාරණයැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (=දුක් නැස්මට අරමුණු වන නිවනැ’යි) ඇති සැටි ලෙස දකී, ‘මේ දුක් වැනැස්මට පමුණුවන පිළිපවතැ’යි ඇති සැටි ලෙස දකී ‘මොහු ආසුචයෝ යැ’යි ඇති සැටියෙන් දකී. මේ ආසුචයන් ඉපැදීමට කාරණැ’යි ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිචරෝබ යැ’ යි (=ආසුචියන් වැනැස්මට ප්‍රත්‍යය වන නිවනැ’යි) ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිචරෝබයාමිනී ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී මෙසේ දන්නා මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ ඔහු සිත භවාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ (ඔහු) සිත අපිදුසුචය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුච කෙරෙන්’ මිදුණේ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යවේක්ෂණ) ඥානය මේ භවත්පත්තිය කම්ම විය (භවත් නැවැත භවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙහි), ‘මහ බඩ්ඨර වැස නිමැවිණි. (සිවු සෙති සතර මහින් කළ යුතු සොළොස් වැදූරුම්) නිස කොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලයකෘයය පිණිස) යලි දු කටසුතු දැයෙක් නැතැ’යි හේ දකී

83. මහරජ, යම්තේ කඳු මුදුනෙකැ වූ පහන් වූ, වෙනෙයින් පහන් වූ, නොකැලැවුණු (=බොර නො වූ) දිය මිලෙක් වන්නේ ද, එහි ඉටුරෙහි ඇති ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි කුලු කැසිරන්නා වූත් සිටුවනා වූත් සිප්පිබෙල්ලනුත් සක්බෙල්ලනුත් කැටකැබිලිතිත් මත්ස්‍යසමූහයාත් දක්නේ ද, (එසේ දක්නා) ඔහුට “මේ දියවිල පහන් ය, වෙනෙයින් පහන් ය, නොකැලැවුණේ ය මෙහි මේ සිප්පිහුත් සක්බෙල්ලෝත් කැට කැබිලිතිත් මත්ස්‍ය සමූහයෝත් කැසිරන්නෝත් සිටින්නෝත් වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

මහරජ, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වැ දීප්තිමත් වැ, නිකෙලෙස් වැ, උපකෙලය පහ වැ, මාදු වැ, කම්ණ්‍ය වැ, ස්පීත වැ නිබලතාවට පැමිණි කල්හි ආත්‍යවක්‍යයඥානය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැවුරු කෙරෙහි හේ ‘මේ දුකැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී, ‘මේ දුකට කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආත්‍යවහ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී මේ ආත්‍යව-සමුදය ගැ (ඉපැදීමට කරුණැ)’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආත්‍යව-නිරෝධයැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආත්‍යවනිරෝධයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී

මෙසේ දන්නා, මෙසේ දක්නා, ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ, භවාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ, අවිදුසුචය කෙරෙන් ද මිදේ, මිදුණු කල්හි ‘මිදුණේ ගැ’යි දැනීම වේ භවෝත්පත්තිය නෂ්ණ විය, මායීබ්‍රහ්ම-වසීය වැස නිමවන ලද්දේ ය, (සිවු සත්හි සිවු මහින්) කළයුතු (සොළොස් වැදුරුම) කාන්‍යය කොටැ නිමැවිණ මෙබව පිණිස (=මේ තෙලයක්‍යය පිණිස) කළ යුතු අත් කිසිත් නැතැ’යි හේ දැනී

මහරජ, මේ වූ කලී පළමුවෙන් දක්වුණු සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය-ඵලයනට වඩා මනෝඥ වූ, වඩා උතුම් වූ සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙහි “මහරජ, මේ සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙන් අන්‍ය වූ, මෙයට වඩා මනෝඥ වූ හෝ මෙයට වඩා උතුම් වූ හෝ සාන්දුෂටික ශ්‍රාමණ්‍ය ඵලයෙක් නැතැ” (යි වදාළ හේක)

84 මෙසේ වදාළ කල්හි මහබෙඬවර වෛදේභිජුහු අජාතශත්‍රු රජ තෙම, “වහන්ස, ධර්ම දේශනාව අභිකාන්ත ය. (අතිමනෝඥ ය.) වහන්ස, ධර්ම දේශනාව අභිකාන්ත ය වහන්ස, යම්තේ ගැටිකුරු කොට තැවූ (මුහුණින් නැවූ) බලනක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දයක් වැසුම් හැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මා මුලා වූවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇත් ඇඟියෝ රූප දකිනැ’යි අපුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මට නොයෙක් අසුරින් ධර්ම පැවැසිණ වහන්ස, ඒ මම භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්‍ෂු සංඝයා ද ඥරණ යෙහි වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගිය උපාසකයකු කොට දන්නා සේක් වා වහන්ස, යම් බල මම් සිය පිය වූ දූතැම් දම්වූ රජහු ඉසුරු කරුණින් දිවියෙන් තොර කෙළෙමි වේ ද, වහන්ස, ඒ අපරාධය බාලබවට ගැලපෙනසේ මුහුබවට අනුරූපයේ අදක්‍ෂ බවට නිසිසේ මා මැඩිතෙකු හිසේ ය වහන්ස, මත්තෙහි මා මෙබඳු වරද නොකරනු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ වරද වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක් වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබස් පැවැසී ය

85 තතස්ස ඤා මහාරුජ අච්චස්ස අච්චගමා යථාබාලං යථාමුලුකං යථාඅක්කුසලං යො තො පිතරං ඛම්මිකං ඛම්මරුජානා ජිව්තා වොෂරුපෙඤ්ඤා යතො ව ඛො ඤා මහාරුජ අච්චස්ස අච්චගමො දිස්වා යථාඛම්මං පටිකෂණං තනන්ත ඔයං පටිගණනාම දුද්ධි හෙසා මහාරුජ අරියස්ස විනාසය යො අච්චස්ස අච්චගමො දිස්වා යථාඛම්මං පටිකෂණං අයත්තං සංවරං අපජ්ජතිති

86 එවං වුත්තෙ රුජා මාගධො අජාතසංහු වෙදෙභිපුත්තො හගචන්තං එතදවොච හන් ව දුති මයං හන්තෙ ගච්ඡාමි බහුක්ඛිවං මයං බහුකරණීයා'ති

“යස්ස ‘දුති ඤා මහාරුජ කාලං මසුද්දළි’ති

අථ ඛො රුජා මාගධො අජාතසංහු වෙදෙභිපුත්තො හගචන්තං භාසිතං අභිනන්දිතො අනුමොදිති උට්ඨායාසනා හගචන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා උදකඤ්ඤා භාසිතං පකාමි

87 අථ ඛො හගචා අමරපකානන්තස්ස රුකෙස්ස මාගධස්ස අජාතසංහු වෙදෙභිපුත්තස්ස භික්ඛු අමනෙතසි බතායං භික්ඛුවෙ රුජා, උපතතායං භික්ඛුවෙ රුජා සවායං භික්ඛුවෙ රුජා පිතරං ඛම්මිකං ඛම්මරුජානං ජිව්තාන වොෂරුපෙඤ්ඤා ඉමයමිං යෙව අසනෙ වීරජං ඵනමලං ඛම්මවක්ඛුං උපාජ්ජියාසාති

ඉදමවොච හගචා අනන්තො තෙ නික්ඛු හගචන්තො භාසිතං අභිනන්දිති

සාමසුද්දළසුතතං නිවසිතං දුතියං.

85. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්)
 “මහරජ, යම්වද තෝ පිය වූ දහැම දුම්බු රජහු දිවියෙන් තොර කෙළෙහි වෙයි ද, එකාත්තයෙන් ඒ වරද බාලබවට අනුරිවත් මුසාවට අනුරිවත් අකුසලට අනුරිවත් තා ඉක්මැ හියේ යැ (මැමැ හොත පැවැත්තේ ය) මහරජ, යම් තෙයකින් සුමන් තෙමේ වරද වරද වශයෙන් දක බමිය වූ පරිදි පිළියම් කෙරෙහි නම්, සුමන්ත්‍රයෙන් ඒ වරද අපි පිළිගනුමිහ (=ඉවසමු) මහරජ, යමෙක් වරද වරද විසින් දක දනම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ නම්, මන්තෙහි එ වැන්නක් නොකරනුවට සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම් (=ආයතියංවරයෙහි පිහිටන්නේ නම්) මෙය ආසීවිතායෙහි (බුදු සස්තෙහි) වෘද්ධිය (=වැඩීම) නම් වේ” යැ යි වදාළ සේක

86 මෙසේ වදාළ කල්හි ථෙවදේවිපුත්‍ර මහසංඛ්චර අජාතශත්‍රු රජ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දන් අපි යමන අපි බොහෝ කාත්‍ය ඇත්තමෝ බොහෝ කටයුතු ඇත්තමෝ වමිහ”යි කී ය

“මහරජ, සුමන් තෙමේ යම් ගමනකට කල් දකිති ද එයට සුමන් ම කල් දන ගන්නැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

ඉක්කිත්තත් ථෙවදේවිපුත්‍ර මහසංඛ්චර අජාතශත්‍රු රජ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගෙන අනුමෝදන් වූ උතස්සෙන් තැහිට පැදකුණු කොට නික්මැ ගියේ ය

87 ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ථෙවදේවිපුත්‍ර මහසංඛ්චර අජාතශත්‍රු රජ නික්මැ ගිය නොබෝ වේලායෙහි හිඤ්ඤාත් අමතා, “මහණෙනි, මේ රජ සිය පියා නැසීමෙන් කළ කම්පරාධයෙන් උදුරුලූ උපනිසුය සම්පත් නැමැති මුල් ඇත්තේ ඉදුරුණේ වෙයි එහෙයින් ම (නවුවා වූ ප්‍රතිඝා ඇත්තෙන්) නවුයේ වෙයි මහණෙනි, ඉදින් මේ රජ දහැම වූ, දහැමෙන් රජ බවට පැමිණී පියා ජීවිතයෙන් තොර නො කෙළේ වී නම්, මේ අස්තෙහි ම (මෙතන්හි දී ම) රහාදි කෙළෙස් රජස් රහිත, පහ වූ කෙළෙස් මල ඇති දහම් ඇස (සෝවාන්මහනැණ) මොහුට පහළ වූයේ වනැ”යි වදාළ සේක

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මො වදාළ සේක එ මහණහු සතුටු සිතැත්තෝ උත්තමන්සේගේ වචනය පිළිගත්හ

දෙවෙනි වූ ශ්‍රාමණ්ඩල සූත්‍රය නමිසේ ය.

අමතරවස්තුන්.

1. එම මේ¹ ප්‍රති. එක. සමය. හඟවා කොසලෙපු වාරික. වරමානෝ, මහතා හිතවුසබෙසන සද්ධි. පඤ්චමනෙතභි හිතවුසතෙහි යෙන ඉව්ණානඛලං² නාම කොසලානං බ්‍රාහ්මණයාමෝ තදවසරී තනු දුදං භගවා ඉව්ණානඛලං³ විහරති ඉව්ණානඛලවනසණෙකි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාති⁴ උක්ඛට්ඨං අජ්ඣාචසති සනතුසාදං සතිණ්කට්ඨාදකං සබ්බඤ්ඤං රාජභොග්ගං රඤ්ඤ පසෙනදිනා⁵ කොසලෙන දිනනං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙයාං අඤ්ඤාසි ඛො බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාති

“සමණෝ බලු නො හොතමෝ සකාපුතෙනා සකාකුලා පබ්බජිතෝ කොසලෙපු වාරිකෝ වරමානෝ මහතා හිතවුසබෙසන සද්ධි. පඤ්චමනෙතභි හිතවුසතෙහි ඉව්ණානඛලං අනුපපනො ඉව්ණානඛලෙ විහරති ඉව්ණානඛලවනසණෙකි නං ඛො පන භවනතං ගොතමං එම කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දා අබ්බුග්ගනො “ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසම්මුඛො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකච්ඡි අනුත්තරො පුරිසදම්මාරවි⁶ සනා දෙවම්බුසානං බුද්ධො භගවා⁷ සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුහම්කං සසාමණ්ඩ්‍රාහම්ණිං පජං සදෙවම්බුසානං සයං අභිඤ්ඤා සවිජ්ජානිං පච්චෙදෙති සො ඛමමං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිශොභානකල්‍යාණං සාන්ධං සමාසංඤ්ජනං⁸ කෙවල-පරිපුරණං පරිපුර්ණං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති සාම්බ ඛො පන තපාරූපානං අරහතං දසසනං නොති”ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාතිස්ස අමතට්ඨා නාම මාණවෝ⁹ අනන්තවාසී හොති අජ්ඣායකො මහතධරො නිණ්ණං වෙදානං පාරගු සතිසණ්ඛුකෙවුහානං සාකඛරපභෙදනං ඉතිහාස-පඤ්චමානං පදකො වෙය්‍යාකරණෝ ලොකායතමිහාපුරිසලක්ඛණේපු අතවයො අනුඤ්ඤානපටිඤ්ඤානො සකෙ ආචරියකෙ තෙවර්ණෙ පාවචනෙ සමගං ජානාමි නං කිං ජානාමි, යං කිං ජානාමි තමගං ජානාමිති.

1 එමමෙම, PTS

2 නඛකල, PTS. ඉව්ණානඛලනතිපි පාඨය, අ

3 ඉව්ණානඛල, PTS සබ්බත් 4 සාදි, සබ්බත් රපාකඛරසාතිඉතිපි බ්‍රවට්ඨ, අ

5 පසසනදි, PTS පසසනදිනා, සිමු

6 සාරවි, සිමු සා

7 සහවාසී, මජ්ඣ සා 8 සමසංඤ්ජනා, PTS.

9 අභිමතො මාණවො, PTS. මානවො, PTS-n.

අමබන්ධතා

1 මා විසින් වෛසේ අසන ලදී- එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් බිත්සකන හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේත්, කොසොල් රටාගේ ඉම්පානබාල නම් ඉමුණු ගමට වැඩි සේක් එහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉම්පානබාල ගමට නොදුරෙහි වූ ඉම්පානබාල වනලාභාලෙහි වසන සේක්

2 එ සමයෙහි වනාහි පොඤ්ඤාසාධී නම් බමුණු තෙමේ බමුණාභිකා වූ, තණ දඩු දිග යන මෙයින් යුක්ත වූ, මොහෝ ඛාත්‍ය ඇති, රජවු කෙරෙන් ලත් කමානේ පරිභොග වාස්තුව වූ, රජවුගේ දායාදා (දානය) වූ චුරුමද්දමය වූ, (රාජකරුපයෙන් පරිභොග කටයුතු වූ), පසේනදී කොසොල් රජවු දුන් ශ්‍රේණි කාශය වූ උභයබාලා නුවර වෙසෙයි යෙ තෙමේ (රටෙහි පැතිර යා) විභූ දන්වෙන කථාව ඇසී ය

"එවිටත්, භාග්‍යවතු වූ, භාග්‍යවතුන් කික්මැ පැවිදි වූ භෞතමයන් වහන්සේ වනාහි භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහතික්සකන හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේත්, කොසොල් රටාගේ ඉම්පානබාල නම් ගමට වැඩි සේත්, එයට නොදුරෙහි වූ ඉම්පානබාල වනලාභාලෙහි වසන සේක් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් පටන්ගෙන, සමයක්දිනුකුණ, විද්‍යාවරණසම්පන්නායක, සුගත නමග, ලොකවිත් (ලොව දන්නා) හ, තීරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථීය, දෙවිමිනිසුවා සාක්ෂාය, බුද්ධිය, ගතවිත්ත උත්තමත්තේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුණින් සහිත මේ ලෝකය, මහත් බමුණන් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත මේ සත්ත්වමිත්ත, නමින් ම සිය විශිෂ්ට නුවණින් දැන පැත්ත කොට, දැනවන සේක් 'උන් වහන්සේ පදිකලායාණ මධ්‍යකලායාණ පරිසම්පානාකලායාණ වූ, (සම්පව්වානාදි) මිත්‍යා අවි ඇති, මිත්‍යා (සම්පූර්ණ) විශේෂන ඇති, සම්පාකාර පරිපූර්ණ, පිරිසිදු ධර්මය දෙසන සේක් එසේ දෙසන්නා ද (අධිග්‍රහණ පටිපත්තිය අධිප්‍රභූ යන ත්‍රිධර්මයෙන් සංගාමික වූ) සකල භාසක ප්‍රභවවිසිදු පවසන සේක් එවැනි රහතුන් දැක්වූ කලි හිත වැඩි ගෙන, දෙන්නෙතැයි ඒ භාවිත් භෞතමයන් වහන්සේ පිළිවෙල වෛසේ වූ ගුණ වූ කීර්තනිකපදයෙක් උස වැ නැංගේ වේ' යනු සි

3 එසමයෙහි වූ කලි පොඤ්ඤාසාධී භවුණාට වෙද හදරන, වෙදයන් මුඛපාඨයෙන් දරන, නිසරුවු පකුටුකායා සහිත දසාර-පුරුෂ (ශික්ෂා හා නිරුක්ති) යන, ඉතිහාස පසුපස කොට, ත්‍රිවේදයන්ගේ පරමෝප පත්, පදපාඨ දැනන, හදුනා සිසු වෘකරණ ද පානා, ලොක සත්තායාසයෙහිත් පොළුරුළුකර තත්ත්වයෙහිත් නිපුණ වූ, දැරුණු පිසින් උග්‍රාපන ලද ප්‍රිය, සමාන ප්‍රසංග-පාසක, 'භාග්‍යවතු සිසු ලෙසින් දැනි' යැයි සිතූ විසින් අනුදන්තා, ලද, 'භාග්‍යවතු සිසු ලෙසින් දැනි' යැයි සිතූ විසින් භාරත උද පුරුෂ දැනි අවටම නම් පරිසරයෙහි පැවැති වෙයි

4. අපි බො බ්‍රාහ්මණෝ පොකඛරසාඨි අමබන්ධං මාණවං ආමනෙතස්සි “අයං තාත අමබන්ධං සමිණෝ ගොතමෝ සත්‍යපුතො, සත්‍යකුල පබ්බජනො කොසලෙසු වාරිකං වරමානො වෙහතා භික්ඛුසඤ්ඤාන සද්ධිං පඤ්චමනෙතති භික්ඛුසතෙති ඉව්ඨානඛතලං අනුයානෙතා, ඉව්ඨානඛතලෙ පිභරති ඉව්ඨානඛතලවතසණ්ඨි.

තං බො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො නිත්තිද්දො අඛුග්ගතො” “ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො -පෙ- බ්‍රහ්මවර්ගං පකාසෙති, සාධු බො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සතං හොති”ති

එහි නිසා තාත අමබන්ධ යෙන සමිණෝ ගොතමෝ තෙනුපසම්බම් උපසම්බන්ධො සමිණං ගොතමං ජාතාහි යදි වා තං භවන්තං ගොතමං තථාසත්‍යායෙව සද්දො අඛුග්ගතො, යදි වා නො තථා, යදි වා සො භවං ගොතමෝ තාදිසො, යදිවා න තාදිසො, තථා මයං තං භවන්තං ගොතමං වෙදිස්සාමාහි

5. “යථා කථං පනාහං හො තං භවන්තං ගොතමං ජාතිස්සාමි යදි වා තං භවන්තං ගොතමං තථාසත්‍යායෙව සද්දො අඛුග්ගතො, යදි වා නො තථා, යදි වා සො භවං ගොතමෝ තාදිසො යදි වා න තාදිසො”ති.

6. “ආගතාහි බො තාත අමබන්ධ අමහාකං චිනෙතසු ද්වතීං 2- මහාපුරිසලකඛණාහි යෙහි සමන්තාගතස්ස මහාපුරිසස්ස ද්වෙව ගතියො භවන්ති අනඤ්ඤා සචෙ අගාරං අර්කාවසාහි රාජා හොති චක්කචහති ඛම්මකො ඛම්මරාජා වාතුරනෙතා විජ්ජාපි ජනපදනා- වර්ගපපතො සත්තරතනසමන්තාගතො තසයිමාහි සත්තරතනාහි භවන්ති, ඡෙය්‍යපීදං චක්කරතනං තජ්ජිරතනං අස්සරතනං මඤ්ජිරතනං ඉජ්ජිරතනං ගතපඤ්ඤානං පරිනායකරතනමෙව සත්තමං පරොසනස්සං බො පනස්ස පුත්තො භවන්ති සුරා විරභතරූපා පරසෙකපමද්දනා ඤො ඉමං පඨට්ඨං සාගරපරිසන්නං අදුණ්ඨින අසුඤ්ඤාන ඛම්මෙත අභිවිජ්ඣ අර්කාවසාහි.

සචෙ බො පන අගාරස්මා අනගාරිගං පබ්බජති අරහං තොහි සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ විවත්තවර්ගදො¹ අතං බො පන තාත අමබන්ධ මනාතානං දුතා නිං මනාතානං පටිග්ගතො”ති

1. විවත්තවර්ගදො. බො ස ස, වච්චවර්ගදො සො, වච්චවර්ගදො, ඡෙය්‍ය.

4. ඉක්බිති පොකකරසාති බමුණු තෙම අමිබධා මාණවකයා බණවා මෙ සේ කී ය. “දරුව අමිබධා, ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මා පැවිදි වූ මේ ඉමණ ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහ බික්සහන හා කොසසාරු රටා සැරි සරන සේක, ඉවත්තාංගලයට පැමිණියෝ එයට නොදුරු වූ ඉවත්තාංගල වන ලැහැබෙහි වසන සේක.

“මෙසේ මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්හත්හ, සමාන්-සම්බුද්ධයන්, බ්‍රහ්මචරීය ප්‍රකාශ කරන සේක. මෙබඳු රහතුන් දැක්ම හිත වැඩ ගෙනා දෙන්නෙකැ”යි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ මෙසේ වූ කීර්තියබිඳියෙක් උස් වැ නැංගේ වේ

දරුව අමිබධා, එන්නා ඉමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කරා එළැබෙන්නා එළැබී, “ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ එසේ විද්‍යමාන වූ ම ගුණ පිළිබඳ කීර්තියබිඳියෙක් නැංගේ වේ ද? නැත හොත් එසේ විද්‍යමාන නොවූ ගුණ පිළිබඳ හඬෙක් නැංගේ වේ ද? ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එබඳු ම ද? නැත හොත් එබඳු නො වෙත් ද?”යි ඒ ඉමණ ගෞතමයන් වහන්සේ දැන ගන්නා එසේ අපි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දැන ගන්නමු” යනු යි

5. “හවන, ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ එසේ විද්‍යමාන වූ ගුණ පිළිබඳ කීර්තියබිඳියෙක් නැංගේ වේ ද? නැත හොත් එසේ විද්‍යමාන නොවූ ගුණ පිළිබඳ හඬෙක් නැංගේ වේ ද? ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එබඳු ම ද? නැත හොත් එබඳු නො වෙත් ද?”යි මම කෙසේ නම් දැන ගත හෙන්නෙමි ද?”යි (අමිබධා මාණවකයා කී ය)

6 “දරුව අමිබධා, යමෙකීන් සමන්විත මහාපුරුෂයෙක්හට නිෂ්ඨා දෙකක් ම විනා එයින් අනෙකෙක් නැත් ද,- ඉදින් හිනි ගෙහි වසන්නේ නම් දහැම වූ, දහැමෙන් ම උපය ලත්, සිවු ලුහුදු හිමි කොට ඇති සතර මහාදර්ශයන් සැදුණු මුළු පොළොවට අභිපාති, පසම්බුරන් දිනු, දනවුනි තහවුරු බවට පැමිණී, සත්රුවනින් සමන්විත සක්විති රජෙක් වන්නේ ද, සක්රුවන ය, ඇත්රුවන ය, අස්රුවන ය, මිණිරුවන ය, ඉතිරි රුවන ය, ගැහැවිරුවන ය, සත්වන පිරිනාරුවන ය, යන මේ සත්රුවන් කෙනෙක් යම් ඒ රජෙක් හට ඇත් ද, දහසකටත් වැඩි ගුරු වූ (නොබාන සුදු), දෙව් කුමරුන් වැනි සිරුරු ඇති, සතුරු සෙන් මඩනට සමන් වූ පුත්තු ඇත් ද, යම් ඒ මහපුරිස්ලකුණින් යුත් සේ සසුර හිමි කොටැති මේ පොළොව දංචෙත් සැතීන් වෙත් වැ (පන්සිරි) දහසමන් වෙසෙසින් දිනා එයට අභිපාති වැ වෙසේ ද,-

ඉදින් යම් මහපුරිස්ලකුණු කෙනකුන්ගෙන් සමන්විත සේ හිනි ගෙන් නික්මා පැවිද්දට වදනේ නම් නැසු පව් සෙවෙණි ඇති (නොහොත් ත්‍රිවිධියෙන් හා තුන් සෙවෙණියෙන් මිදුණු) අර්හත් සමාන්සම්බුද්ධා-ත්වමයෙක් වන්නේ ද, දරුව අමිබධා, එසේ වූ දෙයින් මහාපුරුෂ ලක්ෂණයෝ අපගේ වේදෙයහි ආවාහු ම ය දරුව අමිබධා, මම විනාහි මන්ත්‍ර (වේද) දෙන (=උගන්වන) තැනැත්තෙමි වෙමි තෝ මන්ත්‍ර පිළිගන්නා තැනැත්තෙහි” (යයි පොකකරසාති කෙම කී ය.)

“එවං තොති ඛො අබ්බට්ඨො මාණවො බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසානිස්ස පටිස්සුතො උට්ඨායාසනා බ්‍රාහ්මණං පොකඛරසානිං අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො චුළුචාරපමාරුත්තං සම්බුලෙහි මාණවෙහි¹ සද්ධිං යෙන ඉච්ඡාතඛිග්‍රවතසණ්ඛො තෙන පායාසි යාවනිකා යානස්ස භූමි යාතෙන ගතතො යානා පච්චොරොහිතො පතතිකොච ආරාමං පාරිසි

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බුලා භික්ඛු අබ්බොකාසෙ විඛිකමනති. අප ඛො අබ්බට්ඨො මාණවො යෙන තෙ භික්ඛු තෙත්තප්පඛිකමි. උපසඛිකමිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච “කුසනත්ත ඛො හො එතරහි සො භවං ගොතමො විතරති? තං හි මයං භවනතං ගොතමං දස්සනාය ඉබ්බපසඛිකනතා”ති.

8 අප ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි “අයං ඛො අබ්බට්ඨො-මාණවො අභිඤ්ඤාතකොලඤ්ඤා වෙච අභිඤ්ඤාතස්ස ච බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසානිස්ස අතෙතවාසී අගරු ඛො පන භගවතො එවරුපෙහි කුලප්‍රතෙතහි සද්ධිං කපාසලාපො හොති”ති තෙ අබ්බට්ඨො මාණවං එතදවොච “එසො අබ්බට්ඨ විහාරො සංවුතථාරො තෙන අපාසඤ්ඤා උපසඛිකමිතො අතරමානො ආලිඤ්ඤං පටිසිත්තො උක්කාසිත්තො අක්කලං ආකොටෙහි විචරිස්සති තෙ භගවා ථාරනති”

9. අප ඛො අබ්බට්ඨො මාණවො යෙන සො විහාරො සංවුතථාරො තෙන අපාසඤ්ඤා උපසඛිකමිතො අතරමානො ආලිඤ්ඤං පටිසිත්තො උක්කාසිත්තො අක්කලං ආකොටෙහි විචරි භගවා ථාරං පාරිසි අබ්බට්ඨො මාණවො මාණවකාපි පටිසිත්තො භගවතා සද්ධිං සමෙමාදිංසු සමෙමාදනිසං කපං සාරාණීයං විතීසාරෙත්තො එකමනතං නිසිදිංසු අබ්බට්ඨො පන මාණවො විඛිකමනොපි නිසිනෙනන භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණීයං විතීසාරෙති සීතොපි නිසිනෙනන භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණීයං විතීසාරෙති

10. අප ඛො භගවා අබ්බට්ඨො මාණවං එතදවොච එතත්ත ඛො තෙ² අබ්බට්ඨ බ්‍රාහ්මණෙහි වුද්ධෙහි මහලුකෙහි ආචරියපාචරියෙහි සද්ධිං කපාසලාපො හොති යප්පිදං වරං තිට්ඨං නිසිනෙනන මයා කඤ්චි කඤ්චි කපං සාරාණීයං විතීසාරෙහි?”ති

“තොතිදං හො ගොතම ගච්ඡන්තො වා හි හො ගොතම ගච්ඡන්තන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං සලුපිකුමරහති සීතො වා හි හො ගොතම සීතෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං සලුපිකුමරහති නිසිනො වා හි හො ගොතම නිසිනෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං සලුපිකුමරහති. සයානො වා හි හො ගොතම සයානෙන බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං සලුපිකුමරහති යෙ ව ඛො තෙ හො උගානම මුරුකිකා සමණකා ඉඛො කණො² ඛණ්ඩුපාදපච්චා, තෙහිපි මෙ සද්ධිං එවං කපාසලාපො හොති යප්පිව නොනා ගොතමොති”ති

1 මානවයෙහි, කප්පටි

2 කිරිහා, පෙස

“පිටුවන්ති, (ගමයේ හෙපි කියවු නම) එසේ කරන්නෙ”යි අලුතට මාණවකයා පොතකරයාහි බුදුරාජ පිළිවදන් දී, ප්‍රගන්වනා නැති සිට, ඔහු සකසා වැද පැදැහුණු කොට වෙළෙඳුන් සෙද ටිසන් නැග බොහෝ මාණවකයන් හා ඉවුණානංගල ටනලානැබ් බලා තිත්වුණේ ය යානගට බිම ගම පමණක් ද එතෙක් (යානසෙන් යැ හැකි තාක්) යානසෙන් ගොස් එයින් බැස පාගවින් දැනියේ ව (පයින් ම) ආරාමයට පිරිසියේ ය

7 එසමයෙහි බොහෝ හිසුපු පිළිවහනෙහි සන්වන් කෙරෙන් ඉක්බිති අම්බට් මාණවක තෙවන ඒ හිසුන් කරා එළැඹියේ ය එළැඹී ඒ හිසුන් ගෙන් ‘හවන්ති, ඒ හවන් ගෙනවුයේ දන් සොති වසන්තෝ ද? අපි වූ කලී ඒ හවදී ගෙනවුයේ දන්නා පිටුපා මෙහි එළැඹියම’යි මෙය කී ය

8. එකල්හි ඒ හිසුන්ගට “මේ අම්බට් මාණවකයා වූ කලී ප්‍රකට කුලයෙක උපන්නෙක් ද ප්‍රසිද්ධ පොතකරයාහි බුදුරාජේ අනාවැසසෙන් ද මේ මෙබඳු කුලපුතුන් හා කතාබස් කිරීම හාගන්වුන් වහන්සේට බරෙක් නම් නො වේ ව යැ යි මේ සිත විස ඔහු දැනට මාණවකයාට “අම්බට්, මේ වැසු දොර දැනියේ පිතාරය යි නිශ්ශබ්ද වූ එතැනට ගොස්, සෙමෙන් පිලට පිරිස කරා අඟුල දහට නිස-පිරිත් ගසව (එවිට) හාගන්වුන් වහන්සේ දොර හරනා සේකැ”යි කී ය

9 එවිට අම්බට් මාණවක තෙම වැසු දොර දැනී ඒ සෙයට නිශබ් වූ එළැඹි සෙමෙන් ගදකිළි පිටට වැද කරා දලුල සටපයට නිය පිටින් ගැසී ය (එවිට) හාගන්වුන් වහන්සේ දොර හළ සක අම්බට් මාණවක තෙම (පිතාරයට) පිරිසියේ ය මාණවකයා ද පිරිස හාගන්වුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටට කරුණු වූ සිහි කරනුට (සිතැරදවනුව) නිසි වූ කතාබස් අවසන් කොට, එක් පසසා හිදා ගත්හ අම්බට් මාණවකයා වූ කලී තෙමේ සන්වන් කෙරෙවුන් වැඩුනු හාගන්වුන් වහන්සේ හා සම යවි කිසි සාරණය නො කෙරෙහි, සිටා ගෙනත් වැඩුනු හාගන්වුන් වහන්සේ හා සම යවි සාරණය කරා කෙරෙහි

10 එකලා හාගන්වුන් වහන්සේ පළාට් මාණවකයා බණවා, “අම්බට්, ගමයේ සිටියුන් සිටියුන් තෝ පුත් වා හා නිසි සරු සාරාණය කරා කෙරෙහි නම නෙත් දාවා ප්‍රවාසි ව, වසසන් දැඩි සිටි, මෙහු බලුන් හා උපද්දෙදන් ම නෙත් නො දැක් නිසි වට ද ද”යි දැඩි සෙක

(එවිට අළුට් මාණවකයා) “හවදී ගෙනවුයේ, එසේ පොත ව ය යන බලුන් සහ බලුන්ගේ හා පොත් කරනු වට සිටි බලුන් සිටිනා බලුන්ගේ හා පොත් කරනු වට පුත් දොර හළ සතුටු හා පොත් කරනු වන් වට පොත් බලුන්ගේ පොත් බලුන්ගේ හා පොත් කරනු වන් වට එසෙ පොත් දොර හළ, වැඩට වූ, කර වන් ව, බලුන් පොත් (පොත් සරු පොත් පොත්) වෙත් නො, බලුන් හා පොත් කරනු වන් වට පොත් පොත් හා පොත් පොත් පොත් පොත් පොත් (සැසි කිය)

11 “අජිකට්ඨො ඛො පන තෙ අඛිට්ඨ ඉඛාගමිනං අප්පාසි
ගායෙව ඛො පනත්ථාය අත්තපච්ඡයාපථා තප්පෙට්ඨ අජිං ආට්ඨිකං මහසි
කරෙය්‍යාපො¹ අට්ඨිතිච්චා යෙව ඛො පන හො අයං අඛිට්ඨො මොක්ඛො,
ට්ඨිතිමානී² කම්ඤ්ඤානු අට්ඨිතිතත්තා”ති.

12 අථ ඛො අඛිට්ඨො මොක්ඛො හත්ථො අට්ඨිතිච්චාදෙන ට්ඨිතිමොක්ඛො
කුපිතො අත්තතමිතො හත්ථිනාංයෙව මුංසෙතො හත්ථිනාංයෙව
චමෙගතො හත්ථිනාංයෙව උපච්ඡමොක්ඛො සමිකො ච මෙ හො
ගොතමො පාපිතො හත්ථිනාං හත්ථිනාං ඵලදොච්ච “චණ්ඩා හො
ගොතම සක්ඝජාති, ඵලදා හො ගොතම සක්ඝජාති, ලහුසා හො
ගොතම සක්ඝජාති, රහසා හො ගොතම සක්ඝජාති ඉඛා සත්තා ඉඛා
සමානා න මුහම්ඤ්ඤ සක්ඝරොහති න මුහම්ඤ්ඤ ගරුකරොහති න
මුහම්ඤ්ඤ මොක්ඛො න මුහම්ඤ්ඤ පුජෙති න මුහම්ඤ්ඤ අපචායෙති
නම්දං හො ගොතම නච්ඡිනා නම්දං නපාට්ඨිතං යදිමෙ සක්ඝා ඉඛා
සත්තා ඉඛා සමානා න මුහම්ඤ්ඤ සක්ඝරොහති න මුහම්ඤ්ඤ ගරු
කරොහති න මුහම්ඤ්ඤ මොක්ඛො න මුහම්ඤ්ඤ පුජෙති න මුහම්ඤ්ඤ
අපචායෙති”ති.

ඉතිහ අඛිට්ඨො මොක්ඛො ඉදං පඨමං සකෙකපු ඉඛිතවාදං
නිපාතෙයි

13 “කිම්පන තෙ අඛිට්ඨ සක්ඝා අපරාධුනති”³

“පක මිදුහං ගොගොතම සමයං ආචරියස්ස මුහම්ඤ්ඤ පොකබර-
සානිස්ස කෙනවිදෙව කරුණියෙන කපිලවත්ථා අගමාසිං යෙන සක්ඝානං
සත්ථාගාරං තෙහුපසමිකමිං තෙන ඛො පන සමිකෙන සමිකත්ථා සක්ඝා වෙට්ඨ
සක්ඝකුමාරා ච සත්ථාගාරෙ උචෙට්ඨ අසනෙත්තිතිනා හොහති අඤ්ඤ-
මෙඤ්ඤං අභිතුලිපතොදකෙහි සක්ඝසත්තා සංකිද්දනා අඤ්ඤදදත්ථි
මමඤ්ඤෙව මඤ්ඤෙ අනුරුත්තනා න මොක්ඛො ආසනෙති”⁴ නිමිනොසි
නම්දං හො ගොතම නච්ඡිනා නම්දං නපාට්ඨිතං යදිමෙ සක්ඝා
ඉඛා සත්තා ඉඛා සමානා න මුහම්ඤ්ඤ සක්ඝරොහති න මුහම්ඤ්ඤ
ගරුකරොහති න මුහම්ඤ්ඤ මොක්ඛො න මුහම්ඤ්ඤ පුජෙති න
මුහම්ඤ්ඤ අපචායෙති”ති

11 (එවිට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ,) “අමබන්ධය, පැමිණ කළ යුතු වැඩක් සඳහා ම තයේ මෙහි පැමිණීම විය යනු කරුණක් සඳහා ආවුනු නම් ඒ කරුණ ම මැනවින් මෙතෙහි කරව හවත්නි, මේ අමබන්ධ මාණවක තෙමේ ඇදුරු කුලෙහි නො හික්මුණේ අලප්‍රාප්ත වූයේ, ‘හික්මුණෙමි’යි බහුශ්‍රාවකයෙමි’යි යන මාන ආත්තේ වෙයි මොහු මේ පරොක් ඔස් දෙවනුයේ ඇදුරු කුලයෙහි නොහික්මුණු අල්පශ්‍රාවකවෙත් ම විනා අන් කරුණෙකින් නො වේ’ (යැ යි වදාළ සේක)

12 එකල්හි අමබන්ධ මාණවක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අවුසිතවාදයෙන් (නොහික්මුණෙක, නොඋගතෙක යන කථායෙන්) කියනු ලබනුයේ, කීපුණේ, නොසතුටු සිතාත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ආහ්‍රෝශ කරනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ගර්භා කරනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම දෙස් නගනුයේ, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේත් වණිභාවාදී දේශයට මා විසින් පමුණුවන ලද්දේ වන්නේ යැ යි සිතා, “භවද්ද ගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය වණ්ඛ ය, භවද්ද ගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය පරාජි ය භවද්දගෞතමය, ශාක්‍යජාතිය හාල්පු ය (වහා පෙරළෙන දුලු ය) ශාක්‍ය ජාතිය දෙසිමු ය තුමු (බමුණනට මෙහෙකරු විය යුතු) ගාහපතියෝ ම වන්නෝ නුමුදු බමුණනට සත්කාර නො කෙරෙත් බමුණනට ගෞරව නො කෙරෙත් බමුණනට බහුමත් නො කෙරෙත් බමුණන් නො පුදත් බමුණනට යටත් පැවැතුම් නො දක්වත් භවද්ද ගෞතමය, මේ ශාක්‍යයෝ බමුණනට (මෙහෙකරු විය යුතු) ගාහපතියෝ වන්නෝ ම බමුණනට සත්කාර නො කෙරෙත් ය, බමුණනට ගෞරව නො කෙරෙත් ය, බමුණනට බුහුමන් නො කෙරෙත් ය, බමුණන් නො පුදත් ය, බමුණනට යටත් පැවැතුම් නො දක්වත් ය යන යමක් ආද්ද, ඒ මේ කරුණ නො සුදුසු ය, ඒ මේ කරුණ නො නිසි යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙබස් කී ය

මෙසේ අමබන්ධ මාණවක තෙමේ ශාක්‍යයන් කෙරෙහි මේ පළමු වන ඉඛිභවාදය (බමුණන් ගේ දසයෝ ය යන නිග්‍රහ කථාව) හෙළි ය.

13 එ වට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, ‘කීමෙක් ද අමබන්ධය, ශාක්‍යයෝ තව කිසි වරදක් කළෝ ද ?’ යි වදාළ සේක

“එ සේ ය, භවද්ද ගෞතම ය, මම එක් කලෙක මා ඇදුරු පොකඩරසානි බමුණාණන්ගේ කිසි කටයුත්තෙකින් කිසිමුල්වත් නුවරට ගියෙමි එහි ශාක්‍යයන්ගේ සන්ධාගාරය කරා එළැඹුණෙමි එයමගෙහි වූ කළු බොහෝ ශාක්‍යයෝත් ශාක්‍යකුමාරයෝත් උනුතට ඇඟිලිවලින් කෙටිවි කරමින් මහත් කොට සිනා සෙමින්, ඇඟිලි එකට ගැටීම් ආදීන් කෙළි කවට කම් පාමින්, ඒකාන්තයෙන් මව ම සිතා සෙන්නාක් මෙන් කෙරෙමින් සන්ධාගාරයෙහි උස් අසුන්හි හුන්නෝ වෙත් කිසිවෙක් මට අස්තෙකින් නිමැතුම් පලිණකුත් නො කෙළේ ය භවද්ද ගෞතමය, මේ ශාක්‍යයෝ තුමු ඉඛා (බමුණනට දස වූ ගාහපතියෝ) වන්නෝ ව, බමුණනට සත්කාර ගරුකාර බහුමාන පූජා අපවාසන (යටත් පැවැතුම්) නො කරන්නාහ යන මෙය නො සුදුසු ය, නො නිසි යැ’ යි අමබන්ධ තෙමේ පැවැසි ය

ඉතිහ අඛිබ්බො මාණවො ඉදං දුතියං සකෙක්ඛසු ඉබ්බවාදං නිපානෙති

14 “ලුට්ඨිකාපි ඛො අඛිබ්බං සකුණ්ඤ්ඤා සකෙ කුලාවතෙ කාලොපිති හොති සකං ඛො පනෙනං අඛිබ්බං සකානං යදිදං කපිලවත්ථු න අරහතායගමා අඛිබ්බො ඉමාය අපාමනතාය අභිසජ්ඣනාති”

15 “වනනාරොමෙ හො ගොතමි වණණං බ්බන්ධා බ්බාහමණා වෙස්සා සුද්දා ඉමෙසං හි හො ගොතමි වතුනාං වණණොතං තයො වණණං බ්බන්ධා ව වෙස්සා ව සුද්දා ව අඤ්ඤදදුච්ඡා බ්බාහමණසසව පරිවාරිකා සමපජ්ඣති තඤ්ඤං හො ගොතමි නට්ඨනාං තඤ්ඤං නපාරිථුපං යදි මෙ සකායා ඉබ්බා සනතා ඉබ්බා සමානා න බ්බාහමණෙ සකකරොතති න බ්බාහමණෙ ගරුකරොතති න බ්බාහමණෙ මානෙතති න බ්බාහමණෙ පුජෙතති න බ්බාහමණෙ ආපවායනාති” ති

ඉතිහ අඛිබ්බො මාණවො ඉදං තතියං සකෙක්ඛසු ඉබ්බවාදං නිපානෙති

16 අථ ඛො භගවතො එතදනොති අනිබ්බාදො ඛො අයං අඛිබ්බො මාණවො සකෙක්ඛසු ඉබ්බවාදෙන නිමිමානෙති¹ යනනුතානං ගොතනං පුච්ඡෙය්‍යනාති

අථ ඛො භගවො අඛිබ්බො මාණවො එතදවොච ‘කථං ගොතෙතාසි අඛිබ්බො’ති “කණ්ණායනොගමසම් හො ගොතමා”ති

17. “පොරාණං ඛො පන තෙ අඛිබ්බං මානාපෙනතිකං නාමගොතනං අනුස්සරතො අයසුත්තා සකායා භවන්ති, දුඤ්ඤතනා නිමිසි සකායා සකායා ඛො පන අඛිබ්බං රුජානං ඔක්කාකං පිකාමකං දතන්ති

‘භුතපුබ්බං අඛිබ්බං රුජා ඔක්කාකො යා සා මහෙසි පියා මනාපා තස්සා පුත්තස්ස රජාං පරිණමේතුකාමො ජෙට්ඨකුමාරෙ රට්ඨස්මා පබ්බාජෙසි උක්කාමුඛං² කරකණ්ණං³ භජ්ඣිතිකං නිපුරං⁴ තෙ රට්ඨස්මා පබ්බාජිතා හිමවනාපසෙසා පොක්ඛරණියා නිරෙ මහාසංකසණ්ණො ධුජා වාසං කපොසුං තෙ ජාතිසමේතද්භයා සකාහි භගනිති සද්ධිං සංවාසං කපොසුං

1 නිමිමාදති, කප්ථෙ 2 එකාමුඛා, කප්ථෙ 3 කරකණ්ණා, කප්ථෙ 4 සිනිපුරං, බෙසස පිණිපුරං, PTS

මෙසේ අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ ශාක්‍යයන් කෙරෙහි මේ දෙවෙනි උපවාදය හෙළි ය

14 එ පිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරන සේක්, “අම්බට්ඨය, කැටකිවිල්ල පවා තමා හේ කැදුල්ලෙහි දී කැමැති සේ හඬනුයුතු වේ. අම්බට්ඨය, කිහිල්වත් පුරය යන යමක් ඇද්ද, මෙය ශාක්‍යයන් සතු සවනගරය යි. එබැවින් ආයුෂ්මත් අම්බට්ඨ තෙමේ මේ සවල්ප මාත්‍රා-යෙහි වෙර බිඳින්නට නො වරි” යැ යි වදාළ සේක.

15. එතලා අම්බට්ඨ තෙමේ යළි ද ශාක්‍යයන්ට දෙස් නගනුයේ, “හඬද් ගෞතමය, ක්‍ෂත්‍රිය බ්‍රාහ්මණ වෛශ්‍ය ශුද්‍ර යැ යි මේ වණ් (කුල) සතරෙකි හඬද් ගෞතමය, මේ සතර වණ්‍යන් අතුරෙන් ක්‍ෂත්‍රිය ද වෛශ්‍ය ද ශුද්‍ර ද යන තුන් කුලයෝ ඒකාන්තයෙන් බ්‍රාහ්මණයාගේ ම මෙහෙකරු වෙත් (එබැවින්) හඬන් ගෞතමය, මේ ශාක්‍යයෝ බමුණන්ට මෙහෙකරු වූ ගැහැවියෝ වන්නෝ ම, බමුණන්ට සන්කාර ගරුකාර බමුණාන පූජන අපවායන (=යටත් පැවැත්ම) නො කෙරෙත් යන මෙය නොසුදුසු ම ය, නොනිසි ම යැ” යි කී ය.

මෙසේ අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ ශාක්‍යයන් කෙරෙහි මේ තෙවෙනි ඉබ්බවාදය (=බමුණන්ගේ මෙහෙකරු ගැහැවියෝ ය යන ගැඹැහීම) හෙළි ය

16. එපිට “මේ අම්බට්ඨ මාණවක තෙමේ ඉතා දැඩි ලෙස ශාක්‍යයන් කෙරෙහි ඉබ්බවාදයෙන් පිරිහෙලා කථා කෙරෙයි. මා ඔහු ඇතින් ගෝත්‍රය විවාලොත් යෙහෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත පිය

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා අමතා, “අම්බට්ඨය, තෝ කවර ගොත් ඇත්තෙහි දෑ?” යි විචාළ සේක

“හඬද්ගෞතමය, මම කෘෂ්ණයානගේක් (-කෘෂ්ණ නම් සෘෂ්ට්‍රගේ පෙළපතට අයත්තෙක්) වෙමි” යි අම්බට්ඨ තෙමේ (තෙ වරක් උස් හඬින්) කී ය.

17 (එපිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක) “අම්බට්ඨය, ඉකුත් කාලයට අයත් සිය මා පියන් අයත් නම්ගොත් සිහි කරන තාගේ ස්වාමිපුත්‍රයෝ ශාක්‍යයෝ වෙති තෝ ශාක්‍යයන්ගේ දෘසියක ගේ පුත්‍ර (පරම්පරාවට අයත්) වෙයි ය. (එබැවින් දස වූ තා ස්වකීය ස්වාමි වූ ශාක්‍යයන් කරා නො එළැඹෙන්නු දක ශාක්‍යයෝ එද සිතානුන) අම්බට්ඨය, ශාක්‍යයෝ වතාහි ඔත්තාක (=ඉක්ෂවාකු) රජු තමන් ඕමුත්තණුවන් (=පුජිපුරුෂයාණන්) කොට තමන් (=පුජිපුරුෂයා යි කියත්)

“අම්බට්ඨය, තට පෙර වූවක් කියමි, (අතීතයෙහි) ඔත්තාක රජ තෙමේ තමහට පිය වූ මනාප වූ යම් මෙහෙසියක් වූ නම්, ඇයගේ පුතුව රජය පිරිනවනු කැමැත්තේ උකකාමුබ කරනණකි හත්ථකින නිපුර යන දෙවු කුමරුන් රටින් පිටත් කෙළේ ය රටින් පිටත් කරණු ලැබූ ඔහු - යම්වත් පෙදෙසැ පොකුණක් අද්දර මහ ශාක ගස් ඇති වනයෙක් විය - එහි වාසය කළහ ඔහු ජාතිසම්මන්දයට (අත්‍යතුල හා මිත්‍ර වැ කිලිපි වීමට) බියෙන් සිය බිහිකියත් හා එක් වැ වූහ.

අථ ඛො අට්ඨකථා රූපා ඔක්කානකා අමෙව්ව පාරිසප්ප ආවිජ්ජන්ති
 “සහනනු ඛො හො එතරගි කුමාරා සමිනන්ති” ¹

“අපි දෙව ගිමිවනනටසස පොකරග්ගිතං නිපර මහාසාකසණ්ඩං
 තණ්ඩවරගි කුමාරා සමිනති තෙ ජාතිසමනද්දතයා සකාති ගානිඤ්ඤ
 සද්ධිං සංවාසං කප්පන්ති” ².

අථ ඛො අට්ඨකථා රූපා ඔක්කානකා උදුතං උදුතෙයි “සකා වත
 හො කුමාරා පරමසකා වත හො කුමාරා” ³. තදග්ගෙ ඛො පත
 අට්ඨකථා සකා පසද්දසනති සො’ව¹ තෙසං පුබ්බපුරිසො

රඤ්ඤා ව ඛො පත අට්ඨකථා ඔක්කාකසස දිසා නාම දුසි අසකාසි
 සා කණ්ණා² නාම ජතෙයි. ජාතො කණ්ණො පබ්බාසාසි “සොවිථ මං
 අමම, නායාපෙථ මං අමම, ඉමිසමා මං අමම අසුච්ඡිකා පරිවොසෙථ,
 අප්ථාය වො හට්ඨොමි” ³ ති

සථා ඛො පත අට්ඨකථා එතරගි මනුස්සා ටසාවෙ දිසවා ‘ටසාවා’ ⁴ ති
 සඤ්ඤානන්ති. එමමෙව ඛො අට්ඨකථා තෙන සමයෙන මනුස්සා ටසාවෙ
 ‘කණ්ණා’ ⁵ ති සඤ්ඤානන්ති තෙ එමමානංසු අයං ජාතො පබ්බාසාසි
 ‘කණ්ණො ජාතො ටසාවො ජාතො’ ⁶ ති

තදග්ගෙ ඛො පත අට්ඨකථා කණ්ණාසනා පසද්දසනති සො ව
 කණ්ණාසනානා පුබ්බපුරිසො ඉති ඛො තෙ අට්ඨකථා පොරුණං මාතා-
 පෙතඤ්ඤං නාමිගොතනං අනුස්සරතො අසාසුතතා සකාසා භවන්ති
 දුසිපුතො නමිඤ්ඤ සකාසනන්ති

18 එමං වුජ්ජන තෙ මාණට්ඨකා තතවන්තා එතදවොචු, “මා ගමිං
 ගොතමො අට්ඨකථා මාණට්ඨං අතිබාලං දුසිපුතවාදෙන නිව්වානෙයි
 පුජාතො ව හො ගොතම ඤ්ඤෙයි, මාණවො කුලපුතො ව අට්ඨකථාසා
 මාණවො බහුසසුතො ව අට්ඨකථා මාණවො කල්යාණවාසකරුණං ව
 අට්ඨකථා මාණවො පණ්ඩිතො ව අට්ඨකථා මාණවො පඤ්ඤා ව
 අට්ඨකථා මාණවො හොතා ගොතමෙන සද්ධිං අසං වමනෙ සට්ඨිජ්ජන්ත-
 භු” ⁷ ති

“අම්බවධිය, ඉක්කිති ඔක්කාක රජ තෙම මැතිමඩුල්ලට අයත් ඇමැතියන් අමතා “හවන්ති, කුමරුවෝ දැන් කොභි වෙසෙත් ද ?” යි විචාලේ ය.

“දේවසිති, හිමවත පැත්තෙහි පොකුණු තෙරෙක මහා ශාක වනයෙක් ඇත එහි කුමරුවෝ වෙසෙති ඔහු ජාතියම්මිශ්‍රණයෙන් වූ සියෙන් සිය බිහිවියන් හා එක් වැ වෙසෙත් යැ” යි ඇමැතියෝ කීහ.

“අම්බවධිය, එපිටු ඔක්කාක රජ ‘හවන්ති, පුදුම යි කුමරුවෝ ශක්‍යයෝ ය (සමන්තු ය)’ කුමරුවෝ පරම ශක්‍යයෝ යැ (මහත් ම සමන්තු යැ)’ යි උදන් ඇති ය අම්බවධිය, එතැන් පටන් ඔහු ‘ශක්‍යයෝ’ යි (‘ශාක්‍යයෝ’ යි) පැතෙත්. ඒ ඔක්කාක රජ ම ඔවුන්ගේ පුළු පුරුෂ විය

“අම්බවධිය, තව ද ඔක්කාක රජුගේ දිශා නම් දස්සක් වූ ය මි කෘෂණ නමැත්තකු වැදූ ය (එසේ උපන් කෘෂණ තෙමේ යකෙක් උපතැ යි කියෙත් දිවැගොස් දෙර වසා ගෙන සිටි මව්) ‘මැණියනි, මා නාවන්න, මැණියනි, මේ අපවිත්‍ර දෑයින් මා මුදන්න, ඔබට මම ගහපත පිණිස වන්නෙමි’ යි කැ ගැසී ය.

“අම්බවධිය, මෙ කලා මිනිස්සු පියාවයන් දක ‘පියාවයෝ’ යි යමිසේ හඳුනන් ද, අම්බවධිය, එසේ ම එසමයෙහි මිනිස්සු පියාවයන් කළු-පැහැත්තෝ යැ යි හඳුනන් ඔහු ‘මෙ තෙම උපන්නේ (=උපන් කෙණෙහි) කළා කෙණේ ය කෘෂණයෙක් (=කළුවෙක්) උපත, පියාවයෙක් උපතැ’ යි මෙසේ කීහ

“අම්බවධිය, එතැන් පටන් කෘෂණයන්ගේ (=කෘෂණ පරම්පරාවට අයත් වූවෝ යැ යි ඔහු පරපුරෙහි වූවෝ) පැතෙත් සේ ද කෘෂණ-යන්ගේ පුළු පුරුෂයා ය අම්බවධිය, මෙසේ ම ශාක්‍යයෝ මාපිය පරපුරට අයත් අතිත නම් ගොත් සිහි කරන තාගේ ස්වාමිපුත්‍රයෝ ය, තෝ ශාක්‍යයන්ගේ දෘශිපුත්‍රයෙකැ” යි යනු යි.

18 මෙසේ වදාළ කල්හි ඒ මාණවකයෝ කියන්නෝ “හවන්-ගොතම තෙමේ ඉතා දැඩි ලෙස දෘශිපුත්‍රවාදයෙන් අම්බවධි මාණවකයා නො පිරිහෙලා වා හවද් ගොතමසිති, අම්බවධි මාණවක තෙමේ පුජාත ද වේ අම්බවධි මාණවක තෙමේ කුලපුත්‍ර (මනා කුලයෙහි උපන්නෙක්) ද වේ. අම්බවධි මාණවක තෙමේ බහුමාත ද වේ අම්බවධි මාණවක තෙමේ මිහිරි වචන ඇත්තේ ද වේ අම්බවධි මාණවක තෙමේ පණ්ණික ද වේ අම්බවධි මාණවක තෙමේ වේ වචනයෙහි (=වේ වේදනුය පිළිබඳ කථාසෙය් හෝ වේ දෘශිපුත්‍ර කථාසෙය්) හවද් ගොතමයන් හා ප්‍රතිමනුෂ්‍යක කරන්නට (=මෙහි ලා උත්තර දෙන්නට) පොහොසත් ද වේ” යැ යි භාෂාවකුන් වහන්සේට කීහ.

19. අප්ඵ ඛො භගවා තෙ මාරුච්ඡෙ ඵතදවොච “සඨ ඛො භුමිකාකං මාණවතා ඵචං තසාති ‘දුජ්ජාතො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, අකුලපුත්තො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, අප්පසුතො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, අසාලායාඤ්ඤාකරණො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, දුපපෙසු ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, න ච පතොති අමබ්බෙය්ං මාණවො සම්මෙතන ගොතමෙන සද්ධිං අසම්මිං චචනෙ පටිමනෙනතුනති, තිට්ඨතු අමබ්බෙය්ං මාණවො, තුමෙත මයං සද්ධිං චනතඨවෙතා¹ අසම්මිං චචනෙ. සඨෙ පන භුමිකාකං මාරුච්ඡෙ ඵචං තොති සුජාතො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, කුලපුත්තො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, බහුසුතො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, සාලායාඤ්ඤාකරණො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, පණ්ණිනො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, පතොති ච අමබ්බෙය්ං මාණවො සම්මෙතන ගොතමෙන සද්ධිං අසම්මිං චචනෙ පටිමනෙනතුනති, තිට්ඨතු අමබ්බෙය්ං මාණවො මයං සද්ධිං පටිමනෙනතු”ති.

20 “දුජ්ජාතො ච හො ගොතමි අමබ්බෙය්ං මාණවො, කුලපුත්තො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, බහුසුතො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, සාලායාඤ්ඤාකරණො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, පණ්ණිනො ච අමබ්බෙය්ං මාණවො, පතොති ච අමබ්බෙය්ං මාණවො හොතා ගොතමෙන සද්ධිං අසම්මිං චචනෙ පටිමනෙනතු”ති.

21. අප්ඵ ඛො භගවා අමබ්බෙය්ං මාණවං ඵතදවොච අයං ඛො පන තෙ අමබ්බෙය්ං සභගම්මිකො පසෙදො ආගච්ඡති අනාමාපි ව්‍යාපායනබ්බං සඨෙ තං න ව්‍යාකර්සෙති අසෙදොඤ්ඤා වා අසෙදො පටිචරිසෙති, තුණ්හි වා භවිසෙති, පකක්ඛිසෙති වා, ඵතෙථි තෙ සත්තං මුඛං ඵලිසෙති නං කිං මසෙදො අමබ්බෙය්ං ? කිනති තෙ සුතං මුඛං මහලොකානං ආචරිතචරිතානං කුමොපභුතිකා කණ්ඩායනා ? කො ච කණ්ඩායනානං පුබ්බසුරිසො ? ති.

ඵචං වුත්තන අමබ්බෙය්ං මාණවො තුණ්හි අනෙති. දුතියමි ඛො ගගච අමබ්බෙය්ං මාණවං ඵතදවොච තං කිමසෙදො අමබ්බෙය්ං ? කිනති තෙ සුතං මුඛං මහලොකානං-පෙ-කො ච කණ්ඩායනානං පුබ්බසුරිසො ? ති දුතියමි ඛො අමබ්බෙය්ං මාණවො තුණ්හි අනෙති.

අප්ඵ ඛො ගගච අමබ්බෙය්ං මාණවං ඵතදවොච ව්‍යාකර්සෙති ‘දුතී අමබ්බෙය්ං, ත’ දුතී තෙ තුණ්හිභාවස්ස කාලො යො ඛො අමබ්බෙය්ං තපාතපාත භාවතායස්ස සභගම්මිකං පසෙදං පුට්ඨං න ව්‍යාකර්සෙති ඵතෙථිසං සත්තං මුඛං ඵලිසෙති.

1. මනකපාල මල්සං.

19 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මොණවකයන් අමතා, “මොණවකයෙනි, අම්බවං මොණවකයා දුටාන ද වේ. අභිබ්බං මොණවකයා අකුලපුත්‍ර ද වේ අභිබ්බං මොණවකයා අල්පභූත ද වේ අම්බවං මොණවකයා තොමිහි වචන දැන්වේ ද වේ අම්බවං මොණවකයා පඤ්ඤා ද වේ ඉමං ගෞතමයා හා වේ වචනසෙති සාකච්ඡා කරන්නට පොහොසත් ද නො වේ යැ යි ඉදින් තොපට මෙසේ යිනෙක් වේ නම්, අභිබ්බං මොණවකයා සිටි වා තෙමි මා හා වේ වචනසෙති සාකච්ඡා කරවු ඉදින් මොණවකයෙනි, අභිබ්බං මොණවකයා පුජාන ද කුලපුත්‍ර ද බ්‍රහ්මභූත ද උග්ගි වචන දැන්වේ ද පඤ්ඤා ද වේ ඉමං ගෞතමයා හා වේ වචනසෙති සාකච්ඡා කරන්නට පොහොසත් ද වේ යැ යි තොපට මෙසේ යිනෙක් වේ නම්, තෙති සිටිවු අම්බවං මොණවක තෙමි මා හා සාකච්ඡා කෙරේ වා” යි වදාළ සේක.

20. “භවද්ද ගෞතමය, අභිබ්බං මොණවක තෙමේ පුජාන ද බ්‍රහ්මභූත ද උග්ගි වචන දැන්වේ ද පඤ්ඤා ද. භවද්ද ගෞතමයන් හා වේ වචනසෙති සාකච්ඡා කරන්නට පොහොසත් ද වේ අභි නිහඬ වන්නෙමු අම්බවං මොණවක තෙමේ භවද්ද ගෞතමයන් හා වේ වචනසෙති සාකච්ඡා කෙරේ වා (උත්තර පුතපුත්තර කථා කෙරේ වා)” යි මොණවකයෝ කීහ.

21 ඉන්කිත්තෙන් නාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බවං මොණවකයා අමතා, “අම්බවංස. තොකාමොහනෙන් වුව ද චිකාදිය යුතු වේ කරුණු සහිත පැරැයෙක් නා කරා පැමිණෙයි ඉදින් තෝ තො වසදන්නෙයි නම්, එක් වචනසෙති දැන් වචනසෙති වසා ලන්නෙති නම්, කුණ්ඩල-භූත හෝ වන්නෙති නම්, උත්තර හෝ නොදී නැති පලායන්නෙයි නම්, මෙහි ම තපන හිස සත් කඩක් වැ පැළෙන්නේ ය අම්බවංස ය, එය කීමැ යි සිතති ද? වසසින් වැසි සිටි, මහලු වූ, (මෙහි ලා) කරුණු කීපන පාවාසි ප්‍රාවාසි වූ බමුණන්ගේ කරාව නා වසින් කෙසේ අසන ලද ද? (කීසව,) කාපණ්ණිකයන් කරන්නු මුලස්ථාන කොට දැන්වෙත් ද? (කපුරුන්ගෙන් දැනි වූවෝ ද?) කාපණ්ණිකයන්ගේ පුට්ඨපුරුෂයා කවරෙක් වී ද? යි පුළුවන් සේක.

මෙසේ ආපු කල්හි අම්බවං මොණවක තෙමේ කුණ්ඩලභූත වස දෙවෙනි වර ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බවං මොණවකයා අමතා “අම්බවංස, කීමැ යි සිතති ද කාපණ්ණිකයන් ගේ පුට්ඨපුරුෂයා කවරෙක් වී ද?” යි වදාළ සේක දෙවැනි වර ද අම්බවං මොණවක තෙමේ කුණ්ඩලභූත වස

එ වට නාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බවං මොණවකයාට වදාරන සේක, “අම්බවංස, දැන් වසදව දැන් තට නිසඬ මමට කල් නො දේ අම්බවංස, යමක් වනාහි කපාගතයන් වසින් තෙවෙනි වර තෙක් කරුණු සහිත පැරැයෙක් පිටුවස්නා ලද්දේ උත්තර නො දේ නම්, මෙහි ම මහුසන් හිස සත් කඩක් වැ පැළෙන්නේ යැ” යි වදාළ සේක.

22 භතත ඛො පන සමයෙන චජ්රපාණ්ඤි යකෙඛා මහනතං අයොකුට්ඨං ආදාය ආදිත්තං සමපජ්ජාදිතං සජොතිභූතං අමබන්ධස්ස මාණවස්ස උපරිවෙහාසං ඨිතො භොති සවායං අමබන්ධො මාණවො භගවතා යාවතතිස්සං සහබම්මිකං පඤ්ඤං පුට්ඨො න ව්‍යාකරිස්සති එතෙවස්ස සත්තධා මුද්ධං එළෙස්සාමිති තං ඛො පන චජ්රපාණ්ඤි යකෙඛා භගවො චෙව පස්සති අමබන්ධො ච මාණවො

23 අථ ඛො අමබන්ධො මාණවො භික්ඛො සංචිග්ගො ලොමහන්ඨජාතො භගවත්තංගෙව තාණගච්ඡි භගවත්තංගෙව ලෙණනච්ඡි භගවත්තංගෙව සරණගච්ඡි උපනිසිදිත්ති භගවත්තං එතදචොචි “කිං මෙ තං භවා ගොතමො ආහ ? පුත්ත භවං ගොතමො බ්‍රමිතු”ති

“තං කිමඤ්ඤාසි අමබන්ධ ? කිත්ති තෙ පුත්තං බ්‍රාහ්මණානං වුද්ධානං මහලුකානං ආචරිතපාචරියානං භාසමානානං, කුතොපාභුතිකා කණ්ඨායනං ? කො ච කණ්ඨායනානං පුබ්බපුරිසො”ති.

“එවමෙව මෙ භො ගොතමි සුත්තං, යථෙච්ච භවං ගොතමො ආහ තතොපාභුතිකා කණ්ඨායනං සො ච කණ්ඨායනානං පුබ්බපුරිසො”ති

24 එවං වුත්තෙ තෙ මාණවකා උත්තාදිත්තො උච්චාසද්දමනාසද්ද අභෙසුං. “පුජ්ජාතො කීර භො අමබන්ධො මාණවො, අකුලපුත්තො කීර භො අමබන්ධො මාණවො, දුසිපුත්තො කීර භො අමබන්ධො මාණවො, සකානං, අයාපුත්තො කීර භො අමබන්ධස්ස මාණවස්ස සකානං භවන්ති බම්බොදිං ගෙව කීර මයං සමණං ගොතමං අපසාදෙනබ්බං ජමිඤ්ඤිමනා”ති

25 අථ ඛො භගවතො එතදභොසි “අනිබාලුං ඛො ඉමෙ මාණවකා අමබන්ධං මාණවං දුසිපුත්තවාදෙන නිමානෙත්ති යනනුතාහං පරිමො-වෙය්‍යන්ති” අථ ඛො භගවා තෙ මාණවකො එතදචොචි “මා ඛො කුමෙහ මාණවකා අමබන්ධං මාණවං අනිබාලුං දුසිපුත්තවාදෙන නිමානෙථ උලාරෙ සො කණ්ඨකා ඉසි අභොසි ගො දකම්ණං ජතපදං ගන්ඨා බුද්ධෙ මනෙත්ත අභිසිත්ති රුජානං ඔක්කාසං උපසඛනිත්ති චෙට්ඨරුපිං¹ ඨිතරං යාචි තස්ස රුජා ඔක්කාකො ‘කො තෙව රෙ අයං මයං දුසිපුත්තො සමානො මට්ඨරුපිං ඨිතරං යාචිති’ති කුසිනො අත්තකපිත්තො බුරුපං සත්තගති සො තං බුරුපං තෙව අසකම් බුද්ධිතුං, තො පටිසංකරිතුං

¹ මද්දරුපිං, මජ්ඣං

22 එ වේලෙහි වතාහි වජ්‍රපාණී යක්ෂ තෙමේ හිනි ගත් දිලියෙන හිනි දුල් සහිත මහ යකුලක් අතින් ගෙන, ‘ඉදින් මේ අම්බරිය මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෙවෙනි වර තෙක් කරුණු සහිත පාතය පුළුවින්නා ලද්දේ උත්තර නො දෙන්නේ නම්, මෙහි ම මොහු ගේ හිස සත් කඩකට පළුන්නෙමු’යි කියා අම්බරිය මාණවකයාට උඹ්න් අහසෙහි සිටියේ වෙයි ඒ වජ්‍රපාණී යක්ෂයා වතාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේන් දන්නා සේක අම්බරිය මාණවකයාත් දන්නේ ය

23 ඉක්බිති අම්බරිය මාණවක තෙමේ තැනි ගත්තේ, සිය පත් වූයේ, හටගත් ලොමුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ආරක්ෂාසථානය කොට සොයනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම තමාට සැකෙවන තැන කොට සොයනුයේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පිහිට කොට සොයනුයේ, සම්පයෙහි හිද ගෙන, ‘හවද් ගෞතම තෙමේ මට ඒ කුමක් කියේ ද ?’ යලිත් හවද් ගෞතම තෙමේ කියාපා’යි කී ය

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “අම්බරිය, එය කීමැ යි සිතයි ද ? (මෙහි ලා) කරුණු කියන වයසින් වැඩි සිටි, මහලු, ආචාරී ප්‍රාචීයන් ගේ කථාව තා විසින් කෙසේ අසන ලද ද ? කෘෂ්ණායනයෝ කවරක්කු මූලස්ථාන කොට ඇත්තෝ ද ? කෘෂ්ණායනයන් ගේ පුළුපුරුණයා කවරෙක් වී ද ?” යි වදාළ සේක.

“හවද් ගෞතම තෙමේ යම්ගේ ම කියේ ද, එසේ ම මා විසින් අසන ලදී කෘෂ්ණායනයෝ ඒ කෘෂ්ණයා මූලස්ථාන කොට ඇත්තෝ ය හේ ම කෘෂ්ණායනයන් ගේ ප්‍රථම පුරුණයා වී යැ” යි අම්බරියා කී ය

24 මෙසේ කී කලැ ඒ මාණවකයෝ “හවත්ති, අම්බරිය මාණවකයා පහත් ජාතියෙක උපන්නෙක් ලා හවත්ති, අම්බරිය මාණවකයා කුල පුත්‍රයෙක් නොවේ ලා හවත්ති, අම්බරිය මාණවකයා ශාක්‍යයන් ගේ දැසිපුත්‍රයෙක් ලා හවත්ති, ශාක්‍යයෝ අම්බරිය මාණවකයා ගේ ස්වාමිපුත්‍රයෝ වෙත් ලා අපි බමුවාදි වූ ම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගැරුණියා ශ්‍රත්තන් කොට සිතුවමු”යි කඩ ගා කියන්නෝ උස්හඩ ඇත්තෝ මහ හඩ ඇත්තෝ වූහ

25. එ විටැ “මේ මාණවකයෝ අම්බරියමාණවකයාට ඉතා දැඩි ලෙස දැසිපුත්‍ර වාදයෙන් පිරිහෙලා කියත් මම් ඔහු එයින් මුදු ලත්තෙමි නම් යෙහෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත විය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාණවකයාට මෙසේ වදාළ සේක

“මාණවකයෙනි, තෙපි ඉතා දැඩි කොට අම්බරිය මාණවකයාට දැසිපුත්‍රවාදයෙන් නො ගරහවූ ඒ (ඔහු ගේ ආදිපුරුෂ වූ) කෘෂ්ණජිවි තෙමේ මහානුභාව ඇත්තෙක් වී ය හේ දක්ෂිණාපථයට ගොස් බ්‍රහ්ම-මනත්‍රයන් ඉගෙන ඔක්කාක රජු කරා එළැඹැ, මධිරුපි තම් දිගණියන් ඉල්ලී ය ඔක්කාක රජ තෙමේ “එම්බල, මගේ දැසිපුත්‍ර වැ හිදක් වූ කවරෙක් තම් (=මූ තමා තරම නො දන) මධිරුපි දුට ඉල්ලනුයේ දැ” යි කීපුණේ නොසතුටු සිතැත්තේ (ඔහු විද මරනු පිණිස) ඊය දුන්නෙහි හිදවී ය. හේ ඒ ඊය දුන්නෙන් මුදන්තට ද (=විදින්නට) ඇද ගන්නට ද නොහැකි විය

අථ ඛො මාණවකා, අමබව්ථා පාරිසර්ථා කණ්ණං ඉසිං උපසඤ්ඤානිකා එතදදෙවොවුං “සොභ්ථි හදනෙන නොඳු රඤ්ඤා, සොභ්ථි හදනෙන නොඳු රඤ්ඤා”ති

“සොභ්ථි හවිස්සති රඤ්ඤා, අපි ව රුජා යදි අඤ්ඤා වුරුපාං මුඤ්ඤානිකා යාවතා රඤ්ඤා විජිතං එතතාවතා පඨවි උද්ධිස්සති”ති.

“සොභ්ථි හදනෙන නොඳු රඤ්ඤා, සොභ්ථි ජනපදස්සා”ති

“සොභ්ථි හවිස්සති රඤ්ඤා, සොභ්ථි ජනපදස්සා අපි ව රුජා යදි උඤ්ඤා වුරුපාං මුඤ්ඤානිකා යාවතා රඤ්ඤා විජිතං එතතාවතා සත්තවස්සානි දෙවො න වසිස්සති”ති

“සොභ්ථි හදනෙන නොඳු රඤ්ඤා, සොභ්ථි ජනපදස්සා, දෙවො ව වසිස්සති”ති

“සොභ්ථි හවිස්සති රඤ්ඤා, සොභ්ථි ජනපදස්සා, දෙවො ව වසිස්සති. අපි ව රුජා ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙඤ්ඤා, සොභ්ථි කුමාරො, පලොපමො හවිස්සති”ති

අථ ඛො මාණවකා, අමබව්ථා ඔක්කාකස්ස ආරොචේත්ථං “දෙවො ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙඤ්ඤා, සොභ්ථි කුමාරො පලොපමො හවිස්සති”ති අථ ඛො රුජා ඔක්කාකො ජෙට්ඨකුමාරෙ වුරුපාං පතිට්ඨාපෙසි සොභ්ථි කුමාරෙ පලොපමො හවි

අථ ඛො නස්ස රුජා ඔක්කාකො භිතො සංවිග්ගො ලොමහට්ඨරානො බ්‍රහ්මදණ්ඩෙන තරුණො මධ්ධිරුසිං සීතරං අදසි වා ඛො කුමො මාණවකා, අමබව්ථා මාණවං අනිබ්බලං දුසිපුත්තවාදෙන යම්චානෙථ උළාඤ්ඤා සො කණ්ණො ඉසි අහොසි

26 අථ ඛො හතවා අමබව්ථා මාණවං ආට්ඨෙය්‍යයි “තං කිමවද්දෙසි අමබව්ථ? ඉධ ඛතතියකුමාරෙ බ්‍රහ්මණ්ණකඤ්ඤා සද්ධං සංවාසං නයොසනං, නෙසං සංවාසනිකාය පුත්තො ජාපෙථ, සො සො ඛතතියකුමාරෙන බ්‍රහ්මණ්ණකඤ්ඤාය පුත්තො උය්‍යොනා, අපි නු යො ලපෙථ බ්‍රහ්මණ්ණ ආසනං වා උද්ධං වා? ති,

“ලහෙථ නො ගොතම”.

“අපි නු තං බ්‍රහ්මණා තොජෙත්ථං සද්ධං වා පාලිපාසෙ වා යඤ්ඤා වා පාත්‍රෙන වා?” ති

මාණවකසිති, එ පිරු මැනිමවුල්ලට අයත් ඇමැනියෝ කෘෂණර්ෂිපු
වෙත එළඹූ 'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා, පින්වතුන්
වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා'යි කික.

(එ පිරු කෘෂණ තෙවේ) "රජුට සෙත් වන්නේ ය, එතෙකුදු වුවත්,
ඉදින් රජ රජ යට දෙසට මුදන්නේ නම්, රජුගේ රට යම් තාක් ද
ඒ තාක් පොළොව බිදී විසිරෙන්නේ යැ"යි කී ය.

'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා, රටට සෙත් වේවා'යි
ඇමැනියෝ කික.

'රජුට සෙත් වන්නේ ය, රටට සෙත් වන්නේ ය, එතෙකුදු වුවත්
ඉදින් රජ රජ උඩ දෙසට මුද, හළොත් රජුගේ රට යම් තාක් ද
එතෙක් පෙදෙසට සිත් හවුරුද්දක් වැසි නො වස්තේ යැ'යි
කෘෂණයා කී ය

(එ පිරු ඇමැනියෝ) 'පින්වතුන් වහන්ස, රජුට සෙත් වේවා
රටට ද සෙත් වේවා, වැසි ද වසීවා' යි කික.

(කෘෂණ තෙවේ) 'රජුට සෙත් වන්නේ ය, රටට ද සෙත් වන්නේ
ය, වැසි ද වස්තේ ය, එතෙකුදු වුවත් රජ තෙමේ දෙවු කුමරා කෙරෙහි
රජ පිහිටුවා වා (=දෙවු කුමරුට රජයන් පිදීවා), කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත
වන්නේ ය, ලොමුදහ ගැනුම් පමණකුදු නොමැනියේ වන්නේ යැ'යි කී ය

මාණවකසිති, ඉක්බිති ඇමැනියෝ "රජ තෙමේ දෙවු කුමරා කෙරෙහි
රජ පිහිටුවා වා, කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත වන්නේ ය, ලොමුදහ ගැනුම්
පමණකු දු නැත්තෙක් වන්නේ යැ' යි ඔක්කාක රජුට කීක එවිට
ඔක්කාක රජ දෙවු කුමරා කෙරෙහි රජ පිහිටුවිය (දෙවු කුමරා දෙසට
රජ මුදා හැරියේ ය) කුමර තෙමේ නිරුපද්‍රැත විය ලොමුදහ ගැනුම්
පමණකුදු ඇත්තේ නො වී ය

ඉක්බිති ඔක්කාක රජ තැනි ගත්තේ, බිය ගත්තේ, හට ගත්
ලොමුදහ ගැනුම් ඇත්තේ, බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තරවු කුරුකු ලැබුයේ, මුද්‍රාට
මට්ටිණි නම් දිශාණියන් දුන්නේ ය මාණවකසිති, තෙව් අම්බරික
මාණවකයාට ඉතා දැඩි කොට දැඩිපුත්‍රවාදයෙන් නො ගරහවු ඒ
කෘෂණර්ෂි තෙමේ මහානුකාව ඇත්තෙක් වී ය" යනු යි

26 ඉක්බිති සාග්‍රාමයෙන් වහන්සේ අම්බරික මාණවකයා අමතා
"අම්බරිකය, මෙය කීමැ යි සිතති ද? මෙහි කැත්තුවරෙක් බමුණුදරියක
හා එක් වූ වසන්නේ නම්, ඔවුන්ගේ එක් වූ විසීමෙන් ප්‍රතෙක්
උපදනේ නම්, ඒ කැත් කුමරා නිසා බමුණු දරියට උපන් ප්‍රතා
බමුණන් අතුරෙහි අග්‍රාසනය හෝ අග්‍රෝදකය ලබන්නේ ද? යි ඇසී
සේක

[අමරවංශ] "භෞතමසිති, ලබන්නේ ය"

[සාග්‍රාමයෙන් වහන්සේ] "බමුණෝ මෙවුන් උදෙසා දෙන බන්ධන
යෝ මහල් බන්ධන හෝ යාග බන්ධන හෝ ආගන්තුක දන්ධන හෝ
බහු වලදවන්නෝ ද? "

“භොජේය්‍යං භො ගොතමි”

“අපි හු නං බ්‍රාහ්මණා මනෙන වාචෙය්‍යං වා නො වා”ති

“වාචෙය්‍යං භො ගොතමි”

“අපිහුස්ස ඉඤ්ඤ ආචට්ඨං වා අස්ස අනාචට්ඨං වා”ති

“අනාචට්ඨං භිස්ස භො ගොතමි”

“අපි හු නං බහනියා බහනියාභිසෙකෙන අභිසංඤ්ඤානති”

“නො භිදං භො ගොතමි”

“තං කිස්ස ගෙතු”

“මාතිතො හි භො ගොතමි අනුප්පජ්‍ජන්තා”ති

27. “තං කිමමඤ්ඤාසි අමරවර්ධ” ඉති බ්‍රාහ්මණකුමාරො බහනිය-
කඤ්ඤාසි යද්ධිං සංවාසං කප්පෙය්‍යං, නෙසං සංවාසමනියං පුජනතො ජායෙඨ,
යො සො බ්‍රාහ්මණකුමාරෙන බහනියකඤ්ඤාසි පුජනතො උප්පජ්‍ජන්තො, අපි
හු සො උතෙඨ බ්‍රාහ්මණෙසු ආසනං වා උදකං වා”ති

“උගෙඨ භො ගොතමි”

“අපි හු නං බ්‍රාහ්මණා භොජේය්‍යං සඤ්ඤා වා ථාට්ඨිකං වා
යඤ්ඤා වා පාත්‍රනෙ වා”ති

“භොජේය්‍යං සො ගොතමි”

“අපි හු නං බ්‍රාහ්මණා මනෙන වාචෙය්‍යං වා නො වා”ති

“වාචෙය්‍යං භො ගොතමි”

“අපිහුස්ස ඉඤ්ඤ ආචට්ඨං වා අස්ස අනාචට්ඨං වා”ති

“අනාචට්ඨං භිස්ස භො ගොතමි”

“අපි හු නං බහනියා බහනියාභිසෙකෙන අභිසංඤ්ඤානති”

“නො භිදං නො ගොතමි”

“තං කිස්ස ගෙතු”

“පිනිතො හි භො ගොතමි අනුප්පජ්‍ජන්තා”ති.

28. “ඉති ඛො අමරවර්ධ ඉඤ්ඤා වා ඉඤ්ඤා කරිනා පුරිසෙන වා
පුරිසං කරිනා බහනියා ‘ව සෙට්ඨා, තිතා බ්‍රාහ්මණා තං ජිවිසෙය්‍යසි
අමරවර්ධ’ ඉති බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණා කිසංචිදෙට්ඨ පකාරණෙ පුරිසෙනා කරිනා
අස්සපුරෙන වගිනා උට්ඨං වා නගරං වා පඨමාප්පසං, අපි හු සො
උගෙඨ බ්‍රාහ්මණෙසු ආසනං වා උදකං වා”ති

[අම්බධ] “හවද් ගෞතමසිති, ඔහු වළඳවන්නෝ ය.”

[හා] “ඛමුණෝ ඔහුට චේදයන් කියවන්නෝ ද, නොකියවන්නෝ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, කියවන්නෝ ය.”

[හා] “ඒ කැත් කුමරුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයෙන් වන්නේ ද, නො වන්නේ ද? (ඛමුණු දැරියන් ලබන භැකි වන්නේ ද නො වන්නේ ද?)”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ඔහුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයෙන් නැත.”

[හා] “ක්ෂත්‍රියයෝ ඔහු ක්ෂත්‍රියාභිෂේකයෙන් අභිෂේක කරන්නෝ ද?”

[අම්] “අභිෂේක නො කරන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඒ කවර හෙයින් ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, හේ මවු පසින් අසම්පූර්ණ ය (අපිරිසිදු ය) එහෙයින්.”

27 [හා] “අම්බධය, එය කිමැ සි සිතති ද? මෙහි ඛමුණු කුමරෙක් කැත් දැරියක හා එක් වැ වසන්නේ නම්, ඔවුන් හේ එක් වැ විසීමෙන් ප්‍රතෙක් උපදනේ නම්, ඒ ඛමුණු කුමරු නිසා කැත් දැරියට උපන් යම් ප්‍රතෙක් වේ නම්, හේ ඛමුණන් අතුරෙහි අශ්‍රාසන හෝ අශ්‍රෝදක ලබන්නේ ද?”

[අම්] “ලබන්නේ ය හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඛමුණෝ මලවුන් උදෙසා දෙන බතෙහි හෝ මගුල් බතෙහි හෝ යාය බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි හෝ ඔහු වළඳවන්නෝ ද?”

[අම්] “වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඛමුණෝ ඔහුට චේද කියවන්නෝ ද නොකියවන්නෝ ද?”

[අම්] “කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති.”

[හා] “ඔහුට ඛමුණු දැරියන් කෙරෙහි ආවරණයෙන් වන්නේ ද, නො වන්නේ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ආවරණයෙන් නො වන්නේ ය.”

[හා] “ක්ෂත්‍රියයෝ ක්ෂත්‍රියාභිෂේකයෙන් ඔහු අභිෂේක කරන්නෝ ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, මෙය ඔහු නො කරන්නෝ ය.”

[හා] “ඒ කවර හෙයින් ද?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, හේ පිය පසින් අසම්පූර්ණ ය (අගුඬ ය).”

28. [හා] “අම්බධය, මෙසේ වනාහි (කැත් ඛමුණු දෙතුලෙන් එක් කුලෙක) ස්ත්‍රියක හා (අන් කුලෙහි) ස්ත්‍රියක හා සැසඳු කල්හි ද, (එක් කුලෙක) පිරිමියකු හා (අන් කුලයෙහි) පිරිමියකු සැසඳු කල්හි ද, කැත්හු ම උසස් වෙත්, ඛමුණෝ පහත් වෙත් අම්බධය, එය කිමැ සි සිතති ද? මෙහි ඛමුණෝ ඛමුණකු කිසි නොකටයුත්තෙක්හි කරයෙන් හිස මුළු කොට, අත්මපුටයෙන් වෙහෙසවා (=හෙවත් හිසැ අළු වගුරුවා) රචිත් හෝ නුවරින් නොරඳවන්නෝ නම්, හේ ඛමුණන් අතුරෙහි අශ්‍රාසන හෝ අශ්‍රෝදකය ලබන්නේ ද?”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො හොජෙය්‍යං සද්ධං වං ථාලිපාකෙ ටං යඤ්ඤාදු වං පාහුතෙ වා”¹”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො මනෙත වාචෙය්‍යං වං නො වා”²”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“අපි නු’ය්‍ය ඉජ්ඣ ආවටං වං අය්‍ය අනාවටං වා”³”

“ආවටං හි’ය්‍ය ගො ගොතමි”

29 “තං කිමමඤ්ඤාසි අමබ්බං? ඉධ ඛන්තියං ඛන්තියං කිසම්චිද්දෙව පකරණෙ බුරමුණ්ඛං කර්තූං අය්‍යපුපෙන වසිතූං රට්ඨං වං නගරං වං පබ්බාජෙය්‍යා, අපි නු සො ලනෙට්ඨ බ්‍රාහ්මණෙසු ආසනං වං උදකං වා”⁴”

“ලනෙට්ඨ හො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො හොජෙය්‍යං සද්ධං වං ථාලිපාකෙ වං යඤ්ඤාදු වං පාහුතෙ වා”⁵”

“හොජෙය්‍යං හො ගොතමි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණො මනෙත වාචෙය්‍යං වං නො වා”⁶”

“වාචෙය්‍යං හො ගොතමි”

“අපි නු’ය්‍ය ඉජ්ඣ ආවටං වං අය්‍ය අනාවටං වා”⁷”

“අනාවටං හි’ය්‍ය ගො ගොතමි”

“ථත්තාවතා ඛො අමබ්බං ඛන්තියං පරමනිභිනනං පටන්තා නොති, යදෙව නං ඛන්තියං බුරමුණ්ඛං කර්තූං අය්‍යපුපෙන වසිතූං රට්ඨං වං නගරං වං පබ්බාජෙය්‍යා ඉති ඛො අමබ්බං යද ඛන්තියං පරමනිභිනනං පනෙතා නොති, තදුපි ඛන්තියා’ව සෙට්ඨා තිනා බ්‍රාහ්මණො.

30 බ්‍රහ්මනා’පි අමබ්බං සත්ඛිකුමාසෙතා ගාථා නාසිතා

‘ඛන්තියො සෙට්ඨා ජනෙනසම්

සෙ ගොතනපටිසාරිනො,

විජ්ජාවරණසම්පනො

සො සෙට්ඨා දෙවමානුසෙ’ති

සා ඛො පනෙසා අමබ්බං බ්‍රහ්මනා සත්ඛිකුමාසෙතා ගාථා සුඛිතා නො දුග්ගිතා, සුභාසිතා නො දුග්ගාසිතා, අනන්තසංගිතා නො අනන්තසංගිතා, අනුමිතා මයා අනමපි අමබ්බං එවං වදාමි.

‘ඛන්තියො සෙට්ඨා ජනෙනසම්

සෙ ගොතනපටිසාරිනො,

විජ්ජාවරණසම්පනො

සො සෙට්ඨා දෙවමානුසෙ’ති.

ගාථාචාරයා පබ්බතො.

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, මෙය, නො වන්නේ යැ”

[හා] “බමුණෝ ශ්‍රාද්ධයෙහි (මනක බතෙහි) හෝ මහල් බතෙහි හෝ යාග බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි ඔහු වළඳවන්නෝ ද ?”

[අම්] “නො වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “බමුණෝ ඔහුට චේදයන් කියවන්නෝ ද ?”

[අම්] “නො කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “ඔහුට ඡත්‍රීන් අතුරෙහි ආවරණයෙක් හෝ අනාවරණයෙක් වන්නේ ද ?”

[අම්] “හවද් ගෞතමසිති, ආවරණයෙක් ම වන්නේ ය

29 [හා] “අම්බවැස, ඒ කිමැ සි සිතති ද ? මෙහි ඝෘත්‍රියයෝ ඝෘත්‍රියයකු කිසි කරුණෙකිනි කරයෙන් හිස මුහු කොට හිසැ අළු වගුරුවා රචින් හෝ නුවරින් තෙරපන්නෝ නම්, හේ බමුණන් මැද අශ්‍රායකය හෝ අශ්‍රාද්ධය හෝ ලබන්නේ ද ?”

[අ] “ලබන්නේ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “බමුණෝ ශ්‍රාද්ධයෙහි හෝ මහල් බතෙහි හෝ යාග බතෙහි හෝ අමුතු බතෙහි හෝ ඔහු වළඳවන්නෝ ද ?”

[අම්] “වළඳවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “බමුණෝ ඔහුට චේදයන් කියවන්නෝ ද ? නැත නො කියවන්නෝ ද ?”

[අම්] “කියවන්නෝ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “ඔහුට බමුණු දරියන් විෂයෙහි ආවරණයෙක් වන්නේ ද ? නැත නොත් නො වන්නේ ද ?”

[අම්] “ආවරණයෙක් නො වන්නේ ය, හවද් ගෞතමසිති”

[හා] “අම්බවැස, යම් කලෙක ඝෘත්‍රියයෝ ඝෘත්‍රියයකු කරමුඬු කොට (හිසකේ බා දමා) අළු පොදියෙන් ගසා (=හිසැ අළු වගුරුවා) රචින් හෝ නුවරින් හෝ තෙරපන්නෝ නම්, මෙතෙකින් ම ඝෘත්‍රිය තෙමේ (ඝෘත්‍රියයන් අතුරෙහි) පහන් ම බවට පැමිණියේ වෙයි (එහෙත් එසේ වූ ඝෘත්‍රියයා බමුණෝ උසස් කොට පිළිගනිත්) අම්බවැස, මෙසේ යම් විටෙක ඝෘත්‍රියයා පහන් ම බවට පැමිණියේ නම්, එ කල්හිත් බමුණන් අතුරෙහි කැත්තූ උසස් හ බමුණෝ හිතිය හ

30 අම්බවැස, සනත්තමාර බමුහු විසින් මෙහි ලා මේ ගස ගැසිණ (ගසේ අදහස)

“සිය පරපුර අනු ව පෙරලා අතිතයට ගොස් විමසන ජනයා අතුරෙහි ඝෘත්‍රියයා ශ්‍රෙණි ය විදු වරණ දෙකින් යුත් යමෙක් වේ නම් හේ දෙවිමිනිසුන් අතුරෙහි ශ්‍රෙණි ය”

“අම්බවැස, සනත්තමාර බමුහු විසින් ඒ ගස මැනැවින් ගසන ලද්දේ වේ නොමනා වැ ගසන ලද්දේ නොවේ මැනැවින් කියන ලද්දේ වේ නොමනා වැ කියන ලද්දේ නොවේ ඒ අපි නිශ්ශ්‍රිත ය, අනාපිනිශ්ශ්‍රිත නොවේ මා විසින් අනුදන්තා ලද්දේ ය අම්බවැස, මම ද මෙසේ කියමි

“ගෝත්‍රය ඔස්සේ පෙරලා ගොස් විමසන ජනයා අතුරෙහි ඝෘත්‍රියයා ශ්‍රෙණි ය විදු වරණ දෙකින් යුත් යමෙක් වේ නම්, හේ දෙවි මිනිසුන් අතුරෙහි ශ්‍රෙණි ය” යනු සි

පළමු බණවර සි

31 “කතමං පන තං භො ගෞතම වරණං, කතමා ව පන සං විජ්ජා?”ති “න බො අමබ්බං අනුත්තරංග විජ්ජාවරණසම්පදං ජාතිවාදෙ වා වුවච්ඡි ගොත්තවාදෙ වා වුවච්ඡි මානවාදෙ වා වුවච්ඡි ‘අරහස් වා මං නිං න වා මං නිං අරහස්’ති යත්ථ බො අමබ්බං ආවාගො වා හොති, විවාහො වා හොති, ආවාහවිවාහො වා හොති, එක්ඛනං වුවච්ඡි ජාතිවාදෙ වා ඉතිපි, ගොත්තවාදෙ වා ඉතිපි, මානවාදෙ වා ඉතිපි: ‘අරහස් වා මං නිං න වා මං නිං අරහස්’ති. යෙ හි කෙච්ඡි අමබ්බං ජාතිවාදවිච්ඡිකා වා ගොත්තවාදවිච්ඡිකා වා මානවාදවිච්ඡිකා වා ආවාහවිවාහවිච්ඡිකා වා, ආරක්ඛා තෙ අනුත්තරංග විජ්ජාවරණසම්පදං පහාග බො අමබ්බං ජාතිවාදවිච්ඡිකාඤ්ච ගොත්තවාදවිච්ඡිකාඤ්ච මානවාද-විච්ඡිකාඤ්ච ආවාහවිවාහවිච්ඡිකාඤ්ච අනුත්තරංග විජ්ජාවරණසම්පදං සච්ඡිකිරියා හොති”ති.

32 “කතමං පන තං භො ගෞතම වරණං? කතමා ව සං විජ්ජා?”ති “ඉධ අමබ්බං තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්මුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවම්බුස්සානං බුද්ධාං හගවා සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුගමකං සංගම්ණමුගම්ණං පජං සදෙවම්බුස්සං සධං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකානාං පච්චෙදෙති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්යාණං මජ්ඣෙකල්යාණං පරිගොසානකල්යාණං සාත්ථං සංගඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිපුර්ණං බුහම්චරියං පකාසෙති

33. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤානරභමිං වා කුලෙ පව්චාජාතො සො තං ධම්මං සුඤ්ඤා තථාගතෙ සද්ධාං පටිලභති සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන සම්භ්‍යාගතො ඉති පටිසංචිකාති “සම්බොධො ඤරවාසො රජපාපපො අබ්බොක්ඛාසො පබ්බජ්ජා නිශ්ඨං සුකරං අගාරං අජ්ඣංවසනා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුර්ණං සංඛලිඛිතං බුහම්චරියං චරිතුං, යනනුකාතං කෙසමස්සුං ඕහාරෙත්ථා කාසායාති වත්ථාති අච්ඡාදෙත්ථා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජෙත්ථා”නති.

සො අපරෙතෙ සම්මෙන අප්පං වා භොගකඛ්ඛං පහාග මහන්තා වා භොගකඛ්ඛං පහාග අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාග මහන්තා වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාග කෙසමස්සුං ඕහාරෙත්ථා කාසායාති වත්ථාති අච්ඡාදෙත්ථා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජති දො එථං පබ්බජතො සමානතා පාඨමොක්ඛසංවරසංවුත්තා විතරති ආචාරගොවරසමානො අඤ්ඤානොසු වජ්ජසු හදදස්සාපි සද්ධා සිකති පිනාපිපට්ඨ සායකම්මවච්ඡිකම්මන සම්භ්‍යාගතො ඤාසලෙන, පරිපුර්ණංථෙවං ධීල-සම්පන්නො ඉත්ථිසෙසු අනුත්තරො ගොඤ්ඤා භවංඤ්ඤා උත්ථිසම-ජඤ්ඤාන සම්භ්‍යාගතො සනතුට්ඨො.

31. [අම්] “හවද් ගෞතමෙනි, ඒ වරණය කවර ද? ඒ විද්‍යාව කවර ද?”

[හා] “අම්බවැව්, නිරුත්තර විද්‍යාවරණයටත් ‘තෝ මට සුදුසු වෙයි යැ’යි කියා හෝ ‘තෝ මට නුසුදුසු වෙයි යැ’යි කියා හෝ ජාතිවාදයෙන් කියනු නො ලැබේ. ගොත්‍රවාදයෙන් හෝ කියනු නො ලැබේ. මානවාදයෙන් හෝ කියනු නො ලැබේ. අම්බවැව්, යම් තැනෙක වූ කලී ආවාහයෙන් හෝ වේ ද, විවාහයෙන් හෝ වේ ද, ආවාහවිවාහයෙන් හෝ වේ ද, මෙහි ‘තෝ මට තරම් යැ’ යි (සුදුස්සෙහි යැ යි) කියා හෝ ‘තෝ මට නොතරම් යැ’ යි (නොසුදුස්සෙහි යැ යි) කියා හෝ යම් වචනයෙන් ලබියෙන් වේ ද, මෙය ජාතිවාද යැ යි ද, ගෝත්‍රවාද යැ යි ද, මානවාද යැ යි ද කියනු ලැබේ. අම්බවැව්, යම් කෙනෙක් කුමු ජාතිවාදයෙහි බැඳුණේ හෝ ගෝත්‍රවාදයෙහි බැඳුණේ හෝ මානවාදයෙහි බැඳුණේ හෝ ආවාහවිවාහයෙහි බැඳුණේ හෝ වෙත් ද, ඔහු නිරුත්තර විද්‍යාවරණ සම්පන්නයෙන් ආත්මි වූවෝ ය. අම්බවැව්, ජාතිවාදයෙන් බැඳීම ද ගෝත්‍රවාදයෙන් බැඳීම ද මානවාදයෙන් බැඳීම ද ආවාහවිවාහයෙන් බැඳීම ද හැර දමමින් ම නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පන්නයෙන් පසක් කිරීම වේ.”

32. [අම්.] “හවද් ගෞතමෙනි, ඒ වරණය කවර ද? ඒ විද්‍යාව කවර ද?”

[හා] “අම්බවැව්, අතීත වූ සමාන්තරිකාවූ වූ විද්‍යාවරණ දෙකින් සම්පූර්ණ වූ, මනා ගමන් හා මනා වචන ඇති, ලෝකය දන්නා, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථී වූ, දෙවිමිනිස්තට ශාස්තෘ වූ, සිවු සත් දත්, හතරින් වූ තථාත්‍ය නෂ්ටමි මෙ ලොව පහල වෙයි හේ ආදිකාලයෙහි වූ මධ්‍යකාලයෙහි වූ, පර්වතසාන කලාපයෙහි වූ, මනා අරුත් ඇති, ව්‍යාප්තයෙන් මනා ව සම්පූර්ණ, හැම ලෙසින් ම පිරිපුන් දහම් දෙසයි. පිරිසිදු වූ මානිවුගම්බවය ප්‍රකාශ කෙරෙයි

33 කිසි යම් කුලයෙක උපන් ගැහැටියෙක් හෝ ගැහැටිපුතෙක් හෝ එක්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ ඒ දහම් අසා, තථාගතයන් කෙරෙහි සාදුහැ ලබයි (පහල කෙරෙයි) හේ ඒ සාදුහැ ලැබීමෙන් යුක්ත වූයේ, “ශිභියෙහි විසීම අවසර ඇති එකෙක. රජ්ජර්ජරයෙක පැවිද්ද එළිමහනෙක ශිභියෙහි වසන්නා වූ විසින් එකැතින් පිරිපුන් කොට, එකැතින් පිරිසිදු කොට, ශංඛවිභිතයක් සේ කොට මෙ බ්‍රහ්මරු කුරුක්කට පහසු නො වේ මා කෙතෙරවුලු බා දමා කසාවන් හැඳ ශිභියෙන් පැවිද්දට වදිනොත් ඒ ගෙහෙකැ”යි මෙසේ සලකයි

හේ පසු කලෙක මද වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ වස්තුකම්පන් රුහිය හැර දමා, මද වූ හෝ බොහෝ වූ ලෝ නැ පිරිස හැර දමා, කෙතෙර වුලු බා දමා, කසාවන් හැඳ ශිභියෙන් පැවිද්දට වදි මෙසේ පැවිදි වූ ම හේ පානිමාකකම්පවරයෙන් හැවුරුණේ, අධාරයෙන් ගෝවරයෙන් සම්පූර්ණ වැ, සාමල්ප වූ ද වරදෙහි සිය දන්නා සුලු වැ වෙසෙයි සිතපද සමාදන් වැ ගෙන, කුසල් වූ කා විසි කමින් යුත් වැ, පිරිසිදු දිවෙල ඇති වැ, සිල්වන් වැ, ඉදුරන්හි වැසු දෙරැහි වැ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, සිහිවූවන් යුත් වැ (සිවු පසයෙහි) ලද පමණින් සතුටු වැ වෙසේ

34 කථංකථා අමබන්ධා භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති ?

ඉධ අමබන්ධා භික්ඛු පාණාතිපාතං පතාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො භොති නිභිතද්දොධා නිභිතද්දොධා උජ්ඣ දොට්ඨොතො සබ්බපාණං භුතානිකානුකම්මෙ විහරති. ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

අදින්නාදානං පතාය අදින්නාදානං පටිවිරතො භොති දින්නාදානං දින්නාපාටිකාදිනි අපේනෙන සුචිභූතෙන අත්තතා විහරති ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

අබ්බුතම්මිතං පතාය බ්බුතම්මා' භොති ආරාමාරි විරතො චේත්තා ගාමධම්මො ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

මුසාවාදං පතාය මුසාවාදං පටිවිරතො භොති සඨම්මාදී ඤාමිතො ථෙතො පච්චිකිත්තො අවිසංවාදකො ඥාතස්ස ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

පිසුණං වාචං පතාය පිසුණං වාචං පටිවිරතො භොති, ඉන්ධා සුභා න අමුත්ත අකමානා ඉපෙසා තෙදං අමුත්ත වාසුභා න ඉමෙසං අකමානා අමුසං තෙදං ඉති භික්ඛානං වා සකමානා සංභිතානං වා අනුපාදානා සම්මානාදාමො සම්මානරතො සම්මානනිජ්ඣ සම්මානකරණං වාචං භාසිතා භොති ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

ඵරුසං වාචං පතාය ඵරුසං වාචං පටිවිරතො භොති සා සා වාචා තෙලා කණ්ණස්සවා පෙමිනිතා හදස්සඛමා පොරි භුත්තකානො භුත්තකානො, තථාරුපිං වාචං භාසිතා භොති ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

ඤ්චිපාලං පතාය ඤ්චිපාලං පටිවිරතො භොති කාලවාදී භුතවාදී අන්තවාදී ඛම්මවාදී විනාශවාදී නිශානචනිං වාචං භාසිතා භොති කාලෙන ඤාපදෙයං පරිසන්නචනිං අන්තකෘතිනං ඉදම්පි'යං භොති සීලසම්මං.

35 භික්ඛාමිභූතනාමසමාරම්භා පටිවිරතො භොති උක්ඛන්තිසො භොති රතනුපාරතො පටිවිරතො විකාලකොපනා නාචම්මිතවාදිතපිසුකදස්සනා පටිවිරතො භොති මාලාගකම්මිලෙපනාමරණමරකිනපිලසනවිකානා පටිවිරතො භොති උච්චාසයනමිතාසයනා පටිවිරතො භොති ජාතරාජරජන-පටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති ආලිකාසකපටිකානර්කං පටිවිරතො භොති ආමයනිසපටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති ඉඤ්චානිකපටිකානර්කං පටිවිරතො භොති දුසිද්ධපටිකානර්කං පටිවිරතො භොති අපේළක-පටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති කුකුළුචක්කපටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති හඤ්චගම, සම්මුච්චපටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති ආකුමානවිදු-පටිකකණ්ණං පටිවිරතො භොති දුතොසපටිකපටිකානර්කානුසොතා පටිවිරතො භොති කාසමිකසං පටිවිරතො භොති භුලාකුලකං සකුටිවානාකුලං පටිවිරතො භොති උපකානාචනවකුලානිතනිසාධකො පටිවිරතො භොති ඡේදනවිකුලානිතනිසාධකො පටිවිරතො භොති භොති සීලසම්මං.

34 අම්බර්ධය, මහණ තෙමේ කෙසේ තම් සිල්වන් වේ ද ?

අම්බර්ධය, මෙහි මහණ තෙමේ පණ්ඩා හැර පණ්ඩායෙක් තොර වූ බහා තැබූ දමු ඇත්තේ, බහා තැබූ අම් ඇත්තේ, පවෙහි ලජ්ජා ඇතිගේ, කුමණේත් යුත් වූයේ, හැම දිවි ඇති සත් වහ කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇති වූ වෙසේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

හේ අසිතාදන් හැර අසිතාදනින් තොර වූයේ වේ දුන් දය ම හත්තා සුලු වූයේ, දුන් දය ම අවෙක්සනුයේ, තොසොර වූ පිරිසිදු වූ සිතින් වෙසේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

අධිරම්සර හැර හැමි දහම් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වූ හැසිරෙනුයේ, එයින් වැළැක්වේ, බබසර රක්තේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

මුසවා හැර සබවස් ඇත්තේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලවා කියනුයේ, තහවුරු බස් ඇත්තේ, හැදෑරිය යුතු බස් ඇත්තේ, ලොව තොරවටනුයේ, මුසවායෙන් වැළැක්වේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

පිටුණු බස් හැර පිටුණු බසින් වැළැක්වේ වේ මේ තැනින් අසා ගෙන, මොවුන් ගේ බිදීම පිණිස එ තන්හි නො කියන්නේ වේ එ තැනින් හෝ අසා ගෙන ඔවුන් ගේ බිදීම පිණිස මොවුනට කියන්නේ නො වේ මෙසේ බිඳුණුවුන් එකට ගලපන, එකට ගැලපුණුවුන් ගේ සමයියට අනුබල දෙන, සමයියෙන් වසනවුන් හා වයනු රිසි, සමයිය ඇතිසනට ඇලුණු, සමයිය ඇතිසනට සතුටු, සමයිය ඇත්තවුන් කරන බස් තෙපලන්නේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

පරොස් බස් හැර පරොස් බසින් වැළැක්වේ වෙයි යම් බසෙක් නිවැරදි ද, කන්තලු ද, පෙම් කටයුතු ද, සිතා කාවදනේ ද, නියැරියන් ගේ බස සේ සිලුවූ ද, බොහෝ දෙනාට පිය ද, බොහෝ දෙනා මන වහනේ ද, එ බඳු වූ බස් තෙපලනුයේ වේ මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

බොල් බස් හැර දමා පුදුසු කල් වේලා බලා ම කතා කරනුයේ, ඇත්ත ම කියනුයේ, වචක් ම කියනුයේ, දහමක් ම කියනුයේ, හික්මෙනුවට පුදුසු බසක් ම කියනුයේ, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්වේ වේ පුදුසු කාලයෙහි කරුණු සහිත, ඉමක් කෙළවරක් ඇති, අරුත් සහිත, සිතා තබා ගත යුතු බස් තෙපලනුයේ වෙයි මේ ද ඔහු ගේ සිල් වේ

35 හේ පැල වන දු පැල වූණු දු කැසීමෙන් බිදීමෙන් වැළැක්වේ වේ රැ බොජුනෙන් වැළැක්වේ, නොකල්හි අහර ගාත්මෙන් වැළැක්වේ, එක් බස් ඇත්තේ වේ නටනු ගනු වයනු පිසු එ දන්නෙන් වැළැක්වේ වේ අඩු තැන් පිරිමටත් සැරසුමටත් කරුණු වූ මල් ගඳ පිලෙවුන් දුරුමෙන් වැළැක්වේ වේ උසසුන් මතස්නෙන් වැළැක්වේ වේ රන් රිදී මුහු කහවණු පිළිගැත්මෙන් වැළැක්වේ වේ. අමු බානා පිළිගැත්මෙන් වැළැක්වේ වේ අමුමස් පිළිගැත්මෙන් සත්ත්ව කුමාරිකාවන් පිළිගැත්මෙන් දසිදසුන් පිළිගැත්මෙන් එළුවන් කිරිපුවන් පිළිගැත්මෙන් කුකුළන් හුරන් පිළිගැත්මෙන් ඇතුන් ගෙරින් අසුන් වෙළෙඹුන් පිළිගැත්මෙන් . කෙත්වත් පිළිගැත්මෙන් ගිහියනට ලොකු කුඩා දුත මෙහෙවර කරුමෙන් ගනු දෙනු කැරුමෙන් තුලාකුට කංසකුට මානකුටයෙන් . උකෙකැටන වංචන නිකති සාවිසෝග යන මෙයින් ඡේදන වඩ බකින විපරමෝස ආලෝප සහසාකාර යන මෙයින් වැළැක්වේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ,

36. යථා වා පනෙකෙ භොනෙනා සමණමුහම්ණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඛ්වානි තෙ එවරුපං ඩිජ්ඣාමසුතගාමසමාරම්භං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං මූලබ්ඡං ඛනිබ්ඡං එච්ඡං අග්ගබ්ඡං බිජ්ඣාමෙව පඤ්චමං ඉති එවරුපා ඩිජ්ඣාමසුතගාමසමාරම්භා පටිට්ඨතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසම්.

37. යථා වා පනෙකෙ භොනෙනා සමණමුහම්ණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඛ්වානි තෙ එවරුපං සන්තිධිකාරපට්ඨිකාගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අනගසන්තිධිං පානසන්තිධිං වස්සන්තිධිං යානසන්තිධිං සගන්තිධිං ගන්තිධිං අමසන්තිධිං ඉති වා ඉති එවරුපා සන්තිධිකාරපට්ඨිකාගං පටිට්ඨතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසම්.

38. යථා වා පනෙකෙ භොනෙනා සමණමුහම්ණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඛ්වානි තෙ එවරුපං විසුකදස්සනං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං නච්චං භික්ඛං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණ්ණිකං වෙතාලං කුම්භස්ථිතං සොහනගරකං වණ්ණාලං වංසං ඛොවනං කජ්ඣුද්ධං අස්සගුද්ධං මභිසගුද්ධං උසගුද්ධං අජ්ගුද්ධං මෙණ්ඩුගුද්ධං කුක්කුපුගුද්ධං වට්ටකගුද්ධං දණ්ඩුගුද්ධං මුට්ඨිගුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යාතිකං බලග්ගං සෙනාබ්බුතං අශ්විකදස්සනං ඉති වා ඉති එවරුපා විසුකදස්සනං පටිට්ඨතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසම්.

39. යථා වා පනෙකෙ භොනෙනා සමණමුහම්ණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඛ්වානි තෙ එවරුපං ජ්ඣායාමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පට්ඨාරපථං සන්තිකං ඛලිකං ඝට්ඨිකං සලාකකජං අකකං පඬුපීරං චිඤ්ඤාකං මොක්ඛවිකං විඛතුලකං පනතාලුකං රජකං බහුකං අකබ්ථිකං මනෙහිකං යථාචාරං ඉති වා ඉති එවරුපා ජ්ඣායාමාදට්ඨානානුයොගං පටිට්ඨතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසම්.

40. යථා වා පනෙකෙ භොනෙනා සමණමුහම්ණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුක්ඛ්වානි තෙ එවරුපං උච්චාසගතමහාසයනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අසඤ්ඤං ජලලඝ්ඤං ගොතකං විතතකං ජට්ඨිකං පට්ඨිකං භුලිකං විකාශිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨිකං පොසසං කුක්කුකං කජ්ඣරං අස්සජ්ඣරං රජ්ඣරං අජ්ඣායවෙණ්ණං කාදලිට්ඨං පට්ඨපට්ඨිකං සඋත්තරවිජ්ඣං උග්ගායාලොගිතං ආපොතං ඉති වා ඉති එවරුපා උච්චාසගතමහාසයනං පටිට්ඨතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසම්.

36 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, මුලින් පැල වන ද, කදින් පැල වන ද, පුරුකින් පැල වන ද, කොළිසෙන් පැල වන ද, පස් වනු ඇතින් පැල වන ද යන පැල වන ද පැල වූණු ද ද සිදුම් සිදුම්හි ගෙදුණෝ වෙසෙත් ද, හේ මේබදු පැලවන ද ද පැලවූණු ද ද කැඩුමෙන් බිදුමෙන් වැලැක්කේ වේ මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

යම්ගේ ම ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආහාර රැස් කොට තබා ගැනීම, බොන ද රැස් කොට තබා ගැනීම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම, යාන රැස්කොට තබා ගැනීම, යාන් රැස් කොට තබා ගැනීම, පුවද රැස් කොට තබා ගැනීම, ආර්ථික රැස් කොට තබා ගැනීම යන මේ හෝ මේබදු වූ පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැලඳීමේ යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මේ බදු වූ සනතිබිකාර පරිනෝයයෙන් වැලැක්කේ වෙසී මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

38 යම්ගේ ම ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, තැවුම්, ගැහුම්, වැහුම්, තටසමජ්ජා, ආබ්බාන, පාණ්ඤා, වේනාල, කුම්භජුන, ගෝභනක, සණ්දෙවුන් කෙළිය, උණගස් ඔසොවා කරන ක්‍රීඩාව, අසිඛාවනග, ඇත් පොර, අස් පොර, මිහුපොර, ගොන් පොර, එළ පොර, බැවෙළ පොර, කුකුළු පොර, වුවු පොර, පොළු හරඹ, මිටුහුද, මල්ල පොර, හුද පවත්නා තැන් දක්නට යාම, බල සෙන් ගණිනා තැන් දක්නට යාම, බලසෙන් බෙදනා තැනට යාම, බලඇණි දක්නට යාම යන විසුළු දස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ විසුළු දස්තෙන් වැලැක්කේ වෙසී මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

39 යම්ගේ වනාහි සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අවපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අහස් දකෙළිය, මඩුලු පැනුම්, සන්තිකා ක්‍රීඩාව, දදු කෙළිය, කල්ලි ගැහුම්, සලා අත් කෙළිය, ගුල කෙළිය, කොළනලා පිඹීම, කෙළි නඟලින් හැම, කරණම් ගැහුම්, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළ නැළියෙන් වැලි මැනීම, ක්‍රීඩා රථ පැදවීම, කුඩා දුන්නෙන් වදීම, ඇකිරි කෙළිය, සිතු ද කීමේ ක්‍රීඩාව, මිකලාගානුකරණය යන මේ ආදී වූ පෝ මේබදු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැලැක්කේ වෙසී මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

40 යම්ගේ වනාහි ඇතැම් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්සතලාපුටුය, පලහය, මහ කොළපලහය, විසමතෙන් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, එළොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගහ මල් යෙදු සුදු ලොම් ඇතිරිය, තිලිය, සිංහාදිරුපවලින් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පසතුරුණ, කෝසෙස්ස හුසින් මිශු ඇතිරිය, අසු පිට එළන ඇතිරිය, රිඟා එළන ඇතිරිය, ඇදට සරි ලන හේ අදන්-දව්වමත් මසා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවසමත් කළ චිහඟු පසතුරුණ, ඉස්දෙරු පාලුලා රතු කොට්ට තැබූ රතු උඩුවියන් සහිත මහඟු යහන යන මේ ආදී හෝ මේ බදු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, හේ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මේ බදු වූ උස්යහන් මහ යහන් පරිනෝයයෙන් වැලැක්කේ වෙසී මේ ද ඔහුගේ සිල් වේ.

41 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමහරවිලකොට සඳහාදෙයාති හොඳතැනි භුක්තියා තෙ එවරුපා මෙකිනවිලකොටනානුයොගා අනුසුතනා විකරනති සෙයාපිදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නානාපනා සමාගනං අදාසං අසුත්තං මාලාපිපලපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛාලෙපනං හත්තකං හිමාබකං දණ්ඩකං නාමිකං බහං ජනනං විත්තාපානනං උණ්ණිකං මණ්ණි වාලුපිප්පිකං ඔද්දනාති වත්තාති දිස්ත්‍රික්කයාති ඉති වා ඉතිඑවරුපා මෙකිනවිලකොටනානුයොගා පටිපිටතො හොති ඉදම්පි'යා හොති සිලකමි.

42 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමහරවිලකොට සඳහාදෙයාති හොඳතැනි භුක්තියා තෙ එවරුපා තීරච්ඡානකපං අනුසුතනා විකරනති සෙයාපිදං රුපකපං වොරකපං මහාමහකපං සෙනාකපං හසකපං සුඛකපං අනකපං පානකපං වත්තකපං සයනකපං මාලාකපං ගනිකපං සුඛිකපං සානකපං ගාමකපං නිගමකපං නගරකපං ජනපදකපං ඉන්ද්‍රකපං පුරිකකපං කුමාරකපං කුමාරිකපං සුරකපං විසිකපං කුමකපං නානකපං ප්‍රබවෙතකපං නානකපං ලොකකපං සමුද්දනකපං ඉතිවි-
තකපං ඉති වා ඉතිඑවරුපා තීරච්ඡානකපං පටිපිටතො හොති ඉදම්පි'යා හොති සිලකමි.

43 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමහරවිලකොට සඳහාදෙයාති හොඳතැනි භුක්තියා තෙ එවරුපා විශානිකකපං අනුසුතනා විකරනති සෙයාපිදං න නා ඉමං බමමිතං අපානාති අහං ඉමං බමමිතං අපානාති කිං නා ඉමං බමමිතං අපානාති ? ඉතිවිපටිපනො නමිති, අහමසි සමමාපනො සහිතමි! අනිතනන පුරෙ වචනිකං පච්ඡා අවච, පච්ඡාචචනිකං පුරෙ අවච අපිණ්ණං තෙ විපරිතනං අරෙපිතො තෙ වාදා නිගානිතො'යි වර වාදාපමානකං නිගමකොති වා සවෙ පනොසිති ඉති වා ඉතිඑවරුපා විශානිකකපං පටිපිටතො හොති ඉදම්පි'යා හොති සිලකමි.

44 යථා වා පනතක හොඳෙන් සමහරවිලකොට සඳහාදෙයාති හොඳතැනි භුක්තියා තෙ එවරුපා දුකොපපතිරුගමනානුයොගා අනුසුතනා විකරනති සෙයාපිදං රුද්ධකං රුපමහාමහකං බහාමහකං මාලාකපං ගනකපං කුමාරකං ඉති ගච්ඡ, අමුත්තච්ඡ, ඉදං හර, අමුත්ත ඉදං අහරති ඉති වා ඉතිඑවරුපා දුකොපපතිරුගමනානුයොගා පටිපිටතො හොති ඉදම්පි'යා හොති සිලකමි.

41 යම්කිසි වතාහි සමහර භවත් භෞතබ්‍රමණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වළද, සුවද පුණ්‍යයන් ඇත ඉතිම, ඊන් පා ඇති මනා සංවත්තන් ගන්වනුවට තෙල් ගා මැදීම, සුවද දිසයන් නැවීම, උරහිස් දැති මස් වැඩෙනුවට මුතුරන් තැබීම, කැබපත්න් මුහුන බැලීම, අලංකාර පිණිස අසුන් ගැමි, මල් පැළැදීම සා විලවුන් දරීම, මුවපුණු මුවවිලවුන් දරීම, ගසනාහරණ දරීම, හිසැ කුඩුනිසිස බැදීම, විසිතුරු සැරසටි දරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නළ දරීම, කඩු දරීම, විසිතුරු කුඩ දරීම, විසිතුරු පාවනන් දරීම, නළල්පට බැදීම, මිණි දරීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්පිදුනා දරීම, දික් දුවලු ඇති පුදුරෙදි නැදීම යන ආදීන් ඇතැ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇත සැරැදීමටත් කරුණු වන ද පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මහණ තෙමේ එබඳු ද පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහු හේ නිලය වේ

42 යම්කිසි වතාහි සමහර භවත් මහණබ්‍රමණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වළද, රූපකපා, වෝරකපා, භොමානුකපා, සේනා-කපා, හසකපා, සුඛකපා, අභාරකපා, පානකපා, වස්ත්‍රකපා, ශයනකපා, මාලාකපා, ගැනිකපා, ඥානකපා, යානකපා, ප්‍රාමිකපා, නිකමකපා, තහරකපා, ජනපදකපා, ස්ත්‍රීපා, පුරුෂකපා, කුමාර-කපා, කුමාරිකපා, ගුරකපා, විවිකපා, කුමාසානකපා, පුළුපුක-කපා, නානාකපා, ලෝකාබ්‍යාසිකාකපා, සමුද්‍රාබ්‍යාසිකාකපා, ඉතිමවිනව කපා යන මෙබඳු වූ නිරක්ෂිතකපාවල යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී පණ්ණි මෙකින් අන්‍ය වූ හෝ මෙබඳු කපාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහු හේ නිලය වේ

43 යම්කිසි වතාහි ඇතැම් භවත් භෞතබ්‍රමණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වළද, “හෝ ටෙ දහම් විනය නො දැනී, මම ම මේ දහම් විනය දැනිමි, මේ දහම් විනය කිමැ සි තෝ දැනී ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි, මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය නා බස කරුණු රහිත ය තෝ පළමුවෙන් කියා සුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියා සුත්ත පළමුවෙන් කියෙහි ය නා කලක් ම පුහුණු කළ දය මහේ එක් උවතයෙන් ම පෙරළී ගියේ ය මා විසින් තව පෙණ නැතිණ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මා නැගු දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරව හැකි නම් එය විසදව” යි යන ආදීන් මේ බඳු වූ උතුන් බැණ දෙබානානුමිහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ ඊන් මේ බඳු වූ හෝ බැණුනිදඩුනිවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහු හේ නිලය වේ

44 යම්කිසි වතාහි සමහර භවත් භෞතබ්‍රමණෝ සාදකායෙන් දුන් බොජුන් වළද, “මෙහි යන්තැ, අසත් තැනට එන්නැ, මෙය ගෙන යන්නැ, අසත් තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ” යි කළ නියෝග පිළිබෙන, රජුන්ගේ රජමහමානියන්ගේ භෞතියන්ගේ බවුණන්ගේ ගැහැටියන්ගේ රජකුමාරවන්ගේ මෙබඳු දහ මෙහෙවරහි, පණ්ණිවුඩ ගෙනැ ගැමිහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ අන් මෙබඳු හෝ දහ මෙහෙවරන්, පණ්ණිවුඩ යොන යාමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහු හේ නිලය වේ

45 යථා වා පනෙතෙ භොදනතා සමණ්ඩ්‍රාගමණං සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්‍යානි භුඤ්ජේති තෙ භූතකා ව භොග්‍යානි උපකා ව තෙඤ්ඤානිතා ව නිපෙසසිකා ව ලාභොත ලාභං නිජ්ඣිසිතාදර ව ඉති වා ඉතිඵවරූපා භූතනලපනා පටිවිරතතා භොගී ඉදම්පිස්ස භොගී සීලසමි.

46 යථා වා පනෙතෙ භොදනතා සමණ්ඩ්‍රාගමණං සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්‍යානි භුඤ්ජේති තෙ ඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං අභිතං නිමිත්තං උපාදං පුටිතං ලක්ඛණං මුසිකවිජ්ජනං අග්ගිනාමිං දබ්බිනොමිං උසාහාමිං කණ්ණොමිං තණ්ඩුලොමිං සපටිභොමිං තෙලොමිං මුඛොමිං ලොහිතොමිං අඛණ්ඩිජ්ජා වස්ථුචිජ්ජා බහතචිජ්ජා සිච්චිජ්ජා භූතචිජ්ජා භූරිචිජ්ජා අභිචිජ්ජා විසච්ජා විවර්ණචිජ්ජා මුසිකචිජ්ජා සකුණචිජ්ජා වායසචිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිතතානං මගවක්කං ඉති වා ඉධිඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවා පටිවිරතතා භොගී ඉදම්පිස්ස භොගී සීලසමි.

47 යථා වා පනෙතෙ භොදනතා සමණ්ඩ්‍රාගමණං සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්‍යානි භුඤ්ජේති තෙ ඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං මණ්ඩලක්ඛණං වන්දලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං අංචුධලක්ඛණං ඉඤ්ඤක්ඛණං ධුරිසලක්ඛණං භූරිසලක්ඛණං භූමාරිලක්ඛණං දසලක්ඛණං දසිලක්ඛණං සඤ්ඤක්ඛණං අසුලක්ඛණං මිහිසලක්ඛණං උසාලක්ඛණං ගොලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං භුක්කුට්ඨලක්ඛණං විච්චිකලක්ඛණං ගොධා-ලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං තාවජලක්ඛණං මෙලක්ඛණං ඉති වා ඉති ඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවා පටිවිරතතා භොගී ඉදම්පිස්ස භොගී සීලසමි.

48 යථා වා පනෙතෙ භොදනතා සමණ්ඩ්‍රාගමණං සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්‍යානි භුඤ්ජේති තෙ ඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවෙන ජිවිකං කපෙපනති සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං නිසසානං හවිස්සති, රඤ්ඤං අනිසසානං හවිස්සති අභිනතරුතං රඤ්ඤං උපසානං හවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං අපසානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපසානං හවිස්සති, අභිනතරුතං රඤ්ඤං අපසානං හවිස්සති අභිනතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති, අභිනතරුතං රඤ්ඤං පරාජයො හවිස්සති ඉති ඉතිස්ස ජයො පටිසස්සති, ඉතිස්ස පරාජයො හවිස්සති ඉති වා ඉතිඵවරූපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජවා පටිවිරතතා භොගී ඉදම්පිස්ස භොගී සීලසමි.

43. යම්කිසි වතානි ඇතැම් මහණවූණෝ සැදුම්පත් දුන් බොජුන් වලද, කුහක කම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර පතා අනුත් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙවන්නෝ වෙත් ද, සිටු පසය ලබනු සදහා කසින් හෝ බසින් හෝ ඇඟවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභා-පෝෂායෙන් අනුතට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ මෙබඳු වූ කුහකලපනවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

46. යම්කිසි ඇතැම් හටත් මහණවූණෝ සැදුම්පත් දුන් බොජුන් වලද අංග, නිමිත්ත, උත්පාත, ස්වභාව, පුරුෂලක්ෂණ යන ශාස්ත්‍ර ද, මූෂකවිජිතවිද්‍යා, දන්තිකෝම, දර්ශිකෝම, කුෂ්ඨෝම කණ්ණෝම, තණ්ඩුලකෝම, සර්පිත්කෝම, තෙතලකෝම, මුඛකෝම, ලෝකිතකෝම, අංගවිද්‍යා, වාස්තු විද්‍යා, ක්ෂාත්‍ර විද්‍යා, ශිව විද්‍යා, භූත විද්‍යා, භූරි-විද්‍යා, අති විද්‍යා, විෂ විද්‍යා, වෘක්ෂ විද්‍යා, මූෂක විද්‍යා, ශකුත විද්‍යා, වායු විද්‍යා, පක්ෂි විද්‍යා, ශරීර විද්‍යා, මාංශ පක්ෂ යන මෙකී හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරණික විද්‍යායෙන් මිථ්‍යාචරයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාචරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

47. යම්කිසි ඇතැම් හටත් මහණවූණෝ සැදුම්පත් දුන් බොජුන් වලද, භික්ෂුකුණු, චන්ද්‍රිකුණු, දමුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුපුලකුණු, අවිලකුණු, අතිරිලකුණු, පිරිමිලකුණු, කුමරලකුණු, කුමරිලකුණු, දස්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අස්ලකුණු, මිශුලකුණු, වැහැල්ලකුණු, හොත්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, විචුලකුණු, හොඳලකුණු, කැණි-ලකුණු, කපුලකුණු, මුට්ටලකුණු යන අදී මෙබඳු තීරණික විද්‍යායෙන් මිථ්‍යාචරයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ.

48. යම්කිසි ඇතැම් හටත් මහණවූණෝ සැදුම්පත් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් අසෝ රජුන් (හුද සදහා) සිය නුවරින් නික්මීම් වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරළා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් රට තුළ උන් රජුන් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට යාම් වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් ඉට්ත් වීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් රට තුළැ සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් ඇතුළත සිටින රජුන් ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය, රට ඇතුළත සිටින රජුට ජය වන්නේ ය, පිටතැ සිටින සතුරු රජුනට පරාජය වන්නේ ය, පිටත සිටින සතුරු රජුනට ජය වන්නේ ය, රට තුළැ සිටින රජුනට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන්, මෙබඳු වූ මිථ්‍යාචරයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණික විද්‍යායෙන් මිථ්‍යාචරයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ.

49 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
 තොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය ණ්ව්ජ්ජවෙන
 ජිවිකං කප්පෙනති සෙය්‍යපීදං චන්දනාහො හවිසානි සුරිසග්ගාහො
 හවිසානි නකඛතතාහො හවිසානි චන්දිමදුරිසානං පථගමනං හවිසානි
 චන්දිමසුරිසානං උපපඨගමනං හවිසානි නකඛතතානං පථගමනං හවිසානි
 නකඛතතානං උපපඨගමනං හවිසානි උකකාපාතො හවිසානි දිසාබාහො
 හවිසානි භුමිවාලො හවිසානි එවංචිපාකො දෙවදුදුහි හවිසානි එවංචිපාකං
 චන්දිමසුරිසානකඛතතානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං වොදනං
 හවිසානි එවංචිපාකො චන්දනාහො හවිසානි එවංචිපාකො සුරිසග්ගාහො
 හවිසානි එවංචිපාකො නකඛතතාහො හවිසානි එවංචිපාකං
 චන්දිමසුරිසානං පථගමනං හවිසානි එවංචිපාකං චන්දිමසුරිසානං
 උපපඨගමනං හවිසානි, එවංචිපාකං නකඛතතානං පථගමනං හවිසානි
 එවංචිපාකො උකකාපාතො හවිසානි එවංචිපාකො දිසාබාහො හවිසානි
 එවංචිපාකො භුමිවාලො හවිසානි එවංචිපාකො දෙවදුදුහි හවිසානි
 එවංචිපාකං චන්දිමසුරිසානකඛතතානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං
 වොදනං හවිසානි ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය ණ්ව්ජ්ජවෙන
 පටිච්චිතො හොති ඉදම්පි'යං හොති සිලසම්මං.

50 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
 තොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය ණ්ව්ජ්ජවෙන
 ජිවිකං කප්පෙනති සෙය්‍යපීදං සුබ්බුට්ඨිකා හවිසානි දුබ්බුට්ඨිකා හවිසානි
 සුභිකකං හවිසානි දුබ්භිකකං හවිසානි ඛෙමං හවිසානි හයං හවිසානි
 රොගො හවිසානි ආරෝග්‍යං හවිසානි, මුඤ්ඤා ගණනා සංඛාතං කාවේසං
 ලොකායතං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය ණ්ව්ජ්ජවෙන
 පටිච්චිතො හොති, ඉදම්පි'යං හොති සිලසම්මං.

51 යථා වා පනෙකෙ නොනෙතා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යානි
 තොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය ණ්ව්ජ්ජවෙන
 ජිවිකං කප්පෙනති සෙය්‍යපීදං දාමාසනං විවාහනං සංවදනං විවදනං
 සංකීරණං විකීරණං සුභගකරණං දුභගකරණං විරුද්ධගකරණං
 ජිව්හානිසම්මතං හසුසංහතනං හස්ථාශීරසපානං හසුරසපානං කණ්ණිකපානං
 ආදාසපඤ්ඤාං ඤානපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිවිවුච්චිකං මහභූපච්චිකං
 අභිභූජ්ජලනං සිරිවිකායනං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය
 ණ්ව්ජ්ජවෙන පටිච්චිතො හොති ඉදම්පි'යං හොති සිලසම්මං.

49 යම්කාං ඇතාමි හවන් මහණබමුණෝ සාදනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, අසෝ දිනා වහුගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා සුභිගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා නක්ඛගුණය වන්නේ ය, අසෝ දිනා සද්ධි හිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යම් වන්නේ ය, අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යම් වන්නේ ය, අසෝ දිනා තකන කරුන් නිසි මගින් යම් වන්නේ ය, අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යම් වන්නේ ය, අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය, දිගුකය වන්නේ ය, කුමකම්පනය වන්නේ ය, වැසි නැති වූ අඟ්ගෙරැවුම් වන්නේ ය, සද්ධිරුන් ද නකත් කරුන් ද උදව, වැසීම, කෙලෙසීම, පිරිසිදුව වන්නේ ය, වහුගුණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සුඛානුගුණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, නක්ඛගුණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධිරුන් දෙදෙනාගේ මගින් යම් මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යම් මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, තකත් කරුවල පරිභාසනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, ඔවුන්ගේ උත්පට්ඨනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, දිගුකය මෙ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, කුමකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, වැසි නැති වූ අඟ්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය, සද්ධිරුන් ද නකත් කරුවල ද උදවත් බැසීමත් කෙසලයීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය 'යි කියනුයේ, මෙබඳු තීරයවින විද්ධයෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාත්වයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරයවින විද්ධයෙන් මිථ්‍යාත්වයෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහු ගේ ශීලය වේ

50 යම්කාං ඇතාමි හවන් මහණ බමුණෝ සාදනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, 'මේ සමයෙහි වැසි වස්තේ ය, මේ සමයෙහි තිසක වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට සුභික්ඛ වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට උදවුරු නැති වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රටට උදවුරු ඇති වන්නේ ය, මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති වන්නේ ය' යි පල පල කීද, මුද්‍රා, ගණනා, සංඛ්‍යාන, කාංච්‍යානු, ප්‍රජාපායනානු යන මේ හෝ මෙබඳු තීරයවින විද්ධයෙන්, මිථ්‍යාත්වයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ තීරයවින විද්ධයෙන්, මිථ්‍යාත්වයෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද ඔහු ගේ ශීලය වේ

51 යම්කාං ඇතාමි හවන් මහණ බමුණෝ සාදනායෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාන සද්ධා නකත් කීම්, විවාන සද්ධා නකත් කීම්, වෙන් වූ අභි සාමයන් එක් වන්නට නකත් කීම්, දුන්නය රැස් කිරීමට නකත් කීම්, මුද්ද් නයට පොලියට දීමට නකත් කීම්, සංඛ්‍යානානු ඇති කිරීමට යන්ත්‍රමත්ත්වාදිග් ආරුදීම, බිම් පාලු කරන පදි ප්‍රතිමම් කිරීම, නාදයන්තට යන දරාගම් රැකකන්නට පිළිකම් කිරීම, දිවගුණ බැදීම, මන්ත්‍රාදි ලලයන් හයු තද කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් දඟු වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැටපතෙහි දේවතාවෙයා කොට පුන්ත ලැබීම, ජිවිකා පිණිස හිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, පිතුරු දැමූ ප්‍රතිමා කිරීම, පිතුරු දැමූ සිරිසක කැටවීම යන මෙබඳු වූ තීරයවින විද්ධයෙන්, මිථ්‍යාත්වයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ තීරයවින විද්ධයෙන්, මිථ්‍යාත්වයෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි. යි ද ඔහුගේ ශීලය වෙයි

52 යථා වා පනෙකෙ ගොනෙතා සමුදායාසංගාමිකා සංඛාදෙයාති ගොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තිරවජානවිජයාය ඕවජාච්චෙන ජිවිතං කප්පෙතති - සෙසාපදං සන්තිකම්මං පඤ්ඤිකම්මං භුජිකම්මං වර්ගකම්මං වොසාකම්මං වජ්ජකම්මං වජ්ජපරිකිරණං ආවජිතං නගාපනං ජුහනං වමනං විජෙවනං උභවිජෙවනං අබොච්චෙවනං සිසම්මෙවනං කණ්ණකෙලං නෙතනපකායනං නජ්ජකම්මං අඤ්ඤානං පච්චිඤ්ඤානං සාලාකියං සලලකතියං දුරකතිකිවජ්, මුලනෙසජානං අනුසාදානං ඔසඨිනං පටිමොකෙඛා ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරවජානවිජයාය ඕවජාච්චා පටිවිජ්ඣො ගොති ඉද්ධි'ස්ස ගොති සීලසමුපනො.

53. අථ බො සො අච්චේදි භික්ඛු එවං සීලසමුපනො න භුතොච්චි භංගං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරනො සෙසාපාපි අච්චේදි ඛතියො මුද්ධාවසිනොති නිහතපච්චාමිනොති න භුතොච්චි භංගං සම්නුපස්සති යදිදං පච්චිස්සකානො, එවමෙව බො අච්චේදි භික්ඛු එවං සීලසමුපනො න භුතොච්චි භංගං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරනො සො ඉමිනා අරියෙති සීලකඩකිත සමන්තාගතො අස්සකිතං අනවජ්ජුඛං පටිසංවෙදෙති එවං බො අච්චේදි භික්ඛු සීලසමුපනො ගොති.

54 කථංඤා අච්චේදි භික්ඛු ඉද්ධියෙසු ගුහනථාගරං ගොති ' දුටු අච්චේදි භික්ඛු වක්ඛනං රුපං දිස්වා න නිවිතනගොති හොති නානුබ්බංඤානංගාති යථාසිකරණමේතං වක්ඛන්ද්වයං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා - දෙමනස්සා පාපස්සා අකුසලා ධම්මා අකාසකවෙග්ගං තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රකකති වක්ඛන්ද්වයං, වක්ඛන්ද්වයෙ සංවරං ආපජ්ජති සොනෙන සද්ධං සුචා - පෙ - සානෙත ගතං සාසිතා - පෙ - ජිව්හාය රසං සාසිතා - පෙ - කායෙන ජොට්ඨිඛං පුඨිතා - පෙ - චිත්තං චිත්තෙය න නිවිතනගොති හොති නානුබ්බංඤානංගාති යථාසිකරණමේතං මනිජ්ජයං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපස්සා අකුසලා ධම්මා අකාසකවෙග්ගං තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රකකති මනිජ්ජයං චිත්තෙයෙ සංවරං ආපජ්ජති සො දුට්ඨො අරියෙති ඉද්ධියංවරෙන සමන්තාගතො අස්සකිතං අධ්මාසෙකස්සං පටිසංවෙදෙති එවං බො අච්චේදි භික්ඛු දුද්ධියෙසු ගුහනථාගරං ගොති

52 යම්කන් ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදැහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩිතයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩිතයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වාස්තුපරිකිරණ, මතුරු දපා මුව දෙවීම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, අනුපාට සෙත් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියතට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලග විරේක කරවීම, වස්ති කිරීම, ශීෂ් විරේවන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිසා දීම, ඇසා සිසිල ගත්වන බේන් තෙල් පිසීම, ගිහියතට තඹ කිරීම, ඇස පටලයට කාරම් අඳුන් සාදා දීම, ඇසා සිසිල ගත්වන අඳුන් සාදා දීම, ඇසා උල්ඇස ලෙඩට බේන් දීම, ශල්‍යකම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල්බෙහෙන් දීම, කාරම්බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒ වා ගලවා දමීම” යැයි මේ ආදි වූ තීරණිතවිද්‍යාගෙන්, ඕපාස්වයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සියල්ලෙන් වැළැක්වෙත් වෙයි මේ ද මහණ ශිලය වේ

53 අම්බට්ටිය, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිල්වත් වූයේ, ශිලසංවර හේතුයෙන්, කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් පහළ විඳා හැකි බිගක් නො දකී. අම්බට්ටිය, ක්ෂත්‍රියාභිෂේකයෙන් මුදුනැ අභිෂේක ලත්, වැනැසුණු සතුරන් ඇති, ක්ෂත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විඳා හැකි මොන ම බියකුත් යම්කන් තො දක්නේ ද, අම්බට්ටිය, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් සිල්වත් වූයේ, (නමාගේ ඒ) ශිල-සංවර හේතුයෙන් කිසි එක ද අසංවරයකින් ඉපැදිඳා හැකි බිගක් නො දකී හේ මේ ආදී ශිලාකානිකයන් සමන්විත වූයේ, සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කාසික මාතසික සුවය විඳී. අම්බට්ටිය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිල්වත් වෙයි.

54 අම්බට්ටිය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දෙර ඇත්තේ වේ ද ? යත් අම්බට්ටිය, මෙ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දක, ශුභාදි වශයෙන් එහි ලකුණු නො ගන්නේ වේ ශුභාදි වශයෙන් අත්-පා ඇ අවිච්චල අසුරා සිතට නො ගන්නේ වේ යම් කරුණෙකින් වක්ෂුරිඤ්ඤය වසා නො ගෙන වසන්නාහු හේ විතතසන්නාතයට විෂම ලෝභ දෙමනස් ආදි ලාමක අකුශල සංඛාරවයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නාහු ද, එහි සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී ඒ වක්ෂුරිඤ්ඤය හේ රකී. ඒ වක්ෂුරිඤ්ඤයෙහි සංවරයට පැමිණේ කනින් හඬ අසා නැඟැයෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙන් රන ආසවාදය කොට කසින් ස්ප්‍රථෙව්‍ය ස්පෘශ් කොට සිතින් දකම් අරමුණු දත, ශුභාදි වශයෙන් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රෝත්‍රඤ්ඤය මුණ්ණඤ්ඤය ජිහ්වඤ්ඤය කාශ්‍යඤ්ඤය මහාභූඤ්ඤය සංවර නොගෙන වසන්නාහු හේ විතතසන්නාතයට විෂම ලෝභය දෙමනස් ආදි ලාමක අකුශල ධර්මයෝ නැවත නැවත වැස්සෙන්නෝ ද, ඒ ශ්‍රෝත්‍රඤ්ඤයාගේ මුණ්ණඤ්ඤයාගේ ජිහ්වඤ්ඤයාගේ මහාභූඤ්ඤයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ශ්‍රෝත්‍ර, මුණ්ණ, ජිහ්වා කාශ්‍ය මහාභූඤ්ඤය රකී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ භූඤ්ඤසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යාසේක සුඛය විඳී අම්බට්ටිය, මෙසේ මහණ තෙමේ භූඤ්ඤයන්හි වැසූ දෙර ඇත්තේ වේ

55 කථාකතා අමබන්ධ භික්ෂු සතිසම්පජ්ඣෙය්‍යෙ සමන්තාගතො, තොති ? ඉධ අමබන්ධ භික්ෂු අභික්ඛාපනත පටික්ඛානෙන සම්පජානකාරී තොති, ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී තොති, සමුද්ධතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී තොති, සබ්බංගිකතවිචාරධාරණෙ සම්පජානකාරී තොති, අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී තොති, උච්චාර-පය්‍යාවකමෙම සම්පජානකාරී තොති, ගතෙ ධීතෙ නිසිතෙන සුතෙන ජාගරිතෙ භාසිතෙ භූතෙතිතාපව සම්පජානකාරී තොති එවං. බො අමබන්ධ භික්ෂු සතිසම්පජ්ඣෙය්‍යෙ සමන්තාගතො තොති

56 කථාකතා අමබන්ධ භික්ෂු සනතුට්ඨො තොති ?

ඉධ අමබන්ධ භික්ෂු සනතුට්ඨො තොති කායපරිහාරිකෙන විචරෙන කුච්ඡරිකාරිකෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති යෙය්‍යථාපි අමබන්ධ පක්ඛි සතුණො යෙන යෙනෙව බෙති සපතනභාගෙ'ව බෙති, එවමෙව බො අමබන්ධ භික්ෂු සනතුට්ඨො තොති කායපරිහාරිකෙන විචරෙන කුච්ඡරිකාරිකෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති එවං. බො අමබන්ධ භික්ෂු සනතුට්ඨො තොති

57 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලකඩ්දකාවගෙහි සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන සති-සම්පජ්ඣෙය්‍යෙ සමන්තාගතො ඉමිය ව අරියෙ සනතුට්ඨො සමන්තාගතො විවිත්තං සෙතාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං යිරිගුහං සුසානං වනපථං අභිභාසාසං පලාපුපුඤ්ජං සො පච්ඡාභාතං පිණ්ඩපාත-පටික්ඛානෙනා නිසිදති පලලඛකා ආභූජිතා උජ්ජං කායං පණ්ඩාසං පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා,

58 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පකාය විගතාභිජර්ඤිත චේතසා විහරති අභිජ්ඣාය විතතං පරිසොදධති බ්‍යාපාදපදෙසං පකාය අභ්‍යාපාතවිපතො විහරති සබ්බපාණ්ණනිකානුභූමපි, බ්‍යාපාදපදෙසා විතතං පරිසොදධති චිත්ඤ්ඤං පකාය විගතචිත්ඤ්ඤා විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සම්පජානකා, චිත්ඤ්ඤා විතතං පරිසොදධති උද්ධච්චාකකුච්චං පකාය අනුදධානා විහරති අභිජ්ඣායං මුපසන්නවිතතො, උද්ධච්චාකකුච්චා විතතං පරිසොදධති විවිච්ච්ඡං පකාය නිණ්ණවිවිච්ච්ඡා විහරති අකපංකපි කුසලෙසු ධර්මෙසු, විවිච්ච්ඡාය විතතං පරිසොදධති

55 අමබව්‍යය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සිහිනුවණින් යුත් වේ ද ? යත් අමබව්‍යය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඉදිරියට යෑමෙහි, පෙරළා නැවැත්මෙහි (ආපසු හැරීමෙහි) මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙසි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි මනා නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි අත් පා ආදිය හැකිවීමෙහි දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි සහල සිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙසි අභර ගැන්මෙහි පැන් පිමෙහි පිටිකැපිලි ආදිය කෑමෙහි, මිටැණි ආදිය රස පිදීමෙහි, නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි මල වූ පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි. ගමනෙහි සිටුමෙහි හිඳුමෙහි නිඳුමෙහි පිහිඳුමෙහි බිණුණමෙහි නොබිණුණමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙසි අමබව්‍යය, මෙසේ වහාහි මහණ තෙමේ සිහි නුවණින් යුත් වෙසි

56. අමබව්‍යය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ලද පමණින් සතුටු වේ ද ? යත් අමබව්‍යය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරෙන් ද, කුණ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද තෘප්ත වෙසි හේ යම් යම් තාතකට නින්මායේ ද, අටපිරිකර පමණක් ම ගෙන නික්ම යෙසි අමබව්‍යය, අත්තවු ඇති කුරුළු තෙමේ තමා පියා හමා යන හැම තැනට ම පියාපත් බර සහිත ව ම යම්තේ පියාමා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරිනුත් කුණ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ අභරිනුත් තෘප්ත වෙසි හේ තමා යන යන තැනට පා සිවුරු ආදී අට පිරිකර පමණක් ම රැගෙන යෙසි අමබව්‍යය, මහණ තෙමේ මෙසේ තමා ලත් පසයෙහි (ලද පමණින්) සතුටු වෙසි

57 අමබව්‍යය, ඒ මහණ ටම් ආදී ශීලසකකියෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ආදී ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද මේ ආදී සමායිකමුප්පන්නයෙන් ද මේ ආදී යනතුමෙයින් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වෘක්කමූල පථිත කඳුරැළි හිරිගුහා කොහොත් වනපෙත් එළිමහන් පිදුරුලෙන් යන මේ කි කිසි ජනතුන්‍ය සෙතස්නක් හප්තය කෙරෙහි හේ සිඬු සෙවීමට ගොස් පෙරළා ආයේ, පත්‍රබන්ධි පලක් බැඳ, උඩුකය කෙළින් තබා ගෙන, කමටහනට ගොඩු කොට සිහිය එළඹවා හිඳි

58. හේ ලොව කෙරෙහි අභිජ්ඣාව (ඇල්ම) හැර, ඇලුම් හළ සිහින් වෙසෙයි. ඇල්ම කෙරෙන් සිත පිරිපුදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද දේශය (තරහ) බැහැර කොට ව්‍යාපාදය රහිත සිතැත්තේ හැම පණ ඇති සතුන් කෙරේ භිතානුකම්පි වෑ වෙසේ ව්‍යාපාද දේශය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ස්‍යාංතමිඤ්ඤා (හැනමිදුව) බැහැර කොට, පහ වූ ස්‍යාං-නමිඤ්ඤා ඇත්තේ, දව රු දෙකෙහි ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥා ඇත්තේ, සිහියෙනුත් නුවණින් යුක්ත වෑ වෙසෙයි උදහසත් කුකුළන් සිහින් බැහැර ලා අනුභූත වෑ සංසුන් සිත් සත්ත් ඇතියේ, උදහස් කුකුළු දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සැකය බැහැර කොට, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නොකරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

59. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ආදාය කම්මනො පට්ඨාපෙය්‍ය තස්ස හෙ කම්මනා සම්පේක්ඛා, සො යාති ච පොරුණාති ඉණ්ඩුලාති තාති ච බන්ධනිකරෙය්‍ය, සිද්ධා වස්ස උත්තරිං උත්තරිං, දුරන්තරාය, තස්ස ඵම්මස්ස 'අනං බො පුරිබ්බ ඉණං පාදාය නම්මනො පට්ඨාපෙය්‍ය. තස්ස මෙ හෙ කම්මනා, සම්පේක්ඛාසු සො'නං යාති ච පොරුණාති ඉණ්ඩුලාති තාති ච බන්ධනිකරෙය්‍ය. අනි ච මෙ උත්තරිං, උත්තරිං, දුරන්තරාය'ති සො තතොතිදුතං ලහෙථ පාමොය්‍යං, අධිග්ගච්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

60. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ආදාය දුක්ඛානං බාලො-
ගිලානො, හත්තං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කාසෙ බලම්භනා සො
අපරෙත සම්පේක්ඛා තම්මා ආබාධා මුලේචය්‍ය භවතාද්ධස්ස ඡාදෙය්‍ය සිද්ධා
වස්ස කාසෙ බලම්භනා තස්ස ඵම්මස්ස 'අනං බො පුරිබ්බ ආබාධිතො
අනොගිං දුක්ඛානං බාලොගිලානො තත්තං මෙ නච්ඡාදෙය්‍ය න වස්ස මෙ
ආසි කාසෙ බලම්භනා සො'මිති උත්තරිති තම්මා ආබාධා මුලොත්තා
මෙ ඡාදෙය්‍ය අනි ච මෙ කාසෙ බලම්භනා'ති, සො තතොතිදුතං ලහෙථ
පාමොය්‍යං, අධිග්ගච්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

61. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ආදාය අසංකප්පකාණ්ඩො පට්ඨාපෙය්‍ය
අපරෙත සම්පේක්ඛා තම්මා බන්ධනාගාරා මුලේචය්‍ය සොමනා අබ්බිකානි,
න වස්ස කිංඤ්චි භොගානං විජයා තස්ස ඵම්මස්ස 'අනං බො පුරිබ්බ
බන්ධනාගාරා විජයා අනොගිං සො'මිති උත්තරිති තම්මා බන්ධනාගාරා මුලොත්තා
සොමනා අබ්බිකානි තත්තං මෙ කිංඤ්චි භොගානං විජයා'ති සො
තතොතිදුතං ලහෙථ පාමොය්‍යං, අධිග්ගච්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

62. සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ආදාය අසංකප්පකාණ්ඩො පට්ඨාපෙය්‍ය
න සෙය්‍යථාපි අට්ඨකප්පකාණ්ඩො ආදාය අසංකප්පකාණ්ඩො පට්ඨාපෙය්‍ය
අපරෙත සම්පේක්ඛා තම්මා බන්ධනාගාරා මුලේචය්‍ය සොමනා අබ්බිකානි,
න වස්ස කිංඤ්චි භොගානං විජයා තස්ස ඵම්මස්ස 'අනං බො පුරිබ්බ
බන්ධනාගාරා විජයා අනොගිං සො'මිති උත්තරිති තම්මා බන්ධනාගාරා මුලොත්තා
සොමනා අබ්බිකානි තත්තං මෙ කිංඤ්චි භොගානං විජයා'ති සො
තතොතිදුතං ලහෙථ පාමොය්‍යං, අධිග්ගච්ඡය්‍ය සොමනස්සං.

59 අම්බර්ධය, යම්කිසි පුරුෂයෙක් ණය ගෙන කම්පනය කරන්නේ ද, ඔහු හේ කම්පනය සමාගම් වන්නේ නම්, යම් පරණ ණයක් ඇතොත් ඒ හැම ගෙවා නිම කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි යමක් ඇතොත් එය අමුදරුවන් රකිනු පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම මුළු දී ණයට මුදල් ගෙන කම්පනය කෙළෙමි ඒ මගේ කම්පනය සමාගම් විය ඒ මම, පරණ ණයක් වී නම්, ඒ හැම ගෙවා අවසන් කෙළෙමි මත්තෙහිත් අමුදරුවන් රකිනට ඉතිරි වූ මුදලක් මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ඒ ණයෙන් මිදීම කරණ කොට ගෙන හේ සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

60 අම්බර්ධය, යම්කිසි මිනිසෙක් රෝගී වූයේ දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස ශල්‍ය වූයේ ද, ඔහුට ආහාරත් නොරිසියේ ද, ඔහු හේ ඇත පතෙහි වාරු පමණකුත් නො වූයේ ද, හේ මැන කාලයෙහි ඒ ලෙසින් මිදේ නම්, ඔහුට අහරත් රිසියේ නම්, ඔහු ඇතපත වාරුත් ඇති වේ නම්, “මම වූ කලී පෙර දුකට පත්, දැඩි ශල්‍ය ලෙසින් වීම මට අතරත් නො රිසි විය ඇතපත වාරුත් නැති විය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අතරත් රිසියෙහි ඇතපතත් වාරු ඇත්තේ යැ” යි මෙසේ සිතෙක් ඔහුට වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය.

61 අම්බර්ධය, යම්කිසි මිනිසෙක් හිර ගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බත නො වසද පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, ඒ හෙයින් ඔහු හේ කිසි හෝගවිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලී පෙර හිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම, ඒ මම දැන් බතය නොවසද ලෙහෙසියෙන් ම එයින් මිදුණෙමි, මගේ හෝගයතට ද කිසි හානියක් නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

62 අම්බර්ධය, යම්කිසි තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැන භාග්‍යයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිත්, පරා අයත් පැවැතුම් නැත්තේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යැ හැකි වූයේ, ඒ දසනාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දසයෙක් වීම ඒ මම දැන් ඒ දසනාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇත්තෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැත්තෙමි නිදහස් වූයෙමි, කැමැති අතෙක යැ හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

63 අභිබ්බාය, යම්කෙසේ ධනවත් නොගතවුවත් ඇති මිනිසෙක් කෑම භික්ෂු, උච්ඡාර ඇති, දිව්‍යානු, දික් මහකට බස්නේ ද, හේ මද කලකට පසු යම්කෙසේ ඒ දිව්‍ය නැති පෙදෙස ඉක්මවා යන්නේ ද, උච්ඡාර නැති විටත් නැති ගමකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතිකෙන, නොගතවුවත් ඇතිකෙන, දිව්‍ය නැති කෑම භික්ෂු උච්ඡාර ඇති දික් මහකට බවුයෙමි ඒ මම දැන් සුවයේ ඒ කතර ඉක්මවීමේ උච්ඡාර නැති බිස නැති ගමකට බවුයෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ නම්, හේ එ කරුණින් යුතුව ලබන්නේ ය, නොමිනකට පැමිණෙන්නේ ය අභිබ්බාය, එසේ ම මහණ තෙමේ යෙයක් මෙන්, ලෙබන් මෙන්, හිරිසෙයක් මෙන්, කතරමහත් මෙන් (පිළිවෙලින්) මේ පස නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකී යෙයක් මිදුණු බව හේ, ලෙබන් මිදුණු බව හේ, හිරිසෙන් මිදුණු බව හේ, නිවහල් බව හේ, උච්ඡාර නැති බිම හේ පිළිවෙලින් මේ නිවරණ පස දුරු වීම තමා කෙරෙහි දැකී

64 මේ නිවරණ පස පහ වුවත් තමා කෙරෙහි දන්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවාට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තකුගේ නාම කය සන්තිදේ සන්තූන් නාම කය ඇත්තේ සුව විදි සුවාතියහු සිත එකක වේ

65 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් වූ ම, සෙසු අකුසල් දහමුත් ගෙන් වෙන් වූ ම, විතකිසිත විවාරකිත විෂේකයෙන් උපන්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පළමු වන බ්‍යානස ලාබා වෙසේ

හේ මේ කය ම විචේකයෙන් උපන් පිති සුවයෙන් තෙමයි, භාත් පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, භාත්පසින් සපයී කෙරෙහි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහුගේ ඒ මුළු කයෙහි ඒ විචේකයෙන් පිති සුවයෙන් පැතිරු නොගත් (සපයී නො කරුණු) කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

66 අභිබ්බාය, යම්කෙසේ දැන කිලිනගන් හෝ කිලිනකුගේ අනුවැස්සෙක් හෝ ලොභොතලිසෙක නානසුණු බනා දිග ඉස ඉස පිඩු කරන්නේ ද, ඒ නාන සුණුවිම කාවදුණු දිග ඇත්තේ, හැම තැන ම දිගෙන් යුත් වූයේ, ඇතුළත පිටත සහිත වූ මුළුල ම දිගෙන් පැතිරු ගිණේ, දිගත් නො වතුරුවන්නේ වේ ද, අභිබ්බාය, එසේම මහණ තෙමේ මේ කය ම විචේකයෙන් උපන් පිතිසුවයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, භාත්පසින් සපයී කෙරෙහි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කයෙහි විචේකය ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි අභිබ්බාය, මේ ද ඔහු හේ වරණ ධර්මයක් වෙයි.

67 අභිබ්බාය, තව ද මහණ තෙමේ විතකි විවාර සන්තිදිවේත් සිය සතන්හි උපන්, සිය සතන් පසදවන, සිතා එකක බව ඇති, විතකිය නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපන්, පිතියක සුවයත් ඇති, දෙවෙනි බ්‍යානසට පැමිණ වෙසෙයි හේ මේ කය ම සමාධියෙන් උපන පිති සුවයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙත් කෙරෙහි, පුරාලයි, හැම තැන ම සපයී කෙරෙහි විචේකය ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිරු නොගත් කිසි ද තැනෙක් ඔහුගේ කයෙහි නො වෙයි

68 සෙසංචාරී අට්ඨකප්පනායං උදකරාදෙ ගමනිතෙ උච්චිදදදෙකා. තස්ස නෙවස්ස පුරිසිමාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න දකඤ්ඤාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස අයමුඛං, දෙසවා ච න කාලින කාලං සමමා ඛාරං අනු-පාපවෙදිත්තය, අප්ච ඛො තමනා ච උදකරාදෙ සීතං වාට්ඨාරං උච්චිතං තාමච උදකරාදෙ සීතෙන වාට්ඨා අභිසන්තායා¹ පරිසන්තායා² පරිසුරෙයා පරිපථරෙයා, තාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො උදකරාදෙයා සීතෙන වාට්ඨා අපච්චං අස්ස,

එවමච ඛො අට්ඨකප්පනායං භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාගිජ්ජන පිතිසුරබන අභිසන්තාති පරිසන්තාති පරිසුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිජ්ජන පිතිසුරබන අපච්චං තොති ඉදම්පි³ස්ස තොති වරණස්මි.

69 පුතච පරං අට්ඨකප්පනායං භික්ඛු පිතිතා ච චීරතා උපෙනහිතො ච විහරති සතො සමපජානො, සුඛස්සා හායෙන පටිසංවේදෙත්, යන්තං අපිසා අභිසන්තාති උපෙක්ඛන්තො සතිමා දුඛට්ඨාරිති තං තතිසං කිංතං උපසම්පජ්ජිතරති

සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතකත සුරබන අභිසන්තාති පරිසන්තාති පරිසුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතකත සුරබන අපච්චං තොති

සෙසංචාරී අට්ඨකප්පනායං උපලිඛිතං වා පද්ධතියං වා පුණ්ඩරිකිතිතං වා අපොකච්චාති උපලාභි වා පද්ධතී වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජාතාති උදකෙ සංවඤ්ඤාති උදකානුගතාති අනෙතාතිමුඛයොපායීති තාති යාව වග්ගා යාව ව මුත්තා සීතෙන වාට්ඨා අභිසන්තාති පරිසන්තාති¹ පරිසුරෙති පරිපථරාති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතං උපලාභං වා පද්ධතං වා පුණ්ඩරිකාතං වා සීතෙන වාට්ඨා අපච්චං අස්ස,

එවමච ඛො අට්ඨකප්පනායං භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිතකත සුරබන අභිසන්තාති පරිසන්තාති පරිසුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිතකත සුරබන අපච්චං තොති ඉදම්පි³ස්ස තොති වරණස්මි.

70 පුතච පරං අට්ඨකප්පනායං භික්ඛු සුඛස්ස ච පතානා දුක්ඛස්ස ච පතානා සුරබබ්බ සොමනස්සදමනස්සාතං අභ්ච්චාමා අදුක්ඛාමසුඛං උපෙක්ඛා-සතිපාරිසුද්ධිං වතුජං කිංතං උපසම්පජ්ජි විහරති සො ඉමමෙව තායං පරිසුරෙති වෙනසා පරිසොද්දෙන ඵරිකා නිසින්නො තොති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුරෙති වෙනසා පරිසොද්දෙන අපච්චං තොති

සෙසංචාරී අට්ඨකප්පනායං භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාගිජ්ජන පිතිසුරබන අභිසන්තාති පරිසන්තාති පරිසුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිජ්ජන පිතිසුරබන අපච්චං තොති ඉදම්පි³ස්ස තොති වරණස්මි.

ඉදං ඛො තං අට්ඨකප්පනායං වරණං

1 අභිසන්තාය, චිත්තං

2 පරිසන්තාය, චිත්තං

3 අභිසන්තාති පරිසන්තාති, චිත්තං

අභිසන්තාති පරිසන්තාති?

68 අම්බවට්ඨය, යම්කෙසේ යටු උල්පතීන් මතු වන දිග ඇති හැමුරු විලෙක් මේ ද, එයට පෙර දෙසින් දිග වදනා මගෙන් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් පැසිම් දෙසින් උතුරු දෙසින් දිග වදනා මගෙන් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කල නිසි පරිදි නො වස්සේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ දිගවිසලත් සිහිල් දිග දතර මතු වී ඒ දිග විල ම සිහිල් දිගෙන් තෙමන්නේ ද, හාත්පසින් තෙමන්නේ ද, පුරා ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිරී සිටින්නේ ද, ඒ මුළු දිග-විලෙහි සිසිල් දිගෙන් නො පැතුරුණු කිසි ද තැනෙක් නො මැන්නේ ද, අම්බවට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කස ම සමාධිපයන් උපත් පිනි-පුවයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි පුරා ලයි පිනි සවයෙන් හැම තැන ම ස්පර්ශ කෙරෙයි ඔහුගේ ඒ සියලු කසේ සමාධිපයන් උපත් පිනිපුවයෙන් නො පැතිරී ගිය කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිෂයක් වේ

69 අම්බවට්ඨය, තව ද මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය ද සංකීර්මෙන් උපේක්ෂා-යෙන් ද සුක්ක වැ සිහිපයන් හා නුවණින් හා සුභ වැ වෙසෙයි දුර්ග ද කසින් විදි ඇසිය යම් ඒ ධ්‍යානයක් කරණ කොට ගෙන ධ්‍යානලාභියා ඇරඹූ 'උපේක්ෂාව ඇත්තේ ය, සිහි ඇත්තේ ය, සුව වුනුම ඇත්තේ ය'යි කියත් ද, එසේ වූ තෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ හේ වෙසේ

හේ මේ කස ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම ස්පර්ශ කෙරෙයි ඔහුගේ කසයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර නොගිය කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

අම්බවට්ඨය, යම්කෙසේ උපුල්විලෙක හෝ පිසුම්විලෙක හෝ පඬුරු විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පඬුරු හෝ දිගෙහි උපන්නේ, දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නො නැඟුණේ, දිග තුලා ම ගිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අත දක්වාත් මුල දක්වාත් සිසිල් දිගෙන් තෙමුණේ හාත්-පසින් තෙත් වූයේ, පිරි ගියේ, හැම තැන ම වැදගත්තේ මේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පඬුරුවලා හෝ සිසිල් දිගෙන් වැද නොගත් තැනෙක් නොමැත්තේ ද, අම්බවට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කස ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙමයි, පුරාලයි, ඔහු සියලු කසයෙහි එයින් හාත්පසින් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිෂයක් වෙයි

70 තව ද අම්බවට්ඨය, මහණ තෙමේ දුබ්බේදනාවත් දුරු ලීමෙන් දුබ්බ වේදනාවත් දුරු ලීමෙන් පලමු කොට ම සොම්නස් දෙමනස් දෙක පහ වීමත්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපේක්ෂා සමාන සන මොදුන් ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවු වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කස ම පිරිසිදු පැහැසර සිහින් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි

ඔහු දුටු කසෙහි පිරිසිදු පැහැසර සිහින් පැතිර වැද නොගෙන සිටී කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් පුදු වනින් යිස සහිත වැ වසා ගෙන හුන්නේ මේ නව්, ඔහුගේ සියලු කසෙහි පුදු වනින් නො වැසුණු කිසිදු තැනෙක් නො වන්නේ ද, අම්බවට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කස ම පිරිසිදු පැහැසර සිහින් පැතිර වැද ගෙන නොසිටී කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ වරණවිෂයක් වේ

71 [පුත්‍ර ව පරං අරියධම්] සො උචං සමාසිකෙ වීරෙතන පරිසුද්ධො පරිසොද්ධො අනම්‍යෙණ විගතුපකම්පලසෙ මුද්දානෙ කම්මභිසෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො එවං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි වාතුමමනායුතිකො මාතාපෙතනිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අතිමවුච්ඡාදනපරිමිද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උත්තං සිතං උත්තං පටිබ්බානති

සෙය්‍යථාපි අමරවික්‍රම මංග්ලී වෙච්චියො සුභො ජාතීමො අරියංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣා විපසසනො අනාචිලො සබ්බාකාරසම්පනො, කුසුමාසු පුතො ආවුතං තිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදනං වා පඤ්ඤාසුතං වා තපමතං වාකුමාසු පරිසො හතෙත්තං කාරිතී, පටිවෙකෙබ්බො අයං ඛො මඤ්ඤී වෙච්චියො සුභො ජාතීමො අරියංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣා විපසසනො අනාචිලො සබ්බාකාරසම්පනො තත්ථිදං සුතං ආවුතං තිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදනං වා පඤ්ඤාසුතං වා'ති

එවමෙව ඛො අමරවික්‍රම භික්ඛු උචං සමාසිකෙ වීරෙතන පරිසුද්ධො පරිසොද්ධො අනම්‍යෙණ විගතුපකම්පලසෙ මුද්දානෙ කම්මභිසෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො උචං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි වාතුමමනායුතිකො මාතාපෙතනිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අතිමවුච්ඡාදනපරිමිද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උත්තං සිතං උත්තං පටිබ්බානති ඉදම්පි යං හොති විජ්ජාය

72 සො එවං සමාසිකෙ වීරෙතන පරිසුද්ධො පරිසොද්ධො අනම්‍යෙණ විගතුපකම්පලසෙ මුද්දානෙ කම්මභිසෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිතරති අභිනිතනාමෙති සො උචං පජානාති අයං ඛො මෙ කාසයා රුපි වාතුමමනායුතිකො මාතාපෙතනිකසමනවො ඔදනකුමමාසුපවයො අතිමවුච්ඡාදනපරිමිද්දන-හෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං උත්තං සිතං උත්තං පටිබ්බානති ඉදම්පි යං හොති විජ්ජාය.

71. තව ද අම්බට්ඨය, මහණ තෙමේ මෙසේ එකක සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, පාඨාසර වූ කල්හි, අඛණ්ණ රහිත කල්හි, චිත්තෝපකෙලය දුරු වූ කිසි කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, විවසුන් බවුනට සුදුසු වූ කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිසල වූ කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස සිත ඒ අතට යොමු කෙරෙයි ඒ අතට නමා හරි හේ “මගේ කය වූ කළු රූපි ය, මහාභූත සතරින් නිපන්නේ ය, මාපිගන්නේ ඉක්කුකොණ්ඩකයෙන් පහල වූයේ ය, බත් කොමු අහරින් වැඩුණේ ය, අනිසබ්ව ද දුගඳ හරනුවට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් කළු, යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාව කොටැන්නේ ය මගේ මේ සිත ද මේහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ”යි මෙසේ දැන ගනී

අම්බට්ඨය, යම්ගේ සොදුරු වූ පිරිසිදු ආකාරයක පහල වූ, අටැස් වූ, මොනොවට පිරිසිදු කාරණ ලද, සියුම් වූ, වෙහෙසින් පහන් වූ, පිරිසිදු වූ බෝවනාදි කැම අසුරින් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ, රත් පැහැ වූ, රත් පැහැ වූ, සුදු පැහැ වූ කෝ රවු පැහැ වූ ක්‍රමයක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙකි තබා ගෙන “මේ වූ කළු සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අටැස්, මොනොවට පිරිසිදු කැරැණු, සියුම්, වෙහෙසින් පහන්, පිරිසිදු, බෝවනාදි කැම අසුරින් සම්පූර්ණ වූ වෙරළ මණෙක මෙහි නිල්වත් රත්වත්, සුදුවත්, රත්වත් වූ මේ ක්‍රමයක් අවුනන ලද්දේ මේ” යැ යි සලකා බලන්නේ ද, අම්බට්ඨය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාසිතන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, පාඨාසර වූ කල්හි, කෙලෙස් යට පත් කල්හි, උපක්ලේශ පන වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්මෝග්‍ය කල්හි, ස්ථිත කල්හි, නිසල වූ කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, එය අතට නමා හරි එසේ වූ හෙ තෙම “මගේ මේ කය වූ කළු රූපි ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපිගන්නේ ඉක්කු කොණ්ඩකයෙන් උපන්නේ ය, බත් කොමු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය, අනිසබ්ව ද දුගඳ හරනට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එය කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොට ඇත්තේ ය, මගේ මේ සිත ද මේහි ලැග ගන්නේ ය, මෙහි බැඳුණේ යැ”යි මෙසේ දැන ගනී. මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවක් වෙයි

72 හේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, අංගණ (කෙලෙස්) රහිත කල්හි, උපකෙලය විගත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, සෘණී ඉපැදවීමට යෝග්‍ය කල්හි, සිටි කල්හි, නිසබ්ව බවට පත් කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරිතෙන් රූපි වූ, කැම අභවසහින් යුත්, අවිකල් ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි

සෙය්‍යථාපි අමබ්බසු පුරිසො මුඤ්ඤා රුක්ඛං පබ්බාසෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස අයං මුඤ්ඤා, අයං රුක්ඛා, අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා රුක්ඛා, මුඤ්ඤාමහානේව රුක්ඛා පබ්බාසො'ති සෙය්‍යථා වා පන අමබ්බසු පුරිසො අයං කොසිලා පබ්බාසෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අයං අයි, අයං කොසි, අඤ්ඤා අයි, අඤ්ඤා කොසි, කොසිලානේව අයි පබ්බාසොති සෙය්‍යථා වා පන අමබ්බසු පුරිසො අයං කරුකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අයං අයි, අයං කරුකො, අඤ්ඤා අයි, අඤ්ඤා කරුකො, කරුකොනේව අයි උබ්බතො'ති එවමේව ටො අමබ්බසු භික්ඛු එවංසමානිකෙ විජනන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛිනෙ චිතතූපකතිලෙසෙ මුද්දානේ කම්මනීයෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත මනොමයං කායං අභිනිමිනිකාය චිතතං අභිනිතරති අභිනිනාමෙති සො ඉමමා කායං අඤ්ඤං කායං අභිනිමිනාති රුද්ධං මනොමයං කම්මකපට්ඨිකිං අභිනිත්ථං ඉද්ධං'ය්‍ය හොති වරුකං

73 සො එවං සමානිකෙ විජනන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛිතරෙ චිතතූපකතිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධං චිතතං අභිනිතරති, අභිනිනාමෙති සො අනෙකච්ඡිකං ඉද්ධිවිධං පට්ඨනු-
භොති එකො'පි හුත්වා ඛුත්වා කොති, ඛුත්වා එකො කොති, ආචිතාමං තිරොහාවං තිරොකුඛිං තිරොපාකාරං. තිරොපබ්බතං අභිජාමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පථවීයා පි උමුජ්ජනිමුජ්ජං කුරෙති සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකො'පි අභිජාමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පථවීයං ආකාසො'පි පලලභෙකානි කම්මති සෙය්‍යථාපි පකඨි සකුණො ඉමො'පි වජ්ඣිමසුරියෙ එවංමිද්ධිකෙ එවංමහානුභාවෙ පාණිතා පරිමසති පරිමජ්ජති යාව ඛුගමනො'පි කායෙහ වසං වත්තෙති

සෙය්‍යථාපි අමබ්බසු දකොකා කුමභාසො වා කුමභාසාරනෙවොසී වා සුපරිභමකතාය මහාකායෙ යං සදෙව භාජනට්ඨානං ආකාසෙය්‍ය තං තදෙව කතරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය සෙය්‍යථා වා පන අමබ්බසු දකොකා දන්තකාසො වා දන්තකාරනෙවොසී වා සුපරිකම්මකතායං දන්තයමං යං සදෙව දන්තවිකතිං ආකාසෙය්‍ය තං තදෙව කතරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය සෙය්‍යථා වා පන අමබ්බසු දකොකා සුචරණයොරො වා සුචරණකාරනෙවොසී වා සුපරිකම්මකතායමිං සුචරණයමං යං සදෙව සුචරණට්ඨානං ආකාසෙය්‍ය තං තදෙව කතරය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, එවමෙව ධම්මා අමබ්බසු භික්ඛු එවං සමානිකෙ විජනන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛිතරෙ චිතතූපකතිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනීයෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධං චිතතං අභිනිතරති අභිනිනාමෙති

අමබව්ස, යම්සේ පුරුෂයෙක් මුදු තණ ගසෙකින් තණ කුර (=තණ ගොබය) දැද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුදු තණ ගස ය, මේ එහි තණ ගොබ ය, තණ ගස එකෙකි, එහි ගොබය අනෙකෙකි, මුදු තණ ගසෙන් ම එහි ගොබය මැත් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබව්ස, යම්සේ වූ කලී පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් දැද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට "මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුවෙන් ම කඩුව දැද මැත් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබව්ස, යම්සේ වනාහි පුරුෂයෙක් තයකු සැවයෙන් දැද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ තයා ය, මේ සැව ය, තයා එකෙක, සැවය අනෙකෙක, සැවයෙන් ම තයා දැද වෙන් කරන ලද්ද'යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, අමබව්ස, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් සමාහිතා සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිත්තිමත් කල්හි, කෙළෙස් පහ වූ කල්හි, උපකෙලය දුරු වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, නාමයෝග්‍ය කල්හි, ධීපි කල්හි, නිසලබවට පත් කල්හි, චන්ද්‍රිමය කයක් මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නාමුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ මේ සිරිමත් රූපි වූ, මනෝමය වූ, සියලු අකපසනිත් සුත්, අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවෙන් වෙයි

78 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිත්තිමත් කල්හි, කෙළෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමසෝග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, සංඛිට්ඨිකාදිකා පිණිස (අභිඥාදක) පඤ්ඤා සිත මෙහෙයයි, නාමුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ තොයෙක් වැදූරුම සංඛිට්ඨිකා යලි යලිත් පසක් කෙරෙයි (ලබ්ධි) පියයියෙන් එකෙන් ව ම සිට බහුප්‍රකාර ද ව යලි එකෙක් වෙයි තෙමේ පෙනී සිටී, නොපෙනී සිටී බිත්තිසෙන්, පවුරෙන්, පවුරෙන් පිටතට අනාසනි මෙන් කිසිවෙකු නො ගැටී විනිවිද යෙයි දිශෙහි මෙන් පොළොවෙහිත් මතු වමත් යිලිමත් කෙරෙයි නොබිඳෙන දිශෙහි පොළොවෙහි සේ යෙයි. පියාපත් ඇති සකුණියකු සේ අභ්‍යසනි ද පළක් බැඳ යෙයි. ඒ සා මහර්හි ඇති මහානුභාව ඇති සඳුහිරුන් ද අල්ලයි, අතින් පිරිමදී, බබලොට දක්වාත් නයිත් සිය වශයෙහි පටන්වයි

අමබව්ස, යම්සේ දැක්‍ය කුමලෙන් හෝ කුමලක්වූ අනාවැසියෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ මැටිපටන් තමා ඊසි පරිදි වූ ඒ ඒ බඳුන් කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද, යම්සේ දැක්‍ය දත්ත-කාරයෙක් හෝ දත්තකාරයකුගේ අනාවැස්සෙක් හෝ මේ මොනොවට සකස් කළ දතෙක්හි තමා ඊසි රූපාදියක් කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද, යම්සේ දැක්‍ය රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවකුගේ අනාවැස්සෙක් මොනොවට සකස් කළ රත්නිත් තමා ඊසි ඊසි ආනරණා-දියක් කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද, අමබව්ස, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිත්තිමත් වූ කල්හි, කෙළෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමසෝග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බවට පාමුණි කල්හි, සංඛිට්ඨිකාදිකා පිණිස සිත මෙහෙයයි, සිත නාමුරු කෙරෙයි,

හේ නොයෙක් වැදූරුම් ඉදු කොටස් ගලි යලි ලබයි පියෙව්ගෙන් එකෙක් වැ සිටි, (ඉදු බෙලෙන්) බොහෝ දෙනෙක් වෙයි, එසේ බොහෝ දෙනෙක් වැ යලි එකෙක් වෙයි තෙමේ පෙනී සිටී, නොපෙනී ද සිටී ඕත්තිය සරසින් පවුර සරසින් පව්ව සරසින් විනිවිද අභසෙහි මෙන් කිසිවෙකක් නො ගැරි යෙයි. දිගෙහි හේ පොළොවෙහි ද මතු වෙයි, හිලෙයි පොළොවැ මතු පිට හේ නොබිඳී සිටී දිගෙහි (දිගෙහි එරා නොබැස) ගෙයි පක්ෂියකු හේ අභසෙහි පළුහින් ගෙයි මේ සා මනර්ථමත් මනානුකූල ඇති සඳහිරුනුදු අල්ලයි, ඇතින් පිරිමඳි බඹලොඬ දක්වා ද කසින් තමා වශසෙහි පවත්වයි මේ ද ඔහුගේ විදුාවෙක් වෙයි

74 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිසෝග්ග වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, දිව කන් නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ඇසෙන තෙක් මාත ඉක්මැ සිටි දිවකන් නුවණින් දෙවියන් අයත් වූ ද මිනිසුන් අයත් වූ ද දුරු වූ ද ලඟ වූ ද යන දෙකම ම අසයි

අබ්බට්ඨය, යම්හේ පුරුෂයෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ, හේ බෙර හඬත් මිහිඟුබෙරහඬත් සක්හඬත් පණ්බෙරහඬත් ගැටබෙරහඬත් අයත්තේ ද, ඒවා අසන ඔහුට 'මේ බෙරහඬැ' සිත් 'මේ මිහිඟුබෙර හඬැ' සිත්, 'මේ සක් හඬැ' සිත් 'මේ ගැටබෙර හඬැ' සිත් 'මේ පණ්බෙර හඬැ' සිත් කියා මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, අබ්බට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසලබවට පත් කල්හි, දිව කන් නුවණ ලබනු පිණිස තම සිත ගොමු කෙරෙයි, තම සිත නැඹුරු කෙරෙයි.

හේ පිරිසිදු වූ, මිනිස්තට ඇසෙන තෙක් මාත ඉක්මැ පැවැති දිවකන්නුවණින් දුරු වූ ද ලඟ වූ ද දෙවිහඬත් මිනිස්හඬත් යන දෙකම ම අසයි මේ ද ඔහුගේ විදුාවෙකි.

75 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිසල බවට පත් කල්හි, පරසින් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වේ සිත තමා සිතීන් පිරිසිදු දැනැ ගනී හේ සරාග සිත සරාග සිතැ සි කියා දැන ගනී විතරග සිත විතරග සිතැ සි කියා ද දැනැ ගනී සඤ්ඡ සිත සඤ්ඡ සිතැ සි කියා ද විතඤ්ඡ සිත විතඤ්ඡ සිතැ සි කියා ද සංකප්ප සිත සංකප්ප සිතැ සි කියා ද විකප්ප සිත විකප්ප සිතැ සි කියා ද මහද්ගහ සිත මහද්ගහ සිතැ සි අමහද්ගහ සිත අමහද්ගහ සිතැ සි සඋත්තර සිත සඋත්තර සිතැ සි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ සි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ සි ද අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ සි ද දැනැ ගනී.

සෙය්‍යපාපි අමබව්ථ ඉන්ද්‍රිය වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩන-
ජාතිකො ආදාසෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදාතො අවෙත් වා උද්ඝට්ඨෙන සක-
මුබ්භිමිත්තං පච්චිවෙක්ඛමානො සකඤ්ඤං වා සකඤ්ඤානි ජානෙය්‍ය,
අකඤ්ඤා වා අකඤ්ඤානි ජානෙය්‍ය, එවමෙව ඛො අමබව්ථ භික්ඛු එව
සමාහිතො විත්තන පරිසුද්ධො පරියොදාතො අනඛතණ් විගතුපක්ඛිලෙසෙ
මුද්දාතො කම්මනියෙ ධිනෙ ආනෙඤ්ජපානෙන වෙතොපරියඤ්ඤාය විත්තං
අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති

සො පරස්භූතානං පරපුඤ්ජානං වෙතසා වෙතො පරිච්ච පජානාති

“සරුංගං වා විත්තං සරුංගං විත්තනනි පජානාති,
චිත්තරුංගං වා විත්තං චිත්තරුංගං විත්තනනි පජානාති,
සද්දෙසං වා විත්තං සද්දෙසං විත්තනනි පජානාති,
චිත්තදෙසං වා විත්තං චිත්තදෙසං විත්තනනි පජානාති,
සමොහං වා විත්තං සමොහං විත්තනනි පජානාති,
චිත්තමොහං වා විත්තං චිත්තමොහං විත්තනනි පජානාති,
සඛිඛිත්තං වා විත්තං සඛිඛිත්තං විත්තනනි පජානාති,
වික්ඛිත්තං වා විත්තං වික්ඛිත්තං විත්තනනි පජානාති,
මහඤ්ඤං වා විත්තං මහඤ්ඤං විත්තනනි පජානාති,
අමහඤ්ඤං වා විත්තං අමහඤ්ඤං විත්තනනි පජානාති,
සඋත්තරං වා විත්තං සඋත්තරං විත්තනනි පජානාති,
අනුත්තරං වා විත්තං අනුත්තරං විත්තනනි පජානාති,
සමාහිතං වා විත්තං සමාහිතං විත්තනනි පජානාති,
අසමාහිතං වා විත්තං අසමාහිතං විත්තනනි පජානාති,
පිමුත්තං වා විත්තං පිමුත්තං විත්තනනි පජානාති,
අපිමුත්තං වා විත්තං අපිමුත්තං විත්තනනි පජානාති.”

ඉද්ධපිඤ්ඤා හොති විජජාය

76 සො එවං සමාහිතො විත්තන පරිසුද්ධො පරියොදාතො අනඛතණ්
විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දාතො කම්මනියෙ ධිනෙ ආනෙඤ්ජපානෙන පුරෙබ්-
නිවාසානුස්සාතිඤ්ඤාය විත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙක-
විභිතං පුරෙබ්භිනිවාසං අනුස්සරති යෙය්‍යපිදං එකමපි ජාතී ඤෝපි ජාතියො
නිසෙය්‍යොපි ජාතියො ව්‍යාසෙය්‍යොපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දඤ්ඤාපි
ජාතියො විසමපි ජාතියො නිසමපි ජාතියො ව්‍යාසමපි ජාතියො පඤ්ඤාපි
ජාතියො ජාතියොපි ජාතියො විසමපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො
සංචරිට්ඨකප්පො අනෙකෙපි විචරිට්ඨකප්පො අනෙකෙපි සංචරිට්ඨකප්පො
“අමුත්තං එවත්තාමො එවංගොත්තො එවංගොත්තො එවංගොත්තො
එවංගුබ්බකප්පොපෙතිදි එවංගුපරිසරෙනා සො තතො වුත්තො අමුත්ත
උපරාදිං තත්තාපාසිං එවංගොත්තො එවංගොත්තො එවංගොත්තො එවංගොත්තො
එවංගුබ්බකප්පොපෙතිදි එවංගුපරිසරෙනා සො තතො වුත්තො
ඉබ්බපරෙනා” ති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිභිතං පුරෙබ්භිනිවාසං
අනුස්සරති.

අම්බවංශය, ගම්පේ සැරසෙන සුළු සත්‍රියක් හෝ පුරාණයක් හෝ ලදරුවෙක් හෝ නරාණයෙක් හෝ පිරිසිදු දීපතිමත් කැඩපතෙක හෝ පහත් දියබදුනෙක හෝ සිය මුවසටහණ පිරික්සා බලන්නේ තල කැලැල් ඇසෙස් තැන සෙස් තැනැයි දන්නේ ද, සෙස් තැනැ තැන සෙස් තැනැ තැනැයි දන්නේ ද, එසේ ම අම්බවංශය, මහණ තෙමේ තම සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලූභ පහ වූ යි කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම් වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පර සිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, නැමුරු කෙරෙයි

එසේ වූ හේ අත් සතුන්ගේ අත් පුගුලන්ගේ සිත් තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගනී.

“සරාග සිත සරාග සිතැයි ද විතරාග සිත විතරාග සිතැයි ද... සඤ්ඤා සිත සඤ්ඤා සිතැයි ද. විතඤ්ඤා සිත විතඤ්ඤා සිතැයි ද සමෝග සිත සමෝග සිතැයි ද විතමෝග සිත විතමෝග සිතැයි ද සංකම්පා සිත සංකම්පිත සිතැයි ද විකම්පිත සිත විකම්පිත සිතැයි ද මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැයි ද. අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැයි ද සඋත්තර සිත සඋත්තර සිතැයි ද අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැයි ද සමාහිත සිත සමාහිත සිතැයි ද අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැයි ද විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැයි ද අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැයි ද දැන ගනී මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවෙහි

76 හෙ තෙමේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලූභ පහ වූ යි කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම් වූ කල්හි, සිටි කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පෙර වූ සුදුසු කදපිළිවෙල දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දශකක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිස්සක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති දසවසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, ‘අසෝ තන්ති “මෙ නම් ඇතියෙමි විම, මෙ ගොත් ඇතියෙමි විම, මෙ බදු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි විම, මෙ බදු අතර ඇතියෙමි විම, මෙ බදු සුව දුක් විඳින්නෙකිමි විම, මෙතෙක් ආයු කෙලෙවරක් ඇතියෙමි විම ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි විම, මෙ ගොත් ඇතියෙමි විම, මෙබදු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි විම, මෙබදු ආකාර ඇතියෙමි විම, මෙබදු සුව දුක් විඳින්නෙමි විම, මෙ තෙක් ආයු සීමා ඇතියෙමි විම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි” යි මෙසේ අනේකවිධ වූ පෙර වූ සුදුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ (විද්‍යාදි වශයෙන්) ආකාර සහිත වූ, (නාම ගෝත්‍ර වශයෙන්) උද්දේශ සහිත වූ, බහුවිධ වූ පුජේතිවාසය සිහි කෙරෙයි

සෙය්‍යථාපි අබ්බව්භ පුරිසො සකමහා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡිය්‍ය, තමහාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡිය්‍ය, සො තමහා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගච්ඡිය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අහං ඛො සකමහා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං. එවං නිසීදිං එවං අහාසිං එවං කුණ්ඨි අහොසිං. තමහාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං. එවං නිසීදිං එවං අහාසිං එවං කුණ්ඨි අහොසිං. ඡසා'මිති තමහා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගභොති,

එවමෙව භො අබ්බව්භ භික්ඛු එවං සමාගිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධො පරියොදාතෙ අනභිග්ගෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුද්දානෙ කමමනිගෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ඤාපානෙත පුබ්බනිවාසානුස්සන්දිකායං චිත්තං අභිනිකරති අභි- නික්ඛාමෙති සො අනෙකවිහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යමිදං එකමපි ජාතීං දෙදි'පි ජාතීයො තිස්සො'පි ජාතීයො වතස්සො'පි ජාතීයො පඤ්ඤා'පි ජාතීයො දසපි ජාතීයො විසමපි ජාතීයො තිංසමපි ජාතීයො වතසාර්ථසමපි ජාතීයො පඤ්ඤාසමපි ජාතීයො ජාතිසතමපි ජාතිසගස්සමපි ජාතිසතසගස්සමපි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙ'පි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙ'පි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං. එවංනාමො එවංගොතොනා එවංචිණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවමාසුපරිගතො යො තතො චුතො අනුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං. එවංනාමො එවංගොතොනා එවංචිණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවංසුපරිගතො යො තතො චුතො ඉසුපපනො'ති ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති ඉදමපි'ස්ස භොති විජ්ජාය.

77 සො එවං සමාගිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධො පරියොදාතෙ අනභිග්ගෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුද්දානෙ කමමනිගෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ඤාපානෙත සත්තාහං චුතුපපාතඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිකරති අභිනික්ඛාමෙති සො දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධාත අභික්ඛන්තාමානුසකෙන සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජාමානෙ ගිතෙ පඤ්ඤෙත සුචරණෙණ දුබ්බණෙණ සුගතෙ දුග්ගතෙ සපාකමුඛගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොතොනා සත්තා කාය- දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චජිදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මිඤ්ඤාදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ලොකාදිලිකා ලොකාදිලිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණං අපාසං දුග්ගතීං විනිපාතං නිරතං උපපන්නා ඉමෙ වා පති භොතොනා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වචසුච- රිතෙන සමන්තාගතා මිඤ්ඤාදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිලිකා සමමාදිලිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණං සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුතා වසුද්ධාත අභික්ඛන්තාමානුසකෙන සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජාමානෙ ගිතෙ පඤ්ඤෙත සුචරණෙණ දුබ්බණෙණ සුගතෙ දුග්ගතෙ සපාකමුඛගෙ සත්තා පජානාති.

අච්චාදිප්ත, යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් සිය ගමෙන් ගොස් ගම්කරු යන්නේ ද, (නැවත) ඒ ගමෙන් සිය ගමට ම පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමෙන් අහෝ ගමට ගියෙමි, එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උනිමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීමි, ඒ ගමට වූත් අහෝ ගමට ගියෙමි, එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උනිමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීමි ඒ මම ඒ ගමෙන් සිය ගමට පෙරළා දායෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් ඔහුට වන්නේ ද,

අච්චාදිප්ත, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් සමාසිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාද වූ කල්හි කම්කම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වූ සු, කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි එසේ වූ හේ “අහෝ තන්හි මෙ නම් පැයියෙමි වීමි, මෙසේ වූ හොත් ඇතියෙමි මෙවද පැයැ ඇතියෙමි. මෙවද පහර ඇතියෙමි .. මෙබඳු සුවදක් විදින්නෙමි මෙබඳු ආශ්වාස සිමා ඇතියෙමි වීමි ඒ මම එයින් සැව අහෝ තැනැ උපනිමි එහි ද මෙබඳු නම් හොත් පැයැසටහන් ආහාර ආශ්වාස සිමා ඇතියෙමි වීමි ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ ජාති එකක් ද, දෙකක් ද, තුනක් ද, සතරක් ද, පහක් ද, දසයක් ද, විස්සක් ද, නිසක් ද සහස්රයක් ද, පනසක් ද සියක් ද . දහසක් ද සුවතසක් ද, බොහෝ සංවත් කල්ප ද බොහෝ විවත් කල්ප ද බොහෝ සංවත් විවත් කල්ප ද සි මෙසේ නොයෙක් වැදුරුම් පෙර වූ කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙ පරිද්දෙන් ආහාර සහිත උද්දේශ සහිත නොයෙක් වැදුරුම් පෙර දිසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි අච්චාදිප්ත, මෙ ද ඒ මහණහුගේ විද්වත්කම

77 හේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වැ දිප්ත වැ නිකෙලය වැ විගතෝපකෙලය වැ මාද වැ කම්කරණ වැ ස්විත වැ නිසලත්වයට පැමිණි කල්හි, සත්කම්යන්ගේ ව්‍යුත්ථප්පත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, භික්ෂුන්ගේ දශිනාපවාරය ඉක්ම දක්නා හැකි වූ දිවැසින් “අහෝ” මෙ හවත් සත්කම්යෝ කාසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, වාන්දුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, මනෝදුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, පාඨෝපවාද කළෝ ය, මිසදිවු ගතුමෝ ය, මිසදිවු විසින් ගත් මිප්පාච්ඡිත ඇතියෝ ය ඔහු කරුණ කස බිඳි යැමෙන් මරණත් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුටුකම හේතුයෙන් ප්‍රාදුර්භූත ගතික වූ, (කම්කරු තමන් වහන් බැවින්) තවතට අවශ්‍ය වැ තමන් වැටෙන නැත වූ තීරයට වන්නා හ (එහෙය) මෙ හවත් සත්කම්යෝ වූ කලී කාසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, වාන්දුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ, මනසුඛ්‍යවිතයෙන් සමන්විත හ සාසිකයට උපවාද නො කළෝ ය, සමදිවු ගතුමෝ ය, සමදිවු විසින් ගත් ධර්මය ඇතියෝ ය, ඔහු කා චුත් මරණත් මතු මො ගති පැයි සෙලෝ වන්නාහ” යි වර්ගයෙන් වැ වූ ද, එ කෙසෙහි පිළිසිදු ගන්නන් වූ ද, උපස් වූ ද, මො පැයැ සටහන් වූ ද, දුග්ගතට පැමිණියන් වූ ද, කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවස්සට සිය සත්කම්යන් දැයි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, භික්ෂුන්ගේ දකුණු දුටු දැවැ පැවැති දිවැසින් උස් පහත්, ටො පැයැති, නොමො පැයැති, දුග්ගතට වත්, දුග්ගතට වත් සත්කම්යන් දැයි කිවු පරිදි ඒ ඒ හවස්සක් කරා එළඹ සිටි සතුන් දැයි

සොය්‍යථාපි අමබද්ධි මජ්ඣෙ සිංඝාවකෙ පසාදෙ, තස්ස වකඛුමා පුරිසො සීතො පසොය්‍ය මනුසො ගෙහං පවිසන්තො'පි නික්ඛමන්තො'පි රජියා විතීසඤ්චරන්තො'පි මජ්ඣෙ සිංඝාවකෙ නිසින්නො'පි නසො ඵවමස්ස ඵතෙ මනුසො ගෙහං පවිසන්ති ඵතෙ නික්ඛමන්ති ඵතෙ රජියා විතීසඤ්චරන්ති, ඵතෙ මජ්ඣෙ සිංඝාවකෙ නිසින්නො'ති

ඵවමෙව ඛො අමබද්ධි ගිකඛු ඵං සමාගිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනඛිතණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපතෙත සත්තානං චුතූපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත වකඛුතා විසුද්ධාන අභික්ඛමාන්තානුසංකත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාසම්මුපතෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොතොතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමර්ණා අපායං දුග්ගතිං විතීපාතං තීරයං උපපන්නා, ඉමෙ වා පත භොතොතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනො-සුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමා-දිට්ඨිකමසමාදානා, තෙ කායස්ස භෙද පරමමර්ණා සුගතීං සංඝං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බෙත වකඛුතා විසුද්ධාන අභික්ඛමාන්තා-නුසංකත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාසම්මුපතෙ සතෙත පජානාති ඉදුමපි'ස්ස භොති විජ්ජාය

78. සො ඵං සමාගිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනඛිතණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ඤාපතෙත ආසවානං ඛයඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති

සො ඉදං දුක්ඛනති යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛනිරෝධො'ති යථාගුතං පජානාති
අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනිපටිපදා'ති යථාගුතං පජානාති
ඉමෙ ආසවා'ති යථාගුතං පජානාති
අයං ආසවසමුදයො'ති යථාගුතං පජානාති
අයං ආසවවිනිරෝධො'ති යථාගුතං පජානාති
අයං ආසවනිරෝධගාමිනි පටිපදා'ති යථාගුතං පජානාති

නසො ඵං ජානන්තො ඵං පස්සන්තො කාමාසවා'පි ට්ඨන්තො, විඤ්ඤාති, භවාසවා'පි ට්ඨන්තො, විමුච්චති, අවිජ්ජාං මා'පි ට්ඨන්තො, විමුච්චති, විමුච්චන්තො පිටුප්පාති ඤ්ඤායො තොති

'ඤ්ඤා ජාති, දුස්සිතං දුස්සෙවරිසා, කතං කරණිකං, නාපරං ඉභ්බන්තාසා පි පජානාති

අම්බට්ටිය, යනිසේ සිවුමංගන්දියෙක මහල් ඇති ගෙයක් වනොත්, යම්ගේ එහි උඩුමහලෙහි සිටි ඇත් ඇති මිනිසෙක් ඒ ගෙට පිවිසෙන්නවුන්ගෙන් නික්මෙනවුන් විසියෙහි ඇත මැන යන එනවුන් සිවුමංගන්දිය මැද සුන්නවුන් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත්, මේ මිනිස්සු විසියෙහි ඇත මැන යෙන්, මොහු සිවුමංගන්දිය මැද උන්නත් වෙත් යැ”යි මෙසේ සිතක් වන්නේ ද,

එසේ ම අඔබට්ටිය, මහණ තෙමේ උක්ත පරිදි සමාහිත සිත පිරිසිදු, කල්හි, දිස්තිලෙ නිකායාලය උපක්ලෙය පහ වූ මැද වූ නිසලබවට පත් කල්හි, සත්ත්වයන් ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා ක්‍රවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි ගේ මිනිසුන් ගේ දැකුම් ඉම ඉක්ම දක්නට සමත්, පිරිසිදු දිවැසින්, “අහෝ මේ සත්ත්ව කායදුශ්චිතයෙන් වාග්දුශ්චිතයෙන් මනෝදුශ්චිතයෙන් සමන්විත ය ආසීර්පවාද කළෝ ය ටිසදිවු හ, මිසදිවු විසින් ගත් මිප්පා වුත ඇතියහ, ඒ මොහු කා බුන් මරණින් මතු, සැපයන් පත වූ, දුෂ්කම්මයෙන් උපන් යැතිස පු, තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන නැත වූ නිරයට වන්නෝ ය එසහන් මේ අත් පින්නත් සත්ත්ව වූ කලී කාය වාක් මනාසුචරිතයෙන් සමන්විත හ, අසීර්පවාද කොසොළෝ ය, සම්මදිවු විසින් ගත් ගිලාදිස ඇත්තෝ ය, ඒ මොහු කාබුන් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහලෝ වන්නෝ යැ”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එ කෙණෙහි පිළිසදගත්තන් වූ ද, පහන් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ ස්වභාව ඇති වූ ද, නොදිනා පැහැස්වහන් ඇති වූ ද, සුගති පහ වූ ද, දුගති පත් වූ ද, කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සතුන් දැකි මෙසේ ගේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන් ගේ දැකුම් ඉම ඉක්ම දක්කා හැකි දිවැසින් උස් පහන්, මනා කොමනා පැහැති, සුයති පත් දුගති පත් සතුන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කර වැටැටැ සිටි සතුන් දැකි අම්බට්ටිය, මේ ද ඔහුගේ විද්‍යාවෙකි

78 ගේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ දිස්තිමත් වූ කෙලෙස් රහිත වූ උපක්ලෙය පහ වූ සිටි මැද වූ කල්හි සිත ස්වභාවය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි එසේ වූ ගේ ‘මේ දුකා’යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් ඉපැත්මට කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ දුක් වැනැත්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මොහු ආසුචියෝ යි ඇති සැටියෙන් දැනගනී මේ ආසුචි ඉපැත්මට කරුණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී, ‘මේ ආසුචි නිරෝධායකියා’ යි ඇති සැටියෙන් දැන ගනී ‘මේ ආසුචි නිරෝධායකියා ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටි ලෙස දැන ගනී මෙසේ දන්නා, මෙසේ දන්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ ඔහු සිත භවාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ ඔහු සිත අවිද්‍යාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ සිත මිදුණු කල්හි, “මා සිත ආසුච කෙරෙත් මිදුණේ යැ” යි ප්‍රකාශවේ කායාසුචය මේ හවෝත්පත්තිය කණික වියා යි, මහබ්බසර වැස නිමැවිණැ යි, සිවුමගින් කල සුඛ සොලොස් වැදූරැම් කිය කොටැ නිමැවිණැ යි, මේ කෙලෙස් වැනැත්ම පිණිස තවත් කල සුඛ දූශෙන් නැතැයි ගේ දැනී

භෙය්‍යථාපි අමබන්ධි පබ්බතසංඛිතප උදකරතදො අවේණි, විප්පසනනා අනාවිලො, තථ චක්ඛමිං පුරිසො තිරෙ ඝිණං පසොය්‍ය භිප්පසමුක්ඛමි සකකරකථලමි මච්ඡගුලබ්බෙ වරනතමි තිට්ඨනතමි තස්ස එවමස්ස අයං ඛො උදකරතදො අවේණි විප්පසනනා අනාවිලො තත්ත්වමි භිප්පසමුක්ඛාපි සකකරකථලාපි මච්ඡගුලබ්බාපි වරනතිපි තිට්ඨනතිපි එවමෙව ඛො අමබන්ධි භික්ඛු සමාභිනෙ විනතන පරිසුද්ධෙ පරියොදානෙ අනඛිනණ ව්‍යතුවසාභිලොසෙ මුද්දකුප්පා කමමතිසෙ ඝිණං අනෙකුප්පසනන අයවානං බයඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනතාමෙති

භො 'ඉදං දුක්ඛන්ති' යථාභූතං පජානාති 'අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති

'අයං දුක්ඛතිරොධො'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං දුක්ඛතිරොධාමිති පටිපදු'ති යථාභූතං පජානාති

'ඉම ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං ආසාවසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති

'අයං ආසවතිරොධො'ති යථාභූතං පජානාති 'අයං ආසවතිරොධාමිති-පටිපදු'ති යථාභූතං පජානාති

තස්ස එවං ජාතතො එවං පසාතො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චති, කවාසවාපි විතතං විමුච්චති, අවිජ්ජා වාපි විතතං විමුච්චති චිත්තතස්මිං විමුත්තමිති ඤ්ඤාණං භොති

'භිණො ජාති, වුසිතං මුග්ගවරියං, කතං කරණිකං, නාපරං ඉභ්බතායා'ති පජානාති අයං ඛො යං අමබන්ධි ටිප්පා.

79 අයං වුච්චති අමබන්ධි භික්ඛු විජ්ජාසම්පන්නා ඉතිපි, වරණ සම්පන්නා ඉතිපි, විජ්ජාවරණසම්පන්නා ඉතිපි ඉමාං ච අමබන්ධි විජ්ජාසම්පදාය වරණසම්පදාය ච අඤ්ඤා විජ්ජාසම්පදා ච වරණසම්පදා ච උත්තරිකරා වා නිජජි

80. ඉමාං ඛො අමබන්ධි අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය චක්ඛාරි අපායමුඛාති භවන්ති කතමාති චක්ඛාරි ? ඉධ අමබන්ධි එකපච්චා සමයො වා මුග්ගමණො වා ඉමඤ්ඤව ආනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානො බාරිවිවඛමාදාය අරඤ්ඤායනං අරොධානාති පච්චන්තාප්පභොජනො භවිස්සාමිති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාවරණසම්පන්නාස්සෙව පරිවාරකා සම්පජ්ජති ඉමාං ඛො අමබන්ධි අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං පඨමං අපායමුඛං භවති

81 පුන ච පරං අමබන්ධි ඉධෙකච්චො සමයො වා මුග්ගමරා ටි ඉට්ඨඤ්ඤව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානො පච්චන්තාප්පභොජනාය ආර්ථනම්භුණ්මානො කුද්දලපිටකං ආදාය අරඤ්ඤායනං මරෙඤ්ඤායනාති කප්පමුලප්පභොජනො භවිස්සාමිති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාවරණසම්පන්නාස්සෙව පරිවාරකා සම්පජ්ජති ඉමාං ඛො අමබන්ධි අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං දුතියං අපායමුඛං භවති

82 පුත ව පරං අමබ්බං ඉබ්බෙව්වා ඉබ්බෙව්වා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉමිසෙව්ව අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානො පවත්නා-ථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානො කඤ්චුලථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභි-සම්භුණමානො ගාමිසාමනනා වා නිගමිසාමනනං වා අග්ගාභාරං කරිනිං අග්ගිං පරිවරකෙනා අච්ඡන්ති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පන්නසොච පරිවාරකො සමපජ්ජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං තතීයං අපායමුඛං භවති

83 පුත ව පරං අමබ්බං ඉබ්බෙව්වා සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා ඉමිසෙව්ව අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානො පවත්නාථල-තොජ්ජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානො කඤ්චුලථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභි-සම්භුණමානො අග්ගිපරිවරකඤ්ච අනභිසම්භුණමානො වාතුමුඛාපථෙ වතුචාරං අගාරං කරිනිං අච්ඡන්ති යො ඉමාං වතුති දීඝාති ආගමිණාති සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා තමහං යථාසත්තී යථාබලං පටිපුජෙණාමිති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පන්නසොච පරිවාරකො සමපජ්ජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං වතුජං අපායමුඛං භවති

ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉමාං වත්තාරි අපායමුඛාති භවති

84 තං කිමිසෙව්ව අමබ්බං? අපි නු ජිං ඉමාං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං සද්දිසාසි සාවරියකො? ති

“නො හිදං හො ගොතමි කො වානං හො ගොතමි සාවරියකො / තා ව අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං? ආරකා’හං හො ගොතමි අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං සාවරියකො” ති

“තං කිමිසෙව්ව අමබ්බං? අපි නු ජිං ඉමිසෙව්ව අනුත්තරං විජ්ජා-චරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානො බාලවිට්ඨමාදං අරඤ්ඤවනමිසෙව්වනාහි සාවරියකො පවත්නාථලතොජ්ජනා හවිසාමිති?”

“නො හිදං හො ගොතමි”

“තං කිමිසෙව්ව අමබ්බං? අපි නු ජිං ඉමිසෙව්ව අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානො පවත්නාථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභි-සම්භුණමානො කඤ්චුලථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානො ගාමිසාමනනං වා නිගමිසාමනනං වා අග්ගාභාරං කරිනිං අග්ගිං පරිවරකෙනා අච්ඡන්ති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පන්නසොච පරිවාරකො සමපජ්ජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං වතුජං අපායමුඛං භවති

“නො හිදං හො ගොතමි”

“තං කිමිසෙව්ව අමබ්බං? අපි නු ජිං ඉමිසෙව්ව අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානො පවත්නාථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභි-සම්භුණමානො කඤ්චුලථලතොජ්ජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානො ගාමිසාමනනං වා නිගමිසාමනනං වා අග්ගාභාරං කරිනිං අග්ගිං පරිවරකෙනා අච්ඡන්ති සො අඤ්ඤදදන්ති විජ්ජාචරණසම්පන්නසොච පරිවාරකො සමපජ්ජන්ති ඉමාං බො අමබ්බං අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං ඉදං වතුජං අපායමුඛං භවති

“නො හිදං හො ගොතමි”

82. තව ද අභිබවයි, මෙහි කිසි යම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත්තියට ද නො පැමිණෙන්නුයේ, පවත්නාප්‍රභාජනයට ද නො පැමිණෙන්නුයේ, අල මුල් පල බොජුන් කොට ඇති බවට ද නො පැමිණෙන්නුයේ, ගමක් සම්පතේ හෝ නියම-ගමක් සම්පතේ හෝ යිනි පුදනා ගෙයක් කොට, ගිනි පුදමින් හිඳි හේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යාවරණ දෙකින් යුක්තයක්වුනේ සේවකයෙක් ම වේ. අභිබවයි, මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත්තියෙන් තෙවෙනි විනාශමුඛය වේ.

83. තව ද අභිබවයි, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නුයේ, පවත්නාප්‍රභාජ බවටත් නො පැමිණෙන්නුයේ, අල මුල් පල බොජුන් කොට ඇති බවටත් නොපැමිණෙන්නුයේ, ගිනි පිදීමට ද නොබස්නේ, 'යම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ මේ සිටු දිසායෙන් එන්නේ ද, ඔහු මම හැකි සේ පිළිවන් සේ පුදන්නෙමි'යි සිටුමංගන්දියෙකු දෙර සතරක් ඇති (සිටුදිගට දෙර ඇති) දන්තලක් කොට හිඳි හේ ඒකාන්තයෙන් විද්‍යාවරණ දෙකින් යුක්තයක්වුනේ සේවකයෙක් ම වේ අමබවයි, මේ විද්‍යාවරණසම්පත්තියෙන් සතරවන විනාශමුඛය වේ

අභිබවයි, මොහු මේ විද්‍යාවරණසම්පත්තියෙන් සතර විනාශමුඛයෝ වෙත්.

84. ඒ කීම යි සිතයි ද අභිබවයි, මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතෙහි තෝ සිය ඇදුරා සහිත වෑ දක්නා ලැබෙයි (පෙනෙයි) ද ?

"හටද්දගොතමිසිති, මෙය නො වේ ම ය හටද්ද ගොතමිසිති, ඇදුරා සහිත මම කවරෙකිම වෙමි ද ? නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පත් කවරේ ද ? හටද්ද ගොතමියාණනි, ඇදුරා සහිත මම විද්‍යාවරණ සම්පත කෙරෙත් දුරින් ම සිටියෙමි වෙමි"යි (අභිබවයි ය කී ය)

[භාග්‍යවත්තු] "අභිබවයි, එය කීම යි සිතයි ද ? තෝ මේ විද්‍යාවරණ සම්පතට නො පැමිණෙන්නේ වනුයෙහි, තවුත්පිරිකර - කද ගෙන, පවත්නාප්‍රභාජ වන්නෙමි'යි සිය ඇදුරා සහිත වෑ වන පෙදෙසකට බට තැනැත්තෙහි වත් වෙයි ද ?"

[අභිබවයි] "මෙය නො වේ ම ය, හටද්දගොතමියාණනි"

[භාග්‍යවත්තු] "අමබවයි, එය කීම යි සිතයි ද ? ඇදුරා සහිත තෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නුයෙහි, පවත්නාප්‍රභාජ බවට ද නො පැමිණෙන්නෙහි, 'අල මුල් පල බොජුන් කොටැත්තෙමි වන්නෙමි' යි උදුල්ලකුත් පාසකුත් ගෙන වන පෙදෙසකට බඩුගෙහි හෝ වෙහි ද ?"

[අභිබවයි] "හටද්ද ගොතමිසිති, මෙත් නො වේ ම ය."

[භාග්‍යවත්තු] "අමබවයි, ඒ කීම යි සිතයි ද ? ඇදුරා සහිත තෝ මේ නිරුත්තර විද්‍යාවරණ සම්පතටත් නො පැමිණෙන්නුයෙහි, පවත්නාප්‍රභාජ බවට ද නො පැමිණෙන්නුයෙහි, අල මුල් පල බොජුන් කොටැත්ත බවට ද නො පැමිණෙන්නුයෙහි, ගමක් අපල හෝ නියමගමක් අපල හෝ ගිනි පුදනා ගෙයක් කොට ගිනි පුදමින් හෝ ඉදිකෙයි ද ?"

[අභිබවයි] "හටද්දගොතමිසිති, මෙත් නො වේ ම ය"

“හං කිම්ඥෙසුඤ්ඤි අමුඛවස්සි අපි භුංචා ඉමිදෙව් අනුත්තරං විජ්ජාචරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්ණමාපනා පවත්නාථලකොපනනාඤ්චි අනභිසම්භුණ්ණමාපනා කඤ්චුලථලභොපනනාඤ්චි අනභිසම්භුණ්ණමාපනා ලංගිපරිවරියඤ්චි අනභිසම්භුණ්ණමාපනා වාතුමමහාපදො වතුඤ්චාරා අභාරං කාරිත්වා අවස්සි සාවරියකො, සො ඉමොති චතුසි දිසාගි ආගමිසාසාති සප්පෙණා වා බ්‍රාහ්මණො වා නං මයං සථාසතීති සථාබලා පටිපුජෙස්සාමාහි”

“නො හිදං පහා ගොතමි”

85. ඉති ඛො අමුඛවස්ස ඉමාය වෙච චංචා අනුත්තරාය විජ්ජාචරණසම්පදං පටිගීතො සාවරියකො සෙ විමෙ අනුත්තරාය විජ්ජාචරණසම්පදං චත්තාරි අපාගමුඛාති භවිත්ති, නත්තා ව චංචා පටිගීතො සාවරියකො, භාසිත්තා ඛො පන හෙ එයං අමුඛවස්ස ආවරියෙන බ්‍රාහ්මණෙන පොකරසාදිත්තා වාචා “හෙ ව බ්‍රහ්මකා සමණකා ඉබ්බා කණ්ණා බඤ්චුපාදපච්චා, කා ව තෙවිජ්ජානා බ්‍රාහ්මණානං සාකච්ඡා” තී, අත්තානා ආපාසිකොපි අපරිපුරයමාපනො පසං අමුඛවස්සි සාව අපරධාඤ්චි තෙ ඉදං ආවරියස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පොකරසාදියං

86 බ්‍රාහ්මණො ඛො පන අමුඛවස්ස පොකරසාදි රසෙසුඤ්ඤ පසෙතදියං කොසලස්ස දන්තීකං භුඤ්ජති නස්ස රුජා පසෙනදි කොසලො සම්මුඛිභාවමිති න දදති යදපි තෙන මනෙත්ති තිත්තරාදියෙන මනෙත්ති යස්ස ඛො පන අමුඛවස්සි බමමිකං පසතං භික්ඛං පතිගණෙය්‍යස්ස, කථං පස්ස රුජා පසෙනදි කොසලො සම්මුඛිභාවමිති න දදෙය්‍ය? පස්ස අමුඛවස්සි සාව අපරධාඤ්චි තෙ ඉදං ආවරියස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පොකරසාදියං

හං කිම්ඥෙසුඤ්ඤි අමුඛවස්සි? රුජා පසෙනදි කොසලො හන්ඨිවාස වා තිසිත්තො අස්සපිපට්ඨි වා තිසිත්තො රජුපත්ථෙර වා ඕසනා උග්ගෙහි වා රුජෙසුඤ්ඤි වා කිංඤ්චිදෙව මනනණං මනෙත්තස්ස, සො නමිහා පදෙය්‍ය අපහකමම එකමනනා තිපට්ඨස්ස අප ආගච්ඡස්ස සුද්දො වා සුද්දෙය්‍ය වා, සො තස්මිං පදෙසෙ සිත්තො තෙදෙව මනනණං මනෙත්තස්ස එවිච්ඡි රුජා පසෙනදි කොසලො ආහ එවමිති රුජා පසෙනදි කොසලො ආහාති අපි භුංචා සො රුජගණ්ණා වා හණ්ඨි රුජමනනා වා මනෙත්ති, එත්තාවිත්තා සො අස්ස රුජා වා රුජමහාපනනා වාහි”

“නො හිදං හො ගොතමි”

87 එවමෙව ඛො චංචා අමුඛවස්ස, සෙ හෙ අපෙසුං චුංචිත්තානා පුබ්බස්සා ඉසෙයා මනනානං කාන්තාදො මනනානං සවත්තාදො, සෙසුදො එතරගි චුංචිත්තා පොරාණං මනනදං හිතං පටිත්තං සුඤ්චිත්තං තදනුසාසනති තදනුසාසනති භාගිහවිමුහස්සති වාටිතච්චුචාපට්ඨාති, සෙසුදොදං අවිට්ඨො වාචෙය්‍යා වාචෙය්‍යො පටිත්තාදිත්තා සවත්තාදො අභිගිරසො භාරදාට්ඨා වාචෙය්‍යො සවත්තාදො, හත්තං පටිත්තං පටිත්තං සාවරියකොති කාට්ඨා චංචා සවස්සාසි අපි වාටිත්තානං වා පටිත්තොති තෙතං චංචා පිජති

[නාගාවන්ත] “අම්බධිය, එය කීමැයි සිතන ද? මේ නිරුක්තර පිදුමරණසම්පතටත් නො පැමිණෙන්නෙහි, පවත්නාපලභාජිත් නො වන්නෙහි, අල මුල් පල බොජුන් කොටැති බවට ද නොපැමිණෙන්නෙහි, ගිනි පිදීම ද නොකරන්නෙහි, සිවුමොහන්දියෙකු දෙර සතරක් ඇති දන්තලක් කොට මේ සිවු දෙසින් එක තාක් මහණබමුණක් හැකි පරිදි පිළිවත් පරිදි පුදන්නෙමි සි තොත් ඇදුරා සහිත වැ ඉදිනෙහි ද?”

[අම්බධිය] “හවද් ගෞතමසිනි, මෙය නැත්තේ ම ය”

85 [නාගාවන්ත] “අම්බධිය, ඇදුරා සහිත තෝ මේ නිරුක්තර පිදුමරණසම්පතින් පරිහුණෙහි ය, මේ නිරුක්තර පිදුමරණසම්පතට විනාශමුඛ වූ යම් තපශවිහි කෙතෙක් වෙන් නම් එසිනුත් පිරිහුණෙහි ය එහෙත් අම්බධිය, තමන් ඇදුරා වූ පොකකරසාදි බමුණා විසින් තමා පිදුමරණසම්පතට විනාශමුඛ වූ දතම් පමණකුත් නොපුරන්නකු වැ ගිද, “බමුණෙකුට මෙහෙකරා වූ, කළු වූ, බමුණුගේ පසින් උපන්, ගර්භින මුමු මහණකු කවුරු ද?” එවැන්නන් හා ග්‍රෙව්දුක බමුණන්ගේ කවර සාකච්ඡා ද?” සි මේ වචනය කියන ලද්දේ ම ය බලව, අම්බධිය, තමන් ආවාසී වූ පොකකරසාදි බමුණු විසින් කොතරම් මහත් වරදක් කරන ලද්දේ ද?”

86 අම්බධිය, පොකකරසාදි බමුණු තෙමේ වූ කලි පස්තදි කොසොල් රජු විසින් දුන් ද බුත්ති විදි කොසොල් රජ මුහුට මුහුන පැම ද නො කෙරෙයි යම් විපටක මුහු හා සාකච්ඡා කෙරේ නම් තබාගැනෙතින් මුට්ඨා වි ගිද කරා කෙරෙයි අම්බධිය, යමකු විසින් තමහට එළවූ දහැම බොජුන් (පොකකරසාදි තෙමේ) පිළිගන්නේ නම්, ඒ පස්තදි කොසොල් රජ මුහුට තමා මුහුන පැම පවා කෙසේ නම් නො කරන්නේ ද? අම්බධිය, බලව, මේ තමන් ඇදුරා වූ පොකකරසාදි බමුණා විසින් කොතරම් මහත් වරදක් කරන ලද ද?”

අම්බධිය, එය කීමැයි සිතන්නෙහි ද? මෙහි පස්තදි කොසොල් රජ තෙමේ ඇතු ගෙල මතුගෙහි තෝ හුන්නේ, අසු පිටා හෝ හුන්නේ, රිය තුළ ඇතිරිය මතැ හෝ සිටියේ, උසස් ඇමැතියන් හෝ අභිෂෙක නොලත් රජදරුවන් හෝ සමග කිසි යම් මනාකුණක් කරන්නේ නම්, හේ ඒ රජු සිටි තැනින් ඉවත් වැ එක් පසෙක සිටින්නේ ය එකල්හි ගුදයෙන් හෝ ගුදයකුගේ දෘසයෙන් හෝ එන්නේ නම්, හේ ඒ පෙදෙසෙහි සිටියේ, ‘පස්තදි කොසොල් රජ මෙසේත් කියේ ය, පස්තදි කොසොල් රජ මෙසේත් කියේ යැ’ සි ඒ මනාකුණ ම කියන්නේ නම්, හේ රාජවචනය කියන්නේ ද? රාජමනාකුණ කරන්නේ ද? මෙතෙකින් හේ රජ හෝ රජමහඇමැතියෙක් හෝ වන්නේ ද?”

[අම්බධිය] “හවද් ගෞතමසිනි, මෙය නො වේ ම ය”

87 [නාගාවන්ත] “අමබන්ධිය, එපරිද්දෙන් ම වෙදකතී වූ වෙද පැමැත්වූ, බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සුවපුරුෂ වූ අටක (ආත්‍රය), වාමක, වාමදෙව, වෙසාමිතන (විච්චිත්‍ර), යමතග්ගි (ජමදග්ගි), අංගිරස, භාරද්‍රාජ, වාසෙධි (වාසිඨි), කසප (කාශප), හගු (හාගු) යන යම් සෑපි කෙනෙක් වූහ ද, යම් ගෙනකුත් විසින් ගහන ලද (සංඝරාශ්‍යා කරන ලද), කීඨවන ලද, රැස් කොට තබන ලද මේ මනාකුණ (වෙදග්ගි) මේ කල බමුණෝ ඔවුන් අනුචා ගයන් ද, කියැවූ දහ අනුචා කියවත් ද ‘ඇදුරාණන් සහිත වීම ඒ වෙද හදරම්’ යන වෙදවෙසෙකින් තෝ සෑපිවරයෙක් හෝ සෑපි බවට පිළිපත්තෙක් හෝ වන්නෙහි ය යන වෙ කාරණය පිදුමරණ නො වේ

88 උච්චිකාය, ඒ කිමි යි සිතති ද? ඒ සෑමින් ගැහ කියන වාදා වූ මහලු වූ තමන් ආවායී ප්‍රාචීන වූ බුදුන්ගේ වචනය තා විසින් කෙසේ අසා ලද ද? වෙද කරනා වූ, වෙද පැවැත්වූ, බමුණන්ගේ පුරුෂ වූ, අවටක වාසනා වාමදෙව වෙසාගෙන යමනගේ අධිරාජ්‍ය භාරදායී වාසනා කෙසේ හඟ යන ගම් සෑම කෙනෙකුත් විසින් ගෙන ලද, රජ කොට තබන ලද, මේ පොත්පද දැන් සිටිනා බුදුන්ගේ ඔවුන් අනුවා ගෙන නම්, ඔවුන් අනුවා කියන්නන්, ඔවුන් කී වචන අනුවා කියන්නම්, කියා වූ වචන අනුවා කියන්නන් නම්, මේ කල්හි වූ ඇදුර සහිත තා සේ ඒ සෑමවරක් මොනොවට නා ගන්නෝ වා, මොනොවට දුරු වලෙවුන් ගල්වා ගන්නෝ වා, දන්දම් කඩා කැපු කෙසේ රවුපු ඇත්තෝ වා, පැලෑඳ ගත් මේණිකොඩොල් අවරණ ඇත්තෝ වා, පුදු වසනු හදින්නෝ වා පස් කඩ පුවෙන් ඇලි ගෙදි එහි ඉරුරන් මෙකෙසේවන්නෝ වූහ ද?

[අම්බවිසු] “භවද්ගොතමසිති, මෙය නොවුසෙකි”

89. [නාගාවත්ත] “දන් ඇදුරා සහිත තා කරන්නා සේ, ඒ සෑමහු අවුරා ඉවත් කළ කළ සහල් ඇති, බොහෝ සුර ඇති, බොහෝ වාස්තන ඇති, මහදුළු ඇති, පිරිසිදු කැල් බත් වලදන්නෝ වූහ ද?”

[උච්චිකා] “භවද්ගොතමසිති, මෙය නො වී ය.”

[නාගාවත්ත] “දන් ඇදුරා සහිත තා කරන පරිදි ඔහු වෙළුම් පටින් බැඳ සිටිත් කළ ඉත ඇති ස්ත්‍රීන් ලවා මෙසෙ කරවා ගන්නෝ වූහ ද?”

[අම්බවිසු] “මේ නො වී ය භවද්ගොතමසිති”

[නාගාවත්ත] “දන් ඇදුරා සහිත තා කරන්නා සේ මුහු සැරැහූ වලග ඇති වෙළෙඹුන් යෙදූ රියවලින්, දික් කැවිලි ලිවලින් එය අදනා සත්තට අතින්නාහු, ඔබ මොබ ගියෝ ද?”

[අම්බවිසු] “භවද්ගොතමසිති, මෙය නො වී ය”

[නාගාවත්ත] “දන් ඇදුරා සහිත තා කරන සේ, ඒ සෑමහු කැණු අගල් ඇති, තැබූ කණයම් ඇති, උපකාරකාවත්තෙන් යුත් නුවරවලා දික් කඩු ගත් පුරුෂයන් ලවා රකවල් කැරවූහ ද?”

[අම්බවිසු] “මේය නො වී ය, භවද්ගොතමසිති”

[නාගාවත්ත] “අම්බවිසු, මෙසේ ඇදුරා සහිත තෝ සෑමගෙකුත් නො ම වෙති ය සෑම වර සඳහා පිළිපත්තොකුත් නො ම වෙති ය අම්බවිසු, යම්කුට මො කෙරෙහි සැකයක් විමසියෙක් වේ නම්, හේ ප්‍රණයෙන් මො පිරාරා වා මේ ඔහුගේ ප්‍රණන විකැදීමෙන් ඔහු සැක දුරු ලත්තෙකි”

90 ඉක්කින්නෙන් හාගාවතුන් වහන්සේ වෙතෙරින් නික්මා, සක්මන් මුටුව නැග සේක අම්බවිසු මොණවක ද වෙතෙරින් නික්මා සක්මන් මුටුව නැගේ ය ඉන් පසු අම්බවිසු මොණවක තෙමේ සක්මන් කරන හාගාවතුන් වහන්සේ අනුවා සක්මන් කරනුයේ, හාගාවතුන් වහන්සේ ගේ කයෙහි දෙයින් මහපුරිස්ලකුණු යෙහි ය අම්බවිසු මොණවක තෙමේ හාගාවතුන් වහන්සේගේ කයෙහි වෙතෙරින් දෙකක් කැර දෙයින් මහපුරිස්ලකුණු දිව ය හේ කොයාවහිත අංගාරාගයෙහි ද පුළුල් දිව ඇතිබවයි ද යන මො පුරුෂලක්ෂණ දෙකෙහි සැක කෙරෙහි වසින් සනිටුහනකට නො බසි ‘මේ තෙපම පිරිසුන් මහපුරිස්ලකුණු ඇත්තෙකැ’යි පැහැදීමට නො පැමිණේ

91 අථ ඛො භගවතො එතදුප්පාසි පසානි ඛො මෙ අයං අථවෙය්ඨා මාණවො ආභතියංසමගාපුරිසලකඩකොති යෙභුසොගන ධර්මයා ඥො දවසු මගාපුරිසලකඩකොසු කඩිති විචිතිවත්ති නාසිමුච්චති න සමපය්දති කොසොතිතෙ ච වජ්ඣගුණෙ පසුගර්ථවතාය වාහි

අථ ඛො භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභිසංඛාරං අභිසංඛාරං යථා අදදස අමබට්ඨා මාණපවා භගවතො කොසොතිතං වජ්ඣගුණා. අථ ඛො භගවා ජිව්ඤා නිත්තාමෙසා උපො'පි කණණසොකාති අනුමිසි පරිමිසි උපො'පි නාසිකාසොතාති අනුමිසි පරිමිසි කෙවලමිසි නලාච්චිකොලං ජිව්ඤාය ඡාදෙසි.

අථ ඛො අමබට්ඨස්ස මාණවස්ස එතදුප්පාසි සමන්තාගතො ඛො සමණො ගොතමො ආභතියංසමගාපුරිසලකඩකොති පරිපුරෙණ්ණිති නො අපරිපුරෙණ්ණිති භගවන්තං එතදවෙච්ච “හන්ද ව'දාති මිඨං හො ගොතම ගච්ඡාමි, ඛත්තිව්චා මයං ඛුක්ඛරණ්ණා”ති

“ගස්සාදාති චා අමබට්ඨ කාලං ඥාදාසීති”

අථ ඛො අමබට්ඨා මාණවො චලවාරථමාරූඨස්ස පක්කාමි,

92 තෙන ඛො පන සමපයන බ්‍රාහ්මණො පොකබරසාදී උක්කබ්බාය නික්ඛම්චා මහතා බ්‍රාහ්මණගණෙන සද්ධිං සකො ආරුමෙ භිදිසොගා සොති අමබට්ඨං ගෙව මාණවං පතීමානෙතො අථ ඛො අමබට්ඨා මාණවො ගෙන සකො ආරුමො තෙන පායාසි යාවතිකා ගාතස්ස භූමි යානෙන ගන්චා යානා පච්චාරොගිච්චා පනතිකො'ව තෙන බ්‍රාහ්මණො පොකබරසාදී තෙහුපසඛික්ඛි, උපදාසිකම්චා බ්‍රාහ්මණො පොකබරසාදී අභිවාදෙච්චා එක්ඛන්තං තිසීදි

93 එක්ඛන්තං තිසීන්තං ඛො අමබට්ඨං මාණවං බ්‍රාහ්මණො පොකබරසාදී එතදවෙච්ච කච්චි නාත අමබට්ඨ අදදස නං ගවන්තං ගොතමන්ති ?

“අදදසාම ඛො මයං හො නං හටන්තං ගොතමන්ති”

“කච්චි නාත අමබට්ඨ නං හටන්තං ගොතමං නථා සන්තො සය්ච සද්දො අබ්බුග්ගන්තො හො අදදදා” කච්චි පන හො සො ගවං ගොකට්ඨො නාදිසො ගො අඤ්ඤාදිසො”ති

“නථා සන්තො සෙව හො නං හටන්තං ගොතමං සද්දො අබ්බුග්ගන්තො අඤ්ඤාදා නාදිසො'ව හො සො හවං ගොතමො හො අද්දාදිසො සමන්තාගතො ව හො සො හවං ගොතමො ආභතියංසමගාපුරිසලකඩකොති පරිපුරෙණ්ණිති නො අපරිපුරෙණ්ණිති”ති.

91 එ කල්හි “නම් අම්බවට්ඨ මාණවක තෙමේ මා සිරුරෙහි බෙහෙවින් දෙකක් හැර දෙවිස් මහපුරිස් ලකුණු දැකී ම ය කොඹාවගින අංගජාතාන් පුළුල් දිවන් යන මහපුරිස් ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, සනිටුහනට නො බසී නො පැහැදෙයි (එ බැවින් මොහුට ඒ මහපුරිස් ලකුණු දෙක පොත්වී නම් ගෙහෙකැ) යි සාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත වී ය

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන්ගේ කොඹාවගින අංගජාතය යම්සේ අම්බවට්ඨ මාණවකයා දන්නේ ද, එසේ වූ සෑහියාහි-සංසාරයක් කළ සේක එයින් පසු දිව නිකුත් කොට දෙ කන් සිදුරු සපය කළ සේක දෙනාස්සු වැඩිපිටින් දෙක සියලු නලල් මඬල දිවෙන් වැසු සේක.

එවිට ‘ඉමණ ගෞතම තෙමේ නොඅඩු පිරිසුන් දෙකිස් මහපුරිස් ලකුණින් සමන්විත යැ’ යි අම්බවට්ඨ මාණවකයාට මේ සිත වී ය.

ඉක්බිති සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “භවද්ද ගෞතමසිති, දන් අපි ගමන අපි බොහෝ භාග්‍ය ඇත්තමෝ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තමෝ වුවහ” යි කී ය

“අම්බවට්ඨ, ගම් ගමනකට තෝ කාලය සිතති නම්, ඒ ගමන කරන්නැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

ඉක්බිති අම්බවට්ඨ මාණවක තෙමේ වෙළෙඳුන් ගෙදු රිසෙක නැග නික්මුණේ ය

92 එ සමයෙහි වූ කලී පොකඩරසාදී බමුණු තෙමේ උක්කවට්ඨා නුවරින් නික්මැ, අම්බවට්ඨ මාණවකයා (ගේ ර්ම) බලා පොරොන්දු වනුයේ, මහත් බමුණුමුවක් හා සිය අරමෙහි හුන්නේ වෙයි එ කල්හි අම්බවට්ඨ මාණවක තෙමේ සිය අරම කරා එළැඹියේ ය රියෙන් යැ හැකි තාක් රිසෙන් ගොස් එයින් බැස, පා ගමන් ඇත්තේ ම පොකඩරසාදී බමුණා වෙත එළැඹියේ ය එළැඹ බහු වැද පසෙක හිඳ ගත්තේ ය

93 පසෙක හුන් අම්බවට්ඨ මාණවකයාගෙන් පොකඩරසාදී බමුණු තෙමේ “කීමෙක් ද ? දරුව අම්බවට්ඨය, ඒ භවද්දගෞතමයන් දුටු ද ? ” යි විචාලේ ය

“භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතමයන් අපි දුටුමහ” යි අම්බවට්ඨ කී ය

[පොකඩරසාදී] “කීමෙක් ද ? දරුව අම්බවට්ඨය, ඒ භවත් ගෞතම-යන්ගේ එසේ ඇත්තාවූ ම ගුණ පිළිබඳ වූ කීර්තනියෙකුයෙක් නැඟුණේ ද ? අන් පරිද්දකින් නො වේ ද ? ” (නැති ගුණ පිළිබඳ හසබක් නො නැඟුණේ ද ?) හවත, ඒ භවද්දගෞතම තෙමේ එබඳුම ද ? අන් සැටි නො වේ ද ?”

[අම්බවට්ඨ] “භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතමයන්ගේ එසේ ඇත්තාවූ ම ගුණ පිළිබඳ වූ කීර්තනියෙකුයෙක් නැඟුණේ අන් පරිදි වූ (නැති ගුණ පිළිබඳ වූ කේෂ)යෙක් නො වේ භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතම තෙමේ එබඳු ම ය අන් සැටි නො වේ භවතාණනි, ඒ භවද්දගෞතම තෙමේ අඩු තොවූ පිරිසුන් දෙවිස් මහපුරිස්ලකුණින් යුතු වේ.”

“අහු පන තෙ තාත අමබව්‍ය සමණෙන ගොතමෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

“අහු බො යෙව යො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධිං කෙ ච්ඡෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

“යථාකථං පන තෙ තාත අමබව්‍ය අහු සමණෙන ගොතමෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො?”ති.

අථ බො අමබව්‍යො මාණවො යාවතකො අහොසි භගවතා සද්ධිං කථාසල්ලාපො තං සබ්බං බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාදිස්ස ආරොවෙසි

94. එවං චූෂතත බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදී අමබව්‍යො මාණවො එතදවොච “අහො වත රෙ, අමහාකං පණ්ණිතක! අහො වත රෙ අමහාකං බහුසුත්තක! අහො වත රෙ, අමහාකං තෙච්ඡ්ඤ! එවරුපෙන කීර සො පුරිසො අත්ථවරකෙන කායස්ස හෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං කිරිතං උපපජ්ජෙය්‍ය යදෙව බො ත්වං අමබව්‍ය තං භවන්තං ගොතමං එවං අසත්ථ ආසත්ථ අවචාසි අථ බො භවං ගොතමො අමෙඛ’පි එවං උපතෙය්‍ය උපතෙය්‍ය අවච අහො වත රෙ, අමහාකං පණ්ණිතක! අහො වත රෙ, අමහාකං බහුසුත්තක! අහො වත රෙ, අමහාකං තෙච්ඡ්ඤ! එවරුපෙන කීර යො පුරිසො අත්ථවරකෙන කායස්ස හෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං කිරිතං උපපජ්ජෙය්‍ය”ති කුපිතො අනත්තමනො අමබව්‍යො මාණවො පදසා ගෙව පවතෙතසි. ඉච්ඡති ච තාවදෙව භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුං.

95 අථ බො තෙ බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පොකඛරසාදිං එතදවොචු අනිච්ඡාලො බො හො අත්ථ සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුං සෙවදති භවං පොකඛරසාදි සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සති”ති.

අථ බො බ්‍රාහ්මණො සකෙ නිවෙසගො පණ්ණිතා බාදනිතං ගොජනිතං පරිඨාදපෙත්වා යාතෙසු ආරොපෙත්වා උක්කාසු බාජිගමානාසු උක්කව්‍යාස නිත්‍යාසි. තෙත ඉච්ඡානඞ්කලවනං රොති තෙන පායාසි යාවත්තා යානස්ස භුමි යාතෙත ගන්තා යානා පච්චොරොගිත්වා පතතිකො’ව යෙන භගවා තෙහුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සමමොදනිතං කථං සාරුඤ්ඤං විනිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසිහොතා බො බ්‍ර.සු.සු.ණං පොකඛරසාදී භගවන්තං එතදවොච “ආගමානුබ්බිධං යො ගොතං දිට්ඨං අනෙතවාසී අමබව්‍යො මාණවො”ති.

[පොකරසාදී] “දරුව, අම්බට්ටය, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හා තමන් කිසියම් කතාබහෙක් වී ද?”

[අම්බට්ට] “භවතාණනි, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හා මගේ කිසි යම් කතාබහෙක් වී ය.”

[පොකරසාදී] “අම්බට්ටය, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හා තමන් ඒ සිල්ල සමාසංලාපය කෙරෙහි වූ එකෙක් ද?”

ඉක්බිති අම්බට්ට මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා යම් පමණ තමාගේ කපාසංලාපයෙක් වී ද ඒ සිල්ල පොකරසාදී බමුණාට සැල කෙරෙහි ය

94. එසේ සැල සල කල්හි, පොකරසාදී තෙමේ අම්බට්ට මාණවකයා අමතා, “යහනා, කොල, අප ඊනියා පණ්ණිතය! යහනා, කොල, අප ඊනියා මහ උගත! යහනා, කොල, අප ඊනියා ත්‍රිවිද්‍ය දනුව! එම්බල, මෙබඳු තා වැනි ඊනියා වැඩ සලසන්නකු කරණ කොට ගෙන (තා වැන්නකු ඇති කල්හි ඇසුරු කරන) මිනිසා කෘතූන් මරණින් මතු සැප නැති දුගීති වූ තමාට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ නිරයට පැමිණෙන්නේ ම ය යම් හෙයකින් ම, අම්බට්ටය, තෝ මෙසේ ඒ භවද්දී ගෞතමයනට ගට ගටා කියෙහි ද, එ කෙසින් ම භවද්දී ගෞතමයෝ මෙසේ අපටත් සැහෙවුණු ද මතු කොට ඉදාදි බව තහා නහා මෙසේ කීක යහනා, කොල, අප ඊනියා පණ්ණිතය! යහනා, කොල, අප ඊනියා මහ උගත! යහනා, කොල, අප තෙවිදු දනුව! භවත්ති, මෙ වැනි වැඩ සලසන්නකු කරණ කොට ගෙන මිනිසා කෘතූන් මරණින් මතු සැප නැති, දුගීති වූ, විනිපාතයක් වූ නිරයට පැමිණෙන්නේ ම යැ!” යි මෙ බස් කී ය මෙසේ කියා, කිපුණේ, නොසතුටු සිතැත්තේ, පසින් පැහැරැඹුනු බිමැ පෙරැළී ය එ කෙණෙහි ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට යනු කැමැති ද වී ය

95. එවිට ඒ බමුණෝ පොකරසාදී බමුණුට “භවත, අද (දැන්) ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට යන්නට ඉතා නොකල් වෙයි භවත් පොකරසාදී තෙමේ හෙට දිනැ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට එළැඹියා හැකි වන්නේ යැ” යි කීහ

ඉක්බිති පොකරසාදී බමුණු තම සිය නිවෙසෙහි ඡිනිට වූ කැ සුතු බුද්ධ සුතු ද පිළියෙල කරවා, යානයන්හි නංවා දමුවාට පහන් දරනු ලබන කල්හි උකකට්ඨා නුවරින් නික්මුණේ ය ඉන්ද්‍රානාගල වන ලැහැබ කරා එළැඹිණේ ය යානයෙන් යැ හැකි තාක් දුර යානයෙන් ගොස්, එයින් බැස, පසින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹිණේ ය එළැඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය සතුටට කරැණු වූ සිතැ රැදවියා සුතු වූ (සිහි කටසුතු වූ) කපාව නිව්වා පසෙක හිඳ ගත්තේ ය, පසෙක හුන්නේ ම පොකරසාදී බමුණු තෙමේ “භවද්දෙගතමෙහි, අප අතැවැහි අම්බට්ට මාණවකයා උගිති දාසය දු” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය

“ආගමා ඛො තෙ වුභමිණ අගොනවාස් අබ්බෙධො මාණවො”ති

“අහු පත තෙ හො ගොතම අමබ්බෙධන මාණවෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො”ති.

“අහු ඛො මෙ වුභමිණ අමබ්බෙධන මාණවෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො”ති.

“යථාකථං පත තෙ හො ගොතම අහු අමබ්බෙධන මාණවෙන සද්ධිං කොච්ඡෙව කථාසල්ලාපො”ති

අථ ඛො භගවා යාවතීකො අකොසි අමබ්බෙධන මාණවෙන සද්ධිං කථාසල්ලාපො, තං සබ්බං වුභමිණස්ස පොකඛරසාදියා ආරොචෙයි

“ඵචං චුත්තන වුභමිණො පොකඛරසාදී භගවන්තං ඵතදවොචා බාලො හො ගොතම අමබ්බෙධො මාණවො ඛමිදු භට්ඨං ගොතමො අමබ්බධස්ස මාණවස්සා”ති

“සුඬි හොතු වුභමිණ අමබ්බෙධො මාණවො”ති

96 අථ ඛො වුභමිණො පොකඛරසාදී භගවන්තො කායෙ ආත්මිංසං මහාපුරිසලක්ඛණාති සමන්තෙයි අද්දසා ඛො වුභමිණො පොකඛරසාදී භගවන්තො කායෙ ආත්මිංසං මහාපුරිසලක්ඛණාති සෙභුසොන ධරෙතො අච ද්විසු මහාපුරිසලක්ඛණෙසු කබ්බති විචිකිච්ඡති නාතිමුච්ඡති න සමපසිද්ධති කොසොභිතෙ ච වන්ඳුග්ගෙ පසුතජ්චකාය ච.

97 අථ ඛො භගවන්තා ඵතදකොසි පස්සති ඛො මෙ අයං වුභමිණො පොකඛරසාදී ආත්මිංසං මහාපුරිසලක්ඛණාති සෙභුසොන ධරෙතො අච ද්විසු මහාපුරිසලක්ඛණෙසු කබ්බති විචිකිච්ඡති නාතිමුච්ඡති න සමපසිද්ධති කොසොභිතෙ ච වන්ඳුග්ගෙ පසුතජ්චකාය චාති

අථ ඛො භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභිසංඛාරං අභිසංඛාසි යථා අද්දස වුභමිණො පොකඛරසාදී භගවන්තො කොසොභිතං වන්ඳුග්ගං අථ ඛො භගවා ජ්ච්චං නිත්තංමෙතො උභො‘පි කණ්ණසොනාති අනුමිසි, පටිමිසි, උභො‘පි නාසිකාසොනාති අනුමිසි, උට්මිසි කෙවලමිසි නලාපමණිලං ජිව්හාය ඡාදෙසි

98. අථ ඛො වුභමිණස්ස පොකඛරසාදියා ඵතදකොසි “සමන්තාගතො ඛො සමිණො ගොතමො ආත්මිංසං මහාපුරිසලක්ඛණෙසි පරිපුර්ණෙසි නො අපරිපුර්ණෙසි”ති භගවන්තං ඵතදවොචා අසිඨාසෙතු ඔ භවා ගොතමො අප්පකායාය භග්ගං සද්ධිං භිසංඝසංඝොනා”ති අසිඨාසෙසි භගවා ඤාණිහාමෙන

99 අථ ඛො වුභමිණො පොකඛරසාදී භගවන්තො, අසිඨාසනං විදිකා’ භගවන්තො කාලං දායෙවෙසි ,කාලෙ, හො ගොතම, ජිව්හං ඡෙත්තං’

ම ය [භාග්‍යවත්තු] “බමුණ, තා අතැවැසි අම්බට්ඨමාණවකයා මෙහි ආගේ

[පොකකිරසාදී] “හවද්දගෞතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා හා ඔබේ කිසි කථාසංලාපයෙක් වූයේ ද?”

[භාග්‍යවත්තු] “බමුණ, අබ්බට්ඨමාණවකයා හා මගේ කිසි (සවල්ප) කථාසංලාපයෙක් වූයේ ම ය.”

[පොකකිරසාදී] “හවද්දගෞතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා හා ඔබගේ කෙබඳු වූ කිසි කථාසංලාපයෙක් වූයේ ද?”

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨමාණවකයා හා යම් පමණ කථා සංලාපය වී ද, ඒ සියල්ල පොකකිරසාදී බමුණාට වදාළ හේක.

මෙසේ වදාළ කල්හි පොකකිරසාදී බමුණු තෙම, “හවද්දගෞතමසිනි, අම්බට්ඨමාණවකයා ලාමක ය හවද්දගෞතමයෝ අම්බට්ඨමාණවකයාට කමා කෙරෙත් වා”යි කී ය.

“බමුණ, අම්බට්ඨමාණවක තෙමේ සුව පත් උච්චා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක.

96 ඉක්බිති පොකකිරසාදී බමුණු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණු පිරික්සී ය පොකකිරසාදී බමුණු වහාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු අතුරෙන් දෙකක් හැර පෞස්ස බෙහෙවින් දිටී ය හේ කොආවහින අංගපාත ලක්ෂණයෙහිත් ප්‍රභූතඵලවාලක්ෂණයෙහිත් දෑ සි මේ මහපුරිස්-ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, තීරණයකට නො බසි එ හෙයින් ම නො පැහැදෙයි.

97. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ පොකකිරසාදී බමුණු තෙමේ දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණුවලින් දෙකක් හැර පෞස්ස බෙහෙවින් දෑහි ම ය, කොආවහින අංගපාත ලක්ෂණයෙහිත් ප්‍රභූතඵලවාලක්ෂණයෙහිත් යන මහපුරිස්ලකුණු දෙකෙහි සැක කෙරෙයි, තීරණයට නො බසි, නො පැහැදෙයි. (ඒ දෙ ලකුණු මොහුට දක්වන්නෙමි නම් ගෙහෙකැ)”යි මේ සිත වී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ කොආවහින අංගපාතය පොකකිරසාදී බමුණාට පැනෙන සේ වූ සංඥානිසංසකාරයක් කළ හේක ඉන් පසු දිව නික්මවා දෙකත් සිදුරු ස්පර්ශ කළ හේක, පිරිමැද්ද හේක, පද නාස්පුඬු ස්පර්ශ කළ හේක, පිරිමැද්ද හේක, මුළු තලල් තලය ම දිවෙත් වැසූ හේක.

98 එවිට පොකකිරසාදී බමුණාට “භ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අඩු නොවූ පිරිපුන් දෙතිස් මහපුරිස්ලකුණින් සමන්විත යැ”යි මේ සිත විය හේ “හවද්ද ගෞතම තෙමේ බික් සහන හා අදට මගේ බත ඉවසා වා”යි කී ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුෂණීම්මාවාසෙන් එය ඉවැසූ හේක.

99 ඉක්බිති පොකකිරසාදී බමුණු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවැසීම (සිනිත් පිළිනැත්ම) දැන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවද්ද ගෞතමසිනි, දැන් කල් පැමිණිලිය ය, බත පිළිගෙල කොට නිමැවිණැ”යි කල් දැන්වී ය.

අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙති, පත්තච්චරමාදාය සද්ධං භික්ඛුසංඝො න යෙන බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාදියා පරිවෙසනා තෙනුප-සබ්බමි උපසඞ්කමිතිං පඤ්ඤානෙන ආයතෙ නිසීදි අථ ඛො බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාති භගවන්තං පණීතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තපෙපසි සමපවාසෙති මාණවකා'පි භික්ඛුසංඝං අථ ඛො බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාති භගවන්තං භුත්වාපි ඕනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤාතරං නිවා ආසනං ගහෙතිං එකමන්තං නිසීදි

100 එකමන්තං නිසීන්තස්ස ඛො බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාදියා භගවා ආනුපුබ්බිකථං කපෙසි, සෙය්‍යපීදං දුන්තථං සීලකථං සංග්ගකථං භාමානං ආදීනවං ඕකාරං සංකීලෙසං නෙක්ඛමෙව ව ආනිසංසං පකාසෙසි යද්ද භගවා අඤ්ඤාසි බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාතිං කල්ලචිත්තං මුදුරිත්තං විනිවරණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්නවිත්තං, අථ යං බ්‍රුධානං සාමුක්ඛංසිකා ඛමමදෙසනා තං පකාසෙසි දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං.

සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පටිග්ගණෙතය්‍ය, එවමෙව බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාදියා තසමිං යෙව ආසනෙ විරජං විතමිලං ඛමමවක්ඛුං උදපාදි යං කිසද්ධි සමුදයධමමං සබ්බං තං නිරෝධධමමන්ති

101. අථ ඛො බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාදී දිට්ඨධමමො පත්තධමමො විදිතධමමො පරිගොභාලකධමමො තිණ්ණවිචිකිට්ඨො විගතකථංකපො වෙසාරජ්ජපනෙතා අපරපාච්චිතො සඤ්ඤාසනෙ භගවන්තං එතදවොච “අභික්ඛන්තං භො ගොතම අභික්ඛන්තං භො ගොතමි සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලාය්‍ය වා මග්ගං ආවිකෙධය්‍ය අකිකාරෙ වා පනලපජ්ජානං බාරෙය්‍ය වක්ඛු-මනෙතා රූපානි දුක්ඛනිති, එවමෙව භොතා ගොතමෙන දුක්ඛකපරියායෙන ඛමමො පකාසිතො එසායං ගො ගොතම සපුනෙතා සහරියො සපරියො සාවමෙවං භවන්තං ගොතමං සරණං ගට්ඨංථ ඛමිද්ධං භික්ඛුසංඝස්සව. උපාසකං මං භවා ගොතමො බාරෙකු අජ්ජතසග්ග පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං යථා ව භවා නොතමො උක්ඛට්ඨාය අඤ්ඤාති උපාසකකුලාති උපසඞ්කමති එවමෙව භවා ගොතමො පොකඛරසාදිකුලං උපසඞ්කමිතු තත්ථ යෙ තෙ මාණවකා වා මාණවිකා වා භවන්තා ගොතමො අභිවා-දෙය්‍යන්ති වා පච්චුට්ඨියාන්ති වා ආයනං වා උදකං වා දය්‍යන්ති විග්ගං වා පසාදෙය්‍යන්ති, තෙසං තං හවිය්‍යති දීඝරත්තං ගීතාය සුඛායා”ති “කල්‍යාණං වුට්ඨි බ්‍රාහ්මණ”ති.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරුගෙහි සිටුරු හැඳ පෙරෙවැ පාසිටුරු ගෙන බික්සහන සමග පොකබරසාදී බමුණාගේ පිරිවෙස්න (=බොජුන් වළඳනා තැන) කරා වැඩී සේක වැඩ, පැණැවුණු අස්තෙහි හුන් සේක ඉක්බිති පොකබරසාදී බමුණු තෙම මිහිරි වූ කැයුතු මුදිය යුතු දිගින් සිටිනින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැතපවි ය, මැනවින් පැවැරැවි ය මාණවකයෝ ද බික්සහන සැතපවූහ, මැනවින් පැවැරැවූහ.

එහිත් පසු පොකබරසාදී බමුණා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, වළඳ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත ඇත්තවුන් දැන, එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන පසෙක හුන්නේ ය

101. එකත්පස්සි හුන් පොකබරසාදී බමුණුහුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැනකරා, ශීලකරා, ස්වභීකරා, කාමදීනව, කාමායන්තේ ලාමක බව, කාමයන්තේ කෙරෙහිම, තෙකබමමයෙහි (කාමයන්තෙන් නික්මුණු-බව්හි) අනුසස් පැවැසු සේක නානසුවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක පොකබරසාදී බමුණුහු (ඒ බණ ඇසීමෙන්) නිරෝධ සිතැති වුවහ, මොලොක් සිතැති වුවහ, නිවරණ කෙරෙහි පහ වූ සිතැත්තහ, ඔද වැඩී ගිය සිතැත්තහ, පහත් සිතැත්තහ දන් සේක් ද, එ කල්හි දූබ සමුදය නිරෝධ මාගී යන මුදවරුන්ගේ යම් සාමුත්තරීකී ධර්මදේශනාවටත් වේ නම් එය පැවැසූ සේක

යම්සේ පහ වූ කළබව ඇති, පිරිසිදු වහෙක් මොනොවට රජත් (පබු) උර ගන්නේ ද, එසේ ම පොකබරසාදී බමුණාට එ අස්තෙහි ම 'යමක් උපදනා සුලු නම් ඒ සිසල්ල නැසෙන සුලු යැ' යි කෙලෙස් රජස් නැති, පහ වූ කෙලෙස්වල ඇති, දැමී ඇත පහල විය

ඉක්බිති පොකබරසාදී බමුණු තෙම දුටු ආසීසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, වැඩු ආසීසත්‍යාවබෝධය ඇත්තේ, දැන නැත් ආසීසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, බැහැ ගත් ආසීසත්‍ය ධර්ම ඇත්තේ, ඉක්මැවූ සැක ඇත්තේ, පහ වූ සැක ඇත්තේ, මුදු සස්තා විසාරද බවට පැමිණියේ, තමාම පසක් කළ බැවින් මැදැහිය යුතු අතෙකක්හු නැත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය.

“නවද්දොගතමයිති, අභිකාන්ත ය (විෂෙසින් සිත්හලු ය) හවද්දොගතමයිති, අභිකාන්ත ය හවද්දොගතමයිති, මුනින් නමා කැබු දයක් උඩුකුරු කරන්නේ යම් සේ ද, වැසුණු දයක් විවෘත කරනුයේ යම්සේ ද, මා මුලං වුවකුට මහ නියන්නේ යම්සේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රූප දක්නා ය සිඬා තෙල් පහනක් දල්වන්නේ යම් සේ ද, එසේ ම, හවද්දොගතමයන් විසින් තොයෙක් කරුණින් ධර්ම පැවැසිණ හවද්දොගතමයිති, ඒ මම හායිව සහිත වැ, පිරිස් සහිත වැ, වෛෂකකරුවන් සහිත වැ හවද්දොගතමයන් ද ධර්මය ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ යෙමි අද පටන් දීර්ඝි හිමි කොට සරණ ගිය උවසකු කොට හවද්දොගතම තෙමේ මා සලකා වා යමිපස් හවද්දොගතම තෙමේ උකකට්ඨා නුවරෙහි අන් උපාසකතුලයන් කරා පැමිණේ ද, එසේ ම පොකබරසාදීතුලයට ද එලැබේ වා එහි යම් මාණවක කෙන්නක් හෝ මාණවිකා කෙන්නක් හෝ හවද්දොගතමයන් ආදරයෙන් ටදින්තෝ ද, දක හුතස්තනත් තැහි හෝ සිටින්නෝ ද, අසුන් හෝ දිය නෝ දෙන්නෝ ද, සිත හෝ පහදවන්නෝ ද, එය ඔවුන්ට දික් කලක් වැඩ පිණිස, සුව පිණිස වන්නේ ය”

මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මුඤ්ඤය, මනා දූෂකක් යොට කී සේ මැනවැ” යි වදාළ සේක.

අමෙධාසුත්‍රය නිමිසේ ය

සෞන්දර්යාත්මකත්වය.

1 එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා අබ්බසු වාරිකං වරම්හො මහතා භික්ෂුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ෂුසතෙති යෙන චිත්තං තදවසරී තත්ත්වසුදං භගවා වම්පායං විහරති ගගගජාය පොකකිරණියා තිරෙ

තෙන බො පති සමයෙන සෞන්දර්යාත්මකත්වය වම්පං අභිච්ඡාදිතං සතත්ත්වයදං සත්ත්වත්වයදං සඤ්ඤාදං රුජ්ඣායං රුජ්ඣා මාගධෙන සෙතිතෙන තිමිතිසාරෙන දිනනං රුජ්ඣයං බ්‍රහ්මදෙයයං

2 අසොසුභං බො වම්පායකා බ්‍රාහ්මණගතපතිකා “සමයො ධුලිං හො හොතමො සසාපුතො සසාපුලා පබ්බජිතො අබ්බසු වාරිකං වරම්හො මහතා භික්ෂුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ෂුසතෙති වම්පං අනුපාතො, වම්පායං විහරති ගගගජාය පොකකිරණියා තිරෙ තං බො පති භවතං හොතමං එවං කල්‍යාණං කිත්තිසද්දො අබ්බසුතො “ඉතිපි සො භගවා අරතං සමමාසමුද්ධං විජ්ජාමසමපගොසුගො ලොකමුද්ධං අනුතොරො පුරිසදම්මසාරී සත්ථා දෙවමුනස්සානං බ්‍රහ්මා භගවාති සො ඉමං ලොකං සදෙවනං සමාරකං සමුග්ගං සසාමණ්ඩලානං පථං සදෙවමුනස්සා සයං අභිඤ්ඤා සමුග්ගං පථෙදති සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරිසොසානකල්‍යාණං සත්ථා සමාසුතං හෙවමුපරිසුතං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මවර්ගං පතාසෙති සංඛු බො පති තථාරූපානං අරතං දසනං තොති”ති

3 අථ බො වම්පායකා බ්‍රාහ්මණගතපතිකා වම්පාය නිගමිතො සමාසමිති ගර්භිනා යෙන ගගගජා පොකකිරණි පොකකිරණි

4 තෙන බො පති සමයෙන සෞන්දර්යාත්මකත්වය වම්පං අභිච්ඡාදිතං සතත්ත්වයදං සත්ත්වත්වයදං සඤ්ඤාදං රුජ්ඣායං රුජ්ඣා මාගධෙන සෙතිතෙන තිමිතිසාරෙන දිනනං රුජ්ඣයං බ්‍රහ්මදෙයයං

සෞඤ්ඤානුසංස්කරණ සූත්‍රය

1 මා පිළිබඳව මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් පැවිදිමුළුවක් හා අංග රටෙහි සැරිසරන සේක්, වම්පා නුවරට වැසි සේක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි ඒ වම්පා නුවර සමීපයෙහි ගිහිණි පොකුණු තෙරු වසන සේක

එ සමයෙහි සෞඤ්ඤානුසංස්කරණ නමුණු තෙමේ බහුජනාකීණී වූ, තණ දඬු දිය සුලභ වූ, බොහෝ බන ධාන්‍ය ඇති, රජ්‍යයෙන් ලත් නින්දගම් වූ (රජසඤ්ඤාපයෙන් පරිභෝග කට යුතු වූ), මනබ රටට අභිපත් සේනිය භික්ෂුකාර රජු විසින් දුන් රාජදායකය වූ, ශ්‍රේණි තාගය වූ වම්පා නුවර වෙසෙයි

2 වම්පා නුවර වැසි බමුණුගැහැවිසෝ (රටෙහි පැතිරු පැවැති) මතු දක්වන කථාව ඇසුනු “හටත්නි, ය කාසපුත්‍ර වූ, භාග්‍යකුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූ, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ වූ කළි භික්ෂූන් පන්සියක් පමණ වූ මහපැවිදිමුළුවක් හා අභුරුවා සැරි සරනුයේ, වම්පාවට පැමිණියේ, එය අසල ගඟින් පොකුණ තෙරු වෙසෙයි ඒ හතුවත් තෙමේ මේ මේ කරුණින් අර්ථය, සමාස්තලෝකය, විද්‍යාවරණසම්පන්නය, සුභය, ලොකවත්ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්‍යසාරවත්ය, දෙව්මිනිසුන්ට ආස්තිය, බුද්ධිය, තභවත්ය හේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුණක් සහිත මේ ලොව, මහණබමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත මේ සත්ත්වලෝකය, තමා ම සිය විසිණ නුවණින් දැන පසක් කොට ලොවට දන්වයි ආදිකල්‍යාණ මධ්‍යකල්‍යාණ පරිනිවෘත්තකල්‍යාණ වූ (සතිපට්ඨානාදී) මනා අර්ථ ඇති, මනා (සම්පූර්ණ) ව්‍යාප්ත ඇති, සමාසාර පරිපූර්ණ, පිරිසිදු දහමක් දෙසයි එසේ දෙසනුයේ ද, සියලු සත්ත්වමයර පවසයි එබඳු රහතුන් දැක්ම වූ කළි හිත වැඩ ගෙන දෙන්නෙකැ’යි ඒ හවද ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ මෙසේ උතුම් වූ කීර්තිසම්ප්‍රදායක් උස් වැ නැගෙත් ය” යනු යි

3 ඉක්බිති වම්පාපුර වැසි බමුණෙක් ගැහැවිසෝත් වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වූවෝ, එකී එකී පැත්තෙහි මුළු මුළු වැ නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවෙක් වැ එකතු වූවෝ, ගඟින් පොකුණ අතට යෙති

4 එ සමයෙහි සෞඤ්ඤානුසංස්කරණ නමුණු තෙමේ තමා පහසු උඩු මහලෙහි දවසනට පැමිණියේ වෙයි හේ (කවළියෙන් බලනුයේ) වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වැ, එක් එක් පසැ මුළු මුළු වැ, නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවක් වැ එකතු වැ ගඟින් පොකුණ අතට යන වම්පාවාසි බමුණන් ද ගැහැවියන් ද දැක්කේ ය දැක ඝෞතමානු ඛණ්ඩා “හටත් ඝෞතමානු, කවර හෙයින් වම්පාවාසි බමුණෙක් ගැහැවිසෝත් වම්පායෙන් නික්මැ බොහෝ බොහෝ වැ රැස් වැ එකී එකී පසැ මුළු මුළු වැ නුවරින් පිටතැ දී මහ මුළුවෙක් වැ එකතු වැ ගඟින් පොකුණ කරා යෙත් දැ”යි විචාලේ ය

“අනිඛං බො භො සමණෝ ගොතමෝ සංඝපුත්තො සංඝකුලා පබ්බජිතො අබ්බහසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝිකා සද්ධං පඤ්චමනෙන භික්ඛුසංඝෙහි වමපං අනුප්පන්නො වමපායං විහරන්ති ගග්ගාරායං පොකඛරණියං නිවරං. තං බො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්යාණං කීන්තිසද්දො අභිබ්බන්තො: ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසලිබ්බෙද්ධො විජ්ජාවරණං සමපන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සන්ධා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා ති. තමෙනෙ භවන්තං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා’ ති

5 තෙන හි භො බහෙන සෙන වමෙපයානං බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තෙනුපසංඝමි උපසංඝමිත්තා වමෙපයානෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ එවං විදෙති “සොණදණ්ඩො භො බ්‍රාහ්මණෝ එවමාන ‘ආගලෙන්නු කීර භවන්තො සොණදණ්ඩො’පි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා”ති.

‘එවං භො’ති බො සො බහතා සොණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිසස්සන්තා සෙන වමෙපයානං බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තෙනුපසංඝමි, උපසංඝමිත්තා වමෙපයානෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ එතදවොච ”සොණදණ්ඩො භො බ්‍රාහ්මණෝ එමාහ ‘ආගලෙන්නු කීර භවන්තො සොණදණ්ඩො’පි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා”ති

6 තෙන බො පන සමසෙන නානාචර්ජකානං බ්‍රාහ්මණානං පඤ්චමන්තාති බ්‍රාහ්මණගහපති වමපායං පටිවසන්ති කෙතච්ඡෙව කරණීයෙන අස්සොසුං බො තෙ බ්‍රාහ්මණෝ ‘සොණදණ්ඩො කීර බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා’ති අථ බො තෙ බ්‍රාහ්මණෝ සෙන සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ තෙනුපසංඝමිත්තංසු උපසංඝමිත්තා සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ එතදවොචු ‘සච්චං කීර භවං සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා’ති”ති

“එවං බො මෙ භො භොති අහමපි සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තා”ති

7 “මා භවං සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තං අරහති භවං සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තං, සචෙ භවං සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තං, භොතො සොණදණ්ඩස්ස යසො කාසියස්ස සමණස්ස ගොතවස්ස යසො අභිවබ්බියස්සති, යමපි භොතො සොණදණ්ඩස්ස යසො කාසියස්ස සමණස්ස ගොතමස්ස යසො අභිවබ්බියස්සති, ඉමිනා පබ්බතා න අරහති භවං සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තං, යමෙතො ගොතමො අරහති භවන්තං සොණදණ්ඩො දස්සන්තාය උපසංඝමිත්තං”

“හවන, කාරණයෙන් ඇත ශාක්‍යපුත්‍ර වූ, ශාක්‍යකුලයෙන් නික්මු පැවැදි වූ ඉමණ ගෞතම තෙමේ අංග රටැ යැරි සරණයේ, භික්ෂුන් පත් සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා වම්පාවට පැමිණියේ, වම්පා පුර සම්පත් වූ ගඞ්ථා නම් පොකුණ අද්දරැ වෙසෙයි ‘ඒ හවත් තෙමේ ටේ මේ කරැණින් දර්ශන් ය, සමාස්සමුද්ධා ය, විදුළුවරණ සම්පන්න ය, සුභ ය, ලොකවිත් ය, නිරුන්තර පුරුෂදම්‍යසාරථි ය, දෙව්මනිසුතට ශාස්තෘ ය, බුද්ධා ය, හවත් යැ යි මෙසේ ඒ හවද් ගෞතමා පිළිබඳ හද වූ ගුණසංඝයෙක් උස් වැ නැංගේ ය මොහු ඒ හවද්ගෞතමා දක්නා පිණිස එහි ගත්” යැ යි කන්තා තෙට යි ය

5. “හවත් කන්තාව, එසේ වී නම්, ඒ වම්පාවාසි බමණු ගැහැවියන් වෙත එළැඹ ඔවුන්ට “හවත්තු (මොණ්ඩානක්) බලා පොරොන්තු වෙන්වා සොණදණ බමුණාත් ඉමණ ගෞතමයන් දක්නට එහි යන්නේයැ’ යි සැළ කරව” යි කී ය ‘එසේ ය හවතැ’ යි කියා කන්තා තෙමේ සොණදණ බමුණාට පිළිවදන් දී, වම්පාවාසි ඒ බමුණු ගැහැවියන් කරා එළැඹ “හවත්ති, හවත්තු බලා පොරොන්තු වෙන් වා සොණදණ බමුණු ද ඉමණ ගෞතමා දක්නට එහි යන්නේ” යැ යි දන්වී ය.

6 එ සමයෙහි වනාහි නොගෙක් විදෙසින් පැමිණි පන්සියක් පමණ බමුණෝ කිසි කටයුත්තක් පිණිස වම්පා නුවරැ වෙසෙත් ඒ බමුණෝ ‘සොණදණ බමුණා මහණ ගොයුම්බු දක්නට ගෙත් ලු’ යි ඇසූහ ඉක්බිති ඔහු සොණදණ බමුණා කරා ගියහ ගොස් “හවත් සොණදණ තෙමේ මහණ ගොයුම්බු දක්නට යන්නේ ල යනු සැබෑ දෑ ?” යි විචාලහ

“හවත්ති, (සැබෑ ය) ‘මමත් මහණ ගොයුම්බු දක්නට යන්නෙමි’ යි මට මෙසේ සිතෙක් වේ” යැ යි සොණදණ තෙමේ කී ය

7 එ බස් අසා ඔහු කියන්නේ, “හවත් සොණදණ තෙමේ මහණ ගොයුම්බු දක්නට නො යේ වා හවත් සොණදණ තෙමේ මහණ ගොයුම්බු දක්නට නො නිසි වේ ඉදින් හවත් සොණදණ තෙමේ මහණ ගොයුම්බු දක්නට යන්නේ නම්, හවත් සොණදණයාගේ යශස් පිරිහෙන්නේ ය, මහණ ගොයුම්බුගේ යශස් වැඩෙන්නේ ය ‘හවත් සොණදණයාගේ යශස් පිරිහෙන්නේ ය, මහණ ගොයුම්බුගේ යශස් වැඩෙන්නේ ය, යන යමෙක් ඇද්ද මේ කරැණින් හවත් සොණදණ දෙව් මහණ ගොයුම්බු දක්නා පිණිස එහි යන්නට නො නිසි ය මහණ ගොයුම්බු නත් ම හවත් සොණදණයන් දකින්නට එනු නිසි ය

හවං හි සොණදණ්ඩං උභතො සුජායො මානිතො ච පිනිපතා ච, සංසුඤ්ඤානිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අකඛිපයායා අනුපකක්ඛපයා ජාතිවාදෙන

යමපි හවං සොණදණ්ඩං උභතො සුජායො මානිතො ච පිනිතො ච, සංසුඤ්ඤානිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අකඛිපයායා අනුපකක්ඛපෙයා ජාතිවාදෙන ඉමිනා පච්චිකත න අරහති හවං සොණදණ්ඩං සමන්තො ගොතමං දසුනාය උපසංඝිකිත්වා සමණො කෙටි ගොතමො අරහති හවන්තං සොණදණ්ඩං දසුනාය උපසංඝිකිත්වා

හවං හි සොණදණ්ඩං අරේසා මහඤ්ඤා මහාපතාගො-පෙ-

හවං හි සොණදණ්ඩං අරේසායො මහත්තමො තිස්සො පෙද්දානා පාරග සතිසංක්ඛ්ඛෙවුතානා සාකකිරපපභද්දානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකො, පෙයාසකරණො, ලොකායතමනාපුරිසලකිතණ්ණ අනවශො-පෙ-

හවං හි සොණදණ්ඩං අභිරුංඨා දසුනායො පාසාදිකො පරපාස වණණපොකකිරනාය සමන්තාගතො බ්‍රහ්මචරිණස්ස බ්‍රහ්මචරිවසී, අනුද්‍යා-වහාසො දසුනාය-පෙ-

‘භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් මෑ අභිජාත ය සන්ථන මිවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය ජාතිවාදගෙන් (කුල පිළිබඳ කෙප්ලෙන්) නොහෙළන ලද්දේ ය නො ගරහන ලද්දේ ය

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් මෑ අභිජාත ය සන්ථන මිවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය, ‘ජාතිවාදගෙන් ඉවත තො හෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය, යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණෙහුත් භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ මහණ ගොසුම්නු දක්නට යනු පො වටි මහණ ගොසුමින් ම භවත් සෞණදණ්ඩයා දක්නට එනු වටි

තව ද භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී ආසීය ය, මහත් බන ඇත්තේ ය, මහද්වෝය ඇත්තේ ය

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී මේද හදුරන්තෙක වෙදයන් සිතූ ලා දන්තෙක නිසැණවූ පෙකටනශායනු සතිත, අක්කරප්‍රභෙද (ශික්‍ෂා හා තීරැක්ති) සතිත, ඉධිකාසය පස්වනු කොටැති ත්‍රිවෙදයන් ගේ පරතෙර පැමිණියෙක, පදපාඨ දන්තෙක එසින් අත්‍ය සියලු ව්‍යාකරණ විධි ද දන්තෙක ලොකායන ශාස්ත්‍රයෙහිත් මහාපුරුෂලක්‍ෂණ-ශාස්ත්‍රයෙහිත් නිපුණයෙක භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී විශිෂ්ට රූපශාහා ඇත්තෙක, දකුම් කටයුතු ය, ප්‍රසාද එළවන සුලු ය, උතුම් වණිසොදුසියෙන් සමන්විත ය, උතුම් රත්වත් පැහැත්තෙක, උතුම් ශරීරප්‍රත්‍යා ඇත්තෙක (ආරෝහපරිණාහසම්පත්තියෙන් ද අවයවයන්ගේ පරිපූර්ණියෙන් ද) සිරැරෙහි දක්මට නොමඳ වූ අවකාශ ඇත්තෙක

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ සිල්වත් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශීලයෙන් යුක්ත ය

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ කලණ තෙපුල් ඇත්තේ, කලණ මිහිරි බස් කියන්නේ, නිදග්ග වූ තෙලයොලු නොවූ, කී අරුත අභවනු සමත් සිලිටි බසින් සමන්විත ය

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ බොහෝ දෙනාට ආවාසී ද ප්‍රවාසී ද වූගේ, තුන්සියක් මාණවකානට වෙදයන් කියවසි වෙදයන් ප්‍රයෝජන කොටැති, වෙද හදුරනු කැමැති බොහෝ මාණවකයෝ තත් දෙසින් කන්රටින් භවත් සෞණදණ්ඩයා වෙත එත්

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී ජරාජර්ණ ය, වයොවෘද්ධි ය, මහලු ය, බොහෝ කල් ඉක්මැවූයෙක, පැසිම් වයසට පැමිණියෙක, මහණ ගොසුම් තෙමේ තරුණ ද මේ තරුණ පැවිද්දෙන් ද මේ

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී මහබාධිපතී සෙනිය බ්‍රිමිබ්බාර රජපු විසින් සත්කාර කරන ලද්දෙක, ගුරුකාර කරන ලද්දෙක, බුහුමන් කරන ලද්දෙක, පුදන ලද්දෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දෙක

භවත් සෞණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණෝ පිසින් සත්කෘත ද ගුරුකෘත ද වෘතීත ද පූජිත ද අපචිත ද මේ

භවං හි සොණදණ්ඩො වම්පං අරුකාවසති සත්තුසාදං සන්ඤ්ඤා-
කට්ඨාදකං සධ්‍යාදං රාජභොග්ගං රක්ඛා මාගධෙන සෙතිසෙන
බිච්ඡිකාරෙන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං

යමපි භවං සොණදණ්ඩො වම්පං අරුකාවසති සත්තුසාදං සන්ඤ්ඤා-
කට්ඨාදකං සධ්‍යාදං රාජභොග්ගං රක්ඛා මාගධෙන සෙතිසෙන බිච්ඡි-
සාරෙන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං, ඉතිනාපඤ්ඤාන න අරහති භවං
සොණදණ්ඩො සමණං ගොතමං දස්සානාය උපසඛිකමිතුං සමරො භෙව
ගොතමො අරහති භවන්නං සොණදණ්ඩො දස්සානාය උපසඛිකමිතුන්ති

8 එවං වුත්තන සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො තෙ බ්‍රාහ්මණ ඵතදවොච-
තෙන හි භො මමපි පුණ්ණං, යථා මගමෙව අරහාමි නා භවන්නං ගොතමං
දස්සානාය උපසඛිකමිතුං තනොච අරහති සො භවං ගොතමො අමාකා
දස්සානාය උපසඛිකමිතුං සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො උභතො සුජාතො
මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුඛගහණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා,
අකම්මතො අනුපක්ඛාදෙසා ජාතිට්ඨෙත

යමපි භො සමණො ගොතමො උභතො සුජාතො මාතිතො ච පිතිතො ච,
සංසුඛගහණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා, අකම්මතො අනුපක්ඛාදෙසා
ජාතිට්ඨෙත, ඉතිනාපඤ්ඤාන න අරහති සො භවං ගොතමො අමාකා
දස්සානාය උපසඛිකමිතුං අථ ඛො මගමෙව අරහාමි නා භවන්නං ගොතමං
දස්සානාය උපසඛිකමිතුං.

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො මහන්නං ඤාතිසඛිකං ඔහාය පබ්බජිතො
සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො පසුතා තීරඤ්ඤාසුචිණ්ණං ඔහාය පබ්බජිතො
භුමිගතඤ්ච වෙහාසට්ඨඤ්ච

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො දහරොථ සමානො සුචා පුත්‍ර කාල-
කෙසො හද්දෙන පොබ්බජිතො සමන්නාගතො පඨජෙත වයසා අභාරස්මි
අනගාරිසං පබ්බජිතො

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො අකාමිකානං මාතාපිතුන්තං අස්සමුඛානං
රුද්ධනානං කෙසමස්සං ඔහාරොති නාසායාති වන්ති අච්ඡාදනා
අගාරස්මි අනගාරිසං පබ්බජිතො

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො අභිරුපො දස්සානිසො පාසාදිකා පරමාස
වණ්ණපානානාය සමන්තාගතො බ්‍රහ්මචරො බ්‍රහ්මචරිඨි අභ්‍යුද්ධ-
වකාසො දස්සානාය

සමණො ඛුට්ඨො ගොතමො ධර්මා අර්ථධරි ඤාතධරි කුසලධරි
සමන්තාගතො

භවත් සොණදණ්ඩ තෙමේ වූ කලි බහුජනාකීණී, තණ දඩු දිය යන මෙයින් යුක්ත, ඛොහෝ බානා ඇති, රජුගෙන් ලත් ස්වකීය පරිභොග වස්තු වූ, රජුගේ දායාදය වූ, සෙනිය බිජිබිසාර මහරජුනු දුන් ශ්‍රේෂ්ඨ ත්‍යාගය වූ චම්පානුවරට අසිපතී වැ වෙසෙයි.

භවත් සොණදණ්ඩ තෙමේ බහුජනාකීණී, චම්පානුවරට අසිපතී වැ වෙසේ ය යන යම් කරුණෙන් ඇද්ද, මේ කරුණකින් භවත් සොණදණ්ඩ තෙමේ මහණ ගොයුම්හු දක්නට යනු නොතිබී ය මහණ ගොයුම් තෙමේ ම භවත් සොණදණ්ඩයා දක්නට එනු හුදු යැ' යි කීහ

8 මෙසේ කී කල්හි සොණදණ්ඩ බමුණු තෙමේ ඒ බමුණකට කියනුයේ, “භවත්ති, එසේ වී නම් ඒ භවද්ගොතමයන් අප දක්නට ඊම නොවැ අප ම ඔබ දක්නට යනු හුදු බවට මා කියන බස් ද අහවු. ‘භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් මැ අභිජාතයහ, සත් වන මවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුබාස ඇත්තෝ ය ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය

‘මහණ නොයුම්හු මවුපසින් ද පියපසින් ද යන දෙපසින් ම අභිජාතයහ නොගරහන ලද්දේ ය’ යන ගමනේ ඇද්ද, මේ කරුණකින් ඒ භවද්ගොතමයෝ අප දක්නට එන්නට නො තිස්සහ වැළි අපි ම ඔබ දක්නට යනු නිස්සම්ම

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි මහත් නැමුළුව පියා පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි පොළොව යට ද පොළොව මතතෙහි ද වූ මහත් ශිරණාසවණේ හැරැ පියා පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි සොදුරු ගොවුතෙත්, (තුන් වයසින්) පළමු වයසින් යුත් වූවෝ ම, තරුණ වූවෝ ම, මනා කළ කෙසෙ ඇති වැ යොවුන් පියෙහි සිටියෝ ම ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිදි බිමට වන්නෝ ය

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි මවුපියන් ඔබ පැවිදි වනුවට නොකැමැති වැ කඳුළු පිරුණු මුහුණ ඇති වැ හඬද්දි එය නොතකා කෙසෙ රවුළු බා දමා කසා වත් හැද ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිද්දට වන්නෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි විශිෂ්ට රූප සම්පත් ඇත්තෝ ය, දැකුම් කලහනු හ, ප්‍රසාදජනක හ, උතුම් විශේෂාසැදියෙන් සමන්විත හ, බඹුනු සේ උතුම් රත් පැහැ ඇත්තෝ ය, උත්තම ශරීරප්‍රභා ඇත්තෝ ය, සිය සිරුරෙහි දක්මට තොමද වූ අවකාශ ඇත්තෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොයුම්හු වූ කලි සිල්වත් හ, පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ ය, නිදෙස් සිල් ඇත්තෝ ය, නිදෙස් ශීලයෙන් සමන්විත හ...

සමණො ඛලු හො ගොතමො කල්යාණවාසවා කල්යාණවාසකාරණො පොරියො වාචාය සමනාගතො විසංචයාය අනෙලගලාය අභයා විඤ්ඤාපනියං -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො බහුතතං ආචරියපාචරියො -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො භිණ්ණාදිරතො විගභවාපලො -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො කම්මවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙයකාරෙය බ්‍රහ්මඤ්ඤාය පජාය -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො උච්චා කුලා පබ්බජිතො අසම්මිනන-බන්ධකුලා -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො අභිසා කුලා පබ්බජිතො මහභිකා මහාභොගා -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො තීරණරට්ඨා තීරණජනපද සම්පුර්ණං ආනච්ඡන්ති -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො අනෙකානි දෙවතාසහස්සානි පාලොති සරණං ගතාති -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො එවං පලයාණො කිහිප්පදා අබ්බුග්ගහො 'ඉතිපි සො හතවා අරතං සම්මාසම්මුතථා විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකාදිද්ධ අනුතතාරෙ පුරිසදම්මසාරපි සඤ්ඤා දෙවම්බුස්සානං බුද්ධා හතවා'ති -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො ධුනතීසම්මාපුරිසලකබ්බෙති සමගා-ගතො -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො එහිසායනවාදී සබ්බලා සම්මොදකො අභ්‍යාකූරිකො උය්‍යාහමුත්තං ධුබ්බායි -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො වතුතතා පරිසානං සකකතො ගරාකට්ඨා මානිකො පුජිතො අපට්ටනා -පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො බහු දෙවා මහස්සා ව අභිසංගා -පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො යසමි ගාතම වා නිගමෙ වා පටිවසති, න
තසමි ගාතම වා නිගමෙ වා අමනුස්සා මනුස්සො විභෙදෙනාති-පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො සබ්බි ගණි ගණාවරියො පුට්ඨිත්තකරණං
අභනමකඩ්දකාව-පෙ-

යථා ඛො පත හො එතකසං සමණව්‍යාසමණානං යථා වා තථා වා
ගතසං සමුද්ගතච්ඡිති න හෙවං සමණස්ස නොතමස්ස යසො සමුද්ගතො,
අථ ඛො අනුතතරස්ස විජ්ජාවරණසම්පදාය සමරාස්ස ගොතමස්ස යසො
සමුද්ගතො.

සමණො ඛු පො ගොතමො රාජා මාග්ගො සෙතියො භිමබ්බසාදො
සපුභෙතා සහරියො සපරියො සාමචේට්ඨා පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො රාජා පසෙකදී කොසලො සපුභෙතා
සහරියො සපරියො සාමචේට්ඨා පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-.

සමණො ඛු පො ගොතමො බ්‍රාහ්මණො පොකබරසාති සපුභෙතා
සහරියො සපරියො සාමචේට්ඨා පාණෙහි සරණං ගතො-පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො රඤ්ඤො මාග්ගස්ස සෙතියස්ස
භිමබ්බසාදස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො රඤ්ඤො පසෙනදියස්ස කොසලස්ස
සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො-පෙ-

සමණො ඛු පො ගොතමො බ්‍රාහ්මණස්ස පොකබරසාතියස්ස
සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො-පෙ-.

සමණො ඛු පො ගොතමො වම්පං අනුජානෙතා වම්පායං විතර්ථි
ගඤ්ජාය පොකබරණියා තීරෙ තෙ ඛො පත හො කෙටි සමරා වා
බ්‍රාහ්මණො වා අමනාකා ධාමකෙඛනං ආනච්ඡන්ති, අතිථි තො තෙ හොතති
අතිථි ඛො පතමෙහි සකකාතබ්බා ගරුකාතබ්බා මානතබ්බා පුජෙතබ්බා
අපචිතබ්බා යම්පි හො සමණො ගොතමො වම්පං අනුජානෙතා වම්පායං
විතර්ථි ගඤ්ජාය පොකබරණියා තීරෙ අතිථිමනාකා සමණො යොතමො.
අතිථි ඛො පතමෙහි සකකාතබ්බා ගරුකාතබ්බා මානතබ්බා
පුජෙතබ්බා අපචිතබ්බා ඉමිනාපබ්බතා න අරහති සො භවිං ගොතමො
අමනාකා දස්සනාය උපසඬ්ඛමිතුං අථ ඛො පත මෙමෙව අරනාමි තා
භවිනතං ගොතමං දස්සනාය උපසඬ්ඛමිතුං

එතතකක ඛො අහං හො තස්ස හොකො යොතමස්ස භූරා
පරියාපුණාමි තො ව ඛො සො භවිං නොතමො එතතකවරුණො
අපරිමාණවණෙණො හි සො භවිං නොතමො”ති.

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු තුමු යම් ගමක නියමගමක හෝ වෙනත්
නම්, එ ගම හෝ නියමගම හෝ ව්‍යාප්ත මිනිස්සුට යක්කු පිඬා නො
කෙරෙත් .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී මහ සහපිරිස් ඇත්තෝ ය,
ගණනායක හ, ගණාචාරී හ, බොහෝ නිලංකරයන් අතුරෙහි අග්‍ර හ සි
තියවු ලැබෙති .

යම් සේ ව්‍යාප්ත ඇතැම් මහණබමුණන්ගේ යශස අවේලකතා ආදී
පිටතට පෙන්වන යම්කම් වුතමාත්‍රයෙකින් වැඩෙනත් මහණ ගොසුමන්
ගේ වූ කලී යශස එසේ වැඩුණෙක් නො වේ වැලි තමන් තුලා ම වූ
නිරාත්මක වීද්‍යාවරණසම්පන්න වැඩුණේ වෙයි .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී මගධාධිපති සෙනසු බිම්බසාර රජ
තෙමේ දරුවන් හා පිරිසත් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිවි ගිවිසෙත්
දිවි ගිවි කොට සරණ ගියේ ය

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදී රජ තෙමේ
දරුවන් හා පිරිසත් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිවි ගිවිසෙත්
සරණ ගියේ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී පොකුරාසාත් බමුණු තෙමේ දරුවන්
හා පිරිසත් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිවිගිවිසෙත් සරණ
ගියේ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී මගධාධිපති සෙනසු බිම්බසාර මහරජුහු
විසින් සත්කෘත ද ගුරුකෘත ද මානිත ද පූජිත ද අපමිත ද වෙති...

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදී රජුහු විසින්
සත්කෘත ද ගුරුකෘත ද අපමිත ද වෙති .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී පොකුරාසාත් බමුණු විසින් සත්කෘත
ද ගුරුකෘත ද මානිත ද පූජිත ද අපමිත ද වෙති.

භවත්ති මහණ ගොසුමන් ව්‍යාප්ත (දන්) වම්පාවට පැමිණියෝ
වම්පාවට නොදුරු තන්හි වූ ගඟීරා පොකුණ හෙරැ වෙසෙත්. භවත්ති, යම් කිසි
මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අපේ ගම්කෙරට එත් නම්
උතු අට අමුත්තෝ වෙත් අමුත්තෝ ව්‍යාප්ත අප විසින් සත්කාර කළ
සුත්තෝ ය, ගුරුකාර කළ සුත්තෝ ය, බුදුමන් කළ සුත්තෝ ය,
පිදිගැ සුත්තෝ ය, යටත් පැවැතුම් දක්වියැ සුත්තෝ ය. යම් ගෙයෙකින්
මහණ ගොසුමන් වම්පාවට පැමිණියෝ වම්පාව සමීපයේ ගඟීරා පොකුණ
හෙරැ වෙසෙත් ද, එ ගෙයින් ඔබ අපේ රළුන්තෝ ය ඒ අමුත්තෝ
ව්‍යාප්ත උප විසින් සත්කාර කළුතු හ, ගරු කළුතු හ, බුදුමන්
කළුතු හ, පිදිගැ සුතු හ, යටත් පැවැතුම් දක්වියැ සුතු හ මේ කරුණින්
ඒ හවදගොතමයන් අප දක්නට එනු නො වටි වැළි අපි ම ඔබ
දක්නට යැ සුතු වමු

භවත්ති, ඒ හවදගොතමයන් පිළිබඳ වූ මෙ පමණක් ගුණ මම
දකිමි එසේත් ඒ භවත් ගොතමයෝ නම් මෙ පමණක් ම ගුණ
ඇත්තෝ නො වෙයි වැළි ද ඔබ පමණ කට නොනැති ගුණ
ඇත්තෝ ය" යනු සි

9 එවං වුත්තන තෙ බ්‍රාහ්මණො සොණදරුංඛං බ්‍රාහ්මණං එතදුප්පාදිං 'සථා ඛො හට්ඨං සොණදරුංඛො සමණස්ස ගොතාස්ස චෛණ්ණ භාසති ඉතො චෙ'පි සො හට්ඨං ගොතමො සොප්පනසතෙ විහරති, අලලෙච සද්ධෙවන කුලපුත්තනන දස්සනාය උපසඞ්කිතීද්දාං අපි පුට්ඨාසකා¹, තෙන හි ගො සතෙඛට්ඨ මගං සමණො නොතමං දස්සනාය උපසඞ්කිතීස්සාමා"ති

අථ ඛො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණො මහතා බ්‍රාහ්මණනෙතන සද්ධිං යෙන ගහගරු පෙකකරුණී තෙනුපසඞ්කමි.

10 අථ ඛො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණස්ස තිරොචනසණ්ඨානස්ස එවං චෙතසො පරිචිතසෙකා උද්ආදි "අභසඤ්ච තො පන සමණො ගොතමං පඤ්ඤාං පුච්චියාං, තත්‍ර චෙ මං සමණො ගොතමො එවං චදෙය්‍ය 'න ඛො එස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤාං එවං පුච්චිතසඞ්ඛා, එවං නාමෙස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤාං පුච්චිතසඞ්ඛා'ති තෙන මං අගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය 'බාලො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණො අබ්‍රහ්මණො, තාසකම් සමණං ගොතමං සොනිසො පඤ්ඤාං පුච්චිතනති' යං ඛො පනාගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය, යසො'පි තස්ස භාසෙථ, යස්ස ඛො පන යසො භාසෙථ ගොතාපි තස්ස භාසෙය්‍යං යසොලඤ්ඤා ඛො පනමාකං ගොතා මසඤ්ච ඛො පන සමණො ගොතමො පඤ්ඤාං පුච්චියා, තස්ස වාහං පඤ්ඤාස්ස චේය්‍යාකරණෙන විතතං න ආරුපෙය්‍යං, තත්‍ර චෙ මං සමණො ගොතමො එවං චදෙය්‍ය 'න ඛො එස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤාං එවං ව්‍යාකාතසඞ්ඛා එවං නාමෙස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤාං ව්‍යාකාතසඞ්ඛා'ති, තෙන මං අගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය 'බාලො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණො අබ්‍රහ්මණො තාසකම් සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤාස්ස චේය්‍යාකරණෙන විතතං ආරුපෙය්‍යති යං ඛො පනාගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය, යසො'පි තස්ස භාසෙථ යස්ස ඛො පන යසො භාසෙථ ගොතාපි තස්ස භාසෙය්‍යං යසොලඤ්ඤා ඛො පනමාකං ගොතා, අහං චෙව ඛො පන එවං සමිපගතො සමානො අදිසවා'ව සමණං සොතමං නිවහෙතය්‍යං, තෙන මං අගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය 'බාලො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණො අබ්‍රහ්මණො වානථථෙදො ගිතො ව නො උසගි සමණං ගොතමො දස්සනාය උපසඞ්කිතීද්දාං කථං හි නාම සමිපගතො ගමානො අදිසවා සමණං ගොතමං නිවහතීස්සති" යි යං ඛො පනාගං පරිසා පරිහවෙය්‍ය යසො'පි තස්ස භාසෙථ යස්ස ඛො පන යසො භාසෙථ, ගොතා'පි තස්ස භාසෙය්‍යං යසොලඤ්ඤා ඛො පනමාකං ගොතා"ති

11 අථ ඛො සොණදරුංඛො බ්‍රාහ්මණො යෙන හගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කිතීද්දා හගවතා සද්ධි සමමාදනීයං කථං සාරුජ්‍යං විනිසාරෙතා එකමනතං නිසිදි චමෙප්පාසකාපි ඛො බ්‍රාහ්මණගෙඨකා අපෙකෙඨෙව හගවතනා අභිවාදෙතා එකමනතං නිසිදි-සු අපෙකෙඨෙව හගවතා සද්ධි සමමාදි සු සමමාදනීයං කථං සාරුජ්‍යං විනිසාරෙතා එකමනතා නිසිදි-සු අපෙකෙඨෙව යෙන හගවා තෙනාදුලිං පනාප්පතා එකමනතං නිසිදි-සු අපෙකෙඨෙව නාමසගාහං සාරුජ්‍යා එකමනතං නිසිදි-සු අපෙකෙඨෙව තුණ්ඩුහා එකමනතං නිසිදි-සු

1 පුට්ඨසකා'පි පාසා ඛෙත්ථ පොභ්සකපු

9 මෙසේ කී හල්ලී ඒ බමුණෝ සොණදණ්ඩ බමුණා බණවා, “හවන් සොණදණ්ඩ ය, හවන් සොණදණ්ඩයා මහණ ගොයුමන්ගේ ගුණ කීයක සැටියෙන් ඒ හවද ගෞතමයන් මෙහින් යොදුන් සියක් දුර වසන්, සැදහැකි කුලපතුවු පිහින් පාපෙය (මග පියදම්) ගෙන ද ඔබ දක්නට එළැඹෙනු වටි ම ය එ බැවින් හවන්ති, අපි සියල්ලෝ ම ඒ මහණ නොයුමන් දක්නට යන්නවු”යි කීහ

ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණු හෙමෙ මහත් බමුණු ගණයා හා ගරීර පොකුණ අතට ගියේ ය

10 එ කල්හි වනාහි වනලැහැබ තුළට පිවිසි සොණදණ්ඩ බමුණාට මෙසේ විධායකත්වපනාවෙන් පහළ විය.

“ඉදින් මම් මහණ ගොයුමන් අතින් ප්‍රශ්නයක් විචාරන්නෙම් නම්, (එවිට) ‘බමුණ, මේ පැණය මෙසේ නොවිචාල නො යැ යි මහණ ගොයුම්හු මට කීයන්නෝ නම්, එයින් මේ පිරිස ‘සොණදණ්ඩයා අනුවණ ය, නොවියත් ය, මහණ නොයුමන් අතින් නුවණින් පැණ විචාරන්නට නො හැකි වියැ’ යි මා නිගන්වාන මේ පිරිස යමකු නිගන්වානු නම්, ඔහුගේ යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය යමක්හුගේ යශස් පිරිසෙන්ගේ නම්, ඔහුගේ භොග යමපත් ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ භොගයෝ වනාහි යශස් හෙතුවෙන් ලැබුණෝ ය තව ද මහණ ගොයුම්හු මා අතින් පැණ විචාරන්නෝ නම්, ඒ පැණ විසැදීමෙන් මම් ඔවුන්ගේ සිත් නො ගත්තෙමි නම්, එහි දී මහණ නොයුම්හු ‘බමුණ, මේ පැණය මෙසේ විසැදිය යුතු නො වේ, බමුණ, මෙය විසැදිය යුත්තේ මෙසේ ම යැ’ යි මට කීයන්නෝ නම්, එයින් මේ පිරිස මට ‘සොණදණ්ඩ බමුණා අනුවණ ය, නොවියත් ය, පැණ විසැදීමෙන් මහණ ගොයුමන්ගේ සිත ගන්නට නො හැකි විය යි කියා කරන්නාහ මේ පිරිස යමක්හට නිසා කරන්නාහු නම්, ඔහු යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය යමකුගේ යශස් පිරිසෙන්ගේ නම්, ඔහු ගේ භොග ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ භොගයමිපත් වනාහි යශස් හෙතුවෙන් ලැබුණු දු ය මමත් මෙසේ ලභට පැමිණියෙමි ම මහණ නොයුමන් නොදක පෙරලා යන්නෙමි නම්, එයින් මේ පිරිස ‘සොණදණ්ඩ බමුණා අනුවණ ය, නොවියත් ය, දුහි මත් ඇත්තේ ය, බිය ගත්තේ ද වේ, මහණ ගොයුමන් දකිනු පිණිස එළැඹෙන්නට නො හැකි විය, මෙසේ ලභට පැමිණියේ ම මහණ නොයුමන් නොදක කෙසේ නම් පෙරලා යැ හැකි වන්නේ දු’ යි වේ පරිභව කරන්නාහ මේ පිරිස යමකුට පරිභව කරන්නාහු නම් ඔහු ගේ යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය. යමකුගේ යශස් පිරිසෙන්ගේ නම් ඔහුගේ භොගයෝ ද පිරිසෙන්ගේ අපේ භොගයෝ යශස්හෙතුවෙන් ලද්දේ ය (එ බැවිනි)” යනු යි

11 ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය එළැඹි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා පිළිසඳර කතා කෙළේ ය. සිතැ රැදවිය යුතු වූ පිළිසඳර කතා අවසන් කොට පසෙක ඉදගත්තේ ය. එම්පානගරවාසී බමුණෝත් ඇහැවියෝත් කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉදගත්ත කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා පිළිසඳර කතා කළක සිතැ රැදවිය යුතු පිළිසඳර කොට නිමවා පසෙක නිදගත්ත කෙතෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදීලී තමා වැද පසෙක ඉදගත්ත. කෙතෙක් නම් ගොත් අස්වා පසෙක ඉදගත්ත කෙනෙක් නිතඬ වැ පසෙක ඉදගත්ත.

12 තනුපි පුදං සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො එතදෙව ඛුද්‍රුලච්ඡුපිත-
කෙකනෙතා නිසිනෙතා හොති ‘අහං චෙව ඛො පන සමණං ගොතමං
පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යං තනු වෙ මං සමණො ගොතමො ඵලං ටිදෙය්‍ය ‘න
ඛො එස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා පුච්ඡිතඛොති, තෙන මං අයං පරිසා
පරිහ්‍රවෙය්‍ය ‘බාලො සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො අබ්‍යතෙනා, නාසකි
සමණං ගොතමං යොතිසො පඤ්ඤා පුච්ඡිතුනති’ යං ඛො පනායං පරිසා
පරිහ්‍රවෙය්‍ය යසො’පි තස්ස භාගෙථ යස්ස ඛො පන යසො භාගෙථ
හොගාපි තස්ස භාගෙය්‍යං යසොලභා ඛො පනවාසං තොගා ලෙඤ්ච
ඛො පන සමණො ගොතමො පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය, තස්ස වාතං පඤ්ඤා
වෙය්‍යාකරණෙන විතනං න ආරාධෙය්‍යං, තනු වෙ මං සමණො ගොතමො
එවං ටිදෙය්‍ය ‘න ඛො එස බ්‍රාහ්මණ, පඤ්ඤා එවං ව්‍යාකානපඛො, එවං
නාමෙස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා ව්‍යාකානපඛො’ති, තෙන මං අයං පරිසා
පරිහ්‍රවෙය්‍ය ‘බාලො සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො අබ්‍යතෙනා, නාසකි
සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන විතනං ආරාධෙය්‍යති’
යං ඛො පනායං පරිසා පරිහ්‍රවෙය්‍ය යසො’පි තස්ස භාගෙථ යස්ස ඛො
පන යසො භාගෙථ තොගාපි තස්ස භාගෙය්‍යං යසොලභා ඛො පනවාසං
තොගා අගො වත මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ජකෙ තෙවර්ජකෙ
පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය අභාචතස්සාහං විතනං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤා
වෙය්‍යාකරණෙන’ති

13 අථ ඛො භගවතො සොණදරුණිස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස වෙතස්ස වෙතො-
පරිවිතකකමඤ්ඤාය එතදුතොසි “විහඤ්ඤති ඛො අයං සොණදරුණිමි
බ්‍රාහ්මණො සකෙති විතෙන යනුනාහං සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො යතෙ
ආවර්ජකෙ තෙවර්ජකෙ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යනති’

අථ ඛො භගවා සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො එතදුචොච “කතීති පන
බ්‍රාහ්මණ අභෙතති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤපනති බ්‍රාහ්ම-
ණො’හමීති ච වදමානො හමමා ටිදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො
ආපජ්ජෙය්‍යං ?’ති

14 අථ ඛො සොණදරුණිස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස එතදුතොසි යං වත
තො අතොසි ඉච්ඡිතං, යං ආකඛිති, යං අභිපෙතං, යං අභිපඤ්ඤං ‘අහං
වත මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ජකෙ තෙවර්ජකෙ පඤ්ඤං
පුච්ඡෙය්‍ය, අභාචතස්සාහං විතනං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකර-
ණෙන’ති, තනු මං සමණො ගොතමො සතෙ ආවර්ජකෙ තෙවර්ජකෙ
පඤ්ඤං පුච්ඡති අභාචතස්සාහං විතනං ආරාධෙය්‍යාපි පඤ්ඤා
වෙය්‍යාකරණෙන’ති.

15, අථ ඛො සොණදරුණිමි බ්‍රාහ්මණො අබ්‍රහ්මණාචෙති කායං
අබ්‍රහ්මණායකො පරිසං භගවතනං එතදුචොච “පඤ්චි හො ගොතමි
අභෙතති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤපනති ‘බ්‍රාහ්මණා’හමීති
ච වදමානො හමමා ටිදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො ආපජ්ජෙය්‍ය කතෙති
පඤ්චි ? ඉධ තො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො උතතො සුරාසො හොති භික්ඛො ව
පිතිතො ව, සංසුද්ධිගතොස්සො යාව සත්තමො පිතාමහස්සො, අබ්‍රහ්මණා,
අබ්‍රහ්මණාචෙති භාවිතාදෙන, අර්කාසකො යොති චිත්තාබ්‍යාසො තිණං,
වෙදො පාරතු සතිසරණුකෙට්ඨානං සාකතිරපපෙද්ධං ඉතිනිසපඤ්චිතං,
පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකාසත්තං පුරිසලාබ්‍යොසු උතතිසං

12. එහි ද සොණදණ්ඩ තෙමේ “මම මහණ ගොසුමත් අතින් ප්‍රශ්න විචාරත් තෙමි නම්, (එ විටැ) ‘බමුණ, මේ පැණය ටෙසේ නො විචාළ මනා යැ යි මහණ ගොසුමිනු මට කියන්නන් නම්, එයින් මේ පිරිස ‘සොණදණ්ඩයා අනුවණ ය, නොවියත් යැ’ යි මට පරිභව කරන්නාහ. මේ පිරිස යම්කුට පරිභව කරන්නාහු නම් ඔහුගේ යශස ද පිරිහෙන්නේ ය. යම්කුගේ යශස පිරිහෙන්නේ නම්, ඔහුගේ භාගයෝ ද පිරිහෙන්නාහු අපේ භාගයෝ යශසහෙකුගෙන් ලද්දේ ය (එ බැවිනි) මහණ ගොසුමත් ස්වකීය ආවාසිවාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි පැණ විචාරයෙන් යෙහෙක එසේ කලා පැණ විසැදීමෙන් ඒකාන්තයෙන් ම ඔබ සිත් ගත කැකි වන්නෙමි” යි මේ සිතිවිල්ල ම බෙහෙවින් සිතමින් හුන්නේ වෙයි

13. එ කලා ටිකාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිය සිතින් සොණදණ්ඩ බමුණාගේ සිත දක්වමින් “මේ සොණදණ්ඩ බමුණා සිය සිතිවිල්ලෙන් වෙහෙසෙයි මම මොහුගෙන් සිය ආවාසිවාද වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි ප්‍රශ්නයක් විචාරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මේ සිත වී ය

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සොණදණ්ඩ බමුණා අමතා, “බමුණ, අංග කීයෙකින් සමන්විතයනු බමුණකු කොට බමුණෝ පණවත් ද? (අංග කීයෙකින් සමන්විතයා) ‘මම බමුණෙකිමි’ යි කියන්නේ ද? බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද?’ යි මෙය අසා වදාළ සේක

14. එ විටැ සොණදණ්ඩ බමුණාට ‘මහණ ගොසුමත් මගෙන් සිය ආවාසිවාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි පැණ විචාලොත් යෙහෙක, පැණ විසැදීමෙන් එකාන්තයෙන් ඔවුන් සිත ගත ගන්නෙමි’ යි යමක් අප විසින් රැස්කා ලද ද, යමක් ඇටෙත්සිණි ද, යමක් අදහස් කරණලද ද, යමක් වෙසෙසින් පැතීණි ද, එහි ලා ඔබ මගෙන් සිය ඇදුරන් ඉගැන්වූ ත්‍රිවිද්‍යවිෂයයෙහි ප්‍රශ්න විචාරති ඒකාන්තයෙන් මම පැණ විසැදීමෙන් ඔබ සිත යනුට කරන්නෙමි” යි මේ සිත වී ය

15. ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණු තෙවැනි කස සාප්පු කොට, භාත්පස බමුණු ගැහැවි පිරිස දෙස බලා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය. “භවත් ගෞතමසිති, බමුණෝ අංග පසෙකින් යුත්තනු බමුණකු කොට පණවත් හේ ‘මම බමුණුමි’ යි කියනුයේ (එය) මැනවින් ම කියන්නේ ය. බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය කවර අංග පසෙකින් ද? යත්

“භවද්දගෞතමසිති, මෙහි බමුණු තෙමේ ලිටු පසින් ද පිය පසින් ද යන දෙපසින් මැ අභිජාත ය, සත්වන මිත්‍රකු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇතියේ ය, ජාතිවාදයෙන් නො දෙහන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය වෙද හදාරන්නෙක් වෙයි, ලවදයන් සිතා ලා දරන්නෙක් වෙයි, නිසන්කු ද දෙකටහසාස්ත්‍ර ද සහිත, සිංහ හා නිරුක්ති සහිත, ඉතියාසය පසවනු කොටැති, ත්‍රිවෙදසාප්පේ පරි තෙවර පැමිණියෙන් පටි පද්‍යාය දන්නෙක් වෙයි සියලු මාකාරය වටි ද දන්නෙක් වෙයි උල්භාසන යාස්ත්‍රයෙහි පොසුරු පලසා ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණයෙක් වෙයි

අභිරුපො හොති දස්සනියො පාසාදිකො පරමො වණ්ණපොකධරතාය සමන්තාගතො, බ්‍රහ්මචරිණෝ බ්‍රහ්මචරිච්චසී අකබ්බද්‍යවකාසො දස්සනාය සීලවො හොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච තොති ඡේධාපී, පඨමො චා දුතියො චා සුජං පශ්‍යණන්තානාං ඉමෙහි ඛො හො ගොතං පඤ්චති අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙතති බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජෙජ්ජය්‍යාති

16. “ඉමෙසං පන බ්‍රාහ්මණ පඤ්චාගා අභිගාතං සක්කා ඵසං අභිං ඨපෙත්වා චතුසි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙත්‍වං බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජෙජ්ජය්‍යාති”

17. “සක්කා පො පොතමි ඉමෙසං හි පො ගොතමි පඤ්චන්තං අභිගාතං වරණං ඨපයාමි කිං හි වණ්ණො කරිස්සෙති? යෙනා ඛො පො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො, උපතො සුජාතො පොති මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුද්ධි-ගහණිකා යාච සත්තමා පිතාමිහසුතා, අභිච්ඡන්තා අනුපක්කුට්ඨා ජාතිවාදෙන, අජකාසකො ච පන මිත්තං රො, තිණණං චේද්‍යං පාරගු සතිකණ්ටුකවුතානාං සාකාරපණ්ණාදං ඉතිසාසපඤ්චමානං, පදකො, වෙය්‍යාකරකො, ලොකාසතවිප්ප්‍රසලකපණ්ණ අනවපො සීලවො ච පොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච තොති ඡේධාපී පඨමො චා දුතියො චා සුජං පශ්‍යණන්තානාං ඉමෙහි ඛො පො ගොතමි වතුහස්සති සමන්තාගතො බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙතති බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජෙජ්ජය්‍යාති”

18. “ඉමෙසං පන බ්‍රාහ්මණ චතුන්තං අභිගාතං සක්කා ඵසං අභිං ඨපෙත්වා තිහි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙත්‍වං බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජෙජ්ජය්‍යාති”

19. “සක්කා පො පොතමි ඉමෙසං හි පො ගොතමි චතුන්තං අභිගාතං වණ්ණං ඨපයාමි කිං හි මිත්තං කරිස්සෙති? යෙනා ඛො පො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො, උපතො සුජාතො පොති මාතිතො ච පිතිතො ච, සංසුද්ධි-ගහණිකා යාච සත්තමා පිතාමිහසුතා, අභිච්ඡන්තා අනුපක්කුට්ඨා ජාතිවාදෙන, සීලවො ච පොති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච තොති ඡේධාපී පඨමො චා දුතියො චා සුජං පශ්‍යණන්තානාං ඉමෙහි ඛො පො ගොතමි වතුහස්සති සමන්තාගතො බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙතති බ්‍රාහ්මණො'සමිති ච වදමානො සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං අපජෙජ්ජය්‍යාති”

විශිෂ්ට රූපශායනා ඇත්තේ, දකුම් කටයුත්තේ, ප්‍රසාද එළවන සුළු වූයේ, උතුම් වණිෂ්ඨකාන්තයෙන් සමන්විත වූයේ වෙයි උතුම් රත්වත් පැහැ ඇතිසේ ය උතුම් ශරීරප්‍රභා ඇතිසේ ය ආරෝග පරිණාම සම්පත්තියෙන් හා අවිච්ඡේදයෙන් පරිපූර්ණයෙන් හා සිරුරෙහි දකිමට නොමිද වූ අවකාශ ඇතිසේ වෙයි වැඩුණු සිල් ඇත්තේ, වැඩුණු ශීලයෙන් සමන්විත වූයේ, සිල්වත් වෙයි පණ්ඩිත ද නුවණැත්තේ ද ජනපතින් ය යාග සැන්ද මනසාවත්තවූත් අතුරෙහි පළු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා වෙයි හවිද්-ගෞතමිනි, මේ අංග පසින් සමන්විතයා බමුණකු යොට බමුණෝ පණවත් හේ මම් බමුණෙකිමිති කියන්නේ මොනොවට කියන්නේ ය, බොරු කීමට නො වැටෙන්නේ ය යනු යි

16 [සාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “බමුණ, මේ අංග පස අතුරෙන් එක් අංගයක් හැර අංග සතරකින් සමන්විතයාක් වූ බමුණකු යොට පණවත්තට හැක්කේ ද? (එසේ පැහැරීමෙන්) ‘මම් බමුණෙකිමිති’ කියන්නේ නො වැරදිලෙස කියා හැකි වන්නේ ද? මොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද?’

17. [සොණදණසූත්‍රය] “හැකි ය, හවිද් ගෞතමිනි, හවිද් ගෞතමිනි, මේ අංග පස අතුරෙන් වණිෂ්ඨකාන්තය හැර ලබු වණිෂ්ඨ කුමක් කරන්නේ ද? හවිද් ගෞතමිනි, යම් කෙසෙකින් බමුණු තෙමේ මවුපියදෙපසින් අභිජාත වේ නම්, සන්වත මිමුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතිසේ නම් ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ නම්, නො ගරහන ලද්දේ නම්, වෙදි හදාරන්නෙක්, වෙද සිතා ලා දරන්නෙක්, නිසඤ්ඤ කෙටිගා-ශායන ද යනිත, ශික්ෂා කා නිරුක්ති සහිත, ඉතිහාසය පස්වනු කොටැති, තුන් වෙදයන්ගේ පරතෙර පැමිණියෙක් වේ නම්, පදපාඨ ද සියලු ව්‍යාකරණ විධි ද දන්නා, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහි මහාචාර්ය-ලක්ෂණවිද්‍යෙහිත් නිපුණයෙක් වේ නම්, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ, වැඩුණු ශීලයෙන් යුක්ත වූයේ සිල්වත් වේ නම්, පණ්ඩිතත් නුවණැත්-තෙත්, එ හෙයින් ම යාග සැන්ද මනසාවත්තත් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනිත් වේ නම්, හවිද් ගෞතමිනි, මේ කී අංග සතරින් සමන්විතයා බමුණකු යොට බමුණෝ පණවත් හේ ‘බමුණෙකිමිති’ කියන්නේ ද මොනොවට ම කියන්නේ ය, බොරු කීමට නො වැටෙන්නේ ය”

18 [සාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “බමුණ, මේ අංග සතරින් එකක් හැර අංග තුනෙකින් යුක්තයෙක් වූ බමුණකු යොට පණවත්තට හැක්කේ ද? හේ ‘මම් බමුණෙකිමිති’ කියන්නේ නොවැරදි ලෙස කියා හැකි වන්නේ ද? බොරු කීමකට නො වැටෙන්නේ ද?’

19 [සොණදණසූත්‍රය] “හවිද් ගෞතමිනි, හැක්කේ ය හවිද්-ගෞතමිනි, මේ අංග සතරින් වෙදයන් හැර දිවු වෙදයන් කුමක් කරන්නේ ද? හවිද් ගෞතමිනි, යම් කෙසෙකින් බමුණු තෙමේ මාපිය දෙපසින් අභිජාත වේ නම්, සන්වත මිමුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතිසේ නම්, ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ නොගරහන ලද්දේ නම්, වැඩුණු සිල් ඇති වැඩුණු සිලින් යුත සිල්වතෙක් වේ නම්, පණ්ඩිතත් නුවණැත්තේ නුවණැත් ම යාග සැන්ද මනසාවත්තත් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනිත් වේ නම්, හවිද් ගෞතමිනි, මේ අංග තුනින් සමන්විතයා බමුණකු යොට බමුණෝ පණවත් හේ ‘මම් බමුණෙකිමිති’ කියනුයේ ද කරුණු සහිත වා ම කියන්නේ ය, බොරු කීමකට ද නො පැමිණෙන්නේ ය”

20. “ඉමේසං පන බ්‍රාහ්මණ නිණ්ණං අභිතානං සකකා එහං අභිතං ඔපෙච්චං දව්හපච්චෙති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙච්චං, බ්‍රාහ්මණොසමිති ච වදමානො සමමා ව්‍යදයා න ච පන මුසාවාදං ආපජේය්‍යා?”¹ති

21 “සකකා නො තොනම් ඉමේසං හි පො ගොතම් නිණ්ණං අභිතානං ජාතීං ඔපයාමි තීං හි ජාති කර්‍යාති” යනො බො හො ගොතම් බ්‍රාහ්මණො සිලවා ච හොති වුද්ධිසිලී වුද්ධිසිලෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිනො ච හොති මෙධාසී පඨමො වා දුතියො වා තුපං පහණ්ණනානං ඉමෙති බො හො ගොතම් දව්හපච්චෙති සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණො බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙච්චති. බ්‍රාහ්මණොසමිති ච වදමානො සමමා වදෙයා න ච පන මුසාවාදං ආපජේය්‍යා”²ති

22 එවං වුතෙන තෙ බ්‍රාහ්මණො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණං එතදවොචං “මා හවං සොණදණ්ඩො එවං අචච මා හවං සොණදණ්ඩො එවං අචච. අපවදනෙව හවං සොණදණ්ඩො වර්ණො, අපවදති මනෙන, අපවදති ජාතීං එකංසෙත හවං සොණදණ්ඩො සමණ්ණසංච ගොතමස්ස වාදං අනුපකඩන්ති”³ති.

23 අථ බො හගවා තෙ බ්‍රාහ්මණො එතදවොච “සචෙ බො කුම්භාකා බ්‍රාහ්මණො එවං හොති, ‘අපසස්සුතො ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, අකල්‍යාණවාක්කරණො ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, දුපාඤ්ඤා ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, න ච පහොති සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමී වචනෙ පටිමනෙනතුනති, තිට්ඨතු සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, තුපමහ මහා සද්ධිං මනනාපෙතා සචෙ පන කුම්භාකා බ්‍රාහ්මණො එවං හොති. ‘ඛුස්සස්සො ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, කල්‍යාණවාක්කරණො ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, පණ්ණිනො ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො, පහොති ච සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො සමණෙන ගොතමෙන සද්ධිං අසමී වචනෙ පටිමනෙනතුනති’ තිට්ඨතු වුතෙහි, සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො මහා සද්ධිං පටිමනෙනතු”⁴ති

24 එවං වුතෙන සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො හගවනනං එතදවොච “තිට්ඨතු හවං ගොතමො තුණ්හි හවං ගොතමො හොතු අතමෙව හෙසං සහධමෙමන පටිච්චනං කර්‍යාමි”⁵ති

අථ බො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො තෙ බ්‍රාහ්මණො එතදවොච “මා හවනොතො එවං අචචුජ්ඣ, මා හවනොතො එවං අචචුජ්ඣ ‘අපවදනෙව හවං සොණදණ්ඩො වර්ණො, අපවදති මනෙන, අපවදති ජාතීං, එකංසෙත හවං සොණදණ්ඩො සමණ්ණසංච ගොතමස්ස වාදං අනුපකඩන්ති ති නාහං හො අපවදුමී වර්ණො වා මනෙන වා ජාතීං වා”⁶ති

20 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “ඛමුරු, මේ අංග තුනින් එක් අංගයක් හැර දමා අංග දෙකෙහිත් සමන්විතයනු ඛමුණකු කොට පැරැටියා හැට්පත් ද ද හේ ‘මම ඛමුණෙහිම’ සිත් කියනුයේ, කරුණු සහිත වූ නිසා හැකි වන්නේ ද ද බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද ද”

21 [සොණදරාබසු] “භවද්දොගානමිසිති, හැක්කේ ය භවද්දොගානමිසිති, මේ අංග තුනෙන් ජාතිය හැර දමමු ජාතිය කුමක් කරන්නේ ද ද භවද්දොගානමිසිති, යම් පොසෙකින් ඛමුණු තෙවම වැඩුණු සිල් පැත්තේ, වැඩුණු පිලින් යුත් වූයේ සිල්වත් මේ ද, පණතින් නුවණින්පත්ත් පිපෙසින් ම යාග සැන්ද ඛජොවනනත් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවනින් මේ ද, භවද්දොගානමිසිති, මේ අංග දෙකින් සමන්විතයකනු ඛමුණකු කොට ඛමුරුන් පණවත් හේ ද ‘මම ඛමුණුම’ සිත් කියනුයේ කරුණු සහිත වූ කියන්නේ ය, බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය ද’

22 මෙය කී කල්හි ඒ ඛමුණෝ සොණදරාබසු ඛමුණුට “භවත් සොණදරාබසු තෙවම පෙසේ නො කියා වා භවත් සොණදරාබසු තෙවම පෙසේ නො කියා වා භවත් සොණදරාබසු තෙවම වර්ණසංඝයා බැහැර කෙරේ ම ය, භවත් සොණදරාබසු තෙවම වේදයන් බැහැර කෙරේ ම ය, ජාතිය බැහැර කෙරේ ම ය. භවත් සොණදරාබසු තෙවම ඵකාන්තයන් ඉමණු නොගම්යන්සේ සම්මයට වැද ගනී” යැ යි මේ වචන කීහ

23 ඒ වට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ ඛමුණන්ට වදාරන සේක් “ඛමුණනි, ඉදින් සොණදරාබසු ඛමුණා ජ්‍යෙෂ්ඨයා යැ යි ද තොමනා බස් දෙකින්තෙකා යි ද නුවණ නැත්තකා යි ද ජම් වචනසහි ඉමුරු නොගම්යන් හා සාකච්ඡා කරන්නට සමත් නො වෙතැ ‘යි ද කියා තොටට පෙයස් සිපෙක් වේ නම්, සොණදරාබසු ඛමුණු තෙවම සිටි වා පෙයි මා හා සාකච්ඡා කරවු ඛමුණනි, ඉදින් සොණදරාබසු ඛමුණු තෙවම ඛමුණු යැ යි ද, මනා වචන කියන්නෙකා යි ද, පණතින් යැ යි ද, මේ වචනසහි ඉමුණුතෙවමයන් හා සාකච්ඡා කරන්නට සමත් වෙතැ යි ද කියා මෙසේ තොටට සිපෙක් වේ නම්, පෙයි සිටිවු. සොණදරාබසු ඛමුණු තෙවම ම මා හා සාකච්ඡා කෙරේ වා” යි මෙය වදළ සේක

24 මෙය වදාළ කල්හි, සොණදරාබසු ඛමුණු තෙව “භවද්දොගානමි තෙවම සිටි වා භවද්දොගානමි තෙවම නිහමි වේ වා ටිම ම ඔවුනට කරුණු සහිත වූ උත්තර දෙන්නෙමු” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

ඉක්බිති සොණදරාබසු ඛමුණු ඒ ඛමුණන් බරවා “භවත්සු ‘භවත් සොණදරාබසු වර්ණ බැහැර කෙරෙයි, ජාතිය බැහැර කෙරෙයි ඵකාන්තයෙන් හටන් සොණදරාබසු පෙට් ඉමුරු පොණ්ඩියන්සේ සමිසට වැද ගනී යැ යි පෙසේ නො කියන් වා ටිම වර්ණ පෙට් පෙසන් පෙට් ජාතිය පොණ්ඩියන් කරෙ යි යි ය

25. තෙන ඛො ඛො පන සමසෙන සොණදණ්ඩස්ස චූහමිණස්ස භාගිනෙය්‍යො අබ්බිකෙය්‍යා නාම මාණවකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො හොති අථ ඛො සොණදණ්ඩා චූහමිණො තෙ චූහමිණෙ එතදචොචි “පස්සානති නො හොතෙතා ඉමං අබ්බතං මාණවකං අමතාකං භාගිනෙය්‍යනති ?”

“එවං හො”

“අබ්බතො ඛො හො මාණවකො අභිරුපො දස්සන්තියො පාසාදිකො පරමාය වණණපාසකරතාය සමන්තාගතො චූහමිණෙණි චූහමචචසි අනුද්‍රව්‍යාසො දස්සන්තාය නාස්ස ඉමිස්සං පරිසායං සමසමො අභි වණණෙන, ධපෙසා සමිණං ගොතමි”

අබ්බතො ඛො හො මාණවකො අර්ක්කායකො මනනධරො, තිණණං වෙදනං පාරගු සතිකඤ්ඤානුභූතං සාකකරපපහදානං ඉතිහාසපඤ්ච-මානං පදකො වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමිහාපුරිසලකඩ්දකෙණු අනවසො අහමස්ස මනෙත වාචෙතා

අබ්බතො ඛො හො මාණවකො උභතො සුජාතො මානිකො ච පිතීතො ච, සංසුඤ්ඤාණිකො යංච සත්තමා පිතාමහසුගා, අසබ්බොතො අනුපකඤ්චො ජාතිවාදෙන අහමස්ස මාතාපිතරො ජානාමි.

අබ්බතො ඛො හො මාණවකො පාණමිපි හනෙය්‍ය අදින්නමිපි ආදිකෙය්‍ය පරදුරමිපි ගපච්ඡස්ස මුසාපි හණෙය්‍ය මජ්ඣමිපි පිවෙය්‍ය, එතද්දති හො කිං වණණො කට්ඨස්සති, කිං මනතා, කිං ජාති ?

යතො ඛො හො චූහමිණො සීලවා ච හොති වුඤ්ඤි වුඤ්ඤෙන සමන්තාගතො, පණ්ණිතො ච හොති මෙධාචී පඨමො වා දුතීයො වා සුජං පහණ්ණතතාතො ඉමෙහි ඛො හො දච්ඡිකඤ්ඤා සමන්තාගතං චූහමිණං චූහමිණං පඤ්ඤාපෙතනති චූහමිණො’හමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය, න ච පන මුසාවාදො ආපජෙය්‍යා”ති

26 “ඉමෙසං පන චූහමිණ දව්‍යනං අබ්බතං සකකා එකං අබ්බං ධපෙසා එකෙන අභ්බත සමන්තාගතං චූහමිණං පඤ්ඤාපෙතො, චූහමිණො’හමිති ච වදමානො සමමා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදො ආපජෙය්‍යා ?”ති

“නො හිදං හො ගොතමි සීලපරිබොධා හි හො ගොතමි පඤ්ඤා පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා යත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං සීලවතො පඤ්ඤා පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණං ච පන ලොකහමි අග්ග-මකස්සායති සෙය්‍යපාපි හො ගොතමි හතෙත්ථ වා තත්ථං බොවෙය්‍ය පාදෙන වා පාදං බොවෙය්‍ය, එවමෙව ඛො හො ගොතමි සීලපරිබොධා පඤ්ඤා පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා යත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං සීලවතො පඤ්ඤා පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණංඤා පන ලොකහමි අග්ගමකස්සායති

25 එ මේලෙහි සොණදණ්ඩ බමුණාගේ බැනණු වූ අඛණ්ඩ නම් මාණවක තෙමේ ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි ඉක්බිති සොණදණ්ඩ බමුණු “භවත්තු අප බැනණු වූ මේ අඛණ්ඩ මාණවකයා දකිත් ද ?”යි කී ය

“භවත, එසේ යැ” යි බමුණෝ කීහ

(එ පිට සොණදණ්ඩ බමුණු මෙසේ කී ය)

“භවත්ති, අඛණ්ඩ මාණවක තෙමේ විසිට රූපය ඇත්තේ ය, දකුම් කවසුතු ය, උතුම් වණ්ණසොහොසියෙන් සුන්ධ ය, උතුම් රන් පැහැ ඇත්තේ ය, උතුම් සිරුරුපැහැ ඇත්තේ ය, සිය සිරුර දක්මට නොමද අවකාශ ඇත්තේ ය ශ්‍රමණ ගෞතමයන් හැර මේ පිරිසෙහි හැම අසුරින් ම ඔහුට සම එකෙක් නැත

භවත්ති, අඛණ්ඩ මාණවක තෙමේ ඵෙද හදාරන්නෙක, වේදමනත්‍රයන් සිත්හි ලා දරන්නෙක, නිසංකු ද කෙටහසාසත්‍ර ද සහිත අක්කරප්‍රහෙද සහිත ත්‍රිවේදයෙහි පාරප්‍රාප්තයෙක පදපාඨ දන්නෙක, සියලු විශාකරණ විහිත් දන්නෙක, ලොකාගතශාසත්‍රයෙහි ද මහාපුරුෂලක්ෂණවිද්‍යායෙහි ද නිපුණයෙක පමාහුට ඵෙද කියැවූ තැනැත්තේ මම ය

භවත්ති, අඛණ්ඩ මාණවක තෙමේ ඔවු පිය යන පෙ පසින් ම අභිජාත ය, සත් වන මිඞුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තෙක, ජාතිවෘද්ධයන් නොනෙළන ලද්දෙක, නොගරහන ලද්දෙක මම් මොහුගේ මවු පියන් දකිමි

භවත්ති, අඛණ්ඩ මාණවකයා වනාහි ප්‍රාණසාත ද කරන්නේ නම්, නොළන් දැන් ගන්නේ නම්, පරඹුවන් කරාත් යන්නේ නම්, බොරුත් කියන්නේ නම්, මත්පැනුන් බොන්නේ නම්, භවත්ති, මෙහි වණ්ණසොහොසිය කුමක් කරන්නේ ද (බමුණු බව රක්තව සමත් වන්නේ ද) ? ඵෙදයෝ කුමක් කරන්නෝ ද ? ජාතිය කුමක් කරන්නේ ද ?

භවත්ති, යම් තහයෙකින් බමුණු තෙමේ වැඩුණු සිල් ඇත්තේ, වැඩුණු සිලින් යුත් වූයේ, සිල්වත් වේ ද, පණ්ණික වේ ද, නුවණැති වේ ද, යාග සැන්ද ඔසොවන්නන් අතුරෙහි පලමු හෝ දෙවෙනි වේ ද, භවත්ති, මේ අඛණ්ඩ දෙකින් සමන්විතයා වූ කැලි බමුණකු කොට බමුණෝ පණවන් හේ ‘මම බමුණුම’යි කියන්නේ ද කරුණු සහිත වැ කියන්නේ ය, බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ය”

26 [භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] බ්‍රාහ්මණය, මේ අඛණ්ඩ දෙකින් එක් අඛණ්ඩක් හැර දමා එක් අඛණ්ඩයකින් සමන්විතයා බමුණකු කොට පණවන්නට හැක්කේ ද ? හේ ‘බමුණෙකිම’යි කියන්නේ, කරුණු සහිත වැ කියන්නේ ද ? බොරු කීමකට නො පැමිණෙන්නේ ද ?”

[සොණදණ්ඩ] භවද්ගොතමසිති, මෙය නො වේ ම ය භවද්ගොතමසිති, ප්‍රඥා ශීලයෙන් පිරිසිදු වෙයි ශීලය ප්‍රඥයෙන් පිරිසිදු වෙයි යම් තැනෙක ශීලය වේ නම්, එහි ප්‍රඥා වේ යම් තැනෙක ප්‍රඥා වේ නම් එහි ශීලය වේ සිල්වත්කව නුවණ වේ නුවණැත්තාට සිල් ඇති වේ. ශීල ප්‍රඥ දෙක වූ කැලි ලොවැ අත්‍ර යැ යි කියනු ලැබේ භවද්ගොතමසිති, යම් සේ දකිත් අභ හෝ පසින් පස හෝ සෝදන්නේ ද, එසේ ම ප්‍රඥා ශීලයෙන් පරිශෝධිත වේ ශීලය ප්‍රඥයෙන් පරිබෝධ වේ යම් තැනෙක ශීලය වේ නම්, ශීල ප්‍රඥ දෙක වූ කැලි ලොවැ අත්‍ර යැ යි කියනු ලැබේ

“එවමේනං බ්‍රාහ්මණ සීලපරිබොධා හි බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා, පඤ්ඤාපරිබොධං සීලං යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤා, ‘යත්ථ පඤ්ඤා තත්ථ සීලං’ සීලවතො පඤ්ඤා, පඤ්ඤාවතො සීලං සීලපඤ්ඤාණංඤා ච ත ලෙ කකමිං අග්ගමිකධායති

“කතමිං ච තං බ්‍රාහ්මණ සීලං? කතමො සා පඤ්ඤා”?ති

“එත්තකපරමා’ව මයං හො ජගාතමි එතස්මිං අපෙඨ සංඛු ච ත භවින්නංඤෙව ගොතමිං පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අපෙඨා”ති

“තෙන හි බ්‍ර.හ්මණ සුණාහි, සංවුකං මතභි කණ්ඨති, භාසිස්සාමි”ති

‘එවං හො’ති ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවතො චච්චස්ස,සි භගවා එතදවොච

25 “ඉධ බ්‍රාහ්මණ තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ඨති අරහං සම්මා-සම්බුද්ධො-පෙ-

(යථා සාම්ඤ්ඤාඵලෙ එවං විජ්ජානෙතබ්බං) එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සීලසම්පන්නො ඡොධානී ඉදං ඛො තං බ්‍රාහ්මණ සීලං-පෙ- චඨමිං කුතං උපසම්පජ්ඨ මිහරති දුක්ඛං කුතං උපසම්පජ්ඨ මිහරති -පෙ- තත්ථං කුතං උපසම්පජ්ඨ මිහරති -පෙ- චිතුත්ථා කුතං උපසම්පජ්ඨ මිහරති -පෙ- අයං ඛො සො බ්‍රාහ්මණ සම්මාධි -පෙ- අසවානං ඛයඤ්ඤාණංඤ චිත්තං අභිනිහරති, අභිනින්නාමෙති -පෙ- නාපරං ඉත්ථන්තායාති පජානාති ඉදම්පි’ස්ස හොති පඤ්ඤාය අයං ඛො සා බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා”ති

26 එවං වුත්තන සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච “අභිකක්ඛන්තො හො ගොතමි, අභිකක්ඛන්තො හො ගොතමි සෙය්‍යථාපි හො ගොතමි නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා මිච්ඡෙය්‍ය මුලාස්ස වා මග්ගා ආවිජ්ජෙය්‍ය අකුසාලෙ වා තෙලපජ්ජෙය්‍යං ඛාලෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දුක්ඛිනතීති, එවමෙව හොතා ගොතමෙන අත්තකපරියං-යෙන ඛමෙමො පකාසිතො එසංඝං භවන්තො ගොතමිං සරණං ගච්ඡාමි ඛම්ඤාමි භික්ඛුසම්ඝංඤා උපාසකං මං භවං ගොතමො ඛාලෙය්‍ය අජ්ජනස්ස පාඤ්ඤාපෙතං සරණං ගතං අඤ්චාසෙය්‍ය ව මෙ භවං තොතමො ස්වාතන්තං භතං සද්ධං භික්ඛුසම්ඝං”ති අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිතාවෙන.

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] බ්‍රාහ්මණය, මෙය එසේ ය බ්‍රාහ්මණය, ප්‍රඥව ශිල්පයෙන් පිරිසිදු වේ. ශිල්ප ප්‍රඥයෙන් පිරිසිදු වේ සිල් ඇති කෘත ප්‍රඥව වේ ප්‍රඥව ඇති කෘත සිල් වේ සිල් ඇත්තාවුන් ප්‍රඥව ඇත ප්‍රඥව ඇත්තාවුන් සිල් ඇත ශිල්ප ප්‍රඥ දෙක වනාහි ලොවැ අග්‍ර යා යි කියනු ලැබේ බ්‍රාහ්මණය, ඒ ශිල්ප කවර යා? ඒ ප්‍රඥව කවර යා?

[සොණදණ්ඩ] භවද් ගෞතමයිනි, මේ කරුණෙහි මේ ශිල්ප ප්‍රඥ යන වචන දෙක දැනීම ම පරම කොටැත්තමු (මේ වචන දෙක විනා එහි අවිදි වශයෙන් මෙයින් වැඩියක් නො දනිමු) යාච්ඤා කරමින භවද් ගෞතමයනව ම මේ වචනයේ අර්ථ වැටහේ වා (භවද්ගෞතමයෝ ම මෙහි අවි වදාරන වා)

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ] “ඛමුණ, එසේ නම් අසන්නැ මොනොට්ට මෙතෙකි කරන්නැ. එය කියන්නෙමි

සොණදණ්ඩ තෙමේ ‘භට්ඨක, එසේ යැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විමුදන් දුන්නේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මතු දක්වෙන බමිය ටදුළ සේක

25 “ඛමුණ, අර්හත් වූ සමාසත්තමිබුද්ධ වූ .කථානත තෙමේ මෙ ලොවැ පහළ වෙයි

(සාමසුද්ධප්පුත්තයෙහි ආ සේ මහාර කළ සූත්‍ර) . ඛමුණ, මෙසේ මනුෂ්‍ය තෙමේ ශිල්පමිපන්න වෙයි ඛමුණ, මේ ඒ ශිල්ප යි . .පළමු බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි දෙවෙනි බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි . තෙවෙනි බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි හිටු වන බ්‍රාහ්මය ලැබ වෙසෙයි ඛමුණ, මේ ඒ සමාසත්ත ආශ්‍රවණසංඝනය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි. ‘මේ කෙරෙණය පිණිස කළ සූත්‍ර අන් කිසිත් නැතැයි දැන ගනී මේ මුහුණේ ප්‍රඥව වේ. ඛමුණ, මේ ඒ ප්‍රඥව ය.”

26 මෙසේ ටදුළ කල්හි සොණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණ තෙම, “භවද් ගෞතමයිනි, බමිදෙශනාව අභිකාන්ත ය. භවද් ගෞතමයිනි, බමිදෙශනාව අභිකාන්ත ය භවද් ගෞතමයිනි, සමිසේ ඇටිකුරු කොට නැමු බදුනක් ටදුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැළඳුණු දසක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුළා වූවකුට මින හෝ කියන්නේ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියත් රූප දකිනැ’යි අදුරෙහි කෙල්පනකක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, භවද්ගෞතමයිනි, එ පරිද්දෙන් ම, භවද්ගෞතමයන් මිසිත් ලෙ නොසෙක් අසුරින් බමිය පැවැසිණ භවද්ගෞතමයිනි, ඒ වම් භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ සෙමි භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි තිබි කොට සරණ සිත ලපාසකයකු කොට සලකන සේක් වා භවද්ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා හා සෙට් දට්ඨට පිණිස බත ඉට්ඨන සේක් වා”යි කීසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිහිටි බැවින් එය ඉවැසු සෙක

27. අප්ඵ ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවතො පබ්බාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවතං අභිවාදෙතා පදනම්ණං කන්තා පක්කාමි. අප්ඵ ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො තස්ස රතනිය අව්වසෙත සුඝන නිවෙසනෙ පර්ණතං බාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙති, භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි. කාලො හො ගොතමි, නිට්ඨිතං හත්තනන්ති

28. අප්ඵ ඛො භගව, පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙති, පත්තච්චරමාදය සද්ධං භික්ඛුසමෙකෙ යෙන සොණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තොසුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිති, පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි. අප්ඵ ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසමං පණ්ණෙතො බාදනියෙත භොජනියෙත සහන්තා සන්නපෙසසි සමපචාරෙසි

29. අප්ඵ ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවතං භුත්තාපිං ඕනිතපත්තපාඤ්ඤං අඤ්ඤාකරං නිවං ආසනං ගහෙති, එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො භගවතං එතද-
ටොව් “අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි පරිසග්ගතො සමානො ආසනා වුට්ඨිති, භවන්තො ගොතමි. අභිවාදෙය්‍යං, තෙන මං සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය යං ඛො පන සං පරිසං පරිහ්මෙය්‍ය යසො”පි තස්ස කාසෙට්. යස්ස ඛො පන යසො හාසෙට් නොගාපි තස්ස කාසෙය්‍යං යසොලද්ධා ඛො පනමිතානං නොගා

අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි පරිසග්ගතො සමානො අඤ්ඤා-
පග්ගානෙය්‍යං, ආසනා මෙ තං භවං ගොතමො පටිවුට්ඨානං බාරෙතු

අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි පරිසග්ගතො සමානො වෙට්ඨනං
ඔවුඤ්ඤෙය්‍යං, සිරසා මෙ තං පචං ගොතමො අභිවාදනං බාරෙතු

අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි යානගතො සමානො යානා පටිවුට්ඨි-
රොතිති, භවන්තො ගොතමි. අභිවාදෙය්‍යං, තෙන මං සං පරිසං පරිහ්මෙය්‍ය. යං ඛො පන සං පරිසං පරිනවෙය්‍ය යසො”පි තස්ස කාසෙට් යස්ස ඛො පන යසො කාසෙට් නොගාපි තස්ස කාසෙය්‍යං යසොලද්ධා ඛො පනමිතානං නොගා

අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි යානගතො සමානො පසොදුලද්ධිං
අබ්බුන්තාමෙය්‍යං, යානා මෙ තං භවං ගොතමො පටිවුට්ඨානං බාරෙතු.

අභ්‍රහ්මෙව ඛො පන පො ගොතමි යානගතො සමානො ජන්තං
අප්පකාමෙය්‍යං, සිරසා මෙ තං පචං ගොතමො අභිවාදනං බාරෙතු”ති

අප්ඵ ඛො භගව, සොණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණො ඔමිසා කප්පං සද්දසෙකම්භි
සමාදුපෙති, සමුත්තනපෙති, සමපනංසෙති, උට්ඨායාසනා පක්කාමිති

සොණදණ්ඩසුත්තං නිවසිතං වතුස්ථං

27. ඉක්බිත්තෙන් සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවැසීම දැන, හුක්කෙන් නැගී සිට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පැදැකුණු කොට නික්මා ගියේ ය ඉන් පසු සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය තෙමේ ඒ රූය ආවැසීමෙන් සිංහ ගෙහි ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞර්‍ය පිළිගෙල කරවා ‘භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්ස, බත පිළිගෙල කොට නිමිසේ ය දැන් වහන්සට කාලය වේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා යැවී ය

28 ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු හැද පෙරවැ පාසිවුරු ගෙන ඩික්කසන හා සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රයේ ගෙට එළැඹි සේක එළැඹි පණවා තුබුණු අස්තෙහි වැඩ හුන් සේක එ කල්හි සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය තෙමේ බුදුපාමොක් සෙන ප්‍රණීත බාද්‍යභෞර්‍යයෙන් සිංහයින් සැතැපී ය, පැවැරැවී ය

29 එයට පසු සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය තෙමේ වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන හිද ගන්නේ ය එකත්පසෙක හුන් සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ බස් පැවැසී ය

“භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයෙහි, මම වූ කල් පිරිස් මැදට පැමිණියෙමි ම අස්තෙන් නැගී සිට භවත් ගෞතමයන් වැන්දෙමි වීම නම්, එයින් ඒ පිරිස වෙ බැණ වදිති යමකුට ඒ පිරිස බැණ වදින්නම් ඔහුගේ යශස් ද පිරිසෙන්ගේ ය යමක්හුගේ යශස් පිරිසෙන්ගේ ද, ඔහුගේ භෞත සම්පත් ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ භෞතසම්පත් වූ කල් යශසින් ලබන ලද්දේ ය.

තව ද භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයෙහි, මම පිරිසට පැමිණියෙමි ම දෙසොත් බුදුන් නැඹුයෙමි වීම නම්, එය මා හුක්කෙන් නැගී සිටීම කොට භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා.

තව ද භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයෙහි, මම පිරිස් මැදට ගියෙමි ම හිස්වෙළුම දිදු හෙළියෙමි වීම නම්, භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්සේ එය මා හිස නමා කළ වැඳීමක් කොට සලකන සේක් වා

තව ද භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයෙහි, මම යානයක් නැග උන්නෙමි ම එයින් බැස, භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්සේ වැන්දෙමි නම්, එයින් ඒ පිරිස මට පරිභව කරති එසේ පරිභව ලද්දහුගේ යශස් ද පිරිසේ යශසින් පිරිසුණුහුගේ භෞත ද පිරිසෙන්ගේ ය අපේ භෞතයෝ යශසින් ලබන ලද්දේ ය (එ බැවිනි.)

භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයෙහි, මම වතාහි යානයක් නැග උන්නෙමි ම කෙටිට ඉදිරියට නමා ලිම් නම්, එය මා යානයෙන් බැසීම කොට භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා.

තව ද මම යානයෙක උන්නෙමි ම ඡත්‍රය ඉවතට නමා හෙළිව නම්, එය මා හිස නමා කළ වැඳීමක් කොට භවද්‍රව්‍යසූත්‍රයන් වහන්සේ සලකන සේක් වා.”

ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රයට දහැමි කතායෙන් දෙසෝ වැඩ දක්වා, කුසල් දහම් ගන්වා, කුසල් වැඩුම්හි උත්සාහවත් කොට, ඔහු තුළ වූ ඉණ දක්වා සතුටු කොට, හුක්කෙන් නැගී නික්මා වැඩි සේක

සිවුවන සෞභූද්‍රව්‍යසූත්‍රය නිමිසේ ය.

කුටදන්තසූත්තං.

1 එවං මේ පුතං එකං සමයං හඟවා මගබේසු වාරිකං වරදානො මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධිං පඤ්චමනොති භික්ඛුසතෙහි, යෙන බාණ්ණමතං නාම මගධානං බ්‍රාහ්මණගාමො තදවසරි තනු සුදං හඟවා බාණ්ණමතෙ විහරති අමබලට්ඨිකායං.

තෙන ඛො පත සමයෙන කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො බාණ්ණමං අජකිට්ඨති සත්තුසාදං සතිණකට්ඨාදකා සබ්බසුදං රාජභොග්ගං රඤ්ඤ මාග්ගෙන සෙතියෙන ඕමිඤ්ඤාජෙනා දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං.

තෙන ඛො පත සමයෙන කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො මහායඤ්ඤ උපකකට්ඨො භොති සත්ත ව උසත්තසතාති සත්ත ව චච්ඡන්දරසතාති සත්ත ව චච්ඡන්දරසතාති සත්ත ව අජසතාති සත්ත ව උරබ්බසතාති චුඤ්චන්තාති භොතති යඤ්ඤන්දායං.

2. අසොයාසුං ඛො බාණ්ණමතො බ්‍රාහ්මණගහපතිකා “සමණො ඛුප්පො ගොධානමා සකාසුතො සකාසකුලං පබ්බජිතො මගබේසු වාරිකං වරදානො මහතා භික්ඛුසංඝොන සද්ධිං පඤ්චමනොති භික්ඛුසතෙහි බාණ්ණමතං අනුපපන්නො බාණ්ණමතෙ විහරති අමබලට්ඨිකායං.

‘තං ඛො පත භවන්තං කොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දා අබ්බුංඝායො’ ඉතිපි සො හඟවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාවරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිද්ද අනුත්තරෙ පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමිත්‍රස්සානං බ්‍රිහද්ධා හඟවා’ති සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුහමකං සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණීං පජං සදෙවමත්‍රස්සා සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙති සො ඛමමා දෙවසති ආදිකල්‍යාණො මජ්ඣිකල්‍යාණො පරියොසානකල්‍යාණො සාත්ථං සබ්බසුදානං තෙවලපට්ටුණ්ණං පට්ටුඬං බ්‍රහ්මවිරහං පකාසෙති සාධු ඛො පත තථාරූපානං අරහතං දස්සන්තං කොති’ති.

අප ඛො බාණ්ණමතො බ්‍රාහ්මණගහපතිකා බාණ්ණමතා කිත්තිමත්ථා සබ්බසබ්බි ගණිභුතා යෙන අමබලට්ඨිකා තෙනුපබ්බතෙති.

කුටිකානු සූත්‍රය

1 මො චිකිත්සාදේශයේ අසන ලදි එක් සලකෙකි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් හික්කුන් පමණ වූ විගත් පැවිදිමුළුවක් හා මගධ රටැ සැරි සරන පෙස්, මගධ රටැ වාණ්ණමන නම් බමුණු ගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බාණ්ණමන ගමැ දඹයැටිලයන්හි වැඩ වසන සේක

එ සලකෙකි වනාහි කුළුදන් (කුටිකානු) බමුණු තෙමේ මගධාධිපති සෙනසු බිම්බිසාර ජජුහු පිසින් දුන් රාජදායාදාය වූ, ලෙසක් ක්‍රියාගත වූ, බහුරතාකීර්ණ වූ, තණ දවු දිය පුලහ වූ, බොහෝ ධන ධාන්‍ය දැති, රාජසාරාපයෙන් පරිභෝග කටයුතු වූ බාණ්ණමන ගමැ වෙසෙයි

එ සලකෙකි කුළුදන් බමුණුගේ මනාභාගයක් පිළිසෙල කැරැණේ වෙයි සත්සියක් ගොන් ද, සත්සියක් නාමුවස්සෝ ද, සත්සියක් නාමුවස්සියෝ ද, සත්සියක් එළුවෝ ද, සත්සියක් තරුණ බැවෙළුවෝ ද (පොරගසන එළුවෝ ද නමත් සත්සියක් බැතින් බොහෝ මාගපස්සිනු ද) යාය පිණිස යාන වැඩ වෙතට පමුණුවන ලදහ

2 බාණ්ණමන ගමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද රටෙහි පැතිරු පැවැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිබඳ මතු දක්වෙන යහ හි ඇසුන: “ගවන්ති, භාග්‍යපුත්‍ර වූ, භාග්‍යකුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූ මහණ ගොසුරුහු හික්කුන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් පැවිදිමුළුවක් හා මගධ රටැ සැරි සරනු-වේ බාණ්ණමනයට පැවිදියෝ බාණ්ණමනයට සම්පයෙකි වූ දඹයැටි වෙනෙහි වෙසෙති

‘ඒ හතවත් තෙමේ මේ මේ කරුණින් අර්ථන් ය, සමස්තසම්බුද්ධි ය, විද්‍යාවරණසම්පන්න ය, සුභත ය, ලොකපිත්ත ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථි ය, දෙවමිනිස්සව ශාස්තෘ ය, බුද්ධි ය, නගවත්ත ය හේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව, අවශෙෂ මහණ-බමුණන් සහිත දෙවමිනිසුන් සහිත මේ සත්ත්වමයා තෙමේ ම සිය මිනිසුන් ක්‍රමයෙන් දැන පසක් කොට ලොවට දන්වයි ආදිකල්‍යාණ මධ්‍යකල්‍යාණ පරිනිවෘත්තකල්‍යාණ වූ, (සතිපට්ඨානාදි) විනය අරුත් ඇති, සම්පුර්ණ ව්‍යාකූලතා ඇති, නැම අසුරින් පිරිසුන්, පිරිසිදු දහම් දෙසෙහි එසේ දෙසනුයේ සියලු සසුන් බවසර පවසයි එබඳු රහතුන් දක්ව වූ කලී හිත වැඩ සලසනනෙකැ’ යි ඒ සවිදිසොන්නයෙන් පිළිබඳ මෙසේ වූ උද්‍යුම් යසනියයක් උස් වැ නැගෙත් ය” යනු යි

දන්සිත් බාණ්ණමන ගමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැවියෝ ද බාණ්ණමනයෙන් නික්මැ බොහෝ පොතෝ වැ මුළු මුළු වුවෝ, එකී එකී පැත්තෙහි මුළු දන්තෝ, ගමන් පිටතැ දි මහ මුළුවක් වැ එකතු වූවෝ දඹයැටි උගත අතට සෙත්

3 තෙන ඛො පන සමයෙන කුට්ටනො, බ්‍රාහ්මණො උපරිපාසාදෙ දිවාසෙත්තං උපගතො හොති අද්දසා ඛො කුට්ටනො බ්‍රාහ්මණො බාණ්ණමනං බ්‍රාහ්මණගහපතීනෙ බාණ්ණමනා නිකඛිතීති සමිසසමිසි ගජීභුතො යෙන අමබ්ලට්ඨිකා තෙනුපසඛිකමනො දිස්වා ඛන්තා ආමනොසි: “කිනනු ඛො හො ඛන්තෙ බාණ්ණමනා: බ්‍රාහ්මණගහපතීකා බාණ්ණමනා නිකඛිතී: සමිසසමිසි ගජීභුතා යෙන අමබ්ලට්ඨිකා තෙනුපසඛිකමනා?” 3 ති

“අපි ඛො හො සමණො ගොතමො සත්‍යපුත්තො සත්‍යකුලා පබ්බතො මගධෙසු වාරිතං වරමානො මහතා භික්ෂුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙති භික්ෂුසංඝෙති බාණ්ණමනං අනුප්පන්නො බාණ්ණමනෙ විහරති අමබ්ලට්ඨිකායං නං ඛො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දෙ අබ්බුතතො ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසව්වුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති. තපමනෙ භවන්තං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමනා”ති

4 අප ඛො කුට්ටනාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස එතදහොති “සුතං ඛො පන මෙ තං සමණො ගොතමො තිව්ඛං යඤ්ඤසම්පදං සොළසපරිකාරං ජානාතීති න ඛො පනාහං ජානාමි තිව්ඛං යඤ්ඤසම්පදං සොළසපරිකාරං ඉච්ඡාමි වාහං මහායඤ්ඤං යජිත්ථං යනනුන්තං සමණං ගොතමං උපසඛිකමනා තිව්ඛං යඤ්ඤසම්පදං සොළසපරිකාරං පුළුච්ඡන්ති”

අප ඛො කුට්ටනො බ්‍රාහ්මණො ඛන්තා ආමනොසි “තෙන හි හො ඛන්තෙ යෙන බාණ්ණමනා: බ්‍රාහ්මණගහපතීකා තෙනුපසඛිකමි උපසඛිකමිති බාණ්ණමනං බ්‍රාහ්මණගහපතීනෙ එවං වදෙති “කුට්ටනො හො බ්‍රාහ්මණො එවමාහ ආගමෙනානු කීර භවන්තො කුට්ටනො”පි බ්‍රාහ්මණො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිත්ති”ති

‘එවං හො’ති ඛො සො ඛන්තා කුට්ටනාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස පටිසසුඤ්ඤා යෙන බාණ්ණමනා බ්‍රාහ්මණගහපතීකා තෙනුපසඛිකමි උපසඛිකමිති බාණ්ණමනං බ්‍රාහ්මණගහපතීනෙ එතදවොච “කුට්ටනො හො බ්‍රාහ්මණො එවමාහ ආගමෙනානු කීර නොනො: කුට්ටනො”පි බ්‍රාහ්මණො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිත්ති”ති

5 තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙකාති බ්‍රාහ්මණසතාති බාණ්ණමනෙ පටිච්ඡන්ති ‘කුට්ටනාසුත්තං බ්‍රාහ්මණස්ස මහායඤ්ඤං අනුභවිස්සාමා’ති අස්සොපුං ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණා ‘කුට්ටනො කීර බ්‍රාහ්මණො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිත්ති’ති අප ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණො යෙන කුට්ටනො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛිකමිත්ති උපසඛිකමිති කුට්ටනො බ්‍රාහ්මණො එතදවොචුං ‘සච්චං කීර භවං කුට්ටනො සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිත්ති’ති

3. එ සමයෙහි කුළුදත් බමුණු තෙමේ තමා පකයා උඩු මහලෙහි දවසකත් පැමිණිණිත් ඵෙ හේ (කවලියෙන් බලනුයේ) බාණ්ණමතයෙන් නික්මැ බොහො බොහෝ රැස් වැ එකී එකී පතැ මුළු මුළු වැ, ගමින් පිටතැ දී මහමුළුවෙන් වැ එකතු වැ, අඹයැටිය කරා යන බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණන් ද ගැහැටියන් ද දිවි ය දූත චතතුහු (අසන තැන් බණුවා) බණවා “හවත් බතතුච, කවර හෙයින් බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණෝත් ගැහැටියෝත් බාණ්ණමතයෙන් නික්මැ බොහො බොහෝ වැ රැස් වී තැනින් තැන මුළු මුළු වැ, ගමින් පිටතැ දී මහමුළුවක් වැ එකතු වැ අඹයැටිය දෙසට ගෙත් දු”යි විවාමේ ය

“හවත, කරුණෙන් අත සැතැපුන් වූ, සැතැකුලෙන් නික්මැ පැවිදි වූ, මහණ ගොයුම්හු භික්ෂුන් පන්සියක් පමණ වූ මහ පැවිදි මුළුවක් හා මහද රටැ සැරි සරනුවෝ බාණ්ණමත ගමට පැමිණියෝ එය අසලැ අඹයැටි උයන්හි වෙහෙසී ඒ පින්වත් ගොයුම් තෙමේ මේ මේ කරුණින් රහත් ය, සම්මාසම්මුදු ය, විදුසරණ දෙකින් යුතු ය, යුගත ය, ලොව දන්නේ යැ, නොදමුණන් දමනුසෙය් කැමට ම වැඩි සැරි දූ ය, දෙවිමිනිස්තට සසු ය, බුදු ය, බතටත් යැ’යි මෙසේ ඔබ පිළිබඳ උතුම් යසසියෙක් උස් වැ නැංගේ ය. මොහු පින්වත් ගොයුමාණන් දක්නට එහි යෙත්” යැ යි බන්තු තෙමේ කී ය

4 එ විටැ, කුළුදත් බමුණාට, “මහණ ගොයුම්හු තුන් යාගසම්පත් හා සොළොස් පිරිකර දකිතැ යි මා විසින් ඇසිණ මම් වූ කලී තෙවැදුරුම් යාගසම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් නො දනිම් වැලි දු මහායාගයක් යදනට මම් විසියෙම් මහණ ගොයුමාණන් කරා එළැඹි තෙවැදුරුම් යාගසම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් විවාලෙම් නම් ගෙහෙකැ” යි මේ සිත වී ය

ඉක්බිති කුළුදත් බමුණා බන්තුහු බණවා, “හවත් බන්තුච, එසේ වී නම් බාණ්ණමත ගමැ වැසි ඒ බමුණු ගැහැටියන් වෙත එළැඹෙන්න එළැඹි ‘හවත්ති, හවත්තු කුඩා තමක් බලා පොරොත්තු වෙත් වා කුළුදත් බමුණා ද මහණ ගොයුමාණන් දක්නට එන්නේ යැ යි මෙසේ කියේ යැ’ යි මෙ පරිදි සැල කරන්නැ” යි කී ය

‘හවත, එසේ යැ’යි කියා ඒ බන්තු තෙමේ කුළුදත් බමුණාට පිළිවදන් දී බාණ්ණමත ගමැ වැසි බමුණන් ද ගැහැටියන් ද කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි, ඔවුනට “හවත්ති, හවත්තු කුඩා තමක් බලා පොරොත්තු වෙත් වා, කුළුදත් බමුණා ද මහණ ගොයුමාණන් දක්නට එන්නේ යැ’යි කුළුදත් බමුණු මෙසේ කීහ” යි මෙ පවත් සැල කෙළේ ය

5. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ සිය ගණන් බමුණෝ ‘කුළුදත් බමුණාගේ මහා යාගය වලදන්නන්’ යි බාණ්ණමතයෙහි වෙසෙත් ඒ බමුණෝ ‘කුළුදත් බමුණා මහණ ගොයුමාණන් දක්නට ඔබ කරා ගෙනැ’යි ඇසූහ ඉක්බිති ඔහු කුළුදත් බමුණු කරා එළැඹුණහ එළැඹි ‘පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොයුමාණන් දක්නට යන්නේ උ ඒ යැබැ දු’ යි ඇසූහ

“එවං ඛො භම භො භොති අතථි සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛස්සාමි” යු

6 “මං භවං කුට්ඨනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛනි න අරහති භවං කුට්ඨනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛනිකුං සචෙ භවං කුට්ඨනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛස්සාති තොතො කුට්ඨනස්ස යසො භාගියස්සති සමණස්ස ගොතමස්ස යසො අභිව්ඛිඤ්ඤාති. යථෙ හොතො කුට්ඨනස්ස යසො භාගියස්සති සමණස්ස ගොතමස්ස යසො අභිව්ඛිඤ්ඤාති, ඉමිනාපඤ්ඤාන න අරහති භවං කුට්ඨනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛනිකුං, සමණො ඤෙව ගොතමො අරහති භවන්තං කුට්ඨනං දස්සනාය උපසඛක්ඛනිකුං

භවං හි කුට්ඨනොනා උභතො සුජාතො මානිතො ච පිතීතො ච, සංසුඤ්ඤානස්සො යාව සත්තමා පිතාමහස්සො, අකම්මෙතො අනුපකකුට්ඨො ජාතිවාදෙන යථෙ භවං කුට්ඨනොනා උභතො සුජාතො මානිතො ච පිතීතො ච සංසුඤ්ඤානස්සො යාව සත්තමා පිතාමහස්සො, අකම්මෙතො අනුපකකුට්ඨො ජාතිවාදෙන, ඉමිනාපඤ්ඤාන න අරහති භවං කුට්ඨනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඛක්ඛනිකුං සමණො ඤෙව ගොතමො අරහති භවන්තං කුට්ඨනං දස්සනාය උපසඛක්ඛනිකුං.

භවං හි කුට්ඨනොනා අඤ්ඤා මහඤ්ඤා මහාගොගො -පෙ-

භවං හි කුට්ඨනොනා අජ්ඣායකො මනත්තරො තිත්තං චෙද්දනං පාරගු සතිසංක්ඛුකෙට්ඨානං සාකඛරපපභෙදනං ඉතිනාසපඤ්ඤාමානං, පදකො චෙය්‍යාකරණො ලොකායතමභාසුරිසලකඛිමණසු අතථියො -ප-

භවං හි කුට්ඨනොනා අභිරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො පරමාය චණ්ණපාකඛරතාය සමන්තාගතො, බ්‍රහ්මචරණෙහි බ්‍රහ්මචරිච්ඡි අකඤ්ඤා-චකාසො දස්සනාය -පෙ-

භවං හි කුට්ඨනොනා සීලවා හොති වුද්ධිසීලී වුද්ධිසීලෙන සමන්තා-ගතො -පෙ-

භවං හි කුට්ඨනොනා කල්‍යාණවාචො කල්‍යාණවාක්කරණො පොරියා වාචය සමන්තාගතො විස්සට්ඨං අනෙලගලාය අත්ඨස්ස විඤ්ඤප්ඨයා -පෙ-

භවං හි කුට්ඨනොනා ඛන්තනං ආචරිතපාවරියො තිණි මාණවකසතාති මනෙන වාචෙති ඛන්ත ඛො පන තානාදිසා නානාජනපද මාණවසා ආගච්ඡන්ති හොතො කුට්ඨනස්ස සන්තිතෙ මන්ත ත්ථිකා මනෙන අභිසිකුසාමා

“හවන්ති, මමත් මහණ ගොසුමාණන් දක්නට බබ වෙත් යන්නෙමැ යි මට මෙසේ සිතෙත්තේ ඵෙ ම යැ”යි කුළුදත් පැවැසී ය

6 [ඵ ඛත් අසා ඵ බමුණෝ කුළුදතුව මෙසේ කීහු]

“පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොසුමන් දක්නට නො යේ වා පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යන්නට නො නිස්සේ ය ඉදින් පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යන්නේ තම්, පින්වත් කුළුදතුවගේ යශස් පිරිසෙන්නේ ය, මහණ ගොසුමාණන්ගේ යශස් වැඩෙන්නේ ය ‘පින්වත් කුළුදතුවගේ යශස් පිරිසෙන්නේ ය, මහණ ගොසුමාණන්ගේ යශස් වැඩෙන්නේ’ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුත් පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොසුමාණන් දක්නට යනුවට නො නිස්සේ ය මහණ ගොසුමිහු ම පින්වත් කුළුදතුව දක්නට එනුවට නිස්සෝ ය

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මවු පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය. සත්වන මිමුභු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තේ ය කුල පිළිබඳ තෙප්පෙත් නො හෙලන ලද්දේ ය, නො හරහන ලද්දේ ය පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මවු පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය නො හරහන ලද්දේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුත් පින්වත් කුළුදත් තෙමේ මහණ ගොසුමන් දක්නට යන්නට නො නිස්සේ ය මහණ ගොසුමිහු ම පින්වත් කුළුදතුව දක්නට එන්නට නිස්සෝ ය

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ ඉසුරුමත් ය, මහත් ධන ඇත්තේ ය, මහත් භෝග ඇත්තේ ය

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ වේද හදාරන්නන් ය, වේදමනත්‍රයන් සිත්ති ලා දරන්නේ ය, නිඝණ්ඤ ද කොටභශාත්ත ද භසිත, ඔක්ඛා හා නිරුක්ති සසිත, ඉතිහාසය පස්වනු කොටැති කුන් වේදයන්ගේ පර තෙර පත්තේ ය, පදපාඨ දන්නේය, සෙසු සියලු විශරණ විදි ද දන්නේ ය, ලොකායතශාස්ත්‍රසංගීත් මහාපුරුෂලක්ෂණවිද්‍යාසංගීත් නිපුණ ය...

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ අන්තට වැඩි තරම් වූ රු සපුව ඇත්තේ ය, දකුණු කවඟුකු ය, දක්නනුව ප්‍රසාද එළවන සුලු ය, උකුණු පැහැයපුයෙන් සුකු ය, උකුණු රත්වත් පැහැ ඇත්තේ ය, උකුණු සිරුරු පැහැ ඇත්තේ ය, සිය සිරුරු සෙසසත් විසින් දක්නට නොමැද අවශාස ඇත්තේ ය .

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ සිල්වත් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශීලයෙන් යුක්ත ය

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ කලණ තෙපල් ඇත්තේ ය, කලණ ලිහිලි බස් කියන්නේ ය, නිදෙස්, නොකෙලතොලු, කී දෑ හතවනු හැකි සිලිපි බසින් සමන්විත ය

පින්වත් කුළුදත් තෙමේ ඛොෂෙන් පෙනාට ආවාස ද ප්‍රාචීන ද වෙයි. කුන්සියක් බමුණු දරුවකට වේදයන් කියවයි නත් දෙසින් නත් දනව්වෙන් ඛොෂෝ බමුණු දරුවෝ වේදය දුගාත්ම පතනුවෝ, වේදයන් උගනු කැමැත්තෝ පින්වත් කුළුදත්හු වෙත එති

භවං හි කුටදනොනා ජිණේණා වුඤ්ඤා මහලුකො අභිගතො වයො අනුප්පතො සමණො ගොතමො කරුණො චෙව කරුණපබ්බජිතො ච -පෙ-

භවං හි කුටදනොනා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිස්සා ඩිම්බිසාරස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

භවං හි කුටදනොනා බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරජාතීස්ස සකකතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො -පෙ-

භවං හි කුටදනොනා බාණ්ණමතං අජ්ඣාපිතං සනතුස්සදං සතීණ-
කපට්ඨාදකං සංඛ්ඤ්ඤං රුජ්ජොග්ගං රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනිස්සෙන
බිම්බිසාරෙන දින්නං රාජදායං චුක්ඛිදෙය්‍යං යමිදි භවං කුටදනොනා
බාණ්ණමතං අජ්ඣාපිතං සනතුස්සදං සතීණකපට්ඨාදකං සංඛ්ඤ්ඤං රුජ්ජොග්ගං
රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනිස්සෙන බිම්බිසාරෙන දින්නං රාජදායං චුක්ඛිදෙය්‍යං
ඉම්බිසාරෙන න අරහති භවං කුටදනොනා සමණං ගොතමං දස්සනාය
උපසඛිකමිතුං, සමණො කෙට්ඨි ගොතමො අරහති නට්ඨනං කුටදනො
දස්සනාය උපසඛිකමිතුනති.

7 එවං වුත්ත කුටදනොනා බ්‍රාහ්මණො භෙ බ්‍රාහ්මණෙ එතදවොච
“තෙන හි භො මමිදි සුණංථ යථා මයමෙව අරහාමි තං භවන්තං
ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතුං, නකෙට්ඨි අරහති සො භවං ගොතමො
අමහාකං දස්සනාය උපසඛිකමිතුං

“සමණො බලු භො ගොතමො උගතො සුජාතො මානිතො ව පිතිතො
ච, සංසුභිගහණිකා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්පතො අනුප්පකුට්ඨා
ජාතිවාදෙන යමිදි භො සමණො ගොතමො උගතො සුජාතො මානිතො
ච පිතිතො ව, සංසුභිගහණිකා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්පතො
අනුප්පකුට්ඨා ජාතිවාදෙන ඉම්බිසාරෙන න අරහති සො භවං ගොතමො
අමහාකං දස්සනාය උපසඛිකමිතුං අථ ඛො මයමෙව අරහාමි තං භවන්තං
ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිතුං.

සමණො බලු භො ගොතමො මහන්නං ඤ්ඤාසම්මං ඔහාය පබ්බ-
ජිතො -පෙ-

සමණො බලු භො ගොතමො පසුතං හිරඤ්ඤානුවණ්ණං ඔහාය
පබ්බජිතො භුමිගතඤ්ච වෙතසට්ඨිඤ්ච -පෙ-

සමණො බලු භො ගොතමො දහරෝච සමානො සුචා පුත්‍ර කාල-
කෙසො නද්දෙන ගොබ්බතෙන සමන්තාගතො පඨනමත වශසා අගාරස්මි
අනුගාරිතං පබ්බජිතො-පෙ-

පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ ජරායෙන් දුදුරු ය, වයසින් වැඩුණේ ය, මහලු ය, බොහෝ කල් ඉක්මවූයෙක, පැසිම් විධට පැමිණියෙක. මහණ ගොසුම්හු වූ කලි ලදුරුන් ලදුරු පැවිද්දෙකුන් වේ .

පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ මහධාග්ධිකී සේනිය බිම්බිසාර රජහු විසින් සත්කාර කරන ලද්දෙක, ගරු කරන ලද්දෙක, බුහුමන් කරන ලද්දෙක, ප්‍රදන ලද්දෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දෙක

පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ පොකුරුසැත් බමුණහු විසින් සත්කාර කැරුණෙක, ගරු කැරුණෙක, බුහුමන් කැරුණෙක, පිදුණෙක, යටත් පැවැතුම් දක්වුණෙක

පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ බොහෝ ජනයා ගැවැසුණු, කණ දඩු දිය ඇති, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති, රජුගෙන් ලත් කීන්දගම් වූ රජුගේ කායගය වූ, සේනිය බිම්බිසාර රජු දුන් උතුම් දහවස්තු වූ බාණ්ණමත ගම්ව ඉසුරු වැ වෙසේ පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ බොහෝ ජනයා ගැවැසුණු බාණ්ණමත ගම්ව ඉසුරු වැ වෙසේ ය යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුත් පිත්ථත් කුඵදත් තෙමේ මහණ ගොසුමින් දක්නට යන්නට නොකිස්සේ ය, මහණ ගොසුම්හු ම පිත්ථත් කුඵදතු දක්නට නිසි හ” යනු සි.

7 මෙසේ (බවුන්) කී කලැ කුඵදත් බමුණෝ ඒ බමුණනට මෙ බස් කී ය .

“හවන්ති, එසේ වී නම්, මහණ ගොසුමාණන් අප දක්නට එනුවට වඩා අප බඩ දක්නට යෑමෙහි සුදුසු වන සැටි දක්වන මා බස් ද අසවු

“හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි මවු පිය දෙ පසින් ම අභිජාත ය, සත් වන මිවුතු යුවල ලෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තෝ ය ජාතිවාදයෙන් නො ගෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය මහණ ගොසුම්හු මවුපිය දෙපසින් ම අභිජාතයක නො ගෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය යන යමක් ඇද්ද, මේ කරුණිනුදු ඒ පිත්ථත් ගොසුම්හු අප දක්නට එන්නට නො කිස්සහ වැළී අපි ම බඩ දක්නට යන්නට නිස්සහිහ

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි මහත් නැමුළුව පියා පැවිදි වූවෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පොළෝ යට ද පොළෝ මතු පිට ද වූ මහත් රන් අමුරන් හැරූ පියා පැවිදි වූවෝ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පොදුරු යොවුනෙන්, (වසස් තුන අතුරෙන්) පළමු වයසින් සත් වූවෝ ම, කරුණ වූවෝ ම, මනා කළ කෙසෙ ඇති වැ යොවුන් රියා සිටිසෝ ම ගිහි ගෙත් නික්ම පැවිදි බිමට වන්නෝ ය

සමණො ඛලු හො ගොතමො අකාමකාතං මාතාපිතූත්තං අසුමුඛං
රුද්ධත්තං කෙසමස්සං ඕනාරොත්ථා කාසායාති වන්තී අව්භේදෙන
අතාරස්ම අනතාරියං පබ්බජ්ඣො-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො අභීරුපො දස්සනීයො පාසාදිකො පරමාය
වණ්ණපොකකිරිතාය සමන්තාගතො බ්‍රහ්මවණ්ණේ බ්‍රහ්මවච්චසී අකමුද්දා-
වකාසො දස්සනාය-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො සීලවා අරියසීලී කුසලසීලී කුසලසීලෙන
සමන්තාගතො-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො කල්‍යාණවෘත්තා කල්‍යාණවෘත්තකරණො
පොරියා වාචාය සමන්තාගතො විසාරිතාය අනෙලගල්‍යාය අසුසා
විඤ්ඤාපට්ඨාය-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො ඛණ්ණත්තං අමරියපාවරියො පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො ඛිණ්ණාමරගො විගතවාපලො-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො කාවමවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙකකාරො
බ්‍රහ්මඤ්ඤාය පජාය-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො උච්චාකුලා පබ්බජ්ඣෙ අසමතිත්තං-
බතතීයකුලා-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො අසීං කුලා පබ්බජ්ඣො මහභුතා
මහානතාය-පෙ-

සමණං ඛලු හො ගොතමං තිණ්ණරට්ඨා තිණ්ණජනපද සමුච්ඡිත්තං
ආගච්ඡන්ති-පෙ-

සමණං ඛලු හො ගොතමං අනෙකාති දෙවතාසහස්සාති පාණෙහි
සරණං ගතාති-පෙ-

සමණං ඛලු හො ගොතමං එවං කල්‍යාණො නිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගො
'ඉතිපි සො හගවා අරහං සමමා-ච්ඡිත්තො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො
ලොකවිදු අනුත්තරං පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බ්‍රහ්මා
හගවා'ති-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො ආත්තීසමනාපුරිසලකණෙහි සමන්තා-
ගතො-පෙ-

සමණො ඛලු හො ගොතමො එහිසාගතවාදී සක්ඛො සමෙවාදකො
අබ්බාකුටිකො උත්තානමුඛො පුබ්බගාසී-පෙ-

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි ඔබ පැවිදි වන්නා නො කැමැති මාසියන් කඳුළු පිරි මුහුණ ඇති වැ හබ්ද්දි එය නොතකා කෙතෙ රවුළු බා පියා කතා වත් හැද ගිහි ගෙන් නික්මැ පැවිද්දට බවුවෝ ය

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි හැමව වැහි කරම් රු සිරි ඇත්තෝ ය, දක්නවුන් සිතැ පැහැදිම් පතල කරවන සුලුක, උතුම් පැහැ සපුයෙන් සුකුහ උතුම් රන් පැහැ ඇත්තෝ ය, උතුම් සිරුරු පබ ඇත්තෝ ය සිය සිරුරු දෑක්මට නොමඳ ඔවස් ඇත්තෝ ය...

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි සිල්වත්ත, පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ ය, නිදෙස් ශිලයෙන් යුත්හ

මහණ ගොසුම්හු වූ කලි කලණ තෙපුල් ඇත්තෝ ය, කලණ මිහිරි බස් තෙපලන්නෝ ය, නිදෙස් වූ නොකෙලතොලු වූ කී දෑ හඟවනු හමන් සිලිපි බසින් සමන්විතයෝ ය

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි බොහෝ දෙනාට ආවාසී ද ප්‍රාචාසී ද වෙති .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පහ වූ කාමරාග ඇත්තෝ ය, පහ වූ වපල බඩ ඇත්තෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි කම්මාදින් ක්‍රියාවාදින් වෙති තව ලොවුතුරා දහම් පුරස්සර කොට වැටෙති සැරියුන් මුහලන් ඇ බමුණු පිරිසට ද නායක වැ හැසිරෙති

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි පිරිසිදු කැත් කුල වූ උසස් කුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි මහත් ධන ඇති මහත් හොඟ ඇති ඉසුරුමත් කුලයෙන් නික්මැ පැවිදි වූවෝ ය .

භවත්ති, මහණ ගොසුමන් කරා පිට රටින් පිට දනවුයෙන් පැණ පුළුවස්තට එති

භවත්ති, තොගෙන් දහස් ගණන් දෙවියෝ මහණ ගොසුමන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියහ

භවත්ති, මහණ ගොසුමාණන්ගේ වූ කලි “මේ මේ කරුණින් ඒ බතවත් ගෙණම් රහත් ය, හම්මාසම්බුදු ය, විදු සරණින් සුතු ය, සුගත ය, ලොව දත්තෝ ය, ලොවුතුරා නරදම්සැරි ය, දෙව්මිනිස්තට සසු ය, සිවු සස් දතුයෝ ය, බතවත් යැ” යි මෙසේ වූ උතුම් යසසි උස් වැ නැගේ ය

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි දෙවිස් මහ පුරිස්ලකුණින් සුතු ය

භවත්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලි තමන් වෙත එන්නවුන් ‘එන්න, මෙහි ආ සේ මැනැවැ’යි පිළිගන්නා සුලු හ, කශ්ට සුව එළවන තෙපුල් ගෙපලන්නෝ ය, පිළිසදෙරෙහි දක්‍ෂ්‍ය හ, බැම නොකකුවන්නෝ ය, සුලහ කාය ඇත්තෝ ය, පැළිගියනට තුමු පළමුයන් කළා කරන සුලුහ

සමණෝ ඛලු හො ගොතමො වතුනානං පරිසානං සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො-පෙ-.

සමණෝ ඛලු හො ගොතමෙ ඛලු දෙවා ව ඉන්ද්‍රියා ව අභිපාසනා-පෙ-

සමණෝ ඛලු හො ගොතමො යසමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා පටිවසති, න තසමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා අමන්දා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියො විතෙයොනති-පෙ-

සමණෝ ඛලු හො ගොතමො සම්බි ගණී ගණාවරියො පුට්ඨිත්ථ-කරුණං අක්කමකම්යස්සි යථා උබ්බාසන හො ඵසෙසං සමණවුංසමණානං යථා වා තථා වා යසො සමුදගච්ඡති, න තෙවං සමණස්ස ගොතමස්ස යසො සමුදගතො. අප ඛො අනුභවාරුඤ්ඤානපදා සමණස්ස ගොතමස්ස යසො සමුදගතො-පෙ-

සමණෝ ඛලු හො ගොතමං රුජා මාගධො සෙතියො ඩිව්ඛිසාරො සපුතො සහරියො සපරියො සාමචේවා පාණෙති සරණං ගතො සමණෝ ඛලු හො ගොතමං රුජා පසෙනදී තොසලො සපුතො සහරියො සපරියො සාමචේවා පාණෙති සරණං ගතො සමණෝ ඛලු හො ගොතමං බ්‍රාහ්මණො පොකඛරසාති සපුතො සහරියො සපරියො සාමචේවා පාණෙති සරණං ගතො. සමණෝ ඛලු හො ගොතමො රතෙඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස ඩිව්ඛිසාරස්ස සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො සමණෝ ඛලු හො ගොතමො රතෙඤ්ඤා පසෙනදියො තොසලස්ස සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො සමණෝ ඛලු හො ගොතමො බ්‍රාහ්මණස්ස පොකඛරසාතියො සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො

සමණෝ ඛලු හො ගොතමො බාණ්ණමනං අනුපාතො, බාණ්ණමනෙ විහරති අමබලට්ඨිකාසං යෙ ඛො පන තෙච්ඡි සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අමනාකං ගාමකෙඛනං ආගට්ඨන්ති, අතිථි හො තෙ හොන්ති අතිථි ඛො පනමොති සක්කාතබ්බං ගරුකාතබ්බං මානෙතබ්බං පූජෙතබ්බං අපචෙතබ්බං ගට්ඨි හො සමණො ගොතමො බාණ්ණමනං අනුපාතො බාණ්ණමනෙ විහරති අමබලට්ඨිකාසං අතිථිමනාකං සමණො ගොතමො, අතිථි ඛො පනමොති සක්කාතබ්බං ගරුකාතබ්බං මානෙතබ්බං පූජෙතබ්බං අපචෙතබ්බං

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී සිවු පිරිස් විසින් සත්කාර කරන ලද්දක, ගුරුකාර කරන ලද්දක, බුහුමන් කරන ලද්දක, පුදන ලද්දක, ශවත් පැවැතුම් දක්වන ලද්දක..

හවන්ති, මහණ ගොසුමාණන් කෙරෙහි බොහෝ දෙවිමිනිස්සු වෙසෙසින් පහන්හ ..

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී යම් ගමෙක හෝ නියම් ගමෙක වෙසෙත් නම්, එ ගමැ හෝ නියම් ගමැ වැසි මිනිස්සුට යක්කු පිඩා නො කෙරෙත් .

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී මහ සහපිරිස් ඇත්තෝ ය, ගණ නායකයක, ගණවාසීය හ ඩොහෝ තිලාකාරයන් අභුරෙහි අස්ස සි කියනු ලැබෙති ..

යම්ගේ වනාහි ඇතැම් මහණබමුණන්ගේ යශස අවෙලකතාදී පිටතට පෙනෙන යම්කම් වුකමානුයෙකින් වැඩෙනත් මහණ ගොසුමන් ගේ යශස වූ කලී එගේ වැඩුණේ නො වේ. වැලි තමන් තුළු ම වූ නිරුත්තර විද්‍යාවරණයමටයින් වැඩුණේ වේ .

හවන්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී මගධාධිපති සේනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ දරුවන් බිරියන් සහිත වැ පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සමග දිව් ගිම් කොට සරණ ගියේ ය ..

හවන්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදී රජ තෙමේ දරුවන් හා බිරියන් හා පිරිස් හා ඇමැත්තන් හා සහිත වැ දිව් ගිම් කොට සරණ ගියේ ය .

හවන්ති, මහණ ගොසුමන් වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණු තෙමේ දරුවන් බිරියන් පිරිස් හා ඇමැත්තන් සහිත වැ දිව් ගිම් කොට සරණ ගියේ ය

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී මගධ රටට අධිපති සේනිය බිම්බිසාර රජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද පූජිත ද අපචිත ද වෙති

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී කොශලාධිපති පසේනදී රජු විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද පූජිත ද අපචිත ද වෙති ..

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී පොකුරුසැත් බමුණා විසින් සත්කාර ද ගුරුකාර ද මානිත ද පූජිත ද අපචිත ද වෙති .

හවන්ති, මහණ ගොසුම්හු වූ කලී දැන් බාණ්ණමහසට පැමිණියෝ බාණ්ණමහස සම්පයෙහි අභියැටි වෙතෙහි (අම්බලට්ඨිකා වනයෙහි) වෙසෙති හවන්ති, යම් කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ අප ගම් කෙතට එත් නම්, ඔහු අපට අමුතු වෙති අමුත්තෝ වනාහි අප විසින් සත්කාර කටයුතුක, ගුරුකාර කටයුතුක, මානනියක, පූජනියක, අපචයනියක. හවන්ති, යම් ගෙයකින් මහණ ගොසුම්හු බාණ්ණමහසට පැමිණියෝ, බාණ්ණමහස සම්පයෙහි අභියැටිගෙහි වෙසෙත් ද, එගෙයින් ඔහු අප අමුත්තෝ ය අමුත්තෝ වනාහි අප විසින් සත්කාර කටයුතුක, ගුරුකාර කටයුතුක, බුහුමන් කටයුතුක පිදියැ යුතුක, ශවත් පැවැතුම් දක්වියැ යුතුක.

ඉමිනාපසඤ්ඤා නාරහස් සො භවං ගොතමො අමාසං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අථ ඛො මග්ගමං අරුතම නං ගච්ඡන්තං ගොතමං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං

එතනතො ඛො අහං හො තස්ස නොකො ගොතමස්ස විශේෂෙ පරියාප්පණාමි නො ච ඛො සො භවං ගොතමො, එතනතමසේණො, අපරිච්ඡාදවේශේණා හි සො භවං ගොතමො”ති

8. එවං වුත්තො තෙ බ්‍රාහ්මණො කුට්ඨනං බ්‍රාහ්මණං එතදවොදුං “යථා ඛො භවා කුට්ඨනො සම්මෙස්ස නොතමස්ස විශේෂෙ භාසති ඉතං ටෙ” පි සො භවං ගොතමො යොජනස්සෙ විතරති, අලමෙව සද්ධෙතා කුලපුත්තො දස්සනාය උපසඤ්ඤාං අපි පුට්ටසෙනාපි¹ තොති හි හො සබ්බමං මගං සමිණො නොතමං දස්සනාය උපසඤ්ඤාං”ති

9 අථ ඛො කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො මග්ගා බ්‍රාහ්මණතණෙන සද්ධිං යෙන අමලට්ඨිකා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤා උපසඤ්ඤාං භගවතා සද්ධිං සමොද්දි සමොද්දිතං කථං සාරාණීයං චිත්තාරෝපිතං එකමන්තං නිසීදි, බාණ්ණමතිකා² පි ඛො බ්‍රාහ්මණගභජනා අපෙකඤ්ච භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අපෙකඤ්ච භගවතා සද්ධිං සමොද්දි සමොද්දිතං කථං සාරාණීයං චිත්තාරෝපිතං එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකඤ්ච යෙන භගවා තෙනසුද්දි පණොමෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකඤ්ච නාමනොතං සාවෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකඤ්ච තුණ්හිභුතා එකමන්තං නිසීදිංසු

10 එකමන්තං නිසීදෙත්වා ඛො කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොදු: “සුතං මේනං හො ගොතම සමිණො ගොතමො තිව්ඨං යසුඤ්ඤාසමපදං සොලසපරික්ඛාරං ජානාතීති න ඛො පන්තං ජානාමි තිව්ඨං යසුඤ්ඤාසමපදං සොලසපරික්ඛාරං ඉච්ඡාමි මාහං මහායසුඤ්ඤං යථිංසු සාධු මෙ භවා ගොතමො තිව්ඨං යසුඤ්ඤාසමපදං සොලසපරික්ඛාරං දෙසසතු”ති.

“තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණොති සාධුකං මනසිකරොති තාසිස්සාමි”ති

‘එවං හො’ති ඛො කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො භගවතො පච්චිසෙස්සාසි භගවා එතදවොදු

11 “තුතපුබ්බං බ්‍රාහ්මණ රජා මහාවිජිත්තො තාම අනොසි, අසො මහථස්සා මහාභොගො පසුතජාතරුපරජතො පසුතරිතතුපකරණො පසුතභවනාසෙසු පරිපුණ්ණසංකන්තොච්ඡාගාරො අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රණෙසු මහාවිජිත්තො රතොගතස්ස පටිසලුච්ඡිතස්ස එවං ටෙවතසො පරිචිතකෙතො උද්දාදි “අභිගතා ඛො මෙ විප්පලා මානුසකා භොතා, මහන්තං පථවිමණ්ඩලං අභිවිජිත අශ්ඨාච්ඡාසි යනුතානං මහායසුඤ්ඤං යපෙය්සං, යං මමස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුධායා”ති,

1 පුට්ටසෙනාපි (කෙසුථි පටාභසෙසු)

මේ කරුණින් ඒ පින්වත් ගොසුම්නු අප දක්නට එන්නට නො තිස්සහ. වැලි ඇපි ම ඒ හවදගොතමයන් දක්නා පිණිස එළැඹෙන්නට නිසි වම්හ

හවත්ති, ඒ හවද ගොතමයන් පිළිබඳ වූ මෙතෙක් ගුණ මම දනිමි එහෙත් පින්වත් ගොසුම්නු මෙ පමණක් ම ගුණ ඇත්තෝ නො වෙති “ඔබ වූ කලි නො මිනියැ හැකි ගුණ ඇතියහ” යනු සි

8 මෙසේ කී කල්හි ඒ බමුණෝ කුළුදත් බමුණා බණවා, “පින්වත් කුළුදතු මහණ ගොසුමින්ගේ ගුණ වනන සැටියෙන්, ඒ පින්වත් ගොසුමින් මෙයින් සිය යොදුනක් දුරු වසතත්, සැදුහැකි කුලපිතුනු විසින් පාපෙය රැගෙන ද ඔබ දකිනු පිණිස එන්නට නිසි ම ය එ බැවින්, හවත්ති, ඇපි සියල්ලමේ මහණ ගොසුමන් දක්නට ඔබ වෙත එළැඹෙන්නමුන”යි කීහ

9 ඉක්බිතිවත් කුළුදත් බමුණා මහත් බමුණුගණයා හා අඹයාපියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය එළැඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය. සතුටට කරුණු වූ, සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කරාව කැරැ නිවො, පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය බාණුමත නමැ වැසි බමුණෝ ද ගැහැටියෝ ද කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටු විය යුතු සිතැ රැදැවිය යුතු වූ කවො නිමවා පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දසාවට ඇදිලි බැදගෙන පසෙක හුන්හ කෙනෙක් නම්නොත් අස්වා පසෙක ඉඳ ගත්ත කෙනෙක් නිහඬ වැ පසෙක ඉඳ ගත්ත

10 එක් පසෙක හුන්නා වූ ම කුළුදත් බමුණා, “පින්වත් ගොසුමාණනි, ‘මහණ ගොසුම්නු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් දනිති’ සි මෙය මා විසින් අසන ලදි මම වූ කලි තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් නො ම දනිමි වැලි දු මහායාගයක් යජනට මම කැමැතියමි යාමිඤ්ඤ කරමි. මට පින්වත් ගොසුම්නු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරත් දෙසත් වා, ’ සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“බමුණ, එසේ වී නම් අසන්නැ මොනොවට මෙනෙහි කරන්නැ කියන්නෙමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

‘එසේ ය, පින්වතැ’යි කුළුදත් බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වී ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

11. “පෙර වූවක් කියමි බමුණ, අසා වූ, මහත් ධන ඇති, මහත් භොග ඇති, බොහෝ රත් රිදි ඇති, බොහෝ වස්තූපකරණ ඇති, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති, පිරිපුන් ගබඩා කොටුගල් ඇති මහාමිඤ්ඤ නම් රජෙක් විය බමුණ, එ කවු හුදෙකලා වැ විහනවිවෙකයෙත් හුන් මහාමිඤ්ඤ රජුට “මානුෂක වූ මහත් භොගසම්පත්හු මා විසින් ලබන ලද්දේ ම ය ඒ මම මහත් පොළොවවුල්ල වෙසෙසින් දිනා හැමට අභිපතී වැ වෙසෙමි මට දික් කලක් හිත යුට පිණිස පවත්නා මහා යඤයක් යදින්නෙහි නම් මැනවැ”යි මෙසේ විහන සබ්බකල්පනාවෙන් පහළ විය

ඉමිනාපඛේතන නාරහතී සො හවං ගොතමො අමහාකං දස්සනාය උපසඛිකමිදුං අථ ඛො මයමෙව අරතාම තං භවින්නං ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිදුං

එතතභෙ ඛො අහං හො තස්ස නොතො ගොතමස්ස වණ්ණෙ පරිසාපුණාමි නො ච ඛො සො හවං ගොතමො එතතභවණ්ණො අපරිමොණවණ්ණො හි සො හවං ගොතමො”ති

8. එවං වුත්තෙ නෙ බ්‍රාහ්මණො කුට්ඨකනං බ්‍රාහ්මණං එතදවොවුං. “යථා ඛො භවා කුට්ඨකෙනා සමණස්ස ගොතමස්ස වණ්ණෙ භාසති ඉතො චෙ”පි සො හවං ගොතමො යොජනසතෙ විතරති, අලමෙව සද්ධෙන කුලප්පෙනෙත දස්සනාය උපසඛිකමිදුං අපි පුට්ඨෙකොපි¹. තෙන හි හො සබ්බෙව මයං සමණො ගොතමං දස්සනාය උපසඛිකමිදුං”ති

9 අථ ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො මහතා බ්‍රාහ්මණගණෙන සද්ධං යෙන අමබ්බලට්ඨිකා යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමි උපසඛිකමිදුං භගවතා සද්ධං සමමාදි සමමාදනීයං කථං සාරංගේයං විනිසාරෙතා එකමන්නං නිසීදි. බාණ්ණමතිකා”පි ඛො බ්‍රාහ්මණගහපතිකා අපොකච්චි භගවන්නං අභිවාදෙතා එකමන්නං නිසීදිංසු, අපොකච්චි භගවතා සද්ධං සමමාදිංසු. සමමාදනීයං කථං සාරංගේයං විනිසාරෙතා එකමන්නං නිසීදිංසු අපොකච්චි යෙන භගවා තෙනාසුප්පිං පණාමෙතා එකමන්නං නිසීදිංසු අපොකච්චි නාමගොතනං සාවෙතා එකමන්නං නිසීදිංසු අපොකච්චි තුණ්හිභුතා එකමන්නං නිසීදිංසු

10 එකමන්නං නිසීතො ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො භගවන්නං එතදවොච: “සුතං මෙනං හො ගොතම සමණො ගොතමො තිව්ඛං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං ජානාතීති, න ඛො පනාතං ජානාමි තිව්ඛං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං ඉට්ඨාමි වාකං මහායඤ්ඤං යජ්ඣං. සාධු මෙ හවං ගොතමො තිව්ඛං යඤ්ඤසමපදං සොළසපරිකඛාරං දෙසෙතු”ති.

“තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණොහි සාධුකං මනසිකරොහි භාසිස්සාමි”ති

‘එවං භො’ති ඛො කුට්ඨකෙනා බ්‍රාහ්මණො භගවතො පච්චසස්සාහි භගවා එතදවොච:

11 “තුතපුබ්බං බ්‍රාහ්මණ රජා මහාවිජිතො තාම අහොසි, අහොසි මහභිකො මහාභොගො පසුතජාතරුපරජතො පසුතරිහතුපකරණො පසුතබනබ්බෙසු පරිපුණ්ණතොසකොට්ඨාගාරො, අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රඤ්ඤං මහාවිජිතස්ස රතොගතස්ස පටිසලලීනස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙනා උද්දාදි “අභිගතා ඛො මෙ විජුලා මානුසකා හොගා, මහන්නං පඨවිමණ්ඩලං අභිවිජ්ජ අස්සාවසාපි යනතුනාතං මහායඤ්ඤං යජෙය්‍යං, යං මමි”ස්ස දීඝරතනං හිතාය භුබ්බායා”ති.

1 පුට්ඨෙකොපි (කෙසුම් පොළකෙසු)

පළි කරුණින් එක්වත් ගොසුම්හු පළ දක්නට එක්වත් නො කිස්සහ. වැලි පැය ෧ ඒ නවදිගොනමින් දක්නා පිණිස එළඹෙන්නට නිසි වම්හ

හවත්ති, ඒ හවද් ගොනමයන් පිළිබඳ වූ මෙතෙක් ගුණ මට දැනිම එතෙක් පින්වත් ගොසුම්හු මේ පමණක් ම ගුණ ඇත්තෝ නො වෙති “ඔබ වූ කලි නො ඉතිරි හැකි ගුණ ඇතියහ” යනු යි

8 මෙතෙක් කී කල්හි ඒ බමුණෝ කුළුදත් බමුණා බණවා, “පින්වත් කුළුදත් මනණ ගොසුමින්ගේ ගුණ වනා සැවිසෙත්, ඒ පින්වත් ගොසුමක් මෙයින් සිය යොදනක් දුර වසතත්, සැදහැකි කුලපුතුන් විසින් පාපෙය රුකෙන ද ඔබ දකිනු පිණිස එන්නට නිසි ම ය එ බැවින්, හවත්ති, ඇපි සියල්ලමෝ මහණ ගොසුමන් දක්නට ඔබ වෙත එළඹෙන්නමින් යි කීහ

9 ඉක්බිතිවත් කුළුදත් බමුණා මහත් බමුණුගණයා හා දැඩියැවියට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය එළඹූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය. සතුටට කරුණු වූ, සිතැ රුදැවිය යුතු වූ කපාව කැරැ නිමවා, පසෙක ඉඳ ගන්නත් ය බාණ්ණමත නමැ වැසි බමුණෝ ද නැගැවියෝ ද කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පසෙක ඉඳ ගන්න කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටු වියැ යුතු සිතැ රුදැවිය යුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක ඉඳ ගන්න කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දසාවට පැදිලි බැඳගෙන පසෙක හුන්න කෙනෙක් නම්කොත් අස්වා පසෙක ඉඳ ගන්න. කෙනෙක් නිහඬ වැ පසෙක ඉඳ ගන්න

10 එක් පසෙක හුන්නා වූ ම කුළුදත් බමුණා, ‘පින්වත් කොසුමාණනි, ‘මහණ කොසුම්හු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් දැනිති’ යි මෙය මා විසින් අසන ලදි මම වූ කලි තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් නො ම දැනිම වැලි දු මහාපාගයක් යථ්‍යව මම කැමැත්තෙමි යාවසු කරමි. මට පින්වත් කොසුම්හු තෙවැදුරුම් යාන සම්පතත් සොළොස් පිරිකරන් දෙසත් වැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“බමුණ, එසේ වී නම් අසන්නැ මොනනාවට මෙතෙකි කරන්නැ කියන්නෙමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

‘එසේ ය, පින්වතැ’ යි කුළුදත් බමුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වී ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

11. “පෙර වූවක් කියමි බමුණ, ආසීය වූ, මහත් ධන ඇති, මහත් භොග ඇති, මොනෝ රන් රිදි ඇති, බොහෝ වස්තුවකරණ ඇති, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති. පිරිපුන් ගබඩා කොටගුල් ඇති මහාපිස්ස නම් රජෙක් විය බමුණ, එ කපු හුදෙකලා වැ විවතවිවෙකසෙන් හුන් මහාපිස්ස රජුට “මානුෂක වූ මහත් භොගසම්පත්ත මා විසින් ලබන ලද්දේ ම ය ඒ මම විහත් පොළොව්විල්ල වෙසෙසින් දිනා හැමට අතිපති වැ වෙසෙමි මට දිග් කලක් ගිහ යුම පිණිස පවත්නා මහා යඥයක් යදින්නෙමි නම් මැනවැ” යි මෙසේ විතා සකිකල්පනාවෙන් පහළ විය

අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණං අමනෙතො
එතදවොච ‘ඉධ මයං බ්‍රාහ්මණ රහොගතස්ස පටිසල්ලිතස්ස එවං
චෙධසො පරිවිතකොකා උදපාදි: “අභිගතො ඛො මෙ විප්පලා මානුසකා
හොයා මහනතං පඨවිමණ්ඩලං අභිවිජ්ජ අපකාමසාමි. යනනුතාහං
මිතායඤ්ඤං යජෙය්‍යං, යං මම’ස්ස දීඝරතතං කිතාය පුබ්බායා’ති. ඉච්ඡාමතං
බ්‍රාහ්මණ මහායඤ්ඤං යජිං. අනුසාසතු මං හවං, යං මම’ස්ස දීඝරතතං
කිතාය පුබ්බායා”ති

12 එවං වුත්තෙ බ්‍රාහ්මණ පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො රාජානං මහාවිජ්ජං
එතදවොච ‘හොතො ඛො රඤ්ඤං ජනපදෙ සකාණ්ටකො සථපිලො.
ගාමකාතා’පි දිස්සන්ති, කිගමකාතා’පි දිස්සන්ති, පනදුහතා’පි දිස්සන්ති.
හවං චෙ ඛො පන රාජා එවං සකාණ්ටකෙ ජනපදෙ සථපිලෙ බලිමුද්ධා-
රෙය්‍ය, අකිච්චකාරී අස්ස තෙන හවං රාජා, සියං ඛො පන හොතො
රඤ්ඤං එවමස්ස ‘අහමෙතං දස්සුමිලං වධෙන වා බන්ධන වා ජාතියා
වා ගරහාය වා පබ්බාප්ජාය වා සමුහනිස්සාමි’ති. න ඛො පනෙතස්ස
දස්සුමිලස්ස එවං සමමා සමුත්තොතො හොති යෙ තෙ හතාවසෙසකා
හවිස්සන්ති, තෙ පච්ඡා රඤ්ඤං ජනපදං විහෙඨෙස්සන්ති. අපි ච ඛො
ඉදං සංවිධානං ආගමි එවමෙතස්ස දස්සුමිලස්ස සමමා සමුත්තොතො
හොති. තෙන හි හවං රාජා යෙ හොතො රඤ්ඤං ජනපදෙ උස්සහන්ති
කසිගොරකෙඛි, තෙසං හවං රාජා ඛිජ්ජතතං අනුපාදෙතු. ශෙ හොතො
රඤ්ඤං ජනපදෙ උස්සහන්ති වණ්ණජාය, තෙසං හවං රාජා පාහතං
අනුපාදෙතු යෙ හොතො රඤ්ඤං ජනපදෙ උස්සහන්ති රුජපොරිසෙ,
තෙසං හවං රාජා හතතචෙනතං පකපතු. තෙ ච මනුස්සා සකම්මපසුතා
රඤ්ඤං ජනපදං න විහෙඨෙස්සන්ති මහා ච රඤ්ඤං රුහිකො හවිස්සති,
ඛෙමච්ඡිතා ජනපද අකණ්ටකා අනුපට්ඨා. මනුස්සා මුද් මොදමානා උරෙ
පුත්ත නචෙවතතා අපාරුතඝර මඤ්ඤෙ විහරිස්සන්ති”ති.

13. ‘එවං හො’ති ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතස්ස
බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුතො යෙ රඤ්ඤං ජනපදෙ උස්සහිංසු කසිගොරකෙඛි,
තෙසං රාජා මහාවිජ්ජො ඛිජ්ජතතං අනුපාදයි.¹ යෙ රඤ්ඤං ජනපදෙ
උස්සහිංසු වණ්ණජාය, තෙසං රාජා මහාවිජ්ජො පාහතං අනුපාදයි.
යෙ රඤ්ඤං ජනපදෙ උස්සහිංසු රුජපොරිසෙ, තෙසං රාජා මහාවිජ්ජො
හතතචෙනතං පකපෙයි තෙ ච මනුස්සා සකම්මපසුතා රඤ්ඤං ජනපදං
න විහෙඨෙස්සු. මහා ච රඤ්ඤං රුහිකො අහොසි, ඛෙමච්ඡිතා ජනපද
අකණ්ටකා අනුපට්ඨා මනුස්සා මුද් මොදමානා උරෙ පුත්ත නචෙවතතා
අපාරුතඝර මඤ්ඤෙ විහරිංසු.

1 අනුපාදයි (කෙසු වි පොත්කෙසු)

බමුණ, ඉක්බිත්තෙන් මහාවීර්‍ය රජ තෙමේ පෙරෙවියා අයුරු, “බමුණ, මෙහි හුදෙකලා වෑ විතනවිවෙකයෙක් හුන් මට ‘මොහුරු වූ මහත් භොගයෝ මා පිසින් ලදහ ඒ මම මහත් ලිහිමඩල දිනා එයට අධිපති වෑ වෙසෙමි මට දික් කලක් හිත සුව පිණිස පවත්නා මහා යඥයක් කළොත් මැනවැයි සි මෙසේ විතනසංකල්පනාවෙක් උපත. බමුණ, මහා යඥයක් කරන්නට කැමැත්තෙමි එහි ලාභවත් තෙමේ මට දික් කලක් හිත සුව පිණිස අනුයාසන කෙරේ මා” සි මෙ බව පැවැසී ය.

12. බමුණ, මෙසේ කි කල්හි පෙරෙවි බමුණා මහාවීර්‍ය රජුට යෙය කී ය. “තවත් රජුහුගේ රට කඩු සහිත (සොරඋවදුරු සහිත) පෙරෙවි, සොර උවදුරින් මිරිකුණේ වෙසී. ගම් පැහැරුම් දක්නා ලැබේ නිසැං-ගම් පැහැරුම් දක්නා ලැබේ. යුවර පැහැරුම් දක්නා ලැබේ. මො පැහැරුම් දක්නා ලැබේ හටත් රජ තෙමේ ඉදින් මෙසේ සොර උවදුරු ගැහි සොර උවදුරින් මිරිකුණු රටෙහි බදු කරවුවර ගන්නේ නම්, එයින් නොකටයුත්තක් කරන්නෙක් වන්නේ ය ‘වඩ කිරීමෙන් හෝ බැඳී ලීමෙන් හෝ දඩ ගැසීමෙන් හෝ හිස මුඩු කැරැවීම ආදී ගැරැහුමෙන් හෝ රටින් නෙරැවීමෙන් හෝ මේ දශප්‍රකාරය (සොර හුල) මුලින් ම උදුරා ලන්නෙමි’ සි පින්වත් රජුට මෙසේ සිතක් විය හැක්ක ලෙසේ මේ සොර හුල මැනවින් ඉදිරිමෙක් නො වේ ම ය තසන ලද්දවුන් ගෙන් ඉතිරි වූ යම් සොරසතුරු කෙනෙක් වන්නෝ ද, ඔහු පසු වෑ රජුගේ රට පෙළන්නාහ එතෙකුදු වුවත් මේ මතු දැක්වෙන සංවිධාන යට පැමිණ (මතු දැක්වෙන සේ පිළිපැදීමෙන්) මොසේ මේ සොර හුල මොනොවට ඉදිරි යෑම වේ. එ බැවින් සිය රටෙහි යම් කෙනෙක් ගොවිතැන්හි ගෙරි රැකුම්හි උත්සාහ කෙරෙත් නම්, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුනට ධාන්‍ය ධීවරය ද බත් ද දේ මා යම් කෙනෙක් පිටවත් රජුහු ගේ රටෙහි වෙළෙඳුම පිණිස උත්සාහ කෙරෙත් ද, ඔවුනට රජ තෙමේ බඩු මිල දේ මා. පින්වත් රජුහුගේ රටෙහි යම් කෙනෙක් රාජකාරියෙහි උත්සාහ කෙරෙත් ද, ඔවුනට පින්වත් රජ තෙමේ බත් වැටුප් දේ මා ඒ මිනිස්සුන් තමන්ගේ වැඩපලෙහි යෙදුණෝ රජුගේ රට නො පෙළන්නෝ ය. රජුගේ ධනධාන්‍ය රැස ද මහත් වන්නේ ය ජනපදයෝ සොර උවදුරු නැත්තෝ, නොපිණිකුණෝ. නිරුපද්‍රව්‍යාවසංසිටියෝ වන්නාහ මිනිස්සු ද උතුන් කෙරෙහි සතුටු වන්නෝ, මිනිස් දරුවන් තවමත්තෝ, දොර නොවැසූ ගෙවල් පැනනදුන් ගෙවල් (බිය සැක තැනි ව) වසන්නෝ ය ’

14 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතං බ්‍රාහ්මණං ආමන්තොති ජනදවොච. “සමුහතො ඛො මෙ භො සො දස්සුතීලො භොතො සංවිධානං ආගමම මහා ච මෙ රුසිකො ඛෙමච්ඡිකා ජනපදා අකණ්ටකා අනුපපිලා. මනුස්සා මුද මොදමානා උරෙ පුත්තන නචෙට්ඨනා අපාරුතඝර මඤ්ඤෙ විහරන්ති ඉච්ඡාමහං බ්‍රාහ්මණ මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුසාසතු මං හවං, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“තෙන හි හවං රාජා යෙ භොතො රඤ්ඤෙ ජනපදෙ ඛතතියා අනුසුත්තා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච, තෙ හවං රාජා ආමන්තයතං, ‘ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං අනුජානනතු මෙ භොතො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා’ති යෙ භොතො රඤ්ඤෙ ජනපදෙ අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච -පෙ- බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච, තෙ හවං රාජා ආමන්තයතං: ‘ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුජානනතු මෙ හවන්තො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා’ති

‘එවං තො’ති ඛො බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජ්ජො පුරොහිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුතියා යෙ රඤ්ඤෙ ජනපදෙ ඛතතියා අනුසුත්තා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච, තෙ රාජා මහාවිජ්ජො ආමන්තොති: “ඉච්ඡාමහං භො මහායඤ්ඤං යජ්තුං. අනුජානනතු මෙ තොතො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“යජ්තං හවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤකාලො මහාරාජා”ති

යෙ රඤ්ඤෙ ජනපදෙ අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච -පෙ- බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච -පෙ- ගහපතීතෙව්ඡිකා නෙගමා චෙට් ජානපදා ච, තෙ රාජා මහාවිජ්ජො ආමන්තොති: “ඉච්ඡාමහං තො මහායඤ්ඤං යජ්තුං අනුජානනතු මෙ හවන්තො, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛංයා”ති

“යජ්තං හවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤකාලො මහාරාජා”ති

ඉතීමෙ වහනාරො අනුමතීපකඛා තසොච යඤ්ඤස්ස පරිකඛාරා හවන්ති

15. රාජා මහාවිජ්ජො අට්ඨති අභෙගහි සමන්තාගමො

උහතො සුජාතො මාත්තො ච පිතීතො ච, සංසුද්ධගතණිකො යාච සත්තමා පිතාමහසුතා,

14 බමුණ, ඉක්බිතිවත් මහාපරිච්ඡේදයේ පෙරෙවියා අමතා, “හවන, මා විසින් හවන්තුවක් සංවිධානය පිළිවැද එ පොරොන්දු හුලු මුලින් උදරන ලද්දේ ය. මගේ බත බාහිර රූප ද මහත ම ය ජනපදයෝ අකණක වූවෝ, (සොර සතුරු උවදුරු නැත්තෝ) උවදුරින් නොමිසිකුණෝ, උවදුරු නැති බවකි සිරියෝ ය මිනිස්සු ඔවුනොවුන් හා සසුව වන්නෝ, බෙරෙහි දරුවන් නවවන්නෝ, දොර නොවැසූ ගෙවල් ඇත්තවුන් සේ වෙසෙත් බමුණ, මට දික් කලක් හිත සුව පිණිස පවත්නා මහා සඤ්ජයක් යදනට (මහ දනක් දෙන්නට) මම කැමැත්තෙමි. පින්වත් තෙමේ මට අනුශාසන කෙරේ වා” යි මේ බස් කී ය

එ විට පෙරෙවි තෙමේ මෙසේ රජුට අනුශාසන කෙළේ ය “එසේ නම්, පින්වත් රජුගේ රටෙහි තමා අනුව පවත්නා නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් යම් ඝාත්රිය කෙනෙක් වෙත් නම්, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුන් අමතා, ‘හවන්ති, මට බොහෝ කල් හිත සුව පිණිස මම මහ දනක් දෙනු කැමැත්තෙමි. හවන්තුව එයට මට අනුදනිත් වා’යි කියා වා. පින්වත් වූ රජුගේ රටෙහි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් රාජ-සභාවට අයත් ඇමැතිගේ වෙත් ද, නියමගම්වැසි දනවුවැසි බමුණු මහසල් තුවන් ද නියමගම්වැසි දනවුවැසි මහ දනවත් ගැහැටි කෙනෙක් වෙත් ද, පින්වත් රජ තෙමේ ඔවුන් අමතා ‘හවන්ති, මට බොහෝ කල් හිත සුව පිණිස මම මහ දනක් දෙනු රිසියෙමි හවන්තුව එයට මට අනුදනිත් වා’යි කියා වා”.

“බමුණ, ‘එසේ ය පින්වතැ’යි කියා ම මහාපරිච්ඡේදයේ පෙරෙවි බමුණාට පිළිවැදත් දී, සිය රටෙහි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් තමා අනුව පවත්නා ඝාත්රිය කෙනෙක් වූ නම්, ඔවුන් අමතා, ‘පින්වත්ති, යමක් මට බොහෝ කල් හිත සුව පිණිස පවත්නේ ද, මම එසේ වූ සඤ්ජයක් යදන්නට (මහ දනක් දෙන්නට) කැමැත්තෙමි. පින්වත්තුව එයට මට අනුදනිත් වා’යි කී ය

‘පින්වත් රජ තුමෝ සඤ්ජය යදන්න වා (මහ දන් දෙන්න වා). මහ රජාණනි, මේ සඤ්ජයට කාලය වේ යැ”යි ඔහු කීහ. සිය රටෙහි නියම-ගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් රාජසභාසඳ ඇමැති කෙනෙක් වූහ ද නියමගම්වැසි දනවුවැසි බමුණු මහසල් කුල කෙනෙක් වූහ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් දන රූප කරන ගැහැටි මහසල් කුල කෙනෙක් වූහ ද, මහාපරිච්ඡේදයේ පෙරෙවි ඔවුන් හැම අමතා, ‘හවන්ති, යමක් මට බොහෝ කල් හිත සුව පිණිස පවත්නේ ද, එසේ වූ මහාසඤ්ජයක් යදනු රිසියෙමි පින්වත්තුව මට එයට අනුදනිත් වා’යි දන්වී ය

‘මහරජාණනි, මේ සඤ්ජයට කාලය ය පින්වත් රජ තුමෝ සඤ්ජය කෙරෙත් වා’යි ඔහු කීහ

මෙසේ මේ අනුමතී පසු සතර (අවසරය දෙන්නට) සතර වගය) එ ව සඤ්ජයට පිරිවර වෙත්

15 මහාපරිච්ඡේදයේ පෙරෙවි අංග අවසන් සටන්විත ය (කවර අවසන් ද? යත්)

ගේ මාට්ටය දෙපසින් ම අභිජාත ය, සතවන උඩුකු සුදිල තෙත් පිරිසිදු මවුකුස ඇත්තෙක

අකඛිතො අනුපකක්ඛුට්ඨො ජාතිවාදෙන,

අභිරුපො දසසනියො පාසාදිකො, පරමාය වණණපටාකඛරතාය
සමන්තාගතො, බ්‍රහ්මවණ්ණේ බ්‍රහ්මවට්ඨසී අකබ්බවද්දාචකාසො දසසනියං

අනෙයා මහභිකො මහාගොගො පක්ඛනජාතරුපරජතො පක්ඛනචිතතු-
පකරණො පක්ඛනධතධඤ්ඤා පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො.

බලවා චතුරඛිනියං සෙනාය සමන්තාගතො අසාමායා ඔවාදපටිකරාය,
පතපතී මඤ්ඤා පට්ඨපටීකො යසසා

සද්ධො දායකො දානපතී අනාවට්ඨාරො, සමණබ්‍රාහ්මණකපණද්ධික-
වණ්ණබ්බකායාවකානං ඔපානතුතො, පුඤ්ඤානී කාරොති

බ්‍රහ්මස්තො තස්ස තස්ස සුත්ථාතස්ස. තස්ස තස්සෙව බො පන
භාසිතස්ස අප්ථං ජානාති. 'අයං ඉමස්ස භාසිතස්ස අප්ථො අයං ඉමස්ස
භාසිතස්ස අප්ථො'ති

පණ්ණිතො විගතො මෙධාපී පට්ඨලො අනිතානාගතපට්ඨුපනො
අප්ථො චිතොතතුං.

රාජා මහාචරිතො ඉමෙති අට්ඨති අභිකති සමන්තාගතො
ඉතී ඉමානි'පි අට්ඨතිනාති තස්සෙව යඤ්ඤාසං පරික්ඛාරා භවන්ති

16 පුරොභිතො'පි බ්‍රාහ්මණො චතුහභිකති සමන්තාගතො

උභතො සුජාතො මානිතො ච පිනිතො ච. සංසුද්ධිගතණිකො යාව
සතතමා පිතාමහසුභා. අකඛිතො අනුපකක්ඛුට්ඨො ජාතිවාදෙන.

අජ්ඣායකො මනනධරො තිණ්ණං වෙදනං පාරතු සතිසණ්ඛුකෙට්ඨානං
සාකඛරපභෙදනං ඉතිභාසපඤ්චමානං පදකො වෙය්‍යාකරණො
ලොකායතමභාසුරිසලකඛණසු අනවයො

සීලවා වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො

පණ්ණිතො විගතො මෙධාපී පඨමො වා දුතියො වා සුජං පණ්ණා-
නානං.

පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො ඉමෙති චතුහභිකති සමන්තාගතො ඉතී
ඉමානි'පි චතතොරි අභිතාති තස්සෙව යඤ්ඤාසං පරික්ඛාරා භවන්ති.

ජාතිවාදයෙන් නොතෙලන ලද්දෙක, ගැරැහුම් නොලද්දෙක

විශිෂ්ට රූප ගොහා ඇත්තෙක, දකුණු කටයුත්තෙක, ප්‍රසාද එළවන සුලු ය

උතුම් වණිසාදායකයෙන් යුක්ත ය, උතුම් රන් පැහැ ඇත්තෙක, උතුම් සිරුරු පැහැ ඇත්තෙක, සිය සිරුර අනුන් විසින් දක්නට නොමැද අවසාන ඇත්තෙක

ආසාය ය, මහද්ධන ඇත්තේ ය, මහද්ධන ඇත්තේ ය, බොහෝ රන් රිදී ඇත්තේ ය, වස්තූපකරණ ඇත්තේ ය, බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇත්තේ ය, පිරිසුන් ගබඩා කොටාර ඇත්තේ ය

බලවත් වූයේ, අණට කන් දෙන, ඔවා පිළිපදනා සිවුරු සෙනකින් සමන්විත වූයේ, පසමිතුරන් සිය යස තෙදින් තව්‍යාලන්නාක් මෙන් වේ

සාදනැත්තේ ය, දිමෙති හුරු ය, දානපති ය, මහණනට බමුණනට දුකියනට මිනියනට පුලුනුනට යදියනට නොවැසූ දොර ඇත්තේ ය, සිවුමං හන්දියෙක කැණු පොකුණක් මෙන් වැ දන් පින් කෙරෙයි.

ඒ ඒ ඇසූ දු පිළිබඳ වැ බහුමුහුරු ය, මේ මෙබසෙහි අරුත ය, මේ මෙබසෙහි අරුත යැ යි ඒ ඒ කි බසෙහි අරුත් දැනී

නුවණැත්තේ ය, විශ්ව ය, අසුනා වත්මන් අරුත්හි සමන් ය

මහාචාර්ය රජ තෙමේ මෙ අටකින් සමන්විත ය මෙසේ මේ අංග අට ද එම සඟයට පිරිවර වෙත්.

16. පෙරෙහි බමුණු ද සතර අංගයෙකින් යුත් වෙහි (කවර සතරෙකින් ද යත්) මා පිය දෙපසින් ම අභිජාත ය, සතර වන මිමුකු යුවල තෙක් ම පිරිසිදු මවුකුණ ඇත්තේ ය, ජාතිවාදයෙන් නොතෙලන ලද්දේ ය, නොගරහන ලද්දේ ය. වේද හදාරන්නේ ය, නිඝණ්ඨ ද කෙටිගඟ්ගාසු ද සහිත ශික්‍ෂා හා නිරුක්ති හා සහිත ඉතිහාසය පස්වනු කොටුවක් තුන් වේදයේ පර තෙරව පැමිණියේ ය, පදපාඨ දන්නේ ය, සෙසු සියලු විශරණ විදි ද දන්නේ ය, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහිත් මහාපුරුෂ-ලක්ෂණ විද්‍යායෙහිත් නිපුණ ය සිල්වත් ය, වැඩුණු සිල් ඇත්තේ ය, වැඩුණු ශ්‍රී ලයෙන් සමන්විත ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තේ ය. යාග සැන්ද ඔසොවන්නවුන් අතුරෙහි පළමු හෝ දෙවෙනි තැනැත්තේ ය.

පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මේ සතර අංගයෙන් සමන්විත වෙයි. මෙසේ මේ සතර අංගයෝ ද එ ම යාගයට පිරිවර වෙත්

17 අළු බෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ, බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤා මහාවිජිතස්ස පුබ්බෙව යඤ්ඤා නිස්සෝ වීරෝ දෙසෙසී

“සීයෝ බෝ පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං සිට්ඨකාමස්ස කොච්ඡෙව විප්පටිසාරො ‘මහා වන මෙ භොගකකිකො විගච්ඡිසාති’ති, සෝ භොතො රඤ්ඤා විප්පටිසාරො න කරණීයො සීයා බෝ පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං යපමානස්ස කොච්ඡෙව විප්පටිසාරො ‘මහා වන මෙ භොගකකිකො විගච්ඡිසාති’ති, සෝ භොතො රඤ්ඤා විප්පටිසාරො න කරණීයො සීයා බෝ පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං සිට්ඨකාමස්ස කොච්ඡෙව විප්පටිසාරො ‘මහා වන මෙ භොගකකිකො විගච්ඡිසාති’ති, සෝ භොතො රඤ්ඤා විප්පටිසාරො න කරණීයො”ති

ඉමා බෝ පන බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤා මහාවිජිතස්ස පුබ්බෙව යඤ්ඤා නිස්සෝ වීරෝ දෙසෙසී

18 අළු බෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ, බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤා මහාවිජිතස්ස පුබ්බෙව යඤ්ඤා දසහාකාරෙහි පටිග්ගාහකෙසු විප්පටිසාරං පටිවිතොදෙසී- “ආගමස්සනති බෝ භොතො යඤ්ඤාං පාණාතිපාතිනෝ’පි පණාතිපාතා පටිවිතො’පි යෙ තත්ථ පාණාතිපාතිනෝ තෙසඤ්ඤාච තෙන යෙ තත්ථ පාණාතිපාතා පටිවිතො තෙ ආරාධනා යප්තං ගම්, සප්තං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනතරං පසාදෙතු ආගමස්සනති බෝ භොතො යඤ්ඤාං අදින්නාදුසිනෝ’පි අදින්නාදුකා පටිවිතො’පි -පෙ- කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනෝ’පි කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිතො’පි -පෙ- මුසාචාරිනෝ’පි මුසාචාරා පටිවිතො’පි -පෙ- පිත්තචාරිනෝ’පි පිත්තචාරා පටිවිතො’පි -පෙ- ඵරුසචාරිනෝ’පි ඵරුසචාරා පටිවිතො’පි -පෙ- සමප්පාල- පිනෝ’පි සමප්පාලා පටිවිතො’පි -පෙ- අභිඤ්ඤාපිනෝ’පි අභිඤ්ඤාපිනෝ’පි -පෙ- බ්‍රාහ්මණචාරිනෝ’පි අභ්‍යාපනචාරිනෝ’පි -පෙ- මිච්ඡාදිට්ඨිකා’පි සමමා- දිට්ඨිකා’පි යෙ තත්ථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා තෙසඤ්ඤාච තෙන යෙ තත්ථ සමමාදිට්ඨිකා තෙ යප්තං හවං, සප්තං හවං, මොදනං හවං, විතතමෙව හවං අනතරං පසාදෙතු”ති.

ඉමෙහි බෝ බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤා මහාවිජිතස්ස පුබ්බෙව යඤ්ඤා දසහාකාරෙහි පටිග්ගාහකෙසු විප්පටිසාරං පටිවිතොදෙසී

19. අළු බෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ, බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤා මහාවිජිතස්ස මහායඤ්ඤාං යපමානස්ස සොලසහාකාරෙහි විතතං සන්දස්සෙසී සමාදිපෙසී සමුත්තනප්පෙසී සමප්පාලෙසී සීයා බෝ පන භොතො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤාං යපමානස්ස කොච්ඡෙව වතනා ‘රාජා බෝ මහාවිජිතො මහායඤ්ඤාං යප්තං තො ව බෝ තස්ස ආමනාතිනා බතනියා අනුසුතනා තෙගමා වෙව ජාතපදා ව, අළු ව පන හවං රාජා ඵරුසං මහායඤ්ඤාං යප්තං”ති. එවමි භොතො රඤ්ඤා වතනා බමමතො නත්ථි භොතා බෝ පන රඤ්ඤා ආමනාතිනා බතනියා අනුසුතනා තෙගමා වෙව ජාතපදා ව

17 බමුණ, ඉක්බිත්තෙන් පෙරෙව් බමුණු තෙමේ යඥයෙන් පෙරාතු ව ම මහාවිජිත රජුට තුන් විධාවන් දක්ව ය. “මහා යාගයක් යජනු කාමැති පින්වත් රජුට ‘අභෝ’ මා සතු භෝග රැසක් මතු නැසෙනැ’යි කිසි විපිළිසරක් විය හැක්ක පින්වත් රජුහු විසින් එසේ වූ විපිළිසරක් නො කටයුතු ය මහා යාගයක් යජන පින්වත් රජුට ‘අභෝ මා සතු මහත් නොග රැසක් දන් නැසෙනැ’යි කිසි විපිළිසරක් විය හැක්ක. පින්වත් රජු විසින් එසේ වූ විපිළිසරක් නො කටයුත්තේ ය මහායාගය යැජ් පින්වත් රජුට ‘අභෝ මා සතු මහත් භෝග රැසක් නැසී ගියේ වනැ’යි විපිළිසරක් විය හැක්ක පින්වත් රජුහු විසින් එසේ වූ විපිළිසරක් නොකටයුත්තේ ය”

බමුණ, පෙරෙව් බමුණු තෙමේ යඥයෙන් පෙරාතු ව ම මහාවිජිත රජුට මේ තුන් විධාවන් දෙසි ය.

18 බමුණ, ඉක්බිත්තෙන් පෙරෙව් බමුණු තෙම මහාවිජිත රජුට යඥයෙන් පෙරාතු ව ම දන් පිළිගන්නවුන් කෙරෙහි විපිළිසර දස අග්‍රරේකින් දුරු ලී ය (ඒ මෙසේ ය.) “පින්වත්හුගේ යඥයට පණ්ඩා කරන්නෝ ද පණ්ඩායෝ වැළැකුණෝ ද එන්නාහු ම ය. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් පණ්ඩා කරන්නෝ නම් එයින් වරද ඔවුනට ම ය. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් පණ්ඩායෝ වැළැක්කෝ නම් භවත් තෙමේ ඔවුන් ඇරැඳී යජා වා භවත් තෙමේ ඔවුන් ඇරැඳී පරිත්‍යාග කෙරේවා භවත් තෙමේ සහුටු වේවා. භවත් තෙමේ ආතුල හිත ම පහදා වා පින්වත්හුගේ යඥයට අසිතාදන් කරන්නෝ ද අසිතාදතීන් වැළැක්කෝ ද, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද මුසවා කියන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද ..පෙතෙයුත් තෙපලන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද ..පරාස්-බස් බණ්ණන්හෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද බොල් බස් දෙවන්නෝ ද එයින් වැළැක්කෝ ද දඬි ලොපහානියෝ ද දඬිලොහොති නොවන්නෝ ද දොෂ සහිත සිතුවන්නෝ ද එබඳු සිත් නැතත් ද මිසදිවුවෝ ද සම්දිවුවෝ ද එන්නාහු ම ය. ඔවුනතුරෙහි යම් කෙනෙක් මිසදිවු ගතුවෝ නම් එයින් අවාසි ඔවුනට ම ය ඔවුනතුරෙහි යම් කෙනෙක් මිසදිවු නම් ඔවුන් අරමුණු කොට පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ සතුටු වේ වා අතුල හිත ම පින්වත් තෙමේ පහදා වා” යනු යි

බමුණ, පෙරෙව් බමුණු තෙමේ මහාවිජිත රජුට යාගයෙන් පෙරාතු ව ම මේ දස අග්‍රරින් යාග පිළිගන්නවුන් කෙරේ (විසා හැකි) විපිළිසර දුරු ලී ය.

19 බමුණ, ඉක්බිති පෙරෙව් බමුණු තෙම මහායඥය යජන මහාවිජිත රජුගේ සිතට සොළොස් අග්‍රරේකින් කරුණු දක්ව ය, කරුණු ගැන්වී ය, එහි සිත තිබුණු කෙළේ ය, එහි සිත තුටුපහටු කෙළේ ය (ඒ මෙසේ ය) “මහායඥයක් යජන පින්වත් රජුට ‘මහා විජිත රජ වනාහි මහායඥයක් යජන එහෙත් ඔහු විසින් නියමිතවැසි වූ ද දනවුවැසි වූ ද අනුයුක්ත කෘත්‍රියයෝ නොම කැඳවන ලද්දහ එතෙකුදු වුවත් රජ තෙමේ මෙ බඳු මහායඥයක් යජන’ යයි මෙසේ කියන්නකු ඇති විය හැකි ද, පින්වත් රජුට දහම් තිබින් එසේ කියන්නෙක් නම් නැත (කවර හෙයක ? යත්) පින්වත් රජුහු විසින් නියමිතවැසි වූ ද දනවුවැසි වූ ද අනුයුක්ත කෘත්‍රියයෝ කැඳවන ලද්දහ (එ හෙයකි).”

ඉමිනාපෙන හවං රාජා ජානාතු, යජතං හවං, සජ්ජතං හවං,
මොදතං හවං, විහතමෙව හවං අනාරං පසාදෙනු.

20. සිය බො පන හොනො රඤ්ඤ, මහායඤ්ඤ, යජ්මානසා කොවිදෙව වහනා 'රුජා බො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤ, යජ්ඣි, නො ව බො කසා ආමනඤ්ඤ අමච්චා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙව ජානපදා ව-පෙ- බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නෙගමා වෙව ජානපදා ව-පෙ- ගහපතීනෙවසිකා නෙගමා වෙව ජානපදා ව. අථ ච පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤ, යජ්ඣි'ති. ඵවමපි හොනො රඤ්ඤ, වහනා ධම්මතො නඤ්ඤි. හොනා බො පන රඤ්ඤ, ආමනඤ්ඤ ගහපතීනෙවසිකා නෙගමා වෙව ජානපදා ව. ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාඤ්ඤ. යජ්ජං භවං, සජ්ජං භවං, මොදනං භවං චිත්තඤ්ඤ භවං අනන්තරං පසාදෙඤ්ඤ

21. සිය බො පන හොනො රඤ්ඤා මහායඤ්ඤා යජමානසා කොවිදෙව වතතා: ‘රාජා බො මහාවිජිතො මහායඤ්ඤා යජති. නො ව බො උගතො සුජාතො මාහිතො ව පිතිතො ව, සංසුද්ධිගහණිකො යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අකම්මෙනා අනුපකක්ඛට්ඨො ජාතිවාදෙන. අථ ව පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤා යජති’ති. ඵවමපි හොනො රඤ්ඤා වතතා ධම්මතො නඤ්ඤි. භවං බො පන රාජා උගතො සුජාතො මාහිතො ව පිතිතො ව, සංසුද්ධිගහණිකො යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අකම්මෙනා අනුපකක්ඛට්ඨො ජාතිවාදෙන ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාතු. යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මොදනං භවං, විත්තමෙව භවං අනන්තරං පසාදෙනු

[illegible]

මේ කරුණින් ද, මෙය පින්වත් රජ තෙමේ දැන ගනී වා. පින්දී තෙමේ යාගය කෙරේ වා, පින්වත් තෙමේ දන් දේ වා, පින්වත් තෙමේ යාගයට සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ ඇතුළත සිත පහද වා

20. “මහාවිජිත රජ මහායාගයක් කරයි එහෙත් ඔහු විසින් නියම-ගම්වැසි, දනවුවැසි පොහොසත් බමුණෝත් නො දන්වන ලදුහ. නියමගම්වැසි දනවුවැසි පොහොසත් ගැහැටියෝත් නො දන්වන ලදුහ. එතෙකුදු වුවත් ‘පින්වත් රජු මේ බදු මහා යාගයක් කරනැයි මහා යාගයක් කරනු කැමැති පින්වත් රජුට කියන කිසිවෙක් ඇති විය කැක්කේ ද, පින්වත් රජුට කරුණු සහිත ව එසේ කියන්නෙක් නැත. පින්වත් රජුහු විසින් වනාහි නියමගම්වැසි දනවුවැසි සිය යහළුවන්ත් අණ පිළිපදනා සෙය්සෝත් දන්වන ලදහ. පොහොසත් බමුණෝත් ...පොහොසත් ගැහැටියෝත් දන්වන ලදුහ. මේ කාරුණ්‍යයෙකුත්, මෙය හවත් මහරජ තෙමේ දැන ගනී වා. පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා, පින්වත් තෙමේ දනය දේ වා, පින්වත් තෙමේ සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ ඇතුළත සිත ම පහද වා

21. ‘මහාවිජිත රජ තෙමේ මහායාගයක් කරයි. එහෙත් හේ මාපිය දෙපසින් අභිජාන නො වේ. සත් වන මිත්‍රකු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇත්තේ නො වේ. ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ නො වේ. නො ගරහන ලද්දේ නො වේ. එහෙත් හවත් රජු මේ බදු මහායාගයක් කරනැ, යි මහායාගය කරන හවත් රජුට කියන කිසිවෙක් ඇති විය කැක්කේ. එහෙත් හවත් රජුට කරුණු සහිත වා එසේත් කියන්නෙක් නැත. පින්වත් රජ තෙමේ වූ කලී මා පිය දෙ පසින් අභිජාන ය, සත් වන මිත්‍රකු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇත්තේ ය, ජාතිවාදයෙන් නො හෙළන ලද්දේ ය, නො ගරහන ලද්දේ ය. මේ කරුණකුත් මෙය හවත් රජ තෙමේ දැනගනී වා හවත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා, හවත් තෙමේ දනය දේ වා, හවත් තෙමේ සතුටු වේ වා, හවත් තෙමේ ඇතුළත සිත ම පහද වා

22. මහා යාගයක් යජනා පින්වත් රජුට “මහාවිජිත රජ වූ කලී මහා යාගයක් යදී. එහෙත් හේ මනා රු ඇත්තේ නො වේ, දකුම්කලු නො වේ. උකුම් පැහැ සපුයෙන් යුත් නො වේ. උකුම් පැහැ ඇත්තේ නො වේ. බඹුනු වැනි කය ඇත්තේ නො වේ දක්මට මහත් ඔවස් ඇත්තේ නො වේ ආශ්‍රය ද නො වේ. මහත් බත ඇත්තේ නො වේ මහත් හොග ඇත්තේ නො වේ බොහෝ රන් රිදී ඇත්තේ නො වේ. බොහෝ වස්තුවහරණ ඇත්තේ නො වේ බොහෝ බන්ධාන්‍ය ඇත්තේ නො වේ පිරිපුන් බඩුගුල් හා කොටුගුල් ඇත්තේ නො වේ. ...බසට කන් දෙන, ඔවා පිළිපදනා, බලවත් සිවුරහ සෙනසින් සමන්විත නො වේ. සතුරන් සිය යහසින් තවනැ යි නො සිතම් සැදුහැවත් දායකයෙක් දානපතියෙක් හළ දොරැත්තෙක් නො වෙයි මහණ බමුණකට දුශිකනට මිහියනට යදිනට පුලකුනට සිවුමංගන්දියෙකා පිහිටි ශ්‍රීදක් මෙන් වැ දන් පින් නො කෙරෙයි ..ඒ ඒ ඇසු ද පිළිබඳ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ නො වෙයි ..මේ මේ කියන ලද්දෙහි අරුත් ය, මේ මේ කියන ලද්දෙහි

ඉමිද්දං ඉමස්ස භාගිකස්ස අනෙථා අයං ඉමස්ස භාගිකස්ස අනෙථා'ති -පෙ-
මොදා ච ඛො පඤ්ඤිතො විශතෙනා මොධාපී පටිබලො අනිත්තාගතපච්චුපානෙන
අනෙථ විනෙතං. -පෙ- අථ ච පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං
යජති'ති.

ඵවමපි භොතො රඤ්ඤං වතනා ධම්මතො නන්දී. භවං ඛො පන රාජා
-පෙ- පඤ්ඤිතො විශතෙනා මොධාපී පටිබලො අනිත්තාගතපච්චුපානෙන
අනෙථ විනෙතං. ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාතු යජතං භවං, සජ්ජතං
භවං, මොදනං භවා, විතතමෙව භවං අනතරං පසාදෙතු

23. සීයා ඛො පන භොතො රඤ්ඤං මහායඤ්ඤං යජමානස්ස
කොවිදෙව වතනා: 'රජා ඛො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤං යජති. නො ච
බවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො මාතිතො ච පිතීතො ච.
සංසුඛගහණිකො යාව සත්තමා පිතාමහසුගා. අකම්මතො අනුපකක්ඛවෙය්ඨා
ජාතිවාදෙන. අථ ච පන භවං රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං යජති'ති.
ඵවමපි භොතො රඤ්ඤං වතනා ධම්මතො නන්දී. භොතො ඛො පන
රඤ්ඤං පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො උභතො සුජාතො මාතිතො ච පිතීතො
ච සංසුඛගහණිකො යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අකම්මතො අනුපකක්ඛවෙය්ඨා
ජාතිවාදෙන. ඉමිනාපෙතං භවං රාජා ජානාතු යජතං භවං, සජ්ජතං
භවං, මොදනං භවා විතතමෙව භවා අනතරං පසාදෙතු

24. සීයා ඛො පන භොතො රඤ්ඤං මහායඤ්ඤං යජමානස්ස
කොවිදෙව වතනා: 'රජා ඛො මහාවිජ්ජො මහායඤ්ඤං යජති නො ච
බවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො අජ්ඣායකො මනනධරො තිණ්ණං ථෙදනං
පාරගු සනිඝඤ්ඤානෙකප්‍රභාතං සාකඩරප්පහෙදනං ඉතිහාසපඤ්චමානං පදකො
වෙය්‍යාකරණො ලොකායතමභාසුරිසලකඩණෙසු අනවයො -පෙ- නො ච
බවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො සීලවා වුද්ධසීලී වුද්ධසීලෙන සමන්තාගතො
-පෙ- නො ච බවස්ස පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො පඤ්ඤිතො විශතෙනා
මොධාපී පඨමො වා දුතියො වා සුජං පග්ගණනනානං අථ ච පන භවං
රාජා ඵවරුපං මහායඤ්ඤං යජති'ති ඵවමපි භොතො රඤ්ඤං වතනා
ධම්මතො නන්දී

අරුත් යැ යි ඒ ඒ භාෂිතයේ අරුත් නො දනී...පණ්ඩිත ද වාක්ත ද නුවණැති ද අසුනාවත්මන් ද සිතනු සමත් ද නො වේ. එහෙත් හවත් රජු මේ බදු මහා යඥයක් යජතැ”යි මෙසේ දෙස් කියන්නකු වියැ හැක්කේ ද, පින්වත් රජුහට එසේ කරුණු සහිත වැ කියන්නෙක් නම් නැත

පින්වත් රජු තෙමේ වනාහි.. පණ්ඩිත ය, වාක්ත ය, නුවණැත්තේ ය. අසුනාවත්මන්හි අරුත් සිතන්නට සමත් ය. මේ කරුණින් ද පින්වත් රජු තෙමේ (යඥයට කලා යි) මෙය දනී වා. පින්වත් තෙමේ යඥය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ දානය දේ වා පින්වත් තෙමේ (සවකීය යඥයෙහි) සතුටු වේ වා, පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා.

23. මහා යඥයක් යජනා පින්වත් රජුට “මහාවිජිත රජු වනාහි මහා යඥයක් කරයි එහෙත් ඔහු පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මාපිය දෙපසින් පිරිසිදු උපත ඇතියෙක් නො වේ සත් වන මිවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවුකුස ඇතියෙක් නො වේ. ජාතිවාදයෙන් බැහැර නොකරන ලද්දෙක්, නොගරකන ලද්දෙක් නො වේ. එතෙකුදු වුවත් පින්වත් රජු මේ බදු මහා යඥයක් කරතැ”යි කියන කිසිවකු ඇති වියැ හැකි වනොත්, පින්වත් රජුට කරුණු සහිත වැ එසේ කියන්නෙක් නම් නැත. පින්වත් රජුගේ පෙරෙහි බමුණු තෙමේ මවු පසින් ද පිය පසින් ද යන දෙ පසින් ම පිරිසිදු උපත ඇතියෙක් ය සත්වන මිවුතු යුවල තෙක් පිරිසිදු මවු කුස ඇතියෙක් ය ජාතිවාදයෙන් බැහැර නො කරුණෙක් ය. ගැරැහුම් නොලද්දෙක් ය. මේ කරුණින් ද පින්වත් රජු තෙමේ (යඥයට කලා යි) මෙය දනී වා පින්වත් තෙමේ යඥය කෙරේ වා. පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ සවකීය යඥයෙහි සතුටු වේ වා පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා.

24. මහා යඥයක් කරන පින්වත් රජුට, “මහාවිජිත රජු වනාහි මහා යඥයක් කෙරෙයි එහෙත් ඔහු පෙරෙහි බමුණු තෙමේ වේද හදාරන්නෙක්, වේදය සිතූ දරන්නෙක්, නිසංශ්ලි කෙටුනායාග්‍ර සහිත, අක්කරප්‍රභේද සහිත, ඉතිහාසය පස්වනු නොවැනි තුන් වේදයන්හි පරතරව ගියෙක් නො වේ යැ යි ද, පද දන්නෙක්, විශරණෙහි නිපුණයෙක්, ලොකායත ශාස්ත්‍ර-යෙහිත් මහාපුරුෂලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහිත් අනුකයෙක් නො වේ යැ යි ද...

ඔහු පෙරෙහි බමුණා සිල්වතෙක්, වැඩුණු සිල් ඇත්තෙක්, වැඩුණු ශිල්පයෙන් සමන්විතයෙක් නො වේ යැ යි ද...

ඔහු පෙරෙහි බමුණා පණ්ඩිත ද නො වේ යැ යි, වාක්ත ද නො වේ යැ යි, නුවණැති ද නො වේ යැ යි, හෝම සැන්ද ඔසොවන්නවුන් ගෙන් පලමු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා හෝ නො වේ යැ යි, එතෙකුදු වුවත් පින්වත් මගරජු මේ බදු මහා යඥයක් කෙරේ යැ” යි ද කියන කිසිවකු ඇති වියැ හැක්ක එහෙත් කරුණු සහිත වැ එසේ කියන්නෙක් නම් නැත.

හොතො ඛො පන රඤ්ඤා පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො පණ්ඩිතො විශතො මෙධාවී පඨමො වා දුතියො වා සුප්මපග්ගණනතානං. ඉමිනා පෙනං හවං රාජා ජානානු යජතං හවං, සජ්ජතං හවං, මොදතං හවං, චිත්තමෙව හවං අන්තරං පසාදෙතු’ති

ඉමෙති ඛො බ්‍රාහ්මණ, පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤා මහාවිර්තස්ස මහායඤ්ඤා යජමානස්ස සොළසගි ආකාරෙහි විතං සන්දස්සෙයි, සමාදපෙයි, සමුත්තපෙයි, සමපහංසෙයි

25. තස්මිං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා නෙව ගාවො සඤ්ඤාංසු, න අපෙළකා සඤ්ඤාංසු, න කුකකුටසුකරා සඤ්ඤාංසු, න විජිවො පංණා සංඝාතං ආපජ්ජංසු, න රුකකා ජීජජ්ජංසු¹ සුප්පභංග, න දබ්බා ලුඬංසු බරිඞ්සත්ථං² යෙ’පි’ස්ස අගෙසුං දසා තී වා පෙස්සා’ති වා කම්මකරා’ති වා, තෙ’පි න දණ්ඩකජ්ජිතා න හස්තජ්ජිතා න අසුලුබ්බා රුදමානා පරිකම්මාති අකංසු අථ ඛො යෙ ඉච්ඡිංසු තෙ අකංසු යෙ න ඉච්ඡිංසු න තෙ අකංසු යං ඉච්ඡිංසු තං අකංසු යං න ඉච්ඡිංසු න තං අකංසු. සප්පිනෙලනවතීත-දග්ගිච්ඡාභිකෙතන වෙව සො යඤ්ඤා නිට්ඨානමගමායි.

26 අථ ඛො බ්‍රාහ්මණ ඛතතියා අනුසුත්තා නෙගමා වෙව ජානපද ව අම්බිවා පාරිසජ්ජා නෙගමා වෙව ජානපද ව, බ්‍රාහ්මණමහාසංඝා නෙගමා-වචෙව ජානපද ව, ගහපතීනෙචයිකා නෙගමා වෙව ජානපද ව පසුතං සාපතෙය්‍යං ආදාය රාජානං මහාචරිතං උපසඛිකම්මිනා එවමාහංසු “ඉදං දෙව පසුතං සාපතෙය්‍යං දෙවඤ්ඤාච උද්දිස්ස ආහතං තං දෙවො පතීගණ්හාතු”ති.

“අලං හො මමිපි ඉදං පසුතං සාපතෙය්‍යං ඛම්මිකෙත ඛලීනා අභිසංඛතං. තඤ්ච වො හොතු ඉතො ව භීයො හරථා”ති

27 තෙ රඤ්ඤා පටිකඛිතතා එකමන්තං අපකකමම එවං සම්මනෙතසුං “න ඛො එතං අමනානං පතීරූපං යං මයං ඉමානි සාපතෙය්‍යානි පුතදෙව සකානි සරානි පටිකරෙය්‍යාම රාජා ඛො මහාචරිතො මහායඤ්ඤා යජති හන්දස්ස මයං අනුයාගිතො හොමා”ති

1 රුකකා ජීජජ්ජංසු, (කන්චි)

2. පරිඞ්සත්ථං, (කන්චි)

පින්වත් රජුගේ පෙරෙව් බමුණා වනාහි පණ්ඩිත ය, වෘක්ක ය, නුවණැත්තේ ය ගෝම සැන්ද ඔසොවන්නන් අතුරෙහි පළමු වැන්නා හෝ දෙවැන්නා ය පින්වත් රජු තෙමේ මෙයින් (යඥාට කාලය යැයි) මෙය දැනි වා පින්වත් තෙමේ යාගය කෙරේ වා පින්වත් තෙමේ යාගයෙහි සතුටු වේ වා පින්වත් තෙමේ සිත ඇතුළත පැහැදීම ම කෙරේ වා”

බමුණ, ඒ පෙරෙව් බමුණා මහා යාගයක් කරන්නට සැරසෙන මහාවීර්‍ය රජුගේ සිත මේ සොළොස් අයුරින් කරුණු දක්වා මෙතෙසි ය, සිතට ගැන්වී ය, සිත උනන්දු කෙළේ ය, පැසැසීමෙන් සිත සතුටු කෙළේ ය.

25 ඒ යාගයෙහි වූ කළි ගෙරිනු නො මරන ලදහ. එළඹිලෙව්වෝ නො මරන ලදහ. කුකුළෝ කුරෝ නො මරන ලදහ නොයෙක් ලිහිණි ඇ සත්තු වනසට නො පැමිණියහ. යාග කණු පිණිස රුක්කු නො සිඳින ලදහ. යාගශාලාව පිරිකෙව්ම පිණිස ගෝ යාග බිම ඇතිරීම පිණිස කුස තණ නො සිඳින ලද්දේ ය. ඔහුගේ දෑයයෝ සි හෝ මෙතෙකරුවෝ සි හෝ කම්කරුවෝ සි කියන ලද යම් කෙනෙක් වුනු නම්, ඔහුන් දඩු ගැන්මෙන් නො තෙපනු ලදුවෝ, බිය දැනැවීමෙන් නො තෙපනු ලදුවෝ, කපුළෙන් ගෙමුණු මුහුනු ඇති වූ නො ම හඬනුවෝ, (පිය බසින් ම මෙතෙසුණෝ) කටයුතු ද කළහ වැලි දු යම් කෙනෙක් කැමැත්තෝ නම්, ඔහු එහි කටයුතු දෑ කළහ. යම් කෙනෙක් නොකැමැත්තෝ නම්, ඔහු එය නො කළහ . හිතෙල් තලතෙල් වෙබරු දිහි මි සතුරින් මුහු වූ කැඳ බත් ආදියෙන් ම ඒ යඥය නිමාවට පැමිණියේ ය.

26. එ කල්හි නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් එ රජු ගේ කටයුතුවලා යෙදී වසන බමුණෝ ද ක්ෂත්‍රියයෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් ඇමැත්තෝ ද පිරිස්වැස්සෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් බමුණු මහසල්කුල වැස්සෝ ද, නියමගම්වැසි වූත් දනවුවැසි වූත් ගැහැවි මහසල්කුල වැස්සෝ ද බොහෝ බතය (ගැල් පුරා) නභා ගෙන මහාවීර්‍ය රජු කර එළැඹි, “දේවයන් වහන්ස, මේ බොහෝ බතය දේවයන් වහන්සේ ම උදෙසා ගෙනෙන ලද්දේ ය එය දේවයන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් වා” යි මෙසේ කීහ

(එයසා,) “පින්වත්නි, (කොප බතයෙන්) කම් නැත මගේ ද දහම් කරවුවරින් රැස් කළ මේ බොහෝ බතය ඇත්තේ ය. (එ බැවින් කොප ගෙනා) ඒ බතයත් කොපට ම වේ වා මොබ්බන් තවත් ගෙන යවු”යි රජු කී ය

27 ඔහු රජු විසින් නොහිච්ඡනා ලද්දේ එක් පැත්තකට ගොස්, “මේ බත නැවැත අප ගෙවලට ගෙනැ යැම අපට නො ගොබ්බේ ය. මහාවීර්‍ය රජු වූ කළි මහා යාගයක් කෙරෙයි. එ බැවින් අපි ඔහුට අනුයාග කරන්නමෝ වමු”යි මෙසේ කතා කැර ගත්හ.

අප්ඵ ඛො බ්‍රාහ්මණ පුරුෂිමෙන යඤ්ඤවාටස්ස ඛතතිං අනුසුත්තා නෙගමා වෙව ජානපද ච දානානි පට්ඨපෙත්තුං. දක්ඛිණෙන යඤ්ඤවාටස්ස අම්බවා පාරිසර්ජා නෙගමා වෙව ජානපද ච දානානි පට්ඨපෙත්තුං. පච්ඡිමෙන යඤ්ඤවාටස්ස බ්‍රාහ්මණමහාසාරා නෙගමා වෙව ජානපද ච දානානි පට්ඨපෙත්තුං. උත්තරෙන යඤ්ඤවාටස්ස ගගපතීනෙවයිකා නෙගමා වෙව ජානපද ච දානානි පට්ඨපෙත්තුං. තෙත්තුපි ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤත්ත නෙව ගාචො හඤ්ඤොසු, න අප්පලකා හඤ්ඤොසු, න කුක්කුට්ඨකරා හඤ්ඤොසු, න විවිධා පාණා සංඝාතං අපජ්ජොසු, න රුක්ඛා ජ්ජොසු සුපජ්ජාය, න දුබ්බා දුර්භිසු බරිහිසජ්ජාය ගොපි නෙසං අභෙත්තුං දුගානි වා පෙසසානි වා කම්මකරානි වා තෙපි න දක්ඛිනජ්ජිතා න භග්ගජ්ජිතා න අසුමුඛා රුදමානා පරිකම්මානි අකංසු අප්ඵ ඛො ගෙ ඉච්ඡිංසු තෙ අකංසු ගෙ න ඉච්ඡිංසු න තෙ අකංසු යං ඉච්ඡිංසු, තං අකංසු. යං න ඉච්ඡිංසු, න තං අකංසු සප්පිතෙලනවතීතදුගිමධුචාණිතො වෙව තෙ යඤ්ඤ නිට්ඨානමගමංසු.

28. ඉති චත්තාරො ච අනුමතිපක්ඛා, රාජා මහාවිජ්ජො අට්ඨකඛෙහති සමන්තාගතො, පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො චතුගඛෙහති සමන්තාගතො, තිස්සො ච විධා, අයං වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තිවිධා යඤ්ඤසම්පද සොළසපරික්ඛාරානි

29. එවං චුත්තො තෙ බ්‍රාහ්මණො උත්තාදිතො උච්චාසදුම්මාසදා අභෙත්තුං: “අහො යඤ්ඤො අහො යඤ්ඤොසම්පදා”ති. කුට්ඨනො පන බ්‍රාහ්මණො කුණ්ඩිභුත්තො ච නිසින්නො හොති අප්ඵ ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණො කුට්ඨනං බ්‍රාහ්මණං එතදවොචුං කසමා පන භවං කුට්ඨනො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතො නාබ්බනුමොදති? ති

“නාහං හො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතො නාබ්බනුමොදමි. මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය යො සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතො නාබ්බනුමොදෙය්‍ය අපි ච මෙ තො එවං හොති. න සමණො ගොතමො එවමාහ. ‘එවං මෙ සුතනති වා එවං අරහති භවිතුනති’ වා අපි ච සමණො ගොතමො: ‘එවං තදා ආසි ඉත්ථං තදා ආසි’නෙව භාසති තස්ස මිත්තං හො එවං හොති “අද්ධා සමණො ගොතමො තෙන සම්මෙත රුජා වා අහොසි මහාවිජ්ජො යඤ්ඤොසමි, පුරොගිතො වා බ්‍රාහ්මණො තස්ස යඤ්ඤස්ස යාජෙතා”ති අභිජානාති පන භවං ගොතමො එවරුපං යඤ්ඤං යජිත්වා වා යාජෙත්වා වා කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිතා?” ති

බමුණ, ඉක්බිති (රජයේ) දන්තලට පැදුම් දිගැ නිගම්වැසි වූත් දනවුරැසි වූත් රාජයේවක කෘත්‍රියයෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ රජයේ දන්තලට දකුණු දිගැ නිගම්වැසි වූත් ජනවුරැසි වූත් ඇමැත්තෝත් පිරිස්වැස්සෝත් දන් (හල්) පිහිටුවූහ (රජයේ) දන්තලට පැසිම් දිගැ නිගම්වැසි වූත් ජනවුරැසි වූත් බමුණුමහසල්වැසියෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ. (රජයේ) දන්තලට උතුරැ දිගැ නිගම්වැසිවූත් ජනවුරැසි වූත් ගෘහැවි මහසල් වැසියෝ දන් (හල්) පිහිටුවූහ

බමුණ, ඒ යාගයන්ති (දානයන්ති) ද ගෙරිනු නො ම මරන ලදහ. එළුන්රෙළුවෝ නො ම මරණ ලදහ කුකුළෝත් නො ම මරණ ලදහ. නත් සත්තු මරණයට නො පැමිණියහ යාග සදකා රැක්කු නො ම සිදුනා ලදහ වනමල් අවුණා මල් දම් කොටැ දන්තල වටා ලනු පිණිසත් සිදු ගත්තට යාග බිමැ අතුරනු පිණිසත් කුස තණ නො ම සිදුනා ලද්දේ ය ඔවුන්ගේ දසයෝ සි හෝ මෙහෙකරුවෝ සි හෝ කම්කරුවෝ සි කියන ලද යම් කෙනෙක් වූහ නම්, ඔහු දු දඩුවමෙන් තෙජනා ලදුවෝ හෝ බිය දැනැවීමෙන් තෙජනා ලදුවෝ හෝ කළු මුහු මුහුනැති වැ හඬන්නෝ හෝ එහි කටයුතු නො කළහ වැලි කටයුතු කරනු කැමැතියෝ ම කටයුතු කළහ නොකැමැතියෝ නො ම කළහ. ඒ යඤයෝ (දානයෝ) හිතෙල් තලතෙල් වෙඬරැ දිහි මි සකුරෙන් හා කැද බත් ආදියෙන් ම නිමාවට ගියහ.

28 බමුණ, මෙසේ යාගය කිරීමට අනුමතිය දුන් පක්ෂ සතර ද, අටහින් යුත් මහාවිජ්ජා රජ ද, සිවුරහින් යුත් පෙරෙවි බමුණා ද, තර ව පිහිටියැ යුතු තුන් තැන් ද යන මොනු තුන් වැදෑරුම් යාග සම්පත්තක් සොළොස් යාග පිරිකරන් ය

29. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි, ඒ බමුණෝ “යාග තම් මෙසේ වුව මැනව, යාගසම්පත් නම් මේ මැ යැ”යි ගුගුරුන්හෝ උස් හඬ ඇත්තෝ, මහභඩ ඇත්තෝ වූහ. කුළුදත් බමුණු වනාහි නිහඬ ව ම උන්නේ වෙයි. එ කලැ ඒ බමුණෝ කුළුදත් බමුණාට “පින්වත් කුළුදත් තෙමේ කවර හෙයින් මහණ ගොසුමාණන්ගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො අනුමෝචී ද ?”යි කීහ

“මම් මහණ ගොසුමන් වහන්සේගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො-අනුමෙට්ඨෙති නො වෙමි යමෙක් මහණ ගොසුමන් වහන්සේගේ සුබැසිය සුබැසි විසින් නො අනුමෙට්ඨෙති වී නම්, ඔහු භිජු හෙත්තේ ය. වැලි ‘මා විසින් මෙය ඇසිණැ’ යි හෝ ‘මෙසේ වියැ යුතු යැ’ යි හෝ මහණ ගොසුමන් වහන්සේ මෙසේ නො වදාළ සේක එහෙත් උන් වහන්සේ ‘එදි මෙසේ විය එදි මෙ පරිද්දෙන් වී යැ’ යි ම වදාරන සේක. භවත්ති, ඒ මට ‘ඒකාත්තයෙන් මහණ ගොසුමන් වහන්සේ එ කලැ යාගයාම් වූ මහාවිජ්ජා රජ හෝ වුව මැනැව, ඔහු යාගය කැරැවූ පෙරෙවි බමුණා හෝ වුව මැනැවැ’යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි පින්වත් ගොසුමාණන් වහන්සේ ‘මේ බදු යඤයක් යැද හෝ යදවා (දනක් දි හෝ දෙවා) කෘමුත් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණෙන්නේ යැ’යි පිළින කරන සේක් ද ?”යි කුළුදත් බමුණු කී ය.

“අභිජානාමිහං බ්‍රාහ්මණ ඵවරුපං යඤ්ඤං යජ්ඣං වා යාජේඤ්ඤං වා කායස්ස හෙදා පරමෙරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිතා. අහං තෙන සම්මෙත පුරොභිකො බ්‍රාහ්මණො අහොසිං තස්ස යඤ්ඤස්ස යාජේතා”ති.

30. “අජී පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා ?” ති.

“අජී ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා”ති.

31. කතමො පන සො භො ගොතම යඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලස පරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා ?” ති.

“යාති ඛො පන තාති බ්‍රාහ්මණ නිව්චදානාති අනුකුලයඤ්ඤාති සීල-වනෙන පබ්බජිතෙ උද්දිස්ස දීයනති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො¹ ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා”ති.

32. කො භු ඛො නො ගොතම ගෙතු කො පච්චගො යෙන තං නිව්චදනං අනුකුලයඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා ?”ති.

න ඛො බ්‍රාහ්මණ ඵවරුපං යඤ්ඤං උපසඛිකමනති අරහතෙනා වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා තං කිස්ස ගෙතු ? දිස්සනති ගෙත්ථ බ්‍රාහ්මණ දණ්ඩපහාරාපි ගලග්ගාහාපි තස්මා ඵවරුපං යඤ්ඤං න උපසඛිකමනති අරහතෙනා වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා යාති ඛො පන තාති බ්‍රාහ්මණ නිව්චදනාති අනුකුලයඤ්ඤාති සීලවනෙන පබ්බජිතෙ උද්දිස්ස දීයනති, ඵවරුපං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤං උපසඛිකමනති අරහතෙනා වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා තං කිස්ස ගෙතු ? න ගෙත්ථ බ්‍රාහ්මණ දිස්සනති දණ්ඩපහාරාපි ගලග්ගාහාපි තස්මා ඵවරුපං යඤ්ඤං උපසඛිකමනති අරහතෙනා වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ ගෙතු අයං පච්චගො යෙන තං නිව්චදනං අනුකුලයඤ්ඤා ඉමාය නිවිධාය යඤ්ඤසම්පදාය සොලස පරික්ඛාරාය අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො වා”ති.

1. අප්පට්ඨතරො (සමර)

“බමුණ මේ බඳු යාගයක් කොට හෝ කරවා කෘත්‍රින්මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණෙන්නේ යැ”යි පිළින කෙරෙමි එ සමයෙහි ඒ යාගය කරවූ පෙරෙහි බමුණා මම වීම”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

30. “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, සොළොස් පිරිසරක් ඇති මේ තුන් වැදෑරුම් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි (එහෙත්) වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසස් ඇති අන් යාගයක් ඇත්තේ ද?”යි කුච්ඳන් බමුණා විචාලේ ය

“බමුණ, සොළොස් පිරිසරක් ඇති මේ තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසස් ඇති අන් යාගයක් ඇත්තේ යැ”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

31 “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, සොළොස් පිරිසරක් ඇති මේ තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කෘත්‍ය ඇති, වඩා අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එහෙත් එයට වඩා මහත් පල ඇති, වඩා මහත් අනුසස් ඇති ඒ යාගය කවරේ ද?”යි (කුච්ඳන් ඇසී ය)

“බමුණ, සිල්වත් පැවිද්දන් උදෙසා කුලපරපුරෙහි දෙන යම් නිති දන් (හැම ද ම දෙන දන්) කෙනෙක් වෙන් නම්, බමුණ, ඒ මේ යාගය මේ කී සොළොස් පිරිසරක් ඇති තුන් යාග සම්පතට වඩා අල්ප කෘත්‍ය ඇති අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එහෙත් එයට වඩා මහත් පලක් මහත් අනුසසුන් ඇති එකෙකු”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

32. “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ නිති දෙන අනුකූල යඤඤ යමෙකින් සොළොස් පිරිසරක් ඇති මේ ත්‍රිවිධ යඤසම්පතට වඩා අල්ප කෘත්‍ය ඇතියෙක්, වඩා අල්පොත්සාහයෙන් සිදු කට හැකියෙක්, එහෙත් එයට වඩා මහත් පලක් මහත් අනුසසුන් ඇතියෙක් වන්නේ නම්, ඒ හේතුව ඒ ප්‍රත්‍යය කවරේ ද?” (සි කුච්ඳන් ප්‍රචලිත)

“බමුණ, එ බඳු යාගයකට (දානයකට) රහත්හු හෝ රහත්මහ පිළිපත්තෝ හෝ නො ම එළැඹෙත් ඒ කවර හෙයින් ද? යත්. බමුණ, එ බඳු මහා යඤයෙහි ‘පිළිවෙළින් සිරිලා’ යන ආදීන් කියා දන් ලබන්නවුනට දඹුයෙන් පැහැරුම් ද ගෙල ගැනුම් ද දක්නා ලැබේ. එහෙයින් එබඳු යඤයට රහත්හු හෝ රහත්මහට පිළිපත්තෝ හෝ නො එළැඹෙත් බමුණ, සිල්වත් පැවිද්දන් උදෙසා කුලපරපුරෙහි දෙන යම් නිතිදන් කෙනෙක් වෙන් නම්, එබඳු යඤයට රහත්හු ද රහත්මහට පිළිපත්තෝ ද එළැඹෙත් ඒ කවර හෙයින්? යත්: බමුණ, මේ බඳු යඤයෙහි දඹුයෙන් පැහැරුම් හෝ ගෙල ගැනුම් හෝ දක්නා නො ලැබේ එහෙයින් මෙබඳු යඤයට රහත්හු ද රහත්මහ වන්නෝ ද එළැඹෙත්. බමුණ, ඒ කුලපරපුර දෙන නිති දන යමෙකින් මේ කී සොළොස් පිරිසරක් ඇති ත්‍රිවිධ යඤසම්පතට, වඩා අල්ප කටයුතු ඇති, අල්ප උත්සාහයෙන් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත්පල ද මහත් අනුසස් ද ඇති එකෙක් මේ නම්, මේ එයට හේතුව ය, මේ ප්‍රත්‍යය ය.”

33. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො මහානිසංසතරො චා” කි.

“කතමො පන සො භො ගොතම යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

“ගො ඛො බ්‍රාහ්මණ වායුද්දිසං සබ්බං උද්දිසා විහාරං කරොති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි.

34. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි

“කතමො පන සො භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අප්පට්ඨතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

“ගො ඛො බ්‍රාහ්මණ පසන්තවිත්තො බුද්ධං සරණං ගච්ඡති, ධම්මං සරණං ගච්ඡති, සබ්බං සරණං ගච්ඡති, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” කි.

35. “අපි පන භො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච නිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? කි.

33 (කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ සොළොස් පිරිකරක් ඇති තුන් වැදූරුම් යාගසම්පතටත් මේ කුලපරපුරෙහි දෙන නීති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් මේ හැමට වඩා මහත් පලත් මහත් අනුසස් ඇති අත් යඥයෙක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ සොළොස් පිරිකරක් තුන්-වැදූරුම් යාගසම්පතටත් කුලපරපුරෙහි දෙන නීති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහත් පලත් මහත් අනුසස් ඇති අත් යඥයෙක් ඇත.”

(කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ සොළොස් පිරිකරක් ඇති තුන්වැදූරුම් යාගසම්පතටත්. නීති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් අනුසස් ඇති ඒ යඥය කවරේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් වනාහි සතර දිගින් වඩනා හික්කුසංඝයා උදෙසා වෙහෙරක් කෙරේ නම්, ඒ මේ යඥය මෙහි පලමු කී... තුන්වැදූරුම්යාග සම්පතටත්..නීති දනවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද උත්සාහයෙකින් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති යඥයෙකි.”

34. (කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ...ත්‍රිවිධ යඥ-සම්පතටත්. මේ විහාරදානයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඥයෙක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ. ත්‍රිවිධ යඥසම්පතටත් මේ විහාරදානයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති වඩා මහත්පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඥයෙක් ඇත.”

(කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඥසම්පතටත් මේ විහාරදානයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති...වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති ඒ අත් යඥය කවරේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් පහත් සිතැත්තේ බුදුන් සරණ ගේ ද, දහම් සරණ ගේ ද, සහ සරණ ගේ ද, ඛමුණ, ඒ මේ යඥය වූ කළී මේ පලමු කී. ත්‍රිවිධ යඥසම්පතටත්...විහාරදානයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති. වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති එකෙකි.”

35 (කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ. ත්‍රිවිධ යඥ-සම්පතටත්. මේ සරණ ගම්‍යයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති.. වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඥයෙක් ඇත්තේ ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ. ත්‍රිවිධ යඥසම්පතටත්..මේ සරණගම්‍යයටත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඥයෙක් ඇත.”

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා”ති.

කතමො පන සො හො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? ති

“ගො ඛො බ්‍රාහ්මණ පසන්නවිතෙතා සික්ඛාපදානි සමාදියති පාණතිපාතා චෙරමණිං අදීනනාදානා චෙරමණිං කාමෙසු මිච්ඡාචාරා චෙරමණිං මුසාවාදා චෙරමණිං පුරාමෙරයමජ්ජමාදට්ඨානා චෙරමණිං, අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා”ති

36. “අපි පන හො ගොතම අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි ඉමෙහි ච සික්ඛාපදෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? ති

“අපි ඛො බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤා යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි ඉමෙහි ච සික්ඛාපදෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? ති.

“කතමො පන සො ගොතම යඤ්ඤා ඉමාය ච තිව්ඛාය යඤ්ඤාසම්පදාය සොලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදනෙන අනුකුලයඤ්ඤාන ඉමිනා ච විහාරදුනෙන ඉමෙහි ච සරණගමනෙහි ඉමෙහි ච සික්ඛාපදෙහි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො චා” ? ති

37. “ඉධ බ්‍රාහ්මණ නථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සමමාසම්මුඤ්ඤා විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්ධ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සන්ථා දෙවමනස්සානං බ්‍රහ්මා හගවා සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණ්ඩ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සව්ඤ්ඤා පච්ඤෙද්ධි, සො ධම්මං දෙසෙද්ධි ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිමකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාන්ථං සබ්බඤ්ඤං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිපුණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති

38. තං ධම්මං සුණාති ගතපති චා ගතපතිපුත්තො චා අඤ්ඤාතරසමි චා කුලෙ පට්ඨාජාතො, සො තං ධම්මං සුඤ්ඤා නථාගතෙ සද්ධං පටිලභති. සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසංචික්ඛති. ‘සම්බොධො සරාවාසො රජොපථො අබ්බොකාසො පබ්බජ්ජා, නසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසකා එකත්තපරිපුණ්ණං සම්බලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං, යනනුතං සොසමස්සං මහාරෙකා කායායාති වන්ථානි අච්ඡාදෙකා අගාරසමා අනගාරිකං පබ්බජෙය්‍යන්ති.

(කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඤ්ජම්පතවත් මේ සර්ගගමනසවත් වඩා මද කටයුතු ඇති..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති ඒ අත් යඤ්ජන කවරේ ද?”

(නායකවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, යමෙක් පහත් සිතැති වැ (නිසර්ගයෙහි පිහිටා) උණ්වායෙන් වැළැක්ම, අසිතාදනින් වැළැක්ම, කාමසන්ති වරදවා නැසිරීමෙන් වැළැක්ම, මුසවායෙන් වැළැක්ම, මදව පටාවට කරුණු වූ උපරමයින් වැළැක්ම යන මේ සික කොටස් සමාදන් කොට ගත්තේ නම්, ඛමුණ වෙස මේ පලමු නී ත්‍රිවිධ යඤ්ජම්පතවත්.. මේ සර්ගගමනසවත් වඩා මද කටයුතු ඇති, ..වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති යැයි සැකයක ”

36 (කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ .ත්‍රිවිධ යඤ්ජම්පතවත් උට සික කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කටයුතු ඇති වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඤ්ජනක් ඇත් ද?”

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, මේ...ත්‍රිවිධ යඤ්ජම්පතවත්. මේ සිල් කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කටයුතු ඇති. මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති අත් යඤ්ජනක් ඇත ”

(කුච්ඡන්) “පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යඤ්ජම්පතවත් උට සිල්කොටස් සමාදන් කොට ගැන්මටත් වඩා මද කටයුත් ඇති...වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති ඒ අත් යඤ්ජන කවරේ ද?”

37 (නාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “ඛමුණ, අර්හත් වූ සමාසක්සම්බුද්ධ වූ විදුමරණසමුපත්ත වූ, සුගත වූ, ලෝකවින් වූ, නිරුත්තර පුරුෂදමසාරම් වූ, දෙට්ඨනිසුත්තට ගාස්තා වූ, සිවුසස් අවබෝධ කළ, භාග්‍යවත් වූ, තපාගත තෙමේ මේ ලොවැ උපදි හේ දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, ඛමුත් සහිත මේ ලොව, - මහණබමුණන් සහිත, දෙවිමිනිසුන් සහිත සන්තිපුරාව - තෙමේ ම විශිෂ්ට නුවණින් දැනැ පසක් කොට (ලොවට) දන්වයි හේ මුල යහපත් මැද යහපත් අග යහපත්, අරුත් සහිත, ව්‍යංජනයෙන් නොඅඩු, ගැම අතින් ම පිරිසුන් දහම් දෙසයි. පිරිසිදු සසුන් බිම්සර ගෙළි කෙරෙයි.

38 ගැහැටියෙක් හෝ ගැහැවිපුතෙක් හෝ අත් එක්තරා කුලයෙකැ උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ එ දහම් අසා තපාගතයන් කෙරෙහි සැදැහැට ලබයි හේ ඒ සැදැහැ ලැබීමෙන් යුත් වැ “හිඬි ගෙයි විශිෂ්ට නිරුත්තර සහිත ය කෙලෙස් දුලි ගැවැසි මහෙක පැවිද්ද වූ කළී (කිසි අවහිර නැති) එළි මහතෙක හිඬි ගෙයි වසන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිසුන් කොට, ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, මේ සංඛලිඛිතක ඛුගමවර්ග පුරන්නට පහසු නො වේ. එ බැවින් මම් කෙතෙ රවුලු බහා කාසාවත් හැඳ, හිඬි ගෙන් නික්ම පැවිද්දට වදනෙම් නම් යෙහෙකැ”යි මෙසේ නුවණින් සලකයි.

සො අපරෙත සමයෙන අපං වා භොගකකිං පභාය මහනතං වා තොගකකිං පභාය අපං වා ඤාතිපරිවට්ටං පභාය මහනතං වා ඤාතිපරිවට්ටං පභාය කෙසුමස්සුං ඔහාරෙතා කාසායාති වන්ථාති අච්ඡා-
දෙතා අගාරසමා අනගාරිං පබ්බජති. සො එවං පබ්බජතො සමානො පාඨමොක්ඛසංවරසංවුතො විහරති ආචාරගොවරසමපන්නො, අණුමත්තෙත්ත
වජේත්ත භගදස්සාපී සමාදාය සිකඛධි සිකඛාපදෙත්ත කායකමමවචිකමෙත්ත
සමන්තාගතො කුසලෙන, පරිඤ්ඤාප්ථො සීලසමපන්නො ඉද්ධියෙත්ත
ගුත්තආරො භොජනෙ මන්තඤ්ඤා සාධිසමපජ්ඣෙත්ත සමන්තාගතො
සනතුට්ඨො.

39. කථංකු වුභමණ භික්ඛු සීලසමපන්නො භොති? ඉධ වුභමණ
භික්ඛු පාණාතිපාතො පභාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො භොති තිභිතදණ්ඩො
තිභිතසන්ධො ලජ්ජි දයාපන්නො සබ්බපාණභුතභිත්තානුකම්පී විහරති.
ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං.

අදින්නාදානං පභාය අදින්නාදානා පටිවිරතො භොති දින්නාදාසී
දින්නපාටිකඛිති අපේතෙන සුචිභුතෙන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස භොති
සීලස්මිං.

අබ්බමචරිතං පභාය බ්බමචාරී භොති ආරාචාරී වරතො මෙට්ඨනා භාමධම්මො.
ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං.

මුසාවාදං පභාය මුසාවාද පටිවිරතො භොති සච්චවාදී සච්චසන්ධො
පේතො පච්චසිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං.

පිත්ථණං වාචං පභාය පිත්ථණාය වාචාය පටිවිරතො භොති. ඉතො
සුඤ්ඤා න අමුත්ත අසක්කා ඉමෙසං භෙදාය. අමුත්ත වා සුඤ්ඤා න ඉමෙසං
අක්කානා අමුසං භෙදාය ඉති භික්කානං වා සක්කානා සංභික්කානං වා
අනුපාදානා සමග්ගාරාමො සමග්ගරතො සමග්ගනදී සමග්ගකරණිං වාචං
භාසිතා භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං.

ඵරුසං වාචං පභාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතො භොති. යා සා
වාචා තෙලා කණ්ණසුඛා පෙමනියා හදගඛමා පොරී බහුජනකන්නා
බහුජනමනාපා, තථාරූපිං වාචං භාසිතා භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති
සීලස්මිං.

සමඵප්පලාපං පභාය සමඵප්පලාපා පටිවිරතො භොති. කාලවාදී
භුතවාදී අත්ථවාදී ඛම්මවාදී විතයවාදී, කිංකරිතීං වාචං භාසිතා කාලෙන
සාපදෙසං පරිගන්තවතීං අත්ථාසුඤ්ඤිකං, ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං.

හේ පසු කලෙකා මද වූ හෝ බන්ධනපත් හැර, බොහෝ වූ හෝ බන්ධනපත් හැර, මද වූ හෝ නැපිරිස හැර, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැර, කෙනෙ රවුලු බා, කසාවත් හැර, හිඟි හෙන් පැවිදි බිමට වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම, පාතිමොක්කසංචරයෙන් ඇවුරුණේ, ආචාරයෙන් හා ගෝචරයෙන් හා සම්පූර්ණ වූයේ, මද වූ ද වරදෙහි බිය දක්නා සුලු වූයේ, සිකාකොටස්හි සමාදන් කොටැ ගෙන හික්මෙයි. නිවැරදි වූ කාවිසිකමින් යුත් වෙයි. පිරිසිදු දිවෙල ඇත්තේ වෙයි. සිල්වත් වෙයි ඉදුරන්හි වැසු දෙරැන්තේ වෙයි. බොජුනෙහි පමණ දන්නේ වෙයි සිහිනුවණින් යුත් වෙයි. ලද පමණින් සතුටු වෙයි

39. ඛමුණ, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ ද ? යන්: ඛමුණ, මෙහි මහණ තෙමේ පණ්ඩා හැර පණ්ඩායෙන් වැළැක්කේ, ඉවතැ යු දමූ ඇත්තේ, ඉවතැ යු අවි ඇත්තේ, ලජ්ජා ඇත්තේ, මෙන් සිතින් යුත් වූයේ, සියලු සතුන් කෙරෙහි ඉතා සිතැති වැ වෙසෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි.

අසිනාදන් හැර අසිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි. දුන් දය ම ගන්නේ, දුන් දය ම කැමැති වන්නේ, නොසොර වූ පිරිසිදු වූ සිතින් වෙසෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

නොබඹසර හැර බඹසර රක්තේ, නොබඹසරින් දුරැ වැ වසනුයේ, ගැමිදහම් වූ මෙවුන්දමින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

මුසවා හැර මුසවායෙන් වැළැක්කේ, ඇත්ත කියන සුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනුයේ, තහවුරු කනා ඇත්තේ, හැදෑහිය යුතු බස් ඇත්තේ, ලොව නො රචවනුයේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි.

පෙහෙසුන් බස් හැර, පෙහෙසුන් බසින් වැළැක්කේ වෙයි මොවුන් ඔවුන්ගෙන් බිඳෙනු පිණිස මොබින් අසා ඔබ්බෙහි නො කියන්නේ වෙයි ඔවුන් මොවුන්ගෙන් බිඳෙනු පිණිස ඔබින් අසා මොබ්බෙහි කියන්නේ හෝ නො වෙයි මෙසේ බිඳුණවුන් ගලපන්නේ ද ගැලැපුණවුනට අනුබල දෙන්නේ ද වෙයි සමහියයන් වසන්නවුන් කෙරෙහි වසන්නට කැමැත්තේ, සමහියයන් වසන්නවුන් කෙරෙහි ඇලුණේ, සමහියයන් වසන්නවුනට සතුටු වූයේ, සමහියයේ ගුණ දක්වන වචන කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

පරොස් බස් හැර, පරොස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි යම් බසෙක් නිදෙස් ද, කන්කල ද, පෙම් උපදවා ද, සුවසේ ලෙහි වදනේ ද, සිසුමැලි ද, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය ද, බොහෝ දෙනාට මනාප ද, එ බඳු බස් තෙපලන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

බොල් දෙඩැවිලි හැර, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි කල් දතැ කියනුයේ, සබ වස් ම කියනුයේ, වැඩ ඇති බස් ම කියනුයේ, දහම් අසල බස් ම කියනුයේ, විනය අසල බස් ම කියනුයේ, සුදුසු කලැ කරැණු සහිත, සීමා සහිත, අරැන් සහිත, සිතැ ලා දරියැ යුතු බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

40. ධීජගාමභූතගාමසමාරම්හා පටිවිරතො හොති එකභතතිකො හොති අත්තූපරතො විරතො විකාලභොජනා නචචිතචාදිතවිසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති. මාලාගකිවිලපතධාරණමණ්ඩණපිභුසනඛානා පටිවිරතො හොති. උච්චාසගතමහාසගතා පටිවිරතො හොති. ජාතරූපරජනා පටිගහණා පටිවිරතො හොති. ආමකධිඤ්ඤපටිගහණා පටිවිරතො හොති. ආමකමංසපටිගහණා පටිවිරතො හොති ඉන්ද්‍රිකුමාරිකපටිගහණා පටිවිරතො හොති. දුඤ්ඤපපටිගහණා පටිවිරතො හොති අජෙලකාපටිගහණා පටිවිරතො හොති. කුකකූටසුකරපටිගහණා පටිවිරතො හොති. ගන්ධිචාස්සවලචාපටිගහණා පටිවිරතො හොති බෙත්තාවළු පටිගහණා පටිවිරතො හොති දුතෙය්‍යපභිණගමිණානුයොගා පටිවිරතො හොති කයවිකකා පටිවිරතො හොති. කුලාකුටිකංසකූටමානකූටා පටිවිරතො හොති උකෙකාටිතවඤ්චනතිකතිසාවියොගා පටිවිරතො හොති. ඡේදනවධබඛ්ඛිනවිපරාමොසආලොපසහසාකාරං පටිවිරතො හොති. ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

(මූලසීලං නිවේශනං.)

41. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං ධීජගාමභූතගාමසමාරම්හා අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං මූලඛිජං ඛකිඛිජං එළඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉතිඑවරූපා ධීජගාමභූතගාමසමාරම්හා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

42. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං සන්තිධිකාරපරිභොගං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අන්තසන්තිධිං පානසන්තිධිං වන්සන්තිධිං සානසන්තිධිං සගන්සන්තිධිං ගකිසන්තිධිං ආමිසසන්තිධිං ඉති වා ඉතිඑවරූපා සන්තිධිකාරපරිභොගා පටිවිරතො හොති. ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

43. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං විසුකදස්සනං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං නචචං ගීතං වාදිතං පෙකඛං අකඛානං පාණිස්සරං වේතාලං කුම්භපුූතං සොහනගරකං වණ්ඩාලං වංසං බොපනං පන්ද්‍රිසුඤ්ඤා අස්සයුඤ්ඤා මහිසයුඤ්ඤා උසහයුඤ්ඤා අජයුඤ්ඤා මේණ්ඩකයුඤ්ඤා කුකකූටයුඤ්ඤා වට්ටකයුඤ්ඤා දණ්ඩයුඤ්ඤා මුට්ඨිසුඤ්ඤා නිබ්බුඤ්ඤා උයොසාගිකං බලග්ගං සොනබ්බුගං අඤ්ඤාදස්සනං. ඉති වා ඉතිඑවරූපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

44. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං ජ්ඣප්පමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිකාරපථං සන්තිකං බලිකං සටිකං සලාකහස්ථං අක්ඛං පබ්බතීරං වඩ්ඛකං මොක්ඛවීකං විබ්බුලකං පත්තාලුකං රථකං ඛනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්ජං ඉති වා ඉතිඵවරුපා ජ්ඣප්පමාදට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමිං.

45. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං උච්චාසයනමහාසයනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්දිං පලලඛකං ගොතකං විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං හස්ථස්ථරං අස්සස්ථරං රථස්ථරං අජ්නප්පවෙණිං කාදලිමිගං පවරපච්චස්ථරණං සඋත්තරච්ඡදං උභතොලොභිතකුපධානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමිං.

46. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නගාපනං සමාහතං අද්දසං අඤ්ජනං මාලාපිලෙපනං මුඛප්පණ්ණකං මුඛාලෙපනං හස්ථබ්ඛං සිබ්බාබ්ඛං දණ්ඨකං නාලිකං බග්ගං ඡත්තං විත්තූපාහනං උණ්ඨිසං මණ්ණිං වාලුපීජනිං ඔද්දතානි වස්ථානි දීඝදසානි ඉති වා ඉතිඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමිං.

47. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපං තීරච්ඡානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: රුජකථං චෝරකථං මහාමන්තකථං සෙතාකථං හයකථං යුද්ධකථං අන්තකථං පානකථං වස්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගැනිකථං ඤාතිකථං යාතකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්‍රිකථං පුරිසකථං [කුමාරකථං කුමාරිකථං] සුරකථං විසිබාකථං කුමභවභාතකථං පුබ්බපෙතකථං තානත්තකථං ලොකකබ්බාසිකං සමුද්ද-
කබ්බාසිකං ඉතිභවාහවකථං. ඉති වා ඉතිඵවරුපා තීරච්ඡානකථාය පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලසමිං.

44. යම් සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වලඳ, අටපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අහස් දූකෙළිය, මඩුලු පැනුම, සන්නිකාක්‍රීඩාව, දූද කෙළිය, කල්ලී ගැසුම, සලාඅත්කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළනලා පිඹීම, කෙළිනගුලින් හැම, කරනම් ගැසුම, කත්තන්ගුරුවා කෙළිය, කොළනැලියෙන් වැලි ඇ මැනුම, කෙළිරිය පැදීම, කුඩා දුන්නෙන් විදීම, ඇකිරිකෙළිය, සිතු ද කීමේ ක්‍රීඩාව, විකල්පානුකරණය යන මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ, පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ ආදී හෝ මෙබඳු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැලැක්කේ වෙයි

මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

45. යම් සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වලඳ, දික්ඛලාපුටු ය, පලභ ය, මහකොටුපලභ ය, විශමනෙන් විසිතුරු කළ එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කසුකම් කළ පසතුරුණය, කොසෙය්ග හුසින් විසූ ඇතිරිය, අසු පිටු එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇඳට සරි ලන සේ අඳුන් දිවිසමින් මසා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවසමින් කළ මහඟු පසතුරුණ, ඉස්සෙරු පාමුලා රතු කොටට තබා ඇති රතු උඩු විශත් සකිත මහඟු යහන යන මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ උස්යහන් මහයහන් පරිකරණය කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද හෙ තෙමේ මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිභොගයෙන් වැලැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වෙයි

46. යම් සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වලඳ, කුඩා දරුවන් කිරි සුවඳ හරතට සුවඳ සුණයෙන් ඉළීම, මසා සටහන් ගන්වනුවට අත් පා ඇති තෙල් හා මැසීම, සුවඳ දියෙන් කැපීම, මස් වැඩෙනුවට මුගුරින් කැපීම, කැඩපතින් මුහුණ බැලීම, සැරසුම් විසින් අඳුන් හැම, මල් හා විලෙවුන් හා දැරීම, මුව සුණු හා මුවවිලෙවුන් හා දැරීම, අත්බරණ දැරීම, හිස කුඩුම්බය බැඳීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් තල දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණි පැළඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දුවලු ඇති සුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇත අඩු නැත් පිරිවීමටත් ඇත සැරසීමටත් කරුණු වූ දු පරිභොග කැරැමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, හේ මහණ එබඳු දෑ පරිභොග කිරීමෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

47. යම් සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහෙත් දුන් බොජුන් වලඳ, රාජකපා වොරකපා මහාමාත්‍රකපා සෙතාකපා භයකපා සුභකපා ආභාරකපා පානකපා වස්ත්‍රකපා ශයනකපා ගනිකපා ඥාතිකපා යානකපා භ්‍රාමකපා නිගමකපා නගරකපා ජනපදකපා සත්‍රිකපා පුරාණකපා කුමාරකපා කුමාරිකපා ගුරුකපා කුමහස්සානකපා පූර්වෙකපා නානාකපා ලොකාබ්‍යාසිකපා සමුද්‍රාබ්‍යාසිකපා ඉතිහාසවකපා යන මේ හෝ මෙබඳු වූ නිරිසත් කතාවලා යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ මේ ආදී හෝ මෙබඳු වූ හෝ මෙබඳු කපාවලින් වැලැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වෙයි

48. යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපං විග්ගාහිකකපං අනුසුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යපීදං. 'ත කං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාසි, අහං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාමි. කිං කං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සාසි? මිච්ඡාපටිපන්නො කම්බි, අහමස්මි සම්මාපටිපන්නො සහිතමම අසහිතනෙන. පුරෙ වචනීයං පච්ඡා අවච පච්ඡා වචනීයං පුරෙ අවච. අවිච්ඡිණ්ණං තෙ විපරාවතතං. ආරොපිතො තෙ වාදෙ. නිග්ගහිතො'සි වර වාදප්පමොක්ඛාය, නිබ්බේදොති වා සථෙ පභොසි'ති. ඉති වා ඉතිඑවරුපාය විග්ගාහිකකපං පටිච්චරතො භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මි.

49. යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපං දුක්ඛෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගමනුසුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යපීදං: රඤ්ඤො රුජමහාමනනානං බතතීයානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතීකානං කුමාරානං ඉධ ගච්ඡ, අමුත්තාගච්ඡ, ඉදං කර, අමුත්ත ඉදං ආහරාති. ඉති වා ඉතිඑවරුපා දුක්ඛෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගා පටිච්චරතො භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මි.

50. යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ කුහකා ච භොනති ලපකා ච නෙමිතතිකා ච නිපොසිකා ච ලාභෙන ලාභං නිජ්ඣිංසිතාරො ච ඉති වා ඉතිඑවරුපා කුහනලපනා පටිච්චරතො භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මි.

(මජ්ඣිමනිකායෙ නිබ්බන්ධං.)

51. යථා වා පනෙනෙක භොනෙනා සමණ්ණාහමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මුච්ඡාජ්ඣෙත ජිවිකං කප්පෙනති සෙය්‍යපීදං. අඩ්ඨං නිමිතතං උප්පාදං සුපිණ්ණං ලක්ඛණං මුසිකච්ඡින්නං අග්ගිභොමං දබ්බිභොමං ථුසභොමං කණ්ණභොමං තණ්හුලභොමං සප්පිභොමං තෙලභොමං මුඛභොමං ලොභිතභොමං අඩ්ඨවිජ්ජා වඤ්චිජ්ජා බතකවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා විච්ඡිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණ්ණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මගවක්කං ඉති වා ඉතිඑවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මුච්ඡාජ්ඣා පටිච්චරතො භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මි.

48. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවන් මහණ බමුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නො දනිති. මම ම මේ දහම් විනය දනිමි ‘කිමැ සි මේ දහම් විනය තෝ දනිති ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි මේ මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි. මා බස කරුණු සහිත ය. තා බස කරුණු රහිත ය. තෝ පලමුගෙන් කියැ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය පසු වැ කියැ යුත්ත පලමුගෙන් කියෙහි ය තා කලක් ම පුහුණු කළ දය මගේ එක් වචනයෙන් ම පෙරළී ගියේ ය මා විසින් තව දෙයක් නැතිණ මා විසින් තෝ නිගැනුණෙහි මා නැගූ දෙයින් මිදෙන්නට හැසිරෙව හැකි නම් එය විසදව” යන ආදීන් මේ බඳු වූ උනුත් බැණ දෙබා ගැනුමිහි යෙදී වෙසෙත් ද, එ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අත් මේ බඳු වූ හෝ බැණ දෙබා ගැනුම්වලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිලය වෙයි

49. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවන් මහණබමුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “නෙයි යන්නැ, අසෝ තැනට එන්නැ මෙය ගෙන යන්නැ අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ” යි කළ නිශ්ශාය පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජතුමැපියන්ගේ ක්ෂත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගෘහාපියන්ගේ රජතුමැවන්ගේ මෙබඳු දූත මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙනැ යැමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අත් මේ වැනි හෝ දූත මෙහෙවරින් පණිවුඩ ගෙනැ යැමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

50. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් හවන් මහණබමුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුහක කම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභ සත්කාර පතා අනුත් පින් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිටු පසය ලබනු සඳහා කසින් හෝ බසින් ඇහැවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභාපෙක්ෂායෙන් අනුනට ගරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙබඳු වූ හෝ කුහනලපනවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ

(මැදුම් සිල් නිමිගේ ය.)

51. යම්ගේ වතාහි සමහර මහණ බමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගආස්ත්‍රය, නිමිත්ත ආස්ත්‍රය, උත්පාතලක්ෂණය, ස්වප්නආස්ත්‍රය, පුරුෂලක්ෂණආස්ත්‍රය, මුෂකවර්තනවිද්‍යාව, අග්නිභෞමය, දර්විභෞමය, කුෂභෞමය, කණ්ඨභෞමය, තණ්ඩුලභෞමය, සර්පිෂ්ඨභෞමය, තෙතලභෞමය, මුඛස්භෞමය, ලොහිතභෞමය, අංගවිද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, ස්වාත්‍ර විද්‍යාව, ශිව විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, භූරි විද්‍යාව, අශ්ව විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වාශ විකම් විද්‍යාව, මුෂක විද්‍යාව, ආකුත විද්‍යාව, වායු විද්‍යාව, පක්වධ්‍යානනය, ගරපරිත්‍රාණය, මාගපක්ෂය යන මෙකී හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරශ්චිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාආර්ථයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙකී හෝ මෙබඳු තීරශ්චිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා-ර්ථයෙන් වැළැක්කේ වේ මේ ද ඔහුගේ ශිලය වේ.

52. යථා වා පනෙකෙ භොතනා සමණබ්බාගමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේතා තෙ එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති. සෙය්‍යපිදං. මණ්ණිලකඩණං වස්ථලකඩණං දණ්ඩලකඩණං අසිලකඩණං උසුලකඩණං බහුලකඩණං ආට්ඨිලකඩණං ඉඤ්ඤලකඩණං පුරිසලකඩණං කුමාරලකඩණං කුමාරිලකඩණං දසලකඩණං දසිලකඩණං හස්සිලකඩණං අසසලකඩණං මහිසලකඩණං උසහලකඩණං තොලකඩණං අප්පලකඩණං මේණ්ඩලකඩණං කුක්කුටලකඩණං චට්ටකලකඩණං ගොඩාලකඩණං කණණිකාලකඩණං කව්ඨපලකඩණං මිගලකඩණං. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චා පට්ටිරතො භොති. ඉද්ධමිසං භොති සිලසමිං.

53. යථා වා පනෙකෙ භොතනා සමණබ්බාගමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේතා තෙ එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති, සෙය්‍යපිදං. රඤ්ඤං නිය්‍යානං හට්ඨස්සති, රඤ්ඤං අනිය්‍යානං හට්ඨස්සති, අබ්බන්තරානං රඤ්ඤං උපයානං හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං අපයානං හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං හට්ඨස්සති, අබ්බන්තරානං රඤ්ඤං අපයානං හට්ඨස්සති, අබ්බන්තරානං රඤ්ඤං ජයො හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයො හට්ඨස්සති, බාහිරානං රඤ්ඤං ජයො හට්ඨස්සති, අබ්බන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයො හට්ඨස්සති, ඉති ඉමස්ස ජයො හට්ඨස්සති, ඉමස්ස පරාජයො හට්ඨස්සති. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චා පට්ටිරතො භොති. ඉද්ධමිසං භොති සිලසමිං.

54. යථා වා පනෙකෙ භොතනා සමණබ්බාගමණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජේතා තෙ එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චෙන ජිවිකං කපෙපනති, සෙය්‍යපිදං. චන්දනාසො හට්ඨස්සති, සුරිඨනාසො හට්ඨස්සති, තකඛතනාසො හට්ඨස්සති, චන්ද්‍රිමසුරිඨානං පඨගමනං හට්ඨස්සති, චන්ද්‍රිමසුරිඨානං උපපඨගමනං හට්ඨස්සති, තකඛතනානං පඨගමනං හට්ඨස්සති, තකඛතනානං උපපඨගමනං හට්ඨස්සති, උක්කාපාතො හට්ඨස්සති, දිසාඛාසො හට්ඨස්සති, භූමිචලො හට්ඨස්සති, දෙවද්දන්තී හට්ඨස්සති, චන්ද්‍රිමසුරිඨතකඛතනානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකිලෙසං වොදනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො චන්දනාසො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො සුරිඨනාසො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො තකඛතනාසො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො චන්ද්‍රිමසුරිඨානං පඨගමනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො චන්ද්‍රිමසුරිඨානං උපපඨගමනං හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො උක්කාපාතො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො දිසාඛාසො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො භූමිචලො හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො දෙවද්දන්තී හට්ඨස්සති, එවංචිපාතො චන්ද්‍රිමසුරිඨතකඛතනානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකිලෙසං වොදනං හට්ඨස්සති, ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්ණානට්ඨාය මිව්ණාජ්චා පට්ටිරතො භොති. ඉද්ධමිසං භොති සිලසමිං.

52. යම්කිසි වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණය, දඹුලකුණය, වන්ලකුණය, කඩුලකුණය, ඊලකුණය, දිනුලකුණය, අපිලකුණය, ඉහිරිලකුණය, පුරිස්ලකුණය, කුමරිලකුණය, කුමිටිලකුණය, දඹිලකුණය, දුඹිලකුණය, ඇත්ලකුණය, අස්ලකුණය, මිසුලකුණය, වහල්ලකුණය, ගොන්ලකුණය, එළලකුණය, බැටෙළලකුණය, කුකුළුලකුණය, වටුලකුණය, ගොස්ලකුණය, කැණිලකුණය, කපුලකුණය, මුවලකුණය යන ආදී මෙබඳු තීරණික විද්‍යයෙන් දිව පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙබඳු දැසින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

53. යම්කිසි වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ‘අසෝ දිනෑ අසෝ නැකැතින් අසෝ රජුන් (සුදු සදහා) සිය නුවරින් කික්මීම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය, අසෝ නැකැතින් රට තුළා හුන් රජුන් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් ඉවත් වෑ යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් රට තුළා සිටින රජුන් කරා පැමිණීම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වෑ යෑම වන්නේ ය රට තුළා රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ”යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය, මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙබඳු තීරණික විද්‍යයෙන්, මෙබඳු මිථ්‍යාආජිවයෙන් දිව පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ තීරණික විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාආජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලය වේ.

54. යම්කිසි වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුනෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, “අසෝ දිනෑ වසුග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ නක්‍ෂත්‍රග්‍රහණය වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ සද්ගිරුන් නිසි මගින් යෑම වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ ඔවුන් නො-මගින් යෑම වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ නකත්තරුන් සුමගින් යෑම වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ ඔවුන් නොමගින් යෑම වන්නේ ය, අසෝ දිනෑ උල්කාපතනය වන්නේ ය, දිග්දහය වන්නේ ය, භූමිකම්පා වන්නේ ය,... වැඩි නැති වෑ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය, සද්ගිරුන් නකත්තරුන් උදව, බැසීම, කෙලෙසීම, පිරිසිදු බව වන්නේ ය, සුසීග්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල දෙන්නේ ය, වසුග්‍රහණය මෙබඳු පල දෙන්නේ ය, සුසීගිරුන් සුමගින් යෑම මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, ඔවුන් නොමගින් යෑම මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, නකත්තරුන් නිසි මගින් යෑම මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, ඔවුන් නොමගින් යෑම මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, වැඩි නැති වෑ අහස් ගෙරැවුම් මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ ය, සද්ගිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදවත් බැසීමත් කෙළෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු මෙබඳු පල ගෙනෑ දෙන්නේ යැ”යි කියනුයේ, මෙබඳු තීරණික විද්‍යයෙන් මෙබඳු මිථ්‍යා ආජිවයෙන් දිව පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු තීරණික විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලය වේ.

55. යථා වා පනෙකෙ නොනොනා සමණමුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චෙන ජිවිකං කපෙන්නති: සෙය්‍යපීදං: සුඛබ්බිකා නරිස්සායී, දුඛබ්බිකා භවිස්සායී, සුභික්ඛං භවිස්සායී, දුඛික්ඛං භවිස්සායී, ඛෙමං භවිස්සායී, භයං භවිස්සායී, රොගො භවිස්සායී, ආරොග්‍යං භවිස්සායී. මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාලෙය්‍යං ලොකායතං, ඉති වා ඉතිඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චො පටිවිරතො භොයී. ඉදම්පිස්ස භොයී සිලසමිං.

56. යථා වා පනෙකෙ භොනොනා සමණමුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චෙන ජිවිකං කපෙන්නති, සෙය්‍යපීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගගරණං දුඛගගරණං විරුභිගගගරණං ජිව්භානික්ඛනං හනුසංභනනං හප්ථාභිජප්පනං කණණ්ජප්පනං ආදසපඤ්ඤං කුමාරිපඤ්ඤං දෙවපඤ්ඤං ආදිවුට්ඨානං මහවුට්ඨානං අඛතුජ්ජලං සිරව්භායනං ඉති වා ඉතිඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චො පටිවිරතො භොයී. ඉදම්පිස්ස භොයී සිලසමිං.

57. යථා වා පනෙකෙ නොනොනා සමණමුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ඤානි තෙ ඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චෙන ජිවිකං කපෙන්නති, සෙය්‍යපීදං: සන්තිකමමං පණ්ඨිකමමං [අනකමමං] භුජිකමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වන්ඤ්කමමං වන්ඤ්ජරිකිරණං ආවිනං නතාපනං ජුතනං වමනං විරෙවනං උඤ්චිරෙවනං අධොවිරෙවනං සිසවිරෙවනං කණණ්චොලං තෙතතප්පනං නන්ඤ්කමමං අඤ්ඤං පච්චඤ්ඤං සාලාකියං සලලකතියං දුරකයීතිජාය මුලභෙසජානං අනුප්පදනං ඔසධිනං පටිපමානෙකා. ඉති වා ඉතිඵවරුපාය නිරවුනතිජාය භිවුජ්චො පටිවිරතො භොයී. ඉදම්පිස්ස භොයී සිලසමිං.

55. යම්සේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වස්තේ ය, මේ සමයෙහි නියං වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රටට උවදුරු නැති වන්නේ ය, මේ සමයෙහි රටට උවදුරු ඇති වන්නේ ය, මේ කලා රෝග වන්නේ ය, මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැයි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකි සංඛ්‍යා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගණන් කිරීම) ද, සංඛ්‍යාතය (පිණ්ඩගණනාව) ද, කම් සතර ද, ලොකායන ශාස්ත්‍රය ද යන මේ හෝ අන් මෙ බඳු වූ තීරණවිත විද්‍යයෙන්, මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදි වූ හෝ අන් මෙබඳු වූ තීරණවිත විද්‍යයෙන්, මිථ්‍යා ආජීවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

56 යම්සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, චෝන් වූ අඹු සැමියන් එක් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යනුදිය කැරැ දීම, බිම් පාලු වන්නට හදි හුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගස රැකෙන්නට පිළිගනී කිරීම, දිවගුව බැදීම, මනත්‍රාදි බලයෙන් හනු තද කිරීම, අන් පෙරළෙන්නට මතුරු දැපීම, කන් අගුව වැටෙන්නට මතුරු දැපීම, කැබ්පතැ දෙවතාවෙකු හොටා ප්‍රශන ඇසීම, කුමරියක ලවා ජෙන කියවීම, දෙවිදූස්සක ලවා ජෙන කියවීම, ජිවිකා පිණිස ගිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දරා මුවන් ගිනි ජල් විභිදීම, මතුරු දරා සිරිකත කැපීම යන මේ හෝ අන් මෙ බඳු වූ හෝ තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදි වූ ද, අන් මෙබඳු වූ ද ඒ තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

57. යම්සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණවලුණෝ සැදහෙන් දුන් බොජුන් වලද ශාන්තිකම්, වාසනාපරිකරණ, මතුරු දරා අනුන් නැවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියනට වමන කැරැවීම, ලය විරේක කැරැවීම, වස්ති කිරීම, ශිෂි විරෝධන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිසා දීම, ගිනිනට ඇසා සිසිල ගන්වන බේන් තෙල් පිසීම, ගිනියනට නශ්‍ය දීම, ගිනියනට ඇස පටලයට කාරම් අඳුන් සෑදු දීම, ඇසට සිසිල ගන්වන අඳුන් සෑදු දීම, ගිනියන්ගේ ඇස උල්ඇත ලෙඩට බේන් දීම, ගිනියනට ශල්‍යකම් කිරීම, ලදුරුවන්ගේ ලෙඩවලට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම, කාරම් බෙහෙත් දීම, කාරම් බේන් බැඳු වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැයි මේ ආදි අන් හෝ මෙබඳු තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යා ආජීවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ ඒ සියල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්ප වේ.

58 අට බො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි හංසං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො සෙත්තපාපි බ්‍රාහ්මණ, ඛන්තිස්සො මුද්ධාවසින්නො¹ නිත්තපච්චාමින්නො න කුතොචි හංසං සම්නුපස්සාති යදිදං පච්චන්තිකතො. එවමෙව බො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි හංසං සම්නුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො. සො ඉමිනා අරියෙන සීලක්ඛකේන සමන්තාගතො අර්ඛිතං අනවර්ජසුඛං පටිසංවෙදෙති. එවං බො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති

(මහාසීලං නිවසිතං)

59. කථංඤා බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තථාරො හොති ? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු චක්ඛනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභ්‍යාති හොති නානු-බ්‍යඤ්ඤානභ්‍යාති යත්ථාධිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා ද්‍යොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනාස්සවෙස්සං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සොතෙන සද්දං පුත්ථා-පෙ-ඝාණෙන ගන්තිං ඝාගිත්වා-පෙ-ජ්විතාය රසං සාගිත්වා-පෙ-කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුගිත්වා-පෙ-මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභ්‍යාති හොති නානුබ්‍යඤ්ඤානභ්‍යාති යත්ථාධිකරණමෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා ද්‍යොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනාස්සවෙස්සං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනින්ද්‍රියං, මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අර්ඛිතං අබ්‍යාසෙකසුඛං පටිසංවෙදෙති එවං බො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තථාරො හොති.

60. කථංඤා බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු සතිසම්පර්ඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති ? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු අභික්ඛන්තො පටික්ඛන්තො සම්පජානකාරී හොති, ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී හොති, සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී හොති, සම්ඝාටිපත්තවිචරධාරණෙ සම්පජානකාරී හොති, අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී හොති. උච්චාර-පස්සාවකමෙම සම්පජානකාරී හොති. ගතෙ සීතෙ නිගින්නෙ පුත්තෙ ජාගරිතෙ භාසිතෙ කුණ්තිනාවෙ සම්පජානකාරී හොති. එවං බො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සතිසම්පර්ඤ්ඤාන සමන්තාගතො හොති.

1 මුද්ධාවසින්නො බො, ස. ස

58 බමුණ, මහණ තෙමේ මෙසේ සිලසම්පන්න වූයේ, සිලසංවර තෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් ඇති විය හැකි බියක් නො දකී. බමුණ, කැත් අබියෝගෙන් මුදුනැ අබියෝග්‍ය ලත්, වැනැසු සතුරන් ඇති කැත් රජෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විය හැකි මොන ම බියකුත් යම් සේ නො දක්නේ ද, බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් සිල සම්පන්න වූයේ, සිලසංවර තෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් ඉපැදිය හැකි බියක් නො දකී හේ මේ ආර්ය සිලසකකියෙන් සමන්විත වූයේ, සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කායික චෛතසික සුව විදි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සිල සම්පන්න වේ.

(මහ සිල් නිමිසේ ය.)

59. බමුණ, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දෙරැන්ගේ වේ ද ? යත්: බමුණ, මේ සත්තැ මහණ තෙමේ ඇසින් රූවක් දක සුඛ ඇ විසින් එහි ලකුණු නොදන්නේ වේ. සුඛ ඇ විසින් අත් පා ඇ අවයවවල අසුරු සිතට නො ගන්නේ වේ. යම් කරුණෙකින් ව්‍යාජරාජිය නොවසාගෙන වසන්තකුගේ සිත්සතනට විසම ලොබ දෙමිනස් ඇ ලාමක අකුසල් දහම්හු පුන පුනා වැස්සෙත් ද, එහි ඒ ව්‍යාජරාජියයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී එය රැක ගනී එහි සංවරයට පැමිණේ කනින් හඬ අසා.. නැගැයෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙන් රස ආසාද කොට.. කසින් ස්ප්‍රෂටව්‍ය ස්පර්ශ කොට සිතින් දහම් අරමුණු දන සුඛ ඇ විසින් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ, සුඛ ඇ විසින් අත් පා ඇ අවයවවල අසුරු සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ග්‍රොහ්‍රාජියය.. ශ්‍රාණ්‍යාජියය . ජිහ්වාජියය... කාශ්‍යාජියය... මනභ්‍යාජියය සංවර කොට නොගෙන වසන්තකුගේ සිත්සතනට විසම ලොබ දෙමිනස් ආදි ලාමක අකුසල්දහම්හු පුන පුනා වැස්සෙත්තෝ ද, ඒ භ්‍යාජියයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී. ග්‍රොහ්‍ර.. ශ්‍රාණ්‍යාජියය.. කාශ්‍යාජියය... මනභ්‍යාජියය සංවරය පිණිස පිළිපදී. ඒ මනභ්‍යාජියය රැක ගනී එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආර්ය වූ භ්‍යාජියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත් නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිවිත්තසුඛය විදි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ භ්‍යාජියයන්හි වැසූ දෙරැන්ගේ වේ.

60 බමුණ, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සතිසම්පරස්සදෙයෙන් සමන්විත වේ ද ? යත්: බමුණ, මේ සත්තැ මහණ ඉදිරි ගම්මෙහි, පෙරලා ඊමෙහි, අත්පා ඇ හැකිවීමෙහි, දික් කිරීමෙහි, නුවණින් දක ම එය කරනුයේ වෙයි. සහල සිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දන ම කරන්නේ වෙයි අහර ගැන්වීමෙහි, පැන් පිළීමෙහි, පිටි කැපීම ඇ කෑමෙහි, රස විඳීමෙහි, මල මුප්පා කිරීමෙහි, ගැමෙහි, සිවුමෙහි, හිඳුමෙහි, පිබිදුමෙහි, බිඳුමෙහි, නොබිඳුමෙහි නුවණින් දන කරනුයේ වෙයි. බමුණ, මෙසේ වනාහි මහණ තෙමේ සති සම්පරස්සදෙයෙන් සමන්විත වෙයි.

61. කථංඤ්ව බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං හොති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං හොති කායපරිහාරිකෙන චීවරෙන කුච්ඡ්ථරිහාරිකෙන පිණ්ඩිපාතෙන. ජො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති. ඥායසථාපි බ්‍රාහ්මණ පක්ඛි සතුරණං යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාරොච ඛෙති, එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං හොති කායපරිහාරිකෙන චීවරෙන කුච්ඡ්ථරිහාරිකෙන පිණ්ඩිපාතෙන. ජො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති. එවං ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සන්තුට්ඨාං ථොති.

62. සො ඉමිනා ච අරියෙන සීලක්ඛකින සම්මතාගතො, ඉමිනා ච අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සම්මතාගතො, ඉමිනා ච අරියෙන සති-සම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්මතාගතො, ඉමාං ච අරියාං සන්තුට්ඨියා සම්මතාගතො, විවිත්තං ඡෙසාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පඛිඛතං කඤ්ථං භිරිගුහං සුසානං චිත්තජාං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ඤං, සො පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩිපාතපටික්කකෙනා නිසීදති පලලඛිකං ආභුජ්ඣාං උජ්ජං කායං පණ්ඩාස පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

63 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣිත වේතසා විහරති අභිජ්ඣාය විතතං පරිසොඛෙති බ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අබ්‍යාපත්තවිත්තතා විහරති සබ්බපාණභූතභිතානුකම්පී බ්‍යාපාදපදෙසා විතතං පරිසොඛෙති. පිතමිඤ්ඤං පහාය විතතපිතමිඤ්ඤං විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සම්පජානො පිතමිඤ්ඤං විතතං පරිසොඛෙති. උඤ්චවකුක්කඤ්චං පහාය අනුඤ්ඤා විහරති අජ්ඣාතතං චූපසන්තවිතොතං උඤ්චවකුක්කඤ්චං විතතං පරිසොඛෙති. ට්ඨිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණෙට්ඨිකිච්ඡං විහරති, අකථාකම් කුසලෙසු ඛමමසු. ට්ඨිකිච්ඡාය විතතං පරිසොඛෙති.

64 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරියො ඉණං ආදාය කම්මනො පයොජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනා සම්ප්පෙය්‍යා, සො යාති ච පොරාණාති ඉණමූලාති තාති ච බ්‍යන්ත්තිකරොය්‍ය. සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය. තස්ස එවමස්ස: 'අහං ඛො පුබ්බෙ ඉණං ආදාය කම්මනො පයොජෙය්‍ය, තස්ස මෙ තෙ කම්මනා සම්ප්පෙය්‍ය සො'හං යාති ච පොරාණාති ඉණමූලාති තාති ච බ්‍යන්ත්තිකායං අපි ච මෙ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය'ති තො තතො නිදානං ලහෙථ පාමොජ්ජං අධිගමෙය්‍ය සොමනස්සං.

61 බමුණ, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද? බමුණ, මෙහි මහණ තෙමේ කය වසා රක්තට පමණ වූ සිටුවෙත් ද, කුස හිනි නිවන්තට පමණ වූ අභරින් ද සතුටු වෙයි හේ යන යන අතැ අට්ඨිකර පමණක් ගෙන ම නින්මෙයි බමුණ, යම් සේ පියා හඹන කුරුළු තෙමේ යන යන තැනට පියාපත් බර ඇති ව ම පියා හඹා ද, එසේ ම මහණ තෙමේ කය වසා රක්තට පමණ වූ සිටුවෙත් ද කුස හිනි නිවන්තට පමණ වූ අභරින් ද සතුටු වෙයි හේ තමා යන තැනට පාසිටුරු ඇ අට්ඨිකර පමණක් ගෙන ම ගෙයි. බමුණ, මෙසේ මහණ තෙමේ ලත් පසයෙහි සතුටු වේ

62. බමුණ, ඒ මහණ මේ ආර්ය ශිලසකකයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද මේ ආර්යානිසම්ප්‍රජානායෙන් ද මේ ආර්ය සන්තුෂ්ටියෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරන් පටු කඳුරුලි ගිරිඟුහා සොනහන් වනපෙත් එළිමහන් පිදුරුලෙන් යන මෙකී ඕනිසුන්ගෙන් හිස් කිසි සෙනස්නක් බජයි හේ පිඬු සෙවීමෙන් පෙරළා ආර්ය පසුබතැ පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් තබා සිහි කමටහනට යොමු කොට එළවා හිඳි

63 හේ ලොවැ ඇල්ම හැර, පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් සුත් සිහින් වෙසෙයි. අභිජ්ඣාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ප්‍රඥාමය හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ හැම පණ ඇති සතුන් කෙරේ සිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි භ්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ඥානානම්භූත හැර, පහ වූ ඥානානම්භූත ඇත්තේ, දව රු දෙකි ම දුටු එළිය අඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥාව ඇත්තේ සිහියෙකුත් සුතු ව වෙසෙයි. මිඛය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. උදහසන් කුකුසන් සිහින් දුරු ලා, නොඋදහස් ව, සංභුත් සිය සිත් සතන් ඇත්තේ, උදහස් කුකුස් දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිනි සැක නොකරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

64 බමුණ, යම්සේ ඕනිසක් පොලියට ණය මුදලක් ගෙන කම්පානා කරන්නේ ද, ඔහු හේ ඒ කම්පානාය සමාදාන වන්නේ නම් හේ වූ තාක් හැම පරණ ණය ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් ඇතොත් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුවෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පානා කෙළෙමි ඒ මාගේ කම්පානා සමාදාන විය ඒ මම වූ තාක් සියලු පරණ ණය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තා පිණිස ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇත්තේ යැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ය හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොමනසට පැළඳෙන්නේ ය

65 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාලානිලානො, භතතං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ ඛලමන්තා. සො අපරෙත සමයෙන තම්හා ආබාධා මුලේවය්‍ය, භතතඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය, සියං වස්ස කායෙ ඛලමන්තා. තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බෙ ආබාධිකො අහොසිං, දුක්ඛිතො බාලානිලානො, භතතං ච මෙ නච්ඡාදෙසි. න වස්ස මෙ ආසි කායෙ ඛලමන්තා සො’මහි එතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තො භතතඤ්ච මෙ ඡාදෙසී, අනි ච මෙ කායෙ ඛලමන්තා’ති, යො තතොනිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං අභිගචේත්ථ්‍ය සොමනස්සං.

66 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො ඛකිනාගාරෙ ඛද්ධො අස්ස, සො අපරෙත සමයෙන තම්හා ඛකිනා මුලේවය්‍ය සොඤ්ඤා අබ්බයෙන න වස්ස කිඤ්චි හොගානං වයො, තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බෙ ඛකිනාගාරෙ ඛද්ධො අහොසිං, සොමහි එතරහි තම්හා ඛකිනා මුත්තො සොඤ්ඤා අබ්බයෙන. තනි ච මෙ කිඤ්චි හොගානං වයො’ති සො තතොනිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේත්ථ්‍ය සොමනස්සං.

67. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො දුසො අස්ස අනන්තාගිතො පරාගිතො න යෙනකාමඛිතමො. සො අපරෙත සමයෙන තම්හා දුසඛ්‍යා මුලේවය්‍ය, අනන්තාගිතො අපරාගිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමඛිතමො තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බෙ දුසො අහොසිං අනන්තාගිතො පරාගිතො න යෙනකාමඛිතමො සො’මහි එතරහි තම්හා දුසඛ්‍යා මුත්තො අනන්තාගිතො අපරාගිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමඛිතමො’ති යො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං අභිගචේත්ථ්‍ය සොමනස්සං.

68. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො සධනො සභොගො කන්තාරද්ධාන-මිත්තං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භික්ඛං සප්පටිහයං. සො අපරෙත සමයෙන තං කන්තාරං නිත්ථෙරෙය්‍ය, සොඤ්ඤා ගාමන්තං අනුපාපුර්ණෙය්‍ය ඛෙමං අප්පටිහයං. තස්ස එවමස්ස ‘අහං ඛො පුබ්බෙ සධනො සභොගො කන්තාරද්ධානමිත්තං පටිපජ්ජං දුබ්භික්ඛං සප්පටිහයං සො’මහි එතරහි තං කන්තාරං නිත්ථෙරෙය්‍ය සොඤ්ඤා ගාමන්තං අනුපාපුර්ණො ඛෙමං අප්පටිහයනති. සො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං අභිගචේත්ථ්‍ය සොමනස්සං.

69. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා ඛකිනාගාරං යථා දුසඛ්‍යා යථා කන්තාරද්ධානමිත්තං එවං ඉමෙ පඤ්ච-නිවරණෙ අප්පට්ඨෙන අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ ආත්මස්සං යථා ආරොග්‍යං යථා ඛකිනා මොක්ඛං යථා භුජ්ඣස්සං යථා ඛෙමන්තභූමිං, එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්චනිවරණෙ පටිත්තෙ අත්තනි සමනුපස්සති.

65. බමුණ, යම්ගේ මිනිසෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි හිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බහුත් නො රිසියන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත සහිත පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මැහ කලා ඒ ලෙසින් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත් රිසියේ නම්, ඔහු ඇඟපත සහිත ද වන්නේ නම්, ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු දුකට පත්, දැඩි හිලන් ලෙඩෙක් වීම මට අහරක් නො රිසි විය. ඇඟපතත් සහිත නො විය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අහරක් රිසියෙයි. ඇඟපතැ සහිත ඇත්තේ යැ”යි මෙසේ සිතක් වන්නාත්, හේ එ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

66 බමුණ, යම්ගේ මිනිසෙක් ගිරාගති බැදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක බතය නො විසද පහසුයෙන් එසින් මිදෙන්නේ ද, එසින් ඔහුගේ කිසි හොඟ විනාශයක් නො වන්නේ ද, ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු ගිරා ගති බැදුණෙමි වීම. ඒ මම දැන් බත නො විසද පහසුයෙන් එසින් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ හොඟයනට කිසි විනාශයකුත් නැතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය.

67 බමුණ, තමා අයත් පැවැතුම් නැති, මෙරමා අයත් පැවැතුම් ඇති, කාමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති, දෘ පුරුෂයෙක් යම්ගේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිගේ, මෙරමා අයත් පැවැතුම් නැතිගේ, නිදහස් වූයේ, කාමැති අතෙකැ යැ හැකි වූයේ, ඒ දහසාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් නැති, මෙරමා අයත් පැවැතුම් ඇති, කාමැති අතෙක යැ නොහැකි, දහසෙකීමි වීම. ඒ මම දැන් ඒ දහසාවයෙන් මිදුණෙමි. තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිගෙමි, මෙරමා අයත් පැවැතුම් නැතිගෙමි, නිදහස් වූයෙමි, කාමැති අතෙක යැ හැකියෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය

68 බමුණ, යම්ගේ බතවත් හොඟසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් අහර හිග, උවදුරැති, දිග නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුව සේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මා යන්නේ ද, උවදුරැ නැති ගම්මානකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු බත ඇතිගෙමි, හොඟ-සම්පත් ඇතිගෙමි, දිග නැති අහර හිග සිග ඇති දික් මහකට බටිමි. ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කහර තිණුගෙමි. උවදුරැ නැති සිග නැති ගම්කට බටුගෙමි වෙමි”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ එ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ය, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ය.

69 බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන්, ලෙඩක් මෙන්, ගිරා ගෙයක් මෙන්, වහල් බවක් මෙන්, දිග නැති දික් මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ නොපහවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකී. ණය නැති බව සේ, නො ලෙඩ බව සේ, ගිරාගත් මිදුණු බව සේ, උවදුරැ නැති සේ (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (කෙවින් මේ නිවරණ පසේ දුරු වූ අවසරා) තමා කෙරෙහි දැකී

70 තසසිනම පඤ්චනීවරණෙ පභිනෙ අතතති සමනුපස්සනො පාමොජ්ජං.¹ ජායති. පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්සමහති පස්සඤ්ඤායො සුඛං වෙදෙති සුඛිනො චිතතං සමාගිගති

71. සො විච්චෙව්ව කාමෙහි, විච්චව අකුසලෙහි ධර්මෙහි, සවිතක්කං සච්චාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පටමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජාමි විතරති. සො ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපුරෙති පරිපථරති තාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

72. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ දුක්ඛො නභාපකො වා නභාපකන්තවාසී වා කංසථාලො නභානියවුක්ඛොති ආකීරිකා උදකෙන පරිපෙඨාසකං පරිපෙඨාසකං සන්තෙය්‍ය, සායං නභානියපිණ්ණි සෙනහානුගතො සෙනහ-පරෙතො යනතරබාහිරං ථුට්වා සෙනකෙන, න ච පඤ්ඤාමි.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපුරෙති පරිපථරති තාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤාසු පුරිමෙහි යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරො ච අප්පසම්මරමහතරො ච මහපථුලතරො ච මහාතිසංඝතරො ච

73 පුත ව පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විතක්කච්චාරානං මුපසමො අජ්ඣිගතං සමපසාදනං වෙනසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අච්චාරං සමාගිජං පිතිසුඛං උතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජාමි විතරති සො ඉමමෙව කායං සමාගිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපුරෙති පරිපථරති. තාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

74 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ උදකරහදො ගම්භිරො උබ්භිදෙදකො, තස්ස භනවස්ස පුරජච්චාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න පච්චිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උතතරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දෙවො ව න කාලෙන කාලං සමමා ධාරං අනුප්පාවෙජ්ජ්‍ය, අථ ඛො තමො ව උදකරහද සීතා වාරිධාර උබ්භිජ්ජාතමෙව උදකරහදං සීතෙන වාරිතා අභිසන්තෙය්‍ය පරිසන්තෙය්‍ය පරිපුරෙය්‍ය පරිපථරෙය්‍ය, තාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස සීතෙන වාරිතා අපච්චං අස්ස එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාගිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසන්තනති පරිසන්තනති පරිපුරෙති පරිපථරති තාස්ස කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති

70. මේ නිවරණ පස නමා කෙරෙහි පහ වූවා දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදී ප්‍රීතිය සිතා ඇත්තකුගේ නම්කය සංහිද්ද සාත්‍රන් නම්කය ඇත්තේ සුව විදි සුවත්තකු සිත අරමුණෙහි එකක වේ.

71. හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම සෙසු අකුසල් දහමුත්ගෙන් ද වෙන් ව ම, විතකීයහිත, විවාරසහිත, විවෙකයෙන් (නිවරණ පහ විමෙන්) ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති, පලමු දහන ලැබ වෙසෙයි. හේ මේ කරුණ කය ම විවෙකයෙන් උපන් පිති සුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි පුරා ලගි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙහි සියලු අභ පෘභ ඇති ඔහු මුළු කයෙහි (ඒ පිති සුවයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

72. බමුණ, යම්සේ දක්ෂ කිලිසෙක් හෝ කිලිසකුගේ අතැවැස්සක් හෝ ලොභො තලියෙක නාන සුණු බහා දිය ඉස ඉස පිඬු කරන්නේ ද, ඒ තාන සුණු පිඬු කාවැද්දුණු දියැත්තේ, හැම තැන ම දියෙන් සුත් වූයේ, ඇතුලත පිටත සහිත ව මුළුල්ල ම දියෙන් පැතිර ගියේ, දියත් නො වගුරුවන්නේ වේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරුණ කය ම විවෙකයෙන් උපන් පිතිසුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරා ලගි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙයි. ඔහුගේ සියලු අභ පහභ ඇති කයෙහි විවෙකප් ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි බමුණ, මේ වූ කලී පලමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැතින් සිදු කට හැකි, එහෙත් වඩා මහත් පල ඇති වූත් වඩා මහත් අනුභව ඇති වූත් යඥයෙකි.

73. බමුණ, තැවැත ද (අනෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විතකී විවාර දෙකේ සංහිදීමෙන් සිය සතන්හි උපන්, සිය සතන් පහදවන, සිතා එකක බව ඇති, විතකීය නැති, විවාරය නැති, සමාධියෙන් උපන්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති දෙවෙනි දහනට පැමිණ වෙසෙයි. හේ මේ කරුණ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලගි, හැම තැන ම පහසි. විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුවයෙන් පැතිර නොගත් ඔහු සියලු කයේ කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

74. බමුණ, යම් සේ උල්පතින් මතු වන දිය ඇති විලෙක් වේ ද, පයට පෙර දිගින් දිය ඇතුළු වන මහක් නොවතත්, දකුණු දිගින් දිය වදිනා මහක් නොවතත්, පැයම් දිගින් දිය වදිනා මහක් නොවතත්, උතුරු දිගින් දිය වදිනා මහක් නොවතත්, වැස්සත් කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසිතත්, එහෙත් ඒ විලෙක් සිහිල් දිය දහර මතු වී ඒ විල ම සිහිල් දියෙන් තෙමන්නේ ද, මුළුල්ල තෙමන්නේ ද, පුරා ලත්තේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන සිටි ද, එයින් පැයිර වැද නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, එසේ ම, බමුණ, මහණ තෙමේ මේ කරුණ කය ම සමාධියෙන් උපන් පිතිසුවයෙන් තෙමයි. හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලගි, හැම තැන ම පැයිර වැද ගනී ඔහුගේ කයේ සමාධියෙන් උපන් පිති සුවය පැයිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච

75. පුන ච පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පිතියා ච වරාහා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො සමපජානො, දුබ්බං කායෙන පටිසංවෙදෙති. යන්තං අරියං ආවික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරිති. තං තතියං කුංතං උපසම්පජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන දුබ්බෙන අනිසන්ධෙන පරිසන්ධෙන පරිපුරෙති පරිපථරති. තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුබ්බෙන අපඤ්චං හොති

76. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ උප්පලිතං වා පදුමිනිං වා පුණ්ඩරිකිනිං වා අපොකම්මාති උප්පලාති වා පදුමාති වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජාතාති උදකෙ සංවඤ්ඤා¹ උදකානුගතාති දන්තොතිමුග්ගපොසිති, තාති යාව චග්ගා යාව ච මුලා සිතෙන වාරිතා අභිසන්තාති² පරිසන්තාති පරිපුරාති පරිපඤ්චාති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලාතං වා පදුමාතං වා පුණ්ඩරිකාතං වා සිතෙන වාරිතා අපඤ්චං අස්ස. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුබ්බෙන අනිසන්ධෙන පරිසන්ධෙන පරිපුරෙති පරිපථරති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුබ්බෙන අපඤ්චං හොති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

77. පුන ච පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අන්ධිතමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛායතිපාරිසුද්ධිං වදාන්තං කුංතං උපසම්පජ්ඣ විහරති. සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධෙන වේතසා පරියොදානෙන ඵරිණා නිසින්නො හොති. තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධෙන වේතසා පරියොදානෙන අපඤ්චං හොති

78. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසො ඔදානෙන වන්තන සසීසං පාරුපිණා නිසින්නො අස්ස, තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදානෙන වන්තන අපඤ්චං අස්ස. එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධෙන වේතසා පරියොදානෙන ඵරිණා නිසින්නො හොති තාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධෙන වේතසා පරියොදානෙන අපඤ්චං හොති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

1 සංවුද්ධානි (පොසුමිසි පොන්ඨකපු). 2 අභිසන්තාති පරිසන්තාති මර්ඝ. PTS

බමුණ, මේ වූ කලී පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් එ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක

75. තව ද බමුණ, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය සංහිදීමෙන් උපෙක්‍ෂායෙන් යුතු ව, සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුතු වැ වෙසෙයි සුවය ද කසින් විදි. අපි පුභුලෝ යම් දහනක් හෙතු කොට ගෙන දහන් ලැබුවහු ඇරඹ 'මේ තෙමේ උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ ය, සිහි ඇත්තේ ය, සුව විසුම් ඇත්තේ ය' යි කියන් ද හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි දහන් පැමිණ (ලැබ) වෙසෙයි හේ මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුවයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ ප්‍රීතිරහිත සුවයෙන් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

76 බමුණ, යම් හේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පඬුර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පඬුර හෝ දියෙහි වැඩුණේ දියෙන් නොතැඟුණේ, දිය තුල ම හිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ සියල්ල අග තෙක් ද මුල් තෙක් ද සිහිල් දියෙන් තෙමුණේ, මුළුල්ල ම තෙමුණේ පිරි හියේ, හැම තැන ම පැතිර වැද ගත්තේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වල හෝ පිසුම්වල හෝ පඬුරවල හෝ සිහිල් දිය පැතිර වැද තොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, බමුණ, මහණ තෙමේ එ සේ ම මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, මුළුල්ල ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ය

බමුණ, මේ වනාහි පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක.

77 තව ද බමුණ, මහණ තෙමේ සුව විදුමත් දුරුලීමෙන්, දුක් විදුමත් දුරු ලීමෙන්, පළමු කොට ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක දුරු වීමෙන්, නොදුක් ද නොසුව ද වූ, උපෙක්‍ෂා සමාති දෙකේ පිරිසිදු බව ඇති, සිවුවන දහන ලැබ වෙසෙයි. හේ මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිහින් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිහින් පැතිර වැද තොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

78 යම්සේ, බමුණ, මිනිසෙක් කිය සකිත මුළු කය ම සුදු වනින් වසා ගෙන හුන්නේ වී නම්, ඔහුගේ ඒ මුළු කයෙහි සුදු වනින් වැද තොගත් (නොවැසුණු) කිසිදු තැනෙක් නොවන්නේ ද, බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිහින් පැතිර වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

බමුණ, මේ වූ කලී පළමු කී යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, එහෙත් එ හැමට වඩා මහත් පල ද මහත් අනුභව ද ඇති යඥයෙක.

79 සො ඵවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනෙණ විගතුපකක්කිලෙසෙ මුද්දකුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන¹ ඤාණ-දස්සනාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො ඵවං පජානාති: ‘අයං ඛො මෙ භායො රුපි වාතුමමහාභුතීකො මාතංපෙතතිකසම්භවො, ඔදනකුමමාසුපචයො අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනතෙදනවිද්ධංසනධිමෙමා, ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්බාදි’නති.

80 සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්‍යා විප්පසනො අනාච්ලො සබ්බාකාරසම්පනො, තනුස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ණසුත්තං² වා, තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො හරන්ථ කරිත්වා පච්චවෙකෙඛය්‍යා, ‘අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්‍යා විප්පසනො අනාච්ලො සබ්බාකාරසම්පනො තනුදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ණසුත්තං වා’ති.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනෙණ විගතුපකක්කිලෙසෙ මුද්දකුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන ඤාණදස්සනාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො ඵවං පජානාති: ‘අයං ඛො මෙ භායො රුපි වාතුමමහාභුතීකො මාතංපෙතතිකසම්භවො, ඔදනකුමමාසුපචයො, අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-තෙදනවිද්ධංසනධිමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්බාදිනති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤෙහි අප්පට්ඨනරො ච අප්පසම්පන්නරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසකරො ච.

81 සො ඵවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනෙණ විගතුපකක්කිලෙසෙ මුද්දකුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන මනෝමයං කායං අභිනිමමින්නාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමමින්නා රුපිං මනෝමයං සබ්බඛපච්චබ්බිං අභිනිනිජ්ජියං.

1 ආනෙජ්ජප්පනෙත, කන්ථි

2 පණ්ණසුත්තං, පණ්ණි

79 (බමුණ,) ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිජිත වූ කල්හි, කිලිටි පහ වූ කල්හි, පහ වැ ගිය විනෙතා-පකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, විවසුන් වඩනුවට යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස (පිරියම්) සිත එයට යොමු කෙරෙයි, එයට නතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ 'මා කය වූ කලී රූපවත් ය, සිවු මහාභූතයන්ගෙන් නිපන්නේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනැතිකයෙන් උපන්නේ ය, බන් කොවු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය. අතිසබව ද දුගඳ හරනුවට සුවඳ විලෙවුන් ඉපිය යුතු බව ද, ලෙඞ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මෙකී දෑ සවිභාව කොට ඇත්තේ ය. මා සිත ද මේ කයෙහි ලැග්ගේ ය. මෙහි බැඳුණේ ය'යි මෙසේ දැන ගනී.

80 බමුණ, යම්හේ සොදුරු පිරිසිදු ආකාරයක පහළ වූ, අවැස් වූ, මොනොවට පිරියම් කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, දෙවුම් විදුම් ඇ කැම අසුරින් යුත් වෙරළමණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල්වන් හෝ රන්වන් හෝ රන්වන් හෝ සුදුවන් හෝ පඬුවන් හෝ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ නම් ඇඟ් ඇති පුරුෂයෙක් එය අතෙහි කොට, "මේ වූ කලී සොදුරු, පිරිසිදු ආරොක උපන්, අවැස්, මොනොවට පිරියම් කළ, සියුම්, වෙසෙසින් පහන්, පිච්ඡුරු, දෙවුම් විදුම් ඇ සියලු අසුරින් යුත් වෙරළ මණෙක මෙහි නිල්වන් හෝ රන්වන් හෝ රන්වන් හෝ සුදුවන් හෝ පඬුවන් හෝ මේ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වේ" ය යි සලකා බලන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, කෙලෙස් යට පත් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (විවසුන් බවුනට) යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බවට පැමිණි කල්හි, විවසුන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි එයට නතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ 'මේ මා කය වූ කලී රූපවත් ය, සිවු මහාභූතයන්ගෙන් නිපන්නේ ය, මා පියන්ගේ ඉක්මනැතිකයෙන් උපන්නේ ය, බන් කොවු අහරින් වැඩුණේ ය, අතිසබව ද, දුගඳ හරනට සුවඳ විලෙවුන් ඉපිය යුතු බව ද, ලෙඞ දුරු ලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එය කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මෙකී දෑ සවිභාව කොට ඇත්තේ ය මා සිත ද මේ කයෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැඳුණේ ය'යි දැන ගනී

බමුණ, මේ වූ කලී පලමු කී යඥයනට වඩා මඳ කටයුතු ඇති, වඩා මඳ තැනින් සිදු කට කැකී, (එහෙත්) වඩා මහත් පල හා අනුසස් හා ඇති යඥයෙක.

81. හේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, දුරු වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුහු ඉපැදුම්මට යුතු වැ සිටි කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, මන්ද්‍රිවා (මනොමය) සිරිරක් මවා පානු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නතු කෙරෙයි හේ (මෙසේ) මේ සිරිරින් රූමත්, කැම අහ පසහ ඇති, නොවිසල ඉදුරන් ඇති මන්ද්‍රිවා සිරිරක් මවා පියයි.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො මුඤ්ඤාමා ඊසිකං¹ පබ්බාභෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස “අයං මුඤ්ඤා, අයං ඊසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඊසිකා මුඤ්ඤා තෙව ඊසිකා පබ්බාලො”ති.

සෙය්‍යථා වා පන බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො අසි කොසියා පබ්බාභෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස “අයං අසි, අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොසි, කොසියාතෙව අසි පබ්බාලො”ති.

සෙය්‍යථා වා පන බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො අභිං කරණ්ඩා උඬ්ඨරෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස “අයං අභි, අයං කරණ්ඩා, අඤ්ඤා අභි, අඤ්ඤා කරණ්ඩා, කරණ්ඩා තෙව අභි උඬ්ඨතො”ති.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භිකූ ඵලං සමාහිතෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනඛතණ වගතුපකකිලෙසෙ මුද්දුතෙ, කම්මනියෙ සීතෙ ආතෙඤ්ඤාපාතෙත මනොමයං කායං අභිනිමිත්තනාය චිත්තං අභිනිගරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉමමිතා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රුපිං මනොමයං සබ්බභිගපට්ඨබ්බිං අභිනිජ්ජියං.

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාති අපපට්ඨතරො ච අපපමාරමිත්තරො ච මහපඵලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

82. සො ඵලං සමාහිතෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිසොදුතෙ අනඛතණ වගතුපකකිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආතෙඤ්ඤාපාතෙත ඉද්ධිවිධං චිත්තං අභිනිගරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං පට්ඨනුතොති එකො’පි හුළං බහුතා උතාති, බහුතා’පි හුළං එකො භොති, ආචීනාවා තීරොභාවං තීරොකුඞ්ඞං තීරොපාකාරං තීරොපබ්බතං අසජ්ජමානො ගට්ඨති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ. පට්ඨියා’පි උමමුජ්ජතිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදුකෙ උදුකො’පි අභිජ්ජමානෙ ගට්ඨති සෙය්‍යථාපි පට්ඨියං ආකාසො’පි පලලබ්බෙත කම්මති සෙය්‍යථාපි පකඨි සකුණො ඉලො’පි වජ්ජිමුජ්ජයෙ ඵලං මභිද්ධිකෙ ඵලං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති යාව බුඝමලොකා’පි කායෙත වසං වනෙතති.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, දුකෙකා කුම්බකාරො වා කුම්බකාරනෙතවාසි වා සුපරිකම්මකතාය මහනිකාය යං යදෙව භාජනවිකතීං ආකමබ්බෙය්‍ය තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිපථාදෙය්‍ය,

සෙය්‍යථා වා පන බ්‍රාහ්මණ, දුකෙකා දනනකාරො වා දනනකාරනෙතවාසි වා සුපරිකම්මකතමිං දනනකමිං යං යදෙව දනනවිකතීං ආකමබ්බෙය්‍ය තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිපථාදෙය්‍ය;

බමුණ, යම්සේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රිතණ් ගසෙකින් මුද්‍රකිලීල ඇද මැත් කරන්නේ නම්, ඔහුට “මේ මුද්‍රිතණ් ගස ය, මේ එහි මුද්‍රකිලීල ය, තණ් ගස එකෙක, එහි මුද්‍රකිලීල අනෙකෙක, මුද්‍ර තණ් ගසින් එහි කිලීල මැත් කරනලද”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, යම්සේ හෝ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ නම්, ඔහුට “මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුයෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරනලද”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, යම්සේ වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවෙන් (සිතින්) ඇද නහා ගන්නේ ද, ඔහුට “මේ තයා ය, මේ සැව ය, නයා එකෙක, සැවය අනෙකෙක, සැවයෙන් ම තයා ඉදිරිණ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ උඩ කී පරිදි සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුහු වඩනුවට යුහු වැ සිටි කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි මන්මුවා සිරුරක් මවා පානුවට සිත යොමු කෙරෙයි, නමා හරිසි (එසේ වූ) සේ මේ සිරිරින් රූපවත් වූ, සියලු අභවසතින් යුත්, නොවිකළ ඉදුරන් ඇති, මන්මුවා අත් සිරුරක් මවා පියයි

බමුණ, මේ වනාහි උඩ දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනින් සිදු කට කැකි, (එසෙන්) එයට වඩා මහත් පල ද වඩා මහත් අනුසස් ද ඇති යඥයෙක

82. සේ උඩ කී පරිදි සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිවුන් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ හිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (ඉදුහු වඩනුවට) යුහු වැ සිටි කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, ඉදුරිද නුවණ පිණිස පිරිසම සිත මෙහෙයයි, නතු කෙරෙයි. (එසේ) සේ නොයෙක් වැදුරුම් ඉදු කොටස් පුත පුතා පසක් කෙරෙයි. පියෙවියෙන් එකෙක් වැ සිට ද ඉදුබෙලෙන් බොහෝ වැදුරුම් වෙසි බොහෝ වැදුරුම් වීන් යලි එකෙක් ම වෙසි තමාගේ පෙහෙළි බව කෙරෙයි, යලි නොපෙහෙළි බව කෙරෙයි බිතුයෙන් පිටතට පවුරින් පිටතට පව්වෙන් පිටතට අභසෙහි මෙන් කිසිවෙකක් නොගැටෙනුයේ විනිවිද ගෙන යෙයි දියෙහි මෙන් පොළොවිහි ද හිලීම ද මතු වීම ද කෙරෙයි නොබිඳෙන දියෙහි පොළොවිහි සේ යෙයි පියාපත් ඇති සකුනසකු සේ අභස්හි ද පලහින් යෙයි මේසා මහත් ඉදු ඇති, මහත් තෙද ඇති මේ සද හිරු දෙදෙනා ද අල්ලයි අත යවා ඔබ මොබ පිරිමදී බබලොව දක්වා ද (මුළු ලොව) කසින් වසි කෙරෙයි

බමුණ, යම් සේ කුඹලෙක් හෝ කුඹලක්කු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ මැටියෙන් යම් යම් බදුන් වෙසෙසක් තෙමේ කැමැත්තේ නම් එය එය ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද;

බමුණ, යම් සේ හෝ සමත් දත්වඩුවෙක් හෝ ඔහු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ දකෙක්හි යම් යම් විසිතුරු රූපාදියක් (දන්තවිකෘතියක්) කැමැත්තේ නම් එය එය ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද,

සෙය්‍යථා චා පන බ්‍රාහ්මණ, දුකෙකිං සුවණ්ණකාරො චා සුවණ්ණකාරනෙතවාසී චා සුපරිකමකතභ්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදෙව සුවණ්ණවිකතිං ආකබ්ඛය්‍ය, තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය,

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනඛතණෙ විගනුපකතිලෙසෙ මුදුකුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුතොති එකො'පි නුත්තං ඛන්ධා හොති ඛන්ධා'පි නුත්තං එකො හොති ආචිභාවං තිරොහාවං තිරොකුඛිං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසඤ්ජානො ගච්ඡති සෙය්‍යථා'පි ආකාසෙ. පඨවියා'පි උමමුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථා'පි උදකෙ උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථා'පි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලභික්ඛන කමති සෙය්‍යථා'පි පකඛි සකුණො ඉමො'පි වජ්ජිමසුරියෙ එවංමිද්ධිකෙ එවංමිකානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති යාව බ්‍රහ්මලොකා'පි කායෙන වසං වතෙතති.

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාදුති අප්‍යට්ඨතරො ච අප්‍යසමාරම්භතරො ච මහප්ථලතරො ච මහානිසංසතරො ච.

83. සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනඛතණෙ විගනුපකතිලෙසෙ මුදුකුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතවායුයා චිත්තං අභිනිතරති, අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බාය සොතවායුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසික්ඛාය උහො සද්දෙ පුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

84. සෙය්‍යථා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො අද්ධානමග්ගපට්ටනො, සො සුණෙය්‍ය හෙරිසද්දමපි මුදිබ්බසද්දමපි සඛිටණවදෙණ්ණිමසද්දමපි. තස්ස එවමස්ස 'හෙරිසද්දො ඉති'පි මුදිබ්බසද්දො ඉති'පි සඛිටණවදෙණ්ණිමසද්දො ඉති'පි එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනඛතණෙ විගනුපකතිලෙසෙ මුදුකුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතවායුයා චිත්තං අභිනිතරති, අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතවායුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසික්ඛාය උහො සද්දෙ පුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව.

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤා පුරිමෙති යඤ්ඤාදුති අප්‍යට්ඨතරො ච අප්‍යසමාරම්භතරො ච මහප්ථලතරො ච මහානිසංසතරො ච

බමුණ, යම්සේ යෝ සමන් රන්කරුවෙන් හෝ ඔහු අතැවැත්සෙක් හෝ මොනොවට සකස් කළ රතෙහි යම් යම් අඛරණ- ඇදියක් (සැරි-විකෘතියක්) කැමැත්තේ නම් එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද;

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මෙසේ (උඩ කී පරිදි) සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, පසසර වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, ඉදුහ වඩනුවට යුහු වූ කල්හි, ස්විතකල්හි, නිසලබව පත් කල්හි ඉදුවිද නුවණ පිණිස සිත මෙහෙයයි, මොනොවට නතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ නොයෙක් වැදූරුම් ඉදු කොටස් ප්‍රතප්‍රතා විදි (ලබයි, පසක් කෙරෙයි). පියෙවියෙන් එකක් වැ ම සිටිබොහෝ දෙනෙක් වෙයි. බොහෝ දෙනෙක් වැ යළි එකක් ම වෙයි තෙමේ පෙනී සිටී, නොපෙනී ද සිටී. බිතුයෙන් පිටතට පවුරින් පිටතට පව්වෙන් පිටතට විනිවිද කිසිවෙක නොලැගී අභ්‍යන්තර සෙසින් යෙයි පොළොවකි ද දිගෙහි මෙන් ගිලීමත් මතු පිමත් කෙරෙයි පොළොව මතු පිටැ සේ නොබිඳෙන දිගෙහි යෙයි. ඉතිලෙන පක්ෂියකු සේ පලහින් අහසැ යෙයි මේ සා මහත් ඉදුහ ඇති මේසා මහත් තෙද ඇති සද තිරුන් පවා අල්ලයි, පිරිමදිසි බඹලොව දක්වා ද කසින් තමා වසයෙහි පවත්වයි.

බමුණ, මේ වහාහි මෙසින් පළමු කී සියලු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති ද වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි ද වූ, එහෙත් ඒ හැමට වඩා මහ පල ද වඩා මහ අනුසස් ද ඇති යඥයෙක.

83. හේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, (දිවකන් නුවණ වඩනුවට) යුහු වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ පිරිසිදු වූ මිනිසුන් හේ ඇසුම් ඉම ඉක්මැ සිටි දිවකනින් දෙවියන් අයත් වූ ද මිනිසුන් අයත් වූ ද දුරු වූ ද ලහැ වූ ද යන දෙවැදූරුම් හැම හඬ ම අසයි.

84. බමුණ, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ නම්, හේ බෙර හඬත් මිනිසු බෙර හඬත් සක් පණා ගැටබෙර හඬත් අසන්නේ නම්, එය අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬැ' සිත් 'මේ මිනිසු බෙර හඬැ' යි ත් මේ සක් පණා ගැටබෙර හඬැසිත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මේ ලෙස සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කමිකම වැ සිටි කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දකුණු ඉම ඉක්මැ වූ දිවකන් නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂ වූත් දුරු වූත් ලහැ වූත් ද යි මෙසේ දෙවැදූරුම් වූ සියලු හඬ අසයි

බමුණ, මෙය පළමු දක්වුණු යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනෙකින් සිදු කට හැකි, ඒ හැමට වඩා මහත් පල ද ඇති මහත් අනුසස් ද ඇති යාගයෙකි.

85. සො එවං සමාහිතො විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපානෙන වෙතො-පරිසඤ්ඤායා චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙතසා වෙතො පරිච්ච පජානාති සරුභං වා චිත්තං සරුභං චිත්තනති පජානාති, චිත්තරුභං වා චිත්තං චිත්තරුභං චිත්තනති පජානාති, සද්දෙසං වා චිත්තං සද්දෙසං චිත්තනති පජානාති, චිත්තද්දෙසං වා චිත්තං චිත්තද්දෙසං චිත්තනති පජානාති, සමොභං වා චිත්තං සමොභං චිත්තනති පජානාති, චිත්තමොභං වා චිත්තං චිත්තමොභං චිත්තනති පජානාති, සඛිඛිත්තං වා චිත්තං සඛිඛිත්තං චිත්තනති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තනති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තනති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තනති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තනති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තනති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තනති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තනති පජානාති, විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තනති පජානාති, අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තනති පජානාති

86. සෙය්‍යථා'පි බ්‍රාහ්මණ, ඉතථී වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩනජාතිකො ආදාසෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අපච්ච වා උදකපතෙන සකං මුඛනිමිත්තං පච්චවෙකඛිමිතො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනති ජානෙය්‍ය අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනති ජානෙය්‍ය.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, භීක්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපානෙන වෙතොපරිසඤ්ඤායා චිත්තං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති.

සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙතසා වෙතො පරිච්ච පජානාති. සරුභං වා චිත්තං සරුභං චිත්තනති පජානාති. චිත්තරුභං වා චිත්තං චිත්තරුභං චිත්තනති පජානාති සද්දෙසං වා චිත්තං සද්දෙසං චිත්තනති පජානාති චිත්තද්දෙසං වා චිත්තං චිත්තද්දෙසං චිත්තනති පජානාති සමොභං වා චිත්තං සමොභං චිත්තනති පජානාති චිත්තමොභං වා චිත්තං චිත්තමොභං චිත්තනති පජානාති, සඛිඛිත්තං වා චිත්තං-පෙ-වික්ඛිත්තං වා චිත්තං-පෙ-මහග්ගතං වා චිත්තං-පෙ-අමහග්ගතං වා චිත්තං-පෙ-සඋත්තරං වා චිත්තං-පෙ-අනුත්තරං වා චිත්තං-පෙ-සමාහිතං වා චිත්තං-පෙ-අසමාහිතං වා චිත්තං-පෙ-විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තනති පජානාති අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තනති පජානාති

අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤො පුරිමෙති යඤ්ඤෙති අපපට්ඨනරො ව අප්පසමාරම්භනරො ව මහපථලනරො ව මකානිසංසනරො ව

85 හේ මෙහේ සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලෙස පහ වූ කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසල බව පත් කල්හි, පර සිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. තැවුරු කෙරෙයි. (එසේ වූ) හේ අත් සතුන්ගේ අත් ප්‍රභූලත්වේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැකියි. සරාග සිත සරාග සිතැ යි දැනී. රාගරහිත සිත රාගරහිත සිතැ යි ද දැනියි. සද්දේශ සිත සද්දේශ සිතැ යි ද දැනී. දේශ රහිත සිත දේශ රහිත සිතැ යි ද දැනියි. සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි දැනී මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ යි ද දැනියි. භාකුඵණ්ණ සිත භාකුඵණ්ණ සිතැ යි ද දැනියි. විසුරුණ්ණ සිත විසුරුණ්ණ සිතැ යි ද දැනියි. මහද්දගත සිත මහද්දගත සිතැ යි ද දැනියි අමහද්දගත සිත අමහද්දගත සිතැ යි ද දැනියි. සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි ද දැනියි. නිරුත්තර සිත නිරුත්තර සිතැ යි ද දැනියි. එකඟ සිත එකඟ සිතැ යි ද දැනී. නොඑකඟ සිත නොඑකඟ සිතැ යි ද දැනියි. මිදුණු සිත මිදුණු සිතැ යි ද දැනී නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතැ යි ද දැනියි

86. බමුණ, ලදරු වේවසි තරුණ වේවසි සැරසෙන සුලු සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ පිරිසිදු පිරිසුරු කැඩපතෙක හෝ පහන් දියැති බදුනෙක හෝ සිය මුව සටහන පිරික්සා බලන්නේ තලකැලැල් ඇ දෙස් ඇති තැන් දෙස් ඇති තැනැ යි දන්නේ ද, ඒ දෙස් නැති තැන් දෙස් නැති තැනැ යි දන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ (උඩ කී පරිදි) සිත එකඟ වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, නිකෙලෙස් වූ කල්හි, උපකෙලෙස පහ වූ සිය කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, කම්කම කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසලබව පත් කල්හි, පරසිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නතු කෙරෙයි

හේ අත් සතුන්ගේ අත් ප්‍රභූලත්වේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනී. සරාග සිත සරාග සිතැ යි ද දැනී විතරාග සිත විතරාග සිතැ යි ද දැනී. සද්දේශ සිත සද්දේශ සිතැ යි ද.. විතදේශ සිත විතදේශ සිතැ යි ද සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි ද විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ යි ද. සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතැ යි ද..වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතැ යි ද. මහද්දගත සිත මහද්දගත සිත යි ද. අමහද්දගත සිත අමහද්දගත සිතැ යි ද. සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි ද. නිරුත්තර සිත නිරුත්තර සිතැ යි ද.. සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ද. ,අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි ද. ,විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ යි ද. ,අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි ද දැනී

බමුණ, මේ වනාහි පලමු කී යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද තැනෙකින් සිදු කට හැකි ඒ හැමට වඩා ඕනක් පල ද ඇති, වඩා මහත් අනුභව ද ඇති යාගයෙක.

87 සො එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛතණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දුකෙන කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන පුබ්බෙ- නිවාසානුස්සනිඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො අනෙක- විහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපීදං එකමපි ජාතියො ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චත්තාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසහසහස්සමපි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි විවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි සංවට්ට- විවට්ටකපෙය. “අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතෙනා එවංචණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියතෙනා සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතෙනා එවංචණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියතෙනා සො තතො වුතො ඉධුපපතෙනා”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

88. සෙය්‍යපා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජය්‍ය, තමහාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජය්‍ය. සො තමහා ගාමා සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගවේජය්‍ය, තස්ස එවමස්ස. “අහං ඛො සකම්භා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං, තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභොසිං තමහාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං එවං නිසිදිං එවං තුණ්හි අභොසිං. සො'මති තමහා ගාමා සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගතො”ති.

එවමෙව ඛො බ්‍රාහ්මණ, හිතවු එවං සමාහිතෙ විනේන පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඛතණේ විගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දුකෙන කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජානෙන පුබ්බෙතිවාසානුස්සනිඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යදං එකමපි ජාතියො ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චත්තාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසහසහස්සමපි අනෙකෙපි සංවට්ටකපෙය අනෙකෙපි විවට්ටකපෙය අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපෙය අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතෙනා එවංචණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියතෙනා. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතෙනා එවංචණේණ එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියතෙනා. සො තතො වුතො ඉධුපපතෙනා”ති ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

87 හේ මෙසේ සිත එකක වූ කල පිරිසිදු වැ දීපන වැ නිකෙලෙස් වැ, උපකෙලය පත වැ මාදු වැ කම්කෑම වැ නිසලබව පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කලා පෙරු වුසු කදපිළිවෙල දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට තතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ “අසෝ තැනැ මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ ගොත් ඇතියෙමි වීම, මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙමි වීම, මෙබදු අහරැතියෙමි වීම, මෙබදු පුට දුක් විදිනුයෙමි වීම, මෙබදු ආයු කෙළවර ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිමි එහි දු මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ ගොත් ඇතියෙමි වීම. මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු අහරැතියෙමි වීම, මෙ බදු පුට දුක් විදිනු-යෙමි වීම. මෙබදු ආයු සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පසක් ද ජාති දසයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද බොහෝ විවතී කල්ප ද බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද මෙසේ නොයෙක් වැදුරුම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ පැහැසටකන් ඇ විසින් අයුරු සහිත, නම් ගොත් විසින් උදෙසුම් සහිත බොහෝ වැදුරුම් පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

88 බමුණ, යම්සේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගමකට යන්නේ ද, එ ගමනුත් අන් ගමකට යන්නේ ද, යළි ඒ ගමින් සිය ගමට පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙමි, එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම. එ ගමනුත් අසෝ ගමට ගියෙමි, එහි දු මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම, ඒ මම එ ගමින් සිය ගමට ම පෙරළා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මෙබදු සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ නෙමේ මෙසේ සිත සමානිත වැ පිරිසිදු වැ දීපන වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පත වැ මොළොක් වැ කම්කෑම වැ නිසල බව පත් වැ තහවුරු වැ සිටි කල්හි පෙරු වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි මොනොවට තතු කෙරෙයි හේ “අසෝ තැනැ මෙ බදු නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු ගොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු පැහැසටකන් ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු අහර ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු පුට දුක් විදනෙමි වීම, මෙ බදු ආයු සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිමි, එහි ද මෙබදු නම් ඇතියෙමි වීම, මෙබදු ගොත් ඇතියෙමි වීම, මෙබදු පැහැසටකන් ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු අහර ඇතියෙමි වීම, මෙ බදු පුටදුක් විදනෙමි වීම මෙතෙක් ආයු සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ එක් දයක් ද දෙ දයක් ද තෙ දයක් ද සිවු දයක් ද පස් දයක් ද දස දයක් ද විසි දයක් ද නිස් දයක් ද සෑලිස් දයක් ද පනස් දයක් ද සිය දයක් ද දහස් දයක් ද පුවහස් දයක් ද බොහෝ පිරිහෙන කප් ද බොහෝ වැඩෙන කප් ද බොහෝ පිරිහෙන වැඩෙන කප් ද සි මෙසේ නොයෙක් වැදුරුම් පෙරු වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙ පරිද්දෙන් අයුරු සහිත උදෙසුම් සහිත පෙරු වුසු නොයෙක් වැදුරුම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

87 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගරො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ අංතෙඤ්ජප්පතොන පුබ්බෙ- නිවාසානුස්සානිඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙක- විභිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපීදං එකමපි ජාතීං ඥොපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතසාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතස්සමපි ජාතිසතසතස්සමපි අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපො අනෙකෙ'පි විවට්ටකපො අනෙකෙ'පි සංවට්ට- විවට්ටකපො: “අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දකඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො චුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දකඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො චුතො ඉග්ගපපනොනා”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිභිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

88. සෙය්‍යපා'පි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසො සකම්මා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජ්‍යා, තමහාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගවේජ්‍යා සො තමා ගාමා සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගවේජ්‍යා, තස්ස එවමස්සං. “අහං බො සකම්මා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං, තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං අහාසිං එවං තුණ්හි අහොසිං තමහාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡිං, තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං තුණ්හි අහොසිං. සො'ලති තමා ගාමා සකඤ්ඤෙව ගාමං පච්චාගතො”ති.

එවමෙව බො බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගරො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ අංතෙඤ්ජප්පතොන පුබ්බෙතිවාසානුස්සානිඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිභිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යදං. එකමපි ජාතීං ඥොපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතසාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතස්සමපි ජාතිසතසතස්සමපි අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකපො අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දකඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො චුතො අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොතොනා එවංවණේණ එවමාහාරො එවංසුබ්දකඛපට්ඨංවෙදී එවමාසුපරියනොනා සො තතො චුතො ඉග්ගපපනොනා”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකවිභිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

87 හේ මෙසේ සිත එකඟ වූ කල පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකෙලෙස් වැ, උපකෙලය පත වැ මාදු වැ කම්කම වැ නිසලබ්ථි පත් වැ තහවුරු වැ සිරි කලා පෙරැවුසු කදපිළිවෙල දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට තතු කෙරෙයි (එසේ වූ) හේ “අසෝ තැනැ මේ නම් ඇතියෙම් වීම, මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අභරැතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනුයෙම් වීම, මේ බඳු ආයු කෙලවර ඇතියෙම් වීම, ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිමි. එහි දු මේ නම් ඇතියෙම් වීම, මේ ගොත් ඇතියෙම් වීම. මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අභරැතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනුයෙම් වීම. මේ බඳු ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහසක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනහක් ද ජාති සියක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවථී කල්ප ද බොහෝ විවථී කල්ප ද බොහෝ සංවථී විවථී කල්ප ද මෙසේ නොයෙක් වැදූරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ පැහැසටහන් ඇ විසින් අයුරු සහිත, නම් ගොත් විසින් උදෙසුම් සහිත බොහෝ වැදූරැම් පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

88. බමුණ, යම්හේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අත් ගමකට යන්නේ ද, එ ගමිනුත් අත් ගමකට යන්නේ ද, යලි ඒ ගමින් සිය ගමට පෙරළා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙමි, එහි මෙසේ සිරියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඩ වීම, එ ගමිනුත් අසෝ ගමට ගියෙමි, එහි දු මෙසේ සිරියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඩ වීම, ඒ මම එ ගමින් සිය ගමට ම පෙරළා ආයෙමි වෙමි” යි ඔහුට මෙබඳු සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාභිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පත වැ මොළොක් වැ කම්කම වැ නිසල බ්ථි පත් වැ තහවුරු වැ සිරි කල්හි පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි මොනොවට තතු කෙරෙයි හේ “අසෝ තැනැ මේ බඳු නම් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අභරැ ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනෙමි වීම, මේ බඳු ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ අසෝ තැනැ උපනිමි, එහි ද මේ බඳු නම් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු අභරැ ඇතියෙම් වීම, මේ බඳු සුව දුක් විඳිනෙමි වීම, මේ බඳු ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපනිමි” යි මෙසේ එක් දයක් ද දෙ දයක් ද තෙ දයක් ද සිවු දයක් ද පස් දයක් ද දස දයක් ද විසි දයක් ද තිස් දයක් ද සෘෂ්ටි දයක් ද පනස් දයක් ද සිය දයක් ද දහස් දයක් ද සුවහස් දයක් ද බොහෝ පිරිහෙන කප් ද බොහෝ වැඩෙන කප් ද බොහෝ පිරිහෙන වැඩෙන කප් ද යි මෙසේ නොයෙක් වැදූරැම් පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මේ පරිද්දෙන් අයුරු සහිත උදෙසුම් සහිත පෙරැ වුසු නොයෙක් වැදූරැම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි.

අයං ඛො චූභමණ්, යඤ්ඤා පුරිමෙහි යඤ්ඤාදි අප්පට්ඨතරො ච අප්පසමාරම්භතරො ච මහපථලතරො ච මහානිසංසතරො ච

89. සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඩගණේ විග්ගුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත සත්තානං චුගුපපාතඤ්ඤාණං චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අභික්කන්තමානුසකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා. තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පත භොනෙතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා සුගතං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අභික්කන්තමානුසකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති.

90 සෙය්‍යපාපි චූභමණ්, මජ්ඣෙකිංසංඝට්ඨකො¹ පාසාදෙ. නත්ථ චක්ඛුමා පුරිමො ධීතො පස්සෙය්‍ය මනුස්සො ගෙහං පටිසන්නො²පි නික්ඛමිතෙනො³පි රජියා විනිසඤ්චරනො⁴පි මජ්ඣෙකිංසංඝට්ඨකො¹ නිසින්නො²පි තස්ස ඵචමස්ස, එතෙ මනුස්සා ගෙහං පටිසන්නා, එතෙ නික්ඛමන්නා, එතෙ රජියා විනිසඤ්චරන්නා, එතෙ මජ්ඣෙකිංසංඝට්ඨකො¹ නිසින්නාති;

එවමෙව ඛො චූභමණ්, භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනඩගණේ විග්ගුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත සත්තානං චුගුපපාතඤ්ඤාණං චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධොත අභික්කන්තමානුසකොත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ හිතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකා ඔච්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. -

බමුණ, මේ පලමු දක්වුණු යඥානට වඩා මද කටයුතු ඇති වඩා මද තැනින් සිදු කට හැකි, වඩා මහත් පල ද වඩා මහත් අනුග්‍රහ ද ඇති යඥයෙක

89 ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාසිත වූ පිරිසිදු වූ දීප්ත වූ කෙලෙස් නැති වූ උපකෙලය පන වූ මාදු වූ කමිණ්ණම වූ නිසල බව් පත් වූ තහවුරු වූ සිටි කල්හි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුත් උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දකුණි ඉම ඉක්මැ දක්කැ හැකි දිවැසින්, ‘අහෝ මේ භවත් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්ථොපවාද කළෝ ය මිසදිව් ගතුවක, මිසදිව් විසින් ගත් මිථ්‍යාව්‍යුත් ඇතියක ඔහු කා බුත් මරණින් මතු සුවත් තොර, නපුරු කමින් උපත් ගති වූ (කමිසට තමන් යටත් බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වූ වෑටෙන තැන් වූ නිරයට වන්නෝ ය ජව් භවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුවරිතයෙන් වාක්-සුවරිතයෙන් මනසසුවරිතයෙන් සමන්විතයක. ආර්ථිකයට උපවාද නොකොළෝ ය සම්මද්වු ගතුවක සම්මදිව් විසින් ගත් සිල් ඇ ඇතියක ඔහු කාබුත් මරණින් මතු හොබනා ගති ඇති සග ලොව් වන්නෝ යැ”යි මරණාසන්න වූ ද එ කෙණෙහි පිළිසද ගතුවත් වූ ද හීන වූ ද උසත් වූ ද මනා පැහැසටගත් ඇති වූ ද නොමනා පැහැසටගත් ඇති වූ ද සුගතියට පැමිණි ද දුගතියට පැමිණි ද කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සතුන් දකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මිනිස් විශා ඉක්මැ සිටි දිවැසින් පහත් උසත් සුවත් දුවත් සුභි දුභි සතුන් දකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ බව කරා එලැඹූ සිටි සතුන් දකි

90 බමුණ, යම්කෙසේ සිටුමං හන්දියෙකැ මහල් ඇති ගෙයෙක් වන්නේ ද එහි උඩු මහලෙහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ, ගෙ වදිනාවුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධයෙහි ඇත මැත යන එනවුනුත් සිටුමංහන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට “මේ මිනිස්සු ගෙ වදිත්, මොහු ගෙන් නික්මෙත්. මොහු වෙගෙහි ඇත මැත යෙත් මොහු සිටුමං-හන්දිය මැද හුන්නාහැ”යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

බමුණ, එසේ ම මහණ තෙමේ සිත මෙ පරිද්දෙන් එකක වූ පිරිසිදු වූ දිමුත් වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලය නැති වූ මොළොක් වූ කමිණ්ණම වූ නිසල බව් පත් වූ තහවුරු වූ සිටි කල්හි, සතුන් හේ මැරුම් දිනුම් දක්නා නුවණ ලබනුවට සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ මිනිස් විශා ඉක්මැවූ පිරිසිදු දිවැසින් ‘අහෝ මේ භවත් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් විසිදුසිරියෙන් මන්දුසිරියෙන් සුතුක අරිපුභුලතට දෙස් තැඟුන මිසදිව් ගතුවක මිසදිව් විසින් ගත් සදෙස් වත් ඇතියක ඒ මොහු කාබුත් මරණින් මතු සුවත් පහ වූ නපුරු කමින් උපත් තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වෑටෙන තැන් වූ නිරා වන්නක. -

තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති
හවාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති අට්ඨාසවා' පි චිත්තං විමුවන්ති විමුත්තසම්.
විමුත්තමිති සද්දං ගොති භිණ්ණ ජාති, වුසිතං බුහව්වරං, කතං කරණිකං,
නාපරං ඉත්තතායාති පජානාති

අයමපි ඛො බ්‍රාහ්මණ, යඤ්ඤ පුරිමෙහි යඤ්ඤාති අප්පට්ඨතරං ව
අප්පසමාරම්භතරො ව මහානිසංසතරො ව ඉමාං ව බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤ-
සම්පදාය අඤ්ඤ යඤ්ඤසම්පදා උත්තරිතරං වා පණිතතරං වා තත්ථි”ති

93 එවං වුත්තෙ කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො භගවතනං එතදවොච
අභිකක්කන්තං හො ගොතම, අභිකක්කන්තං හො ගොතම ඤෙය්‍යථාපි හො
ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලකස්ස
වා මග්ගං ආවිකෙඛය්‍ය අකිකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය වත්ත-
මනො රුපාති දක්ඛිනාති එවමෙව හොතා ගොතමෙන අතෙකපරියායෙන
බමෙවා පකාසිතො එසාහං භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි බමමඤ්ච
භික්ඛුසබ්බං ව උපාසකං මං භවා ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ
පාණ්ඩපෙන සරණං ගතං එසාහං ගො ගොතම සත්ත ව උසභසනාති
සත්ත ව වච්ඡතරසනාති, සත්ත ව වච්ඡතරිසනාති, සත්ත ව අජ්ජතාති
සත්ත ව උරබ්භසනාති මුඤ්චාමි, ජිවිතං දෙමි හරිතාති වෙව තිණාති
බාදනතු සීනාති ව පානියාති පිචනතු සීතොච තෙසං වාතො උපවායතුති.

94 අථ ඛො භගවා කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ආනුජ්ඣතිකථං කප්ථෙහි
සෙය්‍යපීදං? දනකථං සීලකථං ඤානකථං කාමානං ආදීතවා ඕකාරං
සංකිලෙසං නෙක්ඛමෙම ව ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාති
කුට්ඨනං බ්‍රාහ්මණං කුලුචිත්තං මුදුචිත්තං චිතිවරණචිත්තං උදග්ග-
චිත්තං පසන්නචිත්තං අථ යා බුද්ධානං සංමුක්කංසිකා බමමදෙසනා, තා
පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධිං මග්ගං

සෙය්‍යථාපි නාම සුභං වන්ථං අපගතකාලකං සමමදෙව රජනං පටිග්ග-
ණෙගය්‍ය, එවමෙව කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මිං ගෙව ආසනෙ විරජං
චිත්තමලං බමමකඤ්ච උදපාදී යං කිඤ්චි සමුදයබමමං සබ්බන්තං
නිරොධබමමනාති

95. අථ ඛො කුට්ඨනො බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨබමෙමා පත්තබ්බමෙමා
විදිතබමෙමා පරිදොගාලකබමෙමා තිණණ්ට්ඨිකිවෙජ්ඣ විගතකථංකප්ථා
වෙසාරජ්ජප්පත්තො අපරප්පච්චගො සද්ද්ධිසංසතෙ භගවතනං එතදවොච:
අභිවාසෙතු මෙ භවා ගොතමො සවාතනාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසබ්බෙතාති
අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිනාවෙන.

මෙසේ දන්තා මෙසේ දක්නා ඔහු සිත කාමාසුවයෙන් ද මිදෙයි හවාසුවයෙන් ද මිදෙයි අවිද්‍යාවයෙන් ද මිදෙයි මිදුණු කල්හි 'මිදුණේ ය'යි දැනීම වේ. "හච්ඡන්දානන්තරා නිව්‍යානං චායං නිව්‍යානං. සිවුමගින් කල යුතු සොළොස් කිසි කොටැ නිව්‍යානං මේ බව පිණිස කල යුතු තව කිසිත් නැතැ" යි හේ දනී.

"බමුණ, මේ පලමු දැන්වුණු (සියලු) යඥයනට වඩා මද කටයුතු ඇති, වඩා මද නැතිත් සිදු කටහැකි, (එසේත්) වඩා මහත් පල ද ඇති, වඩා මහත් අනුසස් ද ඇති යඥය ය. බමුණ, මේ යාග සම්පතට වඩා මනොඥවු උතුම් වූ අත් යාගසම්පතෙක් නැත"

93. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි කුළුදන් බමුණු තෙමේ, "වහන්ස, දෙසුම් මනා ම ය. වහන්ස, දෙසුම් මනා ම ය වහන්ස, යම්සේ යැව්තුරු කොට තැබුණු බඳුනක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු යමක් වැසුම් හැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මං මුළාවකට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, 'ඇස් ඇතියන් රූප දකිනැ'යි අදරෙහි තෙල් පතක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එසේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිසින් මට නොයෙක් අයුරින් දහම පැවසිණ, වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද දහම ද ඔබ් සහන ද සරණ යෙමි. වහන්ස, අද පටන් දිව්‍යිමි කොට සරණ ගිය උපාසකයකු කොට හවද් ගෞතමයන් වහන්සේ මා දැන වදාරණ සේක් වා හවද් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මම සත්සියක් ගොනුන් ද සත්සියක් නාමු වස්සන් ද සත්සියක් නාමු වාස්සියන් ද සත් සියක් එළවන් ද සත්සියක් තරුණ බැටෙළවන් ද මුදු ලම් ඔවුනට දිව් දෙමි නිල්තණ බුද්ධව සි ද, සිහිල් පැන් බොත්ව සි ද, ඔවුනට සිහිල් පවන ද හමත්ව'යි කියායි.

94. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුළුදන් බමුණුහට දනකපා, ශිලකපා, සව්‍යකපා, කාමාදීනව, කාමයන්සේ ලාමකාව, කාමයන්සේ කෙලෙසීම, තෙකබ්බමයෙහි අනුසස් පැවසූ සේක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විෂටක කුළුදන් බමුණුහු (ඒ දහම් ඇසීමෙන්) නිරෝග සිතැති වුවහ, මොළොක් සිතැති වුවහ, නිවරණයන්ගෙන් පහවු සිතැත්තහ, ඔදවැසිහිය පතන් සිතැත්තහ දන් සේක් ද, එකල්හි දුබ්බ සමුදය නිරෝධ මාගී යනු බුදුවරුන්ගේ යම් සාමුදායකිකී ධර්මදෙශනාවක් වේ නම් එය පැවසූ සේක.

යම් සේ පිරිසිදු වූ පහ වූ කළු බව් ඇති වනෙක් මොනොවට ම රදන් පිළිගන්නේ ද, එසේ ම කුළුදන් බමුණුහට එ අස්තෙහි ම, යමෙක් උපදනා සුලු නම් ඒ සියල්ල නැසෙන සුලු වේ යැ යි කෙලෙස් රජස් රහිත, කෙලෙස් මල රහිත දහම් ඇස පහළ විය

95. ඉක්බිති (මෙසේ) දුටු අරිසස් දහම් ඇති, පැමිණි අරිසස් දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ අරිසස් දහම් ඇති, බැහැ ගත් අරිසස් දහම් ඇති, තිණු විසිකිස් ඇති, පහ වූ සැක ඇති, බුදුසස්නා පියාරද බවට පැමිණි, පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ කුළුදන් බමුණු තෙමේ 'පින්වත් ගෞතම තෙමේ හෙට දිනට මගේ බත බික් සහන හා ඉවසා වා'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවැසූ සේක

97. අථ ඛො කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අබ්වාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතී පදකම්ණං කන්තා පක්කාමි අථ ඛො කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතතියා අව්වයෙන සතෙ යඤ්ඤවාටෙ පණීතං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසී කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

98. අථ ඛො භගවා පුබ්බත්තසමයං නිවාසෙතී පත්තම්චරං. ආදාය සද්ධිං භික්ඛුසබ්බෙන යෙන කුටදන්තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස යඤ්ඤවාටො තෙහුපසඛිකම්. උපසඛිකම්තී පඤ්ඤාතෙන ආසතෙ නිසීදී. අථ ඛො කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසබ්බං පණීතෙන බාදනීයෙන හොජනීයෙන සත්තපා සන්තපෙසසී සම්පවාරෙසී. අථ ඛො කුටදන්තො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණං අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගතෙතී එකමන්තං නිසීදී එකමන්තං නිසින්නං ඛො කුටදන්තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මියා කපාය සන්දස්සෙතී සමාදායෙතී සමුත්තෙජෙතී සම්පකංසෙතී උට්ඨායාසනා පක්කාමිති.

කුටදන්තසුත්තං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

97 ඉක්බිති කුළුදන් බමුණු භාගාවතුන් වහන්සේ ඉවැසු නියා දනැ හුනස්තෙන් නැගී ඔබ වැදැ පැදැකුණු කොට නික්මුණේ ය ඉන් පසු කුළුදන් බමුණු ඒ රැය ඇවැමෙන් සිය යාගශාලායෙහි ප්‍රණීත බෞද්ධ භෞජ්‍ය පිළියෙල කරවා, 'පින්වත් ගෞතමයීනි, දැන් කල් ය බත නිමිතේ යැ'යි භාගාවතුන් වහන්සේට කල් දැන්වී ය.

98 ඉක්බිති භාගාවතුන් වහන්සේ පෙරවැරැගෙහි හැදැ පෙරෙවැ පා සිටුරු ගෙනැ බික් සහන කැටුව කුළුදන් බමුණුගේ යාගාවාටය කරා එළැඹී සේක එළැඹැ පැනැවු අස්නැ වැඩැනුන් සේක එ කල්හි කුළුදන් බමුණු බුදුපාමොක් බික්සහන ප්‍රණීත බෞද්ධ භෞජ්‍යයෙන් සියතින් සැතැප්වී ය. පැවැරැවී ය. ඉන් පසු කුළුදන් බමුණු තෙමේ භාගාවතුන් වහන්සේ වළඳ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත්ඇත්තවුන් දනැ, මිටි අස්නක් ගෙන එක් පසෙක හිදැගත්තේ ය එසේ හුන් කුළුදන් බමුණුට භාගාවතුන් වහන්සේ දහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වා ගුණදහම් ගත්වා ගුණදහම් වැඩීමෙහි උනන්දු කොට ගුණ වදාරා සිත සතුටු කොට හුනස්තෙන් නැගී නික්ම සේක

සස්වනු කුළුදන් සුතුර ගිමිතේ ය.

6. මහාලිඝ්‍යනය.

1 එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බසුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා වෙසාලියං පටිවසනති කෙනවිදෙව කරුණියෙන. අසොසාසුං ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා, “සමණො ඛලු භො ගොතමො සකාපුත්තො සකාකුලා පබ්බජිතො වෙසාලියං විහරති කුටාගාරසාලායං. තං ඛො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කීන්තිසද්දො අබ්බුගගතො ‘ඉති’පි සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාචරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරා පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බ්‍රහ්මා භගවා’ති. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බසම්මං සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණේ පරං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙති සො ඛම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියො-සානකල්‍යාණං සාත්ථං සම්මාද්ධං කෙවලපරිපුර්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මවර්ගං පකාසෙති. සාමු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං තොති”ති.

2. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා යෙන මහාවනං කුටාගාරසාලා තෙනුපසඞ්කමිංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා නාභිතො භගවතො උපට්ඨානො භොති. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා යෙනායස්මා නාභිතො තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං නාභිතං එතදවොචුං “කතං හු ඛො භො නාභිත, එතරහි සො භවං ගොතමො විහරති ? දස්සනකාමා හි මයං තං භවන්තං ගොතමන්ති.”

“අකාලො ඛො ආවුසො භගවන්තං දස්සනාය. පටිසල්ලිතො භගවා”ති.

අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා මාගධිකා ච බ්‍රාහ්මණද්වතා තතෙව එකමන්තං නිසීදිංසු. “දිස්වා’ව මයං තං භවන්තං ගොතමං ගමිස්සාමා”ති.

3 ඔට්ඨද්ධො’පි ලිච්ඡි මහතියා ලිච්ඡිපරිසාය සද්ධිං යෙන මහාවනං කුටාගාරසාලා යෙනායස්මා නාභිතො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං නාභිතං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං සිතො ඛො ඔට්ඨද්ධො’පි ලිච්ඡි ආයස්මන්තං නාභිතං එතදවොචු: “කතං හු ඛො භන්ත නාභිත, එතරහි සො භගවා විහරති අරහං සමමාසමුද්ධො ? දස්සනකාමා හි මයං තං භගවන්තං අරහන්තං සමමාසමුද්ධන්ති ”

6. මහාලි සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සම්මෙක්ඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර අසල මහවෙහෙණි කුලාරහල් මහ වෙහෙරෙහි වැඩා වසන සේක

එ සම්මෙක්ඛි වූ කලී කෙසෙල් රට වැසි බොහෝ බමුණු දූතයෝ ද මගද රට වැසි බොහෝ බමුණු දූතයෝ ද කිසි යම් ඇවැසි කටයුත්තෙකින් විසල් පුර (අවුත්) වෙහෙණි කොසෙල් රටින් පැමිණි ද මගදරටින් පැමිණි ද එ බමුණු දූතයෝ රටේ පැතිරු පැවැති මේ කතාව ඇසුහ. (මේ බඳු කතාවෙන් ඔවුන් කතා වැටිණ) “ඇඟැකුලෙන් නික් මැ පැවිදි වූ සැඟැපුන් මහණ ගොයුම් තෙමේ වනාහි (මේ සම්මෙක්ඛි) විසල්-පුර මහවෙහෙණි කුලාරහල් වෙහෙර වෙසෙයි. ‘ඒ හඟවන් තෙමේ මේ මේ කරුණින් රහත් ය, සම්මාසම්බුදු ය, විද්‍යාවරණ සම්පන්න ය, සුගත ය, ලොකවිත් ය, නිරුත්තර පුරුෂදම්මසාරථී ය, දෙව්මිනිස්තට ශාඤ්ඤා ය, බ්‍රහ්මාය, හඟවන් යැ’ යි ඒ පින්වත් ගොයුම්හු පිළිබඳ කලණ කින් හඬ උස් වැ නැංගේ ය. ඒ පින්වත් ගොයුම් තෙමේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුත් සහිත මේ ලොව, මහණ බමුණන් සහිත දෙව් මිනිසුන් සහිත සත් වග තෙමේ ම වෙසෙසින් දැන පසක් කොට (ලොවට) දන්වයි හේ මුල කලණ වූ මැද කලණ වූ අග කලණ වූ අරුත් සහිත අකුරු පසුව සහිත හැම ලෙසින් පිරිපුන් දහම් දෙසයි පිරිසිදු බඹසර පටසයි එ බඳු වූ රහතුන් දක්ම වූ කලී හිත වැඩ එළවනුයේ වෙයි” යනු යි.

2. ඉක්බිති, කොසෙල් රටින් ද මගද රටින් ද පැමිණි ඒ බමුණු-දූතයෝ මහවෙහෙණි කුලාරහල් වෙහෙරට එළැඹියහ එ සම්මෙක්ඛි නාගින තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උවදු වෙති ඉක්බිති ඒ දෙරටින් ම ආ බමුණු දූතයෝ නාගින තෙරුන් කරු හියහ ගොස්, ‘පින්වත් නාගින-සිති, දැන් ඒ පින්වත් ගොයුමාණෝ කොහි වෙසෙත් ද? ඇපි වනාහි ඒ හඟවන් ගොයුමාණන් දක්නා රිසියමහ’ යි කීහ

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට (දැන්) කල් නො වේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (දැන්) පිළිසලනෙහි යෙදුණු සේක් වෙයි” යි (නාගින තෙරණුවෝ වදාළහ)

එ විට ඒ බමුණු දූතයෝ ‘අපි ඒ පින්වත් ගොයුමාණන් දකැ ම යන්නමිහ’ යි එහි ම එක් පසෙකැ හිඳ ගත්හ

3 බබ්බදා ලිච්ඡි තෙමේ ද මහත් ලිච්ඡි පිරිසක් හා මහවතයට කුලාරහලට, එහි නාගින තෙරුන් වෙත එළැඹියේ ය එළඹූ නාගින තෙරුන් වැද පසෙකැ සිටියේ ය පසෙකැ සිටි බබ්බදා ලිච්ඡි තෙමේ ද නාගින තෙරුන්ට “වහන්ස, දැන් ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කොහි වසන සේක් ද? අපි ඒ හඟවන් රහත් සම්මාසම්බුද්ධන් දක්නා රිසියමෝ” යි මෙ බස් කී ය.

“අකාලො ඛො මහාඥානායක භගවතං දස්සනාය. පටිසලුපිනො භගවා”ති. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡි තජ්ජෙව එකමනං නිසීදි “දිසවා ච අහං නං භගවතං ගමිස්සාමි අරහන්තා සමමාසමුද්ධානති”

4 අථ ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො යොනායසමා තාගිතො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිති. ආයසමනං නාගිතං අභිවාදෙති. එකමනං අට්ඨාසි ‘එකමනං සීතො ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො ආයසමනං තාගිතං එතදවොච: එතෙ හතෙන කස්සප, සමඛුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතං දස්සනාය. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡි මහතියා ලිච්ඡිපට්ටසාය සද්ධිං ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතං දස්සනාය. සංග්ගි හතෙන කස්සප ලභතං එසා ජනතා භගවතං දස්සනායා’ති

‘තෙන හි සීහ, කුසලාදි භගවතො ආරොචෙතිති’ ‘එචං හතෙන’ති ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො ආයසමනො තාගිතස්ස පටිසුත්ථිං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිති. භගවතං අභිවාදෙති. එකමනං අට්ඨාසි එකමනං සීතො ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො භගවතං එතදවොච “එතෙ හතෙන සමඛුලා කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතං දස්සනාය. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡි මහතියා ලිච්ඡිපට්ටසාය සද්ධිං ඉබ්බපසඛකන්තා භගවතං දස්සනාය. සංග්ගි හතෙන ලභතං එසා ජනතා භගවතං දස්සනායා’ති.

“තෙන හි සීහ විහාරපච්ඡායායං ආසනං පඤ්ඤපෙති”ති.

“එචං හතෙන’ති ඛො සිහො සමණ්ණදදුසො භගවතො පටිසුත්ථිං විහාරපච්ඡායායං ආසනං පඤ්ඤපෙති. අථ ඛො භගවා විහාර නිකම්ම විහාරපච්ඡායායං පඤ්ඤනෙත ආසනෙ නිසීදි.

5. අථ ඛො තෙ කොසලකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණද්වයා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිති. උපසඛකමිති. භගවතා සද්ධිං සමෙමාදිංසු. සමෙමාදනිං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙති. එකමනං නිසීදිංසු. ඔට්ඨඥො’පි ලිච්ඡි මහතියා ලිච්ඡිපට්ටසාය සද්ධිං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිති. භගවතං අභිවාදෙති. එකමනං නිසීදි එකමනං නිසීනො ඛො ඔට්ඨඥො ලිච්ඡි භගවතං එතදවොච.

‘පුරිමානි හතෙන දිවසානි පුරිමහරානි සුභාභාවෙනා ලිච්ඡිපුනො යොනාහං තෙනුපසඛකමි උපසඛකමිති. මං එතදවොච ‘යදයෙ අහං ඔහාලි, භගවතං උපනිස්සාය විහරාමි ත වීරං නිණ්ඤි වස්සානි, දිබ්බානි හි ඛො රූපානි පස්සාමි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනියානි, තො ච ඛො දිබ්බානි සද්දානි පුණාමි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනියානි’ති සත්තා-නෙව නු ඛො හතෙන පුනක්කනො ලිච්ඡිපුනො දිබ්බානි සද්දානි තාස්සොසි පිඨරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනියානි උදග්ග අසන්නානි’? ති.

“මහාලිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට දැන් නොකල් ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් පිළිසලනෙහි යෙදී සිටිනා සේකැ”යි තෙරණුවෝ වදලහ ඔට්ඨාණ ලිව්වේ තෙමෙන් “ඒ භාග්‍යවන් අභිත් සමසක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දැකූ ම යන්නෙමි”යි එහි ම එක් පසෙකැ හිදූ ගත්තේ ය

4 එකල්හි වතාහි සිංහ නම් ගෙරණ නාහිත තෙරුන් කරු හිසේ ය ගොස් තෙරුන් වැද, පසෙකැ සිටියේ ය පසෙකැ සිටි ගෙරණ තෙම කාශ්‍යපයන් වහන්ස, මේ කොසොල් රටින් ද මගද රටින් ද පැමිණැ සිටින බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට මෙහි එළැඹියාහ ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිසක් හා කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස මෙහි එළැඹියේ වෙයි. කාශ්‍යපයන් වහන්ස, මේ ජනමුළුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට ලබාගත් මැනවැ”යි සැළ කෙළේ ය.

“සිංහය, එසේ වී නම්, තෙපි ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කරව”යි (තෙරණුවෝ වදලහ) “එසේ ය, වහන්සැ” යි ම සිංහ ගෙරණ තෙම නාහිත තෙරුන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු හිසේ ය, ගොස්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැදූ පසෙක සිටියේ ය. එසේ සිටි “වහන්ස කොසොල් මගද යන දෙ රටින් පැමිණි මේ බොහෝ වූ බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස මෙහි එළැඹියෝ වෙති ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිසක් කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස මෙහි එළැඹියේ වෙයි වහන්ස, මේ ජනමුළුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට ලබාගත් මැනවැ”යි කී ය

“සිංහය, එසේ නම් විහාරප්‍රාක්ෂායායෙහි (වෙහෙර ඉදිරි පසැ සෙවණෙහි) අස්තක් පණවව”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදල සේක)

“එසේ ය වහන්සැ”යි ම සිංහ ගෙරණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී වෙහෙර ඉදිරියේ සෙවණෙහි අස්තක් පැණවී ය එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙහෙරින් නික්මැ වෙහෙර ඉදිරි පසැ සෙවණෙහි පැණවුණු අස්තැ වැඩැහුන් සේක

5. ඉක්බිති ඒ කොසොල් මගද දෙ රටින් ආ බමුණු දුතයෝ භාග්‍යවතුන් වෙත එළැඹියාහ, එළැඹි ඔබ හා සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු (සිතැ රැදැවියා යුතු) කතා නිමවා පසෙකැ හිද ගත්හ. ඔට්ඨාණ ලිව්වේ ද මහත් ලිව්වේ පිරිස හා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි ඔබ වැදූ පසෙක හිදූ ගත්තේ ය එසේ පසෙකැ හිදූ ගත් ම ඔට්ඨාණ ලිව්වේ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කී ය.

“වහන්ස, ජයේ දවසැ ද එසිටුන් පෙර දිනවල ද ලිව්වේ පුත්‍ර සුතකඛනත තෙමේ මා වෙත ආයේ ය අවුත් මට ‘මහාලිය, යම් දිනෙක පටන් තුන් හවුරුදු පමණ වූ නොබෝ කලක් මම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරු කොටැ විසිමි ද, ඒ කාලය තුළැ කම්මය යුත් මිහිරි වූ, සිත් දලවන දෙව රු වූ කලි දිවිමි. වැලි කම්මය ඇති, මිහිරි වූ, සිත් දලවන දෙව් හඬ නො ම ඇසිමි. සි කී ය. වහන්ස, ලිව්වේපුත්‍ර සුතකඛනතයා ඇත්තා වූ ම මිහිරි කම්මය ඇති සිත් දලවන දෙව් හඬ නො ඇසි ද ? නැත හොත් නැත්තාවූ ම එසේ වූ දෙව්හඬ නො ඇසි ද ?” (යනු සි).

“සත්‍යතාවේ බොහෝ මනාප්‍රී සුභකම්පණය, ලිංගික සුභකම, දිනෙන් දිනෙන් නැගෙනහිර පසුපසට පිහිටාය. කාමුපසංගිතය රජනියානි වෛද්‍ය සත්‍යතාව”යි.

6. “කොහු බොහොමයක් කොපමණයක්, යන සත්‍යයන්හි ප්‍රකාශනයන් ලෙසින් ප්‍රකාශනයන්, දිව්‍යයන් සහ නිසංසාරය පිළිබඳව කාමපංචයානි රජයන්හි නොපෙනෙන්නේ?”

“ඉඬ මහාලී භික්‍ෂුනො පුරතීමාය දිසාය එකංසභාවිතො සමාගි
 භොති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං,
 නො ච බ්බො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්ණාය පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං. සො පුරතීමාය දිසාය එකංසභාවිතෙ සමාගිමගි දිබ්බානං
 රූපානං දස්සනාය පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච
 බ්බො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්ණාය පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං
 පුරතීමාය දිසාය දිබ්බාති රූපාති පස්සති පිටරූපාති කාමුපසංහිතාති
 රජනීයාති, නො ච බ්බො දිබ්බාති සද්දාති චුණාති පිටරූපාති කාමුපසංහිතාති
 රජනීයාති. තං කිස්ස භෙදාං එවං භෙදාං මහාලී භොති භික්‍ෂුනො
 පුරතීමාය දිසාය එකංසභාවිතෙ සමාගිමගි දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය
 පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච බ්බො දිබ්බානං සද්දානං
 සචණ්ණාය පිටරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

7. පුන වපරං මහාලී භික්ෂුනො දක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-පච්ඡිමාය දිසාය-පෙ- උත්තරාය දිසාය-පෙ- උභිමධො තිරිසං එකංසභාවිනො සමාධි භොති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිඨරූපානං කාමමුපසංභිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිඨරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං සො උභිමධො තිරිසං එකංසභාවිතෙ සමාධිමති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිඨරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිඨරූපානං කාමු-පසංභිතානං රජනීයානං, උභිමධො තිරිසං දිබ්බාති රූපාති පස්සාති පිඨරූපාති කාමුපසංභිතාති රජනීයාති නො ච ඛො දිබ්බාති සද්දාති සුඤ්ඤාති පිඨරූපාති කාමුපසංභිතාති රජනීයාති තං කිස්ස ගතභු? එවං භෙතං මහාලී භොති භික්ෂුනො දක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-උභිමධො තිරිසං එකංසභාවිතෙ සමාධිමති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිඨරූපානං කාමුප-සංභිතානං රජනීයානං, නො ච ඛො දිබ්බානං සද්දානං සචණ්දාය පිඨරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං

8. ඉබ් මහාලී හික්කුතො පුරජාමය දිසාය එකංසභාවිතො සමාගි
 හොති දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං,
 නො ච බො දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං හො පුරජාමය දිසාය එකංසභාවිතෙ සමාගිමහි දිබ්බානං
 සද්දනං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච බො
 දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.
 පුරජාමය දිසාය දිබ්බාති සද්දති සුණාති පියරූපාති කාමුපසංහිතාති
 රජනීයාති, නො ච බො දිබ්බාති රූපාති පස්සති කාමුපසංහිතාති රජනී-
 යාති. තං කිස්ස හෙතු එවං හෙතං මහාලී හොති හික්කුතො පුරජාමය
 දිසාය එකංසභාවිතෙ සමාගිමහි දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පියරූපානං
 කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නො ච බො දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය
 පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

“මහාලිය, නැත්තා වූ දෙව් හඬ නො ව ඇත්තා වූ ම ටිහිරි වූ, කමරස යුත් සිත් අදනා දෙව්හඬ ලිවිල්ලිපුත්ත සුනකඛනන තෙම නො ඇසී යැ”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.)

6. “වහන්ස, යම් හෙයකින් ලිවිල්ලිපුත්ත සුනකඛනනයා නැත්තා වූ හඬක් නො ව ඇත්තා වූ ම, මිහිරි වූ, කමරස යුත්, සිත් අදනා දෙව්-හඬ නො ඇසී නම්, එයට හෙතු කවර යැ? ප්‍රත්‍යයය කවරයැ?” (සී මහාලී ප්‍රචවුත).

“මහාලිය, මෙහි මහණත්‍ර විසින් මිහිරි වූ, කම රසයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව් රු දක්නා පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක්කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව්හඬ අසනු පිණිස සමාධිය වඩන ලද්දේ නො වෙයි ද, හේ එසේ මිහිරි වූ. දෙව්හඬ අසනු පිණිස නො වැ දෙව් රු දක්නා පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වඩනා ලද කල්හි පෙර දිග වූ මිහිරි..දෙව් රු දක්නා එහෙත් මිහිරි..දෙව්හඬ නො අසයි ඒ කවර හෙයින් යත් මහාලිය, මහණ විසින් මිහිරි වූ..දෙව් හඬ අසනු පිණිස නො වැ මිහිරි වූ..දෙව් රු පිළිබඳ එක් කොටසක් ම පිණිස පෙර දිගට සමාධිය වඩන ලද කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි. එහෙයින්

7. තවද මහාලිය, මහණත්‍ර විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත්, සිත් අලවන දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ..දෙව් රු දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට, පැයිම් දෙසට, උතුරු දෙසට,...උඩ දෙසට, ..යට දෙසට, සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ . දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ..දෙව් රු දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට උඩ දෙසට යට දෙසට. සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද කල්හි, මිහිරි වූ..දෙව් රු දක්නා එහෙත් මිහිරි වූ දෙව්හඬ නො අසයි. ඒ කවර හෙයින් යත්: මහාලිය, එ මහණත්‍ර විසින් මිහිරි වූ...දෙව්හඬ අසනු පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස දකුණු දෙසට.. උඩ දෙසට . යට දෙසට. සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වඩනා ලද කල්හි මෙය මෙසේ ම වෙයි.

8. මහාලිය, මෙහි මහණත්‍ර විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙව් රු දක්නා පිණිස නොවැ මිහිරි වූ . දෙව්හඬ අසනු පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි නම්, එසේ හෙ තෙම, මිහිරි වූ..දෙව් රු දක්නා පිණිස නොවැ ටිහිරි දෙව්හඬ අසනු පිණිස පෙරදිගට එක් කොටසක් සමාධිය වැඩු කල්හි, පෙර දිග මිහිරි..දෙව්හඬ අසයි. මිහිරි..දෙව් රු නො ම දැකී ඒ කවර හෙයින් යත්: මහාලිය, මහණත්‍ර විසින් මිහිරි වූ . දෙව් රු දක්නා පිණිස නොවැ, මිහිරි වූ..දෙව් හඬ අසනු පිණිස පෙර දිගට සමාධිය එක් කොටසක් වැඩු කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එ හෙයින්.

9. පුන ව පරං මහාලී භික්ෂුනො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-පඤ්ඤාය
 දිසාය-පෙ-උත්තරාය දිසාය-පෙ-උග්ගමධො නිරියං ඵකංසභාවිනො සමාගි
 තොති දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනියානං,
 නො ව ඛො දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං
 රජනියානං සො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-නිරියං ඵකංසභාවිතෙ සමාගිමගි
 දිබ්බානං සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනියානං, නො
 ව ඛො දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජ-
 නියානං, උග්ගමධො නිරියං දිබ්බානි සද්දනි හුණාති පිගරූපානි කාමු-
 පසංඝිතානි රජනියානි, නො ව ඛො දිබ්බානි රූපානි ටස්සති පිගරූපානි
 කාමුපසංඝිතානි රජනියානි, තං කිස්ස ගෙතු ඵ වං ගෙන මහාලී තොති
 භික්ෂුනො දුක්ඛිණාය දිසාය-පෙ-නිරියං ඵකංසභාවිතෙ සමාගිමගි දිබ්බානං
 සද්දනං සවණාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනියානං, නො ව ඛො
 දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංඝිතානං රජනියානං.

10 ඉඩ මහාලී භික්ෂුණො පුරුෂිමාය දිසාය උභයංසභාවිතො සමාධි
 භොති දිබ්බානඤ්ඤා රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා සද්දනං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං
 රජනීයානං. භො පුරුෂිමාය දිසාය උභයංසභාවිතෙ සමාධිමග්ගි දිබ්බානඤ්ඤා
 රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා
 සද්දනං සචණ්දාය පිගරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, පුරුෂිමාය
 දිසාය දිබ්බාති ච රූපානි පස්සති පිගරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි,
 දිබ්බාති ච සද්දානි සුඤ්ඤාති පිගරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි තං
 කිසං ගෙතු? ඵලං භෙතං මහාලී භොති භික්ෂුණො පුරුෂිමාය දිසාය
 උභයංසභාවිතෙ සමාධිමග්ගි දිබ්බානඤ්ඤා රූපානං දස්සනාය පිගරූපානං
 කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ඤා සද්දනං සචණ්දාය පිගරූපානං
 කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

11. පුත ව පරං මහාලී භික්ඛුනො දක්ඛණං දිසං-පෙ-පවජිමං
 දිසං-පෙ-උත්තරං දිසං-පෙ-උභිමධො තීරිං උභයංසතාපිනො සමිධි
 නොති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනං පියරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දං සවණං පියරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං සො දක්ඛණං දිසං-පෙ-උභිමධො තීරිං උභයංසතාපිනෙ
 සමිධිමහි දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනං පියරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දං සවණං පියරූපානං කාමුපසංභිතානං
 රජනීයානං උභිමධො තීරිං දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමුප-
 සංභිතානි රජනීයානි, දිබ්බානි ව සද්දානි පුණානි පියරූපානි කාමුපසංභිතානි
 රජනීයානි තං කිස්ස හෙතු? එවං හෙනං මහාලී නොති භික්ඛුනො
 උභිමධො තීරිං උභයංසතාපිනෙ සමිධිමහි දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනං
 පියරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දං සවණං
 පියරූපානං කාමුපසංභිතානං රජනීයානං.

අයං බො මහාලී හෙතු අයං පට්ටසො, යෙන සත්තානෙව සුතකඛ්භෙතා
ලීච්ඡිපුත්තො දිබ්බානි සද්දානි නායොගි පිගරුපානි කාමුපසංගිතානි
රජනිතානි හො අසත්තානි 'ති

12 “එකාසං නුභු ගතොත සමාධිභාවනානං සච්ඡිකිරියානෙඤ භික්ඛු භගවති බුඤ්ඡවරියං වරන්තී”ති.

9 තව ද මහාලිය, මහණභූ විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙවරු දක්නා පිණිස නොවැ මිහිරි වූ. දෙව් හඬ අසනු පිණිස දකුණු දිගට .පැසිම් දිගට උතුරු දිගට උඩට .යටට. සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස නොවැ මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස දකුණු දිගට...උඩට යටට සරසට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මිහිරි වූ . දෙව් රු නො දකී, (එහෙත්) මිහිරි වූ. .දෙව් හඬ අසයි ඒ කවර හෙයින්? යත්: මහාලිය, මිහිරි වූ. දෙව් රු දක්නට නොවැ, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනුවට දකුණු දිගට. උඩට .යටට සරසට සමාධිය එක් කොටසක් වැඩූ කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි. එහෙයිනි.

10 මහාලිය, මෙහි මහණභූ විසින් මිහිරි වූ කමරසයෙන් යුත් සිත් අලවන දෙවරු දක්නා පිණිස ද, මිහිරි වූ. දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යන දෙ කොටස ම පිණිස පෙර දිගට සමාධිය වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මෙසේ දෙ කොටස ම පිණිස (තමා විසින්) වඩනා ලද සමාධිය ඇති කල්හි මිහිරි වූ පෙර දිග දෙව් රු ද දකී, මිහිරි වූ පෙර දිග දෙව් හඬ ද අසයි ඒ කවර හෙයින්? යත්: මහාලිය, මහණභූ විසින් මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නට ද, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනුවට ද යි මෙසේ මේ දෙ කොටස ම පිණිස පෙර දිගට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එහෙයිනි.

11. තව ද මහාලිය, මහණභූ විසින් මිහිරි වූ. දෙව් රු දක්නා පිණිස ද, මිහිරි වූ දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මේ දෙ කොටස ම පිණිස දකුණු දිගට. උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට සමාධිය වඩන ලද්දේ වෙයි ද, හේ එසේ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි මේ පරිද්දෙන් මේ දෙ කොටස ම පිණිස දකුණු දිගට උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට (තමා විසින්) වඩනා ලද සමාධිය ඇති කල්හි, .දෙව් රු ද දකී, .දෙව් හඬ ද අසයි. ඒ කවර හෙයින්? යත් මහාලිය, මහණභූ විසින් මිහිරි වූ දෙව් රු දක්නා පිණිස ද දෙව් හඬ අසනු පිණිස ද යි (මෙසේ) මේ දෙකොටස ම පිණිස දකුණු දිගට . උඩ දෙසට, යට දෙසට, සරසට වඩන ලද සමාධිය ඇති කල්හි මෙය මෙසේ වෙයි එහෙයිනි

මහාලිය, යම් භෙයෙකින් ලිවිමිපුත්‍ර සුතකඩතතයා තැත්තා වූ නොවැ ඇත්තා වූ ම මිහිරි, කමරසයෙන් යුත් සිත් අදනා දෙව් හඬ නො ඇසී ද, මේ එයට හෙතුව යැ, ඊ ම එයට ප්‍රත්‍යය යැ”(සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ හේක)

12 “වහන්ස, භික්ෂුහු මෙසේ මේ සමාධීන් පසක් කරනු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත බඩසර රකිත් යැ යි සිතයි” යි (මහාලි කී ය.)

13. න බො මහාලි, එකාසං සමාධිභාවනානං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති. අපථි බො මහාලි, අසංකප්පං ව ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති.

14. කතමෙ පන තෙ භනෙත ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව, යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු භගවති බුහමචරියං වරනති

15. ඉධ මහාලි, භික්ඛු තිණණං සංයෝජනානං පරික්ඛයා සොනාපනොනා හොති අවිනිපාතධම්මො නියතො සමෙබ්බපරයණො අයං'පි බො මහාලි, ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති.

පුන ච'පරං මහාලි, භික්ඛු තිණණං සංයෝජනානං පරික්ඛයා රුහදෙසමොභානං තනුන්තා සකදායාමි හොති සනිදෙව ඉමං ලොකං ආභන්වා උත්තරිතරං කරොති අයමි බො මහාලි, ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති

පුන ච'පරං මහාලි, භික්ඛු මරමොභියානං සංයෝජනානං පරික්ඛයා මපපාතිකො හොති තත් පරිනිබ්බාසී අනාවතතිධම්මො තස්මා ලොකා. අයමි බො මහාලි, ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු මසි බුහමචරියං වරනති

පුන ච'පරං මහාලි, භික්ඛු අසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තං පඤ්ඤාවිමුත්තං දිට්ඨංච ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකරියා උපසම්පජ්ඣති. අයමි බො මහාලි, ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති.

ඉමෙ බො තෙ මහාලි ධම්මො උත්තරිතරං ව පණීතතරං ව යෙසං සච්ඡිකිරියාගෙනු භික්ඛු මසි බුහමචරියං වරනති”ති.

16. “අපථි පන භනෙත මග්ගො, අපථි පටිපදා එතෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියායා”ති.

“අපථි බො මහාලි, මග්ගො, අපථි පටිපදා, එතෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියායා”ති

13 “මහාලිය, මහණනු මේ සමාධීන් පසක් කරනු පිණිස මා කෙරෙහි බලසර නො රකිත් මහාලිය, යම් දෑ පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර රකිත් නම්, ඒ වඩා උසස් වූ වඩා උතුම් වූ අන්‍ය වූ ම දහම් කෙනෙක් ඇතියක” (සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

14 වහන්ස, යමක් පසක් කරනු පිණිස භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරේ බලසර රකිත් නම් ඒ වඩා උසස් වූ වඩා උතුම් අන් දහම්නු කවුරු ද?” (සි මහාලි පුළුවන)

15 “මහාලිය, මේ සස්නා මහණ තෙමේ තුන් සංයෝජනයන් (සකකායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා ශීලබ්ධතපරමාස යන තුන) නැසීමෙන් අපායනට නොවැටෙන සුදු, මාඨිඛිනියාමයෙන් නිශ්චිත ගති ඇති, සම්බොධිය (මතු තුන් මහ) පරම ගතිය කොටැති, සෝවාන් ප්‍රඥලෙක් වේ ද, මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා කෙරෙහි බලසර සරත් නම්, ඒ මේ දහම් ද (සෝවාන් මහ ද) යට කී සමාධීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ තුන් සංයෝජනයන් නැසී යෑමෙන් රා දෙස් මොහො තුන තුනී වීමෙන් සෙදගාමී වේ එක් වරක් ම මෙ ලොවට අවුත් දුක් කෙළවර කෙරෙයි මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මේ දහම් ද යට කී සමාධීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ ඔරමහාගිය (කාමභවය භවනය කරන) සංයෝජන පස මුළුල්ල ම නැසීමෙන් ඔරපාතක අත්බව ලබන්නෙක් වෙයි. (ශුද්ධාවාස බලලොවැ උපදින්නේ වෙයි) එ බලලොවිනි ම පිරිනිවෙන සුදු වෙයි. එ ලොවින් (තැවැත පිළිසද ගැනුම් විසින්) මෙහි නොඑන සුදු වෙයි. මහාලිය, යම් දහමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මෙය ද උඩ කී සමාධීන්ට වඩා උසස්ය, වඩා උතුම් ය.

තව ද මහාලිය, මහණ තෙමේ ආසුටයන් ක්ෂීණවීමෙන් ආසුට රහිත වූ අර්හත්ථප්ප සමාධිය ද අර්හත්ථප්ප ඥානය ද මේ අත්බවිනි ම තෙමේ විනිෂ්ටඥානයෙන් පසක් කොටැ ලැබ ගෙන වෙසෙයි මහාලිය, යමක් පසක් කරනු පිණිස මහණනු මා වෙත බලසර සරත් නම්, මෙය ද යට කී සමාධීන්ට වඩා උසස් ය, වඩා උතුම් ය.

මහාලිය, මහණනු යම් දහම් කෙනතුන් පසක් කරන කරුණින් (පසක් කරනු පිණිස) මා වෙත බලසර කෙරෙත් නම්, මේ යට කී සමාධීන්ට වඩා උසස් වූ, වඩා උතුම් වූ ඒ දහම්නු” යැයි (වදාළ සේක.)

16 (එ විටැ මහාලි තෙම) ‘වහන්ස, (මම වදාළ) මෙකී දහමුත් පසක් කරනුවට මහෙක් ඇත්තේ ද? පිළිපැදීමෙන් ඇත්තේ ද?’ සි විවාලේ ය)

“මහාලිය, මේ දහම් පසක් කරනුවට මහෙක් ඇත්තේ ය, පිළි-පැදීමෙන් ඇත්තේ යැ” සි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක)

17. “කතමො පන භතෙන මග්ගො, කතමො පටිපදා, එතෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියායා?”ති.

“අයමෙව අරියො අට්ඨඛිනිකො මග්ගො, සෙය්‍යපිදං? සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඛිකප්පො සම්මාචාරො සම්මාකම්මනො සම්මාආජිවො සම්මාචාර්යාවො සම්මාසති සම්මාසමාධි අයං ඛො මහාලි මග්ගො අයං පටිපදා, එතෙසං සච්ඡිකිරියායං

18 එකදුතං මහාලි සමයං කොසමිඛිං විහරති කොසිතාරාමෙ අථ ඛො දො පබ්බජිතා මණ්ඩිසෙසා ව පරිබ්බජිතා ඡාලිසො ව දුරුපත්ති-කතෙනවාසී යෙනානං තෙනුපසඛිකමිංසු උපසඛිකමිනි, මම සද්ධිං සම්මොදිංසු, සම්මොදතිංසු කථං සාරාණීයං විනිසාරෙතො එකමනං අට්ඨංසු එකමනං සීතා ඛො තෙ දො පබ්බජිතා මං එතදවොචුං “කිනුතො ආවුසො ගොතම, තං ජිවං තං සරිරං? උදුහු අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරං?”නති.

“තෙන භාවුසො සුණංඨ සාධුකං මනසි කුරුඨ හාසිසොමි”ති.

“එවමාවුසො”ති ඛො තෙ දො පබ්බජිතා මම පච්චසෙය්‍යාසුං, අහං එතදවොචං:

19. ඉධාවුසො තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසලුඤ්ඤා [යථා සාමඤ්ඤඵලෙ එවං විජාරෙතබ්බං] -පෙ-

තස්සිමෙ පඤ්චනිවරණෙ පතිතෙ අතනති සම්පුපස්සතො පාරමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්සමනති පස්සථා-කායො සුඛං චෙතදති සුඛිතො චිතතං සමාධියති.

20. සො විට්ඨෙව ඛාමෙති විට්ඨව අකුසලෙහි ධම්මෙති සවිතකකං සට්ඨාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමෙමෙව කායං විවෙකජජන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පටිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජජන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති

සෙය්‍යථාපි ආවුසො දුකෙතො නනාපකො වා නනාපකතෙනවාසී වා කාසථාලෙ නනානිගමුණ්ණොති ආකිරිතො උදකෙන පටිපෙඨාසකං පටිපෙඨා-සකං සංඤ්ඤාය සායං නනානිගමිණි සෙනනානුගතො සෙනනපරොතො සන්තර්ඛායිරි පුටා සෙනතෙන, න ව පග්ගරිණි

එවමෙව ඛො උවුසො භිකූ ඉමෙමෙව කායං විවෙකජජන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පටිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජජන පිතිසුඛෙන අපච්චං ගොති.

17 “වහන්ස, මේ දහම් පසක් කරනුවට ඇති ඒ මහ, ඒ පිළිපැදීම කවරේ ද ?” (සි මහාලි පුළුවන.)

එ පිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක)

“ඒ මේ අරි අට්ඨාසි මහ ම ය. එ නම්. සමාග්දූර්වය, සමාග්දාංකුරාය, සමාග්වචනාය, සමාග්කමාන්තාය, සමාගාජ්චය, සමාග්ව්‍යායාමය, සමාග්-සමානික, සමාග්කාමාධිග යන අට ය මනාලිය, එකී දහම් පසක් කරනුවට මේ ම මහ ය, මේ ම පිළිපැදීම ය

18 මහාලිය, මම එක් කපලක කොසකොඬු නුවරට නොදුරෙහි වූ කොසිභාරාමයෙහි වෙසෙමි. එ කල මංකියක නම් පිරිවැජ් ද, ලිඞුවා පසක් දරන පිරිවැජ්ජත්තු අතුවැසි ජාලිය නම් පිරිවැජ් ද සි මේ දෙ පැවිද්දේ මා වෙත එළැඹි මා හා සතුටු වූහ සතුටු විය යුතු සිතැ රැදැවියැ යුතු කතා කීමවා පසකැ සිටින පසකැ සිටි ඒ දෙ පැවිද්දේ “කිසමක් ද ඇවැත්ති, හොසුම් තෙමේ ‘ජ්වයන් හේ ම ද ? ශරීරයන් හේ ම ද ? (ජ්වයන් ශරීරයන් දෙක ම එකක් ද ?) නොහොත් ජ්වය එකෙකුත් ශරීරය අනෙකෙකුත් මේ ද ?” සි විචලහ

“ඇවැත්ති, එසේ වී නම් අසවු. මොනොවට මෙනෙහි කරවු. කියන්නෙමි” සි (මම කිව්ව) ‘එසේ ය ඇවැත්ති’ සි ඒ දෙ පැවිද්දේ මට පිළිවදන් දුන්න. මම ඔහු දක්වෙන මේ දැ කියෙමි.

19. “ඇවැත්ති, රහත් වූ සම්මාසම්බුදු වූ තපාගත තෙම ලොවැ පහළ වෙයි [ගැටි සාමඤ්ඤාඵලසුත්‍රයෙහි ආ පරිදි ම විහාර කළ යුතු]

තමා කෙරෙහි මේ නිවරණ පස නැසුණුවත් දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවුන්ට ප්‍රියා උපදී ප්‍රිය සිතැත්තනුගේ කය සංසිදෙයි. සංසුන් කයැත්තේ සුව පිදී සුවැත්තනු ගේ සිත එකඟ වේ

20. හේ කාමයන් ගෙන් වෙන් වැ ම සෙසු අකුසල් දහමුත් ගෙන් (ද) වෙන් වැ ම, විතකි සහිත විවාර සහිත, විවේකයෙන් උපත්, ප්‍රියයන් සුවයන් ඇති පලමු දහන් ලැබූ වෙසේ හේ මේ කය ම විවේකයෙන් උපත් පිහි සුවයෙන් තෙමයි, ගාත්පසින් තෙමයි, පුරු ලයි, භාත්පසින් ස්පර්ශි කෙරෙයි ඔහුගේ සියලු අඟ පසතින් සුන් මුළු-කයෙහි විවේකජ පිහි සුවය පැතිරු වැදූ නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි.

ඇවැත්ති, යම් සේ සමත් කිලිඟෙක් හෝ කිලිඟකුගේ අතුවැස්සෙක් හෝ ලොහොතලියෙක නානසුණු බතා දිය ඉස ඉස පිඞු කරන්නේ ද, ඒ නානසුණු පිඬ කා වැදුණු දිය ඇත්තේ හැම තැන ම දියෙන් සුකත වූයේ, ඇතුළතත් පිටතත් සහිත වැ හැමතැන ම දියෙන් පැතිරු ගියේ, දියත් නො වගුරුවන්නේ වේ ද,

ඇවැත්ති, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම විචකල් ප්‍රතිසුඛයෙන් තෙමයි, භාත්පසින් තෙමයි, පුරු ලයි භාත්පසින් ස්පර්ශි කෙරෙයි සියලු අඟ පසඟ ඇති ඔහුගේ මුළුකයෙහි විවේකජ ප්‍රතිසුඛයෙන් පැතිරු වැදූ නොගත් කිසි ද නැතෙක් නො වෙයි

ගො හු බො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං හු බො තසෙසානං වචනාය තං ජීවං තං සරීරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති වා? ති.

ගො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං තසෙසානං වචනාය තං ජීවං තං සරීරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති වාති.

අතං බො පනෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි. අප ව පනාතං නි වදුමි තං ජීවං තං සරීරනති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති වාති.

21 පුත වපරං ආවුසො භික්ඛු විතකකම්මාරුතං වූපසමා අස්ඛිතතං සම්පසාදනං චේතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියඤ්ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති. නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡටං හොති.

22 සෙය්‍යථාපි ආවුසො උදකරහදෙ ගමහිරෙ උබ්භිදදුකො - [යථා සාමඤ්ඤාඵලෙ එවං විජාරෙතබ්බං.]

නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස සිතෙන වාරිනා අපච්ඡටං අස්ස, එවමෙව බො ආවුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡටං හොති.

23. පුත ව පරං ආවුසො භික්ඛු පිතියා ව විරුගා උපෙකකො ව විහරති සතො සම්පජානො, සුඛඤ්ඤා කායෙන පටිසංවේදෙති, යං තං අරියං ආවික්ඛන්ති. උපෙකකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියඤ්ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති නායං කිඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්ඡටං හොති.

24 සෙය්‍යථාපි ආවුසො උපාලිනියං වා පදුමනියං වා -පෙ-
පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිනා අපච්ඡටං අස්ස.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ඒ ම ජීව යැ ඒ මැ ශරීරයැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ ඔහු විසින් කියන්නට යුතු දෑ" යි මම් ඇසිමි

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයත් ශරීරයත් එකක් මැ යැ' යි හෝ 'ඒ වෙත වෙත දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු ඔහුට යුතු යැ" යි (දෙ පැපිද්දේ කීන.)

ඇවැත්ති, මම් වූ කලි මෙසේ දනිමි මෙසේ දකිමි එහෙත් මම් 'හේ ම ජීව යැ, හේ ම ශරීර යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි යි (මම් කිමි)

21. ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙමේ විතකී විමාර සංහිදීමෙන් සිය සත්‍යයන් උපන්, සිය සත්‍ය පහද වන සිත එකක බව ඇති, විතකීය තැනි විමාරය තැනි, සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් යුතුව ඇති, දෙවෙනි දහනට පැමිණැ වෙසෙයි හේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිප්‍රබන්ධයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලගි හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි ඔහු කයැ විවෙකජ ප්‍රීතිප්‍රබන්ධයෙන් පැතිරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

22. ඇවැත්ති, යම් සේ යටැ උල්පත්තීන් මතු වන දිය ඇති ගැඹුරැ විලෙක් මේ ද, [ගටැ සාමසුඤ්චල සුත්‍රයෙහි ආ පරිදි මේ තැන විස්තර කළ යුතු.]

ඒ මුළු විලෙහි ශිතල ජලය පැතිරැ වැදූ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත්තේ ද, ඇවැත්ති, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිප්‍රබන්ධයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලගි හැම තැන ම පැතිරැ ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයෙහි සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිප්‍රබන්ධයෙන් පැතිරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

23. තව ද ඇවැත්ති, මහණ තෙමේ ප්‍රීතියෙන් ද සංහිදීමෙන් උපෙක්ඛායෙන් ද යුතු වැ, සිතියෙන් හා නුවණින් හා යුතු වැ වෙසෙයි. සුවය ද කසින් විදි ආර්යයෝ යම් ධ්‍යානයක් ගෙන කොට ගෙන ධ්‍යාන-ලාභියා ඇරඹැ 'උපෙක්ඛාව ඇත්තේ ය, සිති ඇත්තේ ය, ප්‍රබවිතරණ ඇත්තේ යැ' යි කියත් ද, හේ එසේ වූ ඒ තෙවෙනි දහනට පැමිණැ වෙසෙයි හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රිතික ප්‍රබන්ධයෙන් තෙමයි. මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරාලගි. හැම තැන ම ස්පර්ශී කෙරෙයි ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රිතික ප්‍රබන්ධයෙන් පැතිරැ නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

24. ඇවැත්ති, යම් සේ උපුල් විලෙක හෝ පිහුම් විලෙක හෝ .. පබේරවලැ හෝ සිහිල් දියෙන් පැතිරැ නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද,

එවමේව බො ආවුණා භික්ෂු ඉමනමව කායං නිප්පිනිකෙන සුඛෙන අභිසංඥති පරිසංඥති පරිසුඤ්ඤති පරිපඨරති නාසං කිංඤ්ඤි සංඛා-
වනතා කායස්ස නිප්පිනිකෙන සුඛෙන අප්පුටං ගොථි,

ගොඩු බොධි ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලා භු
බොධි නසොකං වචනාය 'තං ජීවිං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවිං අඤ්ඤං
සරීරනති' වා ? යි.

“භෞ භෞ ආට්ඨසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං තඤ්ඤං වච්ඤාය ‘තං ජීවං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා”ති.

අහං බො පනෙනං අවුඡ්ඡා එවං ජානාමි, එවං පසාමි. අපි ව පනාහං න වදාමි ‘කං ජීවං තං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වාහි

25 පුන ව පරං ආවුසො හික්ඛු සුඛස්ස ව පභානා දුක්ඛස්ස ව පභානා පුඤ්ඤව සොමනස්සදොමනස්සානං අනුභවමි අදුක්ඛමිත්ථං උපෙක්ඛාං-සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං කුතං උපසම්පජ්ජි විහරන් සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධොන චෙතසා පරිශොදහෙන ඵරික්ඛා නිසිනෙනා හොති නාස්ස කිංඤ්චි පඤ්ඤාවතො කායස්ස පරිසුද්ධොන චෙතසා පරිශොදහෙන අපච්චං හොති.

සෙය්‍යාපාදී ආවුසො පුරිසො ඔදනෙන වනෙඵන සසිසං පාරුඨිනි නිසිනෙනා අසං, නාසං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායසං ඔදනෙන වනෙඵන අපඤ්චං අසං, ඵචමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුඤ්ඤාන වෙනසා පරිශොදනෙන ඵරිනි නිසිනෙනා භොති. නාසං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායසං පරිසුඤ්ඤාන වෙනසා පරිශොදනෙන අපඤ්චං භොති.

ශ්‍රී ලංකා බැංකු ආර්ථිකයේ භීෂිකර්මයක් වන බැවින් එයට ප්‍රතික්ෂේපයක් කරමින්, කළමනාකරණයේ වෙනස්කම්, වෙනස්කම් 'කොටස්' නොසලකා හැරීමට, 'අනුමැතිය' ලබා දීමට, 'අනුමැතිය' සලකා හැරීමට, 'අනුමැතිය' ලබා දීමට.

“භයා භයා ආවුභයා හිකඳු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලං කසෙසකං වචනාස ‘නං ජීවං නං සරීරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති’ වා” යි.

අහං බො පනෙනං අච්ඡිසො එවං ජානාමි එවං පසායමි. අථ ච පනාහං න වදාමි ‘තං ජීවං තං සරිරනති’ වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති’ වාහි

එසේ ම, ඇවැත්ති, මහණ හෙම මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික පුබයෙන් තෙවෙයි, භාත්පසින් තෙවෙයි, පුරා ලයි, මුළුල්ල ම සෑහී කෙරෙයි ඔහු මුළු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික පුබයෙන් පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්ති, යමෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයත් හේ ම යැ, ශරීරයත් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි ඔහු විසින් කියන්නට යුතු වේ දැ'යි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දකින්නේ නම්, 'ජීවයත් හේ මැ යැ, ශරීරයත් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට යුතු යැ" යි [දෙ පිරිවැළියෝ කිහි]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දකිමි. එහෙත් මම් 'ජීවයත් හේ ම ය, ශරීරයත් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි

25 තව ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම පුබ වේදනාව ද දුක් වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පළමු කොට ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක පහ වීමෙන්, දුක් නොවූ පුබ ද නොවූ, උපේක්ෂාසමාතිශයෙන් පිරිසිදු වූ සිවු වන දහන ලැබූ චෙතෙසි හේ මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතීරු ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහු සියලු කයැ පිරිසිදු පබසර සිතින් නොපහස්නා ලද කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්ති, යමෙක් පුරුෂයෙක් සුදු වතින් හිස ඇතුළු මුළු කය ම වසා ගෙන හුන්නේ වේ නම්, ඔහු මුළු කයෙහි හුදු වතින් වැද නොගත් (නොවැසුණු) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ඇවැත්ති, එසේ ම මහණතෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතීරු ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහු මුළු කය පිරිසිදු පබසර සිතින් නොපහස්නා ලද කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයත් හේ මැ යැ, ශරීරයත් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට යුතු දැ'යි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයත් හේ මැ යැ, ශරීරයත් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට ඔහුට යුතු යැ" යි [දෙ පිරිවැළියෝ කිහි]

26 ඇවැත්ති, තව ද ඒ මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිස්නිමත් වූ කල්හි, කිලිටි පහ වූ හිස කල්හි, පහ වූ විනෝදාපකලය ඇති කල්හි, මොළොක් වූ කල්හි, විදුලිනා-භාවනාවට යොග්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිසලබවට පැමිණි කල්හි, විවසුන්වුවණ පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි. එය අතට නමා හරි හෙ තෙම 'මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය සිවු මහාභූතයන්ගෙන් සැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණ්‍යයෙන් උපන්නේ ය. බත් කොමු ඇ අහරින් වැඩුණේ ය. අනිස බව ද, දුහද හරවුවට සුවදවිලෙවුන් ඉලියා සුභු බව ද, ලෙඩ දුරුලුවුවට පිරිමැදුම් ඇ කල සුභු බව ද, එසේ කල ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාවය කොටැත්-තේ ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැදුණේ යැ'යි මෙසේ දන ගනී ඇවැත්ති, සියලු අයුරින් පිරිසුන් වෙරෙළමණෙක් යම් සේ ද එහි නිල් හුයෙක් පසුවත් හුයෙක් හෝ අවුනන ලද්දේ වේ ද, ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් එය අතෙහි කොට 'මේ... සියලු අයුරින් පිරිසුන් වෙරෙළ මණෙක. මෙහි නිල් පැහැ හුයෙක් හෝ පසුවත් හුයෙක් හෝ අවුනන ලද සි සලකා බලන්නේ ද, ඇවැත්ති, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි. විවසුන්වුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ 'මගේ මේ කය වනාහි රූපවත් ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ'යි මෙසේ දන ගනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම් මෙසේ දක්නේ නම්, 'එය ම ජීව යැ, එය ම ශරීර යැ' යි හෝ 'අනෙකෙක් ජීව යැ අනෙකෙක් ශරීර යැ' යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද? [සි මම් ඇසිමි]

“ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු පිසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ කියන්නට යුතු යැ' යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය දනිමි, මෙය දකිමි එතෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි

27 ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි ඇවැත්ති, යම්සේ මිනිසෙක් මුදු තණ ගසසකින් තණබඩය බැහැර කරන්නේ ද, ඇවැත්ති, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම සිත මෙසේ සමාධිගත කල්හි මනෝමය ශරීරයක් මවන්නට සිත යොමු කෙරෙයි. හේ මේ කයින් නො පිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති අත් කයක් මවයි.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද? යි [මම් ඇසිමි]

“ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු පිසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ කියන්නට යුතු යැ' යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

අභං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි අථ ච පනාහං' න වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වාහි.

28. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සෙය්‍යථාපි ආවුසො දුකෙඛා කුමහ-කාරො වා කුමහකාරනෙතවාසි වා සුපරිකමකතාය මතතිකාය යං යදෙව භාජනවිකතිං ආකෂෙඛධායා නං තදෙව කරොය්‍ය -පෙ- එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො අනෙකපිභිතං ඉද්ධිවිධං පච්චන්තුසොති -පෙ- යාවමුහමිලොකාපි කායෙත වසං වතෙතාති.

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනහු ඛො තසෙසතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා'ති.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනසෙසතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා"ති.

අභං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වාහි.

29. පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත -පෙ- දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා -පෙ- උභො සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව -පෙ- සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො අධ්‍යාතමිකපටිපනෙතා, සො සුණෙය්‍ය හෙරිඤ්ඤමපි -පෙ- තස්ස එවමස්ස හෙරිඤ්ඤ ඉතිපි -පෙ- එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත -පෙ- දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විතතං අභිනිහරති -පෙ- සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා -පෙ- උභො සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සනතිකෙ ව.

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනහු ඛො තසෙසතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වාහි.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පසාති, කල්ලනසෙසතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා"ති.

අභං පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පසාමි අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වාහි.

ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය දනිමි, මෙය දකිමි එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි

28. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . සෘණී කොටස් ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි ඇවැත්නි, යම්හේ දස දූ කුඹලෙක් හෝ කුඹලක්නු අනාවැස්සෙන් මොනොවට සතන් කල මැටියෙන් යම් යම් ම බුදුන් වෙසෙසක් කැමැති වන්නේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, ඇවැත්නි, එසේ ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි සෘණී කොටස් ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ අනෙකෙකි වූ සෘණී කොටස් පසක් කෙරෙයි (ලබ්බි) බහිලොව දක්වාත් කසිත් වශයෙනි පවත්වයි.

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ ඔහු විසින් මෙය කියන්නට යුතු ද? යි [මම ඇසිමි]

“ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ”යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීන]

ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය දනිමි, මෙය දකිමි. එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි

29. ඇවැත්නි, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි . හේ දිවකන් . දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද උභය ශබ්ද ම අසයි... ඇවැත්නි, යම්හේ ඕනිසෙක් දික් මහකට පිළිපන්නේ නම්, හේ බෙරභවත් අසන්නේ ද, 'මෙ බෙරභවැ'යි. ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ඇවැත්නි, ඒ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි දිවකන් නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ දිවකන් දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද දුරු වූ ද මහා වූ ද උභය ශබ්ද ම අසයි

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු ද? යි [මම ඇසිමි]

“ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ”යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීන]

ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය දනිමි මෙය දකිමි එහෙත් 'ජීවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි.

30. පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු එවං ඤාතිතෙ විතෙත -පෙ- වේතොපරියඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති -පෙ- සො පරස්සත්තානං පර-පුඤ්ඤානං වේතසා වේතො පරිච්ච පජානාති සරුභං වා විතතා සරුභං විතතනති පජානාති -පෙ- අභිමුත්තං වා විතතං අභිමුත්තං විතතනති පජානාති සෙය්‍යථාපි ආවුසො ඉති වා පුරිසො වා -පෙ- ආදුසෙ වා -පෙ- උදකප්පෙන සකං මුඛනිමිත්තං පච්චලෙකකමානො සකඤ්ඤා වා සකඤ්ඤානති ජාතෙය්‍ය, අකඤ්ඤා වා අකඤ්ඤානති ජාතෙය්‍ය, එවිමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- වේතොපරියඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති -පෙ- සො පරස්සත්තානං පරපුඤ්ඤානං වේතසා වේතො පරිච්ච පජානාති, සරාගං වා විතතං සරුභං විතතනති පජානාති -පෙ- අභිමුත්තං වා විතතං අභිමුත්තං විතතනති පජානාති

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලනභු ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා 'ති.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති.

අහං පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ව පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වාති.

31. පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ -පෙ- පුබ්බෙ-නිවාසානුස්සන්ඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති -පෙ- සො අනෙකවිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යපීදං එකමපි ජායං -පෙ- අනෙකෙ'පි සංවට්ඨවිට්ඨකපො: අමුත්තායං එවන්තාමො එවංගොතෙතා -පෙ- ඉති සාකාරං සඋදෙදසං අනෙකවිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති

යො භු ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලනභු ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා 'ති.

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්ලං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වා"ති.

අහං පනෙතං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ව පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරිරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරනති' වාති.

32. පුන ව පරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- සත්තානං වුත්ථුපපාතඤ්ඤායාය විතතං අභිනිභරති -පෙ- සො දිබ්බෙත වක්ඛුතා -පෙ- සතෙත පස්සති වට්ඨමානෙ උපපජ්ජමානෙ -පෙ- දුග්ගතෙ දුග්ගතෙ සථානවිමුච්ඡෙතෙ සතො පජානාති.

30 ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි . පරසින් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වය සිත් තම සිතින් පිරිසිදු දැනි හේ සර්ග සිත සර්ග සිතා යි ද දැනි නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතා යි ද දැනි ඇවැත්ති, යමුගස් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ යමුසේ කැටපතෙක හෝ දිය බඳුනෙක හෝ මුවසටකන පිරික්සා බලනුයේ තලකැලැල් සහිත වූවක් තලකැලැල් සහිත යැ යි දැන ගන්නේ ද, තලකැලැල් රකිත වූවක් තලකැලැල් රකිත යැ යි දැන ගන්නේ ද, ඇවැත්ති, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පරසින් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි .. හේ අන් සතුන්ගේ අන් ප්‍රභූලත්වය සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගනී හේ සර්ග සිත සර්ග සිතා යි ද නොමිදුණු සිත නොමිදුණු සිතා යි ද දැන ගනී.

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ඒවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු ද ? යි [මම් ඇසිමි.]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ඒවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ" යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය දැනිමි, මෙය දැකිමි. එහෙත් 'ඒවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ නො කියමි.

31. ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි... පෙර වූ කද පිළිවෙල දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි .. හේ එක් ජාතියක් ද නොයෙක් සංවර්තවිවර්ත කල්ප ද යන අනෙකැ - විධ පුළුල් වාසය සිහි කරයි 'අයෝ තැන මෙනම් ඇත්තෙමි මෙබඳු ගොත් ඇත්තෙමි වීමි . මෙසේ ආකාරසහිත උද්දෙශ සහිත නොයෙක් වැදූරුම් පෙර වූ කද පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ඒවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ මෙය කියන්නට යුතු ද ? යි [මම් ඇසිමි]

"ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දැනී නම්, මෙසේ දැකී නම්, ඔහු විසින් 'ඒවයන් හේ මැ යැ, ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ කියන්නට යුතු යැ" යි [පිරිවැජ්ඣෝ කීහ]

ඇවැත්ති, මම් වූ කලී මෙය දැනිමි, මෙය දැකිමි එහෙත් 'ඒවයන් හේ මැ යැ ශරීරයන් හේ මැ යැ'යි හෝ 'ඒවය අනෙකෙක ශරීරය අනෙකෙකැ'යි හෝ මම් නො කියමි

32 ඇවැත්ති, තව ද මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දන්තා නුවන පිණිස සිත මෙහෙයයි හේ දිවැසින් මැරෙන මැරී උපදනා කම් වූ පරිදි සුගතියට දුගතියට පැමිණි සත්ත්වයන් දැන ගනී.

7. ඡාලික සුභානා.

1 එවිං මෙ සුභං එකං සමයං භගවා භෞතමිත්ථං විහරති භෞතියාණාමෙ. තෙන ඛො උත සමයෙන දො පබ්බජිතා මණ්ඩසෙක්ඛා ව පරිබ්බාජකො ජාලිසො ව දුරුපතතිකතොවාසී යෙන භගවා තෙනුප-සබ්බමිංසු උපසබ්බමිත්ථා භගවතා සද්ධිං සමෙවාදිංසු සමෙවාදනිසං කථං සාරාණීයං විජිසාරෙත්වා එකමනතං අට්ඨංසු එකමනතං සීතා ඛො තෙ දො පබ්බජිතා භගවතනං එතදවොචුං “කිනතු ඛො ආවුසො භොතම තං ජිවං තං සරිරං? උදුහු අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරං?”ති.

2. තෙන භාවුසො හුණුථ සාධුකං මනසි නරොථ භාසියාමි’ති. ‘එවමාවුසො’ති ඛො තෙ දො පබ්බජිතා භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච

3 ඉධාවුසො තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ඣති අරහං සමමාසම්මුද්ධො -පෙ- (යථා ඝාමඤ්ඤාඵලෙ එවා විජාරෙතබ්බං). එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති.

4. කථං ව ආවුසො භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුත්තථාරො භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභානාහි භොති -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු ඉද්දියෙසු ගුත්තථාරො භොති

5. කථං ව ආවුසො භික්ඛු සතිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සමනතාගතො භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු අභිකක්ඛනෙන පටික්ඛනනෙන සම්පජානකාරී භොති ආලොකිතෙ විලොකිතෙ -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සතිසම්ප-ජ්ඣෙඤ්ඤාන සමනතාගතො භොති.

6 කථං ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨා භොති? ඉධාවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපාරිභාජකෙන විවරෙන -පෙ- එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති.

7 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලකකිකෙන සමනතාගතො -පෙ- පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, -පෙ- සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය -පෙ- විචිකිච්ඡාය විතතං පරිසොධෙති

7. ජාලිය සූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අයන ලදි. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඤාණාසාදි නුවර ඤාණිකාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි මණ්ඩිකා නම් පිරිවැජ්ඣෙක් ද දඹුලුවා පාත්‍රයක් දරන පැවිද්දක්සුරු අතවැසි ජාලිය නම් පිරිවැජ්ඣෙක් ද යන දෙ පැවිදි කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියහ එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ සතුටට හුදුසු වූ, සිතා රැඳවිය සුතු වූ කපාව නිමවා පසෙක සිටා ගත්හ එ දෙ පැවිද්දේ එසේ පනහකා සිටියාහු ම “ඇවැත් ගොසුමාණනි, කිමෙක් ද? හේ ම ජීවයන් හේ ම ශරීරයන් වේ ද? (ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ද?)” හෝ හොත් ජීවය අනෙකෙකුත් ශරීරය අනෙකෙකුත් වේ ද? (ජීවයන් ශරීරයන් දෙකෙක් ද?)” යි මෙය කීහ

2. ඇවැත්නි, එසේ වී නම් අසවු මොනොවට සිත්ති කරවු, කියන්-තෙමි යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක ‘ඇවැත්නි, එසේ යැ’ කියා ඒ දෙ පැවිද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇත්වූහ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක

3 ඇවැත්නි, තපාගත අර්හත් සමාක්කමුඛා තෙමේ මේ ලොවැ උපදි (සාමසංඝාදාල සූත්‍රයෙහි දක්වුණ පරිදි විහාර කටයුතු.) ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම සිල්වත් වෙයි

4 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ ඉදුරන්හි වැසු දොරැත්තේ වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණතෙම ඇසින් රුවක් දක නිමිති ගන්නා සුලු නොවේ ද, ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම ඉදුරන්හි වැසු දොරැත්තේ වෙයි

5 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ සිහිනුවණින් යුත් වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම ඉදිරියට යාමෙහි පෙරළා ඊමෙහි ඉදිරි බැලීමෙහි දෙ පස බැලීමෙහි නුවණින් දන කරන සුලු වේ ද, ඇවැත්නි, මෙසේ ම මහණ තෙම සිහිනුවණින් යුත් වෙයි

6 ඇවැත්නි, කෙසේ නම් මහණ සතුටු වේ ද? ඇවැත්නි, මෙහි මහණ තෙම කාය පරිහරණයට පමණ වූ සිවුරින් සතුටු වේ ද, . ඇවැත්නි, මෙසේ මහණ තෙම සතුටු වෙයි

7 හේ මේ ආසි සිලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, සිහිය අරමුණට යොමු කොට එළවා, ලොව කෙරෙහි අභිබවා පහ කොට . විවිකිවිච්ඡා කෙරෙන් සිහ පිරිසිදු කෙරෙයි

යො භු ඛො ආවුසො භීක්ඛු එවං ජාතාති එවං පස්සති, කල්ලං භු ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ? ති.

"යො සො ආවුසො භීක්ඛු එවං ජාතාති එවං පස්සති, කල්ලං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා" ති.

අහං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජාතාමි එවං පස්සාමි අථ ව පතාහං ත වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ති.

9 පුත ව පරං ආවුසො භීක්ඛු සුඛස්ස ව පතානා දුක්ඛස්ස ව පතානා -පෙ- වතුන්ඨං කිංතං උපසම්පජ්ජා විහරාති. -පෙ- තාස්ස කිංඤ්ච සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධාන චේතසා පරිප්පාදානෙන අපචුටං හොති

යො භු ඛො ආවුසො භීක්ඛු එවං ජාතාති එවං පස්සති, කල්ලං භු ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ? ති

"යො සො ආවුසො භීක්ඛු එවං ජාතාති එවං පස්සති, කල්ලං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා" ති.

අහං ඛො පනෙතං ආවුසො එවං ජාතාමි එවං පස්සාමි අථ ව පතාහං ත වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ති.

10 පුත ව පරං ආවුසො භීක්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඤ්ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති සො එවං පජානාති 'අයං ඛො මෙ කායො රූපි වාතූමමහාභූතීකො -පෙ- හෙදනවිඤ්ඤානං ඛිංඤානං ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ඨ සිතං එන්ඨ පටිබ්බානාති සෙය්‍යථාපි ආවුසො මඤ්ඤි චෙචරියො -පෙ- තත්ත්වස්ස සුත්තං 'අයං ඛො මඤ්ඤි චෙචරියො -පෙ- තත්ත්වං සුත්තං ආවුසං නිලං වා -පෙ- පඤ්ඤා-සුත්තං වා' ති එවමෙව ඛො ආවුසො භීක්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඤ්ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති, යො එවං පජානාති 'අයං ඛො මෙ කායො රූපි -පෙ- ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ඨ සිතං එන්ඨ පටිබ්බානාති -පෙ- [යථා පුබ්බෙ එවං විජාරෙත තබ්බං.]

11 පුතවපරං ආවුසො -පෙ- එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- චිත්තොමස්සං භායං අභිනිමිත්තනාය චිත්තං අභිනිහරාති අභිනිත්තාමෙති -පෙ-

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'දෙකෙකැ' යි හෝ ඔහු කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ජයෝ:] "ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම්, ඔහු විසින් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙක් ම යැ' යි මෙය කියනු යුතු ය"

[භාග්‍යවත්තු:] ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය මෙසේ දනිමි. මෙසේ දකිමි. වැලි දු මම 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි.

9 තව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම සුඛවේදනාවගේ ප්‍රභාණයෙන් දුඃඛ වේදනාවගේ ද ප්‍රභාණයෙන් සතරවන දහන් ලැබ වෙසෙයි ඔහු විසින් සියලු කයා පිරිසිදු පැහැසර සිතීන් පැහැර නො ගන්නා ලද කිසිදු තැනෙක් නො වෙයි

ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම් ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ජයෝ:] "ඇවැත්නි, යම් මහණෙක් මෙසේ දන්නේ නම්, මෙසේ දන්නේ නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ය"

[භාග්‍යවත්තු:] ඇවැත්නි, මම වූ කලී මෙය මෙසේ දනිමි, මෙසේ දකිමි වැලි දු මම 'ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ නො කියමි

10 තව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම මෙසේ සිත එකත වූ කල්හි ඥානදර්ශනය පිණිස සිත යොමු කරයි, එළවා තබයි. 'මගේ මේ කය රූපිය සතර මහාභුතයන්ගෙන් සැදුණේ ය බිඳෙන තැසෙන සුළු ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැදුණේ ය යම්සේ වෙරෙළ මිණෙක් වේ ද, එහි හුයෙක් අවුතන ලද්දේ වේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට 'මේ වෙරෙළ මිණෙක . එහි මේ නිල් හෝ පසු පැහැ හුයෙක් අවුතන ලද' යි හෝ මේ පරිද්දෙන් දන්නේ ද, එසේ ම මහණතෙම සිත සමාහිත කල්හි දර්ශනඥනය පිණිස සිත එළවා තබයි, යොමු කෙරෙයි හේ 'මගේ මේ කය රූපිය මගේ මේ සිත මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ' යි දනී [පෙර මෙන් විහාර කටයුතු]

11 තව ද ඇවැත්නි, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි භික්ෂුකය කයක් මවනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, එළවා තබයි

12 පුතචජරං ආවුසො භික්ඛු -පෙ- එවං සමාහිතෙ විතෙන -පෙ- ඉද්ධිවිධාය විතනං අභිනීතරති -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාරි කායෙන වසං වතෙනති -පෙ-

13 පුතචජරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන -පෙ- දිබ්බාය සොධබාතුයා -පෙ- වෙතොපරියඤ්ණාය -පෙ- පුබ්බනිවාසානුස්සයි-ඤ්ණාය -පෙ- [යථා මනාලිපුතෙන එවං විනාරොකබ්බං]

14 පුතචජරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන -පෙ- සත්තානං වුත්ථප්පාතඤ්ණාය විතනං අභිනීතරති -පෙ- යථාකම්මපගෙ සතෙන පජානාති

යො ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ?"ති

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා"ති

අභං ඛො පතෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා'ති

15 පුතචජරං ආවුසො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන -පෙ- අසවානං බයඤ්ඤාය විතනං අභිනීතරති අභිනින්නාමෙති සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභූතං පජානාති -පෙ- ඛිණ්ණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මවර්ගං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති

යො ඛො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, කල්‍යාණං ඛො තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා ?"ති

"යො සො ආවුසො භික්ඛු එවං ජානාති එවං පස්සති, ත කල්‍යාණං තස්සෙතං වචනාය 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා"ති

අභං ඛො පතෙනං ආවුසො එවං ජානාමි එවං පස්සාමි අථ ච පනාහං න වදාමි 'තං ජීවං තං සරීරනති' වා 'අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරනති' වා'ති

16. ඉදමචොච භතවා අත්තමනා තෙ දො පබ්බජිතා භගවතො භාසිතා උභිතඤ්ඤාය

12 තවද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි සාද්ධිමිධඥනය පිණිස සිත එළවයි. ඛම්ලොව දක්වාත් කසින් වශෙනෙහි පවත්වයි

13. තවද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි... දිවකත් නුවණ පිණිස. පරසින් දන්නා නුවණ පිණිස. පෙරැ වුසු කදපිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස. [මහාලි සුත්‍රයෙහි මෙන් විශාර කටයුතු]

14 නැවත ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි .. සන්නිද්ධත්වයෙන් වුනි උපපතති දක්නා නුවණ පිණිස සිත එළවා තබයි කම් වූ පරිදි පරප්‍රාච්ඡා යන සතුන් දනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ඣෝ] "ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යි හෝ කියනු යුතු ය"

[භාග්‍යවත්තු] ඇවැත්ති, මම වූ කලී මෙය මෙසේ දනිමි, මෙසේ දකිමි වැලි දු මම් 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යැ' යි හෝ නො කියමි

15. නැවත ද ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි ආසුච්ඡායකරඥනය පිණිස සිත එළවයි, යොමු කරයි හේ 'මේ දුකැ යි තත් වූ පරිදි දැන ගනිති පුනර්ජන්මය ක්ෂීණ ය, ඛම්සර වැය නිමැවිණ, කටයුතු ද කරන ලදි මෙය පිණිස තව ද කටයුත්තෙක් නැතැ' යි හේ දැන ගනී

ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් වනාහි මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යැ' යි මෙය කියනු යුතු ද ?

[පිරිවැජ්ඣෝ] "ඇවැත්ති, යම් මහණෙක් මෙසේ දනී නම්, මෙසේ දකී නම්, ඔහු 'ජීවයන් ශරීරයන් එකක් ම යැ' යි හෝ 'වෙන වෙන දෙකෙකැ' යැ' යි හෝ කියනු යුතු නො වේ".

[භාග්‍යවත්තු] ඇවැත්ති, මම වූ කලී මෙය දනිමි, මෙය දකිමි. එතෙකුදු වුවත් 'එය ම ජීවය ය, එය ම ශරීරය යැ' යි හෝ 'ජීවය අනෙකෙක, ශරීරය අනෙකෙකැ' යි හෝ මම් නො කියමි.

16 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ හේක ඒ දෙපැවිද්දේ සතුටු සිතැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගත්ත.

8. සිහිනාද සුභනං*

1. එවං මෙ සුභනං: එකං සමයං භගවා උජ්ඣාසදායං¹ විහරති කිණ්ණකප්පලෙ² මිහදායෙ. අප්ඛො අවෙලො කිසසපො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම් උපසඛකමිතා භගවතා සද්ධිං සමමොදි සමමොදනීයං³ කපං සාරණීයං⁴ චිත්තිකාරොක්ඛා එකමිනනං අට්ඨාසි

2 එකමිනනං ඩීතො ඛො අවෙලො කිසසපො භගවනනං එතදවොච. “සුභමෙවනං⁵ පො ගොතමි, ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භීති. එකංසෙන උපකෙකාසති උපවදති’ති. යෙ තෙ භො ගොතමි එවමාහංසු ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භීති. එකංසෙන උපකෙකාසති උපවදති’ති කච්චි තෙ භොතො ගොතමස්ස චුත්තවාදිනො? න ච භවනනං ගොතමං අභුතෙන අබ්භාවිකකනති? ඛමමස්ස වානුඛමමං බ්‍යාකරොනති? න ච කොච්චි සහධමමිකො වාදනුවාදෙ ගාරයං ථානං ආගමිති? අනබ්භකකාතුකාමා හි මයං භවනනං ගොතමි”නති

3 යෙ තෙ කස්සප එවමාහංසු. ‘සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති. සබ්බං තපස්සිං ලුබ්භීති. එකංසෙන උපකෙකාසති උපවදති’ති න මෙ තෙ චුත්තවාදිනො අබ්භාවිකකනති ච පන මං තෙ අසනා අභුතෙන

ඉදහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං ලුබ්භීති. පස්සාමි දිබ්බෙන චකක්ඛනා විසුද්ධෙන අනිකකනනමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං ඉධ පනාහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං ලුබ්භීති. පස්සාමි දිබ්බෙන චකක්ඛනා විසුද්ධෙන අනිකකනනමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතිං සංඝං ලොකං උපපන්නං

ඉදහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං අපදුක්ඛවිහාරං පස්සාමි දිබ්බෙන චකක්ඛනා විසුද්ධෙන අනිකකනනමානුසකෙන කායස්ස හෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං.

කස්සප සිහිනාද සුභනං, කෙසුචි බුද්ධසිහිනාද සුභනනනීපි අට්ඨකථා

1 උරුඤ්ඤං සිත්‍රු	2 සාරණපලෙ සිත්‍රු	මහාසිහිනාද සුභනං, චේස්
4 සාරණීයං චේස්	5 සුභමෙවනං සිත්‍රු	3 සමමොදනීයං චේස්
		6 අධිපතාහං සාය

8. සිංහනාදසූත්‍රය

මා පිසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උජ්ඣාසද්‍රව්‍ය නුවර නිසා කණණකංඝල නම් මුට්‍රලාචිති වැඩ වසන සේක එකලා අවෙල කාශ්‍යපය තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹූ ඔබ හා සතුටු විය සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදෑවියැ යුතු වූ කථා කොට නිමවා එකන්තසැ සිටියේ ය

2 එකන්තසැ සිටියා වූ ම අවෙලකාශ්‍යප තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවද්ද ගෞතමසිති, ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපස ගරභති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවෙන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආක්‍රොශ කෙරෙති’ යි, ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි මෙ පවත් මා විසින් අසන ලද භවද්ද ගෞතමසිති, යම් කෙනෙක් ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපස ගරභති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවෙන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආක්‍රොශ කෙරෙති’යි, ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි මෙසේ කීහු නම්, කීමෙන් ද, ඔහු භවද්ද ගෞතමයන් කී ද ම කියන් ද? භවද්ද ගෞතමයනට අභූතයෙන් (නොවූ දැයිත්) දෙස් නො කියන් ද? භවද්ද ගෞතමයන් කී ද අනුව ම කරුණු කියන් ද? ඔබේ කීසි වාදයෙක් (ඔබේ වචනයෙක්) හෝ අනුවාදයෙක් (ඔබ කී බස අනුව අනුන් කී වචනයෙක්) හෝ කරුණු සහිත වැ නුවණැත්තන් පිසින් ගැරැහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද? (කීම, හැම අයුරින් ම ඔබගේ වාදයෙහි ගැරැහිය යුතු කාරණයෙක් නැද්ද?) අපි භවද්ද ගෞතමයනට අභූතයෙන් දෙස් තහනු නො කැමැත්තම්හ” යි මෙය කී ය

3 “කාශ්‍යපය, ‘මහණ ගොසුම්හු සියලු තපසට ගරභති’යි, ‘රථ දිව්‍යපෙවෙන් ඇති හැම තවුසාට ඒකාන්තයෙන් ආක්‍රොශ කෙරෙති’ යි ‘පිරිහෙලා බෙණෙති’යි, යම් කෙනෙක් කියන් නම්, ඔහු මා කී ද කියන්තෝ නො වෙති ඔහු මට නැති දැයිත් බොරුවෙන් දෙස් තහන්නාහු ද වෙති

කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දඤ්ඤාපචාරය ඉක්මැ දක්කැ හැකි පිරිසිදු දිවැසින් කාබුන් මරණින් මතු, සැපයෙන් පක වූ, දුකට පිහිටි, විවිශ ව වැටෙන තැන වූ නිරයට පැමිණි, කවුක දිව්‍ය පෙවෙන් ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු මම දකිමි කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දඤ්ඤාපචාරය ඉක්මැ දක්කැ හැකි, පිරිසිදු දිවැසින් කාබුන් මරණින් මතු, මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණි, කවුක දිව්‍යපෙවෙන් ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු ද මම දකිමි

කාශ්‍යපය, මෙහි මිඤ්ඤන්තේ දැකුම් ඉම ඉක්මැ දක්කැ හැකි පිරිසිදු දිවැසින්, කාබුන් මරණින් මතු, සැප නැති, නපුරු ගති ඇති, විවිශ ව පතිත වන තැන වූ නිරයට පැමිණි, මද වූ දුක් විහරණ ඇති වැ සිටි එක්තරා තවුසකු මම දකිමි

ඉධපනාහං කස්සප එකච්චං තපස්සිං අපඤ්ඤානිභාරිං පසාඤ්ඤා දිබ්බෙන චකඛුතා විසුද්ධාන අනික්ඛන්තමානුසංකෙන කායස්ස හෙද පරමරණං සුභයං සග්ගං ලොකං උපපන්නං.

යො'හං කස්සප ඉමෙසං තපස්සීනං එවං ආගතීඤ්ඤා ගතීඤ්ඤා චුතීඤ්ඤා උපපත්තීඤ්ඤා යථාභූතං පජානාමි. යො'හං කිං සබ්බං තපං ගරහිස්සාමි, සබ්බං වා තපස්සිං ලුඛාජිවිං එකංසෙන උපකෙතාසිස්සාමි උපවදිස්සාමි ?

4. සනති කස්සප එකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණා පණ්ණිතා නිපුණා කතපරපවාදා වාලවෙතිරුපා වොභිඤ්ඤානා¹ මඤ්ඤා වරනති පඤ්ඤා-ගතෙන දිට්ඨිගතානි. තෙහි'පි මෙ සද්ධිං එකච්චෙත්සු ධාතෙත්සු සමෙති² එකච්චෙත්සු ධාතෙත්සු න සමෙති³ යනෙන එකච්චං වදෙනති සාඤ්ඤා'ති, මයමපි තං එකච්චං වදෙම සාඤ්ඤා'ති යනෙන එකච්චං වදෙනති න සාඤ්ඤා'ති, මයමපි තං එකච්චං වදෙම න සාඤ්ඤා'ති. යනෙන එකච්චං වදෙනති සාඤ්ඤා'ති, මයං තං එකච්චං වදෙම න සාඤ්ඤා'ති යනෙන එකච්චං වදෙනති න සාඤ්ඤා'ති, මයං තං එකච්චං වදෙම සාඤ්ඤා'ති. යං මයං එකච්චං වදෙම සාඤ්ඤා'ති, පරො'පි තං එකච්චං වදෙනති සාඤ්ඤා'ති. යං මයං එකච්චං වදෙම න සාඤ්ඤා'ති, පරො'පි තං එකච්චං වදෙනති න සාඤ්ඤා'ති. යං මයං එකච්චං වදෙම න සාඤ්ඤා'ති, පරො'පි තං එකච්චං වදෙනති සාඤ්ඤා'ති යං මයං එකච්චං වදෙම සාඤ්ඤා'ති, පරො'පි තං එකච්චං වදෙනති න සාඤ්ඤා'ති.

තත්තාහං උපසඛකමිත්වා එවං වදාමි. යෙත්සු නො ආවුසො ධාතෙත්සු න සමෙති, තිට්ඨන්තා නාති ධාතානි. යෙත්සු ධාතෙත්සු සමෙති, තත්ථ විඤ්ඤා සමනුස්සඤ්ජනං සමනුගාහනං සමනුභාසනං සන්ථාරං වා සන්ථාරං සංඛිංසන වා සංඛිංසං. “යෙ ඉමෙසං නවතං ධම්මා අකුසලා අකුසල-සංඛිංසා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛිංසා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසංඛිංසා න අලමරියා න අලමරියසංඛිංසා කණ්ණා කණ්ණසංඛිංසා, සො ඉමෙ ධර්මම අනවසෙසං පභාය චතතති, සමණො වා ගොතමො පරෙ වා පති ගොතොතො ගණාවරියා ?”ති

1 තෙ භිඤ්ඤා, මජ්ඣං.

2 සමෙති සනා

කාශ්‍යපය, මෙහි මිනිසුන්ගේ දැනුම් ඉම ඉක්ම දැක්කැ හැකි පිරිසිදු දිවැසින්, කාමුත් මරණින් මතු මනා ගති ඇති සහ ලොවට පැමිණි, මද දුක් විභරණ ඇති වැසිට එක්තරා තවුසකු මම දකිමි

කාශ්‍යපය, යම්බඳු වූ මම මේ තවුසන්ගේ ආගතියක් (පෙර භවයෙහි යම් තැනෙකින් සැව මෙහි උපන්නෝ නම් එතැනින්), ගතියක් (මෙයින් සැව යැ යුතු තැනින්), ව්‍යුතියක් (ඒ මතු භවයෙන් ව්‍යුත වීමත්), උපපතියක් (ඒ ව්‍යුතියෙන් පසු ව උපදනා තැනත්) මෙසේ තත් වූ පරිදි දැනීම ද, ඒ මම කුමට සියලු තපසට හෝ ගරහම් ද? කවුකු දිවිපෙවෙන් ඇති හැම තවුසාට හෝ එකානායකයන් පරිභව කෙරෙමි ද? අවඥ කෙරෙමි ද?

4 කාශ්‍යපය, පණ්ණින වූ, නියුණු නුවණැති, මෙරමා හා කළ වාද ඇති, වාලවෙහි බහුර්බරයන් බඳු වූ ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් තමන් ප්‍රඥයෙන් අනුන්ගේ දූෂිත බිදැ හෙළන්නන් මෙන් වැහැසිරෙත් ඔවුන් හා ද ඇතැම් තන්හි මගේ දහම සම වෙසි ඇතැම් තන්හි සම නොවෙසි ඔහු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි කියත් ද, අපි ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියමු. යම් එක්තරා දෑයක් නොමැනැවැයි ඔහු කියත් ද, අපි ද ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි ඔහු කියත් ද, ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි ඔහු කියත් ද, ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි අපි කියමු යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'නොමැනැවැ'යි අපි කියමු ද, අන්හු ද ඒ එක්තරා දෑය 'මැනැවැ'යි කියත් යම් එක්තරා දෑයක් 'මැනැවැ'යි අපි කියමු ද, ඒ එක්තරා දෑය 'නොමැනැවැ'යි අන්හු කියත්.

මම ඔවුන් කරා එළැඹ මෙසේ කියමි. “ඇවැත්නි, අප දහම යම් තන්හි සම නොවේ ද, ඒ තන්හු සිටිත් වා යම් තන්හි සම වේ නම් ඒ තන්හි ලා නුවණැත්තෝ ‘අකුසල් වූත් අකුසලසංඛ්‍යාත වූත් (අකුසල් යැයි වෙන් කරන ලද්ද වූත්), සාවද්‍ය (සදෙශ්) වූත් සාවද්‍යසංඛ්‍යාත වූත් (සදෙශ් යැයි වෙන් කරන ලද්ද වූත්), අසෘතිතව්‍ය (නො සෙවිය යුතු) වූත්, අසෘතිතව්‍ය සංඛ්‍යාත වූත් (නො සෙවිය යුතු යැයි වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්), ආර්ථිභාවයට නොයමින් වූත්, ආර්ථිභාවයට නොයමින් සේ වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්, කාෂණ වූත්, කාෂණසංඛ්‍යාත වූත් (කප යැයි වෙන් කොට තබන ලද්ද වූත්) මේ භවතුන්ගේ යම් බිම්කෙතෙක් වෙන් නම්, කවර කෙතෙක් මෙකී දහම නිරවශෙෂයන් බැහැර කොට පවත්නෝ ද? ඉමණ ගෞතමයෝ ද නැත හොත් අන් භවද්දී ගණාචාර්යෝ ද?” යි එක් ශාස්ත්‍රාචාර්යකු හා තවත් ශාස්ත්‍රාචාර්යකු ද එක් ප්‍රාචිකාශනයක් හා තවත් ප්‍රාචිකාශනයක් ද සසඳ ලබ්ඛිය විවාරත් වා, කරුණු විවාරත් වා, ලබ්ඛියත් කරුණුත් දෙකම විවාරත් වා,

යානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනා සමනුභාගනා සමනුභාසනා එවං චදෙය්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛිංතා සාවර්ජා සාවර්ජසංඛිංතා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසංඛිංතා න අලමරියා න අලමරියසංඛිංතා කණ්ණා කණ්ණසංඛිංතා, සමණො ගොතමො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං පහාය වන්නාහි, යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණාවරියං”ති.

ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනා සමනුභාගනා සමනුභාසනා අමෙභව තජ්ඣ යෙභුග්ගෙයන පසංසෙය්‍යං.

5 අපරමපි නො කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනං සමනුභාගනං සමනුභාසනං සන්ථාරං වා සන්ථාරං සංඛිංතං වා සංඛිංතං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛිංතා අනවර්ජා අනවර්ජසංඛිංතා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසංඛිංතා අලමරියා අලමරියසංඛිංතා සුක්කා සුක්කසංඛිංතා, කො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වන්නාහි සමණො වා ගොතමො පරෙ වා පන භොනෙනා ගණාවරියං?”ති.

යානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනා සමනුභාගනා සමනුභාසනා එවං චදෙය්‍යං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛිංතා අනවර්ජා අනවර්ජසංඛිංතා සෙවිතබ්බා සෙවිතබ්බසංඛිංතා අලමරියා අලමරියසංඛිංතා සුක්කා සුක්කසංඛිංතා, සමණො ගොතමො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වන්නාහි යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණාවරියං”ති.

ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනා සමනුභාගනා සමනුභාසනා අමෙභව තජ්ඣ යෙභුග්ගෙයන පසංසෙය්‍යං.

6. අපරමපි නො කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජනං සමනුභාගනං සමනුභාසනං සන්ථාරං වා සන්ථාරං සංඛිංතං වා සංඛිංතං. “යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛිංතා සාවර්ජා සාවර්ජසංඛිංතා අසෙවිතබ්බා අසෙවිතබ්බසංඛිංතා න අලමරියා න අලමරියසංඛිංතා කණ්ණා කණ්ණසංඛිංතා කො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං පහාය වන්නාහි ගොතමං සාවකසෙවිකා වා පරෙ වා පන භොනෙනා ගණාවරියංසාවකසංඛිංතං?”ති.

කාශපය, නුවණැත්තෝ ලබිවි විවාරන්නාහු, කරුණු විවාරන්නාහු, ලබිතින් කරුණුහ දෙකම විවාරන්නාහු, "මේ හට්ඨාසයේ අකුලෙ දිත් අකුලෙසකිනාන දිත්, සාමුද්ද දිත්, සාමුද්දසකිනාන දිත්, අසෙවිතම දිත්, අසෙවිතමසකිනාන දිත්, ආධිකාරියට නොසමත් දිත්, ආධිකාරියට නොසමත් සැසි වෙන් කොට තබන ලද්ද දිත්, කාපණ දිත්, කාපණසකිනාන දිත් සම් දහමි කෙසෙකන් වෙන් නම්, ඉතිරිකොටවෙයි දෙ හිම දහමි නිරවශෙපයන් බැහැර කොට පවතින් අන් හට්ඨ ගණාවාසියෝ වනාහි සම් තමන් (අලුපමානසක්)ම බැහැර කොට පවතින්" යැයි මෙසේ කියන්නාහු සහ මේ කාරණය ඇත්තේ ම ස

කාසපය, මෙසේ නුවණැත්තෝ ලබ්ධි විවාරන්නාහු කරුණු විවාරන්නාහු ලබ්ධිත් කරුණුත් විවාරන්නාහු අප ම එහි ලා මෙහෙයින් පසුස්නාහ.

5 අනෙකෙක් ද ඇත කාශයපය, 'මේ හට්තුන්ගේ කුලය වූත් කුලයසබ්බාත වූත්, අතවද, වූත් අතවදසබ්බාත වූත්, සෙව්තව්‍ය වූත් සෙව්තව්‍යසබ්බාත වූත්, අලමාසී (ආසීතාවයට සමත්) වූත් අලමාසී-සබ්බාත වූත්, ශුකල වූත් ශුකලසබ්බාත වූත් යම් ඛම් කෙනෙක් වෙන් ද, කවරෙක් තම් මේ දහම් නිරවශෙයසෙන් සමාදන් සොට ගෙන පවත්නෝ ද ?' මහණ ගොසුම්නු ද ? තැන ගොත් අන් හවත් ගණා-වාසීයෝ ද ?''සි තුවණැත්තෝ ලබ්බි විචාරන් වා කරුණු විචාරන් වා ලබ්බිත් තවැණුන් දෙක ම විචාරන් වා.

කාශපය, නුචණැන්තෝ ලබිති විවාරන්නාහු, කරුණු විවාරන්නාහු, ලබිතිත් කරුණුත් දෙකම විවාරන්නාහු, “මේ හවතුන්ගේ කුහල වූත් කුහලසබ්බාන වූත් අනවදු වූත් අනවදුසබ්බාන වූත් සෙවිතව්‍ය වූත් සෙවිතව්‍යසබ්බාන වූත් අලමාසී වූත් අලමාසීසබ්බාන වූත් භුහල වූත් භුහලසබ්බාන වූත් සම් දහම් කෙසෙත් වෙත් තම්, මහණ ගොඤ්චු භේ දහම් නිරුපශ්‍යසත්ත් සමාදන් කොට යොග පට්ඨිති අනාස හවිත් අනාසාසිගෝ වු කලි සම් තාමිත් ම භෝ සමාදන් කොට පට්ඨිත් සැ සි මෙඡේ කිසන්තාහු යන මේ කරුණය ආත්තේ ම ය

කාශපය, මෙයේ නුවරැන්තෝ ලබිති විවාරනනානු කරුණු විවාරන-
නානු ලබිතින් කරුණුන් විවාරනනානු අප ම එහි ලා බෙහෙටින් පසස්නාන

[illegible]

ථානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුභාසනා ඵලං වදෙය්‍යං ‘යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසෙවිතඛා අසෙවිතඛසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්ණා කණ්ණසංඛාතා, ගොතමසාවකසංඛිතා ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං පහාය වත්තති, යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණ්ණවරියසාවකසංඛිතා’ති.

ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුභාසනා අමෙහව තජ්ඣ යෙභුග්ගොන පසංසෙය්‍යං

7. අපරමපි නො කස්සප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුභාසනා සන්ථාරා වා සන්ථාරං සංඛිත වා සංඛිතං. ‘‘යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සෙවිතඛා සෙවිතඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, නො ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වත්තති? ගොතමසාවකසංඛිතා වා, පරෙ වා පන භොනෙනා ගණ්ණවරියසාවකසංඛිතා’’ති.

ථානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුභාසනා ඵලං වදෙය්‍යං. ‘‘යෙ ඉමෙසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සෙවිතඛා සෙවිතඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, ගොතමසාවකසංඛිතා ඉමෙ ධම්මෙ අනවසෙසං සමාදාය වත්තති, යං වා පන භොනෙනා පරෙ ගණ්ණවරියසාවකසංඛිතා’’ති.

ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤා සමනුසුඤ්ඤානා සමනුගාහනා සමනුභාසනා අමෙහව තජ්ඣ යෙභුග්ගොන පසංසෙය්‍යං

8 අනි කස්සප මග්ගො අනථි පටිපදා යථා පටිපන්නො සාමඤ්ඤෙඤ්ඤා සාමං දුක්ඛිති ‘‘සමඤ්ඤා’ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අනුචාදී ධම්මවාදී විනයවාදී’’ති

කතමො ව කස්සප මග්ගො කතමා පටිපදා යථා පටිපන්නො සාමඤ්ඤෙඤ්ඤා සාමං දුක්ඛිති ‘‘සමඤ්ඤා’ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අනුචාදී ධම්මවාදී විනයවාදී’’ති.

අයමෙව අරිගො අට්ඨබ්බිකො මගො සෙය්‍යපීදං සමම, දිට්ඨි සමම, සබ්බකප්පො සමම, වාචා සමම, කම්මනෙතා සමම, ආජීවො සමම, වායාමො සමම, සත්ථ සමම, සමාධිං.

අයං ඛො කස්සප මගො අයං පට්ටප්ප, යපා පට්ටනො සාමඤ්ඤව ඤායාති සාමං දක්ඛිති 'සමනණා'ව ගොතමො කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනයවාදී'ති.

9. එවං වුද්ධො අවෙලොකස්සා භගවන්තං එතදවොච:

"ඉමෙ'පි ඛො ආවුෂ්ඨො ගොතමි තපොපක්කමා එකෙසං සමණ-
බ්‍රාහ්මණානං සාමඤ්ඤසබ්බානා ව බ්‍රහ්මඤ්ඤසබ්බානා ව අවෙලකො භොති
මුත්තාචාරො, භජ්ජාපලෙඛනො, න එතිහදන්තිකො, න ත්විභදන්තිකො,
නාභිගචං, න උද්දිග්ගකචං, න නිමිත්තනං සංදිග්ගි සො න කුමතිමුඛා
පටිග්ගණනාති, න කළොපිමුඛා පටිග්ගණනාති, න එළකම්පනරං, න
දණ්ඩමන්තරං, න මුසලමන්තරං, න දව්නං භුඤ්ජමානානා, න ගබ්භිතිසා,
න පායමානාය, න පුරිසන්තරගතාය, න සංක්ඛිතිසු, න යත්ථ සා
උපට්ඨිතො භොති, න යත්ථ මක්ඛිකා සණ්ඨිසණ්ඨිවාරිති, න මච්ඡං න
මංසං, න සුරං න මෙරයං න ථුසොදකං පිටති. සො එකාගාරිකො වා
භොති එකාලොපිතො, ආගාරිකො වා භොති ආලොපිතො, යනා-
ගාරිකො වා භොති සත්තාලොපිකො, එකිස්සාපි දන්තියා යාපෙති, දව්ඨිපි
දන්තිති යාපෙති, සත්තතිපි දන්තිති යාපෙති, එකාභිකම්මි ආහාරං
ආහාරෙති, ආභිකම්මි ආහාරං ආහාරෙති, සත්තාභිකම්මි ආහාරං ආහාරෙති.
ඉති එවරුපං අභිමාසිකම්මි පරියායභන්තභොජනානුසොගමනුසුත්තනා
විහරන්ති.

සමමාදිට්ඨි සමමාසකභාසා සමමාචාරා සමමාකමමනා සමමාආර්ථ සමමාචාරාම සමමාසනි සමමාසමාධි යන මේ අර් අටැති මත ම ය.

කාශ්‍යපය, යමෙක් පිළිපත් තැනැත්තෙක් “මහණ ගොසුම්හු ම කල් සලකා කියන සුලුක, ඇත්ත ම කියන සුලුක, වැඩ ඇසිරු ම කියන සුලුක, විනය ඇසිරු ම කියන සුලුක”යි තෙමේ ම දන්නේ නම් තෙමේ ම දක්නේ නම් මේ ඒ මතය, මේ ඒ පිළිපවන ය”

9 මෙසේ වදල කල්හි අවෙලකාශ්‍යට තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය.

“ඇවැත් ගොසුමාණනි, ඇතැම් මහණ බමුණන්ගේ මහණකමැ යි කියන ලද, බමුණකමැ යි කියන ලද මේ තවකම් (තවුන්දම්) කෙනෙක් ඇත්ත අවෙලක (බහාලු පිළි ඇතියෝ) වෙයි. මුක්තාචාර (හරතා ලද ආචාර ඇතියෝ) වෙයි හස්තාවලෙහනක (බොජුන් කිසි නිමි කලා අත ලෝනේ) වෙයි න එහිහදනකික (වඩින්නැ වහන්සැ යි කැඳවන ලද්දේ නො එන්නේ) වෙයි න කිට්ඨහදනකික (වැඩ සිටින්නැ යි කියන ලද්දේ නො සිටුවේ) වෙයි අභිභට භොජනය (තමා එන්නට පලමු ගෙනා බොජුන්) නො ඉවසයි උද්දායකට භොජනය (තමා උදෙසා පිළියෙල කළ බොජුන්) නො ඉවසයි. නිමිනත්‍රණය (බොජුන් සඳහා අසේ තැනට වඩින්නැ යි කළ නිමැනුම) නො ඉවසයි කුමහිමුබයෙන් (කුමුමුහින් - පිසු බත් ලු බදුනින්) නසා දුන් අහර නො පිළිගනී කලොපිමුබයෙන් (ඉකිළි පැස්මුහින්)¹ නසා දුන් අහර නො පිළිගනී එළිපත අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී දෘඩත් අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී. මොහොලක් අතර කොට දුන් අහර නො පිළිගනී. වළඳන දෙදෙන - කුන්ගෙන් එකකු තැනි සිට දුන් අහර නො පිළිගනී හැබින්නක දුන් අහර, (දරුවාට) කිරි පොවන්තියක දුන් අහර, සැමයා අතරට ගිය යනියක දුන් අහර නො පිළිගනී දුබ්බකෙමෙහි (සමාදන් කොට පිළියෙල කළ බොජුන් අතුරෙන් ගෙන) දුන් අහර නො පිළිගනී යම් තැනෙක බල්ලෙක් එළැඹ සිටියේ නම් උෞට තොදී ගෙනවුත් දුන් අහර, යම් තැනෙක මැස්සෝ රැස් රැස් වූ හැසිරෙන්නාහු නම් එ තැනින් දුන් අහර නො පිළිගනී දිගමස් ගොඩමස් නො පිළිගනී රහමේර නො බොයි සෞචරිකය (සියලු ශය්‍යසමිකාරයෙන් කළ කාන්ධ) නො බොයි. හේ එභාගාරික (එක් ගෙයෙකින් ම අහර ලැබ තවත්තේ) හෝ එකාලොපික (එක් බත් පිඬෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි ආගාරික (දෙගෙයකින් අහර ලැබ තවත්තේ) හෝ ආලොපික (දෙබත් පිඬු - යෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි සත්තාගාරික (සත් ගෙයෙකින් අහර ලැබ තවත්තේ) හෝ සත්තාලොපික (සත් අහර පිඬෙකින් ම යැපෙන්නේ) වෙයි එක් දහන්තියක (කුඩා තලියෙක) බඩින් ද යැපෙයි, දන්ති දෙකෙක බඩින් ද යැපෙයි දහන් සතෙක බඩින් ද යැපෙයි දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී දෙදවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී. සත් දවසක් හැර දවසක් ද අහර ගනී. මෙසේ මෙබඳු වූ අභිසිසක් හැර දවසක් ද වාර බත් වැලැදීමේ වුත්තය් පසදුපෙත් වෙසෙයි

1 ඉකිළි (උකකලි) නයි බත් පිසන වළද යි පස නම් බත් ලස පස යි

13 සාකහකොධො චෝපි කසාප හොති සාමාකහකොධො චෝපි කසාප හොති -පෙ- වනමූලඵලාභාරො යාපෙනි පවත්තඵලහොජ්ඣානස්ස වායං සීලසම්පදා විත්තසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා අභාවිතා හොති අසච්ඡිකතා අථ ඛො සො ආරකා'ව සාම්ඤ්ඤා ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා

යනො ඛො කසාප භික්ඛු අවේරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තං පඤ්ඤා විමුත්තං දිට්ඨව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි.

14 සාණ්ඨානි චෝපි කසාප ධාරෙති මසාණ්ඨානි'පි ධාරෙති -පෙ- සායනානිකං ච උදකොරොහණානුයොගමනුසුත්තො විහරති, කසා වායං සීලසම්පදා විත්තසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා අභාවිතා හොති අසච්ඡිකතා, අථ ඛො සො ආරකා'ව සාම්ඤ්ඤා ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා

යනො ඛො කසාප භික්ඛු අවේරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තං පඤ්ඤා විමුත්තං දිට්ඨව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා උපසම්පජ්ජ විහරති අයං වුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පිති

15 එවං වුත්තො අපමානා කසාපො හගචන්තං එතදාචාචං දුක්ඛාරං හො ගොතමි සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති.

“පකති ඛො එසා කසාප ලොකස්මිං දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති ”

අවේලකො චෝපි කසාප හොති මුත්තාචාරො -පෙ- ඉති එවරුපං අඛම්මාසිකම්පි පරියායනත්තහොජ්ඣානුයොගමනුසුත්තො විහරති, ඉමාය ව කසාප මත්තාය ඉමිනා ව තපොපකකමෙන සාම්ඤ්ඤං වා අභවිස්ස බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, තෙතං අභවිස්ස කල්පං වචනාය දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤා”නති

16 සකකා ව පනෙතං අභවිස්ස කාතුං ගහපතිනා වා ගහපති-පුත්තො වා අනන්තසො කුච්ඡදාසිංහ'පි “හදුහං අවේලකො හොමි මුත්තාචාරො -පෙ- ඉති එවරුපං අඛම්මාසිකම්පි පරියායනත්තහොජ්ඣානුයොගමනුසුත්තො විහරාමි”ති යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤානුච ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤානු ඉමිනා තපොපකකමෙන සාම්ඤ්ඤං වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, තස්මා එතං කල්පං වචනාය දුක්ඛාරං සාම්ඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති

13. කාශ්‍යපය, තවුස් තෙමේ ඉදින් අමුපලා බුද්දිනුයේ වේ ද, බොඩහමු බුද්දිනුයේ වේ ද, තමන් ම වැටුණු ඵල බුද්දින සුදු වූයේ වත මුල් පල අහර කොටැත්තේ යැපේ ද, ඔහු විසින් මේ සිලසමපතනියන් චිත්තසමපතනියන් ප්‍රඥසමපතනියන් නො වඩන ලද්දේ පසක් නො කරන ලද්දේ වේ නම්, එසේ කලා හේ මහණකමින් දුරෙහි ම බමුණුකමින් දුරෙහි ම සිටියේ වෙයි

කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් ම භික්ෂු තෙම දෝෂ රහිත ව්‍යාපාර රහිත මෙන්සිත වඩා ද, ආසුරියන්ගේ ද ඝෟසයෙන් අනාසුර වූ ඵලසමාධියන් ඵලඥනයන් තෙමේ ම මේ අත්බවිහි ම වෙසෙයි නුවණින් දන, පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ තවුදු බමුණු තවුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ

14 කාශ්‍යපය, තවුස් තෙමේ ඉදින් හන්වැහැරියන් දරා ද හණනුල් අත් හු හා මුත්‍ර පොට විසු වස්ත්‍රන් දරා ද සවස නෙවැනි කොට දියට බැසීමෙහි යෙදුණේ වෙසේ ද, ඔහු විසින් මේ සිලසමපතනියන් චිත්තසමපතනියන් ප්‍රඥසමපතනියන් නො වඩනා ලද්දේ පසක් නො කරන ලද්දේ වේ නම්, එසේ කලා හේ මහණකමින් දුරෙහි ම බමුණුකමින් දුරෙහි ම සිටියේ වෙයි

කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් ම භික්ෂු තෙම දෝෂ රහිත ව්‍යාපාර රහිත මෙන් සිත වඩා ද, ආසුරියන්ගේ ද ඝෟසයෙන් අනාසුර වූ ඵල-සමාධියන් ඵලඥනයන් තෙමේ ම මේ අත්බවිහි ම වෙසෙයි නුවණින් දන පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ තවුදු බමුණු තවුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ”.

15 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ .මෙසේ වදාළ කල්හි, කාශ්‍යප තෙම “හව්ද් ගෞතමසීරී, මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කී ය

“කාශ්‍යපය, ‘මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යන මෙය ලොවැ ප්‍රකෘති කථාව ය”

16 කාශ්‍යපය, තවුස් තෙම අවෙලකන් වේ ද, මුක්තාමාරත් වේ ද මෙසේ අඛම්සකට වරක් (අඛම්සක් හැර දවසක්) මෙබඳු වාර බත් වැළැඳීමේ යෙදුණේ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ පමණින් ම මේ (දුළු තවකමින් ම) මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂකරත් ඉතා දුෂකරත් වන්නේ නම්, ‘මහණකම දුෂකර යැ යි, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යන්න කීමට යොග්‍ය නො වන්නේ ය

කාශ්‍යපය, ගැහැවියක්හු විසින් හෝ ගැහැටුනක්හු විසින් හෝ යටත් පිරිසෙකින් කළදුස්සක විසින් තවුදු “මම දන් අවෙලක වෙමි, මුක්තාමාර වෙමි මෙසේ අඛම්සක් හැර දවසක් ද යි මෙබඳු වාර බත් වැළැඳීමේ යෙදුණෙමි වෙසෙමි”යි මේ තවකම කරන්නට හැක්කේ වන්නේය කාශ්‍යපය, යම් කෙසෙකින් මේ පමණින් (මේ මද පිළිවෙතින්) වෙන් ව ම, මේ තවකමින් වෙන් ව ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂකරත් හුදුෂකරත් වේ නම්, එසෙයින් ‘මහණකම දුෂකර ය, බමුණුකම දුෂකර යැ’ යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය

යහො බො කසාප හිකඩු අවෙරං අබ්‍යාපජ්‍යං මෙතනවිතනං භාවෙති,
ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං දිට්ඨං ව
ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකචා උපසම්පජ්‍ය විහරති, අයං වුච්චති
කසාප හිකඩු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි.

17 සාකහකො වෙ'පි කසාප හොති -පෙ- වනමුලප්ලාහාරො
යාපෙති පවනනථලහොජී. ඉමාය ව කසාප මනනාය ඉමිනා තපො-
පක්කමෙන සාමඤ්ඤං වා අභවිස්සා බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං,
නෙතං අභවිස්සා කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්ඛාරං සාමඤ්ඤං දුක්ඛාරං
බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'

සකකා ව පනෙනං අභවිස්සා කාතුං ගහපතිනා වා ගහපතිපුතෙන වා
අනාමසො කුමහදුසියාපි 'හස්සං සාකහකො වා හොමි, -පෙ-
වනමුලප්ලාහාරො යාපෙති පවනනථලහොජී'ති. යසො ව බො කසාප
අඤ්ඤානුව ඉමාය මනනාය අඤ්ඤානු ඉමිනා තපොපක්කමෙන
සාමඤ්ඤං වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, තසමා එතං
කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්ඛාරං සාමඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'.

යහො බො කසාප හිකඩු අවෙරං අබ්‍යාපජ්‍යං මෙතනවිතනං
භාවෙති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං
දිට්ඨං ව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකචා උපසම්පජ්‍ය විහරති, අයං
වුච්චති කසාප හිකඩු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි

18 සාණාති වෙ'පි කසාප ධාරෙති මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ-
සායතනීයකම්පි උදෙසා රොහණානුයොගමනුසුතො විහරති ඉමාය ව
කසාප මනනාය ඉමිනා තපොපක්කමෙන සාමඤ්ඤං වා අභවිස්සා
බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං සුදුක්ඛාරං, නෙතං අභවිස්සා කල්‍යාණං වචනාය
'දුක්ඛාරං සාමඤ්ඤං දුක්ඛාරං බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'

සකකා ව පනෙනං අභවිස්සා කාතුං ගහපතිනා වා ගහපතිපුතෙන වා
අනාමසො කුමහදුසියාපි 'හස්සං සාණාති'පි ධාරෙති, මසාණාති'පි
ධාරෙති, -පෙ- සායතනීයකම්පි උදෙසා රොහණානුයොගමනුසුතො
විහරාමි'ති යසො ව බො කසාප අඤ්ඤානුව ඉමාය මනනාය අඤ්ඤානු ඉමිනා
තපොපක්කමෙන සාමඤ්ඤං වා හොති බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්ඛාරං
සුදුක්ඛාරං, තසමා එතං කල්‍යාණං වචනාය 'දුක්ඛාරං සාමඤ්ඤං දුක්ඛාරං
බ්‍රහ්මඤ්ඤානති'.

යහො බො කසාප හිකඩු අවෙරං අබ්‍යාපජ්‍යං මෙතනවිතනං
භාවෙති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චෙතොවිමුතතිං පඤ්ඤවිමුතතිං
දිට්ඨං ව ධම්මෙ සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකචා උපසම්පජ්‍ය විහරති, අයං
වුච්චති කසාප හිකඩු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා නම් ආප්‍රවයන්ගේ ඝෘයයෙන් අනාසුච වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිනි ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ නම්, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂුතෙම මහණ යැයි ද බමුණු යැයි ද කියනු ලැබේ.

17 කාශ්‍යපය, ඉදින් තවුස් තෙම අමු පලා කන්නේ වේද තමන් ම වැඩුණු පල බුද්ධ පුත්‍ර වූයේ වෙනෙහි මුල් පල අහර ගොඩ යැපේද, කාශ්‍යපය, මේ පමණින් ම මේ තවකමින් ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් පුදුෂ්කරත් වන්නේ නම් 'මහණකම දුෂ්කර යැ, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය.

කාශ්‍යපය, ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවිපුතක්නු විසින් හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසින් තමුදු "මම දැන් අමුපලා කන්නෙමි වෙමි ස්වයංසේවක ඵලභෝජ ව වනමුලප්‍රාසාර ඇත්තෙමි යැපෙමි"යි මේ තවකමි කරන්නට හැකි වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් හෙයෙකින් ම මේ මද පිළිවෙත් වෙන් ව ම මේ තවකමින් වෙන් ව ම මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් පුදුෂ්කරත් වේද, එහෙයින් 'මහණකම දුෂ්කර ය, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියනුට යොග්‍ය ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා නම් ආප්‍රවයන්ගේ ඝෘයයෙන් අනාසුච වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිනි ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ නම්, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ නමුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ.

18 කාශ්‍යපය, ඉදින් තවුස් තෙම හණවැහැරි දරාද, හණනුල් මුසු අත්හසින් විසු වස්ත්‍ර දරාද සවස තෙවෙනි කොට දිගේ බැසීමෙහි යෙදුණේ වෙසේද, කාශ්‍යපය, මේ මද පිළිවෙත් මේ තවකමින් දුෂ්කරත් පුදුෂ්කරත් වූ මහණකමෙන් බමුණුකමෙන් වන්නේ නම් 'මහණකම දුෂ්කර යැ බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය.

'මම දැන් හණවැහැරි දරමි, හණනුල් අත්නුල් හා මුසු කොට විසු වස්ත්‍ර දරමි සවස තෙවෙනි කොටැති ව දිගෙහි ගැලීමෙහි යෙදුණෙමි වෙසෙමි'යි ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවිපුතක්නු විසින් හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසිනුදු මෙය කරන්නට හැකි වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් හෙයෙකින් මේ මද පිළිවෙත හැර ම මේ තවකමි හැර ම, මහණකම හෝ බමුණුකම දුෂ්කරත් පුදුෂ්කරත් වේද, එහෙයින් 'මහණකම දුෂ්කර ය, බමුණුකම දුෂ්කර යැ' යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩාද ආප්‍රවයන්ගේ ඝෘයයෙන් අනාසුච වූ ඵල-සමාධියත් ඵලඥනයත් මේ අත්බවිනි ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දැන, පසක් කොට ලැබ වෙසේද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ නමුදු බමුණු නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ.

19. එවං චුතෙන අවෙලො කසාපො භගවතං. එතදවොච,
“දුර්ජානො හො ගොතම සමණො දුර්ජානො බ්‍රාහ්මණො”ති

“පකඨි ඛො එසා කසාප ලොකස්මිං ‘දුර්ජානො සමණො දුර්ජානො
බ්‍රාහ්මණො’ති

20 අවෙලකො වෙ’පි කසාප හොති -පෙ- ඉති එවරුපං අභිමාසිකමපි
පරියායභත්තනොජ්ඣානුයොගමනුසුතො විතර්ති, ඉමාය කසාප මත්තාය
ඉමිනා තපොපක්කමෙන සමණො වා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණො වා දුර්ජානො
සුදුර්ජානො, නෙතං අභවිස්ස කල්ලං චචනාය ‘දුර්ජානො සමණො දුර්ජානො
බ්‍රාහ්මණො’ති

සකකා ව පනෙසො අභවිස්ස ඤාතුං ගහපතිනා වා ගහපතිපුතොතන වා
අන්තමසො කුමහ දුසිගාපි අයං අවෙලනො හොති මුත්තාවාරො -පෙ-
ඉති එවරුපං අභිමාසිකමපි පරියායභත්තනොජ්ඣානුයොගමනුසුතො
විතර්ති, යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිනා
තපොපක්කමෙන සමණො වා හොති බ්‍රාහ්මණො වා දුර්ජානො සුදුර්ජානො,
තස්මා එතං කල්ලං චචනාය දුර්ජානො සමණො දුර්ජානො බ්‍රාහ්මණො’ති.

යතො ව ඛො කසාප භික්ඛු අවෙරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තවිත්තං
භාචෙති, අසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙත්තාවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං
දිට්ඨංච ඛමෙව සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකඛිං උපසම්පජ්ජ විතර්ති, අයං
වුච්චති කසාප භික්ඛු සමණො ඉති’පි බ්‍රාහ්මණො ඉති’පිති

21. සාකහකෙඛා වෙ’පි කසාප හොති සාමාකහකෙඛා වෙ’පි
කසාප හොති -පෙ- චනමුලඵලාභාරො යාපෙති පචන්තඵලහොජ්.
ඉමාය ව කසාප මත්තාය ඉමිනා තපොපක්කමෙන සමණො වා අභවිස්ස
බ්‍රාහ්මණො වා දුර්ජානො සුදුර්ජානො, නෙතං අභවිස්ස කල්ලං චචනාය
‘දුර්ජානො සමණො දුර්ජානො බ්‍රාහ්මණො’ති

සකකා ව පනෙසො අභවිස්ස ඤාතුං ගහපතිනා වා ගහපතිපුතොතන වා
අන්තමසො කුමහදුසිගාපි ‘අයං සාකහකෙඛා වා හොති සාමාක-
හකෙඛා වා -පෙ- චනමුලඵලාභාරො යාපෙති පචන්තඵලහොජ්’ති
යස්මා ව ඛො කසාප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිනා
තපොපක්කමෙන සමණො වා හොති බ්‍රාහ්මණො වා දුර්ජානො
සුදුර්ජානො, තස්මා එතං කල්ලං චචනාය ‘දුර්ජානො සමණො
දුර්ජානො බ්‍රාහ්මණො’ති

19 මෙසේ වදාළ කල්හි අවේලකාශාස තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “නවද්ද ශෝකමයිති, මහණ තෙම දුකසේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුකසේ දත යුතු යැ”යි මේ වචන කිය

“කාශාපය, ‘මහණ තෙමේ දුකසේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුකසේ දත යුතු ය’ යන මෙය ලොවැ ප්‍රකෘති කථාව ම ය”

20 කාශාපය, ඉදින් තදුන් තෙම අවේලක වේ ද, මෙසේ මෙබඳු වූ අභිමාසික පඨායහකතභාජනව්‍යයෙහි යෙදුණේ වෙසේ ද, කාශාපය, මේ මද පිළිවෙතින්, මේ තවකමින් දුකසේ දතයුතු ඉතා දුකසේ දතයුතු මහණෙක් බමුණෙක් වන්නේ නම්, ‘මහණ තෙම දුකසේ දත යුත්තේ ය, බමුණු තෙම දුකසේ දත යුත්තේ යැ’ යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය

ගෑහැවියකු හෝ ගෑහැවිපුතක්හු හෝ යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක හෝ විසිනුදු ‘මේ තෙමේ අවේලක වෙයි, මුක්තාචාර වෙයි මෙසේ මෙබඳු අභිමාසික වූ ද පඨායහකතභාජනව්‍යයෙහි යෙදුණේ වෙසේ යැ’ යි ඔහු දත හැකි වන්නේ ය කාශාපය, යම් හෙයෙකින් මේ මද පිළිවෙත හැර ම මේ තවකම හැර ම මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ හෝ දුකසේ දත යුතු වේ ද, ඉතා දුකසේ දත යුතු වේ ද, එහෙයින් ‘මහණ තෙම දුකසේ දත යුතු ය, බමුණු තෙම දුකසේ දත යුතු යැ’ යි මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය

කාශාපය, යම් කලෙක පටන් හිඤ්ඤ තෙම ඉවර නැති, ව්‍යාපාද නැති, මෙත්සිත වඩා ද, ආසුච්ඡන්තේ ඝෘයයෙන් අකාසුචි වූ ඵලසමාධිය ද ඵලසුතය ද මේ අත්බව්හි ම තෙමේ වෙසෙසි නුවණින් දත පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශාපය, මේ හිඤ්ඤ තෙම මහණ යැ යි ද බමුණු යැ යි ද කියනු ලැබේ

21 කාශාපය, තවුස් තෙම ඉදින් අමු පලා කන්නේ වේ ද, බොධි-හමු කන්නේ වේ ද, සංඛ්‍යාපතිතඵල චුද්දන සුලු වූයේ වනමුල් පල ආහාර කොටැත්තේ යැපේ ද, කාශාපය, මේ මද පිළිවෙතින් මේ තවකමින් දුකසේ දතයුතු ඉතා දුකසේ දතයුතු මහණෙක් හෝ බමුණෙක් වන්නේ නම්, ‘මහණා දුකසේ දත යුතු ය, බමුණා දුකසේ දත යුතු ය’ යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය නො වන්නේ ය

මේ තෙම අමුපලා කන්නේ හෝ වෙයි, බොධිහමු කන්නේ හෝ වෙයි සංඛ්‍යාපතිතඵලභොජි වූයේ වනමුල් පල ආහාර කොටැත්තේ යැපේ යැ’ යි ගෑහැවියකු විසිනුදු ගෑහැවිපුතකු විසිනුදු යටත් පිරිසෙයින් කළදුස්සක විසිනුදු ඔහු දත හැකි වන්නේ ය (එහෙයින්) කාශාපය, යම් හෙයෙකින් මේ මද පිළිවෙතින් අන් තන්හි ම, මේ තවකමින් අන් තන්හි ම, දුකසේ දත යුතු වූ ඉතා දුකසේ දත යුතු වූ මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ වේ ද, එහෙයින් මහණ දුකසේ දත යුතු ය, බමුණා දුකසේ දත යුතු ය යන මෙය කියන්නට යොග්‍ය ය.

යතො ඛො කස්සප භික්ඛු අවෙරං අබ්බාපජ්ජං මේතත්තිත්තං භාවෙති, අසවාතස්ස ඛො අනාසවා වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාච්ඡුහංගිං දිට්ඨංච ධරෙම සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුවචති කස්සප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පි.

22. සාණාති වෙ'පි කස්සප ධාරෙති, මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ- සායනනිග්ගමපි උදකොරොහණානුගොගම්නුග්ගත්තො විහරති, ඉමං ච කස්සප මත්තං ඉමිත්වා තපපාපකකමෙන සමණො චා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණො චා දුජ්ජානො සුදුජ්ජානො, තෙනං අභවිස්ස කල්ලං වචනං 'දුජ්ජානො සමණො දුජ්ජානො බ්‍රාහ්මණො'ති

සකකා ච පතෙසො අභවිස්ස ඤානං ගහපතිත්තං චා ගහපතිපුත්තෙන චා අනන්තමෙසා කුම්භදුසියාපි: 'අයං සාණාති'පි ධාරෙති මසාණාති'පි ධාරෙති -පෙ- සායනනිග්ගමපි උදකොරොහණානුගොගම්නුග්ගත්තො විහරති'ති. යස්මා ච ඛො කස්සප අඤ්ඤාත්‍රෙව ඉමං මත්තං අඤ්ඤාත්‍ර ඉමිත්වා තපපාපකකමෙන සමණො චා හොති බ්‍රාහ්මණො චා දුජ්ජානො සුදුජ්ජානො, තස්මා එතං කල්ලං වචනං 'දුජ්ජානො සමණො දුජ්ජානො බ්‍රාහ්මණො'ති.

යතො ඛො කස්සප භික්ඛු අවෙරං අබ්බාපජ්ජං මේතත්තිත්තං භාවෙති, අසවාතස්ස ඛො අනාසවා වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාච්ඡුහංගිං දිට්ඨංච ධරෙම, සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජා විහරති, අයං වුවචති කස්සප භික්ඛු සමණො ඉති'පි බ්‍රාහ්මණො ඉති'පිති.

23. එවං වුත්තෙ අවෙලො කස්සපො භගවත්තං එතදවොච: "කතමා පත සා හො ගොතම සීලසම්පදා, කතමා විත්තසම්පදා, කතමා පඤ්ඤාසම්පදා?"

ඉධ කස්සප තථාගතො ලොකෙ උපපජ්ජති අරහං -පෙ- භගවා. සො ඉමං ලොකං -පෙ- සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙති සො ධම්මං දෙදෙසති -පෙ- බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. තං ධම්මං සුණාති ගහපති චා -පෙ- සො තං ධම්මං සුඤ්ඤා තථාගතෙ සද්ධං පටිලහති සො හෙත සද්ධාපටිලාභෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසඤ්ඤිකති. සම්බොධො සරාමාසො -පෙ- 'සනුත්තං කෙසම්ඤ්ඤං ඔත්තාරොත්වා කාසායාති වන්ධාති අච්ඡාදෙති' අගාරයා අනාගාරියං පබ්බජෙය්‍යන්ති'.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් වනාහි භික්ෂු තෙම 'වෛර නැති ව්‍යාපාද නැති මෙන්සිත වඩා ද, ආප්‍රවයන්ගේ ඝෘයයෙන් ආප්‍රව නැති ඵලසමාධිගත් ඵලඥනයන් මෙ අත්බවිති ම තෙමේ විශිෂ්ටඥනයෙන් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම මහණ යැ යි ද බමුණු යැ යි ද කියනු ලැබේ

22 කාශ්‍යපය, තවුස් තෙම ඉදින් හණවැහැරි දරා ද, හණනුල් මුළු හුසින් විසු වස්ත්‍ර දරා ද, සවස තෙවෙනි කොට දිගේ ගැලීමේ යෙදුණේ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ මද පිළිවෙතිනුත් මේ තවකමිනුත් දුකගේ දතයුතු, ඉතා දුකගේ දතයුතු මහණෙක් හෝ බමුණෙක් වන්නේ නම් 'මහණා දුකගේ දත යුතු ය, බමුණා දුකගේ දත යුතු යැ' යන මෙය කියන්නට නො තිසි වන්නේ ය.

'මෙ තෙම හණවැහැරි ද දරයි, මිශ්‍රක වස්ත්‍ර ද දරයි ,සවස තෙවෙනි කොට ද (ත්‍රිසංඝායකෙති ද) දිගේ ගැලීමේ යෙදුණේ වෙසේ' යැ යි ගැහැටියකු විසින්ද ගැහැටියකුත් විසින්ද යටත් පිරිසෙයින් කලදුස්සක විසින්ද මොහු දත කැකී ද වන්නේ ය කාශ්‍යපය, යම් හෙයකින් ම මේ මද පිළිවෙතින් අත් තන්ති ම, මේ තවකමින් අත් තන්ති ම, දුකගේ දත ගත යුතු, ඉතා දුකගේ දත ගත යුතු මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ වේ ද, එහෙයින් 'මහණා දුකගේ දත ගත යුතු ය, බමුණා දුකගේ දත ගත යුතු ය' යන මෙය කියන්නට තිසි ය.

කාශ්‍යපය, යම් කලෙක පටන් භික්ෂු තෙම දොළ නැතිවැ ව්‍යාපාද නැති වැ මෙන්සිත වඩා ද, ආප්‍රවයන්ගේ ඝෘයයෙන් ආප්‍රව නැති ඵල සමාධිගත් ඵලඥනයන් මෙ අත්බවිති ම තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දැන පසක් කොට ලැබ වෙසේ ද, කාශ්‍යපය, මේ භික්ෂු තෙම ශ්‍රමණ නමුදු බ්‍රාහ්මණ නමුදු වේ යැ යි කියනු ලැබේ

23 මෙසේ වදාළ කල්හි අවෙලකාශ්‍යප තෙම "හවද් ගෞතමසීනි, ඒ ශිල්‍යමපත් කවරේ ද? ඒ චිත්තසමපත් කවරේ ද? ඒ ප්‍රඥාසමපත් කවරේ ද?" යි මෙය භාෂාවකින් වචන්සේ වෙතින් විවාදේ ය (භාෂාවකින් වචන්සේ මෙය වදාළ සේක.)

කාශ්‍යපය, මෙ ලොවැ අර්හත් වූ භාග්‍යවත් තපාගත තෙම පහළ වෙයි. හේ මේ ලොකය... තෙමේ ම දැන පසක් කොට පවසයි හේ දහම් දෙසයි බබ්බර පවසයි ඒ දහම් ගැහැටියෙක් හෝ අසයි. හේ ඒ දහම් අසා තපාගත වූදු කෙරෙහි සැදහැ පිළිලබයි (උපදවයි) හේ ඒ සැදහැ ලැබීමෙන් යුත් වූයේ, හිතියෙය සම්බාධ ඇත්තේ ය 'මම කෙතෙ රවුළු බා කැර කාශ්‍යවත් හැද හිතියෙන් තික්මැ සසුන් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ' යි හේ සලකයි.

සො අපරෙත සමයෙන -පෙ- අනගාරියං පබ්බජති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති -පෙ- සමාදාය සිකඛති සිකඛාපදෙසු -පෙ-

24. කථංඤා කසාප භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති -පෙ- ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසම්පදාය - පෙ- [යථා ආමුඤ්ඤාචලෙ එවං විජා'රෙතබ්බං.]

යථා වා පනෙතො නොනෙතො සමණ්ඩාසමණා සඤ්ඤායොගි හොජනානි භුඤ්ඤාං තෙ එවරුපාය තිරිඡ්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන ජිවිකං කපෙහන්ති, සෙය්‍යපිදං සන්තිකම්මං -පෙ- ඔසධිතං පටිමොක්ඛො ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරිඡ්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වං පටිවිරතො හොති, ඉදම්පි'ස්ස හොති සීලසම්පදාය.

ස ඛො සො කසාප භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොපි භයං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො සෙය්‍යථාපි කසාප රාජා ඛන්තියො මුඛාවසින්නො නිහතපච්චාමින්නො න කුතොපි භයං සම්නුපස්සති යදිදං පච්චජිකතො, එවමෙව ඛො කසාප භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොපි භයං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො.

සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩකේතන සමන්තාගතො, අජ්ඣන්තං අනවජ්ජුඛං පටිසංවෙදෙති. එවං ඛො කසාප භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති. අයං ඛො කසාප සීලසම්පදා -පෙ-

25. කථංඤා කසාප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථොරො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්සං නිමිත්තභ්‍යාහි හොති නානුඛ්‍යාඤ්ජනභ්‍යාහි -පෙ- චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුත්තං -පෙ- ඝාණෙන ගන්ධං ඝාසිත්වා -පෙ- ජ්වහාය රසං සාසිත්වා -පෙ- නායෙන ඵොට්ඨබ්බං පුසිත්වා -පෙ- මත්තං ඛමමං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභ්‍යාහි හොති නානුඛ්‍යාඤ්ජනභ්‍යාහි -පෙ- මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අඛ්‍යායෙකසුඛං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො කසාප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථොරො හොති.

26. කථංඤා කසාප භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො හොති ? ඉධ කසාප භික්ඛු අභික්ඛානෙන පටික්ඛානෙන සම්පරානකාරී හොති. -පෙ- ගතෙ සීතෙ නිසීනෙන සුතෙන ජාගරිතෙ භාසිතෙ කුණ්ඩිතාවෙ සම්පරානකාරී හොති එවං ඛො කසාප භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤෙඤාන සමන්තාගතො හොති

හේ මාන කලා සසුන් වදී. හේ මෙසේ වැඩිදි වූයේ මි පාතීමොකඛසංවරයෙන් සංවාතව වෙසෙයි සමාදන් කොට ගෙන සිකපදන්ති තික්මෙයි

24 කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ සිල්වත් වේ ද? කාශ්‍යපය, මෙහි මහණ තෙම පණ්ඩා හැර පණ්ඩායෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ඔහුගේ ශිලසමපත් වේ. [යට ආමඤ්ඤාමල සූත්‍රයෙහි දැක්වුණු පරිදි විසාර කටයුතු]

යම්හේ වතාහි ඇතැම් භවද් මහණ බමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තිකම්ය මුල් බෙහෙත් බැහැර කිරීම යන මෙබදු වූ තිරස්විතපිදුයෙන් ටීප්‍යාආජිවයෙන් ජිවිතා කෙරෙන් ද, මේ ආදි වූ හෝ මෙබදු වූ තිරස්විතපිදුයෙන් ටීප්‍යාආජිවයෙන් හේ වැළැක්කේ වේ මේ ඔහුගේ ශිලසමපත් වේ

කාශ්‍යපය, හේ මහණ මෙසේ සිල්වත් වූයේ, ශිලසංවරයෙන් කොසිහුදු බියක් නො දකී මුදුනා අබ්සෙස් ලත්, නැසු පසම්තුරන් ඇති, කැත් රජපත් පසම්තුරකුගෙන් කොසිහුදු බියක් නො දකී ද, එසේ ම මහණ තෙම ශිලසංවරයෙන් (අසංවර නැති බැවින්) කොසිහුදු බියක් නො දකී.

හේ මේ ආයඨිශිලසකකයෙන් සමන්විත වූයේ තමා කෙරෙහි වූ නිදෙස්බව ප්‍රචය විදී කාශ්‍යපය, මෙසේ මහණ සිල්වත් වෙයි. කාශ්‍යපය, මේ ඒ ශිලසමපත් ය

25. කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ තෙම ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දොර ඇත්තේ වේ ද? කාශ්‍යපය, මේ සස්නා මහණ තෙම ඇසින් රූපයක් දක නිමිත්තත්‍රාහි නො වෙයි අනුව්‍යක්ෂණත්‍රාහි නො වෙයි... වක්ඛුරිත්ථිය-යෙහි සංවරයට පාමණෙයි කනින් හඬක් අසා නැහැයෙන් ගඳක් අසා... දිවෙන් රූක් ආස්වාදන කොට කයින් ස්ප්‍රමව්‍යයක් සප්ති කොට... මනසින් දහමක් දන... නිමිත්තත්‍රාහි නො වෙයි. අනුව්‍යක්ෂණත්‍රාහි නො වෙයි. මනිත්ථියයෙහි සංවරයට පාමණෙයි හේ මේ ආයි වූ ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් සම්මුත වූයේ, සිය සත්ත්ව නොකිලිටි අභිවිතනප්‍රබය විදී කාශ්‍යපය, මහණ තෙම මෙසේ ඉදුරන්හි වැසු දොරැන්නේ වෙයි.

26 කාශ්‍යපය, කෙසේ නම් මහණ තෙම සතිසමපජ්ඣයෙන් යුක්ත වේ ද? ඇවැත්ති, මෙහි මහණ තෙම ඉදිරියට යෑමෙහි ද පෙරලා ඊමෙහි ද නුවණින් දන (එය) කරන සුලු වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි නිදි වැරීමෙහි කීමෙහි නිහඬ වීමෙහි නුවණින් දන (එය) කරන සුලු වෙයි කාශ්‍යපය, මහණ තෙම මෙසේ සතිසමපජ්ඣයෙන් සමන්විත වෙයි.

27 කථඤ්ච ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති ? ඉධාටුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති කායපාරිකාරිකෙන වීචරෙන -පෙ- කුච්ඡ්පාරිකාරි-කෙන පිණ්ඩපාතෙන, සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති එවං ඛො ආවුසො භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති

28 සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩ්ඪින සමන්තාගතො ඉමිනා'ව අරියෙන ඉද්දියංචරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා'ව අරියෙන සන්ධිප්ප-ජඤ්ඤෙන සමන්තාගතො ඉමිය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතො විවිත්තං සෙතාසනං හජ්ඨි අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ජං ගිරිගුහං සුසානං වනපඤ්ඤා අබ්බතාසාසං පලාලපුඤ්ජං, සො පච්ඡානතතං පිණ්ඩපාතපට්ඨකතො නිසීදති පලලඞ්කං ආභුජිතා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙති

29. සො ලොභෙ අභිජ්ඣං පභාය විගතාභිජ්ඣෙති වෙකසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති -පෙ- ව්‍යාපාදපදෙසං පභාය අව්‍යා-පත්තාවිත්තො විහරති -පෙ- චිත්තමුඛං පභාය විගතචිත්තමුඛො විහරති -පෙ- උභාවචකුක්ඛච්චං පභාය අනුභවතො විහරති -පෙ- විවිකිච්ඡං පභාය තිණ්ණවිවිකිච්ඡො විහරති, අකථංකපී කුසලෙසු ධෛර්‍යෙ, විචි-කිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති.

සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය. තස්ස තෙ කම්මනා ඤේරෙකිය්‍යං -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේය්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො ආබාධිතො අස්ස දුක්ඛිතො -පෙ- සො අපරෙන සම්මෙත තමා ආබාධා මුළෙවය්‍ය -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේය්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො ඛනිතාගාරෙ ඛඤ්ඤා අස්ස, සො අපරෙන සම්මෙත තමා ඛනිතා මුළෙවය්‍ය -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේය්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො දුසො අස්ස අනතතාගිතො -පෙ- සො අපරෙන සම්මෙත තමා දුසව්‍යා මුළෙවය්‍ය -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේය්‍ය සොමනස්සං සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො සධනො සභොගො කන්තාරභානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය -පෙ- සො අපරෙන සම්මෙත තං කන්තාරං නිත්තරෙය්‍ය -පෙ- සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගචේය්‍ය සොමනස්සං එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා ඛනිතාගාරං යථා දුසව්‍යං යථා කන්තාරභානමග්ගං ඉමෙ පඤ්චනිවරණේ අපභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි ආවුසො ආතණ්ණං යථා ආරොග්‍යං යථා ඛනිතමොක්ඛං යථා භුජිස්සං යථා බෙමභුමිං, එවමෙව ඛො ආවුසො භික්ඛු ඉමෙ පඤ්චනිවරණේ පටිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

27. ඇවැත්ති, කෙසේ නම් මහණ තෙම සතුටු සිතැත්තේ වෙද ? ඇවැත්ති, මේ සත්තෙහි මහණ තෙම කායපටිභරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරෙන් ද, කුක්කුපටිභරණයට ප්‍රමාණ වූ පිණ්ඩපාතයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තැනකට යේ ද තමා සතු අවපිරිකර පමණක් ගෙන ම යෙයි ඇවැත්ති, මහණ තෙම මෙසේ ම සතුටු වෙයි

28. හේ මේ ශ්‍රේෂ්ඨ ශිලසකකයෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ම ඉන්ද්‍රිය-සංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, මෙම ශ්‍රේෂ්ඨ සතීෂ්මපරිකෘතයෙන් සමන්විත වූයේ, මේ ආයාසී සතතුළුවියෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසානුල පථිත කදුරුලී ශිරිගුහා සොහොන් වනප්‍රස්ත අභ්‍යවකාශ පිදුරුරැසින් (ශිරිලෙන් පරිද්දෙන්) කළ ගුහා යන මේ ජනයාගෙන් හිස් වූ සෙතස්තක් භජනය කරයි. හේ පසුබැසී පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරලා ආයේ, පලක් බැඳ කය ඇඳ නැති යේ පිහිටුවා, සිහිය කමටහන් අරමුණට යොමු කොට තමා කිදිසි

29. හෙ තෙම ලොව කෙරෙහි අභිධ්‍යාව දුරු කොට, අභිධ්‍යාව පහ වූ සිතින් උපලක්ෂිත වැ වෙසෙයි. අභිධ්‍යාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද දොෂය දුරු ලා ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ වෙසෙයි ස්‍යාන-මිඤ්ඤ දුරු ලා පහ වූ ස්‍යානමිඤ්ඤ ඇත්තේ වෙසෙයි උග්ඛිච්චකුක්කුච්ච දෙක දුරු ලා අනුඤ්ඤ වැ වෙසෙයි විවිකිත්සාව දුරු ලා තරණය කළ විවිකිත්සා ඇත්තේ කුසල් දහමිහි සැක නැත්තේ වෙසෙයි විවි-කිත්සාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් ණයක් ගෙන කමානන යොදන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කමානන සමාඤ්ච වන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් ශිලන් වූයේ දූෂිත වන්නේ ද, හේ මෑත කලෙක ඒ ශිලන් බැවින් මිදෙන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් දහගෙහි බඳනා ලද්දේ වන්නේ ද, හේ මෑත කාලයෙහි ඒ බැඳුමෙන් මිදෙන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ පුරුෂයෙක් තමා අගත් පැවැතුම් නැති දසයෙක් වන්නේ ද, හේ මෑත කලා ඒ දස බැවින් මිදෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද සොම්-නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, යම්සේ ඛනය ඇති භොග ඇති පුරුෂයෙක් දික් කතරමහකට බස්සේ ද හේ පසු කලා ඒ කතර තරණය කොට එයින් නික්මා යන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද, ඇවැත්ති, එසේ ම ව්‍යාණ තෙම ණයක් මෙන් ලෙබක් මෙන් දහගෙයක් මෙන් දස බවක් මෙන් දුරු කතරමහක් මෙන් තමා කෙරෙහි පහ නොවූ මේ නිවරණ පසු දැකී ඇවැත්ති, ණය නැති බව යනිසේ ද, අරොග බව යනිසේ ද, බැඳුමෙන් මිදීම යනිසේ ද, නිවහල් බව යනිසේ ද, උච්චුරු නැති බව යනිසේ ද, එසේ ම මහණ තෙම මේ පඤ්ච නිවරණයන් කෘත කෙරෙහි පුරුෂ-වූවන් දකී

30 නසසිමෙ පඤ්චනිවරණේ පඨිණේ අත්තනි සමනුපසානො පාමොඡං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පසංගිහති, පසංගිකාමො හුබං චෙදෙති සුඛිනො චිත්තං සමාධියති සො විවිච්චව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි -පෙ- පඨමං ඤානං උපසම්පජ්චිතරති -පෙ- දුතීයං ඤානං -පෙ- තතීයං ඤානං -පෙ- චතුසං ඤානං උපසම්පජ්චිතරති ඉදම්පි'ස්ස හොති චිත්තසම්පදය අයං ඛො සා කස්සප චිත්තසම්පද.

31 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති -පෙ- ඉදම්ස්ස හොති පඤ්ඤාසම්පදය. -පෙ- නාපරං ඉත්තනායාති පජානාති, ඉදම්පි'ස්ස හොති පඤ්ඤාසම්පදය. අයං ඛො සා කස්සප පඤ්ඤාසම්පද.

32. ඉමාය ච කස්සප සීලසම්පදය ඉමාය ච චිත්තසම්පදය ඉමාය ච පඤ්ඤාසම්පදය අඤ්ඤා සීලසම්පද චිත්තසම්පද පඤ්ඤාසම්පද උත්තරිතරා වා පඤ්ඤාතරා වා නස්මි.

33 සනති කස්සප එකෙ සමණවුහමණා සීලවාදා තෙ අනෙක-පරියායෙන සීලස්ස වණණං භාසනති. යාවතා කස්සප අරියං පරමං සීලං, නාහං තත් අත්තනො සමසමං සමනුපසාමි. කුතො භියොසා? අථ ඛො අහමෙව තත් භියොසා යදිදං අධිසීලං.

34. සනති කස්සප එකෙ සමණවුහමණා තපොච්ඡුච්ඡාවාදා තෙ අනෙකපරියායෙන තපොච්ඡුච්ඡාය වණණං භාසනති යාවතා කස්සප අරියං පරමං තපොච්ඡුච්ඡා, නාහං තත් අත්තනො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා? අථ ඛො අහමෙව තත් භියොසා යදිදං අධිප්පෙච්ඡා.

35 සනති කස්සප එකෙ සමණවුහමණා පඤ්ඤාවාදා. තෙ අනෙක-පරියායෙන පඤ්ඤාය වණණං භාසනති යාවතා කස්සප අරියං පරමං පඤ්ඤා, නාහං තත් අත්තනො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා? අථ ඛො අහමෙව තත් භියොසා යදිදං අධිපඤ්ඤා.

36 සනති කස්සප එකෙ සමණවුහමණා විමුත්තිවාදා තෙ අනෙක-පරියායෙන විමුත්තියා වණණං භාසනති යාවතා කස්සප අරියං පරමං විමුත්ති, නාහං තත් අත්තනො සමසමං සමනුපසාමි කුතො භියොසා? අථ ඛො අහමෙව තත් භියොසා යදිදං අධිවුත්ති.

30. මේ පඤ්චනිවරණයන් තමා කෙරෙහි ප්‍රතිණ වුවත් දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තකුගේ කය සංහිදෙයි සංහුන් කයැත්තේ සුව විදී සුවැත්තකුගේ සිත සමාධිගත වෙයි. හේ කාමයන් කෙරෙන් වෙන් ව ම, අනුසල් දහමුත් කෙරෙන් වෙන් ව ම .. පළමු දහන් ලැබ වෙසෙයි දෙවෙනි දහන් ලැබ වෙසෙයි .. තෙවෙනි දහන් ලැබ වෙසෙයි සිවුවන දහන් ලැබ වෙසෙයි. මේ ඔහුගේ විතතසම්පත් ය කාශාපය, මේ ඒ විතතසම්පත්තිය යි

31. හෙතෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කර්ති දැක්වූදාය පිණිස සිත එළවා තබයි, නැමුරු කෙරෙයි මේ ඔහුගේ ප්‍රඥාමපත් වේ 'මේ රහත්බව පිණිස කටයුතු වූ අනෙකක් නැතැ'යි දැන ගනී මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාමපත් වේ කාශාපය, මේ ඒ ප්‍රඥාමපත්තිය යි

32. කාශාපය, මේ ශිල්පමත්තියට, මේ විතතසම්පත්තියට, මේ ප්‍රඥාමපත්තියට වඩා උත්තරිතර වූ ප්‍රණීතතර වූ අත් ශිල්පමත්තක්, විතතසම්පත්තක්, ප්‍රඥාමපත්තක් නැත

33. කාශාපය, ශිල්පාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත. ඔහු නොයෙක් කරුණින් ශිල්පයේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආයී වූ (නොකිලිවි) උතුම් ශිල්පයක් ඇද්ද, එහි තමාට සම්පත වූ (මගේ ශිල්පයට සම ශිල්පයක් මා හා සම වූ) කිසිවකු මම් නොදකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි මම ම යම් උතුම් ශිල්පයක් වේ නම් එහි හැමට වැඩි තරම් (උතුම්) වෙමි

34. කාශාපය, තපොප්‍රග්‍රහයාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් තපොප්‍රග්‍රහයා වේ (කෙලෙසුන් තවත කෙලෙසුන්ට පිළිතුල් කරන විධියේ) ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආයී වූ පරම තපොප්‍රග්‍රහයා වෙක් වේ ද, එහි මම් තමාට සම්පතයකු නොදකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධිප්‍රග්‍රහයා වෙක් (මාගේ ශිල්පයට සමාන) වේ නම් එහි මම ම හැමට වැඩිතරම් වෙමි

35. කාශාපය, ප්‍රඥාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් ප්‍රඥාවේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආයී වූ පරම ප්‍රඥාවෙක් වේ ද, එහි මම් තමාට සම්පතයකු නොදකිමි. වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධිප්‍රඥාවෙක් (මාගේ ශිල්පයට සමාන) වේ ද මම ම එහි හැමට වැඩිතරම් වෙමි

36. කාශාපය, විමුක්තිවාදී වූ ඇතැම් මහණවලුණු කෙතෙක් ඇත ඔහු නොයෙක් කරුණින් විමුක්තියේ ගුණ කීයත් කාශාපය, යම් පමණ ආයී වූ පරම විමුක්තියෙක් වේද, එහි මම් තමාට සම්පතයකු නොදකිමි වැඩිතරම් එකතු කොසින් දකිමි ද? වැලි ද යම් අධි-විමුක්තියෙක් (යළිවේද ප්‍රතිප්‍රභව කීරණය යන ක්‍රියාව පරම විමුක්තියෙක්) වේ ද එහි මම ම හැමට වැඩිතරම් වෙමි

43 ධානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජිති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍යං. “සීහනාදඤ්ච සමණො ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- සොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති නො ව ඛො සුත්තා වස්ස පසිදනති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්‍යු වචනීයා. “සීහනාදඤ්ච සමණො ගොතමො නදති -පෙ- සොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති, සුත්තා වස්ස පසිදනති”ති එවමය්‍යු කස්සප වචනීයා.

44 ධානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජිති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍යං. “සීහනාදඤ්ච සමණො ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- සුත්තා වස්ස පසිදනති, නො ව ඛො පසන්නා පසන්නාකාරං කරොනති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්‍යු වචනීයා. “සීහනාදං ව සමණො ගොතමො නදති -පෙ- සුත්තා වස්ස පසිදති, පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති”ති එවමය්‍යු කස්සප වචනීයා.

45 ධානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජිති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍යං. “සීහනාදං ව සමණො ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති -පෙ- පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොති නො ව ඛො නිවර්තනාය පටිපජ්ජනති”ති. තෙ ‘මා හෙවනති’ය්‍යු වචනීයා. “සීහනාදං ව සමණො ගොතමො නදති -පෙ- පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති”ති එවමය්‍යු කස්සප වචනීයා.

46. ධානං ඛො පනෙනං කස්සප විජ්ජිති යං අඤ්ඤාතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍යං. “සීහනාදං ව සමණො ගොතමො නදති -පෙ- නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති, නො ව ඛො පටිපන්නා ආරාධෙන්නති”ති තෙ ‘මා හෙවනති’ය්‍යු වචනීයා. “සීහනාදඤ්ච සමණො ගොතමො නදති, පරිසාසු ව නදති, විසාරදො ව නදති, පඤ්ඤා නා පුච්ඡනති, පඤ්ඤා නෙසං පුට්ඨො බ්‍යාකරොති, පඤ්ඤස්ස ව වෙය්‍යාකරණෙන විතතං ආරාධෙති, සොතබ්බඤ්චස්ස මඤ්ඤානති, සුත්තා වස්ස පසිදනති, පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොනති, නිවර්තනාය ව පටිපජ්ජනති පටිපන්නා ව ආරාධෙන්නති”ති එවමය්‍යු කස්සප වචනීයා.

47 එකමිදුකං කස්සප සමයං ඤාජග්ගෙක විහරුමි ගීජ්ඣකුට්ඨෙ පබ්බතෙ. තත්‍ර මං අඤ්ඤාදතරො තපබ්‍රහ්මචාරී නිග්ගාමො නාම අභිජෙග්‍ගුප්ඵෙ පඤ්ඤා පුච්ඡී තස්සාහං අභිජෙග්‍ගුප්ඵෙ පඤ්ඤා පුට්ඨො බ්‍යානාසිං බ්‍යාකමො ට පන ටෙ අනතමනො අගොසි පරං ටිග මත්තායාති.

43 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි. පිරිස්හි ද නාද දෙයි .. ඔහු බස් ඇසියැ යුතු කොට අන්තූ ද සිතන් එහෙත් ඔහු බස් අසා අන්තූ නොපහදිත්” යැයි අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ මෙසේ කියන්නාහ, යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි අන්තූ ද ඔහු බස් ඇසියැ යුතු කොට සිතන් ඔහු බස් අසා ද පහදිති”යි කාශ්‍යපය, මෙසේ ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ

44 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්හි ද නාද දෙයි .. ඔහු බස් අසා ද පහදිත්. එහෙත් පැහැදුණෝ පැහැදුණු අයුරක් නොකෙරෙත්” යැයි මෙසේ අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි ඔහු බස් අසා ද පහදිත් පැහැදුණාහු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත්” යැයි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ

45 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්හි ද නාද කෙරෙයි . පැහැදුණාහු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් එහෙත් තථා භාවය පිණිස (ධම්මානුගම්ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස) නොම පිළිපදිත්” යැයි අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ මෙසේ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පැහැදුණෝ ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් ධම්මානුගම්ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස ද පිළිපදිති”යි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ.

46 කාශ්‍යපය, “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි ධම්මානුගම්-ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස ද පිළිපදිත් එසේ පිළිපත්තෝ ද (එයින් ඒ ගොසුම්හුයේ) සිත් නොගනිත්” යැයි මෙසේ අන්තොටු පිරිවැජ්ඣෝ කියන්නාහ” යන යමෙක් ඇද්ද, කාශ්‍යපය, මේ කාරණය විද්‍යමාන ය “එසේ නොකියැ යුතු” යැයි ඔහු කියැ යුතු වන්නාහ “මහණ ගොසුම් සිංහනාද ද කෙරෙයි පිරිස්හි ද නාද කෙරෙයි විශාරද ව ද නාද කෙරෙයි අන්තූ ප්‍රශ්න ද ඔහු ප්‍රථමයින් ඔවුන් විසින් ප්‍රථමයින් ලද්දේ ප්‍රශ්න ද විසඳීමෙන් ඔවුන් සිත් ගනී ඔහු ද ඒ චේතන ගොසුම් බස් ඇසිය යුතු කොට ද සිතන් ඔහු බස් අසා ද පහදිත් පැහැදුණාහු ද පැහැදුණු අයුරක් කෙරෙත් තථාභාවය පිණිස (ධම්මානුගම් ප්‍රතිපත්ති පුරාණ පිණිස) ද පිළිපදිත් (එසේ) පිළිපත්තාහු ද ඒ මහණ ගොසුම්හු සිත් ගනිත්” යැයි කාශ්‍යපය, ඔහු මෙසේ කියැ යුතු වන්නාහ

47 කාශ්‍යපය, මම් එක් සමයෙක රජගහ නුවර ගිජ්ඣු එ පව්වෙහි වෙසෙමි එ සමයෙහි නාමොධි නම් එක්තරු තපොබ්‍රහ්මචාරී (උතුම් තපස් කරන) පිරිවැජ්ඣෙක් අභිජ්ඣාප්පයෙහි පැණක් මා විවෘත්තය. අභිජ්ඣාප්පයෙහි පැණ විවාරන ලද මම් ඔහුට එය විසඳ කියමි මා විසින් එසේ විසඳන ලද කල්හි හේ ඉතා මහත් සේ සතුටු විය.

48 “කො භි භනෙන භගවතො ධම්මං සුත්වා න අත්තමිනො අස්ස පරං විය මතතාය? අහමපි භනෙන භගවතො ධම්මං සුත්වා අත්තමිනො පරං විය මතතාය. අභික්ඛන්තං භනෙන, අභික්ඛන්තං භනෙන. සෙය්‍යථාපි භනෙන නික්ඛන්තං වා උක්ඛන්තං, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූලාස්ස වා මග්ගං ආවික්ඛෙය්‍ය, අකික්ඛාරෙ වා තෙලපජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමිනො රුපානි දක්ඛන්තීති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එසංභං භනෙන භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝික ඤ්ච ලභෙය්‍යාසංභං භනෙන භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්‍යං, ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති”.

49. “යො ඛො කස්සප අඤ්ඤානිත්ථියපුබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිතයෙ ආකඛිධති පබ්බජ්‍යං, ආකඛිධති උපසම්පදං, සො වත්තාරො මාසෙ පරිවසති චතුත්තං මාසානං අවචයෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු නං පබ්බජෙත්ති, උපසම්පාදෙනති භික්ඛුභාවාය අපි ව මේඤ්ච පුග්ගලවෙමන්තා විදිතා”ති.

50 “සචෙ භනෙන අඤ්ඤානිත්ථියපුබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිතයෙ ආකඛිධන්තා පබ්බජ්‍යං ආකඛිධන්තා උපසම්පදං වත්තාරො මාසෙ පරිවසන්ති, චතුත්තං මාසානං අවචයෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු නං පබ්බජෙත්ති, උපසම්පාදෙනති භික්ඛුභාවාය අහං වත්තාරි වස්සානි පරිවසිස්සාමි චතුත්තං පස්සානං අවචයෙන ආරභාමිත්තා භික්ඛු මං පබ්බජෙත්තු, උපසම්පාදෙනතු භික්ඛුභාවායා”ති.

51. අලඤ්ච ඛො අවෙලො කස්සපො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්‍යං අලඤ්චපසම්පදං අවිරුපසම්පන්නො ඛො පනායස්මා කස්සපො එකො වූපකට්ඨො අපමන්තො ආතාපි පභිතන්තො විහරන්තො, න විරස්සව යස්සන්තාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, කදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨං ව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකාමා උපසම්පජ්ජ විහාසි “සිණං ජාති, වුස්සිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්තන්තායා”ති අභිඤ්ඤාසි

අඤ්ඤාතරො ව ඛො පනායස්මා කස්සපො අරහතං අහොසිති.

සිහනාදසුතනං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

48 (එවිට අවේලකාශප මෙය කී ය) “වහන්ස, කවරෙක් තම්භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දහම් අසා ඉතා මහත් සතුටු නො වන්නේ ද, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්තය. වහන්ස, යම්සේ ගව්තුරු කොට තැබුවත් උඩුකුරු කරන්නේ ද, පිළියන් දයක් හෝ විවාහ කරන්නේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කියන්නේ ද, ඇස් ඇතියෝ රූප දක්නාහ සි අදුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ ද, එ පරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කෙරෙන්නේ කරුණින් දහම් පැවසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්‍ෂුසංඝයා ද සරණ ගෙමි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලබමි වා උපසප්පව ලබමි වා.”

49 “කාශ්‍යපය, පෙරු අන්තොවු වූ යමෙක් මෙ සත්තෙහි පැවිද්ද කැමැත්තේ නම්, උපසප්පව කැමැත්තේ නම්, හේ සිටු මසක් පිරිවෙස් වසයි සිටු මස ඇවෑමෙන් ආරාධිත සිතැති භික්‍ෂුහු ඔහු පැවිදි කෙරෙත් භික්‍ෂුභාවය පිණිස උපසප්පත් කෙරෙත් එහෙත් මෙහි මා විසින් පුද්ගලභාග්‍යය දන්නා ලද්ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

50. එවිට පිරිවැස් තෙම “වහන්ස, ඉදින් පෙර අන්තොවු වූවෝ මේ සත්තැ පැවිද්ද කැමැති වන්නාහු උපසප්පව කැමැති වන්නාහු සිටු මසක් පිරිවෙස් වසත් නම්, සිටු මස ඇවෑමෙන් ආරාධිත සිත් ඇති භික්‍ෂුහු ඔහු පැවිදි කෙරෙත් නම්, භික්‍ෂු බව පිණිස උපසප්පත් කෙරෙත් නම්, මම සිටු වසක් පිරිවෙස් වසන්නෙමි සිටු වස ඇවෑමෙන් සතුටු වූ සිතැති භික්‍ෂුහු මා පැවිදි කෙරෙත් වා. භික්‍ෂුභාවය පිණිස මා උපසප්පත් කෙරෙත් වා”යි කී ය.

51. අවේලකාශප තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්ද ලද්දේ ම ය, උපසප්පව ද ලද්දේ ම ය ආශ්‍රමෙන් කාශ්‍යප තෙමේ උපසප්පත් වූ නොබෝ කල් ඇතියේ ම හුදෙකලා වූයේ, විවික්ත වූයේ, නොපමා වූයේ, කෙලෙස් තවත වැර ඇතියේ, නිවන් කර ගෙණෙයු සිතැති ව වහනුයේ, යමක් සදහා භූලපුත්‍රයෝ මොනොවට ම ගිහිගෙන් නික්මා සඳුන් වදිත් ද, ඒ නිරුතතර වූ මාග්වුහම්වයඝාතය (රහත් පලය) නොබෝ කලෙකින් ම මෙ අත්වමිහි ම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දත, පසක් කොට, පැමිණ (ලැබ) විසී ය (එසේ වසනුයේ) “හවොත්පතනීය සමිණ පිය, මහබ්බසර වාසැ නිමැවිණ, එය සදහා කටයුතු ද කරන ලද, මෙ රහත්බව පිණිස තවත් කටයුතු දයෙක් නැතැ”යි (පස්විකුම් නුවණින්) දැන ගත්තේ ය

ආශ්‍රමෙන් කාශ්‍යපයෝ රහතුන් අතුරෙහි එක්තරා කෙනෙක් වූහ

අට වන සිංහනාදසූත්‍රය නිමිසේ ය.

9. පොට්ටුපාදසූත්තං.

1. එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා ඝාචජ්ජයං විහරති ඡෙත්තවනෙ අකාට්ඨිණිකස්ස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සමයෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො සමයප්පවාදකො නිජ්ජුකාමීථෙ එකසාලකො මලලිකාය ආරාමෙ පටිවසති මතතිං පරිබ්බාජකපරිසාර සද්ධි: නිංසමතෙනයි පරිබ්බාජකසතෙයි.

2 අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පනත්චිවරමාදාය සාවන්ථං පිණ්ඩාය පාටිසි. අථ ඛො භගවතො එතදභොසි: අභිප්පගො ඛො තාව ඝාචජ්ජයං පිණ්ඩාය වරිදාං, යහ්නුනාහං යෙන සමයප්ප-වාදකො නිජ්ජුකාමීථෙ එකසාලකො මලලිකාය ආරාමො, යෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො, තෙත්තපසඛිකමෙය්‍යනති. අථ ඛො භගවා යෙන සමයප්ප-වාදකො නිජ්ජුකාමීථෙ එකසාලකො මලලිකාය ආරාමො තෙත්තපසඛිකමි.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො මහතිං පරිබ්බාජකපරිසාර සද්ධිං නිසින්නො තොති උන්නාදිතිං උච්චිසද්ධ-මහසද්ධාය අනෙකවිතිතා නිරවුන්නකථං කථෙන්නිංසං - සෙය්‍යපීදං: රූපකථං චෝරකථං මහාමන්තකථං සෙනාකථං භයකථං සුද්ධිකථං අන්තකථං පානකථං වන්ථකථං සයනකථං ගක්ඛිකථං මාලාකථං ඤාතිකථං යානකථං භාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්‍රිකථං පුරිසකථං පූරකථං විසිඛාකථං කුම්භව්‍යානකථං පුබ්බපෙත්තකථං නානග්ගකථං ලොකත්තාසිකං සමුදදකඛාසිකං ඉතිභවාගවකථං, ඉති වා'ති

4 අද්දස්ස ඛො පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො භගවන්තං දුරතො'ව අගච්ඡන්තං. දිස්වාන සකං පටිසං සණ්ඨපෙසි.¹ “අප්පසද්ධා භොනො භොනො මා භොනො සද්දමකත්ථ අයං සමණො ගොතමො ආගච්ඡති. අප්පසද්ධාමො ඛො සො පනායසමා, අප්පසද්දස්ස වණ්ණවාදී අප්පව-නාම අප්පසද්දං පටිසං විදිත්වා උපසඛිකමිතබ්බං මඤ්ඤායාසා”ති. එවං චුතෙන තෙ පරිබ්බාජකා තුණ්හි අප්පසද්ධං අථ ඛො භගවා යෙන පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො තෙත්තපසඛිකමි. අථ ඛො පොට්ටුපාදෙ පරිබ්බාජකො භගවන්තං එතදචෝව. එතු ඛො භන්තා භවා, ස්වාග්ගා² භන්තා භගවතො විරස්සා ඛො භන්තා භගවා ඉමං පරියායමොසි යදිදං ඉධාගමනාය නිසිදතු භන්තා භගවා ඉදමාසනා පඤ්ඤාත්තනති නිසිදි භගවා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ පොට්ටුපාදෙ'පි ඛො පරිබ්බාජකො අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො පොට්ටුපාදං පරිබ්බාජකං භගවා එතදචෝව “කාය චු'න්ථ පොට්ටුපාද එතරති කථාය සන්තිසින්නා” කා ව පන වො අන්තරා කරා විප්පකතා”ති

1 සණ්ඨාපෙසි, PTS

2 සාග්ගා, PTS

9. පොට්ටුපාද සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර දෙවරම් නම් වූ අනන්ධවුසිවුහු අරමා වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි පොට්ටුපාද නම් පිරිවැජ් තෙම, (බමුණුතිවු වූ ආදීන් රැස් වූ තමනමත් සමය පවසන හෙයින්) සමයප්‍රවාදක නම් වූ (හිමිරිරුක්පෙලින් පිරිකෙවුණු හෙයින්) කිඤ්ඤාචාර නම් වූ (පළමු එක් හලක් ම වූ තැන බැවින්) එකශාලක නම් වූ, මලලිකා දෙවියනේ උයනෙහි, පිරිවැජ්ගත් තුන්දහසක් පමණ වූ මහ පිරිවැජ් පිරිසක් හා වෙහෙසි

2 එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු වේලෙහි හැදෑ පෙරෙවැ පිටු පිණිස සැවැත් තුවර පිටිසි සේක එ විටැ “සැවැතෙහි පිටු පිණිස හැසිරෙන්නුවට තව මැ ඉතා උදහන යැ ඉදින් මම සමයප්‍රවාදක කිඤ්ඤාචාර එකශාලක නම් වූ මල්ලිකාරාමය කරා, පොට්ටුපාද පිරිවැජ් වෙත යියෙමි නම් හෙතෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සිත විය ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මල්ලිකාරාමය කර වැසි සේක.

3. එ සමයෙහි පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම - රූජකපා වෙරකපා මහාමාත්‍රකපා සෙතාකපා හගකපා සුඤ්ඤකපා අනන්තකපා පානකපා වස්ත්‍රකපා ආයතකපා ගක්ඛකපා මාලාකපා ඥාතිකපා යානකපා මුමකපා නිගමකපා නගරකපා ජනපදකපා සත්‍රිකපා පුරුෂකපා ගුරුකපා විහිඛාකපා කුමාරකපානකපා පුළුප්‍රෙතකපා ලොකාබ්‍යාසිකා කමුදාබ්‍යාසිකා ඉතිතවා-හවකපා යන මේ හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ මෙකුළු නොගෙයක් වැදැරුමි කිරිසත්තපා කියන, සොභවත් වූ, උස් හඬ මහහඬ ඇති මහපිරිවැජ්-පිරිස සහ හුන්තේ වෙයි

4. පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය දැක, “හවත්නු නිහඬ වෙත් වා හවත්නි, හඬ නොකරවු. මේ මහණ ගොසුම එසි ඒ අයුෂමින් තෙම නිහඬබව කැමැත්තේ ය. නිහඬබවහි ගුණ කියන සුලු ය පිරිස නිහඬ සේ දන එළැඹියැ හුතු කොට සිතුවොත් හෙතෙකැ”යි සිය පිරිස සංහුන් කෙළේ ය මෙසේ ඔහු කී කලැ ඒ පිරිවැජ්ගේ නිහඬ වූහ. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පොට්ටුපාද පිරිවැජ්ගා කර එළැඹි සේක එ කල්හි පොට්ටුපාද පිරිවැජ් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනා සේක් වා වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි සේ යහපත වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙහි වඩනට කළෙකින් පසු මේ අවධාව ලත් සේක් වන වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශුභාගමනයෙකී මේ අස්තෙක් පනවන ලද”යි කී ය පනවන ලද අස්තෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හුන් සේක පොට්ටුපාද පිරිවැජ් ද එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන එක් පසෙක හුන්තේ ය එක් පසෙක හුන් පොට්ටුපාද පිරිවැජ්ගාට “පොට්ටුපාදසිති, මෙහි දන් තෙපි කවර නම් කපාසෙකින් හුන්තනු ද ? මා එත්තාට පෙර මා එත තෙක් මේ අතර තොපගේ කීනම් කපාසවක් අඬාල වී ද ?”යි අභාවදල සේක.

5. එවං වුතෙන පොට්ඨපාදෙ පරිබ්බජ්ජතො භගවතො එතදෙව්ච ත්වංඛතෙසා භනෙන කපා, යාය මයං එතරති කපාය සනතිසිත්තො තෙසා භනෙන කපා භගවතො දුලුභා භට්ඨාති පච්ඡාපි සවණාය පුරිමාති භනෙන දිව්සාති පුරිමතරුති නානාභිජ්ජයානං සමණවුභමණානං ඤාතුහලසාලාය සනතිසිත්තානං සනතිපතිතානං අභිසංඤ්ඤාතිරොධං කපා උදපාදි “කපං නු ඛො හො අභිසංඤ්ඤාතිරොධො භොති?”¹ති.

(1) තවුතෙව්ච එවමාහංසු. “අහෙනු අපච්චයා පුරිසස්ස සංඤ්ඤා උපපජ්ජනති²පි නිරුජ්ඣනති³පි. යසම් සමයෙ උපපජ්ජනති, සංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ නිරුජ්ඣනති, අසංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති”⁴ති ඉතෙථකෙ අභිසංඤ්ඤාතිරොධං පඤ්ඤාපෙනති.

(2) තමඤ්ඤා එවමාහ: “ත ඛො පන මෙ’තං හො එවං හට්ඨස්සති. සංඤ්ඤා හි හො පුරිසස්ස අත්තා, සංච ඛො උපපති²පි අපෙති³පි යසම් සමයෙ උපෙති, සංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති යසම් සමයෙ අපෙති, අසංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති”⁴ති ඉතෙථකෙ අභිසංඤ්ඤාතිරොධං පඤ්ඤාපෙනති.

(3) තමඤ්ඤා එවමාහ: “ත ඛො පන මෙ’තං හො එවං හට්ඨස්සති සනති හි හො සමණවුභමණා මහිද්ධිකා මහානුභාවා, තෙ ඉමස්ස පුරිසස්ස සංඤ්ඤා උපකඛින්නති²පි අපකඛින්නති³පි යසම් සමයෙ උපකඛින්නති, සංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති. යසම් සමයෙ අපකඛින්නති, අසංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති”⁴ති ඉතෙථකෙ අභිසංඤ්ඤාතිරොධං පඤ්ඤාපෙනති.

(4) තමඤ්ඤා එවමාහ: “ත ඛො පන මෙ’තං හො එවං හට්ඨස්සති. සනති හි හො දෙවතා² මහිද්ධිකා මහානුභාවා, තා ඉමස්ස පුරිසස්ස සංඤ්ඤා උපකඛින්නති²පි අපකඛින්නති³පි. යසම් සමයෙ උපකඛින්නති, සංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති යසම් සමයෙ අපකඛින්නති, අසංඤ්ඤා තසම් සමයෙ භොති”⁴ති ඉතෙථකෙ අභිසංඤ්ඤාතිරොධං පඤ්ඤාපෙනති.

6. තස්ස මග්ගං භනෙන භගවතං යෙව ආරබ්භ සති උදපාදි: ‘අහො භුත භගවා, අහො භුත භුතො, යො ඉමෙසං ධම්මානං පුඤ්ඤාලො’ති භගවා භනෙන ඤාසලො භගවා පකකඤ්ඤා අභිසංඤ්ඤාතිරොධස්ස කපං නු ඛො භනෙන අභිසංඤ්ඤාතිරොධො භොති”¹ති.

1 පඤ්ඤාපෙනති, PTS.
2. දෙව්ච, සංච

2 න ඛො නාමෙතා, PTS
3. පන, සංච

5. මෙසේ වදාළ කලා පොරොන්දු පිරිවැර්ඪ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය “වහන්ස, යම් කපාවෙකින් අපි මෙහි හුන්නමෝ නම්, ඒ කපාව තිබේවා. වහන්ස, ඒ කපාව පසු ව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අසන්නට දුළිඟ නො වෙයි පුරිම පුරිමකර දවස්කී (බොහෝ කලකට පෙර) කුතුහලශාලාසෙහි එක් වැ හුන් එක් රැස් වූ මහණ බමුණන් අතර “භවත්ති, අභිසංඤ්ඤානිරෝධය (විතතනිරෝධය, සංඤ්ඤානිරෝධය) කෙසේ නම් වේ ද ?”යි අභිසංඤ්ඤානිරෝධයෙහි කපාවෙක් පහළ විය

(1) එහි ඇතැම්හු ‘කෙතු නැති වැ ප්‍රත්‍යය නැති වැ පුරිස්සට සංඤ්චෝ උපදෙසානු ද නිරුද්ධ වන්නාහු ද වෙන් යම් විටෙක ඔහු උපදෙසානු ද, එ විටැ හේ සංඤී (සංඤ ඇත්තේ) වෙයි යම් විටෙක සංඤ්චෝ නිරුද්ධ වන්නාහු ද, එ විටැ හේ අසංඤී වේ” යැ යි මෙසේ කීහ මෙසේ ඇතැම් කෙනෙක් අභිසංඤ්ඤානිරෝධය (විතතනිරෝධය) පණවත්

(2) ඔහුට අනෙකෙක්, “භවත, මට මෙය මෙසේ නො වන්නේ ය. (මෙසේ දැනීම මෙසේ නො වන්නේ ය) භවත, සංඤ්ච පුරුෂයාගේ ආත්මය ය. එ ද එළැඹෙන්නේත් වෙයි ඉවැත් වැ යන්නේත් වෙයි. යම් කලෙක එය එළැඹේ ද, එ කලැ හේ සංඤී වෙයි යම් කලෙක පහ වැ යේ ද, එ කලැ අසංඤී වේ යැ”යි මෙසේ කී ය මෙසේ ඇතැම් කෙනෙක් අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්

(3) ඔහුට අනෙකෙක් භවත, මට මෙය මෙසේ නො වන්නේ ය භවත, මහත් සාද්ධි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මහණ බමුණු කෙනෙක් වෙත් ම ය ඔහු මේ පුරුෂයාට සංඤ්ච පමුණුවන්නෝ ද වෙති. ඔහුගේ සංඤ්ච ඉවතට අදහෝ ද වෙති යම් විටෙක ඔහු කරා සංඤ්ච පමුණුවත් නම්, එ විටැ හෙ තෙම සංඤී වෙයි යම් විටෙක සංඤ්ච ඉවතට අදහනු නම්, එ විටැ අසංඤී වේ” යැ යි කී ය. මෙසේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්.

(4) ඔහුට අනෙකෙක්, “භවත, මෙය මට මෙසේ නො වන්නේ ය. භවත, මහත් සාද්ධි ඇති, මහත් අනුභාව ඇති, දෙවතා කෙනෙක් ඇත. ඔහු මේ පුරුෂයා වෙතට සංඤ්ච පමුණුවන්නෝ ද, මොහුගෙන් ඉවතට අදහෝ ද වෙන් යම් විටෙක සංඤ්ච මොහු වෙතට පමුණුවත් ද, එ විටැ මේ තෙම සංඤී වෙයි යම් විටෙක එය මොහුගෙන් ඉවතට අදිත් ද, එ විටැ අසංඤී වෙයි. මෙසේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්” යැ යි කී ය. මෙසේ ඇතැම්හු අභිසංඤ්ඤානිරෝධය පණවත්

6. වහන්ස, “යම් කෙනෙක් මේ දහමිනි නිපුණ ද ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අහෝ මෙය පවසන සේක් නම් ඉතා මැනව හු ඒ සුභගයන් වහන්සේ මෙය වදාරන සේක් නම් ඉතා මැනව නො”යි (එ වේලෙහි) මට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ඇරැඹ සිටිය උපත වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අභිසංඤ්ඤානිරෝධයෙහි නිපුණ සේක ඇති සැටිය (ප්‍රකාශීය) දන්නා සේක. වහන්ස, අභිසංඤ්ඤානිරෝධය කෙසේ වේ ද ?”

7 තනු පොට්ඨපාද යෙ තෙ සමණවුහමිණි එවමොහු. අහෙනු අප්පච්චයං පුරිසස්ස සඤ්ඤා උප්පජ්ජති¹ තිරුජ්ඣනතිපි². ආදිතො³ව තෙසං අපරඤ්ඤාං තං කිසං හෙතු⁴? සහෙනු හි පොට්ඨපාද අප්පච්චයං පුරිසස්ස සඤ්ඤා උප්පජ්ජති⁵ තිරුජ්ඣනතිපි⁶ සිකං ඵකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජති, සිකං ඵකා සඤ්ඤා තිරුජ්ඣනති⁷

“කා ච සිකං”ති නගවා අපවාච

ඉධ පොට්ඨපාද තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මා-සම්බුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකෙවිදු අනුතතෙරෙ පුරිස-දම්මසාරපි සත්ථා දෙවම්බුස්සානං බුද්ධො භගවා සො ඉමං ලොකං ඤෙවකං සමාරකං සමුහමකං, සස්සමණවුහමිණිං පජං සදෙවම්බුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙති සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිමනිකායාණං පරිනිශ්ශාසනකල්‍යාණං සාන්ධං සංඛ්‍යාඤ්ජනං කෙවල-පරිපුර්ණං පරිසුඤ්ඤාං බුහමිවරිතං පකාසෙති

8 තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤාතරහම්මි වා කුලෙ පච්චාජාතො සො තං ධම්මං සුඤ්ඤා තථාගතෙ සඤ්ඤා පටිලනති සො තෙන සඤ්ඤාපටිලාභෙන සමන්තාගතො ඉති පටිසංවිකති. “සම්බොධො ඤරුවාසො රජෝපථො¹, අබ්බොකාසො පබ්බජා. න ඉදං සුකරං අභාරං අජ්ඣාචසනං එකන්තපරිපුර්ණං එකන්තපරිසුඤ්ඤා සබ්බලිඛිතං බුහමිවරිතං වරිතුං යනනුතානං කෙසමස්සුං ඕනාරෙඤ්ඤා කාසායාති වජ්ඣාති අවජ්ජාදෙඤ්ඤා අභාරසම්මා අනගාරිතං පබ්බජෙත්තනති²”.

9. සො අපරෙත සම්මෙත අප්පං වා භොගකඩකිං පහාය මහන්තං වා භොගකඩකිං පහාය අප්පං වා ඤ්ඤිතරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤ්ඤි-පරිවට්ටං පහාය නෙසමස්සුං ඕනාරෙඤ්ඤා කාසායාති වජ්ඣාති අවජ්ජාදෙඤ්ඤා අභාරසම්මා අනගාරිතං පබ්බජති සො එවං පබ්බජිතො සමානො පාතිමොකකසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරගොචරසම්පන්නො අඤ්ඤාතෙතසු විජෙජ්ජු හගදස්සාපි සමාදාය සිකංති සිකංපදෙජ්ජු, කායකම්මවි-කම්මෙන සමන්තාගතො කුසලෙන, පරිසුඤ්ඤාජ්ඣො සීලසම්පන්නො ඉඤ්ඤාතෙතසු ගුහනදායොරො භොජනෙ මහත්ඤ්ඤා සතිසම්පන්නො සමන්තාගතො සනතුපට්ඨා.

10. කථංඤ්ඤා පොට්ඨපාද භික්ඛු සීලසම්පන්නො කොති? ඉධ පොට්ඨපාද භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතං පටිවිරතො හොති නිතිතදුක්ඛො නිතිතසද්ධො -පෙ-

1. රජුපථො, සාම

7 පොට්ඨපාදය, එහි යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් “හෙතු නැති වෑ ප්‍රත්‍යය නැති ව පුරුෂයාට සංඥාවෝ උපදිනි සි ද නිරුඳු වෙති” සි ද මෙසේ කිහිප නම්, මූලින් ම ඔවුනට වැරදිණ ඒ කවර හෙයින්? පොට්ඨපාදය, පුරිස්සට පහසුසහිත ව ම ප්‍රත්‍යය සහිත ව ම (කරුණු සහිත ව ම) සංඥාවෝ උපදනෝත් නිරුඳු වන්නෝත් වෙති ශික්‍ෂායෙන් ඇතැම් සංඥාවෝ උපදිත් ශික්‍ෂායෙන් ඇතැම් සංඥාවෝ නිරුඳු වෙත්”

“ඒ කවර ශික්‍ෂාවෙන් ද?” සි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම (ප්‍රශ්න කොට එය විස්තර කරන සේක් මතු දැක්වෙන ඛණ්ඩපාඨ) වදල සේන

පොට්ඨපාදය, මෙහි රහත් වූ සම්මාසම්බුදු වූ විදුලරණසම්පන්න වූ සුභත වූ ලොකඥ වූ නිරුත්තර පුරුෂදම්‍යසාරපි වූ දෙව්මිනිස්සතට භාග්‍යා වූ සිවුසක් අවබෝධ කලා වූ භගවත් වූ නිපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි. හේ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව ද, මහණ බමුණන් සහිත දෙව් භික්‍ෂූන් සහිත සත්ප්‍රථව ද තෙමේ විශිෂ්ට වූ නුමණින් දූත පසක් කොට ඔවුනට අවබෝධ කරවයි හේ ආදියෙහි හදු කොට මධ්‍යයෙහි හදු කොට අවසන්හි හදු කොට අපි සහිත කොට ව්‍යංජන සහිත කොට සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට පිරිසිදු කොට දහම් දෙසයි. (ඒ දෙසනුයේ ද) ශාසනව්‍යුහමිච්ඡාය හෙළි කෙරෙයි

8. ගැහැවියෙක් හෝ ගැහැවිපුතෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙකැ උපන්නෙක් හෝ ඒ දහම් අසයි හේ ඒ දහම් අසා නිපාගත මුදුනු කෙරෙහි සැදුහැ පිළිලබයි (උපදවයි) හේ එ සැදුහැ පිළිලැබීමෙන් යුත් වූයේ, “ගෘහවාසය සම්බාධයෙහි රජස්පටයෙහි පැවිද්ද අභ්‍යවකාශය වැන්න. හිහිගෙහි වසන්නහු විසින් එකාන්තරයෙන් පිරිපුන් කොට එකාන්තරයෙන් පිරිසිදු කොට ශබ්දලිඛිතයක් හේ කොට මේ සහුන්-ඛමසර පුරන්තට පහසු නොවේ. මම් කෙහෙරවුලු බහවා කසාවත් හැද පෙරෙවැ හිහිගෙන් පැවිදිබිම් වදනෙහි වීම් නම් ගෙහෙකැ” සි මෙසේ කුවණින් සලකයි

9 හේ පසු කලෙක මද වූ හෝ මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැරැ, මද වූ හෝ මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැරැ, කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැද පෙරෙවැ හිහිගෙන් පැවිදිබිම් වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම ප්‍රාඨි-මොක්‍ෂකංචරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරගොචර දෙකින් යුත් වූයේ, අණු පමණ වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද කාශවාක්කම්යෙන් යුක්ත වූයේ එහෙයින් ම පිරිසිදු ආර්ථය ඇත්තේ, සිල්වත් වූයේ, ඉදුරන්හි වැසු දෙරැකියෝ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, සිහිනුවණින් යුත් වූයේ, පසයෙහි තුන් සතුටින් සතුටු වූයේ, සිකපද සමාදන් කොට ගෙන ගිහිමෙයි.

10. පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද යත්: පොට්ඨපාදය, මෙහි මහණ තෙම පණ්ඩවා හැරැ පණ්ඩවයෙන් වැළැක්වෙයි. ඛතා තැබූ දඩුවුගුරු ඇත්තේ, ඛතා තැබූ අවි ඇත්තේ...

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානං පටිවිරතො හොති -පෙ- අබ්බසමචරියං පහාය බ්බසමචාරී හොති -පෙ- මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතො හොති -පෙ- පිසුණං වාචං පහාය පිසුණං වාචං පටිවිරතො හොති -පෙ- ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසං වාචං පටිවිරතො හොති -පෙ-සමථසලාපං පහාය සමථසලාපා පටිවිරතො හොති -පෙ-, ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

11 බිජ්ඣාමභුතායාසමාරම්භා පටිවිරතො හොති -පෙ- ඡේදනවධං බනිනවිරාගමාසආලොපසකසාකාරා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

12. යථා වා පනෙකෙ හොනෙතා සමණබ්බාහමිණං සඤ්ඤායානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං නවං භිතං -පෙ- අභිකදස්සනං ඉති වා ඉති ඵවරුපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

13. යථා වා පනෙකෙ හොනෙතා සමණබ්බාහමිණං සඤ්ඤායානි හොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ ඵවරුපං ජ්ඣසාමාදානානුසොගං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අධිපදං දසපදං -පෙ- යථාචර්‍යං. ඉති වා ඉති ඵවරුපා ජ්ඣසාමාදානානුසොගා පටිවිරතො හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

14. යථා වා පනෙකෙ හොනෙතා සමණබ්බාහමිණං -පෙ- ඵවරුපං උච්චාසයනමහාසයනං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්ධිං පලලිකං -පෙ- උනතොලොභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

15 යථා වා පනෙකෙ හොනෙතා සමණබ්බාහමිණං -පෙ- මණ්ඩනං විභුසනවිධානානුසොගං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං -පෙ- ඔදානානි වන්චානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩනවිභුසනවිධානානුසොගා පටිවිරතො හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

16 යථා වා පනෙකෙ හොනෙතා සමණබ්බාහමිණං -පෙ- ඵවරුපං තීරච්ඡානකථං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රුජකථං වොරකථං -පෙ- ඉතිහවාහවකථං ඉති වා ඉති ඵවරුපා තීරච්ඡානකථාය පටිවිරතො හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සීලසමිං.

අභිනාදන් හැර අභිනාදනින් වැළැක්කේ වෙයි අභිරමිසර හැර බබ්භැරී වෙයි මුසවා හැර මුසවායෙන් වැළැක්කේ වෙයි පිසුණුබස් හැර පිසුණු බසින් වැළැක්කේ වෙයි පරොස්බස් හැර පරොස් බසින් වැළැක්කේ වෙයි.. බොල් හිස් බස් බිණුම් හැර බොල් බසින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

11. බිජ්ඤාන භූතසමුත සිදුමෙන් බිදුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි.. අත්පා ඇ සිදීමෙන් ද මැරීමෙන් ද රැහැන් ආදියෙන් බැදීමෙන් ද සැහැසිකම්වලින් ද වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

12. යම්ගේ වනාහි ඇතැම් මහණබමුණෝ සෑදුහැරෙන් දුන් බොජුන් වලද නැවුම් ගැහුම් බලසෙන් ගණිනා තැන් දන්නට යැම් යන මෙබඳු පිසුම් දස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ පිසුම්දස්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

13. යම්ගේ ඇතැම් මහණබමුණෝ සෑදුහැරෙන් දුන් බොජුන් වලද අවපාකෙළිය දසපාකෙළිය.. විකල්පාභිනානුකරණය යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දූකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මෙබඳු වූ දූකෙළියෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

14. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ.. දික්සතිප්පවු ව ය පළක ය ඉස්සෙරු පාමුලා රතු කොට්ට තබා ඇති යහන ය යන මෙබඳු වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු උස්ගහන් මහගහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

15. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සුවද පුණ්ණයෙන් ඇත ඉළිම, මනා සටහන් ගත්වනුවට ගෙල්ගා මැහීම දික් දහවලද ඇති පුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇත අඩු තැන් පිරිමීමටත් ඇත සැරසීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභොග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මෙබඳු දෑ පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

16. යම්ගේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ රූපකපා වොරකපා ඉතිහවාහවකපා යන මෙබඳු වූ තිරිසන් කතාවලා යෙදී වෙසෙත් ද, හේ මේ හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මෙබඳු කතාවලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

17 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපා විශ්වාතිකකථං අනුයුතා විතරනති සෙය්‍යපීදං. තු කුං ඉදං ධම්මපිනසං ආජානායි -පෙ- තිබ්බෙධෙති වා සචෙ පනොසි'ති ඉති වා ඉති එවරුපාය විශ්වාතිකකථාය පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

18 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපා දුතෙය්‍යපඨිණගමනානුයොගමනුයුත්තා විතරනති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රාජමනාමතතානං -පෙ- අමුත්ත ඉදං ආතරා'ති. ඉති වා ඉති එවරුපා දුතෙය්‍යපඨිණගමනානුයොගා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

19 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- කුතකා ව හොනති -පෙ- ලාහෙන ලාභං නිජ්ඣිංසිතායො ඉති වා ඉති එවරුපා කුතනලපතා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

20. යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පනති, සෙය්‍යපීදං. අභිතා නිව්විතං -පෙ- මිහපකං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

21 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පනති, සෙය්‍යපීදං. මණ්දකකිණං වත්ථලකකිණං -පෙ- මිහලකකිණං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

22 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පනති, සෙය්‍යපීදං. රඤ්ඤං නිශ්ඤාණං හවිස්සති -පෙ- ඉමස්ස පරාජයො හවිස්සති ඉති වා ඉති-එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

23 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පනති, සෙය්‍යපීදං. වඤ්ඤාහො හවිස්සති -පෙ- එවා.විපාකං චඤ්ඤිසුරියතකකතතානං උග්ගාමනං ඔගමනං සඬ්ඛිලෙසං වොදනං හවිස්සති ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

24 යථා වා පනෙනෙකො නොනෙතා සමණවුහමිණා -පෙ- එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පනති, සෙය්‍යපීදං. සුඛිබ්බිකං හවිස්සති -පෙ- ලොකායතං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො හොති ඉදමපි'ස්ස තොති සිලසමි.

17 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ 'හෝ මේ දහම්පිනය නොදනි.. ඉදින් හැකි නම් එය විසඳවායි යන මෙබඳු උනුත් බැණ දෙබොගැනුම්වලා යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ බැණුම්දෙවුම්වලින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

18 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙව්'යි කල නියෝග පිළිගෙන රජුන්ගේ රජමහමැතිකයන්ගේ මෙබඳු දූත මෙහෙවරෙහි පණිවුඩ ගෙන යාමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙම මේ හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දූතමෙහෙවරින් පණිවුඩ ගෙන යාමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

19 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ කුහක කම් කරන්නෝ වාටු බස් දෙවුන්නෝ ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ අන් මෙබඳු වූ කුහනලපන කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

20 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ අභිනංගුත්‍රය නිමිත්ත-ශාස්ත්‍රය මෘතපක්‍ෂය යන මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ එයින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

21. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ භික්ෂුකුණු කීම, වත් ලකුණු කීම මුටලකුණු කීම ය යන මෙබඳු තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තිරණිතවිද්‍යා භෙරෙත් මිථ්‍යාච්චය කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි.

22. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ රජුන්ගේ සිය නුවරින් නික්මීම් වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ යි කියන්නෝ මෙබඳු තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, හෝ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වෙයි

23 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ වඤ්චනාණය වන්නේ ය සදතිරු තකත්තරුන්ගේ නැගීම බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මෙබඳු විපාක දෙන්නේ යැ යි කියන්නාහු මෙබඳු තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙම මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ තිරණිතවිද්‍යා භෙරෙත් මිථ්‍යාච්ච කෙරෙත් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

24 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ මේ සමයෙහි මනා වැසි වන්නේ යැ යි කීම ලොකායතශාස්ත්‍ර හැදෑරීම යන මෙබඳු තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, හෝ මේ හෝ මෙබඳු හෝ තිරණිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

32 සො අභිජ්ඣං ඉග්ගෙ පභාය -පෙ- බ්‍යාපාදපදෙසං පභාය -පෙ- චිනම්භං පභාය -පෙ- උභවිචක්ඛානුච්චං පභාය -පෙ- විචිකිච්ඡං පභාය නිණ්ණෙවිචිකිච්ඡං විහරති අකථංකපී කුසලෙසු බලෙමසු විචිකිච්ඡං විතතං පරිසොධෙති

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසො ඉණං ආද්‍යං කම්මනෙන පයොජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනතා සම්පේකියං -පෙ- සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසො ආබාධිතතා අස්ස -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත නිත්තං ආබාධා මුළුවියං -පෙ- සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පෙ ට්ඨපාද පුරිසො ඛනිකාගාරෙ බ්‍යෙද්ධා අස්ස, සො අපරෙත සම්මෙත තමා ඛනිකාගාරා මුළුවියං සොඤ්ඤා අබ්බයෙන, -පෙ- සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද දුසො අස්ස -පෙ- සො අපරෙත සම්මෙත තමා දුසබ්‍යා මුළුවියං -පෙ- සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසො සබ්භතා සභොගො කන්තාරද්ධාන- මිඤ්ඤං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්බිකං සප්පට්ඨං, සො අපරෙත සම්මෙත තං කන්තාරං නිඤ්ඤං -පෙ- සො තතො නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං

ඵලමෙව ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෙගං යථා ඛනිකාගාරං යථා දුසබ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං, ඵලං ඉමෙ පඤ්ච භිවරණෙ බ්‍යෙද්ධං අප්පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සති සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද ආනණ්‍යං යථා ආරෙගං යථා ඛනිකා ලොකං යථා භුජ්ජං යථා වෙමනනභුජ්ජං, ඵලමෙව ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච භිවරණෙ පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සති.

33 තස්සිමෙ පඤ්ච භිවරණෙ පභිණෙ අත්තති සම්නුපස්සතො පාමොජ්ජං¹ ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිටිමනස්ස කායො පස්සමනති පස්සාදාකායො සුඛං වෙදෙති² සුඛිතො විතතං සමාබ්ධති සො විට්ඨෙව්ව කාමෙති විට්ඨෙව්ව අකුසලෙති බලෙමති, සවිතකතං සවිචාරං විට්ඨෙව්ව පිතිසුඛං පඨමං කුතං³ උපසම්පජ්ජ විතරති, තස්ස යා පුරිමා කාමසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති, විවෙකජපිතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සම්මෙතොති විවෙකජපිතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා යෙව තස්මිං සම්මෙතොති ඵලමිති සිකඛා එකා සඤ්ඤා උපපජ්ජති⁴ සිකඛා එකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති⁵ 'අයං සිත්තා'ති තගවා අරොච

1 පාමුජ්ජං, PTS 2 පටිසංවෙදෙති, ස්‍යා 3 පඨජ්ජානං, කෙසුචි

4 උපසම්පජ්ජති, PTS 5 නිරුජ්ඣති, PTS

32 හේ ලොවැ ඇල්ම හැරුණොබය හැරුණිනම්භිය හැරුණුදහක් කුකුළු දෙක හැරුණි. සැකය හැරුණිනම්, කුසල්-දහමිති සැක නොකරනුයේ වෙසෙයි සැකය කෙරෙත් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

පොට්ඨපාදය, යම්සේ මිනිසෙක් ණයක් ගෙන කම්පන කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පන සමාධි වී නම් . ඒ කරුණින් හේ සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්සේ මිනිසෙක් ශිලන් වන්නේ ද හේ පසු කලෙක ඒ ශිලන් බැවින් මිඳෙන්නේ ද ඒ කරුණින් හේ සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්සේ මිනිසෙක් දහසෙයින් බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක ඒ දහසෙයින් බය නොවිසදා සුවසේ මිඳෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්සේ දසසෙයින් වන්නේ ද හේ පසු කලෙක ඒ දස බව කෙරෙත් මිඳෙන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, යම්සේ බතවත්, හොඳ ඇති මිනිසෙක් ආහාර දුළිභ, උවදුරු ඇති, දිය නැති දික් කතරමභකට බස්නේ ද, හේ මැන භාගයෙහි ඒ කතර ඉක්මැ යන්නේ ද හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද,

පොට්ඨපාදය, එසේ ම මහණ තෙම ණයක් මෙන්, ලෙබක් මෙන්, දහසෙයක් මෙන්, වහල්බවක් මෙන්, දුරු කතරමභක් මෙන් ප්‍රතිණ නොවූ මේ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දකි පොට්ඨපාදය, ණයින් මිඳුණු බව, අරෝග බව, ශිරබැඳුමෙන් මිදුණු බව, නිවහල් බව, උවදුරු නැති බව යම්සේ ද, එසේ ම මහණ පනම තමා කෙරෙහි ප්‍රතිණ වූ මේ නිවරණ පස දකි

33. මේ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි ප්‍රතිණ වූ නිසා දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදී ප්‍රීති සිත් ඇත්තහුගේ නාම-රූප කය සංහිද්ද සෘජුත් කයාත්තේ සුව විදී පුට්ඨත්වයේ සිත එකඟ වෙයි හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් වෙන් ව ම, විතක්ෂයිත විවාරසතිත, ප්‍රීතිය හා සුඛවෙදනාව හා ඇති, විවෙකයෙන් උපත් ප්‍රථමධ්‍යානය ලැබූ වෙසෙයි ඔහුගේ යම් පළමු කාමසංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධ වෙයි එ කල්හි විවෙකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියුග නැමැති සිපුම් වූ සංඥාව පහළ වූයේ වෙයි එ කල්හි පෙනෙම විවෙකයෙන් හටගත් ප්‍රීතියුගසංඝාත පුමුම් වූ සංඥා ඇත්තේ ම වේ මෙසේ ශික්ෂායෙන් (ප්‍රථමධ්‍යානයෙන්) එක් (ප්‍රථමධ්‍යානය) සංඥාව උපදී, ශික්ෂායෙන් එක් (කාම) සංඥාව නිරුද්ධ වෙයි 'මේ ශික්ෂා යැ'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ පෙක.

“පුතච්චරං පොට්ඨපාද භික්ඛු විතකකවිවාරනං මූපසමා අරුඛන්තං සමපසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අවිවාරං සමාධිජං පිඨිසුඛං දුතීයං ඛානං¹ උපසම්පජ් විහරති. තස්ස යා පුරිමා විවේකජ- පිඨිසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො² සා නිරුජ්ඣති සමාධිජපිඨිසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො නසම්මි. සමයෙ හොති සමාධිජපිඨිසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො යෙව නසම්මි. සමයෙ හොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපපජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුතච්චරං පොට්ඨපාද භික්ඛු පිඨියා ව විරාගා උපෙකකකො ව විහරති සතො ව සමපජානො සුඛඤ්ච කායෙත පටිසංවෙදෙති. සන්තං අරියං ආවිකකනති ‘උපෙකකකො සතිමා සුඛවිහාරී’ති තතීයං- ඛානං³ උපසම්පජ් විහරති තස්ස යා පුරිමා සමාධිජපිඨිසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො සා නිරුජ්ඣති උපෙකකාසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො නසම්මි. සමයෙ හොති. උපෙකකාසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො යෙව නසම්මි. සමයෙ හොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපපජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච

“පුතච්චරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා, පුබ්බෙව සොමනස්සදෙමනස්සානං අත්ථගමො⁴ අදුක්ඛමසුඛං උපෙකකා- සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඛානං⁵ උපසම්පජ් විහරති තස්ස යා පුරිමා උපෙකකාසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො සා නිරුජ්ඣති. අදුක්ඛමසුඛසුමුමසම්පසංඝාදො නසම්මි. සමයෙ හොති අදුක්ඛමසුඛසුමුමසංඝාදො යෙව නසම්මි. සමයෙ හොති එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපපජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුතච්චරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසො රූපසංඝොනං සමතිකකමා පටිසංඝාදොනං අත්ථගමා නානත්තසංඝොනං අමනසිකාරා ‘අනන්තො ආකාසො’ති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ් විහරති තස්ස යා පුරිමා රූපසංඝො සා නිරුජ්ඣති ආකාසානඤ්චායතනසුමුමසම්පසංඝාදො නසම්මි. සමයෙ හොති ආකාසානඤ්චායතනසුමුමසම්පසංඝාදො යෙව නසම්මි. සමයෙ හොති. එවමපි සික්ඛා එකා සංඝො උපපජ්ඣති සික්ඛා එකා සංඝො නිරුජ්ඣති අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච

1 දුතීයජායා, PTS   2 විවේකජ, පිඨිසුඛං සුමුමසංඝාදො, PTS

3 නතිසංඝාතා, කෙසුචි පොත්ථාසු   4 අත්ථගමා කෙසුචි

5 චතුත්ථායා, කෙසුචි

“තව ද අනෙකක් කියමි පොට්ටිපාදය, වගන් දෙව් විකන්චිචාර-
යන්ගේ සංකීර්ණත්ව නම් තුළ සිතා පනත්ව කාරන, සිතා පනත්ව
ඇති, විකන්චි නැති, විචාර නැති, සංකීර්ණත්ව උපත් ප්‍රතිසුඛ රුති,
දෙවෙනි බ්‍යානන ලැබ වෙසෙයි. ඔහුගේ විවේකයෙන් උපත් ප්‍රතිසුඛ
සංකීර්ණ සත්‍ය වූ යම් පළමු සංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධ වෙයි
එ සමයෙහි සමාධියෙන් උපත් ප්‍රතිසුඛසංකීර්ණ සිසුම් වූ සත්‍ය සංඥාව
වෙයි හෙ තෙම එ කල්හි සමාධියෙන් උපත් ප්‍රතිසුඛසංකීර්ණ සිසුම්
සත්‍ය සංඥා ඇත්තේ ම වෙයි මෙසේ ශික්ෂායෙන් (ද්විතීයබ්‍යානනයෙන්)
එක් සංඥාවක් උපදී එක් සංඥාවක් (තෙවන ප්‍රථමබ්‍යානන සංඥාව)
නිරුද්ධ වෙයි මේ ද ශික්ෂාවෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

“තව ද පොට්ටිපාදය, මහණ තෙම ප්‍රියය ද දුරු ලිමෙන් උපෙක්ක ද
වූයේ, සිති ඇත්තේ, ක්‍රමය ඇත්තේ වෙසෙයි සුවය ද නාමකයින්
විදී ‘උපෙක්ක ඇති සිති ඇති සුව විසුම් ඇත්තේ’ යැයි (යමක් කරණ
කොට ගෙන) ආරීපත් යම් පුද්ගලක්හු පවසන් ද, ඒ තුන්වන බ්‍යානනයට
පැමිණ වෙසෙයි. ඔහුට සමාධියෙන් උපත් ප්‍රතිසුඛ ඇති සිසුම් වූ යම්
පළමු සත්‍යසංඥාවක් වී නම්, එය නිරුද්ධ වෙයි බ්‍යානනාදිපක්ෂ සුවය
ඇති (මාදුරිකාසිත ප්‍රතිණ වූ බැවින්) සිසුම් වූ සත්‍ය සංඥාව එ සමයෙහි
වෙයි. එ කල්හි හේ උපෙක්කසුඛය ඇති සිසුම් වූ සත්‍යසංඥා ඇත්තේ ම
වෙයි මෙසේත් ශික්ෂායෙන් එක් සංඥාවක් උපදී ශික්ෂායෙන් එක්
සංඥාවක් නිරුද්ධ වෙයි මේ ද ශික්ෂාවෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වදාළ සේක.

“තව ද පොට්ටිපාදය, මහණ තෙම කාසික දුබ්බයෙන් ද ප්‍රභාණයෙන්,
කාසික දුබ්බයෙන් ද ප්‍රභාණයෙන්, පෙර ම (පළමු දෙවෙනි තෙවෙනි
බ්‍යානනයන්ගේ උපමාර අවසානයෙහි ම) සොමිනස් දෙවිනස් දෙදෙනාගේ
දුරු විමෝන්, දුක් නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්කයෙන් උපත් සිතියේ
පිරිසිදු බව ඇති සතරවන බ්‍යානනයට පැමිණ වෙසේ ඔහුට උපෙක්ක-
සුවය ඇති සිසුම් වූ යම් පළමු සංඥාවක් වී ද, එය නිරුද්ධ වෙයි.
දුක් ද නොවූ සුව ද නොවූ සිසුම් වූ සත්‍යසංඥාව එ කල්හි වෙයි.
එ සමයෙහි හේ අදුෂ්ඨ අසුඛ සුඛමසත්‍යසංඥා වෙයි මෙසේ ද ශික්ෂායෙන්
එක් සංඥාවක් උපදී ශික්ෂායෙන් එක් සංඥාවක් නිරුද්ධ වෙයි මේ ද
ශික්ෂාවෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

“තව ද පොට්ටිපාදය, මහණ තෙම කාසික දුබ්බයෙන් ද ප්‍රභාණයෙන්,
ඉන්මීමෙන්, ප්‍රතිසංඥා දුරු විසුම්, නානාසංඥා කොටසිනෙකි
කිරීමෙන්, අහස අනන්‍ය යැයි (කවීමෙන් වඩා) පාසාසාදාසන-
බ්‍යානන ලැබ වෙසෙයි. ඔහුගේ යම් පළමු සංඥාවක් වී නම්, එය
නිරුද්ධ වෙයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිසුම් වූ සත්‍ය සංඥාව එ කල්හි වෙයි
එ සමයෙහි ඔහුට වෙයි එ කල්හි හේ පාසාසාදාසන බ්‍යානන දුබ්බයෙන්
සිසුම් සංඥා ඇත්තේ ම වෙයි මෙසේත් ශික්ෂායෙන් එක් සංඥාවක්
උපදී ශික්ෂායෙන් එක් සංඥාවක් නිරුද්ධ වෙයි මේ ද ශික්ෂාවෙකැ”යි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක

“පුත ව පරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානිඤ්චායතනං සමතික්කමම, ‘අනන්තං විඤ්ඤාණ’නති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යං පුරිමා ආකාසානිඤ්චායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤා තස්මිං සමයෙ හොති විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤාදී ගෙව තස්මිං සමයෙ හොති එවමපි සික්ඛා එකා සඤ්ඤා උපපජ්ජති¹ සික්ඛා එකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අගමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“පුත ව පරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කමම ‘නඤ්ඤා නිඤ්ඤා’ති ආකිඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යං පුරිමා විඤ්ඤාණඤ්චායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. ආකිඤ්ඤායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤා තස්මිං සමයෙ හොති ආකිඤ්ඤායතනසුමුමසම්බසඤ්ඤාදී ගෙව තස්මිං සමයෙ හොති එවමපි සික්ඛා එකා සඤ්ඤා උපපජ්ජති සික්ඛා එකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති අගමපි සික්ඛා”ති භගවා අවොච.

“යතො ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සකසඤ්ඤාදී හොති, සො තතො අමුත්ත තතො අමුත්ත අනුපුබ්බෙන සඤ්ඤායනං චුසති තස්ස සඤ්ඤායෙහි තස්ස එවං හොති. ‘වේතයමානස්ස මෙ පාපියො’² අවේතයමානස්ස මෙ සෙය්‍යො අතඤ්ඤව ඛො පත වේතය්‍යො අභිසංඛරෙය්‍යො, ඉමා ව මෙ සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති, අඤ්ඤා ව ඔලාරිකා සඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති. යනුතාහං ‘න වෙව’ වේතෙය්‍යො න වාභිසංඛරෙය්‍යො’නති සො න වෙව වේතෙති න වාභිසංඛරෙති තස්ස අවේතයතො අනභිසංඛරෙතො තා වෙව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣනති, අඤ්ඤා ව ඔලාරිකා සඤ්ඤා න උපපජ්ජනති සො නිරොධං චුසති. එවං ඛො පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤානිරොධසම්පජ්ජානසමාපතති හොති

තං කිම්මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද ? අපි නු³ හෙ ඉතො පුබ්බෙ එවරුපා අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤානිරොධසම්පජ්ජානසමාපතති සුතපුබ්බා ?”ති

1 උපපජ්ජති පෙසුරි

3 න ව, සා

2 ප පියෙය්‍ය, පෙසුරිපි පොඤ්ඤා

4 නු ඛො, සා

“තව ද පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම හැම අයුරින් ම ආකාසනඤ්චා-
යතනය ඉක්මැ, ‘විඤ්ඤාන අතන්ත යැ’යි (කමටහන් වඩා) විඤ්ඤා-
ණඤ්චායතන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි ඔහුගේ යම් පළමු ආකාසනඤ්චා-
යතන ධ්‍යානයෙන් යුක්ත සියුම් වූ සත්‍ය සංඥාවක් වී ද, එය නිරුඳු
වෙයි විඤ්ඤාණඤ්චායතන ධ්‍යානයෙන් යුක්ත සියුම් වූ සත්‍යසංඥාව
එ යමෙකි වෙයි එ කල්හි හේ විඤ්ඤාණඤ්චායතන ධ්‍යාන යුක්ත සියුම්
සංඥා ඇත්තෙක් ම වෙයි මෙසේ ද ශික්‍ෂායෙන් එක් සංඥාවක් උපදී
ශික්‍ෂායෙන් එක් සංඥාවක් නිරුඳු වෙයි. මේ ද ශික්‍ෂාවෙකැ’ යි භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“තව ද පොට්ඨපාදය, මහණ තෙම හැම අයුරින් විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනය ඉක්මැ, ‘කිසිත් නැතැ’යි (කමටහන් වඩා) ආකිඤ්චාඤ්චායතන
ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසෙයි පළමු යම් විඤ්ඤාණඤ්චායතන සුක්‍ෂම සත්‍ය-
සංඥාවක් වී ද, එය නිරුඳු වෙයි එ කල්හි ඔහුට ආකිඤ්චාඤ්චායතන
යුක්ත සුක්‍ෂම සත්‍ය සංඥාව වෙයි හේ එ කලැ ආකිඤ්චායතන සුක්‍ෂම
සත්‍යසංඥාව වෙයි මෙසේ ද ශික්‍ෂායෙන් එක් සංඥාවක් උපදී ශික්‍ෂායෙන්
එක් සංඥාවක් නිරුඳු වෙයි මේ ද ශික්‍ෂාවෙකැ’යි භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ වදාළ සේක,

“පොට්ඨපාදය, යම් මහණෙක් මෙහි ස්වකසංඥාව ඇත්තේ
(තමාගේ ප්‍රථමධ්‍යාන සංඥාගෙන් සංඥාවන්) මේ ද, හේ එයින් ඔබ්බෙහි
දෙවෙනි ධ්‍යානයට ද, එයින් ඔබ්බෙහි තෙවෙනි ධ්‍යානයට ද යි මෙසේ
පිළිවෙළින් (හොඳ) කෙළවරැ සංඥාග්‍රය (ආකිඤ්චාඤ්චායතන සමාපත්තිය)
ස්පෘශ්‍ය කෙරෙයි (ලබයි) සංඥාග්‍රයෙහි සිටි ඔහුට “සිතන (දහන්
සමවදන) මාගේ ඒ ක්‍රියාව ලාමක ය නොසිතන (දහන් නොසමවදන)
මාගේ ඒ නොසමවදීම උතුම්. මම වූ කලී සිතන්නෙමි නම් (පුන පුනා
දහන් සමවදනෙමි නම්), මතු සමවන් පිණිස අභිසංසකාර කරන්නෙමි
නම් (කමටහන් වඩන්නෙමි නම්), මාගේ මේ සංඥාවෙන් නිරුඳු
වන්නාහු ය අන් ඔදාරක (භවාභිත) සංඥාවෙන් උපදනාහු ය. එබැවින්
‘මම නො සිතන්නෙමි වීම නම්, අභිසංසකාර නො කරන්නෙමි වීම නම්
යෙහෙකැ’යි මෙසේ සිතෙක් වෙයි හේ නො ද සිතයි (දහන් නො
සමවදි) අභිසංසකාර නො කෙරෙයි (මතු සමවන් පිණිස කමටහන්
නො වෙයි) නො සිතන, අභිසංසකාර නො කරන ඔහුගේ ඒ සංඥාවේ ද
නිරුඳු වෙත් අන් ඔදාරක සංඥාවේ ද නො උපදිත්. (එසේ වූ හේ
නිරෝධය ස්පෘශ්‍ය කෙරෙයි (සංඥාවෙදිසිත නිරෝධය ලබයි) පොට්ඨපාදය,
මෙසේ වතාහි අනුප්‍රධානිසංඥානිරෝධසමාපත්ත සමාපත්තිය (දන්තනුගේ
පිළිවෙළින් සංඥානිරෝධයට සමවැදීම) වෙයි

පොට්ඨපාදය, එය කිමැ යි සිතයි ද? නා විසින් පෙරැ මෙබඳු වූ
පිළිවෙළින් සංඥානිරෝධයට සමවැදීම ඇසු විරු දැ? යි (භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ වදාළ සේක)

“නො හෙතමනනෙත එවං ඛො අහං හනෙන හතවතො භාසිතං ආඡාතාමි¹. යතො ඛො පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සකසඤ්ඤි තොති, සො තතො අමුත්ත තතො අමුත්ත අනුපුබ්බෙන සඤ්ඤායං චුසති. තස්ස සඤ්ඤායෙහි සීතස්ස එවං භොති. ‘වේතයමානස්ස මෙ පාපියො, අවේතයමානස්ස මෙ සෙයොයා අහඤ්ඤව ඛො පන වේතෙයං අභිසංඛරෙයං, ඉමා ච මෙ සඤ්ඤා නිරුපේක්ඛායං, අඤ්ඤා ච ඔලාරිකා සඤ්ඤා උපපජ්ජෙයං යනනුතාහං න වෙච වේතෙයං න ච අභිසංඛරෙයං’නති. සො න වෙච වේතෙති න ච අභිසංඛරෙති තස්ස අවේතයතො අනභිසංඛරෙතො² තා වෙච සඤ්ඤා නිරුපේක්ඛනති අඤ්ඤා ච ඔලාරිකා සඤ්ඤා න උපපජ්ජනති සො නිරොධං චුසති. එවං ඛො පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤා නිරොධසම්පජානසම්පාදනති භොති”ති.

“එවං ඛො පොට්ඨපාද”ති.

“එකඤ්ඤෙව³ නු ඛො හනෙන හගවා සඤ්ඤායං පඤ්ඤපෙති උදුහු පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤපෙති ?”ති

“එකමි ඛො අහං පොට්ඨපාද⁴ සඤ්ඤායං පඤ්ඤපෙමි. පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤපෙමි”ති

“යථාකථං පන හනෙන හගවා එකමි සඤ්ඤායං පඤ්ඤපෙති ? පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤපෙති ?”ති

“යථා සථා ඛො පොට්ඨපාද නිරොධං චුසති, තථා තථා’හං⁵ සඤ්ඤායං පඤ්ඤපෙමි. එවං ඛො අහං පොට්ඨපාද එකමි සඤ්ඤායං පඤ්ඤපෙමි, පුට්ඨි සඤ්ඤායෙහි පඤ්ඤපෙමි”ති.

“සඤ්ඤා නු ඛො හනෙන පඨමං උපපජ්ජති, පච්ඡා ඤ්ඤං ? උදුහු ඤ්ඤං පඨමං උපපජ්ජති, පච්ඡා සඤ්ඤා ? උදුහු සඤ්ඤා ච ඤ්ඤංඤව අපුබ්බං අවතිමං උපපජ්ජනති ?”ති

1. භගවතා ඛම්මං අදසිතං අනුඡායාමිති, සා 2 නාභිසංඛරෙතො, මජ්ඣං

3 එකං යෙව (කෙහෙව පොයංකපු) 4 පොට්ඨපාද අහං, සා.

5 තථා අහං, සා.

“වහන්ස, මෙය තැන් ම ය. (නො ඇසූ විරූ ම ය) පොට්ඨපාදය, යම් මහණෙක් මෙහි සවකසංඥ ඇත්තේ (තමාගේ ප්‍රථමධ්‍යාන සංඥා-යෙන් සංඥාවත්) වේ ද, හේ එයින් මතුමත්තෙහි දෙවෙනි ධ්‍යානයට ද, එයින් මත්තෙහි තෙවෙනි ධ්‍යානයට ද යි මෙසේ පිළිවෙළින් (ගොස්) කෙළවරැ සංඥාය (ආකිඤ්චාඤායාන සමාපන්නිය) ලබයි සංඥායෙහි සිටි ඔහුට ‘සිතන්නා වූ (=දහන් සම්වදනා වූ) මාගේ ඒ ක්‍රියාව ලාමක ය. නො සිතන (දහන් නොසම්වදන) මාගේ ඒ නොසම්වැදීම උතුම් මම් වූ කළි සිතන්නෙම් නම් (පුන පුනා දහන් සම්වදින්නෙම් නම්), මතු සම්වත් පිණිස අභිසංඝාර කරන්නෙම් නම් (කම්මහන් වඩන්නෙම් නම්), මාගේ මේ සංඥාවෙන් නිරුඬ වන්නාය. අන් ඖදරික (භවාචිත) සංඥාවෙන් උපදනාය එබැවින් මම නො සිතන්නෙම් චිම් නම්, අභි-සංඝාර නො කරන්නෙම් චිම් නම්, යෙකෙකැයි මෙසේ සිතෙක් වෙයි, හේ නො ද සිතයි (දහන් නො සම්වදි) අභිසංඝාර නො කෙරෙයි. (මතු සම්වත් පිණිස කම්මහන් නො වඩයි) නො සිතන අභිසංඝාර නො කරන ඔහුගේ ඒ සංඥාවේ ද නිරුඬ වෙත් අන් ඖදරික සංඥාවේ ද පහළ නො වෙත් එසේ වූ හේ නිරෝධය ස්පඨි කෙරෙයි. (සංඥාවෙදිනනිරෝධය ලබයි) පොට්ඨපාදය, මෙසේ වනාහි අනුප්‍රබෝධි-සංඥානිරෝධසම්පජායසම්පන්නිය (පිළිවෙළින් සංඥානිරෝධයට සම්වැදීම) චේ’ යැ යි වහන්ස, මෙසේ ම මම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා දනිමි”යි පොට්ඨපාද කෙම කී ය.

“පොට්ඨපාදය, එසේ ම යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාල හේන.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක ම සංඥායක් පණවන සේක් ද? නැතහොත් බොහෝ සංඥායකුත් පණවන සේක් ද?”

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:] “පොට්ඨපාදය, මම් එක් සංඥායකුත් පණවමි. බොහෝ සංඥායන් පණවමි”.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙසේ නම් එක ම සංඥායකුත් පණවන සේක් ද? බොහෝ සංඥායන් පණවන සේක් ද?”

[භාග්‍යවතුන් වහන්සේ:] “පොට්ඨපාදය, යම් යම් පරිද්දෙකින් (යම් යම් කසිණාදී අරමුණෙකින් හෝ යම් යම් ප්‍රථමධ්‍යානාදී ධ්‍යානයෙකින්) මහණ තෙම නිරෝධය ස්පඨි කෙරේ ද, එසේ එසේ (ඒ ඒ කසිණාදියෙන් ඒ ඒ ධ්‍යානයෙන් මම් එක් සංඥායක් පණවමි බොහෝ සංඥායන් පණවමි”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, (නිරෝධයෙන් නැගී සිටිනාහට අර්තත්ති-ඵලසංඥාව පළමු වත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඤාය පසු වත් උපදී ද? නැතහොත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඤාය පළමු වත් අර්තත්තිඵලසංඥාව පසු වත් උපදී ද? නොහොත් අර්තත්තිඵලසංඥාවත් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඤායත් යන දෙක ම ඉදිරි පසු නො ව එක්විට ම උපදී ද?”

“සඤ්ඤා ඛො පොට්ඨපාද පඨමං උපපජ්ඣති පච්ඡා ඤ්ඤාණං සඤ්ඤාපාදාද්ව පත ඤ්ඤාපාදාදෙ තොති ඤො එවං පජානාති: ඉදප්පච්චයා නිර් මෙ ඤ්ඤාණං උදපාදීති ඉමිනා¹ ඛො එතං පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා සඤ්ඤා පඨමං උපපජ්ඣති පච්ඡා ඤ්ඤාණං, සඤ්ඤාපාදාද්ව පත ඤ්ඤාපාදාදෙ තොති”ති

“සඤ්ඤා භු ඛො භනෙන පුරිසස්ස අත්තා? උදහ්ඤ අඤ්ඤා සඤ්ඤා, අඤ්ඤා අත්තා?”ති.

“කීං පන² නිං පොට්ඨපාද අත්තානං පච්චෙසී?”ති.

“ඔලාරිකං ඛො අහං භනෙන අත්තානං පච්චෙමි රුපිං වාතුමමහා-භුතිකං³ කබලිකාරාභාරභකකඩා⁴ එවං සන්තං ඛො තෙ පොට්ඨපාද අඤ්ඤා’ව⁵ සඤ්ඤා භවිස්සති,⁶ අඤ්ඤා අත්තා’ තදමිනාපෙතං⁷ පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා

“ඔලාරිකො ව හි තෙ පොට්ඨපාද අත්තා අභවිස්ස රුපි වාතුමමහා-භුතිකො කබලිකාරාභාරභකකඩා අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා උපපජ්ඣති⁸ අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති⁹ ඉමිනා¹⁰ ඛො එතං පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”ති

නිට්ඨතෙවසායං¹¹ පොට්ඨපාද ඔලාරිකො අත්තා රුපි වාතුමමහා-භුතිකො කබලිකාරාභාරභකකඩා අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා උපපජ්ඣති¹² අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති¹³ ඉමිනා¹⁴ ඛො එතං පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”ති

“මනොමයං ඛො අහං භනෙන අත්තානං පච්චෙමි සබ්බභි-පච්චෙසී¹⁵ අභිනිජ්ඣයන්ති”.

“මනොමයො ව හි තෙ පොට්ඨපාද අත්තා අභවිස්ස සබ්බභිපච්චෙසී අභිනිජ්ඣයො, එවං සන්තමි ඛො තෙ පොට්ඨපාද අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා තදමිනාපෙතං පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”.

“නිට්ඨතෙවසායං පොට්ඨපාද මනොමයො අත්තා සබ්බභිපච්චෙසී අභිනිජ්ඣයො අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා උපපජ්ඣති, අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති ඉමිනා¹⁶ ඛො එතං පොට්ඨපාද පරියායෙන වෙදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤා අත්තා”ති”.

1 ඉමිනා ව ඛො එතං, ඡෙසං ඉදිනාපෙතං, PTS 2 කීං, ඤ්ඤා
3 වාතුමමහාභුතිකං, ඡෙසං 4 කබලිකාරාභාරං, සො 5 ව, සො
6 අභවිස්ස, ඤ්ඤා 7 අත්තාති, ඤ්ඤා 8 තදමිනා, PTS
9 නිට්ඨතෙව, අං 10 උපපජ්ඣති, සො. 11 නිරුජ්ඣති, සො
12 ඉදිනාපෙතං, PTS. 13 පච්චෙසී, සො

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, අර්හත්තිඵලසංඥාව වනාහි පලමුව උපදී ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥනය පසුව උපදී අර්හත්තිඵලසංඥාවගේ ද ඉපැදීමෙන් ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥනයගේ ඉපැදීම වේ. හෙතෙම මේ අර්හත්ති-ඵලසමාසිසංඥා හෙතුයෙන් ‘මට ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂාඥනය උපතා’යි දන ගනී පොට්ඨපාදය, ‘සංඥාව පලමුව ද ඥනය පසුව ද උපදී සංඥාවගේ ඉපැදීමෙන් වනාහි ඥනයගේ ඉපැදීම වේ’ ය යනු මෙසේ මෙ කරුණින් දත යුතු”.

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, සංඥාව පුරුෂයාගේ ආත්මය ද? නැතහොත් සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වේ ද?”.

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තෝ කුමක් නම් ආත්මය කොට සලකයි ද?”.

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, සතර මහාභුතයන්ගෙන් නිපන් කබලිකාර ආහාරය බුදිතා රූපවත් වූ ඖදරික දෑයක් ආත්ම කොට සලකමි”.

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තාගේ ආත්මය සතර මහාභුතයන්-ගෙන් නිපන් කබලිකාර ආහාරය බුදිතා රූපවත් ඖදරික දෑයක් වන්නේ නම්, මෙසේ ඇති කල්හි කොපට සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය පොට්ඨපාදය, මෙ කරුණින් ‘සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය’ යන මෙය දත යුතු”.

පොට්ඨපාදය, සතර මහාභුතයන්ගෙන් උපන් රූපවත් වූ කබලි-කාර ආහාර බුදිතා ඒ මේ ආත්මය සිටිවා වැලි පුරුෂයාට අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ උපදිත් අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ නිරුද්ධ වෙත් පොට්ඨ-පාදගෙනී, ‘සංඥාව අනෙකෙක් ම වන්නේ ය, ආත්මය වෙත එකෙක් ම වන්නේ ය’ යන මෙය මෙ කරුණින් දත යුතු”

[පොට්ඨපාද.] “වහන්ස, මම ආත්මය සියලු අභවසහ ඇති, නොපිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මනෝමය දෑයක් කොට සලකමි”

[භාග්‍යවත්තු.] “පොට්ඨපාදය, තාගේ ආත්මය සියලු අභවසහ ඇති, නොපිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මනෝමය දෑයක් වන්නේ නම්, එසේ ඇති කල්හි ද තාහිට සංඥාව අනෙකෙක් ම ආත්මය වෙත එකෙක් ම වන්නේ ය පොට්ඨපාදය, මෙ කරුණින් ‘සංඥාව අනෙකෙකුත් ආත්මය වෙත එකෙකුත් වන්නේ ය’ යන මෙය දත යුතු”.

පොට්ඨපාදය, සියලු අභවසහ ඇති, නොපිරිනුණු ඉඳුරන් ඇති මේ මනෝමය ආත්මය සිටිවා වැලි මේ පුරුෂයාට අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ උපදිත් අත්‍ය වූ ම සංඥාවේ නිරුද්ධ වෙත් පොට්ඨපාදගෙනී, ‘සංඥාව අනෙකෙක් ම ද ආත්මය වෙත එකෙක් ම ද වන්නේ ය’ යන මෙය මෙ කරුණින් දත යුතු”.

“කිං පන භනෙත තං ජීවං තං සරීරං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘තං ජීවං තං සරීරං ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”

“කිං පන භනෙත අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කිං පන භනෙත භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං. ‘භොති තථාගතො පරමමරණං ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කිං පන භනෙත න භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”.

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘න භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“කිං පන භනෙත භොති ච න භොති ච තථාගතො පරමමරණං ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති?”

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘භොති ච න භොති ච තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”

“කිං පන භනෙත නෙව භොති න න භොති තථාගතො පරමමරණං ‘ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

“එතමපි ඛො පොඨපාද මයා අඛ්‍යාතතං ‘නෙව භොති න න භොති තථාගතො පරමමරණං. ඉදමෙව සච්චං මොඝමඤ්ඤානති’”.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමෙක් ද? ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘ජීවයන් ශරීරයන් එකෙක් ම ය, මෙය ම සත්‍ය ය, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නො-පවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමක් ද? ජීවයන් ශරීරයන් වෙන් වෙන් වූ දෙදෙනෙක් ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘ජීවයන් ශරීරයන් වෙන් වෙන් වූ දෙදෙනෙකු ය, මෙය ම සත්‍ය ය, අන් සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යි මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, සත්ති (ආත්ම) තෙම මරණින් මත්තෙහි වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? (මෙයට විරුද්ධ) සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, සත්ති (ආත්ම) තෙම මරණින් මත්තෙහි වේ යැ යි, මෙය ම සත්‍ය යැ යි, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා යි මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”.

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමෙක් ද? සත්ති (ආත්ම) තෙම මරණින් මතු නොවේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘සත්ති (ආත්ම) තෙම මරණින් මතු නොවේ ය, මෙය ම සත්‍ය ය, සෙසු සියල්ල මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීම, තථාගත (සත්ති) තෙම මරණින් මතු වන්නේන් නොවන්නේන් වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”.

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, ‘තථාගත (සත්ති) තෙම මරණින් මතු වන්නේන් නොවන්නේන් වේ මෙය ම සත්‍ය ය, සෙස්ස මිථ්‍යා ය’ යන මෙය ද මා විසින් නොපවසන ලදී”

[පොට්ඨපාද:] “වහන්ස, කීමෙක් ද? තථාගත (සත්ති) තෙම මරණින් මතු නොව වන්නේන් නොව නොවන්නේන් වේ ද? මෙය ම සත්‍ය ද? සෙස්ස මිථ්‍යා ද?”

[භාග්‍යවත්තු:] “පොට්ඨපාදය, තථාගත තෙම මරණින් මතු නොව වන්නේන් නොව නොවන්නේන් වේ යැ යි ද, මෙය ම සත්‍ය යැ යි සෙස්ස මිථ්‍යා යැ යි ද යන මෙයන් මා විසින් නොපවසන ලදී”.

එවං චුතෙන පොට්ඨපාදො පරිබ්බාජකො තෙ පරිබ්බාජකෙ එතදවොච:
 “අභමපි ඛො භො න කිඤ්චි සමණස්ස ගොතමස්ස එකංගිකං ධම්මං
 දෙසිතං ආජානාමි ‘සස්සතො ලොකො’ති වා ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා,
 -පෙ- ‘නෙව භොති න න භොති තපාගතො පරමමරණා’ති වා අපි ච
 සමණො ගොතමො භූතං තව්ථං තපං පටිපදං පඤ්ඤාපෙති¹ ධම්මට්ඨිතං²
 ධම්මනියාමිකං³. භූතං ඛො පත තව්ථං තපං පටිපදං පඤ්ඤාපෙන්නස්ස
 ධම්මට්ඨිතං ධම්මනියාමිකං කපං හි නාම මාදියො විඤ්ඤා සමණස්ස
 ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතකො නාබ්බනුමොදෙය්‍යා⁴” ති.

අථ ඛො දඪිභනිහස්ස අවිච්ඡෙදන විතෙතා ච භජීසාරිපුතෙතා,
 පොට්ඨපාදො ච පරිබ්බාජකො යෙන භගවා භෙත්තපසඤ්ඤාමිත්ථු උපසඤ්ඤාමිත්ථා
 විතෙතා භජීසාරිපුතෙතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි
 පොට්ඨපාදො පත පරිබ්බාජකො භගවතා සද්ධිං සමමොදි සමමොදනියං
 කපං සාරංගිකං⁴ විහිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො
 ඛො පොට්ඨපාදො පරිබ්බාජකො භගවන්තං එතදවොච: තද මං භන්තෙ තෙ
 පරිබ්බාජකා අවිරුපකන්නස්ස භගවතො සමන්තන්තා වාචාසතතීතොදකෙන
 සඤ්ඤාමහිං අභංසු. එවමෙව පනාසං භවං පොට්ඨපාදො සඤ්ඤා-
 දෙව සමණො ගොතමො භාසති, තං තදෙවස්ස අබ්බනුමොදති ‘එවමෙතං
 භගවා, එවමෙතං සුගතා’ති න ඛො පත මයං කිඤ්චි සමණස්ස ගොත-
 මස්ස එකංගිකං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි: ‘සස්සතො ලොකො’ති වා,
 ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා, ‘අන්තවා ලොකො’ති වා, ‘අනන්තවා ලොකො’ති
 වා, ‘තං ජීවං තං සරීරන්ති’වා ‘අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති’ වා, ‘භොති
 තපාගතො පරමමරණා’ති වා, ‘න භොති තපාගතො පරමමරණා’ති වා,
 ‘භොති ච න භොති ච තපාගතො පරමමරණා’ති වා, ‘නෙව භොති න
 න භොති තපාගතො පරමමරණා’ති වා ති. එවං චුතෙතාංභං භගො තෙ
 පරිබ්බාජකෙ එතදවොච: “අභමපි ඛො භො න කිඤ්චි සමණස්ස
 ගොතමස්ස එකංගිකං ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි ‘සස්සතො ලොකො’ති වා,
 ‘අසස්සතො ලොකො’ති වා -පෙ- ‘නෙව භොති න න භොති තපාගතො
 පරමමරණා’ති වා අපි ච සමණො ගොතමො භූතං තව්ථං තපං පටිපදං
 පඤ්ඤාපෙති¹ ධම්මට්ඨිතං⁵ ධම්මනියාමිකං⁶ භූතං ඛො පත තව්ථං තපං
 පටිපදං පඤ්ඤාපෙන්නස්ස ධම්මට්ඨිතං⁵ ධම්මනියාමිකං⁶ කපං හි නාම
 මාදියො විඤ්ඤා සමණස්ස ගොතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතකො නාබ්බනුමො-
 දෙය්‍යා⁷” ති

1 පඤ්ඤාපෙති, පෙත්ථු 2 ධම්මට්ඨිතං, සිමු 3 ධම්මනියාමිකං, සිමු

4 සාරංගිකං, ජෙතං සාරංගිකිකං (මහාසංග උපාසිති)

5 ධම්මට්ඨිතං, PTS ධම්මට්ඨිතං, සිමු

6 ධම්මනියාමිකං, සිමු ධම්මනියාමිකං PTS (තදපාදකා, වීකා)

තෙසේ කී කල්හි පොට්ඨපාද පිරිවැජ් තෙම “භවත්ති, ලොකය ආචාරය යැ” යි හෝ ‘ලොකය අභාවය යැ’ යි හෝ ‘සත්තං (ආත්ම) තෙම මරණින් මතු නො ම වන්නේත් වේ, නො ම නොවන්නේත් වේ යැ’ යි හෝ මහණ ගොසුම් වහන්සේ විසින් එකානත කොට දෙසන ලද කිසි දහමක් මමත් නො දනිමි එහෙකුදු වුවත් මහණ ගොසුම් වහන්සේ බර්මසිත වූ ලොවුතුරු දහම් (උපදවන,) එකානතයෙන් ලොවුතුරු දහම් සපයන, එකානතයෙන් විද්‍යමාන, සත්‍ය වූ අවිපරිත පිළිවෙතක් (මගක්) පණවන සේක, ලොවුතුරු දහම් උපදවන, එකානතයෙන් ලොවුතුරු දහම් සපයන, එකානතයෙන් විද්‍යමාන සත්‍ය සැබෑ පිළිවෙතක් පණවන මහණ ගොසුම් වහන්සේගේ සුභාමිත වචනය සුභාමිත විසින් මා වැනි සිහිනුවණැතිගෙන් කෙසේ නම් සතුටින් පිළිගත නො හෙන්නේ දැ” යි ඒ පිරිවැජ්ඣනට කී ය

ඉක්බිත්තෙන් දෙතුන් දිනක් ඇවෑමෙන් ඇත්තැරිපුත් චිත්‍ර නමැත්තෙක් ද පොට්ඨපාද පරිවෘජක ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාර එළුමුණක එළැඹ ඇත්තැරිපුත් චිත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස් වැ හුන්නේ ය පොට්ඨපාද පිරිවැජ් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය සතුටට කරුණු වූ සිතැරැදැවියා යුතු වූ (සිහි කටයුතු වූ) කපාළු කොට නිමවා, එකත්පස් වැ හුන්නේ ය එකත්පස් වැ හුන් පොට්ඨපාද පිරිවැජ් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේ ය “වහන්ස, එද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නික්ම වැසි නොබෝ වේලායෙහි ඒ පිරිවැජ්ඣෝ මට “මේ භවත් පොට්ඨපාද තෙම මහණගොසුමින් කියන කියන දෑය එසේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එසේ ය, සුගතයන් වහන්සැ’ යි කියමින් සතුටින් පිළිගනී ‘ලොව (ආත්මය) ආචාරය යැ යි හෝ ලොව අභාවය යැ’ යි හෝ ‘ලොව අනතවත් යැ’ යි හෝ අනන්ත යැ’ යි හෝ ජ්වයත් ශරීරයත් එකෙක් ම යැ යි හෝ ජ්වයත් ශරීරයත් වෙන් වෙන් දෙකෙකැ යි හෝ ආත්මය මරණින් මතු වෙතැ යි හෝ සත්තංයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වෙතැ යි හෝ ආත්මය මරණින් මතු වන්නේත් නොවන්නේත් වේ යැ යි හෝ ආත්මය මරණින් මතු නො ම වන්නේත් නො ම නොවන්නේත් වෙයි හෝ මහණ ගොසුම්වූ එකානත කොට දෙසූ කිසි දහමක් අපි නො දනුමක්’ යි කියමින් වචන නැමැති අභියචියෙන් භාත්පසින් මට පුත පුතා ඇත්තා වහන්ස, ඔවුන් විසින් එසේ කියනු ලැබූ මම ඒ පිරිවැජ්ඣනට ‘භවත්ති, ලොව ආචාරය යැ යි හෝ ආත්මය මරණින් මතු නො ම වන්නේත් නො ම නොවන්නේත් වේ යැ යි හෝ මහණ ගොසුමින් වහන්සේ එකානත කොට දෙසූ කිසි දහමක් මමත් නො දනිමි එහෙත් මහණ ගොසුමින් වහන්සේ ලොවුතුරු දහම් උපදවන, එකානතයෙන් ලොවුතුරු දහම් සපයන, එකානතයෙන් විද්‍යමාන, සත්‍ය වූ අවිපරිත පිළිවෙතක් පණවන සේක එකානතයෙන් ලොවුතුරු දහම් උපදවන එකානතයෙන් ලොවුතුරු දහම් සපයන, එකානතයෙන් විද්‍යමාන, සත්‍ය වූ අවිපරිත පිළිවෙතක් පණවන මහණ ගොසුමින් වහන්සේගේ සුභාමිත වචනය සුභාමිත විසින් සිහි නුවණැති මා වැන්නෙක් කෙසේ නම් සතුටින් නොපිළිගනු හැකි වන්නේ දැ” යි කීම්.”

සබ්බෙව ඛො එතෙ පොට්ඨපාද පරිබ්බාජකා අකාං අවිකවුකා, කිං මෙව නෙසං එතො ව්‍යවුමි, එකංසිකා'පි හි ඛො පොට්ඨපාද මයා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා, අනෙකංසිකා'පි හි ඛො පොට්ඨපාද මයා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා.

කතමෙ ව තෙ පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා? 'සසසනො ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො 'අසසනො ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො 'අනතවා ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'අනතතවා ලොකො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'තං ජිවං තං සරිරන්ති' වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'අඤ්ඤං ජිවං අඤ්ඤං සරිරන්ති' වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'හොති තථාගතො පරමමරණො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'න හොති තථාගතො පරමමරණො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'හොති ච න ච හොති තථාගතො පරමමරණො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද -පෙ- 'නෙව හොති න නි හොති තථාගතො පරමමරණො'ති වා ඛො පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකො ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො.

කසම්භි ව තෙ පොට්ඨපාද මයා අනෙකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා? න භෙතෙ පොට්ඨපාද අන්තංගිතා න ධම්මසංගිතා න ආදිබ්‍රහ්මචරියකා න නිබ්බිද්දය න විරාගාය න නිරෝධාය න උපසම්භය න අභිඤ්ඤාය න සම්මොධාය න නිබ්බානාය සංවත්තන්ති තස්මා තෙ මයා අනෙකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා.

කතමෙ ව තෙ පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා? 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකො ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො 'අයං දුක්ඛසමුදයො'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකො ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො 'අයං දුක්ඛනිරෝධො'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකො ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො 'අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති ඛො පොට්ඨපාද මයා එකංසිකො ධම්මා දෙසිතො පඤ්ඤානෙතො.

කසම්භි ව තෙ පොට්ඨපාද මයා එකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා? එතෙ පොට්ඨපාද අන්තංගිතා, එතෙ ධම්මසංගිතා, එතෙ ආදිබ්‍රහ්මචරියකා, එතෙ නිබ්බිද්දය විරාගාය නිරෝධාය උපසම්භය අභිඤ්ඤාය සම්මොධාය නිබ්බානාය සංවත්තන්ති තස්මා තෙ මයා එකංසිකා ධම්මා දෙසිතා පඤ්ඤානතා.

[එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ හේක]

“පොට්ඨපාදය, ඒ සිහසු පිරිවැස්සෝ නුවණැත්තෑහිසෝ ය, අනුමයෝ ය. ඔවුන් අතුරෙහි සුභාසිත - දුභිසිත දන්නා නුවණැත්තෑහිසෝ යො ම ය. පොට්ඨපාදය, එකානන්ත කොට මා විසින් දෙසුණු පැණැවු දන්ති ද ඇත. පොට්ඨපාදය, එකානන්ත නො කොට මා විසින් දෙසුණු පැණැවු දන්ති ද ඇත.

පොට්ඨපාදය, මා විසින් එකානන්ත නොකොට දෙසුණු පැණැවු ඒ දන්තිහු කවරහැ? පොට්ඨපාදය, ලොව (ආත්මය) නැඟෙන යැ යි හෝ එකානන්ත නො කොට මා විසින් දන්ති දෙසන ලදී, පණවන ලදී පොට්ඨපාදය, ලොව (ආත්මය) අනාගත යැ යි හෝ එකානන්ත නො කොට දන්ති දෙසන ලදී, පණවන ලදී පොට්ඨපාදය, ලොව (ආත්මය) අනන්තයෝ යැ යි කියා හෝ ජීවයත් ශරීරයත් එකෙක් මැ යැ යි කියා හෝ අනන්ත යැ යි කියා හෝ ලොව (ආත්මය) ජීවයත් ශරීරයත් වෙන් වෙන් දෙකෙක් මැ යි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු වෙයි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වන්නේත් වෙයි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වන්නේත් වෙයි කියා හෝ තපාගතයා (ආත්මය) මරණින් මතු නො වන්නේත් වෙයි කියා හෝ මා විසින් එකානන්ත නො කොට දන්ති දෙසන ලද්දේ, පණවන ලද්දේ වෙයි

පොට්ඨපාදය, කවර හෙයින් මා විසින් ඒ දන්තිහු එකානන්ත කොට නො දෙසන ලද්දහු ද, නො පණවන ලද්දහු ද? යත්. පොට්ඨපාදය, මේ (ලොව ශාශ්වත ය යන ආදී වූ) දෘෂ්ටි දෙලෝවැඩ හෝ අත්වැඩ පරිවැඩ හෝ අසලෝ නො වෙති ලොවුතුරු දන්ති අසලෝ නො වෙති. සසුන් බහිරුරට ආදිය වූ අභිසිලසිංහාමානු ද නො වෙති සසරවටැ කලකිරිනු පිණිස, සසර නො ගැලෙනු පිණිස, දුක් නසනු පිණිස, දුක් සංහිදුවනු පිණිස, සසරදුක් පසක් කරනු පිණිස, සසරවටි අවබෝධ කරනු පිණිස, අමා මහතිවන් සාක්ෂාත් කරනු පිණිස නො පවත්නාහ එ හෙයින් මා විසින් ඒ දන්තිහු එකානන්ත කොට නො දෙසන ලදහ, නො පණවන ලදහ.

පොට්ඨපාදය, මා විසින් එකානන්ත කොට දෙසන ලද පණවන ලද ඒ දන්තිහු කවරහු ද? පොට්ඨපාදය, ‘මේ දුක්’ යි කියා ම මා විසින් එකානන්ත කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය මේ දුක් හටගන්නේම හේතු යැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන්ත කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය පොට්ඨපාදය, ‘මේ දුක් නැස්ම යැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන්ත කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය පොට්ඨපාදය, ‘මේ දුක් නැස්මට යන පිළිවෙතැ’ යි කියා ම මා විසින් එකානන්ත කොට බමිය දෙසන ලද්දේ ය, පණවන ලද්දේ ය

පොට්ඨපාදය, කවර හෙයින් මා විසින් ඒ බමියෝ එකානන්ත කොට දෙසන ලදහු ද, පණවන ලදහු ද යත් පොට්ඨපාදය, මොහු නමින් අනුන් දෙපසම ම අභිවෘද්ධිය ඇසුරු කලාහු වෙත් මොහු ලොවුතුරු දන්ති ඇසුරු කලාහු වෙත් මොහු ආදිබ්‍රහ්මවිහික (මාග්බ්‍රහ්මවිහිකාගේ සුඵ භාග්‍යත්වපත්තු) වෙති මොහු සසර කලාකිරිනු පිණිස, සසර නොඇල්ම පිණිස, සසර දුක් නසනු පිණිස, සසර දුක් සංහිදෙනු පිණිස, විශිෂ්ටභූතය පිණිස, සත්‍යාවබෝධය පිණිස නිවන් පසක් කරනු පිණිස පවතිත් එ හෙයින් මා විසින් ඒ බමියෝ එකානන්ත කොට දෙසන ලදහ, පණවන ලදහ.

සතති ඛො පොට්ඨපාද ඵකෙ සමණ්ඩ්‍රාහමණො 'එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො: 'එකන්තසුඛි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණා'ති. ත්‍යාගං උපසඛිකමිති. එවං වදාමි. 'සච්චං කීර තුලෙන ආයසමනෙතා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො: 'එකන්තසුඛි අත්තා හොති, අරොගො පරමමරණා'ති? හෙ වෙ මෙ එවං පුට්ඨා: 'ආමා'ති¹ පටිජානනති, ත්‍යාගං එවං වදාමි. 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා එකන්තසුඛං ලොකං ජානං පසං විහරටා'ති ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදනති ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි ච පන තුලෙන ආයසමනෙතා එකං වා රතනිං එකං වා දිවසං උපසිං වා රතනිං උපසිං වා දිවසං එකන්තසුඛං අත්තානං සමපජානාමා?' ති ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදනති, ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා ජානාම. 'අයං මගො අයං පටිපදා එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරිතාය?' ති. ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදනති ත්‍යාගං එවං වදාමි 'අපි පන තුලෙන ආයසමනෙතා යා තා දෙවතා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා, තාසං භාසමානාතං සද්දං සුණාම. 'සුපට්ඨනනාසථ මාරිසා, උජ්ජට්ඨනනාසථ මාරිසා එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරිතාය. මගමපි හි මාරිසා එවමපට්ඨනනා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා'ති? ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදනති.

තං කිං මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, "නනු එවං සනෙත තෙසං සමණ්-
ඩ්‍රාහමණානං අප්පාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ඣති?" ති

"අද්ධා ඛො හනෙත එවං සනෙත තෙසං සමණ්ඩ්‍රාහමණානං අප්පා-
රිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ඣති" ති.

"සෙය්‍යමාපි පොට්ඨපාද පුරිසස්ස එවං වදෙය්‍ය. 'අහං යා ඉමසමිං ජනපදෙ ජනපදකල්‍යාණී, තං ඉච්ඡාමි, තං කාමෙමි' ති තමෙනං එවං වෘද්ධස්සං. අමොහා පුරිස යං නිං ජනපදකල්‍යාණීං ඉච්ඡති කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණීං බතතිති වා බ්‍රාහමණී වා වෙසසි වා සුද්දී වා? ති. ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදෙය්‍ය, තමෙනං එවං වදෙය්‍යං: අමොහා පුරිස යං නිං ජනපදකල්‍යාණීං ඉච්ඡති කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණීං එවනතාමා එවබොතතා'ති වා, දීඝා වා රසා වා මජ්ඣිමා වා, කාමී වා සාමා වා මඛ්ඤුරච්ඡි වා'ති, 'අමුක්කමිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා තගරෙ වා'ති? ඉති පුට්ඨා: 'තො'ති වදෙය්‍ය, තමෙනං එවං වදෙය්‍යං අමොහා පුරිස යං නිං ත ජානාසි න පසාසි, තං නිං ඉච්ඡති කාමෙසි?' ති. ඉති පුට්ඨා: 'ආමා'ති වදෙය්‍ය.

තං කිං මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, නනු එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අප්පාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ඣති?" ති.

"අද්ධා ඛො හනෙත එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අප්පාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ඣති" ති.

පොට්ටුපාදය, ‘ආනාමය මරණින් මතු එකානන්තයෙන් සුවපත් වේ යැයි, නිත්‍ය වේ යැයි’ මෙබඳු වාද ඇති, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇත මම් ඔවුන් කර එළැඹ, ‘ආයුෂමත්ති, ආනාමය මරණින් මතු එකානන්තයෙන් සුවපත් වේ, නිත්‍ය වේ යැයි’ තෙපි මොද වාද ඇත්තෝ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ ය යනු සැබෑ ද? යි මෙසේ විචාරම්. මෙසේ විචාරන ලද ඔහු මට ‘එසේ යැ’ යි පිළිතුරු කෙරෙත් නම්, ‘ආයුෂමත්ති, තෙපි එකානන්ත සුව ඇති ලොකය (අසෝ දෙසැ ඇතැයි) දන්නානු දක්නානු වසවු දැ” යි ඔවුන් පිළිවිසිණි. මෙසේ පුළුවන් නො ලද්දහු ‘නාතැ’ යි කියත්. ඔවුනට මම් ‘ආයුෂමත්ති’ තෙපි එක් රැයක් හෝ එක් දහවලක් හෝ අඛණ්ඩයක් හෝ අඛණ්ඩවලක් හෝ එකානන්තයෙන් සුවපත් වූ ආනාමයක් දැනිවු දැ” යි මෙසේ කියමි මෙසේ විචාරන ලද ඔහු ‘නාතැ’ යි කියත් ඔවුනට මම් ‘ආයුෂමත්ති, එකානන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කිරීමට මේ මහ ය, මේ පිළිවෙත යැ යි තෙපි දැනිවු දැ” යි මම් කියමි. මෙසේ විචාරන ලද්දහු ‘නො දැනිමු’ යි ඔහු කියත් ඔවුනට මම් ‘ආයුෂමත්ති, එකානන්ත සුව ඇති ලොවැ උපත් යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔවුන් ‘නිදුකාණති, එකානන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනු පණිය, සුපිළිපත්තනු වටු. නිදුකාණති, සෘජු ව පිළිපත්තනු වටු. නිදුකාණති, අපි දු මෙසේ පිළිපත්තනමේ එකානන්ත සුව ඇති ලොවට පැමිණියමහ’ යි කියන්නවුන්ගේ වචනය අසවු දැ” යි මෙසේ පිළිවිසිණි මෙසේ මා විසින් විචාරන ලද ඔහු ‘එ වැන්නක් නො ඇසුමු’ යි කියත්.

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටුපාදය, ඒ කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කල්හි ඒ මහණබමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැති එකෙක් (ප්‍රතිපාක්ෂිකයන්ගේ නිත්‍රයට ගොදුරු එකෙක්) නො වේ ද?”

[පොට්ටුපාද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි එකානන්තයෙන් ඒ මහණබමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැති එකෙක් ය.

[භාග්‍යවත්තු] “පොට්ටුපාදය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් ‘මේ දනව්වෙහි යම් දනවුකැලණක් වේ නම් ඇය පතම් ඇය කැමැත්තෙහි’ යි කියන්නේ ද, ඔහුට අත්‍යයෝ ‘එම්බා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක පතයි නම්, කැමැත්තෙහි නම්, ඔ කැත්තකක් නො හොත් බමුණුකකක් හෝ වෙත්කකක් හෝ හුදුරුකකක් යැ යි ඇය දන්නෙහි දැ” යි මෙසේ කියන්නානු ද, මෙසේ පුළුවන් නො ලැබු හෙ තෙමේ ‘නො දැනිමි’ යි කියන්නේ ය අන්හු ඔහුට ‘එම්බා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක පතයි නම්, කැමැත්තෙහි නම්, ඒ දනවුකැලණ මේ නැමැත්ති යැ යි මෙයොත් ඇත්ති යැ යි හෝ කළ හෝ කෙළු හෝ පවුළු සිටිය ඇත්තියැයි හෝ, අසෝ ගම් හෝ නියමිගම් හෝ නුවර හෝ වෙසෙන්නී යැ යි දනුදැ” යි මෙසේ කියන්නානු නම්, මෙසේ විචාරන ලද හෝ ‘එය නො දැනිමි’ යි කියන්නේ ය ඔහුට අන්හු ‘එම්බා පුරුෂය, යම් යුක්ත නො හො දන්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, තෝ ඇය පතයි ද? ඇය කැමැත්තෙහි දැ” යි කියන්නානු නම්, මෙසේ විචාරන ලද්දේ ‘එසේ’ යැ යි හේ කියන්නේ ය

“පොට්ටුපාදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කල ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතියෙක් නො වන්නේ ද?”

[පොට්ටුපාද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කල ඒ පුරුෂයාගේ වචනය එකානන්තයෙන් ප්‍රතිහරණ නැතියෙක් වෙයි.”

“එවමෙව ඛො පොට්ඨපාදං යෙ තෙ සමණවුහමිණො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකනතසුඤ්ඤාං අතතා හොති අරුඳගො පරමරණං’ ති, ත්‍යාගං උපසඤ්ඤාං එවං වදාමි: සච්චං කිරි තුළුන ආයස්සනො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකනතසුඤ්ඤාං අතතා හොති අරුඳගො පරමරණං’ති”¹ තෙ චෙ¹ මෙ එවං පුට්ඨා: ‘ආමා’ති පටිජානන්ති, ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො එකනතසුඤ්ඤාං ලොකා ජානං පස්සා විහරාමා”ති ඉති පුට්ඨා: ‘තො’ති වදන්ති

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො එකං වා රතතිං එකං වා දිවසං උපසිං වා රතතිං උපසිං වා දිවසං එකනතසුඤ්ඤාං අතතාගං සමපජානාමා”ති ඉති පුට්ඨා: ‘තො’ති වදන්ති

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො ජානාම ‘අයං මග්ගො අයං පටිපදා එකනතසුඤ්ඤාං ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායා’ ති ඉතිපුට්ඨා: ‘තො’ති වදන්ති.

ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුළුන ආයස්සනො යා තා දෙවතා එකනතසුඤ්ඤාං ලොකං උපපන්නා, ත්‍යාගං භාසමානාගං සද්දං සුණාමා සුපටිපන්නාසං මාරිසා, උජ්ජපටිපන්නාසං මාරිසා, එකනතසුඤ්ඤාං ලොකස්ස සච්ඡිකිරියාය. මඤ්චි සි මාරිසා, එවං පටිපන්නා එකනතසුඤ්ඤාං ලොකං උපපන්නා”ති ඉති පුට්ඨා: ‘තො’ති වදන්ති

තං කිං මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, නනු එවං සනෙත තෙසං සමණ-වුහමිණානං අපාරිභිරක්ඛනං භාසිතං සමපජාති?” ති.

“අද්ධා ඛො හනෙත තෙසං සමණවුහමිණානං අපාරිභිරක්ඛනං භාසිතං සමපජාති” ති

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසො වාතුමමහාපථෙ නිසෙය්‍යණිං කරෙය්‍ය පාසාදස්ස ආරුහණං, ත්‍යමනං එවං වදෙය්‍යං අමො: පුරිස යස්ස නිං පාසාදස්ස ආරුහණං නිසෙය්‍යණිං කරෙයි, ජානාසි තං පාසාදං පුරිසමාය වා දිසාය දක්ඛිණං වා දිසාය පච්ඡිමං වා දිසාය උත්තරං වා දිසාය, උච්චො වා නිච්චො වා මජ්ඣමො වා”ති. ඉති පුට්ඨා: ‘තො’ති වදෙය්‍ය තමෙනං එවං වදෙය්‍යං අමො: පුරිස යං නිං ත ජානාසි ත පස්සසි, තස්ස නිං පාසාදස්ස ආරුහණං නිසෙය්‍යණිං කරෙයි”ති. ඉති පුට්ඨා: ‘ආමා’ති වදෙය්‍ය.

තං කිං මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, නනු එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අපාරිභිරක්ඛනං භාසිතං සමපජාති?” ති.

“අද්ධා ඛො හනෙත එවං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අපාරිභිරක්ඛනං භාසිතං සමපජාති” ති

[නාගාවන්ත] “පොට්ටොදය, එසේ ම යම් මහරු කෙනෙක් බවුණු කෙනෙක් ආත්මය මරණින් මත්තෙහි එකාන්ත සුව ඇත්තේ සදාහාරී වේ යැයි මෙබඳු වාද ඇතිකොට මෙබඳු දෑට ඇතිකොට වෙන් ද, මේ ඔවුන් කරා එළඹ, ‘ආයුෂමන්ති, නෙපි ආත්මය මරණින් මත්තෙහි එකාන්ත සුව ඇත්තේ සදාහාරී වේ යැයි මෙබඳු වාද ඇතිකොට දී මෙබඳු දෑට ඇතිකොට දෑ’” යි මෙසේ අයුතු මා විසින් මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘එසේ යැ’ යි ඉදින් පිළින කරන්නාහු නම්, ‘ආයුෂමන්ති, නෙපි එකාන්ත සුව ඇති ලොකයක් දන්නාහු දන්නාහු වසවු දෑ’ යි මේ ඔවුන් පුළුවනිම එසේ විවරන ලද ඔහු ‘නැතැ’ යි කියත්.

“ආයුෂමන්ති, නෙපි එක් රැයක් හෝ අඩරැයක් හෝ අඩදහවලක් හෝ එකාන්තයෙන් සුව ඇති ආත්මයක් දනිවු දෑ” යි මෙසේ ඔවුන් විවරණ. මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘නො දනුමහ’ යි කියත්.

ආයුෂමන්ති, එකාන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට මහ මේ යැ, පිළිවෙත මේ යැ’ යි නෙපි දනිවු දෑ’ යි මෙසේ ඔවුන් විවරණ. මෙසේ විවරන ලද ඔහු ‘නො දනුමහ’ යි කියත්.

“ආයුෂමන්ති, එකාන්ත සුව ඇති ලොවට උත්තරීන් විසින් පැමිණිය යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙන් නම්, ඔවුන් ‘නිදුකාණති, එකාන්ත සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට සුපිළිපත්තනු වටු, සෘජු ව පිළිපත්තනු වටු නිදුකාණති, අපි දු මෙසේ පිළිපත්තමෝ එකාන්ත සුව ඇති ලොවට උත්තරීන් විසින් පැමිණියමහ’ යි කියන්නවුන්ගේ හඬ අසවු දෑ” යි මෙසේ ඔවුන් විවරණ. මෙසේ විවරන ලද්දහු (එසේ වූ හඬක්) නො අසමහ” යි ඔහු කියත්.

පොට්ටොදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? ඒ මහණබවුණුවරුන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිකොට නො වෙයි ද?”

[පොට්ටොද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලැ ඒ මහණ බවුණන්ගේ වචනය එකාන්තයෙන් ප්‍රතිහරණ නැතිකොට වෙයි.”

[නාගාවන්ත] “පොට්ටොදය, යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් පහසකට නඟිනු වස් සිවුම. හන්දියෙකැ හිණක් බදින්නේ ද, අන්ත ඔහුට ‘එට්ඨා පුරුෂය, තෝ යම් පහසකට නඟිනු වස් හිණක් කෙරෙහි නං, ඒ පහස පෙර දිගැ හෝ පැයිරි දිගැ හෝ දකුණු දිගැ හෝ උතුරු දිගැ හෝ වෙ යැ යි දනිති දෑ” යි කියන්නාහු ද, මෙසේ විවරන ලද කෙනෙම නො දනිමි” යි කියන්නේ ය. (එ විට) ඔහු ‘එට්ඨා පුරුෂය, තෝ යමක් නො දන්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, එසේ වූ පහසකට නඟිනුවට හිණක් කෙරෙහි දෑ’ යි මෙසේ ඒ පුරුෂයා පුළුවනිම මෙසේ විවරන ලද හේ තෙමේ ‘එසේ යැ’ යි කියන්නේ ය.

පොට්ටොදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කලැ ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිකොට නො වෙයි ද?”

[පොට්ටොද] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලැ ඒ පුරුෂයාගේ වචනය ප්‍රතිහරණ නැතිකොට වෙයි.”

“එවමෙව ඛො පොට්ඨපාද ඥානෙ සමණ්ණාසමණො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකන්තසුඛි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණා’ ති ත්‍යාගං උපසංඝමිතිං එවං වදාමි. සච්චං කිරි තුමෙහ ආයස්මනෙතො එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො ‘එකන්තසුඛි අත්තා හොති අරොගො පරමමරණා’ති” තෙ වෙ මෙ එවං පුට්ඨා ‘ආමො’ති පටිජානන්ති, ත්‍යාගං එවං වදාමි. අපි පන තුමෙහ ආයස්මනෙතො එකන්තසුඛං ලොකං ජාතං පසංගමිතරූපා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති, ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුමෙහ ආයස්මනෙතො එකං වා රත්තං එකං වා දිවසං උපසංගමිතිං වා රත්තං උපසංගමිතිං එකන්තසුඛිං අත්තාතං සමපජානාමා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති, ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුමෙහ ආයස්මනෙතො ජාතාථ ‘අයං මහෙසො අයං පටිපදා එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායාති’ ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති ත්‍යාගං එවං වදාමි අපි පන තුමෙහ ආයස්මනෙතො යා තා දෙවතා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා, තාසං දෙවතාතං භාසමානාතං සද්දං සුණාථ ‘සුපටිපන්නාථ මාරිසා, උජුපටිපන්නාථ මාරිසා, එකන්තසුඛස්ස ලොකස්ස සච්ඡිකිරියායා මයච්චි හි මාරිසා එවං පටිපන්නා එකන්තසුඛං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති පුට්ඨා ‘නො’ති වදන්ති.

“තං කිමමඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද, නනු එවං සන්තෙ තෙසං සමණ්ණාසමණොතං අපාරිභිජිතතං භාසිතං සමපජාති?” ති

“අඤ්ඤා ඛො හන්තෙ එවං සන්තෙ තෙසං සමණ්ණාසමණොතං අපාරිභිජිතතං භාසිතං සමපජාති” ති.

“තයො ඛො’මෙ පොට්ඨපාද අත්තපට්ඨාභො ඔලාරිකො අත්තපට්ඨාභො, මනොමයො අත්තපට්ඨාභො, අරූපො අත්තපට්ඨාභො’ ති.

කතමො ව පොට්ඨපාද ඔලාරිකො අත්තපට්ඨාභො? රූපි වාතුමමා-භුතිකො කඛලිකාරාභාරහන්තො, අයං ඔලාරිකො අත්තපට්ඨාභො.

කතමො මනොමයො අත්තපට්ඨාභො? රූපි මනොමයො සබ්බසංපච්චිකි අභිනිජ්ඣිතො, අයං මනොමයො අත්තපට්ඨාභො

කතමො ව අරූපො අත්තපට්ඨාභො? අරූපි සඤ්ඤාමයො, අයං අරූපො අත්තපට්ඨාභො.

[භාෂාවත්තු] “පොඬුපාදය, එසේ ම ‘ආත්මය මරණින් මත්තෙහි එකානන සුව ඇත්තේ සදාචාරී වේ යැ’ යි මෙබඳු වාද ඇති මෙබඳු දූෂිත ඇති යම් මහණවූණු කෙනෙක් ඇත් ද, ඔවුන් කරා එළැඹ ‘ආත්මය මරණින් මතු එකානන සුවැත්තේ සදාචාරී වේ යැ යි මෙබඳු වූ වාද ඇත්තා ය, මෙබඳු දූෂිත ඇත්තා ය යනු සැබැවෙක් දැ’ යි මෙසේ විචාරම් මෙසේ මා විසින් විචාරන ලද ඔහු ‘එසේ යැ’ යි පිළිතුරු කෙරෙත් ‘ආත්මය මරණින් මතු එකානන සුව ඇති ලොවක් දන්නාහු දන්නාහු වෙතෙහි දැ’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ පුළුවන් නො ලද ඔහු ‘එසේ දන්නෙමි දන්නෙමි නො වසමි’ යි කියත්. ‘ආත්මය මරණින් මතු එකානන සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට මහ මේ යැ, පිළිවෙත වේ යැ යි තෙපි දනිවු දැ’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන් මෙසේ පුළුවන් නො ලද්දහු ‘නො දනිමි’ යි ඔහු කියත් ‘ආත්මය මරණින් මතු එකානන සුව ඇති ලොවකට උත්පත්ති වශයෙන් පැමිණිය යම් දෙවතා කෙනෙක් වෙත් නම්, ‘නිද්දාමාණනි, එකානන සුව ඇති ලොව පසක් කරනුවට සුපිළිපත්තා වුව, සාජ් ව පිළිපත්තා වුව නිද්දාමාණනි, අපි දු මෙසේ පිළිපත්තෙමි එකානන සුව ඇති ලොවට පැමිණියෙමි’ යි මෙසේ කියන්නවුන් හඬ අසවු දැ’ යි මෙසේ ඔවුන් පුළුවන්. මෙසේ මා විසින් පුළුවන් නො ලද ඔහු ‘එවැන්නක් නො අසමි’ යි කියත්.

පොඬුපාදය, එය කීමැ යි සිතයි ද? මෙසේ ඇති කලා ඒ මහණ-වූණන්ගේ වචනය නැතිසේක් ප්‍රතිකරණ වනුයේ නො වේ ද?”

[පොඬුපාද:] “වහන්ස, මෙසේ ඇති කලා එකානනයෙන් ඒ මහණ-වූණන්ගේ වචනය ප්‍රතිකරණ නැතිසේක් වෙයි.”

[භාෂාවත්තු:] “පොඬුපාදය, ඔදුර්ක වූ ආත්මප්‍රතිලාභය, මනෝමය වූ ආත්මප්‍රතිලාභය, අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය යැ යි මේ ආත්මභාව-ප්‍රතිලාභ තුනෙකි

පොඬුපාදය, ඔදුර්ක ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් වූ සතර මහාභුතයන්ගෙන් පහළ වූ, කබලිකාරුහාරය අනුභව කරන යෙකු වේ ද, මෙය ඔදුර්ක ආත්මභාවප්‍රතිලාභ යැ.

මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් වූ ධ්‍යාන සිද්ධි නිපත්, සිහල අභ්‍යන්තර සුත්, නොපිටිනුණු ඉදිරිත් ඇති යෙකු වේ ද, මෙය මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභ යැ.

අරුපාත්මප්‍රතිලාභය කවරේ යැ? රූපවත් නොවූ සංඥාව වූ යම් අත්ඛ්‍යේ වේ ද, මේ අරුපාත්මප්‍රතිලාභ යැ.

පරෙ වෙ පොට්ඨපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං: ‘කතමො පන සො ආවුසො ඔලාරිකො අත්තපට්ඨාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා’ති තෙසං මයං එවං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි “අයං වා සො ආවුසො ඔලාරිකො අත්තපට්ඨාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා” ති.

පරෙ වෙ පොට්ඨපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං: ‘කතමො පන සො ආවුසො මනොමයො අත්තපට්ඨාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා’ති. තෙසං මයං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි “අයං වා සො ආවුසො මනොමයො අත්තපට්ඨාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා” ති.

පරෙ වෙ පොට්ඨපාද අමෙහ එවං පුච්ඡෙය්‍යං: ‘කතමො පන සො ආවුසො අරුපො අත්තපට්ඨාහො යස්ස තුමෙහ පභානාය ධම්මං දෙසෙථ යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා’ති. තෙසං මයං එවං පුට්ඨා එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාමි අයං වා සො ආවුසො අරුපො අත්තපට්ඨාහො යස්ස මයං පභානාය ධම්මං දෙසෙමි යථාපටිපන්නානං වො සඛකිලෙසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, වොදනීයා ධම්මා අභිවඛඪිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිජුරං වෙපුලුත්තකඤ්ච දිට්ඨං ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ චිත්තරක්ඛංථා’ ති.

තං කිමමඤ්ඤෙසි පොට්ඨපාදා, නනු එවං සන්තො සප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති? ති.

පොට්ඨපාදය, ‘යම්සේ පිළිපත්තාටු තොපතේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තෙපි තුමු ම වෙසෙසින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, එසේ යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස හවත්නු දම් දෙසත් නම්, ඇවැත්නි, ඒ ඖදාරික ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි අන්ත්‍ර මෙසේ අප විවාරන්නාහු නම්, මෙසේ ඔවුන් විසින් විවාරන ලද අපි ‘ඇවැත්නි, අපි යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස දම් දෙසමුත් ද යම්සේ පිළිපත්තාටු තොපතේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තෙපි තුමු ම වෙසෙසින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, ඇවැත්නි, ඒ ඖදාරික ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නමු

පොට්ඨපාදය, ‘යම්සේ පිළිපත්තාටු තොපතේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු ද, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු ද, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, ඇවැත්නි, එසේ යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස හවත්නු දහම් දෙසත් නම්, ඒ මනොමය ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි අන්ත්‍ර මෙසේ අප විවාරන්නාහු නම්, එසේ ඔවුන් විසින් ප්‍රච්ඡින්නා ලද අපි ‘ඇවැත්නි, අපි යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස දූත දෙසමුත් නම්, යම්සේ පිළිපත්තාටු තොපතේ සිත කෙලෙසන දහම්හු ප්‍රතිණවන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නාහු නම්, මේ ඒ මනොමය ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නමු

අදින් පොට්ඨපාදය, ‘යම්සේ පිළිපත්තාටු තොපතේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නහු නම්, ඇවැත්නි, එසේ යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස දහම් දෙසත් නම්, ඒ අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය කවරේ ද?’ යි මෙසේ අන්ත්‍ර අප විවාරන්නාහු නම්, එසේ ඔවුන් විසින් ප්‍රච්ඡින්නා ලද අපි ‘ඇවැත්නි, යමක්කුගේ ප්‍රභාණය පිණිස අපි දහම් දෙසමුත් ද, යම් බඳු ව පිළිපත්තවුන්ගේ සිත කෙලෙසන දහම්හු පහ වන්නාහු නම්, සිත පිරිසිදු කරන දහම්හු වෙසෙසින් වැඩෙන්නාහු නම්, ප්‍රඥාවගේ පිරිමත් විපුල බවත් මේ අත්බවිති ම තුමු ම වෙසෙසින් ක්‍රවණින් දූත පසක් කොට ලැබ වසන්නහු ද, මේ ඒ අරුප ආත්මප්‍රතිලාභය මේ යැ’ යි මෙසේ හෙළි කොට කියන්නමු

පොට්ඨපාදය, එය කීමැයි සිතති ද, මෙසේ ඇති කල්හි අප වචනය ප්‍රතිහරණ සහිතයෙක් වන්නේ නො වේ ද?

යස්මිං භනෙන සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝස්ස කස්මිං සමයෙ ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝො අරුපො අත්තපට්ඨානො මනොමයො ච අත්තපට්ඨානො කස්මිං සමයෙ සඳ්ඛො භොති

යස්මිං භනෙන සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝස්ස කස්මිං සමයෙ ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, මොඝො මනොමයො අත්තපට්ඨානො අරුපො¹ වාස්ස අත්තපට්ඨානො කස්මිං සමයෙ සඳ්ඛො භොති” ති

“යස්මිං චිත්ත සමයෙ ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව කස්මිං සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො” ති සඛිං ගච්ඡති, න ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො’ තෙව කස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

යස්මිං චිත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව කස්මිං සමයෙ ‘ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති, න ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති, මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ තෙව කස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

යස්මිං චිත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො භොති, තෙව කස්මිං සමයෙ ‘ඔළාරිකො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති න ‘මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ ති සඛිං ගච්ඡති ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ තෙව කස්මිං සමයෙ සඛිං ගච්ඡති

සචෙ තං චිත්ත එවං පුච්ඡෙය්‍යං අහොසි නං අතීතමිද්ධානං, න නිං නාභොසි? භවිස්සයි නං අනාගතමිද්ධානං, න නිං න භවිස්සයි? අපී නිං එතරභි, න නිං නාපීති එවං පුච්චො නිං චිත්ත කීනති බ්‍යාකරෙය්‍යාසී” ති.

“සචෙ මං භනෙන එවං පුච්ඡෙය්‍යං අහොසි නං අතීතමිද්ධානං න නිං න භවිස්සයි? අපී නිං එතරභි, න නිං නාපී” ති එවං පුච්චො ‘භං භනෙන එවං බ්‍යාකරෙය්‍යං’ අහොසාහං¹ අතීතමිද්ධානං, නාහං න අහොසිං භවිස්සාමහං අනාගතමිද්ධානං, නාහං න භවිස්සාමි අප්පාහං එතරභි, නාහං නාපීති එවං පුච්චො ‘භං භනෙන එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාසී.”

සචෙ පත තං චිත්ත එවං පුච්ඡෙය්‍යං හො තෙ අහොසී අතීතො අත්තපට්ඨානො සෙව² තෙ අත්තපට්ඨානො සඳ්ඛො, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො? යො තෙ³ භවිස්සති අනාගතො අත්තපට්ඨානො, සෙව තෙ අත්තපට්ඨානො සඳ්ඛො, මොඝො අතීතො, මොඝො අනාගතො? ති එවං පුච්චො නිං චිත්ත කීනති බ්‍යාකරෙය්‍යාසී” ති

වහන්ස, යම් කලෙක මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එ කලා ඔහුගේ ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය තැනි වෙයිද? අරුපානම්ප්‍රතිලාභයත් තැනි වෙයිද? එ කල්හි ඔහුගේ මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය ම ඇති වෙයිද?

වහන්ස, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එ කල්හි ඔහුගේ ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් වේද? මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් වේද? එ කල්හි ඔහුගේ අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය ම ඇති වෙයිද?

[භාග්‍යවත්තු] “චිත්‍රය, යම් කලෙක ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද, එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි. ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ද ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ම ව්‍යවහාරයට ගෙයි

චිත්‍රය, යම් කලෙක මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද, එ කලා ‘ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි. ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ද ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි එ කල්හි ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ම ව්‍යවහාරයට ගෙයි

චිත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද, එ කලා ‘ඖදරික ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි. ‘මනෝමය ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ව්‍යවහාරයට නො ගෙයි ‘අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය’ යි ම එ කලා ව්‍යවහාරයට ගෙයි

චිත්‍රය, ‘තෝ අතීත කාලයෙහි වූයෙහි ද? තෝ නො ම නො වූයෙහි ද? තෝ අනාගත කාලයෙහි වන්නෙහි ද? තෝ නො ම නො වන්නෙහි ද? තෝ දැන් ඇත් ද? නො ම නැද්ද? යි ඉදින් මෙසේ තා විචාරන්නාහු නම්, චිත්‍රය, මෙපරිද්දෙන් විචාරන ලද තෝ කෙසේ නම් විසඳන්නෙහි ද?”

[චිත්‍ර] “වහන්ස, ඉදින් අත්තු ‘තෝ අතීත කාලයෙහි වූයෙහි ද? තෝ නො ම නො වූයෙහි ද? තෝ අනාගත කාලයෙහි වන්නෙහි ද? තෝ නො ම නො වන්නෙහි ද? තෝ දැන් ඇද්ද? තෝ නො ම නැද්ද? යි මෙසේ විචාරන්නාහු නම්, මෙ පරිද්දෙන් විචාරන ලද මම් මෙසේ විසඳන්නෙමි “අතීත කාලයෙහි මම් විෂි, නො ම නො විෂි අනාගත කාලයෙහි වන්නෙමි, නො ම නො වන්නෙමි දැන් මම් ඇත නො ම නැතැ” යි මෙසේ පුළුවන් නො ලද මම් මෙ පරිද්දෙන් විසඳන්නෙමි”

[භාග්‍යවත්තු] “චිත්‍රය, තව යම් අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභයක් වී නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය අසත්‍ය (හිස්) ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් අසත්‍ය ද? තව යම් අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයක් වන්නේ නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද? තුනේ දැන් යම් ආනම්ප්‍රතිලාභයක් ඇත් නම්, තුනේ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද?” යි මෙසේ අන්‍යයෝ තා විචාරන්නාහු නම්, මෙසේ පුළුවන් නො ලද තෝ කෙසේ නම් විසඳන්නෙහි ද?”

සචෙ පන මං භනන්ත ඵලං පුත්ථස්සං. යො තෙ අනෙකං අනිකො අත්තපට්ඨානො, සෙවච තෙ අත්තපට්ඨානො සචෙව්වා, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො? යො තෙ භවිස්සාති අනාගතො අත්තපට්ඨානො, සෙවච තෙ අත්තපට්ඨානො සචෙව්වා, මොඝො අනිකො, මොඝො පච්චුප්පනො? යො තෙ ඵකරති පච්චුප්පනො අත්තපට්ඨානො, සෙවච තෙ අත්තපට්ඨානො සචෙව්වා, මොඝො අනිකො, මොඝො අනාගතො? ති උපං පුච්ඤා අහං භනන්ත ඵලං ඛ්‍යාකරෙය්‍යං. යො මෙ අනෙකං අනිකො අත්තපට්ඨානො, සෙවච මෙ අත්තපට්ඨානො තස්මිං සමයෙ සචෙව්වා අනෙකං, මොඝො අනාගතො, මොඝො පච්චුප්පනො. යො¹ මෙ භවිස්සාති අනාගතො අත්තපට්ඨානො, සෙවච මෙ අත්තපට්ඨානො තස්මිං සමයෙ සචෙව්වා භවිස්සාති, මොඝො පච්චුප්පනො. යො මෙ ඵකරති පච්චුප්පනො අත්තපට්ඨානො, සෙවච මෙ අත්තපට්ඨානො සචෙව්වා, මොඝො අනිකො, මොඝො අනාගතො? ති. ඵලං පුච්ඤා අහං භනන්ත ඵලං ඛ්‍යාකරෙය්‍යන්ති

“ඵලමෙව ඛො විත්ත යස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති න අරුපො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං විත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති න අරුපො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං විත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති, න මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති අරුපො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති

සෙය්‍යාපාඨි විත්ත ගවා බිරං, බිරමහා දග්ගි, දග්ගිමහා නවනිතං, නවනිතමහා සප්පි, සප්පිමහා සප්පිමණ්ණො, යස්මිං සමයෙ බිරං හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ දග්ගිති සබ්බං ගච්ඡති. න නවනිතන්ති සබ්බං ගච්ඡති න සප්පිති සබ්බං ගච්ඡති, න සප්පිමණ්ණොති සබ්බං ගච්ඡති බිරං තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති යස්මිං සමයෙ දග්ගි හොති -පෙ- නවනිතං හොති -පෙ- සප්පි හොති -පෙ- යස්මිං සමයෙ සප්පිමණ්ණො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ බිරන්ති සබ්බං ගච්ඡති. න දග්ගිති සබ්බං ගච්ඡති. න නවනිතන්ති සබ්බං ගච්ඡති. ‘සප්පිමණ්ණො’තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති. ඵලමෙව ඛො විත්ත යස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො හොති -පෙ- යස්මිං විත්ත සමයෙ මනොමයො අත්තපට්ඨානො හොති -පෙ- යස්මිං විත්ත සමයෙ අරුපො අත්තපට්ඨානො හොති, තෙව තස්මිං සමයෙ ඔලාරිකො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති න මනොමයො අත්තපට්ඨානො’ති සබ්බං ගච්ඡති ‘අරුපො අත්තපට්ඨානො’ තෙව තස්මිං සමයෙ සබ්බං ගච්ඡති

[චිත්‍ර] “වහන්ස, අනාගතෝ මා බණ්ඩා ‘තට යම් අතීත ආනම්ප්‍රති-
ලාභයෙක් වී නම්, තෘත් ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම සත්‍ය ද? අනාගත ආනම්-
ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද? තෛ යම් අනාගත
ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වන්නේ නම්, තෛ ඒ අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය ම
සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් ද?
තෛ දැන් යම් ආනම්ප්‍රතිලාභයක් ඇත් නම් තෛ ඒ ආනම්ප්‍රතිලාභය ම
සත්‍ය ද? අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ද? අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයත්
හිස් ද?” යි මෙසේ විචාරන්නාහු නම්, මෙසේ විචාරන ලද මම් ‘මෛ
යම් අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වී නම් එය ම එ සමයෙහි සත්‍ය ය.
අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ය වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභය ද හිස් ය. මෛ
යම් අනාගත ආනම්ප්‍රතිලාභයෙක් වන්නේ නම්, එ කල්හි මෛ එ අත්ඛට ම
සත්‍ය වන්නේ ය අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් වන්නේ ය වර්තමාන
ආනම්ප්‍රතිලාභය ද හිස් වන්නේ ය මෛ දැන් යම් වර්තමාන ආනම්ප්‍රතිලාභ-
යෙක් ඇද්ද, එය ම සත්‍ය ය අතීත ආනම්ප්‍රතිලාභය හිස් ය අනාගත
ආනම්ප්‍රතිලාභයත් හිස් යැ’ යි මෙසේ විසඳන්නෙමි වහන්ස, මේ යටතී
පරිදි විචාරන ලද්දෙමි මෙ පරිද්දෙන් විසඳන්නෙමි”.

[භාග්‍යවත්තු] “චිත්‍රය, එසේ ම යම් කලෙක ඖද්‍යුක්ත ආනම්-
ප්‍රතිලාභය වේ නම්, එකල්හි ‘මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ’ යි ව්‍යවහාරයට
නො යෙයි. අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද ව්‍යවහාරයට නො යෙයි ඖද්‍යුක්ත
ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එකල්හි ව්‍යවහාරයට යෙයි. චිත්‍රය, යම් කලෙක
මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද, චිත්‍රය, එ කල්හි ඖද්‍යුක්ත ආනම්-
ප්‍රතිලාභයැ යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද
ව්‍යවහාරයට නො යෙයි මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එ සමයෙහි
ව්‍යවහාරයට යෙයි චිත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද,
එ කලා ඖද්‍යුක්ත ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි මනො-
මය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද ව්‍යවහාරයට නො යෙයි අරුප ආනම්ප්‍රති-
ලාභයැ යි ම එ කලා ව්‍යවහාරයට යෙයි.

චිත්‍රය, දෙන ගෙන් කිරිත්, කිරිත් දිහින්, දිහියෙන් වෙඩරුත්,
වෙඩරුයෙන් හිතෙලුත්, හිතෙලුත් හිමිබත් යම්යේ වේ ද, යම් කලෙක
කිරි වේ නම් එ කල්හි දිහි යැ යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි, වෙඩුරු යි
ව්‍යවහාරයට නො යෙයි, හිතෙලු යි ව්‍යවහාරයට නො යෙයි, හිමිබු යි
ව්‍යවහාරයට නො යෙයි, කිරි යැ යි ම එකලා ව්‍යවහාරයට යෙයි ද;
යම් කලෙක දිහි වේ නම් වෙඩරු වේ නම් හිතෙල් වේ නම්
යම් කලෙක හිමිබ වේ නම්, එ කලා කිරි යි වහරට නො යෙයි ද, දිහි
යැ යි වහරට නො යෙයි, වෙඩුරු යි වහරට නො යෙයි, හිතෙලු යි
වහරට නො යෙයි, හිමිබු යි ම එ කලා වහරට යෙයි ද, චිත්‍රය, එසේ ම
යම් කලෙක ඖද්‍යුක්ත ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද චිත්‍රය, යම් කලෙක
මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභය වේ ද චිත්‍රය, යම් කලෙක අරුප ආනම්-
ප්‍රතිලාභය වේ ද, එ සමයෙහි ඖද්‍යුක්ත ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි වහරට නො
යෙයි මනොමය ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ද වහරට නො යෙයි. අරුප
ආනම්ප්‍රතිලාභයැ යි ම එකල්හි වහරට යෙයි.

ඉමා¹ ඛො චිත්ත ලොකසමඤ්ඤා ලොකනිරුත්ථියො ලොකාවහාරා
ලොකපඤ්ඤානත්ථියො යාති තථාගතො වොහරති අපරමසුඤ්ඤා

එවං වුත්තං පොඨිපාදො පරිබොජනො භගවන්තං එතදවොචි:
අභික්ඛන්තං භන්තෙ අභික්ඛන්තං භන්තෙ සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්ඛා-
ජ්ජිතං වා උක්ඛාජේය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලහස්ස වා මග්ගං
ආවිකේශ්‍ය, අනිකාමෙ වා තෙලපජේය්‍යං ඛාරෙය්‍ය 'චක්ඛුමන්තො රුපානි
දක්ඛිත්ති'ති, එවමෙව භන්තෙ භගවතා අනෙකපරියෙයන ඛලෙමා පසාසිතො,
එසාහං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ඛම්මෙඤ්ඤ භික්ඛුසම්ඤ්ඤා
උපසංඝං මං භන්තෙ භගවා² ඛාරෙතු අජ්ජනෙය්‍ය පාණ්ණපෙතං සරණං
ගතන්ති

විතෙතො පන භජිසාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොචි: අභික්ඛන්තං
භන්තෙ අභික්ඛන්තං භන්තෙ සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්ඛාජ්ජිතං වා
උක්ඛාජේය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලහස්ස වා මග්ගං ආවිකේශ්‍ය,
අනිකාමෙ වා තෙලපජේය්‍යං ඛාරෙය්‍ය 'චක්ඛුමන්තො රුපානි දක්ඛිත්ති'ති,
එවමෙව භන්තෙ භගවතා අනෙකපරියෙයන ඛලෙමා පසාසිතො එසාහං
භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ඛම්මෙඤ්ඤ භික්ඛුසම්ඤ්ඤා
ලහෙය්‍යං භන්තෙ භගවන්තා සන්තිකෙ පබ්බජ්‍යං, ලහෙය්‍යං උපසම්පදන්ති

අලඪං ඛො විතෙතො භජිසාරිපුත්තො භගවන්තො සන්තිකෙ පබ්බජ්‍යං.
අලඪං උපසම්පදං අවිරුපසම්පන්නො ඛො පනායස්මා විතෙතො භජිසාරි-
පුත්තො එකො වූපකඨෙය්‍ය අපමන්තො විහරන්තො න විරස්සෙව යස්ස-
න්ධං කුලපුත්තො සම්මදෙව අගාරස්මා අතඤ්ඤං පබ්බජන්ති තදබ්බතරං
බ්‍රහ්මචරියපරියෙසානං දිට්ඨෙව ඛලෙම සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකන්ති උපසම්පජ්ජ-
න්ති භික්ඛා ජාති, වුත්තිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, තාපරං
ඉන්ද්‍රියායං'ති අභිඤ්ඤාසි අඤ්ඤාතරං ව ඛො පනායස්මා විතෙතො භජි-
සාරිපුත්තො අරහතං අහොසීති

පොඨිපාදසුත්තං නිවසිතං නිවමං.

චිත්‍රය, තථාගත තෙමේ තාමණ්ණාමානදූපටින් පරාමසීත නො කරනුයේ “මලාරිකො අතතපට්ඨානො” යන ආදී යම් සංඥාවන්ගෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ ද, ඒ ඕනෑදරික ආතමප්‍රතිලාභාදිහු ලොවැ සංඥාමාත්‍රයෝ ය, ලොවැ වචනපට්ඨාත්‍රයෝ ය, ලොවැ ව්‍යවහාර මාත්‍රයෝ ය, ලොවැ නාමප්‍රඥප්ති-මාත්‍රයෝ ය.

65. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි පොඬුපාද පිරිවැජ්‍ඣනෙම “වහන්ස, අභිකාන්ත යැ වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්සේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අදුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ යෙමි වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උච්ඡතු කොට සලකන සේක් වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය

ඇත්සැරිපුත් චිත්‍ර වූ කල් ‘වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්සේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වුවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අදුරෙහි තෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එ පරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ද භික්ෂුසංඝයා ද සරණ යෙමි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්දන් උපසම්පන්න ලබමි වා” යි කී ය

ඇත්සැරිපුත් චිත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ පැවිද්ද ලද්දේ ම ය, උපසම්පන්න ලද්දේ ම ය ඇත්සැරිපුත් ආයුෂමත් චිත්‍ර තෙම උපසම්පත් ලත් නොබෝ කල් ඇත්තේ ම, එකලා වූයේ, ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූයේ, නොපමා වූයේ, කෙලෙස් තවන වැරැත්තේ, නිවන් කර මෙහෙයු සිතැති වැ වසනුයේ, යමක් පිණිස කුලපුත්ත මොනොවට ම ගිහිගෙන් නික්මැ සත්‍රත් වදිත් ද, ඒ නිරුත්තර වූ මාභිබුහම්මසාධාරණය (රහත්පලය) මෙ අත්ඛම්හි මැ තෙමේ ම වෙසෙසි නුවණින් දූත පසක් කොට ලැබැ විසි ය. ‘පුතර්ජත්මය ඤාණ විය, මහබ්බසර වැසැ නිමැවිණ, කටයුතු ද කරනු ලැබී ය මේ පිණිස තවත් කළ යුත්තෙක් නැතැ’ යි වෙසෙසින් දූත ගත්තේය ආයුෂමත් හසන්ඤාරිපුත් චිත්‍ර ද රහතුන්ගෙන් එක්තරා නමෙක් වී ය.

නිව්චතු පොඬුපාද සූත්‍රය නිමිසේ ය.

සුභසුභතං.

1 එවං මෙ සුභං එකං සමයං ආයස්මා ආනන්දො සාවස්සියං පිහරති ජෙතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ අවිරපරිතිබ්බුතෙ භගවති තෙන ඛො ටන සමයෙන සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො සාවස්සියං පටි-
වසති කෙනවිදෙව කරණියෙන

2 අථ ඛො සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො අඤ්ඤාතරං මාණවකං ආමනෙතසි. එති නිං මාණවක, යෙන සමණො ආනන්දො තෙනුපසඤ්ඤාම, උපසඤ්ඤාමිනා මම වචනෙන සමණං ආනන්දං අප්පාඛාධං අප්පානඤ්ඤාම, උත්තරානං ඛලං එසුභිහාරං පුච්ඡි “සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො භවන්තං ආනන්දං අප්පාඛාධං අප්පානඤ්ඤාම, උත්තරානං ඛලං එසුභිහාරං පුච්ඡති”ති. එවං ච වදෙති “සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාම අනුකම්පං උපාදායා” ති

3 ‘එවං භො’ති ඛො සො මාණවකො සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍ය-
පුත්තස්ස පටිසංසුචා යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඤ්ඤාම උපසඤ්ඤාමිනා ආයස්මකා ආනන්දෙන සද්ධං සමමොදි සමමොදතියං කථං සාරණියං¹ විනිසාරෙතා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසීනො ඛො සො මාණ-
වකො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච. සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො භවන්තං ආනන්දං අප්පාඛාධං අප්පානඤ්ඤාම, උත්තරානං ඛලං එසුභිහාරං පුච්ඡති එවං ච වදෙති “සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාම අනුකම්පං උපාදායා” ති

4 එවං වුත්තෙ ආයස්මා ආනන්දො තං මාණවකං එතදවොච අකාලො ඛො මාණවක. අනි මෙ අජ්ජි හෙසජ්ජිතො පිතා අප්පෙචනාම සෙට්ඨි උපසඤ්ඤාමයාම කාලඤ්ඤාම සමයඤ්ඤාම උපාදායාති. ‘එවං භො’ති ඛො සො මාණවකො ආයස්මකො ආනන්දස්ස පටිසංසුචා උච්චායාස්තා යෙන සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො තෙනුපසඤ්ඤාම උපසඤ්ඤාමිනා සුභං මාණවං තොදෙය්‍යපුත්තං එතදවොච. “අවොවුච්ඡා² ඛො මයං භොතො වචනෙන තං භවන්තං ආනන්දං සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො භවන්තං ආනන්දං අප්පාඛාධං අප්පානඤ්ඤාම, උත්තරානං ඛලං එසුභිහාරං පුච්ඡති එවං ච වදෙති ‘සාධු කීර හවං ආනන්දො යෙන සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාම අනුකම්පං උපාදායා’ ති එවං වුත්තෙ භො සමණො ආනන්දො මං එතදවොච ‘අකාලො ඛො මාණවක අනි මෙ අජ්ජි හෙසජ්ජිතො පිතා, අප්පෙච නාම සෙට්ඨි උපසඤ්ඤාමයාම කාලඤ්ඤාම සමයඤ්ඤාම උපාදායා’ ති ‘එතනා-
චනාපි ඛො තෙන කතමෙව එතං, යතො සො භො භවං³ ආනන්දො ඔකාසමකාසි ස්වාතනායසි උපසඤ්ඤාමයා’ ති

1 කථාං සංරක්ෂණියං (කොසානගජෙත්ථ)

2 අවොවුච්ඡා, සිවු

3 ඛො සො භවං, PTS

ශ්‍රී ලංකාව

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවි නොබෝ කල්හි අනාද තෙරණුවෝ සැවැත්නුවර නිසා දෙවරම් නම් වූ අනේපිඬුසිවුහු අරමෙහි වෙසෙති එ සමයෙහි තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් වූ ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම කිසි කටයුත්තකින් සැවැත්නුවර වෙසෙයි

2. එකලා තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම එක්තරා මාණවකයකු බණවා, “මාණවකය, මෙහි එන්නා. අනාද මහණහු කර එළැඹෙන්නා එළැඹූ “ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙමෙ පින්වත් අනාද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා විවාර” යි මා බසින් පින්වත් අනාද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා විවාරන්නා “පින්වත් අනාද තෙරණුවෝ අනුකම්පා සදහා තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාගේ ගෙය කර එසින් වා එසේ වසිනොත් ඒ ඉතා මැනවැ” යි මෙසේත් කියන්නා යි ඇණවී ය.

3. ‘එසේ යැ හටතැ’ යි කියා ම ඒ මාණවක තෙම තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාට පිළිවදන් දී අනාද තෙරුන් කර එළැඹියේ ය. එළැඹූ අනාද තෙරුන් හා සතුටු විය සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කරා නිමවා පසෙකැ හිඳැ ගත. පසෙකැ හුන් ම ඒ මාණවක තෙම “තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණව හටත් අනාද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා විවාරයි ‘පින්වත් අනාද වහන්ද තොදෙය්‍ය බමුණුහු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාගේ ගෙය කර එළැඹෙත් වා එසේ එළැඹෙතොත් ඒ ඉතා මැනවැ යි මෙසේත් කියා” යැ යි අනාද තෙරුනට සැල කෙළේ ය

4 මෙසේ කී කලා අනාද තෙරණුවෝ ඒ මාණවකයාට “මාණවකය, දන් තොකල් ම ය අද මා සවල්ප බෙහෙදක් පිවා ඇත කල් වේලා සලකා සෙට වත් එළැඹෙන්නමෝ වේ ද” යි වදාළහ ‘එසේ යැ පින්වතැ’ යි කියා ම ඒ මාණවක තෙම අනාද තෙරුනට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගී තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයා වෙත ගියේ ය ගොස් තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාට ‘තොදෙය්‍ය පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණව තෙම පින්වත් අනාද වහන්ද අලාබ්‍ය නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුචරිතය වහරණ ඇති නිසා, විවාරයි පින්වත් අනාද වහන්ද අනුකම්පා කොට තොදෙය්‍ය බමුණු පුත් ශ්‍රී ලංකා මාණවයාගේ ගෙට වසින් වා එසේ වසිනොත් ඉතා මැනවැ යි මෙසේත් කියා” යැ යි හටත්හුගේ වචනයෙන් ඒ පින්වත් අනාද වහන්දට සැල කළෙහි හටත, අප එසේ සැල කළ කල්හි අනාද වහන්ද මට “මාණවකය, දන් තොකල් ම ය අද මා සවල්ප බෙහෙදක් පිවා ඇත කල් වේලා සලකා සෙට වත් එළැඹෙන්නමෝ වේ ද” යි වදාළහ” යි කියේ ය “හටත, යම බෙහෙයින් පින්වත් අනාද වහන්ද හෙට වත් උමගි එළැඹෙන්නට අවසාන කළේ ද, මෙතෙකින් මත් මේ (අප නිමිත්තය පිළිපැත්ත) කරන ලද්දේ මා යැ” යි ශ්‍රී ලංකා මාණව කී ය.

5. අප්ථ ඛො ආයසමා ආනන්දො තස්සා රතතියා අවච්ඡෙත පුබ්බත්තං-සමයං නිවාසෙති; පතතච්චරං ආදාය චේතනෙන භික්ඛුනා පච්ඡාසමණෙන යෙන සුභස්ස මාණවස්ස තොදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවේසනං තෙනුපසඛානම් උපසඛානමිති; පඤ්ඤානෙන ආසනෙන නිසීදී අප්ථ ඛො සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො යෙනායසමා ආනන්දො තෙනුපසඛානම් උපසඛානමිති; ආයසමා ආනන්දෙන සද්ධිං සමමොදී සමමොදනියං කපං සාරණියං චිත්තිසාරෙති, එකමනතං නිසීදී

6. එකමනතං නිසීදෙනා ඛො සුභො මාණවො තොදෙය්‍යපුත්තො ආයසමනතං ආනන්දං එතදචොච “භවං හි ආනන්දො තස්ස භොතො ගොතමස්ස දීඝරතතං උපට්ඨාකො සන්තිකාවචරෙ සමීපවාදී භවං එතං ආනන්දො ජානෙය්‍ය යෙසං සො භවං ගොතමො ධම්මානං චණ්ණවාදී අහොසි, යජ්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදායෙහි නිවේසෙහි පතිට්ඨාපෙහි, කතමෙසානං ඛො භො ආනන්ද ධම්මානං සො භවං ගොතමො චණ්ණවාදී අහොසි? කසු ච ඉමං ජනතං සමාදායෙහි නිවේසෙහි පතිට්ඨාපෙහි?” ති

7 “තිණ්ණං ඛො මාණව ධනානං සො භගවා චණ්ණවාදී අහොසි, එජ්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදායෙහි නිවේසෙහි පතිට්ඨාපෙහි, කතමෙසං තිණ්ණං? අරියස්ස සීලකඩ්දස්ස අරියස්ස සමාධිකඩ්දස්ස අරියස්ස පඤ්ඤාකඩ්දස්ස, ඉමෙසං ඛො මාණව තිණ්ණං ධනානං සො භගවා චණ්ණවාදී අහොසි, එසු ච ඉමං ජනතං සමාදායෙහි නිවේසෙහි පතිට්ඨාපෙහි” ති.

8 “කතමො පත සො භො ආනන්ද අරියො සීලකඩ්දෙති; සස්ස සො භවං ගොතමො චණ්ණවාදී අහොසි, යජ්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදායෙහි නිවේසෙහි පතිට්ඨාපෙහි?” ති

9 “ඉධ මාණව තපාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාචරණසමපනෙනා සුගතො ළලාකම්ඤ්ඤ අනුත්තරෙ දුරිසදම්මසාරපි සත්ථා දෙවමත්තස්සානං බුද්ධා භගවා, සො ඉමං ලොකං සද්දෙවකං සමාරකං සමුග්ගකං සස්සමණ වුත්ථමණිං පජං සද්දෙවමත්තස්ස සසං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා; පච්චෙදති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මරේකිකල්‍යාණං පරිසොසානකල්‍යාණං සාජ්ථ සමායුජ්ජනං කෙවලපරිපුර්ණණං, පරිපුර්ණං බුහුචරියං පකාසෙති,

5. ඉක්බිතිවත් අතද තෙරණුවෝ එ රැය ඇවැමෙන් පෙරවරුයෙහි හැදෑ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන පසුමහණකු වූ වේතක හිසුලු කැවුලු නොදෙයා පුත් ශ්‍රී මාණවයාගේ ගෙය කරා එළැඹියහ එළැඹි පණවන ලද අස්තැ හිදෑ ගත්ත එ කල්හි ම නොදෙයා පුත් ශ්‍රී මාණව තෙම අතද තෙරුන් කරා එළැඹියේ ය එළැඹූ අතද තෙරුන් හා සතුටු විය. සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කතා කොට නිමවා එක් පසෙක හිදෑ ගත්ත

6. එක් පසෙක හිදෑ ගත් ම නොදෙයා පුත් ශ්‍රී මාණව තෙම අතද තෙරුන්ට මෙය කී ය. “පින්වත් අතද වහන්දු වූ කලී ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේට දික් කලක් උපසංචායක වූ, වේත ම ගැවැසුණු, ලහ ම හැසුරුණු කෙනෙක ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ යම් දහම් කෙනෙකුන්ගේ ගුණ කියන සුලු වූ සේක් ද, යම් දහමෙක්හි මේ ජනශ්‍රීතයා ගැන්වූ සේක් ද, පිටිස්වූ සේක්ද, පිහිටුවූ සේක් ද, එය පින්වත් අතද වහන්දු දන්තාග පින්වත් අතද තෙරුනි, ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ කවර නම් දහම් කෙනෙකුන්ගේ ගුණ කියන සුලු වූ සේක් ද? කවර නම් දහමෙක්හි මේ ජනශ්‍රීතව ගැන්වූ සේක් ද? පිටිස්වූ සේක් ද?” පිහිටු වූ සේක්ද?

7. (එ වට අතද තෙරණුවෝ මෙසේ වදාලන) “මාණවය, ඒ භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සකකි කුනෙක ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක. එහි ම මේ දන්තවර ගැන්වූ සේක, පිටිස්වූ සේක, පිහිටුවූ සේක. කවර සකකි කුනෙක ද? යත්: ආසීශිලසකකියත් ආසීසමාගිසකකියත් ආසී ප්‍රඥසකකියත් යන තුනේ ය. මාණවය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තුන් සකකියන්ගේ ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක. මෙහි ම මේ දන්තවර ගැන්වූ සේක, පිටිස්වූ සේක, පිහිටුවූ සේක ”

8 [ශ්‍රී මාණව] “පින්වත් අතද තෙරුනි, ඒ හවද්ගෞතමයන් වහන්සේ යම් දහමක්කුගේ ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක් නම්, යම් දහමෙක්හි මේ ජනශ්‍රීතව ගැන්වූ සේක් නම්, පිටිස්වූ සේක් නම්, පිහිටුවූ සේක් නම්, ඒ ආසීශිලසකකිය කවරෙ ය?”

9 [අතද තෙරණුවෝ:] “මාණවය, මෙහි අර්හත් වූ සමස්තසමුද්ධා වූ විදුර්ණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකචීත් වූ නිරුතතර පුරුෂදම්සසාරපී වූ දෙවම්ඤ්ජනට ආස්තා වූ බුද්ධා වූ සගවත් වූ තපාගත තෙටෙ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලෝකය ද, මහණ බමුණන් සහිත, සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු භික්ෂූන් හා සහිත සත්ත්වප්‍රජාව ද තෙමේ විසිසට නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, ඔවුන්ට අවබෝධ කරවයි හේ දන්ත දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුනා (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුනා (නිවරද) කොට, අවසන් හදුනා (නිවරද) කොට, අර්හත කොට, ව්‍යංජන සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපුර්ණ කොට, දන්ත දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්ෂාත්‍රයයෙන් සංගාහිත වූ) පරිපුර්ණ ආත්මත්වයෙහි ප්‍රකාශ කෙරෙයි.

16 පිසුණං වාචං¹ පහාය පිසුණං වාචං පටිවිරතො හොති ඉතො සුත්තං න අමුත්ත අකඛාතා ඉමෙසං හෙදං අමුත්ත වා සුත්තං ඉමෙසං අකඛාතා අමුත්තං හෙදං ඉති චිත්තානං වා සන්තිතා, සංභිතානං වා අනුප්පදා² සමග්ගාරාමො³ සමග්ගරතො සමග්ගනන්දිං සමග්ගකරණිං වාචං භාසිතා හොති ඉදම්පි⁴ සො හොති සීලසමිං.

17. එරුසං වාචං⁴ පහාය එරුසං වාචං පටිවිරතො හොති. සා සා වාචා තෙලා කණ්ණසුඛා පෙමනීයා⁵ හදයඛිතා පොථි බුහුන්තසානා බුහුන්තමිතා, තථාරුපං⁶ වාචං භාසිතා හොති ඉදම්පි⁴ සො හොති සීලසමිං.

18 සමථප්පලාපං පහාය සමථප්පලාපා පටිවිරතො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමිතවාදී විනයවාදී. නිබ්බානවතිං වාචං භාසිතා හොති කාලෙන සංපදෙසං පරිගන්තවතිං අත්ථසඤ්ඤිතං. ඉදම්පි⁴ සො හොති සීලසමිං.

19 කීජගාදිභූතගාමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති එකභතතිකො හොති රතතුපරතො පටිවිරතො විකාලභොජනා නව්ච්ඡිතවාදීතවිසුඛදුස්සානා පටිවිරතො හොති මාලාගනීටිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනටිස්සානා පටිවිරතො හොති. උච්චාසයනමහාසයනා පටිවිරතො හොති. ජාතරූපරජතපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති. අමකඛඤ්ඤපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති. අමකමංසපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති. ඉසිකුමාරිකපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති. දුස්සිද්ධපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති. අපේළනපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති කුකුලාට්ඨකපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති හස්තිගවස්සලව්‍යාපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති බෙත්තවත්ථුපට්ඨකභණ්ණා පටිවිරතො හොති දුතෙය්‍යපතෙණගමනාත්‍රයොගා පටිවිරතො හොති. කග්ගිකකයා පටිවිරතො හොති. කුලාකුටිකංසකුටිමානකුටි පටිවිරතො හොති. උතෙකාටනවඤ්චනනිකතිසාවිශොගා පටිවිරතො හොති. ඡේදනවට්ඨකිකවිපරාමොසආලොපසකසංකාරා පටිවිරතො හොති. ඉදම්පි⁴ සො හොති සීලසමිං.

වුලසීලං නිවසිතං.

1 පිසුණං වාචං, PTS   2 අප්පදා, PTS   3 සග්ගාරාමො, චේත.
4 එරුසං වාචං, PTS   5 පෙමනීයා, චේත.
6 එරුසං, PTS

16 හේ කේලාමි කීම දුරු ලා, කේලාමි කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මේ තැනින් දසා මොවුන් (ඔවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතැනිනි නො කියනසුලු වූයේ, එතැනින් දසා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මේ තැනිනි නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳකවුන් ගප්පත්තේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැළැපුණවුන් (සමිගිට පැමිණියවුන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙසි සමිගියෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමිගියෙන් වසන්නවුන්ට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුන්ට සතුටු වනුයේ, සමිගිය දැති කරන බස් කියන්නේ වෙසි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

17 හේ රථ බිණුම් දුරු ලා, රථ බස් දෙසුමෙන් වැළැක්කේ වෙසි නිදෙස්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බසෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙසි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

18 හේ බොල් හිස් දෙඩැවිලි හැරුලා, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙසි සුදුසු කාලවේලායෙහි කථා කරන සුලු වූයේ, ඇත්ත ම කියන සුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, තවලොදිතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්මීම ඇති කරන බසක් ම කියන සුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට සුදුසු වූ, කැරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොතක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බඳු වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙසි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

19 හේ බිප්සමුන (පැල වන ද) ද, භූහසමුන (පැල වූණු ද) ද සිදු- මෙන් බිඳමෙන් වැළැක්කේ වෙසි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක් වේලේ වළඳන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙසි. තවනු ගනු වයනු විසුළුදසුන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙසි ඇතැ අඩු තැන් පිරවීමට, ඇත සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගඳවිලෙවුන් දරිමෙන් වැළැක්කේ වෙසි පමණ ඉක්මම් උසසුන් ද, නොකැප වූ මහඅසුන්ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙසි රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි අමු බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි අමු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි දූසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි. එළවන් බැවෙළවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි ඇතුන් අසුන් වෙළෙඹුන් ගෙරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙසි හිහියනට දූත මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙත්ගෙට පණිවුඩ පණන් ගෙන යාමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙසි වෙළෙඳ ගනුදෙනුයෙන් වැළැක්කේ වෙසි කොරතරුදියෙන් කිරුමෙන්, බොරු රන් පැළෙන්, ගොර මිනුමටලින් ලීනුමෙන් වැළැක්කේ වෙසි අල්ලස් ගෙන ගිහියන් නොහිමි කිරීමෙන්, නානා උපායයෙන් අනුන් රැවටුමෙන්, අගනා දෑට හුරු නො අගනා දෑයක් පෙන්නා කරන මායායෙන්, මේ කී නොකී හැම කෙසරික කම්මලින් ම වැළැක්කේ වෙසි අත් පා ඇදිය පිදිමෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුකුන් ඇදීමෙන් බැදීමෙන් ද, සැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැළැක්කේ වෙසි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙසි

වුලලසිලය නිමිසේ ය.

24. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපං උච්චාසගතමාසගතං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: ආසන්දිං පලලඛිකා ගොනකං විත්තකං පටිකා පටිලිකං කුලිකං විකතිකං උද්දලොමි එකන්තලොමි කට්ඨිංසා කොසෙය්‍යා කුත්තකං හත්ථකරං අස්සන්දං රථකරං අජිතපාවෙණිං කාදලිමිගපට්ඨ- පච්චන්දණං සඋත්තරච්ඡදං උභයොලොභිතකූපධානං ඉති වා ඉති එවරුපා උච්චාසගතමාසගතා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

25. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජ- නාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපං මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාපිලෙපනං මුඛමුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්ථකං සිංඛකං දණ්ඩකං නාළිකං බග්ගං ඡත්තං විත්තූපාහනං උණ්භිසං මණිං වාලවිජ්ජි- ඔද්දාති වජ්ජාති දීඝදසාති ඉති වා ඉති එවරුපා මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානු- යොගා පටිවිරතො භොති ඉමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

26. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපං තීරවජානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: රුජකථං චෝරකථං මහාමත්තකථං සෙනාකථං හඤ්ඤා- සුඤ්ඤාකථං අත්තකථං පානකථං වත්ථකථං සගන්ධකථං මාලාකථං ගතිකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ද්- රකථං පුරිසකථං [කුමාරිකථං කුමාරිකථං] පුරකථං විසිඛාකථං කුමනට්ඨාන- කථං පුබ්බපට්ඨකථං නානත්තකථං ලොකකඩාසිකං සමුද්දක්ඛාසිකං ඉතිභවාහවකථං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරවජානකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

27. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණ්ණාහමිණා සඤ්ඤායාති භොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපං විශාසිකකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: න නිං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාසි අහං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සසි? මිත්ථොපට්ඨනො නම්සි. අකමසම් සමමාපට්ඨනො සංභිතං මෙ, අසංභිතං තෙ. පුරෙ වචනිකං පච්ඡා අච්ච පච්ඡා වචනිකං පුරෙ අච්ච ආවිණ්ණං තෙ විපරුචන්තං. ආරොපිතො තෙ වාදෙ, නිග්ගහිතො නම්සි. වර වාදපට්ඨනකාය නිබ්බො- ධෙති වා සචෙ පභොසිති ඉති වා ඉති එවරුපාය විශාසිකකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

24 යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, දික්කසලා පුටු ය, පළඟය, මහකොළපළඟය. විශේෂයෙන් විසිතුරු කළ එළොම්මුවා ඇතිරිය, එළොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගනමල් ගෙයුද එළොම් ඇතිරිය, නිලිය (පුළුන් මේන්තය), සිංහාරුපාදිරුපාවලින් විසිතුරු කළ එළොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, එක් වැන්නේ පමණක් ලොම් ඇති එළොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කසුකම් කළ පසතුරුණ, කොසෙස්ස හුසින් විසු ඇතිරිය, අසු පිටු එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇදව සරි ලන සේ අලන් දිවියෙන් මසා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවසමින් කළ මහඟු පහතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රත්කන්වසින් තබා ඇති රතු උඩුවියන් සකින මහඟු යහන යන මෙබඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙද්ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස් යහන් මහ යහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

25. යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉලීම, අත්පාඇති මනා සටකන් ගන්වනුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරසිස්ඇති මස් වැඩෙනුවට මුගුරුන් තැළීම, කැබපතින් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-විසලවුන් දැරීම, හස්තාභරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරයටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්හඟු දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි හැඳීම ඇදී ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරැසීමටත් කරුණු වන ද පරිභොග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු ද පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

26 යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා, වොරකථා, මහාමාත්‍යාකථා, සෙතාකථා, හයකථා, යුග්ගකථා, ආහාරකථා, පානකථා, වස්ත්‍රකථා, ශයනකථා, මාලාකථා, ගනිකථා, ඥාතිකථා, යානකථා, මුරකථා, නිගමකථා, තහරකථා, ජනපදකථා, ස්ත්‍රීකථා, පුරුෂකථා, කුමාරකථා, කුමාරිකථා, ගුරකථා, විවිකථා, කුමහසානකථා, තානාතිකථා, ලොකාබ්‍යාසිකා කථා, සම්මුදාබ්‍යාසිකාකථා, භූතිහවාහවකථා යන මේ බඳු වූ නිරන්විත කථාවන්හි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

27 යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය තො දැනිති මම දි වේ දහම් විනය දැනිම් ‘මේ දහම් විනය කීමැ’යි තෝ දැනිති දැ’ තෝ ටරදවා පිළිපත්තෙහි මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙලි. මා බස කරුණු සහිතය තා බස කරුණු රහිතය තෝ පළමුයෙන් කියැ යුත්ත පසු වැ කියෙහිය පසු වැ කියැ යුත්ත පළමුයෙන් කියෙහිය තා කලක් ම පුහුණු කළ දය මගේ එක් වටිනායෙන් ම පෙරැළි ගියේය මා පිසින් තව දෙසක් නැගිය මා පිසින් නිගන්නා ලද්දෙහි මා නැඟ දෙසින් මිදෙන්නට හැසිරෙව (ඒ ඒ තැන හොඳ උපාය) හැකි නම් එය පිසදව” යන ආදිය වේ ආදි උනුත් ඇඟ දෙසා ගැනුමිහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් දෙබඳු වූ හෝ බැණුමදඩුමවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

32. යථා වා පනෙකෙ භොතෙනා සමණමුහම්ඤා සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “රඤ්ඤං නිශ්ශානං හවිස්සති රඤ්ඤං අනිශ්ශානං හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති, අබහනතරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති අබහනතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති, අබහනතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිස්සති ඉති ඉමස්ස ජයො හවිස්සති, ඉමස්ස පරුජයො හවිස්සති” ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චො පටිච්චරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසම්මං.

33. යථා වා පනෙකෙ භොතෙනා සමණමුහම්ඤා සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “ව්‍යදග්ගාහො හවිස්සති සුරියග්ගාහො හවිස්සති, නකඛතතග්ගාහො හවිස්සති, ව්‍යද්ධිසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ව්‍යද්ධිසුරියානං උපපටගමනං හවිස්සති නකඛතතානං පටගමනං හවිස්සති නකඛතතානං උපපටගමනං හවිස්සති උකකාපාතො හවිස්සති, දීසාඛාහො හවිස්සති භුමිවාලො හවිස්සති දෙවද්දන්තී හවිස්සති ව්‍යද්ධිසුරියනකඛතතානං උග්ගමනං ඔනමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති එවංවිපාකො ව්‍යදග්ගාහො හවිස්සති, එවංවිපාකො සුරියග්ගාහො හවිස්සති, එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිසුරියානං උපපටගමනං හවිස්සති, එවංවිපාකං නකඛතතානං පටගමනං හවිස්සති, එවංවිපාකං නකඛතතානං උපපටගමනං හවිස්සති එවංවිපාකො උකකාපාතො හවිස්සති එවංවිපාකො දීසාඛාහො හවිස්සති, එවංවිපාකො භුමිවාලො හවිස්සති එවංවිපාකො දෙවද්දන්තී හවිස්සති එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිසුරිය නකඛතතානං උග්ගමනං ඔනමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති”. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චො පටිච්චරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසම්මං.

34. යථා වා පනෙකෙ භොතෙනා සමණමුහම්ඤා සඤ්ඤාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං “සුඛබ්බිච්ඡා හවිස්සති දුඛබ්බිච්ඡා හවිස්සති, සුඛිකං හවිස්සති දුඛිකං හවිස්සති බෙම්මං හවිස්සති හයං භට්ඨස්සති, රොහො හවිස්සති අරොහො හවිස්සති මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙතං ප්‍රොසාදතං” ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන පටිච්චරතො භොති ඉද්ධපිස්ස භොති සීලසම්මං.

32 යමයේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා අසෝ නැකැතින් (සුද සදහා) සිය කුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නින්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරළා සිය කුවරට රීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුළ උන් රජුන්ගේ යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට තුළ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් අතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යෑම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රට තුළ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

33. යමයේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා වඤ්ඤාණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සුඛගුණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සද ගිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යෑම වන්නේ ය. අසෝ දිනා නකත්තරුන් නිසිමගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය. දික්දහය වන්නේ ය. භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස් ගෙරවුම් වන්නේ ය සදගිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය වඤ්ඤාණය ලොවට මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සුඛායුගුණය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නකුඤ්ඤාණය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරුන් නිසි මගින් යෑම මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද ගිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යෑම මේ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුවල පටගමනය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පට්ඨනය මේ බඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය දික්දහය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මේබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වැසි නැති වැ අහස්ගෙරවුම මේබඳු පල දෙන්නේ ය සදගිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදවත් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මේ බඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුයේ, මේ බඳු තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මේ බඳු මිට්ඨාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

34 යමයේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය. මේ සමයෙහි නියං වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට සුභික්ඛ වන්නේ ය. මේ සමයෙහි රට දුර්භික්ඛ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට හිංස වන්නේ ය මේ කලා රෝග වන්නේ ය. මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (අභිලි පුරාණික සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යායාත්‍රය, ලෝකායාත්‍රයාත්‍රය යන මේ හෝ මේ බඳු තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිට්ඨාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

35. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාථ්වෙත ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුබ්භගකරණං විරුභ්ගව්ජකරණං ජිව්භානිත්ථිභනං භක්ඛසංභනනං භත්ථාභිජප්පනං භක්ඛජප්පනං කණණ්-ජප්පනං ආදාසපඤ්ඤාං කුමාරපඤ්ඤාං දෙවපඤ්ඤාං ආදිවක්ඛපට්ඨානං මහනු-පට්ඨානං අබ්බුජ්ජලනං සිරිව්භායනං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරව්ජාන-විජ්ජාය මිච්ජාථ්වා පටිච්චරතො භොති. ඉදමපි'ය්‍ය භොති සිලසමිං.

36. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාසමණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාථ්වෙත ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. සන්තිකමමං පණ්ඩිතමමං භූතකමමං භූරිකමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වජ්ඣකමමං වජ්ඣපරිකිරිණං ආවමනං තභාපනං ජුගතං වමනං විරෙවනං උභවිථරවනං අධොවිරෙවනං සීසවිරෙවනං කණණ්ණෙද්දං නෙතතකප්පනං නක්ඛකමමං අඤ්ඤාං පච්චඤ්ඤාං සාලාකිසං සලලකතායං දුරකතිකිව්ජා මූලනෙසර්ජනං අනුප්පදනං මිසගිතං පටිමොකෙඛා ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ජාථ්වා පටිච්චරතො භොති. ඉදමපි'ය්‍ය භොති සිලසමිං.

37. ස ඛො සො මාණව භික්ඛු ඵං සිලසමපනො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සිලසංවරතො සෙය්‍යථාපි මාණව ඛතායො මුඛොවසිනෙතො නිභතපච්චාමිනෙතො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං පච්චත්ථිකතො, ඵවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඵං සිලසමපනො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සිලසංවරතො සො ඉමිනා අරියෙහ සිලකඩකේන සමන්තාගතො අජකිතං අනවජ්ජබ්බං පටිසංඤ්ඤෙති. ඵං ඛො මාණව භික්ඛු සිලසමපනො භොති

38. අයං ඛො සො මාණව අරියො සිලකඩකේ යස්ස සො භතවා වණණ්වාදී අභොසි යත්ථ ව ඉමං ජතනං සමාදපෙසි නිවෙසෙසි පතිට්ඨා-පෙසි. අත්ථි ඵෙවෙත්ථ උත්තරිං කරණියන්ති."

35 යම්සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ආවෘත සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අමුසැමියන් එක් වන්නට නකත් කීම, අමුසැමියන් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැර දීම, බිම් පෘථු වන්නට හදි හුතියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරු ගබ් රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිවතුල බැදීම, මන්ත්‍රාදියේ බලයෙන් හඬු හද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැපීම, හඬු පෙරළෙන්නට මතුරු දැපීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැපීම, කැබපනෙහි දෙවනාවේශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා ජෙන කියැවීම, දෙවිදූශයක ලවා ජෙන කියැවීම, ජිවිකා පිණිස හිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුරින් ගිනිපල් වහිදුවීම, මතුරු දපා සිටිනක කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මේ බදු වූ තිරස්විනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ තිරස්විනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ

36. යම්සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ශාන්තියකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වෘත්තකම්, වෘත්ත පරිකරණ, මතුරු දපා මුළු දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙත් පතා ගිනි පිදීම, ගිනියනට වමන කැරවීම, බඩ විරේක කැරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්තූ කිරීම ශීර්ෂවර්තන බේන් දීම, කන් ලෙඩට තෙල් පිස දීම, ගිනියන් සදහා ඇස පවලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිනියනට නෂ්‍ය දීම, කාරම් අඳුන් සාද දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අඳුන් සාද දීම, ගිනියන්ගේ ඇසැ උල්ඇත ලෙඩට බේන් කිරීම, ගිනියනට ලූරු කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාංචිකිත්භාව) කාරම් බේන් බැද වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි මේ ඇදි වූ හෝ මෙබදු වූ තිරස්විනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ තිරස්විනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ

37 මාණවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරහේතුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් පහල විශ්‍රාම හැකි බියක් නො දැකි මාතවය, ඝෘත්‍රියැතිමෙකයෙක් අභිමෙක ලත්, වැනැසු සතුන් ඇති ඝෘත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරුකුගෙන් විශ්‍රාම හැකි බියක් යම්සේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරහේතුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් විශ්‍රාම හැකි බියක් නො දැකි හේ මේ ඇති ශීලසකකයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව තිදෙස් වූ කාශික වෛතසික සුවය විඳි මාණවය මෙසේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ

38. මාණවය, ඒ හ.ග්‍යවතුන් වහන්සේ යමක්හුගේ ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක් ද, යමෙකු මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් ද, පිවිස්වූ සේක් ද, පිහිටවූ සේක් ද, මේ ඒ ආදී ශීලසකකය යැ. වැලි මෙහි මෙයින් මන්තෙතින් කටයුතු ද ඇත්තේම ය.”

39. “අවුත්ථිතං හො ආනන්ද, අබ්බුතං හො ආනන්ද, සො’පාසං හො ආනන්ද අරියො සීලකඩ්දකො පරිපුණ්ණො නො අපරිපුණ්ණො, එවමප-
රිපුණ්ණස්සොභනමිහා ආනන්ද අරියං සීලකඩ්දකං ඉතො ඛණ්ඩා අස්සෙසු
සමණ්ණාගමිණෙසු න සමුදායස්සාමි එවමපරිපුණ්ණස්සො හො ආනන්ද
අරියං සීලකඩ්දකං ඉතො ඛණ්ඩා අස්සෙසු සමණ්ණාගමිණා අත්තති සමුදා-
පසෙසායුං, තෙ තාවතකෙනෙව අත්තමිතා අස්ස ‘අලමෙත්තාවතා, සහ-
මෙත්තාවතා, අනුප්පත්තො නො සාමස්සද්දෙථො, නස්මි නො කිස්සුම් උත්තරි-
කරණීය’නති අථ ච පන හවං ආනන්ද, එවමාහ: අස්මි වෙවෙඨ
උත්තරි කරණීය”නති

සමමකභාණවාරං.

40. “කතමො පන සො හො ආනන්ද අරියො සමාධිකඩ්දකො
යස්ස සො හවං ගොතමො චණ්ණවාදි අගොසි යඨ ච ඉමං ජනනං සමාද-
පෙසි නිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසී” ති.

41 කථස්ස ඡාණව භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තථායෙ හොති? ඉධ
ඡාණව භික්ඛු චක්ඛිතා රූපං දිස්වා න නිවිහනග්ගාති හොති නාත්තබ්බ-
ස්සන්ධායාති යථාධිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා-
දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛමමා අනායාසවෙසා, තස්ස සංවරය
පටිපජ්ජති රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොකෙන
සද්දං සුචා -පෙ- ඝාණෙන ගතං සාධිතා -පෙ- ජීව්හය රසං සාධිතා
-පෙ- කායෙන ථොරග්ගං ජුගිතා -පෙ- මහසා ඛමමා විස්සෙය න
නිවිහනග්ගාති හොති නාත්තබ්බස්සන්ධායාති යථාධිකරණමෙතං මනින්ද්‍රියං
අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛමමා අනායාස-
වෙසා, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං
ආපජ්ජති සො ඉමිතා අරියෙත ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අරකිත්තං
අබ්බාසෙකසුඛං පටිසංවෙදෙති එවං ඛො ඡාණව භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු
ගුත්තථායෙ හොති.

39 [ශ්‍රී ලංකා] “පින්වත් අනද තෙරුනි, ආයුධී යැ, පින්වත් අනද තෙරුනි, අද්දක යැ පින්වත් අනද තෙරුනි, මේ ආයුධීලාසකකාවය ද පරිපුර්ණී යැ අපරිපුර්ණී නො වේ පින්වත් අනද තෙරුනි, මෙසේ පිරිපුන් ආයුධීලාසකකාවයක් මෙයින් බැහැර දන් මහණබමුණන් කෙරෙහි නො දැකීම් අනද තෙරුනි, මෙසේ පිරිපුන් ආයුධී ශිලාසකකාවයක් මෙයින් බැහැර දන් මහණබමුණෝ තමන් කෙරෙහි දක්නාහු නම්, ඔහු “මේ පමණකින් ම සැහෙයි මේ පමණකින් ම කටයුතු සම්පුර්ණී විය අප විසින් මහණදමේ ඵලය ලද්දේ ය අප විසින් මත්තෙහි කටයුතු වූ කිසිත් ඉතිරි වූ නැතැ” යි එ කෙකින් ම සතුටු සිතැති වත්තෘත ඵතෙකුදු වුවත් පින්වත් අනද තෙරණුවෝ ‘මෙහි මෙයින් මත්තෙහි කටයුතු ද දැනැ’ යි මෙසේ වදාලති ’

පළමු බණවරය

40 [ශ්‍රී ලංකා] පින්වත් අනද තෙරුනි, ඒ පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේ යමක්හුගේ ශුණ වදාරනාහු වූ සේක් නම්, යමෙක්හි මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් නම්, පිරිස්වූ සේක් නම්, පිහිටවූ සේක් නම්, ඒ ආයුධීලාසකකාවය කවරෙ යැ?”

41 [අනදතෙරුනු.] “මාණවය මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසූ දොර ඇත්තේ වේ ද යත් මාණවය මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇතිත් රූපයක් දැක ශ්‍රී ලංකාවෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ ශ්‍රී ලංකාවෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ වේ යම් කරුණකින් වක්‍රානුරූපය වසා නොගෙන වසන්තාහුගේ චිත්තසන්තානාය විෂම ලොභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල සංඝාතයෝ පුත්‍රබදනාහු ද ඒ වක්‍රානුරූපයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. වක්‍රානුරූපය රකි වක්‍රානුරූපයෙහි සංවරයට පැමිණේ. කනින් හඬ අසා තාසායෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට කසින් ස්ප්‍රෂටව්‍යය (ඇඟට හැපෙන දෑ) ස්ප්‍රෂී කොට සිතින් ඛමාලම්බන දැක, ශ්‍රී ලංකාවෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ශ්‍රී ලංකාවෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ. යම් කරුණකින් ප්‍රොත්‍රෙකියය ප්‍රාණෙකියය ... ජිහ්වෙකියය කායෙකියය මහාඉකියය සංවර කොට නොගෙන වසන්තාහුගේ චිත්තසන්තානායට විෂමලොභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල සංඝාතයෝ අනුබදනාහු ද, ඒ ප්‍රොත්‍රෙකියයාගේ ප්‍රාණෙකියයාගේ . ජිහ්වෙකියයාගේ කායෙකියයාගේ . මහාඉකියයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ප්‍රොත්‍ර ... ප්‍රාණ ජිහ්වා කාය මහාඉකියය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආයුධී වූ ඉකියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අවයව-සෙකපුර්වය (කෙලෙසුන්ගෙන් මිශ්‍ර නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිච්ඡාසුර්වය) විදී මාණවය, මෙසේ වතැහි මහණ තෙමේ ඉකියයන්හි වැසූ දොර ඇත්තේ වේ.

46. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො ඉණං ආදය කම්මන්තා පසො-
ජේය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මන්තා සමිජ්ජෙය්‍යං, සො යාති ච පොරණාති
ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තීකරයෙය්‍ය, සීයා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං
දුරහරණාය, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ ඉණං ආදය කම්මන්තා
පසොජේසිං තස්ස මෙ තෙ කම්මන්තා සමිජ්ජෙය්‍යං සො”හං යාති ච
පොරණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තී අකාසිං, අත්ථි ච මෙ උත්තරිං
අවසිට්ඨං දුරහරණායා”ති සො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

47. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාදුන-
තිලානො, භත්තං වස්ස නව්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලමන්තා, සො
අපරෙත සම්මෙත තම්මා ආබාධා මුළුවෙය්‍ය, භත්තඤ්ඤා ඡාදෙය්‍ය,
සීයා වස්ස කායෙ බලමන්තා, තස්ස ඵවමස්ස “අහං බො පුබ්බෙ ආබාධිකො
අකොසිං දුක්ඛිතො බාදුනතිලානො. භත්තං ච මෙ නව්ඡාදෙසි ත වස්ස
මෙ අසි කායෙ බලමන්තා සො”මහි ඵතරහි තම්මා ආබාධා මුළුතො
භත්තඤ්ඤා මෙ ඡාදෙති. අත්ථි ච මෙ කායෙ බලමන්තා”ති සො තතො නිදුතං
ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

48 සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො ඛකිනායාරෙ බඤ්ඤා අස්ස, සො
අපරෙත සම්මෙත තම්මා ඛකිනායාරු මුළුවෙය්‍ය සොඤ්ඤා අබ්බසෙත,
න වස්ස කිඤ්ඤි හොගානං වයො, තස්ස ඵවමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ
ඛකිනායාරෙ බඤ්ඤා අකොසිං සො”මහි ඵතරහි තම්මා ඛකිනායාරු මුළුතො
සොඤ්ඤා අබ්බසෙත. තත්ථි ච මෙ කිඤ්ඤි හොගානං වයො”ති. සො
තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

49 සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො දුසො අස්ස අත්තනාධිනො පරු-
ධිනො න යෙනකාමභිගමො, සො අපරෙත සම්මෙත තම්මා දුඛායා
මුළුවෙය්‍ය අත්තනාධිනො අපරුධිනො භුජ්ජෙය්‍ය යෙනකාමභිගමො, තස්ස
ඵවමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ දුසො අතොසිං අත්තනාධිනො පරුධිනො
න යෙනකාමභිගමො සො”මහි ඵතරහි තම්මා දුඛායා මුළුතො අත්තනාධිනො
අපරුධිනො භුජ්ජෙය්‍ය යෙනකාමභිගමො”ති සො තතො නිදුතං ලහෙථ
පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

50 සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො සධිනො සහොගො කත්තාරභාන-
මග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භිකං සප්පට්ඨං, සො අපරෙත සම්මෙත තා
කත්තාරං තිත්ථෙය්‍ය, සොඤ්ඤා ගාමන්තං අනුපාපුණෙය්‍ය බෙමං
අප්පට්ඨං, තස්ස ඵවමස්ස: “අහං බො පුබ්බෙ සධිනො සහොගො
කත්තාරභානමග්ගං පටිපජ්ජං දුබ්භිකං සප්පට්ඨං සො”මහි ඵතරහි
තා කත්තාරං තිත්ථෙය්‍ය සොඤ්ඤා ගාමන්තං අනුපාපුණො බෙමං අප්පට්-
භං”තති. සො තතො නිදුතං ලහෙථ පාමොජ්ජං අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

46 මාණවය, යම්කෙසේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කම්පන කරන්නේද, ඔහුගේ ඒ කම්පන සමාධි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් ඇත් නම් එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේද, එසේ වූ ඔහුට “මම පලමුගෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පන කෙළෙමි ඒ මගේ කම්පන සමාධි විය ඒ මම, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම් එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තව වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක්ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේද, හේ ඒ ණයනැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේද-

47 මාණවය, යම් කේ පුරුෂයෙක් රෝගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස සිලන් වන්නේද, ඔහුට බහුත් නො රිසියෙන්නේද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේද, හේ මැත කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කළු පෙරු දුකට පත්, දැඩි සිලන් බව ඇති ලෙඩෙක් වීම මට අහර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙඩින් මිදුණෙමි වෙමි ඒ මට අහර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේද, සොම්නසට පමිණෙන්නේද-

48 මාණවය, යම් කේ පුරුෂයෙක් හිරගෙහි බැඳුණේ වන්නේද, හේ පසු කාලයක බන්ධ වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදෙන්නේද, (ඒ හේතුගෙන්) ඔහුගේ කිසි තොගවිනාශයක් නො වන්නේද, “මම වූ කළු පෙරු හිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම ඒ මම දැන් බන්ධ වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ හිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි මගේ භොග්‍යයට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේද -

49. මාණවය, යම්කෙසේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, අනුත් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේද, හේ මැත භාග්‍යෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා හැකි වූයේ, ඒ දසභාවයෙන් මිදෙන්නේද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කළු පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දසයෙක් වීම. ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියෙමි, නිදහස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යා හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේද-

50 මාණවය, යම්කෙසේ බන්ධන වූ භොග්‍යමිපත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආභාර ඇති, උච්චුරු ඇති, දිග නැති දික් මහකට බස්නේද, හේ පසු කාලයක සුවසේ ඒ නිරාදක පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේද, උච්චුරු නැති විපත් නැති ගම්මානයකට බස්නේද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කළු පෙරු බන්ධන ඇතියෙමි, භොග්‍යමිපත් ඇතියෙමි, දිග නැති, ආභාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභස සහිත දික් මහකට බඩුගෙමි ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙළෙමි නිරාදුරු හයරහිත ගම්කට පැමිණියෙමි වෙමි” යි සිතෙක් වන්නේද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේද-

57 සෙය්‍යථාපි මාණව උදකරහද උබ්බිදෙදකො, තස්ස භතවස්ස පුරන්ධිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දකක්ඛණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දෙවො ච න කාලෙන කාලං සමමා ඛාරං අනුපාවෙඤ්ඤා, අථ ඛො තමනා ච උදකරහද සිතා වාරිඛාර උබ්බිජ්ඣිතා තමෙව උදකරහදං සිතෙන වාරිතා අභිසංඥායා පරිසංඥායා පරිපුරෙයා පරිපථරෙයා, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදස්ස වාරිතා සිතෙන අපච්ඡං අස්ස, ඵලමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡං ගොති

58 යමපි මාණව භික්ඛු විතකක්ඛිවාරානා වූපසමා අජ්ඣන්තං සමප-
සාදනං වේතසස්ස ඵකොදිහං. ආවිතකකං අවිවාරං සමාධිජං. පිතිසුඛ-
දුතියං ක්කාතං උපසමපජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙනපිති-
සුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිඤ්චි
සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්ඡං ගොති ඉදම්පිස්ස
ගොති සමාධිස්මිං

59. පුත ච පරං මාණව භික්ඛු පිතියා ච විරුගා උපෙක්ඛකො ච
විහරති සතො සමපජානො සුඛඤ්චි කායෙන පටිතංවෙදෙති යන්තං
අරියා අචික්ඛන්ති 'උපෙක්ඛකො සත්මා සුඛවිහාරීති', තං තතියං ක්කාතං
උපසමපජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඥාති
පරිසංඥාති පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස
නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අපච්ඡං ගොති

60 සෙය්‍යථාපි මාණව උපාලිතියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ඩරිකිතියං වා
අපොකච්චාති උපාලාති වා පදුමාති වා පුණ්ඩරිකාති වා උදකෙ ජායාති,
උදකෙ සංවඤ්ඤාති උදකානුගතාති අනෙතාතිමුග්ගපොයිති, තාති යාව
වතො යාව ච මුලා සිතෙන වාරිතා අභිසංඥානාති පරිසංඥානාති පරිපුරති
පරිපච්චාති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතං උපාලාතං වා පදුමාතං වා
පුණ්ඩරිකාතං වා සිතෙන වාරිතා අපච්ඡං අස්ස, ඵලමෙව ඛො මාණව
භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන සුඛෙන අභිසංඥාති පරිසංඥාති පරි-
පුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන
සුඛෙන අපච්ඡං ගොති

57. මාණවය, යම්සේ යවැ උල්පතීන් මතු වන දිය ඇති ගාමුරු විලෙක් වේ ද, එයට පෙරදිනින් දිය ඇතුළු වන මගෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිය ඇතුළු වන මගෙක් නොවන්නේ ද, පැසිම් දිනින් ද දිය ඇතුළු වන මගෙක් නොවන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිය වැද ගන්නා මගෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසින්නේ ද, එතෙකුදු වුවත් ඒ විලෙන් සිහිල් දිය දහර මතු වී ඒ විල ම සිහිල් දියෙන් තෙමන්නේ ද, හැම පරිදි තෙමන්නේ ද, පුරා ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතීරු සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිහිල් දිය පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත් ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරුණ සය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීති සුඛයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතීරු වැද ගනී. ඔහුගේ ඒ සියලු කයේ සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

58 මාණවය, මහණ තෙම විතකීර්වාරයන් සංකීදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති කරන, සිතා එකඟ බව ඇති, විතකීර්තිත විවාරරහිත, සමාධියෙන් පහල වූ, ප්‍රීතිය හා සුඛවේදනාව හා ඇති යම් දෙවෙනි බ්‍යානායකට පැමිණැ වෙසේ ද, හේ මේ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි හැම තැන ම පැතීරු වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කය සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛය පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

59 නැවැත ද (අතෙකක් කියමි) මාණවය, මහණ තෙමේ ප්‍රීතිය හේ ද විරූහයෙන් (පහ වීමෙන්, සංකීදීමෙන්), උපෙක්ඛක වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා සුක්ත වැ වෙසෙයි (දහන්) සුවය ද කසින් විදි. ආර්යයෝ යම් බ්‍යානායක් හෙතු කොට ගෙන බ්‍යානලාභියා ඇරැබැ 'උපෙක්ඛාව ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සුඛවිතරණ ඇත්තේ යැ' යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි බ්‍යානායට පැමිණ වෙසේ හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතීරු වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතීරු නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

60 මාණවය, යම්සේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබෙර හෝ දියෙහි උපන්නේ, දියෙහි වැඩුණේ, දියෙන් තොනැගුණේ, දිය තුළ ම ගිලී වැඩෙන්නේ ද, ඒ හැම අඟ දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිහිල් දියෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි කියේ, හැම තැන් ම පැතීරු වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පබෙරවලා හෝ සිහිල් දිය පැතීරු නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි, හාත්පසින් තෙමයි, පුරා ලයි, හැම පරිදි පැතීරු වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතීරු වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

61. යමපි මාණව භික්ඛු පිතියා ව විරුගා උපෙක්ඛකො ව විහරති සතො සම්පජ්ඣනො සුඛඤ්ච කායෙත පටිසංවෙදෙති, යං තං අරියො ආරික්ඛනති උපෙක්ඛකො සත්මා සුඛවිහාරීති තං තතියං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං නිපජිනිකෙන සුඛෙන අභිසංඤ්ඤාති පරිසංඤ්ඤාති පරිපුරෙති පරිපථරති, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස නිපජිනිකෙන සුඛෙන අපච්චං හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සමාගිස්මිං.

62. පුත ව පරං මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පභානා දුක්ඛස්ස ව පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං වතුන්තං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන අපච්චං හොති සෙස්සාපාපි මාණව පුරිසො ඔදනෙන වන්තෙන සසීසං පාරුපිත්ථා නිසින්නො අස්ස, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදනෙන වන්තෙන අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො මාණව භික්ඛු ඉමමෙව කායං භරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන අපච්චං හොති.

63. යමපි මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පභානා දුක්ඛස්ස ව පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං වතුන්තං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන ඵරිද්ධා නිසින්නො හොති, නායං කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදනෙන අපච්චං හොති, ඉදමපි'ස්ස හොති සමාගිස්මිං, අයං බො සො මාණව අරියො සමාගික්ඛන්ද්ධා යස්ස සො භගවා වණ්ණවාදී අහොසි, යත් ව ඉමං ජතනං සමාදුපෙසි තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි අත්ථි වෙවෙත්ථ උත්තරිං කරණීයනති.

64. “අච්ඡරියං හො අනන්ද අබ්බුතං හො අනන්ද, සො වායං භො අනන්ද අරියො සමාගික්ඛන්ද්ධා පරිපුරණො නො අපරිපුරණො එවං පරිපුරණඤ්චාහං හො අනන්ද අරියං සමාගික්ඛන්ද්ධා ඉතො බ්බිද්ධා අඤ්ඤාසු සම්ඤ්චාසම්ඤ්චා න සමනුපස්සාමි එවං පරිපුරණඤ්ච භො අනන්ද අරියං සමාගික්ඛන්ද්ධා ඉතො බ්බිද්ධා අඤ්ඤා සම්ඤ්චාසම්ඤ්චා අත්තති සමනුපස්සෙය්සං, තෙ තාවතකෙනෙව අත්තමනා අස්ස අලමෙත්තාචතා, කතමෙත්තාචතා, අනුප්පන්නො නො සාමඤ්ඤන්තො, නත්ථි තො කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයනති

61. මාණවය, මහණ තෙම ප්‍රියය ද හැර ලීමෙන් උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ සිහි ඇති වැ නුවණ ඇති වැ වෙසේ. සුවයන් නාම කසින් පිඳි 'උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වුසුම් ඇත්තේ යැ' යි ආදියෙන් 'යමක්නු දක්වන් නම්, ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ හේ නිෂ්ප්‍රියක සුවයෙන් මේ කය ම තෙමයි, කය මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, පැතිරු වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රියක සුවයෙන් පැතිරු වැද නො ගත් කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි.

62 නැවැත ද (අනෙකක් කියමි) මාණවය, මහණ තෙමේ සුව වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඃඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොම්නස් දෙමනස් දෙදෙකගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාධි යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතින් පැතිරු වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසාර වූ සිතින් පැතිරු වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි. මාණවය, යමක් පුරුෂයෙක් සුදු වනින් හිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ වේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වනින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි ද කැනෙක් නො වන්නේ ද, මාණවය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු වූ ප්‍රභාසාර වූ සිතින් පැතිරු වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කලා පිරිසිදු පබසරසිතින් වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි.

63 මාණවය, මහණ තෙම සුව වෙදනාව ද දුක් වෙදනාව ද පහ කිරීමෙන් පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමනසුන් පහ වැ යැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවන් සමාධියෙන් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති යම් සිවුවන දහන් ලැබැ වෙසෙයි, එයින් තෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරු ගෙන හුන්නේ වෙයි, ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරු නොගත් කිසි ද කැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි. මාණවය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමක්හුගේ ශුණ වදාරන සුලු වූ සේක් ද, යමෙක්හි මේ ජනතාව ගැන්වූ සේක් ද, පිරිස්වූ සේක් ද, පිහිටවූ සේක් ද, ඒකාන්තයෙන් මේ ඒ ආදී සමාධිසකකිය යැ වැලි මෙහි මෙයින් මත්තෙහි කටයුතු ද ද ඇත."

64 [ශ්‍රී ලංකා] "භවත් අනද තෙරුනි, ආශ්වසි ය භවත් අනද තෙරුනි, පුදුම ය ඒ මේ සමාධිසකකිය පරිපුර්ණ ය, අපරිපුර්ණ නො වේ භවත් අනද තෙරුනි, මෙසේ පරිපුර්ණ වූ ආදී සමාධිසකකියක් මෙයින් පිටත්හි අන් මහණවුණන් තෙරෙහි නො දකිමි භවත් අනද තෙරුනි, මෙසේ පරිපුර්ණ ද වූ ආදී සමාධිසකකියක් මෙයින් පිටත්හි මහණ බවුණෝ තමන් කෙරෙහි දක්නාහු නම්, ඔහු එපමණෙකින් ම 'මෙතෙකින් සැහෙයි (මේ තෙක් ම ඇත), මෙතෙකින් සියලු කටයුතු ද කොට නිමැවිණැ' යි තතු වූ සිතැති වන්නාහ

65. අථ ච පත භවං ආතජ්ඣ ඵවමාහ අත්ථි වෙවෙඤ්ඤා උත්තරිං කරණි-
යනති. කතමො පත සො හො ආතජ්ඣ අරියො පඤ්ඤාකඩකො, යස්ස
සො භවං ගොතමො චණ්ණවාදී අනොසි යථ ච ඉමං ජනනං සමාදපෙසි
තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි?”ති

66. “සුත ච පරං මාණව සො භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධි
පරිගොදාතෙ අතඛනණ විගනුපඤ්ඤාලෙසෙ මුද්දාතෙ කම්මතිසෙ සීතෙ
ආතෙඤ්ජපතෙත ඤාණදස්සනාය චිතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති
සො ඵවං පජානාති: අයං බො මෙ කායො රුපි වාතූමමහාභුතිකො
මාතාපෙතතිකසමභවො ඔදනකුමමාසුපවයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-
භෙදනවිද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පත මෙ විඤ්ඤාණං එඤ්ඤිතං එඤ්ඤා
පටිබ්බානති.

67. කෙය්‍යපාපි මාණව මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතිමා අට්ඨංසො
සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසනෙතො අනාචරො සබ්බාකාරසම්පනෙතො තත්ත්ව-
ස්ස සුත්තං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩු-
සුත්තං වා, තමෙනං චක්ඛුමා සුරියො හතෙථ කරිතො පටිච්චෙකෙධා:
අයං බො මණ්ණි වෙච්චරියො සුභො ජාතිමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො
අවෙජා විපසනෙතො අනාචරො සබ්බාකාරසම්පනෙතො, තත්ත්වං සුත්තං
ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති.
ඵවමෙව බො මාණව භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධි
පරිගොදාතෙ අතඛනණ විගනුපඤ්ඤාලෙසෙ මුද්දාතෙ කම්මතිසෙ සීතෙ
ආතෙඤ්ජපතෙත ඤාණදස්සනාය චිතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති.
සො ඵවං පජානාති: අයං බො මෙ කායො රුපි වාතූමමහාභුතිකො
මාතාපෙතතිකසමභවො ඔදනකුමමාසුපවයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන-
විද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පත මෙ විඤ්ඤාණං එඤ්ඤිතං එඤ්ඤා පටිබ්බානති.

68 යමපි මාණව භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- ඵවං පජානාති
-පෙ- ඉදං ච පත මෙ විඤ්ඤාණං එඤ්ඤිතං එඤ්ඤා පටිබ්බානති, ඉදංපි”ය්‍ය
භොති පඤ්ඤාය

65. එහෙත් භවත් අනද තෙරණුවෝ 'මෙහි මත්තෙහි ද කටයුතු ද ඇතැ'යි මෙසේ වදාරති භවත් අනද තෙරුනි, ඒ පින්වත් මොසුමාණන් වහන්සේ යමක්නුයේ ශුණ වදාරන සුදු වූ සේක් නම්, යමෙකැ මේ ජනතාව මොනොවට ගැන්වූ සේක්, පිටස්වූ සේක්, පිහිටවූ සේක් වූහ නම් ඒ ආදී ප්‍රඥාසංකප්ප කවරේ ද?"

66 [ආනන්ද:] "තව ද (අනෙකක් කියමි) මාණවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත එකක වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිපි නැති වූ කල්හි, පහ වූ වින්තොටක්පල්ල ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදංඝිතාවතාවට යොග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, විදංඝිතා ඥානය පිණිස, (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ "මාගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභුතයන් ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ශුක්‍ර-කොණිතයෙන් උපන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිස බව ද දුගඳ හරකුටට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුර්ලබවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාව කොටැත්තේ ය. මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ" යි මෙසේ දන ගනී.

67. මාණවය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙක පහළ වූ, අටැස් වූ මොනොවට පිරිසමි කළ, සියුම් වූ වෙසෙසින් පහන් වූ, පිටිතුරු වූ, බොවතාදි සියලු ආකාරයෙන් සුන් වෙරළමිණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ පඬුවත් හෝ කුසයක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට, "මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, අටැස් වූ මොනොවට පිරිසමි කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිටිතුරු වූ, සියලු බොවතාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමිණෙක මෙහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ කුසයක් අවුනන ලදුයේ වේ යැ" යි සලකා බලන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලාසයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, විදංඝිතාඥානය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හෙ තෙමේ "මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය, සතර මහාභුතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ශුක්‍රකොණිතයෙන් නිපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද දුගඳ හරකට සුවඳ විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද ලෙඩ දුර්ලබවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද ඒ කළත් බිඳෙන බව ද විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාව කොටැත්තේ ය, මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ" යි මෙසේ දන ගනී.

68. මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි 'මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ' යි මෙසේ දනි යන යමක් ආදිද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

69. සො ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අතඛායෙණ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන මනොමයං කායං අභිනිමිත්තාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඉමිමා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛපච්චබ්බිං අභිනිත්තිං.

70. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො මුඤ්ජුමහා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස. අයං මුඤ්ජු අයං ඉසිකා. අඤ්ඤා මුඤ්ජු අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ජුමහා තෙව ඉසිකා පබාලො'ති සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව පුරිසො අසිං කොසියා පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස. අයං අසි අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කොසි, කොසියා තෙව අසි පබාලො 'ති. සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව පුරිසො අතිං කරණං උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස. අයං අති අයං කරණං, අඤ්ඤා අති අඤ්ඤා කරණං, කරණං තෙව අති උබ්බතො'ති ඵචමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අතඛායෙණ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන මනොමයං කායං අභිනිමිත්තාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඉමිමා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛපච්චබ්බිං අභිනිත්තිං.

71. යමපි මාණව භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො-පෙ-අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛපච්චබ්බිං අභිනිත්තිං, ඉදමපි'ස්ස තොති පඤ්ඤාය

72. සො ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අතඛායෙණ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො අනෙකච්චිතං ඉද්ධිවිධං පච්ච-නුමහාති එකො'පි හුත්වා බහුධා තොති බහුධාපි හුත්වා එකො තොති, ආපිභාවං තිරෙහාවං තිරෙකුබ්බං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උච්චුජ්ජතිච්චුජ්ජං කරෙති, සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං. ආකාසො'පි පලලබ්බකාන කම්මති සෙය්‍යථාපි පකම් සකුණො ඉමෙ'පි චන්ද්‍රමස්සරියෙ ඵරිංමභිද්ධිකෙ ඵරිංමනාහුභාවෙ පාණිනා පරාමසති පරිච්ජති. යාච බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති.

69 හේ මෙසේ සිත සමානිත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ (සෘද්ධි ඉපැදීමට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරුරෙන් රූපි වූ, සියලු අභ්‍යවයන් යුත්, විශාල නො වූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි

70 මාණවය, යම්පස් පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණයෙකින් තණකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණයෙහි ය, මේ එහි තණබඩය, තණයෙහි එකෙකි, එහි බඩය අනෙකෙකි, මුද්‍රාණයෙහි ගස කෙරෙන් ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද- මාණවය, යම්පස් පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය; කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද- මාණවය, යම්පස් වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැව ය, නයා එකක, සැවය අනෙකක සැවය කෙරෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද- මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගතව පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වැ ගිය කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභ්‍යවයන් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි

71 මාණවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාධිගත කල්හි පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභ්‍යවයන් යුත් වූ අවිකල ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

72 හේ මෙසේ සිත සමානිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වැ ගිය කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය (=සෘද්ධියට යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චලතාවට පැමිණි කල්හි, සෘද්ධිවිබඥාය පිණිස (අභිඥාපාදක) පරිකම් සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ අනෙකවිධ වූ සෘද්ධිවිධය (සෘද්ධි කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුභව කෙරෙයි (හෙවත් තාම කිසිත් සපයී කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබයි) පියෙවීමෙන් එකෙක් වැ සිටා ද (සෘද්ධි බලයෙන්) ඔහු ප්‍රකාර ද වී යළි ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකාර බව කෙරෙයි (පෙතිසිරි) අප්‍රකාර බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටයි) ඕනෑකමෙන් පිටතට, පවුරෙන් පිටතට, පරිකයෙන් පිටතට, අභ්‍යවය මෙන් කිසිවෙක නො ගැටෙනුයේ මැදින් විනිවිද ගෙන යෙහි දියෙහි මෙන් පොළොවෙහි ද යටට බැසීම (ගිලී) උඩට නැගීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො බිඳෙන (යට නො බස්නා) දියෙහි පොළොවෙහි සේ යෙහි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභ්‍යවය ද පලගිත් (=ඉරාබද්ධාසනයෙන්) යෙයි මෙයා මහර්ද්ධි ඇති මහත් අනුභාව ඇති වෙ සද ගිරු දෙදෙයා ද, අතින් පරාමසිත කෙරෙයි (=අල්ලයි), (මබ්‍යොම අත යවා) පිරිමද්ධි, ඛිමොලාව තෙක් ද (සියල්ල) කසිත් වශයෙහි පවත්වයි

73. සෙය්‍යථාපි මාණව දුක්ඛා කුමාකාරො වා කුමාකාරනොවාසි වා සුපරිකම්මකතාය මන්තිකාය යං යදෙව භාජනවිකතිං ආකෂේධස්‍ය තා තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය-

74. සෙය්‍යථා වා පන මාණව දුක්ඛා දන්තකාරො වා දන්තකාරනො-
වාසි වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදෙව දන්තවිකතිං ආකෂේධස්‍ය
තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය-

75. සෙය්‍යථා වා පන මාණව දුක්ඛා සුවණ්ණකාරො වා සුවණ්ණකාර-
නොවාසි වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදෙව සුවණ්ණ-
විකතිං ආකෂේධස්‍ය තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය-

76. එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනොත පරිසුද්ධො
පරිසොදාතෙ අනඛතණ් විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනිසෙ ධීතෙ
ආනෙඤ්ජපතෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො
අනෙකවිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චන්තුහොති එකො'පි හුච්චා ඛුච්චා හොති -පෙ-
යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතොනති

77. යමපි මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනොත-පෙ-යාව බ්‍රහ්මලොකාපි
කායෙන වසං වතොනති, ඉදමපි'ස්‍ය හොති පඤ්ඤාය.

78. සො එවං සමාහිතෙ විනොත පරිසුද්ධො පරිසොදාතෙ අනඛතණ්
විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනිසෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත දිබ්බාස
සොතබාදායා විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාස සොත-
බාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව
මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

79. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසො අභිනිත්තමානපටිපන්නො, සො දුරොස්‍ය
භෙරිසද්දමපි මුද්දිබ්බසද්දමපි සබ්බපණ්ණවදෙණිමසද්දමපි, තස්‍ය එවමස්‍ය.
භෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුද්දිබ්බසද්දෙ ඉති'පි සබ්බපණ්ණවදෙණිමසද්දෙ ඉති'පි.
එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනොත පරිසුද්ධො පරිසොදාතෙ
අනඛතණ් විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දුතෙ කම්මනිසෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපතෙත
දිබ්බාස සොතබාදායා විතතං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාස
සොතබාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි
දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව.

73. මාණවය, යම්සේ දක්ෂ කුම්බලක් හෝ කුම්බලක්ෂ්‍යේ අතැවැස්සක් හෝ මොනොවට පිරිසම් කළ (=සකස් කළ) මැව්වෙන් යම් යම් භාජන විශේෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිදවන්නේ ද -

74. මාණවය, යම්සේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (අත් දඩින් විසිතුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයෙක්ෂ්‍යේ අතැවැස්සක් හෝ මොනොවට පිරිසම් කළ දහෙහි යම් යම් දන්තකාරියක් තමා කැමැති නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිදවන්නේ ද -

75. මාණවය, යම්සේ දක්ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්ෂ්‍යේ අතැවැස්සක් හෝ මොනොවට පිරිසම් කළ රතෙහි යම් යම් සවණ්ණ විකාරියක් තමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, නිදවන්නේ ද -

76. එසේ ම මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි පටිවදන කල්හි අංගණ රහිත කල්හි උපකෙලය පහවූ කල්හි මාදු වූ කල්හි කම්ණ්ණ කල්හි ස්විත කල්හි අවල බවට පැමිණි කල්හි සෘණිවිධය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නමා ලයි. හේ 'එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ . බඩ ලොව තෙක් ද කසින් වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සෘණිවිධ අනුභව කෙරෙයි.

77. මාණවය, මහණ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි බඩලොව දක්වා ද කසින් වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සෘණිවිධ අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

78. හේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රෝත්‍ර-ධාතුව පිණිස (=දිවකත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්මවා සිටි දිව කසින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂික වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි.

79. මාණවය, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහකව පිළිපත්තේ ද, හේ බෙර හඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණ්ණබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් සේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට 'මේ බෙර හඬයි කියාත් මේ මිනිසුබෙර හඬයි කියාත් මේ සත් හඬ ගැ, මේ පණ්ණබෙර හඬ ගැ, මේ ගැටබෙර හඬ ගැ කියාත් මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ (කම්ණ්ණ) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-ශ්‍රෝත්‍රධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකත්නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂික වූත් දුරු වූත් ලඟ වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි.

80. යමි මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත පරිසුද්ධො -පෙ- උප්පාසදො පුණාති දිබ්බෙ ව මානුසො ව යෙ දුරෙ සන්තිසෙ ව, ඉදම්පිංසා හොති පඤ්ඤාය

81 සො එවං සමාහිතෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදාතෙ අනඛණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දාතෙ කම්මතිසෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙත වෙනො-පරිසංඝාණං විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං වෙනසා වෙනො පරිච්චි පජානාති. සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති. අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති. සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති. අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති. සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති.

82. සොපාපි මාණව, ඉති වා පුරිසො වා දහරො වා යුවා මණ්ඩනක-ජාතිසකා ආදාසෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදාතෙ අවේජ වා උදකපතෙත සකං මුඛතිමිතතං පච්චවෙකධමානො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනති ජාතෙසා, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනති ජාතෙසා, එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිපොදතෙ අනඛණේ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දාතෙ කම්මතිසෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙත වෙනොපරිසංඝාණං විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පර-පුඤ්ජානං වෙනසා වෙනො පරිච්චි පජානාති. සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති. විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතදෙසං වා විතතං විතදෙසං විතතනති පජානාති. සමොගං වා විතතං සමොගං විතතනති පජානාති. විතමොගං වා විතතං විතමොගං විතතනති පජානාති. සබ්බිතතං වා විතතං -පෙ- විකම්මතං වා විතතං -පෙ- මහග්ගතං වා විතතං -පෙ- අමහග්ගතං වා විතතං -පෙ- සඋතතරං වා විතතං -පෙ- අනුතතරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති.

80. මාණවය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාධිගත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද, මානුෂික වූ ද, දුරු වූ ද ලභා වූ ද දව්විධ ශබ්ද අසයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

81. හේ මෙසේ සිත ඵකග වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වේතස්පයීයඥනය පිණිස (=අනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අත් සත්ත්වයන්ගේ අත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සියසිතින් පිරිසිදු දැනිති රුග සහිත සිත රුග සහිත සිතා සි ද දැනිති රුග රහිත සිත රුග රහිත සිතා සි ද දැනිති ද්‍රව්‍ය සහිත සිත ද්‍රව්‍ය සහිත සිතා සි ද දැනිති ද්‍රව්‍ය රහිත සිත ද්‍රව්‍ය රහිත සිතා සි ද දැනිති මොහ සහිත සිත මොහ සහිත සිතා සි ද දැනිති මොහ රහිත සිත මොහ රහිත සිතා සි ද දැනිති සංක්ෂිප්ත (=හැකුළුණු) සිත හැකුළුණු සිතා සි ද දැනිති වික්ෂිප්ත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතා සි ද දැනිති මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතා සි ද දැනිති අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතා සි ද දැනිති සොත්තර සිත සොත්තර සිතා සි ද දැනිති අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දැනිති සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දැනිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා සි ද දැනිති විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතා සි ද දැනිති අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දැනිති.

82. මාණවය, යම්ගේ සාරයෙන් සුදුසු සත්‍යයක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශුද්ධවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැඩපතෙක හෝ පහත් දිග බඳුනෙක හෝ සිය මූලසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙස් ඇති තැන් සඳෙස් තැනා සි දන්නේ ද, එ නිදෙස් නැති තැන දෙස් තැනා සි දන්නේ ද - මාණවය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරිසිත් දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අත් සතුන්ගේ, අත් පුභුලන්ගේ සිත සියසිතින් පිරිසිදු දැනිති සරුග සිත සරුග සිතා සි ද දැනිති විතරුග සිත විතරුග සිතා සි ද දැනිති සඳ්වේශ සිත සඳ්වේශ සිතා සි ද දැනිති විතසඳ්වේශ සිත විතසඳ්වේශ සිතා සි ද දැනිති සසමාහ සිත සසමාහ සිතා සි ද දැනිති, විතමොහ සිත විතමොහ සිතා සි ද දැනිති සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතා සි ද දැනිති වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතා සි ද දැනිති. මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතා සි ද දැනිති අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතා සි ද දැනිති සොත්තර සිත සොත්තර සිතා සි ද දැනිති අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතා සි ද දැනිති සමාහිත සිත සමාහිත සිතා සි ද දැනිති අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතා සි ද දැනිති විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතා සි ද දැනිති අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතා සි ද දැනිති.

89. එවමෙව බො මාණව භික්‍ෂු එවං සමාසිතෙ විතො පරිසුඤ්ඤා පරි-
 යොදනෙ අනඛණ්ණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහනෙ කම්මනියෙ ජිකෙ
 ආනෙඤ්ඤාපනෙන සත්තානං වුත්ථපපාතඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිහරති
 අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බෙන චක්‍ෂුනා විසුඤ්ඤාන අතික්කන්තමානු-
 සකෙන සතො පසාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ සිතෙ පණ්ණෙන
 සුචණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මපථෙ සතො පජානාති
 ඉමෙ වත භොජෙනා සත්තා කායදුච්චිරිතො සමන්තාගතා වපිසුච්චිරිතො
 සමන්තාගතා මනොදුච්චිරිතො සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඡෙත්සා-
 දිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකාමමසමාදානා, තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණං අපාසං
 දුගතං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පත භොජෙනා සත්තා
 කායසුච්චිරිතො සමන්තාගතා වපිසුච්චිරිතො සමන්තාගතා මනොසුච්චිරිතො
 සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා
 තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතං සග්ගා ලොකං උපපන්නා' ති
 ඉති දිබ්බෙන චක්‍ෂුනා විසුඤ්ඤාන අතික්කන්තමානුසකෙන සතො
 පසාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ සිතෙ පණ්ණෙන සුචණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ
 සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මපථෙ සතො පජානාති

90 යමපි මාණව භික්‍ෂු එවං සමාසිතෙ විතො පරිසුඤ්ඤා -පෙ- සුගතෙ
 දුගතෙ යථාකම්මපථෙ සතො පජානාති, ඉදමපි'ස්ස භොති පඤ්ඤාය

91. සො එවං සමාසිතෙ විතො පරිසුඤ්ඤා පරියොදනෙ අනඛණ්ණෙ
 විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දහනෙ කම්මනියෙ ජිකෙ ආනෙඤ්ඤාපනෙන ආසවානං
 බග්ගඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉදං දුක්ඛානති
 යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං
 දුක්ඛනිරෝධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති
 යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසව-
 සමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධො'ති යථාභූතං
 පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති තස්ස
 එවං ජානතො එවං පසාදො කාමාසවාපි චිත්තං විමුද්ධාති භවාසවාපි
 චිත්තං විමුද්ධාති අරියාසවාපි චිත්තං විමුද්ධාති විමුක්තස්ස විමුක්තමිති
 ඤ්ඤානං භොති භිණ්ණා ජාති, පුඤ්ඤානං බුද්ධචරිතං, කතං කරුණිකං, නාමරා-
 ඉන්ද්‍රියාදියාති පජානාති

89 මාණවය, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලය පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්මකම් කල්හි ස්විතකල්හි නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උත්පත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂික විෂයය ඉක්ම පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ මේ හවත් සත්ත්ව කායදුශ්චරිතයන් සමන්විතයක, වාස්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යනව උපවාද කළක, මිසදිවුචක, මිසදිවු වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක ඒ මොහු කා බුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්ට කම්මයෙන් උපන් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වත්ත එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුවරිතයන් සමන්විතයක, වාස්සුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයන් සමන්විතයක, ආර්යනව උපවාද නො කළක, සම්මදිවු ගත්ත, සම්මදිවු විසින් ගත් ශිලාදිය ඇත්ත මොහු කා බුත් මරණින් මතු යොහන ගති ඇති සහ ලොවට වත්තාස’යි මෙසේ මරණසන්න වූ ද, එකකණෙහි පිළිසද ගත්තාවූ ද, පහත් වූ ද, උසත් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට හිය සත්ත්වයන් දකී මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂික විෂයය ඉක්ම පැවැති දිවැසින්, හිත ප්‍රණීත, සුවණ් දුෂ්ණ් සුගත දුහිත සත්ත්වයන් දකී කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹී සිටි සත්ත්වයන් දකී

90 මාණවය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹී සිටි සතුන් දකී යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි

91 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්ත වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලය පහ වැ මාදු වැ කම්මකම් වැ ස්විත වැ නිශ්චල බවට පැමිණී සිටි කල්හි, ආසුචියන්ගේ ඝෘයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු ද කෙරෙයි (එසේ වූ) හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී, ‘මේ දුක් ඉපැමිද්ට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී. ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ දුක් වැනැත්මට යන පිළිවනැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී. ‘මොහු ආසුචියෝ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචියන් ඉපැද්මට කාරණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී ‘මේ ආසුචිනිරෝධගාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දකී මෙසේ දැනට මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ ඔහු සිත භවාසුචය කෙරෙන් ද මිදේ, (ඔහු) සිත අවිඤ්ඤාවය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුච කෙරෙන් දිදුලෙණ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යවෙක්ෂණ) ඥානය වේ භවොත්පත්තිය නෂ්ණ විය (හෙවත් නැවැත භවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙහි), ‘මහ බ්‍රහ්මා වැස නිමැවිණි’ (සිවු සස්ති සතර මගින් කළ යුතු සොළොස් වැදූරැම්) නිස සොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලෙසකමය පිණිස) යලි දු කටයුතු දැසෙත් නැතැ’ යි හේ දකී.

සෙය්‍යථාපි මාණව පබ්බතස්සෙබ්බපෙ උදකරහදෙ අවේජා විපසහොනා අනාච්චො, තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසො තිරෙ සිතො පසොයා සිප්පිහමු--කමපි සක්ඛරකාඨුලමපි මච්ඡගුමබ්බමපි වරන්තමපි ත්වස්සන්තමපි, තස්ස එවමස්ස අයං ඛො උදකරහදෙ අවේජා විපසහොනා අනාච්චො තත්ත්මෙ සිප්පිහමුකා'පි සක්ඛරකාඨුලා'පි මච්ඡගුමබ්බා'පි වරන්ත'පි ත්වස්සන්ත'පිත්ති, එවමෙව ඛො මාණව භික්ඛු එවං සමාභිනෙ චිත්තෙ පරිපුඤ්ඤා පරි-සොදනෙ අනභිගණේ වීගතුපකතිලෙසෙ මුද්දහනෙ කම්මනීයෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජාපනෙත ආසවානං බ්ගඤ්ඤායා චිත්තං අභිනීභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛතිරෙධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ-නිරොධගාමිති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවති-රෙධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරොධගාමිති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති.

92. තස්ස එවං ජාතතො එවං පසන්තො කාමාසවා'පි චිත්තං විමුච්චති භවාසවා'පි චිත්තං විමුච්චති අභිජාසවා'පි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තස්මිං ඤ්ඤාණං හොති. ඛිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවර්ගං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉඤ්ඤානායාති පජානාති. යමපි මාණව භික්ඛු එවං සමාභිනෙ චිත්තෙ පරිපුඤ්ඤා -පෙ- කතං කරණීයං නාපරං ඉඤ්ඤානායා'ති පජානාති, ඉදමපි'ස්ස හොති පඤ්ඤාය

93. අයං ඛො මාණව සො අරියො පඤ්ඤානුකෙකො යස්ස සො භගවා චණ්ණවාදී අගොසි, යඤ්ච ච ඉමං ජාතං සමාදුපෙති තිවෙසෙසි පතිට්ඨාපෙසි. නන්ති චෙචෙඤ්ච උත්තරිං කරණීයන්ති.

94. අච්ඡරිතං හො ආනන්ද, අබ්භූතං හො ආනන්ද, සො වායං හො ආනන්ද අරියො පඤ්ඤානුකෙකො පරිපුඤ්ණො එවමපරිපුඤ්ණං ඤ්ඤාතං හො ආනන්ද අරියං පඤ්ඤානුකෙකො ඉතො බ්ගිඤ්ඤා අඤ්ඤාසු සමණ්ත්‍රාගමණේසු න සමනුපස්සාමි නන්ති චෙඤ්ච උත්තරිං කරණීයන්ති අභික්ඛන්තං හො ආනන්ද, අභික්ඛන්තං හො ආනන්ද, සෙය්‍යථාපි හො ආනන්ද, හික්කුල්පිතං වා උක්කුල්පිතය, පටිච්ඡන්තං වා විවරෙය, මුලුකස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපඤ්ජාතං ඛාරෙය්‍ය වක්ඛුමනෙතා රුපාති දුක්ඛිනතීති, එවමෙව ඛො හොතා ආනන්දෙත අනෙකපරිසාරෙත බමො පසාසිතො එසාහං හො ආනන්ද, භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි බමමඤ්ච භික්ඛුඤ්ඤාසු උපාසකං මං හවං ආනන්දෙ ඛාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතන්ති

සුභසුභතං නිට්ඨිතං දසමං.

මාණවය, යම්සේ කදු මුදුනෙකැ වූ, පහන් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, නොකැලුණු (=බොර නො වූ) දිය පිලෙක් වන්නේ ද, එහි ඉවුරෙහි ඇත් ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි තුලැ හැසිරෙන්නා වූත් සිටුනා වූත් උපපිඤ්ඤානුත් සක්කෙල්ලනුත් කැටකැබිලිතිත් මත්සාසමුහයාත් දක්නේ ද, (එසේ දක්නා) ඔහුට “මේ දිගටිල පහන් ය, වෙසෙසින් පහන් ය, නො කැලුණේ ය මෙහි මේ සිප්පිහුත් සක්කෙල්ලෝත් කැට කැබිලිතිත් මත්සාසමුහයෝත් කැසිරෙන්නෝත් සිටින්නෝත් වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, මාණවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වැ දීප්තිමත් වැ නිකෙලෙස් වැ උපකෙලස පහ වැ මාදු වැ කම්ණ්ණ වැ සපිත වැ නිගවලතාවට පැමිණි කල්හි, ආසුවක්ඛයඤ්ඤාය පිණිස සිත යොමු කෙරෙහි, තැමුරු කෙරෙහි හේ ‘මේ දුකැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී, ‘මේ දුකට කරුණැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැතැත්මැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැතැත්මට යන පිළිවෙතැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මොහු ආසුවයහ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී මේ ආසුව-සමුදය යැ (ආසුව ඉපැදීමට කරුණැ)’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුව-නිරෝධයැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’හි ඇති සැටියෙන් දැනී.

92 මෙසේ දන්නා මෙසේ දක්නා ඔහුගේ සිත කාමාසුවය කෙරෙත් ද මිදේ, භව්‍යාසුවය කෙරෙත් ද මිදේ, අවිදුසුවය කෙරෙත් ද මිදේ මිදුණු කල්හි ‘මිදුණේ යැ’හි දැනීම වේ. “හවොත්පත්තිය ඤාණ විය මාභිබුභම-චයීය වැය නිමවන ලද්දේ ය, (සිවු සස්සි සිවු මහින්) කලසුතු (සොළොස් වැදුරුම්) කෘත්‍යය කොටැ නිමැවිණ. මෙ රහත්බව පිණිස (=මේ කෙලස-ක්ඛය පිණිස) කල සුතු අන් කිසින් නැතැ”හි හේ දැනී මාණවය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත කල්හි ශුඛ වූ කල්හි කල සුතු දු කොට නිමැවිණ. මෙය පිණිස තවත් කවසුතු දුසෙක් තැනැ යි දැනී යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි.

93 මාණවය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමෙක ගුණ වදාරන සුලු වූ සේක් වූහු නම්, යමෙක මේ ජනතාව මොනොවිට ගැන්වූ සේක් පිරිස්වූ සේක් වූහු නම්, මේ ඒ ප්‍රඥාසකකිය යි මෙහි ලා මෙයින් මත්තෙහි කටයුත්තෙක් නැත ”

94 [ශුභ] “හවත් අතද තෙරුනි, ධම් දෙශනාව අභිකාන්ත ය. හවත් අතද තෙරුනි, ධම් දෙශනාව අභිකාන්ත ය හවත් අතදතෙරුනි, යම්සේ යැවිතුරු කොට තැබූ (මුහුණින් නැමූ) බදුතක් උඩුතුරු කරන්නන් හෝ වේ ද, වැසුණු දෑගත් වැසුම් හැර දක්වන්නේ හෝ වේ ද, මං මුලා වූවකුට මහ කියන්නේ හෝ වේ ද, ‘උය් ඇතියත් රූප දකිනැ’හි අපුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නේ හෝ වේ ද, වහන්ස, එපරිද්දෙන් ම හවත් අතද තෙරුන් විසින් මට නොයෙක් අසුරින් ධම්ම පැවැසිණ. හවත් අතද තෙරුනි, ඒ මග්‍රී භාග්‍යවත් තෞතමයත් වහන්සේ ද ධම්ම ද භික්ඛුසංඝයා ද සරණ යෙමි .අද පටන් දිවයින කොට සරණ ගිය උවසක්කු කොට හවත් අතද තෙරුණුවෝ මො සලකත් වා”.

දසවනු ශුභසුත්‍රය නිමිසේ ය.

කෙටිකථා සූත්‍රය.

1. එවිං මේ සූත්‍රය එක සමයෙහි හඟවා නාලන්දායා විසින් පාවාරි-කමබවනෙ අප බො කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි යෙහි හඟවා තෙහුප-සඞ්කම්, උපසඞ්කම්නි හඟවනා අභිවාදෙති, එකමනා නිසිදී එකමනා නිසිනෙහි බො කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි හඟවනා එතදවොව 'අයං භනෙත නාලන්දා ඉද්ධා වෙව ජිතා ව, ඛහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, හඟවති අභිපසන්නා, සාධු භනෙත හඟවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරි-මනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරස්සති එවායං නාලන්දා භියොසාසොමනාය හඟවති අභිපසඞ්කිස්සති' ති

2. එවිං වුතෙත හඟවා කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි එතදවොව, න බො අහං කෙටිකථා භික්ඛුනං එවං ධම්මං දෙසෙමි 'එථ තුලෙන භික්ඛවෙ භිසිනං ඔද්දතවසනානං උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරොපා' ති

3. දුතියමපි බො කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි හඟවනා එතදවොව නාහං භනෙත හඟවනා ධංසෙමි අපි ව එවං වදාමි. 'අයං භනෙත නාලන්දා ඉද්ධා වෙව ජිතා ව, ඛහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, හඟවති අභිපසන්නා සාධු භනෙත හඟවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරස්සති. එවායං නාලන්දා භියොසාසොමනාය හඟවති අභිපසඞ්කිස්සති' ති. දුතියමපි බො හඟවා කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි එතද-වොව: න බො අහං කෙටිකථා භික්ඛුනං එවං ධම්මං දෙසෙමි 'එථ තුලෙන භික්ඛවෙ භිසිනං ඔද්දතවසනානං උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරොපා' ති

4. තතියමපි බො කෙටිකථා ගහපතිපුතෙහි හඟවනා එතදවොව: නාහං භනෙත හඟවනා ධංසෙමි. අපි ව එවං වදාමි. 'අයං භනෙත නාලන්දා ඉද්ධා වෙව ජිතා ව, ඛහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, හඟවති අභිප-සන්නා සාධු භනෙත හඟවා එකං භික්ඛුං සමාදිසතු යො උත්තරි-මනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරස්සති. එවායං නාලන්දා භියොසාසොමනාය හඟවති අභිපසඞ්කිස්සති' ති

කෙවසිසි සූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදි. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලන්දා නුවරට නොදුරු නොලං තන්හි වූ පාචාරික අභිවේනෙහි වැඩ වසන සේක එ කල්හි කෙවසිසි නම් ගැහැටිපුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරු ඵලාඕසේ ය ඵලාඕ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සාදර ව වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ම කෙවසිසි ගැහැටිපුත් තෙම “වහන්ස, මේ නාලන්දා නගරිය සමාධි ය, සජීත ය (තන් වැදුරුම් භාණ්ඩයෙන් පිරුණේ ය), බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය, ගැවැසුණු මිනිසුන් ඇත්තේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරුමිනිස්දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලන්දා වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය

2 මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙවසිසි ගැහැටිපුතු බණවා, “කෙවසිසිය, ‘මහණෙනි, තෙපි (මෙසේ) එවූ සුදුවත් හදින හිඟිනට උතුරුමිනිස්දහමින් පෙලහර කරවු’ යැ යි මහණුනට මෙසේ දහම් නො දෙසම්” යි වදාළ සේක

3 දෙවෙනි වර ද කෙවසිසි ගැහැටිපුත් තෙම “වහන්ස, මේ නාලන්දා නගරිය සමාධි ය, සජීත ය බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය මිනිසුන්ගෙන් ගැවැසුණේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරු මිනිස් දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලන්දා වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය දෙවෙනි වර ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙවසිසි ගැහැටිපුතුට, “කෙවසිසිය, ‘මහණෙනි, තෙපි (මෙසේ) එවූ සුදුවත් හදිනා හිඟිනට උතුරුමිනිස් දහමින් පෙලහර කරවු’ යි මහණුනට මෙසේ දහම් නො දෙසම්” යි වදාළ සේක

4 තෙවෙනි වර ද කෙවසිසි ගැහැටිපුත්, “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ගුණ නසා) පහත හෙළනුයෙමි නො වෙමි වැලී දු මේ නාලන්දා නුවර සමාධි ය, සජීත ය බොහෝ ජනයා ඇත්තේ ය මිනිසුන්ගෙන් ගැවැසුණේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුණේ ය වහන්ස, යාවඤ්‍ය කරම්, යමෙක් උතුරුමිනිස්දහමින් ඉදුපෙලහර කරන්නේ නම්, එසේ වූ එක් මහණකුට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ කරන සේක් වා මෙසේ මේ නාලන්දා වඩාලාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහදින්නේ යැ යි යිතා ම මෙසේ කියමි” යි මේ වචන කී ය.

5. “කිණ්ඤ්ඤ ඛො ඉමානි කෙවදස්ස පාටිභාරියානි මයා සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා පචෙදිතානි. කතමානි කිණ්ඤ්ඤ ඉද්ධිපාටිභාරියං ආදෙසනා- පාටිභාරියං. අනුසාසනීපාටිභාරියනති, කතමඤ්ඤ කෙවදස්ස ඉද්ධිපාටිභාරියං? ඉධ කෙවදස්ස භීකූ ආනෙකපිභිනං ඉද්ධිවිධං පච්චන්නහොති; එකො’පි හුත්වා ඛුත්වා හොති ඛුත්වා පි හුත්වා එකො හොති ආවිහාලං තිරෙහාලං, තිරෙකුඛ්ඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අසජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ. පඨවියාපි උමුච්ඡන්තිමුච්ඡං කරොති සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකො’පි අභිජ්ජ- මානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසො’පි පලලභේකන කමගී සෙය්‍ය- ථාපි පකඤ්ඤ සකුණො. ඉමො’පි චන්ද්‍රමසුරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති. යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වනෙතති.

6. තමෙනං අඤ්ඤාතරෙ සද්දො පසනෙනා පසස්ස තං භීකූ ආනෙක- විභිනං ඉද්ධිවිධං පච්චන්නහොනනං; එකමපි හුත්වා ඛුත්වා හොනනං, ඛුත්වාපි හුත්වා එකං හොනනං, ආවිහාලං තිරෙහාලං තිරෙකුඛ්ඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අසජ්ජමානං ගච්ඡනං සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ, පඨවියාපි උමුච්ඡන්තිමුච්ඡං කරොනනං සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකො’පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡනං සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසො’පි පලලභේකන කමනං සෙය්‍ය- ථාපි පකඤ්ඤ සකුණො, ඉමො’පි චන්ද්‍රමසුරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසනං පරිමජ්ජනං, යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වනෙතනං.

7. තමෙනං සො සද්දො පසනෙනා අඤ්ඤාතරස්ස අස්සද්ධස්ස අප- සන්නස්ස ආරොවෙති. අච්ඡරියං වන හො අබ්බතං වන හො සඤ්ඤස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා අමාහං භීකූ ආදදං අනෙකපිභිනං ඉද්ධිවිධං පච්චන්නහොනනං; එකමපි හුත්වා ඛුත්වා හොනනං, ඛුත්වාපි හුත්වා එකමපි හොනනං -පෙ- යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වනෙතනනති. තමෙනං සො අස්සද්දො අපසනෙනා තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍යා අපී ඛො හො ගඤ්ඤානි නාම විජ්ජා. තාය සො භීකූ ආනෙක- විභිනං ඉද්ධිවිධං පච්චන්නහොති. එකො’පි හුත්වා ඛුත්වා හොති -පෙ- යාව චුභමලොකා’පි කායෙන වසං වනෙතතිති තං කිං මඤ්ඤාසි කෙවදස්ස? අපි නු සො අස්සද්දො අපසනෙනා තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍යා?”ති. “වදෙය්‍ය හනෙන” ති “ඉමං ඛො අතං කෙවදස්ස ඉද්ධිපාටිභාරියෙ ආදීනවං සමපසාමානො ඉද්ධිපාටිභාරියෙන අට්ටියාමි හරයාමි ජගුච්ඡාමි.

5. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.) “කෙවලිය, මා විසින් ම වෙසෙසින් දෑහ පසක් කොට දෙසන ලද මේ ප්‍රාතිහාසී තුනෙකි කවර තුනෙක් ද? යන්. සෘණිප්‍රාතිහාසීය, ආදේශනාප්‍රාතිහාසීය, අනුශාසනප්‍රාතිහාසීය යන තුන ය. කෙවලිය, සෘණිප්‍රාතිහාසීය කවර යැ? කෙවලිය, මෙහි මහණ පියෙවියෙන් එකෙක් වැ ම සිටි බොහෝ පරිදි වෙයි. එසේ බොහෝ වැ සිටි යළි දු එකෙක් වෙයි පැනෙන බවට යෙයි. නොපැනෙන බවට ද යෙයි බිත්තියෙන් පිටතට ද පවුරෙන් පිටතට ද පව්වෙන් පිටතට ද අහසෙහි මෙන් නො ගැටනුයේ විනිවිද යෙයි. පොළොවෙහි ද දිගෙහි මෙන් ගිලීම මතු වීම කෙරෙයි. පොළොවෙහි සේ නොබිඳෙන දිගෙහි (දිග නොබිඳූ) යෙයි අහසෙහි ද පියාපත් ඇති ලිහිණියකු මෙන් පලඟිත් යෙයි. මේසා මහ ඉදුමත් මේසා මහ තෙදවත් සද හිරු දෙදෙනා පවා අත්ලෙන් සපයී කෙරෙයි, පිරිමිදින, බඹලොව දක්වා ද කසිත් වශය පවත්වයි. නොයෙක් වැදූරුම් සෘණිවිධ පසක් කෙරෙයි.

6. සෘද්ධාති පැහැදුණු එක්තරු පුරුෂයෙක්, පියෙවියෙන් එකකු ව සිට බොහෝ පරිදි වන, බොහෝ පරිදි වැ යළි දු එකකු වන, පැනෙන බවට නොපැනෙන බවට යන, අහසෙහි මෙන් බිත්තියෙන් පිටතට ද පවුරෙන් පිටතට ද නොගැටෙමින් විනිවිද යන, පොළොවෙහි ද දිගෙහි මෙන් ගිලීම මතු වීම කරන, පොළොවෙහි සේ නොබිඳෙන දිගෙහි යන, අහසෙහි ද පියාපත් ඇති ලිහිණියකු මෙන් පලඟිත් යන, මේසා මහ ඉදුමත් මේසා මහතෙදුන් සදහිරු දෙදෙනා අත ගාන, පිරිමිදින, බඹලොව දක්වා ද කසිත් වශය පවත්වන, මෙසේ නොයෙක් වැදූරුම් ඉදුකොටස් පසක් කරන එ මහණකු දකි

7. ඒ සෘද්ධාති පසන් පුරුෂයා සෘද්ධා නැති නොපසන් පුරුෂයකුට ‘භවත, මේ මහණකුගේ මහඉදුමත්බව මහතෙදවත්බව අසිරිමත් ය, පුදුම ය පියෙවියෙන් එකකු වැ සිට බොහෝ පරිදි වැ යළි එකකු වන බඹලොව දක්වාත් කසිත් වශය පවත්වන, මෙසේ නොයෙක් වැදූරුම් සෘණිවිධ පසක් කරන අසෝ මහණකු මම් දිරිමි’ යි කියයි. එවිට ඒ සෘද්ධා ඇති පසන් පුරුෂයාට ඒ සෘද්ධා නැති නොපසන් පුරුෂයා තෙම “භවත, ගාංකාරී නම් විද්‍යාවක් ඇත ඒ මහණ ඒ විද්‍යෙන් එකෙක් වැ සිට බොහෝ පරිදි වෙයි බඹලොව තෙක් ද කසිත් වශය පවත්වයි යන මෙසේ වූ නොයෙක් වැදූරුම් සෘණිවිධය පසක් කෙරේ යැ” යි කියන්නේ ය කෙවලිය, ඒ කීමැ යි සිතති ද? ඒ සෘද්ධා නැති නොපසන් නැතැත්තේ ඒ සෘද්ධා ඇති පසන් නැතැත්තකුට මෙසේ කියන්නේ ද? “එසේ කියන්නේ ය වහන්සැ” කෙවලිය කී ය “කෙවලිය, මම ඉදුපෙළු-තරෙහි මේ දෙස දක්නෙමි ඉදුපෙළුතරින් පෙළුණකු බුදු වෙමි, ලජ්ජිත වෙමි, එයට පිළිකුල් කෙරෙමි.

8 කතමඤ්ච කෙවට්ඨ ආදෙසනාපාටිහාරියං? ඉධ කෙවට්ඨ භික්ඛු පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසති වේතසිකමපි ආදිසති විතකක්ඛිතමපි ආදිසති විවාරිතමපි ආදිසති. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තමෙනං අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා පසනො පසාති තං භික්ඛුං පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසනං වේතසිකමපි ආදිසනං විතකක්ඛිතමපි ආදිසනං විවාරිතමපි ආදිසනං. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තමෙනං සො සඤ්ඤා පසනො අඤ්ඤතරො සඤ්ඤා අපසනො අපසනො අරොචති අවජ්ජියං වත හො අබ්බුතං වත හො සමණස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා අමාහං භික්ඛුං අද්දසං පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසනං වේතසිකමපි ආදිසනං විතකක්ඛිතමපි ආදිසනං විවාරිතමපි ආදිසනං. එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති. තමෙනං සො අසඤ්ඤා අපසනො තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍ය අනි බො හො මණ්ණිකානාම විජ්ජා තාය සො භික්ඛු පරසත්තානං පරපුඤ්ජානං විතතමපි ආදිසති, වේතසිකමපි ආදිසති, විතකක්ඛිතමපි ආදිසති, විවාරිතමපි ආදිසති එවමපි තෙ මනෝ, ඉන්ධ්‍යමපි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විතතනති තං කිං මඤ්ඤති කෙවට්ඨස්? අපි නු සො අසඤ්ඤා අපසනො තං සද්ධං පසනං එවං වදෙය්‍යා? යි “වදෙය්‍ය හතන්ත”ති ඉමං බො අහං කෙවට්ඨස් ආදෙසනා පාටිහාරියෙ ආදීනවං ඤාපස්සමානො ආදෙසනාපාටිහාරියෙන අට්ටියාමි කරායාමි ජග්ගු වරාමි

9. කතමඤ්ච කෙවට්ඨ අනුසාසනිපාටිහාරියං? ඉධ කෙවට්ඨ භික්ඛු එවමනුසාසනී: එවං විතකෙතථ, මා එවං විතකකයිත්ථ, එවං මතසිකභරථ, මා එවං මතසාකප්ථ, ඉදං පජ්ඣථ, ඉදං උපසම්පජ්ජ විතරථාති ද්දමපි වුවවති කෙවට්ඨස් අනුසාසනිපාටිහාරියං.

10 පුන ව පරං කෙවට්ඨ ඉධ තථාගතො ලොකෙ උපාජ්ජති අරහං සමාසමුද්දො විජ්ජාචරණසම්පනො සුගතො ලොකවිදි උනුහාරෙ පුට්ඨසදම්මසාරී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො හගවා සො ඉතිං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සමුභයිකං සසාමණ්ඩාගමිණිං පරං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සමුභයා පටෙදෙති සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මංගලකල්‍යාණං පරිසොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බස්සන්තං කෙවලපරිපුර්ණං පරිපුර්ණං සුභමට්ටියං පකාසෙති.

8 කෙවසිය, ආදේශනාප්‍රාතිහාසීය කවර යැ? කෙවසිය, මෙහි මහණ තෙම 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, මෙබඳුත් වෙයි තාගේ සිතීමත් මෙ බඳු වේ' යැ යි අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත ද හෙළි කොට කියයි වෛතසික (සිතා සොමනය හෝ දෙමිතස) ද හෙළි කොට කියයි. (නෙකබම මිත්තකාදි) කල්පනා කළ ද ද, (සිත මෙ නම් අරමුණෙහි හැසිරේ යැ යි) සිත හැසිරෙන අරමුණ ද හෙළි කොට කියයි 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි. තමන් සිතත් මෙබඳු වේ' යැ යි මෙසේ අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත ද හෙළි කොට කියන, වෛතසිකය ද හෙළි කොට කියන, සිත හැසිරීම ද හෙළි කොට කියන, ඒ මහණනු සැදුහැනි පැහැදුණු එක්තරා පුතුලෙක් දකී ඒ සැදුහැනි පැහැදුණු පුතුල් තෙම එක්තරා සැදුහැ නැති නොපහත් පුතුලකුට 'පින්විත, මහණ වහන්දුගේ මහඉඩමත්බව මහතෙදැනිබව එකානනයෙන් අසිරිමත් ය, එකාන්තයෙන් පුළුම ය 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි තා සිත මෙබඳුත් වෙයි' යැ යි මෙසේ අනෙක් මහණනු අන් සතුන් අන් පුතුලන් සිත ද හෙළි කොට කියන්නහු, වෛතසිකය ද හෙළි කොට කියන්නහු, කල්පනාව ද හෙළි කොට කියන්නහු, සිතා හැසිරීම ද හෙළි කොට කියන්නහු දිවිම' යි සැළ කෙරෙයි ඒ සැදුහැනි පැහැදුණු පුතුලාට ඒ සැදුහැ නැති නොපැහැදුණු පුතුල් තෙම 'හවත, මණ්ණිකා (චිත්තාමණි) නම් පිදුවෙක් ඇත් ම ය ඒ මහණ 'තා මනස මෙසේත් වෙයි, තා මනස මෙබඳුත් වෙයි තා සිත මෙබඳුත් වේ' යැ යි මෙසේ ඒ විද්‍යාගෙන් අන් සතුන්ගේ අන් පුතුලන්ගේ සිත කියයි, වෛතසිකය ද කියයි, විතකීය ද කියයි, විතතවිවරිතය ද කියා යැ යි මෙසේ කියන්නේ ය. ඒ කීමැ යි සිතති ද? ඒ සැදුහැ නැති නොපැහැදුණු තැනැත්තෝ ඒ සැදුහැනි පහත් තැනැත්තනුට මෙසේ කියන්නේ ද?" "කියන්නේ ය, වහන්සැ" යි (කෙවසිය කී ය) 'කෙවසිය, මම ආදේශනාප්‍රාතිහාසීයාගේ මේ දෙස දක්නෙමි, ආදේශනාප්‍රාතිහාසීයෙක් පෙළුණකු බඳු වෙමි, ලජ්ජිත වෙමි, එයට පිළිතුල් කරමි

9 කෙවසිය, අනුශාසනප්‍රාතිහාසීය කවර යැ? කෙවසිය, මෙ සස්තා මහණ තෙම 'මෙසේ කල්පනා කරවු, මෙසේ කල්පනා නො කරවු, මෙසේ මෙනෙහි කරවු, මෙසේ නො මෙනෙහි කරවු, මෙය පහ කරවු, මෙය ලැබ වසවු' යි මෙසේ අනුශාසන කරයි කෙවසිය, මේ අනුශාසනප්‍රාතිහාසී යැ යි කියනු ලැබේ

10 කෙවසිය, තව ද අනෙකක් කියමි මෙහි අර්හත් වූ සමාන්-සමුද්ධි වූ විදුර්ණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලොකවින් වූ නිරුත්තර පුරුෂ-දමාසාරපි වූ දෙවිමිනිස්තට ආයතා වූ බුද්ධි වූ භගවත් වූ තපාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ මේ ලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත, සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා සෙසු මිනිසුන් හා සහිත සත්ත්වප්‍රජාව ද තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, ඔවුනට අවබෝධ කරවයි. හේ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක කොට, අවසානයෙහි හදුක කොට, අර්ථ සහිත කොට, ව්‍යාජන සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට, දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ සිංහාත්‍රයගෙන් සංගාඨිත වූ) ශාසනවුමවසීය ප්‍රකාශ කෙරෙයි.

11 තං ධම්මං සුඤ්ඤාදී ගතපඨි වා ගතපඨිපුත්තො වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා කුලෙ පව්වාජානො සො තං ධම්මං සුඤ්ඤා තථාගතෙ සද්ධං පටිලභති. සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන සම්මනාගතො ඉති පටිසංචිකකි 'සම්බ්‍රාහ්මිකරුවාසො රජාපථො'¹ අබ්බොකාසො පබ්බජ්‍යා. තසිදං සුකරං අභාරං අජ්ඣාමසො එකනතපරිපුණ්ණං එකනතපරිපුණ්ණං සබ්බලිබ්බං බ්‍රහ්මවර්ගං වරිද්ධං. යනානුනාහං කෙසමස්සුං ඔයාරෙණි කාසායාති වන්හි අච්ඡා-දෙණි අභාරස්ම අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය'න්ති සො අපරෙන සමසෙන අපං වා භොගකඩ්ඪං පහාය මහනතං වා භොගකඩ්ඪං පහාය අපං වා ඤාතිපරිවච්චං පහාය මහනතං වා ඤාතිපරිවච්චං පහාය කෙසමස්සුං ඔයාරෙණි කාසායාති වන්හි අච්ඡාදෙණි අභාරස්ම අනගාරියං පබ්බජති සො එවං පබ්බජිතො සමානො පාඨමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරභොවරසමපනෙනා, අඤ්ඤාතෙන සු වජ්ජෙසු භගදස්සාපි, සමාදාය සිකකි සිකකාපදෙසු කායකමෙමන සම්මනාගතො කුසලෙන, පරිසුද්ධා-ජිවො සීලසමපනො ඉන්ද්‍රියෙසු ගුණදායාදො භොජනෙ මනසදාදා සතිසමපජ්ඣෙදා සම්මනාගතො සන්තුට්ඨො.

12. කථංච කෙවබ්බ භික්ඛු සීලසමපනො භොති? ඉධ කෙවබ්බ භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතො භොති නිතිතදණො නිතිතසන්තො ලජ්ජි දයාපනො. සබ්බපාණභුතභික්ඛානුකම්පි විහරති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං අදින්නාදනං පහාය අදින්නාදනා පටිවිරතො භොති දින්නාදනි දින්නපාටිකබ්බි අපෙතෙන සුචිභුතෙන අත්තනා විහරති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං අමුහම්මරිතං පහාය මුහම්මාරි භොති ආරාචාරි² වීරතො මෙට්ඨනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං මුසාවාදං පහාය මුසාවාද පටිවිරතො භොති සච්චවාදී සච්චසන්තො ථෙතො³ පච්චයිතො අවිසංවාදකො ලොකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං පිසුණං වාචං⁴ පහාය පිසුණාය වාචාය පටිවිරතො භොති ඉතො සුඤ්ඤා න අමුත්ත අකඩ්ඪා ඉමෙසං භෙදාය අමුත්ත වා සුඤ්ඤා න ඉමෙසං අකඩ්ඪා අමුසං භෙදාය ඉති භික්ඛාතං වා සන්ධාතං, සංභික්ඛාතං වා අනුපාදනා⁵ සම්භාරාමො⁶ සම්භාරතො සම්භාරනදී සම්භාරකරණිං වාචං භාසිතා භොති ඉදම්පි'ස්ස භොති සීලස්මිං ඵරුසං වාචං⁷ පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතො භොති.

1 රජාපථො, කප්ඵි	2 අභාචාරි, මජ්ඣිම	3 ථෙතො, සංඝා
4 පිසුණංවාචං, PTS	5 අපපදනා, PTS	6 සම්භාරාමො, මජ්ඣිම
	7 ඵරුසංවාචං, PTS.	

11. ගැහැවියෙක් හෝ ගැහැවිටුකෙක් හෝ අන් එක්තරා කුලයෙකුට පත්තෙක් හෝ ඒ බමිය අයයි හෝ ඒ දහම් අසා තපාගත බුදුරජු කෙරෙහි සැදහැ ඇති කෙරෙයි. හේ ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් සමන්විත වූයේ, 'හිඟියෙහි විසීම සම්බාධයෙකි, රජස්පයෙකි පැවිද්ද (සම්බාධ නැති) අභාවකාශය (එළි මහත) වැන්න හිඟියෙහි වසන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදු කොට, ශබ්දලිඛිතයක් සේ කොටමේ බලසර සරන්නට පහසු නො වේ (එබැවින්) මම කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවැ, හිඟියෙන් පැවිදිබිමට වදනෙමි නම් යෙහෙකැ'යි මෙසේ කුවණින් සලකයි. හේ පසු කලෙක අල්ප වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මහත් වූ හෝ සම්පත් රැස හැර, මද වූ හෝ නැපිරිස හැර, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැර, කෙහෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවැ, හිඟියෙන් පැවිදිබිමට වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම පානිමොක්ඛසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරයෙන් හා ගොවරයෙන් හා යුක්ත වූයේ, ස්වල්පමාත්‍ර වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නිවරද වූ කායවාක්කමයෙන් සමන්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ආජිව ඇතියේ, සිල්වත් වූයේ, ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දෙර ඇතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තන්හි) සිහියෙන් හා කුවණින් හා යුක්ත වූයේ, සිටිපසයෙහි කුන්වැදැරැම් සතුටින් සතුටු වූයේ, ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් වැ ගෙන හික්මෙයි.

12. මහණ තෙමේ කෙසේ නම් සිල්වත් වේ ද? යත්. කෙටිකථා, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණසාධනය හැර දමා, ප්‍රාණසාධනයන් වෙසෙසින් වැළැක්කේ වෙයි බහා තැබූ දඩුවුගුරු ඇත්තේ (දඩුවුගුරු නො දරන්නේ), බහා තැබූ ආශ්‍රම ඇත්තේ (ආශ්‍රම නො දරන්නේ), පවට පිළිකුල් කරන්නේ, මෙමුත්‍රියට පැමිණියේ (මෙමුත්‍රියෙන් යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ එක් ශිල්පයක් වේ. හේ අදන්තාදනය හැර ලා, නොදුන් දෑ ගැත්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි. දුන් දෑ ම පිළිගන්නාසුලු වූයේ, දුන් දෑ ම කැමැති වැ ඉවසනසුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ අබිරම්සර දුරු ලා බලසර සරන්නේ වෙයි ගැඹිදහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වැ කැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ බොරු කීම දුරු ලා, බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. ඇත්ත කියනසුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කපා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කපා ඇත්තේ, ලොව නො රවටන්නේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ හේ කේලාම් කීම දුරු ලා, කේලාම් කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මේ තැනින් අසා මොවුන් (ඔවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතන්හි නො කියනසුලු වූයේ, එ තැනින් රැසා ඔවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මේ තන්හි නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳුණුවන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැලපුණුවන් (සමයට පැමිණියුවන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමහියෙන් සිටින්නාවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමහියෙන් වසන්නාවුනට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නාවුනට සතුටු වනුයේ, සමහිය ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිල්පයක් වේ. හේ රථ බිඳුම් දුරු ලා, රථ බස් දෙයුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි.

යා සා වාචා තෙලා කණණ්ණුධා පෙමනීයා¹ හදයභනමා පොරි බහුජනසාන්තා බහුජනමනාපා, තථාරූපිං² වාචං භාසිතා හොති. ඉදමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්. සමථප්පලාපං පහාය සමථප්පලාපා පටිච්ඡරතො හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ඛමමවාදී විනයවාදී නිධානවතීං. වාචං භාසිතා හොති කාලෙත සාපදෙසං පරියන්තවතීං අත්ථසඤ්ඤිතං ඉදමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

13 විජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්ඡරතො හොති එකභතතීකො හොති රතනුපරතො පටිච්ඡරතො විකාලභොජනා නව්වභිතවාදීතවිසුක-දස්සනා පටිච්ඡරතො හොති මාලාගක්ඛිවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනධාරණා පටිච්ඡරතො හොති. උච්චාසයනමිභාසයනා පටිච්ඡරතො හොති. ජාතරූප-රජතපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති. ආමකබඤ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති ඉන්ද්‍රියමාර්කපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති දූසිද්ධපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති. අජේලාය-පටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති කුකුඤ්චපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති. හත්ථිවංශායුධව්‍යවපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති බෙතතවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්ඡරතො හොති දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයොගා පටිච්ඡරතො හොති. කායවිකායා පටිච්ඡරතො හොති. නුලාකුටකංසකුටමානකුටා පටිච්ඡරතො හොති උකෙකංචනවඤ්චනනිකාතිසාවියොගා පටිච්ඡරතො හොති. ඡේදනවධබ්බකිනවිපරාමොසආලොපසහසාකාරං පටිච්ඡරතො හොති. ඉදමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

14 යථා වා පනෙතො නොනෙතො සමණ්ඩාගම්ණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරූපං විජගාමභූතගාමසමාරම්භං අනුයුතා විහරන්ති, සෙය්‍යපිදං, මුලබ්බිජං, බක්ඛිබ්බිජං, එලුබ්බිජං, අග්ගබ්බිජං, විජබ්බිජමෙව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති එවරූපං විජගාමභූතගාමසමාරම්භං පටිච්ඡරතො හොති ඉදමපි'ය්‍ය හොති සිලසම්.

නිදේශ්, කන්කලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බසෙක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලසෙක් වේ. හේ බොල් හිස් දෙඩැවිලි හැරැලා, බොල් දෙඩැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි සුදුසු කාලවේලාගෙහි කපා කරන සුලු වූයේ, ඇත්ත ම කියනසුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්මීම ඇති කරන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට සුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොතක් ඇති (ප්‍රමාණ-වත් වූ), දෙලෝ වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලසෙක් වේ

13 හේ ඕස්සමුන (පැළ වන ද) ද, භුතසමුන (පැළ වුණු ද) ද සිදි-මෙන් බිදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක් වේලේ වළඳන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි. තවනු ගනු යනු වයනු විසුළුදහන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇඟා අඩු කැන් පිරිමීමට, ඇඟ සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගෙවිලෙවුන් දැරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්මි උසසුන් ද, නොකැප වූ මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අමු බානා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අමු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දූසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇතුන් අසුන් වෙළෙඹුන් ගෙරින් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ගිහියනට දූත මෙහෙවර කිරීමෙහි ද ගෙන් ගෙට පණිවුඩ පණන් ගෙන යාමෙහි ද යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි වෙළෙඳ ගනුදෙනුයෙන් වැළැක්කේ වෙයි භොරතරුදියෙන් කිරීමෙන්, බොරු රන් පැමෙන්, භොර මිනුම්වලින් මිනුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි අල්ලස් ගෙන ගිහියන් නොහිමි කිරීමෙන්, නානා උපායයෙන් අනුන් රැවැටීමෙන්, අගනා දෑට හුරු නො අගනා දෑයක් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මෙ කි නොකි හැම කෙරුමක කම්වලින් ම වැළැක්කේ වෙයි අත් පා ඇදිය සිදීමෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුකුන් ඇදීමෙන් බැදීමෙන් ද, සැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලසෙක් වෙයි

14 යම්ගේ සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදුනායෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මුලපීර ද (හිතුරු ඇදී පැළ වන මුල් ද), සකකි විජ ද (නුග ඇදී පැළ වන කඳ ද), පරුපීර ද (රුක් උණ බට ඇදී පැළ වන පුරුක් ද), අගුපීර ද (ඉරිවේරිය ඇදී පැළ වන දලු ද), පස් වනු විජපීර ද (වි ඇදී පැළ වන ඇට ද) යන මෙ කී විජසමුන ද (පැළ වන ද ද) භුතසමුන ද (පැළ වුණු ද ද) පෙළීමෙහි (සිදුම් කිසුම් කැපීම් යැ යි) කියන ලද සමාරම්භයෙහි යෙදුණෝ වෙසෙත් ද, ගෙ තෙමේ මේ තෝ මේ බඳු වූ විජ-ශ්‍රාමභුතශ්‍රාමසමාරම්භයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලසෙක් වේ.

15. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං සනතිධිකාරපරිභොගං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: අනතසනතිධිං පානසනතිධිං වත්ථසනතිධිං යාන-සනතිධිං සයනසනතිධිං ගක්ඛසනතිධිං ආමිසසනතිධිං ඉති වා ඉති එවරුපා සනතිධිකාරපරිභොගා පටිවිරතො භොති ඉද්ධපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

16. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: නව්වං ගීතං වාදිතං පෙකඛං අකඛානං පාණ්ණසාරං වේතාලං කුම්භචුතං සොහනකං වණ්ඤාලං වංසං බොපනකං හත්ථියුධං අසසුධං මහිසසුධං උසහසුධං අජයුධං මෙණ්ඩියුධං කුකකුටියුධං වට්ටකසුධං දණ්ඩියුධං මුට්ඨියුධං නිබ්බුධං උය්‍යොධිකං බලග්ගං සෙතාබ්‍යුතං අණ්ඨකදස්සනං ඉති වා ඉති එවරුපා විසුකදස්සනා පටිවිරතො භොති ඉද්ධපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

17. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයොගං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං ඛලිකං සටිකං සලාකාහත්ථං අකඛං පඞ්ඤවීරං වඞ්ඤකං මොක්ඛවිකං විඞ්ඤාලකං පත්තාලහකං රථකං බහුකං අකඛරිකං මනෙසිකං යථාචර්‍යං. ඉති වා ඉති එවරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති ඉද්ධපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

18. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපං උච්චාසගතමාසසකං අනුයුතතා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: ආසජ්ඣං පලලඞ්ඛං ගොතකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකනතලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුතනකං හත්ථාකාරං අස්සාකාරං රථාකාරං අජිතප්පවෙණං කාදලීමිභට්ටර-පච්චාකාරණං සඋතතරව්ණං උභතොලොගිතකුපමානං ඉති වා ඉති එවරුපා උච්චාසගතමාසසකා පටිවිරතො භොති ඉද්ධපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

15 යම්ගේ ඇතැම් හවන් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, කන දෑ රැස් කොට තබා ගැනීම, බොන දෑ රැස් කොට තබා ගැනීම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම, (රිය ගැල් ඇදිය ද පාවහන් ඇදිය ද යන) යාන රැස් කොට තබා ගැනීම, ඉහතැ කී දු හැර (තවත් තල සහල් ඇ වුව මනා) පසය රැස් කොට තබා ගැනීම යන මෙසේ වූ සන්තිකිකාරපරිභොගයෙහි (පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැළැඳීමෙහි) යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙබඳු වූ හෝ සන්තිකිකාර පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

16 යම්ගේ සමහර හවන් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, නටසමර්ජා (තච්ඡන් සමුහයක් එක් වෑ ජනයාමුහය ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), ආබ්‍යාන (මහාසාරතාදිය කීම හෝ ඇසීම), පාණ්ණිකර (අතින් ලොහොබෙර ගැසුම් හෝ අත්තල ගැසුම), වේතාල (දඹුමුවා තාලමිපට ගැසීම හෝ ඔතුරු දපා මිලසිරුරු නැගිටීම), කුම්භථුන (සිවුරස් බෙර වැසුම), ගොහතක (රංගබලිකරණය හෙවත් රහමඩුල්ලෙහි දී දෙවනාවතට සොහොනු වශයෙන් නෘද්ධීත භාග්‍යය හෝ ප්‍රතිභාවහිත්‍ර කිරීම), සණ්දෙවුන් කෙළිය (හෝ අයෝ-ගුබ්බිවාට), උණගේ ඔසොවා ගෙන කරන ක්‍රීඩාව, අය්‍යධාවතය (මලවුන්ගේ ඇට හෝදු හුවද කවා තබා තකන්සෙමෙහි ඊ වටා සිට උත්සව කිරීම), ආත්පොර, අත්පොර, මිසුපොර, ගොන්පොර, එළපොර, බැවෙළ-පොර, කුකුළුපොර, වඩුපොර, පොලුහරඹ, මිටුසුද, මල්ලපොර, සුද පවත්නා තැන් දක්නට යෑම, බලසෙන් ගණිනා තැන් දක්නට යෑම යන මෙබඳු විසුළු දස්තෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ විසුළු දස්තෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

17 යම්ගේ සමහර හවන් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, අවපාකෙළිය, දසපාකෙළිය, අහස්දකෙළිය, මඩුලු පැනුම්, සන්තිකා ක්‍රීඩාව, දදකෙළිය, කල්ලි ගැසුම්, සලාඅත්කෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළ-නළා පිඩුම, කෙළිනභූලින් හැම, කරණම් ගැසුම, කන්තංගුරුවා කෙළිය, කොළනැළියෙන් වැලි ඇ මැනුම, ක්‍රීඩාරථ පැදවීම, කුඩා දුන්නෙන් පිදීම, ඇකිරිකෙළිය (පිටේ හෝ අහසේ අකුරු ඇද ඒ කියවීම), සිතු දය කීමේ ක්‍රීඩාව, විකාසාංගානුකරණය (කනුන් කොරුන් යන ආදීන් සේ ඉරියව් පැවැත්වීම) යන මෙබඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ පමාවට කරුණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

18 යම්ගේ ඇතැම් හවන් මහණබමුණෝ සැදුකැගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, දික්සහමු පුටු ය, පලහය, මහකොටුපලහය, විගමනෙන් පිහිතුරු කළ එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එළලොම්මුවා හුදු ඇතිරිය, ගතමල් ගෙදු එළලොම් ඇතිරිය, තිලිය (පුලුන් මේන්තය), සිංහරූපාදි රූපවලින් පිහිතුරු කළ එළලොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රත්කපුකම් කළ පසතුරුණ, කොසෙයස හුසින් විසු ඇතිරිය, ඇතු පිට එළන ඇතිරිය, අසු පිට එළන ඇතිරිය, රියා එළන ඇතිරිය, ඇදව සරි ලන සේ අයුන් දිවියමින් මසා කළ ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවාසමින් කළ මහගු පසතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රත්කන්වසින් තබා ඇති රතු උඩුපියන්සහිත මහගු යහන යන මෙබඳු වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිහරණය කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ උස්ගහන් මහගහන් පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

19 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාගමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි තොජ්-
තානි භුඤ්ජේතො තෙ ඵවරුපං මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සච්ඛාහනං ආදායං
අඤ්ඤානං මාලාවිලෙපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛලෙපනං හත්ථංඛාං සිඛාබන්ධං
දණ්ඩකං තාලිකාං බග්ගං ජ්වහං විත්තුපාතනං උරුහිසං මණ්ණිං වාදවජ්ජනිං
මද්දනානි වසානි දීඝදසානි ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානු-
යොගා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි සො භොති සීලසමි.

20 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාගමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුඤ්ජේතො තෙ ඵවරුපං තීරවජානකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං රුජකපං වොරකපං මහාමත්තකපං සෙතාකපං හයහපං
සුඛකපං අත්තකපං පානකපං වජ්ජකපං සයනකපං මාලාකපං ගන්ධකපං
ඤ්ඤාකපං යානකපං ගාමකපං නිගමකපං නගරකපං ජනපදකපං ඉන්ද්‍රි-
යකපං පුරිසකපං [කුමාරකපං කුමාරිකපං] සූරකපං විසිඛාකපං කුමාරිකපං න-
කපං පුබ්බපෙතකපං නානත්තකපං ලොකකඩාසිකං සමුද්දනකඩාසිකං
ඉතිහවාහවකපං. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරවජානකපාය පටිවිරතො
භොති ඉදම්පි සො භොති සීලසමි.

21 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාගමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුඤ්ජේතො තෙ ඵවරුපං විශ්වාහිකකපං අනුසුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ධම්මචිත්තං ආජානාසි අහං ඉමං ධම්මචිත්තං
ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ධම්මචිත්තං ආජානියාසි? මිච්ඡාපට්ඨපණ්ණා
නිමිසි, අභමසමි සමමාපට්ඨපණ්ණා සංගිතං මෙ, අසංගිතං තෙ පුරෙ වචනීයං
පච්ඡා අවචි පච්ඡා වචනීයං පුරෙ අවචි ආවිණ්ණං තෙ විපරමත්තං
ආරොපිතො තෙ වාදෙ. නිග්ගන්තො නිමිසි වර වාදසාමොක්ඛියං නිබ්බේ-
දෙහි වා සචෙ පහොසිති ඉති වා ඉති ඵවරුපාය විශ්වාහිකකපාය පටිවිරතො
භොති ඉදම්පි සො භොති සීලසමි.

22 යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාගමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි
තොජ්ජනානි භුඤ්ජේතො තෙ ඵවරුපං දුතෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගමනුසුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රුජමහාමත්තානං බන්ධනානං මුඛමණ්ණකං
ගාපභිකානං කුමාරානං “ඉධ ගච්ඡ අමුත්තාගච්ඡ ඉදං හර අමුත්ත ඉදං
ආහර”ති ඉති වා ඉති ඵවරුපා දුතෙය්‍යපභිණ්ණමනානුයොගා පටිවිරතො
භොති ඉදම්පි සො භොති සීලසමි.

19 යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉළීම, අත්පාඇති චෝ සටහන් ගත්වඩුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරගිස්ඇති මස් වැඩෙකුවට මුඟුරන් තැළීම, කැබපත්න් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අඳුන් ගාම, මල් පැලැදීම හා උලෙවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-විලවුන් දැරීම, හසනාහරණ දැරීම, හිසා කුඩුම්බිය බැඳීම, විසිතුරු සැරසව දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, පිසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිව්මණ පැලැදීම, පිසිතුරු සෙමෙර වල්පිදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි හැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරසීමටත් කරුණු වන දෑ පරිභෝග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බිඳු ද පරිභෝග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

20. යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා වෛරකථා මහාමාත්‍යකථා සෙනාකථා භයකථා යුග්ගකථා අභාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා ශයනකථා මාලාකථා ගනිකථා ඥාතිකථා යානකථා ශ්‍රාමකථා නිගමකථා නගරකථා ජනපදකථා ස්ත්‍රීකථා පුරුෂකථා කුමාරකථා කුමාරිකථා ශූරකථා විජිකථා කුමහස්තකථා නානාකිකථා ලෝකාබ්‍යාසිකා කථා සමුද්‍යාබ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසවකථා යන මේ බිඳු වූ තීරස්විත කථාවන්හි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බිඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

21 යම්සේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “හෝ මේ දහම් විනය නොදනිති මම ම මේ දහම් විනය දනිමි මේ දහම් විනය කීමැ යි හෝ දනිති ද? හෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි මම මැනවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි මා බස කරුණු සහිත ය. තා බස කරුණු රහිත ය හෝ පළමුයෙන් කියූ යුත්ත පසු වැ කියෙහි ය. පසු වැ කියූ යුත්ත පළමුයෙන් කියෙහි ය. තා කලක් ම පුහුණු කළ දෑ මගේ එක් වචනයෙන් ම පෙරුළි ගිණිය මා විසින් තව දෙය් නැතිණ. මා විසින් නිගන්තා ලද්දෙහි. මා තැනු දෙයින් මිදෙන්නට ගැසිරෙව (ඒ ඒ තැන හොස් උගනුව). හැකි නම් එය විසදව” යන ආදීන් මේ බිඳු වූ උනුත් බැණ දෙබා ගැනුමිහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් වෙබිඳු වූ හෝ බැණදෙබාගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

22. යම්සේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද “වෙහි යන්නැ. අසෝ තැනට එන්නැ මෙය ගෙනැ යන්නැ. අසෝ තැනට මෙය ගෙනෙන්නැ”යි කළ නිශෝග පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහඇමැතියන්ගේ කෘත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගැලාවියන්ගේ රජ-කුමරුවන්ගේ මේ බිඳු දුත ලෙහෙවරෙහි පණ්ඩුබ ගෙන යෑමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මේ වැනි වූ හෝ දුත මෙතෙවරින් පණ්ඩුබ ගෙන යෑමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයෙක් වේ.

23. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ භුහතා ව භොනති ලපකා ව කෙමිතනිකා ව නිපෙසිකා ව ලාභෙන ව ලාභං නිජ්ඣිංසිතායෙ. ඉති වා ඉති ඵවරුපා භුහනලපතා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

24. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්‍යපීදං අභිගං නිමිත්තං උප්පාදං සුපිතං ලක්ඛණං මුහිකවිජ්ජනං අග්ගිභොමං දුබ්බිභොමං ථුසභොමං තණ්හුලභොමං සප්පි-භොමං කෙලභොමං මුඛභොමං ලොභිතභොමං අභිතවිජ්ජා වජ්ඣවිජ්ජා බත්ත-විජ්ජා සිව්චිජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා විවේකවිජ්ජා මුහිකවිජ්ජා සඤ්ඤාචිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මග-පක්ඛං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

25. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්‍යපීදං මණ්ණලක්ඛණං වජ්ඣලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං අසීලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආට්ඨිලක්ඛණං ඉසීලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දසලක්ඛණං දසීලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අසුලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගොලක්ඛණං අප්පලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුට්ඨලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගොඩා-ලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං කව්ඡපලක්ඛණං මගලක්ඛණං ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

26. යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණවුහමණා සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජීවිකං කපෙන්නති, සෙය්‍යපීදං “රඤ්ඤං නිග්ගානං හවිස්සති රඤ්ඤං අනිග්ගානං හවිස්සති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති. බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිස්සති, බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිස්සති, අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිස්සති ඉති ඉමස්ස ජයො හවිස්සති. ඉමස්ස පරුජයො හවිස්සති.” ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තිරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමිං.

23. යම්සේ සම්මත භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුතකකම් කරන්නෝ වෙන් ද, ලාභසත්කාර පභා අනුන් සිත් ඇදෙන සේ වූ වාටු බස් දෙබන්නෝ වෙන් ද, සිවු පසය ලබනු සදහා කසින් හෝ බසින් ඇඟවීම් කරන්නෝ වෙන් ද, ලාභා-පෙක්ෂායෙන් අනුනට ගරභන්නෝ වෙන් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද කුහනලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

24. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගශාසනය, නිමිත්තශාසනය, උත්පාතලක්ෂණය, ස්වප්න-ශාස්ත්‍රය, ලක්ෂණශාස්ත්‍රය, මූෂකවජ්ජනනවිද්‍යාව, අත්තිකොමය, දර්විභොමය, කුෂභොමය, කණ්භොමය, තණ්හුලකොමය, සර්පිත්භොමය, තෙලකොමය, මුඛකොමය, ලොහිතකොමය, අංගවිද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, ඝෞර්විද්‍යාව, භූතවිද්‍යාව, භූරිවිද්‍යාව, අභිවිද්‍යාව, විෂවිද්‍යාව, වාස්තිකවිද්‍යාව, මූෂකවිද්‍යාව, ශාකුතවිද්‍යාව, වායවිද්‍යාව, පක්වඩ්‍යානග, ගරපරිත්‍රාණය, මාගපක්ෂය යන මේ කී හෝ මෙබදු වූ හෝ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද තීරණවිතවිද්‍යයෙන් මිථ්‍යා-ච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

25. යම්සේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, මිණිලකුණු, වත්ලකුණු, දඹුලකුණු, කඩුලකුණු, රිලකුණු, දුටුලකුණු, අවිලකුණු, ඉතිරිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරලකුණු, කුමරිලකුණු, දත්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අස්ලකුණු, මිහුලකුණු, වහල්ලකුණු, ගොන්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළලකුණු, වවුලකුණු, ගොල්ලකුණු, කැණිලකුණු, කනුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මේ බදු තීරණවිත විද්‍යයෙන්, මේ බදු මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බදු වූ ද තීරණවිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

26. යම්සේ වතාහි ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් (සුදු සදහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට රීම් වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රච කුලු හුන් රජුන්ගේ යාම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රච කුලු සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය. අසෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යාම වන්නේ ය රච ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රච කුලු සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුව ජය වන්නේ ය මොහුව පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මේ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මේ බදු වූ මිථ්‍යාච්චයෙන් දීරි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බදු වූ තීරණවිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

27. යථා වා පනෙනෙක භොතෙනා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: “ව්‍යදග්ගාභො හවිස්සති සුරියග්ගාභො හවිස්සති. නකඛතතාභො හවිස්සති. ව්‍යද්ධිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති. ව්‍යද්ධිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති. නකඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති නකඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති උක්කාපාතො හවිස්සති. දිසාඛාභො හවිස්සති භුමිවාලො හවිස්සති දෙවදුඤ්ඤි හවිස්සති ව්‍යද්ධිමසුරියනකඛතතානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකීලෙසං වොදනං හවිස්සති එවංවිපාකො ව්‍යදග්ගාභො හවිස්සති එවංවිපාකො සුරියග්ගාභො හවිස්සති. එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකං නකඛතතානං පඨගමනං හවිස්සති. එවංවිපාකං නකඛතතානං උප්පඨගමනං හවිස්සති එවංවිපාකො උක්කාපාතො හවිස්සති එවංවිපාකො දිසාඛාභො හවිස්සති එවංවිපාකො භුමිවාලො හවිස්සති එවංවිපාකො දෙවදුඤ්ඤි හවිස්සති එවංවිපාකං ව්‍යද්ධිමසුරියනකඛතතානං උග්ගමනං ඔගමනං සංකීලෙසං වොදනං හවිස්සති”. ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිච්ඡිතො භොති ඉදමපි’ස්ස භොති සීලසමිං.

28. යථා වා පනෙනෙක භොතෙනා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. “සුඛබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති දුඛබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති සුභික්ඛං හවිස්සති දුඛිතික්ඛං හවිස්සති ඛෙමං හවිස්සති. භයං හවිස්සති. රොගො හවිස්සති. ආරෝග්‍යං හවිස්සති. මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවේශ්‍යං මලාකායතං” ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන පටිච්ඡිතො භොති ඉදමපි’ස්ස භොති සීලසමිං.

29. යථා වා පනෙනෙක භොතෙනා සමණ්ණාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ජිතා තෙ එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකීරණං විකීරණං සුභගඤ්ඤං දුඛගඤ්ඤං විරුද්ධගභගඤ්ඤං ජිව්හාතිස්ථමනං හනුසංභතනං හන්ථාගීජ්ජපනං හනුජ්ජපනං ඤාණාජ්ජපනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිජ්ජපඤ්ඤං දෙවපඤ්ඤං ආදිවවුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අභිමුජ්ජනං සිට්ඨිකායතං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්න්තවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිච්ඡිතො භොති. ඉදමපි’ස්ස භොති සීලසමිං.

27. යම්සේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා ව්‍යුත්‍රහණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සද භිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා නකත්තරුන් නිසිමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භුමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වූ අහස් ගෙරවුම් වන්නේ ය සදභිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව් බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය. ව්‍යුත්‍රහණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. සුග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නක්ෂත්‍රලහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද භිරුන් නිසි මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද භිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නකත්තරුවල පරිභෝගය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පත්තිය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භුමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය වැසි නැති වූ අහස්ගෙරවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සදභිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුවෝ, මෙ බඳු තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාච්ඡයෙන් දීපි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසයක් වේ.

28. යම්සේ වතාහි ඇතැම් පිත්චන් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය මේ සමයෙහි නිශං වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට සිය වන්නේ ය මේ කලා වනය වන්නේ ය. මේ කලා රෝග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකි සංඝ තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, භාවාශාසත්‍රය, ලොකාශ්‍රයාසත්‍රය යන මේ හෝ මෙ බඳු තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡයෙන් දීපි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසයක් වේ

29. යම්සේ වතාහි ඇතැම් පිත්චන් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අමුසාමිකත් එක් වන්නට නකත් කීම, අමුසාමිකත් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ඇති වනුවට යන්නු චන්ත්‍ර, දිය කැර දීම, බිම් පාලු වන්නට හදි හුකියම් කිරීම, නාසෙය්නට යන දරු ගඬ රැකෙන්නට පිළියම් කිරීම, දිව්‍යල බැදීම, චන්ත්‍රාදිය බලසෙය්න හු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හු පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් අඟුල වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබපතනි දෙවිතාප්පය කොට පුන්ත ඇසීම, කුමරියක ලවා පේත කියැවීම, දෙවිදේවක ලවා පේත කියැවීම, ජිව්‍යා පිණිස භිරු පිදීම, වහරාහු පිදීම, මතුරු දසා මුත්ත ගිනිපල් පිහිදීම, මතුරු දසා පිහිකක කැදැවීම යන මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡයෙන් දීපි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ තිරස්තිවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාච්ඡයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරසයක් වේ

30. යථා වා පතෙකෙ භොනො; සමණමුහම්ණං සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ඤානි තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය උච්ඡාඨවෙන ජිව්කං කප්පොනාති, සෙය්‍යපීදං සන්තිකම්මං පණ්ණිකම්මං භුතකම්මං හුරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං චන්ද්‍රිකම්මං චන්ද්‍රපරිකිරණං ආවම්මං නභාපනං ධුහනං වම්මං විරෙවනං උඤ්චිරෙවනං අබ්‍යාපිරෙවනං සිසපිරෙවනං කණ්ණකෙලං තෙතනතප්පනං නන්දකම්මං අඤ්ඤානං පච්චඤ්ඤානං සාලාකියං සලලකනනියං දුරකතිකිව්ජ්‍යා මූලභෙසජානං අනුපාදනං ඔසසිනං පටිමොකෙබ්බා. ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්ජ්ජා වා පටිවිරෙකා හොති. ඉද්ධපිස්ස හොති සීලසම්මං.

31. ස ඛො සො කෙවලිසු භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො, සෙය්‍යපාපි මාණව ඛතතියො මුඤ්ඤාචයිතො; නිහතපච්චාමිතො; න කුතොචි භයං සම්නුපස්සති යදිදං පච්චන්තිකතො. එවමෙව ඛො කෙවලිසු භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න කුතොචි භයං සම්නුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො, සො ඉඤ්ජා අරියෙක සීලකඩකේත සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අනවර්ත්තං පටිසංවේදෙති. එවං ඛො කෙවලිසු භික්ඛු සීලසම්පන්නො හොති.

32. කථංඤ්ඤා කෙවලිසු භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුණආරො හොති? දුඛ කෙවලිසු භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභ්‍යාති හොති නානුබ්‍යාසඤ්ඤානභ්‍යාති යඤ්ඤාධිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛම්මා අඤ්ඤාසම්මෙත්තං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුඤ්ඤා -පෙ- භාණෙන ගඤ්ඤා සාධිතා -පෙ- ජිව්හාය රසං සාධිතා -පෙ- කාශෙන ඵොට්ඨිබ්බං පුසිතා -පෙ- මනසා ඛම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභ්‍යාති හොති නානුබ්‍යාසඤ්ඤානභ්‍යාති යඤ්ඤාධිකරණමෙතං මනික්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ඛම්මා අඤ්ඤාසම්මෙත්තං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනික්ද්‍රියං මනික්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉඤ්ජා අරියෙක ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අබ්‍යාසෙකසුඛං පටිසංවේදෙති එවං ඛො කෙවලිසු භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුණආරො හොති.

30 යම්කෙසේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැටෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිධිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වාග්කුකම්, වාග්කු පරිකිරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සොන් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ති කිරීම ශීඝ්‍රවේගයෙන් බේන් දීම, කන් ලෙඩට කෙල් පියා දීම, ගිහියන් සදහා ඇස පවලයට සිසිල ගන්වන තෙත්කෙල් පිසීම, ගිහියනට නසා දීම, කාරම් අඳුන් සාද දීම, ඇස සිසිල ගන්වන අඳුන් සාද දීම, ගිහියන්ගේ ඇස රුල්ඇත ලෙඩට බේන් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙඩට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කාංචිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි මේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආර්ථයෙන් දුභි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තිරස්චිත විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආර්ථයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයක් වේ.

31. කෙවඩිය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරහෙතූයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් පහල විශා හැකි බියක් නො දකී. කෙවඩිය, ඝෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනැසු සතුරන් ඇති ඝෂත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශා හැකි බියක් යම්කෙසේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරහෙතූයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් විශා හැකි බියක් නො දකී හේ මේ ආදී ශීලසකකියෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව නිදෙස් වූ කාශික වෛතසික සුඛය පිදී. කෙවඩිය, මෙසේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ

32 “කෙවඩිය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ඉදුරන්හි වැසු දෙර ඇත්තේ වේ ද යත්. කෙවඩිය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දක ගුහාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ. ගුහාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ වේ යම් කරුණෙකින් වක්‍රජිහිය වයා නොගෙන වසන්තහුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දෙමනස් ආදී ලාමක අකුල ල ස්වභාවයෝ ලුහුබදනාහු ද ඒ වක්‍රජිහියයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී. වක්‍රජිහියය රකි වක්‍රජිහියයෙහි සංවරයට පැමිණේ. කතින් හඬ අසා . නාසායෙන් ගඳ ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රඟ ආස්වාදය කොට . . කතින් ස්ප්‍රථෙව්‍යය (ඇඟට හැපෙන ද) ස්ප්‍රථි කොට සිතින් බිම්ලම්බිත දත, ගුහාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ගුහාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රොත්‍රෙජිහිය ශ්‍රාණෙජිහිය .... ජිහෙවජිහිය කායෙ-ජිහිය . මනඉජිහිය සංවර කොට මනාගෙන වසන්තහුගේ චිත්ත-සන්තානය විෂමලොභ දෙමනස් ආදී ලාමක අකුල ල ස්වභාවයෝ ලුහුබද-නාහු ද, ඒ ශ්‍රොත්‍රෙජිහියයාගේ ශ්‍රාණෙජිහියයාගේ .. ජිහෙවජිහියයාගේ කායෙජිහියයාගේ ... මනඉජිහියයාගේ සංවරය පිණිස පිළිපදී ශ්‍රොත්‍ර ... ශ්‍රාණ ... ජිහ්වා .. කාය මනඉජිහියය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ ආදී වූ ඉජිහියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යා-සෙකසුඛය (මෙකලෙසත්තෙන් මිශ්‍ර නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුඛය) පිදී. කෙවඩිය, මෙසේ වතාහි මහණ තෙමේ ඉජිහියයන්හි වැසු දෙර ඇත්තේ වේ.

33 කථංඤ්ච කෙවලිසි භික්ඛු සත්තමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො භොගි? ඉධ කෙවලිසි භික්ඛු අභික්ඛනෙනා පටික්ඛනෙනා සමපජානකාරී භොගි ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සමපජානකාරී භොගි සමමිඤ්ජනෙ පසාරිතෙ සමපජානකාරී භොගි. සබ්බාට්ඨතනවිවරධාරණෙ සමපජානකාරී භොගි. අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සමපජානකාරී භොගි උච්චාරපසාරිතම සමපජානකාරී භොගි ගතෙ සිතෙ නිසිතො සුතො ජාගරිතෙ භාසිතෙ කුණ්ඨිභාවෙ සමපජානකාරී භොගි එවං බො කෙවලිසි භික්ඛු සතිසමප-ඤ්ඤෙන සමන්තාගතො භොගි.

34 කථංඤ්ච කෙවලිසි භික්ඛු සනතුට්ඨො භොගි? ඉධ කෙවලිසි භික්ඛු සනතුට්ඨො භොගි කායපට්ඨාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡ්පරිහාරියෙන පිණ්ඩ-පාතෙන. සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති සෙය්‍යථාපි කෙවලිසි පක්ඛි සකුණො යෙන යෙනෙව ඛෙති සපතනභාගේ'ව ඛෙති, එවමෙව බො කෙවලිසි භික්ඛු සනතුට්ඨො භොගි කායපට්ඨාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡ්පරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති එවං බො කෙවලිසි භික්ඛු සනතුට්ඨො භොගි.

35 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලනඩකේන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන ඉඤ්චසංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන සතිසමපඤ්ඤෙන සමන්තාගතො ඉමාය ව අරියාය සනතුට්ඨො සමන්තාගතො විවිතං. සෙතාසතං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කඤ්ජරං ධරිතුසං සුසානං වතපන්ථං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ජං සො පව්ජාගතං ප්‍රණි-පායපටික්ඛනෙනා නිසීදති පලලඛකං අභුජන්තා උජුං කායං පඤ්චාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

36 සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පතාය විගතාභිජ්ජානිත වෙතසා විහරති අභිජ්ඣාය විතං පරිසොධෙති බ්‍යාපාදපදෙසං පතාය අබ්‍යාපනාවිජ්ජානා විහරති සබ්බපාණතුනභිතානුකම්පි බ්‍යාපාදපදෙසා විතං පරිසොධෙති චිතමුද්ධං පතාය විගතචිතමුද්ධා විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සමප-ජානො පිතමුද්ධා විතං පරිසොධෙති. උභවමුද්ධානුච්චං පතාය අනුභවතො විහරති අජ්ඣානං වූපසනාවිජ්ජානා උභවමුද්ධානුච්චං විතං පරිසොධෙති විටිකිව්ජං පතාය නිණ්ණෙට්ඨිකිවෙජං විහරති අකථාකපි කුසලපුඤ්ජං වග්ගෙසු. විටිකිව්ජාය විතං පරිසොධෙති.

33 කෙවසිස, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාන්තප්‍රාණතායෙන් (සිහි නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත් කෙවසිස, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ ඉදිරියට යාමෙහි පෙරලා ර්මෙහි මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය පැකිළීමෙහි, දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. සහලසිටුර ද පාත්‍රය ද සෙත්‍ර සිටුරු ද දුර්මෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි. ආහාර ගැන්මෙහි, පැන් පිවීමෙහි, පිරිකැවිලි ආදිය කැමෙහි, ම ආදිය රස පිදීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි. මල මූ පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි හිදීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි හොඳිණීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි කෙවසිස, මෙසේ පතාති මහණ තෙමේ සිහි නුවණින් සමන්විත වෙයි.

34. කෙවසිස, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත් කෙවසිස, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිටුරින් ද කුක්කුපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට නික්මා යේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි කෙවසිස, (පියා හඹනුවට තරම්) අත්තවූ ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තැනක පියා හඹා යේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් යේ පියා හඹා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිටුරින් ද කුක්කුපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තැනකට යේ ද, පා සිටුරු (ආදි අට පිරිකර පමණක්) රැගෙන ම යෙයි කෙවසිස, මෙසේ වතාහි මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

35. කෙවසිස, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආර්ය ශීලසකකිවර්ණීන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සමානිසම්-ප්‍රජානනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සන්තුලිතයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය ව්‍යාඝ්‍රල පථිත කඳුරැළි ගිරිඟුහා සොහොන් වනපෙන් (වනප්‍රථ) අභ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනශූන්‍ය කිසි සෙනස්තන් හජනය කෙරෙයි හේ පිඹු සෙවීමෙන් පෙරලා ආපේ, පසුබත් සෙමෙහි පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්මකනට යොමු කොට සිහි එළවා හිඳි

36 හේ ලොචා (පඤ්ච උපාද්‍යසකකිවර්ණී කෙරෙහි) ඇල්ම හැර විෂකම්මණප්‍රභාණයෙන් (ගට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිතින් වෙසෙයි අභිජ්ඣාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රභේදය (ක්‍රොධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ භික්ෂානුකම්පා ඇති වූ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ස්‍යානානම්භය හැර, පහ වූ ස්‍යානානම්භය ඇත්තේ, දව ර දෙක්හි ම දුටු එළිය හඳුනනු පැකි පිරිසිදු සංඥ පැත්තේ, සිහියෙන් නුවණින් හුකන වූත් වෙසෙයි ස්‍යානානම්භය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදගසත් (සිතා නොසානුවත්) කුකුසත් (කළ නො කළ දයෙහි පසුපාවිල්ලත්) සිතින් දුරු ලා, අනුභවන වූ (නොසංක්‍රන් බැවින් තොර වූ), සංහිදුණු සංකිය විපාකසන්නායක ඇත්තේ, උදගස කුකුස දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සංකිය දුරු ලා, පහ වූ සංක ඇත්තේ, කුසල් දහමිති සංක නො කරනුයේ, සංකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

37. සෙය්‍යථාපි කෙවඩ්ද පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මන්තො පසො-
ජේය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මන්තා සමිජ්ඣිකාදායං, සො යාති ච පොරුණාති
ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සීයා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං.
දුරභරණාය, තස්ස ඵවමස්ස “අහං ඛො පුබ්බෙ ඉණං ආදාය කම්මන්තො
පසොජෙසිං. තස්ස මෙ තෙ කම්මන්තා සමිජ්ඣිකාදායං. සො’හං යාති ච
පොරුණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය. අනුච්චි මෙ උත්තරිං
අවසිට්ඨං දුරභරණායා”ති සො තතො නිදානං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
ගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

38. සෙය්‍යථාපි කෙවඩ්ද පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාලා-
ගිලානො, භත්තං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලම්භනා, සො
අපරෙත සමයෙන තම්හා ආබාධා මුලෙවය්‍ය, භත්තඤ්චස්ස ඡායදය්‍ය,
සීයා වස්ස කායෙ බලම්භනො, තස්ස ඵවමස්ස: “අහං ඛො පුබ්බෙ ආබාධිකො
අභොසිං දුක්ඛිතො බාලාගිලානො, භත්තං ච මෙ නච්ඡාදෙසි න වස්ස
මෙ අසි කායෙ බලම්භනා. සො’මහි එතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තො
භත්තඤ්ච මෙ ඡායෙති. අනුච්චි මෙ කායෙ බලම්භනා”ති, උසා තතො නිදානං
ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

39. සෙය්‍යථාපි කෙවඩ්ද පුරිසො බ්‍යාධිකාරෙ බද්ධො අස්ස, සො
අපරෙත සමයෙන තම්හා බ්‍යාධිකාරා මුලෙවය්‍ය සොඤ්චිනා අබ්බයෙන,
න වස්ස කිංඤ්චි හොගානං වරො, තස්ස ඵවමස්ස: “අහං ඛො පුබ්බෙ
බ්‍යාධිකාරෙ බද්ධො අභොසිං. සො’මහි එතරහි තම්හා බ්‍යාධිකාරා මුත්තො
සොඤ්චිනා අබ්බයෙන. තනුච්චි මෙ කිංඤ්චි හොගානං වරො”ති. සො
තතො නිදානං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

40. සෙය්‍යථාපි කෙවඩ්ද පුරිසො දුසො අස්ස අනත්තාධිතො පර-
ධිතො න යෙනකාමබ්භමො, සො අපරෙත සමයෙන තම්හා දුසබ්‍යා
මුලෙවය්‍ය අනත්තාධිතො අපරධිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමබ්භමො, තස්ස
ඵවමස්ස “අහං ඛො පුබ්බෙ දුසො අභොසිං අනත්තාධිතො පරධිතො
න යෙනකාමබ්භමො. සො’මහි එතරහි තම්හා දුසබ්‍යා මුත්තො අනත්තාධිතො
අපරධිතො භුජ්ඣස්සා යෙනකාමබ්භමො”ති සො තතො නිදානං ලභෙථ
පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

37. කෙටිකතරය, යම් සේ පුරුෂයෙක් රෝග මුදලක් ගෙන කම්පන කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්පන සමාභි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් ඇත් නම්, එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුවෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්පන කෙළෙමි. ඒ මාගේ කම්පන සමාභි විය ඒ මම, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තාට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙන්නේ වන්නේ ද, හේ ඒ ණය නැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

38. කෙටිකතරය, යම් සේ පුරුෂයෙක් රෝග වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස ගිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බඩුන් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මාන කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බඩුන් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලි පෙර දුකට පත්, දැඩි ගිලන්බව ඇති ලෙසින් පිළි මට අතර ද රිසි නො විය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො විය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙහි වෙමි. ඒ මට අතර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙන්නේ වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පමිණෙන්නේ ද-

39. කෙටිකතරය, යම් සේ පුරුෂයෙක් කිරගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කාලයක ධනය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ කිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ නෙකුයෙන්) ඔහුගේ කිසි පොතවිනාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලි පෙර කිර ගෙහි බැඳුණෙමි පිළි ඒ මම දැන් ධන වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ කිර ගෙන් මිදුණෙහි වෙමි. මාගේ භාගයට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙන්නේ වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

40. කෙටිකතරය, යම් සේ තමා අසත් පැවැතුම් නැති, අනුත් අසත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්තට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මාන භාගයෙහි තමා අසත් පැවැතුම් ඇතිද, පරා අසත් පැවැතුම් නැතිද, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යැ හැකි වූයේ, ඒ දසභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද. එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි පෙර තමා අසත් පැවැතුම් නැති, පරා අසත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දසයක් පිළි. ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් මිදුණෙහි, තමා අසත් පැවැතුම් ඇතිද, පරා අසත් පැවැතුම් නැතිද, නිදහස් වූයේ කැමැති අතෙක යැ හැකියෙහි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙන්නේ වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

41. සෙය්‍යථාපි කෙවලිඬු පුරිසො සධනො සභොගො කන්තාරඥාන-
මිඤ්ඤං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්බිකඛං සප්පට්ඨයං, සො අපරොන සමයෙන තං
කන්තාරං නිප්පරෙය්‍ය, සොත්ථිතං ගාමිනං අනුපාපුණෙය්‍ය ඛෙමි-
අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵචමස්ස “අහං ඛො පුබ්බෙ සධනො සභොගො
කන්තාරඥානමිඤ්ඤං පටිපජ්ජං දුබ්බිකඛං සප්පට්ඨයං සො’වති ඵහරති
තං කන්තාරං නිසේණං සොත්ථිතං ගාමිනං අනුප්පනො ඛෙමි අප්පට්-
භය”න්ති. සො තෙනා නිදනං ලභෙථ පාමොජ්ජං අභිභවේත්ථ සොමනස්සං-

42. ඵචමෙව ඛො කෙවලිඬු භික්ඛු යථා ඉණං යථා රුහං යථා
බ්බන්තාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරඥානමිඤ්ඤං, ඵච ඉමෙ පඤ්ච
නිවරණෙ අප්පට්ඨෙ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි කෙවලිඬු ආතණ්‍යං,
යථා අමරණ්‍යං, යථා බ්බන්තා මොක්ඛං, යථා භුජ්ජං, යථා ඛෙමනාභුමි,
ඵචමෙව ඛො මාණව භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පභිණෙ අත්තනි
සමනුපස්සති

43. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණෙ පභිණෙ අත්තනි සමනුපස්සතො
පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිත්ථි ජායති. පිත්ථිතස්ස කායො පස්ස-
මති පස්සඥානායො සුඛං වෙදෙති. සුඛිනො විතතං සමාධියති.

44. සො විච්චෙව කාමෙහි විච්චි අකුසලෙහි ධර්මෙහි සමිහකකං
සවිමාරං විවෙකජං පිත්ථිසුඛං පඨමං ණිනං උපසම්පජ්ජ පිහරති. සො
ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිත්ථිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිත්ථිසුඛෙන අපමුචං හොති

45. සෙය්‍යථාපි කෙවලිඬු දකෙඛා නභාපකො වා නභාපකන්තොච්ඡි වා
සංසථාලෙ නභානිසුළුණණානි ආකිරිතා උදකෙන පරිපෙඨාසකං පරි-
පෙඨාසකං සන්තොය්‍ය, සායං නභානිසුළුණි සෙනහානුගතා සෙනහපරොනා
සන්තර්ඛාතිරු පුට්ඨා සෙනහෙන න ව පඤ්ඤති, ඵචමෙව ඛො කෙවලිඬු
භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පිත්ථිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා
පරිපුරෙති පරිපථරති. නාස්ස කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජෙන
පිත්ථිසුඛෙන අපමුචං හොති.

41 කෙවසිසු, යම්හේ ධනවත් වූ භොගසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආභාර ඇති, උවදුරු ඇති, දිය නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුවහේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේ ද, උවදුරු නැති විටත් නැති ගම්මානයකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතිගෙමි, භොගසම්පත් ඇතිගෙමි, දිය නැති, ආභාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභා සහිත දික් මහකට බවුගෙමි. ඒ මම දන් සුවහේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙළෙමි. නිරුද්ධ භයරහිත ගම්කට පැමිණිගෙමි වෙමි”යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

42 කෙවසිසු, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් හිරගෙයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිය නැති දික්මහක් මෙන් (පිළි-වෙළුන්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකී මාණවය, ණය නැති බව යම්හේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්හේ ද, හිරගෙන් මිදුණුබව යම්හේ ද, නිවහල්බව යම්හේ ද, උවදුරු නැති බව යම්හේ ද, එසේ ම (පිළිවෙළුන්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (කෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දැකී

43. තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පස දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වූවහුට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තහුගේ නාමකය සංගිද්දේ සංහුන් තාමකය ඇත්තේ සුව විදී සුවැතියහු සිත සමාධි-ගත වේ (එකඟ වේ)

44 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, සෙසු අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතකිසකිත, විචාරසහිත, විවෙකයෙන් (නිවරණ පහ වීමෙන්) උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පලමු ධ්‍යානය ලැබ වෙසේ. හේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙයි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහු මුළු කසෙය් ඒ විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

45. කෙවසිසු, යම්හේ කපුවෙක් (කිලිගෙක්) හෝ කපුවකුගේ (කිලිගකුගේ) අතැවැත්සෙක් හෝ ලොභොතලියෙක නාන පුණ්‍ය බහා දිය ඉස ඉස පිඹු කරන්නේ ද, ඒ නාන පුණ්‍යපිඩා කාමාදිඤ්ඤ දිය ඇත්තේ, හැම තැන ම දිගෙන් යුක්ත වූයේ, ඇතුළත පිටත මුළුල්ල ම දිගෙන් පැතිර ගියේ, දිය නො වගුරුවන්නේ වේ ද, කෙවසිසු, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, මුළුල්ල ම ස්පර්ශ කෙරෙයි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කසෙය් විවෙකප් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන හුබෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති. නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන හුබෙන අපච්චං ගොති.

49. සෙය්‍යථාපි කෙවබ්බ උපලිඛිතං වා පදුමිනිතං වා පුණ්ඩරිකිනිතං වා අපොකම්භානි උපලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරිකානි වා උදකෙ ජානානි උදකෙ සංවඤ්ඤානි උදකානුගතානි අනෙතානිමුග්ගපොසිති, තානි යාව චග්ගා යාව ච මූලා සිතෙන වාරිනා අභිස්සන්නානි පරිස්සන්නානි පරිපුරති පරිපච්චති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතං උපලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සිතෙන වාරිනා අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො කෙවබ්බ භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන හුබෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිපට්ඨිකෙන හුබෙන අපච්චං ගොති.

50. පුත ව පරං. කෙවබ්බ භික්ඛු හුබස්ස ව පභානා දුක්ඛස්ස ව පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අජාඨගමා අදුක්ඛමිත්‍රං උපෙක්ඛාසතිපාරිත්‍රඤ්ඤා වතුථං කුතං උපසම්පජ්ජි විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන ඵරිඤ්ඤා නිසින්නො ගොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන අපච්චං ගොති සෙය්‍යථාපි කෙවබ්බ පුරිසො ඔදානෙන චන්දෙන සසීසං පාරුපිඤ්ඤා නිසින්නො අස්ස, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදානෙන චන්දෙන අපච්චං අස්ස, එවමෙව බො කෙවබ්බ භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන ඵරිඤ්ඤා නිසින්නො ගොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන අපච්චං ගොති යමෙව කෙවබ්බ භික්ඛු හුබස්ස ව පභානා දුක්ඛස්ස ව පභානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අජාඨගමා අදුක්ඛමිත්‍රං උපෙක්ඛාසතිපාරිත්‍රඤ්ඤා වතුථං කුතං උපසම්පජ්ජි විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන ඵරිඤ්ඤා නිසින්නො ගොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසංඤ්ඤාන වෙතසා පරිසොදානෙන අපච්චං ගොති ඉදංමිති'ස්ස ගොති සමාසිත්ථං.

හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි පුරා ලගි හැම තැන ම පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ කයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි

49. කෙවලසංග්‍රහය, යම්හේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබේර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබේර හෝ දියෙහි උපන්නේ, දියෙහි වැඩුණේ, දියෙන් නොතැගුණේ, දිය තුළ ම හිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අක් දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිසිල් දියෙන් තෙමුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි කියේ, හැම තැන් ම පැතිර වැද ගන්නේ වේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වල හෝ පිසුම්වල හෝ පබේරවල හෝ සිසිල් දිය පැතිර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, කෙවලසංග්‍රහය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි. කාන්තයින් තෙමයි. පුරා ලගි. හැම පරිදි පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි.

50 තැවැත ද (අනෙකක් කියමි.) කෙවලසංග්‍රහය, මහණ තෙමේ සුඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඃඛ වේදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පළමු කොට ම සොම්නස් දෙමිනස් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාධි යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධර්මය ලැබ වෙසෙයි. හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතින් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතින් පැතිර වැද නො ගෙන සිටි කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි කෙවලසංග්‍රහය, යම්හේ පුරුෂයෙක් සුදු වතින් හිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ මේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වතින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි දු තැනෙක් නො වන්නේ ද, කෙවලසංග්‍රහය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසාර සිතින් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කයා පිරිසිදු පබසර සිතින් වැද ගෙන නොසිටි කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි. කෙවලසංග්‍රහය, මහණ තෙම සුඛ වේදනාව ද දුක් වේදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පළමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමිනසුන් පහ වැ යැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවන් සමාධියන් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහන් ලැබැ වෙසෙයි එයින් හෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිර ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිර නොගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි.

51. පුත ව පරං කෙවසිසු යො භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විහෙත පරිසුද්ධා පරියොදානෙ අනඛනණේ විගජුපකාකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජපභෙත ඤාණදසායාය චිත්තං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති සො එවං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුමමහාභුතිකො මානාපෙතතිකසමහවො ඔදනකුමමාසුපවයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමදදන-හෙදනවිඤාසනධමෙමා ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබඬානති

52. ඥායාපාපි කෙවසිසු මණ්ණි වෙච්චියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසාදනො අනාථිලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තනුස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලොහිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩු-සුත්තං වා තමෙනං වසත්ථමා පුරිසො හත්ථේ කරිත්වා පච්චවෙදකධරො අයං ඛො මණ්ණි වෙච්චියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජා විපසාදනො අනාථිලො සබ්බාකාරසම්පන්නො තනුදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලොහිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා'ති. එවමෙව ඛො කෙවසිසු භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විහෙත පරිසුද්ධා පරියොදානෙ අනඛනණේ විගජුපකාකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ ආනෙඤ්ජපභෙත ඤාණදසායාය චිත්තං අභිනිතරති අභිනිත්තාමෙති. සො එවං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුමමහාභුතිකා මානාපෙතතිකසමහවො ඔදනකුමමාසුපවයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමදදනහෙදන-විඤාසනධමෙමා ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබඬානති

53. යමපි කෙවසිසු භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විත්තන -පප- උචං පජානාති -පෙ- ඉදං ව පන මෙ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබඬානති, ඉදම්පි'ස්ස හොති පඤ්ඤාය

51 තච ද (අනෙකක් කියමි.) කෙවඬාය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකඟ වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කිලිටි නැති වූ කල්හි, පත වූ විත්තොපකෙලය ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදුකිනානාවනාවට ගොඟ්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණේ කල්හි, විදුකිනාඥනය පිණිස, (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි. ඒ අතට තමා හරිසි හේ “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මනාභ්‍යුතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනෙන් උපන්නේ ය, බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය, අනිය බව ද දුගඳ හරනුවට සුවද විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරුලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාව කොටැත්තේ ය මගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

52. කෙවඬාය, යම්කේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙක පහල වූ, අටැස් වූ මොනොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ වෙසෙසින් පහත් වූ, පිටිතුරු වූ, බොවනාදී සියලු ආකාරයෙන් සුත් වෙරළමිණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ පඬුවත් වූ හෝ කුසගස් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇස් ඇති සුරූෂයෙක් අනෙහි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙහි උපන්, අටැස් වූ, මොනොවට පිරිසම කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහත් වූ, පිටිතුරු වූ, සියලු බොවනාදී ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමිණෙක. මෙහි නිල්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ කුසගස් අවුනන ලද්දේ වේ යැ” යි හලකා බලන්නේ ද, කෙවඬාය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පත වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණේ කල්හි, විදුකිනාඥනය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි. ඒ අතට තමා හරිසි හෙ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය, සතර මනාභ්‍යුතයන්ගෙන් හැදුණේ ය, මාපියන්ගේ ඉක්මනෙන් කීපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය. අනිය බව ද, දුගඳ හරනට සුවද විලෙවුන් ඉළියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුරුලනුවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාව කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග් ගත්තේ ය, මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

53 කෙවඬාය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග් ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගත යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

54 සො එවං සමාහිතෙන විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදුතො අනඛණ්ණො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජායනෙන මනොචයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනනාමෙති. සො ඉමමානා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිනිජ්ජියං සෙය්‍යපාපි කෙවලසිද්ධි පුරිසො මුඤ්ඤමනා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අයං මුඤ්ඤා අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤමනා තෙව ඉසිකා පඤ්ඤා'ති සෙය්‍යපාපි වා පන කෙවලසිද්ධි පුරිසො අසිං කොසිලා පවාහෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අයං අසි අයං කොසි, අඤ්ඤා අසි අඤ්ඤා කොසි, කොසියා තෙව අසි පඤ්ඤා 'ති. සෙය්‍යපාපි වා පන කෙවලසිද්ධි පුරිසො අතිං කරණකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස එවමස්ස අයං අති අයං කරණකා, අඤ්ඤා අති අඤ්ඤා කරණකා කරණකා තෙව අති උඛතො'ති එවමෙව බො කෙවලසිද්ධි භික්ඛු එවං සමාහිතෙන විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදුතො අනඛණ්ණො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජායනෙන මනොමයං කායං අභිනිමිතනාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනනාමෙති සො ඉමමානා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතනාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිනිජ්ජියං යම්පි කෙවලසිද්ධි භික්ඛු එවං සමාහිතෙන විතෙන පරිසුද්ධො-පෙ-අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතනාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛිති. අභිනිනිජ්ජියං, ඉද්ධිපි'ස්ස තොති පඤ්ඤය

55 සො එවං සමාහිතෙන විතෙන පරිසුද්ධො පරිපොදුතො අනඛණ්ණො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජායනෙන ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනනාමෙති සො අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්ච-නුභොති. එකො'පි සුඤ්ඤා ඛුඤ්ඤා තොති ඛුඤ්ඤාපි සුඤ්ඤා එකො තොති. ආචිභාචං නිරෝභාචං නිරෝභුඤ්ඤා නිරෝපාකාරං නිරෝපබ්බතං අසජ්-මානො ගච්ඡති සෙය්‍යපාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උච්චුජ්ජනිමුජ්ජං කරොති සෙය්‍යපාපි උදකෙ උදකෙ'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යපාපි පඨවියං ආකාසෙ'පි පලලභෙකන කම්මි සෙය්‍යපාපි පකම් සංඛුණො. ඉමෙ'පි වජ්ජිමුත්තෙය එවංමිද්ධිකෙ එවංමිභානුභාවෙ පාණිතා පරමසති පරිමජ්ජති. යාව චුභමලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති

56. සෙය්‍යපාපි කෙවලසිද්ධි දකෙකා කුමනකාරෙ වා කුමනකාරෙනාවාසි වා සුපරිකම්මකතාය මිත්තිකාය යං යද්දව භාජනවිකතිං ආකෂෙබ්බස්ස තං තදෙව කපරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය-

54. හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ (සෘණ්ණි ඉපදුම්මට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරුරෙන් රූපි වූ, සියලු අභපසයින් යුත්, විකල් නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි. කෙවරියය, යම්සේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගසෙකින් තණකුරු (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගස ය, මේ එහි තණබඩ ය, තණ ගස එකෙකි, එහි බඩය අනෙකෙකි, මුද්‍රාණ ගසකෙරෙන් ම එහි කුර (බඩය) මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවරියය, යම්සේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය, කඩුව එකක, කොපුව අනෙකක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවරියය, යම්සේ වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැව ය, නයා එකක, සැවය අනෙකක, සැවය කෙරෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවරියය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ සිහ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසයින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි. කෙවරියය, මහණ තෙම මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභපසයින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

55 හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ සිහ කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ (=සෘණ්ණිට යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චලත්වයට පැමිණි කල්හි, සෘණ්ණිවිඤ්ඤාත පිණිස (අභිඤ්ඤාදක) පරිකම් සිත මෙකෙ-යයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අනෙකපිඩ වූ සෘණ්ණිවිධය (සෘණ්ණි කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුතර කෙරෙයි (කෙවත් නාම කසින් සපයී කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පියෙව්ගෙන් එකෙක් වූ සිටි ද (සෘණ්ණි බලයෙන්) ඔහු ප්‍රකාර ද වී යල්ලු එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙනී සිටී) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටිය) ඕන්තියෙන් පිටතට, පවුරෙන් පිටතට, පථිතයෙන් පිටතට, අභසෙහි මෙන් කිසිවෙක නො ගැවෙනුයේ මැදින් විනිවිද යෙයි දිගෙහි මෙන් පොළො-වෙහි ද යටට බැසීම (හිලීම), උඩට නැගීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො බිඳෙන (යට නො බස්නා) දිගෙහි පොළොවෙහි සේ යෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභසෙහි ද පලහින් (=උරුබද්ධාසනයෙන්) යෙයි. මේසා මහර්ද්ධි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ සද් නිරු දෙදෙනා ද අතින් පරාමේෂ කෙරෙයි (=අල්ලයි), (ඔබ්මොබ අත යවා) පිරිමදිසි. බිඹලොව තෙක් ද (සියල්ල) කසින් වශයෙනි පවත්වයි.

56. කෙවරියය, යම්සේ දක්ෂ කුඹලෙක් හෝ කුඹලක්කුගේ අතැවැත්ගෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම කල (=සකස් කල) මැව්වෙන් යම් යම් භාරත විශෙෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට නිපදවන්නේ ද-

සෙය්‍යථා වා පන කෙවලස්ස දුකෙඛා දන්තකාරෙ වා දන්ත-
කාරනෙතවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදෙව දන්තචකත්ති.
ආකෂෙඛය්‍ය තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන
කෙවලස්ස දුකෙඛා සුවණ්ණකාරෙ වා සුවණ්ණකාරනෙතවාසී වා සුපරි-
කම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදෙව සුවණ්ණචකත්ති. ආකෂෙඛය්‍ය තං
තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං
සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛගණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ
මුදුගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපනෙන ඉද්ධිවිධාය චිත්තං
අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකවිතිතං ඉද්ධිවිධං පච්චන්තුහොති.
එකො'පි හුත්වා ඛුඛ්වා හොති -පෙ- යාච ඛුඛමලොකාපි කායෙන වසං
වනෙතති. යමපි කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විනෙත-පෙ-යාච
ඛුඛමලොකාපි කායෙන වසං වනෙතති, ඉදමපි'ය්‍ය හොති පඤ්ඤාය.

57 සො ඵලං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛගණෙ
විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපනෙන දිබ්බාය
සොතවාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොත-
වාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමාත්‍රසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ණාති දිබ්බෙ ව
මාත්‍රසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි කෙවලස්ස පුරිසො අදාත-
මග්ගපට්ටනො, සො සුණ්ණෙය්‍ය හෙරිසද්දමපි මුදිබ්බසද්දමපි සබ්බපණ්ණ-
දෙණ්ණිමසද්දමපි, තස්ස එවමස්ස. හෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුදිබ්බසද්දෙ ඉති'පි
සබ්බපණ්ණවදෙණ්ණිමසද්දෙ ඉති'පි, එවමෙව ඛො කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං
සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛගණෙ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ
මුදුගුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපනෙන දිබ්බාය සොතවාතුයා චිත්තං
අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතවාතුයා උසුද්ධාය
අතික්කන්තමාත්‍රසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ණාති දිබ්බෙ ව මාත්‍රසෙ ව යෙ
දුරෙ සන්තිකෙ ව

58. යමපි කෙවලස්ස භික්ඛු ඵලං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො -පෙ- උභො
සද්දෙ සුණ්ණාති දිබ්බෙ ව මාත්‍රසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉදමපි'ය්‍ය
හොති පඤ්ඤාය

කෙටසිසය, යම්ගේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත්දකින් විසිතුරු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයක්හු ඇතැවැත්මෙන් හෝ මොනොවට පිරියම් කළ දතෙහි යම් යම් දන්තවිකෘතියක් තමා කැමැති නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද, කෙටසිසය, යම්ගේ දක්ෂ රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්හු ඇතැවැත්මෙන් හෝ මොනොවට පිරියම් කළ රතෙහි යම් යම් ස්වභාවිකතාවක් තමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද, එහේ ම කෙටසිසය, මහණ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, පඨවදූත කල්හි, අංගණ රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල බවට පැමිණි සිටි කල්හි සංඛ්‍යවිධය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තමා ලග්‍ගි හේ එකෙක් වැඩොහෝ පරිදි වේ බමලොව තෙක් ද කසින් වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛ්‍යවිධ අනුභව කෙරෙයි කෙටසිසය, මහණ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි බමලොව දක්වා ද කසින් වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛ්‍යවිධ අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ.

57 හේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රෝත්‍ර-ධානුව පිණිස (දිවකත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි, හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපචාරය ඉක්ම සිටි දිව කනින් දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලං වූ ද යන ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි කෙටසිසය, යම්ගේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපන්නේ ද, හේ බෙර හඬත් මිනිසුබෙර හඬත් පණාබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් ගේ අසන්නේ ද, ඒ අසන ඔහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිනිසුබෙර හඬැ යි කියාත් මේ සත් හඬ යැ, මේ පණාබෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත් මෙහේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙටසිසය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙහේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිත කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය (කම්ණ්‍යම) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-ශ්‍රෝත්‍රධානුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපචාරය ඉක්ම දිවකත්නුවණින් දිව්‍ය වූත් මානුෂක වූත් දුරු වූත් ලඟැ වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි.

59. කෙටසිසය, ඒ මහණ මෙහේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලඟැ වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වේ

59 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනණේ විගනුපකක්ඛිලසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙනො-පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසතතානං පරපුග්ගලානං චෙතසා වෙනො පරිච්චි පජානාති සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති. විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති. සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති. විකක්ඛිතතං වා විතතං විකක්ඛිතතං විතතනති පජානාති. මහඤ්ඤානං වා විතතං මහඤ්ඤානං විතතනති පජානාති. අමහඤ්ඤානං වා විතතං අමහඤ්ඤානං විතතනති පජානාති. සථුතතරං වා විතතං සථුතතරං විතතනති පජානාති අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති. විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති. අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

60. සෙය්‍යථාපි කෙවට්ඨස් ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩකකජාතිකො ආදසෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අචෙත්ථ වා උදක-පතෙත සකං මුඛනිමිතතං පච්චවෙකඛමානො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනති ජාතෙය්‍ය, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනති ජාතෙය්‍ය, එවමෙව ඛො කෙවට්ඨස් භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛනණේ විගනුපකක්ඛිලසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙනොපරි-සුද්දාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසතතානං පර-පුග්ගලානං චෙතසා වෙනො පරිච්චි පජානාති සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති සමොභං වා විතතං සමොභං විතතනති පජානාති. විතමොභං වා විතතං විතමොභං විතතනති පජානාති. සකිකිතතං වා විතතං -පෙ- විකක්ඛිතතං වා විතතං -පෙ- මහඤ්ඤානං වා විතතං -පෙ- අමහඤ්ඤානං වා විතතං -පෙ- සථුතතරං වා විතතං -පෙ- අනුතතරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- විමුත්තං වා විතතං විමුත්තං විතතනති පජානාති අවිමුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති

61 සමපි කෙවට්ඨස් භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අවි-මුත්තං වා විතතං අවිමුත්තං විතතනති පජානාති, ඉද්ධපිස්ස කොති පඤ්ඤාය.

59. හේ ජෙතේ එකඟ වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකල්පන පහ වැ ගිය කල්හි, මොදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, චේතස්සාධාරණතා පිණිස (=උනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දන්තා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි. හේ උත් සත්තමස්සේ උත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිසිනිත් පිරිසිදු දැනිසි රුහ සහිත සිත රුහ සහිත සිතැ යි දැනිසි. රුහ රහිත සිත රුහ රහිත සිතැ යි දැනිසි. ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතැ යි දැනි ද්වේෂරහිත සිත ද්වේෂරහිත සිතැ යි දැනි. මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතැ යි දැනි මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ යි දැනි සංශ්ලේෂත (=හැකුළුණු) සිත හැකුළුණු සිතැ යි දැනි විශ්ලේෂත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතැ යි දැනි. මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි දැනි. අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි දැනි උනුන්තර සිත උනුන්තර සිතැ යි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි දැනි අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ යි දැනි උමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි.

60. කෙවසිසු, යජ්ජේ සැරුසෙනපුලු සත්තමස්සේ හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ශුද්ධරූපෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැබලිපතෙක හෝ පහන් දියබදුනෙක හෝ සිය මුළුසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙය් දැනි නැත් සදෙය් තැනැ යි දන්නේ ද, එ කී දෙය් නැති තැන දෙය් තැනැ යි දන්නේ ද, කෙවසිසු, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකල්පන පහ වැ ගිය කල්හි, මොදු වූ කල්හි, කමිසම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, පරිසිත් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැගුරු කෙරෙයි හේ අත් සතුන්ගේ, උත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිසිනිත් පිරිසිදු දැනි. සරුහ සිත සරුහ සිතැ යි දැනි. විතරුහ සිත විතරුහ සිතැ යි දැනි. සද්වේෂ සිත සද්වේෂ සිතැ යි දැනි. විතද්වේෂ සිත විතද්වේෂ සිතැ යි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි දැනි, විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ යි දැනි සංශ්ලේෂත සිත සංශ්ලේෂත සිතැ යි දැනි. විශ්ලේෂත සිත විශ්ලේෂත සිතැ යි දැනි. මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි . අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි . . සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි . අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ... අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි . විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ යි . . අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි.

61. කෙවසිසු, මහණ තෙම මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි . . උමුක්ත සිත උමුක්ත සිතැ යි දැනි යන යමක් ඇද්ද, මෙත් මුළුගේ ප්‍රභූතමක් වෙයි.

62. සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛ්‍යාණේ විගතුපක්කිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනිකෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජාපනො පුද්ධො- නිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණං විතතං අභිනිකරති අභිනිනාමෙති. සො අනෙක- විහිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපීදං. එකමි පාතී ඤෝපි ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතස්සො'පි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමිපි ජාතියො තිංසමිපි ජාතියො චතාරිසමිපි ජාතියො ජාතිසතමිපි ජාතිසහස්සමිපි ජාතිසතසහස්සමිපි අනෙකො'පි සංවට්ටකපෙස අනෙකො'පි විවට්ටකපෙස අනෙකො'පි සංවට්ටිවට්ටකපෙස 'අමුත්‍රාසිං එවං- නාමො ඵලං නොතොතා ඵලං වණේණං ඵලමාහාරො ඵලං සුඛදුක්ඛපට්ඨං වෙදී ඵලමාසුපරිගනොතා. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං- නාමො ඵලං නොතොතා ඵලං වණේණං ඵලමාහාරො ඵලං සුඛදුක්ඛපට්ඨං වෙදී ඵලමාසුපරිගනොතා. සො තතො වුතො ඉධුපපනොතා'ති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති.

63. සෙය්‍යපාපි කෙවලික පුරිසො සකඛා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, තඛො'පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, සො තඛො ගාමා සකඤ්ඤාපි ගාමං පට්ඨාගච්ඡන්තා, තස්ස ඵලමස්ස 'අසා බො සකඛා ගාමා අමු- ගාමං අගච්ඡිං තත්‍ර ඵලං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභොසිං, තඛොපි ගාමා අමු- ගාමං අගච්ඡිං තත්‍රාපි ඵලං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හි අභොසිං. සො'මති තඛො ගාමා සකඤ්ඤාපි ගාමං පට්ඨාගච්ඡන්තා'ති. එවමෙව බො කෙවලික භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛ්‍යාණේ විගතුපක්කිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනිකෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජාපනො පුද්ධො නිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණං විතතං අභිනිකරති අභිනිනාමෙති. සො අනෙකවිහිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපීදං. එකමි පාතී ඤෝපි ජාතියො තිස්සො'පි ජාතියො චතස්සො'පි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමිපි ජාතියො තිංසමිපි ජාතියො චතාරිසමිපි ජාතියො පඤ්ඤාසමිපි ජාතියො ජාතිසතමිපි පඤ්ඤාසමිපි ජාතියො ජාතිසහස්සමිපි ජාතිසතසහස්සමිපි අනෙකො'පි සංවට්ටකපෙස අනෙකො'පි විවට්ටකපෙස අනෙකො'පි සංවට්ටිවට්ටකපෙස 'අමුත්‍රාසිං එවං නාමො ඵලං නොතොතා ඵලං වණේණං ඵලමාහාරො ඵලං සුඛදුක්ඛපට්ඨං වෙදී ඵලමාසුපරිගනොතා. සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං නාමො ඵලං නොතොතා ඵලං වණේණං ඵලමාහාරො ඵලං සුඛදුක්ඛපට්ඨං වෙදී ඵලමාසුපරිගනොතා. සො තතො වුතො ඉධුපපනොතා'ති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුද්ධෙ- නිවාසං අනුස්සරති ගමි කෙවලික භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අනෙකවිහිතං පුද්ධෙතිවාසං අනුස්සරති, ඉදමි'ස්ස නොති පඤ්ඤං.

62. හෙ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පත් කල්හි, සුප්පේ-නිවාසානුසාරී ඥානය (=පෙර වුසු කඳු පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිහක් ද ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ විවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ සංවර්ණ විවර්ණ කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙම් වීම මෙ ගොත් ඇතියෙම් වීම මෙ බඳු පැහැ ඇතියෙම් වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම මෙ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මෙ බඳු (මෙතෙක්) ආයු කෙලවර කොටැතියෙම් වීම ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැන උපනිමි. එහි ද මෙ නම් ඇතියෙම් වීම මෙ ගොත් ඇතියෙම් වීම. මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම් වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම. මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙම් වීම. ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ අනෙකවිඩ වූ පෙරැ වුසු කඳුපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙසේ වණ්ණාදි වශයෙන් ආකාර සහිත වූ නම්කොත් විසින් උදෙසා සහිත වූ බහුවිධ වූ සුප්පේනිවාසය සිහි කෙරෙයි.

63. කෙවලබ්බය, ගම්මේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අන් ගම්කට යන්නේ ද, ඒ ගම්නුත් අන් ගම්කට යන්නේ ද, (තැවත) හේ එ ගමින් සිය ගම්ට ම වටාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කළි සිය ගමින් අසෝ ගම්ට ගියෙම් එහි මෙසේ සිටියෙම්, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ ගම්නුත් අසෝ ගම්ට ගියෙම්. එහි ද මෙසේ සිටියෙම්, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගම්ට ම පෙරළා ආයෙම් වෙමි”යි ඔහුට මෙ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලබ්බය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වූ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිවෙල බවට පැමිණි කල්හි, පෙරැ වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනො-වට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි. හේ ‘අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙම් වීම, මෙ බඳු ගොත් ඇතියෙම් වීම, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම් වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙම් වීම, මෙ බඳු සුවදුක් විඳි-න්නෙමි වීම, මෙ බඳු ආයුසීමා ඇතියෙම් වීම, ඒ මම එයින් සැව අසෝ තැන උපනිමි. එහි ද මෙ නම් ඇතියෙම්, මෙ ගොත් ඇතියෙම්, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙම්, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙම්, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආයු සීමා ඇතියෙම් වීම. ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපනිමි”යි මෙසේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිහක් ද, ජාති සතළියක් ද, ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ විවර්ණ කල්ප ද, බොහෝ සංවර්ණ විවර්ණ කල්ප ද සි මෙසේ අනෙකවිඩ වූ පෙරැ වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කෙරෙයි මෙ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උදෙසා සහිත වූ පෙරැ වුසු කොසෙක් වැදරුම් කඳුපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි කෙවලබ්බය, මහණ තෙමේ මෙසේ සමාකීන සිත පිරිසිදු වූ කල්හි ..අනෙකවිඩ වූ පෙරැ වුසු කඳුපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි සත යමෙක් ඇද්ද, මෙ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි.

64. සො එවං සමාසින්න චිත්තෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුතුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතො සහානානං චුතුපපාඨස්සාණාය චිත්තං අභිනීභරති අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත චක්ඛුනා විසුද්ධොන අතික්කන්තමානුසංකෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ තිත්තෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති. ‘ඉමෙ වත භොනොනා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වජීදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා භිව්ජාදිට්ඨිකා භිව්ජාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන භොනොනා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වජීසුචරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මා-දිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුනා විසුද්ධොන අතික්ක-න්තමානුසංකෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ තිත්තෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති

65 සෙය්‍යථාපි කෙවලසී මජ්ඣේ සිංඝාටකෙ පාසාදෙ තථ චක්ඛුමා පුරිසො සීතො පසොය්‍ය මනුසො ගෙහං පච්ඡිකොනො’පි රට්ඨො විනිසඤ්ච-රනො’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකෙ තිසිකොනො’පි තස්ස එවමස්ස එතෙ මනුස්සා ගෙහං පච්ඡිකති එතෙ තික්ඛමනති එතෙ රට්ඨො විනිසඤ්චරනති එතෙ මජ්ඣේ සිංඝාටකෙ තිසිකොනො’ති එවමෙව ඛො කෙවලසී භික්ඛු එවං සමාසිතෙ චිත්තෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගණේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුතුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතො සත්තානං චුතුපපාඨ-ස්සාණාය චිත්තං අභිනීභරති අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බෙත චක්ඛුනා විසුද්ධොන අතික්කන්තමානුසංකෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්-ජමානෙ තිත්තෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති. ඉමෙ වත භොනොනා සත්තා කාය-දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වජීදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා භිව්ජාදිට්ඨිකා භිව්ජාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන භොනොනා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා වජීසු-චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙදා පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා’ති ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුනා විසුද්ධොන අතික්කන්තමානුසංකෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ තිත්තෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති.

64 හේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කම් වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, හිමවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දශිනොපචාරය ඉක්මැ දක්කා හැකි දිවැසින්, ‘අහෝ’ මේ භවත් සත්ත්වයෝ කායදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, ආරෝපවාද කලහ, මිසදිවූ වශයෙන් ගත් චිත්තාදි ඇතියක ඒ මොහු කරුණක බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්කම් හෙතු-යෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්යට තමන් පරවශ බැඳී) තමනට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්නාහ මේ භවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනා-සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවූ ගත්තාහ, සම්මදිවූ වශයෙන් ගත් ශීලාදිය ඇත්තාහ ඒ මොහු කාබුත් මරණින් මතු යොහන වූ ගති ඇති සහලොවට වන්නාහ’ යි මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, හිත වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නොමනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගියා වූ ද සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත, සුවණී දුෂ්ණී, සුගත දුරගත සත්ත්වයන් දැකි කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරු එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

65 කෙවලානු, යම්සේ සතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ ගෙට පිටියෙන-වුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධයෙහි ඇත මැන යන එකවුනුත්, සිටුමංකන්දිය මැද හුන්තවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා මුහුට “මේ මිනිස්සු ගෙට පිටියෙන්, මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙන්, මේ මිනිස්සු විදියෙහි ඇත මැන යෙන්, මොහු සිටුමංකන්දිය මැද උන්නෝ වෙත් යැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, කෙවලානු, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලශ පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්කම් කල්හි ස්විත කල්හි හිමවල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පිරිසිදු වූ දිවැසින් “අහෝ! මේ භවත් සත්ත්ව කායදුඛවිතයෙන් සමන්-විතයක, වාග්දුඛවිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුඛවිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද කලහ, මිසදිවූ වහ, මිසදිවූ වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක ඒ මොහු කාබුත් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්කම්යෙන් උපත් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්න එහෙත් මේ භවත් සත්ත්වයෝ වූ කලි කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුචරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයන්ට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවූ ගත්තාහ, සම්මදිවූ විසින් ගත් ශීලාදිය ඇත්තාහ මොහු කාබුත් මරණින් මතු යොහන ගති ඇති සහලොවට වන්නාහ” යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, පහත් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගිය සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත සුවණී දුෂ්ණී සුගත දුරගත සත්ත්වයන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරු එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

70. අථ ඛො සො කෙවලස්ස භික්ඛු යෙන චත්තාරො මහාරාජානො තෙනු-පසඛකම් උපසඛකම්භිචා චත්තාරො මහාරාජථ එතදවොචා කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්?

71. එවං වුතෙන කෙවලස්ස චත්තාරො මහාරාජානො තං භික්ඛුං එතද-වොචුං මයමපි ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරි-සෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං? පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායො-ධාතුන් අජ්ඣ ඛො භික්ඛු තාවතීංසා නාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තත්තරා ච පණීතත්තරා ච තෙ ඛො එතං ජාතෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහා-භුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝ-ධාතු වායොධාතුන්.

72. අථ ඛො සො කෙවලස්ස භික්ඛු යෙන තාවතීංසා දෙවා තෙනු-පසඛකම් උපසඛකම්භිචා තාවතීංසෙ දෙවෙ එතදවොචා කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්? එවං වුතෙන කෙවලස්ස තාවතීංසා දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොචුං මයමපි ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවි-ධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්. අජ්ඣ ඛො භික්ඛු සකෙකා තාම දෙවානම්ඤෙ අමෙහති අභික්ඛන්තත්තරො ච පණීතත්තරො ච, සො ඛො ජාතෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්.

73. අථ ඛො සො කෙවලස්ස භික්ඛු යෙන සකෙකා දෙවානම්ඤෙ තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භිචා සකකං දෙවානම්ඤං එතදවොචා කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍ය-පීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්; එවං වුතෙන කෙවලස්ස සකෙකා දෙවානම්ඤෙ තං භික්ඛුං එතදවොච අහමපි ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්. අජ්ඣ ඛො භික්ඛු යාමා තාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තත්තරා ච පණීතත්තරා ච. තෙ ඛො එතං ජාතෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්.

74. අථ ඛො සො කෙවලස්ස භික්ඛු යෙන යාමා දෙවා තෙනුපස-ඛකම් උපසඛකම්භිචා යාමෙ දෙවෙ එතදවොචා කස්ස භු ඛො ආවුසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්? එවං වුතෙන කෙවලස්ස යාමා දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොචුං මයමපි ඛො භික්ඛු න ජානාම යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපො-ධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන් අජ්ඣ ඛො භික්ඛු ප්‍රයංඝො නාම දෙව-ප්‍රකොතො අමෙහති අභික්ඛන්තත්තරො ච පණීතත්තරො ච සො ඛො ජාතෙය්‍යං යජ්ඣමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතුන්.

70 කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ සිටුවරම් රජුන් කරා එළැඹිණේ ය. එළැඹි “ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහා-භූතයෝ කොතන්හි දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විචාලේ ය.

71 කෙවලය, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි සිටුවරම් රජුදරුවෝ ඒ මහණහු බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙද්දැ” යි මේ කාරණය අපි දු නො දනුමහ මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උසස් වූ තෙතින් නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත ‘පඨවි ආදි මේ සතර මහාභූතයෝ කොති නිරුද්ධ වෙත් ද’ යන මෙය ඔහු නම් දන්නාහ යි සිතමු’ යි කීහ.

72 කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙතින් දෙවියන් කරා ගියේ ය ගොස් ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ මහාභූත සතර කොති දී නොඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි විචාලේ ය කෙවලය, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි තෙතින් දෙවියෝ එ මහණ බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන සතර මහාභූතයෝ කොති දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙද්ද යන මෙය අපි දු නො දනුමහ. මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සක්දෙව්වු නම් කෙනෙක් ඇත ඔහු පඨවි ආදි මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමහ’ යි කීවු ය.

73 කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ සක්දෙව්වු කරා එළැඹිණේ ය. එළැඹි ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහා-භූතයෝ නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි මෙය විචාලේ ය කෙවලය, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි සක්දෙව්වු ඒ මහණ බණවා, ‘මහණ, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙද්දැ’ යි මම ද නො දනිමි මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ද ඇති, අපට වඩා උතුම් ද වූ යාම නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහා භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන ඔවුන් දනිතැ යි සිතමි” යි කී ය.

74 කෙවලය, ඉක්බිති ඒ මහණ යාම දෙවියන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ‘ඇවැත්නි, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහා-භූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී නිරුද්ධ වෙත් ද?’ යි මෙය විචාලේ ය කෙවලය, ඔහු මෙසේ විචාල කල්හි යාම දෙවියෝ එ මහණ බණවා, “මහණ, පඨවි ආපො තෙජො වායො යන මේ සතර මහාභූතයෝ නොඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි මෙය අපි ද නො දනුමහ. මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ හුයාම නම් දෙව්වුකෙක් ඇත ඔහු පඨවි ආදි මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිතැ’ යි අපි සිතමහ’ යි කීවු ය.

75 අප බොහෝ කෙටිසිසි, හිතකළු යෙන ප්‍රයාමේ, දෙවප්‍රතොනා තෙතුවපසබකම් උපසබකම්හි, සුයාමිං දෙවප්‍රතොනං උතදවොචං කප්පං හු බො ආවුසො ඉමෙ චතතාරෙ මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිමාහු ආපොමාහු තෙජොමාහු වායොමාහු'ති' එවං වුතොන කෙටිසිසි, සුයාමෙං දෙවප්‍රතොනා තං හිතකුලං උතදවොච අයාමි බො හිතකුල න ජානාමි යනිමෙ චතතාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිමාහු අපොමාහු තෙජොමාහු වායොමාහු'ති අනි බො හිතකුලාසිතා නාම දෙවා අපමනි අභිකකනනතරා ච පඤ්චතරා ච තෙ බො එතං ජානෙය්‍යං යනිමෙ චතතාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුපකිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිමාහු ආපොමාහු තෙජොමාහු වායොමාහු'ති

76 අප බොහෝ කෙටියක්, හිතනු යන තුරුම දෙවන වෙනුවට පළමුවෙන්ම උපකරණයක් තුළින් දෙවන වෙනුවට කැප කළ බොහෝ දෙනෙක් මෙම වෙනුවට මහාභූතය අපරිසරයේ කිරුළකින්, සෙසයාදිං පමණිකානු ආපො-
 ඩානු තෙජෝමානු වායෝමානු'ත් එම වෙනුවෙන් කෙටියක් තුළින් දෙවන වෙනුවට
 මහාභූතය අපරිසරයේ කිරුළකින්, සෙසයාදිං පමණිකානු ආපො-
 ඩානු තෙජෝමානු වායෝමානු'ත් අපි බොහෝ හිතනු යන තුරුම දෙවන වෙනුවට
 පළමුවෙන්ම අපි කෙටියක් තුළින් දෙවන වෙනුවට පළමුවෙන්ම සොබාවෙන්ම
 පළමුවෙන්ම වෙනුවට මහාභූතය අපරිසරයේ කිරුළකින්, සෙසයා-
 දිං පමණිකානු ආපො-
 ඩානු තෙජෝමානු වායෝමානු'ත්

77 අප බොහෝ කෙටිසිංහ, හික්කු යෙන සහතුසිතො නාම දෙව-
ප්‍රත්‍යෝගො නෙත්‍රපසබ්බානි උපසබ්බානිචා සහතුසිතො දෙවප්‍රත්‍යෝගො එතදවොච
කන්ථො නු බො ආත්‍රිසො ඉතම චතනාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුප්පිකන්ති,
සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති' එවං වුත්තො
කෙටිසිංහ සහතුසිතො දෙවප්‍රත්‍යෝගො නාම හික්කු එතදවොච අභමපි බො
හික්කු ත ජාතාමි යජ්ජිතම චතනාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුප්පිකන්ති,
සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති අන්ති බො
හික්කු නිමමානරති නාම ඉදවා අමෙකති අභික්කනනතතරං ව පණිතතතරං ව
තෙ බො එතං ජාතෙය්‍යං යජ්ජිතම චතනාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරු-
ප්පිකන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති

78. අප බොහෝ කොටසක්, හික්කු යෙහෙතිමානරන් දෙවොල තෙහුර-
සකිකු. උපසකිකුත්තා නිමානරන් දෙවෙල එකදවොල. කන්ඩු බො-
හොට්ටො ඉමෙලි වනනාගේ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුපකිකු, සෙසාපිද-
පට්ටිබාතු අපොට්ටාතු තෙපොට්ටාතු වාසොට්ටාතු'ත් එම වුනො කොටසක්
නිමානරන් දෙවොල කොටසක් එකදවොල. මෙම බොහෝ හික්කු නිසා
සෙසාමෙලි වනනාගේ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුපකිකු, සෙසාපිද-
පට්ටිබාතු අපොට්ටාතු තෙපොට්ටාතු වාසොට්ටාතු'ත් අනෙකු බොහෝ හික්කු
හුනිමිනො
නාම දෙවුනොහොත අමෙහි අනිකුනනනගේ ව පණිකතගේ ව. සො-
බො එම ජාතොස සෙසාමෙලි වනනාගේ මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුපකිකු
සෙසාපිද- පට්ටිබාතු අපොට්ටාතු තෙපොට්ටාතු වාසොට්ටාතු'ත්.

75. කෙවඩිය, ඉක්බිති ඒ මහණ ප්‍රයාම දෙවිපුත් කරා ගියේ ය. ගොස් “ඇවැත්නි, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහා-
භූතයෝ කොතනකි නම් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය මෙසේ විවාල කල්කි සුයාම දෙවිපුත් නෙම ‘මහණ, පාවිටි අප්
තෙජස් වාසු යන සතර මහාභූතයෝ කොති නිරුද්ධ වෙද්දු යි මම ද නො
දනිමි මහණ, අපට වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ තුෂිත නම්
දෙව් කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර
මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමහ” යි කීවු ය.

76 කෙවඩිය, ඉක්බිති ඒ මහණ තුෂිත දෙවියන් වෙත එළැඹියේ ය
එළැඹි “ඇවැත්නි, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහාභූතයෝ නො
ඉතිරි වූ කොති නිරුද්ධ වෙද්දු ද?” යි විවාලේ ය මෙසේ කී කල්කි තුෂිත
දෙවියෝ ඒ මහණ බණවා, “මහණ, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන සතර
මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන අපි දු නො දනුමහ
මහණ, අපට වැඩි තරම් පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සන්තුෂිත
නම් දෙවිපුතෙක් ඇත ඔහු පාවිටි ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො
ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිති” යි සිතමහ” යි කීවු ය

77. කෙවඩිය, එ කල්කි ඒ මහණ සන්තුෂිත දෙවිපුතු කර එළැ-
ඹියේ ය එළැඹි, ‘ඇවැත්නි, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර
මහාභූතයෝ කොති දී නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය
කෙවඩිය, ඔහු මෙසේ විවාල කල්කි සන්තුෂිත දෙවිපුත් “මහණ, පාවිටි
අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී
නිරුද්ධ වෙද්දු” යි මම නො දනිමි මහණ, මට වඩා පැහැසපුව ඇති,
මට වඩා උතුම් වූ නිමිණ්ණත්ව නම් දෙව් කෙනෙක් ඇත. ඔවුන් මේ පාවිටි
ආදී සතර මහා භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන දනිති, යි
සිතම” යි කී ය

78. කෙවඩිය, එ කල්කි ඒ මහණ නිමිණ්ණත්ව දෙවියන් කර එළැඹියේ
ය එළැඹි ‘ඇවැත්නි, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහා
භූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොති දී නිරුද්ධ වෙත් ද?” යි විවාලේ ය
කෙවඩිය, ඔහු මෙසේ විවාල කල්කි නිමිණ්ණත්ව දෙවියෝ ඒ මහණ
බණවා, ‘මහණ, පාවිටි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහා
භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන තැන අපි දු නො දනුමහ අපට
වඩා පැහැසපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ සුතිර්මිත නම් දෙවිපුතෙක්
ඇත ඔහු පාවිටි ආදී මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුද්ධ වන
තැන දනිති” යි සිතමහ” යි කීවු ය.

79 අථ ඛො සො කෙවසිසු, භික්ඛු යෙන සුතිමිත්තො දෙවපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා සුතිමිත්තං දෙවපුත්තං එතදවොච කන්ත ඤා ඛො ආට්ටිසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති' එවං චුත්තො කෙවසිසු සුතිමිත්තො දෙවපුත්තො තං භික්ඛුං එතදවොච අභමපි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති අජි ඛො භික්ඛු පරතිමිත්තවසවන්ති නාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණිතතරො ච කෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති

80 අථ ඛො සො කෙවසිසු, භික්ඛු යෙන පරතිමිත්තවසවන්ති දෙවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පරතිමිත්තවසවන්ති දෙවෙ එතදවොච කන්ත ඤා ඛො ආට්ටිසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති? එවං චුත්තො කෙවසිසු පරතිමිත්තවසවන්ති දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොච මඤ්චි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති අජි ඛො භික්ඛු වසවන්ති නාම දෙවපුත්තො අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණිතතරො ච. සො ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති

81 අථ ඛො සො කෙවසිසු, භික්ඛු යෙන වසවන්ති දෙවපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා වසවන්ති දෙවපුත්තං එතදවොච කන්ත ඤා ඛො ආට්ටිසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති? එවං චුත්තො කෙවසිසු වසවන්ති දෙවපුත්තො තං භික්ඛුං එතදවොච අභමපි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති අජි ඛො භික්ඛු බ්‍රහ්මකායිකා නාම දෙවා අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණිතතරො ච තෙ ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති

82. අථ ඛො සො කෙවසිසු, භික්ඛු තථාරූපං සමාධිං සමාපජ්ජි යථාසම්මානිතෙ විත්තො බ්‍රහ්මයානිතො මහෙය්‍යා පාතුරහොසි අථ ඛො සො කෙවසිසු භික්ඛු යෙන බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා බ්‍රහ්මකායිකො දෙවෙ එතදවොච කන්ත ඤා ඛො ආට්ටිසො ඉමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති? එවං චුත්තො කෙවසිසු බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා තං භික්ඛුං එතදවොච මඤ්චි ඛො භික්ඛු න ජානාමි යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති අජි ඛො භික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභු අනභිභුතො අඤ්ඤාදුච්ඡේදසො වසවන්ති ඉස්සරො කන්තා නිම්මාතා සෙවධා සජ්ජා¹ වපි පිතා භුතභව්‍යානං අමෙහති අභික්ඛන්තතරො ච පණිතතරො ච සො ඛො එතං ජානෙය්‍ය යජ්ජිමෙ චත්තාරො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පඨවීඛාදු ආපොඛාදු තෙජෝඛාදු වායොඛාදු'ති

79 කෙවසිසිය, එ කල්හි එ මහණ සුනිර්මිත දෙවිපුත්ත කරා එළැඹි-
ගේ ය. එළැඹි, සුනිර්මිත දෙවිපුත්තට 'ඇවැත්නි, පාටිපි අප් තෙජස් වාසු
යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොසි දී නොඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙද්දු'යි
විවාලේ ය. කෙවසිසිය, මෙසේ විවාල කල්හි සුනිර්මිත දෙවිපුත්ත තෙම ඒ
මහණකට 'මහණ, පාටිපි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහා භූතයන් නො
ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වන තැන මමත් නො දනිමි මහණ, අපට වඩා
පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ පරනිර්මිතවශවර්තී නම් දෙවි
කෙතෙක් ඇත ඔවුන් මේ පාටිපි ආදි සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි
වැ නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

80 කෙවසිසිය, එ කල්හි ඒ මහණ පරනිර්මිතවශවර්තී දෙවියන් කරා
එළැඹිගේ ය. එළැඹි, ඇවැත්නි, පාටිපි අප් තෙජස් වාසු යන සතර
මහාභූතයෝ කොතන්හි නො ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙත් දු'යි විවාලේ ය.
එසේ විවාල කල්හි පරනිර්මිතවශවර්තී දෙවියෝ 'ඒ මහණනු බණවා,
'මහණ, අපි දු පාටිපි ආදි මේ සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි වැ නිරුද්ධ
වන තැන නො දනිමු මහණ, අපට වඩා පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා
උතුම් වූ වශවර්තී නම් දෙවිපුතෙක් ඇත පාටිපි ආදි සතර මහා-
භූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොසි නිරුද්ධ වෙත් දුයි ඔහු දනිති යි සිතමි'යි
ඔහු කීවු ය.

81 කෙවසිසිය, එ කල්හි ඒ මහණ වසවන් දෙවිපුත්ත කරා එළැඹි-
ගේ ය. එළැඹි, 'ඇවැත්නි, පාටිපි අප් තෙජස් වාසු යන සතර
මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොතන්හි නිරුද්ධ වෙත් දු'යි ඔහු විවාලේ ය.
කෙවසිසිය, මෙසේ විවාල කල්හි, වසවන් දෙවිපුත්ත ඒ මහණකට
'මහණ, පාටිපි අප් තෙජස් වාසු යන මේ සතර මහාභූතයෝ නො
ඉතිරි වැ කොතන්හි නිරුද්ධ වෙත් දු' යි මම ද නො දනිමි. මහණ,
අපට වඩා පැහැයපුව ඇති, අපට වඩා උතුම් බ්‍රහ්මකායික නම් දෙවි
කෙතෙක් ඇත. ඔවුන් මේ පාටිපි ආදි සතර මහාභූතයන් නො ඉතිරි ව
නිරුද්ධ වන තැන දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

82 කෙවසිසිය, එ කල්හි එ මහණ යම්සේ සිත සමාසිත කල්හි බ්‍රහ්ම-
යානික මායීය (බඹලොව යන මග) පහල වී ද, එසේ වූ සමාසිතකට සම-
වැදිණ කෙවසිසිය, ඉක්බිති ඒ මහණ බ්‍රහ්මකායික දෙවියන් කරා
එළැඹිගේ ය. එළැඹි බ්‍රහ්මකායික දෙවියන් බණවා 'ඇවැත්නි, යට
කැනෙක දී පාටිපිඛාතු අප්ඛාතු තෙජස්ඛාතු වාසුඛාතු යන සතර
මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ නිරුද්ධ වෙත් නම්, ඒ කොසි දු' යි විවාලේ ය.
කෙවසිසිය, එකල්හි බ්‍රහ්මකායික දෙවියෝ එ මහණකට 'මහණ, පාටිපි
අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වැ කොසි
නිරුද්ධ වෙද්දු'යි අපි දු නො දනුමිහ මහණ, අපට වඩා පැහැයපුව
ඇති, අපට වඩා උතුම් වූ, මහාබ්‍රහ්ම වූ, සියල්ල මැඩ පටනනා, කිසිදු
විසින් නො මඛනා ලද, එකානන්තයෙන් සියල්ල දක්කා, සියල්ල
තමා ව්‍යාප්ත පවත්වන, සියල්ලට උග්‍ර වූ, සියල්ලෙහි කතී වූ, සියල්ල-
ලෙහි මැවුම්කරු වූ, සියල්ලකට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ, සියල්ල සකස් කරන,
පුරුදු කළ වර්තනා ඇති, උපන් ද උපදනා ද සංගත වී සිටි, ද්‍රව්‍යයෙන්
ඇත. 'මේ පාටිපි අප් තෙජස් වාසු යන සතර මහා භූතයන් ඉතිරි
නො වැ නිරුද්ධ වන තැන ඔහු දනිති යි සිතමි'යි කී ය.

83. “කතං පනාවුසො එතරහි සො මහාබ්‍රහ්මා?”ති “මග්ගෙට්ඨි බො හිකුච්ඡාන ජානාම යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා”ති අපි ව හිකුච්ඡායං නිමිත්තො දිස්සානති ආලොකො සඤ්ජායති ඔහාසො පාතුහවති, ද්‍රව්‍යො, පාතුනවිස්සති. බ්‍රහ්මිකො තෙතං පුබ්බනිමිත්තං පාතුහාවාය යදිදං ආලොකො සඤ්ජායති ඔහාසො පාතුහවතිති. අථ බො සො කෙටිකස්ස මහාබ්‍රහ්මා න වීරස්සෙව පාතුරහොසි. අථ බො සො කෙටිකස්ස හිකුච්ඡායෙන මහාබ්‍රහ්මා තෙනුපසඛකම් උපසඛකම්භිතා තං මහාබ්‍රහ්මානං එතදවොචං කත්ථ චු බො ආවුසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජොධාතු වායොධාතු’ති? එවං වුත්තෙත කෙටිකස්සො මහාබ්‍රහ්මා තං හිකුච්ඡං එතදවොචං අහමස්මි හිකුච්ඡායෙන මහාබ්‍රහ්මා අහිතු අනභිභූතො අඤ්ඤදජ්ඣදසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති

84. දුතියමිට්ඨි බො සො කෙටිකස්ස, හිකුච්ඡා තං මහාබ්‍රහ්මානං එතදවොචං න බො’හං තං ආවුසො එවං පුච්ඡාමි. නිමිට්ඨි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිතු අනභිභූතො අඤ්ඤදජ්ඣදසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති? එවඤ්ඤා බො අහං තං ආවුසො පුච්ඡාමි. කත්ථ චු බො ආවුසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජොධාතු වායොධාතු’ති? දුතියමිට්ඨි බො කෙටිකස්සො මහාබ්‍රහ්මා තං හිකුච්ඡං එතදවොචං අහමස්මි හිකුච්ඡායෙන මහාබ්‍රහ්මා අහිතු අනභිභූතො අඤ්ඤදජ්ඣදසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති.

85. තතියමිට්ඨි බො සො කෙටිකස්ස, හිකුච්ඡා තං මහාබ්‍රහ්මානං එතදවොචං න බො’හං තං ආවුසො එවං පුච්ඡාමි. නිමිට්ඨි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිතු අනභිභූතො අඤ්ඤදජ්ඣදසො වසවතති ඉස්සරො කතතා නිමොතා සෙට්ඨො සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානනති? එවඤ්ඤා බො අහං තං ආවුසො පුච්ඡාමි. කත්ථ චු බො ආවුසො ඉමෙ වත්තාරො මහාභූතා අපරිසෙසා නිරුප්ඛිනති, සෙය්‍යපිදං පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජොධාතු වායොධාතු’ති?

83. “ඇවැත්ති, ඒ මහාමුහුණ්ණයා දැන් කොහි වෙසේ ද?”යි “මහණ, මුහුණ්ණයා යම් පෙරදෙසෙක හෝ යම් දෙසෙක හෝ යම් තැනෙක හෝ ඇතැයි අපි දුන්නො දැනුමින් මහණ, එහෙත් යම් කෙසෙකින් පෙරනිමිති දක්නා ලැබේ ද? (ලොවැ) එළියෙක් හට ගනී ද, ආලෝකයෙක් පහළ වේ ද, එසින් මුහුණ්ණයා පහළ වන්නේ ය එළියෙක් හටගනී, ආලෝකයෙක් පහළ වෙයි යන යමක් වේ නම්, මෙය බඩහුගේ පහළ විමට පෙර නිමිත්ත යැ” යි මුහුණ්ණයාගේ දෙවියෝ කිවු යැ. කෙවසිසිය, එ කල්හි නොබෝ වේලාවෙකින් ම ඒ මහාමුහුණ්ණයා පහළ විය. කෙවසිසිය, එ කල්හි ඒ මහණ මහබඩුහු කුරා එළැඹියේ ය එළැඹ, “ඇවැත්ති, පස්විධානු අපොඛානු තෙජොධානු වායොධානු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොහි දී නිරුඳු වෙත් ද?” යි මේ කාරණය ඒ මහබඩුහු විචාළේ ය කෙවසිසිය, මෙසේ විචාළ කලා ඒ මහබඩු තෙම, ‘මහණ, මම බඩා වෙමි මහබඩා වෙමි සියල්ල මැඩ පවත්වන්නෙමි වෙමි කිසිවකු විසිනුදු නො මඬනා ලද්දෙමි වෙමි. එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි සියල්ල සිය වශයෙහි පවත්වන්-නෙමි වෙමි හැමට ඊඤ්ච වෙමි සියල්ලෙහි කතී වෙමි. සියල්ල මවත්තා වෙමි හැමට ශ්‍රෙණි වෙමි ලොව සතුන් බෙදන්නා වෙමි පුරුදු කළ වසිනා ඇතියෙමි වෙමි උපන්නන්ගේ ද උපදින්නවුන්ගේ ද පියා වෙමි” යි ඒ මහණහට කී ය

84. කෙවසිසිය, දෙවෙනි වර ද ඒ මහණ ඒ මහබඩුහට, “ඇවැත්ති, තෙපි බඩ වහු ද? මහබඩු වහු ද? ලොව මැඩා පවත්වන්නෝ වහු ද? කිසිවකු විසින් නො මැඩ ලන ලද්දෝ වහු ද? එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෝ වහු ද? ලොව තමන් වශයෙහි පවත්වන්නෝ වහු ද? ඊඤ්ච වහු ද? කතී වහු ද? නිමිත්ත වහු ද? ලොවට ශ්‍රෙණි වහු ද? ලොව බෙදන්නෝ වහු ද? පුරුදු වසිනා ඇතියෝ වහු ද? උපන්නවුන්ගේ උපදනාවුන්ගේ පියා වහු ද?” යි මෙසේ කොප නො විචාරම් වැලි, ඇවැත්ති, පස්විධානු ආපොඛානු තෙජොධානු වායොධානු යන සතර මහාභූතයෝ නො ඉතිරි වූ කොතැන්හි නිරුඳු වෙද්දැ? යි මෙ කෙසින් ම කොප විචාරම්” යි කී ය කෙවසිසිය, දෙවෙනි වර ද ඒ මහබඩු තෙම එ මහණහට “මහණ, මම බඩා වෙමි මහබඩා වෙමි ලොව මැඩා පවත්වනුයෙමි වෙමි කිසිවකු විසිනුදු නො මඬනා ලද්දෙමි වෙමි එකාන්තයෙන් සියල්ල දක්නෙමි වෙමි ලොව සිය වශයෙහි පවත්වනු-යෙමි වෙමි ඊඤ්ච වෙමි. කතී වෙමි නිමිත්ත වෙමි ලොවට ශ්‍රෙණි වෙමි. ලොව බෙදන්නෙමි වෙමි පුරුදු වසිනා ඇතියෙමි වෙමි. උපත් උපදනා හැමගේ පියා වෙමි” යි මෙ බන් කී ය.

85. කෙවසිසිය, තෙවෙනි වර ද ඒ මහණ ඒ මහබඩුහට “ඇවැත්ති, තෙපි මුහුණ්ණ වහු ද? මහාමුහුණ්ණ වහු ද? අභිභූ වහු ද? අනභිභූත වහු ද? සමිද්ධි වහු ද? වශවර්තී වහු ද? ඊඤ්ච වහු ද? කතී වහු ද? ශ්‍රෙණි වහු ද? ලොව බෙදන්නෝ වහු ද? වසි වහු ද? භූතභව්‍යයන්ගේ පියා වහු දැ” යි කො විචාරම් වැලි, පෘථිවි අප් කෙපස් වායු යන මේ සතර මහා භූතයන් නො ඉතිරි වූ නිරුඳු වන තැන විචාරම්” යි කී ය.

86 අථ ඛො සො කෙවඩ්ඝ්ඝු මහාබ්‍රහ්මා තං භික්ඛුං බාහායං ගහෙතියා එකමන්තං අපතෙතියා තං භික්ඛුං එතදවොච. ඉමෙ ඛො මං භික්ඛු ඩුග්ගේ-කාසිකාදදවා එවං ජාතනති. නඤ්ඤි කිංඤ්ඤි බ්‍රහ්මනො අදිට්ඨං, නඤ්ඤි කිංඤ්ඤි බ්‍රහ්මනො අභිදිතං, නඤ්ඤි කිංඤ්ඤි බ්‍රහ්මනො අසච්ඡිකතනති තස්මාහං තෙසං සම්මුඛා න බ්‍යාකාසිං. අහම්ඨ ඛො භික්ඛු න ජානාමි යථෙච චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපිදං. පඨවිධාතු ආපො-ධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති තස්මාතිහ භික්ඛු භුක්ඛෙවෙතං දුක්ඛං. භුක්ඛෙවෙතං අපරඤ්ඤාං යං නිං තං භගවන්තං අතිසිංඝං බ්‍රහ්මා පරිඤ්ඤං ආපජ්ජයි ඉමස්ස පඤ්ඤාස්ස ඉවය්‍යාකරණං. ගච්ඡ නිං භික්ඛු තමෙව භගවන්තං උපසම්භවිතියා ඉමං පඤ්ඤං පුච්ඡ යථා ච තෙ භගවා බ්‍යාකරොහි තථා තං බ්‍යාකරොහිති.

87 අථ ඛො සො කෙවඩ්ඝ්ඝු භික්ඛු සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ඤ්ඤා වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ඤ්ඤා එව-මෙව ඛො බ්‍රහ්මලොකෙ අන්තර්ගතො මම පුරිසො පාතුරුහාසි. අථ ඛො සො කෙවඩ්ඝ්ඝු භික්ඛු මං අභිවාදෙතියා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසීන්තො ඛො කෙවඩ්ඝ්ඝු සො භික්ඛු මං එතදවොච: කඤ්ඤ නු ඛො භරන්ත ඉමෙ චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති සෙය්‍යපිදං: පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතු'ති?

88. එවං ටුභෙන අහං කෙවඩ්ඝ්ඝු තං භික්ඛුං එතදවොචං. භුතපුබ්බං භික්ඛු සාමුද්දිකා වාණිජා නිරුද්ධස්ස සකුණං ගහෙතියා නාවාය සමුද්දං අපෙක්ඛාගාහනති. තෙ අනිරුද්ධස්සිතො නාවාය නිරුද්ධස්සි සකුණං මුඤ්ඤති. සො ගච්ඡතෙව පුරුෂිමං දිසං, ගච්ඡති දක්ඛිණං දිසං, ගච්ඡති පච්ඡිමං දිසං, ගච්ඡති උත්තරං දිසං, ගච්ඡති උඤ්ඤං, ගච්ඡති අනුදිසං සථෙ සො සමන්තා නිරං පසස්සති, තථාගතකො ව¹ හොති සථෙ පන සො සමන්තා නිරං න පසස්සති, තමෙව නාවං පච්චාගච්ඡති එවමෙව ඛො නිං භික්ඛු යතො යාථ බ්‍රහ්මලොකා පරිසෙසමානො ඉමස්ස පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණං නාජ්ඣිගා, අථ මමඤ්ඤෙඤ්ඤා සන්ධිකෙ පච්චාගතො න ඛො එසො භික්ඛු පඤ්ඤා එවං පුච්ඡතබ්බො: “කඤ්ඤ නු ඛො ගන්තෙ ඉමෙ චතතාඥො මහාභුතා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපිදං: පඨවිධාතු ආපොධාතු තෙජෝ-ධාතු වායොධාතු'ති? එවඤ්ඤ ඛො එසො භික්ඛු පඤ්ඤා පුච්ඡතබ්බො:

86. කෙවසියුත්තුය, එ කලා ඒ මහබලා ඒ මහණනු අතින් ගෙන එක් පසකට ඉවත් කොට, 'මහණ, බලනු නොදන් කිසිත් නැතැ යි, බලනු නොදුටු කිසිත් නැතැ යි, බලනු පසක් නොකළ කිසිත් නැතැ' යි මේ බුද්ධ-කාසික දෙවියෝ මෙසේ මා දනින් මහණ, එහෙයින් ඔවුන් හමුගෙහි මම් දෙවියෝ නො කෙළෙමි මහණ, 'පඨවිධානු ආපොධානු තෙජොධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ නොඉතිරි වූ කොහි දී නිරුද්ධ වෙත් දැ'යි මෙය මමත් නො දනිමි එහෙයින් මහණ, යම්බඳු වූ යුෂමත් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම ඉක්මැ ගොස් මේ පැණය පිසද ගැන්ම පිණිස පිටත්හි සෙවීමට පැමිණෙහි ද, ඒ යුෂමත්නු පිසින් ම කළ නොමනා දූගෙකි යුෂමත්නු පිසින් ම කළ වරදෙකි. මහණ, යුෂමත් යන්නා. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම වෙන එළැඹ මේ පැණය විවාරන්නා. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යුෂමත්තට එය පිසදන සේක් ද, එසේ ම එය පිළිගන්නා'යි කී ය

87. කෙවසියුත්තුය, එ කල්හි එ මහණ යම්සේ ශක්තිමත් මිනිසෙක් වක් කළ අත හෝ දික් කරන්නේ ද, දික් කළ අත හෝ වක් කරන්නේ ද, එසේ ම යුහු ව බලලොවැ අතුරුදහන් වූයේ මා ඉදිරියේ පෙනී සිටියේ ය. කෙවසියුත්තුය, ඉක්බිති ඒ මහණ මා වැද පසෙක හිඳ ගත්තේ ය කෙවසියුත්තුය, එ මහණ පසෙක හුන්නේ ම "වහන්ස, පඨවිධානු ආපොධානු තෙජොධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි නොඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් දැ"යි මෙය විවාළේ ය.

88 කෙවසියුත්තුය, එ මහණ මෙසේ විවාළ කලා මම් එ මහණතට මෙය කිමි "මහණ, පෙර වූවක් කියමි මුහුදුවෙළෙන්දේ තෙර දක්නා ලිහිණියකු ගෙන නැවෙකින් මුහුදු වදින් නැව තෙරක් නො දක්නා කලා තෙර දක්නා ලිහිණියා මුදන් සේද පෙර දිගට යේ ම ය දකුණු දිගට ද යේම ය පැළදිගට ද යේම ය උතුරු දිගට ද යේ ම ය. උඩට ද යේ ම ය අනුදිගට ද යේ ම ය ඉදින් සේ භාන්පසැ තෙරක් දක්නේ නම්, එසේ හිසේ ම වෙයි (යළි නො ම එයි) ඉදින් සේ භාන්පස තෙරක් නො දක්නේ ද, ඒ නැවට ම පෙරලා එයි මහණ, එ පරිද්දෙන් ම නෝ බලලොව දක්වන් සොයනුගෙහි මේ පැණයේ විසැදීමක් නො ලද්දෙහි ද, එහෙයින් යළි මා වෙත ම පෙරලා ආයෙහි. මහණ, පඨවිධානු ආපොධානු තෙජොධානු වායොධානු යන මේ සතර මහාභූතයෝ කොතන්හි නොඉතිරි වූ නිරුද්ධ වෙත් දැ"යි මෙසේ මේ පැණය නො විවාළ යුතු. මහණ, මේ පැණය මෙසේ (මේ මතු දක්වෙන පරිදි) ම විවාළ යුතු

කත්ථ ආපො ච පඨවි තෙජො වායො න ගාඛතී,
කත්ථ දීඝඤ්ච රසාඤ්ච අණුං දුලං සුභාසුභං,
කත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අසෙසං උපරුජ්ඣති

තත්ථ චෙය්‍යාකරණං හවති

විඤ්ඤාණං අතිදස්සනං අනන්තං සබ්බතො පනං
එත්ථ ආපො ච පඨවි තෙජො වායො න ගාඛතී
එත්ථ දීඝඤ්ච රසාඤ්ච අණුං දුලං සුභාසුභං
එත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අසෙසං උපරුජ්ඣති
විඤ්ඤාණස්ස නිශ්චයං ඵලෙතං උපරුජ්ඣති.

ඉදම්ථොච හගචා අත්තමනො කෙවබ්බො ගහපතීප්පනො හගචනො
භාසිතං අභිනිජ්ඣති.

කෙවබ්බසුත්තං නිමජ්ජිතං එකාදසමං.

පස්විධානු, ආපොධානු, තෙජොධානු, වායොධානු සම්මාන උපාදිනන වූ හෙවත් කමාදිත් හටගත් මේ ධර්ම සමූහය කොතන්හි නො පිහිටා ද? දික් ලුහුඬු කුදුමහත් ඉටුඅනිටු (උපාදිනන) රූප කොතන්හි (කුමකට පැමිණ) නො පිහිටා ද? තමරා දෙක කොතන්හි නො ඉතිරි ව තිරුඳු මේ ද?” (මහණ, මෙසේ මේ පැණය විවෘත යුතු)

එහි විසැදීම මෙසේ වෙයි.

දතසුත්‍ර බැවින් විශේෂයෙන් නම් වූ නිවහ අනිද්දින ය (අයින් නො දැක්ක හැකි බැවින් නිද්දින රහිත ය) උපාදවය යන අනන්ත නැති බැවින් අනන්ත රහිත ය. නැම අතින් (බැස්ස හැකි කමටගත්) කොට ඇත්තේ ය මෙහි (මේ නිවහට පැමිණ) පෘථිවිධානුව ද ආපොධානුව ද තෙජොධානුව ද වායොධානුව ද නො පිහිටයි මෙහි දික්ලුහුඬු කුදුමහත් ඉටුඅනිටු නම් රූප නො ඉතිරි ව තිරුඳු වෙයි. වර්ම (අනගිම) විශේෂයේ නිරොධයෙන් මේ නිවහෙහි (මේ නිවහට පැමිණ) මේ ධර්ම සමූහය තිරුඳු වෙයි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක කෙවසිසි ගැහැටිපුත් තෙම සතුටු සිතැතිසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ චරිතය පිළිගත්තේ ය

එකොළොස් වන කෙවසිසි සූත්‍රය නිමසේ ය.

ලොභිව්වසුන්.

1. එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා කොසලෙසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ඛුසතෙති යෙන ඝාලවනිකා තදවසරි තෙන ඛො පන සමයෙන ලොභිව්වො බ්‍රාහ්මණො සාලවනිකං අර්කාවසති සත්තුසාදං සතිණ්ණවෙසාදතං සබ්බඤ්ඤං රුජ්ඣොග්ගං රඤ්ඤං පණෙනදිතා කොසලෙන දින්නං රාජදයං බ්‍රහ්මදෙයං.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ලොභිව්වසා බ්‍රාහ්මණස්ස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං භොති ඉධ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අභිගවෙත්ථයා, කුසලං ධම්මං අභිගන්නා න පරස්ස ආරෙවෙය්‍යා. කිං හි පරෙ පරස්ස කාරිස්සති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණං බ්‍රහ්මණං ජිද්දිකා අඤ්ඤං තවං බ්‍රහ්මණං කරෙය්‍ය? එවං සමපදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කිං හි පරෙ පරස්ස කාරිස්සති'ති.

3 අමස්සාහි ඛො ලොභිව්වො බ්‍රාහ්මණො සමණො ධම්මං ගොග්ගෙයමො සකාසපුතො සකාසකුලා පබ්බජිතො කොසලෙසු වාරිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙනති භික්ඛුසතෙති සාලවනිකං අනුප්පනො තං ඛො පන හවන්තා ගොතමි. එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගතො ඉතිපි සො භගවා අරහං සමාසමබ්බුද්ධො විජ්ජාචරණකම්පනො සුගතො ලොකවිද්ධ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරපි සත්‍යා දෙවමිත්‍රස්සානං බ්‍රුද්ධා භගවා සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං, සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං. පරං සදෙවමිත්‍රස්සානං සයං අභිඤ්ඤා සවිජ්ජිකත්වා පට්ටෙදති සො ධම්මං දෙවසති අදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසනකල්‍යාණං සාන්ථං සත්‍යඤ්ඤං කෙවලපරිපුර්ණණං පරිපුර්ණං. බ්‍රහ්මවරියං පකාසෙති සාධු ඛො පන තථාගාමිනං අරහතං දස්සානං භොතිති.

4 අප්ඨ ඛො ලොභිව්වො බ්‍රාහ්මණො භෙසිකං නහාරිතං අමනෙතසි. එහි ත්වං සමම භෙසිකෙ, යෙන සමණො ගොතමො තෙට්ඨාපසඛකම් උපසඛකමිත්වා මම වචනෙන සමණං ගොතමි. අප්පාඛාඛං අප්පාතඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එාසුට්ඨාරං පුච්ඡ. ලොභිව්වො ගො ගොතමි බ්‍රාහ්මණො හවන්තං ගොතමි. අප්පාඛාඛං අප්පාතඛකං ලුහුට්ඨානං බලං එාසුට්ඨාරං පුච්ඡතිති. එවඤ්ඤා වදෙති අභිවාසෙකු කිරි හවං ගොතමො ලොභිව්වසා බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතන්‍යාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙනාති.

ලොහිව ව සුත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙක භාගාවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා කොසොල් රටා සැරි සරන සේක්, සාලවණිකා නම් ගමට බව සේක එ සමයෙහි ලොහිව ව බමුණු තෙම (මිනිස් ගව මිත්‍ර ඇත් අස් ඇ) සතුන්ගෙන් ගැවැසුණු, තණ දඬු දිග ඇති, බොහෝ ධාන්‍ය ඇති, පසේතදී කොසොල් රජු විසින් බඹරදෙයන් තමනට පමුණු කොට දුන් රාජභොග්‍ය වූ සාලවණිකා ගමට අභිපතී වැ වෙසෙයි

2 එ සමයෙහි ලොහිව ව බමුණු හට “මෙහි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ නම්, කුසල් දහම් ලැබ එය මෙරමාට නො කියා යුතු ය (තමන් ලත් කුසල් දම් නෙමේ ම ගරු කොට විසිය යුතු.) අනෙකෙක් (අනුසාසිතයෙක් අනෙකකුට) (අනුසාසකයක් හට) කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද? තමාගේ පරණ බඳුමක් සිදු අත්අළුත් බඳුමක් කරන්නේ ගම්සේ ද, මේ පරහට කීමේ රුචියත් එසේ ම ලාමක වූ ලොහ වම්සෙකා සි කියමි අනෙකෙක් අනෙකක් හට කුමක් නම් කරන්නේ ද?” යි මෙසේ වූ ලාමක මිහදිටෙක් උපන්නේ වෙයි

3 ලොහිව ව බමුණු තෙම (රටෙහි පැතිරු ගිය) මතු දක්වෙන කථාව ඇසී ය “භවත්ති, සැහැසුන් වූ, සැහැකුලෙන් නික්මා පැවැදි වූ මහණගොයුම්හු වනාහි මහණුන් පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා කොසොල් රටා සැරි සරනුයේ සාලවණිකාවට පැමිණියහ ඒ භාගා-වත්තු මේ මේ කරුණින් රනත්ත, සම්මාසම්බුද්ධ, විදුගෙන් හා සරණින් හා යුතු වහ, යුගතහ, ලොව දකු වහ, තමනට වැසිතරම් එකක්හු තැයි පුරිස්දම් සැරියහ, දෙවිමිනිස්තට සඵරහ, බුදු හ, භගවත් හ ඔබ දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බමුන් සහිත මේ ලොව - මහණ බමුණන් සහිත දෙවිමිනිසුන් සහිත මේ සත්මුව වතු ම සිය වෙසෙසි නුවණින් දන පසක් කොට ලොවට දන්වති ඔබ මුල කලණ මැද කලණ අග කලණ වූ, මනා අරුත් ඇති, පිරිපුන් වියදන් ඇති, හැම සැටියෙන් පිරිපුන්, පිරිසිදු දහම් දෙසති එසේ දෙසනුයේ සසුන්බඹසර පවසති එබදු රහතුන් දක්ම වූ කලි මනා එකෙකැයි ඒ භාගාවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ මෙසේ වූ මනා කියුහබෙකින් උස් වැ නැගේ වේ” යනු යැ

4 එක්බිති ලොහිව ව බමුණු හෙසිකා නම් කැහැටියා බණවා, “සඟය, හෙසිකා, මහණ ගොයුම්න් වෙත යා කොස් ‘පින්වත් ගොයුමාණනි, ලොහිව ව බමුණු පින්වත් ගොයුමාණන් අබාධ නැති නිසා, නිරෝග නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා, සුව විහරණ ඇති නිසා විවාරා’යි මා බසින් මහණ ගොයුමාණන් අබාධ නැති නිසා, රෝග නැති නිසා, හැල්ලු පැවැතුම් ඇති නිසා, කාබල ඇති නිසා විවාර ව පින්වත් ගොයුමාණෝ මහණමුළුව හා සෙට දවසට ලොහිව ව බමුණාගේ බත ඉවසන් වා සි ද කියව” යි කී ය.

5. එවං භනෙතති ඛො භෙසිකා නභාපිතො ලොභිව්වසු චූභමිණස්ස පටිස්සුඤා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං එතදවොච ලොභිවෙච්චා භනෙත බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං අප්පාබාධං අප්පාතඞ්කං ලහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ච වදෙති අභිවාසෙඤ්ඤා කීර භනෙත භගවා ලොභිව්වසු බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතන්තාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසනාති. අභිවාසෙසි භගවා ඤාණභිභාවෙන

6. අථ ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තො අභිවාසනං විදිඤ්ඤා උට්ඨායංසනා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකම්මණං කන්තා යෙන ලොභිවෙච්චා බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිඤ්ඤා ලොභිව්වං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච අවොචුමහා ඛො මයං භනෙත නච වචනෙත නං භගවන්තං. ලොභිවෙච්චා භනෙත බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං අප්පාබාධං අප්පාතඞ්කං ලහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ච වදෙති අභිවාසෙඤ්ඤා කීර භනෙත භගවා 'ලොභිව්වසු බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතන්තාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසනා'ති අභිවුඤ්ඤා පන තෙන භගවතාති

7. අථ ඛො ලොභිවෙච්චා බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතතියා අවමයෙන සකෙ නිවෙසනෙ පණ්ණිනං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙඤ්ඤා භෙසිකං නභාපිතං ආමනෙතසි; එහි ඤං සමම භෙසිකෙ යෙන සමණො ගොතමො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිඤ්ඤා සමණස්ස ගොතමස්ස කාලං ආරොචෙහි. කාලො භො ගොතම නිට්ඨිතං භන්තන්ති එවං භනෙත'ති ඛො භෙසිකා නභාපිතො ලොභිව්වසු බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුඤා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං අභිමි එකමන්තං ධීතො ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තො කාලං ආරොචෙහි කාලො භනෙත නිට්ඨිතං භන්තන්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙඤ්ඤා පතනම්චරමාදාය සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙසන යෙන සාලවතීකා තෙනුපසඞ්කමි.

8 තෙන ඛො පන සමයෙන භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං පිට්ඨිගො පිට්ඨිතො අනුබඳො භොති අථ ඛො භෙසිකා නභාපිතො භගවන්තං එතදවොච: "ලොභිව්වසු භනෙත බ්‍රාහ්මණස්ස එවරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං ඉධ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අභිගච්චෙය්‍ය, කුසලං ධම්මං අභිගන්තො න පරස්ස ආරොචෙය්‍ය කීං හි පරො පරස්ස කාරියාති සෙය්‍යපාපි පුරාණං බක්ඛිතං ජිජිඤ්ඤා අඤ්ඤං තචං බක්ඛිතං කරෙය්‍ය, එවං සමපදම්ඳං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කීං හි පරො පරස්ස කාරියාති"ති සංවු භනෙත භගවා ලොභිව්වං බ්‍රාහ්මණං එතඤ්චා පාපකා දිට්ඨිගතා ටිපවෙච්චාති "අපොචතාම සියා ගොසිකෙ අපොචතාම සියා ගොසිකෙ"ති.

9. අථ ඛො හගවා යෙන ලොභිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනු පසඬකම් උපසඬකම්ඤ්ඤා පඤ්ඤානෙත ආසනෙන නිසීදි අථ ඛො ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධිපපමුඛං භික්ඛුසඬ්ඤාං පඤ්ඤානෙන බාදහිංසෙන භොජනියෙන සහජ්ඣා සන්තප්පෙසි සමපචාරෙසි අථ ඛො ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණො හගවන්තං භුත්තාපිං ඕනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤාතරං නිවං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛො ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණං හගවා එතද්දෙවොච්ච “සච්චං කිර තෙ ලොභිච්ච ඵචරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං ඉධ සමිසණො වා බ්‍රාහ්මිසණො වා කුසලං ධම්මං අධිගච්චියා, කුසලං ධම්මං අධිගන්ත්වා න පරස්ස ආරොවෙය්‍යා, කීං හි පරො පරස්ස කරස්සාති? සෙය්‍යං-ථාපි නාම පුරාණං බන්ධනං ඡීන්දිත්වා අඤ්ඤාං නවං බන්ධනං කරෙය්‍යා, ඵචං සමපදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදාමි. කීං හි පරො පරස්ස කරස්සාති?”ති

“ඵචං හො ගොතමි.”

10. “තං කීං මඤ්ඤාසි ලොභිච්චො? නනු තං සාලවතීකං අප්ඤ්ඤා-වසසී?”ති

“ඵචං හො ගොතමි.”

“යො හු ඛො ලොභිච්ච ඵචං වදෙය්‍යා ‘ලොභිච්චො බ්‍රාහ්මණො සාල-වතීකං අප්ඤ්ඤාසීති යා සාලවතීකාය සමුදයසඤ්ජාති ලොභිච්චො’ව තං බ්‍රාහ්මණො එකතො පරිභුඤ්ජෙය්‍යා, න අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති ඵචංවාදි සො යෙ තං උපජ්චන්ති තෙසං අන්තරායකරො වා භොති නො වා?”ති

“අන්තරායකරො හො ගොතමි.”

“අන්තරායකරො සමානො ලොභිච්ච භික්ඛානුකම්පි වා තෙසං භොති අභික්ඛානුකම්පි වා?”ති

“අභික්ඛානුකම්පි හො ගොතමි.”

“අභික්ඛානුකම්පස්ස මෙත්තං වා තෙසු විත්තං පච්චුපට්ඨිතං භොති සපත්තකං වා?”ති

“සපත්තකං හො ගොතමි.”

“සපත්තකෙ විත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ ඕච්ඡාදිට්ඨි වා භොති සමමාදිට්ඨි වා?”ති

“ඕච්ඡාදිට්ඨි හො ගොතමි.”

“ඕච්ඡාදිට්ඨස්ස ඛො අහං ලොභිච්ච දවින්නං ගතීතං අඤ්ඤාතරං ගතීං වදාමි නිරයං වා තිරච්ඡානශොනීං වා.”

9 ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොහිවිවි බමුණාගේ ගෙට එළඹි සේක එළඹි පණවන ලද අස්තූ වැඩ හුන් සේක එ කලා ලොහිවිවි බමුණු බුදුපාමොක් බික්කහන පුණ්ණ බාද්‍ය හොජ්‍යයෙන් සියනින් සැතැප්වී ය, ආනොවට පැවැරී ය එසින් පසු ලොහිවිවි බමුණු දන් වැළැදු, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක එක්තරා මිටි අස්තක් ගෙන ගිද ගත්තේ ය එක් පසෙක ගිද ගත්තා වූ ම ලොහිවිවි බමුණා අමතා, “ලොහිවිවියෙනි, මෙහි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලැබ ගන්නේ නම්, කුසල් දහම් ලැබ එය මෙරමානට නො කියැ යුතු. අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද? පරණ බැඳුම සිදු අත් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යම්සේ ද, එසේ ම මෙ කරුණ ද ලාමක ලොහ ධර්මයෙකැ යි කියමි අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද?” යි මෙසේ ලාමක මිසදිවෙක් තොපට උපන්නේ ල ඒ සැබෑ ද? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අයා වදාළ සේක.

[ලොහිවිවි] “එසේ ය, පින්වත් ගෞසුමාණනි ”

10 [භාග්‍යවත්තු] “ලොහිවිවියෙනි, ඒ කිමැ යි සිතනු ද? තෙපි සාලවතිකාවට අභිපතී වැ වසනුවෝ නො වනු ද?”

[ලොහිවිවි] “එසේ ය, පින්වත් ගෞසුමාණනි ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිවිවි බමුණු සාලවතිකාවට අභිපතී වැ වෙසෙයි. සාලවතිකා ගමෙහි උපන් යම් ධනධාන්‍යයෙක් ඇත් නම්, එය ලොහිවිවි බමුණා ම එකලා වැ වළදන්නේ නම්, අනුනට නොදෙන්නේ නම් මැනැවැ’යි යමෙක් කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම තොප තිසා ජිවත් වන ඥාතිපරිජනආදීනට ලැබෙන දෑට අනතරාස කරන්නෙක් හෝ නො කරන්නෙක් වේ ද?”

[ලොහිවිවි] “පින්වත් ගෞසුමාණනි, හේ ඔවුන් ලබන ඒ දෑට අනතුරු කරන්නෙක් ය ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිවිවිය, ලාභයට අනතරාස කරන්නේ ම තෙතෙම ඔවුනට හිතානුකම්පා ඇතියෙක් හෝ හිතානුකම්පා නැතියෙක් වේ ද?”

[ලොහිවිවි] “පින්වත් ගෞසුමාණනි, හිතානුකම්පා නැතියෙක් වේ ”

[භාග්‍යවත්තු] “හිතානුකම්පා නැතියෙහුට ඔවුන් කෙරෙහි එළැඹි සිටියේ මිතුරු සිත ද, තැන හොත් සතුරු සිත ද?”

[ලොහිවිවි] “සතුරු සිත ය, පින්වත් ගෞසුමාණනි ”

[භාග්‍යවත්තු] “සතුරු සිත එළැඹි සිටි කල්හි ඥාතීන් හෝ ටො ද, තැන හොත් සමිදිව වේ ද?”

[ලොහිවිවි] “පින්වත් ගෞසුමාණනි, ඥාතීන් වේ ”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිවිවිය, මම් ඥාතීන් ගතුවානට දෙ ගතී අතුරෙන් තීරය හෝ තීරිසත් යොනිය හෝ යන එක්තරා ගතියක් කියමි

11 නං කිම්මඤ්ඤාසි ලොභිවං, නනු රාජා පසෙනදී කොසලො කාසි-
කොසලං අජිකාවසති?”ති.

“එවං හො ගොතම ”

“යො භු ඛො ලොභිවං එවං වදෙය්‍ය ‘රාජා පසෙනදී කොසලො
කාසිකොසලං අජිකාවසති යා කාසිකොසලෙ සමුදයසඤ්ඤාති, රාජා’ව
නං පසෙනදී කොසලො එකකො පරිභුඤ්ඤාය, න අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති
එවංවාදී සො යෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං උපජ්චන්ති තුමෙහ චෙව
අඤ්ඤා ව, තෙසං අනන්දායකරො වා හොති, නො වා?” ති

“අනන්දායකරො හො ගොතම ”

“අනන්දායකරො සමානො නිසානුකම්පි වා තෙසං හොති අභිතානු-
කම්පි වා?” ති

“අභිතානුකම්පි හො ගොතම ”

“අභිතානුකම්පියා ලොභිවං මෙනතං වා තෙසු විතතං පච්චුපට්ඨිතං
සපත්තකං වා?” ති

“සපත්තකං හො ගොතම ”

“සපත්තකෙ විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ඡාදිට්ඨි වා හොති සම්මාදිට්ඨි
වා?” ති

“මිච්ඡාදිට්ඨි හො ගොතම ”

“මිච්ඡාදිට්ඨියා ඛො අහං ලොභිවං දච්ඡන්තං ගතීනං අඤ්ඤාතරං ගතී
වදාමි නිරයං වා තීරච්ඡානගොතිං වා

12 ඉති කීර ‘ලොභිවං යො එවං වදෙය්‍ය ලොභිවෙවං බ්‍රාහ්මණො
සාලවතීකං අජිකාවසති යා සාලවතීකාය සමුදයසඤ්ඤාති, ලොභිවෙවං’ව
නං බ්‍රාහ්මණො එකකො පරිභුඤ්ඤාය, න ච අඤ්ඤාසං දදෙය්‍යා’ති.
එවංවාදී සො යෙ තං උපජ්චන්ති, තෙසං අනන්දායකරො හොති අනන්දාය-
කරෙ සමානො අභිතානුකම්පි හොති අභිතානුකම්පියා සපත්තකං
විතතං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපත්තකෙ විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ඡාදිට්ඨි
හොති. එවමෙව ඛො ලොභිවං යො එවං වදෙය්‍ය: “ඉධ සමණො වා බ්‍රහ්ම-
ණො වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්තා න පරස්ස
ආරුණෙවය්‍ය, කිං හි පරෙ පරස්ස කරිස්සාති? ෂෙය්‍යාපාපි නාම පුරුණං
බ්‍රහ්මනං ජිජ්ඣා අඤ්ඤං නවං බ්‍රහ්මනං කරෙය්‍ය, එවං සම්පදම්දං පාපකං
ලොභධම්මං වදාමි කිං හි පරෙ පරස්ස කරිස්සාති” ති. එවංවාදී සො යෙ
තෙ කුලපුත්තා නාමාගතප්පච්චිකං ධම්මවිතයං ආගමි එවරුපං උළාරං
විසෙසං අධිගච්ඡන්ති. සොනාපත්තිඵලම්පි සච්ඡිකරෙන්නති, සකදාගමිඵලම්පි
සච්ඡිකරෙන්නති, අනාගමිඵලම්පි සච්ඡිකරෙන්නති, අරහත්තම්පි සච්ඡිකරෙන්නති,
යෙවිමෙ දිබ්බා ගබ්බා පරිපාවෙනති දිබ්බානං හවානං අභිනිබ්බන්තියා, තෙසං
අනන්දායකරො හොති අනන්දායකරො සමානො අභිතානුකම්පි හොති.
අභිතානුකම්පියා සපත්තකං විතතං පච්චුපට්ඨිතං හොති. සපත්තකෙ
විතෙන පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ඡාදිට්ඨි හොති මිච්ඡාදිට්ඨියා ඛො අහං ලොභිවං
දච්ඡන්තං ගතීනං අඤ්ඤාතරං ගතී වදාමි නිරයං වා තීරච්ඡානගොතිං වා,

11 ලොහිව්වය, ඒ කීමැ සි සිතයි ද ‘පඤ්ඤාදී කොසොල්ලරජ කසි කොසොල් දෙ රටට අභිපයි වැ වෙසෙයි?.

[ලොහිව්ව] “එසේය පින්වත් ගොයුමාණනි”

කසිකොසොල් දෙ රටැ යම් ධනධාන්‍යයෙන් උපදනේ නම් එය පසෙතදී කොසොල්ලරජ ම එකලා වැ වළඳන්නේ නම්, අනුතට නො දෙන්නේ නම් මැනවැයි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන ඒ තැනැත්තේ පසෙතදී කොසොල් රජු නිසා ජීවත් වන නොට ද අනුන් ද ඒ හැම දෙනාගේ ලාභයට අනන්‍යය කරන්නෙක් වේ ද, තැන හොත් අනන්‍යය නොකරන්නෙක් වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “පින්වත් ගොයුමාණනි, ලාභයට අනන්‍යය කරන්නෙක් වෙයි”

[භාග්‍යවත්තු] “ලාභයට අනන්‍යය කරන්නේ ම ඔවුනට භික්ෂුකම්පි වේ ද, තැන හොත් අභික්ෂුකම්පි වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “පින්වත් ගොයුමාණනි, අභික්ෂුකම්පි වේ”

[භාග්‍යවත්තු] “අභික්ෂුකම්පිහට ඔවුන් කෙරෙහි එළැඹ සිටියේ ඕකුරු සිත ද, තැන හොත් සකුරු සිත ද?”

[ලොහිව්ව] “සකුරු සිත ය, පින්වත් ගොයුමාණනි”

[භාග්‍යවත්තු] “සකුරු සිත එළැඹ සිටි කලැ හේ ඕසද්දි වේ ද තැන හොත් සම්පද්දි වේ ද?”

[ලොහිව්ව] “ඕසද්දි වෙයි, පින්වත් ගොයුමාණනි.”

[භාග්‍යවත්තු] “ලොහිව්වය, ඕසද්දිවෘහට තීරය හෝ තීරිසන් යොන හෝ -මේ දෙයකියෙන් එක්තරා ගතියක් මම් කියමි.

12 ලොහිව්වය, ‘ලොහිව්ව ඛමුණා සාලවතීකාවට අභිපයි වැ වෙසේ. සාලවතීකායෙහි උපදනා තාක් සියලු ධනධාන්‍ය ලොහිව්ව ඛමුණා ම එකලා වැ වළඳන්නේ නම්, අනුතට නො දෙන්නේ නම් මැනවැයි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම නොප නිසා ජීවත් වන හැම දෙනාට ලාභානන්‍යයකර වෙයි. ලාභානන්‍යය කරන්නේ ම අභි-ක්ෂුකම්පි වේ අභික්ෂුකම්පි තැනැත්තෙකුට සකුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සකුරු සිත එළැඹ සිටි කලැ ඕසද්දි වෙයි එ පරිද්දෙන් ම, ලොහිව්වය, ‘මෙහි මහණෙක් හෝ ඛමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ ය. කුසල් දහම් ලැබ මෙරමාහට නො කියැ යුතු යැයි ද, ‘අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද’යි ද, පරණ බැඳුම සිදු අත් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යම් සේ ද, එසේම මෙකරුණ ලොහවම්පියෙකා යි කියමි’යි ද, ‘අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද’යි. ද යමෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, මෙසේ කියන හෙ තෙම - යට කුලපුත් කෙනෙක් තපාගත බුද්ධ දෙසු දහම්පිතය ඇති මෙ සසුන් නිසා සෝවන්-පල පසක් කෙරෙත් ද, සෙදගාමිපල පසක් කෙරෙත් ද, අනගාමිපල පසක් කෙරෙත් ද, රතන්පල පසක් කෙරෙත් ද, (එසට නො පොසොසන්) යම් කෙනෙක් දෙව්ලෝගි උපදිනු පිණිස දෙව්ගම් මුහුකරවත් ද (දෙව්ලෝගි සත පිළිවෙත් පුරත් ද), හේ ඔවුනට ලාභානන්‍යයකර වේ. ලාභානන්‍යය කර-නුයේ ම අභික්ෂුකම්පි වෙයි අභික්ෂුකම්පි පශුලාට සකුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සකුරු සිත එළැඹ සිටි කලැ ඕසද්දි වෙයි ලොහිව්වය, මම් ඕසද්දිහට (දිකු) නිරුගතිය හෝ තීරිසන් යොන හෝ වෙ දෙ-ගතියෙන් එක්තරා ගතියක් කියමි

13. ඉති කීර ලොභිච්ච යො ඵලං වදෙය්‍ය ‘රාජා පනනදි කොසලො කාසිකොසලං අජ්ඣාචසනී, යා කාසිකොසලෙ සමුදයසඤ්ජාති, රාජා’ව නං පසෙනදි කොසලො ඵකකො පරිතුඤ්ජෙය්‍ය, හ අඤ්ඤාදං දූදය්‍යා’ති ඵලං-
 වාදී සො යෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං උපජ්චන්ති තුලෙහ මෙව අඤ්ඤාද ව, තෙසං අනන්‍යායකරො හොති අනන්‍යායකරො සමානො අභිතානුකම්පි හොති අභිතානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපත්තකෙ චිත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ජාදිට්ඨි හොති ඵලමෙව ඛො ලොභිච්ච යො ඵලං වදෙය්‍ය ‘ඉධ සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා කුසලං ධම්මං අභිගචෙත්ථය්‍ය, කුසලං ධම්මං අභිගන්වා න පරස්ස ආරොවෙය්‍ය, කීං හි පරො පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණං ඛනිතං ජිජ්ඣනි, අඤ්ඤාදං තථං ඛනිතං කුරෙය්‍ය, ඵලං සම්පදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කීං හි පරො පරස්ස කරිස්සති? ඵලංවාදී සො යෙ තෙ කුල-
 සුත්තා තථාගතප්පවදිතං ධම්මචිත්තං ආගම්ම ඵවරූපං උළාරං චික්ඛෙය්‍ය අභිගචෙත්ථය්‍ය. සොනාපත්තිඵලමපි සච්ඡිකරොන්ති, සකදහාමිඵලමපි සච්ඡි-
 කරොන්ති, අනාගාමිඵලමපි සච්ඡිකරොන්ති, අරහත්තමපි සච්ඡිකරොන්ති, යෙ චිත්ත දිබ්බා ගම්බා පරිපාචෙන්නි දිබ්බානං භවානං අභිනිබ්බන්ති, තෙසං අනන්‍යායකරො හොති අනන්‍යායකරො සමානො අභිතානුකම්පි හොති අභිතානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හොති සපත්තකෙ චිත්තෙ පච්චුපට්ඨිතෙ මිච්ජාදිට්ඨි යොති මිච්ජාදිට්ඨිස්ස ඛො අහං ලොභිච්ච ද්වින්නං ගතිනං අඤ්ඤාතරං ගතිං වදමි නිරයං වා නිරව්ජානෙය්‍යතිං වා

14 තයො ඛො’මෙ ලොභිච්ච සන්ථාරො යෙ ලොකෙ වොදනාරකා, යො ව පනෙවරූපෙ සන්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භූතා තච්ජා ධම්මිකා අනවජ්ජා කතාමෙ තයො? ඉධ ලොභිච්ච ඵකච්චො සන්ථා යස්සන්ථං අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති, ස්වාස්ස සාමිඤ්ඤාදෙත්වා අනනුප්පතො හොති, සො තං සාමිඤ්ඤාදං අනනුප්පුණ්ණිං සාවකානං ධම්මං දෙසෙති ඉදං වො භිතාය ‘ඉදං වො සුඛායා’ති තස්ස සාවකා න සුඤ්ඤාසනති, න සොනං ඕදහනති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨිතෙති, වොකකම්ම ව සත්ථුසාසනා වන්නන්ති සො ඵලම්ඤ්ඤා වොදෙතඛො “ආයස්මා ඛො යස්සන්ථං අභාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤාදෙත්වා අනනුප්පතො තං තිං සාමිඤ්ඤාදං අනනුප්පුණ්ණිං සාවකානං ධම්මං දෙසෙති ‘ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා’ති තස්ස තෙ සාවකා න සුඤ්ඤාසනති, න සොනං ඕදහනති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨිතෙති වොකකම්ම ව සත්ථුසාසනා වන්නන්ති”ති සෙය්‍යථාපි නාම මස්සකකන්ති යා වා උස්සකකන්ති¹, පරමමුඛිං වා ආලිඛෙය්‍ය, ඵලං සම්පදමිදං පාපකං ලොභධම්මං වදමි. කීං හි පරො පරස්ස කරිස්සති? අයං ඛො ලොභිච්ච පස්මො සන්ථා යො ලොකෙ වොදනාරකො, යො ව පනෙවරූපෙ සන්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භූතා තච්ජා ධම්මිකා අනවජ්ජා

1 උස්සකකන්ති, කෙසු වී

13. ලොහිව්වය, 'පසෙනදී කොසොල්ලරජ කසි කොසොල් දෙරටට අභිපති ව වෙනෙයි කසි කොසොල් දෙරටැ උපදනා යම් ධනධාන්‍ය රැසෙක් වේ නම්, එය පසෙනදී කොසොල්ලරජ ම එකලා වැ වළදන්නේ නම්, අනුතට නො දෙන්නේ නම් මැනැවැයි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ නම්, එසේ කියනුයුතු හෙ තෙම පාසනදී කොසොල්ලරජ කියා යැවෙන තොටවත් අනුතවත් ලාභාන්තරායකර වෙයි ලාභාන්තරාය කරන්නේ ම භිතානු-කම්පා නැත්තේ වෙයි භිතානුකම්පා නැතියනුට සතුරු සිත එළැඹ සිටියේ වෙයි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කලා මිසදිවු වෙයි ලොහිව්වය, එසේ ම 'මෙහි මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ කුසල් දහම් ලබන්නේ ය, කුසල් දහම් ලැබ, මෙරමානට නො දෙසියැ යුතු යැයි ද අනෙකෙක් අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද? පරණ බැඳුමක් සිදු අන් අළුත් බැඳුමක් කරන්නේ යම්සේ ද, එසේ මේ කරුණ ලාමක ලොහබ්බිගෙකැ යි කියමි අනෙකෙක් අනෙකකුට කුමක් කරන්නේ ද?' යි යමෙක් මෙසේ කියන්නේ ද, මෙසේ කියන හෙ තෙම යම් කුලපුත්ත කෙනෙක් බුදුන් වදහල දහම් විනය නිසා හෝවත්පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, සෙදගැමි-පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, අනගැමිපලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, රහත්පලයත් පසක් කෙරෙත් නම්, මෙසේ වූ මගත් ගුණ විශෙෂ ලබන්නේ, දිව්‍යභවයන්ගේ පහල වීම පිණිස දෙව්ගබ්බ බුහුකුරුවත් නම්, ඔවුන් කැමට ලාභාන්තරායකර වෙයි ලාභාන්තරාය කරන්නේ ම ඔවුනට භිතානුකම්පා නැත්තේ වෙයි. භිතානුකම්පා නැත්තකුට සතුරු සිත එළැඹ සිටි සතුරු සිත එළැඹ සිටි කල්හි ඔසදිවු වෙයි ඔසදිවුනට මතු නිරය හෝ තිරිසන් යොන හෝ මේ දෙ යනි අතුරෙන් එක්තරා ගතියක් මම් කියමි

14 ලොහිව්වය, යම් ආයුතා කෙනෙක් ලොවැ වෛදනා ලැබියැ යුත්තෝ ද, යමෙකුත් මෙබඳු ආයුතානට වෛදනා කෙරේ ද, ඒ වෛදනාව ඇත්තත් සත්‍යත් දහමින් නොවැරදිත් වේ ද, එසේ වූ මේ ආයුතානු තිදෙනෙකි කවර තිදෙනෙක් ද යත් ලොහිව්වය, මෙහි එක්තරා ආයුතාවරයෙක් යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ පැවිදිදට වන්නේ වේ ද, ඒ ශ්‍රාමණ්‍යාපිය (මහණදමේ ප්ලය) ඔහු විසින් නො ලද්දේ වෙයි හේ ඒ ශ්‍රාමණ්‍යාපිය නො ලැබ 'මෙය තොටට වැඩ පිණිස වේ මෙය තොටට සුව පිණිස වේ' යැ යි සම්මතට දහම් දෙසයි. ඔහුගේ සම්මතේ ඔහු බස අසන්නට කැමැති නො වෙත් ඔහුට කන් යොමු නො කෙරෙත් දහ ගැන්ම පිණිස සිත නො එළවත් ඒ ආයුතානුගේ අනුශාසනයෙන් වෙන් ව ම පවතින් 'අයුෂ්මත්ත වතාහි යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ පැවිදිබවට පැමිණියෝ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්‍යාපිය නො ලද්දේ වෙයි ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්‍යාපිය නො ලැබ 'මෙය තොටට වැඩ පිණිස වේ. මෙය තොටට සුව පිණිස වේ' යැ යි සම්මතට දහම් දෙසයි. ඒ ඔබ බස සම්මතේ අසනු නො රිසියෙන් එයට කන් යොමු නො කරත් දහ ගැන්මෙහි සිත නො එළවත්. ආයුතා වූ ඔබගේ අනුශාසනයෙන් වෙන් ව ද පවතින්' යි ඒ ආයුතා තෙම මෙසේ වෛදනා කරනු ලැබියැ යුතු වන්නේ ය යම්සේ ඉවත් වැ යන්නියක වෙනට යන්නේ ද, නොකැමැත්තෙන් පිටුපා සිටි තැනැත්තිය වැලැගන්නේ ද, මෙසේ මේ කරුණ ලාමක ලොහබ්බිගෙක් කොට කියමි එබඳු ආයුතා වූ අන් තැනැත්තේ අනෙකකුට කවර වැඩක් තම් කරන්නේ ද? ලොහිව්වය, යම් ආයුතාවරයෙක් ලොවැ වෛදනා ලැබිය යුතු ද, මේ ඒ පලමු වන ආයුතා ය යමෙකුත් මෙබඳු ආයුතානට වෛදනා කෙරේ නම්, ඒ වෛදනාව ඇත්ත ය, සත්‍ය ය, දහමි ය, නොවැරදි ය

15. පුනච්චරං ලොභිච්ච ඉධෙකච්චො සථො යස්සථොය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති, සවාස්ස සාමිඤ්ඤථො අනුප්පනෙනා හොති සො තං සාමිඤ්ඤථො අනුප්පාප්‍රණීතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා සුසුසුසනති, සොතං ඔදහනති, අඤ්ඤා විතතං උපට්ඨපෙනති, න ච වොක්කම්ම සන්ත්‍රිසාසනා වතනනති. සො එවම්සං වොදෙනබ්බො: "ආයස්මා ඛො යස්සථොය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤථො අනුප්පනෙනා, තං නිං සාමිඤ්ඤථො අනුප්පාප්‍රණීතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය, ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා සුසුසුසනති, සොතං ඔදහනති, අඤ්ඤා විතතං උපට්ඨපෙනති, න ච වොක්කම්ම සන්ත්‍රිසාසනා වතනනති සෙය්‍යථාපි නාම සකං බෙතතං ඕනාය පරබෙතතං නිබ්බාධි-
තබ්බො¹ මඤ්ඤාය, එවං සම්පදම්ඨං පාපකං ලොභධම්මං වදම්. කිං හි පරො පරස්ස කරස්සති" ති. අයං ඛො ලොභිච්ච දුතියො සථො යො ලොකෙ වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සථාරං වොදෙති, සා වොදනා භුතා තච්ඡා ධම්මිකා අනච්ඡා

16 පුනච්චරං ලොභිච්ච ඉධෙකච්චො සථො යස්සථොය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති, සවාස්ස සාමිඤ්ඤථො අනුප්පනෙනා හොති. සො තං සාමිඤ්ඤථො අනුප්පාප්‍රණීතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති. තස්ස සාවකා න සුසුසුසනති, න සොතං ඔදහනති, න අඤ්ඤා විතතං උපට්ඨපෙනති, වොක්කම්ම ච සන්ත්‍රිසාසනා වතනනති. සො එවම්සං වොදෙනබ්බො: "ආයස්මා ඛො යස්සථොය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො, සො තෙ සාමිඤ්ඤථො අනුප්පනෙනා, තං නිං සාමි-
ඤ්ඤථො අනුප්පාප්‍රණීතො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති 'ඉදං වො භිතාය ඉදං වො සුඛායා'ති තස්ස තෙ සාවකා න සුසුසුසනති, න සොතං ඔදහනති, න අඤ්ඤා විතතං උපට්ඨපෙනති, වොක්කම්ම ච සන්ත්‍රිසාසනා වතනනති. සෙය්‍යථාපි නාම පුරුණං ඛනිකං ඡිඤ්ඤා අඤ්ඤා නවං ඛනිකං කරස්ස-
ති" ති අයං ඛො ලොභිච්ච තතියො සථො යො ලොකෙ වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සථාරං වොදෙති, සා වොදනා භුතා තච්ඡා ධම්මිකා අනච්ඡා

15 තව ද අනෙකක් කියමි ලොහිව්වය, මෙහි එක්තරා ආඥාවරයෙක් යමක් පිණිස පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔහු විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලද්දේ වෙයි හේ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ' මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැ යි සම්මතව දකමි දෙසයි ඒ සම්මතව ඔහු බස් අසනු කැමැති වෙත් කන් යොමු කෙරෙත්. දන ගැන්ම පිණිස සිත එළවා තබන්. ඒ ආඥානුගේ අනුශාසනයෙන් ඉවත් ව නොපවතිත් "අයුෂමත් තෙමේ යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට පැමිණියේ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලද්දේ ය ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය නොලැබ 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ, මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැ යි සම්මතව දකමි දෙසයි සම්මතව ඒ ඔබගේ වචනය අසනු කැමැති වෙත් කන් යොමු කෙරෙත් දන ගැන්ම පිණිස සිත එළවා තබන් ආඥාශාසනයෙන් ඉවත් ව නොද පවතිත්. සිය කෙන කැර දමා අනුන්ගේ කෙනක් (වල් පැලැව් උදුරා) භූමි කළ යුතු කොට සිතන්නේ යම්සේ ද, එසේ මේ කරුණ ලාමක වූ ලොහබ්බියක් කොට කියමි. එබඳු ආඥා වූ අන් තැනැත්තේ අනෙකකුට කවර වැඩක් කරන්නේ ද" යි ඒ ආඥා තෙම වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය. ලොහිව්වය, ලොවැ යමෙක් වොදනාර්ත නම්, මේ ඒ දෙවෙනි ආඥා ය යමෙකුත් මෙබඳු ආඥාවරයකුට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව භූත ය, සත්‍ය ය, දූතමි ය, නො වැරැදි ය

16 තව ද අනෙකක් කියමි. ලොහිව්වය, මෙහි එක්තරා ආඥාවරයෙක් යමක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔහු විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලද්දේ වෙයි හේ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වෙයි මෙය නොපට සුව පිණිස වේ' යැ යි සම්මතව දකමි දෙසයි. සම්මතව ඔහු බස් අසන්නට නොකැමැති වෙත්, ඔහුට කන් යොමු නොකෙරෙත් දන ගනු පිණිස සිත එළවා නොතබන් ඒ ආඥානුගේ අනුශාසනයෙන් බැහැර ව ද පවතිත් හෙ තෙම මෙසේ වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය "අයුෂමත් වතාහි යමක් පිණිස ගිහිගෙන් පැවිද්දට වන්නේ වේ ද, ඔබ විසින් ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලද්දේ ය ඔබ ඒ ශ්‍රාමණ්ඩලය ලැබ, 'මෙය නොපට වැඩ පිණිස වේ මෙය නොපට ගිත පිණිස වේ' යැ යි සම්මතව දකමි දෙසයි. සම්මතව ඒ ඔබේ බස් අසනු කැමැති නොවෙත් ඔබ බසට කන් යොමු නොකෙරෙත් දන ගැන්මට සිත එළවා නොතබන් ඔබ අනුශාසනයෙන් බැහැර ව ද පවතිත් පරණ බැඳුමක් සිදු අන් අවස්ථා බැඳුමක් කරන්නේ යම්සේ ද, මෙසේ මේ කරුණ ලාමක ලොහබ්බියක් කොට කියමි එ බඳු ආඥා වූ අන් තැනැත්තේ අනෙකකුට කවර වැඩක් නම් කරන්නේ ද" යි ඒ ආඥා තෙම වොදනා ලැබිය යුතු වන්නේ ය ලොහිව්වය, ලොවැ යමෙක් වොදනා ලැබීමට සුදුසු ද, මේ ඒ තෙවෙනි ආඥා ය යමෙකුත් මෙබඳු ආඥා-කට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව භූත ය, සත්‍ය ය, දූතමි ය, නො-වැරැදි ය.

ඉමෙ ඛො ලොහිච්ච තයො සත්ථාරො යො ලොකෙ වොදනාරහා,
යො ච පනෙවරුපෙ සත්ථාරො වොදෙති, සා වොදනා භුතා තච්ඡා
බම්මිකා අතච්ඡා”ති

17. එවං වුත්තෙ ලොහිච්චො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච.
“අපි පන හො ගොතමි කොචි සත්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො”ති.

“අපි ඛො ලොහිච්ච සත්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො” ති.

“කතමො පන සො හො ගොතමි සත්ථා යො ලොකෙ න වොද-
නාරහො” ති.

18. ඉධ ලොහිච්ච නථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ඣති අරහං සම්මා-
සම්බුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකපිද්ධ අනුත්තරො පුරිස-
දම්මසාරපි සත්ථා දෙවමිත්‍රස්සානං බුද්ධො භගවා සො ඉමං ලොකං
සදෙවකං සමාරකං සබ්බමිකං, සසාමණ්ඩ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමිත්‍රස්සා
සං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකම්භා පචෙදෙති සො බම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං
මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථා සම්මාසුත්තං කෙවලපරි-
පුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති තං බම්මං සුණාති ගහපති වා
ගහපතිපුත්තො වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා කුලෙ පච්චාජානො, සො තං බම්මං
සුඤ්ඤා නථාගතො සද්ධා පටිලභති සො තෙන සද්ධාපටිලාභෙන
සම්මන්තාගතො ඉති පටිසංචික්ඛති “සම්බොධො සරුවාසො රජාපථො¹
අබ්බොකාසො පබ්බජා, නගිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්ත-
පරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සබ්බලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යනන්තාහං
කෙසමස්සං ඔයාරෙණිං කාසායාති වන්ථාති අච්ඡාදෙණිං අගාරස්මා
අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”නති.

19 සො අපරෙත සම්මෙතෙ අප්පං වා භොගක්ඛනිං පහාය
මහන්තං වා භොගක්ඛනිං පහාය අප්පං වා ඤ්ඤිපරිච්චං පහාය
මහන්තං වා ඤ්ඤිපරිච්චං පහාය කෙසමස්සං ඔයාරෙණිං කාසායාති
වන්ථාති අච්ඡාදෙණිං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සො එවං පබ්බජිතො
සමානො පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තො විහරති අවාරගොවරසම්පන්නො,
අඤ්ඤාතෙතසු වජේපසු හයදස්සාපී, සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදෙසු,
කායකමෙතෙ සම්මන්තාගතො කුසලෙන, පරිසුද්ධාජ්චො සීලසම්පන්නො
ඉඤ්ඤෙසු ගුහනදොරෙ හොජනෙ මත්තඤ්ඤා සධිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤා
සම්මන්තාගතො සනතුට්ඨා

ලොහිව්වය, ලොවැ යම් කෙනෙක් වොදනාදී ද, මේ ඒ තුන් ශාස්තෘයු ය යමෙකුත් මෙබඳු ශාස්තෘනාට වොදනා කෙරේ ද, ඒ වොදනාව සැබෑ ය, සත්‍ය ය, දූහැමි ය, නො වැරදි ය ”

17 මෙසේ වදාළ කල්හි ලොහිව්ව බමුණු “පින්වත් ගොසුමාණනි, යමෙක් ලොවැ වොදනා නො ලැබිය යුතු නම්, එසේ වූ කිසි ශාස්තෘවරයෙකුත් ඇද්ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (අයින්) විමාලේ ය

“ලොහිව්වය, යමෙක් ලොව වොදනා ලැබිය යුතු නො වේ ද, එසේ වූ ශාස්තෘවරයෙක් ඇත් ම යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“පින්වත් ගොසුමාණනි, යමෙක් ලොවැ වොදනාර්ථ නො වේ නම්, ඒ ශාස්තෘ තෙම කවරේ දැ” යි ලොහිව්ව බමුණු පුළුවන.

18 ලොහිව්වය, මෙහි අර්ථය වූ සමාන්තරවූ විද්‍යාවරණ-සමපන්න වූ සුගත වූ ලොකවිත් වූ නිරුත්තර පුරුෂදමාසාරි වූ දෙව්-මිනිස්තට ශාස්තෘ වූ බුද්ධ වූ භගවත් වූ තථාගත තෙමේ ලොවැ පහළ වෙයි හේ දෙවියන් සහිත වූ මරාත් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ ලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත සම්මත දෙවියන් (රජුන්) හා මහසු මිනිසුන් හා සහිත සත්ත්වපුරා වද තෙමේ විශිෂ්ට නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට, (මවුනට) අවබෝධ කරවයි හේ දහම් දෙසනුයේ ආදියෙහි හදුක (නිවරද) කොට, මධ්‍යයෙහි හදුක කොට, අවසනැ හදුක කොට, අව සහිත කොට, ව්‍යාඥාත් සහිත කොට, සම්ප්‍රකාරයෙන් පරිපූර්ණ කොට පරිශුද්ධ කොට දහම් දෙසයි (එසේ දෙසනුයේ ශික්ෂාත්‍රයෙන් සංගෘහිත වූ) ශාසනව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශ කෙරෙයි හැඟවියෙන් හෝ හැඟවිප්‍රතෙක් හෝ අන් උත්තරා කුලයෙක උපන්නෙක් හෝ ඒ ධර්ම අසයි හේ ඒ දහම් අයා තථාගත බුදුරජුන් කෙරෙහි හැදෑරූ ඇති කෙරෙයි. හේ ඒ ඉද්ධාලාභයෙන් සමන්විත වූයේ, ‘හිහිගෙයි විසීම සම්බාධයෙකි, රජස්පථයෙකි, පැවිද්ද (සම්බාධ නැති) අභ්‍යවකාශය (එළිමහන) වැන්න හිහිගෙයි වසන්තනු විසින් එකාන්තසයන් පිරිසිදු කොට, ශබ්ද-ලිඛිතයක් සේ කොට මේ බහිසර සරත්තට පහසු නො වේ. (එබැවින්) මම කෙතෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවා, හිහිගෙන් පැවිදිබිමට වදනෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මෙසේ නුවණින් සලකයි

19 හේ පසු කලෙක අල්ප වූ හෝ සම්පත් රූප හැරූ, මහත් වූ හෝ සම්පත් රූප හැරූ, මද වූ හෝ නැපිරිස හැරූ, මහත් වූ හෝ නැපිරිස හැරූ, කෙතෙරවුලු බහවා, කසාවත් හැඳ පෙරෙවා, හිහිගෙන් පැවිදිබිමට වදි හේ මෙසේ පැවිදි වූයේ ම පාතිමොක්ඛසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ, ආචාරයෙන් හා ගෞරවයෙන් හා යුක්ත වූයේ, සම්ප්‍රපමාත්‍ර වූ ද වරදෙහි බිය දක්නේ, නොවැරදි වූ කායවාක්කම්යෙන් සමන්විත වූයේ, එහෙයින් ම පිරිසිදු ආච්ච ඇතියේ, සිල්වත් වූයේ, ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසු දොර ඇතියේ, බොජුන්හි පමණ දන්නේ, (සත් තත්ති) සිහියෙන් හා නුවණින් හා යුක්ත වූයේ, සම්ප්‍රපමයෙහි තුන් වැදෑරුම් සතුටින් සතුටු වූයේ, ශික්ෂාපදයන්හි සමිදන් වැ ගෙන ගික්මෙයි.

20 කථකුට ලොහිවටි හිකුටු සිලසමපනෙහා හොති? ඉබ් ලොහිවටි හිකුටු පාණ්ඩිපාතං පහාය පාණ්ඩිපාතා පටිවිරතො හොති නිහිතදණ්ඩා නිහිතසන්තො ලජ්ජී දයාපනෙහා සබ්බපාණ්ඩුතනිතානුකම්පි විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතො හොති දින්නාදාසි දින්නාපාටිකඛිති අපේනෙත සුචිභුතෙත අත්තතා විහරති ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං අබ්බහම්චරිතං පහාය බ්බහම්චාරි හොති ආරාමාරි¹ විරතො මෙථුනා ගාමධම්මො. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො හොති සම්චවාදී සම්චසන්තො ථෙතො² පච්චසිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං පිසුණං වාවං පහාය පිසුණං වාවාය පටිවිරතො හොති. ඉතො සුත්තා න අමුත්ත අකඛාතා ඉමෙසං හෙදාය, අමුත්ත වා සුත්තා න ඉමෙසං අකඛාතා අමුසං හෙදාය, ඉති හින්නාතං වා සන්නාතා, සංහින්නාතං වා අනුපාදානා, සමග්ගාරාමො සමග්ගරතො සමග්ගතද්දී සමග්ගකාරණිං වාවං භාසිතා හොති ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං ඵරුසං වාවං පහාය ඵරුසාය වාවාය පටිවිරතො හොති. යා සා වාවා තෙලා කණ්ණසුධා පෙම්භිතා³ හදායඛිතමා පෙරි බුත්තකානතා බුත්තකම්මනාපා, තථාරුපිං⁴ වාවං භාසිතා හොති. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං. සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතො හොති කාලවාදී භුතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විතඨවාදී නිධානවතිං වාවං භාසිතා හොති කාලෙත සාපදෙසං පරියන්තවතිං අත්ථසඤ්චිතං. ඉදම්පි'ස්ස හොති සිලසමිං.

21 සො බිජ්ඣාමභුතගාමසමාරම්භා පටිවිරතො හොති ඵකහතතිතො හොති රතනුපරතො පටිවිරතො විකාලභොජනා, නිව්චිතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිවිරතො හොති මාලාගනිපිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභුසනට්ඨානා පටිවිරතො හොති උච්චාසයනමකාසයනා පටිවිරතො හොති ජාතරුපරජතපට්ඨකහණා පටිවිරතො හොති. ආමිකධිඤ්ඤාපට්ඨකහණා පටිවිරතො හොති ආමිකමංසපට්ඨකහණා පටිවිරතො හොති ඉන්ද්‍රියමාර්කපට්ඨකහණා පටිවිරතො හොති දුශ්චිද්ධපට්ඨකහණා පටිවිරතො හොති -

1. අනාමාරි, මජ්ඣ.

2. ථෙතො, හතා.

3. පෙම්භිතා, මජ්ඣ.

4. ඵමරුපි, කප්ථි.

20. ලොග්වල, මහණ තෙමේ කෙතේ නම් සිල්වත් වේ ද යත් ලොග්වලය, මෙහි මහණ තෙමේ ප්‍රාණඝාතය හැරුණු ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙනෙසින් වැළැක්කේ වෙයි බහා තැබූ දඬුමුතුරු ඇත්තේ (දඬුමුතුරු නො දරන්නේ), බහා තැබූ ආසුරු ඇත්තේ (ආසුරු නො දරන්නේ), පවට පිළිකුල් කරන්නේ, මෙමුත්තියට පැමිණියේ (මෙමුත්තියෙන් යුක්ත වූයේ), සියලු සතුන් කෙරෙහි සිතානුකම්පා ඇති වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ. හේ අදන්තාදානා හැරුණු ලා නොදුන් දු ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දුන් දුග ම පිළිගන්නාසුලු වූයේ, දුන් දුග ම කැමැති වැ ඉවසනසුලු වූයේ, නොසොර වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වැ වෙසේ මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ අබිරමිකර දුරු ලා බබසර සරන්නේ වෙයි ගැමිදහමක් වූ මෙවුන්දමින් දුරු වැ හැසිරෙන්නේ, එයින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ බොරු කීම දුරු ලා බොරු කීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි ඇත්ත කියනසුලු වූයේ, ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපා කියන්නේ, තහවුරු වැ පිහිටි කපා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු කපා ඇත්තේ, ලොව නො රවටන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ කේලාමි කීම දුරු ලා කේලාමි කීමෙන් වැළැක්කේ වේ මේ කැනින් අසා මෙවුන් (මවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස එතැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, එතැනින් අසා මවුන් (මොවුන්ගෙන්) බිඳවනු පිණිස මෙ තැන්හි නො කියනසුලු වූයේ, මෙසේ බිඳවුන් ගලපන්නේ (සමග කරන්නේ) ද, එකට ගැළපුණුවන් (සමගියට පැමිණියුවන්) හට රුකුල් දෙන්නේ ද වෙයි සමගියෙන් සිටින්නවුන් හා වාසය කැමැත්තේ, සමගියෙන් වසන්නවුන්ට කැමැත්තේ, සමග වැ සිටින්නවුන්ට සතුටු වනුයේ, සමගිය ඇති කරන බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ හේ රථ බිණුම් දුරු ලා රථ බස් දෙවුමෙන් වැළැක්කේ වෙයි නිදේස්, කන්කුලු, පෙම් උපදවන, පහසුවෙන් සිතා වැදගත්තා, නොගැමි, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන යම් බසක් වේ ද, එබඳු වූ බස් කියන්නේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ. හේ බොල් හිස් දෙබැවිලි හැරුණු බොල් දෙබැවිල්ලෙන් වැළැක්කේ වෙයි සුදුසු කාලවේලාවෙහි කපා කරනසුලු වූයේ, ඇත්ත ම කියනසුලු වූයේ, වැඩ සලසන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, නව ලොවුතුරුදහම් ඇසුරු කොට ම කියනසුලු වූයේ, හික්මීම් ඇති කරන බසක් ම කියනසුලු වූයේ, සිතා තබා ගන්නට සුදුසු වූ, කරුණු සහිත වූ, ඉමක් කොනක් ඇති (ප්‍රමාණවත් වූ), දෙලොව වැඩ හා සම්බන්ධ වූ ම බසක් සුදුසු කාලයෙහි කියන්නේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සිරියෙක් වේ

21 හේ බිප්පසුක (පැල වන ද) ද, භූතසුක (පැල වූණු ද) ද සිදි- මෙන් බිදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි රු බොජුනෙන් වැළැක්කේ, එක් වේලේ වළඳන බත් ඇත්තේ, නොකල්බොජුනෙන් වැළැක්කේ වෙයි. තවනු ගනු වයනු විසුළුදසුන් යන මෙයින් වැළැක්කේ වෙයි ඇඟා අඩු කැන් පිරිමීමට, ඇඟ සැරැසීමට කරුණු වන මල්ගදවිලෙවුන් දැරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි පමණ ඉක්ම උසසුන් ද, නොකැප වූ මහඅසුන් ද යන දෙකින් ම වැළැක්කේ වෙයි රන් රිදි මසු කනවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අඩු බාහා පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි අඩු මස් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි ස්ත්‍රීන් කුමාරිකාවන් පිළි- ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි දසිදසුන් පිළිගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි.

අපේළකපටිග්ගහණං පටිවිරතො හොති කුක්කුචසුකරපටිග්ගහණං පටි-
විරතො හොති හත්ථිගවාසාවලවෘපටිග්ගහණං පටිවිරතො හොති ඛෙත්තවස්සු
පටිග්ගහණං පටිවිරතො හොති දුෂ්පයාපකිණ්ණමානුසොගා පටිවිරතො
හොති. කාශිකකයා පටිවිරතො හොති. කුලාකුටකංසකුටමානකුටා පටිවි-
රතො හොති උකේකාටනවස්සුනනිකතිසාවිශොගා පටිවිරතො හොති.
ඡේදනචඛිකිනවිපරාමොසඤ්ජොපසහසාකාරං පටිවිරතො හොති.
ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

22. යථා වා පනෙකෙ හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ එවරුපං ඛිජ්ජාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං, මුලබ්ඪං ඛනිබ්ඪං එලුබ්ඪං අග්ගබ්ඪං ඛිජ්ජමෙව
පඤ්චමං, ඉති වා ඉති එවරුපා ඛිජ්ජාමභුතගාමසමාරම්භං පටිවිරතො
හොති ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

23. යථා වා පනෙකෙ හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ එවරුපං සන්තිධිකාරපරිභොගං අනුයුත්තා
විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං, අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං සා-
සන්නිධිං සගන්තසන්නිධිං ගනිසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං ඉති වා ඉති
එවරුපා සන්තිධිකාරපරිභොගං පටිවිරතො හොති ඉදුමපි'ස්ස හොති
සීලසමි.

24. යථා වා පනෙකෙ හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි
භොජනානි භුක්ඤ්ඤානි තෙ එවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති,
සෙය්‍යපීදං, නච්චං භීතං වාදිතං ථෙකං අක්ඛානං පාණිසාරං චේතාලං
කුමභස්සනං සොහනකං වණ්ණාලං වංසං බොජනකං හත්ථිසුද්ධං අස්සසුද්ධං
මහිසසුද්ධං උසහසුද්ධං අජසුද්ධං මෙණ්ඩසුද්ධං කුක්කුචසුද්ධං වට්ඨකසුද්ධං
දණ්ඩසුද්ධං මුට්ඨිසුද්ධං නිබ්බුද්ධං උයොසාධිකං බලග්ගං සෙතාච්ඡතං
අභේකදස්සනං ඉති වා ඉති එවරුපා විසුකදස්සනං පටිවිරතො හොති.
ඉදුමපි'ස්ස හොති සීලසමි.

එළුවන් බැවෙළුවන් පිළිගැන්නමත් වැලැක්කේ වෙයි. කුකුළන් හුරන් පිළිගැන්නමත් වැලැක්කේ වෙයි ඇතුන් අහුන් වෙලෙඹුන් හෙරින් පිළිගැන්නමත් වැලැක්කේ වෙයි කෙත්වතු පිළිගැන්නමත් වැලැක්කේ වෙයි ගිහිකතට දුත නමනෙටර කිරිනෙයි ද හෙන් හෙට පණ්ඩු පණන් හෙත සැමෙයි ද සෙදීමෙන් වැලැක්කේ වෙයි වෙලෙද ගනුදෙනුරන් වැලැක්කේ වෙයි හොරතරදියෙන් කිරුමෙන්, බොරු රන් පැවෙන්, හොර මිත්‍රවලින් මිත්‍රනමත් වැලැක්කේ වෙයි අල්ලස් ගෙන ගිහියන් කොහිම කිරීමෙන්, තානා උපායයෙන් අනුත් රැවැටීමෙන්, අහනා දූට මුරු නොඅහනා දූගක් පෙන්වා කරන මායායෙන්, මේ කි කොසි හැම තෙකරවන කම්වලින් ම වැලැක්කේ වෙයි අත් පා ඇදිය සිදීමෙන් ද, මැරීමෙන් ද, රුහන් ඇදියෙන් බැදීමෙන් ද, සැහැසිකම් කිරීමෙන් ද වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයක් වෙයි

22 යම්ගේ සමහර හටත් මනශ්ඛමුණේ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, මුලවිජ ද (හිතුරු ඇදී පැළ වන මුල් ද), සකකි විජ ද (නුත ඇදී පැළ වන කද ද), පරුවිජ ද (රත් උණ බට ඇදී පැළ වන පුරුක් ද), අඟුම් ද (ඉරිවේරිය ඇදී පැළ වන දළ ද), පස් වන විජවිජ ද (මි ඇදී පැළ වන ඇට ද) යන මේ කි විජසමුහ ද (පැළ වන ද ද) හුතසමුහ ද (පැළ වුණු ද ද) පෙළීමෙහි (සිදුම් සිදුම් තැළීම සැ කි) කියන ලද සමාරම්භයෙහි යෙදුණේ වෙසෙන් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඩ වූ විජ-ශ්‍රාමිකුහුමසමාරම්භයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයක් වෙයි

23 යම්ගේ ඇතැම් හටත් මනශ්ඛමුණු කෙතෙක් සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, හත දැ රැස් කොට තබා ගැනීම, බොන දු රැස් කොට තබා ගැනීම, වස්ත්‍ර රැස් කොට තබා ගැනීම, (රිය ගැල් ඇදිය ද පාවහන් ඇදිය ද යන) යාන රැස් කොට තබා ගැනීම, ඉහතා කී ද හැර (තවත් තල සතල් ඇ වුවමනා) පසය රැස් කොට තබා ගැනීම යන මෙසේ වූ සන්නිධිකාරපරිභොගයෙහි (පසය රැස් කොට තබා ගෙන වැලැදීමෙහි) යෙදී වෙසෙන් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඩ වූ හෝ සන්නිධිකාර පරිභොගයෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයක් වෙයි

24 යම්ගේ සමහර හටත් මනශ්ඛමුණේ සැදුනාගෙන් දුන් බොජුන් වලඳ, නැවුම් ගැසුම් වැසුම්, තට්ටුමරු, (තළුවන් සමුහයක් එක් වැ ජනසමුහයා ඉදිරියේ දක්වන නැවුම්), පාබාන (මහානාරතාදිය කීම හෝ ඇසීම), පාණ්ඩුර (අතින් ලොකොබෝ ගැසුම් හෝ අත්තල ගැසුම්), වේතාල (දඹුමුවා කාලම්පට ගැසීම හෝ මතුරු දපා මලසිරුරු තැහිවුම්), කුම්භපුන (සිවුල් බෝර වැසුම්), ගොහකක (රංගබලිකරණය හෙවත් රත්මුල්ලෙහි දී දෙවතාවතට සොහොනු වෘතෙන් නානිතික භාගනය හෝ ප්‍රතිභාකවිත්‍ර කිරීම), සරණදවුන් කෙළිය (හෝ දසො-ගුඛිත්‍රිකාව), උණගස් බන්ධන ගෙන කරන ක්‍රියාව, අසිංහවනය (ලෙඩුන්ගේ ඇට සෝදු පුවද කවා තබා තකාස්සනෙහි ජ වටා සිට උත්ථව කිරීම), ඇත්පොර, අස්පොර, මිත්‍රපොර, ගොන්පොර, එළපොර, බැවෙළ-පොර, කුකුළපොර, වටුපොර, පොලුහරව, පිටුපුද, මල්ලපොර, සුදු පවත්නා හැත් දක්කට සැම, බලසෙන් ගණිනා හැත් දක්කට සැම යන මෙබඳු විසුළු දස්තෙහි යෙදී වෙසෙන් ද, ගෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඩ වූ විසුළු දස්තෙන් වැලැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශිලයක් වෙයි.

25. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපං ජුතපමාදට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං ඛලිකං සපිකං සලාකාහන්තං අකඛං පඛගමීරං වඛකං මොක්ඛවිකං විබ්බුලකං පත්තාලුකං රථකං ඛනුකං අකඛරිකං මනෙසිකං යථාචරුං ඉති වා ඉති ඵවරුපා ජුතපමාදට්ඨානානුයොගා පටිවිරතො භොති, ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

26. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපං උච්චාසයනමනාසයනං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං ආසන්දිං පලලඛකං ගොනකං විතතකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨස්සං කොසෙය්‍යං කුන්තකං කන්තකං අස්සන්තකං රථන්තකං අජිතපාවෙණිං කාදලිමිගචර-පච්චන්තරණං සඋත්තරවල්දං උභතොලොභිතකුපඛානං ඉති වා ඉති ඵවරුපා උච්චාසයනමනාසයනා පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

27. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපං මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානුයොගං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං උච්ඡේදනං පරිමද්දනං නභාපනං සමබ්භනං ආදසං අඤ්ජනං මාලාවිලෙපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛලෙපනං හන්තකං සිඛාඛකං දණ්ඩකං නාළිකං ඛගං ජතතං විත්තූපාහනං උණ්ඨිසං මණ්ණිං වාලමීජනිං ඔද්දානානි වන්තානි දීඝදසානි ඉති වා ඉති ඵවරුපා මණ්ඩිතවිභුසනට්ඨානානු-යොගා පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

28. යථා වා පනෙනෙ භොනෙනා සමණ්ඩ්‍රාහමිණො සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජේත්වා තෙ ඵවරුපං තීරවජානකථං අනුසුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රුජකථං වොරකථං මහාමනතකථං තෙතාකථං හයකථං සුඤ්ඤකථං අන්තකථං පානකථං වන්තකථං සයනකථං මාලාකථං ගකිකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉසී-කථං පුරිසකථං [කුමාරකථං කුමාරිකථං] පුරකථං පිඨිඛාකථං කුමනට්ඨාන-කථං පුඛ්ඛපෙතකථං නානත්තකථං ලොකකඛාසිකං සමුදාකඛාසිකං ඉතිභවාහවකථං ඉති වා ඉති ඵවරුපා තීරවජානකථාස පටිවිරතො භොති ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමිං.

25 යම්සේ සමහර හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, අටපානෙළිය, දසපානෙළිය, අහස්දුකෙළිය, මඩුලු පැනුම, සනතිකා-
ත්‍රිඛාව, දදකෙළිය, කල්ලි ගැසුම, සලාදත්තෙළිය, ගුලකෙළිය, කොළ-
නලා පිඬුම, කෙළිනතුලින් හැම, කරණම් ගැසුම, කත්තංගුරුවා කෙළිය,
කොළතැළියෙන් වැලි ඇ මැනුම, ක්‍රිඩාරථ පැදවීම, කුඩා දුන්නෙන්
විදීම, ඇඟිලිකෙළිය (පිටේ හෝ අහසේ අතුරු ඇඳ ඒ කියැවීම), සිත
දෑය කීමේ ක්‍රිඩාව, විකල්පානුකරණය (කනුන් කොරැන් යන ආදීන් සේ
ඉරියවු පැවැත්වීම) යන මෙබඳු වූ පමාවට කරැණු වූ දුකෙළියෙහි යෙදී
වෙසෙත් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ පමාවට කරැණු වූ දුකෙළි-
යෙහි යෙදීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

26 යම්සේ ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන්
බොජුන් වළඳ, දික්සතලා පටු ය, පළහය, මහකොදුපලසය, විශමෙකන්
විසිතුරු කළ එළුලොම්මුවා ඇතිරිය, එළුලොම්මුවා සුදු ඇතිරිය, ගතමල්
යෙදූ එළුලොම් ඇතිරිය, තිලිය (පුලුන් මෙන්තය), සිංහරූපාදි රූපවලින්
විසිතුරු කළ එළුලොම් ඇතිරිය, දෙපැත්තේ ම ලොම් ඇති එළුලොම්මුවා
ඇතිරිය, එක් පැත්තේ පමණක් ලොම් ඇති එළුලොම්මුවා ඇතිරිය,
රත්කපුකම් කළ පහතුරුණ, කොසෙයා හුසින් විසූ ඇතිරිය, ඇතු පිට
එළුන ඇතිරිය, අඟු පිට එළුන ඇතිරිය, රිය එළුන ඇතිරිය, ඇඳට හරි
ලන සේ අඳුන් දිවිසවීන් මසා තල ඇතිරිය, කෙහෙල්මුවසමින් කළ මහඟු
පහතුරුණ, ඉස්දෙර පාමුල රත්කන්වසින් තබා ඇති රතු උඩුවියන් සහිත
මහඟු යහන යන මෙබඳු වූ උස්යහන් මහයහන් පරිහරණය කිරීමෙහි
යෙදී වෙසෙද් ද, හෙ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ උස්යහන් මහයහන්
පරිභොගයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

27. යම්සේ ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන්
දුන් බොජුන් වළඳ, සුවදසුණෙයන් ඇඟ ඉළීම, අත්පාඇඟි මනා
සටහන් ගත්වඩුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නැවීම, උරහිස්ඇඟි
මස් වැඩෙකුවට මුගුරින් තැළීම, කැබටනින් මුහුණ බැලීම, අලංකාර
වශයෙන් අඳුන් ගැම, මල් පැලැදීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-
විලවුන් දැරීම, හඤ්ඤානුරුණ දැරීම, හිසු කුඩුමිඛය බැඳීම, විසිතුරු
සරයට දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ
දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිළුමණ පැලැඳීම,
විසිතුරු හෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇති සුදු රෙදි හැඳීම
යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරවීමටත් ඇඟ සැරසීමටත් කරැණු වන ද
පරිභොග කිරීමෙහි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු
පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

28 යම්සේ වනාහි ඇතැම් හවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන්
දුන් බොජුන් වළඳ, රාජකථා වොරකථා මහාමාත්‍යකථා සේනාකථා
භයකථා සුඛකථා ආභාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා යෙනකථා
මාලාකථා ගනිකථා ඥාතිකථා යානකථා ග්‍රාමකථා නිගමකථා
නගරකථා ජනපදකථා ජත්‍රිකථා පුරුෂකථා (කුමාරකථා කුමාරිකථා),
යුරකථා විට්ඨකථා කුමන්ත්‍රානකථා නානාකිකථා ලොකාබ්‍යාසිකා
කථා සම්මුඛාබ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසවකථා යන මේ බඳු වූ නිර්වේන
කථාවන්හි යෙදී වෙසෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ
හෝ මේ බඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සීලයෙක් වේ

29. යථා වා පනතෙක භොනෙතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ එවරුපං ටිහ්‍යාභිකකථං අනුසුත්තා චිහරන්ති, සෙය්‍යපීදං න නිං ඉමං ඛම්මිතිතං ආජානාසි අහං ඉමං ඛම්මිතිතං ආජානාමි. කිං නිං ඉමං ඛම්මිතිතං ආජානියාසි? මිච්ඡාපටිපන්නා නම්හි. අහමිසම් සමමාපටිපන්නා සහිතංමෙ, අසහිතං තෙ¹, පුරෙ වචනිතං පච්ඡා අවචි, පච්ඡා වචනිතං පුරෙ අවචි ආවිණ්ණං තෙ විපරවත්තං ආරුපිතො තෙ වාදො, නිහඬහිතො නම්හි වර වාදපමොක්ඛාය නිබ්බයෙහි වා සවෙ පභොගිති ඉති වා ඉති එවරුපාය ටිහ්‍යාභිකකථාය පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසම්.

30. යථා වා පනතෙක භොනෙතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ එවරුපං දුෂ්‍යයාපහිණ්ණමනානුසෙය්‍යමනුසුත්තා චිහරන්ති, සෙය්‍යපීදං රඤ්ඤං රුජමහාමනනාතං ඛතතියාතං වුහමිණාතං ගහපතිකාතං කුමාරාතං “ඉධ ගච්ඡ අමුත්තාගච්ඡ. ඉදං හර. අමුත්ත ඉදං ආහර”ති. ඉති වා ඉති එවරුපා දුෂ්‍යයාපහිණ්ණමනානුසෙය්‍යා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසම්.

31. යථා වා පනතෙක භොනෙතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ කුහකා ව භොගානි ලපතා ව නෙමිත්තිකා ව නිපොසිකා ව ලාභෙන ව ලාභං නිජ්ඣිංසිතාගරං ඉති වා ඉති එවරුපා කුහනලපතා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසම්.

32. යථා වා පනතෙක භොනෙතා සමණවුහමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජානි තෙ එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජීවන ජීවිතං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යපීදං අඛං නිමිත්තං උපාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුසිකච්ඡිතං අභිහිංසාමං දබ්බිතභාමං ඵ්ලභොමං තණ්හුලභොමං සප්පි-භොමං තෙලභොමං මුඛභොමං ලොභිතභොමං අභිතට්ඨා වජ්ඣුච්ඡා ඛත-ච්ඡා සිච්චිඡා භුතච්ඡා භුට්ඨිඡා අභිඡ්ඡා විසට්ඨිඡා විච්ඡිකච්ඡා මුසිකච්ඡා සාකුණ්ච්ඡා වායසච්ඡා පක්කඤ්ඤාතං සරපරිත්තාතං මග-පක්ඛං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජීව පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසම්.

1 සංගිතං මෙ, අස සිතං න?

33 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය භිව්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙන්නති, සෙය්‍යපීදං මණ්ඩලකකණං වජ්ජලකකණං දණ්ඩලකකණං අසිලකකණං උග්ගලකකණං ධනුලකකණං ආවුඛලකකණං ඉන්ද්‍රිලකකණං පුරිසලකකණං කුමාරලකකණං කුමාරිලකකණං දාසලකකණං දාසිලකකණං හන්දිලකකණං අසාලකකණං මිහිසලකකණං උප්භලකකණං ගොලකකණං අජලකකණං මෙණ්ඩලකකණං කුක්කුලකකණං වට්ටකලකකණං ගොඩාලකකණං කණ්ණිකාලකකණං කච්ඡපලකකණං මිගලකකණං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය භිව්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පියං භොති සිලසමිං.

34 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මච්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙන්නති, සෙය්‍යපීදං “රඤ්ඤං නිග්ගානං හවිසාති රඤ්ඤං අනිග්ගානං හවිසාති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිසාති බාහිරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිසාති බාහිරුතං රඤ්ඤං උපයානං හවිසාති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං අපයානං හවිසාති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිසාති බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසාති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො හවිසාති අබ්භතතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො හවිසාති. ඉති ඉමස්ස ජයො හවිසාති. ඉමස්ස පරුජයො හවිසාති.” ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය භිව්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පියං භොති සිලසමිං.

35 යථා වා පනෙකෙ භොනෙතා සමණබ්බාහමිණා සඤ්ඤාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා තෙ එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය භිව්ඡාජ්චෙන ජීවිකං කප්පෙන්නති, සෙය්‍යපීදං. “වන්දනාභො හවිසාති සුරියනාභො හවිසාති. නකඛතනාභො හවිසාති. වන්දිමසුරියානං පථගමනං හවිසාති. වන්දිමසුරියානං උපපථගමනං හවිසාති. නකඛතනානං පථගමනං හවිසාති නකඛතනානං උපපථගමනං හවිසාති උක්කාපාතො හවිසාති. දිසාඛාතො හවිසාති භූමවාලො හවිසාති දෙවද්‍රැක්ඛි හවිසාති වන්දිමසුරියනකඛතනානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති. එවංවිපාකො වන්දනාභො හවිසාති. එවංවිපාකො සුරියනාභො හවිසාති. එවංවිපාකං වන්දිමසුරියානං පථගමනං හවිසාති එවංවිපාකං වන්දිමසුරියානං උපපථගමනං හවිසාති එවංවිපාකං නකඛතනානං පථගමනං හවිසාති. එවංවිපාකං නකඛතනානං උපපථගමනං හවිසාති. එවංවිපාකො උක්කාපාතො හවිසාති එවංවිපාකො දිසාඛාතො හවිසාති. එවංවිපාකො භූමවාලො හවිසාති. එවංවිපාකො දෙවද්‍රැක්ඛි හවිසාති එවංවිපාකං වන්දිමසුරියනකඛතනානං උග්ගමනං ඔග්ගමනං සංකිලෙසං වොදනං හවිසාති”. ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය භිව්ඡාජ්චා පට්ටිරතො භොති ඉදම්පියං භොති සිලසමිං.

33. යම්ඥේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, මිණිලකුණු, වන්ලකුණු, දඹුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුඩුලකුණු, අවිලකුණු, ඉතිරිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරිලකුණු, කුමරිලකුණු, දඹලකුණු, දඹලකුණු, ඇත්ලකුණු, අස්ලකුණු, මිසුලකුණු, වහස්ලකුණු, ගොන්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළුලකුණු, වඩුලකුණු, ගොල්ලකුණු, කැණිලකුණු, කපුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මෙ බඳු තිරස්චිත විද්‍යයෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මෙබඳු වූ ද තිරස්චිත විද්‍යයෙන් මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

34. යම්ඥේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, “අසෝ දිනැ අසෝ නැකැතින් (සුද සඳහා) සිය නුවරින් අසෝ රජුන්ගේ නික්මීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඊම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුල හුන් රජුන්ගේ යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වූ යෑම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් රට තුලැ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය අසෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වූ යෑම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය. රට තුලැ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යයෙන්, මෙ බඳු වූ මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

35. යම්ඥේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වළඳ, “අසෝ දිනැ ව්‍යුහගණය වන්නේ ය. අසෝ දිනැ සුසීග්‍රහණය වන්නේ ය. අසෝ දිනැ සඳු හිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනැ නකත්තරුන් නිසිමගින් යෑම වන්නේ ය. අසෝ දිනැ ඔවුන් නොමගින් යෑම වන්නේ ය අසෝ දිනැ උල්කාපතනය වන්නේ ය දිග්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය. වැසි නැති වූ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය සඳුහිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුව වන්නේ ය. ව්‍යුහගණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය සුසීග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. නක්‍ෂත්‍රගණය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය සඳු හිරුන් නිසි මගින් යෑම මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. සඳු හිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යෑම මෙ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය නකත්තරුවල පථගමනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. ඔවුන්ගේ උත්පථගමනය මේ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙ බඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය දිග්දහය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනැ දෙන්නේ ය. වැසි නැති වූ අහස්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය සඳුහිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදාවත් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙ බඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුමුත්, මෙ බඳු තිරස්චිතවිද්‍යයෙන්, මෙ බඳු මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කෝ මෙ බඳු වූ තිරස්චිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

36. යථා වා පනෙතො හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤායාති හොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. “සුඛබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති දුඛබ්බුට්ඨිකා හවිස්සති සුභික්ඛං හවිස්සති දුඛික්ඛං හවිස්සති බෙමං හවිස්සති හයං හවිස්සති, රොගො හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොකායතං” ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන පටිච්චරතො හොති ඉදමපි’ය්‍ය හොති සීලසමී.

37. යථා වා පනෙතො හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤායාති හොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජිව්‍යාතිස්ථම්භනං හද්‍රසංඝනනං හස්ථාභිජප්පනං හනුජප්පනං කණණ්-ජප්පනං ආදිසප්පනං කුමාරිප්පනං දෙවප්පනං ආදිවිබුට්ඨානං මහතු-පට්ඨානං අභිතුජ්ජලනං සිරිව්‍යායතං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යාන-විජ්ජාය මිව්‍යාජ්චා පටිච්චරතො හොති ඉදමපි’ය්‍ය හොති සීලසමී.

38. යථා වා පනෙතො හොනොතා සමණවුහමිණා සඤ්ඤායාති හොජනාති භුඤ්ජාති තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. සන්තිකමමං පණ්ණිකමමං භුත්තමමං භුජ්ජමමං වස්සකමමං වොස්සකමමං වජ්ජකමමං වජ්ජපරිකිරණං ආවමනං නතාපනං ජුහනං වමනං විරෙවනං උද්ධමිතරවනං අධොවිතරවනං සිසවිතරවනං කණණකෙලං තෙතතතප්පනං නජ්ජකමමං අඤ්ඤානං පච්චඤ්ඤානං සාලාකියං සලලකතියං දුරකතියිවජ්ජා මුලභෙසජ්ජානං අනුපාදනං මහසීනං පටිමොකෙබ්බං, ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිව්‍යාජ්චා පටිච්චරතො හොති, ඉදමපි’ය්‍ය හොති සීලසමී.

36 යම්සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, “මෙ සමයෙහි වැසි වස්තේය මෙ සමයෙහි නියං වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රට සුභික්ඛ වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රට දුර්භික්ඛ වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මෙ සමයෙහි රටට ඩිය වන්නේ ය මෙ කලා රොග වන්නේ ය. මෙ කලා රොග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම් ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකිහි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යශාසත්‍රය, ලෝකායතශාසත්‍රය යන මේ හෝ මෙ බඳු නිර්වචන විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ නිර්වචනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

37 යම්සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ආවාහ සදහා තකත් කීම්, විවාහ සදහා තකත් කීම්, මවන් වූ අමුසාමියන් එක් වන්නට තකත් කීම්, අමුසාමියන් වෙන් වන්නට තකත් කීම්, දුන් ණය රැස් කිරීමට තකත් කීම්, මුදල් ණයට පෙරලියට දීමට තකත් කීම්, සෞභාග්‍යය ඇති වනුට යන්ත්‍ර මන්ත්‍රාදිය කැර දීම, බිම් පාලු වන්නට හදි සුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරුගබ් රැකෙන්නට පිළිගම් කිරීම, දිවතුලු බැදීම, මන්ත්‍රාදියේ බලයෙන් හනු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැවීම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දැවීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැවීම, කැබපතෙහි දෙවතාවෙශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා පෙත කියැවීම, දෙවිදුග්ගක ලවා පෙත කියැවීම, ජීවිකා පිණිස නිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුවින් ගිනිජල් විහිදවීම, මතුරු දපා සිරිකන කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මේ බඳු වූ නිර්වචන විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ නිර්වචනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ

38 යම්සේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැයෙන් දුන් බොජුන් වළද, ශාන්තියකව, ප්‍රණීතිකම්, භූරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වාණිජකම්, වාණිජ පරිකරණ, මතුරු දපා මුව දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නැවීම, සෙත් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කැරවීම, බඩ විරේක කැරවීම, ලය විරේකයට බේත් දීම, වස්නි කිරීම ශිෂිවිරේක බේත් දීම, කන් ලෙබට තෙල් පිසා දීම, ගිහියන් සදහා ඇඟ පටලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිහියනට තෘෂ්ණ දීම, කාරම් අපුත් සාදා දීම, ඇඟ සිසිල ගන්වන අපුත් සාදා දීම, ගිහියන්ගේ ඇඟ උල්ඇත ලෙබට බේත් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදරුවන්ගේ ලෙබට පිළිගම් කිරීම, මුල් බෙහෙත් දීම (කායවිකිත්සාව) කාරම් බේත් බැද වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි මේ අදි වූ හෝ මෙබඳු වූ නිර්වචනවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මෙ බඳු වූ නිර්වචන විද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාආච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ සිලයෙක් වේ.

39. ස ඛො සො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න ඤාතොච්ඡි භයං සමනුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො. සොය්‍යථාපි මාණව ඛතතියො මුඛාවසින්නො නිභතපච්චාමින්නො න ඤාතොච්ඡි භයං සමනුපස්සාති යදිදං පච්චජ්ඣිකතො එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සීලසම්පන්නො න ඤාතොච්ඡි භයං සමනුපස්සාති යදිදං සීලසංවරතො. සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩ්දකෙන සමන්තාගතො අර්හත්තං අනවජ්ජුඛං පටිසංචෙදෙති. එවං ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු සීලසම්පන්නො භොති.

40. කප්ඤ්ච ලොභිච්ච භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථාරෙ භොති? ඉධ ලොභිච්ච භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්සා න නිමිත්තභංගාභි භොති තානුබ්‍යඤ්ඤානභංගාභි යන්ඩකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්ධාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති රතඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං අපජ්ජති සොකෙන සද්දං සුඤ්ඤා -පෙ- ඝාණෙන ගඤ්ඤා ඝායිතා -පෙ- ජ්වහාය රසං සාගිතා -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං චුඤ්ඤා -පෙ- මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභංගාභි භොති තානුබ්‍යඤ්ඤානභංගාභි යන්ඩකරණමෙතං මනික්ඛු අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්ධාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රතඛති මනික්ඛු. මනික්ඛු සංවරං අපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අර්හත්තං අබ්‍යාපෙකසුඛං පටිසංචෙදෙති එවං ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු ගුහනථාරෙ භොති

41. කප්ඤ්ච ලොභිච්ච භික්ඛු සත්ථම්පජ්ඣෙය්‍යෙන සමන්තාගතො භොති? ඉධ ලොභිච්ච භික්ඛු අභික්ඛානෙන පටික්ඛානෙන සම්පජානකාරී භොති. අලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී භොති සම්මිඤ්ජෙන පසාරිතෙ සම්පජානකාරී භොති සම්භාවිතතථිවිරධාරණෙ සම්පජානකාරී භොති අසිතෙ පිතෙ බාසිතෙ සාසිතෙ සම්පජානකාරී භොති උච්චාරපස්ථාවකමෙම සම්පජානකාරී භොති ගතෙ සිතෙ නිසිතො සුතෙන ජාගරිතෙ භාසිතෙ කුණ්ඩිතාවෙ සම්පජානකාරී භොති එවං ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු සත්ථම්පජ්ඣෙය්‍යෙන සමන්තාගතො භොති

39. ලොහිවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ ශිලසම්පන්න වූයේ, ශිල-
සංවරහෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරතායෙකින් පහල විශා හැකි බිඳක්
නො දැකී. ලොහිවය, ඝෘත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනැසු
සතුරන් ඇති ඝෘත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශා හැකි
බිඳක් යම්සේ නො දක්නේ ද, එසේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන්
ශිලසම්පන්න වූයේ, ශිලසංවරහෙකුයෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින්
විශා හැකි බිඳක් නො දැකී හේ මේ අයී ශිලසනකිවයෙන් සමන්විත
වූයේ සිය සත්ත්ව කිරිදෙස් වූ කාසික වෛතසික සුඛය විදි ලොහිවය,
මෙසේ මහණ තෙමේ ශිලසම්පන්න වේ.

40 ලොහිවය, මහණ තෙමේ කෙසේ තම ඉදුරන්හි වැසු දොර
ඇත්තේ වේ ද යත්. ලොහිවය, මෙ සස්තෙහි මහණ තෙමේ
ඇසින් රූපයක් දැක ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගත්තේ වේ.
ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගත්තේ
වේ යම් කරුණෙකින් වක්‍රජිහිය වසා නොගෙන වසන්තකුගේ
චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දෛමනස් ආදී ලාමක අකුල සවහාවයෝ
ලුහ්‍රඛද්‍රව්‍යානු ද ඒ වක්‍රජිහියයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදි
වක්‍රජිහියය රකි වක්‍රජිහියයෙහි සංවරයට පැමිණේ කතින් හඬ
අසා . කාසායෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට
කසින් ස්ප්‍රෂටව්‍යය (ඇඟට හැපෙන ද) ස්පර්ශ කොට සිතින් ධර්මලම්භන
දැන ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගත්තේ නො වේ ශුභාදිවශයෙන්
ආකාර සිතට ගත්තේ නො වේ යම් කරුණෙකින් ශ්‍රොත්‍රෙජිහිය
ශ්‍රාණෙජිහිය .. ජ්‍යෙෂ්ඨජිහිය කායෙජිහිය මහජුජිහිය සංවර කොට
නොගෙන වසන්තකුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලොභ දෛමනස් ආදී
ලාමක අකුල සවහාවයෝ ලුහ්‍රඛද්‍රව්‍යානු ද, ඒ ශ්‍රොත්‍රෙජිහියයාගේ
ශ්‍රාණෙජිහියයාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨජිහියයාගේ කායෙජිහියයාගේ .. මහජුජිහියයාගේ
සංවරය පිණිස පිළිපදි ශ්‍රොත්‍ර .. ශ්‍රාණ . ජ්‍යෙෂ්ඨ කාය මහජුජිහියය
රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මේ අයී වූ ඉජ්‍ජියසංවරයෙන්
සමන්විත වූයේ සිය සත්ත්ව අව්‍යාසෙකසුඛය (කෙලෙසුන්ගෙන් මිශ්‍ර
නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුඛය) විදි ලොහිවය, මෙසේ මහණ
තෙමේ ඉජ්‍ජියයන්හි වැසු දොර ඇත්තේ වේ

41 ලොහිවය, මහණ තෙමේ කෙසේ තම සමාන්තසම්ප්‍රජාතනයෙන්
(හිඬ නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත් ලොහිවය, මෙ සස්තෙහි මහණ
තෙමේ ඉදිරියට යෑමෙහි ද පෙරළා ඊමෙහි ද මතා නුවණින් දැන ම (එය)
කරනුයේ වෙයි ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදිත් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි)
මතා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය හැකිලීමෙහි,
දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි ස්ප්‍රෂ්මවුර ද
පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි.
ආහාර ගැන්වීමෙහි, පැන් පිමෙහි, පිටිකෑටිලි අදිය කෑමෙහි, පි ආදිය රස
විඳීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි. මල මු පහ කිරීමෙහි නුවණින්
දැන ම කරනුයේ වෙයි ගවෙනසි සිරිමෙහි හිඳීමෙහි කිඳීමෙහි කපා කිරීමෙහි
යොබ්‍රිණිමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි ලොහිවය, මෙසේ මහණ
තෙම සිය නුවණින් සමන්විත වෙයි.

42 කථංඤ්ච ලොහිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති? ඉධ ලොහිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන විවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන. සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි ලොහිච්ච පක්ඛි සකුණො යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාගේ'ව ඛෙති, එවමෙව ඛො ලොහිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන විවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදයෙව පක්කමති. එව. ඛො ලොහිච්ච භික්ඛු සන්තුට්ඨො භොති.

43 සො ඉමිනා ව අරියෙන සීලකඩකේන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන ඉඤ්චයංවරෙන සමන්තාගතො ඉමිනා ව අරියෙන සතිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤා සමන්තාගතො ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨො සමන්තාගතො විවිත්තං සෙත්තාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං වබ්බතං කඤ්ඤං ගිරිගුහං සුසානං වතපත්ථං අබ්බොකාසං පලාලපුඤ්ඤං. සො පච්ඡාභ්‍යාතං පිණ්ඩපාතපටික්කකෙනා නිසීදති පලලබ්බං ආභුජ්ඣා උජ්ජං කායං පඤ්ඤාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨෙත්ථා.

44. සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පභාය විගතාභිජේඛිත චේතසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති බ්‍යාපාදපදෙසං පභාය අබ්‍යාපනාවිත්තො විහරති සබ්බපාණ්ඩුතභිත්තානුකම්පි බ්‍යාපාදපදෙසං චිත්තං පරිසොධෙති. චිත්තේඤ්ඤං පභාය විගතචිත්තේඤ්ඤා විහරති ආලොකකඤ්ඤා සතො සම්පජානො චිත්තේඤ්ඤා චිත්තං පරිසොධෙති උද්ධච්චකුක්කුච්චං පභාය අනුභූතො විහරති අජ්ඣාතං වූපසන්තවිත්තො උද්ධච්චකුක්කුච්චං චිත්තං පරිසොධෙති. විමිකිච්ඡං පභාය තිණ්ණවිමිකිච්ඡං විහරති අකථංකම් කුසලෙසු ධම්මෙසු. විමිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති

45. සෙය්‍යථාපි ලොහිච්ච පුරිසො ඉණං ආදාය කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය, තස්ස තෙ කම්මනාය සම්පේඛියං, සො යාති ව පොරුණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සියං වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය, තස්ස එවමස්ස. “අහං ඛො පුබ්බ ඉණං ආදාය කම්මනෙත පයොජෙය්‍ය, තස්ස මෙ තෙ කම්මනාය සම්පේඛියං සො'හං යාති ව පොරුණාති ඉණමූලාති තාති ව බ්‍යන්තිකරාසිං අපි ව මෙ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරහරණාය”ති සො තතො නිදනං ලභෙව පාමොජ්ජං, අභිගච්ඡෙය්‍ය සොමනස්සං-

42. ලොහිට්වය, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත්: ලොහිට්වය, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. හේ යම් යම් තැනකට තික්මැ යේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම තික්මෙයි ලොහිට්වය, (පියා හමනුවට තරම්) අත්තවූ ඇති කුරුල්ලෙකෙමේ යම් යම් තැනකට පියා හමා යේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් හේ පියා හමා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආභාරයෙන් ද සතුටු වෙයි හේ යම් යම් තැනකට යේ ද, පා සිවුරු (ආදී අට පිරිකර) රැගෙන ම යෙයි ලොහිට්වය, මෙසේ මහණ තෙමේ ලද පසයෙහි සතුටු වේ.

43 ලොහිට්වය, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආදී ශිලසකනියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී සමානිසම්-ප්‍රජාතනනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආදී සන්තුප්ථයෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වාසෙමුල පථික කදුරුලි ගිරිගුහා සොහොන් වනපෙත් (වනප්‍රථ) අභ්‍යවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනගුහා කිසි භෙදාස්තක් පඤ්ඤා කෙරෙයි හේ පිඩු සෙවීමෙන් පෙරලා ඇයේ, පසුබත් භෙදෙහි පලක් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්මතනට යොමු කොට සිහි එළවා හිඳි

44 හේ ලොවැ (පඤ්ඤා උපාදනසකනිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකමනණප්‍රභාණයෙන් (යට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිතින් වෙසෙයි අභිජ්ඣාව කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රචේෂය (ක්‍රොධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ භිතෘනුකම්පා ඇති වැ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ඥානානම්භූය හැර, පහ වූ ඥානානම්භූය ඇත්තේ, දවර දෙක්හි ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥා ඇත්තේ, සිහියෙහුන් නුවණින් යුක්ත වූයේ වෙසෙයි ඥානානම්භූය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදහසත් (සිතැ නොසංග්‍රන්ඛවත්) කුකුළත් (කල නො කල දෑයෙහි පසුතැවිල්ලත්) සිතින් දුරු ලා, අනුග්‍රහ වැ (නොසංග්‍රන්ඛ බැවින් තොර වැ), සංහිදුණු සවකිය විතතසනාතය ඇත්තේ, උදහස් කුකුළ දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

45. ලොහිට්වය, යම්හේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කම්මානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කම්මානා සමාධි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මත්තෙහි ඉතිරි වූ යමක් ඇත් නම්, එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුයෙන් ණයට මුදල් ගෙන කම්මානා කෙළෙමි ඒ මාගේ කම්මානා සමාධි විය ඒ මම, යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණය තැබීමට කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද-

46. සෙය්‍යථාපි ලොභිවිච්ඡ පුරිසො ආබාධිතො අස්ස දුක්ඛිතො බාලා-
ශීලානො, භතතං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලමන්තො, සො
අපරෙත සමයෙන තමහා ආබාධා මූලේච්ඡය්‍ය, පනතඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය,
සියා වස්ස කායෙ බලමන්තො, තස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බො ආබාධිකො
අහොසිං දුක්ඛිතො බාලාශීලානො. භතතං ච මෙ නච්ඡාදෙසි න වස්ස
මෙ අසි කායෙ බලමන්තො සො’මහි ඵතරහි තමහා ආබාධා මූලෙනො,
පනතඤ්ච මෙ ඡාදෙසි. අපි ච මෙ කායෙ බලමන්තො”ති, සො තතො නිදුතං
ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගචේය්‍ය සොමන්තස්සං-

47. සෙය්‍යථාපි ලොභිවිච්ඡ පුරිසො බක්ඛිනාගාරෙ බද්ධො අස්ස, සො
අපරෙත සමයෙන තමහා බක්ඛිනාගාරා මූලේච්ඡය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බයෙන,
න වස්ස කිඤ්චි භොගානාං වයො, තස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බො
බක්ඛිනාගාරෙ බද්ධො අහොසිං. සො’මහි ඵතරහි තමහා බක්ඛිනාගාරා මූලෙනො
සොත්ථිනා අබ්බයෙන තපි ච මෙ කිඤ්චි භොගානාං වයො”ති, සො
තතො නිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගචේය්‍ය සොමන්තස්සං-

48. සෙය්‍යථාපි ලොභිවිච්ඡ පුරිසො දුසො අස්ස අනන්තාධිතො පරා-
ධිතො න යෙනකාමභිගමො, සො අපරෙත සමයෙන තමහා දුසබ්‍යා
මූලේච්ඡය්‍ය අනන්තාධිතො අපරාධිතො භුජ්ඣස්ස යෙනකාමභිගමො, තස්ස
ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බො දුසො අහොසිං අනන්තාධිතො පරාධිතො
න යෙනකාමභිගමො සො’මහි ඵතරහි තමහා දුසබ්‍යා මූලෙනො අනන්තාධිතො
අපරාධිතො භුජ්ඣස්ස යෙනකාමභිගමො”ති, සො තතො නිදුතං ලභෙථ
පාමොජ්ජං, අධිගචේය්‍ය සොමන්තස්සං-

49. සෙය්‍යථාපි ලොභිවිච්ඡ පුරිසො සධිතො සභොගො කන්තාරඥාන-
මග්ගං පට්ටජේය්‍ය දුබ්භිකඛං සප්පට්ඨයං, සො අපරෙත සමයෙන තං
කන්තාරං තිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුපාපුණ්ණය්‍ය බෙම්මං
අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බො සධිතො සභොගො
කන්තාරඥානමග්ගං පට්ටජ්ජං දුබ්භිකඛං සප්පට්ඨයං සො’මහි ඵතරහි
තං කන්තාරං තිණ්ණො සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුපාපුණ්ණො බෙම්මං අප්පට්-
ඨයං”ති, සො තතො නිදුතං ලභෙථ පාමොජ්ජං, අධිගචේය්‍ය සොමන්තස්සං-

50. ඵචමෙව බො ලොභිවිච්ඡ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෙගං යථා
බක්ඛිනාගාරං යථා දුසබ්‍යං යථා කන්තාරඥානමග්ගං, ඵචං ඉමෙ පඤ්ච
භිවරණේ අපාභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි ලොභිවිච්ඡ ආතණ්‍යං,
යථා ආරෙග්‍යං, යථා බක්ඛිනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ජයං, යථා බෙම්මනභුමිං,
ඵචමෙව බො ලොභිවිච්ඡ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි
සමනුපස්සති.

46 ලොහිවය, යම් සේ පුරුෂයෙක් රොගී වූයේ, දුකට පැමිණියේ, දැඩි ලෙස සිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බකුන් නො රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මැන කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බකුන් රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලී පෙරු දුකට පත්, දැඩි සිලන්බව ඇති ලෙඩෙක් වීම මට අහර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙසින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අහර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

47 ලොහිවය, යම් සේ පුරුෂයෙක් සිරගෙහි බැඳුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක ධනය වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ සිර ගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හෙතෙයන්) ඔහුගේ කිසි ගොගච්ඡාශයෙක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලී පෙරු සිර ගෙහි බැඳුණෙමි වීම ඒ මම දැන් ධන වියදම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ සිර ගෙන් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ භොගයට කිසි විනාශයෙක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

48. ලොහිවය, යම්සේ තමා අයත් පැවැතුම් නැති, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්තට අවසර නැති දූස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මැන භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියේ, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යැ හැකි වූයේ, ඒ දූසභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙරු තමා අයත් පැවැතුම් නැති, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යැ නො හැකි දූසයෙක් වීම. ඒ මම දැන් ඒ දූසභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතියෙමි, පරා අයත් පැවැතුම් නැතියෙමි, නිදහස් වූයෙමි කැමැති අතෙක යැ හැකියෙමි වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

49 ලොහිවය, යම්සේ ධනවත් වූ භොගයම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආකාර ඇති, උච්චුරු ඇති, දිග නැති දික් මහකට බස්නේ ද, හේ පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මැ යන්නේ ද, උච්චුරු නැති විපත් නැති ගම්මානයකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී පෙර ධන ඇතියෙමි, භොගයම්පත් ඇතියෙමි, දිග නැති, ආකාරදුර්ලභ, ප්‍රතිභා සහිත දික් මහකට බඩුයෙමි ඒ මම දැන් සුවසේ ඒ කාන්තාරය තරණය කෙළෙමි නිරුපද්‍රැව භයරහිත ගමකට පැමිණියෙමි වෙමි” යි සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොම්නසට පැමිණෙන්නේ ද -

50 ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් සිරගෙයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිග නැති දික්මහක් මෙන් (පිළිවෙළින්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පස තමා කෙරෙහි දැකි ලොහිවය, ණය නැති බව යම්සේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්සේ ද, සිරගෙන් මිදුණුව බව යම්සේ ද, නිවහල්බව යම්සේ ද, උච්චුරු නැති බව යම්සේ ද, එසේ ම (පිළිවෙළින්) මේ පහ වූ නිවරණ පස (හෙවත් නිවරණ පසේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දැකි

51. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අනන්ති සමනුපස්සනො පාමොඡං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්ස-මහති පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං වෙදෙති, සුඛිනො විතතං සමාගියති,

52. සො විච්චේච්ච කාමෙහි විච්චි අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකං සවිමාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං භොති

53. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච දුක්ඛා න්‍යාපකො වා න්‍යාපකනෙතවාසී වා කංසථාලෙ න්‍යානීයවුණ්ණොති ආකිරිත්වා උදකොන පරිපෙඨාසකං පරි-පෙඨාසකං සන්තොය්‍ය, සායං න්‍යානීයපිණ්ණී සෙතඤ්ඤා සෙතඤ්ඤා සන්තරමාසිරා පුට්ඨා සෙතඤ්ඤා න ච පග්ගරණී, එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං භොති.

54. යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු විච්චේච්ච කාමෙහි විච්චි අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකං සවිමාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස විවෙකජේන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං භොති. ඉදම්පි'ස්ස භොති සමාගියමි.

55. යස්මිං ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගමන්ති අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා සො ලොකෙ න වොදනාරභො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, යා වොදනා අගුතා අනවර්තා අබමිකා සාවරුපා.

56. පුන ච පරං ලොභිච්ච භික්ඛු විතකකවිමාරනං චූපසමා අජ්ඣන්තං සමපසාදනං වෙනසො එසංඤ්ඤාවං අවිතකකං අවිමාරං සමාගිරං පිතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං සමාගිරේන පිතිසුඛෙන අභිසංඤ්ඤා පරිසංඤ්ඤා පරිපුරෙති පරිපථරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස සමාගිරේන පිතිසුඛෙන අපඤ්චං භොති.

51 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පස දක්නා ඔහුට සතුට උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී. සිතූ ප්‍රීතිය ඇත්තහුගේ නාමකය සංහිදේ සංහුන් නාමකය ඇත්තේ සුව විදී සුවැතියහු සිත සමාධි-ගත වේ (එකඟ වේ).

52 හේ කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතක්ඛිනි, විචාරසතින, විවෙකයෙන් (නිවරණ පහ විමෙන්) උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති පලමු ධ්‍යානය ලැබ වෙහේ. හේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි. සියල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, සියල්ල ම ස්පඨී කෙරෙහි සියලු අභ පසභ ඇති ඔහු මුළු කයෙහි ඒ විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු වැද නොගත් (නොපහස්නා ලද) කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

53 ලොහිවය, යමගේ කපුවෙන් (කිලිඟෙන්) හෝ කපුවකුගේ (කිලිඟකුගේ) අතැවැත්යෙක් හෝ ලොහොතලියෙකු නාන පුණ්‍ය බහා දිය ඉස ඉස පිඬු කරන්නේ ද, ඒ නාන පුණ්‍යපිඬු කාවැදුණු දිය ඇත්තේ, හැම තැන ම දිගෙන් සුක්ක වූයේ, ඇතුළත පිටත සියල්ල ම දිගෙන් පැතිරු ගියේ, දිය නො වගුරුවන්නේත් වේ ද, ලොහිවය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරජකය ම විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි, සියල්ල ම තෙමයි, පුරු ලයි, සියල්ල ම ස්පඨී කෙරෙහි ඔහුගේ සියලු අභ පසභ ඇති මුළු කයෙහි විවෙකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

54. ලොහිවය, මහණ තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම, අකුසල් දහමුත්තෙන් ද වෙන් ව ම, විතක්ඛිනි, විචාරසතින, විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති යම් පලමු දහනක් ලැබ වෙහේ ද, හේ ඒ විවෙකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් මේ කය ම තෙමයි, මුළුල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, හාත්පස පැතිරු ගනී ඔහුගේ සියලු කයා විවෙකජ ප්‍රීතිසුඛයෙන් නො පැතිරු ගත් කිසි දු තැනෙක් නො වෙයි. මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙක් වෙයි

55. ලොහිවය, යම් ආඤාචරයකු නිසා සවු තෙම මෙබදු මහත් ශුණ-විශේෂයක් ලබා ද, ලොහිවය, මේ යමෙක් ලොවැ වොදනාවට නොසුදුසු නම් එසේ වූ ආඤාචරයෙකි යමෙක් මෙබදු ආඤාභට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අසත්‍ය ය, නො දැකී ය, වරද සහිත ය

56. ලොහිවය, නැවැත ද (අහෙකක් කියමි) මහණ තෙමේ විතක්ඛි-විචාරයන්ගේ සංහිදීමෙන්, සිය සත්ත්ව උපන්, සිය සත්ත්ව පහදවන (ඉඬුව හා එක් වැ යෙදුණු), සිතූ එකඟ බව ඇති, විතක්ඛි නැති, විචාරය නැති, සමාධියෙන් උපන්, ප්‍රීතියත් සුවයත් ඇති, දෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වෙහෙයි හේ මේ කරජ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් තෙමයි. සියල්ල ම තෙත් කෙරෙයි, පුරු ලයි, හැම තැන ම ස්පඨී කෙරෙහි ඔහුගේ කයේ විවෙකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛයෙන් පැතිරු නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

57 සොයාපාපි ලොහිවසු උදකරහදො උබ්බිදොදො, තසා නොවසා පුරුජාමාය දිසාය උදකරහදො ආයමුඛං, න දකුණො දිසාය උදකරහදො ආයමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකරහදො ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකරහදො ආයමුඛං, දෙවො ච න කාලොක කාලං සමමා ධාරං අනුප්පවෙවොයා, අථ ඛො තමො ච උදකරහදො සිතා වාරිධාර උබ්බිජ්ඣා තමෙව උදකරහදො සිතෙන වාරිතා අභිසංඥොයා පරිසංඥොයා පරිපුරොයා පරිපථරොයා, නාසා කිංඤ්චි සබ්බාවතො උදකරහදො සිතෙන වාරිතා අපච්චං අසා, ඵලමෙව ඛො ලොහිවසු භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඥති පරිසංඥති පරිපුරෙති පරිපථරති. නාසා කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායසා සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති.

58. යමපි ලොහිවසු භික්ඛු විතකකම්මාරාතං වූපසමා අජකිතං සමපසාදනං චෙතසො ඵකොද්භාවං අවිතකකං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං කාතං උපසම්පජ්ඣ විහරති, සො ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අභිසංඥති පරිසංඥති පරිපුරෙති පරිපථරති නාසා කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායසා සමාධිජෙන පිතිසුඛෙන අපච්චං හොති. ඉදමපි'සා හොති සමාධිසමිං.

59 යමමිං ඛො ලොහිවසු සඤ්චි සාවකො ඵවරුපං උපාරං විසෙසං අධිගමති, අයමපි ඛො ලොහිවසු සඤ්චි යො ලොකො න වොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සඤ්චාරං වොදෙති සා වොදනා අතුතා අතච්ඡා අධමමිකා සාවජ්ජා.

60 පුත ච පරං ලොහිවසු භික්ඛු පිතියා ච විරහා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො සමපජානො පුබ්බො කායෙන පටිසංවෙදෙති යතං අරියා ආචික්ඛනති 'උපෙක්ඛකො සතිමා පුබ්බිහාරි'ති නං තතියං කාතං උපසම්පජ්ඣ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිපට්ඨිකෙන පුබ්බෙන අභිසංඥති පරිසංඥති පරිපුරෙති පරිපථරති නාසා කිංඤ්චි සබ්බාවතො කායසා නිපට්ඨිකෙන පුබ්බෙන අපච්චං හොති.

57. ලොහිව්වය, යමෙක් යටු උල්පතින් මතු වන දිය ඇති ගැඹුරු විලෙක් මේ ද, එයට පෙරදිනින් දිය ඇතුළු වන මහෙක් නො වන්නේ ද, දකුණු දෙසින් ද දිය ඇතුළු වන මහෙක් නොවන්නේ ද, පැසිම් දිගින් ද දිය ඇතුළු වන මහෙක් නොවන්නේ ද, උතුරු දෙසින් ද දිය වැද ගන්නා මහෙක් නො වන්නේ ද, වැස්ස ද කලින් කලා සුදුසු පරිදි නො වසින්නේ ද, එතෙකුළු වුවත් ඒ විලෙන් සිහිල් දියදහර මතු වී ඒ විල ම සිහිල් දියෙන් තෙමන්නේ ද, හැම පරිදි තෙමන්නේ ද, පුරු ලන්නේ ද, හැම තැන ම වැද ගෙන පැතිරී සිටින්නේ ද, ඒ මුළු විලෙහි සිහිල් දිය පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො මැත් ද, ලොහිව්වය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කරුණ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිසුඛයෙන් තෙමයි, හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි, හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයේ සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිසුඛය පැතිර වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

58 ලොහිව්වය, මහණ තෙම විතකිට්ඨාරයන් සංහිදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති කරන, සිතා එකඟ බව ඇති, විතකීර්තිත, විවාර රකිත, සමාධියෙන් පහල වූ, ප්‍රීතිය හා සුඛවේදනාව හා ඇති යම් දෙවෙනි ධ්‍යානයකට පැමිණි වෙසේ ද, හේ මේ කය ම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිසුඛයෙන් තෙමයි හැම තැන ම තෙත් කෙරෙයි, පුරා ලයි හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ ඒ සියලු කයා සමාධියෙන් උපන් ප්‍රතිසුඛය පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

59 ලොහිව්වය, යමි ශාස්ත්‍යවරයකු නිසා සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණවෙසෙසක් ලබා ද ලොහිව්වය, මේත් ලොවැ වොදනාවට නොසුදුසු වූ ශාස්ත්‍යවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ශාස්ත්‍යාභට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අතපාය ය, නො දැකැමි ය, වරද සහිත ය

60 තැවැත ද (අතෙකක් කියමි-) ලොහිව්වය, මහණ තෙමේ ප්‍රීතියෙන් ද විරහයෙන් (පහ වීමෙන්, සංහිදීමෙන්), උපෙක්ඛ වැ, සිහියෙන් හා නුවණින් හා සුක්ඛ වැ වෙසෙයි (දහන්) සුවය ද කසින් විදි. ආසියෝ යම් ධ්‍යානයක් හෙතු කොට ගෙන ධ්‍යානලාභියා ඇරඹූ ‘උපෙක්ඛාව ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සුඛවිතරණ ඇත්තේ යැ’ යි කියත් ද, හේ (එසේ වූ) ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසේ, හේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හැම පරිදි තෙත් කෙරෙයි පුරා ලයි හැම තැන ම පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ කපයෙහි ඒ නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

61. සෙය්‍යථාපි ලොභිව්ව උප්ප්‍රාප්තියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ණිරිකිතියං වා අපොකච්චානි උප්ප්‍රාප්තියං වා පදුමානි වා පුණ්ණිරිකානි වා උදකොජානානි උද්දත්ත සංවඤ්ඤානි උදකානුග්ගතානි අනෙතානිමුග්ගපොසිති, තානි යාවචග්ගා යාව ච මූලා සීයෙන වාරිනා අභිසංනනානි පරිසංනනානි පරිපුරුති පරිපුට්ඨානි, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො උප්ප්‍රාප්තං වා පදුමානං වා පුණ්ණිරිකානං වා සීයෙන වාරිනා අපුට්ඨං අස්ස, එවමෙව ඛො ලොභිව්ව භික්ඛු ඉමමෙව කායං නිප්පිතිකෙන සුඛෙන අභිසංදෙති පරිසංදෙති පරිපුරෙති පරිපුට්ඨති නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිප්පිතිකෙන සුඛෙන අපුට්ඨං හොති.

62. යමපි ලොභිව්ව භික්ඛු පිතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරති සතො සමපජානො සුඛඤ්ඤි කායෙන පටිසංවේදෙති, යං තං අරියා ආවික්ඛානති 'උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරි'ති තං තතියං කුතං උපසමපජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං නිප්පිතිකෙන සුඛෙන අභිසංදෙති පරිසංදෙති පරිපුරෙති පරිපුට්ඨති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස නිප්පිතිකෙන සුඛෙන අපුට්ඨං හොති, ඉද්දමපි'ස්ස හොති සමාධිස්මි.

63. යස්මිං ඛො ලොභිව්ව සන්තරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිව්ව සන්තා යො ලොකෙ න වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සන්තාරං වොදෙති සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවච්ජා.

64. පුත ච පරං ලොභිව්ව භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දෙමනස්සානං අනුබ්බමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුසං කුතං උපසමපජ්ජ විහරති සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන එරිතො නිසින්නො හොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන අපුට්ඨං හොති.

65. සෙය්‍යථාපි ලොභිව්ව පුරිසො ඔදනෙන චන්දන සසිසං පාරුපිතො නිසින්නො අස්ස, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදනෙන චන්දන අපුට්ඨං අස්ස, එවමෙව ඛො ලොභිව්ව භික්ඛු ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන එරිතො නිසින්නො හොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන අපුට්ඨං හොති.

66. යමපි ලොභිව්ව භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සද්දෙමනස්සානං අනුබ්බමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුසං කුතං උපසමපජ්ජ විහරති, සො ඉමමෙව කායං පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන එරිතො නිසින්නො හොති, නායං කිංඤ්ඤි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධො වෙතසා පරියොදානෙන අපුට්ඨං හොති, ඉද්දමපි'ස්ස හොති සමාධිස්මි.

61 ලොභිව්වය, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබර හෝ දියෙහි උපන්නේ, දියෙහි වැඩුණේ, දියෙන් නොනැගුණේ, දිය කුලා ම හිලී වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අක් දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිසිල් දියෙන් තෙමුණේ, කැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි හිසේ, හැම තැන් ම පැතිරී වැද ගත්තේ මේ ද, ඒ විලෙකි සියලු උපුල්වලා හෝ පිසුම්වලා හෝ පබරවලා හෝ සිසිල් දිය පැතිරී නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිව්වය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි. පුරා ලයි. හැම පරිදි පැතිරී වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිරී වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

62 ලොභිව්වය, මහණ තෙම ප්‍රීතිය ද හැරී ලීමෙන් උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ සිහි ඇති වැඩුණේ ඇති වැඩෙහේ සුවයන් නාමකයින් විදි 'උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වූ සුමි ඇත්තේ' යැයි ඇසියෝ' යමක් හු දක්වත් නම්, ඒ තෙවෙනි ධ්‍යානය ලැබ වෙහේ හේ නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් මේ කය ම තෙමයි. කය සියල්ල ම තෙත් කෙරෙයි පුරා ලයි. පැතිරී වැදගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිරී වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නොවෙයි යන යමක් ඇද් ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධිපයක් වෙයි

63 ලොභිව්වය, යම් ආභ්‍යාවරයකු කෙරෙහි වැග සවු තෙම මේබදු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේත් ලොවැ වොදනාවට නො සුදුසු වූ ආභ්‍යාවරයෙකි යමෙක් මේබදු ආභ්‍යාතට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අතිශා ය, නො දැකූ ය, වරද සහිත ය

64 තැවැත ද (අතෙකක් කියමි) ලොභිව්වය, මහණ තෙමේ සුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඃඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොම්නස් දෙමිනස් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාති යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන ධ්‍යානය ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසර සිතින් පැතිරී වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාසර සිතින් පැතිරී වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

65 ලොභිව්වය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සුදු වතින් හිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ මේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වතින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිව්වය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසර සිතින් පැතිරී වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කයා පිරිසිදු පබසර සිතින් වැද ගෙන නොසිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

66 ලොභිව්වය, මහණ තෙම සුඛවෙදනාව ද දුක් වෙදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමිනසුන් පහ වැ ගැමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවන් සමාතිගත් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහන් ලැබැ වෙසෙයි එයින් හෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරී ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතින් පැතිරී නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

67 යසම් ඛො ලොහිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අබ්බවත්ති, අයමපි ඛො ලොහිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අබ්බමිකා සාවජ්ජා.

68 පුන ච පරං ලොහිච්ච සො හික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛතණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිශෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙන ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති සො ඵචං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුම්මහාභුතිකො මානාපෙනතිකසම්මතවො ඔදනකුම්මාසුපවයො අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-භෙදනවිද්ධංසනධම්මො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති.

69 සෙය්‍යථාපි ලොහිච්ච මණ්ණි වෙඵරිගො සුභො ජාතිමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣා විප්පසනො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො, තත්ත්වං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩු-සුත්තං වා තමෙන චක්ඛුමා පුරිසො හන්ථෙ කර්ණො පච්චවෙකෙබ්බො “අයං ඛො මණ්ණි වෙඵරිගො සුභො ජාතිමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣා විප්පසනො අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නො තත්ත්වං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පිතං වා ලොහිතං වා ඔදනං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති, ඵචමෙව ඛො ලොහිච්ච හික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිසොදානෙ අනඛතණේ විගතුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිශෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පතෙන ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඵචං පජානාති. අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුම්මහාභුතිකො මානාපෙනතිකසම්මතවො ඔදනකුම්මාසුපවයො අතිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනභෙදන-විද්ධංසනධම්මො ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති.

70 යමපි ලොහිච්ච හික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො -පෙ- ඵචං පජානාති -පෙ- ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ධිතං එන්ධි පටිබ්බානති, ඉදමපි’සංහොති පඤ්ඤාය

71. යසම් ඛො ලොහිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අබ්බවත්ති, අයමපි ඛො ලොහිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අබ්බමිකා සාවජ්ජා.

67 ලොහිවය, යම් භාස්‍යාවරයකු කෙරෙහි සුව තෙම මෙබඳු උදර ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාදි නොවූ භාස්‍යාවරයෙහි යමෙක් මෙබඳු භාස්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්. ඒ වොදනාව අනුත ය, අතථය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

68 තව ද (අනෙකක් නියමි.) ලොහිවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, නිලිරි තැනි වූ කල්හි, පහ වූ චින්තනාපක්ෂේශ ඇති කල්හි, මාද වූ කල්හි, විදග්ගිතා භාවනාවට යොග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදග්ගිතාභ්‍යාස පිණිස (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නම් හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාගුණයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපින්නේ ශුක්‍රශොණිතයෙන් උපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අතරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරනුවට සුවද විලෙවුන් ගැල්වියා යුතු බව ද, ලෙඛ දුරුලබ්‍යවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දනා ගනී.

69. ලොහිවය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙක පහළ වූ, අටැස් වූ, මොනොවට පිරියම් කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිහිතුරු වූ, බොවතාදි සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමිණෙක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ රත්වත් හෝ සුදුවත් හෝ පඬුවත් හෝ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අතෙහි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකරයෙහි උපන්, ඇටැස් වූ, මොනොවට පිරියම් කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිහිතුරු වූ, සියලු බොවතාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමිණෙක මෙහි නිල් වූ හෝ රත්වත් වූ හෝ පඬුවත් වූ හෝ සුදුවත් වූ හෝ මේ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද, ලොහිවය, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාද වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදග්ගිතාභ්‍යාස පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නම් හරිසි හේ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය සතර මහාගුණයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපින්නේ ශුක්‍රශොණිතයෙන් නිපන්නේ ය බත් කොමු ආදී අතරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරනට සුවද විලෙවුන් ගුම්බා යුතු බව ද, ලෙඛ දුරු ලබ්‍යවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ ද ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දනා ගනී

70 ලොහිවය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දනා යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

71 ලොහිවය, යම් භාස්‍යාවරයකු කෙරෙහි ද්‍රව්‍ය උභය දේවල උදර ගුණවෙසෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාදි නොවූ භාස්‍යාවරයෙහි යමෙකුත් මෙබඳු භාස්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්. ඒ වොදනාව අනුත ය, අතථය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය.

72 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපානෙත මනොමයං කායං අභිනිමිත්තාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉම්මනා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛති. අභිනිත්ථියං.

73 සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පුරිසො මුඤ්ඤා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස ‘අයං මුඤ්ඤා, අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤා කෙච්ච ඉසිකා පබාලකා’ති සෙය්‍යථාපි චා පන ලොභිච්ච පුරිසො අසිං කොඨියා පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස ‘අයං අසි අයං කොඨි අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොඨි කොඨියා කෙච්ච අසි පබාලෙකා’ති. සෙය්‍යථාපි චා පන ලොභිච්ච පුරිසො අසිං කරණකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵලමස්ස ‘අයං අසි, අයං කරණකො, අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කරණකො කරණකා කෙච්ච අසි උබ්බතො’ති ඵලමෙච ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපානෙත මනොමයං කායං අභිනිමිත්තාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො ඉම්මනා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛති. අභිනිත්ථියං.

74 යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනොමයං සබ්බඛතපච්චඛති. අභිනිත්ථියං, ඉදමපි’ස්ස හොති පඤ්ඤා.

75 යස්මිං ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරූපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරභො, යො ච පනෙවරූපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අගුතා අනච්ඡා අධම්මිකා සාවච්ඡා.

76 සො ඵලං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛණ්ණ විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපානෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො අනෙකච්චිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුහොති: එකො’පි නුත්තං ඛුද්ධා හොති. ඛුද්ධාපි නුත්තං එකො හොති, ආච්ඡාචං තිරෙහාචං තිරෙකුඛං තිරෙපාකාරං තිරෙපබ්බතං අසර්- මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා’පි උමමුජ්ජතිමුජ්ජං කඤ්ඤි සෙය්‍යථාපි උදකෙ, උදකෙ’පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසෙ’පි පලලභිකත කම්මති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණො, ඉමො’පි වාදිඤ්ඤරියෙ ඵලාමභිද්ධිකෙ ඵලාමකානුභාවෙ පාණිතා පරමසති පරිමජ්ජති. යාච චුඤ්ඤාකාපි කායෙත වයං විතෙතති.

72. හේ මෙසේ සමාසිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ (සාද්ධි ඉපාදුමිට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ සිරුරෙන් රූපි වූ, සියලු අභවයන්ගේ සුන්, විකල්ප නොවූ ඉදුරන් ඇති මනෝමය ශරීරයක් මවා පායි

73. ලොකිවමය, සමසේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගතයෙකින් තණකුර (=කණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගතය ය, මේ එහි තණකුරය තණ ගස එකෙකි, එහි කුර අනෙකකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙන් ම එහි කුර මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙන් වන්නේ ද, ලොකිවමය, සමසේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙන් වන්නේ ද, ලොකිවමය, සමසේ වනාහි පුරුෂයෙක් නයකු සැවයෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැව ය නයා එකෙක, සැවය අනෙකෙක සැවය කෙරෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙන් වන්නේ ද, ලොකිවමය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සමාසිතය සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, මනෝමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ මේ ශරීරයෙන් රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභවයන්ගේ සුන් වූ අවිකල්ප ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි

74. ලොකිවමය, මහණ තෙම මෙසේ සමාසිතය සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූපි වූ මනෝමය වූ සියලු අභවයන්ගේ සුන් වූ අවිකල්ප ඉදුරන් ඇති අත් සිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි

75. ලොකිවමය, සම ආයුතාවරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොකිවමය, මේ ද ලොවැ පොදනාහි නොවූ ආයුතාවරයෙකි යමෙකුත් මෙබඳු වූ ආයුතාභව පොදනා කෙරේ නම්, ඒ පොදනාව අග්‍රහ ය, අතපා ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

76. හේ මෙසේ සමාසිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලයෙන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ (=සාද්ධි යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සාද්ධිවිමුක්ත පිණිස (අභිඥාපාදක පරිකම්) සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අනෙකවිධ වූ සාද්ධිවිධය (සාද්ධි කොටසක) නැවත නැවත අනුතව කෙරෙයි (හෙවත් නාම කයින් සපයී කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පියෙවියෙන් එකෙක් වැ සිටි ද (සාද්ධි බලයෙන්) ඔහු ප්‍රකාර ද වී යළි ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙනී සිටී) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටී) බිත්තියෙන් පිටතට, පටුරෙන් පිටතට, පළිතයෙන් පිටතට අභවයන් මෙන් කිසිවෙක නො ගැටෙනුයේ මැදින් විනිවිද යෙයි දිගෙහි මෙන් පොළොවෙහි ද යටට බැසීම (ගිලීම), උඩට නැගීම (මඩු වීම) කෙරෙයි නො බිඳෙන (යට නො බස්නා) දිගෙහි පොළොවෙහි හේ යෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභවයන් ද පලහින් (=උතුරුබද්ධාසනයෙන්) යෙයි මේසා මහර්ථි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ සඳු හිරු දෙදෙනා ද ඇති පරාමසීන කෙරෙයි (=අල්ලයි), (බඩවෙයි අත යවා) පිරිමදිසි, බිමලොව තෙක් ද කයින් වහස පවත්වයි

77. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච දුක්ඛං කුම්භකාරේ වා කුම්භකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මනනිකාය යං යදෙව භාරතවිකතිං ආකෘතියා තං තදෙව කරෝය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොභිච්ච දුක්ඛං දන්තකාරේ වා දන්තකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතායම් දන්තායම් යං යදෙව දන්තවිකතිං ආකෘතියා තං තදෙව කරෝය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොභිච්ච දුක්ඛං සුවණ්ණකාරේ වා සුවණ්ණකාරන්තවාසී වා සුපරිකම්මකතායම් සුවණ්ණායම් යං යදෙව සුවණ්ණවිකතිං ආකෘතියා තං තදෙව කරෝය අභිනිප්පාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගණේ විගතූපකම්මලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිකරති අභිනිත්තාමෙති. සො අනෙකවිතිතං ඉද්ධිවිධං ඵලච්ඡු-තොති: එකො'පි කුඤ්ඤා ඛණ්ඩා කොති -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙනති යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙනති, ඉද්ධිපි'ස්ස කොති පඤ්ඤාය

78 යයම් ඛො ලොභිච්ච සන්තරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්තරො ලොකෙ න චොදනාරක්ඛො යො ව පනෙවරුපං සන්තරං චොදෙති, සා චොදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාචරා.

79 සො එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගණේ විගතූපකම්මලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතබ්බාදායා චිත්තං අභිනිකරති අභිනිත්තාමෙති. සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච පුරිසො අභාතමග්ගපට්ටනො, සො සුණේය්‍ය හෙරිසද්දමපි මුද්ධිග්ගසද්දමපි සබ්බපණ්ව-දෙණ්ඨිමසද්දමපි, තස්ස එවමස්ස. හෙරිසද්දෙ ඉති'පි මුද්ධිග්ගසද්දෙ ඉති'පි සබ්බපණ්වදෙණ්ඨිමසද්දෙ ඉති'පි එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිගණේ විගතූපකම්මලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ඕතෙ ආනෙඤ්ජානෙත දිබ්බාය සොතබ්බාදායා චිත්තං අභිනිකරති අභිනිත්තාමෙති සො දිබ්බාය සොතබ්බාදායා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

80 යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- උභො සද්දෙ සුණ්ඨි දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉද්ධිපි'ස්ස කොති පඤ්ඤාය

77. ලොහිවය, යම්ගේ දක්ෂ කුමලෙක් හෝ කුමලක්නුගේ අත-
වැස්සක් හෝ මොනොවට පිරිසම කළ (=කකස් කළ) මැටිවෙන් යම් යම්
කාරක විශේෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට
කීපදවන්නේ ද- ලොහිවය, යම්ගේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත්දැන්
විසිතුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයෙක්නු අතැවැස්සක් හෝ
මොනොවට පිරිසම කළ දකෙහි යම් යම් දන්තකාරයෙක් නම් කැමැති
නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද කීපදවන්නේ ද- ලොහිවය, යම්ගේ දක්ෂ
රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්නු අතැවැස්සක් හෝ මොනොවට පිරිසම
කළ රකෙහි යම් යම් සවණ්විකාරයක් නම් කැමැත්තේ නම්, එය එය ම
කරන්නේ ද, කීපදවන්නේ ද- එසේ ම ලොහිවය, මහණ තෙම මෙසේ
සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, පසිඳුන කල්හි, අභණ රහිත කල්හි,
උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල
බවට පැමිණි සිටි කල්හි සංඛ්‍යිතිය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නම්
ලයි. හේ එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ බමලොව තෙක් ද කසින්
වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛ්‍යිතිය අනුභව කෙරෙයි ලොහිවය,
මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි බමලොව දක්වා ද කසින්
වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛ්‍යිතිය අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද,
මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වේ

78. ලොහිවය, යම් ආත්‍යාවරයකු කෙරෙහි හවු තෙම මෙබදු මහත්
ගුණවෙසෙසකට පැමිණේ නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාහි නො වූ
ආත්‍යාවරයෙහි යමෙක් මෙබදු ආත්‍යාහට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ
වොදනාව අගුන ය, අභව්‍ය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

79 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ
කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි,
කම්ණ්‍ය වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යශ්‍රොත්‍ර-
ධාතුව පිණිස (=දිව්‍යාත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු
කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම ගිටි දිවකනින්
දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද දුරු වූ ද, ලභා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි.
ලොහිවය, යම්ගේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙර
හඬත් මිහිගුබෙර හඬත් පණ්‍යබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් ගේ අසන්නේ
ද, ඒ අසන ඔහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිහිගුබෙර හඬැ යි කියාත්
මේ සත් හඬ යැ, මේ පණ්‍යබෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත්
මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, ලොහිවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ
සිත සමාහිත වූ වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස්
රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්‍ය
(කම්ණ්‍ය) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිඛවල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-
ශ්‍රොත්‍රධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ
පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකන්තුවෙහිත් දිව්‍ය
වූත් මානුෂක වූත්, දුරු වූත් ලභා වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

80 ලොහිවය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු
වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලභා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි
යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වේ

81. යසමිං බො ලොභිවට්ඨ සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසසං අබ්ගච්ඡති, අයමපි බො ලොභිවට්ඨ සන්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරහො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අහුතා අභිච්ඡා අබ්මිත්තා සාවච්ඡා,

82. සො ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගහුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙතො-පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති, සො පරසත්තාතං පරපුග්ගාතං වෙතසා වෙතො පරිවට්ඨ පජානාති, සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති, සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති, විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති, සමොහං වා විතතං සමොහං විතතනති පජානාති විතමොහං වා විතතං විතමොහං විතතනති පජානාති සබ්බිතතං වා විතතං සබ්බිතතං විතතනති පජානාති, විකම්මතතං වා විතතං විකම්මතතං විතතනති පජානාති, මහග්ගතං වා විතතං මහග්ගතං විතතනති පජානාති, අමහග්ගතං වා විතතං අමහග්ගතං විතතනති පජානාති, සඋතතරං වා විතතං සඋතතරං විතතනති පජානාති, අනුතතරං වා විතතං අනුතතරං විතතනති පජානාති සමාහිතං වා විතතං සමාහිතං විතතනති පජානාති, අසමාහිතං වා විතතං අසමාහිතං විතතනති පජානාති, චිත්තතං වා විතතං චිත්තතං විතතනති පජානාති අචිත්තතං වා විතතං අචිත්තතං විතතනති පජානාති

83. සෙය්‍යථාපි ලොභිවට්ඨ ඉප්ථි වා පුරිසො වා දහරො වා සුවා මණ්ඩනකජාතිකො ආදායෙ වා පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අච්ඡි වා උදක-පතෙත සකං මුච්ඡිමිතතං පට්ටචෙකකම්මානො සකඤ්ඤායං වා සකඤ්ඤානති ජාතෙය්‍යා, අකඤ්ඤායං වා අකඤ්ඤානති ජාතෙය්‍යා, ඵම්මෙව බො ලොභිවට්ඨ භික්ඛු ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගහුපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත වෙතො-පරියඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනිත්තාමෙති සො පරසත්තාතං පර-පුග්ගාතං වෙතසා වෙතො පරිවට්ඨ පජානාති, සරාගං වා විතතං සරාගං විතතනති පජානාති විතරාගං වා විතතං විතරාගං විතතනති පජානාති, සද්දෙසං වා විතතං සද්දෙසං විතතනති පජානාති විතද්දෙසං වා විතතං විතද්දෙසං විතතනති පජානාති සමොහං වා විතතං සමොහං විතතනති පජානාති විතමොහං වා විතතං විතමොහං විතතනති පජානාති සබ්බිතතං වා විතතං -පෙ- විකම්මතතං වා විතතං -පෙ- මහග්ගතං වා විතතං -පෙ- අමහග්ගතං වා විතතං -පෙ- සඋතතරං වා විතතං -පෙ- අනුතතරං වා විතතං -පෙ- සමාහිතං වා විතතං -පෙ- අසමාහිතං වා විතතං -පෙ- චිත්තතං වා විතතං චිත්තතං විතතනති පජානාති අචිත්තතං වා විතතං අචිත්තතං විතතනති පජානාති

84. යමපි ලොභිවට්ඨ භික්ඛු ඵං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අචිත්තතං වා විතතං අචිත්තතං විතතනති පජානාති, ඉදම්පි'ය්‍ය කොති පඤ්ඤාය

81. ලොහිව වස, යම් ආයාතාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මතත් ශුණ වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොහිව වස, මේ දුලොවැ වොදනාහි නොවූ ආයාතාවරයෙහි යමෙක් මෙබඳු ආයාතාව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අතථය ය, අබාර්මික ය, සාවද්ද ය

82. හේ මෙසේ සිත එකක වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පත වැ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වෙනස්පරිභාසකය පිණිස (=අනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙහි, නැඹුරු කෙරෙහි හේ අත් සත්ත්වයන්ගේ අත් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනිසි රූග සහිත සිත රූග සහිත සිතැ යි දැනිසි රූග රහිත සිත රූග රහිත සිතැ යි දැනිසි ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතැ යි දැනි. ද්වේෂරහිත සිත ද්වේෂරහිත සිතැ යි දැනි මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතැ යි දැනි. මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ යි දැනි සංක්ෂිප්ත (=කැකුළුණු) සිත කැකුළුණු සිතැ යි දැනි වික්ෂිප්ත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතැ යි දැනි මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි දැනි. අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි දැනි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි දැනි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ යි දැනි අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි

83. ලොහිව වස, යම්හේ සැරසෙනසුලු සත්ත්වයන් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ළදරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දිප්තිමත් කැඩපතෙක හෝ පතත් දියබඳුනෙක හෝ සිය මුවසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙස් ඇති තැන් සඳහන් නැතැ යි දන්නේ ද, එ කී දෙස් නැති තැන දෙස් නැතැ යි දන්නේ ද, ලොහිව වස, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දිප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලය පත වැ හිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මාම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරසින් දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙහි, නැඹුරු කෙරෙහි හේ අත් සතුන්ගේ, අත් ප්‍රභූලන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනි සරුග සිත සරුග සිතැ යි දැනි විතරුග සිත විතරුග සිතැ යි දැනි සද්ධේෂ සිත සද්ධේෂ සිතැ යි දැනි විතද්ධේෂ සිත විතද්ධේෂ සිතැ යි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතැ යි දැනි විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ යි දැනි සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතැ යි දැනි වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතැ යි දැනි මහද්වේශ සිත මහද්වේශ සිතැ යි අමහද්වේශ සිත අමහද්වේශ සිතැ යි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ යි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ යි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ යි ... අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ යි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ යි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි

84. ලොහිව වස, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ යි දැනි යන යමක් ඇද්ද, මෙත් ඔහුගේ ප්‍රභූලෙක් වෙයි

85. යහමි. බො ලොහිවව සන්ධි සාවනො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි බො ලොහිවව සන්ධි යො ලොකෙ න වොදනාරණො, යො ච පනෙවරුපං සන්ධාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අනච්ඡා අබමුකා සාවජජා

86. සො ඵවං සමාභිනෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනභිගණෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මකියෙ ඩිතෙ ආනෙඤ්ජයතෙත පුබ්බෙ- නිවාසානුසංකිඤ්ඤායං විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති, සො අනෙක- විභිකං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපිදං ඵකමපි ජාතිං ඤෝපි ජාතියො කිසෙසා'පි ජාතියො වතෙසා'පි ජාතියො පඤ්ඤා'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො කිංසමපි ජාතියො වතනාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහසමපි ජාතිසහසකසමපි- අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි විවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි සංවට්ටවිවට්ටකපෙය 'අමුත්‍රාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතෙතා ඵවංචණෙණා ඵවමානාරො ඵවං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියතො, සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතෙතා ඵවංචණෙණා ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියතො, සො තතො වුතො ඉබ්බපජනො'ති ඉති සාකාරං සඋපද්දං අනෙකවිභිකං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති

87. සෙය්‍යථාපි ලොහිවව පුරිසො සකමනා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, තමනා'පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, සො තමනා ගාමා සකඤ්ඤාව ගාමං පච්චාගච්ඡන්තා, තසං ඵවමසං 'අතං බො සකමනා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං, තත්‍ර ඵවං අට්ඨාසිං ඵවං නිසීදිං ඵවං අභාසිං ඵවං තුණ්ඨි අතොසිං තමනාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං, තත්‍රාපි ඵවං අට්ඨාසිං ඵවං නිසීදිං ඵවං අභාසිං ඵවං තුණ්ඨි අතොසිං, සො'මති තමනා ගාමා සකඤ්ඤාව ගාමං පච්චාගතො'ති, ඵවමෙව බො ලොහිවව භික්ඛු ඵවං සමාභිනෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරියොදුතෙ අනභිගණෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මකියෙ ඩිතෙ ආනෙඤ්ජයතෙත පුබ්බෙතිවාසානුසංකිඤ්ඤායං විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති, සො අනෙකවිභිකං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති සෙය්‍යපිදං ඵකමපි ජාතිං ඤෝපි ජාතියො කිසෙසා'පි ජාතියො වතෙසා'පි ජාතියො පඤ්ඤා'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො කිංසමපි ජාතියො වතනාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහසමපි ජාතිසහසකසමපි, අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි විවට්ටකපෙය අනෙකෙ'පි සංවට්ටවිවට්ටකපෙය 'අමුත්‍රාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතෙතා ඵවංචණෙණා ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියතො, සො තතො වුතො අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඵවංතාමො ඵවංගොතෙතා ඵවංචණෙණා ඵවමානාරො ඵවංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵවමාසුපරියතො, සො තතො වුතො ඉබ්බපජනො'ති

85. ලොකිවමය, යම් ආයතනවරයකු කෙරෙහි සපු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, ලොකිවමය, මේ ද ලොවැ වොදනාහි නොවූ ආයතනවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආයතනව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අතුන ය, අතපස ය, අබාර්ඡික ය, සාවද්‍ය ය

86. හෙ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කෂම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, සුපේ-නිවාසානුසමාහි ඥානය (=පෙර වුසු කඳු පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අසෝ තන්හි මෙ නම් ඇතියෙමි වීම. මෙ ගොත් ඇතියෙමි වීම මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම. මෙබඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මෙ බඳු (මෙතෙක්) ආශ්‍ර කෙලවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එසින් සැවැ අසෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි වීම මෙ ගොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම. මෙබඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමාවක් ඇතියෙමි වීම. ඒ මම එසින් සැව මෙහි උපතිමි”යි මෙසේ අනෙකවිඩ වූ තම ගොත් විසින් උදෙසා සහිත වූ බහුවිධ වූ සුපේනිවාසය සිහි කෙරෙයි.

87. ලොකිවමය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අත් ගමකට යන්නේ ද, ඒ ගමනුත් අත් ගමකට යන්නේ ද, (නැවත) හේ එගමින් සිය ගමට ම වටාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අසෝ ගමට ගියෙමි එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ නුන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම. ඒ ගමනුත් අසෝ ගමට ගියෙමි. එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ කිමි, මෙසේ නිහඬ වීම ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගමට ම පෙරලා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මෙ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද - ලොකිවමය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්කෂම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වුසු කඳු පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළියක් ද ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අසෝ තන්හි මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ගොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙ බඳු ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එසින් සැව අසෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි, මෙ ගොත් ඇතියෙමි, මෙ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙමි මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආශ්‍ර සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එසින් සැව මෙහි උපතිමි”යි-

ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිභිනං පුබ්බෙනිවාසං අනුසාරති. යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අනෙකවිභිනං පුබ්බෙනිවාසං අනුසාරති, ඉදමපි'ය්‍ය භොති පඤ්ඤය.

88. යසමිං ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරතො. යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අතුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවරුපා.

89. සො එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගතූපකාකිලෙසෙ මුදුතුනෙ කම්මතිගෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ඤප්පතෙහි සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා, විසුද්ධොන අතික්කන්තමාත්‍රසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙත පජානාති. 'ඉමෙ වත භොතොතා සත්තා කාය- දුච්චරිතෙන සමන්තාගතා, චච්චිච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරුණා අපායං දුග්ගතියි විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පන භොතොතා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්තාගතා චච්චිච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මා- දිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙද පරමමරුණා සුගතියි සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධොන අතික්කන්තමාත්‍රසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙත පජානාති.

90. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ පාසාදෙ තත්ථ චක්ඛුමා සුරිසො ධීනො පසෙසය්‍ය මනුසෙස ගෙහං පච්ඡිසන්නො'පි නික්ඛමනො'පි රජියා විතියඤ්ඤාරනො'පි මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ නිසින්නො'පි. තස්ස එවමස්ස. එතෙ මනුසාය ගෙහං පච්ඡිසන්ති එතෙ නික්ඛමන්ති එතෙ රජියා විතිය- සඤ්ඤාරන්ති එතෙ මජ්ඣෙකි සිංඝාටකෙ නිසින්නා'ති එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාභිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරියොදනෙ අනභිගණේ විගතූපකාකිලෙසෙ මුදුතුනෙ කම්මතිගෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ඤප්පතෙහි සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිගරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා, විසුද්ධොන අතික්කන්තමාත්‍රසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භිනෙ පණිතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සතෙත පජානාති. ඉමෙ වත භොතොතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා චච්චිච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකා ඕච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා-

මෙ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උද්දෙශ සහිත වූ පෙර වුසු නන් වැදූරුම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි. ලොහිවමය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි අනෙකවිධ වූ පෙර වුසු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මෙ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

88 ලොහිවමය, යම් ශාස්තෘවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෛසයක් ලබා නම්, ලොහිවමය, මේ ද ලොවැ වෛදනාභී නො වූ ශාස්තෘවරයෙක් වේ යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයකුට වෛදනා කෙරේ නම් ඒ වෛදනාව අභූත ය, අනාථ ය, අධාර්මික ය, සාවිද්‍යා ය

89 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැඹුරු කෙරෙයි. හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දැයනොපවාරය ඉක්මැ දැක්කා හැකි දිවැසින්, 'අඟෝ' මේ හවත් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආසීයනට උපවාද කලහ, මිසදිවූ වශයෙන් ගත් මිථ්‍යාවුත ඇතියක ඒ මොහු කරුණක් බිදීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුභිකම් හෙතු-සෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්මට තමන් පරවශ බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්නාහ මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කල් කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝ-සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආසීයනට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවූ ගත්තාහ, සම්මදිවූ වශයෙන් ගත් ශීලාදිය ඇත්තාහ ඒ මොහු කනුකින් මරණින් මතු ශොකන වූ ගති ඇති සහලොවට වන්නාහ' යි මරණ-සත්ත වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, හිත වූ ද, උයස් වූ ද, මනා-පානා සටහන් ඇති වූ ද, තොමනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට හිතා වූ ද සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂික විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත, සුවණී දුෂ්ණී, සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දැකි කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කර එලැබූ සිටි සත්ත්වයන් දැකි

90 ලොහිවමය, යමෙක් සතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයෙක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ ගෙට පිටසෙන-වුනුත් ගෙන් නික්මෙනවුනුත් විවිධයෙහි ඇත මැන යන එතවුනුත්, සිවුමංගන්දිය මැද හුන්නවුනුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට "මේ මිනිස්සු ගෙට පිවිසෙත් මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත් මේ මිනිස්සු විදියෙහි ඇත මැන යෙන්, මොහු සිවුමංගන්දිය මැද හුන්නෝ වෙත් ය;" යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිවමය, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලය පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්මෙම කල්හි ස්විත කල්හි නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂික විෂයය ඉක්මැ පිරිසිදු වූ දිවැසින් "අඟෝ, මේ හවත් සත්ත්ව කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආසීයනට උපවාද කලහ, මිසදිවූවහ, මිසදිවූ වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක.-

තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා, ඉමෙ චා පන භොනෙතා සත්තා කායසුවරිතෙන සමන්තාගතා චචිසුවරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුවරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං අනුපට්ඨාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරමමරණා සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා' ති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධාන අතීක්කන්තමානුසකෙන සතෙන පස්සාති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ තීනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමුඛපගෙ සතෙන පජානාති යමපි ලොභිච්ච තික්ඛු එවං සමාභිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො -පෙ- සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමුඛපගෙ සතෙන පජානාති, ඉදංවිස්ස භොති පඤ්ඤාය.

91. යමම් ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවනො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගම්ථි, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරතො. යො ච පතෙවරුපං සන්ථාරං චොදෙති, සං වොදනා අභුතා අනවජා අබම්මිකා සාවජ්ජා

92 සො එවං සමාභිතෙ විතෙන පරිසුද්ධා පරියොදානෙ අනඛනණේ ටිගනුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දහුතෙ කමමතියෙ ධීනෙ ආතෙඤ්ජපතෙන ආසවානං බයඤ්ඤාණාය විතතං අභිනීභරති අභිනින්නාමෙති. සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභුතං පජානාති. අයං දුක්ඛතිරේඛො'ති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛතිරේඛාමිති පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. ඉමෙ ආසවා'ති යථාභුතං පජානාති අයං ආසව-සමුදයො'ති යථාභුතං පජානාති. අයං ආසවතිරේඛො'ති යථාභුතං පජානාති අයං ආසවතිරේඛාමිති පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චති. භවාසවාපි විතතං විමුච්චති. අපිජ්ජාසවාපි විතතං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං භොති භිණ්ණ ජාති, වුඨිතං බුඤ්චිවරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉන්ද්‍රියතායාති පජානාති

ඒ මොහු කා බුන් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුභව කම්යෙන් උපන් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන වූ තීරයට වත්ත එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, වාක්සුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආර්යයනට උපවාද නො කළහ, සම්මද්‍රව්‍ය ගත්ත, සම්මද්‍රව්‍ය විසින් ගත් ශිලාදිය ඇත්තාක මොහු කා බුන් මරණින් මතු ශෝභන ගති ඇති සඟලොවට වන්නාන”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙකෙහි පිළිසඳ ගත්තාවූ ද, පහන් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට ගිය සත්ත්වයන් දැකී මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂික විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් නික ප්‍රණීත සුවණ් දුටුණි සුගත දුටුන සත්ත්වයන් දැකී. කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකී ලොහිව්‍යය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සතුන් දැකී යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි

91. ලොහිව්‍යය, සම් ශාස්ත්‍යාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ඉණ වෙසෙසක් ලබා නම්, ලොහිව්‍යය, මේ ද ලොවැ වොදනාඨී නොවූ ශාස්ත්‍යාවරයෙකි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්ත්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අනපාය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

92. හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ දීප්ත වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලභ පහ වූ මාදු වූ කමිකම්ම වූ ස්ථිත වූ නියමල බවට පැමිණැ සිටි කල්හි, ආසුවයන්ගේ ක්ෂයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මට යන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආසුවයෝ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ ආසුවයන් ඉපැදීමට කාරණැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. මෙසේ දන්නා මෙසේ දන්නා ඔහු සිත කාමාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. ඔහු සිත භවාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. ඔහු සිත අවිද්‍යාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුව කෙරෙන් මිදුණේ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ) ඥානය වේ ‘හවොත්තත්තිය නිකිණ විය (හෙවත් නැවැත හවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙමි) ‘මහබ්බසර වෑස නිමැවිණි. (සිවු සස්සි සතර මගින්) කළ යුතු සොළොස් වැදෑරුම් නිස කොටැ නිමැවිණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලභක්ෂය පිණිස) යලි දු කටයුතු දුගෙක් නැතැ’ යි හේ දැනී

93 ලොහිවවය, යථිසේ කඳු මුද්‍රාපතකා වූ, පහත් වූ, වෙසෙසින් පහත් වූ, නොකැලැඹුණු (=බොර නොවූ) දිග විජලක් වන්නේ ද, එහි ඉටුපරහි ඇස් ඇති මිනිසෙක් සිටියේ, එහි තුළු හැසිරෙන්නා වූත් සිටුවා වූත් සිප්පිප්පල්ලාත් සක්වල්ලාත් කැටකැඬිලිතිත් මත්ස්‍ය-සමුහයාත් දක්වනේ ද, (එසේ දක්වා) ඔහුට “මේ දියවිල පහත් ය වෙසෙසින් පහත් ය, නොකැලැඹුණේ ය මෙහි මේ සිප්පිප්පත් සක්වල්ලෝත් කැට කැඬිලිතිත් මත්ස්‍ය සමුහයෝත් හැසිරෙන්නෝත් සිටින්නෝත් වෙති” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද,

94 ලොහිවවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාකිත සිත පිරිසිදු වූ දිප්තිමත් වූ, නිකෙලෙස් වූ උපකෙලෙස පහ වූ, මාදු වූ, කමණ්ණ වූ, සචිත වූ, නිශ්චයාචාර පැමිණි කල්හි, ආසුච්ඡායඥාය පණ්ණසිත පොමු කෙරෙහි, නැඹුරු කෙරෙහි හේ “මේ දුකැ”යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුකට කරුණැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැත්මැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක් වැනැත්මට පමුණුවන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මොහු ආසුචයහ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී මේ අසුච-සමුදය යැ (ඉපදීමට කරුණැ)’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුච-විජරාබයැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුචිකරොධයට පැමිණෙන පිළිවෙතැ’යි ඇති සැටියෙන් දැනී

95 මෙසේ දන්නා, මෙසේ දන්නා, ඔහුගේ සිත කාමාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, භවාසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, අවිදුසුචය කෙරෙත් ද මිදේ, මිදුණු කල්හි ‘ඉදුණේ යැ’යි දැනීම වේ භවොත්පත්තිය කමිණ විය මාග්ගිකම-වසීය වැස නිමවන ලද්දේ ය (සිටු සස්සි සිටු මගින්) කටසුතු (සොළොස් වැදුරුම) කාත්‍යය කොට නිමැවිණ මෙබව පණ්ණස (=මේ කෙලෙසකය පණ්ණස) කළ යුතු අත් කිසිත් නැතැ’යි හේ දැනී

96 ලොහිවවය, යම් ශාස්ත්‍යාවරයකු කෙරෙහි සටු තෙම මෙබඳු උදර ගුණ විශෙෂයට පැමිණේ නම්, ලොහිවවය, මේ ශාස්ත්‍ය තෙමේ දලොවැ වොදනාභි නො වේ යමෙක් මෙබඳු ශාස්ත්‍යාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අතුත ය, අතප්ප ය, නොදනාමි ය, වරද සහිත ය

97 මෙසේ වදාළ කල්හි ලොහිවව බමුණු තෙම, “භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ පුරුෂයෙක් නරාවලක වැටෙන පුරුෂයකු හිසකෙසින් ගෙන ඔසොවා ගොඩැ සිටුවන්නේ ද, එසේ ම නිරාවල වැටෙන මම් භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් ඔසොවා ගොඩැ පිහිටුවන ලද්දේ භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, අභිකාන්ත යැ භවද් ගෞතමයන් වහන්ස, අභිකාන්ත යැ. වහන්ස, යම්සේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද, වැසුණු දයක් විවාහ කරන්නේ හෝ වේ ද, මංමුලා වූවකුට මහ කීයන්නේ හෝ වේ ද, ‘ඇස් ඇතියන් රූප දකිති’ යි අඳුරෙහි කෙල්පහනක් දරන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් ම භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් ‘නොයෙක් කරුණින් දහම් පැවැසිණ වහන්ස, ඒ මම් භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද හිසුසසිසයා ද සරණ යෙමි වහන්ස, භවද් ගෞතමයන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිව්තිමයෙන් සරණ ගිය උපයකු සේ සලකන සේක් වා” යි භාග්‍යාවකුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය

දෙළොස්වන ලොහිවව සූත්‍රය නිමසේ ය.

තෙවිජ්ජසුත්තං.

1 එවමෙමසුතං. එකං සමයං භගවා භෝසලෙසු වාටිකං වරමානො මහතා භික්ඛුසංඝො න සද්ධිං පඤ්චමත්තෙති භික්ඛුසතෙති යෙන මහසංඝට්ඨං. නාම කොසල්ලානං බ්‍රාහ්මණතමො තදවසරි. තුත්ත පුදං භගවා මහසංඝට්ඨෙ විහරති උත්තරෙත මනසාකට්ඨස්ස අවිරමන්තො තදිතා තිට්ඨ අමබවතෙ.

2 තෙන බො පන සමයෙන සමබ්බලා අභිඤ්ඤා අභිඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණමහාසාලා මහසාකට්ඨ පටිවසනති. සෙය්‍යපීදං. චබ්බි බ්‍රාහ්මණො තාරුණිකො බ්‍රාහ්මණො පොතකරස්සාති බ්‍රාහ්මණො ජාත්‍යුග්ගොති බ්‍රාහ්මණො කොසල්ලස්සා බ්‍රාහ්මණො, අඤ්ඤා ව අභිඤ්ඤා අභිඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ-මහාසාලා.

3 අථ බො වාසෙට්ඨං-භාරදවාජානං ජඩ්ඝාචිහාරං අනුවධිකමන්නානං අනුවිවරනානං මග්ගාමග්ගෙ කප්පා උද්චාදි අථ බො වාසෙට්ඨං මාණවො උචමාහ. 'අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤාසංගො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යධාය යොයං අක්කංතො බ්‍රාහ්මණෙන පොතකර-සාතිනා'ති.

4. භාරද්වාජො මාණවො උචමාහ. අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤා-යතො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යධාය යොයං අක්කංතො බ්‍රාහ්මණෙන තාරුණිකො'ති. තෙව ඛවාසකම්¹ වාසෙට්ඨං මාණවො භාරද්වාජං මාණවං සඤ්ඤාපෙද්ධං. ත පනාදකම් භාරද්වාජො මාණවො වාසෙට්ඨං මාණවං සඤ්ඤාපෙද්ධං.

5 අථ බො වාසෙට්ඨං මාණවො භාරද්වාජං මාණවං සමනෙතඨි. අයං බො භාරද්වාජ, සමණො ගොතමො සත්තපුත්තො සත්තාකුලා පබ්බ-ජ්ජො මහසාකට්ඨෙ විහරති උත්තරෙත මනසාකට්ඨස්ස අවිරමන්තො තදිතා තිට්ඨ අමබවතෙ තං බො පන භවන්තං ගොතමං. එවං කල්‍යාණො තිට්ඨ අමබවතෙ තං බො පන භවන්තං. ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසමිබ්බුද්ධො විජ්ජා-වරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරෙ පුරිසදමමසාරපි සජ්ඣා දෙවමනුස්සානං බ්‍රුද්ධො භගවා'ති අයාම හො භාරද්වාජ යෙන සමණො ගොතමො තෙනුපපඛිකම්භාම, උපසඛිකම්භා උචමාසං සමණං ගොතමං පුච්ඡිස්සාම. යථා තො සමණො ගොතමො ඛ්‍යාකරස්සති තථා තං ධාරෙස්සාමාති 'එවමො'ති බො භාරද්වාජො මාණවො වාසෙට්ඨස්ස මාණවස්ස පට්ඨස්සෙයි.

1 තෙව බො අසකම් (කෙසුචි පොඨකෙසු, ඩිහලකරපුද්දිතඨකපං 8)
594

තෙවිජ්ජ සූත්‍රය

1 මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් උන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණමුළුවක් හා කොසොල් රටැ සැරි සරන සේක්, කොසොල් රටැ මනාසාකට නම් බමුණුගම යම් තැනෙක ද, එහි වැඩි සේක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මනසාකටයට උතුරුදිගැ අඹිරවනී නදිය තෙරැ අඹිවෙනෙහි වසන සේක

2 එ සමයෙහි වඩ්ඩිබ්‍රාහ්මණ ය, තාරුකඩ්‍රාහ්මණ ය, ජොකඩරසානි බ්‍රාහ්මණය, ජානුසොණී බ්‍රාහ්මණය යන මොහු ද අන්‍යවූන් ඒ ඒ පෙදෙස්හි ප්‍රකට වූ බමුණු මහසල්ල ද යි අභිඥාන අභිඥාන වූ බොහෝ මහාසාරංගික බ්‍රහ්මණ කෙනෙක් මනසාකටයෙහි වෙසෙත්

3 එ කල්හි ජබ්බාපිතරණයෙහි ඔබ මොබ සක්මන් කරන ඔබ මොබ හැසිරෙන වාසෙට්ඨ-භාරදවාජ යන දෙදෙනා අතරැ මහ තොමහ ඇරැබැ කථාවෙන් උපත එ කලැ වාසෙට්ඨ මාණව තෙම “මේ යම් මහෙක් පොකඩරසානි බමුණාණන් විසින් කියන ලද ද, මෙය ම සාප්ප් මහ ය මෙය ම ඉදුරා මහ ය මෙය ම තෙනසීණික වනුයේ එය පිළිපදනාහු සේ බ්‍රහ්මසභාවය පිණිස යේ” යැ යි මෙසේ කියයි

4 ‘මේ යම් මහෙක් තාරුකඩ්‍රාහ්මණාණන් විසින් කියන ලද ද, මෙය ම සාප්ප් මහ ය මෙය ම ඉදුරා මහ ය මෙය ම තෙනසීණික වනුයේ එය පිළිපදනාහු සේ බ්‍රහ්මසභාවය පිණිස යේ’ යැ යි මෙසේ භාරදවාජ මාණව කියයි වාසෙට්ඨ මාණව තෙම භාරදවාජමාණවයාට හඟවනුවට (තමා බස පිළිගත්වනුවට) නො ම කැකි පී ය. භාරදවාජ මාණව ද වාසෙට්ඨ මාණවයාට හඟවනුවට (තම බස පිළිගත්වනුවට) නො ම කැකි පී ය

5 එකල්හි වාසෙට්ඨ මාණව තෙම භාරදවාජමාණවයා බණවා, ‘භාරදවාජය, සැකැපුන් වූ, සැකැහැලයෙන් නික්මැ පැවැදී වූ, මේ මහණ-ගොස්මිහු මනසාකටයට නොදුරු නොලං තන්හි මනසාකටයට උතුරු-දිගැ අඹිරවනිනදිය තෙරැ අඹිවෙනෙහි වැඩ වෙසෙති ඒ පින්වත් ගොස්මන් පිළිබඳ වැ ‘ඒ හඟවන්නු රකත්භ, සම්මාසම්බුදු හ, විද්‍යාවාරණ්‍යමප්‍රාන හ, සුතහ හ, ලොකවිත් හ, නිරුත්තර පුරුෂදමසාරපි හ, දෙවිමිනිස්නට ශායනා හ, බුද්ධ හ, භාග්‍යවත්ත’යි මෙසේ කලණ කින් හඟවක් වෙසෙයින් උස් වැ නැංගේ වෙයි ඔවුන් භාරදවාජය, යමු එ මහණගොස්මන් කරා පළැඹෙන්නමු එළැඹ මේ කරුණ ඒ මනණගොස්මන් විවාරන්නමු අටට යම්සේ මහණගොස්මහු එය විසදන්නාහු ද, එසේ එය දරන්නමු’ යි කී ය ‘එසේ ය, හවතැ’ යි කීයා ම භාරදවාජමාණව තෙම වාසෙට්ඨ මාණවයාට පිළිවදන් දුන

6 අථ ඛො වාසෙට්ඨභාරථාජා මාණවො යෙන හගවා තෙත්තප-
සඛකම්පු. උපසඛකම්පා හගවතා සද්ධිං සමෙවාදිංසු. සමෙවාදනීයං කථං
සාරුණීයං විතීසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නො ඛො
වාසෙට්ඨා මාණවො හභවන්තං එකදුවොච “ඉධ භො ගොතම අමිහ කං
ජබ්බාපිභාරං අත්තවඛකම්පනානං අත්තවිවරන්තානං මග්ගාමග්ගෙ කථා උදපාදි
අහං එවං වදාමි. ‘අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නියසාණිකො
නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන
පොකඛරසාතිනා’ති භාරථාජො මාණවො එවමාහ. ‘අයමෙව උජ්ජමග්ගො
අයමඤ්ඤසායනො නියසාණිකො නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය
යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන තාරුකෙඛනා’ති එඤ්ඤා භො ගොතම
අනෙච ටිග්ගහො අපි විවාදො අපි තානාවාදො”ති

7. “ඉති කීර වාසෙට්ඨ කං එවං වදෙසි අයමෙව උජ්ජමග්ගො
අයමඤ්ඤසායනො නියසාණිකො නියසාති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං
අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන පොකඛරසාතිනා’ති භාරථාජො මාණවො එව-
මාහ. අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නියසාණිකො නියසාති
තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය යවායං අකඛාතො බ්‍රාහ්මණෙන තාරුකෙඛනාති.
අථ කීසමිං පන වො වාසෙට්ඨා විග්ගහො? කීසමිං විවාදො? කීසමිං
තානාවාදො?” ති.

8 “මග්ගාමග්ගෙ භො ගොතම කීඤ්ඤාපි භො ගොතම බ්‍රාහ්මණා
නානාමග්ගෙ පඤ්ඤාපෙනති අභිරියා බ්‍රාහ්මණා, තීතතිරියා බ්‍රාහ්මණා ඡන්දො
බ්‍රාහ්මණා, ඛවතිරිවා¹ බ්‍රාහ්මණා, අථ ඛො සබ්බානි තානි නියසාණිකානි
නියසානති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය සෙය්‍යථාපි භො ගොතම ගාමෙස්ස
වා නිගමස්ස වා අවිදුරෙ බහුනි වෙපි තානාමග්ගානි හවන්ති, අථ ඛො
සබ්බානි තානි ගාමසමොසරණානි හවන්ති එවමෙව ඛො භො ගොතම
කීඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණා නානාමග්ගෙ පඤ්ඤාපෙනති අභිරියා බ්‍රාහ්මණා, තීතතිරියා
බ්‍රාහ්මණා, ඡන්දො බ්‍රාහ්මණා, ඛවතිරිවා බ්‍රාහ්මණා, අථ ඛො සබ්බානි තානි
නියසාණිකානි නියසානති තකකරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා”ති

9. “නියසානතීති වාසෙට්ඨ වදෙසි?”

“නියසානතීති භො ගොතම වදාමි”

“නියසානතීති වාසෙට්ඨ වදෙසි?”

“නියසානතීති භො ගොතම වදාමි.”

6 ඉක්කිත්තෙන් වාසෙට්ඨ - භාරද්වාජ යන මාණවයෝ දෙදෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ හොඳ ඔබ හා සතුටු වූහ සතුටට කරුණු වූ, සිතා රුදාවියා යුතු වූ කථා නිමවා, පසෙක තිද ගත්ත පසෙක හිදා ගත්තා වූ ම වාසෙට්ඨ මාණව තෙම “භවද්ද ගෞතමසිනි, ජබ්බා විභණ්ණෙහි ඔබ මොබ කැසිරෙන අප අතර මහ-නොමහ ඇරබා, කථාවෙන් උපත “පොකකරසානී ඛමුණන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද ද, එය පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක් වීමට ‘මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි මම මෙසේ කියමි භාරද්වාජ මාණව තෙම ‘තාරුකක ඛමුණන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද ද, එය පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක් වීමට ‘මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි කියයි භවද්දගෞතමසිනි, මෙහි අපගේ විග්‍රහ-යෙක් ඇත් ම ය විවාදයෙක් ඇත් ම ය තානාවාදයෙක් ඇත් ම ය”

7 [එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක:] “මෙසේ වාසෙට්ඨය, ‘පොකකරසානී ඛමුණුන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද නම්, එය පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක් වීමට මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි තෝ කියෙහි ය තාරුකක ඛමුණුන් විසින් යම් මහෙක් කියන ලද නම්, එය පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක් වීමට මෙය ම නෙතියාණික සාජ් මාවන ය, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ’යි භාරද්වාජ මාණව කියයි. මෙසේ කලා කවර කරුණෙකැ තොපගේ විග්‍රහයෙක් වේ ද? කවර කරුණෙකැ තොපගේ විවාදයෙක් වේද? කවර කරුණෙකැ තොපගේ තානාවාදයෙක් වේ ද?”

8 [වාසෙට්ඨ] “භවද්ද ගෞතමසිනි, අපගේ විග්‍රහය, තානාවාදය මහ නොමහ දෙකේ ය අධිවර්තූමාසමාණයන් ද, නෙතනිරිය මාසමාණයන් ද, ඡාන්දයමාසමාණයන් ද, බහවාචමාසමාණයන් ද තානාවාදී පණවනන් ඒ සියල්ලෝ නෙතියාණික හ ඒ සියල්ලෝ පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක්වනු පිණිස යෙත් භවද්ද ගෞතමසිනි, යම්සේ ගමකට හෝ නිගමගමකට හෝ තොළරෙහි තානාවිධ මාණියෝ බොහෝ වෙත් ද, එතකුදු වුවත් ඒ සියල්ලෝ ගමට ම බස්නාහු ද, භවද්ද ගෞතමසිනි, එ පරිද්දෙන් ම අධිවර්තූමාසමාණයන් ද, නෙතනිරිය මාසමාණයන් ද, ඡාන්දයමාසමාණයන් ද, බහවාචමාසමාණයන් ද තානාවාදී පණවත් නුමුදු වැලි ඒ සියල්ලෝ නෙතියාණික හ ඒ සියල්ලෝ පිළිපදනාහට බඹුනු හා එක්වනු පිණිස යෙත්

9 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම මුහම්සභාවය පිණිස යෙති යි කියෙහි ද?”

[වාසෙට්ඨ] “භවද්ද ගෞතමසිනි, ඔහු හැම මුහම්සභාවය පිණිස යෙති යි කියමි”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම මුහම්සභාවය පිණිස යෙති යි කියෙහි ද?”

[වාසෙට්ඨ] “භවද්දගෞතමසිනි, ඔහු හැම මුහම්සභාවය පිණිස යෙති යි කියමි.”

“නියොතතිති වාසෙට්ඨ වදෙසි?”

“නියොතතිති හො ගොතම වදාමි”

10. “කිං පන වාසෙට්ඨ අපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එක-
බ්‍රාහ්මණො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති

“තො භිදං හො ගොතම.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එක-
චරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති.

“තො භිදං හො ගොතම.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එක-
චරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති.

“තො භිදං හො ගොතම”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං යාව
සත්තමා ආචරියමහසුගා යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො?” ති

“තො භිදං හො ගොතම”

“කිං පන වාසෙට්ඨ යෙ’පි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා
ඉසගො මන්තානං ඤානාග්‍රෙ මන්තානං පච්චත්තාග්‍රෙ යෙසමිදං එතරහි
තෙව්ජ්ජු බ්‍රාහ්මණො පොරුණො මන්තපදං ගීතං පවුත්තං සමුභිතා තදනු-
ගායන්ති තදනුභාසනති හාසිතමිත්‍රභාසනති වාචිතමිත්‍රවාචෙනති, සෙය්‍යපීදං.
අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙසාමිත්තො යමිතග්‍ගි අභිනිරසො
තාරභොපො වාසෙට්ඨො කුසාපො භගු, තෙ’පි එවමානංසු මයමෙතං ජානාමි
මයමෙතං පසාමි යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා’ති ?”

“තො භිදං හො ගොතම”

11. “ඉති කිර වාසෙට්ඨ නපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං
එකබ්‍රාහ්මණො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. නපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං
බ්‍රාහ්මණානං එකචරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. නපච්ඡි කොච්ඡි
තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං එකචරියො’පි යෙන බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො.
නපච්ඡි කොච්ඡි තෙව්ජ්ජුත්තං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආචරියමහසුගා යෙන
බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො-

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභාවය පිණිස ගෙවී යී කියෙති ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද්ද ගෞතමයෙනි, ඔහු හැම බ්‍රහ්මසභාවය පිණිස ගෙවී යී කියමි.”

10. [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, යමක්නු විසින් බ්‍රහ්මයා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නම් එබඳු එක් බමුණෙක් නමුත් තෙවිදු බමුණන් අතුරෙහි ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද්ද ගෞතමයෙනි, මේ බන්දෙක් නොමැත.”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, යමක්නු විසින් බ්‍රහ්මයා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් ඇදුරෙකුත් තෙවිදු බමුණන් අතුරෙහි ඇත්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද්ද ගෞතමයෙනි, මේ බන්දෙක් නැති ම ය.”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ එක් ආවාසිප්‍රාචාරියකුත් සියැසින් බඹුනු දුටුවා ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද්ද ගෞතමයෙනි, මේ බන්දෙක් නැත් ම ය.”

[භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරුමහ යුගය තෙක් වූ කිසිවකුත් සියැසින් බඹුනු දුටුවා ඇද්ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “මෙවැන්නක් නොමැත, හවද්ද ගෞතමයෙනි.”

[භාග්‍යවත්තු] “කිමේක් ද? වාසෙට්ඨය, තෙවිදු බමුණන්ගේ පුළුල්පුරුෂ වූ මනත්‍රකාරක වූ මනත්‍රප්‍රවර්තක වූ අට්ටක වාමක වාමදෙව වෙණ්‍යාමිත්ත යමනග්ගි අඛිතිරස භාරද්වාජ වාසෙට්ඨ කණ්ණප හග්ග යන යම් සෑහි කෙනෙක් වූයු ද, මේ කලා තෙවිදු බමුණෝ ඒ යම් සෑහි කෙනෙකුත් විසින් ගසන ලද කියන ලද රැස් කොට තබන ලද මේ පැරැණි මනත්‍රපද ඔවුන් අනුව ගසත් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් හඳුලා අනුව හඳුරත් නම්, කියැවූවා අනුව කියවත් නම්, ‘යම් තැනෙක හෝ යම් දෙසෙක හෝ යම් පෙදෙසක හෝ බ්‍රහ්මයා ඇතැ යි අපි මොහු දකිමු, අපි මොහු දකිමු’ යි මෙසේ ඒ සෑහිනු වත් කීවාහු ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “මේ බන්දෙක් නොමැත, හවද්ද ගෞතමයෙනි.”

11. [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ යමක්නු විසින් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, තෙවිදු බමුණන් අතුරෙහි එබඳු කිසි එක් බමුණෙක් ද තැන් ල. යමකු විසින් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් ඇදුරෙක් ද තැන් ල යමකු විසින් බඹා සියැසින් දක්නා ලද නම්, එසේ වූ කිසි එක් ආවාසියෙක් ප්‍රාචාරියෙක් ද තැන් ල යමකු විසින් සියැසින් බඹා දක්නා ලද නම්, තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරුමහ යුගය තෙක් දු එබඳු කිසිවෙක් තැන් ල.”

ගෙ'පි කිර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසගො මනතානං කතතාරො මනතානං පච්චතාරො, ගෙසමිදං එතරගි තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පොරාණං මනනපදං ගීතං පටුතනං සමුභිතං තදනුභාගතති තදනුභාගතති භාසිතමනුභාගතති වාචිතමනුචාවෙනති, සෙය්‍යපිදං අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙසායාමතතො යමතගති අභිකිරසො හාරථාපො වාසෙට්ඨා කසාපො හගු, තෙ'පි න එවිමාහංසු මගමෙනං ජානාම මගමෙනං පසායාම යජ්ඨ වා බ්‍රහ්මා යති වා බ්‍රහ්මා'ති තෙ වත තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා එවිමාහංසු යං මයං න ජානාම යං න පසායාම, තසා සහව්‍යතාය මගං දෙසෙමි: අගමෙව උජ්ජමගො අගමඤ්ඤාගතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තකකරසා බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා'ති.

12 තං කිමමඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ, තනු එවං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාරිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති" ති.

“අභි: ඛො භො ගොතම, එවං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාරිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති” ති

13. සාමු වාසෙට්ඨ. තෙ වත වාසෙට්ඨ තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං න ජානතති යං න පසායනති තසා සහව්‍යතාය මගං දෙසෙය්‍යතති. ‘අගමෙව උජ්ජමගො අගමඤ්ඤාගතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තකකරසා බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා'ති තෙතං ථානං විජ්ජති. සෙය්‍යපිදං වාසෙට්ඨ අකිවෙණ්ණිපරමපරං සංසතතා පුරිමො'පි න පසායති මජ්ඣිමො'පි න පසායති පච්ඡිමො'පි න පසායති, එවිමෙව ඛො වාසෙට්ඨ අකිවෙණ්ණිපමං මඤ්ඤා තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං. පුරිමො'පි න පසායති මජ්ඣිමො'පි න පසායති පච්ඡිමො'පි න පසායති තෙසමිදං තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං භසාකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, නාමකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, ඊතතකඤ්ඤාච සමපජ්ජති, නුවත්තකඤ්ඤාච සමපජ්ජති.

14 “තං කිමමඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ, පසායනති තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා වජ්ඣමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි බහු ජනා, යතො ච වජ්ඣමසුරියා උග්ගච්ඡනති, යජ්ඨ ච බ්‍රහ්මච්ඡනති, අයාචනති, ථොමගනති, පඤ්ඤා නමසාමානා අනුපට්ඨතතනති” ති

“එවං භො ගොතම. පසායනති තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා වජ්ඣමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි බහු ජනා, යතො ච වජ්ඣමසුරියා උග්ගච්ඡනති යජ්ඨ ච බ්‍රහ්මච්ඡනති, අයාචනති, ථොමගනති, පඤ්ඤා නමසාමානා අනුපට්ඨතතනති” ති

තෙවිදු බමුණන්ගේ පුළුල්පුරුෂ වූ මනත්‍රකාරක වූ මනත්‍රප්‍රවර්තක වූ අට්ටක වාමක වාමදෙව වෙසාමිත්ත යමනගති අභිතිර්ත භාරදාප වාසෙට්ඨ කසාප හගු යන යම් සෘෂි කෙනෙක් වූහ ද, මේ කලා තෙවිදු බමුණෝ යම් ඒ සෘෂි කෙනෙකුත් විසින් ගයන ලද, කියන ලද, රැස් කොට තබන ලද, මේ මනත්‍රපද ඔවුන් අනුව ගයත් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් හදලා අනුව හදරත් නම්, ඔවුන් කියවුවා අනුව කියවත් නම්, ඔවුන් ද බඹහු ඉදුනා තැනක් හෝ දෙසක් හෝ පෙදෙසක් හෝ අපි දනිමු යි, අපි දනිමු යි, මෙසේ නො කීවෝ ල පුද්ගලයෙකි, එසේ වූ ඒ තෙවිදු බමුණෝ “යළකු අපි නො දන්නෝ නම්, යමකු අපි නො දන්නෝ නම්, ඔහු හා එක් වනුවට මග දෙසමු, (ඒ බඹහු හා එක් වනු පිණිස) එය පිළිපදිනුවාට මෙය ම ඉදිමග ය, මෙය ම ඉදුරාමග ය, මේ තෙනසීර්ණක මග ම බඹහු හා එක් වීම පිණිස යේ යැ ‘සි මෙසේ කියත්

12 වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැ යි සිතයි ද, මෙසේ ඇති කලා තෙවිදු බමුණන්ගේ වචනය ප්‍රතිහරණ රහිතයක් (ප්‍රතිපක්ෂ කථා බැහැර නො කරන්නක්, විරුද්ධ කථාවන්ට දිග හැකි උත්තර නැතියක්) කරන ලද්දේ නො වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමසිනි, මෙසේ ඇති කලා තෙවිදු බමුණන්ගේ වචන ප්‍රතිහරණ රහිත (ප්‍රතිවිරුද්ධයකට දිග හැකි උත්තර නැත්තේ) ම වෙයි ”

13 [භාග්‍යවත්තු] මැනව් වාසෙට්ඨය, ඒ තෙවිදු බමුණෝ වාසෙට්ඨය, කුමු යමකු නො දනිත් නම්, යමකු නො දනිත් නම්, ඔහු හා එක් වනු පිණිස ‘මේ ම මග ය, මේ ම ඉදුරා මග ය, එය පිළිපදිනුවාට මේ තෙනසීර්ණක මග ම බඹහු හා එක් වනුවට යේ’ යැ යි මඟක් දෙසන්නාහ යන මේ කාරණය තැන්පත් ය (මේ නො කරුණෙකි, නො විසෑ හැක්කෙකි) (පසු පසු වැ සිටියහු පලමු පලමු සිටියහු අත හැත්මෙන්) උනුත් එකට බැඳුණු අකිවෙණිය (අදුන් වැල) යම්සේ ද, එහි යම්සේ පළමු ව යන්නේත් නො දන්නේ ද, මැද යන්නේත් නො දන්නේ ද, පසු වැ යන්නේත් නො දන්නේ ද, වාසෙට්ඨය, එසේ ම තෙවිදු බමුණන්ගේ වචනය අකිවෙණිය බදු යැ යි සිතම් ඔවුන්ගේ පලමු පුරුෂයා ද නො දනි මැදුම් තැනැත්තේ ද නො දනි පැසිම් තැනැත්තේ ද හෝ දනි ඒ තෙවිදු බමුණන්ගේ මේ වචනය භාග්‍යක ම (සිතනවට ලක් වූවක් ම) වෙයි. ලාමක ම වෙයි හිස් ම වෙයි කුච්ඡ ම වෙයි.

14 “වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැ යි සිතයි ද, යම් වෙලාවෙක සඳහිරුහු නැඟෙත් නම්, යම් වෙලාවෙක සඳහිරුහු බසිත් නම්, ඒ කැම කල්හි තෙවිදු බමුණෝත් අත් බොහෝ දෙනාත් සඳහිරුන් දකිත් ද? ඔවුන් යදිත් ද? ඔවුනට සොනානු කෙරෙත් ද? දෙසොත් මුදුන් තබා ගත්තාහු වදනාහු ඔබ මොබ පෙරැලෙත් ද?”

[වාසෙට්ඨ:] “හවද් ගෞතමසිනි, එසේ ය, සඳහිරුන් උදා වන කල්හිත් බස්නා කල්හිත් තෙවිදු බමුණෝත් අත් බොහෝ දෙනාත් ඔවුන් පයදිත් ඔවුනට සොනානු කෙරෙත් දෙසොත් මුදුන් තබා වදනාහු ඔබ පෙරැලෙත් ”

15 “තං කිම්මඤ්ඤාසී වාසෙට්ඨ, යං පස්සන්ති තෙව්ජ්ජා, බ්‍රාහ්මණො ච චූළිමසුරියෙ අඤ්ඤා වාපි ඛත්ත ජනා, යතො ච චූළිමසුරියා උග්ගච්ඡන්ති, යත්ථ ච ඔගච්ඡන්ති, ආයාචන්ති ථොමයන්ති පඤ්ඤාලිකා නම්ස්සමානා අනු-පරිචතතන්ති, පභොතති තෙව්ජ්ජා, බ්‍රාහ්මණො චූළිමසුරියානං සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙතුං: අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තක්කරස්ස චූළිමසුරියානං සහව්‍යතායා”¹ති

“තො හිදං හො ගොතමි”

16. ඉති කීර වාසෙට්ඨ යං පස්සන්ති තෙව්ජ්ජා, බ්‍රාහ්මණො චූළිම-සුරියෙ, අඤ්ඤා වාපි ඛත්ත ජනා, යතො ච චූළිමසුරියා උග්ගච්ඡන්ති, යත්ථ ච ඔගච්ඡන්ති, ආයාචන්ති ථොමයන්ති පඤ්ඤාලිකා නම්ස්සමානා අනු-පරිචතතන්ති, තෙ’පි නප්පභොතති චූළිමසුරියානං සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙතුං: අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තක්කරස්ස චූළිමසුරියානං සහව්‍යතායාති කිං පන, න කීර තෙව්ජ්ජාති බ්‍රාහ්මණෙති බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියෙති බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරිය-පාචරියෙති බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො. න පි කීර තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යච සත්තමා ආචරියමග්ගසෙති බ්‍රහ්මා සකඛි දිට්ඨො “ථෙ’පි කීර තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මනනානං කතතායෙ මනනානං පචතතාය, යෙසමිදං එතරති තෙව්ජ්ජා, බ්‍රාහ්මණො පොරුණං මනනපදං හිතං පට්ඨතං සමුඤ්ඤිතං, නදනුගායන්ති නදනුගායන්ති භාසිතිමනු-සාසන්ති වාචිතමනුචාලෙත්ති, සෙය්‍යපීදං: අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙය්‍යාමිතො යමතගති අභිජීරසො භාරද්වාජො වාසෙට්ඨො කස්සපො භගු. තෙ’පි න එවමාහාසු: මයමෙතං ජානාමි, මයමෙතං පස්සාමි, යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යො’න වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා’ති තෙ වන තෙව්ජ්ජා බ්‍රහ්මණො එවමාහාසු: යං න ජානාමි යං න පස්සාමි, නස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙමි. අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා”²ති

“තං කිම්මඤ්ඤාසී වාසෙට්ඨ, නනු එවං සනෙත තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිතිරක්කං භාසිතං සමපජ්ජති”³ති

“අභ්‍රා බො භො ගොතමි එවං සනෙත තෙව්ජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිතිරක්කං භාසිතං සමපජ්ජති” ති

17 සාධු වාසෙට්ඨ තෙ වන වාසෙට්ඨ තෙව්ජ්ජා, බ්‍රාහ්මණො යං න ජානන්ති යං න පස්සන්ති තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙය්‍යන්ති: අයමෙව උජුමග්ගො අයමඤ්ඤායතො නිශ්‍යාණිකො නිශ්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායාති නෙතං යානං විජ්ජති ති

15. [තාග්‍යවන්ත්‍ර] ‘ව්‍යාප්තිය, ඒ කීමයි සිතයි ද, යම් හෙයකින් සදහරුන් තැනෙන බසින් වේලාවන්හි තෙවිදු බදුරුණා දන් බොහෝ දෙනාත් සදහරුන් දකිත් ද, දැදිත් ද, ඔවුන්ට යොහාන කෙරෙන් ද, දෙහොත් මුදුනැ තබා වදනාහු ඔබ වෙබ් පෙරදෙස ද, එහෙයින් ඒ තෙවිදු බමුණෝ ‘එය අනුව පිළිපදනාහට සදහරුන් හා එක් වනුව මේ ම ඉදි මහ යැ, මේ ම ඉදුරා මහ යැ, ඔවුන් හා එක්වනුව මේ තෙකොණ්ඩා මාගීය ම වේ යැ’ යි සදහරුන් හා එක් වනුව මහ දෙසන්නට හැකි වෙන් ද?”

[වාසයටයි] “හවද්දේ භෞතමයිනි, මෙය නො ඔ වත්තෙකි.”

16 [සායනවත්තු] වාසෙට්ඨය, මෙසේ යම් කෙනෙකින් තෙවිදු බමුණෝ අත් බොහෝ දෙනාත් සද්දුරුත් නැගෙන කල්හිත් බස්නා කල්හිත් සද්දුරුත් දකිත් ද, අයදිත් ද, ඔවුනට සොනනු කෙරෙත් ද, දෙනොත් මුද්දා තබා වදනාහු ඔබ මොබ පෙරැළෙත් ද, ඔහු පවා 'එය පිළිපදනාහට සද්දුරුත් හා එක් වීමට මෙය ම ඉදි මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය, මෙය ම තෙනෙයාණික වූයේ සද්දුරුත් හා එක් වීමට යේ' යැ යි සද්දුරුත් හා එක් වන බවට මහ දෙසන්නට නො සමත්හ. තෙවිදු බමුණන් විසින් බඹා සිගැසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙවිදු බමුණනගේ ඇදුරත් විසින් බඹා සිගැසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙවිදු බමුණනගේ ආවැසි ප්‍රාචාරයින් විසිනුදු බඹා සිගැසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ආදුරැමහ සුගත තෙක් දු කිසිවු විසිනුත් පදා සිගැසින් නො දක්නා ලද්දේ ල තෙවිදුබමුණෝ යම කෙනෙකුත් වසින් ගසන ලද, කියන ලද, රැස් කරන ලද මේ මන්ත්‍රපද ඔවුන් අනුව ගසත් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් සදලා අනුව සදුරත් නදි ඔවුන් කියවුවා අනුව කියවත් නම්, තෙවිදු බමුණන්ගේ පුළුපුරුප වූ, මන්ත්‍රකයා වූ, මන්ත්‍ර පැවැත්වූ ඒ අවටක වාමන වාමදෙව පෙසා-මිතත යමකගේ අසිතිරස හාරදොර වාසෙට්ඨ කසාප ගලු යන සාධු ද බඹුනු වසන දෙය බඹුනු වසන පෙසෙය අපි දැනිමු යි පරි දක්වූ සි දෙසේ නො කීන එහෙත් ඒ තෙවිදු බමුණෝ 'සමිකු නො දැනුවත් නම්, සමිකු නො දකුණත් නම්, ඔහු සමග වන බව පිණිස මෙය දෙසනු' යි දෙස ම ඉදිමහ, මෙය ම ඉදුරා මහ යැ' මෙය පිළිපදනාහට පෙනටොණන දුසේ බඹුනු හා එක්වනවට යෙයා යි මෙසේ කියත්

“මාසෙව්සය, එය කීමැයි සිතනි ද, ටෙසේ දැන් කල්පි නෙදිදු
බිමුණක්ගේ වචනය පවිත්රය රහිතයක් නො වෙයි ද?”

[ව්‍යාකෘතිය] “නවදී නෛතමයනි, වෛසේ ආති කල්හි තෙවිදි බුද්ධත්තේ විමනග ඵකානතයෙත් පුතිගරණ රහිත දෙසි”

[illegible]

18 සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො ඵලං වදෙය්‍යා අහං බො යා ඉමමි ජනපදෙ ජනපදකල්‍යාණි, තං ඉට්ඨාමි තං කාමෙමිති තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං. අමොහා පුරිස, යං නිං ජනපදකල්‍යාණං ඉට්ඨසි කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණං බතති¹ වා බ්‍රාහ්මණි² වා වෙය්‍යි³ වා සුද්දි⁴වා? ති ඉති පුට්ඨො 'කො'ති වදෙය්‍ය තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං. "අමොහා පුරිස යං නිං ජනපදකල්‍යාණං න ජානාසි, න පසාසි, ඵලං නාමා වා ඵලං ගොතනා වා, දිසා වා රසා වා මජ්ඣිමා වා කාලී වා සාමා වා මඛුරව්ඡ්ඡි වා'ති, අමුකයමි යාමෙ වා නිගමෙ වා නගරෙ වා" ති ඉති පුට්ඨො 'කො'ති වදෙය්‍ය තමෙනං ඵලං වදෙය්‍යං. "අමොහා පුරිස යං නිං න ජානාසි, න පසාසි, තං නිං ඉට්ඨසි කාමෙමි" ති ඉති පුට්ඨො 'අමො'ති වදෙය්‍ය තං කිමමඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ තනු ඵලං සනෙත තස්ස පුරිසස්ස අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?" ති

"අඬා බො හො ගොතමි තස්ස පුරිසස්ස අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති" ති.

19. ඵලමෙව බො වාසෙට්ඨ ත කීර තෙවිජ්ජුති බ්‍රාහ්මණෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො. තපි කීර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරිගෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො. තපි කීර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරිගපචරිගෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො. තපි කීර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාච සත්තමා ආචරිග-මහසුගෙති බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨො. යෙ'පි කීර තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මන්තානං කන්තාග්‍රෙ මන්තානං පචන්තාග්‍රෙ යෙසමිදං ඵතරති තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පොරුණං මන්තපදං ගීතං පවුතතා සමුඝිතං තදනුගායනති තදනුභාසනති භාසිතමනුභාසනති වාචිතමනු-වාචෙනති, සෙය්‍යමිදං අට්ටකො වාමකො වාමදෙවො වෙය්‍යාමිනෙතො යමතගති අභිකිරසො භාරද්වාපො වාසෙට්ඨො කස්සපො හඟු, තෙ'පි ත ඵල-මාහංසු මයමෙතං ජානාමි මයමෙතං පසාමි යන්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යතිං වා බ්‍රහ්මා'ති තෙ වත තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඵලමාහංසු යං න ජානාමි යං න පසාමි, තස්ස සභව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙමි. අයමෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්ම-සභව්‍යතායා' ති තං කිමමඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, තනු ඵලං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?" ති.

"අඬා බො හො ගොතමි ඵලං සනෙත තෙවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අපාරිභීරකතං භාසිතං සමපජ්ජති" ති.

20. සාධු වාසෙට්ඨ තෙ වත වාසෙට්ඨ, තෙවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං ත ජානනති, යං න පසානති, තස්ස සභව්‍යතාය මග්ගං දෙසෙය්‍යනති. අය මෙව උජ්ජමග්ගො අයමඤ්ඤසායනො නිය්‍යාණිකො නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා' ති තෙතං ථානං විජ්ජති ති.

1 බතති, සා:

2 බ්‍රාහ්මණ, සා:

3 වෙය්‍යි, සා:

4 සුද්දි, සා:

18 වාසෙට්ඨය, යම්ඥස් පුරුෂයෙක් 'මම වතානි මේ දනව්වෙහි යම් දනවුකැලණක් ඇත් ද, ඇය ඊසියෙහි, ඇය කැමැත්තෙහි' සි මෙසේ කියන්නේ නම්, ඔහුට අන්‍යයෝ "එම්බා පුරුෂය, තෝ යම් දනවුකැලණක ඊසියෙහි නම්, කැමැත්තෙහි නම්, ඒ දනවුකැලණ කැත්තුල කතක් හෝ සි, බමුණු කුලකතක් හෝ සි, ටෙලෙද කුල කතක් හෝ සි, පුදුරුකුල කතක් හෝ සි දන්නෙහි ද?" සි මෙසේ කියන්නාහු ය මෙසේ විචාරන ලද්දේ, 'නො දනිමි' සි හෙ තෙම කියන්නේ ද, ඔහුට අන්‍යයෝ "එම්බා පුරුෂය, තා ඊසියෙහි, තා කැමැති ඒ දනවුකැලණ මෙනම් ඇත්තිය යැ සි හෝ මෙ ගොත් ඇත්තිය යැ සි හෝ උස් යැ සි හෝ මිටි යැ සි හෝ මැදුම් යැ සි හෝ කපාපැහැ සි හෝ යම්වණැ සි හෝ මහුරුපැහැ ඇත්තිය යැ සි හෝ, අසෝ යමැ හෝ නියම්ගමැ හෝ නුවරැ හෝ වේ යැ සි දන්නෙහි ද?" සි මෙසේ විචාරන ලද්දේ, 'තැහැ' සි කියන්නේ ද, ඔහුට අන්‍යයෝ මෙසේ කියන්නාහු ය, "එම්බා පුරුෂය, තෝ යමක නො දක්නෙහි නම්, නො දන්නෙහි නම්, ඇය තෝ ඊසියෙහි ද කැමැත්තෙහි ද?" සි මෙසේ විචාරන ලද්දේ, 'එසේ යැ' සි කියන්නේ ද, වාසෙට්ඨය, මෙසේ ඇති කලා ඒ පුරුෂයාගේ චචනය ප්‍රතිහරණරහිතයක් කරන ලද්දේ නො වේ ද?

[වාසෙට්ඨ:] "හවද් ගෞතමයෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි ඒ පුරුෂයාගේ චචනය එකානනයෙන් ප්‍රතිහරණරහිතයක් කරන ලද්දේ වෙයි"

19 [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨයෙනි, එපරිද්දෙන් ම තෙවිදු බමුණන් විසින් බඹා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි තෙවිදු බමුණන්ගේ ඇදුරන් විසිනුදු බඹා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි. තෙවිදු බමුණන්ගේ ඇවැරියප්‍රාචාරයන් විසිනුදු බඹා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි තෙවිදු බමුණන්ගේ සත්වන ඇදුරුමහසුග්‍රහ තෙක් වුවත් විසිනුදු බඹා සියැසින් දක්නා ලද්දේ නො වෙයි අට්ටක වාමක වාමදෙව වෙසාමිත්ත යමිතග්‍ගි අභිනිරස භාරදාප වාසෙට්ඨ කසාර පඟු යන යම් කෙතෙකුත් විසින් ගගන ලද පවත්වා ලද රැස් කරන ලද මේ මනත්‍ර පද ඔවුන් අනුව ගගත් නම්, ඔවුන් අනුව කියත් නම්, ඔවුන් කීම අනුව කියත් නම්, කියැවීම අනුව කියවත් නම්, ඒ තෙවිදු බමුණන්ගේ පූජි-පුරුෂ වූ මනත්‍රකතාවූ මත්ත්‍රප්‍රවණියතා වූ යම් සාහි කෙනෙක් වූහ නම්, ඔහුද බඹු හිරිතා තැන හෝ දෙස හෝ පෙදෙස හෝ අපි දනිමු සි අපි දකිමු සි නො කින එතෙත් ඒ තෙවිදු බමුණෝ "මෙය ම සාජු මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය, මෙය ම තෙතියාණික වූයේ එය පිළිපදනුට බඹු හා එක් වනුවට ගේ යැ' සි යමකු අපි නො දනුමෝ නම් යමකු නොදනුමෝ නම්, ඔහු හා සහසාවය පිණිස මහ දක්වමු' සි මෙසේ කියත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ කීමැ සි සිතැ ද මෙසේ ඇති කල්හි තෙවිදු බමුණන්ගේ චචනය ප්‍රතිහරණ රහිත නො වේ ද?"

[වාසෙට්ඨ:] "හවද් ගෞතමයෙනි, මෙසේ ඇති කල්හි තෙවිදු බමුණන්ගේ චචනය එකානනයෙන් ප්‍රතිහරණරහිත වෙයි"

20 [භාග්‍යවත්තු] මැනැව, වාසෙට්ඨයෙනි තෙවිදු බමුණෝ තුමු යමකු නොදන්නාහු නම්, නො දන්නාහු නම්, ඒ බඹු හා එක්වනුවට මෙය ම සාජු මහ ය, මෙය ම ඉදුරා මහ ය, එය පරිදි පිළිපදනාහට බුග්ග-සහසාවය පිණිස මේ මහ ම තෙතියාණික වන්නේ යැ' සි මහ දෙසත්-නාහ යන මේ කාරණය අවිද්‍යාමාන ය (නොවිය හැක්කේය).

“තො හිදං භො භොතම”

25 එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ තෙට්ඨා චූභමිණං යෙ ධම්මා චූභමිණ කරණං තෙ ධම්මෙ පහාය වත්තමානා, යෙ ධම්මා අචූභමිණකරණං තෙ ධම්මෙ සමාදාය වත්තමානා එවමානංසු ඉද්දමිට්ඨයාම, සොමමභවයාම, වරුණමව්භ යාම, ඊසානමිට්ඨයාම, පජාපභිමිට්ඨයාම, බ්‍රහ්මමිට්ඨයාම, මහිද්දමිට්ඨයාම යාමමිට්ඨයාමා’ති තෙ වත වාසෙට්ඨ තෙට්ඨා චූභමිණං යෙ ධම්මා චූභමිණකරණං තෙ ධම්මෙ පහාය වත්තමානා, යෙ ධම්මා අචූභමිණකරණං තෙ ධම්මෙ සමාදාය වත්තමානා, අට්ඨානභෙදා වා ආයාචනභෙදා වා පජාචනභෙදා වා අභිනද්දනභෙදා වා කායසා භෙදා පරමමරණං බ්‍රහ්මභො¹ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තීති තෙතං ථානං විජ්ජති.

26 සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ අයං අවීරවතී තදී පුරං උදකස්ස සමත්තනිකා කාකපෙට්ඨා, අථ පුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය පාරන්තකො පාරගච්ඡි පාරගාමී පාරං තරිතුකාමො, සො ඔරිමෙ තීරෙ දලකාය අනුයා² පච්ඡා-ඛාහං ගාලුඛකිනං ඛද්ධා, තං කිම්මඤ්ඤං වාසෙට්ඨ, අපි නු තො පුරිසො අවීරවතීයා තදීයා ඔරිමා තීරා පාරිමං තීරං ගච්ඡෙය්‍යා’ති

“තො හිදං භො භොතම”

27 “එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ පඤ්චමෙ කාමගුණං අරියස්ස විතයෙ අනු’තී’පි චූච්චනති ඛකිතනතිපි චූච්චනති කතමෙ පඤ්ච’ චක්ඛු-විඤ්ඤාදය රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පිඨරූපා කාමුපසංහිතා රජනීයා සොධවිඤ්ඤාදයා සද්දා -පෙ- ඝාණවිඤ්ඤාදයා ගනී -පෙ- ජ්වහාච්ඤ්ඤාදයා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤාදයා ඵොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පිඨරූපා කාමුපසංහිතා රජනීයා ඉමෙ ඛො වාසෙට්ඨ පඤ්ච කාමගුණං අරියස්ස විතයෙ අනු’තී’පි චූච්චනති ඛකිතනති’පි චූච්චනති ඉමෙ ඛො වාසෙට්ඨ පඤ්ච-කාමගුණෙ තෙට්ඨා චූභමිණං ගටිතා මුච්ඡිතා අපේක්ඛාපනතා අනාදීනවි-දස්සාවිතො අනිස්සරණපඤ්ඤා පටිභුඤ්ජනති

28 තෙ වත වාසෙට්ඨ තෙට්ඨා චූභමිණං යෙ ධම්මා චූභමිණ-කරණං තෙ ධම්මෙ පහාය වත්තමානා, යෙ ධම්මා අචූභමිණකරණං තෙ ධම්මෙ සමාදාය වත්තමානා, පඤ්චකාමගුණෙ ගටිතා මුච්ඡිතා අපේක්ඛා-පනතා අනාදීනවිදස්සාවිතො අනිස්සරණපඤ්ඤා පටිභුඤ්ජනතා කාමෙ-ඛකිතනඛද්ධා කායසා භෙදා පරමමරණං බ්‍රහ්මභො සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තීති තෙතං ථානං විජ්ජති

61 ලොභිවටය, යම්ගේ උපුල් විලෙක හෝ පිසුම් විලෙක හෝ පබෙර විලෙක හෝ ඇතැම් උපුල් හෝ පිසුම් හෝ පබෙර හෝ දිගෙහි උපන්නේ, දිගෙහි වැඩුණේ, දිගෙන් නොනැගුණේ, දිග තුළ ම ගිලි වැඩෙනුයේ ද, ඒ හැම අත් දක්වාත් මුල් දක්වාත් සිහිල් දිගෙන් ගෙවුණේ, හැම පරිදි තෙත් වූයේ, පිරි ගියේ, හැම තැන් ම පැතිර වැද ගන්නේ මේ ද, ඒ විලෙහි සියලු උපුල්වල හෝ පිසුම්වල හෝ පබෙරවල හෝ සිහිල් දිග පැතිර නොගත් තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිවටය, එසේ ම මහණ තෙමේ මේ කය ම නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් තෙමයි හාත්පසින් තෙමයි පුරා ලයි. හැම පරිදි පැතිර වැද ගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර වැද නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

62 ලොභිවටය, මහණ තෙම ප්‍රීතිය ද හැර ලීමෙන් උපෙක්‍ෂාව ඇත්තේ සිහි ඇති වැඩු වණ ඇති වැඩෙහි සුවයත් නාමකයින් විදි. 'උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සුව වූ සුම් ඇත්තේ යැයි ආසීයෝ' යමක්හු දක්වත් නම්, ඒ තෙවෙනි බ්‍යානස ලැබ වෙසේ හේ නිෂ්ප්‍රීතික සුවයෙන් මේ කය ම තෙමයි. කය සියල්ල ම තෙත් කෙරෙයි. පුරා ලයි පැතිර වැදගනී ඔහුගේ සියලු කයෙහි නිෂ්ප්‍රීතික සුඛයෙන් පැතිර වැද නො ගත් කිසි ද තැනෙක් නොවෙයි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ සමාධියෙන් වෙයි

63 ලොභිවටය, යම් ශාස්ත්‍යාවරයකු කෙරෙහි වැස සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙයක් ලබා නම්, මේත් ලොවැ වොදනාවට නො සුදුසු වූ ශාස්ත්‍යාවරයෙකි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්ත්‍යාකට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූතය, අනිත්‍ය ය, නො දැකූමි ය, වරද යනිත ය

64 නැවැත ද (අතෙකක් කියමි) ලොභිවටය, මහණ තෙමේ සුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, දුඛ වෙදනාව ද දුරු ලීමෙන්, පලමු කොට ම සොම්නස් දෙමිනස් දෙදෙනාගේ පහ වීමෙන්, දුක් ද නොවූ, සුව ද නොවූ, උපෙක්‍ෂා සමාති යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සතර වන බ්‍යානස ලැබ වෙසෙයි හේ මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසවර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු ප්‍රභාසවර සිතීන් පැතිර වැද නො ගෙන සිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

65 ලොභිවටය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සුදු වනින් නිසින් වටා පෙරෙවැ හුන්නේ මේ නම්, ඔහුගේ කයෙහි සුදු වනින් වැද නොගත් (නො වැසුණ) කිසි ද තැනෙක් නො වන්නේ ද, ලොභිවටය, එසේ ම මහණ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු ප්‍රභාසවර සිතීන් පැතිර වැද ගෙන හුන්නේ වෙයි. ඔහු කයා පිරිසිදු පබසර සිතීන් වැද ගෙන නොගිටි කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි.

66 ලොභිවටය, මහණ තෙම සුඛවෙදනාව ද දුක් වෙදනාව ද පහ කිරීමෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමිනසුන් පහ වැ යෑමෙන්, දුක් ද නොවූ සුව ද නො වූ, උපෙක්‍ෂාවත් සමාතියත් යන මොවුන්ගේ පිරිසිදු බව ඇති සිවුවන දහන් ලැබා වෙසෙයි එයින් හෙ තෙම මේ කය ම පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර ගෙන හුන්නේ වෙයි ඔහුගේ සියලු කයෙහි පිරිසිදු පබසර සිතීන් පැතිර නොගත් කිසි ද තැනෙක් නො වෙයි

67. යසම් ඛො ලොභිච්ච සන්ථර් සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ ත වොදනාරතො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අබමිකා සාවරුපා.

68. පුත ච පරං ලොභිච්ච සො භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණේ විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතිස්ස ධිතො ආනෙඤ්ජප්පතොන ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිකරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඵචං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුමමභාභුතිකො මාතෘපෙතතිකසම්භවො, ඔදනකුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දන-තෙදනවිද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ පටිබඞ්ගනති.

69. සෙය්‍යථාපි ලොභිච්ච මණ්ණි වෙඵරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣ විපාසනොතා අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නා, තත්ත්වං සුතං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩු-සුතං වා, තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො හන්ථෙ කරිතීං පච්චවෙකෙය්‍යා “අයං ඛො මණ්ණි වෙඵරියො සුභො ජාතීමා අට්ඨංසො සුපරිකම්මකතො අවෙජ්ඣ විපාසනොතා අනාවලො සබ්බාකාරසම්පන්නා තත්ත්වං සුතං ආවුතං නිලං වා පිතං වා ලොභිතං වා ඔදානං වා පණ්ඩුසුතං වා”ති, ඵචමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනඛතණේ විගතුපක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මතිස්ස ධිතො ආනෙඤ්ජප්පතොන ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිකරති අභිනිත්තාමෙති. සො ඵචං පජානාති අයං ඛො මෙ කායො රුපි වාතුමමභාභුතිකො මාතෘපෙතතිකසම්භවො, ඔදනකුමමාසුපචයො අනිච්චුච්ඡාදනපරිමද්දනතෙදන-විද්ධංසනධමෙමා ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ පටිබඞ්ගනති.

70. යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධො -පෙ- ඵචං පජානාති -පෙ- ඉදං ච පන මෙ විඤ්ඤාණං එන්ථ සිතං එන්ථ පටිබඞ්ගනති, ඉදමපි'ස්ස භොති පඤ්ඤාය.

71. යසම් ඛො ලොභිච්ච සන්ථර් සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ ත වොදනාරතො යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අබමිකා සාවරුපා.

67. ලොහිවවය, යම් ආඥාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු උදර ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාභි නොවූ ආඥාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආඥාවට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතථය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

68. තව ද (අනෙකක් කියමි.) ලොහිවවය, ඒ මහණ තෙමේ මෙසේ එකක වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, නිලිව නැති වූ කල්හි, පහ වූ චින්තොපක්ෂේප ඇති කල්හි, මාදු වූ කල්හි, විදර්ශනා භාවනාවට යොග්‍ය කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදර්ශනාභූතය පිණිස (පරිකම්) සිත එයට අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ “මගේ මේ කය වූ කලී රූපවත් ය, සතර මහාභූතයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණිකයෙන් උපන්නේ ය. බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහුවට සුවඳ විලෝවුන් ගැල්වියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුර්ලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, එසේ කළ ද බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග්ගේ ය. මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

69. ලොහිවවය, යම්ගේ සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙක පහළ වූ, අටැස් වූ, මොනොවට පිරිසිදු කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, ධොවනාදි සියලු ආකාරයෙන් යුත් වෙරළමණක් වන්නේ ද, එහි නිල් වූ හෝ රන්වන් වූ හෝ රන්වන් හෝ සුදුවන් හෝ පඬුවන් හෝ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වන්නේ ද, එය ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් අනෙකි කොට, “මේ වූ කලී සොදුරු වූ, පිරිසිදු ආකාරයෙහි උපන්, ඇටැස් වූ, මොනොවට පිරිසිදු කළ, සියුම් වූ, වෙසෙසින් පහන් වූ, පිච්ඡුරු වූ, සියලු ධොවනාදි ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ වෙරළමණක මෙහි නිල් වූ හෝ රන්වන් වූ හෝ පඬුවන් වූ හෝ සුදුවන් වූ හෝ මේ හුයෙක් අවුනන ලද්දේ වේ යැ” යි සලකා බලන්නේ ද, ලොහිවවය, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙමේ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් යටපත් වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, විදර්ශනාභූතය පිණිස සිත අභිමුඛ කෙරෙයි, ඒ අතට නමා හරිසි හේ තෙම “මාගේ මේ කය වූ කලී රූපි ය සතර මහාභූතයන්ගෙන් හැදුණේ ය මාපියන්ගේ ශුක්‍රශෝණිකයෙන් නිපන්නේ ය බත් කොමු ආදී අහරින් වැඩුණේ ය අනිස බව ද, දුගඳ හරහට සුවඳ විලෝවුන් ඉඹියැ යුතු බව ද, ලෙඩ දුර් ලභවට පිරිමැදුම් ඇ කළ යුතු බව ද, ඒ කළත් බිඳෙන බව ද, විසිරෙන බව ද යන මේ දෑ ස්වභාවය කොටැත්තේ ය මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගනී.

70. ලොහිවවය, මහණ මෙසේ සමාධිගත සිත පිරිසිදු කල්හි මාගේ මේ සිත ද මෙහි ලැග ගත්තේ ය මෙහි බැදුණේ යැ” යි මෙසේ දැන ගත යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙක් වෙයි

71. ලොහිවවය, යම් ආඥාවරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු උදර ගුණවිශේෂයක් ලබා නම්, ලොහිවවය, මේ ද ලොවැ වොදනාභි නොවූ ආඥාවරයෙකි යමෙකුත් මෙබඳු ආඥාවට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතථය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය.

72 සො ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනභිග්ගො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතතාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බභවපට්ඨංගිං අභිනිජ්ඣං.

73 සෙය්‍යථාපි ලොභිව භික්ඛු පුරිසො මුඤ්ඤා ඉසිකා පවාගෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස. 'අයං මුඤ්ඤා, අයං ඉසිකා අඤ්ඤා මුඤ්ඤා, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ඤා තෙව ඉසිකා පබාලා'ති සෙය්‍යථාපි චා පන ලොභිව පුරිසො අසිං කොසියා පවාගෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස 'අයං අසි අයං කොසි අඤ්ඤා අසි, අඤ්ඤා කොසි කොසියා තෙව අසි පබාලො'ති. සෙය්‍යථාපි චා පන ලොභිව පුරිසො අභිං කරණකා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස 'අයං අභි, අයං කරණකා අඤ්ඤා අභි, අඤ්ඤා කරණකා කරණකා තෙව අභි උබ්බතො'ති ඵචමෙව ඛො ලොභිව භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනභිග්ගො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත මනොමයං කායං අභිනිමිතතාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො ඉමම්හා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බභවපට්ඨංගිං අභිනිජ්ඣං.

74 යමපි ලොභිව භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො -පෙ- අඤ්ඤං කායං අභිනිමිතාති රුපිං මනොමයං සබ්බභවපට්ඨංගිං අභිනිජ්ඣං, ඉදමපි'ස්ස භොති පඤ්ඤා

75 යස්මිං ඛො ලොභිව සන්ථරි සාවකො ඵචරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති අයමපි ඛො ලොභිව සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරභො, සො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අනුතා අනච්ඡා අබමිකා සාවජ්ජා

76 සො ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිශොද්ධො අනභිග්ගො විගනුපකක්ඛිලෙසෙ මුද්දානෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජපනෙත ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිභරති අභිනිනාමෙති සො අනෙකවිතිං ඉද්ධිවිධං පට්ඨනුගාමි: එකො'පි හුත්වා ඛත්තා ගොති. ඛත්තාපි හුත්වා එකො කොති. ආවිභාවං තිරොහාවං තිරොකුඛං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජ- මානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පඨවියා'පි උච්චුජ්ජතිච්ඡුජ්ජං කරොති සෙය්‍යථාපි උදකෙ. උදකො'පි අභිජ්ජමානෙ ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසො'පි පලලභෙකත කමති සෙය්‍යථාපි පකඨි සකුණො, ඉමො'පි චජ්ඣිමසුරියෙ ඵචංමභිද්ධිකෙ ඵචංමනානුභාවෙ පාණිතා පරමසති පරිමජ්ජති. යාම බුහමිලොකාපි කාසෙන වසං වතෙතති

72. හේ මෙසේ සමාහිත වූ සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් නොමැති වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ (සංඛ්‍යා ඉපැදූවීමට යොග්‍ය වූ) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, මනොමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ ශිරුරෙන් රූප වූ, සියලු අභපසතින් යුත්, විකල්ප නො වූ ඉදුරන් ඇති මනොමය ශරීරයක් මවා පායි

73. ලොහිව්වය, යම්හේ පුරුෂයෙක් මුද්‍රාණගසෙකින් තරුකුර (=තණ බඩය) ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ මුද්‍රාණගස ය, මේ එහි තණකුරය තණ ගස එකෙකි, එහි කුර අනෙකෙකි මුද්‍රාණ ගස කෙරෙන් ම එහි කුර මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, ලොහිව්වය, යම්හේ පුරුෂයෙක් කඩුවක් කොපුවෙන් ඇද මැත් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ කඩුව ය, මේ කොපුව ය කඩුව එකෙක, කොපුව අනෙකෙක, කොපුවෙන් ම කඩුව ඇද මැත් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, ලොහිව්වය, යම්හේ වනාහි පුරුෂයෙක් තරකු සැටියෙන් ඇද වෙන් කරන්නේ ද, ඔහුට 'මේ නයා ය, මේ සැටිය ය තයා එකෙක, සැටිය අනෙකෙක සැටිය කෙරෙන් ම නයා ඇද වෙන් කරන ලද්දේ යැ' යි මෙසේ සිතෙත් වන්නේ ද, ලොහිව්වය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පත් කල්හි, මනොමය ශරීරයක් මවා පාත්‍ර පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මේ ශරීරයෙන් රූප වූ මනොමය වූ සියලු අභපසතින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් ශිරුරක් මවා පායි

74. ලොහිව්වය, මහණ තෙම මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි රූප වූ මනොමය වූ සියලු අභපසතින් යුත් වූ අවිකල් ඉදුරන් ඇති අත් ශිරුරක් මවා පායි යන යමක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි

75. ලොහිව්වය, යම් ආඤාචාරයකු කෙරෙහි ශ්‍රාවක තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොහිව්වය, මේ ද ලොවැ වොදනාති නොවූ ආඤාචාරයෙකි යමෙකුත් මෙබඳු වූ ආඤාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අතප්‍රය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

76. හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්තිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලශයන් පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ (=සංඛ්‍යාට යොග්‍ය) කල්හි, ස්විත කල්හි, නිබ්බල බවට පැමිණි කල්හි, සංඛ්‍යා විබඳ්‍යත පිණිස (අභිඥාපාදක පරිකම්) සිත මෙහෙයයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ අනෙකපිඩ වූ සංඛ්‍යා විබඳ්‍ය (සංඛ්‍යා කොට්ඨාසය) නැවත නැවත අනුතව කෙරෙයි (පහවත් තාම කසින් සප්ති කෙරෙයි, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙරෙයි, ලබ්ධි) පිබෙව්වෙන් එකෙක් වැ සිට ද (සංඛ්‍යා බලයෙන්) බහු ප්‍රකාර ද වී යලි ද එකෙක් වෙයි තමාගේ ප්‍රකට බව කෙරෙයි (පෙති සිට) අප්‍රකට බව කෙරෙයි (නොපෙනී සිටිය) බිත්තියෙන් පිටතට, පවුරෙන් පිටතට, පරීතයෙන් පිටතට අභසෙති මෙන් කිසිවෙක නො ගැවෙනුයේ මැදින් පිනිවිද යෙයි දියෙහි මෙන් පොළොවෙහි ද යටට බැසීම (නිලීම), උඩට නැගීම (මතු වීම) කෙරෙයි නො කිඳෙන (ගට නො බස්නා) දියෙහි පොළොවෙහි සේ යෙයි පක්ෂ ඇති සතුණයකු මෙන් අභසෙති ද පලගින් (=උග්‍රාබද්ධාසනයෙන්) යෙයි මෙසා මහර්ණි ඇති මහත් අනුභාව ඇති මේ සඳු හිරු දෙදෙනා ද අතින් පරාමසීත කෙරෙයි (=අල්ලයි), (ඔබ්බොබ අත බව) පිරිමදිනි, බිම්ලොව තෙක් ද කසින් වශය පවිත්වයි

77. සෙය්‍යථාපි ලොහිව්‍ය දුකෙඛා කුමහකායෙ වා කුමහකාරනෙතවාසී වා සුපරිකමමකතාය මතතිකාය යං යදෙව භාජනවිකතීං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොහිව්‍ය දුකෙඛා දන්තකායෙ වා දන්තකාරනෙතවාසී වා සුපරිකමමකතයමිං දන්තයමිං යං යදෙව දන්තවිකතීං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන ලොහිව්‍ය දුකෙඛා සුවණ්ණකායෙ වා සුවණ්ණකාරනෙතවාසී වා සුපරිකමමකතයමිං සුවණ්ණයමිං යං යදෙව සුවණ්ණවිකතීං ආකෂෙඛියා තං තදෙව කරෙය්‍ය අභිනිප්ථාදෙය්‍ය, එවමෙව ඛො ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිශොද්ධෙ අනභිගණෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන ඉද්ධිවිධාය විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො අනෙකවිනිතං ඉද්ධිවිධං පච්චිත්තං හොති: එකො'පි කුසා බහුධා කොති -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති යමපි ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන -පෙ- යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වතෙතති, ඉද්ධපි'ය්‍ය කොති පඤ්ඤාය

78. යයමිං ඛො ලොහිව්‍ය සන්තර් සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොහිව්‍ය සන්තරො ලොකෙ න චොදනාරතො යො ව පනෙවරුපං සන්තරං චොදෙති, සං චොදනා අතුතා අනච්ඡා අබමමිකා සාවරුපා.

79 සො එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිශොද්ධෙ අනභිගණෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන දිබ්බාය සොතධාතුයා විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සදෙදු සුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව සෙය්‍යථාපි ලොහිව්‍ය පුරිසො අද්ධාතමංගපට්ටකො, සො සුණෙය්‍ය හෙරිසද්දමපි මුදිභිගසද්දමපි සබ්බපණ්ණවෙදණ්ණිමසද්දමපි, තස්ස එවමස්ස. හෙරිසද්දො ඉති'පි මුදිභිගසද්දො ඉති'පි සබ්බපණ්ණවෙදණ්ණිමසද්දො ඉති'පි එවමෙව ඛො ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිශොද්ධෙ අනභිගණෙ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කමමනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙන දිබ්බාය සොතධාතුයා විතතං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති සො දිබ්බාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභො සදෙදු සුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව

80 යමපි ලොහිව්‍ය භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො -පෙ- උභො සදෙදු සුණාති දිබ්බෙ ව මානුසෙ ව යෙ දුරෙ සන්තිකෙ ව, ඉද්ධපි'ය්‍ය කොති පඤ්ඤාය

77. ලොභිව්වය, යම්සේ දක්ෂ කුඹලෙන් හෝ කුඹලක්හුගේ පතා-
වැස්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම් කළ (=සකස් කළ) මැටිවෙන් යම් යම්
භාරත විශේෂයක් කැමැත්තේ නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද, මොනොවට
නිපදවන්නේ ද- ලොභිව්වය, යම්සේ දක්ෂ දන්තකාරයෙක් (ඇත්දැත්
මිනිසුරු රු ඇ කරන්නෙක්) හෝ දන්තකාරයක්හු අතැවැස්සෙක් හෝ
මොනොවට පිරිසම් කළ දතෙහි යම් යම් දන්තවිකාරියක් නමා කැමැති
නම්, ඒ ඒ දෑ ම කරන්නේ ද නිපදවන්නේ ද- ලොභිව්වය, යම්සේ දක්ෂ
රත්කරුවෙක් හෝ රත්කරුවක්හු අතැවැස්සෙක් හෝ මොනොවට පිරිසම්
කළ රතෙහි යම් යම් සවණිවිකාරියක් නමා කැමැත්තේ නම්, එය එය ම
කරන්නේ ද, නිපදවන්නේ ද- එසේ ම ලොභිව්වය, මහණ තෙම මෙසේ
සමාහිත සිත පිරිසිදු කල්හි, මාදු වූ කල්හි, පඨව්දාන කල්හි, අංගණ රහිත කල්හි,
උපකෙලය පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ කල්හි, ස්විත කල්හි, අවල
බවට පැමිණි සිටි කල්හි සංඛිවිධය පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නමා
ලසි හේ එකෙක් වැ බොහෝ පරිදි වේ බඹලොව තෙක් ද කසින්
වශය පවත්වයි යන අනෙකවිධ සංඛිවිධ අනුභව කෙරෙයි ලොභිව්වය,
මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි බඹලොව දක්වා ද කසින්
වශය පවත්වයි, අනෙකවිධ සංඛිවිධ අනුභව කෙරේ යන යමක් ඇද්ද,
මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වේ

78. ලොභිව්වය, යම් ආත්තාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත්
ගුණවෙසෙසකට පැමිණේ නම්, මේ ද ලොවැ වොදනාදී හෝ වූ
ආත්තාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආත්තාභට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ
වොදනාව අභුත ය, අභප්ප ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

79 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ
කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි,
කම්ණ්ණ වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍යප්‍රොත්ත-
ධාතුව පිණිස (=දිවකත් නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, තැවුරු
කෙරෙයි හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම සිටි දිවකතින්
දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද දුරු වූ ද, ලභා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද ම අසයි
ලොභිව්වය, යම්සේ මිනිසෙක් දික් මහකට පිළිපත්තේ ද, හේ බෙර
හඬත් මිහිගුබෙර හඬත් පණබෙර හඬත් ගැටබෙර හඬත් යම් සේ අසන්නේ
ද, ඒ අසන ඔහුට මේ බෙර හඬැයි කියාත් මේ මිහිගුබෙර හඬැ යි කියාත්
මේ යක් හඬ යැ, මේ පණබෙර හඬ යැ, මේ ගැටබෙර හඬ යැ යි කියාත්
මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොභිව්වය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙම මෙසේ
සිත සමාහිත වූ වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස්
රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ණ්ණ
(කම්ණ්ණම) වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, දිව්‍ය-
ප්‍රොත්තධාතුව පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, තැවුරු කෙරෙයි හේ
පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ ශ්‍රවණොපවාරය ඉක්ම දිවකත්නුවණින් දිව්‍ය
වූ මානුෂක වූත්, දුරු වූත් ලභා වූත් ද්විවිධ ශබ්ද අසයි

80 ලොභිව්වය, ඒ මහණ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු
වූ කල්හි දිව්‍ය වූ ද මානුෂක වූ ද, දුරු වූ ද ලභා වූ ද ද්විවිධ ශබ්ද අසයි
යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වේ

81. යමම් බො ලොභිව්ව සන්ධරි සාවකො ඵවරුපං උළාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි බො ලොභිව්ව සත්ථා සො ලොකෙ න වොදනාරභො යො ච පනෙවරුපං සන්ධාරං වොදෙති, සා වොදනා අනුතා අතච්ඡා අධමේකං සාවජ්ජා.

82 සො ඵවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිසොද්දතෙ අතභිග්ගේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන වෙතො- පරිසංඤ්ඤාය විතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙතසා වෙතො පරිව්ව පජානාති; සරාගං වා විතං සරාගං විතනනති පජානාති. විතරාගං වා විතං විතරාගං විතනනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතං සද්දෙසං විතනනති පජානාති. විතද්දසං වා විතං විතද්දසං විතනනති පජානාති. සමොගං වා විතං සමොගං විතනනති පජානාති. විතමොගං වා විතං විතමොගං විතනනති පජානාති. සඛිතිතං වා විතං සඛිතිතං විතනනති පජානාති. විකක්ඛිතං වා විතං විකක්ඛිතං විතනනති පජානාති. මහග්ගං වා විතං මහග්ගං විතනනති පජානාති. අමහග්ගං වා විතං අමහග්ගං විතනනති පජානාති. සඋතතරං වා විතං සඋතතරං විතනනති පජානාති. අනුතතරං වා විතං අනුතතරං විතනනති පජානාති. සමාහිතං වා විතං සමාහිතං විතනනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතං අසමාහිතං විතනනති පජානාති. පිමුත්තං වා විතං පිමුත්තං විතනනති පජානාති. අපිමුත්තං වා විතං අපිමුත්තං විතනනති පජානාති.

83. සෙය්‍යථාපි ලොභිව්ව ඉප්පි වා පුරිසො වා දහරො වා සුචා මණ්ඩකපජාතිකො ආදයෙ වා පරිසුද්ධො පරිසොද්දතෙ අචෙත්ථ වා උදක- පතෙන සතං මුඛනිඝ්නනං පච්චිවෙකඩ්ඛිතො සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකනි ජාතෙය්‍ය, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකනි ජාතෙය්‍ය, ඵවෙමව් බො ලොභිව්ව භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරිසොද්දතෙ අතභිග්ගේ විගතූපකක්ඛිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙන වෙතො- පරිසංඤ්ඤාය විතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති. සො පරසත්තානං පරපුග්ගලානං වෙතසා වෙතො පරිව්ව පජානාති; සරාගං වා විතං සරාගං විතනනති පජානාති. විතරාගං වා විතං විතරාගං විතනනති පජානාති. සද්දෙසං වා විතං සද්දෙසං විතනනති පජානාති. විතද්දසං වා විතං විතද්දසං විතනනති පජානාති. සමොගං වා විතං සමොගං විතනනති පජානාති. විතමොගං වා විතං විතමොගං විතනනති පජානාති. සඛිතිතං වා විතං සඛිතිතං විතනනති පජානාති. මහග්ගං වා විතං මහග්ගං විතනනති පජානාති. අමහග්ගං වා විතං අමහග්ගං විතනනති පජානාති. සඋතතරං වා විතං සඋතතරං විතනනති පජානාති. අනුතතරං වා විතං අනුතතරං විතනනති පජානාති. සමාහිතං වා විතං සමාහිතං විතනනති පජානාති. අසමාහිතං වා විතං අසමාහිතං විතනනති පජානාති. පිමුත්තං වා විතං පිමුත්තං විතනනති පජානාති. අපිමුත්තං වා විතං අපිමුත්තං විතනනති පජානාති.

84. යමපි ලොභිව්ව භික්ඛු ඵවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො -පෙ- අපිමුත්තං වා විතං අපිමුත්තං විතනනති පජානාති, ඉදම්පි'ය්‍ය හොති පඤ්ඤාය

81. ලොහිවය, යම් ශාසනාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබදු මහත් ගුණ වෙසෙසකට පැමිණේ නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වොදනාති නොවූ ශාසනාවරයෙකි. යමෙක් මේබදු ශාසනාකට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභ්‍යාස, අතපාස ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය.

82. හේ මෙසේ සිත එකඟ වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපතිමත් වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්සම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, වෙනස්පරිසරයකට පිණිස (=අනුන්ගේ සිත පිරිසිදු දන්තා නුවණ පිණිස) සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ අන් සත්ත්වයන්ගේ අන් පුද්ගලයන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනිසි රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතැ සි දැනිසි රාග රහිත සිත රාග රහිත සිතැ සි දැනිසි ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතැ සි දැනි. ද්වේෂරහිත සිත ද්වේෂරහිත සිතැ සි දැනි මොහසහිත සිත මොහසහිත සිතැ සි දැනි. මොහරහිත සිත මොහරහිත සිතැ සි දැනි සංක්ෂිප්ත (=කැකුළුණු) සිත කැකුළුණු සිතැ සි දැනි වික්ෂිප්ත (=විසුරුණු) සිත විසුරුණු සිතැ සි දැනි මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ සි දැනි. අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ සි දැනි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ සි දැනි. අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ සි දැනි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි දැනි. අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි දැනි විමුක්ත (=මිදුණු) සිත විමුක්ත සිතැ සි දැනි අවිමුක්ත (=නොමිදුණු) සිත අවිමුක්ත සිතැ සි දැනි.

83. ලොහිවය, යම්හේ සැරැසෙනසුදු සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ මුදරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ පිරිසිදු දීපතිමත් කැබපතෙක හෝ පහත් දියබදුනෙක හෝ සිය මුවසටහන පිරික්සා බලන්නේ තල-කැලැල් ආදී දෙස් ඇති තැන් සඳහන් තැනැ සි දන්නේ ද, එ කී දෙස් තැනි තැන දෙස් තැනැ සි දන්නේ ද, ලොහිවය, එ පරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීපත වූ කල්හි, කෙලෙස් තැනි වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්සම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පරසින් දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැමුරු කෙරෙයි හේ අන් සතුන්ගේ, අන් පුභුලන්ගේ සිත සිය සිතින් පිරිසිදු දැනි සරාග සිත සරාග සිතැ සි දැනි විතරාග සිත විතරාග සිතැ සි දැනි සද්ධෙහි සිත සද්ධෙහි සිතැ සි දැනි විතද්ධෙහි සිත විතද්ධෙහි සිතැ සි දැනි සමොහ සිත සමොහ සිතැ සි දැනි විතමොහ සිත විතමොහ සිතැ සි දැනි සංක්ෂිප්ත සිත සංක්ෂිප්ත සිතැ සි දැනි වික්ෂිප්ත සිත වික්ෂිප්ත සිතැ සි දැනි මහද්ගත සිත මහද්ගත සිතැ සි දැනි අමහද්ගත සිත අමහද්ගත සිතැ සි සොත්තර සිත සොත්තර සිතැ සි දැනි අනුත්තර සිත අනුත්තර සිතැ සි සමාහිත සිත සමාහිත සිතැ සි ... අසමාහිත සිත අසමාහිත සිතැ සි විමුක්ත සිත විමුක්ත සිතැ සි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ සි දැනි

84. ලොහිවය, මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි අවිමුක්ත සිත අවිමුක්ත සිතැ සි දැනි සහ යමක් ඇද්ද, මෙක් ඔහුගේ ප්‍රඥාවක් වෙයි

85. යස්මිං ඛො ලොහිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උළාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොහිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ න වොදනාරහො, යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අතච්ඡා අබ්මිකා සාවරුතං.

86. සො ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදනෙ අතභිතණ්ඨෙ විගතුපකක්කිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිසෙ ඤිතෙ ආනෙක්ඝ්ථෙතෙ පුබ්බෙ-කිවාසානුස්සකිස්සුණංග විතතං අභිනිනරති අභිනිනනාමෙති. සො අනෙක-විතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යපිදං එකමපි ජාතං ඥෝපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතතාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතසමපි ජාතිසතසතසමපි-අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටිවට්ටකපො ‘අමුත්තාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණ්ණො ඵචමාහාරො ඵචං සුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතා. සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං. තත්තාපාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණ්ණො ඵචමාහාරො ඵචංසුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතා සො තතො වුතො ඉධුපපනොතා’ති. ඉති සාකාරං සඋපද්දං අනෙකවිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති

87. සෙය්‍යථාපි ලොහිච්ච පුරිසො සකම්මා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, තම්මාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ගච්ඡන්තා, සො තම්මා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගච්ඡන්තා, තස්ස ඵචමස්ස ‘අසං ඛො සකම්මා ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං. තත්ත ඵටං අට්ඨාසිං ඵචං නිසීදිං ඵචං අභාසිං ඵචං තුණ්ඨි අභොසිං. තම්මාපි ගාමා අමුං ගාමං අගච්ඡං. තත්තාපි ඵචං අට්ඨාසිං ඵචං නිසීදිං ඵචං අභාසිං ඵචං තුණ්ඨි අභොසිං. සො’මහි තම්මා ගාමා සකඤ්ඤාච ගාමං පච්චාගතො’ති. ඵචමෙව ඛො ලොහිච්ච භික්ඛු ඵචං සමාහිතෙ විතෙත පරිසුද්ධො පරිසොදනෙ අතභිතණ්ඨෙ විගතුපකක්කිලෙසෙ මුදුභුතෙ කම්මතිසෙ ඤිතෙ ආනෙක්ඝ්ථෙතෙ පුබ්බෙතිවාසානුස්සකිස්සුණංග විතතං අභිනිනරති අභිනිනනාමෙති. සො අනෙකවිතිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යපිදං එකමපි ජාතං ඥෝපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්ඤාපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතතාරිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසතසමපි ජාතිසතසතසමපි, අනෙකෙපි සංවට්ටකපො අනෙකෙපි විවට්ටකපො අනෙකෙපි සංවට්ටිවට්ටකපො ‘අමුත්තාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණ්ණො ඵචමාහාරො ඵචංසුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතා සො තතො වුතො අමුත්ත උපපාදිං. තත්තාපාසිං ඵචංතාමො ඵචංතොතොතා ඵචංවණ්ණො ඵචමාහාරො ඵචංසුබ්බදුක්ඛපට්ඨංවෙදී ඵචමාසුපරිසනොතා සො තතො වුතො ඉධුපපනොතා’ති.

85. ලොහිවය, යම් ආයතාවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙහෙසක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ දුලොවැ වොදනාහි නොවූ ආයතාවරයෙකි යමෙක් මෙබඳු ආයතාභව වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අනප්‍රාය ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

86 කෙ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාසිත වැ පිරිසිදු වූ කල්හි, දීප්ත වූ කල්හි, කෙලෙස් නැති වූ කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පත් කල්හි, පුළුච්ඡිකාසානුසාරී ඥානය (=පෙර වුසු කද පිළිවෙල දක්නා නුවණ) ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි. හේ එක් ජාතියක් ද ජාති දෙකක් ද ජාති තුනක් ද ජාති සතරක් ද ජාති පහක් ද ජාති දහයක් ද ජාති විස්සක් ද ජාති තිසක් ද ජාති සතළිසක් ද ජාති පනසක් ද ජාති සියයක් ද ජාති දහසක් ද ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ හොත් ඇතියෙමි වීම මෙබඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුව දුක් විඳින්නෙමි වීම මෙ බඳු (මෙතෙක්) ආයු කෙලවර කොටැතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ අයෝ තැන උපතිමි. එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි වීම මෙ හොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ සටහන් ඇතියෙමි වීම මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම මෙබඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආයු සීමාවක් ඇතියෙමි වීම. ඒ මම එයින් සැව මෙහි උපතිමි”යි මෙසේ අනෙකවිඩ වූ නම් හොත් විසින් උදෙසා සහිත වූ බහුවිඩ වූ පුළුච්ඡිකාසානුසාරී කෙරෙයි.

87. ලොහිවය, යම්ගේ පුරුෂයෙක් සිය ගමින් අත් ගමකට යන්නේ ද, ඒ ගමනුත් අත් ගමකට යන්නේ ද, (නැවත) හේ එගමින් සිය ගමට ම වටාලා එන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලී සිය ගමින් අයෝ ගමට ගියෙමි එහි මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ හුන්නෙමි, මෙසේ කිවිමි, මෙසේ නිහඩ වීම. ඒ ගමනුත් අයෝ ගමට ගියෙමි එහි ද මෙසේ සිටියෙමි, මෙසේ උන්නෙමි, මෙසේ කිවිමි, මෙසේ නිහඩ වීම. ඒ මම ඒ ගමින් සිය ගමට ම පෙරලා ආයෙමි වෙමි”යි ඔහුට මෙ බඳු සිතෙක් වන්නේ ද - ලොහිවය, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමෙ මෙසේ සිත සමාසිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් රහිත කල්හි, උපකෙලය පහ වැ ගිය කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්මෙම වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, පෙර වුසු කද පිළිවෙල සිහි කරන නුවණ පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැඹුරු කෙරෙයි හේ එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුනක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පහක් ද, ජාති දහයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද ජාති පනසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති සුවහසක් ද, බොහෝ සංවතී කල්ප ද, බොහෝ විවතී කල්ප ද, බොහෝ සංවතී විවතී කල්ප ද, “අයෝ තත්ති මෙ නම් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු හොත් ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු පැහැ ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි වීම, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙ බඳු ආයු සීමා ඇතියෙමි වීම, ඒ මම එයින් සැව අයෝ තැන උපතිමි එහි ද මෙ නම් ඇතියෙමි, මෙ හොත් ඇතියෙමි, මෙ බඳු පැහැසටහන් ඇතියෙමි මෙ බඳු ආහාර ඇතියෙමි, මෙ බඳු සුවදුක් විඳින්නෙමි වීම, මෙතෙක් ආයු සීමා ඇතියෙමි වීම ඒ මම එයින් සැවැ මෙහි උපතිමි”යි-

ඉති සාකාරං සඋද්දසං අනෙකච්ඡිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති. යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො -ප- අනෙකච්ඡිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති, ඉද්ධපි'ස්ස කොති පඤ්ඤං.

88. යසම්ච ඛො ලොභිච්ච සන්ධර් සාවකො එවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ධා ගො ලොකෙ න චොදනාරහො. ගො ච පනෙවරුපං සන්ධාරං චොදෙති, සා චොදනා අභුතා අනච්ඡා අභිමික්ඛා සාවරුපා.

89. ගො එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිශොදනෙ අනභිගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්ඛන්තමානුසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භීනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති. 'ඉමෙ වත භොතොතා සත්තා කාය- දුච්චරිතෙත සමන්තාගතා වච්ඡුච්චරිතෙත සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙත සමන්තාගතා අරියානං උපචාදකා මුච්ඡාදිට්ඨිකා මුච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස හෙද පරමමරුණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ චා පන භොතොතා සත්තා කායසුච්චරිතෙත සමන්තාගතා වච්ඡුච්චරිතෙත සමන්තාගතා මනොසුච්චරිතෙත සමන්තාගතා අරියානං අනුපචාදකා සම්මා- දිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායස්ස හෙද පරමමරුණං සුගතීං යග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්ඛන්තමානුසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භීනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති.

90. හෙය්ථාපි ලොභිච්ච මජ්ඣෙකි සිංඝාවතෙ පාසාදෙ තස්ථ වක්ඛුමා පුරිසො ධීනො පසෙසය්ථ මනුසෙස්ස ගෙහං පච්ඡිනෙත'පි නික්ඛමනෙත'පි රජියා විතීසඤ්චරතෙත'පි මජ්ඣෙකි සිංඝාවතෙ නිසීනෙත'පි තස්ස එවමස්සා එතෙ මනුසස්ස ගෙහං පච්ඡිනෙති එතෙ නික්ඛමනෙති එතෙ රජියා විතී- සඤ්චරනති එතෙ මජ්ඣෙකි සිංඝාවතෙ නිසීනනා'ති එවමෙව ඛො ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාතිනෙ විනෙත පරිසුද්ධො පරිශොදනෙ අනභිගණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුගුතෙ කම්මනියෙ ධීනෙ ආනෙඤ්ජප්පනෙත සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනිහරති අභිනිනාමෙති සො දිබ්බෙත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්ඛන්තමානුසකෙත සතෙත පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ භීනෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙත පජානාති. ඉමෙ වත භොතොතා සත්තා කායදුච්චරිතෙත සමන්තාගතා වච්ඡුච්චරිතෙත සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙත සමන්තාගතා අරියානං උපචාදකා මුච්ඡාදිට්ඨිකා මුච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා-

මේ පරිද්දෙන් ආකාර සහිත වූ උද්දෙශ සහිත වූ පෙරු වුහු නත් වැදුරුම් කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි. ලොහිවය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි අනෙකවිධ වූ පෙරු වුහු කදපිළිවෙල සිහි කෙරෙයි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාවෙන් වෙයි.

88 ලොහිවය, යම් ශාස්තෘවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෛසයක් ලබා නම්, ලොහිවය, මේ ද ලොවැ වෛදනාභී නො වූ ශාස්තෘවරයෙක් වේ යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයකුට වෛදනා කෙරේ නම් ඒ වෛදනාව දඟුන ය, අතරා ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

89 හේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි, දීප්ත කල්හි, කෙලෙස් නැති කල්හි, උපකෙලශ පහ වූ කල්හි, මාදු වූ කල්හි, කම්ඤ්ජම් වූ කල්හි, ස්විත කල්හි, නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි. හේ පිරිසිදු වූ, මිනිසුන්ගේ දැයනොපාරය ඉක්මැ දක්කා හැකි දිවැසින්, 'අහෝ! මේ හවන් සත්ත්වයෝ කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, ආරෝපවාද කලහ, මිසදිවු වශයෙන් ගත් මිත්‍රාවුත ඇතියක ඒ මොහු කරපකය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ, දුෂ්ටකම් හෙතු-යෙන් හටගත් ගතිය වූ, (කම්යට තමන් පරවශ බැවින්) තමනට අවශ්‍ය වැ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්නාහ මේ හවන් සත්ත්වයෝ වූ කලී කායසුචරිතයෙන් සමන්විතයක, වාග්සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝ-සුචරිතයෙන් සමන්විතයක, ආරෝපනට උපවාද නො කලහ, සම්මදිවු ගත්තාහ, සම්මදිවු වශයෙන් ගත් ශිලාදිය ඇත්තාහ. ඒ මොහු කාබුත් මරණින් මතු ශෝභන වූ ගතී ඇති සලලොවට වන්නාහ' යි මරණා-සන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසිදු ගත්තා වූ ද, හීන වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැකා සටහන් ඇති වූ ද, කොමනා පැකා සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියා වූ ද, දුගතියට පැමිණියා වූ ද, කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවයට ගියා වූ ද සත්ත්වයන් දකී මෙසේ හේ පිරිසිදු වූ, මානුෂක විෂය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හීන පුණිත, සුවණි දුෂිණි, සුගත දුර්ගත සත්ත්වයන් දකී කම්ය වූ පරිදි ඒ ඒ භවය කරා එළැඹා සිටි සත්ත්වයන් දකී

90 ලොහිවය, යම්හේ සතර මං හන්දියෙක මහල් සහිත ගෙයෙක් වන්නේ ද, එහි උඩු මහලෙහි ඇත් ඇති පුරුෂයෙක් සිටියේ ගෙට පිටියෙක-වුහුත් ගෙන් නික්මෙනවුහුත් විපීයෙහි ඇත මැන යන එකවුහුත්, සිවුමංහන්දිය මැද හුන්නවුහුත් දක්නේ ද, ඒ දක්නා ඔහුට "මේ මිනිස්සු ගෙට පිටියෙන් මේ මිනිස්සු ගෙන් නික්මෙත් මේ මිනිස්සු විදියෙහි ඇත මැන යෙන්, මොහු සිවුමංහන්දිය මැද හුන්නෝ වෙත් යැ" යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, ලොහිවය, එ පරිදි ම එ මහණ තෙමේ මෙසේ සිත සමාහිත වැ පිරිසිදු කල්හි දීප්තිමත් කල්හි කෙලෙස් නැති කල්හි උපකෙලශ පහ වූ කල්හි මාදු කල්හි කම්ඤ්ජම් කල්හි ස්විත කල්හි නිශ්චල බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ ව්‍යුති උපපත්ති දක්නා නුවණ ලබනු පිණිස සිත යොමු කෙරෙයි, නැඹුරු කෙරෙයි හේ මානුෂක විෂයය ඉක්මි පිරිසිදු වූ දිවැසින් "අහෝ, මේ හවන් සත්ත්ව කායදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, වාග්දුශ්චරිතයෙන් සමන්විතයක, මනෝදුශ්චරිතයෙන් සමන්-විතයක, ආරෝපනට උපවාද කලහ, මසදිවු වහ, මසදිවු වශයෙන් ගත් වුත ඇතියක -

තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණං අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපන්නාං. ඉමෙ වා පන භොනෙතා සත්තා සායස්සවරිතෙත සමන්තාගතා වජ්ජුචරිතෙත සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙත සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා තෙ කායස්ස හෙද පරමමරණං සුගතීං සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති ඉති දිබ්බිත වක්ඛුතා විසුද්ධොති අතික්කන්තමානුසකෙන සතෙන පස්සති වටමානෙ උපපජ්ජ-මානෙ භිතෙ පණීතෙ සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති යමපි ලොභිච්ච භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො-පෙ- සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මුපගෙ සතෙන පජානාති, ඉදංමපි'ස්ස තොති පඤ්ඤාය.

91. යසමිං ඛො ලොභිච්ච සන්ථරි සාවකො ඵවරුපං උලාරං විසෙසං අභිගච්ඡති, අයමපි ඛො ලොභිච්ච සන්ථා යො ලොකෙ නි වොදනාරතො. යො ච පනෙවරුපං සන්ථාරං වොදෙති, සා වොදනා අභුතා අනච්ඡා අධම්මිකා සාවජජා

92 යො එවං සමාහිතෙ විතෙන පරිසුද්ධො පරියොදානෙ අනභිග්ගේ විගතූපක්ඛිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීතෙ ආනෙඤ්ජපාතෙත ආසවානං බග්ඤ්ඤාය විතතං අභිනිභරති අභිනින්නාමෙති සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභුතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභුතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනි පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. ඉමෙ ආසවා'ති යථාභුතං පජානාති. අයං ආසව-සමුදයෝ'ති යථාභුතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභුතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනි පටිපදා'ති යථාභුතං පජානාති. තස්ස එවං ජාතතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චති. භවාසවාපි විතතං විමුච්චති. අවිජ්ජාසවාපි විතතං විමුච්චති. විමුත්තසම්මි විමුත්තමිති ඤාණං භොති ඩිණා ජාති, වුත්තං වුත්තමරිතං, කතං කරණියං, නාපරං ඉන්ද්‍රියායාති පජානාති

ඒ මොහු කෘමුන් මරණින් මතු, සැපයෙන් පහ වූ, දුෂට කම්මෙන් උපන් ගතිය වූ, තමනට තමන් අවශ්‍ය වූ වැටෙන තැන වූ තීරයට වන්න එහෙත් මේ හවත් සත්ත්වයෝ වූ කළි කායසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, වෘත්තුවරිතයෙන් සමන්විතයක, මනාසුවරිතයෙන් සමන්විතයක, ආර්යයනට උපවාද නොකළක, සම්පිටු ගත්ත, සම්පිටු විසින් ගත් ශීලාදිය ඇත්තාක මොහු කෘමුන් මරණින් මතු ශෝභන ගති ඇති සගලොච්ච වන්නාන”යි මෙසේ මරණාසන්න වූ ද, එකෙණෙහි පිළිසද ගත්තාවූ ද, පහන් වූ ද, උසස් වූ ද, මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, නො මනා පැහැ සටහන් ඇති වූ ද, සුගතියට පැමිණියාවූ ද, දුගතියට පැමිණියාවූ ද, කම්ම වූ පරිදි ඒ ඒ හවයට හිස සත්ත්වයන් දැකි මෙසේ පිරිසිදු වූ, මානුෂික විෂයය ඉක්මැ පැවැති දිවැසින් හිත ප්‍රණීත සුවණි දුෂ්ණි සුගත දුගීත සත්ත්වයන් දැකි කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සත්ත්වයන් දැකි ලොභිව්වය, මහණ තෙම මෙසේ සිත සමාහිත වූ පිරිසිදු කල්හි සුගත දුර්ගත වූ කම් වූ පරිදි ඒ ඒ හවය කරා එළැඹැ සිටි සතුන් දැකි යන යමෙක් ඇද්ද, මේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥවෙක් වෙයි

91. ලොභිව්වය, යම් ශාස්තෘවරයකු කෙරෙහි සවු තෙම මෙබඳු මහත් ගුණ වෙසෙසක් ලබා නම්, ලොභිව්වය, මේ ද ලොවැ වොදනාහි නොවූ ශාස්තෘවරයෙකි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘහට වොදනා කෙරේ නම්, ඒ වොදනාව අභූත ය, අනප්‍රාප්ත ය, අධාර්මික ය, සාවද්‍ය ය

92. හේ මෙසේ සමාහිත සිත පිරිසිදු වූ දීප්ත වූ නිකෙලෙස් වූ උපකෙලශ පහ වූ මාදු වූ කම්මකම් වූ ස්වීත වූ නිශ්චල බවට පැමිණැ සිටි කල්හි, ආසුවයන්ගේ ක්‍ෂයය (විනාශය) පිණිස සිත මොනොවට යොමු කෙරෙයි, මොනොවට නැගුරු කෙරෙයි හෙ තෙමේ ‘මේ දුකැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ දුක් වැනැස්මැ’ යි (නිවනැ’ යි) ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ දුක් වැනැස්මට යන පිළිවෙතැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මොහු ආසුවයෝ යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. ‘මේ ආසුවයන් ඉපැදීමට කාරණයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී ‘මේ ආසුවනිරෝධයාමිනි ප්‍රතිපත්ති යැ’ යි ඇති සැටියෙන් දැනී. මෙසේ දත්තා මෙසේ දක්තා ඔහු සිත කාමාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ. ඔහු සිත භවාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ ඔහු සිත අවිද්‍යාසුවය කෙරෙන් ද මිදේ (එසේ සිත) මිදුණු කල්හි ‘මා සිත ආසුව කෙරෙන් මිදුණේ යැ’ යි (ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණ) ඥානය වේ ‘භවොත්පත්තිය ක්‍ෂණ විය (හෙවත් තැවැත හවයෙහි නොඋපදනා ස්වභාවයට පැමිණියෙමි) ‘මහබ්බසර වෑස නිමැව්ණි (සිවු සස්සි සකර මගින්) කළ යුතු සොළොස් වැදූරැම් කිය කොටැ නිමැව්ණි මේ බව පිණිස (=මේ කෙලශක්‍ෂය පිණිස) යළි දු කටයුතු දූගෙක් නැතැ’ යි හේ දැනී.

93 සෙය්‍යථාපි ලොභිවමි පබ්බතසබ්බෙසප උදකරතදෙ අවෙණි, විජ්‍යසනෙතා අනාපිලො තත්ථ චක්ඛමා පුරිසො තිරෙ ධිතො පසොය්‍ය සිප්පිසමුක්ඛමපි සකඛරකඨලමපි මච්ඡගුමමමපි වරනතමපි තිට්ඨනනමපි තස්ස එවමස්සා අයං ඛො උදකරතදෙ අවෙණි විජ්‍යසනෙතා අනාපිලො තත්ත්වමෙ සිප්පිසමුක්ඛා'පි සකඛරකඨලා'පි වරනනි'පි තිට්ඨනනි'පිහි

94 එවමෙව ඛො ලොභිවමි භික්ඛු එවං සමාහිතෙ විනතන පරිසුද්ධා පරිසොදාතෙ අතඛිතණේ විගතූපකතිපලසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ධීපත ආතෙඤ්ජ්‍යපතන ආසවානං බග්ගොණාය විතතං අභිනිගරති අභිනිනනාමෙති සො ඉදං දුක්ඛනති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරෝධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිවර්ධනාමිති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධො'ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිවර්ධනාමිති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති

95 තස්ස එවං ජාතතො එවං පස්සතො කාමාසවා'පි විතතං විමුච්චති භවාසවා'පි විතතං විමුච්චති අපිඤ්ඤා'පි විතතං විමුච්චති. විමුක්තසම්මි. විමුක්තමිති ඤාණං තොති. භිණ්ණ ජාති, වුසිතං බුද්ධිවිර්මං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉප්පනනායාති පජානාති

96. යස්මිං ඛො ලොභිවමි සපාරි සාවකො එවරුපං උදාරං විසෙසං අධිගච්ඡති, අගමපි ඛො ලොභිවමි සත්ථා යො ලොකෙ න චොදනාරහො. යො ච පනෙවරුපං සත්ථාරං චොදෙති, සා චොදනා අභූතා අතච්ඡා අධිමමිකා සාවජ්ජාති

97 එවං වුතෙන ලොභිවමි බ්‍රාහ්මණො භගවතනං එතදවොච සෙය්‍යථාපි භො ගොතමි පුරිසො පුරිසං නරකප්පපාතං පපතනතං කෙසෙසු ගතෙතිං උද්ධරිතා ඵලෙ පතිට්ඨාපෙය්‍ය, එවමෙවං භොනා ගොතමෙති නරකප්පපාතං පපතනො උද්ධරිතා ඵලෙ පතිට්ඨාපිතො. අභික්ඛනතං භො ගොතමි අභික්ඛනතං තො ගොතමි. සෙය්‍යථාපි තො ගොතමි තික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තා වා විචරෙය්‍ය මූලාසා වා මග්ගං ආවිකෙධය්‍ය අකිකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං බාරෙය්‍ය චක්ඛමිතො රුපාති දක්ඛන්තීති, එවමෙව තොනා ගොතමෙති අනෙකපරිසාරෙන බිඤ්ඤා පකාසිතො එසාතං භවනතං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි බමමඤ්ඤා භික්ඛුසඛිඤ්ඤා උපාසකා මං භවං ගොතමො බාරෙඤ්ඤා අජ්ඣතගෙහ පාඤ්ඤපතං සරණං ගතනති

52. යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, සුවදසුණුයෙන් ඇඟ ඉළිමි, අත්පාඇඟි මනා සවහන් ගත්වනුවට තෙල් ගා මැසීම, සුවද දියෙන් නැසීම, උරහිස්ඇඟි මස් වැඩෙනුවට මුඟුරින් තැළීම, කැඩපතින් මුහුණ බැලීම, අලංකාර වශයෙන් අළුත් ගැමි, මල් පැලැඳීම හා විලෙවුන් දැරීම, මුවසුණු මුව-විලවුන් දැරීම, හඤ්ඤාභරණ දැරීම, හිසැ කුඩුම්බය බැඳීම, උසිතුරු සරයට දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත්තල දැරීම, කඩු දැරීම, උසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල්පට බැඳීම, සිඵමිණ පැලැඳීම, විසිතුරු සෙමෙර වල්විදුනා දැරීම, දික් දවලු ඇඟි සුදු රෙදි ගැඳීම යන ආදී ඇඟ අඩු තැන් පිරැවීමටත් ඇඟ සැරැසීමටත් කරැණු වන ද පරිභොග කිරීමෙහි යෙදී වෙහෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු ද පරිභොග කිරීමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ඩීලසෙක් වේ

53. යම්හේ වනාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, රාජකථා වෛරකථා මහාමාත්‍යකථා සෙනාකථා ගයකථා සුභාසනා ඇසාරකථා පානකථා වස්ත්‍රකථා ශයනකථා මාලාකථා ගඤ්ඤාකථා ඥානිකථා සානකථා ග්‍රාමකථා නිගමකථා නගරකථා ජනපදකථා ස්ත්‍රීකථා පුරුෂකථා [කුමාරකථා කුමාරිකථා] ශූරකථා විජිකථා කුමහස්ථානකථා නානාකිකථා ලොකාබ්‍යාසිකා කථා සමුද්‍රාබ්‍යාසිකාකථා ඉතිහාසවකථා යන මෙබඳු වූ නිරස්ථිත කථාවන්හි යෙදී වෙහෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ මෙයින් අන්‍ය වූ හෝ මේ බඳු කථාවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ඩීලසෙක් වේ

54. යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණ බමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද, “තෝ මේ දහම් විනය නොදැනි මි ම මේ දහම් විනය දැනි මේ දහම් විනය කිමැසි තෝ දැනි ද? තෝ වරදවා පිළිපත්තෙහි මම් මැනැවින් පිළිපත්තෙමි වෙමි. මා බස කරැණු සහිත ය තා බස කරැණු රහිත ය තෝ පලමුසෙන් කිසැ සුත්ත පසු වැ කියෙහි ය. පසු වැ කිසැ සුත්ත පලමුසෙන් කියෙහි ය තා කලක් ම පුහුණු කළ දය මාගේ එක් විවිතයෙන් ම උපරැදි ගියෙය මා විසින් තව දෙය් නැගිණ මා විසින් නිගන්නා ලද්දෙහි. මා තැඟ දෙසින් ඔදෙන්තව කැසිරෙව (ඒ ඒ තැන ගොස් උනනුව) හැකි නම් එය විසඳව” යන ආදීන් මෙබඳු වූ උනුන් බැණ ලෙඩා ගැනුමහි යෙදෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ බැණ දෙඩා ගැන්මෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ඩීලසෙක් වේ.

55. යම්හේ සමහර භවත් මහණබමුණෝ සැදහැයෙන් දුන් බොජුන් වලද “මෙහි යත්තැ අසෝ තැනට එත්තැ. මෙය හෙතැ යත්තැ අසෝ තැනට මෙය ගෙනත්තැ”යි කළ නිකාය පිළිගෙන, රජුන්ගේ රජමහආරාමයන්ගේ කෘත්‍රියයන්ගේ බමුණන්ගේ ගෑවැසියන්ගේ රජ-කුමාරුවන්ගේ මේ බඳු දුග මෛත්‍රවැරහි, පඤ්චුඩ ගෙන සැරැසි පඤ්චුඩයෙන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී හෝ අන් මෙබඳු වූ හෝ දූෂණවරින්, පඤ්චුඩ යෙන ගැමෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ඩීලසෙක් වේ

56 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ කුහකා ව භොනති ලපකා ව නෙමිතතිකා ව නිපොසිකා ව ලාභෙන ව ලාභා නිජ්ඣිංසිතායෙ, ඉති වා ඉති එවරුපා කුහතලපකා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

57 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං අභිතං නිමිතතං උප්පාතං සුපිතං ලකකණං මුසිකවිජ්ජතං අභතිභොමිං දුබ්බිසභාමිං පුභභොමිං තණ්හුලභොමිං සප්පි-
තොමිං තෙලභොමිං මුඛභොමිං ලොභිතභොමිං අභිතවිජ්ජා ව්‍යුච්ඡිජ්ජා බතත-
විජ්ජා සිවවිජ්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසමිජ්ජා විවිජ්ජකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සාකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පකකප්ඤ්ඤානං සරපරිතතානං මිග-
පකකං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

58 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං මිණිලකකණං ව්‍යථලකකණං දණ්ඩලකකණං අසිලකකණං උසුලකකණං ධනුලකකණං ආවුධලකකණං ඉසිලකකණං පුරිසලකකණං කුමාරලකකණං කුමාරිලකකණං දාසලකකණං දුසිලකකණං හස්තිලකකණං අසුලකකණං මිහිසලකකණං උසහලකකණං ගොලකකණං අජලකකණං මෙය්‍යබලකකණං කුකුඤ්චලකකණං වට්ටකලකකණං ගොඩා-
ලකකණං කණ්ණිකාලකකණං කච්ඡපලකකණං මිගලකකණං ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

59 යථා වා පනෙනෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යානි භොජනානි භුඤ්ජන්තා තෙ එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කපොපනති, සෙය්‍යපීදං "රඤ්ඤං නිග්ගානං භවිස්සති රඤ්ඤං අනිග්ගානං භවිස්සති අබ්බනතරුතං රඤ්ඤං උප්පාතං භවිස්සති. බාහිරුතං රඤ්ඤං අප්පාතං භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං උප්පාතං භවිස්සති. අබ්බනතරුතං රඤ්ඤං අප්පාතං භවිස්සති අබ්බනතරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති බාහිරුතං රඤ්ඤං ජයො භවිස්සති අබ්බනතරුතං රඤ්ඤං පරුජයො භවිස්සති ඉති ඉමස්ස ජයො භවිස්සති. ඉමස්ස පරුජයො භවිස්සති." ඉති වා ඉති එවරුපාය තීරව්‍යානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති. ඉදම්පි'ය්‍ය භොති සීලසමි.

56. යම්හේ සම්භර භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, කුහකකම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභසත්කාර පතා අනුත් සිත් ඇදෙන හේ වූ වාඩු බස් දෙබන්නෝ වෙත් ද, සිවු පසය ලබනු සදහා කසිත් හෝ බසිත් ඇඟවීම් කරන්නෝ වෙත් ද, ලාභාපකෂායෙන් අනුතට භරහන්නෝ වෙත් ද, ලාභයෙන් ලාභය සොයන්නෝ වෙත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බඳු වූ ද කුහනලපතවලින් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

57 යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, අංගශාසනය, නිමිත්තශාසනය, උත්පාතලක්ෂණය, ස්වප්න-ශාසනය, ලක්ෂණශාසනය, මුෂකච්ඡින්නවිදුම, අත්තිකෝමය, දර්ශිකෝමය, කුෂකෝමය, කණකෝමය, තණ්හුලකෝමය, සර්පිෂ්ඨකෝමය, කෙලකෝමය, මුඛකෝමය, ලොහිතකෝමය, අංගවිදුම, වාස්තු විදුම, ක්ෂාත්‍ර විදුම, ශිව විදුම, භූත විදුම, භූරි විදුම, අභි විදුම, විෂ විදුම, වාස්තික විදුම, මුෂක විදුම, ශාකුත විදුම, වායු විදුම, පක්විධානය, ශරපරිත්‍රාණය, මාගපක්ෂය යන මේ කී හෝ මෙබඳු වූ හෝ තීරස්විත විදුගෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මේ බඳු වූ ද තීරස්විත විදුගෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වෙයි

58. යම්හේ ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, මිණිලකුණු, වත්ලකුණු, දඹුලකුණු, කඩුලකුණු, ඊලකුණු, දුනුලකුණු, අවිලකුණු, ඉඳිරිලකුණු, පුරිස්ලකුණු, කුමරිලකුණු, කුමරිලකුණු, දස්ලකුණු, දසිලකුණු, ඇත්ලකුණු, අස්ලකුණු, මිශ්‍රලකුණු, වහස්ලකුණු, ගොත්ලකුණු, එළලකුණු, බැටෙළලකුණු, කුකුළලකුණු, වඩුලකුණු, ගොස්ලකුණු, කැණිලකුණු, කහුඩුලකුණු, මුවලකුණු යන ආදී මේ බඳු තීරස්විත විදුගෙන්, මේ බඳු මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ කී ද මෙබඳු වූ ද තීරස්විත විදුගෙන් මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

59 යම්හේ ඇතැම් පිත්චත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අයෝ දිනැ අයෝ නැකැතින් (ගුද සදහා) සිය නුවරින් අයෝ රජුන්ගේ නික්මීම් වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පෙරලා සිය නුවරට ඒම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන් හමු වන්නට රට තුළ හුන් රජුන්ගේ ශාම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් රට තුළ සිටින රජුන් කරා පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ගේ පැමිණීම වන්නේ ය අයෝ නැකැතින් ඇතුළතැ සිටින රජුන්ගේ ඉවත් වැ යැම වන්නේ ය රට ඇතුළතැ සිටින රජුන්ට ජය වන්නේ ය. පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය පිටතැ සිටින සතුරු රජුන්ට ජය වන්නේ ය රට තුළ සිටින රජුන්ට පරාජය වන්නේ යැ” යි මෙසේ ‘මොහුට ජය වන්නේ ය මොහුට පරාජය වන්නේ යැ’ යි කියමින් මේ බඳු වූ තීරස්විත විදුගෙන්, මේ බඳු මිථ්‍යාච්චයෙන් දිවි පවත්වත් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරස්විත විදුගෙන්, මිථ්‍යාච්චයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ

60. යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණව්‍යාහමිණො සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: “වජ්ජකාංගො හවිස්සති සුරියකාංගො හවිස්සති. නක්ඛතතාංගො හවිස්සති. වජ්ජමසුරියංතං පඨගමිතං හවිස්සති. වජ්ජමසුරියංතං උප්පඨගමිතං හවිස්සති නක්ඛතතාංතං පඨගමිතං හවිස්සති නක්ඛතතාංතං උප්පඨගමිතං හවිස්සති උක්කාපාංගො හවිස්සති, දීසාඛාංගො හවිස්සති භුම්මිලො හවිස්සති දෙවදුන්ති හවිස්සති වජ්ජමසුරියංතක්ඛතතාංතං උගමිතං ඔගමිතං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති, එවංවිපාකො වජ්ජකාංගො හවිස්සති, එවංවිපාකො සුරියකාංගො හවිස්සති, එවංවිපාකං වජ්ජමසුරියංතං පඨගමිතං හවිස්සති එවංවිපාකං වජ්ජමසුරියංතං උප්පඨගමිතං හවිස්සති එවංවිපාකං නක්ඛතතාංතං පඨගමිතං හවිස්සති, එවංවිපාකං නක්ඛතතාංතං උප්පඨගමිතං හවිස්සති එවංවිපාකො උක්කාපාංගො හවිස්සති එවංවිපාකො දීසාඛාංගො හවිස්සති එවංවිපාකො භුම්මිලො හවිස්සති එවංවිපාකො දෙවදුන්ති හවිස්සති එවංවිපාකං වජ්ජමසුරියංතක්ඛතතාංතං උගමිතං ඔගමිතං සංකිලෙසං වොදනං හවිස්සති”, ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි’යං භොති සීලයමි.

61. යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණව්‍යාහමිණො සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: “සුඛබ්බිකා හවිස්සති, දුඛබ්බිකා හවිස්සති, සුභික්ඛං හවිස්සති දුඛික්ඛං හවිස්සති, ඛෙමං හවිස්සති, හයං හවිස්සති, රොගො හවිස්සති, ආරොග්‍යං හවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලොකායතං”, ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති ඉදම්පි’යං භොති සීලයමි.

62. යථා වා පනෙතෙ භොනෙනා සමණව්‍යාහමිණො සඤ්ඤායානි භොජනානි භුඤ්ජානා තෙ එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං පිරුභ්ගබ්බකරණං ජිව්කානිත්ථමිතං සක්ඛසංඝතනං භජ්ජාභිජ්ජානං භක්ඛප්පානං කණ්ණප්පානං ආදසපඤ්ඤානං කුමාරිපඤ්ඤානං දෙවපඤ්ඤානං ආදිවුච්චානං මහභුපට්ඨානං අභ්‍යුත්ථානං සුරිව්කායනං ඉති වා ඉති එවරුපාය තිරව්ජානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්චා පටිවිරතො භොති, ඉදම්පි’යං භොති සීලයමි.

60. යම්ගේ වතාහි ඇතැම් භවත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “අසෝ දිනා ව්‍යුත්තණය වන්නේ ය. අසෝ දිනා සුඝීග්‍රහණය වන්නේ ය අසෝ දිනා සද භිරු දෙදෙනා නිසි මගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය. අසෝ දිනා නකත්තරුන් නිසිමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා ඔවුන් නොමගින් යැම වන්නේ ය අසෝ දිනා උල්කාපතනය වන්නේ ය දික්දහය වන්නේ ය භූමිකම්පනය වන්නේ ය වැසි නැති වූ අහස් ගෙරැවුම් වන්නේ ය. සදභිරුන්ගේ ද නකත්තරුන්ගේ ද උදව් බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදුබව වන්නේ ය ව්‍යුත්තණය ලොවට මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සුගසිග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. නක්ත්‍රග්‍රහණය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද භිරුන් නිසි මගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය සද භිරුන් දෙදෙනාගේ නොමගින් යැම මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය නකත්තරුවල පටහමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය ඔවුන්ගේ උත්පටහමනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය උල්කාපතනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය දික්දහය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය භූමිකම්පනය මෙබඳු පල ගෙනා දෙන්නේ ය. වැසි නැති වූ අහස්ගෙරැවුම් මෙබඳු පල දෙන්නේ ය. සදභිරුන්ගේ ද නකත්තරුවල ද උදව් බැසීමත් කෙලෙසීමත් පිරිසිදු වීමත් මෙබඳු පල දෙන්නේ යැ” යි කියනුවෝ, මේ බඳු තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මේ බඳු මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

61. යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, “මේ සමයෙහි වැසි වන්නේ ය මේ සමයෙහි නිශං වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට සුභික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රට දුර්භික්‍ෂ වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට උවදුරු වන්නේ ය මේ සමයෙහි රටට කිය වන්නේ ය මේ කලා රොග වන්නේ ය මේ කලා රොග නැති බව වන්නේ යැ” යි පලාපල කීම ද, මුද්‍රාව (ඇඟිලි පුරාකිසි සංඥා තබා ගිණිම) ද, ගණනාව (එක දෙක යන ආදීන් ගිණිම) ද, කාව්‍යශාසත්‍රය, ලොකායතශාසත්‍රය යන මේ හෝ මේ බඳු තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

62. යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදුහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ආවාහ සදහා නකත් කීම, විවාහ සදහා නකත් කීම, වෙන් වූ අභිසාරිකත් එක් වන්නට නකත් කීම, අභිසාරිකත් වෙන් වන්නට නකත් කීම, දුන් ණය රැස් කිරීමට නකත් කීම, මුදල් රාශයට පොලියට දීමට නකත් කීම, සෞභාග්‍යය ආදී වනුවට යන්න මනත්‍රාදිය කර දීම, බිම් පාල වන්නට හදි සුනියම් කිරීම, නැසෙන්නට යන දරුගසි රැකෙන්නට පිළිගම් කිරීම, දිවගුලු බැදීම, මත්ත්‍රාදියේ බලයෙන් හනු තද කිරීම, අත් පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, හනු පෙරළෙන්නට මතුරු දැමීම, කන් අගුලු වැටෙන්නට මතුරු දැමීම, කැබපතෙහි දෙවනාවේශය කොට ප්‍රශ්න ඇසීම, කුමරියක ලවා ජෙන කියැවීම, දෙවිදුග්ගක ලවා ජෙන කියැවීම, ජිවිකා පිණිස ගිරු පිදීම, මහබඩු පිදීම, මතුරු දපා මුඛින් ගිනිජල් පිසිදුම්ම, මතුරු දපා ගිරිකක කැදැවීම යන මේ හෝ අන් මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් දිවි පවත්වන් ද, ඒ මහණ තෙමේ මේ හෝ මේ බඳු වූ තීරණවිතවිද්‍යායෙන්, මිථ්‍යාජිවයෙන් වැළැක්කේ වෙයි. මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙක් වේ.

63. යථා වා පනෙනෙහෙ භොනෙතා සමණ්ඩ්‍රාසමිණා සද්ධාදෙය්‍යාති භොජනාති භුඤ්ඤාති තෙ ඵවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වෙන ජිවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං. සනතිකමම. පණ්ඩිකමම. භුතකමම. භුරිකමම. වස්සකමම. වෙස්සකමම. වජ්ඣකමම. වජ්ඣපරිකීරණං. ආවමනං තභාපනං ජුතනං වමනං විරෙවනං උභිවිමරවනං අධ්වාපිරෙවනං සීඝ්‍රවිරෙවනං කණණතෙලං තෙතතතප්පනං තජ්ඣකමම අඤ්ඤානං පච්චඤ්ඤානං සාලාකියං සලලකතතියං දුරකතිකිච්ඡා මූලභෙසජ්ජානං අනුප්පදනං ඔසඞිනං පටිමොකෙබ්බා. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය තීරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජ්වා පටිවිරතො භොති. ඉදමපි'ස්ස භොති සීලසමං.

64. ස ඛො සො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඵවං සීලසමපන්නො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො සෙය්‍යපාපි වාසෙට්ඨ ඛතතිභො මුද්ධාවසින්නො නිකතපච්චාමින්නො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං පච්චජ්ඣිකතො ඵවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඵවං සීලසමපන්නො න කුතොචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතො. සො ඉමිනා අරියෙන සීලකඩ්දකොන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අනවජ්ජුබං පටිසංවෙදෙති. ඵවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සීලසමපන්නො භොති

65. කථඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු භුතතථායෙ භොති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභංගොති භොති නානුබ්බා-ඤ්ඤානභංගොති යන්තාගිකරණමෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා-දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභ්‍යාසාවෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුත්වා -පෙ- භාණෙන ගන්ධං ඝාගිත්වා -පෙ- ජ්වහය රසං භාගිත්වා -පෙ- ඤායෙන ථොට්ඨබ්බං චුඞ්චිත්වා -පෙ- මහසා ධම්මං විඤ්ඤාය න තිණ්තනභංගොති භොති නානුබ්බාඤ්ඤානභංගොති යන්තාගිකරණමෙතං මනික්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අභ්‍යාසා-වෙය්‍යං, තස්ස සංවරය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනික්ද්‍රියං. මනික්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති සො ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්තාගතො අජ්ඣන්තං අබ්‍යාසකසුඛං පටිසංවෙදෙති. ඵවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියෙසු

63 යම්ගේ ඇතැම් පින්වත් මහණබමුණෝ සැදහැගෙන් දුන් බොජුන් වලද, ශාන්තිකම්, ප්‍රණිතිකම්, හුරිකම්, පණ්ඩකයා පිරිමියකු කිරීම, පිරිමියා පණ්ඩකයකු කිරීම, වාස්තුකම්, වෘත්තු පරිකරණ, මතුරු දපා මුළු දෙවුම, මතුරු දපා අනුන් නෑවීම, සෙන් පතා ගිනි පිදීම, ගිහියනට වමන කැරවීම, බඩ විරේක කැරවීම, ලය විරේකයට බේන් දීම, වස්ගි කිරීම ශීඝ්‍රවේගය බේන් දීම, කන් ලොබට තෙල් පිසා දීම, ගිහියන් සදහා ඇඟ පටලයට සිසිල ගන්වන තෙත්තෙල් පිසීම, ගිහියනට තසා දීම, කාරම් අපුන් සාදා දීම, ඇඟ සිසිල ගන්වන අපුන් සාදා දීම, ගිහියන්ගේ ඇඟ උල්ඇත ලොබට බේන් කිරීම, ගිහියනට ශල්‍ය කම් කිරීම, ලදුරුවන්ගේ ලොබට පිළියම් කිරීම, මුල් බෙහෙන් දීම (කෛවිකිත්සාව) කාරම් බේන් බැඳ වණ සුව වූ පසු ඒවා ගලවා දැමීම යැ” යි වේ ආදී වූ හෝ මෙබඳු වූ තීරණිතවිද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාආර්ථයෙන් දිවි පවත්වන ද, ඒ මහණ තෙමේ මෙ හෝ මෙ බඳු වූ තීරණිත විද්‍යයෙන්, මිථ්‍යාආර්ථයෙන් මැළැක්කේ වෙයි මේ ද ඔහුගේ ශීලයෙන් වේ

64 වාසෙට්ඨය, ඒ මහණ තෙමේ මෙහේ ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීල-සංවරතෙතුවෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයාගෙකින් පහල විශා හැකි බියක් පනා දැකී. වාසෙට්ඨය, ඝෂත්‍රියාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක ලත්, වැනාසු සතුරන් ඇති ඝෂත්‍රියයෙක් කිසි ම එක ද සතුරකුගෙන් විශා හැකි බියක් යම්ගේ නො දක්නේ ද, එහේ ම මහණ තෙමේ මෙ පරිද්දෙන් ශීලසම්පන්න වූයේ, ශීලසංවරතෙතුවෙන් කිසි ම එක ද අසංවරයෙකින් විශා හැකි බියක් නො දැකී හේ මේ ආදී ශීලසකයෙක් සමන්විත වූයේ සිය සත්‍යාගි තිදෙස් වූ කාසික වෛතසික සුබය විදී. වාසෙට්ඨය, මෙහේ මහණ තෙමේ ශීලසම්පන්න වේ.

65 වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමේ තෙහේ නම් ඉදුරන්ගි වැසූ දෙර ඇත්තේ මේ ද යත්. වාසෙට්ඨය, මෙ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඇසින් රූපයක් දැක ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු නො ගන්නේ වේ. ශුභාදිවශයෙන් අත්පා ආදී අවයවයන්ගේ ආකාර සිතට නො ගන්නේ වේ යම් කරුණෙකින් ව්‍යුත්පන්න වසා නොගෙන වසන්තසුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහුබදනාහු ද, ඒ ව්‍යුත්පන්නයාගේ සංවරය පිණිස හේ පිළිපදී ව්‍යුත්පන්නය රකි ව්‍යුත්පන්නයෙහි සංවරයට පැමිණේ කතින් තබා අයා තායාගෙන් ගද ආශ්‍රාණය කොට දිවෙත් රස ආස්වාදය කොට කසින් ස්ප්‍රථව්‍යය (ඇඟට හැපෙන ද) ස්ප්‍රථ කොට සිටින බිම්බාලම්බන දැන ශුභාදිවශයෙන් එහි ලකුණු ගන්නේ නො වේ ශුභාදිවශයෙන් ආකාර සිතට ගන්නේ නො වේ යම් කරුණෙකින් මනඉන්ද්‍රියය සංවර කොට නොගෙන වසන්තසුගේ චිත්තසන්තානය විෂමලෝභ දොමනස් ආදී ලාමක අකුශල ස්වභාවයෝ ලුහුබදනාහු ද, ඒ මනඉන්ද්‍රියයෙන් සංවරය පිණිස පිළිපදී ප්‍රොත්‍ර .. ප්‍රාණ . ජීව්වා කාය මනඉන්ද්‍රියය රකි එහි සංවරයට පැමිණේ හේ මෙ ආදී වූ ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් සමන්විත වූයේ සිය සත්‍යාගි අව්‍යාසෙකසුබය (කෙලෙසුන්ටෙන් දිගු නොවීමෙන් වූ පිරිසිදු අභිචිත්තසුබය) විදී වාසෙට්ඨය, මෙහේ මහණ තෙමේ ඉන්ද්‍රියයන්හි වැසූ දෙර ඇත්තෙ. වෙ.

66. කපඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු සතිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්නතාගතො භොති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු අභික්ඛන්තොන පටික්ඛන්තොන සම්පජානකාරී භොති. ආලොකිතො චිත්‍රොකිතො සම්පජානකාරී භොති සම්මේඤ්ඤානෙ පසාරිතො සම්පජානකාරී භොති සංකාරිපත්තච්චරධාරණෙ සම්පජානකාරී භොති. අසිතො පිතො බාසිතො සාසිතො සම්පජානකාරී භොති උච්චාරපක්ඛාවකම්මෙ සම්පජානකාරී භොති. ගතො භිතො නිසින්නො සුතොන ජාගරිතො සාසිතො කුණ්ඨිතාපො සම්පජානකාරී භොති එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සතිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්නතාගතො භොති.

67. කපඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු සනතුට්ඨො භොති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු සනතුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන. සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පක්ඛි සකුණො යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාණ්ද'ව ඛෙති, එවම්මෙව ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සනතුට්ඨො භොති කායපරිහාරියෙන චිවරෙන කුච්ඡපරිහාරියෙන පිණ්ඩපාතෙන සො යෙන යෙනෙව පක්ඛමති සමාදයෙව පක්ඛමති. එවං ඛො වාසෙට්ඨ භික්ඛු සනතුට්ඨො භොති.

68 සො ඉමිනා ව අරියෙන සිලකඩ්දේවකින සම්නතාගතො, ඉමිනා ව අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සම්නතාගතො, ඉමිනා ව අරියෙන සතිසම්පජ්ඣෙඤ්ඤාන සම්නතාගතො, ඉමාය ව අරියාය සනතුට්ඨො සම්නතාගතො, විචිතං සොසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ශිරිගුහං සුසානං චිත්තපථං අභේඛාකාසං පලාලප්පඤ්ජං. සො පච්ඡාගතං පිණ්ඩපාතපටික්ඛන්තො නිසිද්ධි පලලඛකං ආභූජිතා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙති.

69. සො අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣිත වෙතසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති. බ්‍යාපාදපදෙසං පහාය අබ්‍යාපන්නචිත්තො විහරති සබ්බපාණ්ඩුකතිනානුක්ඛමපි බ්‍යාපාදපදෙසා චිත්තං පරිසොධෙති. පිනමිද්ධං පහාය විගතපිනමිද්ධො විහරති ආලොකසඤ්ඤා සතො සම්පජානො, පිනමිද්ධා චිත්තං පරිසොධෙති. උද්ධච්චකුක්ඛකුච්චං පහාය අනුද්ධානො විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තො, උද්ධච්චකුක්ඛකුච්චා චිත්තං පරිසොධෙති. විචිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විහරති අකථංකපී කුසලෙසු ඛම්මෙසු, විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති.

66 වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමේ කෙසේ නම් ස්මාදිසම්ප්‍රජානනයෙන් (සිහි නුවණින්) සමන්විත වේ ද යත් වාසෙට්ඨය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ ඉදිරියට යෑමෙහි ද පෙරලා ඊමෙහි ද මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි. ඉදිරි බැලීමෙහි, අනුදික් බැලීමෙහි (වට පිට බැලීමෙහි) මනා නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි අත් පා ආදිය කැකිළීමෙහි, දිගු කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම (එය) කරනුයේ වෙයි සහලයිවුර ද පාත්‍රය ද සෙසු සිවුරු ද දැරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරන්නේ වෙයි ආහාර ගැන්මෙහි, පැන් පිමෙහි, පිටිකැවිලි ආදිය කෑමෙහි, මී ආදිය රස පිඳීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි. මල මුළු පහ කිරීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි ගමනෙහි සිටීමෙහි හිඳීමෙහි නිදීමෙහි කපා කිරීමෙහි නොබිණීමෙහි නුවණින් දැන ම කරනුයේ වෙයි වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙමේ සිහිනුවණින් සමන්විත වෙයි

67 වාසෙට්ඨය, කෙසේ නම් මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ ද යත් වාසෙට්ඨය, මේ සත්තෙහි මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. සේ යම් යම් තැනකට නික්මා ගේ ද, අට පිරිකර පමණක් ගෙන ම නික්මෙයි. වාසෙට්ඨය, (පියා හඹනුවට තරම්) අත්තවු ඇති කුරුලු තෙමේ යම් යම් තැනකට පියා හඹා ගේ නම්, පියාපත් බර සහිත ව ම යම් ගේ පියා හඹා ද, එසේ ම ඒ මහණ තෙමේ කායපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ සිවුරින් ද කුෂ්ඨපරිහරණයට ප්‍රමාණ වූ ආහාරයෙන් ද සතුටු වෙයි. සේ යම් යම් තැනකට ගේ ද, පා සිවුරු (ආදී අට පිරිකර) රැගෙන ම ගෙයි වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙමේ ලද පමණෙහි සතුටු වේ.

68 වාසෙට්ඨය, ඒ මහණ තෙමේ මේ ආර්ය ශීලසකකියෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය ඉන්ද්‍රියසංවරයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සමාදිසම්ප්‍රජානනයෙන් ද සමන්විත වූයේ, මේ ආර්ය සන්තුෂ්ටියෙන් ද සමන්විත වූයේ, අරණ්‍ය වෘක්ෂමූල පථිත කඳුරැළි ගිරිගුහා සොහොන් වනපෙන් (වනප්‍රස්ථ) අභ්‍යාවකාශ (එළිමහන්) පිදුරුලෙන් යන මේ කී ජනගුහා කිසි සෙනස්තක් හඳුනා නොගෙයි සේ පිඩු සෙවීමෙන් පෙරලා ආයේ, පසුබත් සෙමෙහි පලන් බැඳ උඩු කය කෙළින් පිහිටුවා කම්පනට යොමු කොට සිහි එළවා හිඳි

69 සේ ලොචා (පසුව උපාදාසකකිය කෙරෙහි) ඇල්ම හැර, විෂකාමාණුප්‍රමාණයෙන් (යට පත් කිරීමෙන්) පහ වූ අභිජ්ඣායෙන් යුත් සිහින් වෙසෙයි. අභිජ්ඣාම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ව්‍යාපාද ප්‍රචේෂය (ත්‍රොධය) හැර, ව්‍යාපාද රහිත සිතැත්තේ, සියලු පණ ඇති සතුන් කෙරේ නිත්‍යානුකම්පා ඇති වූ වෙසෙයි ක්‍රොධය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි ඥානානම්භිය හැර, පහ වූ ඥානානම්භිය ඇත්තේ, දව ර දෙක්හි ම දුටු එළිය හඳුනනු හැකි පිරිසිදු සංඥ ඇත්තේ, සිහියෙනුත් නුවණෙනුත් යුක්ත වූයේ වෙසෙයි ඥානානම්භිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි උදකසන් (සිතා නොසංඝ්‍රන්බවත්) කුකුළන් (කළ නොකළ දයෙහි පඳුනැවිල්ලත්) සිහින් දුරු ලා, අනුභූත වූ (නොසංඝ්‍රන් බැවින් තොර වූ), සංහිදුණු ස්වකීය විතතසන්නාතය ඇත්තේ, උදහස් කුකුළන් දෙක කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. සැකය දුරු ලා, පහ වූ සැක ඇත්තේ, කුසල් දහමිහි සැක නො කරනුයේ, සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි

70. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො ඉණං ආදය කම්මනො පයොජෙය්‍ය, නස්ස තෙ කම්මනාං සම්පේකියං, සො යාති ච පොරණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරභරණාය, නස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ ඉණං ආදය කම්මනො පයොජෙසිං, නස්ස මෙ තෙ කම්මනාං සම්පේකියං. සො’හං යාති ච පොරණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යන්තිකරෙය්‍ය, අපි ච මෙ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරභරණාය”ති සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභි-
කචෙත්ථය්‍ය සොමනස්සං-

71. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො ආබාධිතො අස්ස දුක්ඛිතො බාලු-
ගිලානො, භතතං වස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායෙ බලම්භනා, සො අපරෙත සම්පෙත නම්භා ආබාධා මුලේවය්‍ය, භතතඤ්ඤා ජාදෙය්‍ය, සියා වස්ස කායෙ බලම්භනා, නස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ ආබාධිතො අහොසිං දුක්ඛිතො බාලුගිලානො භතතං ච මෙ නච්ඡාදෙසි න වස්ස මෙ අසි කායෙ බලම්භනා සො’මහි ඵතරහි නම්භා ආබාධා මුත්තො, භතතඤ්ඤා මෙ ජාදෙති. අපි ච මෙ කායෙ බලම්භනා”ති සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිකචෙත්ථය්‍ය සොමනස්සං-

72. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො බ්‍යාධිතාගාරෙ බඳ්ඛො අස්ස, සො අපරෙත සම්පෙත නම්භා බ්‍යාධිතාගාර මුලේවය්‍ය සොපිනා අබ්බසෙත, න වස්ස නිඤ්ඤි භොගානං වයො, නස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ බ්‍යාධිතාගාරෙ බඳ්ඛො අහොසිං සො’මහි ඵතරහි නම්භා බ්‍යාධිතාගාර මුත්තො සොපිනා අබ්බසෙත, නපි ච මෙ නිඤ්ඤි භොගානං වයො”ති සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිකචෙත්ථය්‍ය සොමනස්සං-

73. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො දුසො අස්ස අනතතාධිතො පරුහිතො න යෙනකාමබ්බමො, සො අපරෙත සම්පෙත නම්භා දුසබ්බා මුලේවය්‍ය අනතතාධිතො අපරුහිතො භුජ්ඣො යෙනකාමබ්බමො, නස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ දුසො අහොසිං අනතතාධිතො පරුහිතො න යෙනකාමබ්බමො සො’මහි ඵතරහි නම්භා දුසබ්බා මුත්තො අනතතාධිතො අපරුහිතො භුජ්ඣො යෙනකාමබ්බමො”ති. සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිකචෙත්ථය්‍ය සොමනස්සං-

74. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසො සබ්බො සත්තොතො කන්තාරභ්‍යාන-
මග්ගං පට්ටජෙය්‍ය දුබ්බිකං සප්පට්ඨං, සො අපරෙත සම්පෙත තං කන්තාරං තිත්ථෙරෙය්‍ය, සොපිනා ගාමනං අනුපාපුණෙය්‍ය බෙමං අප්පට්ඨං, නස්ස ඵචමස්ස. “අහං බො පුබ්බෙ සබ්බො සත්තොතො කන්තාරභ්‍යානමග්ගං පට්ටජෙය්‍ය දුබ්බිකං සප්පට්ඨං සො’මහි ඵතරහි තං කන්තාරං තිත්ථෙය්‍ය, සොපිනා ගාමනං අනුපාපුණො බෙමං අප්පට්ඨං”ති. සො තතො නිදනං ලහෙථ පාමොජ්ජං, අභිකචෙත්ථය්‍ය සොමනස්සං-

70. වාසෙට්ඨය, යම්සේ පුරුෂයෙක් ණය මුදලක් ගෙන කථානා කරන්නේ ද, ඔහුගේ ඒ කථානා සමාධි වන්නේ නම්, හේ යම් පරණ ණය මුදල් වී නම්, ඒ සියල්ල ගෙවා අවසන් කරන්නේ ද, මන්තෙහි ඉතිරි වූ යම්ක් ඇත් නම්, එය අමුදරුවන් රක්තා පිණිස වන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම පළමුගෙන් ණයට මුදල් ගෙන කථානා කෙළෙමි ඒ මාගේ කථානා සමාධි විය ඒ මම යම් පරණ රාශ මුදල් වී නම්, එය ගෙවා අවසන් කෙළෙමි අමුදරුවන් රක්තට වැඩිපුර ඉතිරි වූ මුදලක් ද මට ඇතැ” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ ණය කැතිබව කරණ කොට ගෙන සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසව පැළඳෙන්නේ ද-

71. වාසෙට්ඨය, යම් සේ පුරුෂයෙක් රොහි වූයේ, දුකට පැළඳීමේ, දැඩි ලෙස නිලන් වන්නේ ද, ඔහුට බහුත්තෝ රිසියෙන්නේ ද, ඔහුගේ ඇඟපත ශක්ති පමණකුත් නො වන්නේ ද, හේ මාත කාලයෙහි ඒ ආබාධයෙන් මිදෙන්නේ නම්, ඔහුට බහුත්තෝ රිසියෙන්නේ නම්, ඔහු ඇඟපත ශක්තිය ද වන්නේ නම්, “මම වූ කලි පෙර දුකට පත්, දැඩි නිලන්බව ඇති ලෙඩෙක් වීම මට අහර ද රිසි නො වී ය මා ඇඟපත ශක්තිය ද නො වී ය ඒ මම දැන් ඒ ලෙඩින් මිදුණෙමි වෙමි. ඒ මට අහර ද රිසියෙයි මා ඇඟපත ශක්තිය ද ඇතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ නම්, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසව පැළඳෙන්නේ ද -

72. වාසෙට්ඨය, යම් සේ පුරුෂයෙක් ගිරගෙහි බාදුණේ වන්නේ ද, හේ පසු කලෙක ධනය විසදුම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ ගිරගෙන් මිදෙන්නේ ද, (ඒ හෙතෙයින්) ඔහුගේ කිසි නොගිතාශයක් නො වන්නේ ද, “මම වූ කලි පෙර ගිරගෙහි බාදුණෙමි වීම ඒ මම දැන් ධන විසදුම් නො කොට පහසුවෙන් ඒ ගිරගෙන් මිදුණෙමි වෙමි. මාගේ භොගයකට කිසි විනාශයක් ද නැතැ” යි ඔහුට මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසව පැළඳෙන්නේ ද -

73. වාසෙට්ඨය, යම්සේ තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, අනුන් අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යන්නට අවසර නැති දස පුරුෂයෙක් වන්නේ ද, හේ මාත භාගයෙහි තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිද, පරා දසය පැවැතුම් තැනියේ, නිදහස් වූයේ, කැමැති අතෙක යා හැකි වූයේ, ඒ දසභාවයෙන් මිදෙන්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි පෙර තමා අයත් පැවැතුම් තැනි, පරා අයත් පැවැතුම් ඇති, කැමැති අතෙක යා නො හැකි දසයෙක් වීම ඒ මම දැන් ඒ දසභාවයෙන් මිදුණෙමි, තමා අයත් පැවැතුම් ඇතිගෙම, පරා අයත් පැවැතුම් තැනියෙම, නිදහස් වූයේ කැමැති අතෙක යා හැකිගෙම වෙමි” යි මෙසේ සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසව පැළඳෙන්නේ ද-

74. වාසෙට්ඨය, යම්සේ ධනවත් වූ භොගසම්පත් ඇති පුරුෂයෙක් දුර්ලභ ආහාර ඇති, උච්චරා ඇති, දිය නැති දික් මහකට ගියො ද, යන් පසු කලෙක සුවසේ ඒ නිරුද්ධ පෙදෙස ඉක්මවා යන්නේ ද, උච්චරා නැති විටත් තැනි ගම්මානකට බස්නේ ද, එසේ වූ ඔහුට “මම වූ කලි පෙර ධන ඇතිගෙම, භොගසම්පත් ඇතිගෙම, දිය කැනි, ආහාරදුර්ලභ, ප්‍රයීග්‍ය සහිත දික් මහකට බවුසෙමි ඒ මම දැන් සුවයට යා නොහැකි කරණය කෙළෙමි නිරුද්ධත භසරහිත ගංකට පැළඳුණෙමි යන සිතෙක් වන්නේ ද, හේ ඒ කරුණින් සතුට ලබන්නේ ද, සොමනසව පැළඳෙන්නේ ද-

75 එවමෙව බො වාසෙට්ඨ භික්ඛු යථා ඉණං යථා රොගං යථා බන්ධනාභාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරදායිකමිත්තං, එවං ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ අපාකිණේ අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ ආතණ්ණං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්‍යං, යථා බෙමනනභූමිං. එවමෙව බො වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති

76. තස්සිමෙ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතො පාමොජ්ජං ජායති පමුදිතස්ස පිති ජායති පිතිමනස්ස කායො පස්සමහති පස්සදායකායො පුබ්බං වෙදෙති පුබ්බතො චිත්තං සමාධියති

77. සො මේතනාසභගතෙන වේතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුසීං. ඉති උඤ්ඤානිකං තීරියං සබ්බති සබ්බතතාය¹ සබ්බාවන්තං ලොකං මේතනාසභගතෙන වේතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපාමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපජේඛින ඵරික්ඛා විහරති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අපාකසිරෙනෙව වාදුද්දිසං සරෙන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, එවමෙව බො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය මේතනාය වේතො-විමුත්තනියා යං පමාණකතං කමමං න තං තත්ත්වසිස්සති, න තං තත්ත්ව-වතිට්ඨති. අයමපි බො වාසෙට්ඨ බුහුමනො² සභව්‍යතාය මග්ගො

78. පුත ව පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු කරුණාසභගතෙන වේතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති, තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුසීං. ඉති උඤ්ඤානිකං තීරියං සබ්බති සබ්බතතාය සබ්බාවන්තං ලොකං කරුණා-සභගතෙන වේතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපාමාණෙන අවේරෙන අව්‍යා-පජේඛින ඵරික්ඛා විහරති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ සබ්බධමො අපා-කසිරෙනෙව වාදුද්දිසං සරෙන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, එවමෙව බො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය කරුණාය වේතොවිමුත්තනියා යං පමාණකතං කමමං න තං තත්ත්වසිස්සති න තං තත්ත්වවතිට්ඨති. අයමපි බො වාසෙට්ඨ බුහුමනො සභව්‍යතාය මග්ගො.

75 වාසෙට්ඨය, එසේ ම මහණ තෙමේ ණයක් මෙන් ලෙඩක් මෙන් හිරහෙයක් මෙන් වහල්බවක් මෙන් දිය නැති දික්මකක් මෙන් (පිළි-
වෙළුන්) මේ පහ නොවූ නිවරණ පහ තමා කෙරෙහි දැකී වාසෙට්ඨය,
ණය නැති බව යම්සේ ද, ලෙඩ නැති බව යම්සේ ද, හිරහෙත් ඔදුණුබව
යම්සේ ද, නිවහල්බව යම්සේ ද, උවදුරු නැති බිම යම්සේ ද, එසේ ම
වාසෙට්ඨය, කෙනෙම (පිළිවෙළුන්) මේ පහ වූ නිවරණ පහ (කෙවත් නිවරණ
පහේ දුරු වීම) තමා කෙරෙහි දැකී

76 තමා කෙරෙහි පහ වූ මේ නිවරණ පහ දැක්කා ඔහුට සතුට
උපදී සතුටු වුවහුට ප්‍රීතිය උපදී සිතා ප්‍රීතිය ඇත්තහුගේ නාමකය
සංඝිදේ සංහුන් තාම කය ඇත්තේ සුව විදි සුවැතියහු සිත සමාධි-
ගත වේ (එකඟ වේ)

77 හේ මොළුසකගත සිතින් එක් දිශාවක් පැතිරු ගෙන (අරමුණු
කොට) වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි දිශාව ද, තෙවෙනි දිශාව ද, සිවුවන දිශාව ද
පැතිරු ගෙන වෙසෙයි එසේ ම උඩ දෙස ද, යට දෙස ද, සරස ද සි මේ
හැම තැන ම සමාත්මතායෙන් (සියල්ල තමා හා සමකීර්ණයන්) සමීචන්
(සියලු සතුන් ඇති) ලොව විප්‍රල වූ ප්‍රමාණරහිත වූ වෛරරහිත වූ නිදුක්
මොළු සකගත සිතින් පැතිරු ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්සේ කාබලැති
සක්විඞ්න්තෙක් පහසුවෙන් ම (සිය) සක්වභිත් සිවුදිගුන් හඟවන්නේ ද
(සිවු දිග ම සක්වභි පතුරුවන්නේ ද), එපරිද්දෙන් ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ
(අප්‍රමාණ ව)වඩනා ලද මොළුචිත්තවිමුක්ති කරණකොට ගෙන, ප්‍රමාණ
විසින් කරන ලද යම් කම්පයක් (කෙවත් යම් කාමාවචර මොළු කම්පයක්)
ඇත්තම්, එය එහි අවසිංච (ඉතිරි) නො වේ. (ඒ මහදාතකම් අතර
ලැග ගන්නට කාමාවචර කම් සමත් නො වේ) එය එහි එ
මහද්ගත කම්ම මැඩ ගෙන ද නො සිටී (කාමාවචරකම් ඒ මහද්ගතකම්
විපාක මැඩ නමකට ඉඩ ගන්නට ද සමත් නොවෙයි). වාසෙට්ඨය, මේ
මොළු චිත්ත විමුක්තිය ද බබ්බුගේ සහනාවයට මඟ ය.

78 තව ද අනෙකක් කියමි වාසෙට්ඨය, මහණ තෙම කරුණා සහගත
සිතින් එක් දෙසක් පැතිරු ගෙන වෙසේ, එසේ දෙවෙනි දෙස ද,
එසේ තෙවෙනි දෙස ද, එසේ සිවුවන දෙස ද පැතිරු ගෙන වෙසේ
මෙසේ උඩ දෙස ද යට දෙස ද සරස ද සි මේ හැම තැන ම සියල්ල
තමා හා සමකීර්ණයන් සියලු සතුන් ඇති ලොව (සියලු සත්ලොව) විප්‍රල
වූ මහද්ගත වූ ප්‍රමාණරහිත වූ වෛරරහිත වූ නිදුක් වූ කරුණාසහගත
සිතින් පැතිරු ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්සේ කාබලැති සක්විඞ්න්තෙක්
පහසුවෙන් ම සිය සක්වභිත් සිවුදිගුන් හඟවන්නේ ද (සක්වභිත්
සිවුදිග ම සක්වභි පතුරුවන්නේ ද,) එ පරිද්දෙන් ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ
වඩනා ලද කරුණාචිත්තවිමුක්තිය හෙතු කොට ගෙන, ප්‍රමිත වූ
(කාමාවචර වූ) යම් කම්පයක් ඇත්තම් එය එහි අතර ඉතිරි වූ නො
රැදේ එය එහි ඒ මහද්ගතකම්ම මැඩ ගෙන ද නො සිටී. වාසෙට්ඨය,
මේ කරුණාචිත්තවිමුක්තිය ද බ්‍රහ්මසහනාවයට මඟ වේ

79 පුන ච පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු මුද්දිකාසහගතෙන වෙතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුස්සං ඉති උභිමධො තීරියං සබ්බග්ගි සබ්බතතතාය සබ්බාවන්තං ලොකං මුද්දිකාසහගතෙන වෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපරේකික ඵරික්ඛා විහරති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අප්පකසිරෙනෙව වාතුද්දිසං විඤ්ඤාපෙය්‍ය, එවමෙව ඛො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය මුද්දිකාය වෙතො- විමුත්තියං යං පමාණකතං කමමං න තං තත්ත්වසිසාති න තං තත්ත්වචිට්ඨති අයමපි ඛො වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මනො සහව්‍යතාය මග්ගො

80. පුන ච පරං වාසෙට්ඨ භික්ඛු උපෙක්ඛාසහගතෙන වෙතසා එකං දිසං ඵරික්ඛා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුස්සං ඉති උභිමධො තීරියං සබ්බග්ගි සබ්බතතතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛාසහගතෙන වෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවේරෙන අව්‍යාපරේකික ඵරික්ඛා විහරති සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සබ්බධමො අප්පකසිරෙනෙව වාතුද්දිසං, විඤ්ඤාපෙය්‍ය එවමෙව, ඛො වාසෙට්ඨ එවං භාවිතාය උපෙක්ඛාය වෙතොවිමුත්තියං යං පමාණකතං කමමං න තං තත්ත්වසිසාති න තං තත්ත්වචිට්ඨති අයමපි ඛො වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මනො සහව්‍යතාය මග්ගො

81. තං කිං මඤ්ඤාසි වාසෙට්ඨ? එවං විහාරී භික්ඛු සපරිඤ්ඤා වා අපරිඤ්ඤා වා?ති

“අපරිඤ්ඤා භො ගොතමි”

“සචෙරවිනෙතො වා අචෙරවිනෙතො වා?”ති

“අචෙරවිනෙතො භො ගොතමි”

“සඛ්‍යාපජ්ඣා විනෙතො වා අඛ්‍යාපජ්ඣා විනෙතො වා?”ති

“අඛ්‍යාපජ්ඣා විනෙතො භො ගොතමි”

“සංකිලිට්ඨවිනෙතො වා අසංකිලිට්ඨවිනෙතො වා?”ති.

“අසංකිලිට්ඨවිනෙතො භො ගොතමි.”

“වසවනති වා අවසවනති වා?”ති

“වසවනති භො ගොතමි”

82 ඉති කිර වාසෙට්ඨ අපරිඤ්ඤා භික්ඛු අපරිඤ්ඤා බ්‍රහ්මා අපි නු ඛො අපරිඤ්ඤාසං භික්ඛුනො අපරිඤ්ඤාන බ්‍රහ්මා සද්ධිං සංසද්ධිං සමෙති?”ති

“එවං භො ගොතමි”

79 තව ද අනෙකක් කියමි, වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමි මුදිතායහංගන සිහින් එක් දෙසක් පැතිර ගෙන වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි දෙස ද, තෙවෙනි දෙස ද, සිවුවන දෙස ද පැතිර ගෙන වෙසෙයි. එසේ ම උඩ දෙස ද යට දෙස ද සරස දැයි මේ හැම තැන ම සියලුදෙනා ම තමා හා සමකයෙන් සියලු සතුන් ඇති ලොව (සියලු යන්ලොව) විපුල වූ, මහද්වන වූ, නොපමණ වූ, වෙර තැනි, නිදුක් වූ මුදිතායහංගය සිහින් පැතිර ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්ගේ කාබලැති සන්තිකිත්තෙන් පහසුයෙන් සිය සක්කතින් සිවුදිගුන් හතවන්නේ ද, එ පරිදි ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ වඩනා ලද මුදිතායහංගවිමුක්තිය කරණ කොට ගෙන, ප්‍රමිත වූ කම් (කාමාවචර කම්) අවශිෂ්ට නො වේ එය මහද්වන කම් මැඩ තමාට ඉඩ ගන්නට නො ද සමත් වේ වාසෙට්ඨය, මේ මුදිත විතාසිමුක්තිය ද බ්‍රහ්මසංඝාතයට මග ය

80 තව ද, අනෙකක් කියමි, වාසෙට්ඨය, මහණ තෙමි උපෙක්ඛාසංගහන සිහින් එක් දෙසක් පැතිර ගෙන වෙසෙයි එසේ දෙවෙනි දෙස ද, තෙවෙනි දෙස ද, සිවු වන දෙස ද, පැතිර ගෙන වෙසෙයි. එසේ ම උඩ දෙස ද යට දෙස ද සරස දැයි මේ හැම තැන ම සියලු දෙනා ම තමා හා සමකයෙන් සියලු සන්ලොව විපුල වූ මහද්වන වූ, නොපමණ වූ, වෙර තැනි, නිදුක් වූ උපෙක්ඛාසංගහන සිහින් පැතිර ගෙන වෙසෙයි වාසෙට්ඨය, යම්ගේ කාබලැති සන්තිකිත්තෙන් පහසුයෙන් සිය සක්කතින් සිවුදිගුන් හතවන්නේ ද, එ පරිදි ම වාසෙට්ඨය, මෙසේ වඩනා ලද උපෙක්ඛාසංගහනවිමුක්තිය හෙතු කොට ගෙන ප්‍රමාණකාම කම් (කාමාවචරකම්) අවශිෂ්ට නො වේ එය මහද්වන කම් මැඩ තමාට ඉඩ ගන්නට නො ද සමත් වේ වාසෙට්ඨය, මේ උපෙක්ඛාසංගහනවිමුක්තිය ද බ්‍රහ්මසංඝාතයට මග ය

81 වාසෙට්ඨය, ඒ කිමැයි සිතයි ද? මෙසේ (බබ්බෙහෙරින්) වසන මහණ තෙමි සත්‍රිපරිග්‍රහය ඇත්තේ ද? සත්‍රිපරිග්‍රහය නැත්තේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “සත්‍රිපරිග්‍රහය නැත්තේ ය, හවද්දී ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “වෙර සිතැත්තේ ද? වෙර සිත් නැත්තේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “වෙර සිත් නැත්තේ ය, හවද්දී ගෞතමසිති.”

[භාග්‍යවත්තු] “නිදුක් සිත් ඇත්තේ ද? නිදුක් සිත් නැත්තේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “නිදුක් සිත් නැත්තේ ය, හවද්දී ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “කිලිපි සිතැත්තේ ද? කිලිපි සිත් නැත්තේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “කිලිපි සිත් නැත්තේ ය, හවද්දී ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “වකච්ඡන්ති (විතතට්ඨො දැන්ග) ද? අවකච්ඡන්ති (විතතට්ඨො නැගැත්තේ) ද?”

[වාසෙට්ඨ] “වකච්ඡන්ති (විතතට්ඨො දැන්ග) ය, හවද්දී ගෞතමසිති ”

82. [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨය, ටෙසෙ වූ සලි භික්ඛු හෙට් සත්‍රිපරිග්‍රහ නැත්තේ ය බබ්බද්ද සත්‍රිපරිග්‍රහ නැත්තේ ය සත්‍රිපරිග්‍රහ පැතිරී යා පා සත්‍රිපරිග්‍රහ නැති භික්ඛුගේ සැසැදෙන බවින් වෙ ද? සමිද්දෙන් වෙ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “එසේ ය, හවද්දී ගෞතමසිති”

“සාධු වාසෙට්ඨ, සො වත වාසෙට්ඨ අපරිඤ්ඤාං භික්ඛු කායස්ස භෙදා පරමමරණං අපරිඤ්ඤාස්ස චුහමුනො සතච්ඡපගො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති”

83 ඉති කීර වාසෙට්ඨ අවේරවිනේතා භික්ඛු, අවේරවිනේතා චුහමා අපි නු ඛො අවේරවිනේතස්ස භික්ඛුනො අවේරවිනේතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති

“එවං හො ගොතම ”

“සාධු වාසෙට්ඨ සො වත වාසෙට්ඨ අවේරවිනේතා භික්ඛු කායස්ස භෙදා පරමමරණං අවේරවිනේතස්ස චුහමුනො සතච්ඡපගො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති ”

84 ඉති කීර වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතා භික්ඛු, අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතා චුහමා අපි නු ඛො අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතස්ස භික්ඛුනො අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති.

“එවං හො ගොතම ”

“සාධු වාසෙට්ඨ, සො වත වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතා භික්ඛු කායස්ස භෙදා පරමමරණං අඛ්‍යාපජ්ඣවිනේතස්ස චුහමුනො සතච්ඡපගො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති

85, ඉති කීර වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨවිනේතා භික්ඛු, අසංකිලිට්ඨවිනේතා චුහමා අපි නු ඛො අසංකිලිට්ඨවිනේතස්ස භික්ඛුනො අසංකිලිට්ඨවිනේතන චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති

“එවං හො ගොතම ”

“සාධු වාසෙට්ඨ සො වත වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨවිනේතා භික්ඛු කායස්ස භෙදා පරමමරණං අසංකිලිට්ඨවිනේතස්ස චුහමුනො සතච්ඡපගො භවිස්සතිති ධානං මෙතං විජ්ජති.”

86 ඉති කීර වාසෙට්ඨ වසවනී භික්ඛු, වසවනී චුහමා අපි නු ඛො වසවනීස්ස භික්ඛුනො වසවනීනා චුහමුනා සද්ධිං සංසද්දති සමෙති?”ති.

“එවං හො ගොතම ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතාව වාසෙට්ඨය, ඒ සත්‍රිපරිත්‍රහ නැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු සත්‍රිපරිත්‍රහ නැති බඹුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙන්නේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය (ඇති ඵ්‍යයක, විශා සුත්තෙක).

83 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂු තෙම වෙර සිත් නැත්තේ ය බඹා ද වෙරසිත් නැත්තේ ය වෙරසිත් නැති බඹා හා වෙර සිත් නැති භික්‍ෂුහුගේ සැසඳෙන බවෙක් වේ ද? සම්බවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “ඵසස් ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතාව වාසෙට්ඨය, ඒ වෙරසිත් නැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු වෙරසිත් නැති බඹුන්ගේ සහභාවයට ගියෙක් වන්නේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය

84. “වාසෙට්ඨය, මෙසේ මහණ තෙම නිදුක් සිතැත්තේ ය බඹා ද නිදුක් සිතැත්තේ ය නිදුක් සිතැති බඹා හා නිදුක් සිතැති භික්‍ෂුහුගේ සැසඳෙන බවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “ඵසස් ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතාව වාසෙට්ඨය, ඒ නිදුක් සිතැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු නිදුක් සිතැති බඹුන්ගේ සහභාවයට ගියෙක් වන්නේ ය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන ය

85 [භාග්‍යවත්තු] වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂු තෙම නොකිලිව සිතැත්තේ ය බඹා ද නොකිලිව සිතැත්තේ ය නොකිලිව සිතැති බඹු හා නොකිලිව සිතැති භික්‍ෂුහුගේ සැසඳෙන බවෙක් වේ ද? සම්බවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “ඵසස් ය, හවද් ගෞතමසිති ”

[භාග්‍යවත්තු] “මෑතාව වාසෙට්ඨය, ඒ නොකිලිව සිතැති භික්‍ෂු තෙම ඵකාන්තයෙන් කාබුත් මරණින් මතු නොකිලිව සිතැති බඹුන්ගේ සහභාවයට පැමිණෙන්නේ වන්නේ ය යන මේ කාරණය ඇත්තේ ය (විස සුදු ය)”

86 [භාග්‍යවත්තු] “වාසෙට්ඨය, මෙසේ භික්‍ෂුතෙම පුරුදුකළ විත්තවශිතා දැක්වේ ය බඹා ද පුරුදුකළ විත්තවශිතා දැක්වේ ය පුරුදු කළ විත්තවශිතා ඇති බඹා හා පුරුදු කළ විත්තවශිතා ඇති භික්‍ෂුහුගේ සැසඳෙන බවෙක් වේ ද? සම්බවෙක් වේ ද?”

[වාසෙට්ඨ] “ඵසස් ය, හවද් ගෞතමසිති ”

“සාධු වාසෙට්ඨි. සො චන වාසෙට්ඨි වසවනති භික්ඛු කායස්ස හෙද පරමමරණං වසවනතිස්ස භුහමුතො සහව්‍යුපගො භවිස්සතිති ධානමෙන විජ්ජති”ති

87. එවං වුතෙන වාසෙට්ඨිතාරථාජා මාණවා භගවතං එතදවොචුං “අභික්ඛන්තං භො ගොතම අභික්ඛන්තං භො ගොතම සෙය්‍යථාපි හො ගොතම නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය, පටි ච්ඡන්තං වා විවරෙය්‍ය, මූලභස්ස වා මග්ගං ආවිකෙඛය්‍ය, අකිකාරෙ වා තෙලපපජ්ජාතං ඛාරෙය්‍ය චක්ඛු-මනෙතා රූපානි දකඛිනතීති, එවමෙව භොතා ගොතමෙන අනෙකපරිසා-රොත ඛජමමා පකාසිතතා එතන මයං භගවතං ගොතමං සරණං ගච්ඡාම ඛමමඤ්ච භික්ඛුසඤ්ඤච. උපාසකො නො භවං ගොතමො ඛාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතෙ සරණංගතෙ”ති.

තෙවිජ්ජුන්තං නිට්ඨිතං තෙරසමං.

සීලකඛනිවග්ගො නිට්ඨිතො පඨමො.

[භාග්‍යවත්තු] “මැනව වාසෙට්ඨය ඒ පුරුදු කළ විත්තවගිතා ඇති භික්ෂු තෙම කාවුත් මරණින් මතු එකානාසෙන් පුරුදු කළ විත්තවගිතා ඇති බඹුනුගේ සහව්‍යතාවට ගියෙක් වන්නේ ය යන මේ කාරණය ඇත්තේ ය (විශාසුත්තේ ය)”

87. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ කල්හි වාසෙට්ඨ භාරභූජ මාණව්ගෝ දෙදෙන “භවද්ද ශෞතමසීති, දෙශනාව අභිකාන්ත යැ භවද්ද ශෞතමසීති, දෙශනාව අභිකාන්ත යැ. භවද්ද ශෞතමසීති, යමසේ යැටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ ද, පිළිසන් දැයක් වැසුම් කරන්නේ ද, මංමුලා වූවක්හට මහ කියන්නේ ද, ඇත් ඇතිගත් රූප දකිති යි අඳුරෙහි තෙල් පතකක් හෝ දරන්නේ ද, එසේ ම භවද්ද ශෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොසෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද යැ ඒ අපි භවද්ද ශෞතමයන් වහන්සේ ද, බමිය ද භික්ෂුසංඝයා ද ශරණ යමහ. භවද්ද ශෞතමයන් වහන්සේ අප අද පටන් දිව් හිමි කොට සරණ ගිය උච්ඡුචන් කොට දරන සේක් වා (හලකා වදාරන සේක් වා)” යි මේ බස් කිවු ය

තෙළෙස්වන තෙවිජ් සූත්‍රය නිමිසේ ය.

ප්‍රථම ශිල්පකාව්‍යය නිමි.

දීඝනිකායෙ
සීලකිකිවගෙහ
පද්‍යාකතමණිකා

		පිටසංඛ්‍යා		පිටසංඛ්‍යා
අ	අකව්විධා	98	අජ්ඣතානි	248
	අකවා	98	අජිනකම්පං	366
	අකණ්ණිකං	138	අජිනප්‍රාචේණී	12, 114
	අකණ්ඩකා	262	අජිනං	366
	අකිච්චකාරී	262	අපේළකපටිගහණං	112
	අකිරියං	92	අජ්ඣගා	536
	අකුසලසංඛාතා	358	අජ්ඣතතං සම්පසාදනං	62, 130
	අකකිරිකං	12, 114	අජ්ඣතතං චූසනකවිතෙතා	124
	අකකිං	12, 114	අජ්ඣායකො	150
	අකකාතං	10, 112, 114	අජ්ඣාචසාමි	260
	අකකායනී	62	අජ්ඣාගාහනී	206
	අකකිතෙතා	226	අජ්ඣාපනතා	608
	අකකුද්දවකාසො	226	අකුජ්ඣං	20
	අගරු	154	අකුජ්ඣලිමපණ්ණමේනි	88
	අග්ගකිජං	112	අකුජ්ඣසායනො	594
	අග්ගලං	154	අකුජ්ඣබන්ධකෙන	410
	අග්ගිපට්ඨවරියං	208	අකුජ්ඣතරො'පි	30
	අග්ගිනගාමිං	16	අකුජ්ඣතිත්ථියප්‍රබෝධො	386
	අග්ගිං පට්ඨවරකො	208	අකුජ්ඣතිත්ථියං	382
	අග්ගාසාරං	208	අකුජ්ඣත්‍රාවරියකෙන	410
	අග්ගවිජ්ජා	16	අකුජ්ඣත්‍රායොගෙන	410
	අග්ගං	16	අකුජ්ඣත්‍රෙව	372
	අග්ගලීපකොදකෙහි	156	අකුජ්ඣථා'ති'පි	44
	අග්ගෙහසු	222	අකුජ්ඣදද්වි	156, 206
	අච්ඡක්කං	410	අකුජ්ඣදද්විදසො	30, 532
	අච්ඡරපට්ඨිකිඤ්ඤා	438	අකුජ්ඣද්විකිකෙන	410
	අච්ඡරචන්දා	594	අකුජ්ඣමිඤ්ඤං	34
	අච්චලකො	364	අකුජ්ඣරුචිකෙන	410
	අච්චගමා	146	අකුජ්ඣං ජීවං අකුජ්ඣං සරිරං	338
	අච්චසෙන	30	අකුජ්ඣදිසො	214
	අච්චයො	148	අච්චියාමි	486
	අච්ඡති	208	අච්චිපදං	12, 114
	අච්ඡන්ධ	138	අච්චංකො	132
	අච්ඡන්ධං	132	අච්චකමම	92
	අජ්ජග්ගං	114	අච්චකදසානං	10, 114
	අජ්ජකම්ණං	16	අච්චමනෙතසු	110
			අච්චං	538

පිටුබඩකා		පිටුබඩකා	
අතකකාවවරා	20	අබොපිරෙවනං	20
අතච්ඡං	4	අනගාරියං	32
අතරමානො	154	අනභිගණේ	136
අතිකකනනමානුසිකාය	138	අනඤ්ඤා	152
අතිපි	232	අනනනමනවංචං	92
අතිමාලුකං	158	අනනනසඤ්ඤා	40
අතියානං	16	අනනනාධිකො	126
අතිපිකාලො	216	අනනුපපතෙනා	548
අතිවෙලං	34	අනනනවා අනනා	54
අතිකො අනනපටිලාහො	434	අනනනසඤ්ඤා ලොකසමිං	40
අනනනො සමසමිං	380	අනනනං	538
අනනපටිලාහො	424	අනබ්බකකාකුකාමා	356
අනනා	22, 408	අනභිකුතො	30
අනනාධිකො	126	අනභිරතී	30
අනනානං	22	අනභිරඤ්ඤා	4
අනුභමිං	28	අනභිසබ්බරොකො	404
අනුචරකෙන	216	අනභිසමභුග්ගමානො	206
අනුචරාලං	80	අනච්ඡස්ඛාතා	362
අනුචරාදී	8, 110	අනච්ඡසුඛං	122
අනුභසඤ්ඤානං	110	අනච්ඡා	362, 548
අනුභසංකිතං	414	අනචගො	150, 226
අනුභසවනො	156	අනාගතො අනනපටිලාහො	434
අනුභසවාදං	96	අනාදිනවදස්සාපී	608
අනුභව	266	අනාචචඤ්ඤා	266
අනුභවන	6, 110	අනාචනඛිබ්බමො	332
අනුකමසුඛසුඛමසනනසඤ්ඤා	402	අනාචලො	132, 146
අනුකමසුඛි අනනා	54	අනිකුල්කෙනා	92
අභගතො	82	අනිච්චා	32
අභගමාසිකං	372	අනිච්චච්ඡාදනපරිමද්දනගෙදන-	
අභගරියං	596	පිඤ්ඤාසනබ්බමො	132
අභගා	236, 276	අනිච්ඡාරොකං	92
අභගානමගනපටිපනො	2, 138	අනිදස්සනං	538
අභුක්තො	30	අනිමමානා	98
අභගචෙත්සා	540	අනිමිතා	98
අභගතා	260	අනිසාරණපඤ්ඤා	608
අභිච්චසමුප්පනනං	50	අනුකුලයඤ්ඤාති	278
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	50	අනුගණනකෙනා	92
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	380	අනුප්පයනනා	156
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	380	අනුඤ්ඤාතපටිඤ්ඤාතො	150
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	236	අනුනනරං විනනං	138
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	380	අනුනනරො	86
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	20	අනුනනරො සබ්බාමපිඤ්ඤා	80
අභිච්චසමුප්පනනකිකා	226		

පිටිමිණිකා		පිටිමිණිකා	
අනුපකෂ්ටෙයා	226	අනු	605
අනුපකෂ්ටෙයා	240	අනුපෙයා	600
අනුපකෂ්ටෙයා	96	අනුපෙයා	600
අනුපකෂ්ටෙයා	163	අනු	115
අනුපකෂ්ටෙයා	600	අනුපකෂ්ටෙයා	112
අනුපකෂ්ටෙයා	28	අනු	22
අනුපකෂ්ටෙයා	404	අනු	122
අනුපෙයා	96	අනු	190
අනුපෙයා	8, 110	අනු	210, 274
අනුපෙයා	262	අනු	220, 320
අනුපෙයා	262	අනු	246
අනුපෙයා	122	අනු	16
අනුපෙයා	170	අනු	392
අනුපෙයා	264, 276	අනු	54
අනුපෙයා	214	අනු	54
අනුපෙයා	274	අනු	220, 320
අනුපෙයා	112, 264	අනු	28
අනුපෙයා	46	අනු	610
අනුපෙයා	22	අනු	94
අනුපෙයා	88	අනු	232
අනුපෙයා	486	අනු	10
අනුපෙයා	22	අනු	530
අනුපෙයා	418	අනු	240
අනුපෙයා	2	අනු	92, 164
අනුපෙයා	212	අනු	366
අනුපෙයා	20	අනු	366
අනුපෙයා	212	අනු	230
අනුපෙයා	226	අනු	206
අනුපෙයා	268, 274	අනු	262
අනුපෙයා	2	අනු	290
අනුපෙයා	514	අනු	4
අනුපෙයා	44	අනු	124
අනුපෙයා	98	අනු	273
අනුපෙයා	30	අනු	314
අනුපෙයා	54	අනු	154
අනුපෙයා	3	අනු	546
අනුපෙයා	40	අනු	14
අනුපෙයා	39	අනු	22
අනුපෙයා	35, 40	අනු	274
අනුපෙයා	78	අනු	274
අනුපෙයා	130	අනු	420, 60

පිටු බිංකා		පිටු බිංකා	
අපාංකභිකං	438	අභිනිභරති (විතනං)	132, 136, 158
අපාංඛාධං	438	අභිසාසිදිසානි	484
අපාංගුකතරා	32	අභිභු	30
අපොකච්චානි	130	අභිරුපො	226
අපොච්චනාම	82, 388, 438, 542	අභිරුහිකා	56
අපොසකඛතරා	32	අභිවදනති	20
අපච්චං	128	අභිවජ්ජ	260
අබලා	92	අභිසබ්බරොසා	404
අබ්බයෙන	126	අභිසජ්ජතුං	158
අබ්බනුමොදති	276	අභිසඤ්ඤාතිරොධො	390
අබ්බනුමොදෙය්‍ය	416	අභිසද්දති	128
අබ්බාකුටිකො	230	අභිසට්ඨං	364
අබ්බාචිකඛති	356	අමනසිකාරා	402
අබ්බුට්ඨාසි (වඛකමං)	212	අමරුච්චෙකඛටං	44
අබ්බුජ්ජලනං	18	අමරුච්චෙකඛපිකා	44
අබ්බුන්තාමෙය්‍යං	246	අමහග්ගනං විතනං	138
අභෙකාකාසං	124	අමාහං	488
අභෙකාකාසිකො	366	අමුත්ථ	22
අභෙකාකාසෙ	152	අම්බං වා පුට්ඨං	92
අභෙකාකාසො	108	අම්බට්ඨං	150
අබ්‍යාපෙනා	234	අම්බපිණ්ඩියා	80
අබ්‍යාසනං	410	අම්බවනෙ	82
අබ්‍යාපනනවිතොතා	124	අයොකුටං	164
අබ්‍යාසෙනසුඛං	122	අරඤ්ඤං	124
අභිකකනනං	146	අරඤ්ඤායතනං	206
අභිකකනෙන	124	අරහති භවිතුං	276
අභිකකම	86	අරියානං උපවාදකා	142
අභිජාතිත්‍ර	92	අරියා පරමා පඤ්ඤා	380
අභිජානාති	276	අරියාය සනතුට්ඨියා	122
අභිජානාසි	90	අරියෙන ඉඤ්ඤාසංවරෙන	124
අභිජ්ජමානෙ (උදකෙ)	136	අරියෙන සතිසමපඤ්ඤාන	124
අභිජ්ඣං	124	අරියෙන සිලකනිච්චෙන	124
අභිජ්ඣා ද්‍යොමනස්සා	122	අරුපො අත්තපට්ටිලාහො	424
අභිඤ්ඤා	20	අරුපි අත්තා	56
අභිඤ්ඤාතකොලඤ්ඤා	154	අරොගො	54, 420
අභිඤ්ඤාතා	594	අච්ඡාණ්ණං භාසෙය්‍යං	4
අභිනද්දනකෙතු	608	අච්ඡට්ඨං	613
අභිනද්දං	92	අච්ඡවනති	612
අභිනිනනාමෙති	132	අච්ඡා	92
අභිනිපථාදෙය්‍ය	136	අච්ඡාසචං	144
අභිනිබ්බතතියා	546	අච්ඡිපානධිමෙමා	332
අභිනිමනෙතය්‍යාමපි	104	අච්ඡපට්ඨානධිමෙමා	32

පිටසංඛ්‍යා	පිටසංඛ්‍යා
අවමුත්තං විතතං	138
අවිසංවාදකො	6, 110
අවුසිතවා	156
අවුසිතවාදෙන	156
අභවරවිකේතනා	610
අව්‍යාපජකිවිතේතනා	610
අවකාශනකෙහතු	606
අසංකිලිට්ඨවිතේතනා	610
අසංජාමකො	136
අසංකුසලනා	50
අසංකුසලී	390
අසංකුසලිකො	94
අසමාහිතං විතතං	138
අසමනිත්තබ්‍යවතීයකුලා	230
අසිතෙ	124
අසිලකිණං	16
අසානරං	12, 114
අසාඨ	4
අසාපිට්ඨ	210
අසාප්‍රථන	168
අසාසුභං	114
අසාලකිණං	16
අසාමාය	266
අසාදං	28
අසායරොහා	88
අසසුමුඛො	274
අභිවිජ්ජා	16
අභිනිජ්ජිතං	134
අභිනිජ්ජිතං	60, 424
අහු	86
අහුමා	32
අහෙතුඅසාමිච්ඡා	92
අහො වත	30
අහො වත රෙ	216
ආ	
ආකඛති	386
ආකඛිතං	236
ආකාසං	12, 96, 114
ආකාසානඤ්ඤායතනසුමුමං - සම්මසංකුසලං	402
ආකාසානඤ්ඤායතනසුමුමං	60
ආකිඤ්ඤායතනසුමුමං - සම්මසංකුසලං	404
ආකිඤ්ඤායතනසුමුමං	62
ආකිණ්ණමත්‍රයා	484
ආකිරිනි	128
ආකොට්ඨි	154
ආනතී	358
ආවමනං	20
ආවරිතපාවරිතං	226
ආවරිතමනසුමුමං	598
ආවාමනකො	366
ආවාරණවරපමපනනා	110
ආවිකේතනං	146
ආජිවකපන	94
ආනසාමනියං	22
ආනසා	22
ආනාපි	386
ආදායපඤ්ඤං	18
ආදායං	12
ආදායෙ	138
ආදිකල්‍යාණං	150
ආදිච්ඡිපට්ඨානං	18
ආදිකො'ව	164
ආදිතනං	164
ආදිවුසමිච්ඡිතං	414
ආදිසති	488
ආදිතවං	28
ආදේසනාපාටිතාදිතං	486
ආනජ්ජිතො	6
ආනුප්‍රබ්‍ධි කාපා	220
ආනෙඤ්ජාසනන	132
ආපසාකායං	96
ආහසාරසංචිතනානිකා	30
අමකධිඤ්ඤාපටිග්ගහණං	112
අමකමංසපටිග්ගහණං	112
අමිසංසනාතිං	10, 112
අමුත්තමණිකුලාහරණං	212
ආලො	606
ආයනිකංවරාය	146
ආයමුමං	130
ආයාමනං	600
ආයුකිකා	30

සිලකඩනා		සිලකඩනා	
ආරකා	208, 366	ඉජ්ජනං	30
ආරභුචිතතා	386	ඉජ්ජකුමාරිකාපටිග්ගකණං	112
ආරාවාජී	6, 110	ඉජ්ජලකඩණං	16
ආරාධෙය්‍ය	236	ඉජ්ජෙක	390
ආරොග්‍යං	18	ඉද්දාසච්චියා	408
ආරොහණියං	86	ඉද්දමෙව සච්චිං	410
ආලිමභිකය්‍ය	548	ඉද්දං දුක්ඛනති	144
ආලිඤ්ඤං	154	ඉභ්බා	484
ආලොකසංඝෝද්දේ	124	ඉභ්බාභිසඛොරං	214
ආලොකිතන	124	ඉද්ධිපාරිකාරියං	484
ආලොප	8, 112	ඉද්ධිවිධං	136, 486
ආවටං	168	ඉද්දමච්චකයාම	608
ආවරණා	610	ඉද්දියසකෙ	94
ආවාහනං	18	ඉද්දියාති	96
ආවාහපිමාහපිතිබ්බං	172	ඉද්දියෙසු ගුහනආරො 110, 122, 486	
ආවාහපිමාහො වා	172	ඉබ්බා	154
ආවාහො වා	172	ඉසයො	210
ආචිතාවං	136	ඉසිකං	134
ආචුටා	610	ඉසිතතාය	210
ආචුතං	132	ඉසසරෙ	30
ආචුටලකඩණං	16		
ආසජ්ජ	216	ඉ	
ආසනපටිකම්බෙනා	366	ඉසානමච්චකයාම	608
ආසන්දිපඤ්චිමා	96		
ආසන්දිං	12, 114	උ	
ආසවනිරොධො	144	උක්ඛව්ඨං	150
ආසවනිරොධගාමිනී පටිපද්ද	144	උක්ඛංසාවකංසෙ	94
ආසවසමුදයො	144	උක්ඛාපාතො	18
ආසවා	144	උක්ඛාමුඛං	158
ආසවානං බග්ගොණො	144	උක්ඛාසිතසද්දො	86
ආසී	276	උක්ඛාසිතො	154
ආසාරෙති	364	උක්ඛාසු	86
ආසුතිශො	96	උක්ඛිණ්ණපට්ඨාසු	212
ආපාරිකා	88	උක්ඛුරෙජ්ජය්‍ය	146
		උක්ඛුටිකපාධානං	366
ඉ		උක්ඛුටිකො	366
ඉච්ඡිතං	236	උක්ඛොටිත	8, 112
ඉඤ්ජනති	98	උග්ගච්ඡනති	600
ඉණ්මුලානි	126	උග්ගමනං (විඤ්චිතසුරිය	
ඉණං	126	නකඩනතානං)	18
ඉතිහවාහවකපං	14	උග්ගා	88
ඉතිහ	2	උච්චාරපසංඝාවකවෙච	124
ඉතිහාසපඤ්චිමානං	150		

පිටිසංඛ්‍යා

පිටිසංඛ්‍යා

උච්චාසයනමහාසයනා	12, 112
උච්ඡාදනං	12
උච්ඡිජ්ජති	60
උච්ඡින්නාභවනෙතනිකො	80
උච්චේදවාදා	60
උච්චේදං (සතො සත්තයා)	60, 96
උජ්ඣුමග්ගො	594
උජ්ඣිපච්චනිකවාදා	2
උණ්ඨිසං	12
උත්තරිතරං	28
උත්තරිමනුස්සධම්මො	484
උත්තරිං	126
උත්තානමුඛො	230
උදකදුතං	78
උදකරහදො	130
උදකානුගතනාති	130
උදෙකාථොගණානුගයාතං	366
උදග්ගචිත්තං	220
උදානං උදනෙසි	82
උද්දලොමිං	12, 114
උද්දිස්සකථං	364
උද්ධමනිකං	88
උද්ධමකුක්කුච්චනිවරණං	610
උද්ධමකුක්කුච්චං	124
උද්ධමාසාතනා	54
උද්ධමාසාතනිකා	54
උද්ධමිථෙවනං	20
උද්ධං	80
උද්ධිසානනි	166
උත්තාදිනියා	388
උපකසිසාති	390
උපකෙකාසනි	356
උපකඛටො	248
උපජ්චනති	544
උපට්ඨිතො (සා)	364
උපතිජ්ඣායති	34
උපතෙයා	216
උපඛිං	422
උපපජ්ජනති	22
උපපජ්ජනා	276
උපපතති	358
උපපනො	22

උපපාදිං	22
උපයානං	16
උපරිපාසාදවරගතො	82
උපරිවෙතාසං	164
උපරුජ්ඣති	538
උපවදමානො	156
උපහමාය	414
උපහමෙත	88
උපහතො	148
උපාදානපච්චයා හතො	78
උපාදානපරිජේතුච්ඡා	46
උපාදානහයා	46
උපාසකකුලාති	220
උපෙකකාසනිපාරිසුද්ධිං	66, 132
උපෙකකාසුඛපුත්තිමසච්චයාසුද්ධා	402
උපපථගමනං (චන්ද්‍රිමසුරියානං)	18
උපාලිනියං	130
උපායානං	16
උඛිලාචිතතනං	6, 62
උඛිලාචිතො	6
උඛිලාචිතො	366
උඛිතිදොදකො	130
උභතොලොභිතකුපධානං	12, 114
උමුල්ලානිමුල්ලං	136
උමුල්ලාමානා	78
උග්ගොධිකං	10, 114
උරඛිත	248
උරෙ	262
උලුකපක්කිකං	366
උලුමපකු	616
උපහසුද්ධං	114
උපහලකඛණං	16
උපහසතනාති	248
උසුලකඛණං	16
උසාකෙකයා	548
උසාගිංසු	262

එ

එකංසභාවිතො	328
එකංසිකං	416
එකංසිකා	418
එකංසෙත	240
එකතො	544

පිටුබැඳියා		පිටුබැඳියා	
එකවිඳාසාසනිකා	28	මදනකුමාරපුරවහෙ	132
එකවිඳාසාසනිකා	28	මදනනති (සොනං)	548
එකවිඳං අසාසනං	28	මදනවිඳාසනා	212
එකවිඳං සාසනං	28	මදනවිඳනානං	484
එකනසාසනදී අනා	54	මනාසා	610
එකනසාසනදී අනා	54	මනිතපනනපාණිං	322
එකනපරිපුණ්ණං	108	මපපාතිකා	48
එකනපුරොමි	12, 114	මපපාතිකො	322
එකනපුරුසං ලොකං	420	මපානභූතො	266
එකනපුරුසි	54, 420	මමුණෙට්ඨං	246
එකපසාසනිකො	366	මරමිතනකා	6
එකභවනිකො	8, 110	මරමහාභිසානං	332
එකමංසබලං	90	මවාදපච්ඡාරාය	266
එකමංසපුරුසං	90	මවුට්ඨා	610
එකසාලකො	388	මසාධිතං පච්ඡොක්ඛො	20
එකාගාරිකං කුරුතො	90	මසාකකුණ්ණං	548
එකාගාරිකො	364	මසාය	550
එකාලොපිකො	364	මලාරිකං	62
එකාභිකං	364	මලාරිකා සංඝො	404
එකොදිහාවං	130	මලාරිකො අනපපට්ඨානො	424
එනතකපරමා	244		
එනතකවිඳාසනං	232	ක	
එවංගුහිකපරායං	28	කංසකුට්ඨ	8, 112
එවංගුහිකා	28, 88	කංසපාලො	128
එවංගුහිකා	28	කඛ්ඛිති	214
එවංගුහිකා	28	කච්ඡලකඩණං	16
එවංගුහිකා	28	කට්ඨිකං	12, 114
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකො	366
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොමි	16
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොපසාසනිකො	366
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොපසාසනං	18
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	20
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	8, 110
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	214
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	16
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	358
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	154, 358
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	46, 358
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	80
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	600
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	216
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	30
එවංගුහිකා	28	කණ්ණකොලං	128

පිටු බිංකා		පිටු බිංකා	
කෙ		බෙමනනගුමිං	
කෙව්වෙට්ටා	78	බෙමිං	128
කෙව්ලපරිපුණ්ණං	150	භ	18
කෙව්ලං	212	භණ්ඩා	88
කෙසකච්චිලං	366	භණ්ඩා	18
කෙසමස්සලොචනො	366	භණ්ඩාරියසංවකසබ්බසා	358
කෙසමස්සලොචනානුග්ගොග- මනුසුකෙනා	366	භණ්ඩාරියො	82
කෙසෙසු ගහෙකා	592	භණ්	82
කො		භණ්ගුතා	222
කොමුදියා	82	භනි (පුඤ්ඤනං)	106
කොසලකා	324	භනියො (ඉඵ)	152
කොසෙය්‍යං	12, 114	භනිං ව	358
කොසොභිතෙ ව ව්‍යථගුග්ගො	214	භතෙ	124
බ		භවිතා	608
බතො	148	භකිසනාතිසිං	110
බතනවිජ්ජා	16	භමිතිරා	22
බතනං	248	භලකානා	278
බතනිසි	604	භහපතිනෙවසිකා	270
බතෙත	222	භා	
බනිබිජ්ජං	112	භාධනි	538
බමෙය්‍ය	106	භාමසානා	262
බලිකං	12, 114	භාමධමමා	110
බා		භාමසරණානි	596
බාණ්ණමතකා	248	භාමසාමනනං	208
බාරිච්චබමාදාය	206	භාලකබ්බිකං	608
බ්		භි	
බ්බිකා	34	භිරිගුහං	124
බ්බිකාපදොසිකා	34	භි	
බ්බිකසදො	86	භිතං	114
බ්		භො	
බ්ණකාමරාභො	230	භොතමසංවකසබ්බසා	360
බු		භොතනපටිසාරිනො	170
බුරපරියනෙතන	90	භොතනවාදවිනිබ්භා	172
බුරපං	164	භොතනවාදො	172
බුරමුණ්ඩං	168	භොධාරුකබ්බිණං	16
බුංසෙකෙනා	158	භොනකං	12, 114
බෙ		භොමයනකෙබ්බා	366
බෙනනවනුපටිග්ගහණං	112	භොලකබ්බිණං	16
බෙමට්ඨිනා	262	භ	
		භට්ඨිකං	12, 114
		භරාවාසො	108
		භාසවජාදනපරමතාය	104

පිටිකිකිකා		පිටිකිකිකා	
සද්ධ		නි	
සද්ධො	82	නිට්ඨිනදනනිකො	364
සද්ධන්දසානාය	132	නිණ්හකො	366
සද්ධණං	406	නිණ්ණේවිච්චිකිවෙජ්	124, 220, 320
සද්ධණ්ණපාදො	408	නිණ්ණො කොනානං	440
සද්ධතිපට්ඨවට්ඨං	106	නිහතිරියා	596
		නිඤ්ඤං කෙරෙති	82
		තිරිච්ඡිතකපං	14
සි		තිරිච්ඡාති	366
සිතෙ	124	තිරොකුඛිං	136
සෙ		තිරොජනපද	230
සෙති	124	තිරොදුසෙසන	210
න		තිරොපබ්බතං	136
නකකප්පියානකං	26	තිරොපාකාරං	136
නකාති	26	තිරොභාවං	136
නග්ග	148	තිරොරථියා	230
නව්ජං	414		
නව්ජා	548	නිරදසං සකුණං	536
නණ්ඩුලකොමං	16		
නණ්ඨාගතානං	70	කුච්ඡකකෙසෙසුට්ඨ	600
නණ්ඨාපට්ඨයා උපාදානං	78	කුණ්ඨිකාවෙ	124
නතිසං කොනං	130	කුලාකුට්ඨ	8, 112
නතො අමුත්ත	404		
නතපට්ඨිකිකොසි	332	කුලිකං	12
නථං පටිපදං	414	කුලිකා	114
නථංගතකො'ව	536		
නථංගතො	28, 172, 412	කෙරොකායො	96
නථංතිපි	44	කෙලපජ්ජොතං	146
නථංරුපං	22	කෙලකොමං	16
නථංරුපිං	110	කෙවිජ්ජකෙ	150
නදකෙ	160	කෙවිජ්ජානං	598
නදකියාති	80		
නදමිනාපෙනං	408	ථණ්ඩිලසෙසා	366
නදහුපොසෙට්ඨ	82		
නං ජිවං තං සරීරං	334	ථාලිපාකෙ	166
නපමුඤ්චාද්	384		
නපසං	356	පිනමිඤ්චිවරණං	610
නපං	356	පිනමිඤ්චං	124
නපෙන	94		
නපොපකකමා	366	ප්‍රසකොම	61
		ප්‍රසොදකං	364
නා			
නාණගවෙසි	164	පුත්‍රපතිනාති	248

පිටිමිකා		පිටිමිකා	
භේද		දිව්‍යජාලං	80
භේදො	6, 110	දිව්‍යවිද්‍යානා	28
භේදා		දිනනපාටිකමිති	6, 110
භේදමයනති	600	දිනනාදිසි	6, 110
ද		දිබ්බා ගබ්බා	546
දකුණිනති	80, 146	දිබ්බානං සමානං	546
දකෙකා	128	දිබ්බාය සොනධාතුයා	138
දණ්ඩකං	12	දිබ්බන චක්කුනා	142
දණ්ඩපජ්ජනා	274	දිබ්බො	60
දණ්ඩපසකාරා	278	දිවාසොයා	250
දණ්ඩමනනරං	364	දිසා	160
දණ්ඩසුඤ්ඤා	114	දිසාභාසො	18
දණ්ඩලක්ඛණං	16	දි	
දතතිකං	210	දිසාසුකතරො	32
දතතිකා	364	දිසාසිඛදොති	212
දතතුපඤ්ඤනතං	96	දි	
දදුලහනකා	366	දිකතිනිරොධො	144
දකිංසිතතනං	616	දිකතිනිරොධාමිති පටිපදා	144
දබ්බා	274	දිකතිසමුදයො	144
දබ්බිකාමා	16	දිකතිසංනතං	94
දමෙන	90	දිජ්ජාසො	162
දසාපනො	6, 110	දිජ්ජාසො	372
දසපදං	12, 114	දිතිසං කානං	130
දසසහසසි ලොකධාතු	80	දිද්දසා	20
දසසුඤ්ඤා	262	දිබ්බණ්ණතරා	32
දහනති (පිතාමකං)	158	දිබ්බගතරණං	18
ද		දිබ්බිකකං	18
දරකතිනිව්‍යා	20	දිරනුබොධා	20
දරහරණාය	126	දි	
දරුපතතිකා	334	දිකෙයා	8
දසකපුතනා	88	දිකෙයාපතිතමන	8, 14
දසකා	126	දි	
දසලකං	18	දෙ	
දසා	274	දෙවදුසුති	18
දසිදසපට්ඨනා	112	දෙවපසුතං	18
දසිලකං	16	දෙවසානිසො භික්ඛා	526
දි		ද	
දිට්ඨධම්මතිබ්බාතමාද	62	දදණවිනො	94
දිට්ඨධම්මො	220, 320	දෙසිකා	82
දිට්ඨිගතා (පාපකං)	340	පදාසො	44
දිට්ඨිගතති	46, 358		

පිටිසංකයා		පිටිසංකයා	
දා		නවනීත්	
ආවෘත්තරකපො	94	නගාපකා	88
ආවසීපටිපදා	94	නගාපනං	20
ආතතිංසමනාපුරිසලකනිණාති	152	නගාපිතො	542
ආගාරිකො	364	නලකාරා	83
ආලොපිතො	364	නලාටමණ්ඩලං	214
බ		නා	
බහුකා	12, 114	නාගතො	324
බහුග්ගහා	88	නාගස්ස භූමි	88
බහුලකනිණං	16	නාගාලාසසතො	94
බමමකපු	148, 320	නාගිමුවවතී	212
බමමජාලං	80	නානගකපං	14
බමමට්ඨිතං	416	නානගකසංකුසුතං.	60, 402
බමමතො	268	නානගකසංකුසුද්දි අතතා	54
බමමතිශාමකං	416	නානගතවා	54
බමමපරිශායො	80	නානාසිද්ධිතතිකතා	4
බමමරාජානං	146	නානාමග්ගනාති	596
බමමවාදී	110	නාමකසෙද්දව	600
බමමසංඝිතං	414	නාසිකායොනාති	214
බමමිකං	104	නාමිකං	12
බමමිකා	548	නි	
බාරං අනුප්පවෙවෙජ්ජය	130	නිකති	8, 112
බුද්ධවා	32	නිකුල්ලං	146
බො		නිගණ්ඨිගමනා	94
බොපතකං	114	නිගමිකානා	262
බොවතං	10	නිගමිකාමනතං	208
න		නිගෙකාසො	86
නඅලමරියසබ්බතා	358	නිලේවා	32
නඅලමරියා	358	නිජ්ඣිසිතාපො	14
නකතතකග්ගාසො	18	නිට්ඨානං	274
නකතතතානං පථගමනං	18	නිබ්බාසිතබ්බං	550
නකතතතානං උප්පගමනං	18	නිජ්ජරොස	128
නගරාපකාරිකාපු	212	නිබ්බානවතී	8, 110
නව්ව	114	නිත්තාමෙත්ථා	214
නව්වනිතවාදිත	112	නිජ්ඣණා	20, 158
නව්වනතා	262	නිජ්ඣතිකෙන	132
නව්වනතා	156	නිජ්ඣසිකා	14
නච්ඡිකමමං	20	නිබ්බිදය	414
නරකප්පානං	592	නිබ්බුති	28
නුවං බිඤ්ඤා	540	නිබ්බුද්ධං	10, 114
		නිබ්බුද්ධතතා	30

පිටියබ්බා		පිටියබ්බා	
පිතෙ	124		
පිතෙනති	88		
පු			
පුඤ්ඤකම්මයා	30	එද්දගතො	90
පුණ්ණිකිතිසං	130	එරුසං වාචං	110
පුණ්ණමාය	82	එරුසා	156
පුච්චිප්ඵකරානං	232	එලකචිරං	366
පුච්චිප්පායතනානි	88	එලකසෙය්‍යං	366
පුබ්බකා ඉසයො	600	එසාපච්චයා	72
පුබ්බනාකප්පිකා	20	එසායතනෙති	78
පුබ්බනානං ආරබ්බ	20	එච්ඡිදං	112
පුබ්බනානානුදිට්ඨිනො	20	එසුට්ඨාරං	438
පුබ්බනාපරනාකප්පිකා	66		
පුබ්බපුරිසො	162	ප්‍රියා	484
පුබ්බභාසි	231		
පුබ්බවිජාසි	104	ප්‍රියති	22
පුබ්බනිව්සං	22	ප්‍රසා ප්‍රසා බ්‍යන්තිකරොති	78, 94
පුබ්බනිව්සානුසාතිඤ්ඤාය	104		
පුරකවතො	88	බ	
පුරාණබ්බනං	540	බඤ්ඤං	608
පුරිමනරානි	390	බඤ්ඤාසායෙර බද්ධො	126
පුරිමානි දිවසානි	390	බනුපාදුපච්චා	154
පුරිකායෙ	92	බරිසිසායාය	274
පුරිසපාමො	92	බලයානං	10, 114
පුරිසදම්මසාරපි	86	බලමනනා	126
පුරිසනාරගතාය	364	බලී	274
පුරිසපරකකමො	92	බලීමුඛිරෙය්‍ය	262
පුරිසභුමියො	94	බවතිරිවා	596
පුරිසලකම්මං	16	බහුජනකනනා	110
පුරොගිතං	262	බහුජනමානාපා	110
		බහුසුතක	216
පෙ		බා	
පෙකං	112	බාලෙ	94, 234
පෙකබ්බානං	10		
පෙමණීයා	110	බි	
පෙසකාරා	88	බිජ්ජාම	8, 10, 112
පෙසාවා	94	බිජ්ජිජමෙව	112
පෙසායා	274	බිජ්ජනනං	262
පො		බු	
පොරාණානි ඉණමුලාති	126	බුද්ධං සරණං ගච්ඡති	280
පොරිසා	226	බුද්ධො	86
පොරි	8, 110	බ්‍යාපාදපදෙසං	124

පිටිබඩකා		පිටිබඩකා	
මු		හි	
බ්‍රහ්මකාශිකා	532	භීෂෙයා	380
බ්‍රහ්මවරියං	6, 94	භූ	
බ්‍රහ්මවාරි	6	භූජ්‍යෙයා	126
බ්‍රහ්මජාලං	2, 80	භූ	
බ්‍රහ්මඤ්ඤාස ඩ්ඩාතා	364	භූතං	416
බ්‍රහ්මඤ්ඤා	369	භූතගාම	8, 110
බ්‍රහ්මඤ්ඤාස පජාය	230	භූතභව්‍යාතං	30
බ්‍රහ්මදෙය්‍යං	150	භූතවාදී	110, 382
බ්‍රහ්මචේතියාම	608	භූතවිජ්ජා	16
බ්‍රහ්මයානියො	532	භූතා	548
බ්‍රහ්මලොකගාමි තියං පටිපද්දය	616	භූමිවාලො	18
බ්‍රහ්මචච්චසි	228	භූරිකම්මං	20
බ්‍රහ්මචණ්ණේ	226	භූරිච්චජා	18
බ්‍රහ්මසතව්‍යතාය	596		
බ්‍රහ්මා	30, 534	භො	
බ්‍රහ්මිකො සහව්‍යතාය මග්ගං	616	භෙරිසද්දම්පි	138
මු		භෙසජ්ජමතතා	438
මුහම්ණකරණං	608	භො	
මුහම්ණද්දතා	324	භොගකඩකිං	108
මුහම්ණං පඤ්ඤාපෙති	236	ම	
මුහම්ණං පජං	616	මකඛිකා	364
මුහම්ණේ	604	මගධාතං මුහම්ණගාමො	248
මුහම්ණො	366	මග්ගාමග්ගෙ	594
හ		මඩ්දුරච්චපි	420
හගච්ඡතරුපො	90	මච්ඡං	364
හතතං චස්ස නච්ඡාදෙති	126	මච්ඡගුමබ්බම්පි	146
හතතචෙතනං	262	මජ්ඣිමනිකායාණං	150
හයං	18	මජ්ඣිමනිකායාටිකෙ	144
හයතප්පිතා	274	මඤ්ඤා	46, 266
හයදසසාමි	110	මච්ඡරුපි	164
හවං	274	මණ්ණිකා	488
හවපච්චියා ජාති	78	මණ්ණිලකඩණං	16
හවාසවාපි	144	මණ්ණි චෙච්චියො	132
හව්‍යාතං	80	මණ්ඩන	12, 110
හසමන්තා	96	මණ්ඩනජාතී ඤා	138
හසංකෘඤ්ඤාව	600	මණ්ඩලමාලෙ	4, 66
හා		මත්තාය	372
හාගිනිකයෙයා	242	මත්තිකාය	136
හාජනවිකතීං	136	මත්තාපවාදි	104
හාසිකෙ	124	මතිජ්ඣියං	122

සිලකනිවහා		සිලකනිවහා	
මහෙසිකං	12, 114	මව්ඡාදිට්ඨි	544
මනොපද්දෙසිකා	34	මව්ඡාදිට්ඨිකමමසමාදානා	144
මනොමයං කායං	134	මනනාමිච්චි	88
මනොමයා	30		
මනොමසයා	60, 408	මු	
මනොමයො අත්තපටිලාහො	424	මුඛනිෂ්ඨනං	138
මනනච්ඡිකා	228	මුඛපහාමං	16
මනනබ්භරා	150, 226	මුඛුලොකකා	104
මනනපදං	210, 598	මුච්ඡිකා	808
මනනා	238	මුඤ්ඤානති	536
මනනානං කන්තාරො	210	මුඤ්ඤාමහා	134
මනනානං පච්චන්තාරො	210	මුට්ඨිසුඛං	114
මජ්ඣ	48	මුඤ්ඤාකා	154
මසාණාති	366	මුත්තවාහරා	364
මහග්ගනං චිත්තං	138	මුද්ද	262
මහවච්චි	86	මුද්දිකසද්දමපි	138
මහකුපට්ඨානං	18	මුද්දිකනං	220
මහානාගා	88	මුද්දා	18
මහානිසංසතරො	280	මුද්දිකා	88
මහාපුරිසලකිණිකි	212	මුද්දා ප්ලියාති	162
මහාපුරිසස්ස	152	මුද්දාවස්තනා	122
මහාමුහමා	30, 534	මුසලමනනරා	364
මහාභුතා	530	මුසාති	34
මහායඤ්ඤා	248		
මහාරාජානො	528	මු	
මහාසයනා	112	මුලබ්භං	112
මහිඤ්ඤමව්භයාම	608	මුලභෙසස්සානං අනුප්පදානං	20
මහෙසකනිවරො	32	මුසිකච්ඡින්නං	16
මා		මුසිකච්ඡරා	16
මාගධිකා	324	මුලහස්ස	146
මානාපෙත්තිකාසමහවො	60, 132	මම	
මාතකුටා	8, 112	මමණ්ඩියුඛං	114
මානවාදපිතිබ්භිකා	172	මමණ්ඩිලකිණිකං	16
මානවාදෙ	172	මමනනචිත්තං	368
මානුසකා හොගා	260	මමරං	364
මානුසො	94		
මාලාකාරා	88	මමා	
මි		මමාකවිකා	12, 114
මිගපකිකං	16	මමාසද්දාදා	412
මිගලකිකිණි	16	මමාසො	430
මිව්ඡාදිට්ඨා	16	මමාදානං	274
		මමාමුහො	48

පිටතිබිකා	පිටතිබිකා
ය	සි
යගෙහි 104	සුරජාය 274
යජතං 268	සෙ
යජනනා 90	සෙනකාමයනමො 126
යඤ්ඤ කාලො 264	සෙභ්බසෙන 30
යඤ්ඤපාය 248	සො
යඤ්ඤහමපද 250, 276	සොතිපට්ඨවිසයාති 92
යඤ්ඤසාමී 276	සොතිසො 234
යඤ්ඤවාපො 276, 322	ර
යඤ්ඤ 166	රකඛාවරණගුහතිං 104
යනිධිකරණමෙතා 122	රජකා 88
යථගිව 154	රජනං 320
යථාදකුසලං 146	රජනියාති 328
යථාකථං 216	රජාපථො 108
යථාකමමුපනෙ සනෙතා 142	රජොප්පලබ්ධො 366
යථා පටිපත්තානං 426	රජොධාතුසො 94
යථාපෙමිං 88	රතීධම්මො 34
යථාබාලං 146	රතනඤ්ඤ 82
යථාභුච්චං 20	රතනුපරතො 8, 110
යථාභුතං 28	රථකං 12, 114
යථාමුලුතං 146	රථකුපරං 12, 114
යථාචර්ජං 12, 114	රථිකා 88
යථාසනනතිතො 366	රජුපජ්ජරෙ 210
යදුගෙහ 326	රහසා 156
යදුකඩ්ඩසි 88	රහදම්ම 88
යද්දං 122	රහොගතසං 260
යසසසි 82	හි
යසොලඤ්ඤා 236	රුගො 44
යා	රුජදුසං 150
යාජේතා 276	රුජපුත්තා 88
යානසනතිධිං 112	රුජභංගිතං 210
යාමමිවිතයාම 608	රුජහොගතං 150
යාමතිකා 88	රුජාභාරකෙ 2
සි	රුජාමච්චපට්ඨසො 82
සිට්ඨං 96	රුසිකෙ 262
සිට්ඨසං 268	රුසිවසිකො 106
සිට්ඨකාමසං 268	ඪ
සු	පිතකඤ්ඤා 600
සුචා 138	

පිටිමිකා		පිටිමිකා	
රු		ච	
රුකබ්බුලං	124	වඩිකකං	12, 114
රුපසඤ්ඤානං	60	වච්ඡකරසකානි	248
රුපසඤ්ඤානං සමතිකකමං	402	වච්ඡකරීසකානි	248
රුපි	60	වජ්ජසු	110
රුපි අතතා	54, 56	වඤ්චන	8, 112
රුපි ව අරුපි ව අතතා	56	වඤ්චෙසි	86
භෙ		වඤ්ඤා	98
භෙගො	18	වඤ්ඤාසා	22
භ		වට්ටකසුඤ්ඤා	114
භකබ්බුලං	82	වට්ටකලකඩ්දිවශං	16
භජ්ජ	6	වණ්ටවජ්ජනනාය	80
භවුකිකා	158	වණ්ටවජ්ජධානි	80
භපකා	14	වණ්ණං	20
භවුජං ව්‍යාකරෙය්‍ය	92	වණ්ණවනනතරො	32
භවුට්ඨානං	438	වණ්ණණං	238
භවුසා	156	වත භො	82
භ		වතෙන	94
භව්ඡ්චපරිසාය	324	වත්ථලකඩ්දිවශං	16
භු		වත්ථසනනිධිං	112
භුබ්බුජ්ජි	356	වත්ථකම්මං	20
භුබ්බුසු	274	වත්ථපරිකම්මං	20
භෙ		වත්ථපරිකිරණං	20
භෙණගවෙසි	164	වත්ථවිජ්ජා	16
භො		වත්ථති	22
භොකං	22	වදෙනති	358
භොකකකාසිකං	14	වධිකකින	112
භොකනිරුතතිසයා	436	වධිකා	168
භොකපඤ්ඤානිසො	436	වතපත්ථං	124
භොකමිද්ධං	86	වතමුලප්පාභාරො	366
භොකවොහාරා	436	වමනං	20
භොකසමඤ්ඤා	436	වමොනෙතා	156
භොකායතං	18	වයො අනුප්පනෙතා	82
භොකායතමිතාපුරිසලකඩ්දිවශං		වයො (භොනානං)	126
අතවයො	150	වසවනති	30, 532, 612
භොහබ්බමං	540	වසි	30
භොමගධිජානො	86, 164	වසසකම්මං	20
භොමහංසො	86	වළුවාරපමාරායන	154
භොගිතසහාමං	16	වංසං	10, 114
		චා	
		චාකමිරං	366
		චාචාපිකෙකපං	44, 46

පිටිකි බිකා		පිටිකි බිකා	
ව්‍යාප්තකිකොදකෙන	414	විනයවාදී	110
ව්‍යවිකම්බුව්‍යවිකම්බු	210	විනිවරණවිකතං	220
ව්‍යදනුද්‍යාදෙද	356	විපකෙය්‍ය	276
වාදිතං	112	විපරාමොස	8, 112
ව්‍යයසවිජ්‍යා	16	විපරාමිතතං	14
ව්‍යයොකායං	96	විපරිණමිතකි	98
ව්‍යහනෙ	212	විපරිණමධම්මං	62
වාළකම්බලං	366	විපරිණමසුඤ්චාභාවා	62
වාළවිජ්‍යා	12	විපරිණයනකි	212
වාළවෙබ්බරූපා	46, 358	විපුලා	260
වි		විප්පකතා	4
විකට්ඨොජනානුයොගං	366	විප්පවිසාරො	268
විකායිකං	12, 114	විප්පසනතා	122
විකාලභොජනා	110	විභවං	60
විකිරණං	18	විභූසන	12
විකම්බකවිතතං	138	විභූසනවසීනා	112
විගච්ඡිකාකි	268	විමුතතං විතතං	138
විගතකථංකපො	220, 320	විමුතතසම්මි විමුතතමිතිසුඤ්ඤං	144
විගතවාපලො	230	විරාමාය	414
විගතාභිජේඤ්ඤා	124	විරුද්ධවිභාසකරණං	18
විගතාසකිලෙසෙ	136, 138, 140	විරොචනං	20
විගතභො	596	විරාපො	96
විගතාභිකකථං	14	විලෝකිතෙ	124
විභාසො	44	විවච්චකපෙස	140
විවාරිතං	62, 488	විවච්චකි	30
විවිකිච්ඡකි	214	විවතතච්ඡෙදො	152
විවිකිච්ඡා	124	විවදනං	18
විවිකිච්ඡානිවරණං	610	විවරම්බපකති	98
විවිකිකාලකං	212	විවරෙය්‍ය	146
විවිකිකවිජ්‍යා	16	විවිදෙද	596
විජ්‍යාසම්පද	206	විවිහනං	18
විජ්‍යාසම්පදනො	86, 206	විවිහො	172
විඤ්ඤාණං	538	විවිච්ච	128
විඤ්ඤාණසංචාරායනකසුඤ්ඤා සම්මං	400	විවිතතං සෙනාසනං	124
විඤ්ඤාණසංචාරායනකසුඤ්ඤා	62	විවෙකජජිතිසුඤ්ඤා සම්මං	400
විඤ්ඤාපතිකා (අනුසං)	226	විසම්පජ්‍යා	16
විතකානිකං	62, 488	විසාරදෙ	382
විතකෙකා	488	විසුකදස්සනං	10, 112, 114
විනිවරණවිතතං	616	විසුචාරාය	226
විදිතධම්මො	320, 220	විහඤ්ඤාති	236
විධා (කිසො)	268	විහාරදකෙන	280
		විහාරපච්ඡායායං	326

පිටිය බිකා		පිටිය බිකා	
සමයො	30	සමමුඛිභාවවපි	510
සමසමො	242	සමමොදකො	230
සමාදපෙසි	268, 440	සමමොදනීයං	90
සමාදයෙව පක්කමති	124	සමමොසා	34
සමාදිසතු	484	සයනසනනිති	112
සමාතිකඩකිසා	440	සයමපච්ඡානං	26
සමාතිජපිතිසුබසුමුම-		සයමපභා	30
සව්වසඤ්ඤා	402	සරණගමනෙති	280
සමාරකං	108	සරණගෙවසී	164
සමාරමහා	8, 110	සරපරිනතාණං	16
සමාතිනං විතනං	138	සරා	94
සමිකේඛය්‍යං	126	සරාගං විතනං	138
සමිඤ්ඤා	124	සලාකකපං	114, 12
සමිපචාරි	440	සලුකකතියං	20
සමුනෙතපෙසි	268	සවෙරවිනෙතා	610
සමුදයං	28	සව්‍යාපඤ්චිනෙතා	610
සමුදයසඤ්ඤාති	544	සසානවාද්ද	22
සමුභතිසාමි	262	සසානිසමි	22
සමුභිතං	210, 598	සසානො	22
සමෙති	598	සසාමණ්ඩ්‍රාගමණිං පජං	108
සමොහං වා විතනං	138	සකබ්මිකො	162, 356
සමපජානකාරී	124	සකබ්මෙමන	240
සමපජ්ඣති	206, 600	සකච්ඡතං	30
සමපජ්ඣලිතං	164	සකසාකාරා	8, 112
සමපදමිදං	540	සතිතං	14
සමපසිද්ධි	214	සංයමෙත	90
සමපහංසෙසි	268	සංයොජනානං	332
සමපායෙය්‍යං	48	සංවට්ටකපෙප	140
සමථපාලාපං	110	සංවට්ටති	30
සමබ්‍රහ්මා	154	සංවට්ටවිවට්ටකපෙප	140
සමබ්‍රාමො	108	සංවට්ටවිවට්ටං	24
සමබ්‍රාහ්මනං	12	සංවදනං	18
සමබ්‍රාහ්මිපරායණො	332	සංවද්ධාති	130
සමමග්ගතා	96	සංවිග්ගො	86
සමමදෙව	220	සංවිද්ධෙය්‍යාමි	106
සමමනති	160	සංවිධානං	262
සමමාදිට්ඨිකමමසමාදානා	112	සංවුතආරො	154
සමමාපච්ඡනනා	96	සංවුතො	104
සමමාමනාසිකාරමනාය	22	සංසරනති	22
සමමාසමුච්ඡිනෙතා	60	සංසාරසුද්ධිං	94
සමමාසමුද්දො	86	සංසුද්ධිගතණිකො	226
සමමුඛා	536	සංභිතානං	8, 110
		සමාගතා	388

සිලකඩකිවගොන		සිලකඩකිවගොන	
අස		හප්පිගවංසාවලවංසපටිග්ගහණ	
සෙට්ටියා	30	හප්පිගිවංස වං කිසිගෙනා	112
සෙතාබ්දුතං	10, 114	හප්පිතිකා	210
සෙගොයා	404	හප්පියංතානි	86
සෙවිතබ්බා	362	හප්පියුද්ධං	86
අසා		හප්පිලකබ්බණ	114
සොවග්ගෙනා	90	හප්පිලකබ්බණ	16
සොදාපනෙනා	332	හද්දංභිගමා	8, 110
සොප්පිනා	126	හනුජප්පනං	18
සොභිසංඝාමි	212	හනුසංගතනං	18
සොහතකං	10, 114	හනු ව දානි	148
සොමමවග්ගං	608	හරායාමි	486
සොවග්ගිකං	88	හසංඛිඛ්ඛාරකිධම්මසමාපනනා	34
සොලුප්පිකාරං	250	හා	
අසන		හාගනවග්ගිනෙ	94
සෙනහප්පරදා	128	හි	
සෙනකානුගතං	128	හිනානුකම්පි	544
හ		හු	
හට්ඨකෙබ්බා	366	හුතං	96
හතාවසෙසකා	262	භ	
හත්තරං	12	භෙවං	94
හත්තරිකං	12	භා	
හත්තරප්පෙට්ටෙනා	364, 366	භාගනනං	486
හත්තරිජප්පනං	18		
හත්තරොකා	88		

. සංඝඤ්ඤා, නාමානුකූල මණිකා

පිටිකඩකා		පිටිකඩකා	
අග්ගිවෙස්සන	120	ජෙතවන	388
අභිගමකා	240	තාරුකෙකඩා	594
අභිකීර්තයා	210	තාමිතිංසා	528
අවෙලො කායාපො	356	තින්ද්‍රකාචීර	388
අජාතසන්ත	82	කුසිතා	580
අජිතො කොසකම්බලො	84	කොදෙසසපුකෙතා	438
අට්ටිකො	210	කොදෙසසා	594
අභිලිච්ඡිකායං	2, 246	නාලුකු	2, 484
අංතකෙදු	438	තිග්ගණ්ඨා නාසපුකෙතා	84
ඉච්ඡාතඞ්ගලා	150	තිත්‍රොධො	384
ථසානං	608	තිමමාණරත්ති	530
උකකාමුඛො	158	පකුඛො කම්මායකො	84
උජ්ඣාස	356	පජාපතිං	608
උදාසිභද්දො	88	පරතිමම්බවිතවතී	532
මකකාකො	158	පසෙතදී මකාසලො	548
මිට්ඨිද්දො	324	සුරණො කායාපො	82
කණ්ණකන්ධලො	356	පොකඩරසාති	150, 594
කරකණ්ඩු	158	පොට්ඨිපාදො	388, 416
කායාපො	210, 326	බිම්බසාරත	222, 248
කාසිකොසලං	546	බ්‍රහ්මදෙනකන	2
කුට්ඨකො	248	සඤ්ඤා	210
කුට්ඨාසාරකාලං	324	භාරද්වාපො	212
කෙට්ඨිකා	484	කෙසිකා	542
කෙසකම්බලො	84	මකඩ්දි ගොසාලො	82
කොමාරහච්චිකා	82	මණ්ඩිකො	334
කොසලිකා	334	මකකාකට්ඨං	594
කොසලෙසු	150, 540, 594	මලිකාය	388
බාණ්ඩුකා	248	මසාචිකො	324
භග්ගරාය	222	මසාචිකො	260, 274
ගිජ්ඣාකුට්ඨං	384	මසිකො	608
ගොතමො	150	ගම්බකා	210
ගොසිකා	334	ගාමං	608
වච්ඡි	594	ගාමා දෙවො	528
වම්පා	222	රාජගහ	2, 82, 384
වම්පායකා	222	ලොහිතවිට්ඨං	540
විකුම්බකාරාජිකා	526	විජ්ජාපාණි	164
විකො	416	වරුණො	608
විකො	440	විමකො	210
ජානකො	594	විමදෙවො	210
ජාලිකො	334	විසෙට්ඨිකාරද්වාපො	594
ජිවිකො කොමාරහච්චිකා	84	විසෙට්ඨිකා	210

	පිටියකින		පිටියකින
වෙදෙහිපුනතා	82	සුනකතතතා	326
වෙසලියං	324	සුනිමිතතා	2
වෙසසාමිතතා	210	සුප්පියං	2
සකතතා දෙව්නමිතතා	528	සුභා මාණවො	440
සකතකුලා	150	සුයාමො	530
සකුප්පියං බෙලුට්පුනතා	84	සොණදණ්ඩා	222
සකුප්පියං	330	සොමං	608
සාලවතීකා	540	තප්පිනිකං	158
සාවතී	388	තප්පියාප්පුනතා	416

ශ්‍රද්ධාපත්‍රය

පිටුව	පෙළ	අශ්‍රද්ධා	ශ්‍රද්ධා
3	14	පිළිපත්තෝ වේ	පිළිපත්තෝ ම වේ
3	21	ඉක්බිත්	ඉක්බිති
5	5	දක්නා	දන්තා සියල්ල දක්නා
16	7	කොමිං	මුඛකොමිං
82	8	වදෙහිපුතෙකා	වෙදෙහිපුතෙකා
86	20	ජමතිතතනා	ජමතිතතනා
108	28	කරුවකො	කරුවකො
109	36	ශ්‍රද්ධාලාභයෙන්	ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන්
110	24	සතිතානං	සංතිතානං
110	29	තපාරුපිං	තපාරුපිං
112	6	ආමකබ්බද්ද	ආමකබ්බද්ද
112	19	ඵලබ්ජං	ඵලබ්ජං
118	14	මිගවකකං	මිගවකකං
120	34	සිරිවිතානං	සිරිවිතානං
128	20	අභිසංකොති	අභිසංකොති
128	20	පරිසංකොති	පරිසංකොති
128	26	සංකොති	සංකොති
128	28	අභිසංකොති	අභිසංකොති
128	28	පරිසංකොති	පරිසංකොති
129	3	දික් මහකට්ඨ	දික් කතරමහකට්ඨ
140	12	කාත්‍රපාසිං	කාත්‍රපාසිං
147	42	වේ දා	වේම දා
151	38	ඔබ	ඔබ
157	3	ආවහු	ආයෙහි
211	43	(වේදයයි)	(වේදය)
221	44	දුගෙක්	දුගෙක
278	6	අපට්ඨකරො	අපට්ඨකරො
380	31	අභිමුතති	අභිමුතති
407	33	සංඥාත්	සංඥාත්
425	24	නැතිගෙක් ප්‍රතිකරණ	ප්‍රතිකරණ නැතිගෙක්
488	12	වේතසිකමපි	වේතසිකමපි
536	25	සවෙ පත	සවෙ පත
540	8	ලොභිවසක	ලොභිවසක
600	19	අකිවේණිපරමපරං	අකිවේණි පරමපරං
600	28	අයාවනති	අයාවනති
602	3	බහුජනා	බහු ජනා
602	18	ආචරියමහසුගෙති	ආචරියමහසුගා ගෙන
602	36	සහව්‍යතායාති	සහව්‍යතායාති
604	20	මහසුගෙති	මහසුගා ගෙන

සිවුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
606	8	ආරොහණය	ආරොහණය
606	17	ප්‍රගෙති	ප්‍රග්‍යා සෙක
606	32	සහව්‍යකාය	සහව්‍යකාය
608	5	සොමමකව්‍යාම	සොමමච්ඡකාම

